36
26 B
20
FONDO FIORENTINI

Consil. Cepo.

Bartholomeus Cepola.

Cõsilia Criminalia

celeberrimi ac prestantissimi Utriusq; Juris illuminatoris dñi Bartholomei Cepole Veronensis: nuper diligẽtissime ex manuscripto exẽplari ipsius autboris recognita/ z emẽdata. Additisq; Sũmarijs ac Repertorio nõ mediocri diligentia elaborato incipiunt.

1540

36.26.B.20

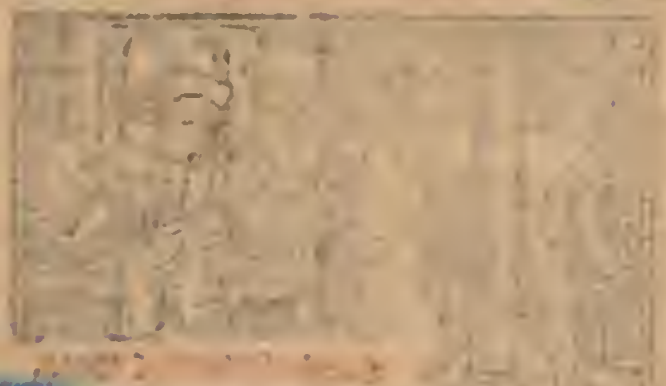

Repertorium consi

liorum dñi Bartholomei Cepole.I.V. D.excellētissimi nouiter in lucem editum feliciter incipit.

¶Consilium.j.

Homodo cognoscat q̄ aliquis auxilium vel fauorem prestiterit homicidio:vt inde puniri possit. consilium.j.incip.scio magnifice.fo.j.

¶Consilium.ij.

¶An statutuz qđ punit prestantes auxiliū cooperationi ad delictum cōmittēdum vltimo supplicio cōprehendat eos q̄ armati astiterūt:sed nihil amplius fecerūt. cōsi.ij.incip.super casu homicidij.fo.v.

¶Consilium.iij.

¶An qui est in possessione eūdi per viaz & in ea turbet possio turbātē equalit accasare.qsi.iij.inci.in cā.querele.fol.vij.

¶Consilium.iiij.

¶An possit aliquis domum suam armata manu intrare late.consi.iij.inci.visa q̄relo producta.fo.viij.

¶Consilium.v.

¶An statutum permittens bannitum impune occidi cōprehendat seu intelligatur q̄ etiam possit offendi ab vxore & filio & alia coniuncta psona.consi.v.incipit casus talis.fo.xj.

¶Consilium.vj.

¶An per secūdū bānū intelligatur recessum a primo & an qui est absolutus sed nō cācellat⁹ iuxta statu.qđ p̄mittit bānitū impune occidi possit interfici.cōsi. vj.incip.veritas primi dubij.fol.xv.

¶Consilium.vij.

¶Bānitus & nō legitime de bāno cācellatus an possit impune occidi stātē statuto q̄ bānit⁹ a q̄nquaginta libris supra &c.& an hoc statutū locū habeat qñ pena venit parti applicāda & nō fisco.qsi. vij.inci.quidam fuit padue.fo.xvij.

¶Consilium.viij.

¶An possit bannit⁹ impune occidi infra xv.milliaria vltra territoriū in quo maleficiū cōmisit iuxta statu.q̄ p̄mittit &c. vt hic qsi.viij.inci.dicēdū ē breuit.f.xx.

¶Consilium.ix.

¶An debitor puati rattōe delicti cedēdo bonis possit ab ipso liberari.cōsi.ix.incipit quidam ex delicto.fo.xxj.

¶Consilium.x.

¶Clericus p̄me tōsure cōiugat⁹:an et qñ priuilegiū clericale amittat:& qs iudex esse habeat:et qñ laic⁹ supersedere debeat:& ipsum accusatum ad iudicē ecclesiasticū mittere.consi.x.incip.nō putet aliquis.fo.xxij.

¶Consilium.xj.

¶Clericus p̄me tōsure in habitu & tōsura nō incedēs an p̄dat priuilegiū clericale:& ille q̄ post delictū cōmissum clericus efficit:bñficio gaudeat clericali:& qn q̄ patit per iudicē secularem cōdemnari:tacite videat suo priuilegio renūciare.qsi.xj.inci.casus talis ē.fo.xxiij.

¶Consilium.xij.

¶Expēse an poterūt taxari:qñ quis propter delictū fuerit condemnatus:et de expensis nulla mentio facta.consi.xij. incip.super expensis.folio.xxvij.

¶Consilium.xiij.

¶Decreto principis stante q̄ null⁹ possit dare de bāno insolutū laboratoribꝫ artis lane sub pena tā dātibus q̄ accipiētibus:& cōs magistri cū laboratoribꝫ cōuenerint de dando de panno:nunq̄ recipiendo decretum an inciderint in penam:& qđ si post decretum aliqui magistri effecti sint qui contrauenerunt. consi.xiij.inci.stante quidem.fol.xxix.

¶Consilium.xiiij.

¶Condemnatio an valeat ad standū sex mensibus in carceribus & ad soluendū debitum eo q̄ eripuerit aliquem de manibus familie potestatis condēnatum pro debito priuato per totum.cōsi.xiij. incipit pro declaratione. folio. xxxij.

¶Consilium.xv.

¶Statutū paduanū q̄ nō reddat ius offenso contra offendētē qui nō fecit vindictā:an clericus cōprehēdatur per totum.cōsi.xv.incip.vertitur in dubium. folio.xxxvj.

¶Consilio.xvj.

¶An cōdēnatio pecuniaria p̄ interesse intelligat transfusa in aliā penā perpetuj bānj qñ ꝺz & si nō paruerit.j.mēsem

sit ꝑpetuo bānit⁹ ꝑ totū.ꝑs.xvj.f.xxxviij.

¶Consilium.xvij.

¶Crimine lese mate.an possit cōtra mortuum ꝓcedi ⁊ an bona rebelliū possint de iure vel cōsuetudine publicari ꝑ totum consilium.xvij.fo.xl.

¶Consilium.xviij.

¶An statutū loquens de dāno habeat locū in furto per totum consi.xviij.incipit statutum est.fo.xlvj.

¶Consilium.xix.

¶An statutū loquēs de dāno habeat locū in dāno dato i suburbijs q̄ ciuitati sunt contuncta per totū consi.xix.incipit datum est bonnum.fo.xlix.

¶Consilium.xx.

¶An si cōdēnatus ꝑ falsos testes ꝫ ipsuꝫ ꝓductos ad carceres ab eis fugit quare cōdēnat⁹ est ex cōtumacia possit vel nō ei aliqualiter succurri.consi.xx.incipit quidam.fo.lj.

¶Consilium.xxj.

¶An si testes dicāt se nō audiuisse que in instrumento scripta sunt:notari⁹ de falso possit accusari.consi.xxi.fo.liij.

¶Consilium.xxij.

¶An ꝓsumat falsum instrm qñ notarius scribit partes si zillasse:⁊ tamē sigillum non apparet.consi.xxij.fo.lviij.

¶Consilium.xxiij.

¶An ⁊ qñ fieri possit inq̄sitio falsitatis lane.consi.xxiij.incipit spectabilis. fo.lx.

¶Consilium.xxiiij.

¶An electi ad sumandū ⁊ aptādū estimū poterit mādare notario suo q̄ alicui⁹ estimo vnū cētum addat:⁊ an dict⁹ notarius falso teneatur.cōsi.xxiiij.fo.lxij.

¶Consilium xxv.

¶An si per vnū ex iudicibus nūciatū fuerit accusato vt fugiat ne capiat:fideiussor ꝓ illo vltra teneatur.consi.xxv.incipit cum per.fo.lxiij.

¶Consilium.xxvj.

¶Mulier que diu ꝓ famula stetit:⁊ ꝑ famulatu creditrix fuerit:ac a dño pregnans reddita si eidē furtiue posq̄ ab eo recesserit pecunias substraxerat an furtum cōmittere dicatur.cōsi.xxvj.incipit magnifice.fo.lxv.

¶Consilium.xxvij.

¶An q̄ noluit homicidio interesse ꝫ post cōclusionē dixit.Andadelo amazar cō dio che ve poturo ci bail ⁊ la zapa da sepelirlo.dicat dedisse auxiliū ⁊ fauorē.consi.xxvij.incipit req̄situs.fo.lxvij.

¶Consilium.xxviij.

¶Homicidiuꝫ ad offensam vel defensam quomō dicat esse factū:⁊ qō vuln⁹ mortale aut nō.cōsi.xxviij.inci.mgr.fol.lxx.

¶Consilium.xxix.

¶Homicidiū ad defensam vel vindictam quō factum dicat:⁊ qualiter puniri debeat qñ ad sui defensionem.consi.xxix.inci.viso processu.fo.lxxij.

¶Consilium.xxx.

¶Regacij si ad lapides ludant:⁊ vn⁹ alij occidat:qua pena puniri debeat.consi.xxx.incipit regacij.fo.lxxvij.

¶Consilium.xxxj.

¶Homicidiū aliquid an ⁊ quemodo ꝑ lasciuiam vel dolum factū dicatur:et que pena puniēdi qui ꝑ lasciuiam occidūt.ꝑs.xxxj.incipit sup homicidio.f.lxxviij.

¶Consilium.xxxij.

¶An femine l cā capitali idonei testes dicant:⁊ q̄d de socio l rixa:⁊ socio offensi ⁊c.cōsi.xxxij.incipit q̄dā rustici.fo.lxxxj.

¶Consilium.xxxiij.

¶An si aliquē occidere cupiēs eius loco amicū occidat moriꝫ pēa puniri debeat.cōsi.xxxiij.inci.multa possent.fo.lxxxvj.

¶Consilium.xxxiiij.

¶Mandatum suscipiens de vulnerādo ⁊ nō occidēdo:si occiderit an pe occiso teneat:⁊ an stante statuto q̄ bānitus impune occidat:quid in ꝓditorie occidente.cōsi.xxxiij.incipit si vnquā.fo.lxxxix.

¶Consilium.xxxv.

¶Mandans aliquē vulnerari.⁊ q̄ eū non occidat nunquid teneat si ille occidat.consi.xxxv.inci.postulato.fo.xcvij.

¶Consilium.xxxvj.

¶Maleficiū cōmittēs vbi minus delinq̄re voluit plus deliquerit:si tamē verisimiliter cogitare potuit q̄ ex illo minori q̄ intēdebat illud mal⁹ resultasset an teneat ⁊c.ꝑs.xxxvj.inci.i casu.fo.xcvij.

¶Consilium.xxxvij.

¶An factum illicitum potius ab euentu quam ab animo iudicari debeat.consilium.xxxvij.incipit visa inquisitione.fo.xcix.

¶ Cõsilium. xxxviij.

¶ An ille qui mandauit aliquẽ fore vulnerari sed mãdatarius occidit pena mortis teneat. et quot modis homicidiũ omittatur. cõsi. xxxviij. incipit postulato suffragio. fo. cj.

¶ Cõsilium. xxxix.

¶ Cõsiliarũ ciuitatis an gaudeant priuilegiis decurionũ: et an cõstitutio de pace tenẽda locũ habeat in officiali fisci. psi. xxxix. incipit lucius ciuis. fo. cij.

¶ Cõsilium. xl.

¶ An in causa capitali pater p filio tãquã defensor et procurator admittat. cõsi. xl. incipi. lz inuitus. fo. ciij.

¶ Cõsilium. xlj.

¶ An qui interfecit ipsum vulnerãtẽ: siue suum aggressorẽ de morte teneat. cõsi. xlj. incipit cũ petrus. fo. cxij.

¶ Cõsilium. xlij.

¶ An et quib⁹ casibus liceat aggressorem interficere. cõsi. xlij. incipit multa sapiẽter. folio. cxiij.

¶ Cõsilium. xliij.

¶ An et qualiter homicidiũ dicat esse dolosum: quãdo percussus percutientem interfecit. consilio. xliij. incipit Magnifice. folio. cxv.

¶ Cõsilium. xliij.

¶ Agressus nũquid possit agressorẽ interficere p rerũ suarũ et persone defensione. psi. xliij. incipit viso processu. fo. cxvj.

¶ Consilium. xlv.

¶ An pater pro filio quomodocũq; ad sui filij plenariã defensionẽ admittatur &c. consilio. xlv. incipit titius vulneratus. folio. cxvij.

¶ Consilium. xlvj.

¶ An pater p filio in cã criminali admittatur p filij defensione. cõsi. xlvj. incipit quidam. fo. cxvij.

¶ Consilium. xlvij.

¶ An procurator in causa capitali ad offẽdendum accusati innocẽtiam admittat: et in quib⁹ casib⁹ sup crimine admittat defensor. psi. xlvij. incipit quãquã. fo. cxx.

¶ Consilium. xlviij.

¶ An pater pro filio dñs p seruo abbas p monacho admittant in cã capitali. psi. xlviij. inci. in supascripto. fo. cxxij.

¶ Consilium. xlix.

¶ Bãnitus cõdemnatus fm statuti formã de quo hic qui post condẽnationẽ vult procuratorẽ mittere ad allegãdã innocẽtie causas nũquid admittat. cõsi. xlix. incipit omnipotentis. fo. cxxij.

¶ Consilium. l.

¶ An et quibus casib⁹ audiatur procurator in capitali causa innocẽtie causas allegãs cõsi. l. incip. si curia. fo. cxxiij.

¶ Consilium. lj.

¶ Procurator ad allegãdã innocẽtie causas an et quib⁹ casib⁹ admittat. consi. lj. incipit satis clare. fo. cxxiij.

¶ Consilium. lij.

¶ An si homicidiũ fuerit publice commissum iudex teneat admittere defensorẽ ad allegandũ absentie causas. consilio lij. incipit ego Jo. fo. cxxiij.

¶ Consilium. liij.

¶ An defensor vel procurator possit interuenire in causa capitali: si a statuto imponitur pena pecuniaria. cõsi. liij. incip. in casu premisso. fo. cxxv.

¶ Consilium. liiij.

¶ An et quibus casib⁹ pater p filio absente in causa criminali admittatur. consi. liiij. incipit vnus filiorũ. fo. cxxvj.

¶ Consilium. lv.

¶ Ratione proprij interesse: que psone admittãtur p absente in causa capitali. cõsi. lv. incipit in. l. seruũ. fo. cxxvij.

¶ Consilium. lvj.

¶ An capitis pena teneat rapiẽs mulierẽ quã ante vel post suã dicit vxorem esse. cõsilio. lvj. incipit sup querela. fo. cxxviij.

¶ Consilium. lvij.

¶ Statuto stãte q; si qs abduxerit mulierẽ honeste vite puniat qs si ipsa psiteat se ab eo cognitã aũ abductio. psi. lvij. f. 130.

¶ Consilium. lviij.

¶ An sit facienda remissio de locis nõ subiectis eidẽ superiori de psona q; cõmisit graue delictũ: et an talis cõsuetudo valeat. consi. lviij. fo. cxxxij.

¶ Consilium. lix.

¶ An quispiaz sine libello possit de spoliatione cõdẽnari: et an ibi habeat locum reconuentio cõsi. lix. fo. cxxxvij.

¶ Consilium. lx.

¶ An et quando testes torqri possint: et cui magis stãdum sit: an vltimo in torme-

tis vel primo sine tormentis.cõsilio.lx. folio.cxxxix.

¶Consilium.lxj.

¶An ꝛ quãdo vulnus mortale esse dicat ꝛ quid si nõ sit mortale si fuerit illatum in corpus egrotum.cõsi.lxj.fo.cxlij.

Consilium.lxij.

¶An si inquisitio fuerit facta de isultu in persona ꝛ ꝓbetur insultus ad domũ nõ existente persona cõdẽnatio inde sequi possit.cõsi.lxij.fo.cxlvj.

¶Consilium.lxiij.

¶An admittatur mulier in causa capitali ad allegandum innocentie causas:ꝛ an vbi iudex de facto supplere possit:ubi ꝙ libet admittatur.cõsi.lxiij.fo.cxlvij.

¶Consilium.lxiij.

¶An dari debeat accusato vel inquisito indiciorũ copia:ꝛ etiam audiri anteꝙ ponatur ad torturã.cõsi.lxiij.fo.cl.

¶Consilium.lxv.

¶An inquisito vel accusato vel incarcerato dari debeat copia indiciorũ ꝛ diffamationis ꝛ testium nomina.cõsi.lxv.incipit decreuit.fo.clj.

¶Consilium.lxvj.

¶An valet inquisitio nõ precedẽtibus indicijs:vl nõ data copia indiciorũ:si reꝰ delictus cõfessus fuerit.consi.lxvj.incipit teneo. fo.cljj.

¶Consilium.lxvij.

¶An inquisitio possit fieri per iudicẽ delegatum super nouis indicijs lata sententia absolutoria.consilio.lxvij.incipit circa primum.fo.cliij.

¶Consilium.lxviij.

¶Incestum ꝓmittẽs cũ matertera ex alicuius statuti forma qua puniri debeat: ꝛ de talis statuti intellectu qñ penã imponit an de morte intelligat.ꝓsi.lxviij. incipit contra Barto.fo.cliij.

¶Consilium. lxix.

¶An iudeus inhabitãs domum alicuius teneat de ipsius combustione ipsi dño ꝛ qualiter.cõsi.lxix.incipit circa primum folio.clvj.

¶Consilium.lxx.

¶Actio iniuriarũ quãto tempore duret:ꝛ an exceptio prescriptionis actionis iniuriaꝝ dilatoria sit vel peremptoria.cõsi.lxx.incipit visa primo.fo.clviij.

¶Consilium.lxxj.

¶An accusatus de crimine expilate hereditatis se possit ꝓcuratorẽ defẽdere:ꝛ opponere exceptiones cõcernẽtes ineptitudinẽ accusationis.cõsi.lxxj.incipit circa accusationẽ.fo.clx.

¶Consilium.lxxij.

¶An clericꝰ contra quẽ episcopi vicarius de homicidio vult ꝓcedere se possit per procuratorẽ defẽdere.cõsi.lxxij.incipit vicarius.fo.clxij.

¶Consilium.lxxiij.

¶An ꝓcurator in causa criminali admitti debeat sup̃ hoc saltẽ qñ dubitatur an admitti debeat.cõsi.lxxiij.fo.clxij.

¶Consilium.lxxiij.

¶An pater hebreꝰ ꝓ filio iudeo in cã capitali admitti possit.cõsilio.lxxiij.incipit pater.folio.clxv.

¶Consilium.lxxv.

¶An puniri ꝺbeat pena legis cornelie de sicarijs:ille ꝙ interfecit turbãtẽ in sua licita vindicta.ꝓ filio.lxxv.incipit Visis. folio.clxvj.

¶Consilium.lxxvj.

¶An dici debeãt delicta plura ex eo ꝙ ꝙs per tẽpoꝝ interuallũ pluries blasphemauerit.cõsi.lxxvj.incipit visa inquisitione.fo.clxvij.

¶Consilium.lxxvij.

¶An si quispiã fuerit inquisitus ꝙ falsos bagatinos expenderit qua pena sit puniẽdus. cõsi.lxxvij.incip.visa.fo.clxviij.

Consilium.lxxviij.

¶An ꝛ quomõ ex homicidio vel mẽbri mutilatiõe aliꝙs incurrat irregularitatẽ:ꝛ an vicariꝰ episcopi assistẽdo cũ iudice seculari:facies vnũ torqri ꝓpter crimina ꝙ postea ad mortẽ cõdẽnatus fuit ꝓpter hoc talis vicarius irregularis existat. consi.lxxviij.incip.ꝓponit.fo.clxix.

Consilium.lxxix.

Utrũ filij cadant in penã.l.quisqs.C.ad.l. iul.maiesta.ex crimine a patre cõmisso. cõsiliũ.lxxix.incipit ego cõsulta.fo.clxx.

¶Consilium.lxxx.

¶An mortis penã mereat ꝙ venenũ dedit ꝛ nõ occidit:ꝛ de interpratione statutorũ plura hic.consi.lxxx.incipit visa inquisitione.fo.clxxj.

FINIS.

De litera A.

Abbas p monacho z p monasterio z p suo interesse pt interuenire l causa criminali p totū ꝑ.xlviij. fo.cxxij.z cōsil.lv.nu.f. folio.cxxviij.

Abiens de iure veteri in duob⁹ casib⁹ dānari poterat.cōsi.xl.nu.8.fo.cx.

Absens si defenderetur sentētia ꝓra ipm ferri nō possit.ꝑ.xlv.nume.2.fo.cxvij. z melius ꝑ.xlvij.nume.10.fo.cxxj.imo iudex debet officio id facere.cōsil.l.n.4. fo.lj.z melius ꝑ.l.nume.fi.fo.lj.

Absens dānari pt crimine lese maiestatis. cōtiliū.xlvij.nu.8.fo.cxxj.

Absens quādocūq; dānari potest ibi ei⁹ p curator iteruenire debet.ꝑ.xlix.nu.4. fo.cxxiij.z melius supra ꝓxime in.fi.z p totum cōsil.lv.fo.cxxvij.

Absentes z infantes ex quo l culpa nō sūt nō tenentur.cōsil.xix.nu.17.fo.lj.

Actio iniuriarū quāto tēpore duret p totū cōsil.lxx.fo.clviij.

Actio iniuriarū duplex vna criminalis:alia ciuilis.eo.cōsil.nume.2.fo.eodē.

Actio ois ciuilis durat.xxx.ānis ibi.z duo duo nu.sequē.fo.eodez.

Actio iniuriaꝝ vt cōpetat quid requiritur ibi.nume.fi.fo.clx.

Actu aliquo facto a iudice si fisco pena q ratur talis actus ad fisci ꝓiudiciū mutari nō potest.consil.lxiij.nn.16.fo.cxlix.

Actui alicui qñ duo vel plura requirunt:si alterū deficiat nihil agit.ꝑ.ij.nu.3.f.v.

Actū aliquē faciens cōmuniter existimatū licitum sapit tamē vsurariā prauitatez: nūquid illum faciens sit excusatus.ꝑ. xij.nu.24.fo.xxxij.

Actus in dubio ꝓsumēdus est vt recipiat additionē ne qs incidat in delictū.ꝑ. xxj.nu.27.fo.lvj.

Actus agentium in patiēte bene dispositō operātur fm phi.cōsil.xxvj.numero.27. fol.lxvij.

Actus omnis verbalis factus gratia facīē tis z nō cōsulentis cōsilium dicit.cōsil. xxvij.nu.3.fo.lxviij.

Accusato vel inq̄sito an dāda sit copia iudiciorū z audiētia anteq̄ ponat ad tortura.cōsil.lxiij.per totū.fo.cl.z in eo.ꝑ.p iij.nu.seq.z per totū cōsil.lxv.fo.clj.

Accusat⁹ de crimine expillate hereditatis an se possit per ꝓcuratorē defendere p totum cōsil.lxxj.fo.clx.

Accusatus de furto z tortus precedētibus indicijs z cōfitetur nūquid vlteri⁹ interrogari poterit aut torq̄ri.ꝑ.xxxix.nu. 44.fo.cvj.

Accusatio nō admittit ꝓcuratorē:nec inq̄sitio q̄ ꝓcedit per viā accusatiōis.ꝑ.xl. nu.13.fo.cx.

Accusare an possit ille qui est in quasi possessi.eundi per viam si turbetur.consil.iij. per totum.fo.vij.

Accusato fugiēte de cōsilio alteri⁹ iudicis nūquid teneat amplius fideiussor.ꝑ.l. xxv.per totū.fo.lxiij.

Adiectiuuz qñ cum substātiuo masculo cōiungit tūc si femininū capit fit ex extensione nō ꝙ ex ꝓprio significatu fm subiectam materiā.ꝑ.xxvj.nu.22.fo.lxvj.

Adulterium cōmissum per masculū aut feminam an morte puniendū sit.ꝑ.lxxx. nume.8.fo.clxxij.

Affect⁹ nō est qui vincat paternū.ꝑ.liij. nume.10.fo.cxxvj.

Agētes z ꝑsentientes pari pena puniunt. cōsiliū.xxxiij.nume.13.fo.xcj.

Aggress⁹ seu vulnerat⁹ l q̄b⁹ casib⁹ aggressor possit iterficere p to.ꝑ.xlij.f.cxiij.

Aggressor in dubio ille q̄ superat iudicat. cōsilio.xxviij.nume.14.lo.lxxj.

Alienatio facta titulo oneroso anteq̄ delictū aliq̄ cōmittat in preiudiciū postea confiscationis post delictum an valeat.consil.xvij.numero.39.fol.xlv.

Amator q̄ amatricē impgnauit:si ei⁹ amore motus p futura abortione ei poculū dederit si part⁹ vel mater moriatur an teneat de occiso.ꝑ.xxxvj.nu.2.f.xcviij.

Animaliū custos si animalia in pascuis dimiserit vbi cōsueuerat dimitti:z lupus ea cōedit an excusetur.ꝑ.xij.n.26.f.xxxij.

Appellare possunt q̄b⁹ a iure cōi audiētia nō denegat.consil.lxiij.nu.7.fo.cxlviij.

Appellatio nō tollit ḡuamē:q; ps sibi sua negligentia infert.cōsil.eo.n.14.f.cxlix.

Argumētū a nole donū est.ꝑ.xxiij.nu.13. fo.lxij.similiter a vertissimili.cōsil.ij.nu. 5.fol.vij.z q nole ibi.numero.10.fo.vij.

Argumenta quantumlibet vrgētissima nō sufficiunt vt quis ad mortem cōdemnetur.consi.vj.nu.11.fo.xvj.
Argumentum a simili de bānito legitime ⁊ illegitime quando procedat.consi.vij.nu.7.fo.xix.
Argumentum a cōtrario quando sumi possit.cōsi.ix.nu.5.fo.xxj.in fine.
Armorum terror ⁊ percussiōis iactatio an sufficiat.cōsi.xxviij.nu.10.fo.lxx.in fine.
Astendentes ⁊ descēdentes in statutis nō comprehenduntur nisi ventant linea directa.cōsi.lxviij.n.4.fo.clv.⁊ eodē cōsi.nu.3.fo.eodem.
Attestationes super indicijs si fuerint reiecte vt non probantes super nouis indicijs iudex poterit examinare testes.cōsil lxvij.nu.2.fo.cliij.
Attestationibus publicatis poterit nihilominus inculpatus facere iterum testes examinari:quando modus agēdi varia fur.consi.lxxiij.nu.2.fol.clxiij.
Autentica bona bānatorum in quibus casibus locum habeat.consi.xvij.nu.42.fo.xlv.
Aufugere quando quis potest:⁊ non aufugit sed vulnerat aliquez non dicitur ad sui defensionem fecisse.consi.xxviij.nume.3.fo.lxx.⁊ nu.16.fo.lxxj.
Auxiliuz prestans maleficio quomodo puniatur.consi.xxvij.nu.9.fo.lxviij.

¶ De litera.B.

Bannitum et excōmunicatū excipientis nomine iudex habet repellere.consi.lxiij.nu.10.fo.clxviij.
Banni sentētia quo casu sit interlocutoria reuocari non pōt.ibi.n.17.fo.clxix.
Bannitus cui equiperetur quādo ei bona non adimitur.cōsi.liij.nu.14.fo.cxxvij.
Bānum magis ex cōtumacia quā ex delicto descendit.cōsi.lvij.nu.21.fo.cxxxv.
Banno soluo nemo dicitur vagabundus.cōsi.lvij.nu.25.fo cxxxvj.
Bānitum licet occidere quando est bānitus ex delicto pro quo pena mortis imponitur.consi.v.nu.12.fo.xij.
Bannitus efficit hostis ciuitatis.ibi.n.14.fo.eodem.
Bannitū fratrē an liceat occidere vigore statuti.cōsi.eodē.nu.23.fo.xlij.
Bannū scēm an tollat pmū:⁊ an absolut⁹ sed nō cancellatus impune occidatur.consi.vj.nu.1.fo.xv.
Banni pna penalis est.ibi.nu.2.fo.eodem.
Banniri quis sepius potest ex diuersa causa.ibi.nu.13 fo xvj.
Bānitus qui bāniri nō potuit an potuerit impune occidi ibi.nu.16.fo.xvij.⁊ melius per totum consi.vij.fo.xviij.
Bannitū occidens an cōsequatur premiū quādo id fecit ignorāter.eodē cōsi.vij.nu.2.fo.xviij.
Bānit⁹ an possit impune offendi infra.xv. milliaria iuxta statu.de quo per totum consil.viij.fo.xx.
Bannū nihil aliud est quā prohibitio standi in certo loco.ibi.nu.2.fo.xx.
Bannit⁹ ciuitatē amittit.ꝓsi.xx.n.4.fo.lij.
Bellū licet indicere alicui minus potenti ad recuperationē rerū suarū.cōsi.xxvj.nu.3.fo.lxv.
Beneficiū oē quid dat patri christiano pro filio an similiter detur patri iudeo.cōsi.lxxiij.nu.2.fo.clxv.
Beneficiū clericale an aliquis possit perdere ꝓpter delictū enorme.cōsi.xj.nu.28.fo.xxvj.
Bona alibi existātia in terris ecclesie an veniant in bonoꝝ.confiscatione.consi.xvij.n.38.fo.xlv.⁊ regulariter an veniāt bona in alio territorio.vide.n.39.⁊ 35.
Bonorū confiscatio an valeat etiā si aliqs non sit ad mortē cōdemnatus ibi.n.36.fo.xliij.
Bonoruz cessio in criminalibus nō sufficit consi.ix.n.3.fo.xxj.⁊ quando quis dolī rōne cōuenitur nō sufficit bona cedere ibi.nu.sequenti.fo.eodem.
Bona ⁊ honesta persona quilibet presumit.consi.lvij.nu.8.fo.cxxxj.

¶ De litera C.

Capitulum reintegrāde qō est factū ad finē peccata corrigendi etiā in foro secu.seruādū est.ꝓsi.lix.nu.7 fo.cxxxviij.
Capitaliter ex homicidio vt qs piā puniat requirit dol⁹ et culpa.cōsi.xxxij.nu.3.fo.lxxxvj.
Captus aliquis per iudicē secularē si ostē dat literas clericat⁹ statim remittend⁹

ēt consl.xj.nu.3.fo.xxiiij.
Carceribꝰ fugiens an habeat pro confesso. consl.xx.nu.3.fo.liij.
Carnem suā vnq̄ nemo odio habuit.cōsl. xxxj.nu.7.fo.lxxix.
Causa quelibet etiam iniusta dolo vel pena excusat.consl.xiij.nu.17.fo.xxxij.
Causa ex qua vltimū supplicij ponit an possit appellari.?sl.lxiij.nu.5.fo.cxlviij.
Causa ꝓncipalis si sūmaria fuerit oēs eiꝰ articuli debēt esse summarij.cōsl.lxxiij. nume.3.fo.clxiiij.
Causa capitalis an admittat patrē ꝓ filio ⁊ similes ꝓsonas.cōsl.xlvj.p totū cū sequēti.fo.cxviij.⁊ an abbas ꝓ monacho. vide consl.xlviij.fo.cxxij.⁊ generaliter ad causas absentiū.vide p totum.cōsl. xlvij.⁊ p totū ?sl.l.⁊ p totū cōsl.lj.⁊ p totū cōsl.liij.⁊.liij.que ola loquuntur de hac materia.
Causa posset.⁊ proprie.quo casu possint si mul intētari consl.lix.nu.19.fol.cxxxix.
Causa exterior interiorē actū declarat.cō sl.xxix.nu.28.fo.lxxvij.
Causa in criminali an aliqs possit p̄sumptionibꝰ cōdēnari.cōsl.xxj.nu.5.fo.liij.
Causa prima dicit qua posita ponit effectꝰ.consl.ij.nu.6.fo.vj.⁊ qualiter ?sideratur pōt ibi.nu.9.⁊.10.fo.eo.
Causa ab aliqua q̄ aliqd hz ꝓcedere intelligit ꝓcedere tanq̄ a prima causa non tanq̄ a medio ibi.nu.8.fo.vj.
Causa cause veritate ispecta causa causa ti non dicitur ibi.nu.12.fo.vj.
Causa a prima q̄ res ꝓcedit:vtranfit per mediū illius cause:⁊ req̄rit virtus ⁊ influētia mediū:tūc res simplr nō a prima cā denotat sed a medio ibi.nu.13.fo.vj.
Causa sublata eiꝰ etiā effectꝰ facillime tollitur.consilio.vj.nu.17.fo.xvij.
Causa q̄libet excusat dolo ⁊ pena.?sl.viij. nume.8.fo.xxj.
Causa ecclesiastica per iudicē laicū tractari non potest cōsl.x.nu.7.fo.xxij.in fine.
Causam dāni dās dānū dedisse videt.consilio.xxxiiij.nu.43.fo.xciij.
Clam facit qui male agit ⁊ cōtra taliter faciētē p̄sumit.?sl.xxxix.nu.63.fo.cxviij.
Clausula super olꝰ ⁊ singulis quō intelligatur.consl.j.nu.20.fo.iiij.
Clausula renunciationis nulla est.consil. iiij.nu.3.fo.ix.
Clausula.l.municipali qūo ad statu.aliqs referri potest.cōsl.xxvj.nu.28.fo.lxvij.
Clericus si rixam fecerit cū aliquo ⁊ p interuallū consanguinei clerici aduersarium interfecerūt nunq̄d incursa sit irregularitas.consl.lxxviij.nu.4.fo.clxix.
Clericꝰ si scp̄sit vt aliqs caperet ⁊ ille talis captꝰ occidit an incurrat irregularitatē ibi.nu.5.⁊.6.fo.clxix.⁊ q̄d si testificat in causa sanguinis vl̄ adsit executiōi.ibi. nu.11.q̄d si solū clamauit latro aut fur ⁊ ille capiat ⁊ suspēdat ibi.nu.fi.f.clxx.
Clericꝰ quoquo mō recuperādo rē ?suā irregularis nō efficit.?sl.xxvj.nu.5.f.lxv.
Clericꝰ prime tonsure nō deferēs habitū clericalē an ꝑdat priuilegiū:⁊ an q̄ post delictū cōmissus clericꝰ efficit gaudeat p totū cōsl.xj.f.xxiiij.⁊ nu.2.⁊.24.fo.xxvj.⁊ nu.31.fo.xxvij.⁊ nu.32.⁊.36.⁊.37.et 38.fo.eo.⁊ nu.44.fo.xxviij.
Clericꝰ an ꝓbet per testes aliqs ibi.nu.7. fo.xxv.
Clericꝰ hz nō exp̄mat se esse de aliena diocesi si tñ ordinet efficit clericus ibi.nu. 10.fol.xxv.
Clericoꝝ appellatiōe an cōprehēdat prime tonsure clericū ibi.nu.15.fo.xxv.
Clericꝰ in minoribꝰ constitutꝰ nō pōt verbo renūciare clericatui ibi.nu.16.f.eo.
Clericꝰ si ?sitear coꝝ potestate se esse laicū an excusēt potestas.ibi.nu.17.fo.eo.
Clericꝰ secularis regulr q̄ ad fori gaudet priuilegio clericali.?sl.x.nu.10.fo.xxiij.
Clericꝰ ?iugatꝰ si nō portat habitū an priuilegiū amittat.?sl.eo.nu.8.fo.xxiij.
Creditor q̄ ꝓ sibi satisfaciēdo debitorꝝ rē accipit vi bonorū raptorū nō tenet.consl.xxvj.nu.19.fo.lxvj.
Criminali in causa pacisc̄s an videat cōsiteri.consl.xxj.nu.3.fo.liij.
Crimen tractat directe aut idirecte perator nō pōt iteruenire.?sl.xx.nu.6.f.lij.
Cōdēnatꝰ ad stādū in carceribꝰ ppter falsos testes ꝫ eum subductos:⁊ de eis an fugit qui postea propter cōtumaciā cōdēnatꝰ fuerit:an aliquo modo ei possit succurri.consl.xx.per totum.fo.lj.
Condēnatio que fisco applicatur criminalis est.cōsilio.xiiij.nu.18.fo.xxxv.
Cōdēnatio an valeat ad manēdū in carce

rō' qz aliquis eripuerit de manu pote statis aliquem priuati alicuius debito rē per totū consi.xiiij.fo.xxxiij.

Condēnatio pecuniaria p interesse an intelligat trāsfusa in aliā penā perpetui dāni: qñ ōz z si nō paruerit snie ifra mēsem sit perpetuo bannitus per totum consi.xvj.fo.xxxviij.in fine.

Condēnati si plures fuerint z vnus tantū soluit: si tota condemnatio cācellatur: nihilominus in aliorum personis valida remanet.consi.vij.nu.10.fo.xix.

Collegē alicui' officij si plures fuerint et in aliquo actu per omnes fiēdo: notarij' omnium nomine ponet licet aliqs eorum sit absens an excusetur.ꝑsi.xij. nume.25.fo.xxxij.

Cōfessus si aliquis habeatur absq; alīs probationibus pōt cōdēnari p rei th qualitate cōsi.lxiij.nu.13.fo.cxlvij.

Confessio ficta veris probationib' habet eneruari.ibi.nu.14.fo.cxlx.

Cōfessio iudicialis z extraiudicialis quo modo differant.ibi.nu.21.fo.cl.

Cōfessio in criminalib' p aliquis fecerit pro se defendendo iuuat cōfitentē sec' in ciuilibus.cōsi.xlj.nu.4.fol.cxij.

Cōfessioni proprie adhibēda est fides nec aliquis pōt ei cōtrauenire cōsi.lvij.nume.3.fo.cxxxj.

Confessus homicidiū cū iuramēto an dicat manifestus sicarius.consi.lvij.nu. 10.folio.cxxxiij.

Confessio sponte nō est deneganda facultas probandi innocētiam suam.consi. xxxiij.nume.20.fol.lxxx.

Cōfessio p veritate hr si qō cū aliqua ꝑsone habeat z iuret cū ea mīmonij ꝓhise.ꝑsi.lvj.nu.3.fo.cxxxviij.z an ꝓptera pēa rapt' euitet.ibi.nu.19.fol.cxxx.

Cōfessio facta propter timorem nulla est. consi.lvj.nu.13.fo.cxxix.

Cōfessio de pecunia recepta itelligit tpe future numeratiōis.ꝑsi.xxij.nu.14.f.lix.

Confessio expressa vel tacita et qlibet alt' act' qui p modū voluntarie iurisditiōis fit p procuratorez factus non preiudicat dño.consi.xxj.nu.10.fo.lv.

Cōiectura qties capi ꝓt p qō deliqrit z nō deliqrit capiem' p nō.ꝑsi.xxj.n.26.f.lvj.

Coniecture aliquid manifestū nō faciunt. consi.lviij.nu.27.fo.cxxxv.

Coniūx quicqd cōmittat in cōiugē maius delictū facit quā qui cōmittit in patrē. consi.v.nu.23.fol.xij.

Cōiunctio maris z femine est consortiū totius vite ibi.nu.29.fol.eodem.

Corpus in diuersis locis diuisum si sit: locus vbi est caput erit religiosus.consi. xxvij.nu.ij.fol.xlix.

Consequentia a separatis nō est bona cōsil.ij.nu.7.fo.vj.

Consilium vr dare q̄ suadet et impellit ad maleficium cōmittendū.consi.xxvij.nume.2.f.lxviij.z melius nu.4.

Cōsiliarij ciuitatū nr̄ar tpis an gaudeāt ꝓuilegio decurionum.latissime per totū consi.xxxix.fo.cij.

Cōsideratio diuersa fm diuersas q̄litates quō fieri debeat.consi.xix.nu.14.fo.l.

Cōsuetudo disponēs i materia feudoꝝ in monacho p nō succedat an locum habeat in canonico regulari.cōsi.xvij.nume.12.fo.xlvij.

Cōsuetudo alicubi ꝓpotestas possit ad bonoꝝ confiscationē procedere nunquid valeat.consil.xvij.num.21.f.xliij.

Consuetudo pro lege seruat.consi.xxxix. nume.15.fol.ciij.

Consuetudine standum est dicto vni' doctorum ibi.nu.19.fo.ciij.

Consuetudo tenaciter obseruata iustitie vim habet ibi.nu.57.fo.cvij.

Cōsuetudo est i germania vt latrones sine alia inq̄sitiōe suspēdant ibi.nu.fi.f.cix.

Cōtractus forma ex cōsuetudine loci ispicit.consi.xxij.nu.23.fo.lx.

Cōtract' i dubio perfect' ꝓsumit: ex quo p notariū script' fuerit.ibi.nu.26.fo.lx.

Cōtumax de iure cano.a relegatiōe.j.qua pena puniri possit ꝑsi.lxxij.nu.8.f.clxij.

Cōtumax iustā causam habere nō ꝓsumitur.cōsi.xxj.nu.4.fo.liij.z pro pbatiōe non habetur ibi.nu.15.fo.lv.

Cōuenīri regularit̄ qō non pōt nisi in loco delicti.consi.lviij.nu.22.fo.cxxxvj.

Conuentiones in dubio sunt stricti iuris ibi.nu.16.fo.cxxxv.

Copula z qñ ponit inter ea que videntur diuersa z tñ rōne i effectu significat tūc exponit p idest.ꝑsi.xvij.nu.4.fo.xlij.

Culpa nō abolet dolū.ꝑsi.xvij.n.27.f.xlvij

Culpa maior maiorem desiderat penam. consi.xxxiiij.nu.18.fol.xcj.
Culpa lata lege cornel.p dolo nō accipitur.cōsi.xxxiiij.nu.27.fo.xcij.
Culpa que ad mortē tēdit facit vt quis de morte teneat ibi.nu.64.fo.xcvj.
Culpa lata q̄d sit plene.cōsi.xxxvj.nu.6.f.xcviij.& an dolo eq̄paret quātū ad mortis penā.consi.xxxvij.nu.11.fo.c.

¶ De litera D.

Dno operā rei illicite an videatur facere animo nocēdi.ꝑsi.j.nu.8.fo.ij.
Damnum et furtū a lege veteri equiparantur. cōsi.xviij.nu.10.fo.xlvij.& dānū est tanquaz genus & furtū tanquam species. nu.18.fo.eodē.
Dānū passus si fuerit negligēs nō claudēdo ostiū domus non tenētur tūc custodes ibi.nu.22.fol.xlviij.
Dare & accipere qñcūq; fuerit ꝓhibitum a ſpōte ſoluente etiā recipere lz.ꝑsi.xij.nu.15.fo.xxxj.
Debitor priuati an ex delicto bonis cedere possit per totum cōsi.ix.fo.xxj.
Debiti male grauatus bonis cedere possit ibi.nu.2.fo.eodem.
Debitorē ēt ꝓuati q̄ d manidꝰ familie eximit teneꝫ creditori.ꝑsi.xliij.n.4.f.xxxiij.
Decretū ligat ꝑsonēs saltē post duos menses.cōsi.xij.nu.2.fo.xxx.
Decreto ꝓncipis stāte q̄ nullꝰ possit dare de pāno lsolutū laboratoribꝰ lane sub certa pena quid si oēs magistri cum laboratoribus in id conueniant ꝓ totum consi.xij.folio.xxix.
Decreto penali si aliq̄s ꝑtrauenerit impune an secūdi cōtrauenientes excusent ibi.nu.19.fo.xxxij.
Decuriones nō possint torqueri ēt finito officio.ꝑsi.xxxix.nu.6.fo.cij.nec ipsorū filij ibi.nu.7.nec capite puniunt ibi.nume.12.nec suspenduntur.ibi.nu.13.& 16.fo.eodem.& nu.20.fo.ciij.
Defensiōis cā si nō ꝓbauerit reꝰ homicidiū feciſſe succūbet.cōsi.liij.nu.ſi.cxxv.
Defensor vt admittat q̄d requirit.ꝑsi.xlv.nu.11.fo.cxviij.& an & qualiter in cā criminali possit interuenire ꝓ totum consi.liij.fo.cxxv.
Defensio omni iure est licita.ꝑsi.xiij.nu.2.fo.cxliij.an excuset alitū occidēdo se defendendo ibi nu.9.fo.cxv.est cū ꝺ iure naturali.cōsi.xliij.nu.4.fo.cxvj.& ꝓ vita & rebus permittitur.consi.xliij.in fi.fo.lvj.& in ꝑsi.xliij.nu.ſi.
Defensio mea est ꝓdata eo ipso q̄ aliquis ꝓbauerit cōtra se aliū venire cū gladio euaginato.cōsi.xxix.nu.14.fo.lxxv.
Defensionis modū si q̄s excesserit an puniatur ibi.nume.15.
Delictum animū nocendi & offendendi facit ꝓsumi.cōsi.xxvj.nu.4.fo.lxxiij.
Delictū plene ꝓbatū tollit si reꝰ torqueatur & perseueret in negatiōe.cōsi.xxxij.nu.20.fol.lxxxv.
Delictū q̄ ad casū ꝓuisuſze extēdit ꝓ ipſiꝰ facti naturā.ꝑsi.xxxiij.n.3.fo.lxxxvj.
Delictuz culpa lata cōmissum mitiꝰ punit quā si dolo ibi.nu.14.fo.lxxxvij.
Delictū grauiꝰ dicitur quādo aliquis officialisē mortuꝰ.ꝑsi.xxxiiij.n.61.fo.xcvj.
Delicti ad limites aliquis punit q̄n circa rē vel ꝑsonā plus deliq̄t quā putauerit.ibi.nu.47.fol.xciij.
Delicto de eodē nō est sepius querēdum. cōsi.xj.nu.11.fo.xxv.
Delicta q̄n punienda sunt veritas & nō opinio sequēda est.consi.vij.nu.6.fol.xix.
Delicta plura an dici debeant ex parua tē porū interpositione vt in blasphemia. consi.lxxvj.per totum.fo.clxvij.
Delicta debent puniri ſm mores ciuitatis vbi delinquitur.cōsi.lxxx.nu.6.fo.clxxj.
Delicta euentū & nō animum culpant.cōsi.xxxviij.nu.2.fo.cj.
Delicta plura cōcurrētia an aggrauēt.cōsi.xxxix.nu.37.fol.cv.& cōsi.xxxix.nu.25.fo.xxxiij.
Delictis militaribus magis punit miles q̄ alius.ibi.nu.26.fo.ciij.
Denūciatio fcā ꝓ duos officiales ꝑsociosſi ſine iuramēto fiat an ꝓbet & sufficiat ad ponēdā torturā.ꝑsi.xxxix.n.41.f.cvj
Dictio aliqualiter aliquantuz quid ſignificent.consi.lxj.nu.18.fo.cxliij.
Dictio vel inter diuersa ponitur.ꝑsi.lxxj.nu.7.fo.clxj.
Dictio perquirere quid importet.cōsi.xlv.nume.10.fo.cxviij.
Dictio circa ad locā relata diuersis modis ſm materiā intelligit.cōsi.xix.nu.8.f.i.

Dynus fuit summ⁹ ⁊ mirabilis interpres. consi.xxxiiij.nu.19.fo.xc.
Diffamatio de aliquo crimine: an ppt bonã famam tollat.ꝑsi.xxxix.nu.42.f.cvj.
Dolori iusto omnis lex parcit.ꝑsi.xlij.nume.6.fo.cxv.
Dolus preponderat culpe.cõsi.xlij.nu.ij. folio.cxv.
Dolose occidẽs aliũ nõ prohĳcit arma.ꝑsi.xxxj.nu.6.fo.lxxix.
Dolus cuipiam imputari nõ põt qui iussu facit sui superioris.cõsi.xxiij.nu.16.folio.lxiij.similiter quãdo monetur propter aliquam iustam causam ibi.nu.7. fo.lxxij.
Dolus presumptus ⁊ culpa presumpta alicuius loci prepõderat culpa damnũ passi.consi.xvij.nu.28.fo.xlvij.in fi.
Dolus ⁊ fraus ab animo dependẽt ibi.nume.j.fo.xlvj.
Domo ex incẽdio cõbusta an teneat inhabitans si nesciat a quo immissus fuerit incendiũ.cõsi.lxix.nu.1.fol.clvj.
Domus pignorata si cõburat: ⁊ remaneat solum vel area: nunqd maneat ibi obligatio ibi.nu.12.fol.clvij.

¶ De litera E.

Effectus nõ sequat ꝙ in atrocioribus puniat affect⁹ q̃ modo intelligat.ꝑsi.lxxx. nu.j.fo.clxxj.
Eger vel infirmus tũc dicit in negligentia: qñ medici ei dixerũt si tu vis sanari ꝛc.ꝙ totus consi.lxj.nu.13.fo.cxlij.
Electi ad sumandũ ⁊ aptandũ estimus an potuerit mandare notario suo ꝙ alicuius estimo vnum.c.addat: ⁊ an notari⁹ teneatur falsi consi.xxiij.per totũ consi.fo.cxlij.
Episcop⁹ si excõicauerit portãtes perlas: ⁊ nulla mulier paruerit an sint excõicate.consi.xij.nu.8.fo.xxx.
Equitas suadet ne falsitatis delicta maneãt impunita.cõsi.xx.nu.11.fo.lij.
Error iuris licet nõ excuset: tamẽ vbi ó dolo agitur quelibet ignorantia excusat. cõsi.xxiij.nu.8.fol.lxij.
Errare ĳs etiã in facto: ꝑprio quoties agit de dãno vitando.consi.xxj.nu.30.f.vj.
Error communis a pena saltem excusat. consi.xij.nume.21.fo.xxxij.
Estimum patrie an filio prosit.cõsi.xxj.nume.ij.fo.lvij.
Examinatio facta ab aliquo fugiẽte videtur facta animo se liberandi.cõsi.xxix.nume.9.fol.lxxiij.
Exactores publice collationis a principalibus facte debent pecuniã exactã thesaurario consignare.consi.xxxix.nu.62. folio.cvij.
Exceptio annalis iniuriarũ est mixta ⁊ viz dilatorie habet consi.lxx.nu.9.f.clix.et nume.6.fo.eodem.
Exceptio ꝓscriptiõis si in viz dilatorie opponat impedit litis ingressum ibi.nu. 7.folio.clix.
Exceptio duplex oritur ex prescriptiõe: scz dilatoria ⁊ pemptoria ibi.nu.8.fo.clix.
Exceptio peneratoria debet opponi l pncipio litis.cõsi.lxxij.nu.vij.fo.clxij.
Exceptio que post ĩlem apponit si nõ infrigitur opponi põt ibi.nu.8.fo.clxij.
Excõicatiõe se absolutũ constitẽs nunquid videat excõmu.fater.ꝑsi.xxj.nu.12.f.lv.
Excommunicari quis sepi⁹ poterit.ꝑsi.vj. nu.4.fol.xv.
Excõicat⁹ ĳs quis ppetuo existat intelligit donec cõtumacia duret ibi.nu.7.f.xvj. in principio.
Excedens modũ inculpate tutele etiã alĳquem occidẽdo morte puniri nõ debet. consi.j.nu.ij.fo.ij.in fi.
Exempli pessimi quid sit minime est faciẽdum.consi.xxvj.nu.ij.fo.lxvj.
Expẽse an taxari possint qñ quis ppt delictũ condẽnat⁹ est.ꝑsi.xij.ꝙ totũ.f.xxvij.
Expressum etiã dicitur quid verbis nõ exprimitur: sed quid tacite comprehẽdit. consi.xxj.nu.20.fo.lvj.
Extranei ad informandũ iudicez de rei veritate admittunt.ꝑsi.liij.nu.7.fo.cxxvj.

¶ De litera F.

Factũ esse aliquid tpe alĳq̃ q illud dixerit mõ sit actor modo re⁹ mõ tñ der illud pbat oz.ꝑsi.lxj.n.ij.f.cxliij
Factũ in diuersa psona volũtatẽ excedẽs nõ de dolo ĳs ó lata culpa tenet.ꝑsi.xxxij.nu.16.f.87.
Factũ illicitũ an euẽtu potiꝰ ꝙ animo iudicat per totũ cõsi.xxxvij.f.xcix.

Factū cum sit antiquū ⁊ testes sint mortui ppter probationis difficultatē pro eo q̄ possidet facile presumitur. cōsi. xxū. numero. 10. fo. lix.
Factum quando implicitum est etiā in facto proprio errare est licitum. cōsil. xxj. nu. 29, folio. lvj.
Factum aliquid non esse vel factū minus legitime parta esse dicuntur. consil. vū. numero. 4. fo. xviū.
Factum quo ad iuris effectum p ineffecto haberi potest. ibi. nu. 8. fo. xix.
Falsa moneta q̄ dicat et qua pena puniatur illam expendens ⁊ quid quādo vnus pluribus falsitatū speciebus per totum cōsi. lxxvū. maxime. nu. 4. ⁊. 5. fo. clxviū. ⁊. nu. 7. ⁊. 8. fo. clxix.
Falsum nihil aliud est quam veritatis mutatio. cōsi. xxj. nu. 23. fo. lvj.
Falsum duobus modis cōmitti potest ibi. nume. 24. fo. lvj.
Falsitatis crimē est publicum. cōsil. xx. nume. 14. fo. lū.
Falsi vt quis teneatur quid requiritur. cōsi. xxiiū. nu. 6. fo. lxiū.
Falsi crimine accusat⁹ si vita defunct⁹ an sit extinctū crimē cōsi. xxiū. nu. 3. fol. lxj.
Fama hominis vbi vertit promptiores essē debemus ad absoluendū. consil. xxiū. nu. 8. folio. lxū.
Fama publica est iusta cā occidēdi. consil. lxx. nu. 14. fo. clx.
Fama bona in genere lz nō tollat p diffamationē de aliquo speciali crimine: th si iuuet exterioribus circūstātijs secus est. consi. xxxix. nume. 43. fo. cvj.
Fauere est factū laudare. cōsi. xxvū. nu. 3. ⁊ quis dicatur dare fauorem et q̄ dicant fauores ibi. nu. 6. ⁊. 7. fo. lxviū.
Femina alienā defensionē suscipere nō potest. cōsi. lxiū. nu. 3. fo. clxviū.
Femina in cā capitali an dicat idonea testis ⁊ quid de socio in rixa per totum cōsi. xxxū. folio. lxxx.
Fideiussor in cā criminali capi pōt etiā si de iudicio sisti vel p̄sentādo. consi. xxv. nu. 2, fol. lxiiū. tñ hoc est de ꝯsuetudine sec⁹ de iure, vt in ꝯsi. xxxix. nume. 36. fo. cviū.
Filius patrē venientē cōtra patriā sine crimine pōt interficere. cōsi. v. nu. 13. fo. xū.
Filius patrē in legitima instituere tenetur ibi. nu. 15. fo. eodem.
Filiū qñ patrē occidunt eadē pena cū ipso cōplices puniunt ibi. nu. 30. fol. xiiū.
Filius quicquid acquirit: acquirit patri. cōsi. liiū. nu. 11. fo. cxxvj. in fine.
Filiū naturales traditi curie legitimāt. cōsi. xxxix. nu. 8. fo. ciū.
Fratres qui diu p diuiso res habuerunt ⁊ vnus solus onera subit: ac solus comoda sine etiā sine instrumenti diuisio facta presumit. cōsi. xxū. nu. vū. fo. lviū.
Fratres duo si cōmunē domū habeāt ⁊ alter se absentet alt totā domū inhabitet si post plures annos alter reuertatur: ⁊ petat a fratre pēsionē pro parte sua an soluere teneat. consi. iiiū. nu. 10. folio. ix.
Fuga alicuius facit p̄sumere q̄ fugiēs fuerit ꝓuocatus. consi. xxix. nu. 8. fo. lxxiiū.
Fuga homicidium probare videtur ibi. numero. 2. folio. lxxiū.
Furtum non est proprie dānum sed vt genus ad illud. consi. xviū. numm. 2. fo. xlvj.
Furto a familia commisso dominus liberatur semel emēdādo ibi. nu. 13. f. xlvū.
Furtum pluries ab aliquo cōmissum grauat penam. consi. xxxix. nume. 36. fo. cv.
Furto an excusēt aliquis capiēdi animo: tamē reponēdi. consi. xxxix. nu. 61. fo. cx.
Furto accipere licitum est propria auctoritate vbi alias esset scandalum. consil. xxvj. numero. 10. folio. lxv. in fine.
Furtum quid sit et quis fur p̄sumatur ibi. numero. 12. et. 14. ⁊. 17. et. 18. folio. lxvj. et numero. 24. vbi plene. folio. lxvū.
Furtum largo modo captum comprehendit etiam crimen expilate hereditatis. consi. lxvū. numero. 9. folio. cliū.
Furtū ⁊ incēdiū leuissima culpa facta p̄sumit. cōsi. lxix. nu. 4. fo. clvj. cum sequēti.
Furto que pena imponitur. consi. lxxx. numero. 9. folio. clxxū.
Furti actio nona nascit ex mutatione territorij. consi. lviū. numm. 26. folio. cxxxvj.
Fur nō visus si ad locum destinatum puenit olno fur esse dr ibi. nu. 27. fo. cxxxvj.
Furta plura committēs morte puniri debet. consi. xxxiiū. numero. 2. folio. lxxxix.
Furtum qñ fit de nocte: custodes possunt torqueri. consi. xviū. nume. 24. fol. xlviū.
Furtum sine domini culpa fieri potest ibi. nu. 25. folio eodem.

¶ De litera O.

Oneri per speciem derogat qñ dispositio i vna lege est generalis in alia est specialis consi.xliij.nu.9.fo.xxxiiij.

Oladius enaginatus fm Bal. vnumquemq; terret.cõsil.xxix. numero 16.folio.lxxv.

Olossator Joãnes dolet q̃ marcell⁹ opinionẽ vipiani ẽdicat ꝑ.xxxiiij.nu.62.fo.xcvj.

Olossaꝝ testimoniũ fidẽ facit qñ ꝑsuetudo scripta nõ reperiat.ꝑ.xxxix.nu.16.f.ciij.

¶ De litera P.

Pbene ratum seu pro facto furtũ et rẽ furatã receperit vel auxiliũ furto prestiterit:furto auxilium nõ dz prestitisse. consi.j.nu.16.fo.iij.

Pomicidium nec penam sanguinis ius canonicum potest imponere.consil.lxxij. numero.j.folio.clxij.

Pomicidium aut mẽbri mutilatio qñ inducat irregularitatẽ:ꝛ alia de irregularitate.per totũ cõsi.lxxviij.ꝛ maxime nu. 3.ꝛ.7.vsq; ad.10.fo.clxix.ꝛ seq.

Pomicidiũ lingua tribus modis cõmittit. consi.xxxviij.nu.1.fol.cj.

Pomicida omnis reus mortis nõ est:ꝫ solum q̃ dolo facit.ꝑ.xxxviij.nu.j.fol.cj.

Pomicida vt quis dicat sufficit q̃ ex cã remota id contingat.cõsi.xl.nu.10.fo.cxj.

Pomicidiũ ꝑmittẽs dolo ñ tenet si erat añ vulneratꝰ occisus.ꝑ.xlj.nu.ñ.fo.cxiij.

Pomicidiũ quibꝰ casibꝰ dolo cõmissum dicatur qñ primo percussus percutientem interfecit:et q̃ moderata defensio q̃ totum consi.xliij.fo.cxv.

Pomicidiũ non punit mortẽ ꝫ quis fuerit in lata culpa ibi.nu.2.fo.eodem.in fi.

Pomicidiũ in locis publicis grauius est q̃ in priuatis.cõsil.lviij.nu.12.fo.cxxxiij.

Pomicida qñ facit semper expectet.consi. xxx.nu.2.fo.lxxvij.

Pomicidium est de genere prohibitorum. consi.xxxj.nu.2.fo.lxxviij.

Pomicidiũ nõ tenet regulariter q̃ animus occidẽdi nõ habuit.cõsi.xxxiij.nu.3.fo. lxxxix.ꝛ vide nu.8.fo.xc.ꝛ nu.17.fol.xcj. ꝛ nu.34.ꝛ.37.fo.xciij.

Pomicidio ꝑo nõ punit aliq̃s qñ excedendo modũ id facit.ꝑ.xxxv.nu.4.f.xcvij.

Pomicidio nollens interesse sed dicẽs ꝛc. an teneat.cõsi.xxvij.ꝑ totũ.fo.lxvij.

Pomicidiũ ad offensam vel defensam quo modo factũ dicatur ꝑ totũ consi.xxviij. fo.lxx.ꝛ vide nu.ñ.fo.lxxij.ꝛ cõsi.xxix.ꝑ totum.fo.lxxij.

Ponor vnicuiq; non minꝰ ꝙ vita carꝰ est. consi.xlj.nu.8.fo.cxij.

¶ De litera Q.

Qdefinita si non sit in quolibet particulari eadẽ ratio non equipollet vniuersali.consi. v.nu.22.fol.xij.in prin.

Qnducta ad augmẽtũ nõ operatur diminutionem.consil.xvj.nume.7. folio.xxxix.

Qnferior nõ ꝫ ptãte cõtrauenientẽ sno superiori.ꝑ.iij.nu.3.fo.xxx.ꝛ nu.18.f.xxxij.

Qgnorans aliquis in facto:sed non in iure presumitur.cõsi.vj.nu.20.fol.xvij.

Qgnorãtia iuris nõ excusat ꝓpter rusticitatẽ vel sexum aut militiam qñ quispiã facit illicitũ iure nature puta furat occidit.cõsi.xxiij.nu.9.fo.lxij.

Qgnorãtia iuris ꝫ equiparet culpe:nõ tamen dolo ibi.nu.10.fol.eodem.

Qgnorantia iuris q̃libet excusat vbi de dolo tractatur.cõsi.xxj.nu.31.fo.lvij.

Qgnorãtia iuris ꝫ sit lata culpa non equiparat dolo ibi.nu.32.fo.eodẽ.

Qnobedies nõ dz esse melioris cõditionis q̃ obediẽs consi.xvj.nu.8.fol.xxxix.

Qnferior a ꝓncipe an possit iuris solẽnitatẽ tollere in suis terris.cõsi.xvij.nu.43. folio.xlv.

Qmperium merum nõ habentes non possunt bona dãnatorũ confiscare.consi. xvij.nu.27.fo.xliij.in fi.

Qncendiũ sine culpa oriri nõ solet:ꝛ ideo ille ꝛ furtum culpa inhabitantis factus ꝓsumitur. consi.lxix.nu.2.ꝛ.3.fo.clvj.

Qncestum cõmittens cũ matertera qua pena puniat per totũ consil.lxviij.fo.cliij.

Qnfamia quo casu ꝓcuratorẽ accusari repellere possit cõsi.lxxj.nu.8.fo.clxj.

Qnfamẽ põt quis se allegare:vt excusetur a muneribus.consi.lvij.nu.7.fol.cxxxj.

Qndicia vigẽtia non sufficiunt ad condemnationem pene corporalis sed pecuniarie.consi.xxxij.nu.ñ.fol.lxxxv.

Qndicia an per torturam ꝓbationẽ plene

purgentur ibi.nu.18.fo.lxxxiiij.

Indicium ex duobus testibus iustificatur. ibi.nu.10.fo.lxxxij.in fi.

Innocentie causas etiaz inhabilis potest allegare pro alio.cõsi.xlvj.nu.8.f.cxix.

Innocẽtia accusati si apparuerit iudici:et si contumax extiterit debet absolui.cõsi. liiij.nu.16.fo.cxxvij.

Innoxij in delictis dicuntur qui culpã dederũt cum aliter excusari nõ potuerit. consil.xliij.nu.4.fol.cxvj.

Inquisitio falsitatis lane an z qñ fieri possit per totum cõsi.xxij.fo.lx.

Inquisitio regulariter de iure cõi phibita est ibi.nu.2.fo.lx.in fi.

Inquisitio an possit formari tam cõtra auxiliantes quã contra vulnerantes.cõsi. xl.nu.2.fo.cix.

Inquisitione formata de vulnere an sequi possit pdẽnatio de occiso ibi.nu.3.f.cix. in fi.z nu.6.fo.cx.in princi.z nu.12.z.14. folio eodem.

Inq̃situs an possit iure cõmuni vel municipali per procuratorẽ cõparere.consil. lxxj.nu.3.fo.clxj.

Inquisitio an valeat nõ precedẽtibus indicijs per totũ cõsi.lxxi.f.clij.et qñ valeat tz careat substantialib⁹ contra cõfessuz ibi.nu.2.z.3.fo.eodem.

Inquisitio si loquat de insultu in personã facto z pbetur factus ad domũ:et nihil de psona an sequi possit condẽnatio de quo plene per totum cõsi.lxij.fo.cxlvj.z nu.3.fo.cxlvij.

Irregularitas quando cõmittitur plenissime per totum consil.lxviij.fo.clxix.z cõsi.xxxvij.nu.2.f.c.

Instigatores si nõ pbauerint turpillianitenentur.cõsi.lxv.nu.fi.fo.clij.

Instrumentum habẽs requisita bonũ presumit.consil.xxij.nu.4.fo.lviij.

Instrumẽti susceptio si nõ contradicat an ipsum approbare videat ibi.nu.11.z.17. fo.lix.z eodem cõsi.nu.24.fo.lx.

Interficiẽs aggredientes ipsum iure id facit p totũ cõsi.xliij.maxime.n.6.f.cxvj.

Interuallũ longum qñ vulneratus moriat quid dicat.consil.xi.nu.19.fo.cxj.

Invadẽs aliquem presumit criminis auctor.cõsi.xlj.nu.3.fo.cxij.

Invasso cũ excedit modũ a iure traditum inducit culpã.cõsil.xlj.nu.9.fo.cxij.

Judex vbicunq; mouet ex coniecturis:ad credẽdũ q principalis melius veritatẽ nouerit taz in causa ciuili q criminali potest principalẽ ad veritẽdũ cõpellere consi xlvj.nu.3.fo.cxix.z ibi.nu.5.z.7.et cõsi.xlix.nu.2.fo.cxxij.z consil.liij.nu.3. 4.5.z.6.fo.cxxvj.z cõsi xl.nu.9.fo.cx.

Judex faceret litẽ suã nisi patrẽ p filio admitteret.cõsi.liij.numero.13.fo.cxxvij.

Judex est fatu⁹ à torquet aliquẽ ptra quẽ plene pbatũ est.cõsi.xxxij.nu.19.f.lxxxv.

Judex põt minorare penã quãdo delictũ. est extra delinquẽtis propositum.consi.xxxvj.nu.11.fo.xcix.

Judicis officio aliquid expediendũ est:qñ in ipsum verba diriguntur.consil.xij.numero.4.folio.xxix.

Judex potest silentiũ accusatori imponere si de rei innocẽtia sibi constiterit.consil. xl.numero.29.fo.cxij.

Judex ad officialium denũciationem sine alia solennitate an possit procedere.consi.xxxix.numero.38.fo.cv.

Judex semp p inuenienda veritate debet laborare.consil.lxv.nu.4.fo.clj.

Judex patiẽter dz audire aduocatos vt se defendant ibi.nu.2.fo.eodem.

Judex si denegauerit copiã indiciorum reo potest appellari ibi.nu.3.fo.clij.z multa ibi de iudice.nu.6.z.7.fo.eodem.

Judici seculari fides facienda nõ est:quando ad personam ecclesiasticam.cõsil.x. numero.3.folio.xxij.

Judex laicus an in clericis accusatiõe supsedere debeat:donec fuerit cognitum z decisum per iudicẽ ecclesiasticũ de priuilegio clericali.ibi.numero.12.et.13.folio.xxv.

Judei qua lege hodie viuãt z que priuilegia amiserint per aduẽtum christi cõsi. lxxiij.nu.pe.z fi.fo.clxv.

Judeus domus conductor an p pignoribus combustis teneat ipsis dominis. consi.lxix.nu.6.fo.clvj.

Judeo an competat actio ad vẽdicandum pignora que in rerum natura reperiũtur ibi.nu.9.fol.clvij.

Juramentum veritatis an possit a procuratore prestari.consi.xlvj.nume.2.fo.cxix.

Juramentũ in defectum pbatiõis in cau-

ne criminalibus quandoq; deferri pōt consi.xlj.nume.j.fo.cxiij.

Jus cōmune in dubio ꝓsumit q; qs delinquere nō debeat.consi.j.nume.6.fol.ij.

Jus tolli aut ab initio nō recipi par est.cōsi.xiij.nume.16.fo.xxxj.

Jus sibi nemo dicere dz.ꝙsi.xxvj.nu.7.fol.lxv.t duobus nume.sequen.

Jus accusandi memoriā defuncti per ānquēniū tollit .cōsi.xvij.nume.7.fol.xiij.

Jurisdictio iudicis p cōmissionē sibi facta; quā docunq; additur vel detrahitur ex ordinario delegat⁹ efficit ibi.n.2.fo.xlj.

Jurisdictio territorio coheret ibi.nu.2j.fo.xliij. ¶ De litera L.

LAtrocinij est cū armis:rapt⁹ t furtū violētū:expillatio est rei hereditatis nō possesse: furtū rei possesse sine violētia.ꝙsi.lxxj.nu.15.fo.clxij.

Latrones diurnos si se telo defendāt:non autē offendant occidere licet.consi.xlj.nume.13.fo.cxliij.

Lese maiest.cri.cōtra roma.ciuita.vel imperā.cōmittitur.consi.xvij.nu.11.fo.xlij. t an cōmittat contra ciuitatē non recognoscētē supiorē.ꝙsi.xviij.nu.14.fol.xlij.

Lex vbi ipso iure sententiā ꝓfert ꝓbatio in contrarium nō admittitur.cōsi.lxij. nu.4.fo.exlviij.legis casus tollit omnē disputationem. consi.lxxj.nu.2.fol.clx.

Lex ciuilis in quibus legi mosayce nō deroget.tūc si inter iudeū t christianū fuerit questio qua lege terminabitur.cōsi. lxxiij.nu.3.fol.clxv.

Lex col.de sicariis in quibus casibus locū habeat.cōsi.xxxiij.nume.24.fol.xcij.

Lex suspendēs fuit manifestū an cōprehēdat mādantē.cōsi.xxxvj.nu.12.fol.xcix.

Legē frustra implorat q; cōmittit in ipsam cōsi.xxv.nume.4.fo.lxiij.

Lex quantuncunq; dura tenēda est.consi. xxvij.nume.16.fo.lxix.

Lex de furto t dāno mētionē faciēs semp exprimit furtū vt speciē.cōsi.xxviij.numero.21.fo.xlvij.in fine.

Lex nouo minorem penā imponēs quam antiqua nec illā reuocans vtraq; valet consi.xiij.nu.j.fo.xxxiij.t melius numero.10.fo.eodem.

Lex vbi equiparat verū t fictū casuz fict⁹ porrigit ad verū ibi.nu.35.fo.xxxvij.

Lex vt valeat tria requirit de quib⁹ in cōsi.xiij.nume.j.fo.xxx.

Lex q; nunq; fuit in vsu recepta an habeat legis vigorē ibi.nu.6.fo.eodem.

Licentia generali statuēdi an intelligatur inique.cōsi.xv.nu.2.fo.xxxviij.

Literas hostib⁹ mittens an crimē lese maiestatis committat.consil.xvij.numero 30.folio.xliij.

Litere de saluo ꝙductu si cuipiā mittāt an ei stare teneatur ibi.nu.31.t.32.fol.eod.

¶ De litera M.

MAgistrat⁹ in dubio actū iurisdictionale exercēs non ꝓsumit eū inuriādi aio facere.cōsi. lxx.nume.12.fo.clxx.

Maleficia diuersa an dicātur: etiam si sunt diuerse speciei.consil.lxxvj.numero.2.folio.clxvij.

Maleficiū attendēdū est ex animo quo qs illud cōmiserit.cōsi.xl.nu.30.fo.cxij.

Maleficiū causatū a dolo aduersarij insultātis iz dolosum quo modo puniat.cōsi.xlij.nu.j.fo.cxv.t quid si est cōmissum per latam culpam.nume.7.cum sequē. nume.fo.eodem.

Maleficia an volūtatem vel exitum expectant.cōsi.xxxiij.nu.2j.fo.xcij.t melius nume.43.t.33.t.30.

Maleficiū cōmittens vbi minus delinqre voluit et pl⁹ deliquit:si tñ verisimiliter cogitare potuit q; ex illo minori hoc poterat sequi tenet de maiori sequuto ꝓ totum consi.xxxvj.fo.xcvij.

Maleficio causam quō quis dare dicat.cōsi.xxvj.nume.11.fo.lxix.

Mādans aliquē vulnerari:sed ne occidat si ille occiderit an teneat pena de occiso per totum consi.xxxv.fol.xcvij.t.cōsi. xxxvij.nume.8.fol.c.

Mandās dare alapam titio et ne quid vltra:si titius eum repercutere voluerit t mandatarius occiderit an teneatur. cōsi.xxxvj.nume.j.fo.xcviij.

Mandans non punitur ad mortē quasi de maleficio doloso sed bene culposo ibi. numero.7.fo.eodem.

Mandās domin⁹ seruis recipere fructus ex campis subueniatq; resistētes t interficiant aliquem an teneatur ibi.nu.

mero. 8. ꝛ. 16. fo. xcix. in prin.
Masculinum quando a iure qualificatum prefertur femina habens illã qualitatẽ nõ admittitur. cõsi. xxvj. nu. 20. fo. lxvj.
Masculinũ quando cõcipiat femininũ habet dubitationem. nu. 27. fo. lxvũ.
Masculinũ genus in materia indifferenti que vtrique cõueniat nõ incipit femininum. ibi. nu. 26. fo. eodem.
Matrimoniũ ex longo interuallo metu cessante fieri potest. consi. lvj. n. 18. fo. cxxx.
Medicis plurib⁹ de aliquo vulnere deponentibus standum est. consi. lxj. nu. 21. ꝛ nu. 17. fo. cxliiũ.
Medicine regule an sint magis note pluribus quã paucis. ibi. nu. 25. fo. cxlv.
Metus vbicũq; fuerit ibi de iure naturali non tenet actus. 2si. xxxix. nu. 46. fo. cvj.
Metu aliquo ꝓbato est quasi impossibile ꝛtrariũ probari. cõsi. lvj. n. 15. fo. cxxix.
Milites de cõsuetudine nõ suspenduntur: etiam ex delicto ex quo plebeius suspẽditur. cõsi. xxxix. nu. 14. fo. cliũ.
Mors an sit sequuta vl nõ ex accusatoꝝ voce non colligit. consi. liiũ. n. fi. fo. cxxvũ.
Morti an possit aliquis cõdemnari sine inquisitione vel accus. cõsi. xxxix. nuñ. 63. fo. cviij.
Morti qñ aliquis cõdẽnari deberet qñ vere de delicto cõstaret nisi per presumptionẽ violentas constiterit mitius puniri debet. 2si. xxvũ. nu. 13. fo. lxix.
Mortis cogitatiõe habẽtem turbatũ difficile est terminos inculpate defensionis cognoscere. cõsi. xxix. nu. 29. fo. lxxvũ.
Mortis casu vt quis puniat̃ que culpa requiritur. cõsi. xxxvũ. nu. 3. fo. c. ꝛ ibi. nu. 10. fo. eodem.
Mulier in cã criminali ad allegãdum innocentie causas admittit̃ per totũ cõsi. lxiũ. fo. cxlviũ. ꝛ consi. lj. nu. 3. fo. cxxiiij.
Mulier que nõ malo animo medicamẽtum ad conceptionẽ susceptit: ex quo ipsa q̃ accepit moriatur relegari debet. consi. xxx. iij. nu. 31. fol. xciũ.
Mutilati si inueniant̃ dno nec apparet q̃s ad tutelam fecerit distinguit dꝫ inter eorum magis rixosus existat. consi. xxviũ. nu. 13, fo. lxxj.
Mutãda minime sunt q̃ longã interpretationẽ habuerũt. consi. xlv. n. fi. f. cxviij.
et 2si. lxxj. nu. 4. fo. clxj.

¶ De litera N.

Negatiua ifiusmodi ꝙ vulnerat⁹ in loco periculoso vel ex vulnere magno mortu⁹ sit cũ mortuũ euenit: probatio difficilis est. consi. lxj. numñ. 33. fo. cxliiũ. ꝛ nu. 34. fo. cxlvj.
Negatiua ꝙ aliq̃s flobotomat⁹ nõ sit non bñ videri põt ibi. nu. 32. fo. eodem.
Negatiua ꝙ q̃s percusserit nõ alo nocẽdi nec alo prestandi auxiliũ homicidiũ cõmittẽdi per presumptiones ꝓbari põt. consi. j. nu. 9. fo. ũ.
Nemo dat ꝙ nõ ꝫ. 2si. lix. n. 8. fo. cxxxviij.
Nemo sine actione experit ibi. nu. 9. f. eo.
Nobilis quilibet in francia ex delicto furca suspenditur: nec illa mors ꝫ ignominiosa. consi. xxxix. nu. 21. fo. cliij.
Notarius bonus presumitur potius in errore quã culpa. cõsi. xxj. nu. 34. fo. lvij.
Notarij iuramẽto quo casu standũ sit. ibi. nume. 33. fo. eodem.
Notari⁹ qñ scribit partes sigillasse instrumentuꝫ si sigillatũ nõ reperiatur an falsum presumatur ita ꝙ ipsuꝫ vitiet̃ per totum consi. xxũ. fo. lviij.
Notarius nõ dꝫ asserere illud qõ ꝓ fratres factũ nõ est: si secus falsum cõmittit. nume. 3. fo. eodem.
Notarius nõ dꝫ dicere pecuniam numeratam nisi in presenti pecunia fuerit. ibi. nume. 16. fo. lix.

¶ De litera O.

Occidens quem putabat banitũ de maleficio culposo cũ non esset teneri debet. consi. xl. nume. fi. fo. cxũ.
Occidere me aliq̃s expectabat licitũ est illũ gladio ꝛ ferro expellere. cõsi. xliiũ. nu. 3. fo. cxvj. ꝛ vide melius nu. 6. vbi dicit licitum occidere insidiantes. fo. eodem.
Occidens aliquis iactu lapidis puniri nõ debet si pueri colluctando non fecerũt consi. xxx. nu. 6. fo. lxxviũ.
Occidere cupiens aliquem: si eius amicuꝫ interfecerit: an sit puniendus per totũ consi. xxxiũ. fo. lxxxvj. ꝛ ibi. nu. 4.
Occidẽs sine moderamine inculpate tutele: vt homicida punietur. consil. xxxiũ.

nume.37.fo.xciij.ꝛ cõsil.xxxv.nume.6. fo.xcvij.
Occultus latro ꝛ occultus homicida quis dicat.cõsi.lviij.nu.18.fo.cxxxv.
Odiosus ꝛ penalib⁹:an debeat fieri cõseruatio.cõsi.xliij.nu.16.fo.xxxv.
Opem ꝛu auxiliũ prestans an eadẽ pena puniatur. cõsi.xxvij. nu.8.fo.lxviij.
Opem prestans nõ tenetur nisi crimine cõsumato.cõsi.xxxiij.nu.15.fo.xcj.
Operam dans rei illicite si extra ꝓpositũ delinquat:qua pena teneat.consil.xxxiij. nu.2.fo.lxxxvj.ꝛ vide nu.4.ibidem.

¶ De litera P.

Partem in meliorẽ etiaꝫ in delictis capere debemus interpretationẽ.cõsi.j.nu.7.fol.ij.
Partes que adfuerunt si statꝫ aliqd quid eis preiudicet:ꝛ nihil dicant:an videãtur consentire.cõsi.xxj.nu.21.fo. lvj.
Partes in dubio an videantur voluisse qđ dixerunt.ibi.nume.17.fo.lv.
Pater pro filio rõne sui interesse admittitur cõsi.iiij.nu.12.fo.cxxvij.ꝛ per totũ.cõsi. xxxiij. fo.clxv.
Pater occidens adulterũ:ꝛ insequutus ex interuallo filiam eadẽ ira fecisse dicit. consil.xlj.nu.11.fo.cxiij.
Peculiũ ciuitatis romane subtrahens.l. iulia.peculatus tenetur.cõsi.xxxix.nu. 55.folio.cv.
Percutiens cũ lapide si mors ex percussione sequatur punit̃ lꝫ nõ ad mortẽ.consil. lxxv.nu.5.fo.clxvij.
Perseuerare an qs dicat qñ ꝓseuerat extra tormẽtorũ locũ.ꝓsi.xxxix.n.32.f.cvij.
Persona vilis esse dr que graue scelus cõmittit.cõsi.xxxix.nu.32.fo.cv.
Pena.l.cor.de sic.que dicat.consil.lxxx.nu. 3.fo.clxxj.ꝛ cõsi.xxxviij.nu.3.fo.cj.
Pena mandantis delictũ cõmitti qualis sit.ibi.nu.4.fo.cj.
Pena corporali minus punitur nobilis ꝙ ignobilis.cõsi xxxix.nu.23.fo.cxij.ꝛ vide nume.24.fo.eodem.
Panarum genera de iure ciuili sunt septẽ. consil.lxxij.nu.3.ꝛ que de iure cano.ibi. nu.4.ꝛ nu.6.ꝛ.7.fo.clxij.
Pena maior relegatione pro crimine expilate hereditatis:de iure commu. nõ imponitur.consi.lxxj.nu.6.fo.clxj.
Pena apposita rapienti an habeat locũ in rapiente propriam vxorẽ.consil.lvj.nume.7.fo.cxxix.in prin.
Pena corporali ad mortem nõ tenetur aliquis:si in culpa lata ꝛ nõ in dolo fuerit. consil.xxxiij.nu.4.fo.lxxxix.in fine.
Pena statuti dolũ requirit late.cõsi.xxxvij. nu.6.ꝛ.7.fo.c.
Pena delicti nõ potest ab heredibus incipere exceptis quibusdam. consil. xxiij. nume.7.fo.lxj.
Pena apposita a statuto an dicat ipso iure.consi.xij nu.9.f.xxx.ꝛ cõsi.xliij.nu.2. fo.xxxiij.ꝛ per.v.nu.sequẽtes.ꝛ quid de pena mera.ibi.nu.38.ꝛ.31.fo.xxxvj.
Pena est duplex propria ꝛ impropria.consi.xvj.nume.3.f.xxxix.ꝛ vide de pena ibi. nu.5.ꝛ.6.ꝛ fi.
Pene talionis an procurator fisci se debeat inscribere.consi.xvij.nu.8.fo.xlij.
Prescriptio regulariter habet tẽpora cõtinua.consi.lxx.nu.5.fo.clviij.
Presens aliquibus verbis ꝛ nõ cõtradicẽs an videat cõtradicere.consi. xxj.nu.16. folio.lv.
Presumptio est contra euaginãtẽz ensem. consi.xxviij.nu.9.fo.lxx.
Presumptionibus qñ solũ ꝓceditur iudex multum dr sententiam reparare.cõsi. xxxiij.nu.39.fo.xcij.
Pretores habẽtes merum imperiũ an possint publicationẽ omnium bonorum facere.consi. xvij.nu.26.fo.xlij.
Princeps quilibet exercet iura lesemaiestatis.consi.xvij.nu.20.fo.xlij.
Procurator an admittat i cã capitali ꝓ totum cõsi.lxxij.fo.clxij.ꝛ nu.3.f.clxij.ꝛ per totũ cõsil.lxxij.fo.clxij.ꝛ ꝓ totũ ꝓsi. xlv.f.cxvij.ꝛ p.iij. ꝓsilia.sequẽtia:ꝛ q̃lr in tali cã põt appellare ꝓ totum.cõsi.xlvij.fo.cxx.motle nu.4.fo.co.ꝛ per totũ cõsi.lxxj. fo.clx.ꝛ ꝓsi.liij.nu.2.fo.cxxvj.
Probatio ex ꝓfessiõe in tormẽtis an valeat ad ꝓdẽnationẽ.ꝓsi.xxxix.nu.64.fo.cvij.
Proprietas nuda si ignorata fuerit et vsusfructus postea rei accreuerit erit idẽ si aluuione creuerit.ꝓsi.lxix. nu.11.f.clvij.
Propositio omnis suspendens dispositionẽ in aliquem futurum euentũ conditionẽ inducit.consi.lxij.nu.9.fo.cxlvij.

De litera Q.

Ualitate delicti mutata ipm delictū mutat ꝛ eius spe: cies. ꝓsil.lxū.n.6.fo.cxlvū.

Qualitas adiūcta verbo: sm tēpus verbi significat.cō: sil.lvū.nu.2.fo.cxxxj.

Qualitas facti suspēdit iudicis animū cō currentibus ꝓ vtraq; parte conectu: ris: ad quā partem tunc animus appli: cabitur.consil.xxxj.nu.9.fo.lxxx.

Qualitas mādantis ꝛ mādatarij qñ diuer sa fuerit deterior qualitas q̄ est in man datario non nocet mādanti.ꝓsil.xxxiiij. nu.68.fo.xcvj.

Qualitas armoꝝ ostēdit ꝙ q̄s a morte li: berari nō pōt.cōsil.xxix.nu.19.fo.lxxv.

De litera R

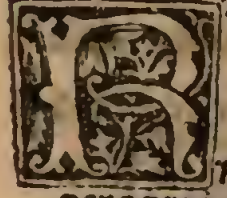

Apiens mulierem quā dicit suā vxorē esse ante raptuz vel post: an capitis pena teneat per totuz cōsil.lvj. fo.cxxvū.ꝛ vide nu.8.ꝛ fi.

Regula ꝙ auxiliātes eadem pena puniant: quomodo intelliget.ꝓsil. xxvij.no.12.fo.lxix.

Regula ꝙ turpitudinē allegās: nō audiat quo intelligit.cōsil.lvū.nu.6.fo.cxxxj.

Remissio an sit facienda de locis nō subie: ctis sub eodē superiore illi⁹ pſone que commisit graue delictum per totum cō sil.lvū.fo.cxxxū.

Repetunda ꝝ falsitatis crimina etiā mor tuis reis possunt ab heredib⁹ incipere. consil.xxiū.nu.6.fo.lxj.

Repercussio ad defensionē facta ꝺr si ante consumatū delictū facta fuerit.ꝓsil.lxxv. nu.9.fo.clxvū.

Res quādo a malefidei possessore ad verū dominū reuertitur: ille qui se spoliatū dicit ante omnia est restituēdus.consi. lix.nu.12.fo.cxxxvū.

Res efficitur fisci vel illius ad quem pena expectat anteq̄ delinquēs moriatur: ex quo pena amissionis rex cōmittitur.cō sil.xxiū.nu.9.fo.lxū.

Rixa accidēte inter duos imputat aggres sori.cōsil.xxix.nu.7.fo.lxxiiij.ꝛ ꝓsil.xxviū. nu.6.fo.lxx.vbi.nu.5.fo.eodem.

Rusici arma portare nō debent.ꝓsil.xxxū. nu.6.fol.lxxxū.

De litera S.

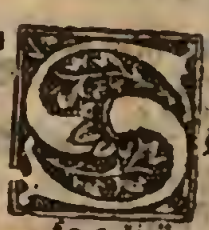

Anguinis omnis superflua effu sio ꝙ physicos morte accele rat.ꝓsil. xl. nu.27.fo.cxū.

Sententia medicorū ꝙ vuln⁹ erat mortale ꝓp ꝙ alios re tractari.cōsil. lxj. nume.23. fo.cxliiij.

Sententie verba sunt impropriande vt va leant.cōsil.xvū.nu.6.fo.xlij.

Snia cōfiscationis in preiudiciū descende tiū an valeat.ibi.nu.41.fo.xlv.

Sententia stricti iuris.consil.xiiij.nu.32. fo.xxxvij.

Simplicibus puideri non ꝺr qđ cum alijs permiscet.cōsil.lxj.nu.26.fo.cxlv.

Silua si obligēt ꝛ ex ea nauis efficiat: ille obligata nō erit.ꝓsil.lxix.nu.10.fol.clvū.

Scriptura nunq̄ ꝓsumit falsa si vera esse possit.cōsil.xxj.nu.18.fo.lv.in fi.

Scriptura vna iuuat ꝛ interpretat alia.ꝓsil. lix.nu.18.fo.cxxxix.

Statutū absolute defensionē tollere non pōt.ꝓsil.lxiū.nu.6.fo.cxlviū.

Statutū si dicat ꝙ contumax banniat: ꝛ ei detur terminus trium dieꝝ in quo si nō responderit habeatur ꝓ cōfesso iudex terminum non potest augere.cōsil.lxiū. nu.18.fo.cxlix.

Statuto cauetur ꝙ omnes cause ad arbi: trium cōmittant si super vna cōpromis: sum factum fuerit ꝛ expirauerit vtrum iterato compromissum fieri debeat.ꝓsil. lxvū.nu.7.fo.cliij.

Statuto cauetur ꝙ accusans de falso ꝛ nō probans certa pena puniat nūquid sit contra hoc remedium aliquid.cōsil.lxx. nu.13.fo.clx.

Statuta recipiūt interpretationē declaratiuā ꝛ restitutiuā ꝺz ius cōe.ꝓsil.71.n.16.f.162.

Statutū de promisso faciendo si prebeat dubiuz de quo sup hoc est compromittē dum.consil.lxxiū.nu.4.fo.clxiiij.

Statuta qualr interpretāda ꝙ cōsil.lxxx.n.7. pe.ꝛ fi.fo.clxxū.ꝛ cōsil.xlix.n.9.fo.cxxiij.

Staturum si punit patrem ꝓ filio tūc ad mittitur pater.cōsil.xxxix.nu.15.f.cx.ꝛ vi de consil.xlviū.nu.3.fo.cxxū.

Statutum si quis abduxerit mulierem ho neste vite puniatur ꝛ aliquis aliquam abduxerit que cōfiteat se prius ab illo

desponsatam. an excusetur per totū cō
si.lvū. fo.cxxx.
Statuti verbis standum non est sicut aliq̄
idiote assessores faciunt.cōsi.xxx.nu.8.
fo.lxxvū.t consi. xxxvū.nu 5.fo.c.
Statutū pmittens homicidiū nō intelligi
tur si pditorie.consi. xxxiiū.nu.6.fo.xc.
t multa ibi vsq ad nu.57.cōsi.xxxiiū.
Statutum loquens de tabellionibus facie
tibus instrumenta falsa an intelligatur
de actibus.cōsi.xxj.nu.36.fo.lvū.
Statutū nō est intelligendū vt in dānum
tertū ius cōe corrigat.?si. xiiū nume.8.
fo.xxxiiū.t multa ibi. nu.19 20.t.29.
Statutū paduanū q̄ nō reddat ius offen
so nisi vindictā fecerit an comprehēdat
clericos per totū cōsi.xv.fo.xxxvū.t nu
me.5.fo. xxxviū.t multa.nu.4.t.7. t.9.
Statutū dicat q̄ percutiēs solvat expen
sas medicinales an proprie hoc dicat
pena.cōsi.xvj.nu.4.fo.xxxix.

¶ De litera T.

TEstes an t quo casu torqri pos
sint:t cui magis stādū sit.s.vl
timo in tormētis vel primo si
ne tormētis per totū cōsi.lx.
folio.cxxxix.
Testes q̄ diuersa t cōtraria testimonia in
ter se dicūt ad cōcordiam si fieri pōt re
ducūtur vel dignioribus statur.eo.cōsi.
nu.2. fo.eodem.
Testis quādo vnum extra iudicium dixit t
cōtrariū in iudicio cū sacramento an p
eruenda veritate sit torture subiciend⁹
eo.consi.nu.3.fo.eodem.
Testes regulariter cōuincēdi mendacij cā
torquēdi nō sunt.eo.consi.nu.4. fo.eo.
Testis q̄ dixit vnū in iudicio aliud extra:
statur testimonio facto in iudicio nec
ne falso puniet.eo cōsi.nu.5.fo.eodem.
Testis q̄ nō i forma indicij ponit nō pōt
de falso puniri.eo.cōsi.nu.6.fo.cxl.i p̄n.
Testes viles pro testimonio nō torquent.
nisi vacillent vel nisi de mendacio con
uincantur:vel sponte ad testificandū va
dant.eo.consi.nu.7.fo.cxl.
Testes nō solū in cā criminali sz etiā in ci
uili torqueri possunt.eo.?si.nu.8.fo.eo.
Testis falsarius de falso puniri pōt si vnū
extra iudiciū deposuit aliud in iudicio
cū iuramēto.eo.consi.nu.9.fo.eodē.
Testes isūr es t criminosi sine tortura ad
iudiciū admitti nō debēt.eo.consi.nu
me.11.fo.eodem.
Testis cōtrarius in quibus casibus ad tor
turam poni possit.nu.12.fo. eodem.
Testis quando super capitulo vno vel plu
ribus interrogatus dixit se nihil scire t
reprobat p alios qui dicunt ipm fuisse
presentē an tūc ipe ad torturā poni pos
sit.eo. cōsi.nu.13.fo.eodem.
Testem fuisse presentē et ipsum audiuisse
multū interest.eo.cōsi.nu.14.fo.eodem.
Testis q̄ veritatē celat dicēdo se nihil sci
re:q̄ scit:ita vt falsuz deponere sicut si
falsum diceret.eo.cōsi.nu.15.fo.eodem.
Testis q̄ cū iuramēto veritatem celat de
falso punit.eo.cōsi.nu.16.fo.cxl.in fine.
Testis aliqs q̄ non vidit vel audiuerit
si presens fuerit difficile est p̄bare.eo.
consil.nu.17.fo.cxlj.
Testis vltimo dicto p̄ stetur optime caute
la.eo.cōsi.nu.18.fo.eodem.
Testis scōo dicto in tormētis p̄ stetur quō
intelligatur.eo.cōsi.nu.19.fo.eodem.
Testis si varius fuerit dicto magis cōue
niēti nature stabit.eo.?si.nu.xx.fo.cxlj.
Testi vni t medico cū sit singularis credē
dum nō est.cōsi.lxj.nu. 5.fo.cxlū.
Testes duo in arte medicine requirūtur.
eo.cōsi.nume.6.fo.eodem.
Testium duorū aut trium in ore stat om
ne verbū.eo cōsi.nu.7.fo.eodem.
Testis in his que nō sūt de act⁹ substātia:
puta die t hora:sz nō scordet:nihilomi
nus eis fides adhibet.?si.eo.nu.8.fo.e.
Testis medic⁹ nō de ꝓbitate sz ꝙ credul tate
iurare tenet.eo.cōsi.nu.9.fo.cxliū.i p̄n.
Testibus verisimilioza dicētibus standum
est.eo.cōsi.nu.22.fo.cxliū.
Tormentorum metus in teste omnē suspi
tionē purgat.cōsi.lx.nu.ii.fo.cxlj.
Testi cui pōt opponi stīctato subornatio:
omni exceptione maior nō est.?si.lxvū.
nume.10.fo.cluū.
Testis vnus q̄ de veritate facti p̄ sensum
corporeum deponit facit indiciū:immo
plusq̄ semiplenam probationem.consi.
xxxix.nu.40.fol.cvj.
Testis de amicitia deponens magnā pro
bationē facit. cōsilio.xxxj. numero 4.
folio.lxxix.

Testes omni exceptione maiores qui dicã tur. cõsl. xxxũ. nu. 3. fo. lxxxũ.
Testes qñ dicũt nõ audiuisse que in instru mento scripta sunt: ꝛ si dicta fuissent au diuisse an notarius dicat falsarius ꝙ totum consl. xxj. fo. liũ.
Testis negatiue deponẽs an cõcludere vi deat ibi. nu. 2. ꝛ testi senioꝛi magis cre ditur l dubio. nu. 9. fo. liiũ. ꝛ vnico ꝛ sin gulari non creditur. nu. 13. fo. lv.
Testibꝫ pluribus et dignioꝛibꝫ magis cre dendum est. cõsl. xxiũ. nu. 11. fol. lxũ.
Testes qñ sunt olno hincinde pares: ꝛ ꝙ vna parte aliqualis presumptio est pro illa iudicat. cõsl. j. nu. 13. fo. iũ.
Testis si rixosus ꝛ inimicꝰ fuerit valde cõ tra ipm pñumit. nu. 15. ibi. fo. eodem.
Testi de auditu deponenti credendũ non est. nu. 18. ꝛ multa de teste. vide cõsl. iũ. nu. 7. 8. ꝛ 9. fo. viũ.
Titulum habens in re vna: si in possessiõe reperiatur vigoꝛe tituli esse in illa ꝓsu mitur. consl. xxũ nu. 6. fo. lviũ.
Turpitudinẽ allegãs cõtra consociũ audi tur. consl. lvũ. nu. 4. fo. cxxxj.

De litera. V.

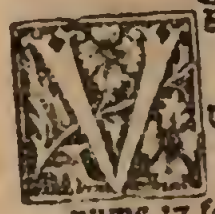

Vagabundus quis dicatur et vbi conueniat. consl. lviũ. nu. 23. ꝛ 24. fol. cxxxvj.
Vassallus si contra iuramen tum prestitum veniat an priuetur feudo. cõsl. xxxix. nume. 27. fo. ciiũ.
Veniam qui postulat an videat esse culpa bilis. consl. xxj. nu. 11. fo. lv.
Venefici pena que sit. cõsl. lxxx. numero. 2. fo. clxxj.
Verba ista vulnꝰ erat aliqualiter periculo sum an illud probent esse mortale. cõsl. lxj. nu. 12. fo. cxliũ.
Verbis precedẽtibus sequentia declarant ibi. nu. 20. fo. cxliiũ.
Verba in potiori significatu sunt capiẽda ibi. nu. 19. fo. eodem.
Verba qñ sunt clara: ꝛ ꝑcise significatiõis omnis interpretatio in eis cessare dz. consl. lxũ. nu. 4. fol. cxlvũ.
Verba snie in dubio intelligi debent vt po tius valeat ꝙ peat. 2ñ. lxvj. nu. 5. fo. cliũ.
Verba fiat iustitia idẽ sigficãt: ac si diceret fiat q̃d de iure est. 2ñ. lxvũ. nu. 4. f. cliũ.
Verba ab hoie plata in dubio sũt de pmo actu intelligenda. ibi nu. 6. fo. eodem.
Verba debẽt intelligi vt aliq̃d operent: et inducta ad vnũ effectum contrariũ non operant. consl. lviũ. nu. 15. fo. cxxxv.
Verbũ offerat quã significationẽ habeat. cõsl. lix. nu. 3. fo. cxxxvũ.
Verba mihi videt in arbitrio vl statuto af firmãt. consl. xxxũ. nu. 11. fo. lxxxiij.
Verbũ videtur cõgruit iudici nõ testi. ibi. nume. 12. fo. eodem.
Verbũ penitus quomodo interpretet. con sl. xxxiiij. nu. 36. fo. xciũ.
Verbum videtur presumptionẽ significat. ibi. nu. 38. fo. eodem.
Verbũ vnuꝫ quoties falsitatẽ ꝛ nõ falsita tem inducit: debemꝰ interpretari ꝙ nõ. consl. xxj. nu. 28. fo. lvj.
Verba debẽt interptari vt ꝛz subiectã ma teriã intelligant. cõsl. xxũ. nu. 19. fo. lix.
Verba alicuius pclamatiõis vbi nõ cõue niant ibi nec dispositio. cõsl. xxiũ. nu. 4. folio. lxj.
Verba punient ꝛ dãnabuntur sniam requi runt. ibi. nu. 10. fol. lxũ.
Verbũ aptari significat ꝙ possit fieri addi tio. consl. xxiiũ. nu. 2. fo. lxiũ. in prin.
Verba capias ꝛ tibi solues sunt ciuili mõ intelligenda. consl. xxvj. nu. 16 fol. lxvj.
Verbũ intelligatur ꝺ sui natura significat fictionẽ. cõsl. xiiũ. nu. 33. fo. xxxvũ.
Verba statuti sunt ppie intelligẽda in du bio in casu licito. cõsl. xvj. nu. 9. f. xxxix.
Verba copulatiue loq̃tia dubiũ faciũt. cõ sl. xix. nu. 12. fo. l. ꝛ melius nu. 10.
Verbum genitiui casus dominium signifi cat. consl. iiũ. nu. 12. fo. viũ.
Verbũ offensa aliquã lesionẽ non autẽ to talem significat. consl. v. nu. 7. fo. xj.
Veritas magis facienda est ꝙ alicuius au ctoritas. cõsl. xxxiiũ. nu. 63. f. xcvj.
Veritas simplicitatis amica est. cõsll. liiũ. nu. 4. fo. cxxvj.
Veritas vt eruat: tormẽta ꝛ dolores subire debemꝰ. cõsl. xxxix. nu. 50. fo. cvũ.
Vim vi repellere iura ola permittunt. cõsl. xlj. etiã occidẽdo. ibi. num. 2. fo. cxiũ.
Vite ratiõe est bene presumãdũ de aliquo consl. xxvj. nu. 15. fo. lxvj.
Volẽs aliquid ꝛ ea velle videt ꝙ que pue nit ad illud. cõsl. xxxix. nu. 30. fo. ciiij. i fi

Uolũtas ꝛ nõ exitus in malis expectatur. consi.xxxiiij.nu.14.fo.xcj.

Uox pretorũ quod metus causa ꝛc.vox dei est per hominẽ prolata.consil.xxxix.nume.47.fo.cvj.in fine.

Utile perinutile non vitiatur.consi,xxij.nume.23.fo.lx.

Utilitas publica est preferenda priuate:ꝛ hec est absentes p quoscũq; defendi.cõsi.liij.nu.8.fo.cxxvj.

Uulnerat⁹ ad mortẽ quis dicat.consi.xxviij.nu.20.fo.lxxij.

Uuln⁹ mortale quid dicatur:ꝛ an si fuerit illatũ in corpus egrotum mortale dici possit per totum cõsi.lxj.fo.cxlij.ꝛ quid si superueniat febris.nu.2.3.ꝛ pleniss me per totum illud consiliũ de materia vulneris.

Uulneratus est aliquis a duob⁹ ꝯ ex vni⁹ vulnere accelerat ad mortẽ an teneat vterq;.consi.lxj.nu.27.fo.cxlv.

Uulneratus si moriatur de occiso ꝛ nõ de vulnere tenetur vulnerans.consi.xl.nume.18.fo.cxj.nisi ex alia causa mors sequatur.nume.21.

Uulnerat aliquis mortaliter vulneratũ ab alio ꝛ moritur an de occiso teneat.ibi.nume.24.fo.eodem.

Uulnerãt duo de per se nõ mortaliter sed coniuncte amborũ vulnera mortẽ causant nunquid de occiso ambo teneant.ibi.nu.25.fo.eodem.

Uulnus illatum ꝛ si citius mortis causam prestiterit non propter hoc mortale ꝛc.ibi.nu.26.fol.cxj.in fine.

Uulnerantẽ interficiẽs:an de occiso teneatur p totũ consi.xlj.fo.cxij.

Uxor regulariter virũ sequi tenetur.consil.v.nu.20.fo.xij.

Uxor cum filijs maritus potest defendere in causa criminali.consi.xx.nu.7.fo.lij.et melius nu.10.

Explicit Reper.consi.d.Bartho.Cepo.

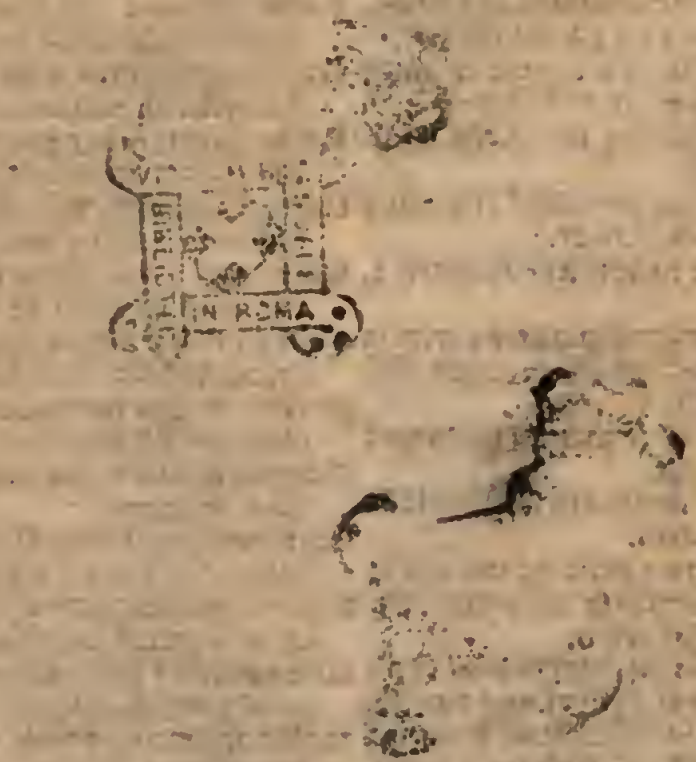

Consilia Criminalia

clarissimi .J.U.doctoris .d.Bartholomei Cepole Veronensis:olim in florentissimo gymnasio Patauino primā cathedram regētis:cum ꝯpluribus vtilissimis postillis et elegantissimis summarijs domini Luce Panetij canonici Olchinēsis:artiū et legū professoris:nouissime recognita.multisq; mendis:ꝛ erroribus expurgata.

Bartholomeus Cepola.

¶Summarium super consilio.j.

1 ☞Inquisitus quispiam:an auxiliū et fauorē homicidio prestiterit:ita ꝙ mortis pena teneat:quomodo cognoscat:numeris omnibus sequentibus per totum consiliū.

2 Testibus expresse deponētibus ꝛ affirmātibus magis credendum est:ꝙ illis qui nō expresse affirmant.

3 Testibus deponentibus de auditu non est ita credēdum:sicut alijs:qui de visu deponūt:et fuerūt a rixe principio vsq; ad finez.

4 Testibus dicētibꝰ verisimiliora ꝛ rei aptiora magis credendū est.

5 Testes verisimiliora dicere dicuntur:qui iuri communi consonantia dicunt.

6 Jus commune in dubio presumitur:ꝙ q̄ delinquere non debeat.

7 Partē in meliorem etiā in delictis oia interpretari debemus.

8 Dans operam rei illicite an videatur facere animo nocendi:ꝛ auxilium prestandi:in alio modo.

9 Negatiua:ꝙ quis percusserit non animo nocendi:nec animo prestandi auxilium vel fauorem homicidiū committēti:per ꝓsumptiones probari potest.

10 Vim vi repellere licet.

11 Excesserit si quispiā modū inculpate tutele etiam aliquē occidēdo.de homicidio:seu de morte puniri non debet:sed de excessu.

12 ¶Verba cum mēsura dari nō possunt.

13 Testes quādo sunt omnino hinc inde pares:ꝛ ꝓ vna pte aliqualis presumptio est:pro illa iudicandū est.

14 Prōptiores ad absoluēdū esse debemus.

15 Testis si rixosus et inimicus fuerit:valde contra ipsum presumendum est.

16 Habitum quando pro facto fuerit:ꝛ aliquis rem furatā receperit:vel aliquid auxilij furto prestiterit:furto auxiliū prestitisse nō dicitur:ꝛ sic furti non tenetur.

17 Verba semper in benigniorem partem intelligi debent.

18 Testi de auditu deponenti credendum non est.

19 Statutum si dixerit ꝙ qui homicidio auxilium vel fauorem dederit ꝛc.quomodo ipsum.statutum ponderari debeat.

20 Clausula:super omnibus ꝛ singulis quomodo intelligatur.

21 Dubia in meliorem partem interpretari debent:quoniam melius est nocentem absoluere ꝙ innocentem condemnare.

¶Consilium.j.

IN christi nole ac inuocata spiritussancti gratia.Scio magnifice ac gñerose ꝓtor graue mihi onus ꝙ vestrā dominationē impositū esse vt scz cōsulā.an de iure Baldonus bānitꝰ de ciuitate Tarusij.ꝛ Cenetā ꝛ cenatēsi:nūc in fortiā carcerū vestrorum deductꝰ debeat decapitari vl̄a pena homicidij absolui:qz de vita vel morte hominis agitur:presertim cum id nō parue dubitationis esse videatur. ¶Sed vt vobis

tati vestre cui plurimū debeo morē gerā decreui id onꝰ suscipere. ⁊ q̄tū in me est de iure ꝓ veritate cōsulere. vt ⁊ iustitie ⁊ mādatis vestris satisfaciā. ¶ Et ꝓpterea vidi diligentissime ꝓ viribꝰ totū ꝓcessum ⁊ statutum Tarusiū de homicidiis ⁊ penis dorū. ⁊ puistonē ducalē superinde. Et omnibus sepe ⁊ sepius diligēter visis ⁊ consideratis. ¶ ⁊ Pro declaratiōe ac decisiōe ꝑsentis cōsultatiōis tria in ꝑmissis mihi examinanda esse vident. ¶ Primū si Baldonꝰ fuit in rixa in q̄ Laurētius fuit ab Antonio interfectꝰ. ⁊ si ibi admenauit cā mediādi. an vero cā ꝓstādi auxiliū ⁊ fauorē. ¶ Scōm si fuit in rixa ⁊ admenauit cā rixādi ⁊ ꝑstādi auxiliū ⁊ fauorē an ipse venerit ad dictā rixā post Laurē. vulneratum vulneribꝰ q̄bꝰ mortuꝰ est an prius. ¶ Tertiū si fuit in rixa añ Laurē. vulneratuz. an ꝑstiterit auxiliū vel fauorē ipsi Antonio committēdi dictū homicidiū cōtra Laurētiū. occisum. ¶ Circa primū vī ꝙ. d. Baldonus fuerit in rixa cā ꝑstādi auxiliū vel fauorē. Nā hoc vī dicere primꝰ testis scz Jacobus quoꝝ. Guillelmi habitātis ad paludem vt ꝑz in eius examinatione ibi. Cōtinuo ꝓdictis Jacobo baldono ⁊ Joāne admenātibꝰ cū dictis suis bastonis ⁊ glauarinis cōtra ꝓdictū Lau. Pe. Cechi Trabachini ⁊ Andream suprascriptos. Et infra ibi interrogatꝰ si alīs quis ꝑstitit auxiliū cōsiliū vel fauorē ꝓdictis ad cōmittēdū ꝓdicta. Rñdit ꝙ nō vidit aliquē alīū prestare auxiliū vel fauorē ad cōmittēdum ꝓdicta nisi prenominatos. ¶ Scōo idē in effectu vī dicere Nico. filius Pauli furlani. ibi admenantis ℈. d. Laurē. ⁊ Andre. ⁊ Pe. trabachini. ⁊ J. ibi. ⁊ irruit ℈ Lau. cū ꝓdictis suis socijs. ⁊ etiā infra ibi ⁊ ꝓdictis oībꝰ admenātibus ℈. d. Laurē. ¶ Tertio idem apertius vī dicere tertius testis scz Jacominꝰ. munarius. ibi volēs iudicio suo ꝑstare auxiliū ꝓdictis Jac. ⁊ Ant. fratribus. ⁊ infra ibi cōtinuo sequētibꝰ ipsuz Ant. dictis Baldonus. et fratre. ⁊. d. Jacomi. cum eius armis causa prestādi. d. An. auxilium iudicio ipsiꝰ testis. ⁊ infra ibi suluo ꝙ suprascripti Bal. ⁊ eius frater. ¶ Quarto hoc idē videt apertissime testificari septimus testis scilicet. Jacomellus quoꝝ. Donati ibi interrogatus si dicte partes sibi adinuicē adiuuabāt et auxiliū prestabāt. respōdit ꝙ sic. vt. J. dixi ꝛc. ¶ In contrariū vī esse probatū per alios quatuor testes examinatos super defensione ipsiꝰ Bal. post eiꝰ capturaz. ¶ Primus est Bartho. quoꝝ. ser. Joannis de portu qui dicit ꝙ dum. d. Anto. vulnerasset. d. Lauren. cūc. d. Baldo. cum vno bastono exiuit de curtiuo simul cū multis alīs qui omnes nitebantur mediare. Et. J. ibi qui volebat mediare ꝛc. ¶ Secūdus testis est. Dominicus quoꝝ. ser. Anto. ibi ⁊ vulnerato. d. Lau. multe persone exiuerunt ad dictū rumorem causa mediandi inter quos vidit dictum Baldonū. ¶ Tertius est Lau. quondā. ser. Petri de portu. ibi ⁊. d. Baldo. et ipse testis se reparabant cum bastonis suis. ¶ Quartus est Stephanus quondā Scotigū. vbi dicit quod vulnerato. d. Lau. cucurrerūt ad rumorē inter quos vidit Bal. cum vno bastono in manibꝰ. et ꝙ dictus Baldo. non admenauit nec aliquid fecit contra dictum Laurentium ꝛc. Hūc est videndū quibus testibus sit magis credendum ⁊ consideraudum est ꝙ dicti testes sunt numero pares. nec constat qui digniores sint. vnde est videndum quorum dicta meliꝰ probant. Et videtur ꝙ dicta testium productorum in fauorē Baldo. melius probent. qz illi quatuor affirmare vident expresse ꝙ ipse Baldo. fuit in rixa causa mediādi. sed aliqui ex testibus ante inq̄sitionē in cōtrariū examinatis nō ita concludere ⁊ affirmare videntur. Nam ly secundus testis dicat ꝙ predictus Bal. admenaret ⁊ irrueret cōtra Laurē. nō tamen dicit an hoc fecerit causa prestādi auxilium vel fauorem: an vero causa mediandi. ¶ Jtē ⁊ tertius testis licet dicat ꝙ. d. Bal. voluerit prestare auxilium vel fauorem Ja. ⁊ An. fratribus. tamē dicit semper iudicio suo. et sic non firmat. ⁊ Unde vī ꝙ sit magis expresse credēdū deponētibꝰ et affirmātibus ꝙ illis qui non expresse affirmant. ipxta not. in. Lc. testium. C. de testibus.

cum simi. Item nec dictum septimi testis.s. Jacomelli est multum credendū quia licet interrogat⁹ an sibi dicte partes auxilium prestabant. i. fidit ꝙ sic: tamē restringit dictuz suū. vi. §. dixit. 2. §. dixit ꝙ nō fuit principio rixe. 2 ꝙ nescit quis percusserit. d. Lau. sed solū de auditu deponit. ¶ Unde in hoc nō est credendum[a] 2 ita sicut alios qui deponunt de visu 2 fuerunt principio rixe vsq; ad finem. arg. eorum que no. in. l. testium. C. de testibus. 2 in. c. cum causam. el primo. extra de testi cum simi. Item videtur ex alio ꝙ sit magis credendum testibus pro defensione Bal. extimantis ꝙ testib⁹ in cōtrariū prius examinatis quia illi testes in contrariū examinati etiā idem dixerunt de Jo. quōdam. Silue. genero ser. Nico Furlani. et tamen postea probatum est contrarium. vz qō ipse fuit in dicta rixa causa mediandi 2 nō auxiliandi vel fauorē p̄standi. vt apparet ex. d. testiū pro defensione ipsius Jo. examinatis vnde cum ipsi errauerint in persona Ja. ita etiam verisimiliter errare potuerint in persona Bald. q̄ fuit de vltimis qui supervenit in rixa. arg. eorū q̄ habent in. l. si ex falsis. C. de trās. 2 in. c. desideat. extra de re. iur. in. c. fraternitatis. extra de here. ¶ Item qz testes examinati p defensiōe Bal. dicunt verisimiliora 2 rei aptiora. ¶ Ergo est illis magis credēdū. vt est text. in. c. iz cām. §. ex premissis. extra de pba. 2. c. ꝓterea. in fi. extra de testib⁹. et. iiij. q. iij. §. itē in criminali. 2 in. l. ob carmē. §. fi. ff. de testibus. 2 no. per glo. viij. di. c. ego solus. ¶ Qō aūt dicāt verisimiliora et rei aptiora ꝓbatur. ¶ Nā illi dicunt dicere verisimiliora q̄ dñt cōsonātia iuri b pmuni. 2 alij nō. vt no. in. c. auditis post medium: vbi p doctō. extra de ꝓscri. 2 no. Jo. an. 2. d. An. de but. in. c. in nra. extra de testibus. 2 in. c. iz dām. extra de pba. ad hoc et addūco ꝙ no. Bal. in. l. q̄ accusare. ad fin. C. de edē. vbi dicit ꝙ ille dz meli⁹ ꝓbare cui⁹ intētio meli⁹ cōsonat rōni. Sz testes examinati p defensiōe Bal. dicūt magis cōsonantia iuri cōi 2 rationi ꝙ deponentes contrarium. Ratio qz testes deponentes p Bald. dicūt ꝙ fuit in rixa causa mediā di et sic non causa delin quēdi. Alij dicūt qō fuit cā dandi auxiliū 2 causa delinquēdi. iz nulli dubiū qō magis ꝓsonat iuri cōmuni 2 rationi in dubio p̄sumere ꝙ nō fuit ibi in rixa cā delinquendi. sed cā mediādi. qz de iure cōmuni nemo p̄sumitur in dubio velle delinquere. lege merito ff. p socio. 2 ista est naturalis p̄sumptio icōm glossam ibi 2 ꝓsicit ad liberationē. vt ibi iz Bar. ¶ Et ꝙ in dubio ius cōmune p̄sumat ꝙ qs non videatur delinquere. iz etiam Bar. in. l. gerit. in quarta. q. ꝓncipali. ff. de acquirenda hereditate. et not. Archi. lxxxvj. distin. qui venatoribus. et not. etiam in. c. j. extra de clerico venatore. Ad hoc etiā adducitur alia p̄sumptionis iuris cōmunis ratio que vult ¶ Quod in dubio etiā in delictis debemus interpretari in meliorē partem. b vt in. c. estote misericordes. extra de regu. iur. 2 in. c. ad audientiā. extra de homicidio. 2 in gl. in. c. nauigāti. in verbo verisimiliter. extra de vsuris. cum simili. ¶ Et si dicat immo videt in dubio esse p̄sumēdam ꝓtrariū qz ipse Bal. dedit operā rei illicite. qz l dicta rixa cū sua baste, cōclusionis. 2 totius ꝓcessus materiā vide. d. Lud. de ro. in ꝓsi. cxc. 2 l suis singularib⁹. ✠. iclis. d. alex. de Imo. in cōsi. lxxxij. in. j. volu. 2 in ꝓsi. cxliij. in. ij. vol. 2 l. l. ij. §. idē Iabeo. in. j. col. ✠. vlterius venio ad gl. 2 ibi doct. de eā plu. arrē. do. Bar. sozi. in. ꝓsil. lxiij. incip. In cā vertē ij. ✠ si. capiē do cī. l. j. volu. car. iij. 2 l ꝓsil. cxviij. incip. visis narratis. ✠ si. ij. confirmat. eo. j. volu. car. cxxxvij. specu. i ti. ij. teste. §. nunc tractādū. ✠ si. ij. auditu. rotā ij. cisio. xij. q̄ ici. in possessorio. i no. bar. in l. diuus. ✠. itē not. ff. ij. testa. mili. Bal. i marg. ✠. testi. xiij. col. canonistas i c. qm̄. §. de probs.

b ¶ Meliorē partem. Ad huius tollendis cōclonis resolutionēs vid. d. Ales. ā. de imo. in cōsi. xlij. Liij. vol. et.

in cõsi.clxxix.circa fi.in.ij.vol.et l.l.j.xj. col.ff.si cer.pe.z in.l.inter stipulãtẽ §.j. ff.de v.obli.oldr.l ꝓsil.xxxviij.inci.ꝑmã q.pau.de ea.in cõsi.lij.inci.in cã.q̃ tñ d.Bar.sozi.ꝓsil.ccxliij.ici.ꝓsiderata fa cti ꝓtingen tia.v.ꝑter ea.l ij. vol. car.cxxviij. Bar.z doc. 8 l.l. labeo.ó supel.lega. bal.in mar gu.vẽi si. te stis.in.vj. col.z l.l.ij.l ꝑn.C.ó tẽp. ap.canoni. l.c.dudũ. ó ele.q̃b⁹ i lo cis ẽ ꝑpri⁹ fons hui⁹ materie.

a ¶ Ꝓsũ ptiões. Ui de ad ma teriã Bar.l cõsi.lci.cõe signani. d. Alex.l ꝓsil. xlij.in. iij. ro.ro deci si.ccccl xxxj inci. I casu i no. multa p.d.and.si cuj ꝓsi.ici. 9 scripsit ec clesiastic⁹. qõ est post cõsi.cxij. d. alex.in.lij. vo. Bal.l.l. a acto.circa fi.C.ó ꝑba. spec.l ti.de teste.§.x.v. j. canoni z stas l.c.cuz cõtingat. ó oẽi. deleg. no ꝑcussit Petrũ fratrẽ Cecchi trabachi. et An. clauduz sup capite cum sanguine. † Ergo videt fecisse alo nõ mediãdi ꝫ nocẽdi z auxiliũ ꝑstãdi. ar.l.itẽ si obstetrix.§.fi. cũ.l.fe.z cũ ibi not.ff.ad l.aq̃l.et ar.l.j.ff.et.C.ad l.corneliã.ó sicarũs.z.c. significasti.cẽ ó homicidio. Item quia ipse Bal donus aufugerat añ in q̃sitionẽ cõtra eũ forma tã ergo videt ꝑsumẽdũ cõtra ipsum q̃ deliq̃rit. vt hꝫ in.l.admonendi.ff. de iureiu.z in.l.l boneſi. C.de reb⁹ credi.z iureiu. 10 z p Bar.in.l.cor.ff.ad sil le.z Bar.etiã in.l.j.in fi. princi.ff.de bo.eoꝝ q̃ si bi morte cõsciverunt.cũ similib⁹. ¶ Ad hec rñde ri potest q̃ ꝫ ꝓcutiẽs in dubio videat facere ani mo nocẽdi.nõ tñ sequit. ergo videtur facere alo ꝑstãdi auxiliũ alĩs rixã tib⁹.et maxime homici dio p aliũ commisso.† qz ista negatiua q̃ q̃s ꝓcussit non alo occidendi. nec alo prestãdi auxiliũ vel fauorẽ homicidium cõmittẽti potest probari p ꝓsumptiões.ª vt est u gl.notabilis l.l.j.in ver bo nõ occidendi.C.ad.l. cor.de sicc.vbi not.et q̃ innocẽtia possit ꝓbari p ꝑsumptiones not.tenet ẽt Bart.in.l.j.§. de illo. ver.q̃ro an here.ff ó bo. eoꝝ qui sibi morte cõsci verunt.Ꝓsumptiones aũt q̃ non fuerit in rixa animo dandi auxilium vel fauorẽ maxime homicidio sunt multe. vna qz testes aliq̃ dicũt q̃ ipse nitebantur cũ alĩs inter rixãtes mediare.Secunda qz Pe.trabachin⁹ z And.claud⁹ admenabant contra illos quoniã volebant mediare et sic cõtra ipsum Bal.vt dicũt Bart.quoñ.ser.Joan.de portu.et dominic⁹ quoñ.ser.Ant.examinati sup defensione Bal.Idez dicit Lau.quondã.ser.pe.de portu.qui etiaz dicit plus z clarius scilicet q̃ cũ.d.Baldo.cucurrisset ad rumorẽ simul cũ alĩs cuz vno bastono quez habebat in manu contra eos venerunt And.z pe.trabachini supra nominati cum armis suis z duob⁹ persone.z.d.Bal.z ipse testis se reparabant cum bastonibus suis vñ si postea ipse Bal.qui se reparabat contra ictus d.pe.z And.z tandẽ eos percussit ꝓsumendum est q̃ percusserit nõ animo prestandi auxilium vel fauorẽ rixe.sed potius se defendẽdi z iniuriam propulsandi cum fuerit prouocatus.† Qz vim vi repellere licet.l.vt vim.ff.de iusti.et iur.et.l.sciẽdũ.§.qnt cum aliter.ff.ad l. aquil.z.l.j.C.vnde.vi.z in.c.significasti. extra de homici.cum notatis in dictis iuribus.facit quod habet in.l.si ex plagis.§.in diuo.ff.ad.l.aquil.cum similibus.Et licet excessisset modum inculpate tutele.vel quia potuisset commode aufugere vel aliter.iuxta not.in dictis iuribus.nõ tamen propter hoc dici debet q̃ hec fecisset causa dandi auxilium vel fauorem alĩs rixantib⁹ z maxime homicidio cũ occisum nunq̃ vulnerarunt. immo tam vulneratus erat añ q̃ Baldo.superueniret vt dicũt quatuor testes examinati p defensiõe Baldo.z dicetur in tertio dubio principali.

u Nam eo casu quando quis excessit modum inculpate tutele etiam aliquem occidendo non debet puniri de homicidio seu de morte sed de excessu fm Bal. in capitu. primo in tertio col.in principio in tit.de pace te in vsibus feudoꝝ. alle.nota.in.c.significasti.vbi est glo de hoc extra de pe.et remiſ.z idẽ not.Bal. in capitu.primo in.§.j.in fi.in ti.de pa.

iur.fir.z idem tz Ludo.de ro.in suo.iij. singulari vbi alle.ad hoc.l.si adulte.cū incestu.§.impera.ff.de adulte.z idē tenet Jo.andre.in rubri.de homi.in addi tionibus Specu.vbi hoc disputat.z idē tenet Bald.in.l.vt vim.ff.de iusti.et iur. vbi ponit rationē.† Quia verba nō pos
12 sunt dari cum mensura.facit ad hoc.c. fina.de homi.cum similibus.z ppterea est difficile se defendere sine vllo impe tu z allega.phm. ¶ Suspitio etiā fuge
15 tollitur quia ipse Bal.vulnerauerat.d. And.z pe.super capite cū sanguine.et so habuit iustā causam timēdi z ꝑsum ptio est q̄ fugerit potiꝰ ꝓpter.d.percus sionem q̄ propter hoc q̄ prestiterit au xilium vel fauorē hominis.vel etiam p pter dubitationem que nunc est ne in culparetur de homi.ex quo in.d.rixa il los percussit.vnde in dubio voluit rece dere z ex hoc non debemus arguere q̄ ipse prestiterit auxilium vel fauorē ho mi.ex quo habemus et testes dicentes contrarium z multas presumptiones de quibus.§.z licet aliqui testes videā tur dicere contrarium.tamen deponen tibus pro defensione Bald.et sic pro li beratione magis est in dubio credēdū. tamen quia pro testibus Bald.sunt pre sumptiones magis vrgentes.pro hoc alleg.gl.not.in.l.si duo patroni.in prin cip.ff.de iuretur.que semper alleg.† q
13 quādo testes sunt hincinde omnino pa res.z pro vna parte est aliqualis ꝑsum ptio pro illa est iudicandū.tū etiam q in dubio pro eo z p absolutione est iu dicandū.vt est tex.in.c.inter dilectos.l fin.extra de fide instrumen.z ibi nota.z in.§.cōmodū.insti.de interdic.z ppter ea dicit Bald.in rubri.de cōtrouer.ins titute in fin.in vsibꝰ feudorū q̄ istud
14 sit pro regula tenendum † q promptio res debemus esse ad absoluendum et q̄ propter conflictum presumptionum reꝰ absoluitur p dictū.§.iter dilectos.in fin.cū ibi not.Et ideo esto q̄ sint testes hincinde omnino pares.z sint presum ptiones hincinde in dubio debemꝰ iudi care p reo.vt maxime hic vbi testes p reo magis affirmatiue dicunt.z qz plus res z vrgentiores probationes pro reo esse vident.Ex his itaq̄ cōcludēdū esse videtur licet.d.Bald.potius intervenes rit a ꝑn.in rixa causa mediādi z q̄ post ea duos percusserit q̄ illud fuerit ab eis puocatus qui contra eum admena bant armis suis.z tz excesserit modum inculpate tutele q̄ ppter hoc nō videa tur dedisse auxilium vel fauorem homi. Posset tn̄ inder inquirere an iste Bald. esset inimicꝰ.d.Lan.De.z And.vel amis cus aut fami.vel rixosus an non.† Nā si esset inimicus eorum z rixosus valde esset contra ipsum presumendum.sed si fuisset eorum amicus vel famili.vel nō rixosus nullum hoc haberet apud me dubium.vz q̄ non diceretur fecisse ani mo prestandi auxilium vel fauorem p homi.z hoc alle.per gl.secundā valde notabilē in.l.prima ibi probādo amitti am et affinitatē et qualitatē occiden tis.C.ad.l.cor.de sica. ¶ Circa scōz dus biuz ꝑncipale an ipse Bal.venerit ad di ctā rixā post Lauren.vulneratū vulnes ribꝰ quibꝰ mortuꝰ est quasi incontinēti an ante.Et in hoc dubio testes ēt sunt varij.Nā aliq̄ testes examinati ante for matā inq̄sitionē.vz primꝰ secūdꝰ tertiꝰ sextus z septimꝰ videnť dicere attenta serie suarū attestationū q̄ Bald.fuerit in rixa ante Lauren.vulneratuz tz quas tuor testes examinati sup defensiōe ips sius Bal.dicūt contrarium.vz q̄ Lau ren.erat vulneratꝰ anteq̄ Bald.crimis set de curtiuo.immo Laurē.z Stephs. testes dūt pꝰ q̄ tā Lau.incipiebat mori anteq̄ Bal.exierit ō curtiuo.z istis testi bus p Bal.deponēt ibꝰ potiꝰ in hoc est credendū.qz magis in specie z clare hi deponūt q̄ deponentes in ꝓriū vt de se ptz.Et qz magis affirma.deponūt sup hoc q̄ alij.z ꝑtertiz Domi.quoh.Ant.q̄ dicit q̄ optime vidit z recordat q̄ qñ.d. Bal.criuit ō curtiuo Lan.erat tā vulne ratus ergo sibi cū alijs suis cōtestibus est magis credēdū.ar.eorū q̄ nota.in.l. testi.C.de testi.z ar.c.literis.ibi testes fir miter asserētes.z in.c.tertio loco.ibi te stes dixerūt sup certo credere extra de presump.z p Bal.faciunt ea q̄ diri in ꝑ cedēti dubio circa fin.z qō dicetur in se quen.z ex his concludo q̄ iudicandum

est hoc.d.Bal.venisse ad.d.rixā postq̄ fuerat iam Laurē.vulneratus. ¶ Circa tertium dubium principale si Bald. fuit in rixa ante Laurentium vulneratum an prestiterit auxiliū vel fauorem ipsi Anto.committenti homicidium in persona ipsius Lau.occisi.Et licet ex his que.d.dicūt in primo dubio principali videatur esse concludendum q̄ nō Tamen vltra ea que.d.sunt ibi potest etiam idem probari aliis rationib⁹.nā si verum est q̄ antequā.d.Bald.venerit ad d.rixam ipse Lau.erat tā vulneratus et incipiebat tam mori.et sic delictū erat iam consumatū.ergo superuenēs etiā adiuuando nō videtur prestitisse auxilium vel fauorem homicidio quia illud erat iam perfectum quantum ad vulnerantem:licet adhuc ipse vulneratus nō esset mortuus.Et pro hoc alle.id quod sing tenet Bart.in.l.furtū.ff.de fur.vbi
16 dicit q̄ qui est habitū pro facto et aliis recipit rē furatam:vel aliquid auxilii prestiterit furi:nō dicitur furto prestitisse auxiliū:et sic furti nō tenet.et idē vult ibi in effectu Ang.de pern.et idem ad literā tenet Ang.de are.in suo trac.maleficiis in glo.in ver.d.male.semper astitit in vltima col.qō dicit esse notandum:quia ita alias practicari vidit. ¶ Preterea hoc potest alia ratione probari.nam ad hoc vt aliquis possit accusari ō auxilio vel fauore:non sufficit dicere in accusatione vel inquisitiōe titius percussit seium in capite et mathias in brachio. et ad predicta cōmittēda perstiterant sibi inuicem auxilium et fauorē q̄ ex hoc non posset sequi condemnatio de auxilio vel fauore:q̄ non exprimit qualiter
17 prestiterunt auxiliū vel fauorem. ¶ Et ideo cū verba debeant intelligi in deteriorem partē:vt.l.si preses.ff.de pe.intelligetur q̄ percutiendo prestitisti mihi auxilium et ego percutiendo prestiti tibi et sic actus meus fuit auxiliū tibi et tuus mihi:sed de isto actu ego puniar vt principalis nō autē puniar tāq̄ prestāns opem vel auxiliū vel fauorē.et ideo dicere accusatio vel inquisitio q̄ vn⁹ prestitit opem vel auxilium alteri assistendo vnus alteri vt habilius delictum committeret ad hoc Bar.in.l.ii in rixa. in pe.col.ad.l.cor.de sica.et sic prestant opem vel auxiliū per aliū actū q̄ per illū de quo principaliter accusatur vel cōtra eum inquiritur ita sing.dicit Bar.in l.qui seruo.§.si duo.ff.de fur.quem sequitur Ang.de are.optimus practicus in suo trac.maleficiis in gl.in verbo.d.maleficio semper astitit in principio qui dicit esse mittēda in practica:sed in casu nostro testes examinati ante inquisitionē et super quibus fundata est inquisitio non dicūt q̄ vnus prestiterit opem vel auxilium vel fauorē alteri assistēdo:sed primus testis dicit q̄ Jaco.Jo.et Bald. admenabant contra.d.Lauren.pe.trabachi.et Andre.et q̄ predictis ad committendum predicta nullus prestitit auxilium vel fauorem nisi prenominatos non eē dicit q̄ Bal.p̄stiterit auxilium assistendo maleficio seu homicidio sicut est dictū in persona.Lauren. ¶ Secundus testis nō dicit nisi de admenatione Bal. ¶ Tertius dicit idem.et q̄. Bal.et alii volebāt iudicio suo prestare auxiliū predictis Ja.et Anto.quod non sufficit per predicta.et iste etiā non affirmat iudicio suo:quia dicit iudicio suo. ¶ Quartus et quintus nihil dicūt immo dicūt contrariū saltem in secunda sua examinatione super defensiōe Baldo. ¶ Sextus etiam nihil dicit de auxilio vel fauore:sed quod solum percussit pe.et and.sine interrogatione in fin. facta hoc probat q̄ rndit super negatiua non super affirmatiua:q̄ non fuit ipse testis interrogatus si Baldo.prestitit auxilium vel fauorē:vt patet in eius attesta. ¶ Septimus etiā testis nihil probat nā dicit q̄.d.partes sibi inuicem admenabant et auxilium prestabant:vt.§. dixi.ista enim depositio non concludit per ea que dixi.§.fi Bar.et Ang.de are. ¶ Secō etiā ille testis restringit dictum suū dicēdo qō.§.dixit.et.§.dixit de Bal. nisi q̄ admenauit cū baculono cōtra pe. trabachinū:vñ per hoc nō diceretur p̄stitisse auxiliū vel fauorem homicidio per Anto.commisso per p̄dicta. ¶ Tertio q̄ ille testis septimus non interfuit princip.rixe:vt ipse dicit:nec vidit vul

18 nerari ipm Laurē.† Et deponit de hoc de auditu.ergo sibi nō est credendum super hoc q̄ Bal.homicidio auxilium prestiterit etiam si ipse hic affirmaret ex quo vt dixi nō fuit princ.rixe nec vidit Lan.vulnerari ꝛ deponit de auditu per ea que habent in.l.testium.C.de testi.ꝛ in.c.cum cām.extra de testi.cum simi. ¶ Octauus etiā testis super auxilio vel fauore nihil deponit.Unde per attestationes.d.testiū non pōt dici qō d.Bal.prestiterit auxiliū vel fauorez.d. homicidio per ea q̄ habentur sing.per Bar.in.d.l.qui seruo.§.fin.ff.defur.ꝛ q̄ d.Ang.de are.in.d.suo tract.in loco p̄allegato. ¶ Et propterea est etiam cōcludendum q̄ ex inquisitione formata cōtra Bal.vigore.d.testium.dum in ea tantū dicit̄ continuo.d.Bald.auxilium prestante.d.Anto.cū suo bastono ꝛc.Et dum in fi.eiusdem inquisitionis dicit ꝛ premissa omnia ꝛ singula commissa ꝛ perpetrata fuerunt per suprascrip.an Bal.ꝛ alios sibi adinuicē prestātes auxilium ꝛ fauorē.non debet Bal.qui est presens ꝛ se defendit condēnari de auxilio vel fauore prestito.d.homicid.quia licet ipse deliquisset admenando etiaz contra Lauren.ꝛ ipsum etiam vulnerando.quod tamen non fuit in casu nostro: vt patet per testes.ꝛ licet ipse deliquerit percutiendo cum bastono pte dictos Pet.et Andre.Tamen ipse non debet puniri de auxilio vel fauore: sed ꝓ tanq̄ ꝓncipalis in eo qō contra aliquē admenauerit vel iꝑz percusserit.ꝛ sic ō tantū deberet puniri p.d.doct.Bar.singulare. ¶ Et maxime cū aliqui testes eraminati autē inquisitionē dicant q̄ Laurē.ꝛ pe.trabachini ꝛ andre.erāt ex vna parte ꝛ Ja.ꝛ anto.fratres ꝛ Jo.et Bal.etiā fratres erant ex alia parte.et sic Bal.secundū eos superuenit in rixa etiā vt principalis non vt auxilium vel fauorē prestās homicidio. ¶ Item hoc apparet qz Stepha.quoñ.Gregorij dicit qō.d.Bal.nō admenauit neq̄ aliqd fecit contra.d.Lauren.qz qñ eriuit curriuium erat iā vulneratus ꝛ incipiebat morī.ꝛ ita dicunt alij testes eramina-

ti sup defensione ipsius Bald.vt p̄dixi. ¶ Ad p̄dicta doctri.Bar.singularis est nissima.presertim in casu nostro attenta p̄sitione ducali super reformatione statuti Tarulij loquētis de hōicidiis. ¶ Nā reformatio statuti dicit q̄ si plures interfuerint homicidio alicuius q̄ q̄libet q̄ fecerit puniri dz tāq̄ homicida. Et si plures fuerint q̄ homicidio vl cui cūq̄ alteri sceleri dederint auxiliū cōsilium vel fauorē puniat tāq̄ cōmittentes ꝛ facientes.d.scelera.† Notādū est q̄ dicit q̄ homicidio auxiliuz vel fauorē dederit nō aūt dicit homicidiū cōmittē ti:sed ipsi homicidio:sed p̄ predicta apparet q̄ nō est probatum neq̄ inquisitū q̄ ipse Bald.prestiterit auxilium vel fauorez.d.homicidio:sed est probatū contrariū. ¶ Et si diceretur in inquisitione in fin.eius est dictū q̄ Bald.et alū prestiterūt ꝓsiliū ꝛ fauorē ergo includit vere etiā auxilium:vt not.Barto.in dicta.l. q̄ seruo.§.fin.in fine.ff.de furtis.et hec nocēt absentib⁹ ꝛ cōtumacib⁹ iuxta nota.p Barto.in.l.absentem.in princ.ff.de penis.Tñ Bald.p̄senti ꝛ se defendenti hic nō dz nocere:cū ex dicto alicuius non appareat q̄ ipse Bald.vel alū dederint cōsiliū.d.homicidio perpetrato.immo ex dispositione omniū testium apparet cōtrariū p̄sertim cū omnes testes deponent q̄.d.Laurē.occisus incepit rixam ꝛ in curtiuo ꝛ extra curtiuū ꝛ cū armis ꝛ cū factis:vt intuēti patere pōt apertissime.Jō ex illo capite.s.consiliū nullo modo pōt dici q̄ ex cōsilio qō nō prestitit videat baldonus prestitisse dicto homicidio ꝓsilium vel fauorez. ¶ Ex predictis omnibus nūc ꝓcludit q̄ nullo modo.d.Bald.pōt vel dz decapitari vigore.d.inquisitionis contra cū formate ꝓpter testes hucusq̄ examinatos:immo ab ea dz absolui:sed solū debet cōdemnari de vulneribus illatis Petro ꝛ Andree vigore.d.inquisitionis:in qua dicitur quod.d.Pe.ꝛ Andre.fuerūt per cussi ab ipso bald.Et in fi.dicitur super quib⁹ oibus ꝛ singulis ꝛc.† Quia per d.clausulam videt pretor vel iudex deduxisse omnia in inquisitione contenta diuisim nec astrinxisse se ad probādum

a ¶Necessaria. Adde Ang.in.l.si vacātia. C. de bon.vacan. libr.xj. Floria. c.d. Alexan. de imo.in.l.in delictis.§.si detracta al leg.in text.i l.senat⁹.de accusa. canonistas in c.ū.de ordi. cog.

nisi necessaria⁹:vt not. l.t.ū.C.de pba.c flo.in.l. indelictis.§.si detracta. ad fi.ō noxalib⁹.q̄ ang. de are.i suo trac.maleficii. l.gl.sup̄ verbo sup q̄b⁹ olb⁹ l fi.Bal.l.l.c si seuerior. ff.vj.iuxta hoc.ff.de his qui no.infa.c etiā p eundem i.l.j.in pn.vii.vl pe nul.charte.ver.c hic vbi pcedit p accusatis. Tū q; ex his q̄ dixi in.j.dubio potis⁹ est p̄sumendū q̄ ipse Bald.iuquenerit rixe a princ.cā mediādi q̄ auxiliū homicidio p̄standi. Tū q; q̄n supueniret rixe tā erat lau.vulnerat⁹ c incipiebat mori vt dixi in.ū.dubio pncipi.c iō hic vero existentes clarū est q̄ nō pōt nec dz pdēnari ō homicidio vigore dicte reformatiōis statuti loquētis ō homi. q̄ ōt si plures interfuerint homicidio alicui⁹. Nec certū est Bal.nō interfuisse illi homicidio si iā Lau.erat vulnerat⁹ c incipiebat mori q̄n bal.supueniret in rixa vt de se pz ergo nō sum⁹ in casu reformatiōis sz extra et sic in dispōne iuris cōis sz q̄ sine dubio ñ dz nec pōt in casu nō de pena capitali.de homi.puniri p p̄dicta. Tū etiā p hec est pcludendū.q; nō est pbatū q̄ alr p̄stiterit auxiliū consiliū vel favorē ipi homicidio.imo est pbatum ꝛriū per ea q̄ dixi.ff. in.iū. dubio principali. Et ad p̄dicta adduci ēt pōt rō. ¶Qui in dubio debem⁹ interpretari l melioꝛē partē c esse promptiores ad absolueñ.q̄ pdēnādum.vt dixi.ff.in.j.dubio pn.l fi. c qi in dubio melius est nocētē absoluere q̄ innocētē condēnare nā rescrip. sūi diuus Traian⁹ impator latis⁹ esse impunitū relinqui facin⁹ nocentē q̄ innocētē cōdēnare.vt ōt vlpian⁹ iurisconsultus in.l.absentē.in pn.ff.de pe.Et ita vt.ff. cōclusum est puto magne ac generose ꝓtor officiū vestrū c curie vestre esse in absoluēdo.d.bal.a pena homicidij vel p̄stantis auxiliū consiliū vel favorē homicidio.c in condēnādo ipm de vulneribus tantū illatis petro c an salvo semp meliori iudicio cui me semp subūcio.iuxta l.claudi.in fi.ff.qui po.in pi.hā.

¶Summarium super consi.ū.

☞Statutū feltri:qō punit vitio supplicio prestātes auxiliū cooperatiuum ad homicidiū committendū:an cōprehendat illum:qui in rixa armatus stetit:sed non admenauit:seu vulnerauit occisum: numeris omnibus sequentibus per totum consilium.

1 Forma dat esse rei:c vbi forma mutat: res etiā esse mutata intelligitur.

2 Actui q̄n duo vel plura requirunt.vno ōficiēte alterū nō vz:nec effectū pducit

3 Lex vel statutū q̄n de causa disponit:nihil dicēdo de effectu:de effectu inseparabili c immediato:non autē de effectu mediato disponere videtur.

4 Dictio seu quando pro coniuncta ponitur:proprie loquēdo tam sensum q̄ verba conjungit.

5 Cā prima c imediata ōz:quo posita ponit effect⁹.c ea remota:effect⁹ remouet

6 Cōsequētia bona de separatis nō fit.

7 Cā aliqua:seu ab vno aliquo q̄n aliqd pcedere dz intelligitur procedere tā q̄ a prima causa nō tā q̄ a medio.

8 Causa proxima vt cause remote instituū sit considerari pōt.

9 Causa prima quando instrumentum non est:sed per accidens:quomodo cōsiderari pōt.

10 Statutum si dixerit:q̄ si ex percussione sanguis exierit:pax non valeat:quomō intelligatur.

11 Causa causē veritate inspecta cā causati esse non ꝓtq̄n causa causans remota fuerit:ꝛ ficte iuris interpretatione

inspecta causa causati esse dicatur.

13 Causa a prima quando res procedit: & transit per medium illius cause: & requiritur virtus & influentia medij: tūc res non simpliciter a prima causa denominatur: sed a medio influente & a prima causa.

14 Unum quandocunq; requiritur ad alij quod faciendum cum dictione ad: requiritur propinquitas: licet non requiratur intrinsicitas.

15 Statutum si dicta uerit: q; si quis fecerit assaltū ad domum punietur in centum ad hoc vt statutum locum habeat: quid requiratur.

16 Negatiuam ad probandū q; quispiam scilicet non fecerit animo occidēdi: probatio per presumptiones sufficit.

17 Judex propter exculpationem nō potest ex indicijs aliquem torquere: quando innocentie indicium habet.

18 Penalibus in re dubia in benigniorem partem interpretatio facienda est.

¶ Consilium.ij.

IN christi nomine ac inuocata spiritus sancti gratia. sup casu homicidij cōmissi in personā Sacomani de culago per Paulum de meano in rixa in qua plures interfuerūt ex vtraq; parte & maxime ex parte occidentis interfuit Bartho. And. de meano q̄ nunc est carceratus. Uisoq; processu agitato coram magnifico d. po. feltri. & visis omnibus attestationibus. & viso statuto sub rubri. de homi. & omnibus diligēter examinatis sola vna principalis dubitatio examinanda esse videtur. vcz an. d. Bart. carceratus qui non vulnerauit nec tetigit. d. Sacoma. defunctum: nec etiam contra ipm admenauit teneat & condēnari possit vltimo supplicio ex eo q; dicatur dedisse auxiliū. d. homi. an vero debeat absolui a pena mortis. Et hac dubitatione duo possunt ꝓsiderari vnū eū ius cōmune aliud est statutum predictum sub rubri. de homi. Sed quia. d. statutum videtur dare nouam formam in prestante auxilium homicidio ad hoc vt teneatur pena mortis: videt in hac parte statuentes voluisse recedere a iure communi. 2 q; forma dat esse rei & vbi mutatur forma intelligitur etiā esse mutata res. l. iulia. §. sz & si quis. & ibi not. ff. ad exhi. Et maxime cum statutū in. d. parte loquat limitative & qualificative ergo limitatū & qualificatū producit effectuz Lin agris. ff. de acqui. rerū domi. & ideo frustra disputādum. est qua pena puniri debeat de iure cōi prestans auxilium homicidio cum in hoc statutū discrepet a iure cōi & standū sit statuto & nō iuri. cōi. a no. vt in glō no. Bar. in. l. si in rixa. ff. ad. l. cor. de sic. & doc. deponunt in. l. is qui eum telo. c. ad. l. cor. de sica. ¶ Uidendū est ergo solum nūquid. d. Barth. vigore. d. statuti ꝺbeat puniri vltimo supplicio vl' non. & certe dicendū est q; vltimo supplicio non est puniend' vigore. d. statuti: q; statutū ad hoc vt teneat prestans auxiliū vltimo supplicio req̄rit tria necessaria. ¶ Primū est q; dederit auxiliū ¶ Secundū q; illud auxiliū fuerit cooperatiuū seu facto. ¶ Tertiū q; illud auxiliū fuerit ad illud homicidiū cōmittendū. & ista tria sunt necessaria ad hoc vt statutum locū habeat quasi tq; duo vel plura requirunt ad actū vno deficiēte alterum nō valet nec effectū producit: vt probatur per text. in. l. ff. §. ait lex. ff. de diuor. & re

a ¶ Et nō iuri cōi. Uide ad istaz materiam Paul. de ca. l ꝓsi. xliij. l. cip. viso pūcto. bar. l cō si. lei. a dño Cy. & l. l. ij. versi. q̄d si l statuto. ff. ꝺ vsuca. Bal. in. l. pe. C. ꝺ prescrip. lō. tēpo. d. alexā. in. l. coheredi. § . q̄ patrē. in. §. col. ver. inducitur hic tex. ff. ꝺ vul. & pu. & in. l. talis scriptura. l vlt. col. ver. extra gl. ff. de leg. j. canonistas in. c. trāsmissa. ꝺ elec. in. vj.

pu.et est gl.no.in.l.j.§. hoc aũt a superiore.ff.ꝺ rei.actuꝝ prima.ꝛ est rõ 4 qꝛ tũc de forma vꝑ aliqd fuisse omissum:vt singu. decidit Bal.l addi.Spe cu.in ti.de arbitro.ff.si cõpromittitur.ꝛ est text. ꝛibi Bar.in.l.si quis ita stipulat⁹.ff.de verb.obl. ꝛ l.si is q̃ ducẽta.§.vtrũ. ff.ꝺ reb.du.ꝛ Cy.ꝰ Ja. de are.in.l.sancimus.§. si quis autẽ.in fi.et pmo C.de dona.ꝛ Bal.in.l.ti tia.in pn. ff.sol.mat,ꝛ in l.testiũ.§.si qs.ff.de testi. ꝛ no.Jo.an.in.c.sine cul pa.de reg.iur.lib.vj.l no uella cũ simi.Sꝫ in casu nostro illa tria requisita a statuto nõ interuenerũt qꝛ ꝫ primũ vꝫ q̃ prestiterit auxiliũ interuenis se videat ex quo erat ar mat⁹ ꝛ erat in.d.rixa p̃ pter qꝺ vꝑ auxiliũ p̃sti tisse:ꝫ nõ fecerit aliquẽ actũ:vt sing.no.Jnn.l.c. cõtinentiã.extra de ele. percyf.quẽ sequit Bal. in,l.raptores.añ fi.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ in.l.j.in fi.j. col.C.de ser.fugi.ꝛ in.c. j.circa prin.in tit.de de neſi.fratris.ꝛ ang.ꝺ are. in suo trac.maleſi.in gl.ſ in ver. dicto maleficio a semper stitit.ver.quę ro qñ duo simul stant.Et istud etiam est de mente Bar.in.l.si in rixa.in pr. col.circa fi.ff.ad.l.cor.ꝺ sic.qui alle.l.iũ.ff. ad.l. iul.de vi publi.Et tenet Bal.in.l.j.§.serui appel latiõe.ff.ad sille. ꝛ Lud. de ro.in.ꝺ.l.j.§.sed in eo Alia tñ duo requisita a statuto nõ interuenerũt vczꝫ illud auxiliũ fuerit cooperatiuũ ad homicidium illud cõ mittendũ. ¶ Qꝺ probat pluribus mo dis.† Et primo qñ lex vel statutũ dispo nit de cã nihil dicendo de effectu:vide tur etiam disponere de effectu inſepa rabili ꝛ immediato non de effectu me diato:vt elegãter no.Bal.fm Nico.de mata.in.l.j.in.iij.col.in fi.ff.solu.ma.et in casu nostro statutũ loquit de cã vꝫ de auxilio cooperatiuo:ergo videt dis ponere de effectu immediato ꝛ inſepa rabili:nõ aũt de mediato ꝛ ſeparabili:ꝛ eo magis cũ statutum loquatur de cã ꝛ de effectu sequẽti ex illa cã dum dicitur cooperatiuũ ad homicidiũ committen ꝺũ:qne cã cũ effectu immediato non in teruenit:qꝛ illud auxilium licet fuerit ad homicidiũ committẽdũ vt dixi:ñ nõ fuit cooperatiuũ ad illud homicidiũ.et sic illa cã cooperationis nõ fuit nec est mediata ꝛ ſeparabilis:immo fuit me diata ꝛ inſeparabilis:qꝛ illa coopera tio dicti Bar.carcerati vel stando ar mati vel admenando si admenauit con tra aliquẽ non fuit cõtra dictũ sacoma nũ occisum sed cõtra alios.immo plus dico ꝫ de iure cõi stando armatus in ri xa simpliciter nihil cooperando videat prebere auxiliũ homicidio ꝛ eaꝺ pena puniri:ñ qꝛ istud videbat nimiũ rigo rosum statutũ voluit q̃ non dicat prẽ bere auxiliũ homicide vt teneat pena mortis stãdo etiã armat⁹ ꝛ nihil se ope rãdo sed solũ qñ operat⁹ est ad homici diũ cõmittẽdũ ꝛ hic declarãt verba se quẽtia statuti:ꝺũ sublicit seu facto:que verba sunt declaratiua precedẽtiũ.† qꝛ illa dictio seu[a] ponit pro conclusa ꝛ p̃ prie loquẽdo conclusit sensum ꝛ verba: vt no.per Bar.in.l.si quis ita.ff.de aur to ꝛ argẽ.legã.ꝛ in.l.j.in.vj.q.prime q̃ stionis principalis.ff.de condi.ꝛ demõ. cũ simi.ꝛ sic dum dicit seu facto decla rat qualiter ꝫ esse illud auxiliũ coope ratiuũ qꝛ nõ sufficit esse verbale:sed ꝫ esse facto:puta armis ꝛ manu vel obie ctu corporis licet etiã auxiliũ alias di cat esse verbis vel clamoriꝺ⁹:vt est ca sus in.l.cũ dñs.ff.ad sille.Et sic ꝫ fuerit siue steterit armat⁹ in rixa:vel etiã alis q̃ operat⁹ fuerit:sed nõ ꝫ occisum nõ

a ¶ Dictio seu.De ista dictiõe viꝺ per Barto. Bal.ꝛ doct. in.l.cũ quis daꝫ.ff.de ꝟ. sig.ang.are ti.in rub.ff. de exce.in j.col.canoꝫ nistas in.c. inter cete tas.de res crip.

ſenek pena ſtatuti: ex quo illa cā coopa
tiua nō eſt immediate cōiuncta cū effe
ctu ſcilicet occiſionis. Et q̄ hoc ſit verū
q̄ coopatio dicti Bar. ſi aliq̄ fuit dicat
remota cā ꝛ nō ꝓxima † q̄ illa dr cā ꝓ
xima qua poſita ponitur effectus et ea 11
remota remouerē effectus. vt not. di
cit. Bal. in. l. ſi cū dotem. in principio in
vltima colū. ff. ſoluto matrimonio. al
leg. ea q̄ habent in. l. ſimiliter. ff. rerum
amotarū. ſed poſita cooperatione dicti
Bartho. ſi aliqua fuit nō ponit homici
dium nec ea remota remouerē homi
cidiū: vt de ſe patet: q̄ dicta coopatio
fuit ſeparata a dicto homicidio. † ꝛ de
ſeparatis nō fit bona illatio. l. papinia
nus exuli. ff. de mino. ꝛ. l. ſi. ff. de calum.
cum ſimilib⁹. ergo illa aſſerta cā coope
ratiua Bartholomei nō fuit cā ꝓxima
remota. ¶ † Secūdo ꝓbat ſic quando
aliquid dr procedere ab vno ſeu aliqua
cauſa debet procedere tanq̄ a prima
cauſa nō tanq̄ a medio: vt in. l. ru. ff. de
te. tuto. ꝛ ibi hic vult Bald. in ſumma q̄
dicit q̄ illa. l. meli⁹ ꝓbat q̄ aliqua alia
iuris ciuilis que dicatur emanare a pa 12
pa vel a ſede apoſtolica: ſed ſtatutū no
ſtrum requirit q̄ homicidium proceſſe
rit ab ipo auxilio cooperatiuo vt patet
dum in eo dicitur coopatiuum ad ho
mi. committendum: ergo intelligitur q̄
proceſſerit homicidiū ab auxilio coope
ratiuo tanq̄ a prima cauſa ꝛ non tanq̄
a medio: ſed illa cooperatio Bar. ſi in
teruenit nō fuit prima cā homicidij ſed
mediata: vt. ꝛ. probani: ergo de cauſa
cooperatiua ſtatutum non intellexit.
¶ † Tertio probatur ſic quādo illa cā
cooperatiua diceretur eſſe cauſa pro
xima: tamen ſi intelligetur ſtatutum de
ea quoniā cauſa proxima poteſt cōſide
rari duob⁹ modis. Uno modo q̄ cauſa
proxima ſit inſtitutū cauſe remote. ver
bi gratia pcutio te cum gladio. nā gla 13
dius eſt inſtrumentū q̄ eſt cauſa imme
diata vulneris: ꝛ tūc actus attribuitur
pſone ꝛ nō inſtrumento ꝛ dicit perſona
immediata facere q̄ inſtrumētū nō eſt
ages intellectu: vt. l. ſi qui tutel. C. ad. l.
cor. de ſic. ¶ † Secundo modo pōt con
ſiderari cauſa proxima quando non eſt
inſtrumentū ſed per occidēs. verbi gra
tia ſpingo aliquē vnde cadit in terrā ꝛ
inde ſequit vulnus. ꝛ hoc caſu ego pro
prie non dicor vulnerare: ꝛ ſi moriatur
nō dicitur mortuus ex meo vulnere q̄
nō vtebar terra vt inſtrumēto. † Et ideo
ſtatuta que dicūt ſi ex percuſſione ſan
guis exierit pax non valeat hoc tamen
valebit q̄ nō ex percuſſione ſz propter
percuſſiōes exiuit ſanguis. ꝛ ſic fuit cau
ſa remota ꝛ nō proxima: vt. l. j. §. ex incē
dio. ff. de incē. rui. na. vt ſing. dixit Bal.
in. l. j. in. iiū. op. C. ſi ſeru⁹ exte. ſec. vi. mā.
Et idē no. Bal. in. l. de pecorib⁹. ff. ad. l.
aquil. Sed in queſtiōe noſtra. d. Bartḥ.
nō preſtitit auxiliū cooperatiuū ad ho
micidium cōmittendū: q̄ nō eſt vſus in
ſtrumēto ſuo. puta gladio in pſonā occi
ſi nec inſtō p accidēs q̄ nō tetigit. d. oc
ciſum: ergo nō poteſt dici q̄ homicidiū
cauſetur a pſona ſua tanq̄ a cā indue
te. d. homicidiū ꝛ licet auxiliū tenderet
ad illud homicidiū tñ ex quo nō fuit co
operatiuū ad illud nō pōt dici q̄ teneat
de illo auxilio q̄ deficit qualitas a ſta
tuto requiſita. † Et q̄ inſpecta veritate
non dicitur cauſa cauſe eſſe cauſa cau
ſati quando cauſa cauſans eſt remota
ſz ficte ſpecta iuris interpꝛtatione dica
tur eſſe cā cauſati: vt dicit no. bal. i. d. l. j.
in. iiū. op. l. ſi. C. ſi ſeru⁹ exte. alle. l. j. §. de
iecciſſe. ff. ō vi ꝛ vi ar. ꝛ. l. qñ multa faci
nota. C. ad. l. iul. ō. vi. Et iō cū ſum⁹ i ma
teria ſtatuti qō dz itelligi ſtricte ꝛ ꝓprie
l. iiij. §. hec ꝓba. ff. de ne. ge. ꝛ. l. j. §. is q̄
nauē. ff. de exerci. ꝛ. l. cōſtitutiōib⁹. ff. ad
muni. ꝛ maxime in penalib⁹ iurta no.
in. l. hodie. et in. l. ſi de interpꝛtatione. ff.
de pen. ſequit q̄ cū ſtatutum loquatur
de auxilio cooperatiuo ꝛ ſic de cauſa
d. homicidij: debet intelligi de cā proxi
ma que eſt vera ꝓprie cauſa ꝛ nō de cā
remota que non eſt cauſa vera ſed im
propria. ¶ Quarto probat ſic † qñ res
ꝓcedit a cā prima ꝛ trāſit p medium il
li⁹ cauſe ꝛ req̄rit virt⁹ ꝛ influctia medij
tūc res nō ſimpliciter denominat a pri
ma cā: ſed ab vtroq̄. ſ. a medio influē
te ꝛ a prima cauſa. Exēplū in tutore cō
firmato p iudicem. ſed qñ res procedit
a prima cauſa p medīū: tñ tranſit per

¶ 422.

a ¶ dictione ad. Ad de ad huius cõclusionis materiam Old. in ꝑl. xlix. Bar. in l. q̃daꝫ hyber⁹. circa pn. de ser. vr. ꝑdio. allega. in ter. et in l. militis co dicillio. circa princ. ff. de test. mil. docto. in l. meminisse. ff. de offi. p consu. et le.

illud medium. et tũc dcno minat a ꝓma cã et nõ ab illa media: vt ꝓbat in. l. tutores. et ibi ꝯ no. Bal. ff. de testa. tu. Sz in casu nr̃o reo. i. hõicidiũ ꝓcedit ꝑ medium auxiliũ: nõ tñ trãsit ꝑ illud medium qz illud assertũ auxiliuz cooꝑatiuũ bartholomei nõ fuit mediũ instr̃z per qõ trãsiuerit dictũ hõicidiũ ex quo nõ fuit l ꝓsona occisa sz trãsiuit ꝑ mediũ instr̃i occidentis. ergo ꝛc. ¶ † Quito hoc ꝓbat alia rõne qñcũq; req̃rit vnũ ad aliqõ faciẽdũ cũ dictiõe ad a. requirit ꝓpinquitas: lz nõ req̃rat itrinsicitas et maxime qñ cõiũgitur actui vt. l. q̃dã hyber⁹. cum ibi not. ff. de ser. vr. ꝑdio. et no Bal. i rub. ff. sol. ma. sz statutũ in casu nr̃o req̃rit auxiliuz cooperatiuũ ad hõicidiũ ꝓmittendũ. ergo intelligit ꝺ auxilio cooꝑatiuo ꝓpinq ipsi homicidio vl intrinseco. puta vulnerãdo occisuz vl admensãdo ꝫ ipsum q̃ nõ fecit Bartholome⁹ carceratus: ergo ꝛc. ¶ Sexto ꝓbat sic. Illa ꝛba auxiliũ cooperatiuũ ad hõicidiuz cõmittẽdũ ꝛtelligunt et intelligi dñt de auxilio cooꝑatiuo tendente ad ipsum homicidium et ipsi homicidio inhereñte: vt ꝓbat. i. l. meminisse ibi vsq; ad adiectũ successoris. ff. de offi. pcon. et ꝛc. et ꝓbat in l. si vitẽ ⸗ si ad tanuñ. ff. q̃ vi aut clã. facit. l. q̃ filiũ. §. i. ff. ad tre. et hr̃ plene p Alb. de ro. in suo ꝓmo alphabeto. in ℞. ad q̃d. qui infert ad questionẽ statutis dicẽtis † si q̃s fecerit assaltũ ad domum puniat in centũ q̃ ad hoc vt statuũ locuz habeat req̃rit q̃ assaltũ fiat in domo vl saltem in porticu domui adherẽte. et ibi plene disputat istam. q. et ideo ad hoc vt auxiliũ cooperatiuũ dicat fuisse: ad homicidiũ cõmittẽdũ opz q̃ illa cooꝑatio ꝓncipalr tẽdat ad hõicidiũ illud et req̃rit q̃ sit vl itrinseca ad dictũ hõicidiũ. puta vulnerãdo ꝓsonã occisi: vl q̃ saltẽ sit adherẽs ꝓsone occise puta admensãdo ꝫ occisuz vel ꝫ testes vel arma occisi vl si. q̃ nullum fuit in casu nr̃o. ¶ Septimo et vltimo adducit alia rõ ꝓpter quã d. Barth. nõ dz teneri de homicidio ex eo quia. d. Bar. et ffes et pr̃ erãt amici. d. Sacomani: vt ipsemet sacoman⁹ cõfessus est postq̃ fuit vulnerat⁹: vt ꝓbat victor de bziria. et hic vult gl. no. i. l. j. i ℞bo non occidẽdi alo. C. ad. l. cor. de sic. q̃ dz sing. † q̃ ad probãdã suã negatiuã q̃ q̃s nõ fecerit alo occidẽdi sufficit ꝓbatio ꝑ ꝓsumptiões ꝓbãdo amicitiã occidẽtis. Et sic ex ꝓdictis oĩbus manifeste cõcludit q̃. d. Bar. carcerat⁹ nõ ꝓstitit auxiliũ cooꝑatiuũ ad dictũ homicidiũ ꝓmittẽdũ et ꝓptereа nõ teneꝫ pena statuti q̃ est vltimũ supplicium. Nec teneꝫ ẽt pena iuris cõis qz ad eã vl esse receſſuz ꝑ dictũ statutũ: inquãtũ loq̃t de auxilio qz statutũ nõ vult q̃ ꝓstãs auxiliũ hõicidio non teneaꝫ nisi illud auxiliũ sit cooperatiuũ ad homicidiũ cõmittẽdũ. vt. ꝫ. plene ꝓbatuz est q̃ est intelligẽdũ siue ꝓstãs auxilium fuerit i simplici rixa siue venerit ex ꝓposito ad rixã faciẽdã qz lz de iure cõi dubituz esset ꝓpter. l. qñ multa facinora. cũ ibi no. C. ad. l. iulia. de vi. et ꝑ notata ꝑ Bart. in l. diu⁹. ff. ad. l. cor. de sica. tñ ꝛctẽta forma dicti statuti nõ teneꝫ ꝓstãs auxiliũ nisi illud sit cooperatiuum ad illud maleficium faciendum et hoc voluit inducere statutuz ꝫ ius commune q̃ ita debet intelligi vt aliq̃d operetur. l si qõ. de leg. j. et. c. si papa. de ꝓuile. lib. vj. cũ si. et hoc sentit. Bal. si recte ꝙsideret in. l. j. i. iiũ. op. i fi. C. si seru⁹ extero dũ alleg. dictam. l. qñ multa facinora. ¶ Preterea hec ẽt ꝓbat ex ℞bis ipsius occisi. q̃ postq̃ fuit vulnerat⁹ dixit et ꝙfes

fuerit se nō habuisse nec habere aliquā inimicitiam cū illis Andree guicelli et sic cū.d.Bartholomeo carcerato.cqvo lebat vt filij sui essent amici cuz illis.vt dicit dict⁹ Uictor de brixia testis:p q̄ vi 1
da occisi apparet q̄ ipse sacoman⁹ occi sus dixerit ipm Bartholomeū nō fuis se in aliq̄ culpa cooperatiua ad.d.homi cidiū que exculpatio facta per.d.saco manū vulneratū l vltima volūtate ope ret hec q̄ pdest ip̄i Bar.inculpato fm Bald.in.l.siqs in graui.in prin.ff.ad sil. t mouet per tex.in.l.diu⁹.in fi.eo.ti.t si
17 primo inculpasset eum.t ꝓpt talē ex culpationem nō potest iudex ex iudicijs eū torquere quia habet indicium innos cēte pro se.vt sing.dicit Bald.in.l.j.in vlti.colū.C.cōmu.de leg.alleg.l.pau.ꝯ. j.ff.de bo.lib.Et hic dictū sequitur do minus meus dominus Jo.de prato.in l.trāsigere.circa finem.C.de trāsact.Et hanc sententiam q̄ do.Bart.carcerat⁹
18 non debet puniri vltimo supplicio fir miter teneo.t t maxime quia in penali bus in re dubia in benigniorem partez interpretatio est facienda:vt.l.ſi de in terpretatiōe.t.in.L preses.cū similibus.

¶ Summarium sup cōsi.iij.

1 ¶ Accusare an possit ille qui ea l pos sessione eundi per viam:t in ea turbat numeris oibus sequētib⁹ p totū ꝓcessū.
2 Probatio melior ex inspectione oritur q̄ per testes.
Petitorij narratio deduci potest in ma 2 teria possessorij ad possessorium adiuuan dū t testes examinati i possessorio ad ad iuuandū i petitorio interrogari poterūt.
Res dispositā cui non conuenit:nec ipm dispositum conuenire potest.
Argumentum a verisimili bonum est.
Testibus buffonis:humilibus:t deplo ratis nulla fides adhibenda.
Testibus de auditu loquentibus nullo pacto credendum est.
Testibus singularibus nullo pacto est credendum.
Testibus verisimiliora dicentibus ma gis credendum est.
Argumentum a nomine:seu a denomi natione bonum est.
Reo presumitur illius esse sub cui⁹ no mine ponitur.
12 Uerbum genitiui casus dominium ſi gnificat.

¶ Consilium.iij.

In christi⁹ no mine i causa querele Ri cij t nico.q.Guilielmi de abriana districtus novas lis contra Ambro.et Ba ptistam de briana super quadā via.In primis aduertēdum q̄ fuit intentatuz iudicium pos.retinēde:vt patet in eorū querela circa princ.ibi animo t intētio ne perturbandi te.que verba cōueniūt interdicto vti possi.q̄ illud dat possi denti cōtra turbantem:vt.l.j.ꝯ.est igit. ff.vti possi.t.l.vnica.eo.tit.t ibi p Bar. t etiā ponit Barto.in dicta.l.j.in prin. t in.l.ſi duo.ff.vti possi.¶ Unde vidē dū est ſi ista duo sunt probata.videlz.d. Ricium t Nico.fratres fuisse t esse in pos.tēpore turbationis allerte.¶ Se cundū quod ipsi fuerint turbati in suo possess.pacifica.¶ De primo nō est du biū q̄.d.fratres fuerūt:iam multis an nis cōtinue in pos.d.vie in eundo t re deundo cū personis t plaustris vt de ponūt quasi omnes testes vtriusq̄ par tis.¶ De secūdo similiter probatū est domi.Ambr.t baptis.turbasse ꝓdictos fratres maxime in plantādo certos ar bores sup.d.via:vt potest etiā appare re ex inspectione oculorū.t Ex qua in spectione oritur melior ꝓbatio q̄ p tes tes:vt no.elegāter Bald.in.l.cōtra ne gātem.C.ad.l.aquiliā.¶ Item satis di cit turbare ex quo contradicit querele et asserit se posse predicta facere tanq̄ in re sua:vt no.fin.Bar.in.l.ſi pri⁹.ff.de no.oper.nuntia.¶ Sed vnum dubium ſi est probata possess.do.Ambrosij t ba pti.Et breuiter dico q̄ non:licet aliqui testes dicant q̄ auctores ſni aliquādo fuerunt per dictam viam:tamen nō cō stat q̄ fuerint iam pluribus annis ma xime tempore dicte turbationis et plā tationis quod erat necessarium ꝓbare per dictum.ꝯ. retinende.institu.de iter dictis.Et maxime cum non ſit probatū aliquo modo de iure plantādi sed solū

eũdi ꝙ aliquos suos au
tores iaꝫ multis annis
elapsis. Imo dico plꝰ ꝙ
etiã si dicti ffres ꝛ quos
fuit ꝙrelatuꝫ habuissent
ibi ius eũdi quod tñ nõ
ꝓcedit nõ potuissent plã
tare dcõs arbores ex q̃
sunt impedimento itine
ris et vie. d. ꝙrelãtiꝫ vt
ad oculũ videri potest ✝ +
sic turbarẽtur in sua pos
sess. eundi cum ꝓsonis et
plaustris tõ merito ve
niunt cõdẽnandi. d. tur
bantes. ✝ Et licet narra
3 tio petitorũ. id est domi
nũ possit deduci ꝛ mate
ria possessoriꝫ ad adiu
uãdũ possessoriũ vt no.
Anto. de but. in ca. fina.
in. v. no. extra de iudi. et
Bart. in. l. si duo. in ꝓnc.
ff. vti possi. ꝛ testes exa
minati in pos. potuerint
interrogari in petitorio
ad adiu. pos. ꝫ Jac. but.
in. l. mometance. C. q̃ le
gitimã ꝓsonã. Tñ si cõsi
deramus ea q̃ deducta
sunt in iudicio ꝓbatũ est
dominiũ ex parte quere
lantium ꝛ nõ ex parte cõ
traria. ¶ Primo ꝙ instru
mẽtũ antiquũ diuisiõis 5
ipsorum dictorum ꝙrelã a
tium factum de Mcccx
cj. in quo dãtur cohe
rẽtes autores ꝙrelato
rũ nec fit mẽtio de via ꝛ
sic tũc temporis nõ erat
via ꝫ confinio erat vsq̃
ad vicinos. Et simiꝫ in
strumentũ autorum. d. q̃
relatorum factũ post de
Mcccxcvũ. dat confines
dictos querelatos non
facta mentiõe vie. ꝛ sic il
lis tẽporibus dicta via
nõ erat ibi. ꝛ in dubio vi
dek fuisse scã post. ¶ Sz
dubiũ potest ek ex quo terreno scãꝫ fuꝛ
rint an ex terreno vtriusq̃ an vero dic
torũ querelantiũ. Et teneo ꝙ in dubio
ꝓsumitur fuisse scia de terreno dictorũ
querelãtiũ ꝛ ꝓbari potest pluribus mo
dis. ¶ Primo qꝛ terrenũ querelatorum
est altius q̃ sit via ꝛ equalis terreno q̃ꝛ
relatoruꝫ: vt ponit Albertinus vulgare
tus. ꝛ sic in dubio ꝓsumitur facta de ter
reno equali ꝛ nõ de inequali: cui nõ cõ
uenit † quia cui non cõuenit res dispo
sita nec conuenit dispositũ. l. hos accu
sare. §. omnibus. ff. de accu. ꝛ l. iiij. §. to
ties. ff. de damno infec. ¶ Secundo ꝓ
batur ex fossato qui est inter viã ꝛ fun
dos vtriusq̃ ptis: qꝛ est depressus ꝛ ma
gis conuenit predio querelantiũ. et sic
in dubio presumitur factũ fuisse ex par
te querelantium et sicut communiter q̃
peritos in arte iudicare cõsueuit. argu
men. no. in. §. preterea per alluuionem.
cum gloss. ibi institu. de rerum diuisio.
¶ Tertio quia illa via fuit cauata. per
d. q̃relantes ꝛ suos autores. ergo suã es
se presumitur. arg. l. titia. cũ ibi no. ff. de
sol. et. l. iiij. cum glos. C. finium regundo.
¶ Quarto quia si per illam viã est põs
qui semper fuit aptatus et refectus ex
pẽsis querelantiũ. ergo via presumitur
esse eorum per dicta iura. ¶ Quinto qꝛ
illa via est directa fm curtiuum. d. que
relantium et si esset pro dimidia quere
latorum nec directa nec q̃tum ad vnaꝫ
partem ad aliam qõ non est verisimile.
† bonũ est enim argumẽ. a verisimili. a
vt. l. nõ est verisimile. ff. q̃ me. cau. cũ si.
¶ Sexto qꝛ p illã viã de directo itur in
domũ querelãtam. ꝛ est iuxta pos. suas
per longũ spatium ne igitur vna ꝛ eadẽ
res diuerso iure censeatur iudicãda est
fuisse ꝛ esse ipsorum querelantiũ. arg. l.
eum qui edes. ff. de vsucap. ¶ Septimo
qꝛ in capite. d. vic sup curtiuo querelã
tiũ est vna porta per quã ipsi domũ suã
ingrediunt cũ ꝓsonis animalibꝰ ꝛ plau
stris ꝛ egrediũtur ad suas pos. ꝛ in hoc
sunt in pacifica pos. vel quasi in ris eun
di ꝛ redeũdi in qua nõ sunt aduersarii
eoꝝ: qõ est potissimũ ar. tam pos. q̃ dñi
d. vic: vt de se ptz. ꝛ quod pat et expres
se non est probare necesse. ¶ Et ꝫ aliq̃

a ¶ A ve
risimili. Ad
ꝟ vid pau.
de ca. in cõ
si. clix. doc.
in. l. non est
verisimile.
de proba. ꝛ
in. l. cum de
etate. ff. de
reg. iur. ca
nonistas in
clemẽ. exi ꝫ
ni. §. rurꝰ. ó
ver. sig. ꝛ in
ca. ꝛ verisi
mile. de pre
sump.

testes videāt dicere q̄ etiā ex latere.d. vie versus terrenū aduersario q̄ fuerit alis vna alia porta ex opposito.d.q̄ quā auctores ḡrelatorū solebāt extre & litroi re q̄.d.vñ. Tñ pp hoc non seq̄t q̄ hic sit verū maxle q̄.d.fuerit in totū vl in ptē d.ḡrelatorū.qz Stratdus bufon⁹ modi ce immo nulli⁹ & fidei & humilis et de
4 ploratꝰ † cui nulla fides est adhibenda iuxta.l.si qs ex argētarijs.§.j.ibi humi lis & deploratꝰ.ff.de cāē.vt pbabit l op positionib⁹ faciēdis ℨ testes. Et alij⁹ te stis scz And.paueſot⁹ cui nullo mō est credēdū.quia dixit falsuz in depositiōe sua dū iuꝝ gñalib⁹ ōr q̄ recte respōdit: & tñ hoc est falsuz qz est secūdus consan guine⁹ Ambrosij aduersarij ppter vro xē suā vt pbabit iuxta no.in.l.parētes. C.de testi.et in.c.postremi.cē de appel. cū ſ. ¶ Preterea dato q̄ expreſſiſſet se fuiſſe cōiunctū cū Ambro.tñ ppter illā cōiunctionē nō esset ei fides adhibēda q̄.d.iura. ¶ Et idē dicēdum est de Jac. maleyeſtito q̄ vī q̄dāmodo testificaſſe in fauorē Philippi nepotis sui q̄ ℨ etiā posſ.iuxta.d.viam.& ſic ſi am.& bap.opti nuerint etiā posſe pdcſſe.d.nepoti suo q̄ haberet ſimilē causam q̄.c.personas. cū ibi no.fm vnum intellectū.de appel.
9 ¶ †Jtē illis testib⁹ & alijs loquētib⁹ in fauorē querelatorū nō est credēdū qz lo quuntur dē anditu.l.testib⁹.C.de testi.et
8 c.cū cām.ū.cē de testi. ¶ †Jtem qz sunt
a singulares a .c.cū dilecti.cē ō elc.& c.bo ne memorie maguntine.co.n.& q̄ no.in d.l.testiū.& l.j.C.de teſt.maxime q̄ Bal. cū multis ſimi. ¶ Jtez qz sunt verū.l.q
9 falsa vī varia.ff ō testi. ¶ †Jtē qz teſtes querelantiū dicūt magis veriſimiliora. vt patet ex rationib⁹ de quib⁹ .x. dixi. Ex go eis magis est credendū.l.ob carmē. §.teſtes.ff.de teſti. Jtē qz posito q̄ alios fuiſſet porta in terreno dictorum quere latorū:tñ vt nulla ōr.ſi erat in loco ali quātulū remoto a dicta via non ſup di ctā vīā:ſicut habent ḡrelātes & poterat illa porta ſeruire curribus ſuis. Et ℨ ali quātulū veniſſent ſup dicta via media te dicta porta:tñ potuerūt venire iure familiaritatis.iuxt.l.q̄ iure familiarita tis.cū ibi no.ff ō ac q̄.poſ.& l.c.cū.eccl̄a iutrina. extra de cauſa poſſeſ.& proprietatis.cū ſimt.ff.ex quo per predi cta & q̄ ea que ſtatim di cam apparet q̄ illa via fuit & ē dictoꝝ ḡrelātiū: & maxime cū eſſet vicini qz aliq̄n patiunt ire p ſu as vias vicinales et ali q̄n p fundos pprios:ne dū vicinos ſz etiaz q̄nq; cx̄neos.arg.l.certi cōdi tio.§.ſi nummos.in ℏbo quotidie.ff.ſi cert.pet⁹. ¶ Octauo q̄ illavia fue rit & ſit dictorū ḡrelātiū pbat: qz sēp appellata fuit & appellat la via di peloſi qui ſunt illi ḡrelā tes et ſui matores q̄ ap pellant ipeloſi & nō ḡre lat:vt pbatuz eſt p mul tos teſtes.illud em no mē la via de ipeloſi.iō ſi di aſſūpſit qz fuit ipoz̄ō peloſis & ab eis facta.& q̄m ē bonū arg.a nomle ſeu a ōnoſminatiōe:vt di cit Bal.in.c.j.l ti.an ma rit⁹ ſuccedat l dñſt.bar. in.l.decernim⁹.C.ō ſac. ſan.eccle.& in.l.j.C.ō of ſi.p̄fe.vī.& i.l.ſi idē.C.de codic.cū ſi.in ſm̄ † q̄ res p̄ſumit ēe illi⁹ sub cuius nole ponit:vt elegāter. no.Bal.i.l.gall⁹.l.§.nūc de.l.velleia.p illū ter.ff. de libz.& poſth.per qō di ctā vī ōcidi iſta qō ſtāte d.nolatiōe vz q̄.d.via di cat lavia dipeloſi. ¶ Jtē hic ēt pbat qz illa verba vulgari la via di peloſi. latine aſſumpta ℨ expo ni.i. via peloſorū † ℏbū peloſorū cū ſit genitini caſus ſignificat dñiz⁹: vt.l.ū.§.j. ff.de relig.et ſump.fune.& nō p bart.& dōc.l rub.ff.ō no.oḡ.nū.

a ¶ Singulares. Adō pau.de.ca. in pſ.cccix. viū. Fed. ō ſe. in cōſil. clxiij. dom. alex.in cōſ. cxliij. in ō. volu. et in cōſil.xix. in iij.vol.Iu ſo.ro.l cōſ. cclv. Totā autem ma teriaz p.d. alex.l cōſil. cxvj.l pmo vo.et in pſ. iij.l.iij.vo lu.

b ¶ Dñiō. ad materiā huius ꝯclu ſionis vide d. Alexā.in pſ.v.in.iij. vol.& copio ſius in rub. ff.de iuriſ. om.iu.ber. et docto.in rub.ff ō no. ope.nū. ḡ in.l. ler.cor nelia.§. do mum.de in iur. canoni ſtes in cle. j. § . terra . de pe . vbi habes totā materiam.

cā ſi. Ergo illa denominatio ſignificat q̄ dñium dicte vie fuit illorū querelantium qui ſunt de peloſetis. ¶ Itē dato q̄ habuiſſent aliquod ius eundi per. d. portā in. d. via. tamen illud ius erat ex d. porta que non eſt querelantiū. ¶ Itē q̄ illud ius aut eſt reale aut perſonale. Si reale per dictā portā ire nō poſſunt. q̄ ſua non eſt. Si perſonale non ꝓſtat q̄ illud jus ꝑſonale ſit extra. d. portā: nec per aliū q̄ per. d. portā nec hoc eſt ꝓbandum. ¶ Itē q̄ nō conſtat q̄. d. querelanti emerint. d. ius eundi p. d. viam maxime mediante dicta porta nō vidi ſuum inſtrumentū emptionis ſed vnus vz martī. Ambr. bertolaſiū dicit ꝓtra. ¶ Ex q̄b⁹ omnib⁹ cōcludo q̄ venit ꝓnunciandum in fauorē. d. querelātiū qui dicuntur li peloſeti. ¶ Cetera ſuppleat excellētia dñi iudicare debētis: et ad locū vie ꝓ⁹ accedat et bene examinet predicta iuxta. l. ſi irruptione. ff. ad officium. ff. finiū regundorum.

¶ Summarium ſup conſi. iiij.

1 Domū ſuam an quiſpiam armata manu intrare poſſit: numeris omnibus ſequentibus totum conſilium.

2 Judicis autoritas neceſſaria eſſe videtur in caſu: quo minori vel pupillo diuiſio expediat.

3 Clauſula renuntiationis nulla eſt: vbi ipſum principale nullum fuerit.

4 Reprobato aliquo reprobat quicquid in ei⁹ concomitantiam venit: ſiue iudiciale: ſiue penale fuerit.

5 Poſſidere et tenere ſimpliciter pro alio quando quis ſe conſtituit: poſſeſſio ciuilis et naturalis trāſfertur: et ſola detentatio apud conſtituentem remanet: ſecus quando ſe conſtituit precario nomine poſſidere.

6 Poſſeſſio ex inutili ꝓtractu nō trāſfert.

7 Poſſeſſionem quando quiſpiam ꝑdere poteſt ex inutili cōtractu per eum celebrato: poſſeſſio ipſa transferri poteſt.

8 Pupill⁹ licet non poſſit alienare vel diuidere regulariter ſine iudicis decreto tamen cū tutoris autoritate ſine decreto poſſeſſionem transferre poteſt.

9 Domini ad translationē licet cauſa requiratur: non tamē ad poſſeſſionis trāſlationem.

10 Fratres duo domum communem habētes ſi fuerint: et vn⁹ ſe abſentet alter totam domum inhabitet: ſi poſtea per plures annos alter reuertat: et petat a fratre penſionem p parte ſua: an ſoluere teneatur.

11 Ratio eadem quandocunq; fuerit: idez iuris eſt de parte quo ad partē ſicut de toto quo ad totum.

12 Lege permittente quod ſit penam non meretur.

13 Delictū vbi non eſt: ibi pena eſſe nō dz.

14 Poſſum quicquid p⁹ me: poſſum etiaz pro miniſtris meis mihi ad hoc neceſſarijs.

15 Statuti forma ſi alicui licitū fuerit vindictam ſumere de eo q̄ ipſum offendit: an ſibi etiam licitum ſit cōgregare amicos: qui ad hoc ipſum adiuuent.

16 Guerra ſi licita fuerit: amici et conſiderati intereſſe poſſunt.

17 Defenſio vel vltio vbi licita fuerit: amici et priuate perſone ad vlciſcendū cōuocari poſſunt.

18 Dolo et culpa excuſatur quiſpiam: cum preſumptionis iuris ratione rem occupat: quod in re habet: non ſolum in proprietate: ſed etiā in ciuili poſſeſſione.

¶ Conſilium. iiij.

1 In chriſti nomine. Ac inuocata ſpiritu⁹ ſancti gratia. Viſa querela producta per Nico. de marchadentis ciuē tridenti contra Bonauen. fratrem ſuū ex eo q̄ Bonauen. dz ingreſſus in quandā domū clauſam et nemine in ea exiſtente ꝛc. Et viſo inſtrumento diuiſionis facte de. d. domo cuz vna alia et viſis q̄buſdaz aliis ſcripturis ad materiā ꝓtinētib⁹. ¶ In primis examinādū eſt an dict⁹ Bonauē. potuerit impune intrare. d. domū ſicut fecit. ¶ Pro cuius q̄dē dubij declaratione eſt videndū an. d. Bonauē. eſſet tūc i poſſeſſione. d. domus ciuili vel naturali. maxime p̄ter inſtrumētū diuiſiōis. Et videt pria facie dicēdū q̄ nō: q̄ illa diuiſio vt fuiſſe nulla ex quo oēs tres fratres erant minores: vz Nico. pubes Bonauē. et Jo.

pupilli

pupilli.ꝛ nō interuenit decretū vel au
8 ctoritas iudicis† qō videbat esse ne
cessaria etiā in casu q̄ expedit pupillo
vel minori diuidere.vt no.Bal.l.l.inter
pupillos.p gl.ibi.ff.de auc.tut.ꝛ Ang.
in.Literā.ff.qui po.in pig.ha.ꝛ Flo.in
l.Lucius.ff.fami.erc. ¶Itē q̄ nullꝰ ma
ior prouocauit.l.ff pupillorū.in pri.ff.
de reb' eo.ꝛ no.per gl.Bar.ꝛ doc.in.l.
iubem'.l prin.C.de sac.san.eccle.ꝛ no.
Flo.l.l.fūd'.ꝛ l.d.l.luci'.ff.fa.erc.cū.ff.
¶Itē q̄ videt obstare statu.tridēti de
alienationib' minorū:qō etiā videt re
quirere decretum vel auctoritatē iudi
cis. ¶Si ḡ dicta diuisio fuit nulla vi
detur p etiam ꝓstitutū appositū in cō 6
tractu diuisiōis sit nullū p glo.no.in.l.
ff patron'.l.ꝯ.patronū.ff.ne q̄d l frau.
ꝛ p no.p Bal.in.c.ū.l.tit.de feu.dato in 7
vilegio cōmit.in vii.feudo.vbi videt
expresse hoc tenere in cōstituto.ꝛ idē sen
tit Bal.in.l.ex testamēto.l ff.C.de fidei
cō.ꝛ Anto.de ba.l.c.cū iter nos.l prin. 8
5 ff.col.extra de reiud. ¶†Itē p hoc q̄
vbi p̄cipale ē nullū clausula renūcia
tionis similr est nulla:vt.voluit Bal.l.
l.ff quis.in pe.col.C.de pac.alle.Cy.in
4 aut.ff qua mulier.C.ad velle. ¶†Itē
q̄ reprobato aliquo reprobat quicq̄d
venit in eū cōcomitātiā siue sit p̄udi
ciale siue penale.l.sci' ꝛ augeri'.ff.ad
l.fal.fm Bal.l.l.ff pactū.l pri.C.de col
la.cum ff.sed hic nō obstātib' teneo ꝛ.
vez q̄ dict' Bonauen.erat in pos.ciui
li ꝛ naturali dicte dom' duab' cōibus
p̄cipalr. ¶Prima est ppter dictū cō
munū. Nā ff dict' Nico.erat ātē dictā
diuisionē in pos.dicte dom' per dictū
estimū simpliciter factū in dicto instru
mēto diuisiōis dum cōstituit se fratrū
suorū nolle in eos fuit trāslata pos.ciui
lio ꝛ naturalis.l.q̄ meo.in prin.cū ibi
no.ff.de acq̄.pos.ꝛ no.Bar.l.l.credito- 9
res.l.ff.col.in.ff.vl.ꝯ pone q̄ debitor.
5 C.de pig.vbi dicit no.† q̄ qñ ḡ consti
tuit se tenere ꝛ possidere simpliciter p
alio transfert pos.ciuilio ꝛ naturalis
ꝛ sola detētatio remanet apō cōstitutē
tem. ¶Sed quādo cōstituit precario
nomine possidere transfertur sola ci
uilis ꝛ remanet apud ꝓstituētē natura

lis.l.ꝛ hz ꝯ cū q̄.ff.de p̄ca.ꝛ hic vltrā
etiā tz Bal.l.d.l. creditores.l.ū.q.p̄n.
in.tū.col.ad fi.Et idez tenet in vtroq;
Jo.pe.de Papia l sua practica in for
ma libelli l ẑctu vēditiōis.in gl.in ꝟbo
cōstituēs ex nūc.q̄ dicit ppter hoc vti
lius esse p quis ꝓstituat simplr se alte
riꝰ nole possidere ꝯ p̄cario nole.ꝛ idē
tz Ang.de are.insti.de ac.in.ꝯ.actionē
in materia cōstituti in ver.addas tñ q̄
aliq̄ notarū. ¶Nec ob.dū dixi q̄ ẑctꝰ
ille diuisiōis fuit nullꝰ ḡ est ꝓstitutū in
eo appositū qz tz fuisset nullus qō tñ
hoc nō decido:qz ō ḡ est q̄stio tñ ppter
hoc nō desineret qui fuisset p dictū cō
stitutū translata pos.† qz ex inutili ẑ
ctu trasserꝛ pos.vt.l.j.ꝯ.ff vir vxori.ff.ō
acq̄r.pos.ꝛ ibi hoc vult bar.ꝛ alū doc.
†Nā qñ aliqs pōt perdere pos.ex inu
tili ẑctu p eū celebrato pōt trāsferri
pos.vt ibi.Sec' si nō posset pdere pos.
vt.l.iubem'.l ff.C.de sac.san.ec.fz bar.
ꝛ alios l.d.ꝯ.ff vir vxori. ¶†Sz pupil
lꝰ tz nō possit alienare vel diuidere re
gularit sine decreto iudicis vt dictū est
ō.tñ cū tutoris auctoritate pōt trāsfer
re pos.sine decreto ex q̄ post ē minoris
p̄iudicū.l.sirē immobilē.ff.ō acq̄r.pos.
vt elegāter no.Jo.ō imo.l.l.ū.ꝯ.ff a pu
pillo.p gl.ibi.ff.de vsuca.p etiā.p.ff hoc
pōt pupill'.ergo multo magis adult'
sicut erat ipse Nicola' cū auctoritate
curatoris. Nec obst.statutū ꝓallegatū
qz loqr q̄ ad trālationē dñū nō quo ad
possessi.trāsferēdā. Nec ob.ff dicat illud
quod ōz q̄ etiā ex inutili ẑctu trāsferr
possessio p̄cedit in casu vero qñ fuit fa
cta traditio. Sec' in casu ficto vbi est
cōstitutū q̄ tūc nō vt trāsferri possessio
vt disputādo termiauit.d.argētin' Alī'
d.rayneriū de fozlitio:vt refert. Pau.ō
ca.in.d.l.j.ꝯ.ff vir vxo.ff.de acq̄.pos.qz
imo ꝛ p cōstitu.trāsferr possessiō qz tz
ad trālationē dñū requirat cā.l.nūq̄
auda.ff.de acq̄.re.do.nō sic ad trāsla
tionē pos.qz illa trāsferr nō solū p ve
rā tz etiā p ficta traditionem:vt voluit
Bar.l.l.q̄ meo.in prin.ff.de acq̄.pos.et
hoc i termino tz Pau.de ca.l.d.ꝯ.ff vir
vxori. ¶Nec ob.ff dicat nō ẑstet q̄ ille
domus venerit in parte ipsi Bonauen

ture sed ipsa vna cum alia parte venit in partib⁹ Bonauē. ⁊ Jo. qz ꝛ̄ndeꝝ ꝙ ex sequēt ib⁹ apparet ꝙ Imo illa dom⁹ de qua agit fuit pars Bona. solū. nā post ea mortuo Jo. alia pars fuit diuisa int Nico. et Bonauē. qz Nicola. possidet dimidiā alteri⁹ ꝓtis tāq̄ diuisaz ꝑ portiōe tāgēte Jo. ꝙ ex hoc sequēti apparet. ꝙ dom⁹ ꝓdicta est illa q̄ remānsit Ipte tertia ipsi Bonauē. qz sequētia declarāt ꝓcedētia. l. ſi seruus plurū. ſ. fi. ff. de leg. j. cū ſi. ¶ Scda ratio ꝓncipalis ꝙ dict⁹ Bona. fuerit Ipos. dicte dom⁹ ēt nō existēte dicta diuisiōe valida q̄ ad dñiū vl̄ pos. pbat. Nā ser. Rig⁹ cuius erat dicta dom⁹ possedit tpe eius vite eas ⁊ stetit Ipossessionē dictaꝝ domorū vsq̄ ad ei⁹ mortē: vt mihi asserit Ifacto. Et q̄ Rig⁹ istituit heredes suos vniuersales Nico. Bona. ⁊ Jo. fr̄es ꝑdictos. Et post ei⁹ mortē ipsi adiuerūt hereditatē ⁊ acceperūt pos. dictaꝝ domorū et maxie dom⁹ ꝓdicte. de q̄ ē q̄ eas vl̄ cā inhabitādo: vt ꝺi. ⁊ sic acq̄siuerūt pos. ciuilē et naturalē. vz q̄libet ꝑtertia ꝓte ꝑ indiuiso. iuxta. l. cū here des. Ipn. cū ibi no. ff. de acq̄. pos. coniūcta. l. loc⁹. Ipn. eo. ti. Et postea mortuo Jo. stādo in possessiōe totⁱ⁹ ⁊ adeundo ei⁹ hereditatē vl̄ faciēdo act⁹ q̄ nō potuissent fieri citra ius ⁊ nomē hr̄dis vt l. ꝑ hr̄de. Ipn. ⁊. ſ. ſi q̄d tñ. ff. de acq̄. he. ¶ Vl̄ q̄libet eoꝝ hr̄ possessionē dicte dom⁹ ꝑ dimidia ꝑ indiuiso. Et facit. l. duo. cū ibi not. ff. de acq̄. here. Et Iz dict⁹ Banauen. se abn̄auerit a ciuitate Tridēti. ⁊ Nico. habitauerit dictā domū sol⁹ cū sua familia: tñ ꝓp hoc nō vl̄ Bona. ꝙdidisse possessionē saltē ciuilē: vt. l. clā possidere. ſ. q̄ ad nūdinas. ff. de acq̄. pos. Imo credo ꝙ nō perdiderit ēt naturalē qz in dubio nō ꝓsumit fr̄. ſ. Nico. voluisse habitare alo ꝓtuādi ipm Bona. sua pos. ꝑ indiuiso. ar. l. marito. ff. ꝑ so. Jtē qz vl̄ Idubio habitasse ꝑ ꝓte sua tātū ꝑ indiuiso Iz totā domū occupauerit ex q̄ Iq̄libet cespite terre hēat dñiū ⁊ pos. ꝑ dimidia ꝑ indiuiso: vt hr̄ ꝓ gl. in. l. q̄ rome. in. ſ. duo fr̄es. ff. de ✠. ob. ꝓficta. l. loc⁹. ff. de acq̄. pos. cū ſi. Et ꝓ hoc. l. duo. ff. ꝺ acq̄ hr̄. ⁊ qđ ibi no. Ricar. malū. Bal. Ang. ⁊ Pau. de cast. q̄ dicūt ꝙ illū text decidi posse qōnē quotidianā. † vz ſi sūt duo fr̄es habētes domū cōem ⁊ vn⁹ se absentat alter habitat totā domū. Si postea reuertit alter ꝙ plures ānos ⁊ petit a fratre pēsionē ꝑ ꝓte sua: qz ille pl⁹ sua ꝓte vl̄ est ꝙ ipse nō tenet soluere qz nō potuit vti vl̄ habitare ꝓ ꝓte ſ erat cōis ꝑ indiuiso. Sicut qñ est act⁹ q̄ nō pōt geri in ꝓte vni⁹ quin gerat in ꝓte alteri⁹ nō inducit additionē ꝑ ex ꝑ. d. l. duo. de q̄ ēt hr̄ ꝑ Bal. ⁊ doc. l. l. ū. C. q̄ testa. fac. pos. ⁊ Ja. de aluero. in. c. j. l. ſ. ꝓterea ducat⁹. in pe. col. l fi. ver. ārō q̄d ſi duo habitēt l tit. de phi. seu. alie. ꝑ fede. ⁊ Flo. in. l. sabin⁹. ad fi j. col. ff. cōi diui. ⁊ per Ray. de forli. in. l. illud. ff. de ritu nup. Et sic ꝙ hec dico q̄ Idubio nō vl̄ dict⁹ Nico. tenuisse domū nisi ꝑ iure suo et nō ꝑ iure Bonauē. frīs sui. Iz totā domū occupauerit: ⁊ ex hoc sequit ꝙ ipse Bona. nō ꝙdidit ēt possessionē naturalē. Imo ꝙ fratrē vl̄ tenuisse suaz possess. naturalē. ar. l. q̄ fūdū. cū ibi no. ꝑ Bar. ⁊ doc. ff. quēad. ser. amit. ¶ Nec ob. l. clā possidere. ſ. q̄ ad nūdinas. vbi vl̄ ꝙ occupās acq̄rit pos. naturalē: Iz adhuc retineat ciuilē: qz ibi loqnit Idocupāte alo acq̄rēdi pos. naturalē ꝙ pri⁹ nullā habebat ⁊ alo ꝓuādi absentē sua pos. naturali si ꝙ habebat: vt pz ibi. aliqs occupauit et ibi viderit clā possidere. Sz in casu nostro istud Idubio nō ꝓsumit ex q̄ habebat Nico. iustā cām retinēdi habitādi Idicta domo tāq̄ cōi ꝓsupponēdo tñ vt dixi ꝙ diuisio nunq̄ fuisset facta vl̄ si diuisio fuit nulla ⁊ ꝑ ꝓstitutū nulla fuisset trāslata possessio in dictū Bona. Sz si fuisset in totū trāslata pos. Ipm Bona. ꝑ ꝓstitutū vt dixi. Z. circa ꝓn. tūc Ihabitādo sine licētia ⁊ ꝓsensu Bonauē. essem⁹ Icasu dicti ſ. q̄ ad nūdinas. vbi Bona. solū retineret pos. ciuilē. Et si veniēte vl̄ redeūte Nico. nō admisit: tunc videret potiⁿ vi q̄ clā possidet: vt l. d. ſ. q̄ ad nūdinas. Ifi. Ex his itaq̄ declaratis appet manifeste decisio q̄stiōis. ā. ꝓncipalr ꝓposite: vz an dict⁹ Bonauē. potuerit trare ꝑ ꝓpria auctoritate in dictā domū ipuna.

Et dico q̄ sic discurrēdo ꝓbenit p oēs casꝰ ꝺictos. Nā aut p dictū ꝓstitutus fuit trāslata pos. l totū ciuilis ⁊ nālis l ipsius bonauē. ⁊ in hoc casu potuit ipse intrare domū suā l curᵗ posſiōe erat ⁊ potuisset intrare etiā armata manu p vi ⁊ Nico. cuᵗ ffi retinēti resistere: qz l hoc nō ꝺz vi inferre. Nico. fratri suo: sz potiꝰ se defendit. l. cū fundū. cū ibi no. ff. de vi ⁊ vi ar. Et ita sin. tz Bar. l. l. creditores. l. pj. co. l fi. ff. sz pone q̄ debitor nō solū. C. de pign. imo ipse Nic. nō admittēdo bonauē. redeūt ē ad domū suā ⁊ ad suā possessionē ꝺz vim ifferre ipsi bonauē. ⁊ ipse esset puniēꝺᵒ de violētia: vt ꝓbat in. ꝺ. l. clā possidere. in. §. q̄ ad nūdinas. ff. de acq̄. pos. ¶ Aut p cō stitutū nō fuit trāslata aliqua possessio in ipsum bona. sz ipse erat solū in possessiōe dicte domᵒ pro dimidia. iuxta. l. locᵒ. in ꝑn. ff. de acq̄. pos. ¶ Et similiter idē dicēdū est vt ipse bona. potuerit redire ad domū suā ꝓpria auctoritate ⁊ intrare possessionē totiꝰ domᵒ ex q̄ nō potuisset itrare partē suā quin itrasset in partē Nico. fratris ex q̄ erat cōis p idiuiso tā respectu dñij q̄ respectu possessiōis: vt dixi. s. p no. in. l. duo ffres. de acq̄. here. potuisset etiā p vim intrare: 11 vt. s. dixiᵗ maxime cū idē iuris sit ꝺz p te quo ad ptē: sicut de toto quo ad totū cum sit eadē rō. vt. l. q̄ de tota. ff. de rei vē. ⁊ ꝑserti cū sit cōis p idiuiso vt dixi. a ¶ Cū g̃ l oēz casū bōa. potuerit itrare i domū suā l totū vᵉ p dimidia et p viz armata manu ⁊ Nico. ffi resistēti ꝛtra uenire ꝺz iure: sequit q̄ nullā penā mere ipse bona. ⁊ qz qꝺ fit lege ꝓmittēte 12 penā nō mereᵗ. l. gracchᵒ. C. de adul. sz ipse Nico. si resistit ipse facit ꝫ ius et vim ꝺicitur intuliſſe: vt. ꝺ. §. qui ad nūdinas. in fine. Ergo ipse Nicolaᵒ penā meretur. ¶ Et ex his sequitur decisio ad omnia que in conclusiōe q̄rele Nicolao petuntur. ¶ Et primo inquantū petit Nicol. condemnari bonauenturam cum suis sequacibus secundū formam iuris ⁊ statu. ciuitatis Tridēti q̄ ipse bonauēntura nullo modo debet cō dēnari sed absolui: qz non deliquit in 35 aliquo: vt dixi: ⁊ qz vbi nō est delictum sbi nō debet esse pena: qz pena cōmensuratur in delicto. l. sancimus. C. de pen. ⁊ l. ex facto. §. iulius lōginus. ff. de vulg. ⁊ pupil. ¶ Secūꝺo similiter seu sequaces nō ꝺicūt cōdēnari. qz si fuit licitū Bōauē. intrare domū suam ēt per vim armata manu vᵉ etiā fuisse licitū ducere socios sine quibᵒ nō potuissent cōmode intrare domū suā maxime vbi Nico. voluisset resistere. Et pro hoc allego in. l. resectionis gr̃a. ff. cōis ꝓꝺ. ibi fabri qz met ⁊ q̄ ibi sing. no. Pau. de ca. q̄ ꝺixit p illū tex. ⁊ q̄ illō nō face 14 re possū p me possū ⁊ p ministrꝫ meis ad ẖ necessarijs: ⁊ si resisteres illis videreris mihi resistere. alle. ēt. l. ossa. §. fi. ff. de reli. ⁊ sūp. fune. 15 ¶ Et subdit q̄ ē ar. ⁊ q̄ ille ex forma statu. licitū ē alicui ꝺictā sumere ꝺz eo q̄ ipꝫ offēdit. q̄ statutū ꝺz valere[a] ad ffrenāda maleficia: qz facit ꝓuatū missꝫ reip. C. qñ liceat vnicuiq̄ sine iudi. vi. l. j. q̄ sibi fit licitū ꝛgregare amicos q̄ ipꝫ iuenit ad ẖ ⁊ q̄ illi nō puniūᵗ sicut nec ipē principalꝫ. nō ẖ ꝺz ēē gl. singu. l. l. si cū fūdᵒ. ff. ꝺ vi ⁊ vi arma. Et ꝫ gl. in. l. gracchᵒ. C. de adul. videaᵗ req̄rere q̄ ꝛgregati ꝺbeāt ēē tales q̄ꝺᵒ ille ꝛgregās possit ꝓcipere vt fili tñ ꝺz q̄ i ꝫmus facit. ꝺ. l. ffectiōis vz q̄ q̄lz ēt eẋnei possit ꝛgregari ⁊ istā ꝓtē tz Jaco.

a ¶ Dici valere. Adde. ꝺ. aicx. de imo. in consil. cxiiij. in. §. vo. et in consil. clxxxv. in. ẖ. volu. Pau. de. ca. l ꝓsi. cclxxxv. Jo. an. in addi. ad spe. l tit. de cōsti. canonistas melᵒ in. c. fi. de ꝓscri. q̄ cōtrariuz tenere videtur.

butri.quē sequit Pau.in.d.l.refectionis.Et hāc partē teneo esse verā q quē alios obtinuit in ciuitate Uerone vbi statu.est q si frater reptāt aliquē male ꝙuersantē cū sorore possit ipsum impune occidere q vn⁹ q̄ repererat quē dā in camera cubiculari cum sorore ⁊ cū armis ꝙuocauit amicos armatos⁊ occidit illū licet sta.loquat de fratre tamen debēt etiā extendi ad amicos ꝙgregatos sine quib⁹ tute nō potuisset occidere illū repertū cū sorore.Et ita 18
q totā curiā Uerone fuit iudicatū.Et idē in effectu tz Pau.de ca.l.l.raptores.i.ij.col.C.de epi.⁊ cle.alle.etiā no. in.l.iij.§.cum igit.ff.de vi ⁊ vi arma.et idē tenet Bal.in.l.j.in.xvj.col.versi.ſz
16 q̄d si vbi guerra.C.vñ vi.vbi ōt:†Q̄ō si guerra ē licita ꝙfederati ⁊ amici possunt interesse per no.in.d.§.cū igit cū alijs ibi per eū alleg.Et ibi idē tenet Bal.in.l.vt vim.in.iij.col.in prin.ver. ⁊ ſz an ⁊ vbi ē licita.ff.de iusti.⁊ iur.vbi
17 tenet.†Q̄ō vbi est licita defensio vel vltio possunt cōuocari amici ⁊ priuati q sone ad visitscēdū quia si in principali non hz necē maleficij.ergo nec in se quacib⁹ vel associantib⁹ q̄ sunt accessorū ad actū permissuz.⁊ hz circa hoc 21
multa possent adduci tñ q̄ ista ē veritas breuitatis causa istis ero ꝙtētus.
¶Tertio sequit alia decisio q p̄dicti 3
bonauētura ⁊ socij nō tenētur ad prestādā aliquā idoneā cautionē ō nō of 4
fendēdo:ex quo ipsi nō dicūt offendisse nec offendere voluisse:ſz potiꝰ se defendere iure licito.arg.l.harū.⁊.l.legi. 6
cū ibi no.ff.si ser.ven.⁊ q no.in.l.illicitas.in.§.ne potēttiores.ff.de offi.presi. 7
cū simi.¶Quarto sequit alia decisio q Bonauētura⁊ sequaces nō tenēt ad p̄stādā cautionē de q̄nq⁹ milib⁹ duca 8
toꝝ p iurib⁹ testamēti furto:vt ōt Nis 9
so.sibi subtracti.q̄ istud nō p̄bat imo 10
q testes positos ad torturā p̄bat ꝛriū: nec stādū est dicto suo.ex quo q Bona uētura⁊ socios nihil ꝛ ius factū est:⁊ sic nō hz locū materia.l.sl q̄n.C.vñ vi. 12
eū sibi⁹.⁊ iō in hoc casu duo essent necessaria.¶Primovt Nico.p̄baret fur tz
ō:vt.l.ſ de possessiōe.l.ſi.⁊ ibi Ang.⁊ docto.C.de p̄ba.Itē q p̄baret tenorē instī.seu testamēti vt ōt Ang.ſm glo.⁊ Cy.ibi cū §. nō p̄bet furtū nec tenorē testamēti seq̄t q illa cautio frustra est p stāda.l.cū cogēdi.§.sabin⁹.ff.de ꝓcu. cū ſl.¶Quinto seq̄t alia decisio q.d. bonauē.nō dz ꝙdēnari in amissiōe iustis sui l.d.domo q vere hz:q̄ nō ōtinet neq; sum⁹ i ea su.l.ſi q̄s l rātā.C.vñ vi. nec i alio casu legis q̄ dēat ius suū p dere vel l aliquo cōdēnari ex q̄ fecit.l. q̄mittēte:vt.d.l.gracch⁹.C.ō adul.†Et maxime:q̄ cū q̄s occupat rē rōne p̄sumptiōis iuris q hz in re nō solū l p p̄tate:ſz ēt l ciuili poſ.excusat a dolo ⁊ culpa:⁊ per ꝙsequēs a pena ꝙstitutionis.l.ſi q̄s in tantā.C.vñ vi fm Jun. ſin.in.c.cū in officijs.extra de testa. quē sequitur Bal.in aut.licentiam.in ij.col.C.de epi.⁊ cle.

¶Summarium sup cōsilio.v.

☞Statutū q bānitus impune offendi possit:an intelligat:q possit simpliciter impune occidi:⁊ an etiā intelligat:q possit ab vxore vel filio:vel alio etiā nō coniūcta veneno necari:⁊ qua pena faciēs puniri debeat numeris omnib⁹ sequētibus per totū consilium
Statuta cū stricti iuris esse dicat non habēt locum in casibus:in quibus nō expresse loquuntur.
Damnū diminutio patrimonij dicitur ideo de morte intelligi non potest.
Mors atroꝛ hurie applone nō ꝙtinet
Uerbū maleficij sicut nec verbū offensio in dubio ad mortez extendi debēt.
Offensa proprie est q̄n particulariter rebus vel persone nocetur.
Uerbū offensa aliquam diminutionē vel lesionem nō autem totalem rei cō sumptionem continere videtur.
Offensa actio iniuriarum oritur.
Statuti nigrum intelligi potest.
Offense appellatione grauissima ⁊ capitalis offensa contineri videtur.
Offensa dicitur omnis actus per quē pena imponitur.
Bānitū occidere hz q̄n ē bānit⁹ ex maleficio ex quo pena mortis ingerebat
Filius patrem venientem contra patriā sine scelere interficere potest,

14 Bannitus hostis & ciuitatis trãsfuga efficitur.
15 Filius patrẽ in legitima instituere tenet.alias testamẽtũ p inofficiosi testamẽti querelã rumpi potest.
16 Pr filio ab intestato succedit nõ extãtibus descendẽtibus ipsius filij.
17 Delictũ maius videt esse interficere patrem q maritum.
18 Maritus & uxor caro vna reputantur.
19 Statutũ si pmittat: q bannitus impune bannitũ offendere possit: seipsum offendere non poterit.
20 Uxor regulariter virũ sequi tenetur.
21 Mulier virũ bannitũ alere tenetur.
22 Indefinita vniuersali non equipollet: si in quolibet eadem ratio nõ est.
23 Bãnitũ fratrẽ statuti vigore alteri fratri interficere nõ licet.
24 Vasallus dominũ bannitum interficere non potest.
25 Cõiunx quicqd committit in coniugẽ maius delictũ est q qs cõmittit filius in patrem.
26 Bãnitum patrem a filio statuti forma interficere liceat.
27 Statuti de alicuius interpretatiõe quã docũq dubitet: & si statuẽtes de nouo interrogati fuissent: illud verisimiliter dixissent: perinde habetur: ac si illud expressum fuisset.
28 Uxor est socia diuine & humane domꝰ.
29 Coniunctio maris & femine est cõsortiũ omnis vite: diuini & humani iuris communicatio.
30 Filiũ si parentes occiderũt: ipsi & eorũ cõsocij etiã extranei eadẽ pena de parricidijs puniendi sunt.
31 Pena capitis mactantur interficiẽtes alias personas preter patrẽ & matrez: auum & auiam.
32 Parricidiũ cõmittens insultꝰ culeo cũ cane & gallo gallinaceo: vipera et simia: quos penes dare debeat.
33 Pena culei in vsu non est.

¶ Consilium.v.

IN christi noĩe amẽ. & Casus talis. Processus ẽ p magnifi. ac gẽ. vir. d. pe. foscarenũ q illu. d. do. ve. terre salodũ totiusq reperie Brixiẽsis capitaneũ dignissimũ et puisore p inq̃sitionẽ ꝛ & aduersus Antoniolũ. q. Joãnis vulpe de mõte garignani & dominicã eius vxo. tãq ꝛ publicos et famosos venefi cos & holes male q̃ditionis & fame ex eo q. d. Anto. ꝓpetrauit adulteriũ pluribꝰ vicibus cũ. d. Dñica secũ coeũdo viuẽte Gaspatino primo eiꝰ marito. & q nõ cõtẽti hac nequitia inter se ordinauerũt & tractauerũt diabolica instigatione ducti hoc detestabile scelus. vz q. d. Dominica deberet toscare. d. Gaspa. et q postea ipse Antoniꝰ acciperet eã in vxorẽ. Quo q̃dez ordine & tractatu dato & facto iter eos de hyeme prime hyerita p̃dicti adulteri & venefici nõ contẽti ex p̃dictis sed mala malis addẽdo, & in suo malo p posito pseuerantes animo & intentione. d. tractatũ & ordinẽ finiẽdi iter eos datũ: vt. ꝫ. firmata inter eos fide q p̃dictis adimplendis. d. Anto. tuit Brixiã & emit venenũ habitis aliq̃bꝰ denarijs ab ipsa Dñica q emẽdo toscũ qd secũ tulit & dedit ipsi dñice vt cũ eo toscaret. d. Gaspa. maritũ suũ iuxta. d. ordinẽ inter eos datũ: q cũ habuit p̃dicta dominica sciẽter dolose & appẽsate et tractate animo & intẽtiõe infrascriptũ venefitiũ cõmittẽdi. & d. tractatũ & ordinẽ pducẽdi die dominica p̃ma quadragesimi toscũ p̃dictũ posuit in scudela. d. gal. tũc mariti sui. & postea posuit itꝰ ferculũ ꝰ cumulis caulũ & cicere, & illꝰ dedit. d. ga. marito suo q q̃dẽ venenũ cũ. d. ferculo p̃dictꝰ Gaspart. assumpsit & cõmedit q̃ assumpto statim icepit vehemẽter vomitare & deorsum egere ex q̃ toxico. d. Gaspa. die mercurij sequẽti mortuꝰ fuit & est. q̃ inq̃sitiõe formata. d. Antonius. & dñica ingalea rei cõstituti cotã p̃fato magni. d. capitaneo & puisore ad bãchũ maleft. ratificauerũt & olb. & p ola vt. ꝫ. inq̃sitiõe cõtinet. Deinde statutꝰ est terminꝰ p̃dictis reis ingalibꝰ ad faciẽdã defensionẽ suã infra quẽ terminũ cõparuerũt Thomasi & dñicꝰ fratres suprascripti Antoniolj ergonẽtes q̃ intellexerũt q dictus. q. Gasparinus erat bannitꝰ

de territorio Brixiēsi.ꝛ si quo tpe venerit in fortiā regiminis Brixie dnicaꝫ ad locū solitū iusticie:ꝛ ibi caput a spatulis amputeꝫ.ita ꝙ statī moriaꝫ.ḡre impune potuit p eū fratrē occidi fm statuta ꝛ ordines terre Salodū ḡre petierūt terminū ad pbandū Qui.d.capitaneꝰ ꝛ puisor statuit terminū ad hoc p 2
bādū octo dierū.Et infra dictū termi 3
nū pductū est bānū dicti Gasparini et pbatū quaꝫ de.Mcccci.dictꝰ Gasparinus erat bannitꝰ de oībꝰ terris ꝛ locis 4
subditis Illustrissimo.d.dño.ve.p homicidio ꝙ ēt sato.Fuerūt ēt infra dictuz terminū pducta duo statuta terre Salodū in hec ꝟba.Rubri.ꝙ bāniti ꝺ maleficio possint impune offendi.Itez ꝙ 5
oē dānū iniuria ꝛ maleficiū datū ꝛ factū in pſona bāniti ꝺ maleficio ex quo pena sanguinis ingeraꝫ ppetuo remaneat ipunitū ꝛ ipunita ꝛ pcessus ꝙ fieret p q̄cūq; rectorē sit ipso iure nullꝰ. 6
Eo saluo ꝙ si offensa fieret tali bānito p illū vel illos q̄ in pace vel treuga secū forent pinde maleficiū puniaꝫ ac si in banno maleficiū non esset offensus. 7
Aliud statutū est de pena mulieris habētis maritum cōmittentis stuprū vel adulteriū cuiꝰ ꝟba nō referunt.qz non expedit vt ex infra dicēdis apparebit.
Mō stātibus premissis dubitaꝫ de duo 8
bus pncipaliꝫ.Et pmo.An dicti Antoniolꝰ ꝛ dominica iugaleo debeāt absolui vigore dicti statuti pmi.quia ille Gasparinꝰ erat bānitꝰ p homicidio:ꝛ ad mortē cōdēnatꝰ an vero debeāt cōdēnari.Secūdo posito ꝙ debeant condēnari q̄ pena debeat eis imponi.Et qz iste casus est apud me vir magnifi ex multū dubitabilis ꝓpter dictū statutū.ꝛ de vita hoīs agit.Req̄situs ego Bar.Cep.Uero.J.U.D.ꝛ aduocatus cōcistorialis.decreui priꝰ diligēter videre ꝛ examinare processuz ꝛ aīa dicta statuta.Et oibꝰ visis ꝛ bene ꝛ diligēter cōsideratis.vī mihi ita de iure ꝓcludē dū esse vt infra.Saluo semp meliori cōsilio iurta.l.claudiꝰ.in fi.ff.q̄ potio.in pign.ha.Et l primis p intelligētia dicendoꝝ est eraminādū quō intelligatur dictū statutū ꝙ bāniti ꝺ maleficio possint impune offendi.an habeat locū ēt si bānitꝰ occidaꝫ.Et vī p la facie dicēdū ꝙ nō.qz si cōsideramꝰ ꝟba statuti statutū loq̄ꝫ solūmō de dāno iniuria ꝛ maleficio dato ꝛ facto l pſona bāniti. ꝛ nō loquiꝫ de homicidio.ḡ vī ꝙ nō habeat locū l casu l quo nō exp̄sse loquatur.ꝛcū sit stricti iuris.vt.l.q̄q̄d astrigēde.cū ibi no.ff.de ꝟb.oblig.ꝛ Itē qz ꝟbū dānū nō pōt intelligi de morte.qz dānū ꝺr diminutio pīmonū.vt est casus in.l.iū.ff.de dā.infec. ¶ ꝛ Itē qz appellatiōe ēt atrocis iniurie nō cōtineꝫ mors imo ponit pro specie distincta.vt est ter.in.l.fi.C.de reuocādis donatio. ¶ Itē qz ꝟbū maleficiū nō ꝺr l dubio extendi ad mortē.sicut nec ꝟbū offensio.vt statim dicā. ¶ Itē si cōsideremꝰ rubricā dicti statuti q̄ dicit ꝙ bāniti de maleficio possint impune offendi.etiā vī ꝙ nō possit bānitus occidi.nā aliud est offendere.aliud occidere.ꝛ nā offensa ꝓprie est q̄n particulariter nocetur pſone vel rebꝰ.nō autē cū homo occidiꝫ arg.l.j.ff.de his q̄ sunt sui vel alieniuris. ¶ ꝛ Itē qz verbū offensa vī cōtinere aliquā diminutiōe vel lesionem. nō autē totalem rei cōsumptionem.vt l.bonae edes.alias incipit Gaius.ff.ꝺ seruit.vrba.p̄dio.ꝛ i.l.inter seruitutes. eo.tit. ¶ ꝛ Itē qz ꝙ offensa oritur actio iniuriarū.vt.ff.ꝛ.C.de iniurīs ꝙ totuz vel ler aquili.vt.ff.ꝛ.C.ꝛ inſti.ad.l.aq̄l. ꝧ ꝙ homicidio erit spālis accu.l.cornelie de sicariīs.vt.ff.ꝛ.C.ad.l.cornelią de sicariīs.ꝛ ideo sub generali ꝟba offense cōprehēdi nō videꝫ.vt.ff.de iniurīs.l.p̄tor edixit.ꝧ.j.ꝛ maxie qz tale statutum est cōtra ius cōmune ꝛ odiosum.vī in mitiorē partē debet interpretari.vt.l.preses.et.l.fi de interp̄tatione.ff.de penis.cū similib⁹. ¶ In cōtrarium videtur ꝙ immo dictū statutū habeat locū etiam si bānitus occidaꝫ. p̄mo quia dictum statutū loquiꝫ generaliter dū dicit oē dānū ꝛ maleficium datū ꝛ factū l pſonā.ergo generaliꝫ ꝺr intelligi.l.j.ꝧ.q̄liter.ff.de lega.p̄ſāctis. ¶ Itē loq̄ꝫ indistincte.ergo distingui nō ꝺr.l.de p̄cio.ff.de publiciana cū sīmi.Ita ꝙ vī pbari ex rubrica statuti

dñ dz in ea q̄ bānīti de maleficio possint impune offendi ex qua rubrica pōt z dz nigrū statuti intelligi a iuxta ea q̄ habent in.l.fi.ff de herc.insti.z.l.regula.§.z iz ibi nā initiū ꝓstitutiōis generale est.ff.de iur.z fac.igno.vñ cum bānīti possint impune offendi.ergo poterūt z occidi qz appellatione offense simplr̄ plata intelligitur de qualibet offensa vt est tex.in.l.j.§.qdō aūt.ff.de aleatorib⁹.Et ibi ꝯ no.Fio.z no.bald. in.l.ois.C. si ꝯ tus vel vti.publicam.

10 ¶ Itē qz appellatiōe offense vī cōtineri etiā grauissima z capitalis offensa.vt pbat l.l.iū.§.fi.cū.l.se.ff.dadimēdis leg.z ibi hoc no.bar.l fi.l.z Alb.de ros.l.l.q̄ si iterū.e.ti. ¶ Itē qz appellatiōe offense vī contineri ēt totalis rei ꝓsumptio.Sicut dz offendere legē qui eā offendit z quo ad ꝟba z quo ad mētē.vt.l.j.ff.de legi.z.l.ꝯ legē.z.l.nō dubiū.C.de legib⁹.z p hoc.ff.de iur.om. iud.l.si q̄s id qđ corrupisse cū quis dz nō solum q̄ partē corrupit sz etiā q̄ totā rē destruxit.l.j.ad.l.aquil.l.si seru⁹ seruū.§.rupisse.ff.ad.l.aql. ¶ Et istā partē tz bar.in.d.l.iū.§.fi.in fi.ff.dadimēdis leg.z dt de hoc esse casum in.c. fi.de homi.lib.vj.z in.l.testamēto cēturio.ff.de manumiss.testamēto.z idē tenuit ipse Bar.in consilio suo quod incipit statuti castro plebis.vbi alleg.

11 hāc rationē.t qz offensa dz ois act⁹ p quē pena imponit.vt.d.l.testamēto cēturio.Et ita dū esset questio de facto l ciuitate pergami vbi est tale statutū fuit obtētū p Alb.de ros.z fuit hoc tpe dñi Federici de la scala qui habebat magnos peritos in curia sua.z ita ēt fuit dēterminatū bono.p collegiū doc. bono.tpe.d.Adigerū de la senaza potestatis bononie in psona thomasij de bochadellis fm Odo.vt refert Alb. de ros.in.d.l.iū.§.q̄ si iterū.ff.de adi. leg.z i suo opere statutoꝝ l quarta pte.q.xviij.z p eundē habēt l.l.si seru⁹. C.de his q̄ ad eccle.ꝓfu. ¶ Et p̄dicta debēt itelligi qñ bānit⁹ ē q̄s ex maleficio ex q̄ igerebat pena mortis.t qz tūc

12 ē licitū bānitū occidere vigore p̄dicti statuti.Sec⁹ si ex leuiori crimie vt.l.j. iū.z si.ff.ō his q̄ sibi mortē ꝓsciuerūt.Dubū est ēt q̄ bānit⁹ ex leui maleficio posset iterfici vt no.Sādin⁹.l fi.opis sui vlt.q.Et h̄ opi.dz fuisse d.Martinus ō fano.q̄ se q̄t ēt Ray.ō sozzi.l.d.l. q̄ si itez.z ibi Al.ō ro. ff.ō adimē.leg.z idē se quit ipse Al.l dicto ope statuto.l.iū.pte.q.xviū. z idē no.Jo.an.l addi. spe.l ti.ō ꝓstitu.l .iiū.pte.spe.z idē no.z iz Ange.z.d.Pau.de ca.in.l. binas edes alias incipit.Sai⁹.ff.de serui.vrba.p̄dio.z idē seq̄t idē d.Pau.l.l.j.C.qñ liceat vnicuiq̄ sine iu.vidicare.z h̄ ēt tenuit solēnis doctor dñs Nell⁹ ō sancto Seminiano in suo elegāti trac.bāni.l.vū. q.ū. ptis scōi tpis.vbi dt q̄ ita cōiter obseruatur z q̄ ita ēt Bal.ꝓsuluit.Ex q̄b⁹ oib⁹ idubi tāter cōcludit.q̄ cū dict⁹ gasparin⁹ fuerit bānit⁹ pp homicidiū cōmissū q̄ vigore dicti statuti terre salodū regīr potuisset impune occidi, h̄is ita p̄missis ē mō videdū nūq̄d.d.dñica potuerit impune ipz Gaspari.p̄dictū maritū suum veneno necare cā accipiēdi dictū Ant.p marito suo.Et vī dicēdū q̄ sic p̄mo pp ea q̄ dicta sūt.ō.qz si illō statutū intelligit q̄ bānit⁹ possit occidi z loq̄t simplr̄ z indistincte q̄ simplr̄ z indistincte opz itelligi ab oib⁹. l.ō p̄cio.ff.ō publ.cū sit. Secōo qz illō statutū ē introductū p cōiuti'q̄tez

a ¶ Intelligi.Ad h̄ vide.d.ale. in cōsil.xxxviij.circa fi. in .iiij. vol. pau.de ca. in cōsil.cccxxxiij. barth.in.l.j.in h̄.co.vbi ēt ang.z doc. ff.si cer.pe. ta.Bal.l.l. j.in.j.co.C. ne lice. in vna cau. ter p̄mouo. Canon. in c. apostolice. ō dona. z l.c.ad audiētiam.de sponsa.

quiete.vt.l.j.ꝛ ibi hoc not.Bar.ff.ne li-
cest vniculq se sine iudi.vidi.ergo nō
dz restringi.iuxta no.in.l.octo populi.
ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ sic vī q debeat intel-
ligi a quacūq psona interficiat bannī
tus. ¶ Tertio qr marit⁹ bānit⁹ efficit
hostis.ꝛ sic pdit ciuitatē.vt.l.amissiōe.
§.q deficiūt.ff.de capitis diminutio.ꝛ
hī m.l.j.C.de here.insti.ergo tanq̄ hos-
tis q pdit ciuitatē vī q possit ab vxo-
re occidi. ¶ Quarto de hoc vī est text.
l.l.minime.ff.de religio.ꝛ sump.fune.
8 ꝛ vbi dr q filius pōt interficere patrē
venientē cōtra patriā sine scelere ꝛ sic 18
impune.Et idē tenet gl.per illū textū
xviii.q.iij.fortitudo.Et idē notat Bar.
l.l.si adulteriū cū incestu.§.liberto.ff.ō
adulte.vbi dr per.d.l.minime.q si ex
forma statuti licitū est bannitū occide
re.poterit filiꝰ patrē bannitū interfice
re.ꝛ dr q cū ista qō fuisset de facto tu-
derti ꝛ ēet cōmissa cuidā collegio fuit
cōsultū q filius posset impune patrez
occidere.Et dr Bar.q nescit per q iu-
14 ra sed allegat rationē.ꝛ nā bannitus
efficit hostis ꝛ trāsfuga ciuitatis.vt.l.
amissiōe.§.qui deficiūt. ff.de capi.di-
mi.ꝛ sicut pdit ciuitatē ita ēt filiationē
vt.l.postliminū.§.filius.ff.de captiuis
ꝛ ita cū Bar.trāsit.d.Bar.de Bali.in.l.
vnica.C.de his qui parētes vel libe.oc
ciderūt si istud ē ꝛcessuz filio ergo idē
vī est ꝛcessuz vxori.qr maior vī esse re
uerētia ꝛ obedictia q̄ dz filiꝰ ergo pa-
trē ꝛ quā vxor erga maritū.qr pater p̄
vēdere filiū ppt necessitatē famis.vt
l.ū.C.de patribꝰ qui filios distraxerūt
q nō reperit l marito vt possit vēdere
15 vxorē. ¶ Itē qr filiꝰ tenet instituere
patrē in legitima alias testm̄ rūpi po
test per querelā inofficiosi testi:vt hī
in aut.nouissima.C.de inofficio.test.sz nō
vxor maritū instituere tenet vt hī in.l.
papi.§.sed nec impuberis.C.ō inof.te
16 sta. ¶ Itē ab intestato succedit pī fi-
lio nō exhērēdātibus descēdētibus ipsi⁹ filiū
vt hī l aut.defuncto.C.ad tertul.et in
corpe vñ sumit:sed nō vxor marito vt
17 l.j.C.vnde vir ꝛ vxor. ¶ Itē qr maiꝰ de-
lictū vī est interficere patrē q̄ maritū.
q p̄z ex glē pene qr vbi maior pena v

ponit.ibi vī esse maiꝰ delictū.vt est.gl.
xviii.q.j.in.c.nō afferam⁹ staterā l ver
bo sceleratꝰ.ꝛ sic vbi maior est culpe
ibi maior exercet vindicta.l.di.qr tua.
Et no.gl.ū.l.c.ff.ēt de statu monacho
rū in ꝟbo modꝰ culpe. Nā maior pena
imponit filio interficiēti pr̄ez quā vxo
ri interficiēti maritū vī ē casus l lege
pena parricidū pūcta.l.j.l ꝟbo vxorē.
ff.ad legē pōpeiā de parricidio. ¶ In
xviii vī qō dicta dñica vxor nō potue-
rit impune veneno necare dictū Gaspa-
rinō maritū suū cū accipiēdi aliū ma
ritū. ¶ Et ꝓmo qr marit⁹ ꝛ vxor repu
tant vna caro ꝛ vna ꝛ eadē psona vñ ō
marito ꝛ vxore dr os ex ossib⁹ meis ꝛ ca
ro ō carne mea. Et ꝓpter hoc relinquet
hō pr̄ez ꝛ matrē ꝛ adherebit vxori sue
ꝛ erūt duo l carne vna.vt est tex.l.c.de
bitū.extra de bigamis.ꝛ l.c.gaudem⁹.
§.j.extra ō diuortiis.ꝛ iō vxor dr socia
diuine ꝛ hūane dom⁹.vt.l.aduersus.
C.ō crimine expil.here.ꝛ pdā l.l.j.ff.
rex amotax.ꝛ l.l.j.ff.de ritu nuptiax
vñ cū cēseant vna ꝛ eadē persona non
dēbem⁹ dicere q statutū voluerit q vn⁹
posset aliū interficere maxime cū tale
statutū sit stricti iuris ꝛ ꝓtra ius cōe vt
19 dixi ī. ¶ Scdo probat nā si statutū p
mittit q bannit⁹ possit offendi bānit⁹
nō poterit scīm offendere vt no.Bal.
l.l.j.in pe.col.in fi.p gl.ibi.C.de seruis
fugitiuis.ꝛ pdā l.c.si nō dz.in pri.xviii.
q.v.g nec dz licere ei⁹ vxori q̄ dr vna
caro vt dixi.Et hī in.c.j.in p̄n.extra de
20 bigamis.et.xviii.q.ū.ebrō. ¶ Tertio
vxor tenet regulariter sequi virū vt hī p
Cy.in.l.liberti libertes.C.de ope.lib.
ꝛ p Bal.in.l.q̄ manumittit.co.tl.ꝛ per
Bar.in.l.menia.§.j.ff.de annuis lega.
ꝛ p Inn.ꝛ canonistas.l.c.j.extra de cō
iugio leprosorū.ꝛ p gl.d.c.ebron.xviii.q
ū.si tenet eū seq.ergo ipm interficere
21 nō pōt. ¶ Quarto qr mulier tenet ali
re virū bānitū.vt.l.mut⁹.§. manēte.ff.
de iure dotiū facit ad hoc gl.in aut.de
incestis.§.j.ꝛ in ꝟbo necessaria.col.iū.
ꝛ no.Bar.l.l.si q̄s a liberis.§.sz vtrū.ff.
de lib.agno.quē ergo mulier dz sequi
ꝛ alere ꝛ defendere nō dz offendere.fa
cit ad hoc optime.l.ab hostib⁹ capti.

c.de captiuis. ¶ Quinto qz statutū lo
22 qꝫ indefinite. ꝛ ſz idefinita nō eq̄pollet
* vniuersali⁹ ſi in quoꝫ nō ē eadē rō. vt
hꝫ p Cy. in rub. de reg. iur. in. vj. ꝛ ple
ne p Bar. in. l. ſi plurib⁹. ff. de leg. ij. ꝛ
l. ſi neceſſarios. §. ſi ānua. ff. ō pig. act.
ꝛ plene p do. dñicū de ſctō geminis. in
c. vt circa. de elect. lib. vj. ꝛ per canoni
ſtas. c. qſti. extra de ꝓiugio leproſorū.
ꝛ maxime qz i ſtatuto nō hꝫ locū vt in
definita equipolleat vniuerſali qū nō
eſt eadē rō. vt no. Bar. l. l. oēs populi.
in. iij. qō. vj. qōnis principalis. ff. de iu
ſti. ꝛ iur. ſz nō eſt dubiū q nō eſt eadez
rō. in vxore q̄ eſt in extraneo interficiē
te bānitū immo eſt penit⁹ diuerſa. ers
go ꝛc. ¶ Sexto p hoc adducit q diſpu
tādo terminauit domi. Egidi⁹ de ſo
23 ſcar. qui tenuit ſz vigore predicti ſta
tuti bānit poſſint impune offendi nō
ſñ poterit frater interficere. ꝛ idē ſcq̄
tur dñs Nell⁹ in. d. trac. bannitorū. in
iij. parte. ij. tpia in ſexageſima. iij. q. ſi
iſtud nō eſt p̄miſſum fratri. ergo mul
24 tomin⁹ vxori. ¶ † Septimo p hoc qz
ſi vaſall⁹ dñm bānitū nō pōt occidere
vel offendere. vt hꝫ in. l. ſi adulterium
cū inceſtu. §. liberto. ff. de adulteriis. ꝛ
ibi Dy. hoc ſz. ꝛ ita cōiter tenēt docto.
vt no. Alb. de roſ. in q̄rta p̄te ſtatuto.
q. xxvij. ergo multomin⁹ dz licere vxo
ri virū interficere vel veneno necare.
¶ Octauo hꝫ probat qz ſi filio nō hꝫ pa
trē bānitū occidere ſtāte dicto ſtatuto
vt ſtatim p Bal. hꝫ nec licere dz vxori
maritū interficere qz iſti duo eq̄parare
vident ſcz filius ꝛ vxor q̄ptū ad delictū ꝛ
penā. vt eſt caſus in. l. j. ff. ad. l. pōpeiā.
de parricidiis. ꝛ ibi gl. ꝓdicta. l. pe. §. j.
cū gl. co. ti. ergo ſtatutū ſuperueniens
ſi nō hꝫ locū in filio nō dz hꝫ locū
in vxore. in caſu eiuſdē delicti in ſuo gñe
ergu. l. vt tñ. §. j. ff. de ſtruo. cū gl. ñ. C.
de furtis. ꝛ ar. c. trāſlato. extra de ꝓſti
tu. cū ſimi. Immo dico fortius a maio
ri ratione rōnis ſi filio nō hꝫ patrē interfi
cere ergo multo min⁹ licebit vxori. qz
maiusvinculū eſt inter vi. ꝛ vxo. q̄ in
ter patrē ꝛ filiū qz ſunt duo in carne
25 vna vt dixi. ¶ Itē ex gñe pene vī q ſit
maius delictū illud qđ ꝓmittit ꝓiung
in cōiugē q̄ illud qđ cō
mittit filius in patrē. Nā
ille qui interficit vxorez
penit⁹ cōiugiū denega
tur exceptis adoleſcen
tib⁹. vt ē tex. xxviij. q. ij.
ſectores q nō repe
rit i filio inficiēte p̄ez
ꝛ p hꝫ allegat. lxxix. di
ſtin. decēter. q ōt q ma
gis punit qui interficit
vxorē ſuā q̄ mātem qz p
niores ſunt hoies ad il
lud faciēdū. xxij. q. ij.
admonere. ꝛ ibi ēt ē gl.
filio ſup ꝑdo exiſtimes
¶ Cū ergo imponat ma
ior pena interficiēti cō
iugē q̄ interficiēti pa
trē. ergo reputat maⁱ
ꝺicti ꝓiugis vt dixi. §.
p no. p gl. ij. c. ſi. extra ō
ſtatu mo. cū ſimilib⁹. §. al
26 leg. ¶ † Et q filio nō ſit
licitū interficere patrē
bannitū ēt ſtāte p̄dicto
ſtatuto vī p̄bari in. l. ſi
adul. cū inceſtu. §. liber
to. ff. de adulteriis. Et
idē vī ſentire gl. l. l. mi
nime. ff. ō relig. ꝛ ſump.
funer. ſup ꝑdo occidiſ
ſet. q ōt ſcz ſe defenden
do. alias teneret. l. pō
peia. de parri. vt l. j. ff.
ad. l. pōpeiā de parri. ꝛ
ſic intelligit. gl. d. l. mini
me qñ filius inficit bāni
tū ſe ōffendēdo. q offēdē
do nō pōt ꝛ ita intelligit
gl. illā Albe. de roſa. in
ſuo ope ſtatutoꝝ. l. iij.
parte. q. vj. vbi hoc ſzqz
cuius fame eſt parcēdū
multomagis ꝛ vite. Et
hāc opi. q filio nō ſit li
ctū p̄ez bānitū ꝛerfice
re ſz Dy. l. d. §. liberto.
vt refert ibi. Alb. vbi
ſupra ꝛ ēt ſz Sādin⁹ in
ti. de bannitis. p malos

a ¶ Tull. Ad iſtam materiam vide Oldr. in ꝓſ. cixxij. Pau. de ca. in ꝓſ. cxvij. do. Alex. in cōſi. xxv. in iij. vo. bar. l. l. oēs populi. iij. q. vj. ꝑn. ff. de iuſt. et iur. Bal. i marga. verſi. te ſtator. adſi. no. ꝛ doc. i l. in plurib⁹ ff. dele. ij. ꝛ doct. l. l. pe. ꝛ de ipu. et aliōſubſti.

a ¶ Expſſū. Ad huꝰ cōclusiōis materiā vide and. sic. in ꝓſl. suo l cipien. scripſit eccleſiasticus. x. col. qō ꝯ post cōſil. d. alex. ciū. in fiū. volu. Bar. bal. ꝛ poc. in. l. in ol. C. de ſacroſan. ec, multa per pau. de ca. l ꝓſl. xxiū. l ci. vlo pun cto. do. l. l. reſcripta. C. de preci. impe. offe.

ficio ver. continetur in ſtatu. ꝛ Albe. de roſ. in d. iiū. pte ſtatutoꝝ l q. xxvū. ꝛ idē ꝫ Frācif. de are. in. d, §. liberto. q̄ dixit ꝙ deciſio Bar. in. d. §. liberto. potiꝰ fuit hūana ꝙ iuridica. nā ex eo qō ꝓ bānitꝰ eſt nō pdit ꝓ eq̄ q̄ ſunt de iure cōi ꝛ naturali vt ꝯ in. l. omiſſiōe. §. qui deficiūt ꝛ ibi ꝙ Bar. ff. de capitis dimi. vt refert dictꝰ Nelꝰ in ſuo trac. bānit. in. ij. pte. ij. tpis. l. q. x. Et ꝙ hoc appet ꝙ obſtat rō ꝙ ponit Bar. in. d. §. liberto. qz nō cōcludit. Et iſtā vltimam opinionē ſcz ꝙ filio nō ſit licitū interficere pātrē bannitū ēt ſtāte pdicto ſtatuto credo eē verioꝛē ꝛ tutioꝛē. Nec obſtat. l. minime. ff. de religioſis. qz ſi bñ ſpiciāt loq̄ꝫ ꝓ pſe veniēte ꝫ patrā nos ꝛo loq̄mur de bānito nō ex eo ꝙ venerit ꝫ pſiaz ſz qz interfecit holez. Preterea illa lex intelligit ſz gl. ibi qñ filiꝰ interfecit pſez bānitū ſe ꝓſendēdo. nos ꝛo loq̄mur qñ interfeciſſet nō ſe ꝓſendēdo ſz offendēdo. Et eodem mō nō obſtat gl. xliū. q. iiū. fortitudo qz ibi loq̄ꝫ qñ filiꝰ interfecit pſez veniē tē ꝫ pſiaz. Nono ꝓdcā opi. ꝙ nō liceat vxoꝛi interficere maritū bānitū vigoꝛe dicti ſtatuti pdatur rūne. ¶ Nā q̄cunq̄ dubitaꝫ de interꝓtatiōe alicuiꝰ ſtatuti ꝛ ſi ſtatuentes fuiſſent interrogati de nouo illud veriſimiliter dixiſſent vnde eſt ac ſi

a illud fuiſſet expreſſuꝫ vt eſt gl. notabilis l. l. tale pactū. §. ſi. ff. de pac. ſz th̄ mihi dubiū ꝙ ſi ſtatuētes fuiſſent interrogati ſi volebāt ꝙ vxoꝛ poſſet virum ſuū veneno necare vel alio mō interfi
28 cere veriſimiliter dixiſſent ꝙ nō ex eo ꝙ eſt ſocia diuine ꝛ humane domus vt. l. aduerſus. C. de crimine expilla. here. ꝛq̄ ſunt duo i carne vna vt. d. c. gaudem. §. j. extra de diuoꝛ. cū alīs. S. alleg. facit ad hoc ꝓ dicta opi. text. in rōne ſui l. l. manifeſtiſſimi. in fi. C. de furtis. ¶ Decimo hec opinio ꝓbat nō ſolū ex tacita ſeu preſumpta mēte ſtatuētiū. ſed etiā ex expreſſa. ¶ Nā in dicto ſtatuto ſalodū oꝛ. Eo ſoluo ꝙ ſi offenſio fieret tali bānito per illū vel illos qui in pace vel treuga ſecū foꝛēt. perinde maleficiū puniaꝫ ac ſi in bāno maleficiū nō eſſet offenſus. Ex quibꝰ ꝛdio apparet manifeſte ꝙ noluerūt ꝙ illi q̄ ſunt in treuga vel pace poſſint interficere bānitū ꝙ alias de iure fieri potuiſſet. vt no. Bar. in ſua q̄. diſputa. q̄ inci. ſtatuto lucane ciuitatis. Sz certū ē ꝙ vxoꝛ. q̄ ſtat in ꝛcoꝛdia cū marito ſuo oꝛ ſtare ſecū in pace. nā ſtādo inſimul comedēdo ꝛ bibendo oꝛ ſtare in pace. vt ꝓbat per gl. inſti. de iniurīs. §. ſi. ꝛ not. in. l. j. in prin. ff. de pac. par. eñ oꝛ tranquilla libertas a pacto dicta. vt ōt archi. xxiū. q. j. noli. preſertiz cū vt dixi dicaꝫ eſſe ſocia diuine ꝛ humane domus ꝙ d. l. aduerſus. cū ſilibꝰ. ꝛ duo in carne vna. ꝛ relinquit q̄o patrē ꝛ matrē ꝛ adherebit vxoꝛi ſue. d. §. gaudem. §. ꝛ qz.
29 † Cōiunctio maris ꝛ femine eſt cōſoꝛtiū oīs vite diuini ꝛ humani iuris cōmunicatio. vt. l. j. ff. de ritu nup. Et ſic ex oībꝰ ꝓdictis cōcludiꝫ ꝙ nō licuit vigoꝛe ſtatuti, terre Salodū dicte dūice maritū ſuū bānitū impune veneno necare. ¶ Nec obſtāt ratiōes ſupra i cōtrariū allegate. Primo dū oꝛ ꝙ ſtatutū loquitur ſimpliciter. ergo ſimpliciter ꝛ idiſtincte eſt intelligēdū qz rādeꝫ ꝙ immo ꝛz diſtingui vt nō hēat locū in filio vel in vxoꝛe ꝓ ꝓdicto. Nec obſtat ſcdo ꝙ oꝛ ꝙ hoc ſtatutū eſt factū pro cōi vtilitate ergo vī ꝙ intelligaꝫ in quocūq̄ caſu nō qz iſte ſenoꝛ nō pōt extendi contra

maritū.nec ꝫ patrē ꝙ rationes.ē.deductas. ¶ Nec ob.tertio ꝙ bānitus efficit hostis ciuitatis:qz ꝓpter hoc nō ꝙdit iura ciuilia et naturalia vt hꝫ in.l. emissione.§.q̄ defictūt.ff.de capi.dimi. vt dixi i.viij.rōne. Nec ob.quarto.l.minime.ff.ō religio.z gl.xviij.q.iij.fortitudo vt dixi i dicta rōne.viij. Nec ob.vltimo argumētū ꝙ factū de filio advxorē qz tollit ꝙ interpretationē vt dixi in.d. viij.ratiōe. Sz est videndū nunq̄d Antoniol⁹ q̄ cū dicta dñica tractauit venenare dictū Gasparinū z emit venenū z dedit ipsi dñice.q̄ ipm ōdit dicto Gasparino marito suo ex q̄ mortu⁹ fuit et est potuerit illud impune facere ſtāte dicto statuto terre Salodū. Et vꝫ ꝓma facie dicēdū ꝙ sic:qz ipse Antoniolus nō erat ꝓiūctus in aliquo gradu dicto Gasparino.vñ nō vꝫ aliq̄d ei ꝓstare q̄n potuerit iterficere dictū Gasparinū ꝙ ea q̄ dicta sunt supra. ¶ Sz cōtrariuz credo veri⁹ ꝙ sic ꝓbat.nā licet Antoniol⁹ sine dicta Dñica interfecisset dictū Gasparinū bānitū potuisset ꝫ face re impune ſtāte dicto statuto terre Salodū:vt dixi.ē.in princ. Tū qz ꝓsoci⁹ fuit in tractādo ō venenādo z necādo ipm cū dicta Dñica vxore ipsi⁹ Gaspa.q̄ ipsum necare,impune nō potuit sibi non licuit vigore dicti statuti z hoc ꝓbo ꝙ tex.i.l.vtrū.ff.ad.l.corneliā de parricidijs.† vbi ōz ꝙ si filij occiderēt parētes ꝙ ipsi z eorū cōsocij etiā extranei puniēdi sunt eadē pena de parricidijs tñ nō est dubiū ꝙ si extrane⁹ de ꝙ se sine filio iterficeret parentē vnius teneret solūmō.l.cornelia de sicarijs z non de parricidijs.Et ad idē est text.l.i. si scīēte.eo.tit.ff.ad.l.pōpe.ō parricidijs vbi loq̄t de mutuantib⁹ pecuniā illis qui ꝓparare volūt venenū cā necādi hoīez vbi est casus de ista q̄ſtiōe si recte ꝓſideret z est casus ſtituta ō publicis iudicijs l.§.alia deide lex.vbi idē ōz.ſ.q̄ si ꝓscius fuit filio ad interfictēdū parētē et extrane⁹ nō tanq̄ extrane⁹ occidēs.l. cornelia.de sica.ſz.l.pōpeia de parricidijs punit.Et ibi glo.sup ꝟbo extrane⁹ colligit notabile dicendo no.extraneū puniri plusq̄ si ipse occidisset.z allegat ēt.d.l.vtrū.z.l.si scīēte.Et iō cōcludo ꝙ ex q̄ nō licuit.d.dñice venenare dictū Gasparinū maritū suū bānitū. vt supra dixi nō licuit ēt ipi Antoniolo vt socio tractare de venenādo dictum Gasparinū cū dicta Dñica vxore ipsi⁹ Gasparini.nec emere dictū venenū z dare dicte Dñice.ſz ipse de ꝙ se vꝫ cū alio ſ phibito potuisset ipune eū occidere. ¶ Ex q̄b⁹ ꝓcludit ad ꝑmū dubiū principale.vcz ꝙ non licuit ipune ipsi Dñice.nec ēt Antoniolo veneno necare.d.Gasparinū bānitū ēt ſtāte dicto statuto ꝙ bāniti possint ipune offendi. ¶ Sup scōo dubio ꝓncipali ex quo ꝓcluſuz est ꝙ ꝑdicti Antoniol⁹ z Dñica nō potuerūt ipune veneno occidere dictū Gasparinū q̄ pena debeāt puniri.z breuiter dico ꝙ ābo eadē pena fūt afficiēdi.vt ꝓbat in.d.l.vtrū.in fi.ff.ad l.pōpeiā de parricidijs.z l dicta.l.si ſtāte.eodē.ti.z l.d.§.alia deinde lex.institu.de publi.iudi.Sz q̄ debeat esse ista pena est text.ll.penul.§.j.ff.ad.l.pompeiā de parrici.q̄ vꝫ dicere † ꝙ illi qui alias ꝑsonas iterficiūt ꝓter patrē z matrē auū z auiā capitis pena aut vltimo supplicio mactēt.Et ideo cū hic nō sit interfect⁹ nec mater nec au⁹ nec auia vꝫ ꝙ ōbeat pena capitis puniri: vt ēt vꝫ esse tex.in.l.j.in versi.vxorē.eodē titu.Sed glo.ibi in verbo alias tenet ꝙ ēt illi oēs qui nominantur in.l. j.eodē tit.teneant grauiori pena de ꝫ in.d.l.penul.z ll.vnica.C ō hīs qui parētes vel liberos occiderūt.z in.§.alia deinde lex.ſ.† ꝑmittēs parricidiū talis insul⁹ culeo cū cane z gallo gallinaceo z vipera z simia.et inter illas feroles angustias cōprehensus fm ꝙ regionis qualitas intulerit vel in vicinum mare vel in amnē proijciatur.vt ibi omnium elementorum vsu viuus incipiat carere:et ei celum superstiti. terra mortuo auferatur.Et hoc etiam tenet Barto.in.l.prima in fine.ff.ad.l. pompe.de parricidijs.scilicet ꝙ hodie indistincte imponat predicta pena nō solum committentibus parricidiū cōtra ascendentes:sed etiam cōtra quoscūq; alios per dictam.l.vnicam.C.de

his q̄ parētes vel liberos occiderūt et dictū ⁊ aliq̄ deinde. istit. de publi. iud. Et ita vī tenere Cy. ſz Pe. l. d. l. vnica. ⁊ ibi etiā Saly. ⁊ Ang. de are. in suo trac. maleſi. ſ gl. i ꝟbo ex interuallo. d. Titi⁹ mortu⁹ fuit ⁊ est aī finē. Ego tñ credo q̄ tutī⁹ sit q̄ pena capitis vtriq; imponat: q̄ illa pena de qua in dictis iurib⁹ de cōsuetudine nō seruat. facit ad ℔. l. minime. ⁊. l. ſi de interp̄tatiōe. ff. de legib⁹. ⁊ q̄ nō. l. l. de q̄b⁹. eod̄ tit. ⁊ ideo dicit Saly. in. d. vnica. C. de his q̄ parētes vī liberos occiderūt l. pn. ⁊ q̄ hec pena nō est in vſu ſz decapitent de cōsuetudine ⁊ carere forte debēt sepultura. ⁊ ita etiā sequit Ang. de are. i suo trac. maleſi. in gl. in ꝟbo ex interuallo dict⁹ titi⁹ mortu⁹ fuit. et Al. circa finē.

¶ Itē q̄. d. l. ſ. ff. ad. l. pōpe. de parricidiis. q̄ enumerat p̄sonas ex q̄rū occisione oritꝝ crimē parricidiꝫ nō ponit de viro interfecto ab vxore: ſz ſolū de vxore interfecta a viro. Et sicvī q̄ mulier interficiēs maritū nō ꝓmittat crimē parricidiū. Et hoc vī ſentire gl. iſti. ꝺ publi. iudic. l. ꝟ. alia deinde lex i ꝟbo ꝓtinet q̄ incipit. Sz q̄ sunt hi ibi. Itē affines q̄dā vt vxor nur⁹. ꝛc. Not. q̄ dicit q̄dā ſi dicat ⁊ non aliꝰ. et rō forte fuit q̄ ſepius ꝓtingit q̄ maritus interficiat vxorē q̄ vxor maritū. vñ lex pōpeia ꝺ parricidiꝫ voluit puidere potius his q̄ ſepi⁹ ꝓtingūt. argumē. l. nā ad ea. ff. ꝺ legib⁹. Itē q̄ i dubio debem⁹ inclinare i mitiorē p̄tē: vt. l. ff. ꝺ interp̄tatiōe et. l. hīes. ff. de penis. cum similibus.

¶ Cōcludo itaq; ex oīb⁹ predictis q̄ dicta Vhice ⁊ Antoniol⁹ nō potuerūt impune venenare dictū Gaſparinū bānitū etiā ſtāte dicto statuto terre. Sa lodū ⁊ q̄ debēt vltimo ſupplicio puniri. i. pena mortis ⁊ ſic decapitari. Et p hoc ēt pz q̄ non est necessaria disputatio alteri⁹ statuti q̄ tñ ad ꝓpositū nō facit: q̄ iuder nō pōt procedere p iq̄ſitionē p adulterio ⁊ ſtupro niſi ad iſtā tiā p̄sonarū ſbt ꝓnumeratarū fuerit facta accuſatio. vñ ei⁹ disputatiōez omitto q̄ ſufficiunt ea q̄ dicta ſunt ſup primo statuto.

¶ Et ita vt ſupra dictum ē dico ⁊ conſulo de iure eſſe.

Baptiſta Mioni de quinto ꝺ q̄ p̄cesſus fuit per regimē Vincētie ⁊ quoſdā alios ꝓpter homicidiū ꝓmiſſum i p̄sonā vni⁹ q̄ fuit vulnerat⁹ cū vna ſagitta tā ꝑ ꝓtumaxi q̄ citat⁹ nō ꝓparuit ad ſe excuſandum fuit cōdēnat⁹ in libris mille paruorū cōi Vincentie. ⁊ q̄ ſit bānit⁹ p homicidio pēſato. ⁊ q̄ ſit extra p̄tectionē cōis Vincētie q̄ licite ⁊ impune poſſit offendi i p̄sona ⁊ reb⁹ ⁊ ſi q̄ ꝙpenerit i fortiā cōis. veritas ab eo inquirat p tormēta nullis aliis indicijs p̄cedentibus ꝛc.

¶ Vide poſt aliq̄ tp̄s dict⁹ Baptiſta capt⁹ fuit ⁊ poſit⁹ ad torturā q̄ plura tormēta paſſus eſt ⁊ nō ꝓfeſſus eſt de lictū: ⁊ nōnulli teſtes ad ei⁹ deſenſionē examinati ſunt. Et tñ ꝓdēnat⁹ fuit p magnificū dñm poteſtatē Vincentie cū ſua curia hoc mō. Videlz Baptiſta mioni de q̄nto q̄ ꝓpleat annū in carceribus in q̄b⁹ eſt de p̄ti et deinde ꝑpetuo ſit bānit⁹ de Vincētia: ⁊ ſi quo tp̄e q̄uenerit q̄ ſtare debeat in carceribus cōis Vincētie p duos annos ꝓtinuos, q̄b⁹ cōpletis. Iterū Baptiſta bāniat⁹ vt ſupra et hoc totiēs quotiēs q̄enerit nulla facta mētiōe de p̄ma cōdēnatiōe. Poſtea cū dict⁹ Baptiſta cōponeret ſarcinullas ſuas cā recedēdi de diſtrictu Vincētie fuit ab inimicis ſuis crudeliſſime q̄dragita vulneribus occiſus.

¶ Nāc p̄cedit ꝺ dictos occiſores q. d. iudicē ⁊ opponit p q̄te occidētiū q̄ ꝺ eos nō ſt̄ p̄cedi: q̄ potuit Baptiſta impune occidi ſtāte p̄mo bāno ſuo vigore ſtatuti Vincētie q̄ bānū primū p ſcōm nō vī fuiſſe reuocatum ex quo in ſcō nō fit mētio de p̄mo. Et poſito q̄ de iure primū intelligeret reuocatum iſtud ignorabant occiſores. Ideo ſunt excuſandi: querit q̄d iuris.

¶ Viſis cōdēnatiōib⁹ p̄dictis ⁊ viſis ſtatutis vno ſub rubrica de iuriſditiōe rectoris Vincētie in cauſis criminalibus ⁊ alio ſub rub. q̄ forma ſeruari debeat in maleſactoribus bāniendis ⁊ cōdēnādis de crimine cui⁹ pena ſit mors vel mēbri abſciſio, ⁊ viſo ētiā alio ſtatuto ſub rubrica de capientibus bannitis ⁊ con demnatis quacunq; ex cauſa crimi-

hall.Et presertim querit de duobus principaliter. ¶Primo vtrū dict⁹ Baptista potuerit impune occidi stāte primo & secūdo bānō modo & forma de q̄ b⁹.S.dictū est. ¶Secūdo posito q̄ nō an facta pbatiōe per nouos testes. q̄ dict⁹ baptista occiderit illū de quo supra occisores ipsi⁹ baptiste possint se tueri vigore statuti superius allegati.

¶Summariū sup cōsil.vj.

1 Bannū p secūdū an primū tollat: seu a primo recessum intelligat:et an ille q̄ est absolutus:sed nō cācellatus de bāno:stante statuto:q̄ bānit⁹ possit impune occidi:interfici possit:et si q̄spiam sit inquisitus:tortus & cōdēnat⁹ nouis indiciis supuenientibus:cōtra eum inquiri possit:numeris omnib⁹ sequentibus per totū consilium.

2 Banni sententia penalis est.

3 Snia ō sui natura stricti iuris esse dz.

4 Excōmunicari quis sepius poterit.

5 Priuilegiū causa finita:ipsum priuilegiū cessare habet.

6 Statutū si dicta uerit:q̄ bānitorum vxores in ciuitate stare nō possint:si vidue remāserit:i ciuitate reuerti & stare pōt

7 Excommunicatus iz q̄s ppetuo existat intelligitur tñ donec ptumacia duret.

8 Crimine ex eodē q̄s puniri nō potest.

9 Delictū licet quispiam ad torturā cōfiteri nollit:licet vigētib⁹ presumptionibus contra eum condēnari possit:nō tamen ad mortis penaz condēnari potest.

10 Judex sententiā suam tēperare debet: vbi ex presumptionibus proceditur:et maxime ne ꝯdemnet:nisi raro & modice in penam pecuniariam:et non corporalem.

11 Argumenta seu indicia quantūcūq̄ vt gentissima non sufficiūt:etiam si talia fuerint q̄ indicantis mentē adeo coarctent:q̄ aliud credere nō possit:vt q̄s quis ad mortem condēnetur.

12 Tortura vbi cessat:& tortus non pfitet absolutio sequi debet:nec ex sola suspitiōe reus in aliquo condēnari potest.

13 Bānitri quis sepius pōt ex diuersa causa vel delicto.

14 Rebannitri qui statim dz:pro rebānito habet:vt impune occidi nō possit.

15 Bānit⁹ si ō bāno cācellari fallēter petierit:q̄m gratiā in communi obtinuit:iz adhuc cācellat⁹ nō sit:tñ ex statuti forma offendi non poterit.

16 Bānitorū in libro si quispiā script⁹ fuerit:q̄ rebānitri nō poterat:occidēs illū etiam ignorans nō excusatur.

17 Causa sublata:eius etiam effectus facillime tollitur.

18 Causa quelibet etiam iniusta quo ad penam corporalē excusat.

19 Homicidiū a priuato sine dolo fieri nō pōt:etiā si ex statuti forma nō puniat.

20 Ignorātia in facto:nō in iure pōsumit.

21 Casus a statuto omissus p omisso habetur.

22 Crimine de eodē nō est ampli⁹ requirēdum:q̄n contra vnū p̄cessum fuerit: et diffinitiue fuerit condēnatus.

¶Consilium.vj.

1 IN christi nomine. Ac inuocata spiritus sancti gratia. Ueritas primi dubij an scilz Baptista potuerit impune occidi stāte primo & scōo bāno eo mō vt supra cōsistit i duobus p̄ncipalr. ¶Primo an p scōm bānū videat esse recessuz a p̄mo maxime in ea parte dū in primo dicebat q̄ sit extra p̄tectionē cōis & possit impune occidi.Et p̄ma facievr dicēdū q̄ nō:qz in scōo bāno nihil dz de primo.†Et iō cū snia bānī sit snia penalis:vt habet in.l.j.§.ū.C.de his qui exilio dā.lib.x: & l aut.nulla ciuitas.in fi.C.de epis.et cle.& no.dñs Nellus de sancto Geminiano i suo tractatu bānitorū l pemio & in.iū.q.prime partis secūdi tpis.vbi ponit q̄d sit bānū & quotuplex sit.†Sz snia ō sui nature est stricti iuris.vt no. l.l.j.& ibi hoc no.Bart.C.si plures vna snia.Cū ergo sit stricti iuris et loquat de primo bāno ergo videtur q̄ primū bānū non tollat p secūdū & ideo q̄ nō mutat:quare stare p̄hibet.l.sancim⁹. C.de testa.¶Et presertim cū quis sepi⁹ bānitri possit.vt no.Specu.in ti.de accu.§.sequit.vbi.q̄d si aliqs.& Bandi. in suo tractu maleficiorū.in ti.de cite-

tiõe. ℣ſi. ſz ego ḡro an illi q̃ ſunt exules. ⁊ Bl be. ỽ roſa. i ſuo ope ſta tuto ꝓ. i. iij. ꝑte. q. xxvj. ⁊ i. l. ij. C. vt intra certũ tp̃s. ⁊ Bar. i. l. aut bãna. 4 ℔. ſi. ff. ỽ penis. † Sicuti q̃s p̃t ſepi⁹ excõicari⁹. vt ḥ̃ ibi per gl. ⁊ Bart. ¶ Et ꝑ Bar. i. l. ỽ pupil lo. ℔. ſi plurib⁹. ff. de no. oper. nũ. ⁊ ꝑ. Bar. i. l. ni hil. C. ỽ manu. vindi. ⁊ ꝑ gl. in. c. quoꝛũdã. de iu deis. cũ ſimi. ¶ Et ma xime q̃ bãnũ ꝑmũ pl⁹ cõtinet q̃ ſcõz ſicut l ca ſu noſtro: q̃ in ꝑmo eſt poſit⁹ ex̃ ꝓtectionẽ cõis de q̃ ḥ̃ ꝑ Cy. i. l. j. i ꝑn. C. de naturalib⁹ libe. et ꝑ Bal. in. l. j. in ꝑn. C. ỽ ḥered. inſti. Et q̃ i ꝑmo bãno ẽ ẽt additũ vt Ba ꝑiſta poſſit impune of fendi. q̃ ℣ba nõ ſunt in ſcõo bãno. ergo vĩ ſtãdũ ꝑmo: maxime i illis l q̃b⁹ nõ fit mẽtio i ſcõo cũ vtrũq; quãtũ ad illa ℣ba poſſit ſtare ſimul ꝑ no. ꝑ Ray. ⁊ Bal. i. l. ij. C. vt lit̃a certũ tp̃s. Itẽ ḥ̃ vĩ ꝑbari in ſtatuto ſub 5 rub. q̃ forma ſuari de beat in malefactoꝛib⁹ i ℣ſi. q̃ ſnie mille libꝛarũ ibi ⁊ ꝑpetuo tãq̃ bãni tus reputẽ ⁊ ꝑ bãnito 6 ſcõz formã ⁊ qualitatẽ bãni in quo poſit⁹ fue rit q̃diu ỽ libꝛo bãnito rũ cõis Vincẽtie cãcel lẽ ⁊c. Nã ḥ̃ ſtatutũ vult q̃ bãnitus eo mõ q̃ fuit ꝑmo bãnitus Baptiſta ꝑpetuo remaneat bãni tus donec cãcelletur ỽ bãno. ſz tpe quo fuit oc ciſus nõ erat cãcellat⁹ 7 ỽ bãno ergo ꝑpetuo re

a ¶ Excõ municari. vĩ ad hoc Spe. i ti. de accu. ℔. vj. ℣ſi. q̃d ſi bã nit⁹. Bart. ⁊ doc. in. l. ỽ pupillo. ℔. ſi de pluri bus. de no. ope. nũ. ỽ. Alex. in. l. q̃ ḥis. de ℣b. oblig. Ca no. in. c. ea ꝓpter. de ſen. excom. vbi funda mẽtal⁹ ḥabes totam materiam.

mãſit bãnitus ⁊ iſtud eſt q̃ maĩ⁹ dubiũ facere vĩ in hac cõſultatiõe. ¶ Ego tñ teneo ḥis nõ obſtãtib⁹ ꝑmũ bãnũ fuiſ ſe ſolutũ in olb⁹ ex⁹ partib⁹ maxime ſu peruenięte ſecũdo banno ita vt nõ po tuerit impune occidi q̃ ſic ꝑbaĩ. nã di ct⁹ Baptiſta in primo ſuo bãno ita bã nit⁹ fuit q̃ fuit contumaxiet de crimi ne contra eũ cõſtare nõ potuit vt dicit in ſcõa parte dicti ſtatuti. in ℣ſi. ſi vero de crimine contra accuſatũ q̃ ꝑz q̃ in dicto primo bãno cõtineẽ q̃ ſi in fortiã ꝛmunꝛ Vincẽtie q̃enerit veritas ab eo per formẽta inquiratur nullis alĩs ldit̃is ad ḥoc neceſſarĩis. Que forma ſententie ferri ꝺz cõtra cõtumaces q̃ñ de eo crimine nõ conſtaret vt apparet manifeſte in añdicto ſtatuto. in ℣ſi. ⁊ ſi quo ꝑpe condẽnat⁹ ratione cõtumacie q̃enerit in fortiã ꝛmunꝛ ⁊c. Cõtuma cia ergo ſola fuit illa q̃ fuit cã dicti pri mi bãni ⁊ nõ ipſum ỽdictũ q̃ ꝑbatũ nõ erat q̃ ſi fuiſſet ꝑbatũ q̃ ꝑmũ fuit poſt ea capt⁹ fuiſſet ſnia executioni mãda ta vt dicit in dicto ſtatuto in ꝑia par te q̃ factũ nõ fuit ſz q̃ctũ ad tꝛaturã ſicuti fieri ỽbebat iuxta formã dicti ſta tuti q̃ñ de crimine ipſius nõ cõſtabat. Cum ergo poſtea capt⁹ fuerit ⁊ duct⁹ ad carceres ceſſauit ꝛtumacia ex quo ampli⁹ nõ erat abſens l. cõtumacia. ff. de re iudica. ⁊ ideo ceſſare ꝺz bãnũ q̃ ꝓpter cõtumaciã factũ fuit: q̃ finita cauſa odĩ ceſſat ipſuꝫ odiũ. † Sicut fi nita cauſa ꝓuilegĩ ceſſat ipſum ꝓuile giũ. l. tit̃ia. ℔. rſuras. ff. de leg. ĩ. ⁊ ibi ḥoc no. Bar. ꝑ illũ text. ¶ Itẽ ꝑ hoc fa cit determinatio Ja. ỽ are. ⁊ Bar. ibi q̃ dicũt q̃ ſtante ſtatuto q̃ vꝛoꝛes bãni toꝛũ nõ poſſunt ſtare l ciuitate ſi remã ſerũt vidue poſſunt reuerti ⁊ ſtare l ci uitate q̃ ceſſat cã odĩ ꝑ illũ text. facit l. cui eoꝛũ. ℔. affinitatis. ff. depoſiti ⁊ iu dicauit Bl̃de. de roſa. in. iij. ꝑte ſtatu toꝛũ. q. lxij. ⁊ Bar. in. l. oĩm. ff. de optio. ⁊ Bal. in. l. ſi. C. de ḥis q̃ ad lib. ꝓuenire nõ poſſũt. ⁊ i. l. volũtas. circa ꝑn. C. ỽ fi deicõ. Et idẽ ꝛz. d. Nell⁹ ỽ ſancto gemi niano in ſuo tꝛac. bãnitoꝛũ. in. ij. parte tertij ꝛpis. l. xij. q. ¶ Itẽ ꝓ hoc optle facit. ℔. q. ℔. reperiunt vbi ḥabẽt q̃ licet

nisi sit ppetuo excõicat⁹ tñ intelligit donec duret cõtumacia ⁊ sic ꝓdin non purgauerit ꝯtumaciã. Ita in casu nr̃o dictũ primũ bannũ tz dicat l eo ꝙ sit bannit⁹ ⁊ fm statutũ intelligat ppetuo bannitus tñ intelligit donec purgauerit cõtumaciã: sz ex quo est redact⁹ in fortiã cõis et posit⁹ fuit ad torturã purgauit ꝯtumaciã ⁊ ideo cessauit primũ bannũ. ¶ Preterea ꝙ ꝫ sit de mẽte statuti ptz qz vult ꝙ si bannit⁹ puenerit in fortiam cõis ponat ad torturã ⁊ tormẽta ⁊ testes ⁊ alias legitimas ꝓbationes veritas inquirat. Et si repit⁹ fuerit culpabilis cõdẽnet fm formã iuris ⁊ statuto rũ vel si cõstare nõ poterit de crimine ꝯ eũ relaxet de carcerib⁹ soluta pri⁹cõ dẽnatione ꝑmaria. ¶ Nã tale statutũ vult ꝯ imediate ꝙ bannit⁹ puenit in fortiã cõis ꝙ ex ꝑma snia bannũ nõ hẽat effectũ nisi quo ad penã pecuniariã q̃ pena hodie p literas ducales sublata est eo qõ debebat de nouo ꝓdẽnari. vt ptz ibi possit inq̃rere veritatẽ ⁊ reptũ culpabilẽ ꝓdẽnare. vel si nõ reperit̃ culpabilis dz eũ relaxare. ¶ Ergo bannũ primũ videt ꝑ statutũ esse sublatũ: qz statutũ reũcit cõtumaciã ⁊ sniam latã. ꝑterea ⁊ vult qõ de nouo ex nouis ꝑ bationib⁹ ⁊ tortura debeat vel absolui vel cõdẽnari. ¶ Unde ꝑ hoc ptz ꝙ primũ bannũ nõ põt stare cũ scõo. ⁊tum qz respectu banni siue exilii non posset bis baniri ex eodẽ crimine. l. senat⁹. ff. de accu. Sitr non põt remoueri bannũ primum cũ scõo. quod ad hoc vt possit impune occidi: qz ꝑ eodẽ delicto non dz bis condẽnari diuersis penis. d. l. senatus. cũ ibi no. sz ꝑ diuersis delictis bñ posset. ⁊ ita loquunt iura ⁊ auctoritates de q̃b⁹. ℟. dixi qõ q̃s bis vl pluries possit baniri vel excõicari. ¶ Nec obstat si dicat immo Baptista fuit bis bannit⁹ ex diuersis delictis. primo ꝓpter cõtumaciã q̃ dr esse delictũ. l. oẽ delictũ. ℊ. cõtumacia. ff. de re milita. Scõo fuit bannitus ꝓpter ipm delictũ qz hoc nõ est verũ. nã primo fuit bannitus principaliter ac si delictũ cõmisisset: ⁊ hoc nõ propter ꝓbationẽ sz ꝓpter cõtumaciãque habẽt ꝑ ꝓbatiõe: qz ꝓpter cõtumaciã habẽt ꝑ cõfessio. ¶ Secũdo vero qz nõ constitit de delicto etiã ꝑ tormenta ipsi⁹: ⁊ qz aliqui testes ꝑ ci⁹ defensionẽ examinati fuerũt. Uisus fuit ipm nolle ꝓdẽnari pro dicto crimine ac si ipm cõmisisse ratũ nõ ẽt: qz vt dixi nõ erat ꝓbatũ delictũ ꝑ confessionẽ vel ꝑ testes. imo ꝓpt dictã cõtumaciã ꝙ pri⁹ faciebat eũ haberi ꝑ confessũ qz habuerũt ipz ꝑ purgato ꝑ cõparationẽ qz si nõ habuissent ꝑ purgato statutẽtes ⁊ dñi de curia voluissent ipz debere ad mortẽ ꝓdẽnari qõ nõ fecerũt. ¶ Et tz fm formã statuti ꝛ debuisset aut ipz reptũ culpabilẽ cõdẽnare aut non reptũ culpabilẽ absoluere: qz aliud statutum nõ dicit. Tñ qz forte nõ videbãt dicti de curia eẽ bñ clari de inocẽtia ⁊ nõ erat clare ꝑ batũ ꝛ sua inocẽtia qz forte extabãt aliq̃ ldicta voluerunt eligere mediã viã vez nõ ꝓdẽnare ad mortẽ. nec ipz absoluere: sz ipz ꝓdẽnaũ ex arbitrio suo vt sit tñ bannitis fz formã scõi banni iuẽ no. l. l. fi. C. ꝛ ꝓba. ⁊ ad mortẽ ꝓdẽnari nõ potuerit tũ qz nõ est luẽt⁹ culpabilis fz formã statuti. ⁊ tũ etiã q̃n ꝙs nõ vult cõfiteri ad torturã ꝛ dictũ tz possit ꝓdẽnari ꝓp ꝑsumptiões ⁊ ẽt vigẽtes ꝯ eũ nõ tñ poterit cõdẽnari ad mortez: vt vult Lud. de Ro. l. l. j. ℊ. ℟ re scẽptũ. l vl. col. ff. ad sill. et ꝓbat ℟ in. c. afferte.

8

9

a ¶ Ptestõptiones. Ad materiam vide Pan. de castro. in cõsilio. incipiens allegationib⁹ supra scriptis Bart. in. l. ꝙ nerua. v. col. ff. depositi. in rub. C. de ꝓba. do. Plex. ll. ff. ff. de quest. doc. l. l. absentem. ff. de pen.

extra de presum.cū ibi no.per doct.qui
to dicūt q vbi ex presumptionib⁹ pce/
ditur debet iudex rēperare fnlem suā.
maxime ne cōdēnet nisi raro & modice
in pecuniariā nō corporalē:vt colligit
ex sentētia Salamonis de qua in.d.c.
afferre.fm Jnno.q̄ ita singulariter di/ rr
cit in.c.q̄ verisimile.extra de p̄sump.&
idē no.ibi Anto.de bu.& doc.l.d.c.affer
te.& idē not.Bal.in.l.nō est verisimile.
ad fi.p̄ncipū.ff.qō met.cau.& l.c.ſ.in fi.
in tit.quibus modis feudū amit.& in.l.
ei⁹.ſ.fi.ante fi.ff.de testamē.& idem di
cit Abb.siculus in.c.auditis.l antepe.
col.ad fi.extra de p̄sump.& habet per
Bal.in aut.sed nouo iure.C.cō ser.fugi.
& q̄ Pau.de ca.in ꝯſi.suo.cxvij.in pe/
nul.col.in fi.vbi elegātissime dicit q̄
non sufficiūt argumenta quātūcūq; ve
hementissima.etiā si sint talia q̄ mētē iu
dicātis adeo coarctēt q̄ aliud credere
nō p̄ōt.vt si vir⁹ est aliq̄o extra de do
mo vl̄ camera cū gladio sanguinolē/
to postea repert⁹ est ibi hō iterfect⁹.
vl̄ p̄batur qō Sei⁹ erat inimic⁹ Titij
q̄ repert⁹ est mortuus & qō minat⁹ fue
rat illū iterficere.& visus est extra de
ergo cū gladio sanguinolēto.nō tamē
dicūt testes illū vidisse p̄cutere:ſz ali⁹
q̄ ille Sei⁹ esse non potuit.licet Tho
mas de piperata disputādo tenuerit
posse dictū Seiū ꝯdēnari ſz nō fuerit
ꝯfessus.tāq̄ ex indicijs indubitatis p̄
batum sit homicidiū ſz non directe.vt
etiā no.Jo.and.in addi.ſpecu.in ti.de
p̄batio.ſ.videdū.ipse tamen Sandin⁹
in ope suo solēni in rub.xvj.vel.xvij.q̄
incipit de p̄sumptionib⁹ & indicijs q̄
duo p̄cedit ad cōdēnationē:l p̄n.suo.l
ſ.q.& etiā circa fi.dicit q̄ oēs doctores
q̄ erāt Bononie tpe suo consulerūt Ꝛ.
& ita etiam vidit vbiq; practicari q̄ ta
lia indicia sic vrgētia nō sufficiūt ad cō
dēnationē pene corpalis:ſz duntaxat
pecuniarie.& pp̄ eā dictā dicit Pau.ō
ca.l.d.suo ꝯſi.nō est diu q̄ quēdā defē
di a pena capitali Ꝛ quē erant ita for
tia & indubitata indicia q̄ anim⁹ & in
tellect⁹ nō poterat credere q̄ ali⁹ fecis ſz
set homicidiū q̄ ipe. ¶ Tū dicit ꝯclude
dū esse l benigniorē partē ſcz in absol/ nēdo postea crimia deducta l inquisitio
ne nō sunt p̄bata nec p̄ spōtaneā cōfes
sionē nec p̄ testes necessario cōcluden
tes vt ibi lati⁹ per eū. ¶ Et ergo alias
in ciuitate Uincētie etiā idē ꝯſului. Et
ita etiā vult Bal.in.l.ſi.l vltima col.C.
de p̄ba.& q̄ vbi cessat tortura vl̄ adest
tortura & tort⁹ non cōfitet debet sequi
absolutio.nec pōt reus in aliquo cōdē
nari ex sola suspitione.vt.l.absentē.ff.
de penis.& ſz p̄cedat ex suspitionib⁹ ta
men pena dz mitigari. Cū igit dictus
Baptista tort⁹ fuerit et nō ꝯfessus nec
exiterint vere p̄bationes poti⁹ debeat
absolui in totū vl̄ saltim nō debeat pē
ti penā corporalē vel pecuniariam. Et
ideo cū l scōo bāno bānitus fuerit sine
p̄dītione q̄ sit extra p̄fectionē ꝯmunis
& q̄ possit impune offendi.& dñ sequat
q̄ intētio iudicātis fuit vt istō secūdō
bannū remaneret & nō primum qz si p̄
mū remāsisset potuisset in p̄sona impu
ne offendi q̄ esset cōtra predicta. Jdeo
facienda est interpretatio iusta vt non
potuerit offēdi.q̄ etiā apparet ex alio
manifeste.nā ſz fuerit bānit⁹ secundo
tū nō liceret q̄ si veniret Uincentiā sta
ret l carcerib⁹ p̄ duos annos. Et iterū
banniret. Et sic nullo modo voluerūt
ipsum cadere in penā corporalē etiā si
nō seruasset bānū. ergo noluisse credē
dū est vt posset impune occidi:qz tūc es/
set maior pena q̄ lex vl̄ statutū ponat
Ꝛ.l.ex facto.ſ.iulia.lōgin⁹.ff.de vulga.
& pupi.cū similib⁹. ¶ Et istō apud me
nō ꝛz magnā dubitationē p̄ predicta.
Nec obstāt argumenta supra in Ꝛrium
deducta. Uidelz primo q̄ ſnia secundi
bāni est stricti iuris ergo qz vt dixi nō
solū ſnia bānni secundi tollit p̄mū bā
nū sed etiā ipsum statutū posq̄ Bapti
sta venit in fortiā ꝯmunis:qz statutū
vult q̄ p̄cessus fiat de nouo & prim⁹ cō
mutatur cū bāno suo vt Ꝛ.declarauit.&
p̄ hoc tollit etiā illud qō dixi q̄ nō mu
tat quare stare p̄hibet:qz immo appa
ret de mutatiōe p̄ ea q̄ dixi. ¶ Nec ēt
obstat dū dixi qō q̄s p̄ōt sep⁹ bannirī
qz illō p̄cedit & qñ sit bannū ex diuer
sa cā vl̄ delicto qō nō est in casu nostro
qz ideo venit ad secundū quia cessat

primum

primum p̄ suā p̄sentiā. vt dixi. ꝛ p̄. l. sequat. cū ibi. no. ff. de accusa. ¶ Nec obstatum p̄dictū dū vult q̄ bānitus ppetuo tāq̄ bānit⁹ reputet quādiu de libro bānitoꝝ fuerit cācellatus: qz istud statutū dz intelligi de reb⁹ sic stātib⁹ et nō superueniētib⁹ alijs causis ex q̄bus habeat p̄ cācellato. l. q̄ se debere. ff. de cōdi. ob causam. ꝛ. c. venientes. extra. de tureiurādo. Cū ergo alia causa supueneriit p̄ q̄ habeat p̄ rebānito. puta cū p̄uenit in fortiam cōmunis. ꝛ habuit torturam ꝛ nō est confessus ꝛ de nouo est cōdēnat⁹. cui cōdēnatiōi stādū est ꝛ nō prime sequit q̄ habeat p̄ absoluto. ita vt nō potuerit impune occidi. ¶ Itez hoc facit: qz ille qui statim dz rebannitus habeat p̄ rebānito vt nō possit impune occidi: vt no. Bal. l. l. j. in. §. serui appellatione. p̄ ilium text. ff. ad sillania. q̄ dicit q̄ non potest allegari melior text. q̄ ibi. Itē p̄ hoc adduco tex. l. l. mulier. in. §. non est dubitādū. ff. ad trebellia. ꝛ quod ibi no. Pau. de cast. q̄ dixit q̄ ille tex. est ar. ꝛ q̄ si bānit⁹ sperat infallāter de bāno cācellari vt quia obtinuit gratiam in cōmuni. licet adhuc non sit cancellatus nō tamen potest offendi tanq̄ bānitus ex forma statuti. facit. l. si non sortē. §. adeo. cum ibi not. ff. de cōdi. inde. et. l. creditoris. C. de fideicōmissis. Et ibi hoc etiā tenet Paul. de ca. ꝛ facit q̄ nō not. Pau. de ca. in. l. iij. §. si seru⁹. ff. de acq̄. pos. Immo plus dicit Bal. in l. j. in. ij. col. in p̄l. C. si a nō computēte iudicet q̄ si aliquis est script⁹ in libro bānitoꝝ qui nō poterat bāniri. occidēs etiā ignorans non excusatur. ꝛ habetur per Bal. in. l. ex quacūq̄. in. iiij. col. vs. modo quero iurta hec. ff. si quis in ius voca. non ierit. vbi plene de hoc. ¶ Sz adhuc videt remanere dubiū: qz predicta vident procedere vbi simplr statutum diceret q̄ bannitus possit impune offendi: sz in casu nostro statutum vult expresse q̄ debeat cancellari de banno que forma videtur debere conseruari ad hoc vt habeat p̄ nō bannito et non possit impune offendi. l. cum hi. §. si prefor. ff. de trāsac. ¶ Ad hoc potest aliter rñderi q̄ ideo illa cācellatio nō fuit necessaria qz tenebat bānit⁹ p̄ cōtumaciā p̄i⁹ soluere penā pecuniariā bāni pasta mille vl̄ quingētarū librarū vt in statuto dicit. ad hoc ergo vt daret cā soluendi voluit statutuz q̄ deberet p̄ius cancellari de banno soluta p̄ius ꝯdem natione pecunie fisco. Sed cū hodie ista pena sit p̄ literas ducales vt mihi dicit sublata. sequit q̄ est sublata in forma cācellatiōis necessario. ꝛ qz sublata cā tollit eius effectus. arg. l. j. in p̄l. ibi ozigie rei sublata. C. de fideicom. li. qz correctis p̄incipijs ꝛ fūdamētis corrigunt ea que post p̄ncipia sunt: vt dicit Bal. in rub. C. de colla. i ꝟ. demū supueniō per. d. l. j. in p̄in. Et ideo credo q̄ ex quo in veritate tā ex forma statuti q̄ ex virtute scōi bāni. primū bānū fuit sublatū: ꝛ pena p̄dicta pecuniaria nō possit amplius exigi q̄. d. baptista nō potuit impune occidi vigore dicti p̄mi bāni sui. qđ vt dixi erat sublatū. lz ex p̄sse nō fuerit reuocatū nec cancellatū qz nō erat necessariū p̄ p̄dicta. ¶ Scōo ꝛitas huiꝰ dubij p̄mi p̄ncipalis ꝟsistit in hoc posito q̄. d. baptista nō potuerit occidi ꝟtute dicti p̄mi bāni nec scōi an. d. occisores debeāt puniri. ꝛ qua pena. Et videt p̄ia facie dicēdū q̄ sint excusati occisores ex q̄ nō erat cācellat⁹ de bāno: qz vl̄ habuisse iustā cāz ignorātie. ꝛ maxie cū videat iste cal⁹ hr̄e aliquā dubitationē iuris an ꝟz ille baptista potuerit occidi stāte p̄io bāno. ꝛ qz q̄ ad penā cozporalē q̄ñdbet cā ēt. iusta excusat. l. igit. §. j. ff. de lib. cau. ꝛ no. p̄ gl. l. j. in fi. ff. de abigeis. ꝛ gl. l. l. si plagij. ij. C. ad. l. flauiā de plagiarijs. ꝛ ibi plene per Ang. cū si. ¶ Et ita vl̄ etiā tenere Bar. l. l. pe. ff. de adul. Et lz mlta iura hic possent adduci ꝛ q̄plurie auctoritates. Tñ ne lōgꝰ enagari videar q̄ expediat. maxime apud viros sapiētissimos sicut sunt illi domini de curia Vincētina ex olim fuit puto ita esse distinguēdū. ¶ Aut cōstat vel ꝟstare p̄t. q̄ illi occisores sciebant illud bannum primum sublatum fuisse. ¶ Aut constat q̄ ignorabant ꝛ credebant ipsum posse impune occidere. ¶ Aut dubitabant si sciebāt vel ignorabāt. ¶ Primo casu fm Dy. ꝛ omnes

Cepole. c

Consilio

tenent de occiso: vt hr̃ p Dy. Bar. ⁊ doct. in l. pe. ff. de adul. ⁊ p Dy. ⁊ Jo. de imo. l. l. q̃ a latronib⁹. ff. de test. ⁊ istō nō hz dubiū. ¶ Scdo casu qñ constat q ignorabāt ⁊ credebant primū bannū sublatū. Et tūc aut q̃rit an debeāt puniri ꝛq̃ pena. Et in hoc teneo q debeant olno puniri qr fuerunt saltē in culpa in nō se informādo ⁊ habēdo cōsiliū si p scōm bānū esset sublatū p̄mū ⁊ an potuerit occidi. dato q p̄mū bānū nō fuerit cācellatū ex quo l ꝛitate bānū p̄mū erat sublatū: ⁊ ex ista culpa debēt puniri ar. l. ü. §. h aūt. ff. vi bo. rap. cōiūcta. l. corne. ff. de sica. ⁊ ar. l. q̃ cū alio. ⁊ l. q̃ i alteri⁹. ff. de re. iu. cū similib⁹. ⁊ ita vult Bar. in l. pe. ff. de adul. ⁊ Bal. in l. j. l. ü. col. C. si a nō cōpe. iud. q̃ dicit †q curiose debebāt occisores lq̃rere ⁊ nō curare ad actū cui naturaliter inest dol⁹. nā homicidiū non pōt fieri a puncto sine dolo[a] etiā si ex forma statuti nō puniat qr aliud est iustificari aliō ē punirivt no. C. q met. cā. l. accusat⁹. Et puniri debēt nō pena corpali sz alia arbitraria p. l. ligit. §. j. ff. de lib. cau. ⁊ p not. p Bar. i. l. j. §. fi. ff. si q̃s test. lib. esse iuss. fuerit. cū simi. q̃ pena esse exilij arbitrarer maxime cū occiderint cū ita crudeliter vt dr ⁊ tāq̃ inimici potius q̃ ob vindictā publicā.

¶ Aut sumus in dubio: an sciuerint vel nō. ⁊ hz Bart. l. l. ü. §. ex hoc rescripto. l fi. dicat qō in dubio p̄sumat ignorātia. l. verius. ff. de pba. th̃ posset dici q respectu facti. l. scdi bāni nō p̄sumit ignorantia ex quo scōm bānū fuit publicatū in loco publico. iuxta. l. iubemus. C. de defenso. ciuita. qr ea q̃ publice fiunt presumunt sciri. argu. glo. notabilis in. l. si tutor. C. de peri. tuto. ⁊ ita vult Bart. in. l. nō solū. §. morte. in. xij. col. in. ü. q. protestationis incitatorie. ff. de no. ope. nun. ⁊ in extrauagāti ad reprimēdū. in gl. in verbo publice. ¶ Sz respectu iuris vallet an p illud fm bānū tollat primū posuerūt ignorare: ⁊ in dubio posset presumi ignorātiā maxime si sunt rustici non sagaces. l. athletas. ff. de excusa. tuto. ¶ †Et ideo cōcludo q cū in dubio possit p̄sumi ignorātia nō in facto: sz in iure[b] licet nō esset tollerabilis th̃ quo ad penā corporalē excusaret. vt dixi p. l. ü. §. j. ff. de libe. cau. cū simi. Th̃ nō deberent esse sine pena. Et ideo putarē arbitrādū esse salua meliori deliberatione q occisores deberēt bāniri. Sed vnum aliud est de quo posset dubitari qr dicti occisores potuissent scire vel ignorare si bannū primū erat sublatū. ⁊ posito q ignorātia possit presumi. an ista ignorātia debeat allegari. ⁊ an ad allegādum istam ignorātiam posset admitti procurator. et videtur q allegari debeat per tex. notabilē. in. l. j. §. pe. ibi iustissima si ea ignorātie cā allegat. ff. de sepa. Sicut etiā error dz allegari. vt. l. si adulteriū cū incestu. §. idē polioni. ff. de adult. ⁊ habēt p Bal. in l. quicūq̃. circa prin. C. de ser. fug. ⁊ in l. si certis annis. in. v. col. C. de pactis. ⁊ p Bart. in. l. cū quid. in fi. ff. si certū pet. cū similib⁹. ¶ Et ad istā allegationē ignorātie videt q non possit procurator interuenire: qr solū procurator vel alij pōt interuenire qñ tractat de aliqua exceptione q̃ venit examinānda seorsum a crimine: vt. l. j. ⁊. l. p̄ses. C. ad. l. fauiā. de plagiarijs. ⁊ ita videt velle do. Nellus de sancto gemini. in suo tractatu bannitorum in secunda parte secūdi tēporis in. xiij. q. in prin. ⁊ p no. p Bar. in. l. penul. §. ad crimē. ff. de

a ¶ Sine dolo. Adhuiꝰ cōclusiōis materiā vid̃ bal. in cōsi. inci. sup p̃ctis milꝛi transmissis. ang. in cōsi. lxxxiij. incip. viso themate circa fin. d. ia. de may. in. l. oēs populi. xxiij. col. de iusti. ⁊ iur. q̃ limitat ⁊ cōcordat omnes opi. docto. ibidē hanc materiā tā gētiū. Cañ. i. c. fi. ō hōi. vbi nouissimi scribentes oia congerunt.

b ¶ Sed in iure. Adde pan. de ca. in consilio clxxxix. do. Alexan. de imo. in. l. q̃ nerua. ff. de posi. ⁊ in. l. nō fatēt. de confes. ⁊ in ꝓl. cū. in. j. vol. Bald. ⁊ docto. in. l. iubemꝰ. C. de sac. san. eccl. vbi olno vide.

publi.iud.ꝛ ꝑ Cy.ꝛ Bal.in.l.ratio.de ac
cusa.Sz ista exceptio allegãda.vz ꝙ fue
rũt in errore ꝓcernit crimen nec potest
examinari seorsũ a crimine ergo ꝓcura
tor nõ põt ꝛrequenire.Hoc tñ subtio iu
dicio cuiuslibet meli⁹ sentiẽtz.ar.l.clau
di⁹.in ñ.ff.q̃ potio.in pig.hab. ¶ Circa
scõm dubiũ ꝑncipale posito ꝙ dic⁹ Ba
pti.nõ potuerit occidi.an ex nouis ꝓ
batiõib⁹ factis ꝑ occisores ꝙ dict⁹ Ba
pti.occiderit illũ ꝓpter quẽ fuit bãni
t⁹ ỏbeat absolut.Et bñ teneo ꝙ nõ qz ex
quo semel fuit tort⁹ ꝛ admisse ꝓbatio
nes ꝛ cõdẽnat⁹ diffinitiue ꝛ bãni⁹ vt in
secũdo bãno continek nõ põt nec vz am
pli⁹ de eo crimine iquiri nec quo ad pu
niẽdũ ipm Bapti.qz fuit semel cõdẽna
t⁹ ꝛ mortu⁹ est.Nec quo ad excusandũ
occisores.iuxta not.l.l.senat⁹.ff.ỏ accu.
¶ Nec ob.statutũ sub rubr.de capiẽti
b⁹ bãnitos in quo habek ꝙ q̃s potest in
terficere illũ q̃ nondũ est bãni⁹ vl̃ ꝓdẽ
natus si fuit malefactor manifestus vl̃
occultus de delicto cui⁹ pena sit mors.
¶ Qz illud statutũ loquit in illo q̃ nõdũ
fuerat ꝓdẽnat⁹.Nos vero loquimur in
eo q̃ iã fuerat cõdẽnat⁹ in quo casu sta
21 tutũ nõ loq̃tur † ꝛ sic iste omissus a sta
tuto habek ꝑ omisso.ꝛ remanet in dispo
sitiõe iuris cõmunis.l.si cũ dotẽ.in ꝑn.
ff.so.matri.ꝛ.l.cõmodissime.ff.de li.ꝛ po
22 stu. ¶ †Sz de iure cõmuni qñ semel est
ꝓcessum ꝫ vnũ de vno asserto delicto ꝛ
fuit ꝓdẽnat⁹ diffinitiue ãpli⁹ de illo cri
mine nõ est inquirendũ.vt.d.l.senat⁹.cũ
simi.ff.de accusa.ẽt si q̃s offerat se ꝓba
turũ de nouo. ¶ Et ita alias vidi cõsul
tũ q̃si ꝑ oẽs doc.Padue. ¶ Et sic illud
statutum dz intelligi ſm ius cõe in casu
omisso:vt diri.ꝛ ꝓbak in.l.ỹ.C.de noxali
b⁹.ꝛ in.l.fi.§ in cõputatiõe.C.de iure de
liberã.videlz dũmodo ille malefactor
nõ fuerit ꝓdẽnat⁹ diffinitiue minori pe
nie ꝫ sit mors sicut fuit in casu nr̃o.Et si
aliter diceret sequeret qõ pl⁹ posset pri
nat⁹ q̃ iudex:ꝛ q̃s posset occidere male
factorẽ vbi iudici visũ fuit nõ posse occi
dere.qõ nõ est dicẽdũ.ꝛ maxime ne dek
mã deliquẽdi ꝛ cõmittẽdi homicidia.ar.
l.in fundo.ff.de rei vẽdica.ꝛ.ca.vt circa.
in ꝑn.ꝛ ibi glo.in verbo possibile.de ele
ctio.in sexto cum similibus.

¶ Summariũ sup cõsilio.vñ.

1 ⁊ Bãni⁹ ꝛ nõ legitle ỏ bãno cãcellat⁹
an impune occidi possit:stãte statuto:q̃
bãni⁹ a.l.libris supra:ꝛc.ꝛ an dicto sta
tuto stante ipm statutũ locũ habeat:vbi
pena venit parti:ꝛ nõ fisco applicanda:
numeris omnibus sequẽtibus per totũ
consilium.
2 Bãnitũ occidẽs an statuti ꝑmio gaude
re debeat:qñ ignoranter occiderit.
3 Contrariorũ eadẽ est disciplina.
4 Factũ aliq̃d nõ esse:vel factũ minus le
gitime:paria esse dicuntur.
5 Bannitus si legitime de banno cãcella
tus fuerit:impune occidi potest:sicut si
cancellatus non esset.
6 Delictis vbi de pena imponẽda tractat
veritas ꝛ non opinio attenditur.
7 Argumentum a simili de bannito legiti
me ꝛ illegitime quando procedat.
8 Factũ quo ad iuris effectum ꝓ ifecto
haberi potest.
9 Cãcellatio in dubio restringit ad ratio
nẽ vel causaz ipsi cãcellationi adductã.
10 Condemnati si plures fuerint:ꝛ vn⁹ tã
tum soluit:si tota condemnatio cãcella
retur:nihilominus cõdemnatio in alio
rum personis valida remaneret.
11 Ubi lex nõ distinguit:an aliq̃ cõdẽnatio
fisco applicek:nos distinguere debem⁹.
12 Relaxatio est rei ante late rep̃sentatio.

¶ Consilium.vñ.

1 IN christi † no
mine ac Inuocata spiritus
scti gratia. Quidã fuit pa
due cõdẽnat⁹ ꝓ maleficio
in ducẽtis libris quarũ medietas sit cõ
munis:ꝛ alia medietas sit offensi.Dein
de illu.du.d.ob pacẽ factã.M.ccccliñ.
mãdauit quoscunq̃ debitores commu
nis Uincentiarũ ducatorum quinqua
ginta qui essent in carceribus ciuitatis
Padue libere de carceribus relaxari et
eorum debita cancellari.ita vt in posꝫ
rum ob ea nullum eis impedimentum
inferatur.Uigore cuius mandati tunc
Padue potestas iussit dictum condem
natum cancellari.et ita in executione

dicti ꝓcepti dicta condē natio fuit cācellata post ea ali⁹ dictū cōdēnatū ⁊ cācellatū interfecit qui nūc est capt⁹ ⁊ in carce⁹ ribꝰ padue detēt⁹. Et ꝙ eū ꝓcedit de homicidio Allegat ꝓ ipso q̄ interfecit cōdēnatū a q̄nquaginta libris. ꝙ. ꝓ maleficio. ⁊ ꝓpterea potuit eū impune occidere vigore statuti padue sub rubr. xviij. ꝙ malefactorib⁹ capiēdis in quo effectu cōtinet q̄ nō possit ꝓcedi ꝙ occidētē cōdēnatū ex maleficio pecūiaria pena a libris q̄nquaginta vel vltra ⁊ qdēnatiōe in iurie in. d. summa cōputata. ¶ Sꝛp parte curie dr q̄ immo pōt ꝙ eū ꝓcedi: qr tota dicta cōdēnatio fuit cācellata: ⁊ ꝙ sit declaratuꝛ ꝓ auditoꝛes nouos fnlaꝝ q̄ dicta cācellatio intelligat solū ꝓ cōdēnatiōe cētū libraꝝ cōis ⁊ q̄ nō ꝓ cōdēnatione aliarū cētū libraꝝ in q̄b⁹ cōdēnat⁹ fuit offenso tñ illa declaratio fuit fctā post homicidiū cōmissum. ⁊ sic nō potuit facere q̄ cācellatio fctā habeat ꝓ infecta. l. bello. ¶. facte. ff. ꝺ captiuis.

Itē posito q̄ dicta cācellatio fuisset fctā solū de cētū libris cōis tñ nō potuisset occidi qr statutū ꝺictū loq̄t qñ pena est applicanda fisco in totū vel saltē in aliqua ꝓte qr tūc bene in ea ꝓte cōputat etiā cōdēnatio iniurie non aūt qñ esset sola cōdēnatio iniurie ⁊ dicitur q̄ hoc importat verbū cōputata in. d. statuto positū. Modo ex ꝺictis ꝺubitat ꝺe duob⁹. ¶ Primū est an dictū statutū q̄ qdēnat⁹ ꝓ maleficio a quinquaginta libris supra possit impune occidi habeat locū etiā si cōdēnatus sit cancellatus de bāno sed nō legitime. ¶ Secundū posito q̄ sic. an dictū statutū intelligat etiā in eo q̄ tantū remanet condēnatus pro maleficio iniurie ⁊ sic pro pena offenso applicāda. ¶ Circa ꝓmū ꝺubiū videt ꝙ ma facte dicēdū q̄ dictū statutū nō habeat locū qñ cōdēnatus a quinquaginta libris supra fuit cācellat⁹ quāuis nō legitime qm̄ ille q̄ occidit nesciebat eū esse vere debitoꝛē ex maleficio imo verisimiliter debebat potiꝰ credere cōtrariū ex quo erat cancellatus auctoritate dñi potestatis ⁊ ideo videt q̄ nō debeat gaudere beneficio statuti. ¶ Sicut non debet gaudere[a] ꝓmio statuti ꝓmiātis occidētez bānitū qñ occidit ignoranter bannitū ꝓ. l. si quis in graui. §. vtruꝫ. vbi hoc no. Bar. ff. ad sillenianū. ⁊ ꝓ. l. si is q̄ aliena. §. q̄ si seruus. vbi etiam hoc not. Bar. ff. de acquiren. re q̄ domi. ⁊ no. Bar to. ⁊ doc. in. l. genero. ff. de his q̄ no. ifa. cū similib⁹. ¶ Itē qr sic est ecōtra qñ q̄s occidit bānitū nō legitime nō debet occidi ⁊ excusatur ꝓpter bānū. vt. l. pe. vbi hoc no. Bar. ff. de adulte. ita videtur q̄ sit in casu nostro: ¶ vt cōtrariorum sit ea dē disciplina. l. j. ff. de his q̄ sunt sui vel alieni iuris. ¶ Itē quia cancellata fuit vnde pōt haberi ꝓ infecta. l. bello. §. facie. ff. de captiuis. ⁊. l. dist. ferrū. ¶ Sed cōtrariū est verū⁹ de iure. videlicet q̄ dictum statutū locum haberet etiā si condemnatus sit cancellatus de bāno: sed non legitime q̄ sic probatur ¶ paria sunt aliq̄d nō esse factū vel factū minus legitime. l. quoties. ff. q̄ satisda. cogā. l. itē. §. cōdēnatū. ff. de re iudi. l. non putauit §. nō q̄ vis. ff. de cōtra tabu. ⁊. l. si nō seruꝰ. ff. de donatio. inter virum ⁊ vxoꝛē. cū similib⁹. Sed si dict⁹ cōdēnat⁹ non fuisset cācellat⁹ potuisset impune occidi: vt dicā in sequēti dubio §. eodē mō dicendū est in casu nr̄o in q̄ fuit cancellatus sed nō legitime qr ille cācellatio habeat ꝓ nō facta ex quo paria sunt nō cācellare vel min⁹ legitime cācellare. Et ita in ter

[a] ¶ Gaudere premio. Vide ad ꝙ do. Alex. in consil. xxxv. circa fin. in iij. vol. ⁊ in cōsil. cxiij. lj. vol. j. alle. et in. l. oēs ppli. col. vlt. de iust. ⁊ iu. doc. in. l. iij. §. vtrum. ad fi. lle.

minis tz Joan.and.in.l.veniēs.extra ō
5 accusa.in nouella q̄ dicit q̄ si bānit⁹ est illegitime cācellat⁹ de bāno pōt impune occidi sicut si nō eēt cācellat⁹. ¶Et idē tz Bal.in.c.primo in princi.l ti.hic finit lex incipiūt consuetudines regni in vsib⁹ feudorū.z idē tz Ray.in.l.si nō serui.p illū tex.ff.de dona.inter virū.z vxorē. ¶Et idē tz solēnis doctor dñs Nel ius l suo tractatu bānitorū in prima parte tertij tpis.q.tertia. ¶Et p hoc optime facit qđ no.Bar.in.l.iij.§.cōdēnatū p illū tex.ff.de re iudi. ¶Preterea hoc pbat
6 alia rōne t in delictis vbi tractat de pena imponēda attēdit veritas z nō opinio.vt est casus in.l.inter oēs.§.recte. ff.de fur.z in.§.placuit.l fi.insti.de obli. q̄ ex delicto nascunt.z in.l.fi.ff.de crimine expil.heredi.z ita tz Bar.in.d.§.recte.q̄ dicit q̄ si q̄s occidit bānitū quem ignorabat bānitū nō dz puniri:qz potius respicit veritas quā opinio quo ad penā imponēdā p dicta iura.z idem dicit Bart.z doct.in.l.genero.ff.de his q̄ no. insa. ¶Et p hoc pz rñsio ad primū argumētū supra in ẓiū deductū:qz ibi loquit de premio cōsequēdo.hic de pena imponēda. ¶Nec obstat arg.ū.dū dixi
7 t q̄ vbi q̄s interfecit bānitū nō legitime
8 nō dz occidi attento bāno tz nō legitimo. Ita vī eẓ qñ q̄s occidit cancellatū nō legitle dz occidi attēta cācellatione tz non legitima:qz argumētū procedit qñ tractat ō pena nō imponēda nō attēdit veritas:tz opinio.si fuit iusta cā.z ita loquit.Lpe.z ibi Bar.ff.de adul.Sz i casu nostro loquimur vbi agit ō pena imponenda quo casu attēdit veritas et non opi.Nō obst.iū.arg.dū dixi q̄ facta nō possunt haberi pro infectis:qz rñdet q̄ illud procedit i his q̄ sunt facti nā cū cācellatio sit facta.est impossibile dicere q̄ nō sit facta.ita loqt.l.i bello.§.facte.ff.
8 ō captiuis. ¶t Sz quo ad ius seu iuris effectū factū bene pōt haberi p infecto. vt.l.iiij.§.cōdēnatū.ff.de re iudi.z.l.quoties.ff.q̄ satisda.cogā.cū similib⁹ supra allega. ¶t Ultimo ista qstio decidit p
9 hac parte per aliam rationem. ¶Naz licet in fine condēnationis dicatur cancellat⁹ fuit suprascriptus petrus sede de plebe,de suprascripta eius condemnatiōe.z sic verba cācellatiōis videantur prima facie cōprehendere totaz condēnationē.tñ ppter istā cācellationē nō intelligit cancellatus nisi p centū libris in quib⁹ erat condēnat⁹ cōmuni. nō autē pro alijs cētū libris in quib⁹ erat cōdēnatus offenso.Rō est qz cācellatio i dubio restringit ad rōnē vel cām ipsi cācellationi adductā.vt est text.i.l.cācellauerat. z ibi hoc no.Bar.z doc. ff.de his q̄ l testamēto ō len. ¶Sz in dicta cācellatione fuerat adducta rō siue cā cācellationis: qz ōz i executiōe mādati magnifici dñi Magdalini potestatis padue vigore literarū ducalium datarum die.xiij.Aprilis.M.cccclitij.in quib⁹ continetur gratia facta carceratis propter pacē obtentā cū Illu.du.Mediolani.Et sic ratio z cā dicte cancellatiōis fuit gratia contēta in dictis literis ducalib⁹.Sed dicte litere ducales volūt q̄ solū cācellent debita cōmunis.ergo illud mādatū de cancellando et dicta cācellatio intelligit fm dictas literas.z sic ō debito cmunis tantuz.z non de debito q̄ debet offenso.et p ō allego q̄ not.singulariter Bar.in dicta.l.cancellauerat.q̄
10 illum text.t q̄ si plures fuerunt cdemnati.z vn⁹ tantum soluit.si tota cōdēnatio cācellaret nihilomin⁹ cōdēnatio remaneret valida in psonis alioꝝ quoniā restringit cācellatio ad causaz cā-

e ij

e ¶Nō dz occidi .Adde.d.ale.ō imola i cpsi. cxliij. in.ſ. vo.Bar.l.i. ō.§. hec actio.vi.bo. rap.ang.in l.ſi q̄s sit fugitiu⁹.§.itē ap̄s labeonē.ff.edil. edi.doct.in l.j.ff.de vē. inſpi.vbi ē hutus conclusiōis singularis materie.

cellationis. Et ꝓpterea dicit ibi Bart. ꝙ vidit in vna cõdẽnatiõe esse plures ꝙdẽnatoꝛ. Et qꝛ duo soluerũt cõdemnationẽ totã ꝙdẽnationẽ cãcellauit. nec aduertit ꝺ vno ꝙ nõ soluit ⁊ dubitatũ fuit an possit fieri l nõ solutẽ executio. ⁊ dicit cerre sic. qꝛ cãcellatio ad istos duos tantũ trãsferꝛ. Ita est dicẽdũ l casu nostro. arguendo de ꝓsonis ad res ꝙ est bonũ argumẽ. vt no. Bart. l. l. miles ita heredem. ff. de testamẽ. milit. Cũ cã cancellationis concernat solum cẽtum libꝛas in ꝙbꝰ est cõdẽnatus cõmuni. lꝫ condẽnatio sit simplr cãcellata. tñ ꝺꝫ restrigi ad dictas centum libꝛas cõis nõ autẽ ad alias cẽtũ libꝛas offensi. ⁊ ista ẽ ipsa veritas. ꝛꝙ. ℞. cessant omnes dubitatiões ⁊ argumẽta de ꝙbꝰ supꝛa. Et ꝓpter ℞. d. audikores nostri sniarũ ꝙgruẽter dixerũt in sua snia ꝙ declarauerũt dictã cãcellationẽ nõ cõprehẽdere illas cẽtũ libꝛas ꝙ spectãt offenso. ¶ Circa ꝼz dubiũ an dictũ statutũ itelligatur ẽt l eo ꝙ tñ remanet cõdẽnatꝰ a ꝙnquaginta libꝛis supꝛa ꝓ maleficio iniurie ⁊ in pena tantũ offenso applicãda ita ꝙ possit impune occidi. ¶ Et vꝫ ꝓma facie dicẽdum ꝙ nõ: qꝛ dictũ statutũ ꝺt cõputata condẽnatione iniurie l dicta summa ⁊ sic videt ꝓsupponere ꝙ saltẽ remaneat condemnatꝰ in aliqua parte fisco in qua computetur condẽnatio iniurie. argumen. l. fin. ꝯ. in cõdẽnatione. C. de iure deliberã. ¶ Tamen cõtrarium est verius de iure quod patet tam ex verbis statuti ꝙ etiam ex mente, ex verbis enim apparet qꝛ statutũ nõ facit aliquã mẽtionẽ de pecuniaria pena applicãda fisco: sed solũ dicit simpliciter de cõdẽnatione pecuniaria a quinquaginta libꝛis. Ꝫ. ꝓ maleficio. Ergo statutũ simpliciter loquẽs ꝺꝫ intelligi simpliciter. xix. distl. si romanoꝝ. † Et vbi lex nõ distinguit an sit cõdẽnatio que applicat fisco. vel pertinet nos distinguere[a] debemus. l. ꝓcio. ff. de publiciana. ¶ Et itaq; statutũ loquat de cõdemnatiõe pecuniaria ꝓ maleficio. Intelligere debemus siue illa condẽnatio applicet parti siue fisco. ¶ Et qꝛ de hoc potuisset dubitari. statuẽtes ad tollendam istã dubitationẽ addiderũt in fine statuti dicta verba. et cõdẽnatiõe iniurie in dicta summa ꝙputata quasi dicat volumus quod in computatione ideſt ratione dictarum quinquaginta libꝛarum computetur ideſt ratio habeatur condemnationis iniurie ideſt ꝓ iniuria qua applicatur parti. per text. cum gl. in. l. instar. in verbo computata. C. de iure fisci libꝛo decimo. ¶ Nec ẽ verũ ꝙ intelligat cõputata scilꝫ in pena applicãda fisco: qꝛ de dicta pena nõ fit mentio in statu. l specie. Et ideo ad ipsaꝫ nõ ꝺꝫ fieri relatio. † qꝛ relatio est rei ad latę representatio vt de se patet: illa igit verba computata in dicta snia pene pecuniaria iniurie verificãt qñ tota pena parti applicat qꝛ tũc veꝛe ꝺꝫ computari etiã si nulla alia pena reperiatur argumen. l. secũda. cum ibi not. C. de heredi. institu. ¶ Ex mente etiã apparet ꝙ dicta verba ita intelligant ꝓpter rubꝛi. ꝙ dicit de malefactoꝛibus capiẽdis. nã intẽtio illius statuti ꝙ videt durũ vt ꝓ pecuniaria pena quis possit occidi fuit ad hoc vt malefactoꝛes possent capi et occidi ne delicta remanerẽt impunita. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquiliã. ⁊ capi. vt fame. extra de sentẽ. excõmu. Unde statuentes nõ habuerunt respectuꝫ cui pena sit applicanda. sed ad maleficiũ. ⁊ ideo ꝓcedit vbi pena applicat ꝓti sicut

a ¶ Distinguere debemꝰ. adõ ad materiam bar. et doc. in. l. furti. ꝯ. pactꝰ. ff. ꝙ petã. tu. copiosiꝰ ꝙ alibi. in. l. oẽs populi. ff. ꝺ iust. ⁊ iur. ⁊ in. l. dubiũ. C. de legi. ⁊ ibi doct.

qñ applicat fisco. z maxime in casu nostro cū ille cōdēnat⁹ fuerit: qz nasus vni extirpauit cū dentib⁹. z fuit cōdemnatus in. cc. libris cētū fisco z centū parti. Vñ cōdēnatus ex maleficio etiā fisco ꝛz ergo cōdēnatio fisci vel cōis sit remissa. tñ ex quo remanet pena ptis vltra quinquaginta libras. Cōcludo q̄ dictus cōdēnatus potuit impune occidi nō obstāte cancellatione predicta. Laus Deo.

¶ Summariū. super cōsil. viij.

1 Bannitus an possit impune occidi infra q̄ndeciz miliaria vltra territoriū: 2 in quo maleficiū cōmisit: stante statuto: puta Taruisij q̄ bannit⁹ de Taruiso: z vltra territoriū p. xv. miliaria impune occidi possit: si reperiat bānitus Taruiso in territorio Paduano: qō nō distat per. xv. miliaria a territorio Taruisino: an impune occidi poterit: numeris omnibus sequētibus per totū consilium.

2 Bannuz nihil aliud est q̄ prohibitio stādi in aliquo loco.

3 Jurisdictio aliqua per statutū augmentata intelligitur: nedū respectu loci: sed etiā cū omnibus suis qualitatibus.

4 Species tantum operatur quantum genus in suo genere.

5 Prorogatio quando fit: intelligit esse facta cū omnibus qualitatibus suis etiaz in penalibus.

6 Princeps vel dominū leges suas ignorare non presumit.

7 Legibus: non autem exemplis iudicandum est.

8 Causa q̄bet etiā iniusta dolo excusat.

9 Interpretationē benigniorē in penis in dubio accipere debemus.

10 Nocentem melius est absoluere q̄ innocentem condemnare.

¶ Consilium. viij.

1 Christi t noie Aeinuocata spiritus sancti gratia. Discendum est breuiter q̄ ille bānitus potuerit impune occidi pluribus rationib⁹. ¶ Prima est: qz ille q̄ est occisus erat bānitus etiā p. xv. miliaria vltra territoriū Taruisinū ergo vigore statuti Taruisij possit impune occidi qō illud statutū loquit de bānito z sic p ol loco in quo ē bānit⁹ scz in illis. xv. miliaribus igit ꝛc. ¶ Nec obstat si dicat nō valuit dicta snia: qz nō potuit. bāniri extra territoriū. l. fi. ff. de iur. om. iu. qz respōdet q̄ hoc potuit facere vigore partis statuti rogatorū de. Mcccxliij. que prohibet q̄ bāniti nō possint stare p. xv. miliaria vltra territoriū: qz si phibet igit sunt banniti. † qz nihil aliud est bānū q̄ p hibitio stādi in aliquo loco. z ista phibitio est gñalis p oēs tras illu. du. v. vnde q̄ factū fuit per d̄m Taruisinū vī factū auctoritate p̄ncipis. p ea q̄ notat Bar. z alij doctores in. l. z qz. ff. ō iur. om. iudi. ¶ Jtem qz interpretatur cōsuetudo. vt patet p sententias dñi potestatis Taruisij z do. Andree Bernardo potestatis Padue p quam tollerat dicta snia. z ita etiā seruat Uincētie vt apparet in literis ducalib⁹ de. Mcccc xlix. ¶ Jtē qz ppter iustā ignorantiā excusat. Bar. in. l. pe. ff. de adul. ¶ Jtē qz nō ꝛz p̄tori Padue opponere vel venire ꝛtra dictā snias fm ordines Venetorū. Nec obstat scdo si dicat statutū Taruisij loquens † q̄ bānitus possit impune occidi intelligi dz solum de territorio Taruisino. et sic iudicio bāniētis. l. fi. C. de iur. omniū iudicuz. ¶ Qz rñdet q̄ ex quo vigore ptis pōt bāniri etiā p. xv. miliaria vltra territoriū intelligit augmētata iurisditio nedū respectu loci sed ēt cū oib⁹ suis qualitatibus a z cū omni cā sua. l. z si dotē.

a ¶ Cum oibus suis q̄litatibus. Adde do. ale. ō imo. in. l. lecta. ff. si cer. pe. Bar. et docto. in. l. labeo. la. ij. ff. de arbitr. multa p canonistas i c. ij. de appel. vbi vide.

C.de iure dotiū.¶.Linter socerū.§.cum inter.ff.de pactis dotalib⁹.¶.l.si cōuenerit.§.si nuda.¶.§.si fundus.ff.de pigno. act.Et p̄ no.p̄ Bal.in.c.j.§.si quis de mā so.in ti.de controuersa inuestitu. ¶Si ergo p̄missum erat occidi bānitū p̄ totū territoriū a q̄ poterat banniri:eodē mō si extēdit potestas bāniendi vltra territoriū per.xv.miliaria.vī similiter extensa potestas occidēdi bannitū.p.x.miliaria. ¶Nec obstat dū dr q̄ aut augmētatio sit simpliciter.aut fm quid.si fit simpliciter fit cum sua cā.Secus si fit augmentū fm q̄d:vt no.Cy.¶ bal.in.d.l.et si dotē.per.l.seyo.§.tyranni.ff.de fundo instr. ¶Qr respondet qñ fit augmentatio fm q̄d ¶ sic quo ad q̄dam ¶ tūc cōcedo q̄ nō censet esse facta cū omni sua cā ¶ oib⁹ qualitatib⁹ ita loquit Cy.¶ Bal. Sz bene fit cū sua causa ¶ suis qualitatib⁹ cōcernētib⁹ illud particulare i quo facta est augmētatio.†qr tm̄ operatur 4
spēs quantū gen⁹ in suo genere in.l. si duo.ff.de admi.tut. ¶Sz si esset facta vnio ¶ augmentū generaliter intellige ret esse facta augmētatio cū oibus suis qualitatib⁹ generaliter ita qñ est facta augmentatio in spēe vt bāniti de territorio taruisino sint etiā banniti p.xv. miliaria vltra quantū ad materiā bāni in his que veniūt in cōsequētiā bāni.puto q̄ possit impune occidi venit in augmē 6
to.¶ istud est clarissimū i iure. ¶Preterea hoc ēt p̄bat ad idē alia rōne simili. 5
†progatio intelligit esse facta cū oib⁹ qualitatib⁹ suis etiā in penalib⁹.vt no. Bart.¶ doctores i.l.j.in.§.¶ post operis. ff de no.ope.nū.¶ idē not.Bal.in.l.j.in viij.qō.C.de his que pene nole.¶ in.l.fi. C.de arbitris.¶ in.l.acceptū.in.vij.q.C. de vsuris.¶ in.l.fi.in.viij.col.C.de cōtra hē.emp.¶ Pau.de ca.in.l.lecta.ff.si cer. pe.in ꝓsilio suo.cxvj.¶ Inn.in.c.preterea.extra de appel.¶ Dñic⁹ in.c.vbi par vnū.de elec.in.vj.cū simili.¶ ita vult etiā Bar.in materia penali in.l.cū stipulatus sim mihi a proculo.¶ ibi doctores ff.de ꝟb.obl. ¶Nec obstat si dicat de iure cōi bāniti de vna puincia intelligun tur etiā bāniti ex quacūq; alia puincia ¶ th bānitus nō poterat puniri nisi per p̄sidē illi⁹ prouincie.¶ in illa prouincia in qua deliquerat.l.si cui.§.fi.cū ibi no.ff.de accu. ¶Qr rñdet q̄ quantū ad bānū hodie secus est in ciuitatib⁹ dñū Ue.vt.s.vt nō intelligat bānitus ab oib⁹ suis terris. ¶Sz quantū ad cōdēnādū est idē sicut de iure cōmuni nō potest cōdemnari nisi per iudicez loci in quo est cōmissuz delictū.Sz de isto nō est q̄stio nostra.sed qō est de loquente q̄ bannit⁹ possit impune occidi.quia tale statutuz tantū operatur.¶ in tantū extēditur inquantū operatur ¶ extenditur bānū.v. ff.dixi.Et idē erat de iure cōi i imperio. qr ille qui erat hostis imperij Romani erat bānitus per totum romanū imperiū.¶ tanq̄ hostis poterat ibi occidi.l. quos nos hostes.ff.de verb.sig.Cum ergo bannitus occisus solum fuit bannit⁹ vltra territoriū taruisinū per.xv.miliaria per illa loca solū est hostis ¶ in illis tantū locis potest occidi.Secus si esset bānitus ab omnibus ciuitatibus imperiū Ueneti qr tunc vbiq; in imperio Ueneto posset occidi.arg.glo.notabilis in ff.in.c.j.l prin.in ti.hic finit lex incipiūt cōsuetudines regni.Et qō no.Alb.de rosa.in suo opere statutorū in.iij.parte.q. lxxxv.¶ per ea que dixi plene.l.in itinere.in.v.q.ff.de verbo.signi.¶ ista est ipsa veritas. ¶Preterea aliter pōt responderi.†qr non p̄sumit princeps vel dominiū ignorare leges suas.l.omniū.C. de testa.¶.c.j.de cōsti.lib.vj. ¶Et maxime cū sit scripta in corpore iuris Venetiq; dicta iura. ¶Immo etiā si nō esset scripta ¶ esset extrauagās idem esset ex quo est notoria vt no.in.l.cū prolatis.ff. de re iud.¶ in.c.pastoralis. extra de fide instru. ¶Nec ob.secundo q̄ alia declaratio Illu.d.d.de.Mcccclvj.reperit cōtraria que terminat exp̄sse q̄ in illis.xv. miliaribus possit capi sed non occidi qr illa que est de.Mcccclviij.est posterior ¶ derogat p̄ori.l.pacta nouissima.C.de pac.l.si quis in princi.test.ff.de lega.iij. ¶Item qr illa est in territorio vincenti no.nostra in territorio taruisino vñ non obstat.ar.l.cum querit.cū.l.seq.ff.de excep.rei iudi.¶ arg.totius tituli.C.res inter alios acta. ¶Item qr diuersis extra

tio i vno q̄ in alio q̄ sibi fuit occisus ab inimicis siue cõi hic tantũ propter adulteriũ commissum cum vxore. ¶Item q̄ occisores erant absentes hic in carceribus.vñ hic durius agerẽ cũ presente si occideretur q̄ cũ absente si bannitur vt de se patet. ¶Nec obstat.l.ũ.C.de legi. q̄ declaratio dz esse generalis q̄ verus est nisi appareret qõ alia sit intẽtio principis sicut ẽ in casu nostro p literas ducales de Mccccl.x. que aut reuocant primũ aliter statuendo aut volũt aliter seruari taruisiũ aliter vincentie ex aliqua forti cã. ¶Tertia ratio principalis est. q̄ vltra declarationẽ Illu.du.d.v.habemus sententiã.d.potestatis Taruisiũ de Mccccl.ix.t inlam.d.Andree Bernardo potestatis Padue de.Mcccclxiij. ex quibus patet q̄ ita est iudicandũ. ¶†Et licet a legibus nõ exemplis sic iudicãdũ Lnemo.C.de sentẽtijs. ¶Tamẽ hoc verũ qñ essem⁹ in casu claro.sed vbi sum⁹ in dubio debemus sequi etiam exẽpla aliorũ.vt.l.an apud.ff.de manu.vindicta.t maxime cũ sit alicui⁹ auctoritatis vt dz de trebatio.insti.de codicillis i p̄n cip.t ita vult etiã Saly.t Raph.in.d.l. nemo.C.de sentẽtijs. ¶Sz in casu nr̄o res est clara pro occidente.Et si non est clara est saltẽ dubia ergo exẽpla mouere debẽt iudicãtẽ. ¶Et hoc maxime seruãt dñi Veneti in dubio.Et ita vult etiã statutũ Venetorũ q̄ seq̄ debem⁹ in hac parte.cũ tractet de declaratiõe partiuz t literaꝝ ducaliũ per not.in.l.de quib⁹. ff.de legi.in prin. ¶Quarta ratio est.q̄ magnificẽtia.v.seu vestri iudicis male ficiorum fecit mẽsurare ista.xv.miliaria propter q̄ declarat etiã in hãc partem inclinasse t ita credidisse.Sicut vere et iuste credidit. ¶Quinta ratio est q̄ etiã si de iuris rigore aliter eẽt tñ ex quo Vitalianus de vitaliano duct⁹ fuit iusto t cõi errore excusatur a dolo.†q̄ quelibz cã etiaz iniusta excusat a dolo.l.Jgit.§. §.ff.de lib.cau.t no.gl.in.l.si plagij.ũ.C. ad legẽ flauiam de plagiarijs t gl.scõa magna in fi.in.l.j.ff.si quis ius dicẽti nõ obtemperauerit.Et excusatur etiã a pena legali.vt not.Joã.and.in.c.j.de elec. lib.vj.in nouella. ¶Et hoc vult Barto. quasi i terminis qõ.nostre de bãnito in l.pe.ff.de adulterijs. ¶Facit optime q̄ hẽ in.l.qs sit fugitiuus.§.apud labeonẽ ff.de edil.edic.t q̄ ibi not. Bar. ¶Et p hoc facit q̄ no.Pet.de ancha.in.c.cũ cõsuetudines.per gl.j.in fi.extra de cõsue. qui ỏt q̄ cũ quidam rector ville fecisset ponere quendã in cõpedib⁹ fuit contra eũ formata inq̄sitio q̄ ipse tenuerat priuatos carceres cõtra titulũ.C.de priuatis carceribus.t iste pbauit q̄ sui maiores facere consueuerunt t fuit absolutus. ¶Sexta ratio est.q̄ iustum dolorẽ nõ potuit temperare per.l.si adulterijs cũ ieestu.§.Jmperator.ff.de adulterijs. t.l.gracchus.in fin.C.de adul.t hẽ per Pau.de ca.in q̄st.excũ.in quarto dubio princi. ¶Septima t vltima ratio est† q̄ in dubio in penis debem⁹ accipere benigniorẽ interp̄tationẽ.l.si de interpretatiõe.t.l.p̄ses.ff.de penis.t ita vult.Jlu.d.d.in simili cã in literis ducalib⁹ de Mccccl.x.Et in dubio debem⁹ port⁹ esse proni ad absoluendũ quã ad condẽnandũ.l.arianus.ff.de act.t obli.t.l.fauorabiliores.ff.de reg.iur.†Et propterea dz melius est nocentẽ absoluere quam innocentẽ condẽnare.l.absentẽ.in princi. ff.de penis cũ similibus.Et maxime in casu nr̄o vbi iste occisus est bãnitus propter homicidiũ.vnde solet dici homicida q̄ fecit.semp expectet.l.iij.C.de ẽpali audi.t q̄ etiã erat rixosus t multa sacinora cõmiserat ex q̄b⁹ fuerat pluries cõdẽnatus Padue:quas condẽnationes p parte soluerat dictus Vitalianus t ei vxorẽ dederat.t postea conturbitauit vxorẽ suã.vnde stãtib⁹ dubijs predictis t ius t equitas t ois bona cõsciẽtia persuadere debet q̃ debeat absolui.

¶Summarium super cõsilio.lx.

1 Debitor priuati an ex delicto bonis cedere possit:numeris omnibus sequentibus per totũ consilium.

2 Debiti mole pregrauatus bonis cedere potest.

3 Bonorũ cessio in criminalibus non sufficit:sed qui pecuniam soluere nõ potest. in corpus luat.

4 Bonis cedere nō potest: quando quis doli ratione conuenitur.

5 Argumentum a contrario sensu sumere non debemus: vbi alienus intellectus: vel iuri contrarius resultaret.

¶ Consilium.ix.

1 IN christi noīe Amen. Ac innocata spiritus sancti gratia. Quidam ex delicto fuit condemnatus fisco in certa quantitate. & in alia quantitate parti. habēs gratiā dilatiōis a principe pro parte debita fisco fuit incarceratus 4 ad petitionē partis creditoris offensi. Debitor vult cedere bonis vt exeat de carceribus creditor dicit q. nō pōt ipso inuito. Querit q̄d iuris. Et vī prima facie dicendū q. possit bonis cedere & se liberare a carceribus per. l. j. C. qui bonis cedere possunt. Itē de hoc vī tex. cū glo. singulari instit. pro socio. in. §. item si quis ex sociis. nam in tex. ibi dicitur q. 6 male debiti pregrauatus potest bonis cedere. Et gl. ibi explicat dicēdo q. fisco vel priuatis debebat. Et sic vult illa gl. q. debitor & priuati & fisci pōt bonis cedere alle. l. verum. §. j. pro socio. & illaz gl. alle. pro singulari. Ang. in trac. ō car. in. iiij. col. in fi. C. qui bo. cede. possunt. Iz dicat q. verius est vt sit supplicandū fisco. ¶ Itē pro hoc facit statu padue sub Ru. de concessio. bāni in. c. pe. q. vult vt obligatus. vel cōdēnatus cōi immediate ex obligatiōe cōtracta cū eo possit cedere. ar. l. j. §. huius rei. ff. de officio eius cui mādata est iurisd. Sed his non obstātibus contrariū teneo esse de iure veri. Nam quādo quis est debitor ex delicto siue sit debitor fisci siue priuati nō pōt bonis cedere. & q̄z in criminalibus non sufficit cessio bonorū sed qui non pōt soluere pecuniam luat in corpus. vt no. gl. in c. peccatū. de reg. iur. li. vj. per. c. fraternitatis. xij. q. ij. quē sequit Ang. in. l. ij. ff. de cessione bonorum. Et idem tenet gl. in verbo cruciatus. per illū text. xiij. q. vj. in. c. j. si res. Et idē etiā tenet gl. lxxxvj. di. nō satis. circa prin. in verbo debitū. ¶ Et idez tenet Inno. & canoniste in c. odoardus. extra de sol. Et idem tenet 5 Alb. de rosa. in Rub. C. qui bo. ced. pos. qui dicit q. communiter doctores tenēt hanc opi. alleg. l. quicūq. C. de ser. fug. & q. ibi dixit in ver. In quarto dicto &c. Et alleg. etiam. l. j. §. vlt. ff. de penis. & l. qui edes. ff. de incen. rui. nauf. & l. fi. ff. de in ius vocan. & quod ipse dixit in. l. si quis curialis. in fi. C. de episcopis & clericis. ¶ Et hanc opinionem tenet etiā Old. & Jac. de are. qui allegabāt. Lobcenus. ff. de admi. tu. cū ibi no. vt refert Alb. de rosa. in. d. Rub. circa fi. C. qui bo. ce. pos. ¶ Et eandē opinionem tenet Bal. in. l. si quis id quod. ff. de iur. om. iu. & vbi dicit q. qñ quis conuenit ratione doli non potest cedere bonis. & hoc vult etiam Alb. in. d. Rub. circa fi. qui dicit in questione nostra q. cōuentus ex dolo nō habet beneficiū ne conueniat nisi inquantū facere potest. l. etiam. §. j. ff. sol. mat. in. l. si rerum amotarū. ff. de re iudicata. bene facit. l. vltima. §. fina. ff. de his que in fraudem credito. ¶ Et istam sententiaz secutus est etiam. do. meus. d. Joan. de ana. in. c. Odoardus. extra de solu. dicens q. ille qui conuenitur ratione doli non habet priuilegium cessionis allegat Bald. in. d. l. si quis id quod. ¶ Et idem etiā tenet Salice. in. l. j. versic. vj. quero. C. qui bonis cedere possunt. ¶ Et ex predictis apparet q. communis sententia est q. debitor ex delicto etiaz si est debitor priuati non gaudet beneficio statuti vt dicit etiam Albe. de ro. in dicta Rubr. circa finē. ¶ Ergo ab ista sentētia in iudicādo non est recedendum per no. in. c. primo & in. c. ne innitaris. extra de constitu. & in. c. capellanus. extra de ferīs. & in. l. fin. C. de pena iudicis qui male iudicauerit cum similibus. &c. ¶ Nec obstāt allegata supra in contrarium et primo lege prima. C. qui bo. ced. pos. quia debent intelligi in debitore ex cōtractu non ex delicto. ¶ Et similiter respondetur ad gl. insti. pro so. in. §. Item si quis. Nec obstat statutum padue quia illud statutum debet intelligi secundum ius commune vt not. eleganter Bald. in. l. prima. C. qui bonis ced. pos. facit qā no. per glo. & docto. in lege fina. §. in computatione. C. de iure deliberā. & Nec debe-

mus sumere argu.a ꝓtrario[a] sensu.vbi resultaret alienus intellect⁹ vel iuri cō trarius.L.ij.C.de conditio.inser.t l.cōue ticulam.C.ō episcopis t cleri.Uel si vo lumus intelligere vt sumatur argumē. a contrario sensu.dicendū est ꝙ ibi loq⁹ tur de obligatiōe orta ex cōtractu.vt pa tet ibi dō dicit de obligatione cū cōmu ni cōtracta.t sic sumitur argumentuz a contrario sensu ꝙ si esset debitor ex con tractu ꝑuato bene posset cedere bonis. vt ꝓbatur ibi obligatus cōi immediate scilicet ex ꝓtractu inito cū cōi.Secus si ꝑiuato licet illa obligatio postea trās rexi eū quia tūc statutū vult ꝙ trāseat cū sua causa.vcz vt possit fieri cessio.l. marcellus.§.fi.ibi fiscus cū suis oneri bus.ff.ad trebel. ¶Nec obst.si dicat ēt ille qui tenetur ex delicto ōr obligatus qz delictum committens vīvelle pati se dānari t obligari ad penam que oritur ex illo delicto.vt est glo.notabilis.l.l.§. §.bestias.in ꝟbo onerari.ff.de postula. Quia respondetur ꝙ statutum non lo quitur de obligatiōe.sed de illa tantum que non oritur ex delicto sed ex contra ctu.quod pater quia illa que orit ex de lictis orit immediate fisco vt dixi cū sta tutū faciat mentionē de illa obligatiōe ex ꝓtractu. ¶Preterea nō erat necessa riū quod loqueret de obligatione orta ex delicto qz ō iure cōi similiter nō pote rat nec pōt fieri cessio etiā l debitore ꝑ uati vt dixi.vt ergo aliquid operet intel lectus est vt loquat de obligatione que oritur ex cōtractu non ex maleficio.ar gu.l.si qh.ff.de leg.primo.et.c.si papa.ō priuilegiis.lib.vj.

¶Summariū super consilio.x.

1 ☞Clericus ꝑme tonsure coniugat⁹ an t quando ꝑuilegium clericale amit tat t qs iudex esse debeat.t an t quādo iudex laicus supersedere debeat:t ipm accusatū ad iudicē ecclesiasticū mitte re:numeris ꝏbus sequētibus ꝙ totuz consilium.

2 Judex ecclesiastic⁹ inꝟbitorias literas iudici ecclesiastico tāq superior ꝓsona rū ecclesiasticarum mittere poterit.

3 Judici seculari fides facienda nō ē q ad personarū ecclesiasticarū instructionē.

4 Persona ecclesiastica an sit admittenda:cū offert se ꝓbaturā:ola fecisse:q requirunt: vt beneficio clericali gaudeat.

5 Defensio neq diabolo deneganda est.

6 Probatiōes fiende ꝙ ꝑsonā ecclesiasticaz ex cā alicui⁹ maleficū cozā q iudice fieri debeant.

7 Causa seu res ecclesiasti ca per iudicē laicū tra ctari non potest.

8 Clericus cōiugat⁹ si nō portat habitū vel tōsurā ꝑiuilegiū amittat.

9 Snia t causę cognitio ō re ecclastica ad iudicez ecclesiasticum spectat.

10 Clericus ꝓiugatus quo ad forū regulariter bñ ficio clericali gaudet.

11 Statutū sivelit:ꝙ causę inter affines cōpromitti debeāt:t ꝟtat in dubiū: an aliqua causa sit ꝓpro mittēda:puta quia dica tur:ꝙ non sunt affines ista etiam causa cōpro mittenda est.

12 Judex laic⁹ an in clerici accusatiōe supersedere debeat:donec fuerit co gnitū t decisuz ꝙ iudicē ecclesiasticum de ꝑiuilegio clericali.

13 Judex secularis remit tere dz ꝑsonā ecclastis cā cū actis ad ecclesiasti cū iudicem:si ipse iudex ecclesiasticus ita pronū cianerit.

¶Consilium.x.

Non tpu tet ali qs magnifice ptor me hāc rē de qua dis putaturi sum⁹ accessis se,vt alicui⁹ ōlicte vel ō

a ¶Cōtra rio sensu. An t qñ ar gu.a ꝓtrio sensu vale at vīō pau. de ca.in cō si.ccclxttū. t in ꝓpō.ccc xxxiij. Lu do.de ro.in ꝓp.ccccxcij. et in consi. ccccxlvij. d.alex.de imo.ꝓp.v.i iij. volu.et l cōsi.lxxvj. col.iij.vol. d.Bar.soc. in ꝓp.clxvj. Incip.visis luestituris. ver. ꝑterea cū ꝟsi. seq. in.ij. volu. carth. xxix. incip.in.q. ꝟtenti.ꝟsi. ꝑterea non dz eo.ij. vo lumi. cart. cxcvij. cos pisse q. d. ale.t doc.i l.oēs ppli. ff.de iusti.t iur.

sidere.ꝛ vt iurisdictionē ecclīasticā tue
ri legitie valeā q̄ pfecto a nemine vnq̄
negligēda est.ꝛ potiꝰ ab olbꝰ defendē
da. ¶Dicā itaq̄ ꝓtor illustris.prꝰ th
ema questa. ¶Et rin primis vt res cla
rius intelligaꝫ declarādū esse existimo
q̄d nobis cōueniat cū magnificentia ve
stra vestriscq̄ iudicibus.ꝛ quid in cōtro
uersia sit. Cōuenimꝰ in hec verba. Mat
theꝰ de rodigio paduanus clericus cō
iugatus accusatꝰ est de ludo ad offm iu
dicis vestri aquile accusatꝰ aufugit ad
curiā ecclesiasticā.vcz ad.d.Cosmā con
tarenū.Reuerē.vicariū Reue.d.epi pa
duani vt ipm defendat i sua iurisditiōe
clericali fecitq̄ ei fidē p publica docu
menta de titulo sui clericatꝰ ꝛ prime tō
sure. ¶Fecit etiā fidē p attestatiōes te
stiū alīs in curia ecclīastica receptas tō
surā clericalē que vulgariter clericalē 4
nūcupat habuisse ꝛ portasse qui.d.vica
rius volens vt tenebatur tueri suā iuri
ditionē scripsit dño iudici vro ad offm
aquile literas inhibitorias.vt in hmōi
causis scribi consueuit. Et vt dīs iudex
vester clarior redderet productū est in
strumentū publicū sui tituli clericatꝰ et 5
producte sunt attestatiōes hdicte.ꝛ pe
titū est vt remittat ad curiā ecclesiasti
cā. In his olbus sine dubio nulla est in
ter nos cōtroversia Cōuenimus etiā vt
arbitror in alio vcz Reueren.dñiū Ui
carīū nō esse redarguēdū si facta ei fide
de titulo clericali ꝛ ō tōsura scripsit lite
ras inhibitorias:ꝫ qꝛ in hoc tāq̄ superior 2
inhibere potuit:vt no.gl.ſ.in.c.decerni
mus.de snīa excōicatio.in sexto.ꝛ Ang.
in.l.ꝙsulta diualis.C.de testamē.ꝛ in.L
ex ea.ff.ō postulatio. ¶Nec similiter re 6
prehendendū esse dīm Judicē vestrum
aquile si nō remisit incōtinēti Mattheū
accusatū cū actis ad forū ecclīasticū ex
quo nō fuit sibi facta fides de olbꝰ que
sunt necessaria ad hoc vt clericus cōiu
gatus gaudeat beneficio fori ecclīastici 7
ci.ita vt debeat remitti ad iudiciū eccle
siasticū:ꝫ que fides nō est facienda iudi 3
ci seculari quo ad istructionē ꝛ ad iudi
candū in eo scientiam vt dicit Bal.l.i.ſ
qua per calumniā. i.ū.colū.versic.ꝫ po
ne q̄ ſi.C.de epis ꝛ clericis. ¶Sꝫ in cō
trouersia sunt plurima vt existimo. pri
mū est si Matheus audiēdus est si vult
ꝓbare se fecisse ola q̄ requirunt vt gau
deat beneficio clericali. ¶Scōm q̄s iu
dex debeat istas probatiōes accipere.ꝛ
sic corā quo iudice debeat fieri ista pba
tio.ꝛ q̄s Judex de eā debeat cognosce
re. ¶Tertiū q̄s iudex debeat pronūtia
re sup hoc an gaudeat dīficio clericali
quo ad forū. ¶Quartū nunq̄d interim
Judex laicus.ꝛ sic.d.Judex magnificē
tie vestre debeat supersedere l dicta ac
cusatiōe cōtra ipsum Mattheum de lu
do facta. ¶Quintū ꝛ vltimū an si pnū
tiabitur p.d.Cosmā vicarium reue.dñi
episcopi paduani dictū Mattheū gau
dere dīficio clericali:teneat iudex ve
ster ꝛ vestra magnificentia ipsum Mat
theū ad forū ecclīasticū remittere cum
olbꝰ actis ꝛ actitatis. ¶†In ꝓmo dubi
tatiōis articulo an Mattheꝰ sit admit
tēdꝰ si dicit ꝛ offert se ꝓbaturū ola fecis
se q̄ requirunt vt gaudeat dīficio cle
ricali modica est dubitatio.qꝛ ō hoc est
casus q̄ sic.c.ſi iudex laicus.de snīa ex
cōmuni.libro sexto. ¶Et si alīr diceret
tolleret ipsi Mattheo dēfensio.tā nulli
et diabolo est denegāda.vt l clemē.pa
storalis.ꝛ ibi no.de re iudicata.ꝛ no.in
c.q̄ in ecclesiarū.extra de cōstitutio.Im
mo si nō admitteꝫ cōis defensio cū offe
rat se ꝓbaturū possit legitime appella
re ab isto grauamine.ꝛ l cā appellatio
nis nō esset opus ꝓbare.nisi hoc q̄ non
fuerit admissus ad probandū.vt est ca
sus in.c.literposita.in ꝓncipio,ꝛ ibi hoc
no.gl.ꝛ doctores extra de appellatione
ꝛ not.in.c.ex parte ad.extra de testib⁹.
ꝛ istō est clarꝫ. ¶†De scōo q̄s iudex de
beat istas ꝓbatiōes recipere.ꝛ sic corā
q̄ iudice debeat fieri ista probatio.ꝛ q̄s
de ea debet cognoscere.ꝛ hoc similiter
est clarum ipsam fieri debere coram.d.
Cosma contareno iudice ecclesiastico.
quia ista est res ecclesiastica ꝛ que per
iudicem laicuꝫ tractari nō potest.vt est
casus ad literam.in.c.ſi iudex laicus.in
principio.ibi dubitatiōis huiusmodi.ō
sententia excommunicatio.et no.Ang.
in.l.quidam consulebant.in prima fal
lētia.ff.de re iudi.vbi vult quod laicus

iudex nō possit esse iudex. ꝙ est intelligēdū etiā si est qō nedū iuris. ꝛ ēt facti. puta si est clericꝰ si deferebat habitū et tōsurā. vt no. Pet. de anchara. in regla ea q̄. in. iij. q. prin. de regulis iuris. l sexto. ꝛ in alia materia de hoc dubitek. vt no. in. l. quoties. C. de iudicijs. ꝛ vocari thi dz iudex secularis vniuersalis cuiuscunq; interest. vt ibi dr. ꝛ ita tenēt dñi de Rota l deci. clxxxvj. q̄ incipit. Itē si clericꝰ ꝓiugatꝰ. ꝛ. d. Dñicus in. d. c. si iudex laicus. in fi. in ceteris. in vltima col. de cleri. cōiu. lib. vj. q̄ hoc tz indistincte l. vestibus. Sz in tonsura dicit ꝙ si deposito directo apparet euidenter ꝙ non haberet tonsuram secus dic vt ibi. vbi omnino vide. Sz in casu nostro hoc nō fuit obseruatum in tonsura. ergo ꝛc. ¶ Nec obstat dū dicitur quod sufficit esse certum ipsum non detulisse habitum ꝛ tōsuram. vel alterum istorum: vt est casus fm vnam lecturam gl. in. c. ex parte tertia. de priuileg. quia illud est verum de certitudine que fit per iudicē ecclesiasticum. ¶ Nec obstat gl. in ꝟbo. debet. in dicto. c. si iudex laicꝰ. quia illa glossa loquitur quando hoc cōstat ꝙ clericus vxoratus non portat habitum vel tonsuram: ꝛ de hoc est casus in. c. j. de clericis in sexto. quod amittit ꝓuilegiū: sed in casu nostro hoc nōdum constat quia nondum sunt facte probationes coram iudice ecclesiastico. ergo ꝛc. ¶ Sup tertio ē minor dubitatio ꝙ. d. Cosma vicarius domini episcopi non est iudex laicus: vt probatur in dicto capitulo si iudex laicus in ꝓncipio. vbi dicitur ꝙ huiusmodi cognitio spectat ad iudicē ecclesiasticum. ergo spectat etiam ad eoz sentētia: quia de qua re cognouit iudex de ea pronūtiare debet in. l. de qua re. ff. de iudicijs cū similibus. Et ita in effectu volūt domini de rota in dicta decisiōe sua. cxcvj. ꝛ dominus Dominicus in. d. c. si iudex laicus. in fi. ¶ hoc ēt p dāt rationē ꝛ clericꝰ cōiugatꝰ regulariter gaudetª bñficio clericali quo ad forū nec potest coꝛā iudice seculari trahi etiā pro delicto etiam si pena tantū pecuniaria imponatur vt est casus in. c. j. §. j. ō cleri. ꝓiu. lib. vj. Et sic iste clericus gaudēs dicto bñficio dz ꝓ iudicē tātū ecclesiastico cum vidicari etiā qñ est clericꝰ prime tonsure. vt est casus in. c. ij. ꝛ ibi no. p dñm Ant. de butrio et doctoꝛes extra de fo. cōpe. ꝛ no. l. c. si diligēti. eodem tit. ¶ Ergo si est q̄stio incidēs videlz si est clericꝰ vel nō. hec debēt p eūdē iudicē ecclesiastico terminari vt hꝫ in. c. tuā. extra de ordine cognī. ¶ Et p hoc optime facit glo. notabilis. ꝛ qō ibi notat Bar. per illam gl. l. l. si qs in ꝓscribēdo. C. de pact. vbi singulariter 11 dr ꝙ si statutū vult ꝙ cause iter affines deb̄ãt cōpromittiꝛ vertit in dubiū si aliqua cā est ꝓpromittēda puta qr dr ꝙ nō sunt affines ista ēt causa est cōpromittēda. ¶ Et pro hoc facit rō qr ille qui est iudex ꝓparati dz esse iudex ꝓparatus rij: vt. l. ordinarij. cū ibi notatis. C. de rei vendi. ꝛ. l. q̄ de crimine. C. de accu. ¶ Et facit ad ꝟ optime qō no. Bart. in. l. iij. i vltima col. ff. ō alimētis ꝛ cibarijs legatis. Itē ꝟ pbat. in. l. quoties. C. de iudicijs. ¶ Et facit etiā rō qr si alr dicerem⁹ cēt aperta via tollēdi priuilegia clericis p laicos q̄ sepe l exhibēda iustitia clericis sunt remissi. vt dicit tex. in. c. cū sit generale. eꝫ de foro cōpe. Et sic p indirectū perderēt clerici suum priuilegiuz quod nō est dicendum. capitu. cū quid vna via. de regulis iuris. l sexto. ꝛ. d. c. j. §. j. sbi ne p vnaª

ª ¶ Baldet Benecio. Materiā huiꝰ cōclusionis ꝛ totius fere consilij. vidē p. do. Alex. i ꝓl. lij. l. iij. volu. spec. l ti. de cleri. ꝓiuga. p to tū. Bald. in l. affinitatis. l ꝟ. casus de quo hodie. C. cōmu. de successio. Card. in cle. j. ō cle. cōiu. doc. l. c. j. e. tit. vbi ꝟes materiam ad plenuz.

vñ cõcedat eisdẽ de clericis cõiugatis
in.vj.cũ similib⁹. ¶ Sup ẽrto dubio
an interim iudex laicus debeat supse-
dere l dicta accusatiõe.donec fuerit co
gnitũ ⁊ decisum per iudicẽ ecclesiasti-
cũ de priuilegio clericali breuiter dicẽ-
dũ est ꝙ sic.vt est casus in.c.si iudex lai
cus.in fi.de sñia excõica.l sexto.⁊ ꝓbat
apte in.c.tuã.extra ǒ ordine cognitio.⁊
iũ.qõne.ix.c.fi. ¶ Et assignatur rõ per
gl.in.d.c.si iudex laicus.in fi.qz istud si
gaudet priuilegio clericali est ꝓiudicia
le.ideo prius ꝺz cognosci.vt ꝓbat in.d.
c.tuã.⁊ l.i.ũ.c.ǒ ordi.cognitionũ.Et ita
tz Bal.in.l.si qua per calũniã.in princi-
pio.ũ.col.versi.sed ponam⁹ ꝙ est capi⁹
c.de episcopis ⁊ clericis. ¶ De vitio
non est dubiũ ꝙ si ꝑ iudicẽ ecclesiasticũ
cõpetentẽ pronunciabit ipm Matthẽũ
gaudere bñficio clericali ꝙ magnificẽ-
tia vestra ⁊ index vester tenebit ipsum
remittere cũ actis ad iudiciũ eccleſa-
sticũ.vt probat in.c.si iudex laic⁹.et ibi
no.de sñia excõica.in sexto.Unde ex ꝓ-
dictis cõcludit ꝙ magnificẽtia vestra ⁊
iudex vester ꝺz supsedere et expectare
processum ⁊ sñam.d.Cosme contareni
iudicis ecclesiastici et si vult interesse
põt.vt.d.c.si iudex laicus.⁊ sña per ip-
sum ferẽda euẽtũ rei declarabit.Si.d.
Matthe⁹ ꝺz remitti ad curiã eccleſa-
sticã vel si ꝺz ꝑ officiũ vestrũ cõdẽnari.

¶ Summariũ sup cõsi.xi.

1 ☞ Clericus prime tõsure in habitu ⁊
tõsura nõ incedẽs an perdat ꝓuilegiũ
clericale.⁊ an ille qui post delictũ ꝑmis
sum cleric⁹ efficit bñficio clericali gau
deat:⁊ an q̃ patit se per iudicẽ secularẽ
cõdẽnari tacite priuilegio renũciasse vi
deat:⁊ ꝙ dicat enorme delictũ:et an ꝑ
pter delictũ enorme clericus ꝓuilegiũ
amittat:numeris oibus sequentib⁹ per
totum consilium.
2 Clericus prime tonsure priuilegio cle-
ricali gaudere ꝺz:⁊ si in dubium verta-
tur:an clericus sit:iudex secularis co-
gnoscere non debet.
3 Captus quispiam per iudicẽ secularẽ
si clericat⁹ ifas ostẽdat statim ad eccle
siasticũ iudicẽ remitti debet.
4 Probatio an ⁊ quõ deficere dicatur:qñ
de corpore plene non constat.
5 Procuratorẽ sempronij se esse titius di
xerit et ostenderit literas:an ille litere
probent.
6 Insiſt⁊ cause si quispiã penes se habeat
an procurator esse presumatur.
7 Clericum aliquem esse:an ꝓbatio per
testes sufficiat.
8 Priuilegiũ aliquod subreptitiũ dicitur:
quando in eo aliquid narrat:qõ in rei
veritate non est.
9 Scholaris dici põt:qui ifas scit:licet li
teris operam non det:⁊ ita in curia ro
mana seruatur.
10 Cleric⁹ licet nõ exprimat:se esse de alie
na dioces:si tamen ordinetur efficit cle
ricus.⁊ caracter imprimitur.
11 Delicto de eodẽ nõ est sepi⁹ inquirẽdũ.
12 Homicidiũ cõmissum non impedit:qno-
minus non imprimatur caracter quan
do quis postea clericus efficitur.
13 Delictum si quis anteq̃ clericus effice
rẽtur:cõmiserit:priuilegio clericali gau
det:vt non possit conueniri:nisi coram iu
dice laico:nisi illud in fraudem fecerit.
14 Priuilegio clericali an q̃s tacite renũ-
ciasse videatur:si permiserit se per iudi
cem laicum condẽnari.
15 Clericũ appellatione an etiam ꝑme tõ
sure clerici comprehendantur.
16 Clericus in minoribus constitutus nõ
potest verbo clericatui renũtiare:ſz fa
cto sic.s.exercendo negotia secularia.
17 Clericus si coram potestate cõfiteatur
se esse laicum:an excuset potestas:qui
scit vel scire debet:ꝙ est clericus.
18 Jurisditionis defectus:quando scilicet
ipso iure iurisditio defecit:semp oppo
ni potest.
19 Priuilegium clericale an amittatur ꝑ
pter delicta enormia absq̃ eo ꝙ fiat
tertia admonitio.
20 Inquisitio super eodem delicto non po
test fieri.
21 Priuilegium clericale delicta commit-
tens amittere potest:quando deliquit:
posq̃ fuit clericus.
22 Priuatio presupponit habitum.
23 Clericus aliquis effici potest quãdo de
liquit etiam vsq̃ ad mẽbri mutilationẽ:
⁊ sanguinis effusionem.

24 Excessus enormis esse dicitur: etiã quãdo est processum vsq; ad sanguinis effusionem.

25 Excessus enormis esse dicitur: cũ clericus offert duellum vel oblatũ suscipit.

26 Delictũ an sit enorme: iudicis arbitrio committendum est.

27 Delicta enormia de iure ciuili dicũtur que in dãnum vel iniuriã alterius cum dolo committuntur.

28 Beneficiũ clericale an aliquis ob delictũ enorme perdere debeat absq; eo q tribus admonitionib⁹ fuerit admonit⁹.

29 Clericus in minoribus constitutus ad hoc vt priuilegiũ amittat: quatuor req̃runtur.

30 Habitus clericorum in vestimẽtis quales esse debeat.

31 Clerici portãtes vestes seu caligas secatas seu virgatas an priuilegiũ amittãt

32 Clerici tonsura qualis esse debeat.

33 Tonsura prima quenam sit.

34 Habitus frequentiam quod vices inducant.

35 Crimine in aliquo captus deprehẽsus dicitur.

36 Clericus enormitatib⁹ se immiscẽs qñ priuilegium amittat.

37 Clericus in enormitatibus inueterat⁹ priuilegiũ clericale amittit.

38 Clericus se enormitatibus immiscens: nisi tertio admonitus destiterit: priuilegium amittit.

39 Priuilegiuz amittit clericus in minoribus cõstitutus enormitatibus se immiscens fm Butrium: secus autem in cõstituto in maioribus ordinibus.

40 Clericus in minoribus constitutus fm Sofredũ si dimittat habitũ & reputatur vt laicus: etiam si monitus nõ fuerit priuilegium amittit.

41 Clerico in coniugato monitio aliq̃ nõ requiritur: & per quem iudicem ipa admonitio fieri debeat.

42 Clerico l coniugato que copulatiue requirant: ad hoc vt priuilegiũ nõ amittat.

43 Clericus nõ admonitus a iudice ecclesiastico vt habitũ & tonsuram sumeret: & sic nõ delinqueret: priuilegium clericale non amittit.

44 Clericus dimittens habitũ & tonsuraz & ingerens se enormitatibus quo ad pcutentes cum priuilegiũ amittit: ne scz in canonẽ late sñie incidant.

45 Priuilegiũ fori ecclesiastici ostẽdit a deo

46 Legũ optima iterps est cõis practica.

47 Clericus qñ incorrigibilis esse dicat.

¶ Consilium.xj.

In christino mine amẽ. Casus talis est. ¶ Aluisi⁹ de mafeis fili⁹ Gregorii vulnerauit quẽdã iacobũ zãchanũ cum vna partisana ppter qõ cõdẽnat⁹ fuit in.l.lib. de negotiorũ. Deinde post aliquod tps dñ esset rome cum.d.Barbono mauroceno fuit in minoribus constitut⁹. & primã tonsuram assumpsit. Postea per vnũ annum vel circa dum vellet vnus nunci⁹.d. potestatis eum ducere ad ipsum.d.potestatem vulnerauit ipsum nuncium super platea mercati fori in facie cum vna cultella cum aliquali sanguinis effusione ex quo vulnere pdẽnat⁹ fuit in cẽtũ & .l.li. Demũ vna nocte vnus inuenis Michael de pisco fuit a q̃busdã alijs inuentibus vulneratus duobus vel tribus vulneri⁹ in capite qui liberatus est. Et suspitio est apud.d.potestatẽ qõ dici⁹ aluisius fuit in dicta rixa. & forte etiã vulnerauit dictũ michaelem de persico propter qõ captus fuit & detinet in carceribus cõis Verone per d.potestatem qui intẽdit pcedere contra eũ. & si culpabilem reperierit. eũ punire. Ipse vero Aluisi⁹ dicit se esse clericũ prime tonsure & producit priuilegiũ suũ clericat⁹. Et.d.eps Verone. hoc intelligẽs misit literas inhibitorias.d.potestati vt cõtra eũ nõ pcedat qz est clericus. & qõ ad ipsuz.d.epm remittat. Qui d.potestas recusat ipsum relaxare. & ad epm remittere qz dicit qõ ipse nõ est cleric⁹ & qõ priuilegiũ qõ producit nõ probat clericatũ ipsius qz loquitur in pso na Aluisiũ de mafeis simpliciter. & quod quinq; sunt horis de mafeis q̃ vocant hoc nolle Aluisius. Itẽ qz in dicto pulegio dz qõ est scholaris & nõ dz verum. vñ est subreptitiũ. ¶ Itẽ qz iz illud priuilegiũ nõ esset subreptitiũ tñ nõ valuit qz dicit q̃ est suspitio q̃ vulnerauit quendaz

puerum cum vno lapide ex quo mortuꝰ
est.ꝛ sic propter hoc non potuit tonsurã
primam assumere. ¶Item opponitur ꝙ
licet habuisset priuilegium prime tonsu
re tamen illi renuntiauit tacitè ex quo
passus fuit se cõdemnari a.d.potestate
cũ curia in centum ꝛ.l.lib.pro dicto vul
nere. ¶Item opponitur ꝙ non meret 2
gaudere illo priuilegio ex quo non por
tat habitum nec tonsurã ꝛ gessit vl' com
misit delicta enormia seu seua. ¶Item
opponitur ꝙ ipse est effectus incorrigi
bilis ex quo bis vel ter commisit delicta
enormia siue seua.primum quando vul
nerauit Jacobum zanchanum propter
quod fuit condemnatus in.l.lib. ¶Se
cundum quia vulnerauit officialem.d.
capitanei Uerone seu camere verõe.p
pter quod fuit condemnatus in centum
ꝛ.l.lib.ꝛ ad standum per vnum mensem
in carceribus. ¶Tertiũ quia dicitur ꝙ
fuit ad mortem vnius pueri qui fuit cuꝫ
vno lapide occisus. ¶Quartũ quia di
citur ꝙ interfuit quando de nocte fuit
vulneratꝰ michael de persico.ꝛ hec que
stio orta est inter.d.episcopũ ex vna par
te.ꝛ.d.potestatem Uerone ex altera.Su
per qua videndum est quid iuris. ¶Et
pro clariori intelligentia reducẽda sunt
predicta ad aliquas questiones princi
pales quibus examinatis ꝛ decisis dilu
cide apparebit ipsa veritas. ¶Prima q̃ 3
stio erit quis debeat esse iudex cõpetẽs
in hac causa ꝛ q̃stione.ꝛ sic quis debeat
pronuntiare si.d.Aluisius est clericus ꝛ
gaudeat ꝓuilegio clericali an nõ. ¶Se
cunda questio.an probatum sit vel pro
bari possit legitime dictum priuilegium
clericatus Aluisij de mafeis. ¶Tertia
posito ꝙ sit probatum ꝓuilegium fuisse
factum an sit illud subreptitium vel nõ.
¶Quarta an stante homicidio in pso
na dicti pueri allegati potuerit.d.Aluis
sius effici clericus ita ꝙ gaudeat benefi
cio clericali. ¶Quinta posito ꝙ vere fue
rit clericus an sit probatum ꝙ ipse Alui
sius renũciauerit priuilegio clericali ta
cite ex quo fuit condemnatus per domi
num potestatem cum curia in centum.l. 4
lib.ꝛ non allegauit priuilegium suum.
¶Sexta si Aluisiꝰ meret amittere pri
uilegium clericale ex quo dicitur gessis
se vel cõmisisse enormia siue seua delic
ta absq; eo ꝙ fuerit tertio admonitus.
¶Septima si dictus Aluisiꝰ est effectꝰ
incorrigibilis ex quo bis vel ter dicitur
commisisse delicta enormia de quibꝰ su
pra.ꝛ sic ꝓpter hoc amiserit priuilegiũ
clericale. ¶†De prima questione nõ est
dubitandum ꝙ.d.episcopus debet esse
iudex ꝛ non potestas Uerone nec eiꝰ cu
ria super hoc.ꝛ.si.d.Aluisius est clericꝰ
prime tõsure ꝛ gaudet beneficio clerica
li.vt est tex.in.c.si iudex laicꝰ.circa ꝓnc.
de sentẽtia excommunica.libro.xj.quia
de re ecclesiastica ꝛ spirituali tractat.
vocato tamẽ iudice seculari.vel alio cu
iuscunq; interest:vt dicit ibi tex.in versi.
dubitatiõis huiusmodi.Et idem etiam
est dicendum quando ille de quo queri
tur est deprehensus i habitu laicali.ꝛ se
publice pro laico gerebat.naz tunc si est
questio an clericus vel non.vel si debet
remitti ad curiam ecclesiasticam vel nõ.
cognitio huiusmodi spectat ad iudicẽ ec
clesiasticum.et sic ad episcopum.vt not.
glo.ordina.in dicto.c.si iudex laicus.ad
fi.in verbo fecerit in principio.ꝛ idẽ no.
ibi.Joan.mona.ꝛ archidia.ꝛ idem etiã
not.Anto.de butrio in capitulo ex pte
tertia.in fine.extra.de priuilegiꝭ.ꝛ ita
etiam vult Bart.in.l.si quis per calum
niam.in secunda colum.C.de episcopis
ꝛ clericis. ¶Dicit tñ ibi Bald.† ꝙ si ce
ptus per potestatem ostendat potestati
literas clericatus statim debet eum re
mittere ꝛ licet ꝓbatio clericatus sit spi
rituale ꝛ nõ possit fieri coram iudice lai
co per dictum.c.si iudex laicus.tamẽ co
ram iudice seculari potest produci istru
mentum clericatus ad instructionez et
ad inducendum in eo scientiam clerica
tus vt sic sit excommunicatꝰ si detinet.
ꝛ subdit no.ꝙ in tali offensiõe instrumẽ
ti non oportet aduersarium citare quia
non fit in modum probatiõis sed instru
ctionis.vera enim probatio clericatus
nõ potest fieri nisi coram episcopo.ꝛ ad
predicta alleg.in argumen.l.si quis insi
ciat'.ff.depositi. ¶†De secundo an sit
probatum vel probari possit legitime
ꝓuilegium clericatus dicti Aluisij.ꝛ di

citur

citur p parte domini potestatis Uero ne q non.quia illud priuilegiū loquitur de Aluisio de maseis non nominā do eius patrem.t q sunt quinq in ciui tate Uerone qui vocātur hoc nomine Aluisius.vnde nō constat de corpore. t sic deficit probatio t nō ius:vt.l.duo sunt titij.ff.de testamē.tuto.Ez dico q imo satis constat de psona t q ipse Al 8
uisius detent⁹ est ille de quo fit mētio in ꝓuilegio.nā quādo ḡs habet instrumētū penes se in quo fit mētio de vno exprimēdo nomē proprium si illud nomen est illi⁹ q̄ habet penes se illud instrumentum quod producit ꝑsumitur esse ille de quo fit mētio l instrumēto. vt probatur.in.l.si qua per calumniaz. C.de episco.et clericis.¶Et p hoc adducitur qō no.ibi Cy.Bal.t docto.l si. 5
vbi dicitur † q̄ si titius venit cum instrumento vel literis.t dicit se esse procuratorem sempronij t dicit sibi q litere sue faciūt mentionē q̄ semproni⁹ fecit ꝓcuratorē titiū.tu nō es ille titi⁹ de quo litere loquuntur q ille litere ꝓbāt 9
q̄ sis ille.et q̄ tu illud instrz producis.
¶Item pro hoc adducitur tex.cuz gl. sing.in.l.si.C.de pac.conuē.vbi dicitur q ex quo maritus habet penes se instrumentum bonorum parafernaliuz vxoris presumitur esse eius procurator fact⁹.t ita no.ibi Bar.t doc.t idem not. Barto.in.l.vulgo.in fi.ff.de admini.tu 6
to.vbi dici † q si quis habet instrumētum cause penes se presumitur esse procurator.Et idem not.Bald.in.l.si qua p calumniam.in fine.C.de episco.t clerici.vnde ex his patet q ex quo instrumentum clericatus est penes istuz Aluisium t ipsum producit q̄ presumitur esse ille Aluisius de quo fit mentio in ꝓuilegio.t sic cessat.d.l.duo sunt titij. 10
ff.de test.tute.quia non deficit ꝓbatio nec eius priuilegium.¶Preterea ista questio tollit faciliter ex alio quia adsunt testes qui fuerunt presentes tēpore quo fuit factus iste aluisius clericus et sic p testes potest fieri illa probatio licet non esset aliquod instrumentū de 7
priuilegio.† Que probatio p testes valet et sufficit ad probandum aliquem fuisse effectum clericum vt est casus in c.tue.extra de clericis peregrinis ordinandis.t not.gl.sup verbo fecit.l fine. in.c.si iudex laicus.circa finem.de sententia excommuni.lib.sexto.Et idem notat etiam Cyn.in.l.si qua per calumniam.circa finē.C.de episcopis t clericis.Ex quibus patet q̄ dubitatio huius secunde questionis cessat.¶† De tertia posito q̄ sit probatū priuilegiū clericatus vel p testes vel per instrumentum an illud fuerit subreptitiuz.ex quo dicit in ꝓuilegio q̄ iste Aluisi⁹ est scholaris cum in veritate non esset.t dicit per dominum potestatem q̄ sic.quia falso narrauit.Aluisius ergo debet carere impetratis.vt habetur in.l.ꝑscriptione.C. si contra ius vel vtilitatem publicam.et in.l.fi.C.de diuer.rescrip. t i.c.super literis.extra de reser.¶Cōtrarium est verius.primo quia ipse est scholaris et tunc erat et volebat:tunc omnino clericari et in curia romana stare.vt probari potest per testes vnde falsum nō narrauit.¶† Preterea etiā si non esset proprie scholaris quia non pareat operam literis:tamen ex quo scit literas dici potest scholaris. Et ita obseruatur in curia romana:vt cōmunitet iuuenes qui aliquas literas sciunt scholares nuncupentur. ergo &c.¶Postremo etiam si nullo modo esset scholaris et hoc fuit dictū propter hoc non debet dici tale instrumentum subreptitium quia etiam si non fuisset scholaris tamē propter hoc nō desijsset ordinans ipsum clericum constituere vnde talis expressio non habet vitiare per ea q̄ habētur in dicto.t.sup literis.extra de rescri.et in dicta.l.ꝑscriptione.C. si contra ius vel vtilitatem publi.Et pro hoc facit:† quia si clericus non exprimit se esse de aliena diocesi t ordinatur efficitur clericus t imprimitur caracter et gaudet priuilegio clericali per.c.eos.de tempo.or.libro sexto.
¶De quarta dubitatione.an ſāte homicidio in persona vnius pueri allegati dictus Aluisius potuerit effici clericus ita q̄ gaudeat beneficio clericali. Et circa hoc dicit primū q̄ non est ve-

rū:nec etiā ꝓbatū ꝙ vn⸗
q̄ aliqꝫ homicidiū ꝓmi
serit ipse Aluisꝰ immo
de dicto asserto homici
dio appet ꝙ semel fuit
ꝓcessum ꝫ alios et ipse
11 absolutꝰ:† vñ de eodem
delicto nō est sepꝰ inq⸗
rēdū:vt.l.q̄ de crimine.
vbi no.ꝑ gl.ꝛ doc.C.ō ac
cu.Itē etiā si hoc esset ꝓ
batū nō tñ ꝓpter hoc im
pedit q̄n imꝓimat cara
cter:vt ꝓbat in.c.cū illo
rū.circa mediū.extra de
12 sen.exc.†immo plꝰ etiā
homicidiū cōmissum nō
impedit quominꝰ nō im
ꝓimat caracter. qñ q̄s
efficit postea clericꝰ fm
Archi. in.c. de his.ū.li. 13
di.circa mediū.et melꝰ a
circa fi.ꝛ ꝑ Inno.in.c.j.
ex̄ de scismaticis.¶† Itē
delicto etiā priꝰ cōmisso
gaudet ꝓuilegio clerica
li vt nō possit ꝙueniri nisi
coram iudice ecclesiastico
nisi hoc fecisset ī fraudē
vt no.in.c.j.ex̄ de oblig.
ad rōcinia.ꝛ ꝑ Bar.in.l.
pe.ff.si ex noxali cā aga
tur.ꝛ ꝑ Nico.de neapo.
in.l.idē vulpi.§.fūt ꝛ alli 16
ff.de excu.tu.ſz ḥ Aluisꝰ
nō impetrauit hoc ꝓui
legiū in fraudē ꝓmi ele
cti vt ſcḃi.q̄ de ꝓlo fue
rat absolutꝰ ꝛ aliꝰ condē
natꝰ. De ſcḃo fuerat cō
dēnatus vnde ꝓuilegiū
sibi ꝓdesse non poterat. 17
¶Itē de tertio.ſ.de vul
nere illato officiali ca⸗
mere Uerone nō pōt di
ci ꝓcogitatū.q̄ illō fuit
delictū incidēs ꝛ non ex
ꝓposito.ergo ꝛc. Uñ cū
dictū ꝓuilegiū nō pote⸗
rit ēe ipetratū in fraudē
alicuꝰ delicti iā priꝰ fa

a ¶Tōs⸗ re. Immo gaudet ꝓui legijs in sa cris cōstitu tozū. vt te⸗ net Bal. in marga. ℏ ſſ. clericus. ℏ. xix. Jo.an. in.c. nullꝰ. de tēp.ord. l.vj.ad ma⸗ teriā autez totiꝰ cōsilij. vide Lap. alle.lj.ꝛ al⸗ leg. crviij. Pet.de an⸗ cha.in cōſſ. ſuo inci.re gula cācel⸗ larie q̄ hu⸗ ius cōſſ.to⸗ tam mate⸗ riā ꝓstrin⸗ git.

cti.nec ēt faciēdi dictā q̄ vz.ꝛ eo gau
dere pōt ꝛ vz ipse Aluisꝰ. ¶† De q̄ſa
q̄stione posito ꝙ vere fuerit clericꝰ an
sit ꝓbatū ꝙ ipse Aluisꝰ renunciauerit
ꝓuilegio clericali tecite ex quo fuit cō
dēnatꝰ ꝙ vñz potestatē cū curia i cl.lib.
ꝛ nō allegauit ꝓuilegiū suū. Et videtur
ꝙ sic:q̄ iz nō possit renūciari ꝓuilegio
clericali.vt habet in.c.ſi diligēti.ex̄ de
foro cōpetēti. Tamē in minoribus oz
dinibꝰ cōstituti bene possunt renuntia
re i totū ordini clericali.vt est gl.nota
ta in.c.tue.ex̄ de apostatis.alle.c.vlti.
extra de vita ꝛ honesta.cleri.ꝛ.c.Ioan⸗
nes.ꝛ.c.pe.ꝛ vlti.ex̄ de cleri.ꝓiugatis.
¶Dicendū est ꝙ cōtrariū est verꝫ vez
nō posse renūciari ꝓriuilegio clericali.
vt est casus i.d.c.ſi diligēti.ex̄ de fo.cō⸗
pe.ꝙ capitulū ītelligit ī quolibet cleri
co.ꝛ ī quocūq̄ ordine cōstituto fm Jo.
andre.ꝛ Anto.de bat.l ꝓnci.ibi. ¶† Et
ꝙ clerici ꝓme tōsure[a] gaudeant priui⸗
legio.c.ſi diligēti.vt nō possit cōueniri
cora iudice laico tz exp̄sse idē.d.Anto.
de bu.i.c.ū.in ꝓn.ex̄ de foro cōpe.ꝛ idē
etiā vult in.c.cū nō ab hoſe.in.iū.col.in
fi.extra de iudi.vbi dicit ꝙ appellatio⸗
ne clericorum etiam quo ad forum cō
prehēdunt etiā clerici ꝓme tōsure tā
tū.vt in.c.cū cōtingat.de etate ꝛ quali
ta.vbi dicit ꝙ per primā tōsuram ordo
conferꝫ clericalis. Et ideo vult etiam
Jo.an.l.d.c.tue.extra de apoſta.vbi di
cit† ꝙ clericus in minoribꝰ cōstitutus
nō pōt ℏbo renūciare clericatui sed fa
cto sic ſcz exercendo negotia seculeria
fm.c.fi.de vita ꝛ hone.cleri.ꝛ capiēdo
vxorē.ū.c.Joānes.ꝛ.c.penul.ꝛ fi.de cle
ricis coniugatis.cum ſſmi.ꝛ ita intel⸗
ligit gl.i.d.c.tue.extra de apostatis. Et
ideo dicit Bal.in.l.ſi qua per calūniā.
in pe.col.C.de epiſ.ꝛ cler.† ſi clericꝰ cō
fiteat ſe cora potestate esse laicū.ꝙ pro
pter hoc nō excusat potestatez qui scit
vt scire debet ꝙ est clericꝰ.allegat Jn⸗
no.in.c.vt fama.extra ō ſen.excō.ꝛ Jo.
andr.in.c.ſi iuder laicus.de ſnia excō.
lib.vj.q̄ ista ꝓfessio est facta coram iu
dice incōpe.iō nō valet vt extra de iudi
cūs.c.ꝛ ſi clericus. Et ꝙ nō possit renū
tiari ꝓriuilegio clericali tenet gloſſ.ſi.

in.e.cū cōtingat interdū.cē de senten. excō. ꝛ gl.pe.in.c.ppēdim⁹.co.nt.ꝛ gl. in.c.ioānes.cē de clericis coniugatis.

¶Sz i terminis questiōis nostre.s.qñ clericꝰ patit se ꝙueniri ꝛ cōdēnari a iudice laico an ꝓpter hoc pdat ꝓuilegiū clericale qꝛ ei videt renūciare.Et dic ꝙ nō vt no.expresse ꝛ in terminis Bal. in.l.gñale.in.ū.col.C.de episco.ꝛ cleri. vbi etiā dicit ꝙ talis ꝓcessus ꝛ sētētia nō valet ꝛ ꝙcqd actū est ipso iure ē nul lū ranq; factū a iudice incōpetēti vt in auc.statuimus.co.titu.vt qꝛ cōparatio nō fuit licita nec potuit fieri ꝓrogatio p.d.c.si diligēti.Itē qꝛ ipso iure clerici sunt exēpti a iurisditiōe laici vt.d.l.ge
18 nerali.¶†Itē qꝛ ōfectꝰ iurisditiōis qñ deficit ipso iure iurisditio semp pōt op poni.vt ibi not.p Bal.ꝛ idē Bal.i ꝓllio suo.v.Exqb⁹ concludit ꝙ nullo pacto potuit dictꝰ Aluisꝰ renūciare ꝓuilegio suo clericali tacite patiēdo se ꝙueniri ꝛ
19 cōdēnari a iudice laico.¶†De sexta qōe.Si aluisꝰ merek amittere ꝓuilegiū clericale ex qꝺ ōr cōmisisse enormia seu seua delicta absq; eo qō tertio fuerit admonitꝰ.¶Et circa hāc qōnē duo sūt examinānda.Primū si cōmisit aliq; delicta enormia vl seua.Scōz posito ꝙ sic an ꝓpter hoc pdiderit ꝓuilegiū cleri cale absq; eo qō tertio fuerit admoni
20 tꝰ.¶†Circa ꝓmū est cōsiderādū ꝙ de delicto ꝙmisso ꝑ puerū q; fuit cū vno la pide occisꝰ nō est tractādū qꝛ ꝺ illo fuit alꝫ absolutꝰ ꝛ aliꝰ ꝓdēnatꝰ vñ de eodē crimine nō ꝺz nec pōt sepi⁹ inq̄ri:vt ha bek.in.l.q̄ de crimine.C.de accu.¶Itē qꝛ illud delictū fuit cōmissuz anteq; es set clericꝰ:vt statl dicā de alio delicto.¶De delicto cōmisso ꝑ Jacobum zen chanū etiā nō ē tractādū qꝛ de illo fuit cōdēnatꝰ anteq; esset clericꝰ.¶Unde delictū ꝓcedēs clericatū vel tōsurā nō facit amittere ꝓuilegiū clericale nisi esset ipetratū vt euitaret cōdēnationē ꝛ penā illius delicti.ꝛ sic l fraudē quia tūc non valeret.ꝛ ita intelligitur.c.ex parte.iū.ibi assumunt etiam cē de ꝓui leg.ꝛ habek l.c.ſ.cē de obli.ad ratio cinia.ꝛ ibi dixi.ſ.in.iiū.q.sed in casu nro certū est ꝙ Aluisꝰ nō assumpsit ꝓti
21 mā tōsurā vt euitaret dictā cōdēnatio nē quia iam erat condemnatus.† iura enim q̄ volūt ꝙ cōmittēs delicta possit ꝓdere ꝓuilegiū clericale intelligitur qñ deliquit postq; fuit clericꝰ:vt patet in.c.j.cē de apostā.ibi relicto ordine.ꝛ in.c.ꝓpēdimꝰ.extra ō sentē.excō.l ꝑn. ibi quidā sacerdos.ꝛ in.c.ex pte.iū.ibi reassumūt tonsurā ꝛ ibi tōsura vel ha bitu sic reassumēti.cē de ꝓbīl.ꝛ ita ēt ꝓbak in.c.cū non ab hoie.cē de iudi. ꝛ in.c.fi.extra de vita ꝛ honest.cleri.in ꝓin.ibi quidam cleri.¶Et hoc etiā ꝑ batur ratiōe sic:illud quod nō est amit
22 ti non potest:† quia ꝓuatio ꝓsup ponit habitū.l.amissiōis.ff.ō iusti.ꝛ iu re.ꝛ.l.decē.ff.de verb.oblig.cū si.sed si clericat⁹ nō est ante delictum.ergo per delictū quod fit ante clericatū non po test ꝓdi clericatus qui non est.¶†Pre
23 terea quādo quis ꝓmo deliquit etiā vsq; ad membꝝ mutilationē ꝛ sanguis effusionez potest effici clericus.vt ha betur in.c.cū illi.extra de senten.excō. ꝛ dixi.ſ.in.iiū.q.Et ꝑ talē clericatuz ēt ꝓme tonsure cōferē ordo clericalis ꝛ caracter vt est casus.c.cū cōtingat.cē de etate ꝛ quali.Uñ non potest dici ꝙ ꝓpter delicta ꝙmissa ante clericatū ꝓ dat bñficium clericale.Et sic de dictis duob⁹ delictis non est tractandū.Sed solū de delicto ꝙ ipse Aluisꝰ commisit contra officialē camere Uerone vulne rando eū in facie super platea merca ti fori enm vna coltella cuz aliqua san guinis effusiōe an sit enorme quātū ad hoc vt dicat bñficiū clericale.Et alle gat ꝓ ꝓte.d.potestatis Uerone ꝙ sic per tex.in.c.cum illoz.ꝓst mediū.ibi nisi excessus ipsoꝝ exiterit difficilis ꝛ
24 enormis.vtpote si ad mutilationē mēbꝝ vel effusionē sanguinis est ꝓcessum extra de senten.excō.†vbi dicitur ꝓba ri ꝙ qñ est ꝓcessū ad effusionē sangui nis excessus dicit esse enormis.¶Itē illud delictū potest etiam dici atrox et enormis ex ꝑsona vulnerati:quia erat officialis.ꝛ ex loco quia erat I mercato fori.ex loco vulneris quia in facie:vt est tex.institu.de iniur.ꝑ.atrox.¶Ego autem dico contrariū.s.ꝙ tale dictum

nō pōt dici atrox quātū ad missionē pri
25 uilegij clericalis. ¶nā enormis excessꝰ
est cū clericꝰ offert duellū vl̄ oblatū su
scipit. vt l.c.j. de pugnantibꝰ in duello.
¶Itē hōicidiū ꝺr enormis excessꝰ. l. di.
miror. ¶Item mutilatio mēbri: vt est
casus l.d.c.cū illorū. post mediū. ex de
senten. excō. ¶Itē si os capitis fractū
est. dūmō nō sit secuta mors vl̄ mēbroꝝ
mutilatio fz Inn. l.d.c.cū illorū. ¶Itē
si peruētū est ad magnā sanguinis effu
sionē. vt ꝓbat̄ l.d.c.cū illorū. ibi vl̄ effu
sionē sanguis. ꝛ ibi hoc no. gl. q̄ dicit ꝙ
ꝓbū effusiōis abūdātiā significat. xvj.
q.j. reuertimini. xlj. dist. sepe. ¶Itē he
resis l qua post vulnꝰ sanatū remanet
cicatrix. j.q.j. vēiū. ¶Itē symonia l bñ
ficio. j.q.j. erga. ¶Itē ꝺr excessus enor
mis vl̄ leuis ex qualitate pene q̄ impo
nit: no. Bar. in. l. leuia. ff. de accusa. Et
ideo dicit Saly. l.l.j.C. dē exhibē. reis.
ꝙ crimē nō est enorme sz mediocre qñ
qs ꝺēnat̄ ex eo l adēptionē tertie ptis
bonorū suorū. ¶Itē excessus dicit̄ le
uis ꝛ nō grauis qō fit ex temeritate ca
sus est. ꝛ ibi hoc not. Bal. in. l. si sororē.
C. q̄ accus. nō pos. vñ secus qñ sit data
opera et ꝓmeditata. Itē dicit̄ enormis
excessus vl̄ factū enorme vbi corpꝰ fla
gellat̄: vt ꝓbat̄ in. l. sed si hac. §. ꝓtor. ff.
de in ius voc. ꝛ ibi hoc no. Bal. q̄ subdit
fm Guil. ꝙ idē ē qñ corpus grauiter le
dit̄. ¶Itē qñ crimina dñr grauia. vide
Anto. de bu. in. c. q̄sitū. ex ꝺ tēpo. ordi. ꝛ
plene ꝓ Bar. in. l. nō solū. §. si mādato.
ff. de iniur. vbi pōit q̄ delicta sint leuia
26 grauia grauiora ꝛ grauissima. ¶† po
stremo dico ꝙ h̄ est ꝓmittēdū arbitrio
iudicis an delictū sit enorme: vt est ca
sus cū gl. l.c. quenit. ex de senten. excō.
ꝛ no. Inn. l.c.cū illorū. eodē tit. ꝛ istud
est verissimū ꝙ iudex ꝺz arbitrari fm
ea q̄ supra dicta sunt. Unde cū dictū de
lictū Aluisij nō sit aliqꝺ de predictis se
quit̄ ꝙ nō ꝺz dici enorme. Et sic. d. epi
scopus q̄ est iudex in hac cā nō ꝺz arbi
trari ꝙ sit enorme ꝓ p̄dicta. ¶Itez qñ
dicat̄ delictū enorme. vide Hosti. etiā
in summa de senten. excom. §. quis po
test. vbi ponit que dicatur iniuria gra- 27
uis vel enormis. ꝛ vide olno Bal. in ru
bri. extra de testi. ꝛ vbi dicit ꝛ no. ꝙ enor
mia de iure ciuili dicūtur que cōmittū
tur cum dolo in magnū dānum vel inu
riam alterius: vt. ff. de reg. iur. l. ea. ꝛ. ff.
de mino. l. auxilium. §. in delictis. ¶Et
maxime ea ꝓ quibus ingerit̄ pena san
guinis: vt. ff. ad legē corne. de sica. l. in
lege. Sed de iure canonico dicūt̄ enor
mia illa in quibus post peractā penitē
tiā non consueuit dispensari: vt. ℟. de iu
di. at si clerici. qō no. ¶Itē adde ꝙ occi
dere presbyterū dicitur crimen enorme
vt est tex. cōiuncta glo. j. in. c. ū. qui pres
byterū. extra de peni. ꝛ remiss. ¶Vide
omnino exemplū. xxiij. q.v. sunt quidā.
¶Itē enorme delictū est furtum vt no.
Pe. de anch. in regula ea que. de reg. iu
ris in sexto. in. xij. q. que ē in. xiij. char.
¶Nec obstat dictū. c. cū illorū. de sen
ten. excom. quia ibi loquitur de sangui
nis effusione: ꝛ sic loquitur quando ma
gna effusio sanguinis interuenit vt ꝓz
ibi per verbū effusionē: vt ibi dicit gl. et
supra. sed in casu nostro nō fuit magna
sanguis effusio. ergo ꝛc. ¶Preterea di
ctū. c. cū illorū. loquitur in casu specia
li vbi absolutio spectaret ad summū pō
tificē de iure ꝓmuni vbi papa vult ꝙ ēt
abbas possit absoluere nisi excessus sit
grauis: qz excessus reputat̄ grauis ma
gis qñ deuenitur ꝓtra ius ꝓmune: ꝙ qñ
28 secūdū ius ꝓmune: vñ nō obstat. ¶† Cir
ca scōm posito ꝙ delictū p̄dictū sit enor
me: an ꝓpter hoc perdere debeat bñfi
ciū clericale absq; eo ꝙ sit admonitus
tertio. Et vt ꝙ sic ꝓ. c. j. extra de aposta
tis. ꝛ ꝓ. c. ex ꝑn. extra de priuilegiis. ꝛ ꝓ
c. perpendimus. extra de sen. excō. in q̄
bus videt̄ ꝓbari ꝙ per sola delicta enor
mia perditur priuilegiū clericale. ¶Et
idē tenet gl. in. d. c. cōtingit interdū. iij.
extra de sen. excō. ¶Et idē tenet glo. in
c. perpēdimus. co. ti. ꝛ ita etiā videt te
nere glo. in. c. ex parte. iij. extra de priui
legiis. ꝛ gl. in. c. vt fame. in verbo de mā
dato. in fine: extra de sen. excō. Jn con
trariū videtur esse tex. in. c. fi. extra de
vita ꝛ honestate clericorū. ꝛ in. c. audiē
tia. ꝛ in. c. cōtingit. iij. extra de sen. excō.
29 ¶† Ex quibus iurib⁹ videt̄ per Barto.
ꝙ ad hoc vt clericus in minoribus con-

gitur amittat priuilegiū clericale quo ad fozū quatuoz reqrunt fm Ant.ō bu. in.c.j.de apostatis. ¶Primū q nō incedat in habitu et tonsura:sed vt laicus. ¶Scōm q ingerat se enozmitatibus. ¶Tertium qō in illis frequentauerit. ¶Quartū q in illis deputēdat. ¶Qui tū ego addo q tertio fuerit admonit⁹. ¶Primū ꝓbatur l.c.j.extra de apostatis.ibi relicto ozdine et habitu suo.ꝛ in c.ex pte.ij.ibi quos nec habit⁹ nec tōsura clericos ꝓfitet.extra de priuilegiis. ꝛ in.c.cōtingit interdū.iij.ibi nec in mō tonsure nec in vestimentozū fozma.extra de sentē.excō.ꝛ ꝓbat etiā in.c.l audientia.eo.tit. ¶†Qualis debeat esse habitus clericozū in vestimētis:ꝛ sic q̄ sit fozma vestimētoꝝ.vide tex.l.c.clerici.el grando.extra de vita ꝛ hone.clerico.ꝛ bonā glo.in cle.j.de electio.Et no. ex text.capituli contingit:interdū.libro vltimo.q etiā clerici seculares habent certam fozmā vestimentozū qō bñ reperitur expresse in iure fm ſi.sed tātū quidam colozes vestimētoꝝ sunt eis interdicti.sed bene iure cauet q clerici seculares portent vestes vsq ad talos ; vt no.in.c.clerici.el grāde.extra de vita ꝛ honesta.clericoꝝ.ita no.in.d.c.ꝙtingit interdū.de senten.excō.Vide glo.xxj.q. iij.in summa.ꝛ gl.xxx.distin.ſi q̄s virozū.que dicit q standū est consuetudini. ¶Et ſi vestes sunt clericales vel nō cognitio spectat ad iudicē ecclesiasticū ꝛ non ad iudicē laicū:vt notat do.Dñic⁹ in.c.j.§.finali.l ceteris.in fi.de clericis coniugatis in.vj. ¶†Quid de portātibus vestes seu caligas scachatas seu virgatas an pdāt priuilegiū.Vide Frāci.zab.in clemē.qm.l.j.col.circa finē.et in.§.fi.eiusdē cle.ō vita ꝛ honesta,clerī. vbi oino vide. ¶†De tonsura q̄lis debeat esse ꝛ quare clerici eā portēt.vide tex.in.c.duo sunt.xij.q.ij.ꝛ bonā glo.in clemē.j.de vita ꝛ honesta.cleri. ¶In q̄ autē constat tōsura an in pte superiori in modū spere in qua clerica dicit:an i parte inferiori tondēdo capillos.vide Joan.de imo.in.c.clerici.in.j.col.ꝛ l vltima pte in princi.de vita ꝛ hone.cleri. ¶†Quid aūt sit prima tōsura.vide Jo. de imo.in.c.clerici officia.ex̄ de vita et hone.cleri.in.ij.col.circa finē. ¶Scōm ꝓbat p tex.in.c.cū non ab homine.ibi ꝛ enozmitati.extra ō sentē.excōmu.p tex. ꝙuncta glo.in ꝟbo coganꝫ in.d.c.ꝓpendimus.ex̄ de sentē. excōmu. Idē sentit gl.in.d.c.cōtingit interdū.eo.tit.facit.c. peruenit.el picolo . eo.tit. ¶Tertiū q frequētauerit in delictis probat in.d.c. cōtingit interdū.ibi excessibus:qr loqr in plurali numero:ergo duo ad minus saltē reqruntur.l.vbi numerus.ff.de testib⁹.ꝛ.c.pluralis elocutio.de regu.iur. lib.vj.Itē ꝓbat in.d.c.ex pte.iij.de priuilegiis.ibi in aliquib⁹ fere factis.ꝛ l.c.j. extra de apostatis.ibi ſi l criminib⁹ deprehensi.ꝛ in.c.cū non ab hoie.extra de iudiciis. ¶†Quot aūt vices inducāt frequentiam dic due vices.argu.de vita ꝛ hone.cler.ministeria.ꝛ ō elec.c.venerabilis.cū concoz.ita dicit do.Anto.ō bu. in.c.cū oporteat.l fi.j.col.in ꝑn.ij.extra de accusa. ¶Quartū q sit deprehēsus ꝓbat l.c.ex pte.iij.extra de priuilegiis. ibi cōprehēdunt in aliquib⁹ fere factis ad fi.vbi fuerint deprehēsi.extra de priuilegiis.ꝛ in.c.j.ex̄ de apostatis.ibi ſi in criminib⁹ deprehēsi.ꝛ l.c.cū nō ab homine.extra ō iudiciis.ibi in criminib⁹ deprehēsi.ꝛ etiā no. Jo.an.in.c.ꝓpēdimus.circa mediū ibi.ꝛ ibi deprehēdāt. extra ō sen.excō. ¶†Et deprehēsus ō q̄n est capt⁹ in crimine:vt ꝓbat l.d.c.cū nō ab hoie.ibi deputēsus legitīe atq ꝓuict⁹.ꝛ ꝓbat p tex.ꝛ gl.l.l.ſi q̄s diacon⁹.l. distin.in ꝟbo deputēsi.ꝛ i.l.palā.§.q̄ in adulterio.l ꝟbo deputēsa ē.ff.ō ritu nu. .ꝛ in.l.ſi l ꝑnc.ibi l scelere deputēsi .ff.de bonis eoꝝ q̄ sibi moꝛ.ꝓsci.facit qō no.l l.ſi barsatoꝛā.c.ō fideiusso.ꝛ l.l.j.p bar. ff.de acq̄.possess.ꝛ l.lij.p Cy.ꝛ docto.c. ō acq̄rē.possess. ¶†Quātū etiaz reqrit q̄ ꝛterueniat trina admonitio:vt ꝓbat in.c.ꝙtingit interdū.iij.ex̄ ō sentē.excō. ꝛ in.c.l audientia.e.ti.ꝛ l.c.fi.ex̄ de vita ꝛ hone.cler.Et hoc tz Anto.de but.fm Joā.an.l.c.ꝓpēdimus.ō sentē.excō.vbi dicit sic ad lram.Si clericus dimisit habitū ꝛ se igessit enozmitatib⁹:ꝛ fuit monit⁹ vt reassumeret pdit priuilegiū.sic intelligitur.c.in audiētia.ex̄ ō sentē.excō.Sz ſi

fuit monit⁹ vt habitū reassumeret ⁊ se
igessit enormitatib⁹ ⁊ habitū nō dimisit
nō ꝑdit ꝓuilegiū clericale. Si vo dimis
so habitu se ingessit enormitatib⁹: cū th
fuit admonit⁹ sicut is nō erat lcorrigi⁹
37 bilis. ōt Jo. an. ⁊ q; si est iueterat⁹ l enor
mitatib⁹ ꝑdit ꝓuilegiū ēt quo ad alios.
ita intelligāt decretalis ppendim⁹. Si
nō est inueterat⁹: ſz enormitatib⁹ se in⁹
gessit habitu dimisso nō ꝑdit priuilegiū
q̄ ad alios. ¶ Dicit th q; putat q; iusti⁹
tiā facies nō grauet onere eundi ad se⁹
dē apostolicā: ⁊ sic pōt dicta decretalis
perpēdimus scdo loco ltelligi. Ex q̄bus
verbis apparet q; Jo. and. ⁊ Ant. ō but.
tenēt q; etiā si clericꝰ ingerit se enormi
tatibus nō ꝑdit ꝓuilegiū fori nisi fuerit
tertio monit⁹. Jntelligēdo th ō foro: vt
ipse nō possit ꝓueniri nisi coram iudice
ecclesiastico. vt dicit Jo. an. l. c. perpēdi
mus. in nouella. vbi sic dicit. si sumptis
armis ⁊ dimisso habitu ingredit belluz
vel aggressiones quo ad alios q̄ tūc cū
eo percutiunt ꝑdit ꝓuilegiū: sed nō quo
ad forū: vū tunc capt⁹ dz restitui iudici
ecclesiastico. Et hāc opi. q; req̄rat trina
admonitio ad hoc vt clericꝰ ꝑdat ꝓui⁹
legiū clericale tenet excellens doctor ⁊
magnus practic⁹. do. Alb. de rosa. l ope
38 re statutoꝝ l. iij. ꝑte. q. xliij. vbi dicit ⁊ q;
circa imiscētes se enormitatib⁹ ⁊ male
ficiis. ſz text⁹ ⁊ gl. circa hoc variare vi⁹
deāt: vidit th cōster obseruari q; exigat
monitio: ⁊ si post monitionē se nō corre
xerit: tūc ꝑdit ꝓuilegiū clericale ⁊ subia
cet iudici seculari. ¶ Et ita ēt vidi ob⁹
seruari Padue et Bononie et Uerone
plures. et ita ēt iudicari. ¶ Immo pl⁹
sentit etiā Jo. an. in. d. c. ppēdimus. eꝛ̄
ō sentē. excō. q; etiā si ola illa q̄nq; iter⁹
uenirent: ac etiā si interuentret sextū q;
esset incorrigibilis: nō th ꝑderet priuile
giū quo ad fozz: q; esset restituēd⁹ foro
ecclesiastico: ſz solū ꝑdit priuilegiū quo
ad mittētes manus in tpm. ⁊ ita retinē
do cū eo trāsit do. Ant. ō bu. in. c. ſ. circa
39 fi. eꝛ̄ de apostatis. ¶ ⁊ Jstud q; requirat
trina admonitio non tenet do. Ant. de
but. l. c. ſ. in fi. eꝛ̄ de apostatis. qñ est cle⁹
ricus ꝑte tōsure seu in minorib⁹ cōsti⁹
tut⁹. ſz l alīs clericis in maiorib⁹ cōsti⁹
tutis sic. Et idē dicit ipse Ant. ō but. l. c.
40 ex ꝑte. iij. añ fi. eꝛ̄ de ꝓuile. ⁊ vbi ōt fm
Soꝛre. q; si clericꝰ in minorib⁹ cōstitut⁹
dimittit habitū et reputat vt laic⁹ etiā
si nō sit monit⁹ ꝑdit ꝓuilegiū fm Sof. ⁊
sic ōt q; pōt tēperari. c. si iudex laic⁹. de
sentē. excō. lib. vj. q; dictū th ltellige dū
modo alia q̄tuoꝝ de q̄b⁹ supra ꝓueniāt.
41 ¶ ⁊ Jtē in clerico cōiugato vt nō req̄rat
monitio: vt no. doct. l. clemē. j. de vita ⁊
hone. cleri. ⁊ in. c. j. de cleri. ꝓiug. lib. vj.
Nota th q; ꝑ admonitio non pōt fieri ꝑ
iudicē secularē: ſzoꝝ fieri ꝑ iudicē dioce
sanū: vt ptz ex ꝑn. c. ꝓtigit interdū. el. ij.
ibi in diocesi tua. ꝓiūcto vbo ibi a te. de
sentē. excō. ⁊ idē ꝑdat ⁊ clari⁹ in. c. I au
dientia. eo. ti ibi si a ꝑlatis suis. Et idē
dicit Cy. si esset admonit⁹ ab habēte q̄si
epalē iurisditionē ō q̄b⁹ in. c. abbates.
de ꝓuilegiis. in. vj. ꝑ gl. singularē in cle⁹
mē. j. ō reb⁹ eccle. nō alie. ⁊ ꝑ Bar. l. I. ū.
ō trāsac. ¶ Jtē si est vnica facta cū ꝓmi
natiōe sub pena ꝓuatiōis ols ꝓuilegiū
clericalis: q; illa loco trine admonitio
nis hr̄: vt in. c. ꝑterea. eꝛ̄ de appella. ita
dicit Ant. de but. l. c. ū. sacerdotib⁹ post
medīū. eꝛ̄ ne cleri. vel mona. Modo ad
ꝓpositū cū l casu nostro nō iteruenerit.
Jmmo nec aliq̄ ipsoꝝ seq̄t q; non ꝑdi
dit Aluiſ⁹ ꝓuilegiū clericale. Nā aluis⁹
sius nō dimisit tōsurā: q; semp eā gessit
ſz l habitu clericali incesserit: et sic pri⁹
mū nō interuenit q; est vt nō incedat in
42 habitu ⁊ tōsura. ⁊ nā ſz in clerico cōiu⁹
gato duo req̄rant copulative. s. habit⁹
⁊ tonsura ad hoc vt gaudeat priuilegio
clericali: vt est text. in. c. j. de cleri. ꝓiug.
l. vj. th l clerico nō ꝓiugato sufficit alte⁹
rū istoꝝ: vel q; deferat habitū vel tōsu⁹
rā ad fi vt gaudeat priuilegio clericali:
vt notat domi. Frāc. zab. l repetitio. d. c.
ppēdim⁹. extra de sentē. excō. ¶ Jtem
nec scdz q; nō cōmisit enormitates seu
delicta enormia: qō ptz ex gñe pene q̄
fuit sibi ꝓposita: q; cōdēnat⁹ in. cl. lib.
¶ Jtē q; nō est peruētū ad magnā san⁹
guinis effusionē: ergo vt ptz ex his q̄ di
xi. ō. l ꝑne. huius serie qōnis. ¶ Jtē nec
tertiū interuenit. s. q; enormia frequen⁹
tauerit: dato q; illud fuisset enorme: q;
aliud delictū nō ꝓmisit postq̄ ē clericꝰ.

Et ꝛz dicaꝫ ꝙ eſt ſuſpitio ꝙ alia cõmiſe
rit:tñ iſta ſuſpitio nõ ſufficit.Reqrit em̃
ꝙ de hoc manifeſte ꝛſtet ꝙ frequẽtaue
rit delicta.¶Itẽ nec quartũ iteruenit
ſ.ꝙ fuerit deꝓhẽſus in crimine:qz nõ
modo nõ eſt deprehẽſus:imo nec ꝓba-
tũ ꝙ fuerit.¶Itẽ nec quintũ iteruenit.
43 ſ.tꝫ fuerit tertio admonitus:qz immo
nunꝯ fuit admonitus a iudice eccleſia
ſtico vt reaſſumeret habitũ ⁊ tõſurã et
nõ delinqueret.ergo patet ꝙ nullo mõ
põt dici ꝙ amiſerit ꝓuilegiũ clericale:
⁊ maxime quãtũ ad foꝛũ:etiã ſi ola ꝓdi
cta interueniſſent:vt dixi.ſ.ſm Jo.an.
in.d.c.ꝓpẽdim⁹.⁊ Ant.de but.in.d.cap.
j.ad finẽ.extra de apoſtatis.¶Nec ob.
c.j.extra de apoſtatis,qz ſm Hoſt.ibi in
verbo liberari in vlti.opi.illud.c.intel-
gitꝫ de monito.ſed in caſu noſtro Aluiſ
ſius nõ fuit monit⁹.⁊ ita etiã ſentit ibi
gl.ſi.in fin.ſm Tãcre.¶Itẽ illud.c.lo-
quitꝫ qñ cleric⁹ dimittit tõſurã ⁊ habitũ:
vt patet ibi relicto ordine ⁊ habitu ſuo.
Sz iſte Aluiſi⁹ nõ dimiſit tonſurã:ergo
ꝛc.¶Itez loquitꝫ illud.c.in criminibus
enoꝛmib⁹:vt intelligit in.c.ꝓpẽdim⁹.
extra de ſen.excõ.ſed in caſu noſtro vt
dixi nõ fuerũt ꝓmiſſa delicta enoꝛmia:
ergo ꝛc.¶Itẽ loquitꝫ illud.c.qñ frequẽ
tauit delicta:vt ꝓz ibi dũ ꝺt in crimini-
bus in plurali numero:ſz hic nõ frequẽ
tauit delicta:ergo ꝛc.¶Itẽ loqꝫ dictũ
capitulũ qñ cleric⁹ fuit deprehẽſus in
crimine:vt patet ibi.ſi in criminib⁹ deꝓ
hẽſi.ſz Aluiſi⁹ nõ fuit deprẽſus in crimi
ne:ergo nõ ꝺz perdere priuilegiũ ꝓpter
d.c.j.¶Nec ob.c.ex ꝓte.iij extra de pri
uilegiis:qz ibi loquitꝫ qñ illa quatuoꝛ q̃
reqrunt:vt dixi.ſ.interuenerint:vt ꝓz
ibi in verbo cũ deprehẽdunt in aliq̃b⁹
fere factis.⁊ in fine ibi in delicto deꝓre
hẽſi.⁊ ibi ſine tõſura ⁊ habitu q̃ interue
nerũt in caſu noſtro:ergo ꝛc.¶Itẽ illũ
capitulũ loquitꝫ qñ fuit tertio admonit⁹
ſi ꝛſtabat ꝙ eẽt cleric⁹:vt ibi gl.ſz in ca-
ſu nr̃o ꝛſtabat ꝙ Aluiſi⁹ erat cleric⁹:qz
deferebat tõſurã: ergo ꝛc.¶Preterea
illud capitulũ ex ꝓte ꝺz intelligi fꝫ ꝙ in
telligitꝫ.c.ꝓpẽdim⁹.extra de ſen.excõ.ſz
illud capitulũ loquitꝫ ⁊ intelligitꝫ i alijs
terminis q̃ ſit caſus nr̃:vt ſtatim dicã i
intellectu.d.c.ꝓpẽdim⁹.
¶Nec ob.c.ꝓpẽdim⁹.cꝫ
de ſen.excõ.qz illud capi
tulũ loquitꝫ in illo q̃ erat
inueteratꝰ in enoꝛmitati
bus.⁊ ita intelligit ibi
lũ.ex.domi.Ant.de but.
fz Jo.an.vt dixi.Sz hic
Aluiſi⁹ nõ fuit inueтera-
tus in enoꝛmitatibus.
¶Scõo ille text⁹ intelli
44 gitꝫ ꝙ qñ cleric⁹ dimit-
tit habitũ ⁊ tõſurã ⁊ inge
rit ſe enoꝛmitatib⁹ ꝙ ꝓ-
dit ꝓuilegiũ a quo ad per
cutientes eũ.ſ.ne leidãt in
canonẽ ſi q̃s ſuadẽte dia
bolo.xvij.q.iij.ſz nõ q̃d
foꝛ fz Jo.an.ibi.Et ẽ rõ
fz dñm Paulũ de doctis
45 ibi i fine.tNã ꝓuilegiũ
foꝛi ꝺſcẽdit a Deo.xcvj.
diſt.imꝑatoꝛ.vbi ꝺz noli
tãgere chriſtos meos.ſz
priuilegiũ canonis ſi q̃s
ſuadẽte.venit ab homi-
ne nimirũ ſi facilꝫ per-
ditur priuilegium iuris
diſpoſitiui q̃ iuris diui-
ui.¶Tertio ille tex.in-
telligitꝫ ꝙ ꝛz laic⁹ faciẽs
iuſtitiã nõ grauetꝫ onere
eũdi ad ſedẽ apoſtolicã:
nõ tñ ꝓp hoc negatꝫ ibi ꝙ
cleric⁹ quo ad foꝛũ ꝓdat
ꝓuilegiũ:ſm domi.Ant.
ibi q̃ dat ẽt iſtũ ꝛtellectũ
ibi nobis nõ vr̃ ꝙ interfe
ctoꝛes.¶Quarto illũ ca
pitulũ loqꝫ qñ trina ad-
monitio ꝑceſſit ſm alij
quos doct.ibi.vñ fz iſtos
intellect⁹ illud capitulũ
nõ ꝓbat ꝙ Aluiſi⁹ ꝓdide
rit priuilegiuz ꝯicale.
¶Preterea ⁊ q̃nto illud
capꝫ ꝺz ꝛtelligi qñ illa q̃
tuoꝛ vel q̃nq̃ de q̃b⁹ dixi
interueniũt q̃ i caſu nr̃o
nõ iteruenerꝫ.¶Ex his
omnib⁹ cõcludit ꝙ alui

a ¶Priui
legium. ad
de oꝛdr.in
conſi.xxxij.
Barto.in.l.
apũ labeo-
nez.ſ.ſi q̃s
virginez.ff.
de iniurijs.
bal.in.l.ſi q̃
p calũniaz.
ver.⁊ ſumit
gl.hic.C.de
epi. et cle.
docto. in.c.
ex parte.et.
ij.de priui-
leg.et in.c.
vnico.ꝺ ob.
ad ronci.et
in.c.in au-
dientia. de
ſen.excom.
Spec.in ti.
de cle.cõiu
ga.i.j.cõlũ.
vbi de iſta
cõcluſionẽ
late.

sius nō merct amittere priuilegiū cleri
cale:ꝛ sic ꝙ debeat indistincte per dñm 4
potestatē Uerone remitti ad iudicē ec
clesiasticū. ¶Et vt predicta suadet etiā
cōis practica obseruata q̄ est ꝛ fuit vt di
xi.s.fm Bal.de rof.ꝛ qz vidi ita iudicari
ꝛ obseruari Uerone in persona Jacobi 1
farfuzole qui quēdā macellatorē cū en
se in capite vulnerauerat:ꝛ cū esset de
tēt⁹ per dñm potestatē post lōgas dispu
tatiōes fuit ꝛcluſum ꝛ determinatū me
tūc allegāte p dicto Jacobo ꝙ remitte
rct ad iudicē ecclesiasticū ꝛ ita fuit re
46 missus. †Que cōis practica ꝛ obseruan 2
tia est optima legū interpres:vt.l.si de
interpretatio.cū.l.seq.ff.de legib⁹. Itez
hoc ēt suadet fauor religiōis p qua l du
bio est iudicādū:vt.l.sunt pſone.ff.de re
li.ꝛ sump.fune.ꝛ no.gl.no.xiiū.q.ij.sup
prudētiā.ꝛ gl.in.l.locū.in prin.ff.de vsu
fru. ¶Ultimo hoc etiā suadet:quia ista
pars est tutior vnde amplectēda:vt in
c.iuuenis.extra de sponsa.ꝛ in.c.illud.
de cleri.excō.mini. Nā dixit Jesus:noli
te tangere christos meos.i.sacerdotes
vel clericos:vt no.gl.in autē.de nō alie
nādis.§.j.col.ij.ꝛ notat Bal.in.l.si qua 3
per calūniā.in pe.col.ad fi.C.de epi.et
cleri. ¶Si nō remittat posset potestas
incurrere in excōicationem ꝛ facere cō
tra preceptū legis diuine. ¶Si remit
tit nō peccat ꝛ securus est:qō benefacit:
qz etiā iudex ecclesiasticus faciet iusti
tiā sicut solet. De septima ꝛ vltima pte:
an dict⁹ Aluisius sit effect⁹ incorrigibi
lis:ex qua bis vel ter dz cōmisisse delic
ta enormia de quib⁹ supra:ꝛ sic ppter
hoc amiserit priuilegiū clericale nō curo
tractare:qz satis ē declaratū p. ꝑdicta.
47 ¶†Sed si vis videre qñ quis dicat in
corrigibilis.vide Ant.de bu.ꝛ oēs doc.
in.c.cū nō ab hole.extra de iudi.ꝛ vide
ter.in.c.vt fame.extra de sentē.excō.

¶Summarium super cōsi.xū.

1 ¶†Expense an tarari possint:qñ quis
propter delictū ꝓdēnat⁹ fuerit:ꝛ de ex
pēsis nulla mētio facta ē numeris olb⁹
sequentibus per totū consilium.

2 Petitio quādocūq; inepta fuerit pars
dz absolui ab obseruatione iudicū.

3 Expense tarari non debent:nisi earum
condemnatio precedat.

Judicis officio aliqd expediri dz:qñ ꝛ
ba ipsa ad iudicem referuntur.

¶Consilium.xū.

In christinomi
ne.†Sup expēsis petitis ta
xari per Venturinum de Sō
cino cōtra Galeatium ab ho
rilogio. ¶Duo sunt principaliter cōsi
derāda. ¶Primū est:an illa petitio ta
xatiōis sit apta ꝛ legitime facta vel nō.
¶Secundum posito ꝙ sic:an ille expē
se tarari ꝓbeāt.necne. ¶†Circa pri
mū breuiter est dicendū ꝙ illa petitio ē
inepta.ꝛ ꝓpterea dz Galeatius absolui
ab obseruatiōe iudicū:vt.l.j.§.penul.et
ibi no.ff.si mēsor falso mo.dixerit.et hꝰ
in.c.examinata.extra de iudicīs.et in
l.j.per glos.ꝛ docto.ff.de assessoribus.
vbi glo.dicit ꝙ iudex nō dz admittere li
bellū ineptū sed ipsum respuere:maxi
me cum in casu nr̄o hec exceptio fuerit
opposita. ¶Qō aūt illa petitio sit ine
pta:ptz qz petit tarari expensas anteq̄
in expēsis sit Galeatius cōdēnat⁹ ꝙ fie
ri nō dz. ¶†Expense eīm tarari non de
bent nisi precedat earū cōdemnatio:qz
expense nō debent nisi quis in eis cōdē
natus sit:vt ꝓbat in.l.fi.C.qñ ꝙoca.nō
ē necesse nec de iure cōi nisi ex interual
lo lata sniа in principali potest in expē
sis cōdēnari.l.terminat. Et ibi per Cy.
ꝛ doc.C.de fructibus ꝛ litis expēsis. Et
est rō:qz veniunt iste expēse officio iudi
cis:vt no.glo.ibi.ꝛ in.l.seueritatis in fi
ne.C.de excusa.tutorū.ꝙ nō durat lata
snia.vt.l.iiū.C.depo.nisi ea.die.l.pau.j.
ff.de re iudi.ꝛ istud nō dz dubiū. ¶Nec
obstat si dicat ymmo est ꝓdēnat⁹ p snias
dñū ptātis etiā in expēsis:vt ōt Uēturi
nus in sua petione ꝛ replicationib⁹:qz
hoc est falsum. In snia eīm solū est cōdē
nat⁹ Galeatius in libris trecētis cōi:et
i alīs libris trecētis liuriā passo.vz ip
so Uēturino quas libras sexcentas sol
uat ꝛ in alio nō est cōdēnat⁹. Et ideo cū
petat tarari expēsas in quib⁹ dicit Ga
leatiū esse ꝓdemnatū. Et ex tenore snie
dicat hoc apparere. Ex tenore snie ap
paret ꝛriū:sequit ꝙ ipse Galeatius dz

absolui.facit quod notat Bar.z docto. in.l.ñ.C.si cer.pe. ¶ Nec obstat dum dicit secundo q̄ intelligitur condemnat⁹ vigore alterius statuti q̄ vult q̄ vbi iudex in snia non facit mentionē de expēsis. Intelligit q̄ vict⁹ victori sit in expēsis cōdemnatus:qz illud statutū loquit in causis ciuilibus tm̄ z nō in criminalibus qō patet:qz est positū in secundo libro statutoz causarū ciuiliū:z nō in tertio l quo posita sunt statuta causaz̄ criminaliū:z sic statutū dz intelligi fz titulū seu libz̄ū in quo positū ē.l.imperatores.ff.de in dic̄ adiec.z.ſ.quibus in prima cōstitutiōe codicis.cū simi. ¶ Nec obstat statutū qō incipit:In quacūq̄ cā tam ciuili q̄ criminali:q̄ vult idem in criminali q̄ in ciuili quo ad cōdēnationē expensarū:qz illud statutū nō vult q̄ condēnatus in principali habeat p̄ cōdēnato in expēsis. Immo vult q̄ ad hoc vt expēse debeant etiam in cā criminali:nō sufficit q̄ ferat snia super crimine: sed requirit q̄ etiā ferat snia sup expensis:vt patet ibi dū dicit. Victus victori debeat in expensis legitimis condemnari. Nā dū dicit debeat ꝑdemnari presupponit q̄ non sit ipso iure condemnatus:ſz debeat cōdēnari per glossam notabilē in.l.in criminali.C.de iur.om.iu. z in.l.iubemus.ſ.sane.C.de sac.san.ec. Item dū dicit victus victori apparet q̄ nō cōprehendit Venturinū:qz non fuit victor:ex quo non produxit actionem. ¶ Nec obstat fm statutum sub rubrica de insultib⁹ vulnerib⁹ z feritis:qō incipit.qui aliquez vulneraverit:qz dū dicit ꝑpellat per dñm potestatē vel iudicē maleficiorū ad soluēdū vulnerato oēs expēsas ꝛc.qz illud statutū intelligit si fuerit condēnatus per viā accusatiōis vel per viā cōdēnatiōis officio iudicis: vt probat per tex.cū gl.ñ.in.l.seueritatis. C.de excu.tut. ¶ Et hoc patet quia ꝑ da referuntur ad iudicem:ergo competit officio iudicis,glo.est notabilis in.l. si soror.C.de colla. Cū ergo non petat eum condemnari in expensis z nō sit condēnatus ergo petitio inepta ideo Baldeatus debet absolui.

¶ Summarium super cōsilio.xiñ.

¶ Decreto principis stante q̄ nullus possit dare de pāno insolutum laboratoribus artis lane sub pena tam dantiꝫ q̄ accipiētibus si oēs magistri cū laboratoribus q̄uenerint de dādo de pāno: nunq̄ recipiendo decretum:an in penā inciderint:z q̄d si post decretū aliq̄ magistri effecti sint:qui ꝙuenerūt:numeribus sequētibus per totū consilium.

Decretū seu cōstitutio aliqua ligat contraueniētes saltem post duos menses.

Inferior nō habet potestatem cōtraueniendi suo domino superiori.

Peccata tāto grauiora sunt:q̄to diutiꝰ infelicē animam detinent alligatā.

Lex ad hoc vt valeat:z effectū ꝓducat tria necessario requiruntur.

Lex q̄ nūq̄ approbata fuit:nec in vsuz recepta:an legis vigorē habeat:ex⁹ maxime quo ad penā imponendam.

Legis transgressores non dicuntur nō seruantes legem seu cōstitutionē:q̄ vtētiū moribus approbata non fuerit.

Epe quispiam si statuto suo portantes perlas excōicet q̄ a nulla muliere obseruatuz fuerit:an omnes mulieres excommunicate sint.

Pena aliquo in statuto imposita an ipso iure imposita dicat vl snia requirat.

Reformatio q̄dā statuto contraria si facta fuerit:statum tamen ante z post fuerit seruatū z practicatū:z non reformatio an statutū valeat.

Consuetudo particularis alicuius loci in non soluendo decimas an z quo pacto excuset.

Tempus non est modus tollende vel inducende obligationis.

Lex quando precepit vel vetat z tendit ad commodum priuatum principaliter tolli potest:quando non recipitur per eos:ad quorum vtilitatem principaliter facta est.

Tutela munus publicū dicitur.

Dare z accipere quādocūq̄ prohibitū fuerit:a sponte soluente etiam non recipere licet.

Jus tolli ab initio aliud est:et aliud ab initio non recipi.

Causa quelibet etiam iniusta dolo vel pena excusat.

18 Inferior quomodo contra legē superioris venire possit.

19 Decreto aliquo penali si quidā pr⁹ impune cōtrauenerint: an etiā secundi cōtrauenientes in penā inciderint.

20 Faciunt q̄ alū qui eodem iure censent: ita facere debent.

21 Error communis a pena fa: tē superuenientes excusat.

22 Carceres priuatos qui tenet: quo casu absolui meretur.

23 Collega alicui⁹ officii si plures fuerint: z aliquo in actu p̄ oēs fiendo notarius ōmnium nomina ponat: licet aliq̄s eorum sit absens: an excusantur.

24 Actum aliquem si quis faciat: qui cōiter licitus estimatur: contrarium tamē est in veritate: qm̄ sapit vsurariā prauitatem: an ex hoc vsurarius dicatur.

25 Statuto si caueat: q̄ null⁹ de nocte aī cāpane pulsationē portet certas reserra ciuitatē: vel q̄ null⁹ possit ire p ciuitatē sine lumine: si aliq̄s de mane surrexerit: credēs campanā esse pulsatā: an statuto ꝯueniat: ita q̄ puniri debeat.

26 Animaliū custos si animalia i pascuis dimiserit: vbi cōiter dimitti solebāt: z lupus ea comederit: an excusetur.

27 Pena legali q̄libet ēt iniusta cā excusat.

¶ Consilium.xiij.

1 IN christi nole amē. ¶ Statre quodā decreto Illustrissimi z excellentissimi domini Ducis Mutine p̄tra mercatores z artifices z laboratores artis lane. In quo inter cetera p̄tinet in primo capitulo q̄ p dictos artifices z principales Mutine: nullo modo dari possit ipsis laboratorib⁹ aut alicui alteri nec per eos laborantes seu alicui pro eis z eorum nominibus accipi possit aliqua panni quātitas quoquomodo: nec pro eorum vsu: nec vēdendi causa sub pena solidorū viginti triū pro quolibet brachio auferēda: tā a dāte q̄ ad recipiente: que pena p duobus tertijs applicet z applicari debeat camere Ducis: z p alia tertia accusatori. Itē q̄ de ceteris reb⁹ puta frumētis: vino: ac lignis: sotularib⁹: specierijs: z alijs rebus necessarijs: excepto pāno possint dare ꝯsolutū ipis laboratorib⁹ p dnab⁹ partib⁹ mercedū ipsorū laboratorū: z p victu et vsu eorū: vt latius in dicto decreto fit mētio vt supra p̄tinet. Quo decreto publicato Mutine dicti magistri artis lane desiterūt a laborari facendo certis diebus sub p̄textu q̄ nō haberēt tot pecunias cū q̄b⁹ possent laborari facere maxle i tāta quātitate put facere cōsueuerāt: ac etiā vt possint meli⁹ lucrari dādo ꝯsolutū de pāno z alijs reb⁹ q̄ videtes ipi laboratores z ītelligētes se pati maximū dānū z ītereſſe: q̄ nihil poterāt lucrari nō laborādo nec sustētare se z familiā suā: ꝯuenerūt cū ipsis magistris de laborādo z d̄ accipiēdo pāno z alijs reb⁹ p eorū mercede: z ita p̄ēti fuerūt z steterūt. z obseruauerūt vsq̄ i p̄sentē diē: z sic dictū decretū a tpe quo fuit cōditū z publicatū nunq̄ fuit obseruatū: nec etiā ante ab aliquo de dictis magistris vl laboratorib⁹. S. de cōi concordia oēs tā magistri q̄ laboratores qui tūc erāt tēpore publicatiōis dicti decreti nūq̄ receperūt nec acceptauerūt dictū decretū: imo ei oēs ꝯuenerūt vsq̄ in hūc diē. Post dictā publicationē decreti p tres quatuor aut quinq̄ annos alū inceperūt facere pannos z esse magistri artis lane. qui videtes magistros antiquos nō obſuare dictū decretū: simil⁹ inceperūt laborari facere z dare de pāno ꝯsolutū. Nūc vero elapsis tredeci annis accusati fuerūt oēs p̄dicti magistri: er eo q̄ d̄ ipos incidisse in penā decreti: q̄ ei ꝯuenerūt dādo pannū laboratorib⁹ ꝯsolutū. ¶ Modo querit de pluribus: z primo si oēs magisti artis lane q̄ erāt tēpore publicationis dicti decreti z de volūtate z cōsensu laboratorū ꝯuenerūt dicto decreto dādo pānū ꝯsolutū: nec vnq̄ receperūt aut acceptauerūt dictū decretū incide rint in penas decreti. ¶ Scdo si pr⁹ p aliquos tm̄ magistos z laboratores ꝯuētū fuisset dicto decreto: z alū postea idē fecerit: an illi scdi in penā incideꝛint. ¶ Tertio si aliq̄ magri post dictū decretū publicatū effecti sūt post aliq̄s annos: z ipsi etiā similiter decreto p̄tq̄

uenerūt:an inciderint ī penā. ¶Quarto si per decē annos fuisset prescriptū illi decreto propter ꝙtrariū vsum:an illa prescriptio ꝑsit etiā quo ad penā nō petēda. ¶In christi noīe ꝛ inuocata spūs sancti grā. ¶Circa ꝑmū dubiū an oēs magistri qui erāt tpe publicatiōis ꝛ de uolūtate ꝛ ꝙsensu laboratorū ꝙtrauenerūt dicto decreto nūquā ipsum recipiēdo ī penā inciderint. Et prima facie vī dicēdū ꝙ sic: † qꝛ cū illud decretū fuerit publicatū vī ligare ꝙtraueniētes saltē post duos mēses:vt ī auk.vt facte none cōstitutiōes.ꝛ no.ꝑ gl.ꝛ doc.in.c.cognoscētes.extra de cōstit.ꝛ ꝑ gl.in data sexti libri. ¶Nec licitū fuisse vī ꝙ magistri ꝛ laboratores venerūt ꝙ ōcretū ꝑncipis phibituū ꝛ ꝑceptū nō obseruauerūt.c. ū.extra de maioritate ꝛ obediētia.† qꝛ iferior nō hz ptātē ꝙtraueniēdi suo dño superiori.c.cū iferior.ō maioritate ꝛ obediētia. Et ad iferiores monet necessitas obsequēdi.vt in.c.ꝙ in ecclesiarū.de cōstitutio.ꝛ in.c.cū laicis.in ꝑnci.de reb⁹ ecclesie nō alienādis cū similibus Nec cōsensus olim etiā laboratorū vī suffice re:ex quo in decreto imponit pena tam magistro dātiq̄ laboratori recipiēti.ar. gl.in.l.ꝙ cuiq̄ ꝑstat.ff.de regulis iur.in vltima charta.ꝛ ꝑ id qō ibi notat Bar.l l.si qs ꝑ eo.in penultima colū.ff.ō fideiussorib⁹. ¶Et maxime cū illud ōcretū fuerit factū ꝑ bono publico illi⁹ ciuitatis Mutine.vt patet in ei⁹ ꝑemio l ✠si. nos qui ꝑ bono eiusdē ciuitatis nr̄e ꝛc. Et ideo dicto bono seu iuri publico ꝑtes ipse ꝑuate nō potuerūt renūtiare.l. ius publicū.ff.de pactis cum similib⁹. Nec videt excusari et ex eo ꝙ ꝗuenerit semp ꝑ duodecim annos:† qꝛ petā tāto gramoza sunt ꝙto diuinis ifelicē alam detinēt alligatā.c.fi,extra de consuetu. ¶Sz istis non obstātib⁹ ꝙtrariū credo esse de iure veri⁹:vcz ꝙ null⁹ eoꝝ l peā inciderit. ¶Et ꝙ hoc sit verū ꝓbat. Nā ad hoc vt ualeat lex ꝛ effectū ꝑducat:vel decretū ꝑncipis siue ducis qō hz vim legis,iurta notata l.l.quinta.in fine ꝑncipū.ff.ō ✠b.obli.ꝑ Bar.ꝛ alios. ꝛ per Bar .in.l.ū.in fine.ff.de bonoꝝ possessio.ꝛ in.l.omnes populi.ff.de iusti tia ꝛ iure.ꝛ per Bal. ꝛ doc.in rubrica.c. ꝙ admit.cū similib⁹. ¶Tria sunt necessaria.† ꝓmū vt fiat ab illo qui pōt legē ꝙdere.xvj.distin.tū. ¶Scōz ꝙ sit publicata:vt no.l.d.c.cognoscentes.extra de cōstitutio.cū alijs sup:a ad hoc allegatis. ¶Tertiū ꝙ sit recepta ꝛ vsu approbata:vt probat.iij.distinctio.l istis. ꝛ in.§. leges.ꝛ in.§.hec etiā.l ꝑncipio.ꝛ ibi hoc notat Archidia.ꝙ tenet ista tria esse necessaria.Et idem tenet Paul⁹ de liaza.ꝛ Matthe⁹ in ꝑmio clementinarū l.§.vniuersitati. ¶De duob⁹ ꝑmis nulla est dubitatio.Sz de tertio ꝙ sit necessariū:vt etiā sit recepta ꝛ vsu approbata ē maior dubitatio. ¶Pro cui⁹ declaratiōe ꝙsidero tres casus. ¶Un⁹ est qñ nō fuit lex vsu approbata:puta qꝛ nunquā casus legis euenit:puta qꝛ nullus laborasset.ꝛ iste non est casus noster ꝛ illius qōnis an per desuetudinē tollat lex de qua habetur per Cy.et doctores in.l.fi.C.de iure dñū impe.et in proemo institutionū.in ✠igitur.in fine.ꝛ ibi per glo.ꝛ doct.in.l.de quibus.ff.de legib⁹.ꝛ per glo.in.c.si de terra. extra de ꝓbile gūs.ꝛ per glos.xv. q.vltima.c.multa.in verbo cōnubio.in fi.cū similib⁹. ¶Secūd⁹ casus est qñ lex fuit recepta ꝛ vsu approbata sz postea cōtrauentū est:an tunc tollat lex hī in dicto.l.de quib⁹.ff. de legibus.ꝛ in.c.finali extra de ꝙsuetudi.Et iste ēt nō est casus noster. ¶Tertius casus ē qñ lex nō fuit recepta nec vsu vnq̄ approbata:sz ei⁹ casus euenit ꝛ fuit ꝙtrafactū semp ꝛ iste est casus noster:qꝛ dicta lex fuit publicata et nūq̄ fuit obseruata Immo postq̄ euenit casus legis:quis inceperūt magistri laborari facere inceperunt ꝙtrauenire ꝛ nq̄ quā legē seruauerūt ī hanc vsq̄ diem. ¶†Et ī hoc modo dubitat:an ex eo ꝙ nūq̄ fuit acceptata nec vsu approbata sz ei semp fuit ꝙtrauentū:an illa lex ualuerit ꝛ hēat vigorē marie.ꝙ ad penā imponēdā.Et allegaui Arch.tenētē ꝙ nō.iij.distin.§.fi.hoc ēt idē tz gl.ij.l.fi.c.ū. ex ō treuga ꝛ pace ꝙ dicit:† ꝙ qñ ꝙstitutio nō est morib⁹ vtētiū approbata:illiq̄ nō seruant legē nō dicunt transgressores legis.Et ita tenet Sofre.ꝛ Innocē.

Cardi.zab.⁊ facit ꝑ hac
ſnia.xij.diſtl.c.ij.⁊.xcvij.
diſtinc.ppoſuiſti l fine.⁊
hoc tz q̃ſi l terminis qõ
mis nr̃e.Matthe⁹ l pem.
clemẽtinaꝝ in.ſ.vniuer
ſitati.vt refert ibi ẽt Car
di.zab.qõ aũt facta fuit
l his terminis.⁊ Epõs tu
dertin⁹ facit ſtatutũ ex
cõicãs poztãtes perlas
ꝙ a nulla m̃iere fuerat
obſuatũ:q̃rebat an oẽs
eſſent excõicate et ꝙ nõ
ſint excõicate.alleg.iij.
diſt.nõ iſtis.⁊.c.ſequẽti.
q̃ ꝓbãt legẽ ⁊ cõſtitutio
nẽ vt leges ỏberet eẽ re
ceptã moꝛibus vtentiũ.
Pro q̃ ẽt allegat qõ no
tat Archid.l.d.c.l iſtis.
ꝙ ꝙ vx̃ dicẽdũ mulieres
poſſe cogi vt reciperẽt ⁊
ſeruarẽt cõſtitutionẽ:qz
ſtatuta eꝛi ỏbẽtobſerua
ri.q̃ maioꝛitate robediẽ
tia.ſi q̃s venerit.Sic ẽt
dicendũ i caſu nr̃o:ex q̃
nec magiſtri nec labora
toꝛes vnq̃ receperũt il
lã legẽ ſeu decretũ du
cis:qz in illo decreto ẽt
ꝓtinẽt mãdãtes vniuer
ſis ⁊ ſingulis officialib⁹
⁊ ſubditis vt dictũ decre
tũ obſeruẽt ⁊ obſeruari
faciant.Et tz dñs Mat
the⁹:vt refert Cardi.za
ba.l.d.ſ.vniuerſitati.di
cat ꝙ imo nõ ſeruãtes ⁊
nõ recipiẽtes legẽ icidãt
l penã q̃ pena ẽ exꝑſſa
in ꝓſtitutiõe quã ipſo iu
re ⁊ ipſo facto incurrũt
ſeu inciderũt.arg.c.ve
ſtra.de locato.⁊ q̃ cõſtit.
c.ũ.lib.vj.⁊.xj.diſtin.ca
tholica.Et põt eſſe rõ:qz
incõtinẽti ꝙ q̃tum eſt
fit a lege executio.facit
c.paſtoꝛalis.ſ.fi.extra ỏ

appella.cũ ſibi notatis ꝑ no.l.c.ꝓtereꝛ.
co.ti.cũ ſimilib⁹.Tñ quo ad penã que
mãdat infligi ꝑ cõſtitutionẽ vel legẽ:et
ſic q̃ ipſo iure nõ imponit.tz ꝑ ſnlam tz
Matthe⁹ ꝓdictus ꝙ nõ cadũt in penam
per.d.c.l iſtis.iij.diſtin.qõ dicit ꝓcedeꝛ
re in hoc vltimo caſu.⁊ idẽ vult Ant.de
but.l.c.ſ.extra de treuga ⁊ pace.Et ſm
iſtã opinionẽ iſta deciſio eſt de directo
qõnis nr̃e l fauoꝛẽ magiſtroꝝ ⁊ labora
toꝛũ qz illõ decretũ ꝓncipis nõ fuit vſu
approbatũ nec receptũ:⁊ pena q̃ ponꝫ
tur in decreto nõ ponit ipſo iure:tz ve
niret imponẽda per ſnlam.qõ patet:qz
in eo dicit ſub pena.xx.ſol.ꝛc.⁊ Que ꝛ
ba ſub pena tali non importãt vt pena
ſit impoſita ipſo iure:ſed requirit vt ſe
rat ſententia:vt no.gl.in.c.j.extra de ſa
gittarijs.⁊ l.c.ſicut tuis.extra de ſymo.
et in.c.j.extra de eo qui fur.ordi.ſuſce.
⁊ glo.ſi.in.c.cũ eſſent.extra de teſt.⁊ gl.
lxij.diſtin.ſalonitane.⁊ no.ꝑ gloſ.⁊ doc
to.in.ſ.j.extra de locato.⁊ licet glo.vi
deatur dicere cõtrarijũ cũ gl.in.c.rela
tũ.extra ỏ iure patro.illã declarat:⁊ do
ctoꝛes l iurib⁹ ꝓallegatis. ¶ Preterea
hoc vx̃ etiã determinare Bar.l auk.oẽs
peregrini.circa finẽ.C.cõia ỏ ſucceſ.vbi
dicit;⁊ ꝙ ſi eſt facta quedaz reformatio
contraria ſtatuto.tñ ſtatutũ ante ⁊ poſt
fuit ſeruatũ ⁊ practicatũ ꝙ cũ reforma
tio nõ fuerit moꝛe vtẽtium approbata
ſtatutũ valet:qz nõ ỏꝛ interruptum qõ
ſemper viguit.iij.diſtin.in his ſm Inn.
Et idẽ tenet ꝑe.de ancha.in.c.canonũ
ſtatuta.in.cxlv.colũ.extra de cõſtitu.in
repetitiõe ſua. ¶ Sic dicẽdũ vx̃ in caſu
noſtro:qz erat ius cãe ſm ꝙ q̃libet poſ
ſet vendere de quibuſcunq; rebus ſuis
quib⁹ placeret.l.nec emere.C.ỏ iure de
libe.⁊.Linuitũ.C.de contrahẽ.emp.fuit
facta lex noua vt nõ poſſint mercatoꝛes
dare pãnos inſolutũ q̃ nunq̃ fuit rece
pta:ergo remanem⁹ in diſpoſitiõe iuris
cõis. ¶ Ulteriꝰ ꝓfirmo q̃dicta ꝑ ea que
no.ſinguꝝ Anto.de but.in.c.parochia
nos in vltima.col.in ꝑn.extra de deci
mis.vbi dicit,⁊ licet cõſuetudo particu
laris alicuius loci in nõ ſoluendo deci
mas nõ excuſet[a]:quia non habet iuſtũ
ꝓcium.Tamen ſi eſt conſuetudo vniꝫ

§ ¶ Non
excuſet.
ad hoc vid
Pau.ỏ ca.
in cõſt.ccc
lxxxvij.Ol
dra.in cõſi.
xix'.bal.i.l.
ſi.C.ſine cẽ.
vx̃ reli.mul
ta ꝑ Fed.q̃
ſe.l ꝙſt.lxxx
iij.copioſe
totã mate
riã per do.
Abb.l.c.in
aliq̃b⁹. de
ẽci.d.Car.
in cle.ſi. in
v.q. de pe.
totã mate
riã per do.
Andr. ſicu.
in ꝙſt.incip.
eccleſia Ro
mana.qõ ẽ
poſt cõſi.v.
Ale.xxxj.in
iij.volumi
ne.

uersalis populi vel pincie: sicut l Ita lia quicquid scribat papa sue lex nō est moribꝰ recepta vel de ꝓsuetudine abolita ipso tolerāte: iō excusant a peccato non soluēdo decimas per ea que habent in.c.qz circa. de consanguinitate ⁊ affini. ⁊ in.c.j. de treu. ⁊ pace. ⁊ l.viij. di stin. ℌ. leges. ⁊ no. sup̄ rub. de cōsuetudine per cōpostellanū. ⁊ Inno. in voto ꝓtinentie in orientalibus. de conuersione coniugatoꝝ cū olim. Et sic vult ℭ duobus modis ꝙs nō ligat aliqua lege vel consuetudine: vel quādo nō est vtentiū moribus recepta vel consuetudine abolita. ¶ At l casu nr̄o illa lex ꝓncipis nō ligat nec̄ ligaunt: ex quo nunc̄ fuit moribus vtentiū approbata. s. a toto ppl̄o Mutine: vcz ab oibꝰ magistris ⁊ laboratoribus. Juxta no. l. Linter omnes. ff. q̄ satisd. cogant. ⁊ in. l. j. ℌ. interdū. ibi oēs enim autores. ff. de vsufruc. cū similib⁹. ¶ Nec obstat si dicat immo est faciēda diffe. an lex vel cōstitutio permittat vel disponat: quo casu p̄ dissuetudinē: id est p̄ non acceptionē ⁊ contrariū vsuz tollitur. Potest poni exemplū l. c. statuim⁹. extra de maioritate ⁊ obediētia. ⁊ ita intelligat. viij. di. ℌ. leges. ⁊. ℌ. fi. aut est ꝓhibitoria vel ꝓceptoria: ⁊ tunc nō pōt tolli ex eo ℭ nō acceptet: immo ligat. c. ū. de maioritate ⁊ obediētia. ⁊ ista fuit opinio Hosti. vt ipe ⁊ doc. no. in. c. j. de treuga ⁊ pa. ⁊ allegat rationē: qz negari nō potest quin saltē a principio ad hoc obseruandū astringebant cum adhuc i desuetudinē nō abūsz. Ergo ⁊ hodie astri
12 gi debent ꝛ cū tēpus non sit modus tollendi vel inducēdi obligationes. l. obligationū fere. ℌ. placet. ff. ō actio. ⁊ obli. nec in talib⁹ excusat magistroꝝ auctoritas. extra ō bigamis. c. ū. ⁊ ō decimis nobis. ¶ Quia ad hoc respōdet ℭ etiā si ista opinio esset vera vt lex non tollat ex eo quando a populo non recipitur si est ꝓhibitoria vl̄ ꝓceptoria sicut est l casu nostro. ¶ Tamē hoc debet intelligi ⁊ limitari quādo contineret honorē dei vel publicū principliter. argu. Lius publicū. cū ibi no. ff. de pact. ⁊ l. nec̄ pign⁹ ℌ. priuatoꝝ. ff. de reg. iur. cum similib⁹. Secus q̄n lex precipit vel vetat ⁊ tēdit
13 ad cōmodū priuatū principaliter: ꝛ qz tunc pōt tolli quādo nō recipit p̄ eos ad quorū vtilitatē principaliter facta est: qz etiaz pacto renūtiatione tolli posset: vt not. dicit gl. l. l. de q̄b⁹. ff. ō legi. quā l hijs terminis sequit Ant. de but. l. c. j. in vltima col. extra ō treuga. ⁊ pace. ¶ Sz ita est in questiōe nostra ℭ dictū decretū siue lex ducis Mutine fuit facta principaliter in fauorē priuatoꝝ: vcz laboratoꝝ: qō patet: qz ad eoꝝ instantiā ⁊ querelā facta est: vt ꝑbat ex ꝓpemio dicti decre. ibi esset⁹ ad nos p̄ eosdem laborātes ⁊ mercennarios de tanta grauis q̄rela. Ex cuius ꝓpemio pōt argui. l. regula. ℌ. ⁊ lz. ff. de iuris ⁊ fac. igno. ⁊. l. fi. ⁊ ibi p̄ Bal. ⁊ alios. ff. de hered. insti. cū similibus. ¶ Ꝑ principaliter ad eoꝝ instantiā ⁊ p̄ eoꝝ vtilitate hoc factū fuit: vt ibi dicit. seq̄tur qō dicitur illud decretuz principaliter fuisse factū p̄ cōmodo eoꝝ: ⁊ sic ad priuatam vtilitatē. argu. l. si quis nec causam. cuz ibi notatis. ff. si certū petatur. ⁊ in. l. qui exceptionem. ff. de cōdi. inde. ⁊ per notata per Bal. in. l. fi. C. de in ius voc. ⁊ per doct. in. l. maximū. vitiuz. C. ō libe. prete. ¶ Nec obstat ℭ dicit in ꝓmio dicti decre. ibi nos q̄ pro bono ciuī dē ciuitatis nostre ⁊ ipsoꝝ ꝓticulariuz ⁊ artificū ⁊ laborātiū ⁊c. Ubi dux Mutine videt fecisse dictū decretū ꝓncipaliter ad vtilitatē publicā: et pro bono publico ciuitatis arguēdo ab ordine litere seu scripture. l. generaliter. ℌ. q̄d ergo. ff. de fideicōmiss. liberta. ⁊. c. si q̄s iusto impedimēto. ō electio. in. vj. ⁊ p̄ notata l aut. hoc amplius. C. de fideicō. cuz similib⁹. ¶ Qz ad hoc pōt rñderi ℭ illa ꝛba debēt intelligi p̄ bono ciuitatis scz secundario: sz principaliter pro bono laboratoꝝ: qō patet. ex ꝛbis precedentib⁹ in quibus ōr decretū fuisse factū ad instantiā eoꝝ: ⁊ etiā qz in veritate respicit ꝓncipaliter vtilitatē ipsoꝝ. Sicut ōr de tutela: ꝛ q̄ appellat munus publicū: ⁊ tamen intelligit secūdario: sed principaliter priuatū: qz ē inuēta ad pupillorū vtilitatē: vt est textus cū glo. Insti. de excu. tut. in prin. ¶ Et forte cum ministerio dicit simpliciter p̄ bono ciuitatis: ⁊ nō ōr pro bono publico ciuitatz ad significādū ꝓ

ciplīter decretū fuisse cōstitutū ad vtilitatē laboratoꝝ ⁊ in cōsequentiā ciuitatis. ¶ Nec obstat etiā si dicat q dicti magistri ⁊ laboratores nō potuerūt cōtrauenire dicto decreto: et sic ipsum nō recipere: ex quo est ipposita pena tā magistro danti pānū q laboratori recipiēti: ergo ei renuntiari non potuit: nec expresse nec tacite p.l.q cuiq.i vlti.charta.in fi.cū his que no.ibi gl.⁊ Bar.ff.de reg.iur.⁊ Bar.in.l.si quis pro eo.in penul.col.ver.v.de fideiuſ.⁊ in.l.amplius nō peti.in prin.vltime col ff.rem ra.haberi. Et not.expresse Jaco.de belui.l auk. vt scriptum exemplar in fi.vbi dicit.⁊ q quando est phibitū dare ⁊ accipere nō licet: recipere etiā a spōte soluēte.p illum ter.⁊ per.l.fi.§ j.C.de re milita.⁊.l. deuotū.C.ō metatis.lib.xij.facit.c.statutū est insup.cū ibi no.de reſcri.in.vj. ¶ Quia respōderi pōt predicta pcedere qñ lex iam fuisset recepta et moꝛibꝰ vtentiū approbata quo casu non posset cōtrauenire tacite nec expresse. Secꝰ si nō fuisset recepta sicut fuit in casu nostro.iiij.distin.§.leges.⁊ dicit Zap.in al legatiōe suo. Stāte cōstitutiōe Bñdicti in simili quest: ōe qñ est taxatū charitatiuum subsidiū: et ꝛ dicat q nō audeat hoc affirmare. Propterea que hꝫbētur in.c.j.in gl.ū.de censibus. que facit p ⁊ ptra. ꝛ reliquit iudicio vniuscuiusq. Tñ ista opi. tenēda est maxime q ea q̄ hꝫbent in.c.j.eē de treuga ⁊ pace.⁊ per ea que.ō.dicta sunt. Preterea pōt intelligi illa pēna apposita tam dāti q̄ recipiēti qñ alicui obseruassent dictum decretū ⁊ aliqui non. Secus si omnes cōtrauenerunt anteaq̄ vnq̄ fuerit recepta eadē ratiōe per ea q̄ no.Ant.ō but. in.c.parochianos.in vltima col.in pn. extra de deci.vbi facit differētiā an aliqui cōtrauenīāt in non soluenda decimas an oēs: vt.ō.diri. ¶ Nec obstat si dicerē negari nō pōt q ista cōtrauētio ⁊ sic ista cōsuetudo cōtrauenīēdi nō hꝫbuit iustū initiū: ⁊ sic nō vī valere etiaz ex tractu tpis.l.obligationū fere.§.placet.ff.de actio.⁊ obli.⁊.c.fi.in prin.de cōsuetu. ¶ Quia rñdeī fm ant.de but.in d.c.ante fi.⁊ q aliud est ius tolli: ⁊ tunc requirit cōsuetudo legitima: ⁊ ō ista loquimur. ¶ Aliud est ab initio nō recipi: ⁊ tunc nulla requiritur prescriptio: sed sufficit q non fuerit sciente principe ab initio nō recepta si hoc principi cōstet. Jdē ēt si dictū decretū fuisset factū ad honorē dei vel cōmodū publicū principaliter si pmū genus tpe decreti editi nō recipit ⁊ superiores scīēs patit: ⁊ sic tacite consentit huic nō receptiōi. quo casu tale ius non ligat. iiij. distin.§. leges. fm Ant.ō but.in.d.c.j.in vlti.col.extra de treuga ⁊ pace. ¶ Sed in casu nostro licet non cōstet expresse de scientia pncipis: vez q si sciuerit legem suā nō fuisse receptam: tamē presumit q sciuerit ex quo publice notū erat q pmo magistri desiterunt per aliquos dies a laborari faciendo: ⁊ postea conuenerunt cū laboratoribus ⁊ dederunt pannū q̄ ēt a suis curialibus emptus fuit p gl.not. in.l.si tutoꝛ.C.de peri.tut.et per gl.l.l.f. in verbo ex hoc.ff.de requirēdis reis.⁊ no.Bar.in consi.xv.qō incipit.missus in possessionē.i vlti.col. ¶ Nec obstat si dicat q ille glo.intelligi debēt qñ ꝺs morat i loco i quo publice sciebat. Sz dux mutine nō stetit Mutine sed Ferrarie. ¶ Quia respōdet q imoꝛt mihi asserit i facto omni anno post dictū decretū ⁊ añ vsq̄ ad aduētū illustris.d. Herculis fratris sui: iuit ad ciuitatē Mutine: vñ cū ibi essent i terra publice pſumo ipm hꝫbuisse notitiā dictū ōcretū suū ñ fuisse receptū ⁊ ei cōtrauētū maxime p officiales suos quibꝰ sub pena indignationis sue ⁊ arbitrio iniūctū erat p illū decretū vt illud facerēt obseruari: ⁊ maxime cū ēt esset publice notoriū Ferrarie q dictū ōcretū nō fuerit obseruatū: ppt̄ q pſumit venisse ad notitiaz pncipis. p d.gl.l.l.si tutoꝛ.C.ō picu.tuto.⁊ p ter.i.c. quosdā.cū gl.⁊.c.q̄to.eē ō pſum.cū similibꝰ. ¶ Et si istud esset verū q dnr Mutine scīuisset vere vl pſumptiue q ōcretū suū nō fuerit receptū ⁊ alr nō ꝓsideat res ista nō hꝫet aliqō dubiū p ꝓdicta. ¶ Quinimmo ēt si ne scīuisset vere vel pſumptiue: tñ adhuc teneo q dicti magistri nō inciderūt in aliquā penā p ꝓdicta. Et maxie ex quo fuit publicatū illō

ḃcretū cū illa clausula: q officiales sub pena ꝛc. facerēt illud obseruari: qz scie tia ꝛ taciturnitas officialis ēt si nō esset scientia sufficiēs p scientia principis: ñ qz magistri ꝛ laboratores crediderūt q essent officiales principis cōtēti: postq̄ nihil vnquā direrūt nec obseruati fece rūt: verisīr eñ credere potuerūt q p̄n ceps fuerit ptēt⁹: qz si nō fuisset cōtētus officiales incidissent in penā: qđ nō est credēdū per ea q̄ habent in. l. si procu rator. ff. de cōdi. indebi. ꝛ in. l. j. §. si pro curator. ff. si q̄s iusdi. nō obtēpe. ꝛ. l. ma
17 rito. ff. p socio. cū simi. ¶ †Et sic ista cre dulitas videt eos excusare a pena: qz q̄libet cā etiā ininsta excusat a pena vel a dolo: ex quo sequat pena. l. igit. §. j. ff. de lib. can. Et no. gl. in. l. si plagū. ū. C. ad l. facil. de plagiarūs. ꝛ in. l. j. ff. de abi ge. ꝛ gl. ū. magna in fi. in. l. j. §. si p̄cura tor. ff. si q̄s iusdi. nō obtēpe. cū si. ¶ Nec obstāt. ar. ꝛ. p̄o altera parte deducta. ꝛ primo dū dixit q lex vel ꝓstitutio ligat a parte publicationis saltē p duos mē ses: qz illud ē verū qñ est recepta mori bus vtētū: alīs secꝰ: vt ptz ex predicis. ¶ Nec obstat dū dixi q inferior nō pōt
18 venire ꝫ legē superioris: †qz immo pōt nō recipiēdo maxime qñ interuenit vo lūtas eorū ad quorū vtilitatē principa liter facta est: vt dixi. facit qđ no. Arch. xj. dist. in his. circa finē. ¶ Reliqua ar gumēta p̄o prima pte deducta sunt su blata p ea q̄ dicta sunt. ¶ Uñ cōcludo circa p̄mū dubiū q ex quo dicti magi stri nūq̄ receperūt dictū ḃcretū ꝛ oēs a p̄ncipio post publicationē elapsis q̄buf dā dieb⁹ ꝫuenerūt ō volūtate ꝛ ꝓsensu laboratorꝫ nec ꝺur Mutine: aut eī⁹ of ficiales vnq̄ ꝫdixerūt q in penā ḃcreti
19 nō inciderūt. ¶ †Circa scōz dubiū p̄nci pale an si p̄ꝰ p aliquos tm̄ magistros ꝛ laboratores ꝫ factū fuisset dicto ḃcre to: ꝛ alū postea idē fecerint: an illi scōi in penā inciderint. Et breuiter in hoc puto ita dicēdū q ex quo p̄mi inciperūt ꝫuenire decreto ꝛ nō puniebātur ꝛ offi ciales Mutine q̄ tenebant sub pena il lud obseruari facere ꝛ nō faciebāt du cū isto errore ēt si eēt ininstꝰ: puta q p̄ mi incidissent in penā q nō dico: ex quo nūq̄ fuit p aliquē recep ptū: vt dixi in p̄cedēti du bio p̄ncipali excusarent a pena. d. l. igit. §. j. cum alīs. ſ. ad hoc alleg. l p̄imo dubio p̄cedēti cir ca fi. Et p hoc facit q dī cā pleni⁹ in sequēti du bio p̄ncipali: qz dep̄ēdet ab vno fūdamēto. ¶ Cir ca tertiū dubiū p̄ncipa le si aliq̄ magistri post ī ctū ḃcretū publicatū ef fecti sūt post alīq̄s an nos: ꝛ ēt ipi simplr ḃcre to ꝫuenerūt: an i penā i cīderint. ¶ Et vltra ea q̄ dicta sunt in p̄mo ꝛ scōo dubio p̄ncipali teneo si ne dubio istos nō incidi se in aliquā penā qz cuz ipi noui fuerit magistri ꝛ viderit oēs magistros ipune dedisse pānū labo ratorib⁹ p tres aut qua tuor annos non ꝫdicēte p̄ncipe: nec ꝫdicētib⁹ eī⁹ officialib⁹: ñ isti r crede re potuerūt illō decretū nō ligare: qz i eo statu i quo inuenerūt dictos p̄ mos magꝭos i eo potue rūt iudicaſ: vez vt posset dar pānū laboratorib⁹. ar. l. moueor. cū ibi no. p gl. ꝛ doc. C. ō fuis expor. ꝛ. l. ruptilia pollu. et ibi bar. ꝛ alī. ff. ō ꝫpē. emp. ꝛ p no. in. c. si iudex laicꝰ ō sen. excō. lib. vj. †Et qz q̄ alū facit q̄ cēsent eo dez iure. ita facere dz. c. dist. ꝫ morē. ꝛ ꝓbat in. c. stipite. ꝛ sbi gl. in ꝟbo in alīs. ex de cēsib⁹. ¶ †Et posito q illi p̄imi errās sent: ñ iste cōis erroꝛ ex cusaret supueniētes sal tē a pena p no. l. l. barba ri⁹ Philipp⁹. ff. de offi. ꝓtoris. ꝛ in. l. j. C. de testa.

a ¶ Error cōis. vid ad hoc. d. Alex ā. de imo. in ꝓsl. cxxxviij. l. j. vol. Bar. ꝛ doc. in. l. barbari⁹. ff. de offi. ꝓsl. doct. l. l. j. ff. de testa. Bald. in auth. ꝛ olno. in fin. C. ne vroꝛ p matrito. ꝛ l. l. cā. q̄. j. q. C. de ꝓd. Ide. multa per pau. de ca. in. cōsi. v. doc. in auth. habita C. ne fi. ꝓ pat.

Et hoc pbat p id qđ no.Pe.de anch.in c.cū venerabilis.p glo.j.in fi.eſ de con
22 ſue.q̄ dicit: t̄ q̄ cū quidā rector ville fe cisset plures ponere in cōpedib⁹ fuit cō tra eū formata inquisitio q̄ ipse tenne rat p̄uatos carceres ꝫ totū titu.C.de p̄ uatis carcerib⁹.⁊ ipse pbauit q̄ sui ma iores ita facere cōsueuerūt ⁊ fuit abso lut⁹.¶Et pro hoc etiā allego quod no. Bal.in.c.j.in fi.j.col.in ti.de cognitione
23 feudi vbi dicit elegāter t̄ q̄ l ciuitate pe rusij sunt tres conseruatores monete ⁊ qñ fiūt solutiones in cōi cōsueuit nota rī⁹ ponere nomina olm triū:lz vnus sit absens:⁊ tñ ppter ꝫsuetudinē ita scri bentiū excusantur.Allegat ea q̄ haben tur p Hostiē.in.c.q̄to.eſ de his q̄ fiunt a prelato sine cōsensu capituli. ¶Et di cit q̄ eadē ratione defenduntur notarij
26 cōmunis Perusij qui sunt rogati vlti mo die officij.si ad illū diē ponunt solu tiōes q̄ fiūt ipsis massarijs:qz cōsuetu do ipsos excusat.vnde cōcludit q̄ vbi ē bona mēs et intētio ibi nō pōt esse falsi tas:⁊ sic nec pena.Et idē in effectu vult Hostiē.⁊ Anto.de but.in.c.ij.in fi.eſ de fide instrumen.⁊.d.Ange.de are.in sua tracta.maleficioꝝ.in glo.in v̄bo falsa rio.in.j.col.l fi.⁊ facit quod not.Bal.l.l. vnica.in.xij.col.v̄si.modo sequitur alia
27 questio.C.de cōfessis. ¶Et intelligo p̄ dicta non solū quando esset introducta consuetudo:pura per decennij:ſz etiā quādo minore tēpore:ita tamen q̄ pu blice litere arbitrarēt:qz tūc illud faciē do nō dicēt q̄s peccare nec dām cōtēne re nec in penam aliquā incidere pōt:vt pbat optime in.l.quis ſit fugitiu⁹.§. apud labeonez ibi qđ ei publice facere licere arbitrat.ff.de edi.edi.⁊ qđ ibi no.
24 Bart.q̄ dicit p illū tex.eleganter.t̄ q̄ si q̄s facit aliquē actū q̄ estimat cōmuni ter licitus.Cōtrariū tamē est in verita te:qz sapit vsurariā prauitatē q̄ ex hoc nō d: vsurari⁹:⁊ sic nō pōt tāq̄ vsurari⁹ puniri. ¶Item pro hoc etiā adduco qđ no.Sandi.l suo trac.de malefi.in rubri. de reb⁹ vetitis.extra districtū.in.j.col. v̄si.Itē q̄d si in statuto cōtine.vbi dicit
25 notabiliter t̄ q̄ si statuto cauetur q̄ nul lus de nocte ante pulsationem cāpane pottet certas res extra ciuitatem:vel q̄ nullus possit ire p ciuitatez sine lumine ⁊ aliqs surrexit de mane credēs campa nā esse pulsatā fecit contra dictū statu tū.Nūq̄d debeat puniri:⁊ tz q̄ nō.dicēs q̄ ita terminauit Mutine Guido de su zaria p dictā.l.quis si fugitiuus.§.idez labco.sed debuit allegari.d.§.apud la beonē. ¶Itē allego etiā illō qđ habet in.l.si negotia.ff.de nego.gest.vbi d:t q̄ si custos animaliū dimisit animalia l pascuis.vbi cōiter solebant dimitti ⁊ lu pus ea comedit excusat per dictum.§. apud labeonē.⁊ ita tz C̄y.i.l.nemo.l vl ti.q.C.de epis.audi.⁊ ibi Bal.⁊ doc.⁊ Al be.in.d.§.apud labeonē.⁊ ibi doc.⁊ in.l. pign⁹.C.de pigno.act.⁊ facit etiā id qđ no.Bar.in.l. penul.ff.ad.l.iul.de adul. ¶Itē hoc etiā pbat alia ratione.t̄ q̄ q̄ libet causa iusta excusat a pena legali: vt no.Jo.an.in.c.j.de elec.lib.vj.in no uella.Et excusat etiā a pena arbitrali: vt no.Bald.in auc.ghaliter.l.iiij.col.in fi.C.de epis.⁊ cle.⁊ excusat ēt a mora.l. sciēdū.ff.de vsur.⁊ no.Lud.de Roma. in.l.si mora.in.iij.colū.ff.soluto matri. ¶Itē p⁹ dico q̄ nō solū iusta cā ſz ēt iniusta excusat a pena siue dol⁹ requi rat.vl.l.igit.§.j.ff.ō libe.can.ibi iustis rationib⁹ ductꝰ vl nō iustis ⁊ pbat per gl.quas allegaui in p̄cedēti dubio p̄n cipali.Siue etiā req̄rat lata culpa:qz lata culpa est ignorare q̄ oēs sciūt.l.la te culpe.ff.de v̄b.sig.⁊ no.gl.ordi.insti. q̄b⁹ mo.re cōtrahit obli.in.§.pe.⁊ h̄ p glo.⁊ Bar.in.l.q̄ nerua.ff.d̄posi. ¶Sz in casu nostro ad hoc vt contrafaciēs incidat in penā pecuniariā requiritur saltē lata culpa:vt no.Bar.l.l.j.§.nos autem.ff.si quis testamento liber esse iuſ.fue.que lata culpa dici non pōt in casu nostro q̄tū ad istos secundos ma gistros:ex q̄ reperierunt alios oēs ita publice fecisse p.d.§.apud labeonē.cū similib⁹.Et si posset eis secūdis magi stris imputari q̄ fuerint negligētes in inq̄rēdo si illud decretū erat sublatuz vl nō.Ista appellaret leuis cl̄pa vt no. gl.l.§.pe.⁊ p Bar.l.d.l.q̄ nerua.⁊ p ca no.in.c.fi.eſ de deposito.q̄ leuis culpa non sufficeret ad penā etiā pecuniariā

imponendā

imponēdā:vt no.Bar.d.l.j.ff.nō obſt.ff. ſi qs teſtamēto ūbe.eſſe iuſ.fue.ꝛ Bar. ꝛ l.l.iuſte poſſidet.l fi.ff.de acq.poſ.et ibi p doc.poſt eū. ¶ Et ideo ex p̄dictis cōcludo q̄ dicti ſ.cōſi magiſtri q̄ cōderūt de pāno laboratorib⁹ nō leciderūt ſine dubio in aliquā penā. ¶ Circa q̄rtū ꝛ vltimū dubiū p̄cipale.Si p.x.āños fuiſſet p̄ſcriptū illi decreto p̄ q̄ vſū puta qñ p̄r⁹ fuiſſet receptū.iuxta no.in.c.j. ex de treu.ꝛ pace.an illa p̄ſcriptio pſit etiā quo ad penā nō petēdā ꝯ illos qui p̄r⁹ in eā leciſſent. ¶ Officiales Taruiſij de.Mcccxlix.ad inſtātiā ꝛ req̄ſitionē ſer Petri pauli de galeto ciuis Taruiſij ꝛ Antonij baſſanini ceperunt Albertinū Wolendinarū de ſeptimo ꝛ li gauerūt eā ipſum ducēdi taruiſiū q̄ Albertin⁹ erat debitor dicti ſer Petri de galeto l libris trigintatrib⁹ ꝛ l expēſis legitimis.vt apparet p inſtrā volūtariā. Et erat debitor dicti Antonij baſſanini l li.xv.put officiales retulerūt p dicta ſūma ip̄z pignorāſſe. ¶ Poſt captu rā Wñic⁹ filij⁹ albertini molēdinarij de morgano. Uēdramin⁹ dict⁹ toſon⁹ de morgano ꝛ baptiſta filij⁹ maciani de ſeptimo fecerūt iſultū ꝯ dictos officiales ꝛ ō manib⁹ dictoꝝ officialiū arripuerūt. Propter q̄ fuit ſcta denūcia ꝛ q̄rela ꝯ p̄dictos tres. Tādē.d.ptās teruiſij p̄ dictis cōdēnauit Wñicū ꝛ Uēdraminū ꝛ Baptiſtā ad ſtādū p tres mēſes l carcerib⁹. Et q̄libet eorū teneret ad ſolutionē debiti p q̄ capt⁹ fuerat dictus Albertin⁹.dūmodo tm̄ vna ſolutio fiat. ¶ Itē cōdēnauit dictos Wñicū ꝛ baptiſtā in lib.xl.paruoꝝ cōi p quolibet. Uēdraminū vero in lib.q̄nquagīta quoꝝ medietas ſit p̄cuſſi ꝛ alia cōis ꝛ l expēſis vigore arbitrij ſui. ¶ Deinde Joānes ꝛ p̄iam⁹ de ſeptimo interfecerūt: vt ꝺr dictū Wñicū filiū Albertini cōdēnatū.vt.ſ. Et de dicto homicidio ſcta ē denūcia vl q̄rela coꝝ iudice maleficiorū Taruiſij vbi ꝓparuerūt parētes dictorū Joānis ꝛ p̄iami dicētes q̄ ꝯ eos p̄cedi nō p̄ꝛ:q⁹ dict⁹ Wñic⁹ Albertini potuiſſet impune occidi vigore ſtatuto rū Taruiſij ex q̄ erat p̄dēnat⁹ vſq̄ ad ſummā.l.li.vt.ſ.dictū eſt q̄rit q̄d iuris.

¶ Summariū ſup cōſilio.xiiij.

Cōdēnatio an valeat:ſi quis cōdēnat⁹ fuerit ad ſtādū ſer mēſib⁹ l carcerib⁹:ꝛ abſoluēdū ꝺbitū eo q̄ eripuerit aliquē p vi de manib⁹ familie cōdēnatum pro debito priuato in lib.xl.ꝛ quō penarū coaceruatio valeat ſtāte ſtatuto q̄ dānitus impune occidi poſſit ꝛ qñ pena pti ꝛ qñ fiſco applicet nūcris obſ bus ſequētib⁹ per totū cōſilū.

Pene per impoſitionez a ſtatuto factā an a pena legali receſſum videat.

Pena de ſoluēdo aliquo ꝺbito ſi nō petatur:an ꝛ quō imponi poſſit.

Debitorez etiā priuati qui de manib⁹ familie ſeu officialium eximit:iure cōi debitū ad ſoluendū creditori tenet:ac ſi p debitore fideiuſſiſſet.

Lex noua qñ minorē penā q̄ lex antiq̄ imponit:nō reuocādo penā legis antique:vtraq; debet.

Pena quando a lege veteri imponit.q̄ vni:puta parti applicanda ſit:ꝛ lex noua ſuperueniēs imponit etiā penā pro eodē ꝺlicto fiſco applicādā:an ex hoc pena antiqua tolli videat.

Pena qñ contra diuerſos ponit:vna p aliam non tollit.

Statutū nō debet intelligi:vt in dānuz tertij ius cōe corrigat.

Qñ p ſpēz nō derogat:qñ diſpō in vna lege eſt gēalis ꝛ in alia ſpālis.

Lex noua penā imponēdo penā impoſitam per aliam an tollere videatur.

Dictio alius alia aliud ſimilitudinē ſignificat.

Clauſula:quis modo vacet:oēz modū vocādi comprehendit.

Criminalibus nō eſt neceſſe:vt in cauſa concludatur.

Eripientes de manib⁹ familie p vi aliquē in pena creditori applicāda quelibet inſolidum tenetur.

Pene an coaceruari poſſint quo ad q̄ vt aliquis impune occidat.

Odioſis ꝛ penalib⁹ an coaceruatio fieri poſſit.

Statuto ſi caueatur:q̄ homin⁹ a cētū libris ſupra impune offēdi poſſit:ꝛ vn⁹ plura dāna habeat:vnū.ſ.in.l.aliud in xl.aliud in ſeraginta:ſed nullⁿ de q̄ ſa

cētū efficiat: an impune occidi poterit
18 Cōdēnatio: q̄ fisco applicat crialis ēt.
19 Statutū permittēs condēnandū impune occidi in quib⁹ casibus locū habeat.
20 Statutū pmittēs cōdemnatū occidi: intelligit de eo: q̄ bānitus & cōdēnat⁹ est.
21 Pene coarcentur quando quis est cōdēnatus in vna sentētia pro vno & eodem delicto diuersis penis.
22 Bānitus in quinquaginta & quinquaginta: dicitur bānitus in cētum: si vna actione numero in sentētia condemnatoria deuenerint.
23 Condemnatus quandocūq; quis est pter vnicū tantum delictū pluribus penis: pro vna tātum qualitate delicti ille pene simul coaceruari debent.
24 Obligatione in annua: q̄ nō est vna: sed multiplex: coacernatio nō fit: ꝫ ille obligationes ex vno & eodē facto oriant.
25 Delicta plura quādo in vna rixa facta fuerint: ex quibus in vna sentētia plures condemnationes sequūtur: ille pene coaceruari possunt.
26 Factum vnū vbi omnium obligationū radix fuerit coaceruatio fit.
27 Uerba statutorū alternatiua: copulatiue & alternatiue intelligi possunt.
28 Pena mera est quādo ipsius solutione debitor non liberatur.
29 Statutum quando nō distinguit an pena ventat applicāda fisco vel parti: nec nos distinguere debemus.
30 Pene an taliter coaceruari possint: vt aliquis p cōdēnato omnino habeātur.
31 Pena in eadē quātitate respectu generis & quo ad genus significat omnem similitudinem & conductionem.
32 Sentētia est stricti iuris & stricte prout verba sonant & iacent: intelligi debet.
33 Uerbum intelligatur: de sui natura fictionem significat.
34 Uerba statuti maxime penalia ī dubio in casu proprio & vero non autem in casu ficto intelligi debent.
35 Lex vbicūq; equiparat & adequat casum fictum casui vero semper casus fictus ad veruta porrigitur.
36 Sentētia secūdum extentionem ad formam statuti intelligi debet.

¶ Consilium.xiij.

IN christi nomine. Ac inuocata spiritus sancti grā. ¶ Pro declaratione psentis cōsultationis tria dubia sunt examinanda. Primo est an dictus Dominic⁹ occisus fuerit iure & legitime condēnatus vltra summā q̄nquaginta librarū parnarū. ¶ Scōm posito q̄ sic an dicte summe cōdēnationū coaceruari possint & debeāt quo ad hoc vt potuerit vigore statuti ipune occidi. ¶ Tertiū posito q̄ dicte pene non sint coaceruāde an saltem possit dici q̄ d. Dñicus habeat pro condēnato in pena q̄nquaginta librar⁹ applicāda fisco. ita vt potuerit impune occidi. ¶ Circa primum dubiū vī prima facie dicēdū q̄. d. Dñicus nō fuerit legitime ꝯdēnat⁹ vigore statuti Taruisiū positi l. li. iū. tractatu nono. sub rubrica de pena auferentiū illos q̄ cōducūtur in forciā cōis Taruisiū: qō dicit q̄sq; rapuerit vī alias fecerit vel pcurauerit cū effectu ne captus vel detent⁹ ad manus. d. potestatis & in forciam cōmunis taruisiū peuenerit si talis raptus erit cōdēnat⁹ vī condēnādus in pecunia in eadē quantitate pecunie condēnet cōi taruisiū. qr illud statu. vī loq̄ solū de captis vī detētis pro aliquo maleficio vel occasiōe alicui⁹ cōdēnationis facte cōi taruisiū vel occasione alicui⁹ banni: vt patet in princip. illius statuti ibi ꝑcipimus q̄ si aliquē captū vel detētū occasiōe alicuius maleficij condēnatiōis vel bāni. Et ideo dū dicit infra in eodē statuto si raptus erat condēnat⁹ vel cōdēnādus in pecunia in eadē quantitate pecunie cōdēnetur communi taruisiū. videl q̄ intelligat de cōdēnatione facta p aliquo crimine cōmuni taruisiū. vt scilicet eripiens teneat illā soluere cōmuni taruisiū. & sic nō vult loq̄ de ꝯdēnato vī ꝯdēnādo ciuiliter alicui p debito in quātitate pecunie. ¶ Secundo posito q̄ dictū statutū loqueret etiā de ꝯdēnato vī cōdēnādo ciuiliter parti. Tamē est aliud statutum in l. iū. tractatu. ū. c. xxij. sub Rub. q̄ cōdēnatiōes intelligātur eē facte fm formā statutorū in quo dicit q̄ si

aliqua pdēnatio fctā vl̄ fiēda de quocū
q; delicto vl̄ maleficio cōmisso vl̄ cōmit
tēdo instituta vl̄ apposita erit ad vltra
vl̄ pter formā statutoꝝ cōis tarusij edi
torū ꝛ factorū sup ipso maleficio vel de
bito puniēdo augēdo vl̄ minuēdo penā
q; illud qđ est vel erit p nō instituto ha
beaꝫ intelligaꝫ ꝛ intelligi debeat pdēna
tio fctā esse fm formā statutorū sup ip
so maleficio puniēdo editorū nō pt̄ vl̄
min⁹ quoquomō. Cū itaq; d. Dñic⁹ al
bertini nō cōmiserit aliud delictū ꝓ q
eripuit p vi ó manib⁹ dictorū officialiū
dictū Albertinū molēdinariū debitorē
condēnatū p snlaz volūtariā l lt. xxxiij.
Petro paulo de galeto ꝛ dicaꝫ fuisse de
bitor l xv. lib. Antonij bassanini. ꝛ sic in
totū esse debitor in. xlviij. li. d. potestas
nō potuit ipsuz Dñicū cōdēnare ultra in
xlviij. li. cōmuni tarusij. vñ si cōdēnauit
ipsum in. xl. lib. cōmuni tarusij vt fecit
cōdēnauit ꝓ dicat statutū. Sz cōdēna
re potuit qz in mi⁹ quātū condēnauit
vnumquenq; ad solutionē debiti pro q̄
capt⁹ fuit Albertin⁹ molēdinari⁹ videt
q; nō fuerit legitime cōdēnat⁹ qz statu
tū hanc penā nō imponit. ꝛ ideo videt
q; vigore alteri⁹ statuti positi sub rubri.
q; cōdēnatiōes ꝛc. Illa cōdēnatio facta
de soluēdo debitū p quo fuerat capt⁹.
d. Albertin⁹ molēdinari⁹ intelligaꝫ nō
eē bene fctā ex quo est p̄ter ꝛ cōtra for
mā statutorū tarusij. q̄b⁹ videt esse stā
dū. l. omnes ppli. ff. de iusti. ꝛ iur. cuz sī.

2 ¶ Preterea p ipositionē pene a statuto
factā videt eē recessuz a pena legali qñ
vtraq; pena pcedit ex eodem delicto:
vt fuit in casu nr̄o. l. senat⁹. ꝛ ibi Bart.
hoc tz. ff. de accu. ꝛ Ang. hoc tz in aut. ó
san. epis. §. fi. ꝛ plene no. p Saly. in. l. q̄
sepulchro. C. de sepul. vio. ꝛ maxime cū
statutū. dicat exp̄sse q; pēa nō p̄t auge
ri vltra statutū ꝛ sic vī recedere ab oi
alia pena. ꝛ Bar. l. l. ſi. C. de aq̄ ductu. li.
xj. l. q̄ cum vno. §. q̄ post. ff. ó re meli. Et
maxie hoc vī dicēdū l casu nr̄or p̄dicto
statuto l quo ōz in fi. q; sit p̄cisum p no.
3 in. c. ü. ex̄ de rescript. ¶ † Postremo ex
alio capite vī q; nō potuerit lponere
illā penam de soluendo debitū ex quo
nō fuit petita. l. vt fund⁹. ff. cōi diui. l. fi.
C. de fideicom. li. et. c. lz hēli. extra de sy
mo. Itē si fuisset petita nō videt q; pō
tuerit cōdēnari ad sūmā debiti p q̄ ca
pt⁹ fuit sz solū ad summā veri ōbii. ar.
l. j. in fi. cū. l. seq. l pn. ff. ne q̄s eū q̄ i ius
voc. ē vi eximat. ¶ Sz his nō obstātib⁹
teneo ꝓ ūtū esse ver⁹ de iure. † nā de iu
re cōmuni ille qui eximit debitorē etiā
priuati de manib⁹ familie siue officia
lium tenet ad soluendum debitū credi
tori. ac si p debitore fideiussisset: vt est
casus valde notandus. in. l. quoties. C.
de erac. tribu. li. x. ꝛ ibi hoc tz And. de
barulo. ꝛ Bald. ꝛ idē tz aperte Bal. in. l.
additos. C. de epi. audi. ꝛ Ang. d arc. in
ſti. de act. in. §. penales. in ver. adde q;
eximens captū ꝛ tenetur ad penam ex
edicto. ff. ne quis eum q̄ in ius vo. est vi
eximat. l. j. in prin. eodem titu. que pe
na est quanti ea res ab actore estimata
ē de qua est ꝓtrouersia. l. si p aliū. §. j. ff.
ne q̄s cū q̄ i ius vo. est vi exi. ꝛ ibi doct.
ꝛ dicta pena est mera pena: qz p ipsā nō
liberat ōbitor pricipalis. l. fi. eo. ti. ꝛ ibi
hoc tz gl. ꝛ doc. Et ideo cum illa pena
applicetur creditori ad cui⁹ instantias
capt⁹ erat debitor qui de manib⁹ fami
lie erept⁹ est: vt fuit. d. Dominicus. Et
statutum q; inducit aliaz penam eripiē
ti videlicet q; cōdēnetur communi tar
usiū in eadem quantitate in qua debi
tor capt⁹ erat condemnatus vel condē
nandus suo creditori: sequitur q; p hāc
penā de nouo imposītā a statuto nō vī
esse recessum a pena predicta imposita
de iure cōmuni p eodē delicto ex quo
expresse nō dicit in statuto q; tollat pe
na iuris cōmunis vt probat in. l. q̄ties.
ff. de act. ꝛ obli. ꝛ l. l. j. §. dixit aliquis. ff.
de publi. ꝛ in. l. q̄ sepulchra. C. de sepulc.
vio. ꝛ. l. q̄ cū vno. §. q̄ post ibi recessuz est
a capitis pena a cōtrario sensu. ff. de re
mili. ¶ Itē hoc p̄bat rō e. † qñ lex nouā
ponit minorē penā ꝓ imponat lex an
tiq̄ nō reuocādo penā legis antiq̄ vtra
q; debeaꝫ. vt est tex. l. l. j. §. dixit aliq̄s. ff. ó
publicanis. Sed de iure cōi pena eri
piētis aliquē de manibus familie est ēt
vltra rem vel estimationem debiti: vt. l.
si per alium. §. j. ff. ne quis eum qui in
ius. vo. est vi exi. ¶ Et pena stat. est mi

nor qz est solū in eo in quo debitor erat cōdēnatus vel cōdēnādus ergo per ipsaz nō tollitur pena iuris cōis. Et maxime cū lr̄cio statuēt̄ū sit grauare vi eximentes ēt vltra ius cōe q̄ pz qz ēt l pena corpali ponit̄ similis pena corpalis eripiēt̄. ꝛ iō non dz intelligi vt videat velle recedere a pena iuris cōmunis qz cū tendat statutū ad augendā penā nō dz intelligi vt eā minuat p.d.l.j.§.dixit aliquis. ff. de publicanis. Et qz ea q̄ sunt inducta ad augmēt̄ū nō debent operari dimi.l.legata inutiliter. ff. ō leg.j.ꝛ.ff.
6 de leg.prestā. ¶ †Itē de hoc probatur alia ratione quādo pena imponit a lege veteri. que sit applicāda vni. puta p̄ri: ꝛ lex noua superueniēs imponit etiā penā pro eodē delicto applicanda fisco. per hoc nō videt̄ tolli pena antiqua ex
11 quo applicant̄ ille pene diuersis. arg.l. si ex duob⁹. ff. de tute. ꝛ ratio. distra. est arg. ei⁹ qō no. bar. in. d.l.j.§. dixit aliqs.
7 ff. de publi. †vbi dicit q̄ qñ cōtra diuersos ponit̄ pena vna per alia nō tollitur ita videt̄ dicēdū econtra quādo applicatur pena diuersis. ¶ Nō em̄ est credē dū q̄ statuentes voluerūt auferre penā q̄ veniebat applicāda parti. l. creditori.
8 ꝛ eā applicare fisco. †qz in dubio statutū nō dz intelligi vt corrigat ius cōmune maxime in damnū tertiū. l.ū. ꝛ ibi plene no. C. de noxa. ꝛ in.l.fi.§. in cōputatione. C. de iure delī. ¶ †Itē probat sic: quādo
9 dispositio in vna lege est generalis ꝛ in alia ē spiritualis generi p speciē nō derogat. vt habet̄ p gl. in. l. senat⁹. ff. de accu. ꝛ p Cy. i. l. nō dubiū. C. de legib⁹. ꝛ ita elegāter dixi Bar. fm. dy. in. l.j.§.j. ff. de
12 no. per. nū. ¶ Sed pena iuris ꝯmunis i casu nostro est generalis: vt in toto tit. ff. neq̄s eū q̄ in ius voca. ē vi eximat. et pena statuti ē specialis quo ad aliquos casus. ergo p ipsaz nō tollit̄ pena iuris: qz si species nō derogaret gñi. nihilominus generi diuerso derogaret p eaq̄ habent̄ in. l. generi per spēm derogat. ꝛ in. d.l. senat⁹. ff. de accu. ¶ Itē pro hoc facit quod not. Bart. in. l.j. in prin. ff. vi bo. rap. ꝛ Bal. in. l. in eū. C. de furtis. vbi
10 videt̄ tenere. †q̄ lex noua imponēdo penam nō videt̄ tollere penam impositaz p aliā. l. antiquā. ¶ Et istā partē teneo esse veriorē. p̄sertim cū vt dixi iste pene applicētur diuersis ꝛ secūda sit minor prima. ¶ Nec obst. tex. alleg. in ꝓtū. s. Et primo nō ob. dū dixi q̄ statutū de auferēt̄ibus illos q̄ cōducant in fortiā cōmunis Tarusiū loqui videt̄ solū de cōdēnatis vel ꝑdēnādis criminaliter fisco i. ꝯmuni tarusiū: qz respōdet̄ q̄ immo loquitur de cōdēnatis vel ꝑdēnādis etiaz ciuiliter alicui vt patet in eodē statu. in prin. ibi vel alia quauis cā que verba sunt generalia. ꝛ generaliter debēt intelligi. l.j.§. generaliter. ff. de leg. p̄stā. ꝛ l. in fraudē. §. fi. in fi. vbi ē optim⁹ tex. ff. de rest. mili. ꝛ xix. di. si romanorū. cuz si. ¶ Nec ob. si dicat statutū ōt alia quauis cā intelligi debet de simili precedēti bus⁹. †qz dictio ali⁹ alia aliud significat similitudinē. vt est gl. no. in. l. si fugitiui. C. de ser. fugi. ꝛ ꝓbat̄ in. c. sedes apostolica. ꝛ ibi hoc etiā no. extra de rescript. cū simili. qz dictio quauis tollit ꝓtū. nā dum ōt alia quauis causa includit oēs alias cās similes ꝛ dissimiles maiores vt est tex. cū gl. valde no. in clemē. j. in verbo quauis. de re iud. Itē p hoc optime facit gl. no. in l. si pupilli. §. idē ait. l ver bo ipso gesto. ibi si aūt aliquo mō. ff. de neg. gest. per quā gl. dixit eleganter Ange. de peru. in ꝑsilio suo. cclxxxvū. qō incip. in nomine domini ꝛ sue matris ꝛc. Uiso themate supradicto in. iiū. col. qō ista verba quouis modo importāt ex significatu omnem descriptionis formaz id est quascunq̄ formas ꝛ modos excogitabiles. ¶ Item pro hoc etiā optime
13 facit. †quia illa clausula quouis modo vacet comprehēdit omnē modū vacandi: vt no. domini de rota in decisio. sua xxvū. ꝛ cxxxviū. ꝛ lapus in. c. susceptū. de rescrip. ¶ Nec ob. quod secundo loco dixi q̄ statutuz positū in. xxū. c. vult q̄ iudex nō possit augere vel minuere penā appositā fm ius statuti: ꝛ q̄ intelligi debeat facta ꝑdēnatiōe fm formaz statutorū q̄ p hoc qō cōdēnauerit Dñi cū ad soluendū debitum creditori non videt̄ penā auxisse: sed aliam penā a iure communi statutū imposuisse q̄ sibi nō fuit prohibitum vt supra declarau.

¶Aliud eñ est penā vnā augere: aliud est diuersam penā imponere: qz augmē tū presupponit penā q̄ augmētet: vt de se pz. vnde statutū vult q̄ pena ꝑposita vt ꝑdemnet ante in eadem q̄titate qua ereptus de manib⁹ officialis erat cōdē natus vel ꝑdemnandus. Ista nō potest augeri vel minui in cōdēnando ꝑ plꝰ vel minus ꝛ ꝑdēnare in alia pena imposi ta a iure illud statutū non ꝓhibet si de iure ꝯmuni imponi pōt. ¶Nec est verū q̄ per impositionē noue pene factam a statuto videat recessus a pena imposita de iure cōmuni cū diuersis applicentur vt dixi. ¶Et ꝛ statutum dicat in fi. q̄ sit precisum significat q̄ illud statutū sit in violabile: vt no. Bal. in. l. clari. C. ō fidei com. vel q̄ sit strictū ius. ita q̄ ab eo nō possit recedi: vt no. Bal. l. l. si causam. C. de execu. rei iudi. nec tollit quominꝰ io cū habeāt alia iura cōmunia. vt no. Ca noniste in. c. ū. extra ō rescri. ꝛ ꝑ Ray. de fozliuio in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ iur. ¶Nec ob. dū dixi q̄ nō potuit potestas cōdēnare l solucdo debitū creditoribꝰ: qz nō fuit petitū; qz illō ꝓcederet si age retur ciuiliter ad partis ista̅tiā. Secus si agit vel ꝓcedit criminaliter sicut fuit
13 in casu nostro. ꝛ qz in criminalib⁹ nō est necesse vt includat; vt no. l. c. ꝛz. extra de symonia. ꝛ. j. q. iij. qz ꝓsulat⁹. ꝛ. hoc ꝛz Bal. l. l. ꝛ si seueriꝰ. C. de his q̄ no. infa. ¶Nec ob. dū dixi q̄ nō vī q̄ potuerit dn̄icus ꝑdemnari nisi in summa in qua apparet ipsum esse debitorē. vz l dictis trigintatribus libris in quib⁹ apparet sola voluntaria ꝛ nō in alijs quindecim de quib⁹ nil apparet nisi ꝑ relationē nū ciorū. ¶Quia ad hoc vt illa pena possit imponi nō est necesse q̄ ꝓbet ō debito; sed sufficit q̄ fuerit capt⁹ rite ad petitio nē asserētis se creditorē: ꝛz nō sit nec au ditur crimens etiaz si velit ꝓbare q̄ ille nō erat creditor: vt. l. ꝛz eximēdi. §. j. ꝛ. l. se. ff. ne q̄s eū q̄ l ius vo. est vi eximat. ꝛ sing. dicit Ang. l. d. l. ꝛz eximēdi. §. j. in fi. q̄ dicit esse tenendū mēti perpetuo. Et ideo cū nuncij referāt habuisse talē cō missionē ꝑ debito. xv. lib. l. dubio est eis credēdū. l. magis puto. §. ne passim. ff. de reb. cr. nec ꝑ ꝓte eximētis vel alte
riꝰ pōt ꝓbari ꝛ trariū quo ad euitatio nē dicte pene. ꝛ sic nō pōt dici q̄ per. d. potestatē fuerit ꝑpter hoc iniuste ꝑdē natus. Immo pōt dici q̄. d. potestas cuz iuste ꝑdēnauit inq̄tū cōdemnauit solū in. xl. lib. applicādis cōmuni taruisij: qz debebat ꝑdēnare eū in eadē q̄titate pe cunie ꝑ qua erat cōdemnatus vel debe bat cōdemnari ereptus de manib⁹ offi cialiū ipsis creditorib⁹. Sz dict⁹ Alber tinus ereptus de manib⁹ officialiū ꝑ dic tū dn̄icū erat debitor Antonū bassanis ni in. xv. lib. vt dixi ꝛ erat debitor cōdem natus ꝑ sniam voluntariā ser Petri de galeto in. xxxiij. lib. ꝛ erat condēnat⁹ in expensis legitimis: vt ōz in sniā volun taria ꝑ ipsum accepta q̄ expēse nō sunt legitimate: ꝛz possunt esse tres aut qua tuor lib. ꝛ plus vel minus. Uñ saltē erat debitor ille Albertinus ereptus ꝑ capi tali vtriusq̄ creditoris in. xlviij. lib. ꝛ ꝑ expensis saltē capture in trib⁹ ꝛ vltra in quib⁹ debebat cōdēnari ex qno erat ve rus debitor ꝛ expensas ꝓmiserat. Et iō potestas in hoc male ꝑdemnauit dictū dn̄icum qz debebat ipsum cōdēnare in eadē q̄titate. vz vltra quinquaginta lib. Et si nō cōdemnauit hꝫ pro cōdemnato iurta formaz dicti statuti sub. c. xxij. Et sic ꝑ inde ac si ꝑdēnatus fuerit vltra q̄n quaginta lib. ꝛ in hoc dn̄s cōsideret mas gnificētia. d. potestatis Tarusi ꝛ illi q̄
14 habēt iudicare. † Et ꝛz plures fuerint q̄ vi eripuerūt illū Albertinū de manibus familie tñ q̄libet insolidū tenet taz de iure cōmuni in pena applicāda credito ri. vt. l. si per aliū. §. hoc iudiciū. ff. ne q̄s eū q̄ in ius vo. est vi eximat q̄ ex forma statuti de pena auferētiū illos q̄ ducū tur in fortiam cōmunis taruisij q̄ appli catur ꝓmunis taruisij. vt ꝑz sbi in fi. ei⁹. sbi. ꝛ hoc ꝑ quolibet. qđ verbū est distri butiuū ꝛ attribuit cuilibet actū lsolidū vt no. Bar. l. l. ꝗ articulo q̄sq̄. ff. ō. hec. insti. ꝛ Pau. de ca. l. l. sciendū. ꝛ l. l. stipu. §. questū. ff. de no. ope. nun. Et ꝓpterea similiter cōdemnauit. d. potestas dicen do q̄ q̄libet eorū teneat ad solutionem debiti ꝑ quo captus est ꝛ sic snia tribuit ꝑdēnationē cuilibet ꝛz lsolidū addat q̄
15 vna solutio sufficiat. ¶† Circa scōz an

dicte summe cõdẽnatio
nũ coacervari possint ꝛ
debeãt q̃ ad hoc vt dicꝰ
dñicꝰ cõdẽnatꝰ potuerit
impune occidi. ¶ Quinq̃
sunt q̃ videnꝫ facere du-
16 biũ. ¶ † Primo qꝛ l pena- 18
lib⁹ ꝛ odiosa vꝫ q̃ nõ de-
8 beat fieri coacervatio[a]
qꝛ x. ꝛ x. nõ sunt .xx. vt. l.
vbi fideiussor. et ibi ℞ tꝛ
gl. ff. de sol. ꝛ ib: ℞ l termi
17 nis vult Bart. picẽs. † q̃
si statuto cauꝫ q̃ bãnitꝰ
a cẽtũ lib. ff. possit impune 19
offendi. Et vnꝰ habebat
plura bãna vnũ l. l. alio l
xl. aliud l. lx. vñ cumula-
ta excedũt cẽtũ: ſz nullũ
de q̃ se efficiebat cẽtũ. nõ
poterit impune occidi. Et
idẽ tꝛ bar. l. l. ũ. l fi. ff. de cõ
di. inst. ꝛ idẽ no. bal. in l. 20
sancimꝰ. ſ. si q̃s aũt. in fi.
C. de dona. ꝛ l. l. nã ꝛ fur.
ſ. fi. ff. si cer. pe. ꝛ Ange. ꝛ
doct. l. l. si idẽ cũ eo. l pn.
ff. de iur. om. iud. ꝛ Ang.
ꝛ Jo. de imo. l l. q̃ties in
stipulatiõib⁹. ff. de verb.
ob. ꝛ in. l. si q̃ separatl ſ.
ſ. ff. de appel. ꝛ pe. de anꝫ
cha. ꝛ Jo. de imo. l. c. pe.
de dona. ꝛ Joã. de imo. l
l. si q̃s testes, in pn. de le 21
ga. ſ. ꝛ vꝫ esse gl. fi. l. l. ma
numiss. ões. ꝛ ibi doct. ff.
de inst. ꝛ iur. Facit qõ no.
Bart. in. l. q̃ fundũ ſ. co-
heres. et in. ſ. q̃ filios. ff. 22
ad. l. falc. ¶ Sedo alia
rõne vꝫ q̃ ille pene non
potuerit coacervari: qꝛ
pena p quã dñicꝰ pdẽna
tus fuit ad solutionẽ de-
biti nõ vꝫ eẽ mera pena
ex q̃ creditor recepit de-
bitũ suũ. vt. l. ſ. ſ. si plu-
res. cũ ibi no. p. gl. ꝛ doc.
ff. de eo p quẽ fac. erit. ꝛ
no. gl. Inſti. de ac. ſ. pena-

leꝫ. l ℣. itẽ aduersus. vñ statutũ loquẽs
de pena vꝫ intelligẽdũ de mera pena l po
tiori significatu. l. querit. ſ. hermafrodi
tꝰ. ff. de statu ho. cũ simi. ¶ Tertio qꝛ sta
tutũ loquẽs q̃ condẽnatus a quinqua-
ginta lib. supra possit impune occidi vꝫ
habere l ℣. ũ solũ in condẽnatione. † q̃
applicat fisco ꝛ nõ pti. ꝛ ℞ fauore fisci:
qꝛ ille q̃ applicat fisco est criminalis: vt
est glo. not. l. l. iũ. ſ. ſ ff. de sepul. ꝛ ibi q̃
Bar. ꝛ q̃ eundẽ. in. l. agraria. ff. de termi
no moto. ꝛ q̃ canonistas in rub. extra de
iudi. ꝛ maxime in beneficiũ fisci vt indu
cantur cõdemnati ad soluendũ citius.
¶ † Quarto qꝛ statutũ qõ permittit cõ
demnandum impune occidi vꝫ loq̃ solũ
in casu quo vel de iure ꝓmuni tñ ex for
ma statutoꝝ sit condẽnatus in. l. lib. vt
patet ibi fm formã iuris siue statutoꝝ
ꝛ sic q̃ ex vno tñ capite cõdẽnatio ascẽ-
dat ad. l lib. quod nõ est in casu nostro.
¶ † Quinto ꝛ vltimo qꝛ statutũ qõ per
mittit occidi cõdẽnatuꝫ a. l. lib. supra lo
quit de eo q̃ est bãnitus ꝛ cõdemnatus
in. l. lib. vt patet illo statuto. in p̃n. ibi in
personis ꝛ bonis bannitoꝝ q̃ bannitꝰ
fuerit p homicidio ꝛc. Et l multis alijs
partibus eiusdẽ statuti. Sz nõ apparet
q̃ dictus dominicus fuerit bãnitꝰ. ergo
nõ famus l casu statuti. ¶ Sz certe his
nõ obstantib⁹ ego teneo contrariũ esse
verius de iure. vz qõ dicta coacervatio
penarũ fieri debeat q̃ ad ℞ vt ille Do-
minicus potuerit impune occidi. ¶ Et
q̃ hoc sit verũ pbat sic † qñ q̃s est cõdẽ
natus l vna sñia pro vno ꝛ eodẽ delicto
diuersis penis ille pene coacervãtur qꝛ
dicit esse vna sñia dictoꝝ penarũ. vt p
batur in. l. si separatim. ſ. ſ. ff de appel. ꝛ
ibi hoc tꝛ Ang. q̃ dicit p illũ text. † q̃ bã
nitus in quinquaginta ꝛ quinquaginta
dicit bãnitus in centũ. si vna actiõe nu
mero in sñia pdẽnatoꝝ deuenerunt. ꝛ
idẽ tenet ibi Rapha. cume. qñ cã banni
erat vna et eadẽ originalr siue nomine
collectiuo cõdemnatus sit l illis penis
siue separatim qꝛ censet cõdẽnatus sub
nomine cõllectiuo p illũ text. Secus si
cause bãnoꝝ erãt diuerse: qꝛ tũc nõ fiet
coacervatio. et ita loq̃t. l. si idẽ cũ eodẽ
cã ibi no. ff. de iurisd. om. iudi. ꝛ qõ no. gl. ꝛ

a ¶ Coacervatio. Adde ad materiam huiꝰ cõclusiõis Bar. l l. vbi. ff. de sol. ꝛ in. l. ũ. ſ. fi. ff de cõdi. insti. Ange. l. l. lucius q̃ hẽbat. ad treb. dom. eler. in. l. si idẽ. ff. de iudi. et l. l. si pcurator. ff. de ho. ob. et in ꝓ. vltimo. in. iũ. vol. doc. l. l. si q̃s separatim. ſ. ſ. ff. de appel.

Bar.in.l.vbi fideiussor.ff.de solu.Et ita etiã vult Ang.& Joan.de imo.in.l.quo ties in stipulationib⁹.ff de ℞b.obl.q̃ si ex diuersis causis quis sit bannitus in summa cẽtum.puta ex vna in quinqua ginta.ex alia in quinquaginta nõ ꝺr bã nitus in cẽtũ.& sic sentirũ q̃ si ex vna cã esset bãnitus in quinquaginta & ex alia in q̃nquaginta sicut fuit in casu nostro posset fieri coaceruatio:sed in casu nr̃o fuit vnica actio numero qõ fuit p̃cessũ sup vna causa tm̃ de querela & ex vnica tm̃ cã.s.illius ereptiõis.ergo debẽt ille pene simul coaceruari. ¶ Scõo hoc p̃
23 batur alia rõne simili.† q̃cũq̃ quis est cõdẽnatus ꝓpter vnicum tm̃ delictum pluriꝫ penis p vna tm̃ qualitate delicti ille pene simul debent coaceruari:vt ꝓbat in.l si idẽ cũ eodẽ.§.fi.ff.ꝺ iur.om. iu.& in.d.l.si separatim.§.j.ff.de appel. Et hoc sentit Bar.in.l.vbi fideiussor.ff. de solu.vbi loquit̃ q̃n sunt plura bãna. & sic plures cõdemnatiões diuerso tpe facte & p diuersis delictis.& q̃n postea vna sniã sola loquit̃ ꝺ diuersis delictis puta q̃ dixit cõdẽnatũ est in cẽtũ lib.vꝫ in quinquaginta p percussiõe in facie & in alĩs quinquaginta p percussiõe in brachio.& tũc dicit q̃ nõ sit coaceruatio per.l.edilcs aiunt.§.fi.ff.de edil.edic.p ea q̃ habẽtur in.l.lucꝰ.§ q̃ habebat.ff. ad treb.& sic sentit q̃ sic ꝯdẽnatio fuisset facta in duab⁹ partib⁹ p vno & eodẽ delicto tm̃ deberẽt ille pene coarceruari. Sꝫ ita fuit in.q.nostra q̃ ille dñicꝰ fuit ꝯdẽnatus p vno & eodem delicto tm̃ vꝫ p raptu q̃ eripuit Albertinũ de manib⁹ familie.ergo ille pene debẽt coaceruari.& ꝫ Joã,de imo in.d.l.si separatiꝫ.§. j.videut dicere cõtrariũ.& Raph.fulgo. in.d.l.idẽ cũ eodẽ,q̃ Raph.monet p ea
24 q̃ no.Guil.& Bar.ibi dũ dicũt.† q̃ l obligatiõe annua q̃ nõ est vna ꝫ multiplex vt habet in.l.si stichũ.§.stip.ff.ꝺ ℞b.ob. nõ fit coaceruatio licet ille obligatiões oriunt ex vnor eodẽ facto.s.q̃ ex vno:legato annuo. Sꝫ ista rõ non ꝓcludit q̃ ꝫ legatũ fit vnicũ factũ tm̃ obligatiões tm̃ & actiões q̃ oriunt ex illo legato annuo oriunt diuersis tpib⁹.i pncip.n.cuiuslibet anni oriꝝ vna q̃m cẽsent ille obligatiões cõditionales.l.si cum heres.ff.q̃n dies leg.ce.& sic ante euentũ conditiõis nõ est nata obligatio vel actio.l,cedere diẽ.ff.de ver.sig.& no.in.d.§.stipu.& p̃ pterea reputantur hoc casu diuerse sententie & condẽnationes.& sic nõ debent coaceruari.Sꝫ secus est in casu nostro in quo est vnũ delictũ.tm̃ vt dixi.& ex illo vno & eodẽ delicto & vno & eodem tẽ pore oritur actio seu ius querelandi vt factũ est ideo ꝫ plures pene p̃ eodẽꝫ delicto sint impositę & imponi potuerint: vt dixi in primo dubio principali.tm̃ possunt & debẽt coaceruari ex quo ẽ vnicũ delictũ:vnica querela:vnica sntia ꝫ pe
25 ne sint diuerse:vt ꝓꝫ ex ꝓdictis. ¶ † Tertio hoc ꝓbat & formus q̃n plura delicta in vna rixa facta sunt ex quibus sequitur in vna sntia plures cõdemnatiões ille pene possunt coaceruari q̃ reputat vnũ tm̃ delictũ:vt est gl.no.in.l.j.in gl. magna.in fi.C.vnde vi.& nec.Bar.l.l.hos accusare.§.iul.ff.de accus.et Salt.in.l. cũ rõnib⁹.C.qui accu.nõ pos.& ita tenet in terminis Ang.in.l.si idẽ cũ eodẽ.in
26 prin.ff.de iur.om.iu.dicens.† q̃ vbi vnũ factũ est radix olm obligationum fit coaceruatio.& vbi est vnica rixa ibi est vnitas delicti ita vt fieri debeat coaceruatio.Et iõ cũ in casu nr̃o sit vna tm̃ rixa. & plus si sit vnũ tm̃ delictũ factũ in illa rixa ℞tum ad Dñicum ꝺr fieri coaceruatio penarũ etiã si orianꝫ plures pene vna de iure cõi alia ex forma statuto rũ & ambe tendũt ad puniendũ vnũ delictũ tm̃.Nec in hoc cõtradicit Bar.in l.vbi fideius.ff.de solu,q̃ ꝺr intelligi q̃n percussio facta in facie & in brachio fuerũt facte ex ĩtervallo ita vt possint duo delicta dici:secus si in vna tm̃ rixa:vt dixi fꝫ Ang. ¶ Quarto hoc etiã probatur ex verbis statuti q̃ permittit bãnirũ impune occidi q̃n est ꝯdẽnatꝰ in quinquaginta lib,q̃ loquitur q̃n est cõdẽnatꝰ in Llib.& abinde.& fm̃ formã iuris siue statutorũ cõis tamẽ q̃ ℞ba siue statute ꝛc.
27 ¶ † Cũ sint alternatiua legis municipalis possũt ĩtelligi alternatiue & copulatiue alternatiue q̃n est vnicũ factũ & vnica tm̃ pena q̃ ponat vel fꝫ formaꝫ iuris tm̃ vel fm̃ formã statutorum Ter

nisū tātū copulatiue intelligi debēt qñ
qz virūqz simul ꝯcurrit.puta qz imponi
tur pena tā a iure cōi ꝙ a forma statuti
vt ꝓbat in tit.ff ꝙ vi aut clā.z maxime
in.l.is q̄ in puncū.§ hoc interd'etū.z ibi
hoc tz Bar.ff.ꝙ vi aut clā.z l.l.j.ff.ad.l.
corn.de parrici.z l.l.v.ff.de auro z arg.
leg.z ita not.eleganter Bar.in.l.si is q̄
ducēte.§.virū.in.v.oppo.ff.de reb.du.z
per Cy.z doct.in.l.cū quidā.C.de verb.
sig. ¶ Et ideo cū in casu nro Dñicusoc
cisus cōmiserit tale delictū ꝓpter quod
pena imponit de iure cōi.z ex forma sta
tutorū Taruisij illud statutū loquēs ꝑ
verbū statutorū dz intelligi copulatiue
z vtraqz pena dz simul ꝯcurrere in hoc
casu ꝑ ꝑdicta. Et sic ex illo statuto deci
dit aperte.q.nra z cessant oēs dubita
tiones de coaceruatiōe ex qua ipsuz sta
tutū vult ꝙ coaceruent.z ille pene ꝯcur
rant copulatiue vt dixi. Et in hoc est bñ
cōsiderādū:qz illud statutum tollit oēs
dubitatiōes de coaceruatiōe penaruz.
¶ Nō ob.rationes.§.in cōtrariū dedu
cte. Et primo dū dixi ꝙ in penalibus et
odiosis nō sit coaceruatio penarū per
no.in.l.vbi fideiussor.ff.de solu.cū aliis
similib⁹.§.alleg.qz illud ꝓcedit qñ qs
est ꝯdēnat⁹ pro diuersis delictis. Sec⁹
si ꝑ vno tm̄ delicto z ꝑ vna q̄litate de
licti in vna sola ꝯdēnatus sit:qz tūc coa
ceruant per.l.si separatim § j.ff.de ap
pel.cū ibi no.z maxime cū statutū in ca
su nostro illas penas cōiūgat vt. dixi in
iiij.z vltimo articulo. ¶ Nō ob.scdo dū
dixi ꝙ ista pena que applicat creditori
nō ē mera pena respectu ipsi⁹ creditō
28 ris ex quo recipit qđ sibi debeb̄at.ꝙz rñ
det ꝙ imo ē mera pena qñ ꝑ solutionē
ipsi⁹ nō liberat debitor:vt est tex.in.l.si.
ff.ne qs eū qui in ius vo.est vi eximat.
vbi hoc ꝓbatur cōiuncta.l.j.in prin.co.
ti.z ꝛrio ꝓcedit qñ quis esset condēna
tus ex edicto de eo per quē factuz.quo
casu nō est mera pena qz eū solū ex par
te soluētis nō ex pte recipiētis.vt ē gl.i
l.j.§.si plu.ff.ō eo ꝑ quē fac.erit.nos ꝛo
loq̄mur qñ ex edicto ne qs eū q̄ i ius vo.
ē vi eximat.vt ē gl.ordinaria isti ō act.
§.pena.ver.Itē aduersus eū.in gl.ma
gna in verbo aduersus.que incipit.s.da
tor. ¶ Nō ob.ꝙ tertio loco dictū est vꝫ
statutū intelligi debere de pena tantuz
q̄ applicat fisco z nō de illa q̄ applicat
parti:qz rñdet ꝙ immo statutū loquit
de pena.l.lib.que imponit pro aliquo
maleficio ꝑ quo facta sit seu etiā fieri
debeat ꝯdēnatio fz formā iuris siue sta
tutorū Taruisij.vt pz ibi.vel ꝑ aliq̄ ma
leficio ꝑ q̄ facta sit ꝛc.Et sic statutū so
lū pōderet ꝛtuor. ¶ Primū ꝙ sit factā vl̄
fieri dēat cōdēnatio. ¶ Scōz ꝙ sit vel
esse dēat de.l.libris z abinde.§. ¶ Ter
tiū ꝙ sit factā vl̄ fieri dēat fz formā iuris
siue statutorū Taruisij:que ꝛba possūt
intelligi ēt copulatiue z cōiunctiue:vt
dixi.§.in.iiij.artī.Jn fauorē inculpato
rū de morte dñici. ¶ Quartū ꝙ illa con
dēnatio sit facta ꝑ aliquo maleficio:q̄
ꝛta ꝛtuor interuenerūt i casu nro iō ei⁹
dispositio ꝛz locū ex quo forma statui i
oib⁹ est obseruata.l.cū hi.§.si pretor.ff.
29 de trāsac. ¶ † Nec statutum distinguit
an pena veniat applicāda fisco vel par
ti ergo nec nos distinguere debem⁹.l.ō
ptio.ff.de public.z xix.di.§ romanorū.
z.xxxj.q.j.ꝙ si dormierit.l ꝑn.immo dū
statutū dicit fz formā iuris siue statuto
rū cōis taruisij sentit ꝙ etiā loquat in
casu nro ꝑ ea q̄ dicta sunt.in.iiij.z vlti.
artī.pro inculpatis. ¶ Nec ob.qđ ꝛtō
dixi ꝙ statutū vl̄ loq̄ de cōdēnatione.l.q̄
fiat solū vl̄ ex forma iuris cōis tm̄ vl̄ ex
forma statuti tm̄ ꝑ ꝓ dictionē siue appo
sitā i statuto ō dānis z liurīs:qz ad hoc
pz clara rñsio ꝑ ea q̄ dixi in ꝑdicto.iiij.
arg. ¶ Nec ob.ꝙ quinto z vltimo loco
dixi ꝙ statutū permittens aliquē impune
occidi loquit de illo q̄ erat bānit⁹ z con
dēnatus a.l.lib.§.qz dict⁹ dñicus occi
sus erat bānit⁹ ꝑ dicto maleficio vt cō
stat mihi ex actis curie taruisij que sub
signo z nole notarij ad me trāsmissa fūt
ac etiā illud bānum factū fuit legitime
fm̄ formā statui taruisij positi in.iiij.lib.
c.xj.in tractatu de maleficijs z mō z for
ma ꝓcedendi.Sed rubrica de dilatiōe
dāda citatis z bānitis z etiā de forma z
banno citādi z bāniendi reos criminuz
ꝙ statutū similr ad me trāsmissum fuit
sub signo z nomine notarij.Et ita ex ꝑ
dictis oībus cōcludit circa scām dubiā

ꝑncipale q̄ dicte pene imposite Dñico occiso possunt ⁊ debēt coaceruari quo ad hoc vt impune vigore statuti potuerit occidi. ¶ Circa tertiū ⁊ vltimū dubiū ꝑncipale posito q̄ dcē pene nō sint coaceruāde quo ad hoc vt dñicus potuerit impune occidi an saltez possit dici q̄ dictus Dñicus habeat ꝑ cōdēnato in pena.l.lib.applicādā fisco ita vt potuerit impune occidi. Et vī ꝓma facie dicendū q̄ sic:qz lz snia solū cōdēnet eū in.xl.lib. applicādis fisco.t.cōi taruisij. Tū potestas debebat ipm cōdēnare fm formaz statutoꝝ taruisij ⁊ si ꝑdēnauit in minꝰ. Intelligit ⁊ intelligi dz cōdemnatio eē facta fz formā statutorū ⁊ non plus vel minꝰ quoquomodo vt dr l statuto⁹ taruisij posito in lib.iij.trac.ū.c.xxij. sub rubri.q̄ ꝑdēnatiōes intelligant esse facte fm formā statutorū. Sz.d.potestas ꝺbebat cōdēnare dictū dñicū in.l.lib.denariorū paruoꝝ etiā vltra fz formā statutorū:qđ pz qz statutū sub rubrica de pena eripiētium illos q̄ ꝑducunt in fortiā cōis taruisij vult q̄ eripiēs aliquē ꝺ manibus familie q̄ esset cōdēnatus vel cōdemnādus in pecunia ,in eadē q̄titate pecunie cōdēnetur cōi taruisij. Et intelligit in eadē q̄titate respectu generis ⁊ quo ad genꝰ significat omnē similitudinē ⁊ ꝑductionē.vt ꝓbat in.l.siue pro fratre in verbo eandē.⁊ ibi in gl.in ꝓbo coactis ibi tu dic.⁊ p doc.C.de neg.ge.⁊ ibi est ter.cū gl.in.c.significauit.extra ꝺ sen.excō.⁊ ter.cū gl.xxxij.q.v.precepit dñs.nō.n.pōt esse eadē in specie:qz q̄tas in qua captus ē vel detētus erat eō dēnatus vel cōdēnādus debebat creditoribus. Ista aūt eadē q̄titas in qua dz ꝑdēnari cōmuni taruisij. Et sic respectu generis nō speciei est eadē.sed respectu generis significat oēm identitatem et qualitatē:vt ꝓbat in dictis iuribꝰ. Sed dictus Albertinus captus ⁊ detentus ab officialibꝰ ⁊ ereptus de manibꝰ eoꝝ ꝑ.d.dominicum ⁊ socios erat debitor primo l.xv.ff.Antonij bassanini.⁊ in.xxxvij.lib.⁊ l exp̄ēsis legitimis erat debitor Petri de galeto p snīam voluntariā:vt dixi in primo dubio principali.⁊ sic pro capitali erat in totū debitor in.xlviij.li. ⁊ p exp̄ēsis iā factis p ser Petrū galetū in quib⁹ erat cōdēnādus nō constat de q̄titate q̄ esset legitimanda ⁊ ꝓbāda q̄ si ascenderet ad summā saltē duaꝝ lib. denariorū paruoꝝ fuisset dictus Albe. ꝑdēnatus ⁊ condēnandus in.l.lib.ac ēt ꝓpter captūrā snīe in dubio erat cōdēnādus vltra duas lib.ex quo fuit captꝰ in villa que ꝺr distare tribꝰ milibꝰ pasſuū a ciuitate taruisij ⁊ erāt tres officiales.vñ cū cōstet q̄ erat cōdēnatus ⁊ cōdēnandus pro capitali in.xlviij.lib.⁊ p expensis factis p ser Petrū galeti ante snīam volūtariā in duabꝰ saltē libris.si hoc ꝓbet vel saltē vltra duas libras ꝑ dicta captura de qua ꝑstat in actis.Seqūtur q̄ ipse Albertinꝰ erepꝰ de manibꝰ officialis erat condēnādus suis creditoribꝰ ꝑdictis ad quoꝝ instātiā fuerat captꝰ vltra.l.lib.Ergo.d.potestas debebat cōdēnare dictū dñicū vigore statuti in eadē pena:⁊ sic in eadē q̄titate pecunie in qua erat cōdēnandꝰ.d.Albertinꝰ captus tā pro debitis principalibꝰ q̄ ꝑ expensis saltē factis per ser Petruz de galeto pro quibꝰ oibus erat captꝰ.⁊ sic vltra.l.li.⁊ si nō cōdēnauit intelligit cōdēnatus in illa pena.Et sic vī q̄ potuerit dñicus occidi ac si fuisset cōdēnatꝰ l l.lib.fm formā statuti taruisij. Sz duo sūt q̄ vident posse facere dubiū ꝺ hoc articulo. ¶ Primū snīa est stricti iuris ⁊ dz stricte intelligi put verba sonant et prout iacent vt in.l.j.⁊.ū.ff de lib.cau.⁊.l.ſi a te.ff.ꝺ exercep.rei iudi.⁊ ita no.Bar.in.l si exp̄ſſim.in.ū.col.ad fi.ff.de appe.⁊ in.l.j.in fi.iij.col.C.qñ ꝓuo.nō est nec.⁊ in.d.l. j. Sz dicta snīa loquit solū de.xl.lib.applicandis cōi taruisij.ergo vī q̄ de illa tm̄ q̄titate debeat ītelligi:nec pōt dici q̄ sit cōdēnatꝰ in.l.ij.ex quo istud nō pōt legi oculis in.d.snīa:vt.l.j.in prin.⁊ ibi p bar.⁊ doc.ff.de his q̄ in testa.delē. ¶ Secūdū est qz licet forma statuti sub rub.q̄ condēnatiōes intelligant esse facte fm formam statutorum velit q̄ ſi.d. potestas taruisij condemnet aliquez in minꝰ quoquomodo intelligatur condēnatus fm formā statutorū:ñ hoc vī q̄ ſi se per fictionē ⁊ non vere q̄ patet ꝑ ver

dā intelligat appositus in rubrica dicti
33 statuti.z in nigro.tq verbū de sui natu 4
ra significat fictionē:vt ē tex.cū gl.in.l.
heres qñq.ff.de acqui.her.z in.l.qui a
seruo.ff.de act.z ob.z no.Bal.in.l.qñ.l 5
34 vj.no.ff.de his qui no.infa. ¶ tSz ver
ba statuti maxime penalia debēt in du 6
bio intelligi in casu ꝓprio z vero z nō
in ficto.l.iij.§.hec verba.ff.de neg.gest.
z no.q Bar.in.l.cōs populi.ff.de iusti.z
iur. ¶Sz ad hec duo pōt responderi q 7
immo statutū q vult vt cōdemnatus in
l.lib.possit impune occidi:dz ītelligi nō
solū de vero ꝯdēnatoz z etiā de illo qui
intelligit ꝯdemnatus per aliud statutū 8
q statutū illud equiparat quo ad effe
ctū cōdēnatiōis vel q sit condemnatus
fm formā statutorū vel q debuerit ꝯdē
nari:q lex fingit q habeat pro cōdēna
to:z sic equiparat casus fictus cōdēna
35 tionis vere cōdēnatiōi. ¶ tNā vbicūq 9
lex equiparat z adequat casum fictū ca
su vero semp casus fictus porrigit ad
vez:vt ꝓbat in.l.j.in prin.C.de rei vxo.
act.z ita dicit Aug.in ꝯsi.suo.lxxj.qō in
cipit.Statuto antiquo cōis Florētie.z
hoc etiā vī tenere Pau.de cast.in.l.j.§.
lex falcidia.ad fi.ff.ad.l.fal.q ista ext&
sio ad casum fictū fit per.l.municipalē.
36 ¶ tEt ideo verba smle licet de se nō ex
tēderent ad casum ficti tū q statutū fa
cit hanc extēsionē z interpretationē ex
tensiuam illa smia dz intelligi fm formā
dicti statuti.d.l.j §.lex falci.cū ibi no.ff.
ad.l.fal.eū fi. ¶Uñ ex premissis oīb9 cō
cludo q.d.dñic9 potuit impune occidi
per priamū z Joānē inculpatos fr ipm
occiderūt z cōtra eos nō potest procedi
iurta formā statuti Teruisij sub rub.de
dānis vel iniurijs datis in personis et
rebus bannitorum.

¶Summarium super cōsilio.xv.

1 ☞Statutū paduanū:q non reddatur
ius offenso cōtra offendentem:qui non
fecit vindictā:an clericos comprehen
dere habet numeris omnibus sequēti
bus per totum consilium.

2 Licētia generali statuendi:seu faciēdi
statuta nō intelligitur data potestas sta
tuendi leges iniquas.

3 Statuta ola ciuitatis si ꝓnceps ꝯfirmet
statuta illicita cōfirmare nō intelligit.

4 Statuta ola ciuitatis si princeps cōfir
met:nō intelligit cōfirmare ea que sunt
contra libertatem ecclesie.

5 Statutū disponēs:q nō reddat ius offē
so cōtra offendentē:iniquū esse videt.

6 Mandato in generali non comprehēdi
tur illud propter quod mādans aliquā
penā incurrere posset.

7 Statuti generalia verba nō referuntur
ad ea:que statuenti impossibilia sunt.

8 Statutū laicorū clericos comprehen
dens iniquū z turpe esse dr:vtpote con
tra ecclesiasticā libertatem tactū.

9 Statuta generalia aliqd mandātia ad
illicita non porriguntur.

¶Consilium.xv.

IN christi no-
mine.Ac inuocato spiritu
sancti gratia Uertitur in du
bium. ¶ tAn statutum pa
due sub rubrica.iiij.de accusa.qō vult
in effectu q si qua persona non subie
cta iurisdictiōi potestatis z communi
Padue cōmiserit aliqd maleficium in p
sonā habitātia in ciuitate Padue vel
aliqua villa districtus Padue.z de ipso
fm formam statutorū Padue non fuer
rit vindicta habita p maiores suos.j.
duos mēses a die maleficij perpetrati.
si ab inde l antea fuerit ei dicta vī fctā
aliqua iniuria etiā si occisus fuerit nō
procedat per potestatē in aliquo cōtra
iniuriā inferentē nec occasione talis p
cessus facti cōtra predictū nō possit ali
quo mō ꝓcedi vel aggrauari. ¶Et ali
quis laic9 nō audeat habitare domos
vel colere aliquas terras vel ꝯducere a
predicto non subiecto sub pena librarū
centū:vertit dubium apud curiā ma
gnifici dñi potestatis Padue.an illud
statutum cōprehendat z liget clericū nō
subiectū iurisdictioni Padue,ita vt pos
sit iniuriā pati etiā occidi z cōtra male
ficij cōmittentem nō procedi fm formā
dicti statuti. ¶Et licet ista dubitatio nō
videtur mihi cū reuerentia esse multū
ratiōabilis. Nec sit l aliquo de iure du
bitandū illud statutum nō comprehēde
re nec cōprehēdere posse clericū. Tū vt

querēti satisfaciā rōnib⁹ ⁊ autoritatib⁹ breuiter id verū esse apertissime ostēdā. ¶Et i ꝓmis dico illud statutū ito gñaliter loquēs nō cōprehēdit clericos. ¶†Nā ex generali licētia statuendi seu faciendi statuta nō vī data potestas statuendi leges iniquas: vt probāt in.l.vnica.C.ō monopolijs. vbi hoc tz Bald.ꝑ illū ter. Et idē vult Bal.in.l.milites.circa fi.C. de testa.mili. ¶†Itē plus dico ꝙ si etiā princeps cōfirmat ola statuta ciuitatis nō intelligīt cōfirmare statuta illicita[a], vt ꝓbāt in.d.l.vnica. ibi sacro edicto fm Bal.ibi. ¶†Itē si princeps ꝓfirmat ola statuta ciuitatis nō intelligīt ꝓfirmare cōtra libertatē ecclesie: vt elegāter not. Bar.in.l.oēs populi.ff.de iust.⁊ iur. Sz si illud statuū comprehēderet clericos puta: qr ista fuisset intētio statuentiū vt vellēt ꝓprehēdere clericos nō valuisset nec valeret: nec respectu ptātis ꝓdētis statuta: nec respectu cōfirmationis facte ꝑ ꝓncipē de dictis statutis: qr illud statutū maxime inquātū vellet cōprehēdere clericos esset iniquū ⁊ illicitū ⁊ ꝰ libertatē ecclesie. Et ꝙ esset illicitū ptz: qr laicis non est data potestas clericis imperādi ꝫ necessitas obsequendi: vt l. ecclesia supra mare. extra de cōsti.⁊ l. c.fi.de reb.eccle.non alie. ¶†Itē illud statutū esset inquū qr vult ꝙ nō reddat ius offenso ꝰ offendētē: vt.l.j.in ꝓn. vbi ius est ars boni ⁊ eq̄.ff.de iust.⁊ iur. et inst.eo.tit.l ꝓn.⁊ in.ꝫ.iuris ꝓcepta. Et qr inuitat homes ad delinquēdum ꝰ.l.si vnus.ꝫ.illud.ff.de pac.⁊ ꝓtra mores naturales.l.cōuenire.ff. de pac.dot.facit l.plagūs.⁊.l.veluti.cū ibi no.ff.de verb. ob. Et qr cōtineret turpitudinem: vt ꝓbāt aperte in.d.l.si vn⁹.ꝫ.pacta que turpē. ibi vel iniuriax si feceris.ff.de pac. vbi dicit ꝙ nō vz pactū de nō agēdo iniuriax si iniurīā mihi feceris. Et idē vult gl.xcvij.dist.cle.in verbo preterea.in fi. q̄ dicit ꝙ nō vz pactū si fiat ꝙ non agā ō futura iniuria p.d.ꝫ.pacta. ¶Itez ꝙ illud statutū eēt ꝓtra libertatē ecclesie si clericos cōprehēderet: ꝑz qr illud statutū dicīt esse contra libertatē ecclesie: qñ eo.obseruato clerici efficerent timidiores ⁊ laici audaciores ꝰ clericos: vt

ar.l.j.ꝫ.j.ff.quarū rc.ac. nō datur Et ibi doc.no. Bar.Et idem vult Bar. in auc.cassa ⁊ irrita.C.ō sacr.sanc.eccle.⁊ ibi doc. ⁊ in.l.j.C.de summa trī. ⁊ fi.ca.⁊ canonistē l.c.no uerint.extra de sent ex cō.cū si. ¶Sz si statutū illud cōprehēderet clericos laici efficerētur audaciores ꝰ clericos ēt ad ipsos clericos occidēdos. ergo ē ꝰ libertatē ecclesie. Et iō cū illud statutū si statuentes voluissent cōprehēdere clericos esset iniustū ⁊ iniquū ⁊ ꝰ libertatē ecclie: sequīt ꝙ in dubio statutes nō videant habuisse libertatē cōdendi dictū statutum maxime ꝰ clericos. ¶Nec generalis cōfirmatio statutoū facta ꝑ ꝓncipē cōprehenderet hoc statutū ex defectu potestatis statuentiū ꝑ ꝓdicta. ¶†Itē qr i generali mādato nō vī comprehēdi illud ꝓpter qō mandās posset in alīquam penaz incurrere: vt no in.l.si ꝓcurator.ff. de cōdi.indebi. Sz si dās potestatē cōdentib⁹ statuta voluissent in hoc casu statutū cōprehēdere clericos cecidissent: ⁊ penā iurta.c. nouerint. cū ibi nota.extra de sen. excō.et per ea que hīr i auc.cassa.C.de sacr.sanc. eccle. ergo rc. Scdō ꝓncipaliter dico ꝙ i dubio dicti statuentes non videntur habuisse animuz ꝙ illud statutum comprehendat clericos. qō sic probatur. ¶†Generalia verba statuti

[a] ¶Illicita. Ad huius consilij resolutionē vide do. Alex.ō imo in cōsil.xxxviij.in iij. volu. Bart. Bal. Paul. de ca.⁊ doctores.in.l. inuiliter. ff. de leg.ꝫ. multa ꝑ.d. Alex. in.l. oēs populi ff.de iusti.⁊ iure.

nō referuntur ad ea q̄ sunt impossibilia statuenti: puta ad ea q̄ nō sunt sue iurisdictiōis. ar. l. qui tabernas. ff. de cōtrahē. emp. ⁊ no. p Bar. in. l. si q̄s sub cōditiōe. ff. de cōdi. insti. ⁊ Bal. hoc etiā vult in. l. fi. in. ſ. in cōputatiōe. in fi. C. de iure delib. facit q̄ not. Bald. in. l. fi. in. v. col. versi. extra dicit hic Bar. vnū. C. de sac. san. eccle. Sz p illā potestatē statuendi datā cōdētibus statuta nō vī data potestas statuēdi leges iniquas ⁊ iniustas ⁊ ptra libertatē ecclesie vt dixi. ergo ⁊c. ¶ Itē hoc pbāt alia rōne simili. In ḡhali dispositione non cōprehenduntur ea que specialiter fieri nō pōt vel q̄ essent turpia aut a iure reprobata. l. q̄ p̄. ff. de ritu nup. ⁊. l. si pater. ff. de his q̄ in frau, cre. ⁊ per no. per Bart. in. d. l. si quis sub q̄ditiōe. ⁊ ita q̄si in terminis q̄nis nostre tz Pau. de ca. l. d. aut. cassa ⁊ irrita. in fi. C. de sac. san. eccle. Sz nō est verisimile q̄ statuētes voluerint in illo statuto cōprehēdere clericos: q⁹ tūc esset iniquū ⁊ iniustū ⁊ turpe ⁊ a iure reprobatū vt dixi ergo ⁊c. ¶ Tertio p̄cipaliter dico q̄ si appareret etiā exp̄sse q̄ statutes voluissent cōprehēdere clericos. et de illis intelligere dico q̄ statutū nō valeret q⁹ esset iniquū ⁊ iniustū ⁊ turpe ⁊ libertatē ecclesie ⁊ q̄ditū a personis nō habētib⁹ libertatē ⁊ auctoritatē faciēdi hmōi statuta per p̄dicta. ¶ Et hoc etiā est ō mēte Bart. l. d. l. si q̄s sub q̄di. l. fi. ff. de q̄di. insti. qui dicit. ⁊ q̄ si statuta sunt generalia ⁊ aliq̄d mādāt nō p̄rrigitur ad illicita. ⁊ ponit exēplū dictū statutuz q̄cūq; declinauerit iurisdictionē potestatis possit offendi certe hoc nō intelligit de clerico declināte q⁹ hec est illicita. Et idē vult Jac. but. ⁊ Bald. in aut. statuim⁹. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ Paul. ō cast. l aut. cassa ⁊ irrita. circa fi. C. de sac. san. eccle. q̄ volūt q⁹ et hoc statuto nō obstante pōt ⁊ dz iudex p̄cedere ⁊ ius clerico reddere. distinguo tñ sin. aut statutū aufert sibi iurisdictionē ⁊ nō pōt reddere ius ⁊ poterea nō eēt iudex excōicat⁹ si nō redderet ius post̄ nō hz iurisdictionē. Sz si nō aufert iurisdictionē fz solū ihibet ne ius reddat sicut l casu nr̄o: vt ptz in statuto ibi nō p̄cedat p ptātē ⁊c. nō possit ius clerico reddere ⁊ valeret p̄cessus ñ obstāte dicto statuto fz eos. ¶ Uñ ex p̄dictis olb⁹ ꝓcludo q⁹ l dubio nec illi qui dederūt ptātē cōdēnd⁹ statuta nec ipsi cōdētes intelligunt voluisse cōp̄hēdere clericos l illo statuto. Et si voluissent nō potuissēt ne valeret ma xie ꝫ clericos. Et p̄dicto statuto nō obstāte pōt ⁊ dz curia p̄cedere ꝫ illū q̄ offendit clericum ⁊ valebit processus.

¶ Summarium super ꝓsilio. xvj.

Cōdēnatio pecuniaria p̄ interesse an intelligat trāsfusa in aliā penā ꝓpetuā bānt; q̄st dz: et si nō paruerint ſnie infrascripte: sit perpetuo bannitus numeris olbus sequētibus per totū consilium.

1 Rei satis demōstrate quicq̄d adducitur frustra est.

2 Pena regulariter est duplex. s. ppria et impropria.

3 Statutum vel lex si dixerit. q⁹ si q̄s alīquez vulnerauerit teneat ei soluere expēsas: quas solvit in medicis ⁊ medicinis: vel p operibus: q̄b⁹ cariturus est: an illa pena propria vel impropria dicat.

4 Pena in aliqua q̄ quispiā cōdemnat: quā si infra tps nō soluerit: condēnatur in maiori pena: tūc eo nō solvēte infra terminū. ⁊ sic ſnie nō parcēte: pena p̄ma in secundam trāsfunditur.

5 Pena maior q̄ in scēa cōdemnatiōis dispositiōe apponit: in qua prima trāsfundit. scēa pena dz esse pena delicti: etiā delinquētis cōtumatia cōcurrēte.

6 Inducta ad augmentum diminutionē operari non debent.

7 Inobediēs nō debet esse melioris cōditiōis q̄ obediēs.

8 Uerba sentētie l dubio debēt intelligi in casu licito: ⁊ de iure possibili.

9 Pena honoraria seu palmaria que dicatur.

10

¶ Consilium. xvj.

IN christi noīe Ac invocata spiritus sancti gratia. ⁊ Licet in causa suprascripta plene et elegāter consultū sit per excellentissimum. J. U. doctō. d. Alexan. de Uincentia. ita vt nihil addere necesse sit quia non indiget

addiectiõe plenitudo.xcvj.dis.bene q̃dẽ.
1 in p̃inci.†Et q̃ quicquid rei addicitur
satis demonstrate frustra est.l.j.in fi.ff.
de vote p̃le.ꝛ supernacuis laborat ipen
dũs q̃ solẽ certat facibus adiuuare.vt
est tex.vj.q.j.si omnia.¶Tamẽ de sola
subscriptiõe requisitus quedã pro eius
confirmatione adducere instituit.Tota
nãq; difficultas p̃sentis cõsultatiõis
in hoc cõsistit an pena carceris et bãni
quinquẽnalis.ꝛ pena duaꝝ miliũ librarũ in qua Ant.pagellus fuit condẽnatus an fuerit ꝛ sit trãsfusa in aliã penaꝫ perpetui banni ab oibus terris et locis illustrissimi.d.v.per illa verba cõdẽnationis vj.Et si nõ venerit ad parendum condẽnationi infra terminũ vnius mẽsis ꝑpetuo sit bãnitus ꝛc.¶†Et pro in
3 telligẽtia sciẽdũ est q̃ pena regulariter solet esse duplex.¶Una est ꝓpria ꝛ mera quãdo est pena tam ex parte dantis q̃ ex parte recipientis vꝫ quando nihil adest soluenti nec aliquid abest recipiẽti.puta si statutũ dicit q̃ si aliquis dixerit iniuriã alteri teneat̃ soluere ei cẽtũ. Nam ista pena est mera pena ex parte vtriusq;.¶Alia est pena impropria.videlꝫ q̃n est pena ex parte dãtis mõ ꝛ nõ ex parte recipiẽtis:qr dãtis nihil adest ꝛ recipienti abest.Puta dicit lex vel statutũ.†q̃ si aliquis vulnerauerit vnum
4 teneat̃ ei soluere expẽsas quas soluit i medicis ꝛ medicinis vel p̃ operib̃ quibus curatur̃ est.iurta.l.fi.ff.ꝺ hijs q̃ dẽ.vel effu.ꝛ.l.l.ex hac.l.ff.si q̃dru.pau. fecis.dica.ꝛ ista nõ est ꝓpie pena maxime ex parte recipiẽtis ex quo recipit id q̃ sibi abest.vt est tex.cum gl.not.in ℞ si. penã.in.l.j.§.si plures.ff.de eo per quẽ factũ erit.ꝛ est ẽt gl.insti.de actio.§.penales.in ℞ si.itẽ aduersus eũ.¶†Secũ
5 do p̃mitto q̃ regulariter quãdo quis cõdẽnatur in aliqua pena quã si nõ soluerit infra certũ tp̃s cõdẽnatur in maiori pena tũc eo nõ soluẽte infra terminũ.ꝛ sic nõ parẽdo sententie ꝑma pena trãsfunditur in secũdã:vt ꝓbat̃ in.l.j.circa p̃n.ff.de penu lega.ꝛ in.l.j.§.itẽ si ita.ff. ad.l.falsi.ꝛ l.l.obligationũ fere.§.fi.ff.ꝺ act.ꝛ oblig.in.l.cũ duob̃.§.idẽ rñdit.ff. ꝓ socio.ꝛ ibi Bar.hoc no.ꝛ no.ẽt Bart. in.l.ij.ff.de publicis iudi.ꝛ in.l.j.ff.ꝺ ex sto.reoꝝ.ꝛ Ang.de are.in suo trac.malefi.in gl.in ver.q̃ si non soluerit.).decẽ dies soluat ꝛc.Et l.ij.gl.seq.†Tertio p̃mitto q̃ q̃n apponit̃ maior pena i secũda dispositione cõdẽnatiõis in qua trãsfunditur prima illa secunda pena dicit̃ etiam esse pena delicti cõcurrẽte etiam cõtumacia delinquẽtis.vt habet̃ p Bar to.in.l.ij.ff.de publi.iud.ꝛ sic in casu nostro illa pena ꝑpetui exilij ob oibus terris est pena criminis cõmissi p̃ qua imponitur minor pena prius casu quo velit ei parere:ꝛ si noluit p̃mo parere infra terminũ prima pena minor trãsfundit in secundã maiorẽ.¶Hijs itaq; p̃missis dico q̃ pena p̃ma in sñia posita.l.ꝺ nãdo in carceribus p annũ ꝛ alia q̃ sit bãnitus p quinquẽniũ sine dubio fuit trãsfusa in secũdã.tum ꝓpter ea que dixi supra in secũdo euidẽtiali.tum qr secũda pena absorbet primã. Nã si ꝺz esse perpetuo bannitus nõ põt stare in carceribus nec habitare ꝑpe territorij Uincẽtie etiã p.xv.miliaria.facit q̃ not.Flo. in.l.nerati.§.q̃is.ad fl.ff.ꝺ seruo corrup.ꝛ istud nõ hꝫ dubitationem.Ez dubiũ remanet nũquid etiã pena pecuniaria duarũ miliũ librarũ videat̃ esse trãsfusa in secundã penã exilij ꝑpetui.ꝛ prima facie videt̃ dicẽdũ q̃ sic p ea que dicta sunt in dicto scõo euidẽtiali.¶Tamen eis nõ obstantibus teneo cõtrariũ esse verius distinguẽdo tamen dictã penã in duas partes sicuti in sñia ꝓtinet. nam dimidia dicte pene applicat̃ Marco del neuo percusso ꝛ offenso.Alia vt mihi asserit i facto applicat̃ magnificis dominis aduocatorib̃ cõis Uenetiaꝝ. ¶Et de ꝑma que applicat̃ parti vꝫ.d. Marco teneo q̃ sine dubio non vt esse trãsfusa in secũdã penã ꝑpetui exilij:qr intẽtio dominoꝝ ꝙsilij de.xl.q̃ tulerũt dictã sniaꝫ fuit solũ trãsfundere illã penã que erat vere pena i aliã penã verã ꝛ ꝓpriã ꝛ sic penã carceris ꝛ exilij quinquennalis in penaꝫ ꝑpetui exilij:qr istę eũbe pene sunt vere ꝛ ꝓprie ex quo ex eis nihil abest dãnum passo.ꝛ nõ adest delictũ ꝙmittẽti.vt dixi supra in primo euidẽtiali.nõ quẽ videt trãsfusa pena

mille libraꝝ q̄ applicat
pti offense: qz illa nō est
ppria pena ex quo tātū
dē z pl⁹ abest ipsi offen
so ppter medicos z me
dicinas ꝛc. Et nō nō vī
sula velle transfundere
ius ptis i penā scōam p
quā offensus ius suū p- 8
deret p p̄dicta. Scōo ꝟ
ēt pbat secūda pena p
petui exilij subrogat lo
co prime. vt dictū est er
go dz sapere naturā ei⁹
prime pene in cui⁹ locū
subrogat. l. ꝟ eū. §. q̄ in
iuriarū. ff. si q̄s cau. z. c.
ecclesia. eꝛ vt lit. pen. cū 9
simi. z sic pena subroga
ta dz eē eiusdē cōditiōis a
sicut est illa in cui⁹ locū
subrogat z eꝫ. Sz pena
vitio subrogata ppetui
exilij ē mera pena. ergo
simr intelligit eē subro
gata loco illius tm̄ q̄ est
mera pena. Et sic loco
carceris z exilij q̄nquen
nalis nō aūt cēsēt esse
subrogata loco alterius
pene pecuniarie: qz illa
nō ē ppe pena sz est lter
esse dānū passi. ergo ꝛc.
¶ Tertio hic ēt pbatur
sic. pena vitla ppetui exi
lij subrogata ē pena ōlic
ti tm̄ vt diri. §. in. iū. eut
dētiali. ḡ dz ītelligi subr
rogata loco alteri⁹ prie
pene q̄ erat ipposita p ip
so delicto tm̄ p mera pe
na z nō p pena interesse
qz illa nō est mera pena
nec ppter delictū punič
dā impōsita est. sz tm̄ p
interesse offense vt dixi.
7 ¶ Quarto pbat t Ea q̄
sunt inducta ad augmē
tū nō debēt operari di
minutionē. l. legata inu
tiliter. de lega. j. et. ff. de

adimē. lega. Sz pena ppetui exilij fuit
augmentata ppter delictū cōcurrente
contumacia ergo non dz inducere dimi-
nutionē vt p eam intelligat absolut⁹ ab
interesse partis. qm̄ etiā si fuisset condē
nat⁹ a principio tenebat omnimodo so
lucre ītēresse dānū passo vt. l. fi. ff. ō his
qui deie. vel effu. z. l. pe. ff. si quadru. pau
pe. fe. dicat. ¶ t Quinto qz nō debet esse
melioris cōditionis inobediens ꝙ obe
diens. z stultus ꝙ sapiēs. l. ꝙ seruus. ff.
ꝙ vi. aut clā. z. c. eū qui. in prin. de p̄ben.
lib. vj. sed si fuisset obediens snie omnis
mō tenebat ad interesse parti in dictis
mille libris ergo si fuit inobediens pro
pter hoc nō debet esse absolutus ne obe
dientia sibi prosit. ¶ Sexto ꝙ ista fuerit
lītētio dominorū iudicū pbat sic. t ꝟba
snie l dubio debēt ītelligi i casu licito a
z possibili de iure qi p̄nceps vel genera
lia ꝟba statuti nō referunt ad ea q̄ sunt
impossibilia statuēti: vt not. Bal. in fi. §.
in cōputatione. in fi. C. de iure delib. et l
generali snia faciēdi aliq̄d nō videt eē
data potestas faciendi aliqō iniquum
nec leges iniquas. vt dicit Bal. in. l. j. in
p̄n. C. de mono. z in. l. milites. circa fi. C.
de testa. milī. facit qō no. l. l. si pcu. ff. de
conditio. indebi. sz de iure iudices z ēt
princeps nō possunt tollere ius quesitū
tertio: vt est glo. no. z ibi Bar. z ēt doc.
in. l. venia. C. de ius voc. z habet p glo.
z doc. maxime Lud. l. l. ū. ff. ad sille. z iō
cū lata fuerit dicta snia p dominos cō
silij ō. xl. ex auctoritate illu. dominū nō
videt ꝙ potuerint iudicare tollēdo ius
partis offense p suo interesse. ¶ Facit
ad hoc qō no. Cano. in. c. ꝙ l ecclesiarū.
extra de consti. nec videt data ista pote
stas dictis de cōsilio ex quo esset iniqua
z iniusta. vt dixi. z ideo iudicandū est di
ctos domos de. xl. voluisse iudicare sz
rationē z sm̄ potestatē sibi ꝛcessaz. z ita
debemus interpretari dictam snīam vt
potiꝰ valeat ꝙ peat. ar. l. quot. ff. ō ꝟbo.
obli. z. ff. de reb⁹ dub. z. ff. de reg. iur. Et
per p̄dicta patet rnsio ad ea que in ctra
riū possent adduci. Et p̄dicta pcedunt
in dictis mille libris applicandis parti
offense. ¶ De alia vero parte. vz aliaꝝ
mille libraꝝ si eēnt applicāda fisco cre

a ¶ Licito. Ad hoc vidē pau. ō ca. in consi. exilij. inci. substitutio p̄dicta. z in l. j. §. j. ff. de consti. pec. ō. Alex. in pst. xxxv. in iij. vol. z in l. elegāter. §. q̄ reptos bos. de pigno. ac. et l l. alio. ō eo ꝙ cert. lo. Bar. z doc. in. l. sz et si q̄s. §. quest tū. ff. si q̄s cautio.

dere ipsam fuisse transfusam in alia pe
na ꝑpetui exilij ex q̄ esset mera pena.
¶ Sz si esset applicāda magnificis do 6
minis aduocatorib⁹ idē esset dicēdum.
q̄ dictū est.ff.de pena parti applicāda: 7
q̄ domini aduocatores nō solēt recipe
re huiusmodi penas tanq̄ fiscus cui ni 8
hil obest Iz tanq̄ aduocatores ꝓ ꝑmio
et patrocinio fue intromissiōis.et reipus 9
blī.offense defensiōis.arg.aut.ite si ap
pellatione ibi q̄ lites intromiserūt.C.de 10
tempo.appell.et.c.ex insinuatiōe.ibi lis
que in cōsistorio ꝓncipis ꝛc.Et ibi fa 11
ciat introduci.et a ꝑceribus dirimi iuxta
no.in aut.sed lis.in fi.C.de tēpo.appel. 12
vbi est idē tex.ex quib⁹ iurib⁹ inoleuit
mos et practica causas itromitti et itro 13
duci ad cōsilia et ꝑ nobiles cōsilij decidi
qui ꝑceres in dictis iurib⁹ appellant
vel senatores:vt.l.fi.C.de petit.here et
sic respectu dominorum aduocatorū di 14
cta pena mille librarū non est mera pe
na.Iz est palmariū seu honoraria sum 15
ma.et que nole palmarū fit.l.ꝑ palma
q̄ dicitur victoria sibi soluitur:vt est ca
sus in.l.j.§.aduocatores.ff.de varijs et
extraor.cogni.

¶ Summariū sup cōsi.xvij.

1 ☞ Crimine lese maiestatis an cōtra 17
mortuū ꝑcedi possit:et an rebelliū bona 18
ex forma statutoꝝ de ꝙsuetudine:vl de
iure publicari possint:et an q̄ se ad limi
nos cōferat:et a dño suo requisitus inde 19
nō recedat:Iz auxiliū et fauorē ꝓstet:lici
dat in crimē lese maiestatis:adeo q̄ eius 20
bōa publicari possint:et an valeat bono
rū cōfiscatio in ꝓiudiciū filiorū et defec 21
dētiū in crimine lese maiestatis.Et an
si inquisitio et sniā sup tali crimine ali
quem defectū patiat:ꝑ principem sup
pleri possit:omnibus numeris sequen
tibus per totum consilium.

2 Jurisditiōi iudicis p cōmissionē sibi fa 22
ctā quandocunq̄ addit vel detrahitur
ex ordinario delegat⁹ efficitur.

3 Memoria alicuius damnari dz:quan 24
docunq̄ ius ita disponat.

4 Copula et q̄ ponit inter eas:que diuer 25
sa vident:et tamen idē in effectu signifi 26
cant tunc ponit et pro idest.

5 Instrumentū seu petitio sustineri pōt
in quo filius titū nominat:ex quo ia de
functus erat.

Snle ꝛba sunt improprianda ad hoc
vt potius snia valeat q̄ pereat.

Jus accusandi memoriā defuncti per
quinquennīū durat.

Pena talionis an procurator fiscalis
se inscribi debeat.

Morte alicuius cū oē crimē extinguat:an
ꝑ ipsū bona et memoriā ꝑcedi possit.

Memoria alicuius dānari nō pōt:cuius
crimen morte intercidit.

Lese maiestatis crimē ꝑ imperatorez
vel ciuitatem romanam cōmittitur.

Perduellionis crimē est idē qđ lese ma
iestatis et ꝑ quē ipsum crimē cōmittat.

Rebellionis crimē est florētinus ꝑ suā
ciuitatē cōmittat:si decedat lite pēdēte
ante latā sniam:pena adēptionis bo
norum heredem non tenebit.

Lese maiestatis crimē an etiā ꝑ ciuitatē
non recognoscētē superiorē cōmittat.

Proditores populi incidunt in crimen
lese maiestatis.

Monetā et imaginē cesaris derogatio
nē maiestatis sue ille qui qualificatile
se maiestatis crimen committit.

Subdit⁹ siue nō subdit⁹ an ꝑdēdo ppl̄z
lese maiestatis crimē cōmittere dicat.

Maiestas terrena ad instar maiestatis
diuine offendit:quando crimen maies
tatis lese cōmittitur.

Futuris contingentibus non est defer
minata veritas.

Princeps q̄libet recognoscēs ēt supiorē
exercet iura loq̄ntia d crie lese maiest.

Cōsuetudo sola si esset alicubi:vt pote
stae ad bonorum cōfiscationē ꝑcedere
posset:an obseruanda esset.

Facit q̄q̄d alij q̄ eodē iure cēsent:et
tu: nisi cōtrarium oñdat:facere debes.

Jure cōi:vbi nō esset statutū vl cōsuetu
do:an ꝓtor alicuius ciuitatis ex ordina
ria ptāte poterit aliq̄s ad mortē pdēna
re eoq̄ bōa fisco applicāda publicare

Confiscatio duplex:vna scz ordinaria:
et alia extraordinaria.

Jurisditio territorio coheret.

Pretores vl iudices habentes merū et
mixtū iperiū an possint ꝑ hal⁹ arbitrij
rōne condēnatoꝝ eoꝝ bona publicare.

27 Imperiū merū habentes an damnatorū bona confiscare possint.
28 Iure stricto ciuitates et regna ius fisci nō habēt: nec bona cōfiscare possunt: ciuitatib⁹ Lombardie exceptis.
29 Profecti ad terras inimicorū et admoniti a dominis: vt ad patriam redeāt: si noluerint: an tāq rebelles cōdemnari debeant.
30 Literas hostib⁹ mittētes an in crimē lese maiestatis incidant.
31 Litere de saluo cōductu si alicui mittātur: an illi cautiōi stare teneat: vt ad inimici domum vadat.
32 Literas de saluo conductu et si quispiā haberet non tamen suis inimicis capitalibus se exponere debet.
33 Iure de stricto quis potest in quocūq loco morari preter loca interdicta.
34 Pena lese maiestatis punitū auxilium vel fauorem dantes.
35 Bona alio casu non publicant̄ p̄ter q̄ i crimie heresis: et i crie lese maiestatis.
36 Bonorū cōfiscatio an valeat: etiā si aliquis ad mortē cōdēnat⁹ nō sit.
37 Bonorū i publicatiōe an veniāt bona in alieno territorio existētia.
38 Bona alibi existentia in terris. s. ecclesie an in bonorum confiscatiōe veniāt.
39 Alienatio fcā titulo oneroso añq̄ delictū aliqd cōmittat: an i iudiciū postea p̄fiscatiōis post delictū cōmissū valeat.
40 Uēditio et alienatio clā in iudiciū cōfiscationis facta non valet.
41 Sentētia publicationis et cōfiscatiōis an i iudiciū filior̄ et descēdētiū valeat.
42 Antētica bona dānatorū quibus in casib⁹ locū habeat.
43 Inferior a principe an iuris solēnitatē i procedēdo: sentētiādo: rc. tollere possit.
44 Inferiores superiorē recognoscentes: vt sūt comites: marchiones rc. an possint ponere i eor̄ rescriptis clāz nō obstāte.
45 Sentētijs comitū: marchionū: et alior̄ eccl̄ie subditorū ad papā appellari p̄t.
46 Prescribere ciuitas p̄t: q superiorē nō recognoscat p tm̄ tps: q in cōtrariū memoria non sit.
47 Superiorē recognoscētes: subiectiōe remanēte principi refutata rescribere possunt: sz tm̄ requerit: de cuius initio memoria non fuerit.
48 Inquisitio quādo de conscientia principis emanat: nō est necesse: q̄ de fama constet.
79 Sentētia sine libello vel scriptura an et quo casu ferri possit: quādo de meritis cause constat.

Consilium.xvij.

In christi nomine ac inuocata ipius sancti gra. Visa commissione facta per illustrissimum dominum. d. Ra. olū secūdum de mārfredis. Fauētie dūm ac vallis lamonis comitē. et p̄ sancta roma. eccle. i tēporalibus vicariū generalē in qua imposuit cōmisit et mādauit magnifico comiti et militi dño Frācisco ō viza no de nobilibus de bononia dignissimo potestati ciuitatis Fauētie et ei⁹ officio quaten⁹ ōberet p̄cedere omni meliori modo quo posset de iure et fz formā statutorū cōis Fauētie ꝫ et aduersⁱ filios quondaz dñi Ugolini de vigliarant ciuis. q Fauentie et fratres adinuicē. vz cōtra memoriā Andee Siluestruz: Guidonē Antoniū Petrū et Jacobum omnes fratres et filios quondam dicti dñi Ugolini rebellis et p̄ditores sue p̄fate magnifi. dominationis et ei⁹ status eisdem fratrib⁹ et cuilibet ipsorum et eorū bonis penas adhibendo condignas p tantis excessib⁹ et eorū delictis prout et sicut fuerit iuris et statutorū cōis Fauētie. Et viso toto p̄cessu formato p̄ p̄fatū magnificū dūm potestatē Fauentie cū p̄sensu participatione et matura deliberatiōe spectabilis ac eximij. ll. doc. dñi Frācisci de tōsis hoñ. vica. et iudex male. p̄fati dñi potestatis et p̄mis. ex mero ei⁹ officio de suprascriptis delictis rebellionibus excessib⁹ p̄ditionib⁹ inobedientijs culpis commissis et perpetratis per suprascriptos fratres ꝫ fer Andream mortuū in p̄sentiarū: fz viuētē tpe delictorū rebelliōis excessuū et p̄ditionū et cōtra p̄dictos fratres. Et visis tribus attestationib⁹ super diffamatione et ifamia contra predictos fratres. Et viso inquisitione formata p̄ ad

tedictū

tedictū magnificū dñm potestatē ciuitatis Fauētie necnō p dictū dñm vicarium ⁊ iudex maleficiorum.d.d.potestatis ex eorū ⁊ cuiuscūq ipsorū mero officio arbitrio auctoritate ptāte atq bailia ꝯ et aduersꝰ memoriā do.Andre ⁊ ꝑdictos alios ffres suos. ¶Et visa snīa formata ꝯ memoriā do.Andree ⁊ predictos eiꝰ ffres.Et lata ꝯ ipz Andreā eiꝰ memoriā i hūc modū vcz do.Andree.⁊ eiꝰ memoria tāquā fore fuisse ⁊ esse rebellē ⁊ pditorē ac pditricē mag.do.c.ꝑdicti cōdēnamꝰ ⁊ successiue in his scriptis dicimꝰ declaramꝰ ⁊ snīamꝰ ola eiꝰ bona camere ꝑfa.magnifi.do.ca.ꝓfiscata fuisse ⁊ esse.⁊ p hanc snīam declaramꝰ ⁊ cōfiscamꝰ ol meliori modo ꝛc.⁊ ꝑdictos Silue.Bui.Ant.Pet.⁊ Jac.ffres vt.ꝯ. inquisitos ⁊ cōuictos ⁊ cōfessos tanq̄ rebelles ⁊ pditores ꝑfa.mag.d.ca.⁊ eiꝰ statuz cōdēnamus in his scripis ⁊ snīamus ad mortez ita ⁊ taliter q̄ si aliquo vnq̄ tpe venerint in ciuitate Fauentie ciusq comitatu necnō i oibus alīs locis terris oppidis ⁊ q̄buscunq locis q̄ sub iurisditiōe ꝑf.mag.do.ca.gubernāt capiant ⁊ de facto decapitent ꝛc. Nec nō oia eoꝝ bona tā mobilia q̄ immobilia camere ꝑfa.magni.do.ca. ꝓfiscamꝰ ⁊ p cōfiscatis haberi declaramꝰ ⁊ sen⁊ rēliamꝰ.⁊ ita ipsos cōdēnatos ⁊ quēlibet ipsorū ⁊ eorum bona.vt.ꝯ.publicamus ⁊ p ꝓdēnatis ⁊ publicatis haberi volumꝰ ⁊ mādamus sic ⁊ ol meliori modo via iure ⁊ forma quibꝰ magis ⁊ melius possumꝰ ⁊ debemus.Et visa quadaz suppositione porrecta p do.Bar.de casteli sindicū ⁊ ꝓcura.camere fiscali presa.magnifi.d.ca.In qua in effectu narrat snīam latā cōtra predictos fratres ⁊ supplicat p maiori roboris firmitate vt predicta acta ⁊ ꝓcessus ⁊ sententias sup ꝑdictis ꝑfa.magni.d.ca.dignet̄ i oibus eoruz partibꝰ confirmare ⁊ approbare ex certa eiꝰ scīa ⁊ supplere oēs defectus si qui forsitā ꝛcciderint aut in ꝓcedēdo aut in condēnando cōtra ꝑdictos ꝑditores ⁊ remouere de dictis actis ⁊ p rescriptū sue magni.d.intelligat̄ esse supplerū in oi ꝓte in qua esset aliquis defectꝰ quāuis credat̄ q̄ nullꝰ

Consilio

sit.Et visa signatura dicte supplī.i qua dicit̄ Car.secūdꝰ de manfredis fiat ex certa nostra scīa. ¶Et oībꝰ diligēter cōsideratis p declaratiōe eiꝰ q̄ a me q̄rit̄ an scz fuerit rite ⁊ recte ꝓcessuz ⁊ iudicatū ꝯ predictos ffres quatuor dubia in primis videnī mihi esse examinanda. ¶Primū est si est ꝓcessū ⁊ iudicatū rite fm ordinē iuris ⁊ statutorū terre Fauētie ⁊ fz ꝓmissionē datā p ꝑfa.illu.do.ca.magnifi.suo ptāti Fauētie. ¶Secūdo si potestas Fauētie habuit ptātē ex forma iuris aut statuto cōis Fauentie aut ex cōmissione sibi facta per ꝑfatum Jllu.d.Car.cōfiscādi ⁊ publicādi bona d.fratrū ad mortē condēnatoꝝ. ¶Tertio posito q̄ habuit potestatē publicādi ⁊ cōfiscādi bona an simus in casu in quo bona potuerint publicari ⁊ cōfiscari. ¶Quarto ⁊ vltimo si illa sententia publicationis ⁊ cōfiscationis bonoruz valuit ⁊ videlicet in preiudiciū filioꝝ ⁊ descendētiū dictorū fratrū cōdēnatorū. ¶Circa primū dubiū an sit ꝓcessuz ⁊ iudicatū rite fm ordinem iuris ⁊ statutorū cōis Fauētie ⁊ fm commissionē datā p Jllu.d.Car. ¶In primis ꝓsiderādū est an.d.d.ptās fuerit iudex ordiari vel delegat̄ l dicta cā.Et ꝓmo videt̄ q̄ fuerit delegat̄ ꝛ qꝛ qñcūq addit̄ vel detrahit̄ iurisditiōi iudicis p cōfessionem sibi factā vī q̄ de ordinario efficiat̄ delegat̄.arg.l.ius ciuile.ff.de iust.⁊ iu.⁊ l.j.§.ū q̄s simplr.in v.cū adū cit.ff.de v.ob.⁊ ita not.p doct.l.c.lz vndiq̄ ex̄t de of.dele.⁊ p Dñi.⁊ alios.l.c. cū aliq̄b,ꝯ resct.li.vj.⁊ p Bal.⁊ Pau.ꝯ ca.i.l.q̄ ꝓcuratorē.ff.de ꝓcu.⁊ p Ang.in l.⁊ qꝛ.ff.de iurisditio.omnium iudicuz. et per Ang.⁊ alios in.l.eū qui.§.fi.ff.de acquir.here.⁊ p Bar.in sua disputatione que icipit adunātis generalis in.l.ū.in fi.de opt.lega.⁊ p dñm Matthe.de matef.in suo notabili cōsilio q̄ incipit no.q̄ vbicūq dominus committit causaz ordina.⁊ Pau.de cau.in dicta.l.ius ciuile.⁊ in.l.more maiorū.ff.de iurisditione omnium iudicū.⁊ p Bal.⁊ Paul. de cast.in.l.⁊ si pretor,ff.de officio eius cui manda.est iuriſ.⁊ plene dixi in dicta.l.j.sed in dicta cōmissione facta.d.

Cepole. f

d.potestati vt ee recessuz a forma ꝓmu
ni q̄ vr esse vt potestas ⁊ iudex maleft.
parit ꝑcedat ⁊ cōdēnēt ꝑsertl cū inris.
criminalis spectet ad iudicē maleft.vt
l.solem⁹.§.latrūculatoz.cū ibi notatis.
ff.ō iudi.⁊ hoc vr sētire do.Ang.ō are.i
suo tractatu maleft.i sua inq̄sitiōe.i pn.
i q̄ fundat inq̄sitionē suā in psonā.d.po
testatis ⁊ iudicis maleft.quā formā vr
secut⁹ ꝑdict⁹.d.potestas i sua inq̄sitione
i ꝓnci.dū dicit hec est q̄dā inq̄sitio q̄ fit
⁊ fieri intendit ꝑ.d.potestatem ⁊c.Nec
nō ꝑ do.Frāci.de tōsis .ii.doc.vica.⁊ iu
dicē maleft.qz Illu.d.Car.cōmisit sibi
d.cām criminalē soli potestati Faue.⁊
nō iudici maleft.ergo videt q̄ fuerit si
bi facta cōmissio tāq̄ delegato ⁊ nō tā
q̄ ordinario.In ꝯrariū videt q̄ immo
sit fctā cōmissio.d.potestati tāquā ordi
nario qz ad eū spectat ꝓncipalis cogni
tio causarū criminaliū.vt.l.illicitas.§.
qui vtuersas.ff.de offi.ꝓs.⁊ iudex ma
left.marime quātū ad cōdēnationē nō
iteruenit tāq̄ ꝓncipalis ⁊ iudex male.
⁊ vica.iteruenīt respectu eoz cōsiliū ⁊
essensus iz processus fiat sub examine
iudicis maleft.vt probat l.l.secūda cir
ca ꝓinci.ibi sub examine iudicis.C.de
his q̄ latrones ⁊c.Et.in.l.si ille.in ꝓnc.
ibi sub examine puicialis iudicis C.de
decu.li.x.⁊ in.l.fina.i fi ibi ⁊ sub examī
ne tuo.C.de leg.co.li.⁊ ita not.Ang.de
peru.in.d.l.secūda.Et ꝑbat in autē.de 3
litigiosis.§.omnē ibi sub examine.col.
viij.⁊ ideo inquisitiones fūt ⁊ sentētie
hodie formātur ꝑ rectores terrarū sub
examine iudicis maleft.vt dicit Ange.
in.d.§.omnē.circa fi.vel potestates ter
rarū ferūt sentētias de cōsilio iudicū ō
curie.vt dicit Ange.de peru.in autē.vt
nulli iudicū.§.q̄ vero.colū ir.Et ideō
et Ange.de are.formar sentētiā latā su
per inq̄sitiōe in psona soliti ptātis sub
examine tātū iudicis maleft.⁊ de cōsen
su iudicū:vt patet in dicta sua sentētia
⁊ in glossa sup ea videz i glossa sup v⁹
do de cōsensa ⁊ deliberatiōe oim iudi.
⁊ i gl.sequē.sup verbo sub examine dñi
Sabi.iudicis maleft.⁊ in gl.bcedē.⁊ se
quēti iz inq̄sitionē formet i psonā.d.po
testatis ꝯ iudicis maleū.fecit ꝓz nr̄ q̄
secutus est practicā.d.d.Ange.in.d.su
tract.maleft.vnde cū Illu.d.Car.com
miserit.d.cāz.d.potestati vt cōdēnet.d.
fres prout ⁊ sicut fuerit iuris ⁊ statuto
cōis Faue.⁊ q̄ debēt ꝓcedere omni me
liori mō quo posset de iure vr fz formā
statuti Faētie vr voluisse q̄ ꝓcedat tā
q̄ ordinar⁹ ⁊ nō tāq̄ delegat⁹ ex q̄ re
tulit se ad formā iuris ⁊ statu.nec vide
tur aliq̄d inouasse z vr ꝓter ius cōe ex
quo ꝓncipalr ꝓcessus ⁊ snia cārū crimi
naliū spectāt ad potestatē et sub exami
ne iudicis maleficꝝ ea q̄ dicta sunt.S.
Quis itaq̄ ꝓmissis.videz q̄.d.pote
stas ꝓcesserit ⁊ iudicauerit tāq̄ ordina
rius videdū est primo an ille ꝓcesserit
sup inq̄sitiōe formāda.⁊ breuiter videt
esse dicēdū q̄ sic ex quo l ꝓmis recepit
tres testes sup infamia criminū iuxta
ter.in.c.quatr ⁊ q̄s.cl.ū.ex ō accusa.cū
ibi notatis.⁊ ꝓcessum fuerit secūdū for
mā statuti cōmunis Faētie sicuti tene
bat procedere ꝑ.l.oēs populi.ff.de iu
sti.⁊ iure.⁊ etiā fm formā ꝓmissōis sibi
date.vz citādo ipsos ad domum solite
habi.put statutū req̄rit.Quantū vo ad
cōdēnationē vr etiā rite iudicatū q̄ ad
ffesviuos:fz quātū ad Andreā mortuū
nō vr esse bene iudicatū respectu ꝑso
ne suc:qz dō mortu⁹ cōdēnari nō pōt q̄
sentētia lata ꝓtra mortuū est ipso iure
nulla.vt.l.fi.ff.que sententie sine appel.
rescin.⁊ debebat esti memoria ei⁹ tātū
dānari tuz qz ius ita disponit.vt ꝑbat
insti.de here.q̄ ab intest.defer.§.ꝑ ꝯtū
ibi eius memoria dānata fuerit.⁊ ꝑba
tur in.l.ū.in.fi.ibi vel si rei memoria ꝑ
pter crimē q̄ morte interciit dānata
est.C.de testa.manumiss.⁊ l.l.fi.ibi vt cō
victuz mortuo memoria eius dānetur.
C.ad.l.iul.maie.et hoc tenet Ludo.de
Roma in suo singulari.ccccexxū.q̄ in
cipit de crimine lese maiestā.⁊ in suo
singulari.dcxxix.q̄ incipit in casibus in
quibus.tū etiaz respectu cōmissōis fa
cte ꝑ Illustri.d.Car.qui cōmisit vt pce
dat cōtra memoriā And.⁊ non cōtra ip
sum And.vnde cū sententia fuerit lata
contra ipsum And.mortuum videtur q̄
fuit ⁊ sit ipso iure nulla.Sed iz hoc ve
rū sit:tamē ex quo.d.pote.cōdēnauit

memoriã do.And.ꝛ declarauit ipz fuisse rebellẽ ꝛ ꝓditorẽ.d.Illu.d.Car.vꝫ rite iudicatũ ꝙ ꝺicta.ꝛ ꝓfil cũ memoria dicaꝯ dãnari qñ iudicaꝯ ipz ꝓmisisse crimẽ rebelliõis ꝛ ꝓditiõis vt ꝓbaꝯ manifeste in.d.ℊ.ꝙ ꝯriũ.ibi velutꝫ si post mortẽ suã pater iudicat⁹ fuit reus perduelliõis ac ꝙ hoc ei⁹ memoria dãnata fuerit.ꝛ ibi glos.l verbo dãnata q̃ exponit hoc.ſ.modo pnũcio ℈ imperiũ Lucius fecisse.ꝛ ideo bona in fiscũ inferi.Naz per hoc memoria dãnatur ꝛc.Inquantum ergo memoria And.damnata fuit ſentẽtia fuit rite lata.ꝛ iſta videtur⁹ fuisse intentio.d.d.poteſta.dum in prin.cõdẽnationis fit mẽtio de ꝓceſſu facto cõtra memoriã.d.And.ꝛ circa finẽ condẽnatur And.ꝛ ei⁹ memoriã tãꝯ fuerit ꝛ fit ꝛ futurus ſit rebellis ꝛ ꝓditor.d.Illu.d.Car.ꝛ ſic dũ cõdẽnaꝯ And.nõ ꝯdẽnaꝯ tanꝯ ꝓſona viuẽs ſed cõdẽnaꝯ tanꝯ ꝓſona que fuit rebellis ſicut dicitur in dicto.ℊ.per cõtrariũ.ibi velutꝫ si post mortẽ ſuã pater iudicat⁹ fuerit re⁹ perduelliõis.ꝛ ibi glo.q̃ dicit pronũcio cõtra imperiũ Luciã feciſſe.Nec ob.d.l. fin.ff.q̃ ſen.ſine app.reſcin.qꝛ loq̃tur qñ mortu⁹ cõdẽnaꝯ ad finẽ vt ſnia afficiat eã.ꝙ etiã non põt eſſe:ſed quãdo cõdẽnatur mortu⁹.i.iudicaꝯ ipſum fuiſſe rebellẽ ꝛ proditorem tũc bene valet.ꝛ ita fuit i caſu nr̃o.Nec obſtat ſi dicaꝯ.d.poteſtas ꝯdẽnauit dictũ Andreã ꝛ ei⁹ memoriã.ꝛ ſic videꝯ ꝙ mortu⁹ fuerit cõdẽnat⁹:qꝛ reſpõdeꝯ ꝙ nõ fuit cõdẽnat⁹ ad finẽ vt ſentẽtia ei⁹ ꝓſonã afficiat:ſed vt declareꝯ ipſum Andreã fuiſſe ꝓditorẽ ꝛ hoc patet i dicta ſnia ibi dictũ Andreã ꝛ ei⁹ memoriã tãꝯ fore fuiſſe ꝛ eſſe rebellẽ iurta.d.ℊ.per cõtrariũ ſepi⁹ allegatũ.Uel aliter poteſt reſponderi † ꝙ qñ copula ꝛ ponit inter ea q̃ videnꝯ diuerſa.ꝛ tñ idẽ ſignificant in effectu tũc copula.ꝛ:ponit ꝓ.i.vt eſt tex.cũ gl.in.l. decernim⁹.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ in.l.j.ff.ſiqs cautio.ꝛ glo.ꝛ Bar.in.l.quib⁹.in prin ci.ff.de leg.ꝛ Joan.de imo.in.c.mona. extra de vita ℈ ho.cleri.Sz ꝛ And.ꝛ ei⁹ memoria in effectu idez importãt vt ꝓbatur.d.ℊ.ꝙ cõtrariũ.inſtitu.de here.q̃ ab inteſta.deſe. ¶ Uel poteſt dici qñ copula.ꝛ: ponit iter duo quoꝝ vnũ ineſt alteri.tũc copula ꝛ ponit ꝓ ideſt ꝛ ſtat expoſitiue.vt eſt tex.cũ gl.ꝛ ibi hoc no. bar.ꝛ doc.l.l.j.ff.ꝺ pac.Et iõ cũ hoc nomẽ ãdreas ꝛ ꝯ nomẽ ei⁹ memoria ſignificẽt idẽ l effectu vel ei⁹ memoria ineſt ſub nole Andreas ſeq̃t ꝙ illa copula.ꝛ q̃ eſt inter ℣ꝺũ Andreas ꝛ ℣ba ſequentia.ſ.ei⁹ memoria ꝛc.ponit ꝓ ideſt ꝛ ſtat expoſitiue quaſi dicat cõdẽnamus Andreã.i.ei⁹ memoriã.q̃ Andreas fuit et eſt rebellis ꝛ ꝺz ſubaudiri quõdaz ex q̃ mortu⁹ erat tẽpore.d.ſentẽtie.arg.tex. cũ gloſ.in.l.ei⁹ q̃ in prouinciã.in princi. ff.ſi certũ peta.vbi glo.exponit illũ tex. ꝺnm dicit Titiꝰ vt ſubaudiatur quõdã ex quo defunct⁹ erat.† Ex quo ſuſtineri põt inſtrumentum ſen petitio in qno nominaꝯ filiꝰ titũ ex quo erat iã defunctus Titius ſubaudiẽdo quõdã.vt vult Barto.in.d.l.ei⁹ qui in prouinciam.in prin.per illũ tex.cum gl.ꝛ idẽ vult Alb. de ro.in.l.cottẽ ferro.in.ℊ.eam rem.ꝙ glo.in verbo dñs.ff.de publicanis.ꝛ habeꝯ in Spec.de inſtru.edi.ℊ.inſtr.verſi. q̃d ſi ita cõtineaꝯ.ꝛ Bar.in tract.alneo. ꝛ Ludo.de ro.ꝛ doc.in.l.j.ℊ.ſ.ff.de no. ope.nũci.ꝛ per Anto.de bu.ꝛ Cano.in c.ex parte.extra de foro cõpe.facit glo. j.l.viro atq̃ vxore.ff.ſo.ma. ¶ Nec eſt mirandũ de iſta interꝓtatione.† qꝛ verba ſentẽtie ſunt etiã impropriãda ad hoc vt potius ſentẽtia valeat ꝙ pereat: vt eſt gl.nota.l.l.ꝛ puto.ℊ.ꝺ.ꝛ ibi ꝙ Flo. ꝛ doc.ff.ſa.er.ꝛ iſto mõ ſaluari poſſunt verba.d.ſentẽtie ꝛ in quãtũ condemnãt ipſum Andream qui mortuus erat. Et iſta cõdẽnatio de memoria ꝺfuncti fuit etiã infra tẽs legitimũ facta:† qꝛ et iaz ius accuſãdi memoriã defuncti durat ꝙ quinquẽnium:vt habetur.in.l.fin.C.de apo.Et in crimie leſe maieſtatis eſt gl. ſing.in.l.manicheos.C.de hereti.ꝛ habeꝯ ꝙ glo.xxiij.q.ij.in ſumma.ꝛ ita no. ꝛ tenet Lud.de roma.l ſuo ſing.ꝺxxij. ꝙ incipit de crimine leſe maieſtatis. ¶ † Sed dubium poſſet eſſe an ſindic⁹ ꝛ ꝓcurator fiſcalis debuerit ſe inſcribere ad penam talionis ꝛ videtur ꝙ ſic per glo.no.xxiij.q.ij.c.ſane.alias incipit ſi forte.ꝯ gl.dicit eſſe mirabile.Ln

do.ō ro.l suo fin.dcxxix. q incipit in casib⁹ in qui b⁹.Sz illa gl.nō facit ad ꝓpositū qz loquit in ac cusatore z qñ p accusa tionē ꝓcedit.Sz in casu nr̄o fuit ꝓcessū p viā inq sitiōis z vocat⁹ sindicus ad defēsionē fisci. ¶ †Sz vnū est de quo magis vr̄ esse dubitādū an ꝓtra dictū Andreā ēt culpabilē potuerit ꝓcedi vel ꝓtra eius memoriā z ꝑ ei⁹ bona cū p mortē snā exticti videat fuisse oē crimē et ois pena vt.l.j.z.ij.z p totū tit.C.si re⁹ vel accusator mortuus fuerit excep tis q̄busdā casib⁹ vz in crimie lese maiestatis re petūdaꝫ z in crimine hereſis z alijs silib⁹ de q̄b⁹ habet̄ p gl.in.d.l.ij.C.de testa.manu.z p gl.in.§.p ꝑtū.Isti.de here.q̄ ab intesta.defe.z p gl.ord.l.l. ex iudiciorū.in ff̄o maiestatis.ff.ō pub.iudi. Cū ergo casus noster nō videat esse de dictis casib⁹ exceptis vr̄ q nō potuerit ꝓcedi contra Andreā defunctū nec ei⁹ memoriā:†qz memoria illi⁹ dānari nō potest⁹ cui⁹ crimē morte itercidit:vt dicit tex.in.d.l.ij.in fi.C.de test.ma.z p̄sertim cum nō videat ipse cōmisisse crimē lese maiesta.z alij casus sint penit⁹ diuersi a materia nr̄a.Et q non videat cōmisisse crimen lese maiesta.videtur esse tex.cum gl.ordi.in.l.j.ff. ad.l.iul.maie.que ōr †q crimē lese maiesta.ꝓmittitur ꝑ imperatorem vel ciuitatē romanā de qua ibi fit mentio,nō obſt q ōr cōmittere crimē lese maiestatis si est rebellis vel ꝓditor contra inferiorē ab imperatore vel cōtra ciuitatez excepta romana:qz alie ciuitates habētur loco priuatorū.vt.l.eū q vectigal.z ibi plene dixt.ff.de ꝟb.sig.z ita videt tenere Bar.' sequēdo gl.in.d.l.j.in fi.ff.ad.l.iul.maiesta.z Ang.in.l.vnica.in.ij.col.C.ne ex delictis defunctorū.vbi dicit †q crimē perduellionis seu lese maie.cōmittitur cōtra imperatorem vel rempublicam romanorū z nō contra alium per no.p gl. insti.de pubn.iudi.in prin.No.ergo idē si cōtra ciuitatez suam.Et ideo ōr †q si florentinus crimē rebellionis cōtra suā ciuitatē cōmittit si decedit lite pendēte ante latā sniam pena adempt̄onis bonorū nō tenebit here dē q dicit esse nota dignū.Et sic vult similiter,q etiā committens crimē cōtra suā ciuitatē q̄ non recognoscit superiorē.sicut est ciuitas Florentina,vt no.Bar.in.l.hostes.circa fi.ff.de capti.nō videtur ꝓprie cōmittere crimē lese maiestatis. ¶ Nec iura loquētia de crimine lese maiestatis videt in eo locū habere.ſz ita l terminis hoc tenet Lud.de ro.in quodā suo singulari q incipit tu scis q ex q̄dēnatione patris in fi.q̄ dicit.†q nō est verū vt aliqui dicūt q cōmittat crimē lese maiestatis ēt ꝑ ciuitatē nō recognoscētē superiorē ēt de facto vt est Florētie.Si ergo ē speciale in ꝓmittēte crimē ꝓditionis ꝑ imperatorē z rēpublicā romanorū nec locū habeat in alio iferiore ab imperatore ēt non recognoscēte superiorē de facto.multo min⁹ vr̄ q debeat habere locū i Illu.d.Car.d.Fauē. recognoscēte pōtificē i supiorē siue eccle.ro.cū ei⁹ sit vicari⁹ in tpalibus. ¶ Et iō vr̄ q dictus Andreas defunct⁹ nō potuerit ipse condēnari nec ei⁹ memoria nec bona ei⁹ cōfiscari.nec ab hr̄dib⁹ ei⁹ auferri.Et sic q rite nō fuerit ꝓcessū ꝑ ipm vl ei⁹ memoriā aut ei⁹ bōa.Sz l ꝑtū q immo.d. An.cōmiserit crimē lese maie.veniēdo vl venir volēdo ꝑ.d.Illu.Car.d.Fauē. d.suū ſz sit inferior a ꝓncipe.alleg.glo. sing.in.l.fallaciter.in verba prodita.C. de abolitio.que videtur velle q idez sit sicut quādo committitur crimē lese ma

a ¶ Non pōt.Ad tor⁹ consilij materiā vide Specu. in tit.de accu.versi.itē q reus .d. Alexan. de imol. in.l.j. ff. ad.l. iul. maie. Salic. in.l. fallaciter.C.ō abo doc.in.l.ab obditos .C. de epi.audien.

lestatis.ꝛ ita tenet ibi Bal.q̄ dicit ꝑ illū
15 tex.ꝛno.q̄ ꝓditores populi incidunt in
crimē lese maiesta.ꝛ idē vult Bal.in.l.si
16 q̄s nūmos.C.de fal.mo.q̄ dicit ꝛq̄ ille q̄
qualificat monetā ꝛ imaginē Cesaris i
derogationē sue maie.ꝓmittit crimē le
se maie.ꝛ idē ōt in ciuitate ista loquēdo
de ciuitate Perusij q̄ eēt crimē lese ma 19
iestatis si q̄s subditus istius ciuitatis fal
saret istā monetā.ideo dicit in subditis
qz nō subditi nō incidūt in crimen lese
maiesta.alleg.no.ꝑ Pan.de liaza.l.cle
17 men.pasto.de re iudi.vñ dicit ꝛqui vult
ꝑdere populū incidit in crimē lese ma 20
iesta.q̄ dicit esse verum de subdito.sec⁹
de nō subdito.ꝛ ī cū.d.And.ꝛ alij fra
tres sui voluerūt ꝑdere.d.Illu.d.Car.
d.suū cuius subditi erāt.vt dicēt infra in
tertio dubio prin.vbi q̄ inciderūt in cri
mē lese maie.ꝛ ꝓpterea memorie dicti
Andree potuerit cōdēnari ꝛ eius bona
cōfiscari. ¶ Preterea istud pōt illud ꝓ
bari alia rōne cōcordando.p.gl.vz glo.
in.l.j.ff.ad.l.iul.maie.ꝛ gl.l.l.fallaciter.
C.de aboli.fm Salyc.ibi q̄ dicit notabi
liter q̄ aut patria prodit aut oppugnat
vel p̄ncipi vel populo ro.auferat ꝛ tūc
18 ꝑcedit gl.in.d.l.fallaciter.ꝛnā tūc ma
iestas terrena cui ōbēt obedire offēdit
ideo ad instar maiestatis diuine crimē
lese maie.cōmittit:vt.d.l.j.in p̄nci.ff.ad
l.iul.maiest.et ita dz intelligi.l.pen.co.
titu. ¶ Aut oppugnat vel ꝑdit patria.
sz nō ad finē vt p̄ncipi auferat.ꝛ tñ non
ꝓmittit crimē lese maiesta.ꝛ ita loquit
gl.in.l.j.ff.ad.l.iul.maiesta. Et ideo cū
in casu nostro.d.Andreas ꝛ eius fratres
voluerūt auferre fortilitium calamelli
vallis Hamonis q̄ Illu.d.Car.recogno
scit ab ecclesia ro.ꝛ retinet tāq̄ vicarius
gñalis eccle.ro.dando ꝓsiliū ꝛ auxiliū
vt apparet ex ꝓcessu:vt dicēt etiā infra
in tertio dubio p̄ncipali vident ꝓmisisse
crimē lese maie.qz auferēdo vl auferre
volēdo a vicario pōtificis seu eccle.ro.
vl voluisse auferre ab eccle.ro.q̄ tātam
iurisdictionē hz in terris suis eccle.quā
tā hz imperator in terris imperij.iurta
hoc.in.c.solite.et de maiori.ꝛ obedie.ꝛ
l.c.q̄ venerabilē.et q̄ filij sint legi.cū gl.
¶ Nec ob.si dicat volūtas.d.And.ꝛ fra
trū nō fuit aliq̄d auferre eccle.ro.qz vo
lebat.d.fortilicium calamelli dare dño
Imole q̄ est similr vicarius eccle.roma.i
terris suis:qz rñdet q̄ ꝑ hoc nō tollitur
quin voluerint auferre de manib⁹ vica
rij pape.ꝛ sic de manib⁹ pape.nec ꝓstat
aut ꝓstare pōt q̄d futurū esset si domin⁹
Imole ipsum habuisset:ꝛ qz de futuris
ꝓtingētib⁹ nō est determinata veritas.
Preterea ꝛz etiā de iure nō ꝓmitteretur
crimē lese maie.quātum ad publicatio
nē bonoꝝ si q̄s esset rebellis inferiori a
p̄ncipe.tñ de ꝓsuetudine in Italia ser
uatur cōtrariū:ꝛqz q̄libet princeps re
cognoscens etiā supiorē eccle.ro.vt est
marchio Ferrarien sis publicat bona ꝛ
exerçet iura loquētia ō crimine lese ma
iesta.ꝓtra subditos suos sibi rebelles ꝛ
ꝓditores.q̄ cōsuetudo vz.ꝛ dz attēdi.et
plene no.ꝑ Alb.de ros.in suo opere sta
tutorū l.iij.pte.q.xviij.circa fi.ꝛ.q.xix.et
idē si haberēt statuta disponētia de pu
blicatione bonorū:vt no.Bart.in.l.pria
post medū.ff.ō bo.dāna. Cōcludo itaq̄
ex p̄dictis q̄.d.And.potuit cōdemnari
quantū ad eius memoriā.ꝛ bona sua pu
blicari nō obstāte q̄ mortuus fuerit an
ꝑcessum ꝛ sniam:et similiter eius fratres
potuerūt condēnari.ꝛ eorū bona ꝓfisca
ri ꝓsupponendo q̄ potestas ciuitatis
Fauen.habuerit potestatē cōfiscandi ꝛ
publicandi bona delinquētium.ꝛ q̄.d.
crimina sint talia ex q̄b⁹ potuerit eorū
bona publicari ꝛ cōfiscari de q̄b⁹ dicēt i
secūdo ꝛ tertio dubio p̄nci. ¶ Circa se
cundum dubiū p̄incipale an potestas
Fauē.habuerit potestatē ex forma iurs
aut statutoꝝ cōis Fauē.aut ex ꝓmissiōe
sibi facta per Illu.d.Car.cōfiscādi ꝛ pu
blicādi bona dictorū fratrū. Et tenēdo
sicut ꝛ tenui i ꝓmo dubio p̄ncipali.i p̄n.
q̄ ipse potestas fuerit ordinarius et tāq̄
ordinarius ꝑcesserit i.d.cā nō obstāte cō
missione sibi data ꝑ Illu.d.Car.non est
opus querere nūq̄d habuerit potestatē
vigorē ꝓmissiōis sibi facte.qz illa ꝓmis
sio nō plus iuris seu potestatis ipsi ꝓtori
dat q̄ de iure cōi haberet.ex forma ꝝ
statutoꝝ si illa reperiret i ciuitate Fauē.
vt i hmōi casib⁹ ꝓtores Fauētie possint
nedū absentes ꝛ cōtumaces ad mortē ex

condēnare: ꝫ etiā malefactorum bona cōfiscare ꝛ publicare illa est seruāda. vt dixi ſm Barto. l. Prima. ff. de bonis dā. ꝛ Albe. de rosa in tertia parte statu. l. q.
21 xviij. ꝛ. xix. ꝛ Similiter si esset ꝓsuetudo sola vt potestas Fauentie cōdemnaret 25 etiā in publicatione ꝛ ꝓfiscatione bonorū illa esset obseruāda. ꝛ de iure obseruari ꝺberet. vt notat Albe. ꝺ rosa. l. ꝺ. q. xviij. ꝛ. xix. Et idē tenet Lud. de ro. l. ꝓfi. ſua. iiꝯ. q. kipit. In christi nomine amē. Ad disponendū veritatē ꝓpoſite queſtionis in ſcō ꝺubio ꝓncipali q̄ loquit de Illu. ꝺo. Pandulpho de malateſtis ꝺño ciuitatis Ferrarie q̄ est ciuitas ec. ꝛ decidit l ſimili cā q̄ ipſe potuerit ꝛnobe dientes cōdemnare ꝛ cōfiscare ꝛ publi 26 care eorū bona ꝛ fundat liter alia: qz cō ſuetudo hic manifeſtat vt ꝭmōt ꝓncipes ꝛ ꝺñi recognoſcētes terras ab eccleſia poſſint de ꝓsuetudine cōfiscare ꝛ publiſcare bona dānatorum. Si ergo Illu. ꝺ. Pādulphus ꝛ marchiones Ferrarie q̄ recognoſcunt ꝺñia ſua ab eccl. roma. potuerūt ꝛ poſſunt ꝓfiscare ꝛ publicare bona dānatorum ſequit q̄ ſimiliter ꝺz poſſe Illu. ꝺ. Car. ꝺñs Faue. q̄ recognoſcit dominia ſua ab eccl. roma. ſi ꝫ ſtatutū vel ꝓsuetudines. ar. c. ſopite. extra de cenſi. ꝛ qꝺ ibi not. glo. in ℣bo in alīs
22 q̄ dicit p illū text. ꝛ ex eo q̄ alij faciunt q̄ nō ſent eodē iure ꝛ tu facere ꝺbes niſi oſtendat ꝓtrariū. ca. diſtin. c. cōtra morē. ꝛ not. l. c. cū eccl. vulteranea. extra ꝺ elec. facit qꝺ ꝫ ꝛ no. i. c. cū olim. ex ꝺ cō
23 ſue. cū ſimi. ¶ ꝛ Bz vbi nō esset statutū vel cōſuetudo ꝛ tractaret ſolum de iure cōi. an ſcilz pretor ciuitatis Fauen. potuerit ex ordinaria ptāte ſua predictos fratres ad mortē ꝓdēnare ꝛ bona eorū publicare q̄ venāt applicāda fiſco dicti Illu. ꝺ. Car. Et iſta q̄ſtio format p Alb. de rosa. in ſuo opere statuto q. l. ū. pte in. xviij. ꝛ. xix. q. vbi plene examinat dictū articu. ꝛ p Lndo. ꝺ ro. l. ꝺ. ſuo ꝓ. lix. 27 Bz p hui⁹ dubij ꝺclaratiōe ē aduertēdū
24 ꝛ q̄ dupler est cōfiscatio vna ē extraordinaria l casib⁹ nō exp̄ſſis a iure ꝛ hāc facit ſol⁹ ꝓnceps vł iudices potestatez ſummā habētes nō inferiores ſine iuſſu ꝓncipis. vt. C. ne ſine iuſſu ꝓncip. certis iudicib⁹ liceat ꝓfiscare l rubro ꝛ nigro.
¶ Alia est ꝓfiscatio ordinaria in casib⁹ a iure ſtatuto vel ꝓsuetudine permiſſis ꝛ iſta fit p quēcūq̄ iudicē hītē merū imperium rōne territorij. ꝛ nō p aliū qz cōfiscatio fit rōne iuriſdictiōis ꝛ iuriſdictio territorio adhereret. l. fin. C. vbi et apꝺ q̄s vt ꝫ Albe. de rosa. l dicta ſua. q. xviij. Et iō cū i caſu noſtro dicta ꝓfiscatio bonorum ſit ordinaria merito ptās Fauen. q̄ ꝫ merū ꝛ mixtū imperiū ꝛ poteſtatē ad mortē ꝓdēnandi. vt dicek l ſequēti ꝺubio ꝓncipali potuit dicta bona ꝓfiscare ꝛ publicare. ¶ Sz ſi esset ꝓfiscatio extraoꝺinaria id est vbi nō ēet exp̄ſſe a lege cautū: ꝫ ex arbitrio iudicis fieret esset maior ꝺubitatio videlz ꝛ nūq̄ ꝺ potores vel iudices habētes merū mixtum imperiū poſſint gnālis arbitrū rōne ola bona ꝓdēnati publicare. Et vł q̄ sic nō poſſunt q̄ est plus ſcilz ad mortē cōdēnare: vt ſimiliter not. p glo. ſ. ſtatu. ꝺe iniurijs. §. pena. ꝛ ibi p Flozia. ꝛ p Bal. l. l. primā. C. de his q̄ latrōes ꝛ l. c. primo. §. liuria. ꝺ pace iura. firmā. ꝛ l. l. ſi. l. ſi. ff. ꝺ ſenatorib⁹. ꝛ no. Matthe. ꝺ mateſ. l. xlix. notabili. ꝛ Andr. ꝺ iſer. l. c. p̄lo q̄ ſint regalia ꝛ Nico. de neap. l. l. fin. in ſi. ff. vbi pupill⁹ edu. debe. ꝛ habet p Jo. de imo. in. l. ſcōa. ff. de pub. iudi. Nā ū pōt illud q̄ est plus videlz cōdēnare ad mortē vt dixi vł q̄ poſſit illud q̄ est min⁹ videlz cōdēnare in publicatiōe bonorū. ꝛ hoc q̄ dicimus q̄ poſſunt in ere ꝛ l persona cōdēnare: vt no. p gl. no. in auf. ꝺ armis. poſt mediū. l ℣bo ꝛ l pecunīs q̄ ꝺt hoc est q̄ dicimus in ere ꝛ in ꝓsona. col. vj. ꝛ hł p Bal. ꝛ Joā. de imo. l. l. lex cornelia ff. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ p Bal. q̄ ꝫ ꝺicit et in. c. p̄lo in ꝓncl. l. v. colū. l. ℣. ſz hic q̄ro an rōne gnālis arbitrū l titu. de pace tenenda. q̄ ſubdit q̄ l ꝛriū vł casus l. l. j. C. ne ſine iuſſu ꝓnci. certis iudicib⁹ liceat ꝓfiscare ꝛ remittit ad ibi notata: ꝫ gl. ibi vł tenere ꝛ q̄ illi q̄ habet merū imperiū poſſint ꝓfiscare bona. ꝫ Cy. ꝛ Saly. ibi aliter dicūt diſtinguēdo qñq̄ cōfiscatio bonoꝝ ē exp̄ſſe p legē iniūcta qñq̄ ſeq̄t ad ꝓdēnationē delicti. p̄lo caſu q̄libet iudex q̄ ꝺ hoc poſſit cognoſcere poterit talē penā ꝓfiscationis imponere. vt. l. q̄

cõdit.C.de incest.nup. Sc̃o casu qñ cõ fiscatio venit tacite q̃cũq; iudex q̃ p̃t ad
30 morte naturale vel ciuile cõdẽnare p̃ot ⁊ bona adimere.vt.l.illicitas.§.qui vni uersas. ¶Tertio casu qñ nõ ẽ iniuncta a lege nec tacite sequit in ꝓsequẽtiã cõ dẽnationis ⁊ tũc nullus iudex p̃ot eam imponere nisi sit de maioribꝰ ⁊ ita intel ligit.d.l j.⁊ ió subdit Cy.q̃ tota die iudi ces inferiores p̃cipiũt sub pena cris. ⁊ olz bono.q̃ est ℞.d.Lvnicã.C.vt sine inf su ⁊c. ¶Sz Bld.de rof.in suo opere sta
28 tu.in.iũ.p̃te l.q.xviij.ꝺ̃t q̃ de stricto iu re ciuitates ⁊ regna iue fisci nõ habẽt nec bona cõfiscare possunt exceptis ci uitatibꝰ Lõbardie q̃ fuerũt in pace con stantie in qua cõp̃rehẽdit etiã Fauẽ.vt hꝫ in extrauagã.de pace ꝓstã.vbi nomi nantur nomina ciuitatũ ⁊ oratorũ ciui tatũ quibꝰ cõcessum fuit p imperatorẽ qõ haberẽt merũ ⁊ mixtũ imperiũ ab i perio:qi credit q̃ ex statuto vel ꝓsuetu dine possent bona applicare ciuitati in ter subditos.nã imperator cõcedendo eis merũ imperiũ ⁊ potestatẽ ꝓdẽdi sta tu.p.Locs populi.ff.de iusti.⁊ iur.vꝫ cõ
31 sequẽter eis cõcessisse pnbicationẽ bo no.subditi ⁊ de fcõ vsurpatũ est in olꝰ ciuitatibus qz hodie ciuitates maxime Italie vtunt iure p̃incie.vt no.gl.l ff. C.de p̃scri.lõgi.tẽp.vñ tã ex cõstitutiõe pacis ꝓstãtie q̃ de ꝓsue.dñs Fauẽ.⁊ eiꝰ pretor hꝫ merũ ⁊ mixtũ imperiũ ⁊ pote statẽ bona publi.⁊ ita ego teneo.⁊ idez tenet l effectu Ludo.de Ro.l.d.cõsi.liz.
29 ¶Circa.iũ.posito q̃.d.p̃tor habuit po testatẽ publi.⁊ ꝓfiscãdi bona.an simus in casu i quo bona potuerũt publicari. ¶Et in hoc est cõsiderãdũ q̃ duo impu tant.d.fratribꝰ.primũ q̃ ipi se ꝓtulerũt ad terras inimicorũ Illu.d.Car.d.Fa uẽ.vꝫ ad ciuitatẽ Imole ⁊ amoniti se pi⁹ a.d.Illu.d.Car.p nũcios ⁊ literas qõ deberẽt repatriare idest redire ad ci uitatẽ Fauẽ.vel ire ad ciuitatẽ Rauẽne qõ nũq̃ facere voluerũt ꝑpter qõ vidẽ tur fuisse rebelles ipi Illu.d.Car.dño suo.vt no.p bar.i extrauagã.q̃ sint rebelles i gl.i ℞bo.tenore.⁊ in ℞bo rebellãdo tdi cũt ꝓmisisse crimẽ lese maiestatis q̃tũ ad penas q̃ ponunt ⁊ imponi possunt i ꝓmittẽti crimẽ lese maiestatis.vt dictũ
30 est.ff.in.j.dubio ꝓncipali.in vlt.p̃te.tñ si illi q̃ mittũt nũcũ vel literas hostibꝰ incidũt i penã criminis lese maiestatis vt.l.j.i fi.⁊ ibi hoc tz Bar.ff.ad.l.iul.ma ie.facit gl.in clemẽ.si summꝰ pũitex.in ℞bo literis.de sen.excõ. Multomagis debẽt incidere in.l.iul.maie.q̃ ꝑsona liter ꝓtulerũt ad hostes sicut fecerũt.d. fratres ⁊ q̃ se ꝓtulerint ad loca hostiuz vel inimicorũ.vez ad terram Imole cui dñat.d.Tade.de mãfre.vt ꝓbatũ est p tres testes examinatos sup infamia cri minũ.⁊ p tres alios tẽstes examinatos sup inq̃sitiõe formata ℞ dictos fratres q̃ oẽs ponũt q̃ terra Imo.pp.d.Tade erat notorie inimica Illu.d.Car. ¶Nec obst.si diceret q̃ lz.d.fratres admoniti p.d.Illu.d.Car.vt redirẽt ad ciuitatem Fauẽ.offerẽdo sibi saluũ cõductũ tã p se q̃ subditis suis.tñ ꝑpter hoc nõ erãt obligati redire ad ciuitatẽ Fauẽ.ẽt cũ literis salui cõductꝰ ex quo sibi dicebãt se hꝫ inimicitias capitales.vt est tex.i c.accedẽs.el.ũ.ex̃ vt li.nõ ꝓte.⁊ ibi hoc
31 no.doct.⁊ maxime Bal.qui ꝺ̃t q̃ lz ali cui mittãtur litere de saluo cõductu nõ tñ q̃s teneãt stare illi cautioni vt vadat domũ inimici:qz ꝑ nihilo lz inimicus tales literas.⁊ etiã tex.i clemẽ.pastora lis.§.notoriũ.in vers.q̃s cũ anderet.et ibi gl.i ℞bo.sinu.de re iudi.q̃ ꝺ̃t q̃ nõ suf ficiũt litere de saluo ꝓductu.⁊ idẽ vult gl.in.c.statutũ.§.cũ ℞o.in verbo secure.
32 in fi.de rescrip.lib.vj.q̃ dicit q̃ etiaz si q̃s literas de saluo ꝓductu haberet nõ tñ suis inimicis capitalibꝰ se exponere ꝺz.⁊ no.glo.in.c.ex ꝑte.el.j.in gl.j.in fi. extra de appel.⁊ ibi doct.hoc tenent.et no.doc.in.l.de etate.ff.ad treb.⁊ no.An ge.de are.insti.de ac.§.preterea quasdã in materia doli. Qz rñdetur q̃ lz nõ fuis sent obligati redire ad patriaz si ibi ha buissent inimicos capitales.tñ non de bebãt accedere ad locũ inimicorũ ⁊ ma xime qui notorie erãt inimici sicut pro batũ est.vt.§.dixi.vñ debebant ire ad ci uitatẽ Rauenne sicut mãdabat sibi Il lu.d.Car,dñs suus. ¶Nec ob.si dicat ipse.d.Car.nõ habebat potestatẽ mittẽ di dictos fratres ad ciuitatẽ Rauenne

que nō ē de imperio suo.l.extra territo
rium fm vnoz lectu.ibi.ff.de iur.om.iu.
qz rnderi pōt q̄ lmo potuit hoc manda-
re:qz nō est qui possit ꝓtradicere ex quo
in his que spectāt ad iurisdictionē exer
cendā nō hz superiorē:qz non appellat
ad pontificē.sed cause decise remanent
in suo dominio sicut ꝛ prīdie cōsului de
marchione seu duce Ferrarie in causa
cōitatis Masse.vbi plene hoc examina
ui.Et ideo nemo pōt cōtradicere.argu.
gl.no.in.l.q̄ habebat.l si.ff.de manumis.
testa.cū alijs pluribꝰ alleg.in.d.ꝓsl.ꝛ p
hoc allego qđ eleganter no.Bar.in.l.re
legatoz̄.§.est quoddā ius.ff.de inter.ꝛ
releg.qui ōt q̄ ciuitates q̄ nō recogno-
scūt superiorē sicut ē ciuitas Fauē.seu
dñs suus quātū ad iudicia causarū ciui
liū ꝛ criminaliū si ꝓfinat aliquē in terra
sibi nō subdita nemo est qui possit dicta
cōfinia cassare.ꝛ iō dicit q̄ Pisani rele
gabāt in Sardiniā q̄cq̄ in insulam Ro
diē̄sem vel in aliā puinciā nō subditā:
qz lz de iure hoc fieri nō possit nisi i ter-
ris sibi subditis.tñ subditus suꝰ vel aliꝰ
nō pōt sibi cōtradicere.Et idē in effectu
vult Bar.in.d.l.relegatoz̄.in.§.interdi
cere.ꝛ hꝰ eleganter per Bal.in.l.execu
torē.in.xij.col.in versi.mō ego quero de
vno q̄ est in cōsuetudine.C.de execu.rei
iudi.vbi dixit q̄ de stricto iure quis pōt
morari in q̄cūq̄ loco ꝑter loca interdi
cta.lz ō iure ꝓsuetudinario cū ista ꝓsue
tudo sit gñalis extēdit vires iperū et iō
tales studeat seruare mādata.ꝛ ideo di
cti fratres debebāt redire ad patriā si
nō dubitabant de inimicis capitalibus
vel ire ad Rauēnā ad q̄ de cōsuetudine
tenebant ire vel saltē de stricto iure de
bēāt recedere a ciuitate Imole q̄ erat
inimica ꝛ trālferre se ad alia loca non
inimica q̄ cū nō fecerint cōmiserūt cri-
mē lese maiestatis stādo in terra inimi
coꝝ.vt.ff.dixi.ꝛ istō solū sufficiebat ad
ꝓdēnādum eos ꝑ publicatiōe bonoꝝum.
¶ Sz vltra dcm crimē ꝓmiserūt aliō:qz
ōderūt ꝓsiliū auxiliū ꝛ fauorē vt fortili
ciū camelli auferret ō manibus ꝛ ptāte
Illu.d.Car.ꝛ daret inimicis suis.nā si-
cut si ipimet frēs voluissēt auferre di-
ctū fortilicium dño suo.ꝛ dare hostibꝰ ici

derēt ꝑ crimē lese maiestatis.vt dixi ꝑ
mo dubio ꝓncipali.ꝑ vltima ꝓte.ita etiā
34 iciderūt dādo auxiliū ꝛ fauorē.ꝛqz ea
dē pena punitūr in crimine lese maiesta
tis.ꝛ est tex.in.l.iū.q̄ incipit quisq̄.ꝛ ibi
hoc no.Bar.in prin.ff.ad legē iul.maie.
¶ Cū itaq̄ dicti fratres fuerīt rebelles
dño suo vcz Illu.d.Car.de Manfredis
stādo in terris inimicoꝝ ꝛ in volendo
ꝓdere dictū Illu.d.suū ꝑ.d.suo fortilicio
inciderūt in crimē lese maiestatis.ꝛ iō
bona ipsoꝝ potuerūt publicari ꝛ cōfi
scari.Nā dicit Albe.de rosa.in dicto
suo opere statu.in.iū.ꝓte.in.q.xviij.cir
ca fi.quicq̄d sit de iure cōiter totus mū
35 dus seruat q̄ bona nō publicant in ali
quo casu excepto crimine hereseos ꝛ cri
mine lese maiestatis nisi hoc fiat de cō-
sue.vel statuto ꝛ q̄ bona publicent in
crimine lese maiesta.et in q̄busdā alijs
casibus tz Bal.in.c.j.in.iij.col.in prin.
in ti.de pace tenē.in vsi.feudoruz.Et iō
ꝓcludo circa tertiū dubiū principale q̄
d.fratres ꝓmiserūt talia delicta ꝛ q̄ eiꝰ
36 bona potuerūt publicari ꝛ ꝓfiscari.ꝛSz
dubitari pōt q̄d si p̄dicti fratres nō po-
tuerūt ad mortē cōdēnari ex aliqua cau
sa de iure vel ex forma statu.vel si pēdē
te appel.cōdemnati morerent an saltez
publicatio ꝛ ꝓfiscato bonoꝝ valeat.et
hꝰ ꝓcludo ꝓsupponēdo vt dixi q̄ cōmiserūt ta
le crimē ꝓpter q̄ bona ipsoꝝ potuerūt
cōfiscari dico q̄ ipsa cōfiscatio bonoꝝ
olmodo valuit qm̄.d.consi.ꝛ publicatio
bonoꝝ fuit facta eque principaliter cū
eōdemnatione ad mortē;vt patet ibi ꝛ
declaramus ꝛ sniamus ola eiꝰ.vcz Au-
dree bona camere ptiz Illu.d.Car.fuis
se ꝛ eē ꝓfiscata ꝛ ibi necnō ola eoꝝ bo-
na tā mobilia q̄m immobilia camere ptiz
Illu.d.Car.cōfiscamus ꝛc.Cū ergo.d.
ꝓfiscatio ꝛ publicatio bonoꝝ fuerit eq̄
ꝓncipalis cū ꝓdēnatione ad mortem et
nō accessoria sequit q̄ pōt valere ꝓfisca
tio bonoꝝ lz non valeret vel extingue
retur condēnatio facta ad mortem: vt
no.Barto.in.l.j.ff.si pendē.appel.mors
interuenerit ꝛ Bal.ꝛ doc.in.l.iū.C.eod.
ti.ꝛ Alex.de imo.i.l.defuncto.ff.de pu-
blī.iudi.ꝛ Bali.in.l.fi.ç.si reus vel accu
sa.mor.fuerit.ꝛ Ang.de are.in suo trac.

maleficiorũ.in gl.in ꝟbo ⁊ eiꝰ bona pu
57 blicam⁹.in ꝑn. ¶ Itẽ aliud dubiuz est
de quo q̃rit.an.in.d.publi.bonorum ve
niãt bona existentia in alieno territo
a rio⁹ ⁊ ista qõ tãgit p Guil.de cuneo in.l.
cũctos pplos.C.de sum.trĩ.⁊ fi.ca.et in
l.ũ.ff.de capi.dimi.⁊ disputatũ fuit per
Nico.de mata.in quadã sua disputatio
ne q̃ incipit inculpatis. ꝙ ponit quasi ꝺ
verbo ad ꝟbũ Albe.de rosa.⁊ etiã sequi
tur l.ũ.ꝑte statu.q.ccxxij.⁊ eã etiã dispu
tauit Ricar.malũd.⁊ eã tetigit Spe.in
ti.de.instru.edi.ꝙ cõpẽdiose.ver.ꝛ po
ne.⁊ Jo.an.eã ponit in additio Spe.in
ti.de accu.§.sequit.in summula bãnito
rum in additio.q̃ inci.felicis recordã
tionis.⁊ Nico.de mata.in tit.de feu.§.
qm̃.in fi.⁊ p Bãdi.in suo trac.de malefi.
in tit.de bonis male.in ver.pone qõnez
etiã de facto que fuit Bononie quidam
placẽti.ꝛc.⁊ Oldr.inꝯsil.suo.xvij.vbi ple
ne loquit.⁊ Jo.an.l.c.cũ scõm.de here.
lib.vj.in nouella.⁊ plene p Anto.de bu.
in.c.postu.⁊ ibi p cano.de so.cõpe.⁊ per
Guil.ꝺ cu.plene i.l.pcuratoris.§.si plu
res.ff.de tribu.Et p Bar.in.l.fi.§.idẽ pi
uus.ff.ꝺ pub.Et plene p Bar.i.l.cũctos
pplos.in pe.⁊ vlti.col.C.de sum.trĩ.⁊ fi.
ca. ¶ Et pleniſſime per Alb.de ro.i.iiij.
ꝑte statu.i.ũ.col.⁊ plene p.d.Nel.ꝺ san
cto Gemi.in suo trac.bãni.in.j.ꝑte scõi
tẽpo.q.xx.Et p Pau.de ca.in ꝯ.lxxxix.
Et p Ang.de are.in suo trac.malefi.in
gl.in ꝟbo ⁊ eiꝰ bona publicamus.in.j.
col.versi.quero expreſſe bona.Et ꝛ ex p̃
dictis multa ⁊ infinita quodãmodo di
ci possent tñ quãtũ ad ꝓpositũ ista erat
breuis ꝯclusio ne longiꝰ vagari videa
mur ꝙ illa publi.bono.in casu nostro ex
tẽdit ad bona alibi existẽtia extra iuris
ditionẽ.d.Illustriſ.d.Card.duabꝰ rõni
bus ꝓnci. ¶ Prima est qꝛ.d.publi.bono
rũ facta fuit ⁊ fieri potuit de iure cõi ꝟ
d.fratres q̃ cõmiserũt crimẽ leſe mate
ſta.vt sepiꝰ dictũ est supra ⁊ maxime in
38 §.dubio ꝓncipali i vltima ꝑte. ¶ Alia rõ
qꝛ qñ bona alibi existẽtia essent i terris
ecclẽ,q̃ p .aliũ vicariũ recognoscerent
ab ecclesia sicut fauẽtia ꝙ tũc ẽt illa bo
na i ꝯfiscatiõe venirẽt vt ẽ de mẽte Bar.
in.d.l.cũctos populos.i pe.⁊ vlti.col.C.
de sum.trĩ.⁊ fi.ca.⁊ alio
rum doc.de quibꝰ.§.dis
ctũ est. ¶ Itez ⁊ vltimo 39
de alio dubitat an fi.d.
fratres alienauerũt titu
lo oneroso ãteq̃.d.deli
cta ꝙmitterẽt illa aliena
tio valuerit in ꝓiudi
ciũ.d.ꝯfiscatiõis.Et ista
qõ ponit per Sã.in suo
trac.malefi.in.d.ti.ꝺ bo
nis malefi.in versi.item
pone ꝙ aliquis cõmisit
maleficiũ cũ pluribꝰ ꝟ
si.sequẽtibus ⁊ pleniſſi
me per Bar.⁊ oẽs doct.
in.l.post contra.ff.de do
na.quantũ ad casum no
strũ dicendũ est ꝙ si vẽ 40
ditio vel alienatio fuit
facta clã nõ vꝫ argumẽ.
l.fi.ff.de ritu.nup.⁊.l.nõ
existimo.ff.de admi.tut.
dũmodo emptor fuerit
particeps.l.ait ꝓtor.§.si
qs particeps.ff.q̃ i frau.
cre.⁊ pcesserit cã ꝓpter
quã verisimiliter ipi fra
tres cogitauerint malũ
cõmittere.vt no.Bar.in
d.l.post contractũ.in ꝟ
si.quartus est casus. Itẽ
si post.d.alienationẽ de
ꝓpinquo cõmiserunt.d.
delicta.l.si vẽter.§.fi.ff.
de priui.credito. Et hoc
ponit Cy.in.l.si qs post
hac.C.de bon.ꝓscriptio
ne ⁊ ex hoc ꝙ ex quo in
cõtinẽti sequuta sunt p
sumit anim⁹ pcessisse.vt
hñ p Bar.in.d.l.post cõ
tractũ.ver.quinto prẽsu
mit.⁊ hñ per Ang.in.d.l.
si qs post hac.⁊ in.l.res
vrozis.C.de do.inter vir.
41 ⁊ vxo. ¶ Circa quartũ
⁊ vltimum dubiũ an illa
ſnia publicationis ⁊ cõ
fiscationis valuerit ⁊ va
leat in preiudiciuz filio

a ¶ Alie
no territo
rio. Adde
ad hui⁹ cõ
clusiõis re
solutionem
Dy.in con
si.incip.qui
dã inculpa
tus.pau.de
cast.in cõsi.
si.lxxxiiij.d.
alex.ꝺ imo.
in cõsi.xcij.
in iij.volu.
⁊ in.l.sed si
plures.§.in
arrogato.⁊
ibi doc.ff.ꝺ
vulg.et pu.
bal.in mar
ga.ver.iu
dex. ꝟ si.lix.
iud.ro.i sin
gu.suis ver
si.snia.versi
cu.iz sit ma
gis dubiũ.
et doc.in.l.
pe.C.ꝺ sum
ma.trini.et
fi.cathe.

tū ꝛ descendētiū ex.d.fratri.ꝙdēnatis ꝛ
ista dubitatio dependet ab intellectu aut,
bona dānatorū.C.de bonis ꝓscriptorū
ꝛ in corpe vñ sumit vez.in aut.vt nulli
iudicuz.§.fi.ꝛ breuiter dico ꝙ valuit et
valet ex quo dicti fratres cōmiserūt cri
mē lese maiestā.vt sepe dictū est supra
ꝛ maxime in primo dubio principali in
vlt.parte.nā ꝓmittētes hmōi delicta ꝓ
dūt bona.ꝛ applicāt fisco etiā in preiu
diciū filiorū.vt.l.q̄squis.C.ad.l.iul.ma
ie.q̄ in hoc nō corrigit vt ē casus cū gl.
fin.ꝫ sequunt doct.in.d.aut.bona dāna
42 torū.in fi. ¶ Itē ꝓdicta aut.bona dāna
torū loquūtur de dānatis ꝛ mortuis nō
abūt hz locū in viuis vt hī per gl.in.§.fi.
in aut.vt nulli iudicū.ꝛ hoc tenet Bal.i
l.etius.§.j.ff.de testa.ꝛ Pau.de ca.in.l.ū.
43 in fi.C.qui testa.fa.pos. ¶ Sed de vno
vltimo loco dubitat an.d.processus in
quisitio ꝛ sita si aliquē defectū iuris pa
terent respectu ordinis.ꝛ solēnitatis a
iure introducte potuerit.d.Illu.d.Car.
supplere oēs defect⁹ si q̄ interuenissent
per suū rescriptū ꝛ vī ꝙ nō qz nullus in
ferior a principe etiā legatus de latere
pōt tollere iuris solennitatē in procedē
do.r in sentētiando:ꝛ ideo inferior a ꝑn
cipe nō pōt cōmittere causam summa
rie ꝛ de plano vt est gl.singu.in.c.fi.de
here.lib.vj.in gl.magna ante fi.idē vult
gl.in cle.sepe.in prin.verbo mandam⁹.
de ꝛb.sig.ꝛ no.plene ꝙ Spe.in ti.de leg.
§.superest,versi.fz nunquid legat⁹.ante
fi.j.col.ꝛ idē no.Bal.ꝛ Jo.de imo.in.l.
ex duobus.§.fin.de vul.ꝛ pup. ¶ Et pro
hoc optime facit ꝙ no.Albe.de rosa.et
Pau.de ca.in.l.quoties.C.de preci.im
44 pera.esse.qui dicūt ꝙ inferior q̄ supe
riorem recognoscit vt sunt comites et
Marchiones qui recognoscunt eccle
siam vt Marchio Ferrarie et similes
non possunt ponere in eorum rescriptis
clausulam non obstante. ¶ Sed teneo
ꝓtrariū esse in casu nr̄o ꝛ ita ꝓdie tenui
ꝛ ꝓsului in Marchione seu duce Ferra
rie nā hmōi Marchiones duces ꝛ comi
45 tes licet sint subditi ecclesie tñ ab eoꝝ
sentētijs possunt ꝛ debēt ad papā appel
lare.vt est tex.cū gl.in.c.venientes.extra
de iureiur.ꝛ in.c.ū duobus.de appella
tio.Et notat Antoni⁹ de Butri.in.c.cuz
Joannes heremit.in.iū.col.extra de fi
de iustro.tñ quātū ad iudicia ciuilia vel
criminalia nō recurrit ad papā etiā per
viā appellationis immo cause appella
tionū si appellari pōt apud eosdē rema
nēt.ꝛ eas expediri faciūt per suos iudi
ces curie seu consiliarios.sicut facit im
perator per ꝓcuratorē Cesaris vt.l.pro
curator.ꝛ ibi per Cy.ꝛ doc.C.de eden.ꝛ
in hoc dicti Marchiones duces ꝛ comi
tes nō sunt subditi pape immo quantū
ad hec iudicia nō recognoscūt papā in
superiorē.Et hoc est vel ex cōcessione pon
tificum vel ex cōsuetudine sicut dicit gl.
in simili de Lōbardis in quibus ꝓpriehē
ditur etiā Faven.vt.s.dixi qui prescri
pserūt merū ꝛ mixtū imperiū vel ex ꝓsti
tutiōe Federici cōcessum est vt dicit gl.
no.in aut.de defensoribus ciuitatuz.§.
nulla in ꝓbo iurisditionē.in fi.ꝫ sequit
Bal.in.c.j.in prin.in.ij.col.in fi.in titu.
ꝙ pace tenē.in vsi.seu.ꝛ in multis alijs
locis.nec est mirādū de hoc qz si alis po
testas superioris pt ꝓscribi vt.l.l aliquo
nō recognoscat tanq̄ superior.ꝛ hī per
Bar.in.l.hostes.ad fi.ff.de capti.ꝛ in.l.
iij.in ꝑn.ff.de mino.ꝛ in.l.itē venit.§.
46 ait senat⁹.ff.de peti,here. ¶ Et sīr ciui
tas pōt prescribere ꝙ nō recognoscat
superiorē per tm tēpus ꝙ nō est memoria
in ꝯriū.vt no.Lappus in allegatiōe sua
rcū.vbi loquit de ciuitate Tudertina
que solebat esse subiecta ecclie. Sicut
apud nos sunt Veneti ꝛ Florentini mul
tomagis poterit inferior ꝓscribere ꝓtra
superiorez quo ad aliqua tm puta quo
ad iudicia ciuilia ꝛ criminalia.vel quo
ad ius fiscale.vel quo ad ius confiscan
di camere seuvel quo ad vectigalia per
ter.in.c.sup quibusdā.§.ꝑterea.ex de ꝛ.
sig.ꝛ.c.j.de prescrip.lib.vj.ꝛ p.l.hoc iu
re.§.duct⁹ aque.ff.de aqua quoti.ꝛ esti.
47 ¶ ꝛ sic recognoscēres superiorē possunt
remanēte subiectiōe ꝓscribere hmōi re
seruata ꝙncipi.fz reqrit tm tps de cui⁹
initio nō est memoria.vt ꝓbat in dictis
iurib⁹ ꝛ ita fz nota.Abbas.sicu.in.d.c.ve
nientes.extra de iureiur.ꝛ iō ex quo ꝓsue
tū ē vt Illu.d.Car.ꝛ sui ꝓdecessores nō
recognoscerēt papā in superiorē in ciui

ūb⁹ ꝛ criminalib⁹ ꝛ ꝓsueuerint bona pu
bticare ꝛ cās ꝓmittere summarie ō pla
no ꝛc. Seq̄t ꝙ potuit ꝑ dictū reſcriptū
ſupplere oēs defect⁹ ſi q̄ interuenſſent
in pceſſu vel inquiſitione aut ſententia
facta ꝓra dictos fratres: ꝛ maxime cū
dicta inq̄ſitio ꝛ cōdēnatio emanauerit
de cōſcientia ꝛ mādato ipſi⁹ Illu. do. Car
di. ꝛ ꝑ hoc allego ꝙ ſimiliter not. Bal.
in. l. null⁹. C. ad. l. iul. maie. ſequēdo In
noc. in. c. cū oporteat. de accuſa. vbi dis
48 cit ꝙ q̄ inq̄ſitio emanat de cōſcientia
pncipis nō eſt neceſſe ꝙ ꝓſtet de fama.
qz ſola cōſcientia pncipis ſupplet de iu
re oēm ſolēnitatē per dictā. l. nullus. et
intelligit de ſolēnitate iuris ciuilis vel
ſtatuti ciuitatis Faue. nō aūt de ſolēni
tate iuris naturalis. vt hī per Spec. in
tit. de leg. §. nūc oūdendū eſt. ver. xviij.
ſupple. ꝛ Anto. de but. in. c. ſcōo in fi. ex
tra de trāſac. ꝛ Car. Zab. in. c. illa in. xv.
qō. de elec. ꝛ Alb. de roſ. in. l. digna vox.
49 ante finē. C. de legib⁹. ¶ ꝛ Et ex hoc ſe
quit deciſio alteri⁹ qōnis de qua fui in
terrogat⁹ ex parte dicti Illuſtriſſi. do.
Cardi. an ipſe auditis ꝓtib⁹ in vna cau
ſa ſine libello vel ſcriptura poſſit ferre
ſuam ſi conſtat ſibi de meritis cauſe. qz
dico per predicta qō pōt ꝛ valebit eius
ſnia. nec poterit impugnari tāq̄ nulla.

¶ Summarium ſup cōſilio. xviij.

1 ¶ Statutū loquēs de dāno dato an in
furto locū hēat: ꝛ an itelligat nulla cul
pa dāno paſſi pcedente: numeris oēbus
ſequētibus per totum conſilium.
2 Furtū non eſt ꝓprie damnum.
3 Statutū ſi dicatuerit: ꝙ villa teneat de
damno dato regulariter intelligit niſi
culpa preceſſerit eius: qui damnuz paſ
ſus fuerit.
4 Damnum in paſſo dolus nō preſumit.
5 Dolus ꝛ fraus ab animo dependent.
6 Damnum an aliud ſit ꝛ aliud furtum.
7 Damnum eſt diminutio patrimonij.
8 Dāni appellatione an furtum cōprehē
datur: vbi etiā q̄d ſi aliq̄s pmiſerit ſcho
lari reficere omne dānum: qō ex famu
li culpa proueniet: tenebitur: ſi ei furtū
cōmiſerit.
9 Rem qui alicui ſubripit: an damnū in
ferre dicatur.
10 Dānū et furtū a lege veteri eq̄parant.
11 Statuti mēs ꝛ rō vbicūq̄ viget: vbi ipſ⁹
ſtatuti diſpoſitio locū hz: hz in ſtatuti vo
bis caſus expreſſus non fuerit.
12 Cōſuetudo diſponēs in materia feudo
rū in monacho ꝙ nō ſuccedat: l canoni
co regulari in quo eſt eadez rō locū hz.
13 Furtuz ſi ſeruorum familia fecerit: dñs
liberatur: ſemel furtum emendando.
14 Statuta loquētia ō dānis data l villis
an etiaz de furtis intelligant: que ſunt
dāna pncipaliter in villis cōtingētia.
15 Furtum ex communi vſu loquendi etiā
damni appellatione venit.
16 Ratiōis identitate aliquid idē iudicat.
17 Legibus an exemplis iudicandum eſt.
18 Damnum eſt tanq̄ genus: furtum vero
tanq̄ ſpecies.
19 Furtum omne damnum eſt.
20 Species cōprehendit ſub ſuo genere.
21 Lex de furto ꝛ damno mētionē facies
ſemper furtuz tanq̄ ſpeciem premittit:
et poſtea damnum tanq̄ genus augen
do ſubūcit.
22 Dānū paſſi ſi culpa fuerāt in male gu
bernādo: vel dom⁹ hoſtiū nō claudēdo:
tūc cuſtodes nō tenent: ſz eoz negligē
tie et nō cuſtodum imputandū eſt.
23 Occultū dicit: qñ debita inquiſitiōe fa
cta ad notitiā peruenire nō poteſt.
24 Furtū qñ de nocte fit: cuſtodes torque
ri poſſunt: vt furem indicent.
25 Furtum ſine domini culpa fieri poteſt.
26 Negligētia ſeu culpa vera alicui⁹ dñi l
male cuſtodiēdo rē ſuā ꝓpōderat culpe
ſeu negligentie preſumpte alicui⁹ loci.
27 Culpa non abolet dolum.
28 Dol⁹ ꝓſumpt⁹ ꝛ culpa ꝓſumpta alicui⁹
loci ꝓponderatur culpe damnum paſſi.
29 Damnū paſſus an iurare debeat dolus
malum abeſſe.
30 Fraus ab alio depēdet: ꝛ ꝓpterea in eo
ſtatur iuramēto: ꝛ non in culpa.

¶ Conſiliū. xviij.

1 IN chriſti⁹ noīe
amē: Ac inuocata ſpūs ſcti
gratia. Statutū ē Uicētie ō
dāno dato. ꝙ ita dem⁹ villa
teneat emēdare dānū. dūmodo qui dā
num paſſus eſt iuret nō cōmiſiſſe dolus

vel fraudē vt dānū fieret. Modo queritur si dānum passus ita iurauit villa teneatur etiā si dicat dānū passum fuisse ꝛ culpa. ¶ Et arguit primo q̄ sic q̄ ex quo statutū voluit solūmō vt dānum passus iuret dolū a se abeē sufficere vī. q̄ si voluisset culpā etiam abesse ita dixisset sicut dixit ō dolo. argu. l. vnice. §. finautē a deficientiꝫ. ibi si. n. ꝯtrariū volebat ꝛc. C. de cadu. tol. cū simi. ¶ In cōtrariū arguitur q̄ immo noluerit statutū culpaz dānū passi excludere ꝛ ius cōe corrigere duabꝰ rationibꝰ p̄ncipaliter. ¶ Prima est q̄ tale statutū nō hz locū i furto. † q̄ non est p̄prie dānū. vt. l. si ser. ꝛ
2 yum §. si oliuam. ff. ad. l. aq̄l. et ibi hoc no. Bal. ꝛ Flo. ¶ Scōa ratio est q̄ pre-
3 supponit. † q̄ regulariter statutū q̄ villa teneat. ō dāno dato itelligat nisi culpa precesserit eius q̄ dānum passus est allegat ad hoc Bal. i. l. cū duobus. §. dāna. ff. p socio. Sz in casu de quo queritur fuit furtū duorū eōrū. q̄ furtū fieri nō pōt sine culpa leuissima. vt est gloss. notabilis inst. qbꝰ mo. re cōtrahit obli. q̄ facit ad. l. cū duobꝰ. §. dāna. ff. p socio. ¶ Vel saltem cōiter hoc cōtingit q̄ furta nō fiunt sine culpa inhabitātium. vt dictis iuribus. ꝛ. l. iū. §. cōgruit. ff. de offi
7 cio p̄fecti vigilū. ꝛ q̄ cōiter cōtingit dz attēdi. l. ex his. ꝛ. l. nā ad ea. ff. de legibꝰ ꝛ habeē per glo. iū. i. c. literas. extra de despon. impu. ¶ Et sic inuēcio statutū
8 hz fuisse. vt eo casu villa teneat q̄n nulla culpa vera vel p̄sumpta eiꝰ qui dānū passus est interuenerit: sicut cōiter ꝯtingit q̄n fit dānū in cāpaneis. Et nō q̄n p̄cessit aliqua culpa vera vel p̄sumpta. put in furto accidit. Et assignat duplex ratio q̄ statutū voluit iurari debere do
4 lum malū abesse ꝛ nō culpā. † q̄ l dānū passo non p̄sumit dolus. l. quoties. §. q̄ dolo. ff. de p̄ba. sz i furto p̄sumit culpa. ergo dispositio statuti de vno nō inducit aliud q̄ hz diuersaz ratiōez iurta
9 nota. Aut. quas actiones. C. de sacrosan. ecclē. ¶ † Alia rō est. nā dolus ꝛ fraus
5 ab animo dependent ꝛ sic difficulter p̄batur. q̄ est machinatio secreta dolosi. iō est veniendū ad iuramentū purgatiōis in defectū almode p̄bationis. vt not. glos. in verbo de sua etiā cōscientia in l. p̄senti. C. de his q̄ ad ecclesias cōfugiūt. ¶ Culpā autē a se abesse nō excludit iuramento que aliūde p̄bat vel a iure p̄sumit q̄ nullibi hoc reperit. q̄ritur quid iuris. In ista iuris ꝯsultatiōe duo p̄ncipaliter sunt examinānda. ¶ Primū est an statutū de dāno dato habeat locū etiā in furto. ¶ Scōm posito q̄ sic an itelligatur nulla culpa dānum passi interueniente an vero simpliciter ꝛ idistincte. ¶ Circa p̄mū dubiū. an statutū loquēs de dāno dato habeat locū etiā in furto. Et videt p̄ima facie dicēdū q̄ nō p̄ tex. in. l. nauta. §. fi. ff. nau. caupo. stab. ibi a furto sz etiā dāno. † Ubi probatur q̄ aliud furtū aliud dānū ꝛ idē p̄bat. l. i. ū. §. pe. ff. vi bono. rapto. ꝛ. l. etiā. §. fi. ff. solu. matri. ꝛ in. l. redhibere. l p̄n. ibi furtū siue dānū. ff. ō edi. edicto. ꝛ hoc vt dicere glo. l. i. nō possunt. i p̄nc. ff. de legibus. ꝛ inst. ad. l. aquil. in principio. ¶ Itē p̄ hoc. l. si seruꝰ seruū. §. si oliuā. ff. ad. l. aquil. Et hanc opi. tenet Bal. in d. l. nauta. ꝛ. Bald. ꝛ Flo. in. d. §. si oliuā. ꝛ Albe. de ro. in suo opere statutoꝝ. i. ū. parte questio. xviii. que incipit. Itē que ro aliā. q. Sed in ꝯtrariū vī q̄ sic p̄ tex. in. l. iū. ff. de dāno infec. vbi dr † q̄ dānū est diminutio patrimonij sz furtū ita diminuit patrimoniū sicuti p aliud dānū ergo ꝛc. vt in. l. i hoc iudiciū. ff. de seruo corrupto vbi vī p̄bari q̄ appellatiōe dāni cōprehendat furtū. Itē hoc vī p̄bari p̄ text. in. l. cū duobꝰ. §. dāna. ff. p socio. Et hoc vī tenere Bart. in. l. q̄ nerua. in. iū. col. v. ū. ff. depositi. vbi dicit q̄ si aliqs p̄misit reficere scholari omne dānū q̄ p̄uenit ex culpa famuli tenebit etiā si ei furtū cōmiserit. ꝛ idē tenet Ange. de are. inst. de act. §. p̄terea quaſdam in materia doli. circa p̄nci. ¶ Itez p̄o hoc allego glo. inst. ad. l. aquil. i p̄nci. q̄ dicit † q̄ ille qui subtilit alicui rē
9 hz ei dānū inferre. l. iū. ff. de dāno infec. licet non quantum ad titulum ad. l. q̄liam dicatur damnū dare. ¶ Et p̄ hoc facit ratio quādo duo equiparantur a lege veteri. lex nona superueniens in vno extenditur ad aliud. vt est glo. notabilis in. l. q̄ vero contra. ff. de legibus. q̄

probat in.l.vt tātū.§.j.ff.ō seruo corru. ꝓiūcta.l.si quis seruo.cū gl.C.de furtis.

10 ¶Sz dānum ꝛ furtū equiparant a.l.veteri.v.l.etiā.§.fi.ff.fol. matri.ꝛ in.l.nauta.§.fi.ff.naut.caup.stabu. ꝛ.l.ij.§.pe.ff. vi bono.rap.ꝛ gl.in prin.l.l.nō possent. ff.de legibꝫ.& statutū ꝙ est lex noue loquēs de dāno dꝫ habere locū ēt in furto. ¶Itē hoc ꝓbat sic.vbicunq; mēs ꝛ ratio viget statuti ibi locū hz ipsius statuti dispositio lz casus nō fuerit expressus in verbis statuti vt not.gl.l.l.ō qbꝫ. ff.de legibꝫ.que dicit ꝙ cōsuetūdo dispōnēs in materia feudoꝝ in monacho ꝙ nō succedat hz locū l canonico regulari in quo est eadē rō scz ꝙ nō possunt feudo deseruire,ꝛ dicūt ibi doc.ꝙ istō nō est p extēsionē sed p cōprehēsionē qz dispositio fundata in aliqua ratiōe cōprehēdit oēs casus in quibus viget illa ratio lz aliqui tātū fuerint specificati.l.de pupillo.§.si qs riuos.ff.de noui ope.nūciatio,ꝛ.l.illū,ff.ad macedoniā.cū similibꝫ.ꝛ hāc doctrinā etiā sequitur.d.Pau.de ca.i ꝓsl.suo.cccxlv.qđ incipit. ¶In christi nomine amē. Visa q̄dam securitate ad fin.ij.col.Et ꝓ hac doctrina allego gl.q̄ in terminis questiōis in.l.nō possunt.in prin,de legibꝫ.

13 q̄ dicit ꝙ statutū est in iure ꝙ si familia seruoꝝ fecerit furtū libetat dño semel emēdādo furtū.ne tota familia careat. Idē iuris tradit si ꝛderit dānū qz ē eadē rō.l.illō.ff.ad.l.aquil. ¶Sz in casu nostro rō in qua fundat statutū vt villa teneat emēdare dānū pōt dupliciter considerari. ¶Una qz illi de villa tenētur custodire. ¶Alia qz tenētur capere malefactorē. ¶Tertio qz statutuz ꝓsumit ex quo tenent custodire ꝛ malefactorē capere ꝛ nō fecerūt nec scit quis dānuz dederit.ꝙ aliquis de villa illud dānum fecerit.vt dicā i sequēti dubioprincipali. ¶Sz iste rōnes locū habēt in furto sicut i dāno ergo statutū loquēs de dāno habet locū etiā in furto. ¶Itē hoc etiā probat alia ratiōe. Nā sub dicta rub.de dānis occulte datis.Sūt octo vel nouē capitula mihi exhibita,quoꝝ q̄nq; prima loquūtur de dānis datis in aliqua culturarū ciuitatis vincētie ꝛ ista nō sciunt ad ꝓpositū.Alia duo sequētia loquunt de damnis datis in villis aut castris vel coꝝ ptinentiis.qñ dānum passus nō est ciuis vincētie,ꝛ similiter ista nō faciunt ad ꝓpositū.Alia duo capitula scōm ordinē loquunt qñ dānū est datum alicui ciui vincētie sustinēri onera ꝛ factiones cū cōmuni vincētie,ꝛ dānū est datū i villis seu ptinētiis aliquaruz villarū.ꝛ ō iuramēto dānū passi.ꝛ istud facit ad ꝓpositū qz damnū passi sunt ciues ciuitatis vincētie.Circa que capitula ola est aduertēdū ꝙ quinq; prīa vt dixi loquunt de damno dato i culturis ꝛ sic i locis vbi ager cultiuat. ¶Sextū ꝛ septimū capitulū loquunt latius etiā qñ dānū dat in villis ꝛ castris. ¶Octauū loquit similiter etiā de dānis datis in villis ꝛ ptinētiis per que verba capitulorū apparet qđ intētio statuētiū fuit puidere nō solū pro dānis datis in culturis ꝛ sic in campanea.hz etiā in villis etiam extra culturas.modo si cōmuniter dāna que fieri solent in villis extra culturas sunt furta q̄ sepissime fiūt in domibus ꝛ i curtiuis maxime ciuium.ꝛ raro ꝓtingit ꝙ fiant alia damna vputa incēdia vel destructiōes domoꝝ aut aliarū rerum.vt ptz his qui i villis morari cōsueuerūt. ¶Ergo dicta statuta siue capitula loquētia de damnis dātis i villis debēt intelligi etiam de furtis q̄ sunt dāna ꝓncipalr ꝓtingētia in villis. arg.l.nam ad ea.ff.ō legi.ꝛ arg.gl.ibi.in c.literas,ō despō.impu. ¶Immo plus dico ꝙ etiā si essemus in casu in quo dānum esset datū in ptinētia alicuius ville cōprehenderetur furtū &c.Qui qñ in culturis fructus maturi ꝓpe cesi auferunt ꝓprie cōmittūt furtū. ¶Secus si immaturi tollunt.qz tūc nō ꝛ ꝓprie furtum.vt est tex.in.l.si seruus seruum. §.si oliuam.ff.ad.l.aquil.ꝛ ibi Bal.not. hoc tenet. ¶Sed raro ꝓtingit ꝙ fructꝰ immaturi tollant ex fundo et frequēti ꝓtingit ꝙ tollant maturi ꝛ maxime hoc cōtingit in fructibus qui ex arboribus seu vitibus ꝓcipiunt vt omnibꝫ notum est.Ideo dictū statutū loquens de damno dato etiā in culturis debet habere locuz etiam in furto per predicta

¶ Itē hoc etiā pbat sic. 15 Appellatiōe dāni cōm cōmunē vsuz loquēdi cō prehēdit ēt furtū qz cōtra ter ōz qđ est passus dā nū q̄ est passus furtū er go statutū loquēs ō dā no dato hz locū in furto g.l.libero ꝛ.§.ꝙ th̄ cas sus.ff.ō le.iū.ꝛ ibi Bar. ꝛ.l.labeo.cū ibi no.ple ne ꝙ Bar.ff.de sup.le.et no.ꝙ eūdē Bart.in.l.j.in ꝓn.ff.ō suis et legi.cū ff.

¶ Itē pbat ēt sic.Si sta 18 tuētes fuissent interroga ti si intēdebāt ꝙ villa te neretur de dāno dato ꝑ vuis mataris ꝛ alijs fru ctib⁹ furto subtractis ve risimiliter dixissent ꝙ sic p pter idētitatē rōnis imo 16 ēt matoritatē vt dixit Er go idē ꝛ nos dicere de bem⁹ ꝙ gl.no.l.l.tale pa 19 ctū.§.ff.ff.ō pac.ꝛ ꝙ gl.l cle.j.ō rescr. ¶ Itē h̄ ꝓ pbat alia rōne nā vt milꝛi asserit in facto.ita alias iudicatū ꝛ obseruatū est a Uincētie qz ville fuerūt 20 cōdēnate ꝑpter furta fa cta occulte i villis ꝛ pri nētijs. ¶ Ergo idē nunc iudicādū est ꝙ.l.de q̄b⁹. cū ibi no.ff.ō leg.ꝛ ꝙ.l.j. ꝛ.ij.C.q̄ sit lon.cōsuetu do.ꝛ ꝙ no.l.ca.fi.extra ō cōsue.cū simi.et ita vult d.Pau.quasi i eisdē ter minis in ꝓsil.suo.cccixiij. 17 ¶ † Nec ob.dū ōz legib⁹ ꝛ nō exēplis iudicādū ē. l.nemo.C.de sentētijs ꝛ interlo.olim iud.qz ad h̄ 21 respōdet ꝙ etiā lex hoc vult ꝙ ptz ex ꝓdictis.et etiā si lex hoc exp̄sse nō diceret th̄ ita iudicādū ē existēte re dubia ꝙ.l.fi ō interp̄tatiōe.cū.l.seq. ff.de legi. ¶ Et illud qđ dicit in.d.l.ne mo ꝙ exemplis nō est iudicādū ꝓcedit qñ res in cōtrariū est certa qz tunc nō hz ꝑpter auctoritatē exēpli a veritate re cedere vt ibi.sed vbi res est dubia tunc licitū est seq̄ auctoritatē doctoꝝ.vel iu dicū.vt ōz de labeone i.l.an apud.ff.de manu.vindicta.ꝛ de trebatio.isti.de co dicil.in princ.fz bal.ꝛ salyc.ꝛ Raph.in.d. l.nemo. Et istā partē ego teneo tāq̄ me lioribus ratiōib⁹ roboratā. ¶ Nec ob stant iura ꝛ rationes que.ꝫ.in princi.in cōtrariū adducunt q̄ in effectu volūt ꝙ furtū et dānū sunt diuersa quia fateor † ꝙ sunt diuersa in hoc qz dānū est tāq̄ genus.ꝛ furtū tanq̄ species.qz nō seq̄ tur et damnū ergo est furtū:qz pōt esse damnū qđ nō est furtū puta si colligunt fue immature vel alū fructus immatu ri.vt.l.ſi seru⁹ seruū.§.ſi oliuam.ff.ad.l. aquil.vel si sunt scisse arbores vel vites ꝛ ligna dimissa i fundo. v.d.§. Si oliuā. ꝛ hoc modo intelligo ꝙ dānū nō est furtū ꝛ sic sunt diuersa sed nō conuertunt ista ꝙ nō potest esse furtū quin sit dānum. † Qz omne furtū est damnū ꝙ.l.iū.ff.de dam. infec.ꝛ patet ex his que.ꝫ.dicta sunt.ꝛ glo.hoc vult inst.ad.l.aquil.in ꝓn.ꝛ sic appellatiōe damni ꝙ est genus ꝓhēditur furtū⁹ ꝙ est eius species.† qz spe cies cōprehēdit sub suo genere. vt.xiij. q.ij.nō extimemus.in.c.dudū.de ꝓben. ꝛ in.l.hoc legatū.ff.de legatis.iij.ꝛ not. glo.in.c.generi ꝙ speciē.de reg.iur.l.vj. ꝛ ita procedit regula.l.i.toto.ff.de re.iur. que dicit ꝙ in toto pars cōtinet ꝛ sic cō cesso genere videtur ꝓcedi quelibet ei⁹ species sicut eō remoto genere remo uet quelibet ei⁹ species: vt no.glo.fi.in l.j.in fi.ff.de suis ꝛ legi.ꝛ pbat in.c.naz ꝛ ꝓcupiscētia.ꝛ ibi Car.3ab.ꝛ doc.extra de cōsti. ¶ Oz nō sic ecōtra appellatiōe furti ꝓtinet omne damnū qz species est vt dixi pars generis ergo totū gen⁹ cō prehēdere nō pōt. ¶ † Et ideo qñ lex fa cit mentionē de furto ꝛ dāno semp pre mittit furtū tanq̄ speciē ꝛ postea subū cit.dānū tanq̄ genus augendo vt ptz in d.l.nauta.l fi.ibi nō solū a furto.ꝫ etiā ꝛ damno.ff.naute caup.stab.ꝛ i.l.ij.§.pe. ibi furti vel damnum.ff.solu.matrim⁹.

a ¶ Cōprehēdit furtum. Adde Bald. in.l. nauta. §. quecūq̄.ff. nau.cau. stab.d.Alexā.de imo. l.l.dānū. ff. ō dā.infec. Ad mate riā aūt tot⁹ ꝓſi.vide Bar.in ꝓſil. clxxiij.inci. Statutoca stri plebis. d.Alex. de imo.in ꝓſil. liij.l.ij. vo lumi. vbi multa bo na inuenies.

Ex quibus apparet q furtū ⁊ dānū sunt diuersa. Sicut est species a genere. ⁊ ita intelligo dicta iura. Et sic appellatione dāni q est genꝰ cōprehēdit furtuz q est eiꝰ species. vt. d. c. nā ⁊ cōcupiscentiam. ¶ Et posito q esset species diuerse furtū ⁊ dānū th ꝓpter ratiōes quas supra dixi. teneo q furtū cōprehēdet in casu nostro appellatiōe dāni. ¶ Nec obstat tex. in. d. ℔. si oliuā. cui aliter etiā pōt respōderi vz q quo ad illū titū. ad. l. aquil. est differētia inter furtū ⁊ dānū qz vbi ē furtū cōpetit actio furti ordinaria ⁊ cessat actio legis aquil. ⁊ ita loquit. ℔. si oliuā. tū quo ad alia ille qui cōmittit furtū ōz dare damnū. vt est glo. notabilis q hoc vult insti. ad. l. aquil. in prin. ⁊ ita tenet dictꝰ. ℔. si oliuā. si bene cōsideret. Et p hec ptz clara rāsio ad primā rāsionē. S. in ℣riū deductā. ¶ Circa scōm dubiū principale an statutū q villa teneat de dāno dato intelligat simplr an vero nulla culpa dānū passi intercedente. Et allegat pro parte ville q dictū statutuz intelligit nulla culpa dānificari intercedente p ea q no. Bal. in. d. l. cū duob⁹. ℔. dāna. ff. pro socio. ⁊ ita vt tenere Bld. de re. in suo opere statutorū. in. ij. parte q. clxiij. vbi ōz q ꝙ si illi qui fuerūt passi dānū fuerūt in culpa in male gubernādo vel ꝓsitiū dom⁹ nō claudēdo q tūc nō tenent custodes sed negligētie eorū ⁊ nō custodū imputandū est. ff. de cōpensati. l. si ambo. ⁊ ōz Gabriel de oseletis vt refert ibi Bld. ita fuisse terminatuz in custodibus cōis Bononie q custodie dāt Zmolum ⁊ ꝓpter eorū malam custodiā marchio estēsis eā inuasit. terminatū esset fuit q custodes punirent. ¶ Ego aūt p decisiōe huius dubij puto primo esse considerandū q potuit esse ratio q mouit statuentes q̄ si damnuz sit occulte datū q̄ villa teneat emendare dānū cum regulariter vnus nō teneatur pro alio. vt in toto titu. C. ne filiꝰ pro patre. ⁊ in ti. C. ne vxor pro marito. ⁊ qz delicta debēt tenere suos autores. l. sanctimus. C. de penis. ⁊. c. q̄ sluit. extra de his q̄ fiūt a maiori parte capituli nec ex alterius culpa aliter debet subiacere dispendio. ℣. l. fi. C. de censib⁹ ⁊ censitoribus. lib. xj.

¶ Et vt dixi in precedēti dubio triplex ratio pōt considerari Una est qz villa tenet custodire ne fiāt hmōi dāna ⁊ si fiāt presumunt illi de villa fuisse i culpa male custodiēdo. ⁊ ꝓpterea statutū obligat eos ꝓpter iuā ꝓsumptā malā custodiā. arg. l. iij. ℔. agnoscit. ⁊ ℔. sciēdū. ff. de offi. prefec. vigi. ⁊. l. si quis domū. ℔. imperator. cum gl. in verbo ꝓbari pōt. in prin. ff. loca. facit ad hoc q̄ no. Bld. de rosa. in ij. parte statutorū. q. lxxiij. et. q. lxxvj. ¶ Sz credo q ista nō fuerit sola ratio statuentium quia si ista esset sola ratio nō tenerent vbi dānū esset datū occulte vt ꝓbat in. l. j. ℔. occisorū. ff. ad sille. ⁊ in l. si quis in graui ℔. si maritꝰ. ⁊. ℔. subuenit. ⁊. ℔. si quis ignorans. co. ti. ⁊ no. per Bar. ⁊ doc. in dictis iuribus. ⁊ maxime in. d. ℔. occisorum. Cuꝰ contrariū vult dictū statutū. ¶ Secūda ratio pōt cōsiderari: vz qz villa tenet capere malefactorē ⁊ nō capiēdo ē in culpa. ⁊ ideo tenet. ¶ ⁊ Sed ego nō credo q ista fuerit ratio statuētiū qz statutū loquit de damno occulte dato. ⁊ occultū ōz qñ debita inquisitione facta ad notitiā peruenire nō pōt. arg. c. nulli. de elec. li. vj. ⁊ ita no. archi. in. c. si electio. e. lib. Ergo nō posset esse villa in aliqua culpa in nō capiēdo qñ dānū est occultū. ⁊ ꝗc nō debēt teneri. c. fine culpa. de reg. iur. li. vj. ⁊. c. cognoscētes. extra ō ꝙsti. cū ibi no. ¶ Tertia ratio est: qz qñ damnū est occulte datū ⁊ sic habita diligēti inquisitiōe nō pōt cōstare quis dānū dederit statuētes presumpserūt q ipsi de villa dederint illud dānū. Et rō rōnis est qz statuētes ꝓsumpserūt q ipsi de villa tenēt custodire villā cāpaneā. ⁊ si dānū est datū occulte est ꝓsumptio ℣ ipos custodes q ipi fuerint fures: qz ipsi tenēt ꝓbare furtū fuisse factū ab alijs ⁊ si nō ꝓbāt ipsi ꝓsumuntur fuisse fures: vt est tex. cū gl. no. in ℣bo ꝓbari poterit. in. l. si ꝙs domū. ℔. in: patoz. ff. loca. Et ita tz Ang. de peru. in quodā suo ꝙsilio. q̄ incipit in proposita. q. dubiū faciūt mihi plura. ⁊ ita etiaz vult Ang. de are. in suo trac. malefi. in ℣bo fama publica ꝓcedente. in. xvij. col. ⁊ hoc etiā vt tenere Bar. in. l. j. in princi. ff. de offi. ꝓfec. vigil. vbi dicit q illū tex. ⁊ q̄ qñ de

nocte fit aliqō furtū custodes possunt
torqueri vt furē indicēt ꝙ intelligit ēt
nullis alijs ꝓcedētib⁹ indicijs. ⁊no. Ang.
de are. in. d. tract. in glo. in ⁊bo vestē ce
lestinā abstulit. l. vij. col. in ꝑn. qz est ꝑsū
ptio ꝙ custodes. Et hanc puto esse verā
rōnē dicti statuti. hac itaqꝫ ꝓsideratiōe
ratiōis ꝓmissa. ꝓ clariori decisiōe hu
ius dubij distinguēdū est. Aut dānū pas
sus ꝓbauit damnū sibi datū fm formā
statuti: sicut est ꝓbatū i casu nostro. Et 26
null⁹ ꝓbauit dolū vel culpā verā ex ꝑte
dñi vel passi ex ꝑte ville. ⁊ iste casus
est clarus ꝙ villa tenet ad emēdationē
25 damni. † Ratio est qz furtū pōt fieri sine
culpa dñi. vt ꝓbatur in. l. cū duob⁹. §. dā
na. ff. ꝓ socio. Et ibi hoc tenet glos. ⁊
doc. ⁊ ꝓbat etiā apte in. l. etiā. §. fi. ff. so
lu. matr. ⁊ in. l. cū qui. §. idē scribit. ff. de
fur. ꝫ glo. dixerit ꝙ nō dñi: qz cōtra
dicta iura. instit. q. mo. re cōtrahi. ob. §.
pe. q vult ꝙ furtū fieri nō pōt sine leuis
sima culpa. Sꝫ salua illa glos. vt intelli
gat de culpa ꝑsumpta ꝑ tex. in. l. iij. §. j.
ff. de offi. ꝑfec. vigi. Et sic furtuꝫ pōt esse
sine culpa sed in dubio ꝓsumit culpa
leuissima dominū. Sed in villa ꝓsu
mitur similiter culpa in male custodiē
do. ⁊ ex quo dānū est occulte datū ⁊ ne
scit qa furtū cōmiserit ꝓsumit fuisse 27
in dolo: vt statim dixi in tertia ratione.
25 † Ergo villa tenet quia sua ꝑsumpta
negligētia in male custodiēdo ⁊ su⁹ do
lus ꝓsumpt⁹ in furripiēdo ꝓpōderat
ꝑsumpte culpe leuissime dñi ⁊ cā abo
let. vt. l. idē obstetrix. l fi. ⁊ ibi glo. ⁊ doc.
ff. ad. l. aquil. immo plus leuissima cul
pa dñi ꝑsumpta est abolita ꝑ aliā ꝑsum
ptā culpā velle: vt statiꝫ dicaꝫ. Aut fuit
ꝓbata negligligētia vera vtriusqꝫ ⁊ idē
qz culpa cū culpa cōpēsat: vt. l. si ambo.
in prin. ff. de cōpē. qz culpa culpā abo
let. Sꝫ culpa nō abolet dolū vt dicit gl.
in. d. l. itē si obstetrix. in fi. per tex. in. l. q
soueas. §. ꝯ actio. ff. ad legē aql. Et iō si
sol⁹ dolus ꝓsumpt⁹ ꝓponderat culpe.
multomagis qñ culpa cū culpa cōpēsa
tur dolus q sol⁹ supest ex parte ville fa
cit vi. laꝫ teneri. Aut est ꝓbata diligen
tia vera vtriusqꝫ. ⁊ idem eadeꝫ ratiōe.
Aut est ꝓbata dñi diligētia ⁊ ville nul- 28

la. ⁊ iste casus nō ꝯ dubiū ꝙ villa tene
tur. Aut est ꝓbata negligētia vera dñi:
puta qz nō clausit hostiū cū claui, dum
esset ibi serra qñ q̄libet diligēs p̄sumi.
verisimiliter hoc fecisset ⁊ ex ꝑte ville
nulla est ꝓbata diligētia. et istud habet
dubitationē quoniā Bal. et Albe. ō ro.
videt velle: vt. s. dixi. ꝙ villa nō teneat
qñ dñs fuit in culpa vl negligētia l ma
le custodiendo rem suā et ratio ꝓ eis
pōt assignari. † Culpa seu negligentia
vera dñi in male custodiendo rem suā
ꝓponderat culpe seu negligētie ꝑsump
te ipsi⁹ ville facit ad hoc qđ no. Bar. ⁊
Ange. in. l. j. §. is aūt apud. ff. de furtis.
¶ Ego tamē in hoc teneo contrarium
esse verū i casu nostro. Fateor em si so
lū in villa ꝑsumeret culpa sua negligē
tia. ꝓcederet istud quod stati dixi ꝙ vil
la nō teneret ꝑ rationē ꝓdictā. ¶ Sed
vt supra dixi in casu nostro qñ dānū est
occulte datuꝫ ⁊ nescit q̄s damnū dede
rit. nō solū in villa ꝑsumitur culpa sed
etiā dol⁹ vꝫ ꝙ aliquis de villa dānū de
derit. ¶ Et ideo ꝛ culpa vera ꝓpōderet
culpe ꝑsumpte. tamē dolus ꝓsumpt⁹
cū culpa ꝑsumpta ꝓpōderat culpe siue
negligētie vere vt sentit glo. in. d. l. itē si
obstetrix. in fi. que dicit. † ꝙ culpa non
abolet dolū. ⁊ alleg. l. qui soueas. §. hec
actio. c. ti. q loquit in dolo ꝑsumpto. et
tenet. d. Pau. de cast. l cōsi. suo. cccxlv.
ꝙ incipit Jn christi nomine amē. Statu
tuꝫ supra relatū q dicit ꝙ culpa dānum
passi nō excludit eū a bñficio dicti sta
tuti si nō est dare aliquem a quo possit
recuperare. sicut est in casu nostro. qz
cōitas ex forma statuti succedit tunc in
locū dānuꝫ dantis aduersus quē cū sit
in dolo. nō excludit dānū passus ratiōe
sue culpe cum dol⁹ ꝓpōderet culpe.
d. l. Jtē si obstetrix. §. fina. eo. modo nō
excludit aduersus cōitatē q loco illius
succedit. ¶ Et maxie hoc ꝛ esse veruꝫ
in casu nostro in quo tenet dānum pas
sus iurare ꝙ in eo damno fraudem vel
dolū nō ꝓmisit. ⁊ sic in eo remanet solū
culpa. sed in villa remanet dolus ꝑsum
pt⁹ quē statutētes noluerūt excludi per
solū iuramētum holm de villa. ⁊ rema
net culpa ꝑsumpta. † q dol⁹ etiā solus

vt sepe

vt sepe dictū est ꝓponderat culpe dānū passi. multomagis dz ꝓponderare dol⁹ ꝓsumpt⁹ ⁊ culpa ꝓsumpta ville ipsi culpe vere dānū passi. Et ex decisiōe hui⁹ dubij facilis patet responsio ad ea q̄. S. in cōtrariū deducta sunt in secūa rōne: vcz q̄ statutū intelligit villaz teneri de dāno dato si nulla culpa ꝓcessit sec⁹ si culpa dānū passi precesserit qz siue nul⁹ ꝓbauit dolū vl culpā veram: siue fuerit ꝓbata negligentia vera vtriusq; siue sit ꝓbata diligētia vtriusq; vere. Si ne sit ꝓbata diligētia dñi et ville nulla sicut fuit in casu nr̄o. Siue etiā ꝓbata fuerit negligētia dñi ⁊ nulla sit ꝓbata ville diligētia: sicuti ꝑ ptē ville dz fuisse in casu nr̄o. In oib⁹ istis casib⁹ villa tenet ꝛ dāno dato: vt pz ex ꝓdictz. ¶ Item frustra dubitatur an statutum volēs q̄ dānū passus debeat iurare dolū malū abesse sufficiat etiā si culpa adsit: qz dico q̄ sic ꝑ ꝓdicta. ¶ Nec obstat q̄ sit diuersa rō in culpa quā i dolo: qz dol⁹ nō ꝓsumit. l. quoties. §. q̄ dolo. ff. de probatio. cz culpa sic. l. iij. §. j. ff. de officio prefecti vigilū. ¶ Et qz fraus ab alo depēdet: ⁊ ꝓptera in eo stat iuramēto ⁊ nō in culpa: qz rñdet q̄ ibi differētie sint vere: tñ statuentes fuerunt cōtenti excludere solū dolum ꝑ iuramētū dānū passi: qz ibi non tollit culpa propter dictuz iuramētū directo tñ tollit ꝓpter dolū ꝓsumptū hoim ville: q̄ dol⁹ nō tollit sed culpa damnū passi: si qua fuit vera. vel ꝓsumpta: abolet ꝑ dictū dolū ꝓsumptū vt. S. dixi: et q̄ tale iuramentum de dolo vel fraude non cōmisso. seu cōmissa eroneret damnum passum ⁊ faciat teneri villā: probatur optime in. l. si quis domū. §. imperator. sbi citra tuam fraudem abegisse probari potest. ff. locati. vbi sufficit ꝓbare custodē non fuisse in fraudem ad hoc vt nō teneatur. Sic in casu nostro sufficit iurare se nō fuisse i dolo iuxta formaz statuti. ¶ Uñ ex predictis omnibus concludo quod dicta villa tenetur emēdare dictum damnū siue furtum dictorum equorum occulte factū postq̄ nescit quis dānum dederit. nō obstātib⁹ oppositionib⁹ ⁊ dubijs. S. in contrariū allegatis.

¶ Summariū sup cōsi. xix.

Statutū loquēs de dāno in suburbijs dato an habeat locū i suburbijs: q̄ cuz ciuitate seu ciuitatis ꝓtrata facilit: nūeris sequētibus per totum cōsilium.

Minima pars contrate regulari dz secundum maiorē ⁊ nobiliorē partē.

Corp⁹ si i diuersis locis existat: ille loc⁹ religios⁹ efficit: vbi nobilior ꝑs fuerit.

Ludāt si plures ad plastrellas: siue palletas qñ plicit lapis ad certū signū: si lapis in duas vel tres partes frangat: que pars attendi debeat.

Statutū de suburbijs loquēs: de quib⁹ suburbijs locum habeat.

Statutū in simplicib⁹ loquens in mixtis de iuris rigore locū nō hz.

Penalibus in dubio minor pars est accipienda.

Dictio circa ad locū relata diuersimode fm materiā subiectam intelligitur.

Suburbia vsq; ad quem locum durēt.

Uerba perverbū aliq̄ siue a statuto ꝓlata alternatiue ⁊ copulatiue verificāturq̄ñ plura facta fuerint: prout facti qualitas euenerit.

Alternatiua legis alternatiue in ꝓprio significatu verificatur.

Uerba qñ copulatiue loquūtur: dubiū facere videntur.

Simplicia duo: que diuersi ghis ⁊ qualitatis existūt: qñ cōiunguntur: ita th: vt ꝗtum ad qualitates seperari possint: statutū in simplicis in mixtis locuz habet: quādo etiam in odioso simplicius effectus non augetur.

Consideratio diuersa secundū diuersas qualitates qūo fieri habeat.

Species vna qñ de diuersis qualitatibus participat: fm illas qualitates: si diuidi possint: iudicādū est.

Cōitates due si sunt: q̄ antiq̄ssime tpe simul ꝓsueuerūt soluere onera, pueniētia: ⁊ vn⁹ fuit derobat⁹ i territorio vni⁹ ipsaruz villarū: illa tenetur soluere: in qua damnū datū fuerit.

Ablactes ⁊ infantes ex quo in culpa nō sunt: non tenentur.

Contrate appellatiōe venit etiā pars cōtrate: que in suburbijs existit.

Judicari a nobiliori ⁊ potentiori ante

et quo casu debeat.

Consilium.xix.

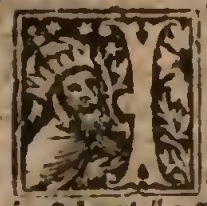

In christi + nomine amē. Datum est dā 4
nū abscōse l sega nobilis viri petri de mafeis. qr l cendio cōbusta. q̄ sega est in suburbijs Uerone vbi est vt dicit cō trata seu vicinia cleui. r appellatur cō trata sancti zenonis q̄ etiā est in ciuita te. r faciūt vnū tm̄ iuratū p̄ cōtrata seu vicinia int⁹ r extra. Accusata fuit cōtra ta r homines dicti loci cleui q̄ est extra muros ciuitatis p̄batū est lcēdiū. Et ꝺr p parte dicti petri q̄ dicta vicinia tenet vigore statuti. lxxvj. Cur⁹ ꝺba sūt hec. Itē si cōtigerit aliquod dānū abscō se dari circa ciuitatē Uerone in subur bijs l alīq̄b⁹ possessiōib⁹ seu reb⁹ ꝺ q̄b⁹ ꝫ. in primo statuto fit mentio. r cōtrata siue vicinia illi⁹ suburbij accusata fue rit de dāno dato tūc p̄cedat r fiat ipsa cōtra ipsaz cōtratā r vicinia ad dicti dā ni emēdationē l olb⁹ r p ola sicut in su prascripto statuto de dānis datis l vil lis ordinatū est singula singulis referē do. Sup q̄ causa fuerūt exhibita curie duo consilia. vnum per clarissimū. J. U. doctorē dominū Māfrinū ꝺ madijs de Uerona in fauorē dicti Petri. Aliud p eximiū doctorē dominū Citadinū de la 6
fratina iudicē maleficiorū l fauorē di ctorū hominū cleui. Querit q̄d iuris et quis eorū meli⁹ de iure p̄sulerit. In christi nomine ac inuocata spirit⁹ san cti gratia. Uisis r diligenter pōderatis dictis p̄fatis vr̄ p̄ma facie dicēdū q̄ di cti homines cleui nō teneāt q̄ statutū vult q̄ teneat Ita siue vicinia q̄ est l sub urbijs: lz dicti homes nō videāt hēre Itā r vicinā qr lz ibi habitent in suburbijs tñ sūt ꝺ Ita scti zenonis r faciūt onera et factiones in ipa ꝓtrata habēt vnū iura tū r obediūt cōtrate existenti in ciuitate. r ciuitas eos tenet l gremio ciuitatis r nolult eos esse extra ciuitatē r ꝺmitiōez
2 ipsius ciuitatis. Et q̄ est pars mi 7
nima ipsius ꝓtrate regulari ꝺz fz i maio rē r nobiliorē partē ꝓtrate. ar. l. cū in di
3 uersis. ff. ꝺ. relī. r sump. fu. Et ubi habet q̄ si corp⁹ est i diuersis locis ille efficit loc⁹ religios⁹ vbi ē pr̄s nobiliorē. l. caput vt ibi: vl vbi ē maior pr̄s: vt ibi no. r hoc vult ēt gl. l. ij. §. religiosus. insti. de re. diui. p quā gl. soleo dicere t q̄ si plures ludūt ad piastrellas siue palletas q̄n proiicit lapis ad certū signū. si lapis frāgitur in duas vel plures partes attēdi debeat tātū pars maior r fz illā iudicari q̄s sit primor signo. Itē qr dicti holes sunt mēbra ciuitatis r Ita sancti zenonis q̄ est in ciuitate. r ideo nō sunt separandi a suo corpore: qr nō debēt mēbra a capi te discedere. c. cū nō deceat. extra de ꝓscri. r licet p qmodo ibi habitēt l cleuo. tū ciuitas noluit eos eē extra ciuitatē. r sic nō videt esse extra ciuitatē fz int⁹. Et. statutū qꝺ loq̄t ꝺ suburbijs voluit intelligere de suburbijs que habent vici niā p se r nō de ista q̄ est cōiuncta cum Ita q̄ est in ciuitate. facit. l. q̄ in cōtinēti bus. ff. de ꝛbo. signi. Itē p hac parte facit ista ratio qñ due q̄litates diuerse simul ꝙiungūt iudicat de illis simul cō iūctis fm q̄litatē q̄ prevalet. L. queritur hermafrodit⁹. ff. ꝺ statu homi. r ar. eorū q̄ no. Bar. r doc. in. l. aristo. ff. de dona. fz iste due q̄litates scz cōtrata ciuitatis r Ita suburbij cōiungunt qr est vna et ea dē Ita int⁹ r ēt. ergo iudicādū est fm eā q̄ est in ciuitate: qr illa ꝓvalet tanq̄ maior r potētior: vt dixi. Itez qr statu tū loquēs i simplicib⁹ nō habet locū in mixtis de iurz rigore: vt. l. si ita scriptū. ff. de liber. r postl. r ibi p doc. r no. per Bar. r doc. in. l. ū. §. j. ff. de ꝛb. ob. fz statu tū Uerone loq̄t de simplicib⁹. l. de Itis q̄ sunt in suburbijs vt teneant de ꝓtratis q̄ sunt in ciuitate vt nō teneantur vt patet i eo saltē a ꝓrio sensu: vl qr casus omissus intra ciuitatē habet p omisso r re manet in dispositiōe iuris cōis. l. si cum dotē. in princ. ff. solu. matri. r. l. cōmodis sime. ff. ꝺ liber. r postu. cū si. Ergo vr̄ q̄ dcm̄ statutū nō habeat locū i casu no stro nō simplici: in quo est vna tātū con trata intra ciuitatē et in suburbijs. Et maxime hoc p̄cedit in penalib⁹ t in q̄ b⁹ l dubio parsminor est accipiēda. l. fi. de interpretatiōe. r. l. si p̄ses. ff. de penis. Sed his nō obstātib⁹ ꝓrijs teneo esse

de iure veri⁹. Siue velim⁹ ꝓsiderare ꝟba statuti: siue ei⁹ mētē. Nā ꝟba statuti videt eē clara q̄ dcā vicinia cleui teneť qm̄ ois q̄ a statuto req̄rūť iteruenerūt i casu nr̄o. ¶ Primo cm statutuz vult q̄ dānū fuerit abscōse. datū. ꝛ hoc est clarz ꝛ pbatū est in ꝓcessu. ¶ Scōo q̄ sit dānū datū circa ciuitatē Uerōe in suburbijs q̄ ꝟba circa ciuitatē significāt imediate post ciuitatē: vt ꝓbať in. l. ruptilia polle. ff. de cōtrahen. empt. ¶ Sz potest eē dubiū inquātū extēderet: ex quo nō exp̄munť p ea q̄ habēť l. c. romana. ibi vl̄ circa illā cū gl. de offi. ordi. li. vj. † vbi habeť q̄ ēt dictio circa a relata ad locū itelligiť diuersis modis fz subiectā materiā. Et iō dicit ibi gl. q̄ est arbitrariū. facit. l. j. §. j. ff. de iure delibe. ꝛ c. de causis. de offic. delega. ¶ Et ideo statutū declarauit quātū voluit ꝓtinere illud ꝟbū circa: qz addidit ꝟbū i suburbijs. ꝛ sic vult q̄ extēdať in quātū se extēdūt suburbia: fz suburbia sūt ꝓtinētia edificia post muros ciuitatis: vt est tex. cū gl. i ꝟbo cōtinētib⁹. in. l. ij. ff. de ꝟborū significatiōe. et tex. cū glos. in. l. vt alphenus. eodē. ti. ¶ Et p hoc. c. si ciuitas. de sent. excō. in. vj. ꝛ ego dixi. l. i. ij. i ꝑn. in. x. q. ff. de ꝟb. signi. † Sz posset dubitari vsq̄ ad quē locū durēt suburbia. ꝛ est dicēdū q̄ si ꝓsuetudine vl̄ statuto siue vsu vulgari ꝫ apparet stādū ē illi interꝑtatiōi. j. dist. cōsuetudo. ꝛ ex de spōsa. c. ex lris. ¶ Sz si nō apparet de vsu vl̄ cōsuetudine vl̄ statuto tūc boni viri arbitratu. i. iudicis hoc terminať. d. l. j. §. j. de iure delib. ꝛ d. c. de causis. ō offi. deleg. Et ita tz Joan. Calderin⁹ in suo tractatu de ecclesiastico interdicto. in x. colū. quē ego sequor in. d. l. ij. in ꝑnci. in. x. q. ff. de verbo. significa. ¶ In casu autē nr̄o dicte dom⁹ q̄ sunt in cleuo vbi est datū damnū sunt circa ciuitatē in suburbijs: qz vsq̄ ad illas domos ꝛ loca durant cōtinētie ciuitatis: vt pare etiā aduersa fateť: ergo sunt in suburbijs. ꝛ vsq̄ ad dcā loca durāt suburbia. ꝛ credo q̄ in hoc nō cōsistat difficultas huius questo. sed in alijs vt patet ex ꝫs q̄ dixi. §. ꝑ parte ꝫia. ¶ Tertio statutum vult q̄ cōtrata siue vicinia illi⁹ suburbij possit accusari: vt ptz ibi. ꝛ ꝫta siue vicinia illi⁹ suburbij accusata fuerit ꝙ ꝟba cum sint ꝓlata a statuto ꝑ ꝟbū siue verificanť alternatiue ꝛ copulatiue qñ sunt plura fctā ꝓout q̄ litas facti euenerit: vt not. Bart. in. l. si is q̄ duc̄ia. §. vtrū. ff. de rebus dubijs. ꝑ. l. ꝑmā. C. de sicar. ꝛ. l. ꝑma de parricidijs. cum simi. Sicut ꝛ de iterdicto quod vi aut clā. q̄ verificať siue fiat vi siue clā. siue vi ꝛ claz. vt. l. si is q̄ in puteum. §. hoc interdictū. ff. qō vi. ꝛ ibi Bart. hoc not. q̄ dicit † qō alternatiue legis verificať in ꝓꝓrio significatu alternatiue et etiam in significatu copulatiue. Sufficit si est factum vi tantum vel clā tātum vel si esset factū vi ꝛ clā. ¶ Et iō cuz ꝫta et vicinia aueſe vt ꝑs aduersa fateť si illa esset datū damnū teneret sine dubio ꝛ vicinia posset etiā esse in suburbijs in totū: sed non ꝫta que est partim in ciuitate ꝛ partim ex ciuitatē: vt est in casu nostro: qz cōtrata sancti zenonis est partim intus et partim extra in dicto cleue. Et vicinia cleui sit i totū ex in suburbijs: vt ꝑs aduersa fatetur suis exceptionibus dum cōparet Antoni⁹ notis de violis tāq̄ sindic⁹ cōtrate sancti zenonis ꝛ vicinie scti zenōis ir⁹ ꝛ ex vz vicinie cleui mātici mēbri ꝛ loci particularis ipsius contrate scti zenonis. Idea

a ¶ Circa. De significato huius dictionis vō Angelo. in consi. cxxiij. incipi. visis petitione ꝛ rōne. Lanfran. in ca. qm̄ cōtra. ꝟba si. testes. ꝟba sic. sup ista. de ꝓba. doc. abunde. l. i. j. ff. ō pigno. act. cano. in. c. iz cām. de testi.

illa vicinia tenet ex quo est l totū l suburbijs. Et ꝙ vult dicere statutū ibi ꝯta siue vicinia vnū vt sine ꝯta siue vicinia sit l suburbijs possit accusari. ¶ Quarto & vltimo statutū dicit ꝙ procedat et fiat ℨ ipsam ꝯtā & vicinitā ad emēdationē dānī loib⁹: vt in statuto ō dānis datis: ꝙ ꝛba videtur facere dubiū. † Qz lo 13
12 quūt copulatiue vz ꝯtā & vicinitā: & sicut ꝙ ista duo reqrāt copulatiue. l. si hēredi plures. ff. de cōditio. inde. qz ꝛz sit verū ꝙ vicinia sit in suburbijs in totuz vt dixi. & ℨ eā ꝓcedi possit tñ nō est ꝯta in totū. ex̄ de suburbijs. ergo non vr posse ꝛificari illa copula ꝛc. ¶ Sz certe aliꝰ est sensus illi⁹ ꝛre: vult em̄ ꝙ si vtrūqz est in totū ex̄ ciuitatē in suburbijs. l cōtrata & vicinia: & tūc sine dubio tenet: intelligit etiā dictū statutū ꝙ si sola vicinia est in totū ex̄ ciuitatē in suburbijs illa sola teneat & illa copula & ponit ꝓ alternatiua: qz ista est natura copulatiue legalis vt. l. j. & ibi ꝙ Bar. & doc. ff. de ꝛbis q̄ no. infa. & not. ꝙ Bar. & doc. in. l. si is q̄ ducenta. §. vtrū. ff. de rebus dubijs & hoc patet in casu nostro. maxime qz si vult in precedēti versi. ꝙ possit accusari alternatiue: vel ꝯta sola vel vicinia sola qñ sunt in suburbijs l totū vt dixi. ergo ꝙba sequentia statuti. ꝛz loquantur copulatiue. t ꝛ verificātur etiā in alter- 14
natiua vt sola vicinia q̄ est extra ciuitatē possit ꝙdēnari ꝓ ꝙba em̄ ꝓcedētia declarant sequētia. l. si seru⁹ plurū. §. fi. ff. de legatis primo. ¶ Et hunc puto esse vtrū sensuz illi⁹ statuti: qz l ciuitate Verone reperit qñqz cōtrata & vicinia simul q̄ sunt in totū ex̄ ciuitatē in suburbijs: vt est ꝯta et vicinia Aūese. qñqz reperit sola vicinia ex̄ ciuitatē l suburbijs et ꝯta partim in ciuitate: partim circa ciuitatē: vt est vicinia cleni q̄ est l totū extra. & ꝯta sancti zenonis q̄ est intus et extra. sub qua ꝯta est dicta vicinia vt dicit in capitulis seu positionib⁹ ꝑtis aduerse. ¶ Et ideo statutū voluit ꝙ in vtroqz casu illi q̄ cōstāt i suburbijs tenerent. et in hoc est bene cōsiderādū qz ꝑfecto quātū ad ꝙba statuti illi de cleuo tenēt emēdare dānū. Et sic nō videt esse op⁹ intrare illā difficultatē qn sub simplicib⁹ cōtineat mixtū: qz statutū loquit expresse et l specie ō vicinia q̄ est ex̄ muros ciuitatis. sicut est in casu nostro. ¶ Preterea etiā si volem⁹ intrare illā difficultatē. dico ꝙ ēt statutū cōprehēdit illos de cleno: siue accipiam⁹ tā ꝙ de vicinia cleni siue tā ꝙ de ꝯta sancti zenonis. † Qz qñ duo simplicia que sunt diuersi generis & qualitatis cōiunguntur: ita tñ vt separari possint ꝙtū ad q̄litatis statutū in simplicib⁹ ꝛz locū in mixtis qñ nō auget effect⁹ simplicium etiā in odiosis: vt ꝓbat in. l. si ita. ff. de iniusto testamēto. & ita tenui l. l. ū. §. j. ff. de ver. obli. ¶ Sz in casu nr̄o statutū loquitur de simplicib⁹ vz. Et ꝯta q̄ est in totū in suburbijs teneat & q̄ in totū intra muros ciuitatis nō teneat: vt supra dixi modo. ista simplicia de ꝯta cōiūgunt qz reperit esse cōtrata q̄ ꝑ ptē est intra muros & ꝑ parte extra in suburbijs tergo de illo mixto vz iudicari sicut in simplici ꝑ illa ptē q̄ est ex̄ muros ex quo est diuisibilis: & nō auget effectus simplicitū: qz si esset cōtrata simpliciter sola in suburbijs eodē mō teneret. ¶ Preterea hoc etiā ꝓbatur sic qñ sunt plures species diuerse in qualitate. & in vno ꝙ sono concurrunt & respectu qualitatis pōt fieri in sensu diuiso qz potest diuersis modis considerari † fit cōsideratio diuersa fm diuersas q̄litates qñ in vna quaqz est eadē ratio q̄ erat in specie diuisa: vt probatur nota. in. l. j. §. si ex ptē. ff. de acquirēda possess. contineto. §. veteres precedenti. naz in. §. veteres. dicitur ꝙ per seruum hereditarū non pōt here. acqri possessio: sz per seruz legatum sic in. §. si ex parte postu. dicitur ꝙ si est seruus prelegatus heredi instituto ꝑ parte potest acquirere heredi possessionē ꝑ ptē coheredi ꝑ quaz legatū l. legatū. j. ff. de leg. j. qz eā ptem ꝛz iure hereditario: vt ibi. Sic dicēdū vr in ꝓposito. ¶ Ista species sit ꝯta in ciuitate & contrata in suburbijs in vna tantum specie concurrunt: quia est vna et eadem contrata sancti zenonis intus & extra muros ergo idem iudicandū est ꝓ ea parte que est intus sicut iudicaret de tota si tota esset int⁹ & ꝑ ea ptē

que est extra dz iudicari sicut iudicaret de ea q̄ esset in totū extra. maxime cū sit ea. ratio. facit. l. que de tota. ff. ō rei ven.

15 ¶ Ulteri⁹ hoc ēt ꝓbari pōt ad idē ꝑ qñ 18 vna species participat de diuersis qualitatibus iudicāduz est fm illas qualitates si diuidi possent: vt ꝓbat in. d. ℊ. si ex parte. sed dicta cōtrata sancti zenonis participat de diuersis qualitatib⁹ scilz de vicinia q̄ est itra ciuitatē: z ō vicinia q̄ est extra. ergo iudicāduz est de vicinia que est fm naturā eoz̄ q̄ sunt in suburbijs z nō fm naturā eorum q̄ sunt intra muros ciuitatis: sz loca q̄ sunt in suburbijs tenent vigore statuti. ergo ꝛc. ¶ Ultimo ꝓ hac ꝑte optime facit qō: o. Al 19

16 be. de ro. in suo ope statutorū l. ij. ꝑte. q: lxxvij. q̄ incipit. ꝑ Jā q̄ro dne cōmunitates antiquissimo tpe simul cōsueuerunt soluere oncra ꝓuenientia: z vn⁹ fuit debator⁹ in territorio vnius ipsarū villarū q̄ solū illa villa in qua est datū dānū teneatur Ex quo illi tm̄ pōt culpa imputari. z ex quo nulla culpa pōt alij imputari. l. ne q̄d. i ꝑn. ff. ō lcē. rui. nau. ¶ Sz ita est i casu nostro q̄ statutū voluit existētes i suburbijs teneri ad emēdatiōez dāni z nō illos q̄ sunt in ciuitate: q̄ illi de nocte nō potuerūt extra custodire ex quo porte ciuitatis de sero claudūt: et sic statutū voluit punire illos q̄ potuerūt esse i culpa z nō illos q̄ sunt sine culpa. z ꝓ hoc facit q̄ idē dz ꝓ Alber. in qō.

17 lxxij. z. lxxvj. ꝑ vbi dz q̄ absentes z infantes ex quo nō sunt i culpa nō tenēt. Et idē vult barto. in. l. aut facta. ℊ. nonnunq̄. ff. de penis. ¶ Nec pōt dici q̄ ibi loquat in diuersis villis simul iunctis. nos vero loq̄mur de vna tm̄ cōtrata q̄ est iuncta simul ius z extra ciuitatē: q̄ ratio q̄ mouet Alber. militat in casu nostro sez vt culpabiles teneant: q̄ potuerūt custodire alij nō. z sic cū sit ea. ratio dz esse idē ius. ¶ Uñ ex his ꝓcludit q̄ siue ꝓsideret statutū iquātū loq̄t de vicinia siue inquantū loquit de cōtrata illi de cleuo tenent. ¶ Nec obstāt rōnes. ℊ. in cōtrariū adducte. Et primo dō dz q̄ statutū punit cōtratam: sz dicti oēs de cleuo nō habent ꝓtrata q̄ rideatur duobus modis. Primo tenētur iquātū sunt in vicinia q̄ est in suburbijs: q̄ hoc statutum vult expresse. vt. ℊ. dixi. Secūdo q̄ etiā tenent inquantū sunt in cōtrata q̄ est in suburbijs. z q̄ appellatione cōtrate venit etiā pars cōtrate q̄ est in suburbijs. ex quo i ea subest rō statuti. l. custodie z negligētie. l. a titio. ff. de ℣bo. obligatio. z. l. illud. ff. ad. l. aq̄l. z maxime q̄ prouisio in toto verificat etiā in ei⁹ ꝑte vt not. Ange. in. l. itē veniūt. ℊ. aptanda. ff. de petitio. hered. per. l. que de rota. ff. de rei vēdi. ¶ Et q̄ prouisio facta i simplicib⁹ cōprehēdit mixtū: vt supra dixi. ¶ Nec obstat dō dixi q̄ vicinia cleui est minima pars ℑte sancti zenonis: q̄ est i ciuitate: z ergo dz iudicari a nobiliori z potentiori per. l. cum in diuersis. ff. de religio. z sump. fune. z per. l. q̄rit Hermafroditus. ff. de sta. homi. q̄ illa lex cū in diuersis z illud q̄ō est dictū. ℊ. ꝓcedit in his in quib⁹ est vna z eadē rō: z oportet vnuz tm̄ attendere: q̄ tunc attendimus potētiorē z nobiliorē. Sz in casu nostro loquimur in his in quib⁹ est diuersa rō. Ideo diuersum ius cēsendū ē. d. l. illud. z. l. a titio. cū similib⁹. ¶ Preterea statutū loquit in vicinia existēn. in suburbijs in qua sunt dicti homines de cleno: vt sepe dictū ē. Et similiter respōdet ad. l. querit Hermafroditus. ff. de sta. homi. ¶ Nec obstat dō dixi q̄ illi ō cleuo sunt mēbra ꝑtrate sancti zenonis: z sic ciuitatis: z reputant esse in ciuitate z i eius gremio: q̄ hoc nō est verū. nā quātū ad casum nostrū vere sunt i suburbijs z statutū vult z reputat q̄ sint ex muros ciuitatis: q̄ ipsi sunt i vicinia suburbij q̄ tenet ad emendationē dāni: vt pz ex ꝓdictis. ¶ Nec obstat vltima rō dō dixi q̄ statutū penale qū loquit in simplicibus nō hz locū i mixto: q̄ imo locū hz. vt. ℊ. dixi p. l. si tra. ff. ō iniu. testa. vt plene dixi in. l. ij. ℊ. j. ff. ō ℣bor⁹ obliga. ¶ Preterea possum⁹ dicere q̄ nō sumus in materia simpliciū z mixti sed simpliciū tm̄: q̄ statutū vult ēt ꝯ in simplici: vt vicinia q̄ est i suburbijs teneat: sz dicta vicinia cleui est i suburbijs: vt dixi: ergo tenet. ¶ Uñ ex his olb⁹ cōcludo. d. Māfrinū de modius melio⁹ ꝓsuluisse. z dictos hoies ō vicinia cleui ō mātichō teneri ad emēda

tionem dicti damni.

¶ Summariū sup cōsi.xx.

1 ☞ Cōdēnat⁹ si quispiā fuerit ad stā dum in carceribꝫ ꝓpter falsos testes cō tra eum subductos: ꝛ de eis aufugit: q̄ postea ꝓpter cōtumaciam ꝑdēnat⁹ fue rit: an aliq̄ modo ei succurri possit: nu meris sequentibus per totū cōsilium.

2 Contra contumaces ola iura clamant.

3 Carceribus fugiens: an ꝓ confesso ha beatur.

4 Bannitus ciuitatē amittit.

5 Reus ad penaꝫ corporis afflictiuā se ꝓ procuratorē defendere nō potest.

6 Crimine vbi directe vel idirecte cogno scitur: ꝓcurator interuenire non pōt.

7 Uxor cū filiꝭ maritū i causa criminali defendere nō pōt.

8 Uxor ꝛ filiꝭ an ꝓ iure ꝛ itereſſe marituꝫ criminaliter defendere possint.

9 Persone coniuncte etiā ꝓ suo intereſſe ꝓ cōdemnato vel condemnando an ad ostendendā cōdemnati innocētiam ad mittantur.

10 Uxor ꝛ filiꝭ ad iformandū iudicē de ino centia mariti cōdēnati venire possunt.

11 Ēq̄tas suadet: ne falsitatis delicta im punita remaneāt.

12 Iudex ex officio ꝓ inquisiti vel cōdēna ti innocētia testes examinare potest.

13 Iudicis seu presidis officiū est purgare prouinciam malis hominibus.

14 Falsariꝰ crimē est crimē publicū: ꝛ ideo quilibet accusare pōt.

¶ Consilium.xx.

1 IN christi † no mine Ac inuocata spiritus sancti gra. Quidā dum esset potestas ꝑdēnauit aliquos criminaliter q̄ nō volētes pati hāc iusti tiā fecerūt insimul cōiuratiōnē ꝙ dictū potestatē ꝯ modo: qꝛ accusauerūt ipm criminaliter de diuersis delictis ꝛ ꝓba uerunt ꝓ aliquos testes pecunia corꝛup tos q̄ falsum depoſuerūt: ex q̄b⁹ ꝓba tionib⁹ dict⁹ dñs potestas ꝓ magnificos aduocatos cōis Uenetiarū fuit intro missus ꝛ acriter tormētatus. Ipse tamē nūq̄ dicta delicta cōfessus est. Tandē ducꝰ ad cōsiliū illustrissimoꝝ rogatoꝝ fuit cōdēnat⁹ ad stādū i carceribꝫ ꝛ ad soluēdā certā quātitatē pecunie reuer ſ⁹ ad carcerē postea ꝓ hostiū recessit ꝛ i Romādiolā fuit. Dñi aduocatores in telligētes dictū discessum posuerūt ptē in cōsilio rogatoꝝ ꝙ si dict⁹ potestas nō rediret ad carceres infra octo dies re maneret bānit⁹ de terris ꝛ locis Illu strissimi ducalis dñiꝭ Ueneti. Et qꝛ ptās nesciunt de dicto precepto remāsit ban nit⁹ iā sunt. xiij. anni. Cōtingit postea ꝙ accusatores in puncto mortis manife stauerūt ꝙ cā se vindicādi de dicta iu stitia accusauerūt falsodictū potestatē ꝛ dederūt pecuniā testib⁹ vt falsū testimoniū carent ꝯ eū. Itē q̄dā de dictis testib⁹ cō fessi sunt palā ꝙ seducti ab accusatoribꝫ falsum testificati sūt. Aliq̄ dicūt testi moniū depoſuisse coacti sup q̄relis seu accusationib⁹ parētū suoꝝ. Aliq̄ dicūt ꝙ vn⁹ ꝓ alio testificat⁹ est: ac etiā aliq̄ sup suis ꝓpꝛiis q̄retis examinati sunt ꝛ depoſuerūt. Et hoc ꝛi esse probatū ꝓ se ptem testes fidedignos. Et ꝓ alios ēt ꝓbari pōt. ¶ Et qꝛ querela de dicta fal sitate testiū porrecta est apud officium magnificoꝝ dñoꝝ aduocatorum cōis Uenetiaꝝ ꝓ vroꝛē ꝛ filios dicti potesta tis: ꝛ dubitari forsitan q̄spiaꝫ posset: an ꝛi iure potuerit dicta q̄rela ꝓduci: ꝛ an possit sup ea ꝓcedi ꝯ dictā falsitatē: at tēto ꝙ dict⁹ potestas de carceribꝫ exi uit postꝙ fuit cōdēnatus anteqū imple uisset tps cōdēnatiōis in carceribꝫ. Et etiā qꝛ citat⁹ vt rediret ad carceres nō venit. Et ꝓpterea fuit bānit⁹ de terris ꝛ locis dñiꝭ Ueneti. Et nō est dubiū ꝙ quocūq̄ sit bānit⁹ dict⁹ potestas pōt ꝓ viā gratie peti remissio bāni ꝛ vnusq̄sq̄ pt illā petere ēt si esset bānit⁹ audiē tia denegata: vl ꝓ legē vel ꝓ statuꝫ: qꝛ in talib⁹ nō vī audiētia denegata vel ꝓ le gē vel ꝓ statuꝫ: vt habet in. l. j. §. q̄re. ff. de postu. ꝛ no. domi. Nell⁹ in suo tractatu bānitoꝝ in tertia pte secūdi tēporis. in lxxvij. q. ¶ Sꝫ est dubiū nūq̄d ꝓ viā iu stitie possit dicto potestati cōdemnato bānito ꝛ absenti de iure succurri. ꝛ vtū est de quo q̄rit. Et vī dicēdum ꝙ non: qꝛ postꝙ fuit cōtumax i nō parādo stā de stādo in carceribꝫ ꝛ in nō redeundo

ad carceres iuxta mãdatũ q̃ de iure nõ
2 debuit audiri:†qz cõtra cõtumaces ola
iura clamãt:vt habeť in.l.ꝓtumacia.ff.
de re iudi.ꝛ in.l.creditoꝛ.ꝟ iussus.ff.de
appel.ꝛ in clemẽ.j.de dolo ꝛ contuma.
3 cũ simi. ¶†Itẽ qz ex quo fugit de carce
ribus vť q̃ habeat ꝓ confesso:vt.l.ad
cõmẽtariensem.cũ ibi not.C.de custodi.
reoꝝ.ꝛ q̃ debeat puniri ꝺ delicto ꝺ quo
fuerat accusatꝰ:vt.l.in eos.ꝛ ibi ꝑ gl.et
doct.ff.de custodi.reoꝝ.ꝛ habetur.in.l.
j.ff.de effractoribꝰ.Et sic vť q̃ ꝛ alias
cõdemnatꝰ ꝓpter falsos testes possit pe
tere restitutionẽ in integrũ:vt.l.diuus.
ff.de re iudi.ꝛ.l.j.ꝛ ꝑ totũ.C.ſi ex falsis
instrumẽ.ñ hoc casu tũ propter fugam
de carceribꝰ:tũ ꝓpter ꝓtumaciã in non 6
parẽdo snie de stãdo in carceribus ꝛ in
nõ veniẽdo:vť q̃ audiri nõ dẽat. ¶Ego
aũt l ista qõne:qz nõ vidi quomodo ꝓce a
dať in hac cã vt ꝓpriehẽdã oẽs casus q̃
occurrere possent ꝑ veritatis declara
tiõe puto distinguẽdũ sic esse ꝑ plures
casus. ¶Aut iste potestas ꝙdẽnatꝰ vult
ipse ꝑsonaliter se defendere ãrelando 7
de dictis testibꝰ falsis vel eos accusan
do:aut nõ vult se defendere ꝑsonaliter
sed ꝑ ꝓcuratoꝛẽ:aut vxoꝛ ꝛ filiꝰ q̃ dicunť
comparuisse veniunt tãq̃ ꝑsone ꝙiũcte
dicti ꝙdẽnati:aut ꝑ suo iure ꝛ interesse
ad defendẽdã vel tuendã innocẽtiã con
dẽnati:aut ad informãdũ ꝛ instruendũ
iudicẽ vt de veritate inquirat:aut vxoꝛ
ꝛ filiꝰ ꝑncipaliter veniũt tãq̃ extranei 8
ad accusandũ dictos testes tanq̃ falsa
rios. ¶Primo casu ſi potestas velletve
nire ꝑsonaliter ad se defendẽdũ:ꝛ certũ
est q̃ nõ posset stãte bãno:nisi ꝑ viã gra
tie:qz postq̃ est bãnitus interdictũ sibi
ẽ venire ad patriã:vt ꝙstat ex bãno:ac
4 etiã de iure:†qz bãnitꝰ ꝓdit ciuitatẽ:vt
l.amissiõe.ꝟ.q̃ deficiũt.ff.de capi.dimi.
ꝛ ibi no.Et no.gl.in.ꝟ.relegati.insti.qui
bus mo.ius pat.pote.soluit.ꝛ no.in.l.j.
C.de hẽre.insti.ꝛ istud nõ hꝫ dubitatio
nẽ. ¶Scõo casu ſi potestas ꝓdictꝰ vel
let se defendere ꝑ ꝓcuratoꝛẽ ꝛ teneo q̃
nõ posset.qz cũ sit cõdẽnatꝰ ad stãdũ in
5 carceribꝰ.†Et sic ad penã coꝛporis affli
ctiuã nõ posset ꝑ procuratoꝛem se defen
dere:vt no.in.l.pe.ꝟ.ad crimẽ.ff.de pu
bli.iudi.ꝛ in.l.seruũ q̃q̃.
ꝟ.publice.ff.de procu.et
in.l.reos.C.de accusato
ribꝰ. ¶Immo plus dico
q̃ isto casu etiaꝫ ſi vellet
principaliter ꝑ ꝓcurato
rẽ accusare dictos testes
de falso:vel de eis querе
lã ꝓponere ad finẽ vt di
ctis testibꝰ de falso ꝙdẽ
natis l ꝓnaz absolueret:
nõ posset:qz sicut nõ põt
ꝑncipaliter ꝑ procuratoꝛẽ
se defendere:ita nec etiã
isto casu.ꝛ ita tenet Bal.
in.l.reos.C.de accusa.q̃
dicit:†q̃ vbi directe vel
indirecte cognoscit de
crimine nõ potest ꝓcura
toꝛ interuenire[a]:vbꝫ sic.
Et ita tenet etiã do.Nel
lus in suo trac.banni.in
iũ.ꝑte tertij temporis.q.
lxviij.q̃ ꝺt q̃ etiã ita ser
uatur. ¶†Tertio casu
principali qñ vxoꝛ ꝛ filiꝰ
venirẽt tanq̃ coniuncte
ꝑsone pro dicto potesta
te condẽnato ad finem
vt absolueret nõ possent
eadẽ rõne:qz sunt loco ꝓ
curatoꝛis:vt.l. exigendi.
C.de procu.ꝛ.l.sed ꝛ hẽ.
ff.de procu. ¶†Quarto
casu principali ſi veniũt
pro iure ꝛ interesse:quia
vxoꝛ et filiꝰ iuxta.l.j.ũ.et
iũ.ff.de libe.cau.Et vť q̃
possint ar.dictarũ leguꝫ.
ꝛ ꝑ glo.in.l.seruũ quoq̃.
ꝟ.publice. ff.de procu.in
verbo datur.ibi.ꝯ pro se
domino cuꝫ sua interſit.
Ego tamẽ in hoc teneo
contrariũ:qz ſi principa
lis nõ potest:ergo nec ẽt
alius ꝑ interesse suo per
rationes:quare ꝓhibeť
quis se defendere ꝑ pcu
ratoꝛẽ qñ est absens:hꝫ
locũ etiã l casu isto:ꝛ ma

a ¶Intueꝫ nire. Ad hꝫ ꝛ totius cõ ſilij resolu tionẽ. vide d.Alexã.de imp.in ꝙſil. cxvj.l.ũ. vo lu.et l.l.pe. ꝟ.ad crimẽ. ff.de publi. iudi. bar.in ꝙſi. incipiẽ. a dño ¶y. Spec.in ti. de procura to.ꝟ.j.versi. itẽ q̃ causa cria.Bart. ꝛ doct.in.l. ꝯ de ꝑcura to.ꝛ.l. q̃uis C.de adul. Ro. decisi. cxcvj. doct. in.l. seruuꝫ quoq̃.ꝟ.pu blice.ꝺ pro cura.

ẋime ista rō principalis q̄ si ferret sua absolutoria in fauorē testiū esset quātū ad cōdēnatū deluforia: qz nō posset fieri executio ꝓ eū qui est absens: vt no. in. d. §. publice. ⁊ in. l. reos. C. de accusa. et in l. penul. §. ad crimē. ff. de publi. iud. Et si aliter dicerem⁹ esset aperta via maleactoribꝫ nunc̄ se presentādi: qz se defenderēt per indirectū per interuentū cōiūctarū personarū: qđ nō est dicendū per. c. cū q̄d vna via. de reg. iur. libr. vj. ¶ †Et ita etiā seruatur. s. q̄ coniuncte persone etiā pro suo interesse pro condēnato vl cōdēnando nō admittuntur ad ostēdēdam innocentiā cōdemnati vbi alius p curator nō admitteret. ¶ †Quinto casu p̄ncipali: aut vxor ⁊ filiꝰ nō veniūt ad defendēdū innocētiā ꝑdēnati ⁊ iudiciū in se suscipiendū: ſz veniūt ad informandū iudicem de innocētia cōdēnati: ⁊ ad hoc vt iudex possit veritatē inquirere ⁊ falsitatē testiū si qua est punire: ⁊ in ꝑsequentiā etiā postea condēnatū absoluere iuxta iuris formā: ⁊ isto modo bñ possunt cōparere. ⁊ iudices: vt sunt magnifici aduocatores debēt ipsos audire etiā si essent extranei ⁊ pro veritate inquirere: sed maxime vxorē ⁊ liberos: vt probatur in. l. iū. ff. de lib. cau. Ibi dñs dicit ibi vel vxorē pretorē adire et hoc iudicare ⁊c. Et ibi hoc notat domi. Bñdi. de plūbino. facit qđ no. per Bar. ⁊ doc. in. l. pe. §. ad crimē. ff. de publi. iudi. †Et suadet etiā equitas ne delicta falsitatis remaneāt impunita: vt. l. ita vulnerat⁹. ff. ad l. aquil. ⁊. c. vt fame. extra de sen. excom. Et etiā ne Innocētia feriat: vt. l. absentē. in p̄n. ff. de penis. cū simi. ¶ Et ale vidi obseruari qñ aliquis est inquisit⁹ de aliquo crimine capitali ⁊ nō vult cōparere personaliter: nec per procuratorem pōt facere q̄ vn⁹ ꝑpareat etiā extraneꝰ ⁊ dicat dñe iudex examinetis tales testes ⁊ testesiqñ intelligetis innocētiā inquisiti vel cōdēnati: †⁊ iudex pōt ex officio hoc facere p. l. ⁊ si nō defendantur. ff. de penis. ¶ Et eodē mō dico q̄ etiā si nulla ꝓrela ꝓposita esset apō officiū de dictis testibꝰ: si tñ ꝙueniret ad aures magnificorū aduocatorū etiā extra iudiciū de dicta falsitate posset ex offō suo nemine petēte ⁊ etiā teneret inquirere de veritate ne delicta vt diri remanēāt impunita ⁊ ne innocētia feriat p. d. l. et si nō defendant. ff. de penis. †Et qz officiū est iudicis seu p̄sidis purgare puniciā malis hoīb⁹: vt. l. p̄ses. ff. de offi. p̄si. ¶ Sexto ⁊ vltimo casu p̄ncipali. Si dicti vxor ⁊ filiꝰ veniūt tanq̄ extranei p̄incipaliter ad accusandū dictos testes tāq̄ falsarios vel querelādū de eis ⁊ sine dubio debēt audiri: †qz istud est crimē publicū: vt probat in toto titu. ff. ad. l. cornē. de falsis cōiuncto titu. de publi. iudi. q̄ ꝓcedit. ⁊ insti. de publi. iudiciis. §. item lex cornelia. ⁊ sic quilibet pōt accusare: vt insti. de publi. iudi. in p̄in. qz in hoc casu agit principaliter de puniēdo testes falsos. ¶ Nec debemus dicere q̄ propter cōtumaciā si qua est condēnati tollat facultas puniēdi deliquentes: qz hoc esset iniquū. ꝓtra. d. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aquiliā. ⁊ ꝺ. d. c. vt fame. de sen. excō. ⁊ ꝺ. l. p̄ses. ff. de offi. p̄si. cū simili. ¶ Cōcludo itaq̄ ex predictis q̄ dicti vxor ⁊ filiꝰ possunt venire ⁊ debebāt audiri hīs duobus modis vltimis et non alīs de quibus supra. ¶ Nec huic decisioni obstat q̄ potestas condēnatus fugerit de carceribꝰ: vel fuerit inobediēs inueniēdo ad mādatū magnificorū dominorū aduocatorū: qz hic nō agit de illa inobediētia ⁊ bāno: nec ēt de dicta fuga ſz solū p̄ncipaliter vt iudices inquirant de maleficio testiū qui falso dicūtur de posuisse: vel iudices ꝑdēnēt testes accusatos de falso qđ fieri pōt p supradicta.

¶ Summarium super ꝑsilio. xxj.

Testes qñ dicunt: nō audiuisse dicta que in istrumēto scripta sunt: ⁊ si dicta fuissent audiuissent: an notarius falsarius dicat: ⁊ puniri possit: numeris sequentibus per totum consilium.

1 Testis negatiue disponens an cōcludere videatur ⁊ probare.

2 Crimine vbi quis pacisc atur: an confiteri videatur.

3 Contumax iustam causam habere non presumitur.

4 Causa in criminali an quis ex presumptionibus condemnari possit.

5 Testis licet fidedignus nō sit: an ex quo

rogatus est: et credatur.
7 Actus agentiū vltra eorum intentionē operari non debent.
8 Scriptura q̄ a prothocollo differt: ipsi scripture standum est.
9 Testi seniori l dubio magis credēdū est.
10 Confessio expressa vel tacita: ꝛ quilibet alius actus: qui per modū voluntarie iurisditionis per procuratorem fit: domino non preiudicat.
11 Veniam qui postulat: an culpabilis esse videatur.
12 Excommunicatione se absolutū si quis piam confiteat: an propter hoc se excōmunicatum confiteri videatur.
13 Testi vnico ꝛ singulari non creditur.
14 Testi fideiussori an credatur.
15 Contumacia pro pbatione nō habetur
16 Presens aliquibus verbis ꝛ nō cōtradicens an consentire videatur.
17 Partes in dubio an voluisse videatur illud quod dixerunt.
18 Scriptura nunc̄p falsa presumitur: si vera esse possit.
19 Tacitum ꝛ expressum regulariter equiparantur.
20 Expressim etiam dicitur q̄ verbis nō exprimitur: sed tacite cōprehenditur.
21 Partes si alicui rei presentes fuerint: et nihil dixerint: si q̄d fiat: an de eaꝝ tacita voluntate factum presumatur.
22 Probationes luce meridiana clariores in causa criminali esse debent.
23 Falsus nihil aliud ē: q̄ veritatis mutatio.
24 Falsum duob⁹ modis cōmitti potest.
25 Notarius si scripserit aliter q̄ dictū fuerit: vel quispiaꝫ omiserit: an potius per errorem q̄ per dolum facere dicatur.
26 Cōiectura quoties capi pōt: q̄ quis deliquerit ꝛ non deliquerit: in dubio debemus capere illam coniecturam: vt deliquisse non videatur
27 Actus in dubio dz p̄sumi vt inducat additionē p quā q̄s in delictū nō incidat.
28 Verbū vnū quoties falsitatē et nō falsitatem importare pōt: cōiecturā facere debemus: q̄ falsitatem non importet.
29 Factū q̄n implicitū est: etiā in facto proprio ignorantia presumitur.
30 Dāno euitando quandocūq; tractatur: etiam in facto proprio errare licitū est.
31 Ignorātia quelibet excusat: vbi de dolo tractatur.
32 Ignorantia iuris licet sit lata culpa: tñ illa culpa nō equipparat dolo: ex quo dolus requiritur.
33 Conscientia hominis soli Deo nota est.
34 Notario in dubio p̄sumitur potius fuisse errorem quā dolum.
35 Notarij iuramento quo casu stāduz est.
36 Statutum aliquod loquēs de tabellionibus qui fuerūt aliqua instrumēta falsa: an etiā de actis intelligatur.
37 Statutuz loquēs de manus amputatione apposita ꝓditiōe: si nō soluerit intelligitur: nisi idoneus ad soluēdū fuerit.
38 Estimum patris filio prodest.

¶ Consilium.xxj.

IN christi noīe Amen. Hac inuocata spiritus sancti gratia. ¶ Ego Bartholomeus Cepola de verona iuris vtriusq; doctor requisitus vt cōsulere debeam super quadā sententia lata in causa falsitatis per magnificū dñm potestatē Tridēti cōtra egregiū virum Odoricum a sale filiū nobilis viri dñi Leonardi a sale honorabilis ciuis Tridenti. Utrū vz dictus Odoric⁹ falsuz cōmiserit: ita q̄ falso cōdēnari potuerit p dictū dñm ptātē ꝓdēnatus est. Uisa primo inquisitione ꝓtra ipsum Odoricū formata ac snia ꝓtra eū lata. Et visis dictis testiū examinatoꝝ tā ante inquisitionem formatā q̄ post: ꝛ inspectis oib⁹ scripturis ꝛ actis factis in dicta cā ꝛ oib⁹ diligēter cōsideratis pro dilucidāda veritate tria in primis examinare constituī. ¶ Primū est si dict⁹ Odoric⁹ scripsit aliter q̄ per ptes dictū fuerit. ¶ Scōm posito q̄ sic: an ꝓpter hoc dicatur scripsisse aliter q̄ partes voluerint. ¶ Tertiū ꝛ vltimū si scripsit aliter q̄ ptes dixerūt ꝛ voluerūt: an ꝓpter hoc dici ōbeat ipz falsum cōmisisse. ¶ Circa primū vī prima facie dicēdū q̄ dictus Odoric⁹ scripserit aliter q̄ dictū fuerit per partes i tribus. ¶ Primo inquātū scripsit q̄ Jacob⁹ habreus fuit electus de partiū voluntate ad vidēdū si quidā liber erat autēticus. ¶ Scōo quia scripsit q̄ quidaz

Lazarus hebreꝰ satisfactēdo termino suo: ꝛ pro subleuādo dictū dñz Leonardū patrē dicti Odozici a fideiussione p eū facta pītauit ser Ramēgū de Rone redo qui fideiussit i ducat⁹. xxvj. Et omisit illa verba: vcz ꝙ pater suus remaneret obligat⁹. ꝛ addidit alia suprascripta vcz p subleuādo dictū eiꝰ patrē. ¶ Tertio qꝛ dū ipse Odoricus diuisset ꝛ nolle dicti Lazari coram dño ptāte Tridenti qualiter ipse Lazarꝰ nō cōsentiebat alicui pductiōi faciēti ꝟ ipsum Lazarum petēs copiā scripsit ipse Odoricꝰ qualiter ipse Lazarꝰ fuit ille q̄ vsus fuit predictis verbis prolatis per ipsum Odoricū. Nā vī ꝙ pbatuz fuerit p tres testes examinatos añ inquisitionē formatam. ¶ Primus est Anto. notis filiꝰ domini Melchiozis de facinis q̄ ōt nō audiuisse a partibus p̄dictis seu aliqua earum ꝙ per ipsas partes fuerit iniunctū predicto Jacobo vt videret si dictꝰ liber esset autēticꝰ necne: ꝛ ꝙ ptes p̄dicte non potuissēt eligere dictū Jacobū ad videndū si dictꝰ liber erat autēticus: q̄n ipse testis audiuisset: qꝛ presens fuit ꝓtinuo a principio vsq; ad finē. tq̄ testis lz deponat negatiue. tñ vī cōcludere ꝛ pbare: vt est glo. notabilis in aut. de hereditā. ꝛ falci. in. §. si vero absunt. in verbo. ꝛ vidisse. q̄ incipit. nota testimoniū. in fin. ꝛ est alia gl. similis in. l. j. in. §. j. in gl. magna insi. ff. de itine. actuq; priua. et no. per Bal. in. l. j. C. de bo. possess. fm tabu. ꝛ per Cy. ꝛ doct. in. l. ū. C. de errore aduocā. ꝛ hꝫ per canonistas in. c. bone memorie Magūtine. extra de elec. ¶ Secūdꝰ testis est Joānīnus notariꝰ de lasino ciuis Tridēti qui similiter dicit ꝙ nō audiuit ꝙ dictꝰ Jacobꝰ fuerit electus de volūtate partiū ad videndū si dictꝰ liber erat autēticus: ꝛ qꝛ semp presens fuit a p̄ncipio qñ fuit dictus Jacobus electꝰ vsquequo fuit data sibi cōmissio ꝛ exiuit studiū. ꝛ iuit ad videndū dictum librum. ¶ Tertiꝰ testis est egregiꝰ inris peritꝰ dñs Apzu: inꝰ cinis Tridēti qñi sīr ōt ꝙ fuit p̄sens qñ dictꝰ Jacobꝰ fuit electꝰ ꝛ nō audiuit ꝙ fuerit electꝰ p otes ad videndū si dictꝰ liber erat autēticꝰ. Itē ꝟ vī ēt pbari ex scriptura pthocolli ipiꝰ Odozici: q̄ in hoc discrepat ab alia scriptura que ōz falsa: qñ in dicto. pthocollo nō cōtinent dicta verba: vcz ꝙ dictus Jacobus fuerit electꝰ de volūtate partiū ad videndū si dictꝰ liber erat autēticꝰ cui pthecollo regulariter standū est: qñ discrepat a scriptura seu instro inde releuato seu releuata: vt est gl. no. in aut. de tabel. in. §. illud. in verbo pthocollū. colla. iiij. ꝛ idē notat Bal. ꝛ Bar. l. l. sem proni⁹. ff. de leg. ij. ꝛ in. l. si librari⁹. ff. de reg. iur. ꝛ in. l. si quis ex argentariis. §. pretor ait. circa principiū. ff. de eden. et Bal. in. l. nām. in. iij. q C. de testa. Item qꝛ aliter scriptū reperit per Andreā notariū collegā dicti Odozici quā per ipz Odoricū scriptū fuerit in sua scriptura scripta post ipz pthocollū. ¶ Itē ex eo ꝙ assertus pcurator dicti Odozici ꝛ eiꝰ pater renūtiauerūt cuidā p̄uilegio fori ꝛ direrūt coram dicto dño ptāte Tridēti ꝙ cōsiderātes de ipo dño ptāte qui sibi Odorico faciat mlam volūt ꝛ ꝛtēti permanēt ꝙ ipe dñs ptās sit iudex in dicta cā ꝟ ipm Odoricū inquisitū vī ꝙ dictꝰ odoricꝰ falsuz ꝛmiserit: qꝛ petēdo miaz vī fateri prima facie se deliquisse: quia mia nō dz fieri nō delinquēti. Et iō dixit dñs Haspar. de calderinis in repetitiōe c. nīa postulasti. de peni. ꝛ remiss. ꝙ opꝰ mie est peccanti pctā dimittere facit. l. qm̄. de his qui no. infa. ꝛ vbi ōz ꝙ qui paciscit de crimine cōfiteri vī. ¶ Itē adsunt tres alii testes examinati post inquisitionē formatā: ex quoꝝ attestationibꝰ vī multū p̄sumēdū ꝟ dictū Odoricuz qñ vnus dicit: vcz magister Bartholomeus barbitonsor ꝙ dum dictus Odoricꝰ loquerek cū Salamo. hebreo ipse Odoricus ōt ꝙ dictꝰ Salamon nū quam vinceret litē suā ꝛ ꝙ libꝝ pduxerit Salamō ꝛ scripturas. ꝛ ꝙ ipse Salamō deberet cū illis scripturis se tergere annū. ¶ Alius testis: vcz Enofrius aromatari⁹ dixit q. d. Odoricꝰ dixit Laza. hebreꝰ vicet qōnē ꝛ Jsaac succūbeti qꝛ olno sciebat ꝙ dictꝰ Lazarꝰ vinceret dictā q̄stionē. ¶ Tertiꝰ testis. s. Federicus de pabo qui plus dicit ꝙ Odoricꝰ ptulit ista verba versus Salamonē: videlicet ꝙ ipse Salamon nō posset ipaz

cām obtinere:ꝛ ꝙ si ipse Salamō vellet donare sibi Odorico vnā diploidē velu si ti faceret:ita ꝙ ipse Salamō obtineret dictā litē.Ex qb⁹ ỹbis vī ꝙ possit p̄sumi falsitas.arg.l.falsi pena.ff.de falsis. cōiūcta gl.in.l.j.in p̄n.in ỹbo ad cautionē.co.tit.Et p̄dicti tres vltimi deponūt ēt ꝙ ex ỹbis dicti Odorici eis videbat ꝙ dict⁹ Odoric⁹ esset valde affectus in dicta cā p ꝑte dicti Lazari hebrei.propter ꝙ reddit suspect⁹.argu.eorū q̄ habent in.c.insinuāte.extra de officio delega. ¶ Itē ppter cōtumaciā dicti Odorici vī ēt p̄sumēdū ꝫ eū:tq; ꝓtumax nō p̄sumit iustā cām hꝫe:vt.l.sanctimus.in fine.ibi mala cōsciētia fuerūt.ꝛ ibi hoc not.Bal.ꝛ doct.C.de iudicūs.Et ppterea solet vulgo dici:ꝙ contra cōtumacē oia iura clamāt.Et ex istis vī ꝙ dictus Odoric⁹ sup prima falsitate sibi obposita aliter scripserit q̄ per ꝑtes scriptuꝫ fuerit. ¶ Sup secō in quo ōr scripsisse dict⁹ Odoric⁹ ꝙ q̄dā Lazarus hebreus p subleuādo dn̄m Leonardū a fideiussiōe per eū facta p̄sentauit ser Romengū de roueredo q̄ fideiussit in ducatis. xxv.ꝛc.Deposuit vn⁹ tm̄ testis:vcz nobilis vir Christophor⁹ filj⁹ q̄ondā.d.Ant. ō molueno q̄ dicit ꝙ dña ptās interrogauit q̄l⁹ fuit facta relatio dicto Odorico.ꝛ rndit ꝙ fuit facta lolb⁹ꝛ p oia:put Andreas notari⁹ collega dicti Odorici scripsit q̄ Odoric⁹ audiēs et intelligēs vsus fuit istis ỹbis ele cussi.Et in dicto actu Andree reperit eē scriptū aliter:vcz remanēte tn̄ firma fideiussiōe facta per dictū Leonardū:q̄ verba fuerūt omissa p dictū Odoricū. ¶ Sup tertio dū ōr ꝙ Odoric⁹ scripsit ꝙ Lazar⁹ nō cōsentiebat cuidā pditiōi ꝓtra ipm facte ꝛ ꝙ in veritate illa ỹba nō fuerūt plata p ipm Lazarū ꝫ per ipm Odoricū:Sunt examinati duo testes q̄ hoc vident depone re:vcz Stephan⁹ notari⁹ ꝛ Nicola⁹ donadomani qui videntur hoc ꝑbare.Ex qb⁹ olbus vī fuisse ꝑbatū ꝙ dict⁹ Odoric⁹ scripserit in tribus supradictis aliter q̄ dictum fuerit. ¶ Sed his nō obstantibus teneo ꝙ nō sit sufficienter ꝑbatū ꝙ dictus Odoricus scripserit aliter q̄ sibi dictū fuerit,quātum ad hoc vt potuerit ꝯ de falso cōdēnari.Et p fundamēto premitto:tꝙ in causa criminali falsitatis sicut est ista de qua queritꝫ nō pōt q̄s cōdēnari ex p̄sumptionibus:vt.l.absentē.ꝛ in principio,ꝛ ibi hoc notat gl.ff.de penis.que allegat ad hoc iura.Sz req̄rūtur ꝑbatiōes idonee ꝛ clare:vt.l.fi.C.de ꝑbatio.ꝛ l.q̄ sniom.C.de penis.cū similibus. ¶ Hoc p̄suppositō dico ꝙ in casu nr̄o cū tractet de crimine falsi.ꝛ dubitat an dict⁹ Odoric⁹ aliter scripserit q̄ dictū fuerit ad finē puniēdi ipm ō falso nō sufficiunt p̄sumptiōes:sz requirunt vere ꝛ optime ꝑbationes q̄ nō intervenerūt si ola dn̄ considerent.Et ꝙ hoc sit verū ptz sequēdo ordinē de quo supra. ¶ Et pmo asserta falsitate primo ꝙ nō sit ꝑbatū ꝙ scriptū fuerit per Odoricū aliter q̄ dictū fuerit.Nā prim⁹ testis:vcz Andreas notari⁹ filj⁹.d.Melchiorris de facinis qui clare vī deponere ꝫ ipsum Odoricū nō ꝑbat:tū qr est vnic⁹ ꝛ singularis:vt.l.iurisiurā.C.de testibus.ꝛ.c.cū dilect.in fin.de elec.cū similibus.tū ēt qr nō est testis omni exceptiōe maior ex eo ꝙ est frater vtrinq; cōiunct⁹ Andree notarij college dicti Odorici:cui⁹ Andree interest ratiōe dicte varietatis:qr andreas ōr scripsisse vnomō:ꝛ Odoric⁹ alio:qr licet dubitet an frater admittat ad testificandū p fratre in cā criminali:vt hī per Spec.in tit.pe teste.§.j.ver sicu.sed nunquid frater admittat cōtra fratrem qui tenet ꝙ non.Et per gl.in.l. parētes.C.de testib⁹.que similiter tenet ꝙ nō:quādo sunt in eiusdem ptāte.et p Bart.in.l.qui testamento.§.quicūq;.ff. de testa.ꝛ per Anto.de but.in.c.cū oportet.de accu.ꝛ per doct.in.c.cū.R.canonicus.extra de offi.delega.qui tenēt ꝙ non. ¶ Tamen negari non potest ꝙ licet posset examinari:tn̄ non est ola exceptione maior:qr tāta fides nō est adhibēda ꝓta adhiberet alteri:vt not.doct. i dictis iurib⁹. ¶ Nec obstat ꝙ dici posset ꝙ immo est omni exceptiōe maior ꝛ plena fides ē ei adhibēda.Ex quo fuit scriptus per dictum Odoricum pro teste in dicto actu.per glo.notabilem in autēti.de testi.in.§.ꝛ licet.que incipit. innuit.tꝫ vult ꝙ etiā si nō sit fidedign⁹ +422.

ex quo rogat⁹ est si credit.facit etiã ad hoc glo.in.l.inuiti.ff.de testib⁹.z ita tz Bal.in.l.parẽtes.C.de testib⁹.et in.l.ad testiũ.§.j.ff.de testamẽtis. ¶ Qz rñdet q illud pcedit qñ fuit rogat⁹ a contrahentib⁹ vel a testatore.sec⁹ si fuit adhibitus per notariũ z ageret de falsitate scripture que posset esse ꝓmissa vel per notariũ qui eũ adhibuit in testẽ vel per collegã suũ q̃ sit frater testis:qz tũc nõ vr ipsum approbasse:qz nõ est verisimile q notari⁹ qui adhibuit eũ in testẽ voluerit approbare ipm p fidedigno ꝑtra seipsum in causa falsitatis pro sua re ipsius testis nec vr renũtiasse iuri opponẽdi ꝯ personã testis pro cã criminali. 8 de qua ipse notarius nõ cogitauit:tqz act⁹ agẽtiũ nõ debẽt operari vltra intẽtionẽ eorũ.l.nõ ols.l ꝓnci.ff.si certũ petat. ¶ Nec vr renuntiasse iuri q ignorabat sibi cõpetere.l.matri.ff.de inoff.testamẽ. ¶ Et ꝓpterea nõ põt dici fuisse pbatũ aliquid idonee.Odoricũ scripsisse aliud q̃ dictuz fuerit.Alij duo testes examinati super.d.ꝓma asserta falsitatẽ nõ probãt aliquo modo q dict⁹ Odoricus scripserit aliter q̃ dictũ fuerit:qz cũ ista sit negatiua z sint interrogati si potuissent ptes elegere dictũ Jaco.sup hoc si liber erat autẽticus necne:et ipsi hoc nescirẽt vn⁹:videlz Joãnin⁹ notari⁹ de lasino dicit q nescit:alter vo.s.d. Apenin⁹ ỹt q posset hoc eẽ:qz non fuit ꝑsens qñ dict⁹ Jacob⁹ accessit ad locũ vbi aderãt partes predicte.sequit q nõ probant:vt habet per glo.in aut.de hered.z falci.§.si vero absunt.z in.l.j.§.i. ff.de itenere actuq priua.z in iurib⁹.ff. ad hoc allegatis. ¶ Et tz aliter scriptũ fuerit in scriptura que dr fuisse prothocollũ ipsius Odorici:qz in ea nõ cõtinẽtur dicta verba:vcz q dictus Jacobus fuerit electus de volũtate partiuz:tñ hoc 9 nõ nocet:qz illa prima scriptura nõ fuit vnq̃ perfecta nec habita p cõpleta per Odoricũ:qz ponit q multa fuerunt dicta q̃ nõ potuit dict⁹ Odoric⁹ qñ eã scripsit imediate cõprehẽdere:nec in dicta cedula scribere:z iõ postea qñ fuit dom̃i diligẽti⁹ cogitando ola que dicta et acta fuerãt p partes z ẽ earũ volũtate: z illã scripturã secundã reputauit z reputat Odoric⁹ sicut ẽ in veritate originale z pthocollũ suũ:qz ex quo dicta cedula ꝑma nõ cõtinebat ꝑfecte illud qđ actũ fuerat:qm̃ multa fuerũt dicta tam per partes q̃ per dñm ptãtẽ q̃ non continent in dicta prima cedula:sicut etiã apparere põt ex actis dicti Andree ẽ facinis ipsi⁹ Odorici:seq̃t q illa ꝑma cedula nõ fuit verũ pthocollũ ipsi⁹ Odorici per.l.si is.cũ ibi no.ff.de testa.z p.l. iij.§.cõdẽnatũ.cũ ibi nota.ff.de re ind. z p cõsequẽs scꝺa cedula que dr: variare ab actis Andree ꝑdicti fuit:z ẽ verũ pthocollũ ipsi⁹ Odorici:z sic cessat ardũ dr:tq qñ scriptura differt a prothocollo ſãdũ est pthocollo:qz vere pthocollũ dicti Odorici nõ fuit:nec est dicta ꝑma cedula imperfecta:sed tm̃ secꝺa. Itẽ tz aliter scriptũ etiã reperiat p Andreã notariũ collegã suũ:tñ per hoc nõ sequit q Odoric⁹ scripserit aliter q̃ dictũ fuerit:qz ita ecõuerso potuisset ipse Andreas alr scripsisse q̃ dictũ fuerit z Odoric⁹ nõ.Et maxie cũ ipse Andreas sit filius do.Melchioris q̃ nedũ erat ꝓcurator Jsaac.p quo scribebat ipse Andreas:tz ẽt dictus dñs Melchior ei⁹ pdictabat sibi acta vt fatet dict⁹ Andreas et dict⁹ dñs melchior:vt apparet in actis huiꝰ ꝓcessus.Et sic vr quodã modo fuisse ꝓcurator z notari⁹ in cã qđ eã nõ dz:ex q resultat maior presumptio ꝯ ipm Andreã q̃ ꝯ ipm Odoricũ:z maxime qz ipse Andreas est iunior et nõ expert⁹ in scribẽdo acta:vt pz qz collegiũ notariorũ mãdauit sibi q acta de q̃bus erat rogat⁹ ostẽderet patri suo vt ea corrigeret adderet et diminueret:put iter ptes actũ itellexerit:z ipse Odoric⁹ est etate maior:z p plures annos exercuit artẽ notarie:z iõ poti⁹ ꝓsumit eẽ erratũ per Andreã q̃ p Odoricũ:tqz in dubia seniori magis credẽdũ est:vt est gl.z ibi no.in.l.cũ qd.ff.si cer.pe.z est gl.in.c.tz ex quadã.extra de testi.z poti⁹ credẽdũ est peritioribus z magis expertis in arte sua z q̃ lõgiori tpe ipsam exercuit p ter. in aut.de iudicib⁹.§.j Ibi experimẽtis causarum multarũ:aut plurimi temporis exercitio ꝛc.col.vj.z.xxj.distin.c.mi

tamur.facit.c.cum in magistrū.ꝛ qđ ibi no.extra de elec.Item q̄ ipse Odoricꝰ est valde ditior dicto Andrea.ar.l.iij.in prin.ff.de testibus.Unde ꝓpter scriptu rā dicti Andree nō est ꝓbatū ꝙ Odoricus male scripserit. ¶Itē nō est ēt probatū ex eo ꝙ pater dicti Odorici ꝛ dñs Ludouicꝰ griuꝰ tanꝯ ꝓcurator dicti Odorici dixerūt dño potestati Tridēti ꝙ cōsiderātes de ipso dño ptāte ꝙ sibi Odorico faciat misericordiā ꝛc.qr dictꝰ ꝑ Odorici ꝛ eiꝰ asserti ꝓcuratores nō potuerūt illa ꝛba ꝓferre in ꝓiudiciū dicti Odorici:qr nō erant sui ꝓcuratores:nec habebāt in dicta cā aliqđ mandatū:vt habet in.l.13.C.de ꝓcu.Nec dictus Odoricus illū actū ratum habuit. Immo postꝯ sciuit expresse dissensit et reuocauit vt mihi asserit in facto.Et iō sibi nō nocet.Immo plꝰ etiā si fuissent ꝓcuratores in dicta cā:tñ ꝑ dicta verba nō potuissent dicto Odorico ꝓiudicare:ꝛ qr cōfessio exꝑssa vel tacita ꝛ quilibet alius actꝰ q̄ fit ꝑ ꝓcuratorē ꝑ modū volūtarie iurisditionis nō ꝓiudicāt dño:vt.l.certū.§.sed an ipsos.ff.de confessis.vt no.Cy.in.l.j.in.xiiij.q.ante ff. C.de cōfessio.ꝛ Bar.ꝛ doc.l.d.§.13 an ipsos.Sed dicta ꝛba in casu quo haberent vim cuiusdā tacite cōfessiōis sunt ꝓlata ꝑ modū volūtarie iurisditiōis:qr nemo cogebat eos ad illa ꝛba ꝓferenda:q̄ dño nō ꝓiudicāt. ¶Ex plꝰ dico ꝙ illa ꝛba ꝓsiderātes de ipso dño potestate ꝙ mlꝫ faciet:nō ꝓbāt tacitā ꝓfessionē delicti:qr intelligunt ꝙ faciat mlꝫ inquantū ipse Odo.deliquisset.ꝛ ꝑ hoc allego gl.no.in.c.exhibita.l ꝛbo veniā postulauit.extra ō homici.q̄ dicit:ꝛ ꝙ ille q̄ veniā postulat nō vī ꝓpter hoc esse culpabilis:qr hoc ōr fecisse ex benignitate ꝛ hūmilitate.ꝛ idē tꝫ ꝑ illā gl.ꝙ dicit esse sin.Lud.de ro.in.l.j.in prin.ff.ō ope.no.nūcia.ꝛ allegat rōnē:qr ꝓbationes debēt esse luce clariores.l.sciāt.C. de ꝓba.ꝛ petitio veniē pōt esse grā humanitatis ꝛ humilitatis vt dixi. ¶Itez ꝑ hoc facit.d.l.j.in ꝓn.ꝛ ꝙ ibi no.Ja.ō are.ꝛ Bar.ꝛ doc.q̄ dicūt ꝑ illū ter.ꝛ ꝙ si aliqs ꝓfitet se absolutū ab excōicatiōe ꝙ ꝓpter hoc nō vī ꝓfiteri se excōicatū. arg.d.l.j.q̄ vult ꝙ fit remissio:tꝫ qs nō haberet ius nūciādi.facit ēt ad idē qđ hꝫ ꝑ doc.l.l.decē ff.de ꝛb.ob. ¶Nec obstat ꝙ dixi q̄ paciscit de crimie ꝛc.qr illa ꝛba nō habēt vim pacti sup crimine:vt ꝓtz ex ꝓdictis. ¶Item tres alij testes post inq̄sitionē formatā examinati nō ꝓbāt ꝙ Odoricꝰ scripserit aliꝫ ꝙ dictū sit:ꝛ maxie magister Barth.barbitōsor q̄ deponit ꝙ nūq̄ Lazarꝰ vincet qōnē ꝛc.qr ista ꝛba nō ꝓbāt ꝙ ipse Odoricus male scripserit qr Odoricꝰ potuit ꝓferre illa ꝛba non ex eo ꝙ viderisset scripturas:tꝫ ex eo ꝙ intelligebat vī intelligere credebat q̄s foueret iustā cām.Et iō cuꝫ illa ꝛba potuerūt esse ꝓlata ita ex bōa cā sicut ex mala nō debem⁹ l dubio interpretari mala et maxie ad finē vt dicat deliq̄sse:vt.l.merito.ff.ꝓ so.cū simi. ¶Itē ēt depositio tertij testis:vez Federicus ō paho nō nocet.dū ōr ꝙ ipse Odoricꝰ dixit Salomoni ꝙ si vellet sibi donare vnā diploidē veluti ꝙ faceret ipꝫ Salomonē obtinere dictaz cām:ꝛ qr ipse est vnicꝰ et singularis[a] l ꝯ dicto.Et iō nō ꝓbat.l.iurisiurādi. C.ō testi.ꝛ in.c.cū a nobis.cē eo.ti.cū similib⁹. ¶Itē ēt ē suspectꝰ:ꝛ qr ē fidetussor dicti Isaac cui nō creditꝝ:vt hꝫ per Ant.ō but.l.c.sup eo.cē de testi.ēt Jo.an.l addi. Spe.in ti.ō teste.§.j.vſ. ꝯ nūq̄d fideiussor.ꝛ hꝫ l

[a] ¶Singularis.Vide ad hoc Ludo.de ro.in consil.ccliv. do.Bart.sacci.in consil.cclij.icip.i cā dñi Joan.vſ.ꝓter ea ille.l.ij. volu. car. clſ.d.Alex. l ꝙſi.cxiij.ꝯ ij.volu.ꝛ in ꝙſi.iij.l.iij. vo.ꝛ Bart. in.l.ij.§.ſi dubitetur. quēad.test. aperi.bal.l l.apud antiquos.C.ō fur.doct.in l.actor.C.ō ꝓba.

l.si cui.§.fi.ff.ꝺ le.j. ¶Itē pp ꝙtumaciā ipsi⁹ Odozici casu quo fuisset cōtumax nō debemus dicere ꝙ ipse falsum commiserit:qz iz ꝙtumacia inducat aliquā lem ꝓsumptionē contra cōtumacē:ñ nō sufficit ad ꝓbandū delictū:qz de iure cōi contumax in criminalib⁹ non habetur pro cōfesso:vt no.Bar.in.l.absentem.in prin.ff.de penis.z Bald.in.l.j.C. de pena iudi.qui ma.iudi.qui dicit:z ꝙ contumacia nō habeꝫ pro probatione. ¶Et ex istis cōcludit ꝙ nō est sufficienter ꝓbatū ꝙ dictus Odozicus in prima asserta falsitate scripserit alr ꝙ dictum fuerit:nec i dubio stāte bona fama ipi⁹ Odozici qui nunꝙ similia ꝙmisit ꝓsumitur ꝙ male scripserit.ar.l.q semisses.§. fi.ff.de vsur.z l.nō aēs.§.a barbaris.ff. de re mili.cū similib⁹. ¶Simil᷑ sup secunda asserta falsitate nō est probatū ꝫ dictū Odozicū:nisi per vnū testē:videlz Christophorū de molueno qui dicit ꝙ fuit facta relatio ipsi Odozico:put in actis Andree notarij ꝙtineꝫ cui testi nō est fides adhibēda:qz est vnicus z singularis:vt.l.iurisiurādi.C.de testi.cū similib⁹.nec pōt dici ꝙ aliter scripserit ꝙꝫ dictum fuerit:qz nō erat ꝓsens quando ille actus fideiussiōis fuit celebrat⁹ in sui absentia:sz solū scripsit ꝙ sibi ꝑ Andream ꝓdictū relatū fuit:ꝙ autē Andreas sibi retulerit prout in actis ꝙtinetur nō est sufficienter ꝓbatū:vt patet ex prędictis:ergo ꝛc. ¶Sup tertia asserta falsitate nō est ꝓbatum aliquid contra Odozicū ꝓdictū:qz iz duo testes deponant ꝙ illa verba ꝙ Lazarus nō cōsentiebat fuerūt plata ꝑ ipsum Odozicum: tamē ꝓpter hoc nō videt falsum scripsisse:z qz ex quo dicta verba fuerūt ꝑ ipsum plata ꝓsente Lazaro z nō cōtradicēte: videt ipse Lazarus cōsentire z velle id qđ in dicta respōsione dixerat:vt.l.j.cū ibi not.ꝑ Bart.z doc.C.de rela. ¶Et iō Odozic⁹ potuit scribere ꝙ.d.Lazar⁹ nō cōsentiebat dicte ꝓductioni.Et sic apparet ꝙ etiā in alijs duab⁹ assertis falsitatib⁹ nō scripsit aliter ꝙꝫ dictū fuerit. ¶Circa scōm dubiū:vz posito ꝙ sit ꝓbatū ꝙ dict⁹ Odozicus scripserit alr ꝙꝫ dictū sit ꝑ partes:an ꝓpter hoc videatur scripsisse aliter ꝙꝫ partes voluerint. 17 Et videt prima facie dicendū ꝙ sic:z qz partes i dubio vident voluisse illud qđ dixerūt:vt.l.labeo.§.idem tubero.ff.de sup.lega.z ideo si alr scriptū reperiat᷑:vꝫ scriptū aliter ꝙꝫ partes voluerint.Ego tamē puto cōtrariū esse verius de iure. Et ꝓ intelligentia ꝓme falsitatis obiecte ꝓmitto ꝙ dict⁹ Jacobus hebre⁹ fuit electus de volūtate partiū sine dubio ad videndū duo. ¶Primū si in libro ꝓducto erāt poste facientes pro Lazaro. ¶Scōm si dict⁹ liber erat ordinat⁹ in dieb⁹ z millesimis.Et in hoc concordāt acta z scripture Odozici z And.notarioꝝ. ¶Itē fuit ꝙmissuz dicto Jaco. ꝙ deberet videre si dictus liber ꝓductus erat autēticus necne:z in hoc etiā conueniunt acta vtriusqz notarij.Sz in hoc tātū vident discrepare dicta acta: qz in actis Andree ꝺr qđ dñs ptās dixit dicto Jaco.qđ deberet videre si dictus liber erat autēticus:z in actis Odozici ꝺr ꝙ de ptiū volūtate fuit vocat⁹:vt videret si dict⁹ liber erat autēticus.Que varietas licet videat᷑ esse in verbis:tñ ꝗtum ad sensum nulla est varietas.sed idē dicūt:qz ex quo dñs ptās dixit dicta ꝛba Jaco.vt videret si ille liber erat autēticus:nec partibus ꝓsentibus et nō contradicentibus ipse partes videntur consensisse:vt.l.j.cum ibi no.C.de rela. Et sic dicit᷑ de eoꝝ volūtate cōmissum. Et ꝓptercā illa acta vt dixi nō cōtradicunt adinuicem:qz dum in actis Odozici ꝺr ꝙ Jaco.ꝺ volūtate partiū fuit electus ad videndū si liber erat autēticus ꝛc. Intelligit᷑ de volūtate tacita.Et q̄ ipse partes nō ꝙtradixerūt vt dixi.Et sic nō ꝙtradicit isto modo intelligēdo scripture Andree notarij:immo cum ea cōcordat: licet quo ad sonum verborum variare vident᷑:vt in.c.nihil ob.cū ibi not. extra de verbo.signi.Et ꝙ isto mō dicta verba Odozici ita debēt intelligi ne videant᷑ discrepare ab actis Odozici college sui:z ne ipse Odozic⁹ in falsum incidat ꝓbat᷑ ꝑ gl.no.in.l.iurisgentiū.§.ꝙ fere.ff.de pactis.q̄ allegat᷑ ꝙ scriptura nunꝙ ꝓsumit᷑ falsa si pōt esse vera: qz aliquo modo iuuari possit:qz non ꝺr 18

falsum ꝙ aliquo mō inuari pōt: vt not. in.c.si forte.de electio.li.vj. Et p hoc facit optime tex.ꝛ qō ibi no.Bar.ꝛ doc.in l.j.in pn.ff.de noui ope.nū. vbi dicūt ꝙ ꝓba testis debēt ita intelligi vt nō incidat in falsum.ꝛ ibi Lud.de roma pducit plura exēpla.ꝛ habeꝫ p Bartoluz ꝛ doctores in.l.secūda.§.creditū.ff.si certum petat.ꝛ in.l.insula.§.j.ff.solu.matrimo.ꝛ p Cano.l.c.cū tu. eꝫ de testi.ꝛ l c.cū ꝙtingat.de offi.deleg.cū similib⁹. Et iō cū in casu nostro agat de crimine falsi.ꝛ ꝓbatio debeat de necessitate cōcludere: vt dicit Bal.in.d.l.iurisgentiū. §.ꝙ fere.ff.de pact.p gl.q̄ est ibi.ꝛ no.p doc.in.l.nec exēpluz.C.de falsis. sequit ꝙ dict⁹ Odozic⁹ nō dz dict falsum scripsisse: ꝛ sic aliter ꝙ partes senserint: ex quo dicta verba sui act⁹ vz ꝙ Jaco. fuit elect⁹ de volūtate partiū ad videndū si liber erat auctenticus possunt saluari qō intelligāt de volūtate partiū. s. tacita. Et sic de necessitate nō concluditur
19 qō falsum scripserit: maxime ꝛ cū tacitū ꝛ expressum regulariter equiparentur: vt.l.cū quid.ff.si cer.peta. Et p hoc allego tex.cū glo.in verbo expressum. in.l.pretor.§.j.ff.de noui ope.nunucia.
20 ꝛ vbi habeꝫ qō expressum dz etiā illud qō ꝓbis nō exprimit: sz tacite cōprehēdit.ꝛ ibi hoc ēt no.Bar. Et habeꝫ p eundē l.l.j.ū.col.ff.de vulg.ꝛ pupil. ¶ Nec ꝓdictis obstāt dicta triū testium examinator⁹ ante inq̄sitionē formatā q̄ dicūt dixisse Ꝛriuz: qz si bene cōsiderem⁹ nullo modo ꝙtradicūt. Nā prim⁹ vcz Antoni⁹ notari⁹ de facinis dicit ꝙ nō audiuit a partib⁹ ꝓdictis seu aliq̄ earū ꝙ p ipsas partes fuerit inūctū ꝓdicto Jaco. vt viderēt si dict⁹ liber erat autētic⁹ necne.ꝛ verū dicit ꝓsupponēdo ꝙ illa inūctio fuerit fcā p dñz ptātē. Sed nō cōtradicit actui Odozici in quo dicitur ꝙ fuit elect⁹ de voluntate partiū: ꝛ qz
21 pōt esse ꝙ ptes in hoc nihil dixerint: et tñ fuerit de volūtate earū scz tacita. Ex quo ꝑsentes fuerūt in iudicio ꝛ nō ꝯdixerūt per not.in.l.j.C.de rela.cum similibus. ¶ Et eodē modo respōdet ad id qō postea idē testis dicit interrogatus si partes predicte potuissent eligere dictū Jaco. etiā ad videndū si dictus liber erat autēticus: quin ipse testis nō vidisset. q̄ rādit ꝙ nō: qz interrogatio sibi facta ꝛ rāsio sua itelligi debet ꝙ ptes nō elegerunt dictū Jaco. expresse ex eo qz ipse ptes ꝓba nō ptulerūt nō tñ negat ipse testis: quin dictus Jaco. fuerit elect⁹ de volūtate ptiū scz tacita ꝛ ꝙ ꝓba fuerint plata p dñm ptātē sicut l acta Andree notarij collegę dicti Odozici ꝙtinet. ¶ Eodē mō etiā respōdet ad dictū Joānini notarij ꝺ Iasino q̄ dicit nō audiuisse ꝙ de partiuz volūtate fuerit elect⁹: qz dz itelligi nō audiuisse. s. a pti d⁹. Et ita ēt rādet ad dictū. d. Aprutini iuris piti q̄ interrogat⁹ an ꝑdict⁹ Jaco. fuerit elect⁹ ad videndū ꝛc. Qui rādit nihil scire nec recordari se audiuisse aliqua de ꝑdictis: qm̄ dz itelligi interrogatio ꝛ rāsio ꝙ nō audiuit ptes dicētes ꝙ eligebāt dictū Jaco. ad videndū ꝛc. Nō tñ negat ꝙ nō fuerit elect⁹ de ptiū volūtate tacita: vt.ꝛ. dictū ē. ¶ Et ex istis cōcludo circa p̄mā falsitatē obiectam Odozico: ꝙ dict⁹ Odozic⁹ ℓ effectu scripsit illud qō ptes voluerūt: nec dz falsū cōmisisse. ¶ Circa scdaz falsitatē obiectā ipsi Odozico nō insisto: qz nō est ꝓbata: vt.ꝛ. dixi. Nā qñ Lazar⁹ pītauit Ramēgū p fideiussore ipe Odozic⁹ nō erat ꝑsens vt deponit Christophor⁹ de molueno ꝛ illud qō scripsit: scripsit ex relatiōe facta p dictū Andreā notariū collegā suū. Quo aūt sibi retulerit non ꝓstat nisi p dictū dicti Christophori cui nō est fides adhibēda: qz vnic⁹ est: vt.ꝛ. dixi p.l.iurisiurādi.C.de testi.cū simi.ꝛ iō nō pōt dici ꝙ aliꝫ scripserit ꝙ sibi dictū fuerit: ex q̄ nō ē ꝓbatū. l. duo sunt ti
22 tū.ff.ō testa.tute.ꝛ maxie in crimine falsi de quo agitur ꝛ in quo ꝓbationes debēt esse clare. l.fi.C.de ꝓba. ꝛ debēt ō necessitate ꝙcludere: vt.ꝛ. dixi p no.l.l.iurisgētiū.§.ꝙ fere.ff.ō pact. ¶ Circa tertiū falsitatē obiectā ipsi Odozico ēt nō est multū insistendū: qz ꝛz ipse Odoricus ptulerit dicta ꝓba: vcz Lazar⁹ nō ꝙsentit ꝛc. tñ potuerit scribere qō. d. Lazarus nō ꝙsensit ꝺ mō: vcz pīte Lazaro ꝛ non ꝙsentiēte: qz ex quo dict⁹ odoricus ptulit dicta ꝓba nomine dicti Lazari

ipso Lazaro ꝓnte ⁊ nō ꝙdicēte vt cōsen
sisse dicte ꝓlationi ꝟbor ꝙ no.in.d.l.j.
C.de rela.⁊ sic potuit Odoric⁹ scribere
ꝓnte Lazaro ⁊ nō cōsentiente:qz ꝙ hoc
nō ꝺz scripsisse aliq̄d ꝯvolūtatē ipsi⁹ La
zari:sed poti⁹ ſm ei⁹ volūtatē. ¶ Circa
tertiū ⁊ vltimū dubiū vꝫ posito qō dict⁹
Odoric⁹ scripsisset aliter q̄ partes dixe
rūt ⁊ voluerūt:an ꝓpt̄ hoc dici debeat
ipm falsum cōmisisse:ita qō de falso pu
niri potuerit. Et vī q sic:⁊ qz falsum ni
hil aliud est q̄ mutatio ꝟitatis:vt l auc.
de fid.instru.in ꝓncī.col.vj.⁊ no.Azo in
summa de falsis.l ꝓn.col.xxvij.⁊ hī per
Cy.⁊ doc.l.l.nec exēplū.C.de falsis. Sꝫ
si scripsit aliter q̄ dictū fuerit:⁊ q̄ ptes
voluerint mutauit veritatē:ergo falsuꝫ
videt cōmisisse. ¶ ⁊ Tñ ꝛium verī⁹ est
de iure:⁊ ꝓ fundamēto huiꝰ decisiōis
sciēdū est qō duob⁹ modis falsum pōt
cōmitti.vno mō cū dolo.alio modo sine
dolo:vt no.ꝙ Cy.⁊ doc.in.l.nec exēplū.
C.de falsis.⁊ ibi in hoc no.ꝙ glo.q̄ dicit
q falsum sine dolo nō ꝯmittit.⁊ ibi hoc
etiā no.Cy.⁊ doc.Sed dict⁹ Odoricus
casu quo scripsisset aliter q̄ partes dixe
rint ⁊ voluerint nō scripsit dolose:vt sta
tim ostēdam:ergo nō potuit nec pōt de
falso puniri. ¶ Qō aūt in dolo nō fue
rit:sꝫ poti⁹ ꝙ errorē ita scripserit ꝓbari
pōt multis modis. ¶ ⁊ Et ꝓ hoc qz in du
bio qñ notari⁹ scribit alit q̄ dictū fue
rit:vel aliq̄d omisit ꝑsumi poti⁹ id per
errorē fecisse q̄ ꝙ dolū:vt ꝓbat in.l.pe.
in fi.ibi in quā credo te magis errore q̄
malitia incidisse.C.de his qui sibi ascri
būt in testō.⁊ ꝓbat l.l.quoties.§.j.ff.de
heredi.instit.⁊ ibi hoc not.Bar.q̄ dicit ꝙ
illum text.qō si aliter scriptuꝫ fuerit q̄
dictū reperiatur qō ꝓsumitur errore
scriptū:⁊ ideo dicit qō est argumētū ad
excusationem notarij:vt si vnuꝫ fuit di
ctū ꝙ cōtrahentes:vel ꝙ ipsum notariū
dum verba cōtractus dicebant.Et ali
ter reperiat scriptū nō ꝓsumit factuꝫ
falso sed errore.⁊ idē tenet Bal.in.d.§.
j.⁊ Ang.de are.in.l.j.i prin.ff.de appel.
⁊ in suo tracta.maleficiorum in glo.in
verbo falsario.et Bald.in.l.si pater.C.
de here.inst.qui dicit qō in dubio error
ꝓsumitur. ¶ Item ꝓ hoc optime
facit ler merito.ff.ꝓ socio q̄ vult⁊ qō
quoties potest capi coniectura qō quis
deliquerit ⁊ non deliquerit in dubio de
bemus capere illam coniecturā vt nō
videatur deliquisse.facit etiam ad hoc
quod no.Barto.in.l.gerit.in.iij.q.prin
ci.circa princi.ff.de acquiren.heredi.
⁊ vbi dicit qō in dubio act⁹ dꝫ ꝓsumi
qō inducat talem additionem ꝙ quam
non incitat in delictuꝫ per.d.l.merito.
¶ Item ꝓ hoc facit qō no.dixit Bal.
in.l.j.C.de sacrosan.ec.q̄ dixit ⁊ qō quo
ties vnū ꝟbum pōt importare falsitatē
⁊ nō falsitatē debem⁹ facere cōiecturā
qō nō importat falsitatē. ¶ Et rō huiꝰ q̄
re magis error ꝑsumit q̄ dol⁹ pōt esse
vltra ꝑsumptionē iuris cōis ⁊ maxime
circa varietatē electiōis facte de dicto
Joco.habreo:qz dict⁹ Odoric⁹ nō scri
psit actū suū eo tpe q̄ celebrat⁹ fuit sed
post:⁊ iō potuit nō recordari precise de
verbis platis ꝙ partes:qz memoria ho
minū labilis est.l.pegre.in ꝓn.de acq̄.
pos.Et maxie qz plura fuerūt ꝟba tunc
plata:vt apparet ex illo actu:ex q̄b⁹ ꝓt
dici qō potuerit errare:⁊ qz qñ factum
est implicitū etiā i facto ꝓprio ꝓsumi
tur ignorātia.vt.l.emptor.§.luci⁹.ff.de
pac.⁊ l.cū fideicōmissum.ff.de ꝛfes.fm
Bar.in.l.nō solet.eo.ti.et l.l.si res obli
gata.in ꝓn.ff.de leg.j. ¶ Et ꝑtim cū
hic tractet de dāno euitādo ipsi⁹ Odo
rici ne puniat pena falsi.⁊ qz qñ tracta
tur de dāno euitando etiā in facto ꝓ
prio licitū est errare:vt est tex.cum gl.⁊
ibi doc.in.l.sed si me ꝑsente.§.cū inter.
ff.de condi.inde.⁊ no.Bar.in.l.cuꝫ fal
sum.ff.de acq̄.hered. ¶ Itē est alia ra
tio:qz ipse Odoric⁹ errauit siue errare
potuit nedū in errore facti:sed etiā in
errore iuris:qz potuit credere in pra
falsitate sibi obiecta q̄ de cōsensu ptiū
d.Jacob⁹ fuerit elect⁹:sꝫ ptes hoc nō
intellexissent nec voluissent. ¶ Et eodeꝫ
modo in tertia falsitate sibi obiecta po
tuit credere q̄ Lazar⁹ nō cōsenserit ꝙ
ductioni facte:licet ipse Lazar⁹ nihil
dixerit:⁊ talis error iuris si error dici
potest ꝯfert excusare ipsum Odoricū a
dolo.qz quoties q̄s mouet id aliq̄d fa
ciēdū ꝓpter aliquā causam siue iustaꝫ
sine etiam

siue etiam iniustam nō dicit esse dolo
vt est casus not.in.l.igit.§.j.ff.de libe.
causa.ibi ꝛ generaliter dicēdum est ꝛc.
Et no.glo.in.l.plagū.ū.in ꝟbo iusta.in
prin.C.ad.l.fla.de plagi.ꝛ gl fi.in prin.
in.l.j.in fi.ff.de abigeis. ¶ Et iꝫ regula
riter iuris error nō excusat:vt.l.ū.ꝛ.l.er
ror.ꝛ.l.regula.l prin.ff.de iuris et facti
31 igno.ꝛ.l.ū.C.eo.tit.cū fl.ꝛ tñ vbi ꝺ dolo
agit sicut est in casu nostro ꝙlibet iguo 33
rantia etiā iuris excusat:vt.d.l.igit.§.j.
et no.gl.notabi.in.d l.plagū.ū.Et gl.fi.
in.d.l.j.in finc.ff.de abigeis.ꝛ glos.in.c.
fi.per illum tex.in tit.de lege coꝛradi.in
vsib⁹ feudoꝛum. ¶ Et si dicatur ergo in
ōmni maleficio in quo requirit dolus
nūq̄ aliquis panietur:quia semp quis
se excusabit dicēdo ꝙ hoc fecit errādo
in iure:quod videt esse absurdū.Ad qō
respondetur fm Ange. in.d.l.plagū.ꝙ
aliquando quis facit illicitū ꝛ prohibi
tū iure nature puta furatur occidit in
fert iniuriam vel iniuriā simílem facit:
ꝛ tunc iuris ignoꝛantia nō excusat etiā
ppter militiā rusticitatem vel sexum.
vt.l.venia.ꝛ ibi gl.C.de in ius voc.quia
dicit error iuris naturalis vel quasi na
turalis in quo nemo excusat:vt vult ibi
glo.ꝛ no.etiā glo.in.l.fi.§.iꝫ.ff.de pub.ꝛ
gl.fi.l.l.error.ꝛ l.l.regla.ff.de iuris ꝛ fa
cti ignoran.et gl magna in.l.fi quis in
tñ.in.ū.q.C.vnde vi.ꝛ glos.in.ꝛ.cū illo
rum.ad finem.in ꝟbo imperitiā.de sen
ten.excōmu.et iste nō est casus nostꝛ:
q: hic non tractat de errore in iure na
turali vel quasi. ¶ Aliquādo quis facit
actū illicitū solū de iure cōi:ꝛ tunc aut
est certū:qō errauit.ꝛ ꝙ erroꝛē illud illi
citū cōmisit:ꝛ tunc excusat ppter talem
32 ignoꝛantiā et erroꝛē:ꝛ qꝛ licet ignoꝛā
tia iuris sit lata culpa:vt.l. late.ff.de ꝛ.
fig.tñ illa culpa nō equiparat dolo:ex
quo ꝺol⁹ requiritur:vt.l.fi quis id qō.§.
doli.ff.de iurisd.om.iudi.ꝛ in.l.cornel.ff.
ad.l.coꝛ.de sica.et pꝛobat per glo.ordi
na.in.l fi quis in tantā.in.vij.q.j.par
tis.C.vnde vi.ꝛ hoc iꝫ Ang.l.d.l.plagū.
ꝛ Bart.in.l j.ff.fi quis test.liber esse iuſ.
sue.Et pbat in.d.l.igitur § j.ff.de libe.
causa.cum alīs similib⁹.ꝛ.ad hoc alle 34
gatio. ¶ Aut est certū ꝙ non errauit iꝫ
fuit in dolo.ꝛ iste casus non habet du
bitationē. ¶ Aut dubitat an errauerit
in iure vel nō:ꝛ tūc ꝺ dubio ꝓsumit fuiſ
se in dolo nisi cōtrariū ꝓbet:videlicet
ꝙ ipse errauerit in iure fm Ange.in.d.
l.plagū.qui dicit ꝙ hoc fuit de mente
Ja.bu.in.l.j.C.ad legē coꝛ.de sicariis.
Qualiter autē ꝓbari poterit iste erroꝛ
et sic ꝙ ipse Odoꝛicus erroꝛe iuris duc
tus hoc fecerit ꝛ nō ꝙ dolū ꝛ cū cōsciē
tia hois soli Deo nota sit:vt habet ꝙ gl.
insti.de actio.§ alie.dicit Ang.in.d.l.
plagū.ꝙ hoc constare poterit ꝙ suū iu
rameniū purgationis ꝙ.l.marcell⁹.ff.
rerū amo.ꝛ.l.ꝓsenti.C.de his q̄ ad ec
cle.cōfug.ꝛ.c.j.de purgatiōe canonica.
cōiunctis alīs verisimilib⁹ ꝛiecturis.
Et ideo cū in casu nostro dicat ꝙ dicⁱ⁹
Odoꝛic⁹ scripserit aliter q̄ dictū fuerit. ꝛ 22
ꝛ illud qō scripserit potuerit esse ꝙ erro
rem nedū facti:sed etiā iuris:ꝛ sumus
in dubio.dicendū est ꝙ in hoc sit stādū
iuramento suo purgationis:ex quo cō
currūt verisimiles cōiecture ꝙ potius
errauerit q̄ in dolo fuerit. ¶ Prima cō
iectura est:quia in dubio notari⁹ scrī
bēdo aliter q̄ dictū fuerit ꝓsumit pot⁹
feciſſe per erroꝛē q̄ ꝙ dolū:maxime qꝛ
agit de damno euitando:vt.§.dictū est.
¶ Secūda coniectura est:quia testes:
examinati cōtra dictū Odoꝛicū fuerūt
examinati sup erroꝛe ꝛ nō sup falsitate
vt apparet ex attestatiōe Anto.notarū
de facinis circa princi.ibi dū dicitur in
quo actu repetitur varietas seu erroꝛ ꝙ
scripturas predictoꝛū notarioꝛum ꝛc.
¶ Tertia coniectura est:qꝛ dominus
potestas fecit citare dictū Odoꝛicum
sup dictis varietatibus:ꝛ sic appellat
varietates ꝛ nō dolū:vt apparet ex cō
missione dicte citationis in plurib⁹ ex⁹
partib⁹. ¶ Quarta cōiectura est:qꝛ vn⁹
testis:vꝫ egregi⁹ iurisperit⁹ dñs Bruī
nus dicit ꝓdictā varietatem fuisse erro
rē ꝛ nō dolū:vt ꝓꝫ in fine sue attestatiō
nis.ibi dum dicit ꝛ multū contristatur
de erroꝛe ꝓdicto inter ipsos notarioꝛ
ꝛc. ¶ Quinta coniectura est et optima.
videlicet qualitas persone ipsius odo
rici.ꝛ qui fuit semper bonus ꝛ legalis
notarius.Et propterea in dubio preſum

mitur potr⁹ in eo fuisse
a ¶Quaz a erroꝛē ꝑ dolū⁹.ꝛ ista so
dolū.Adde la ꝓsumptio sufficeret.vt
d.Alexā.de ōt singulr Bal.in.l.quos
imo.in cōs. tices §.j.ff.de here.insti.
xxvij.in.ū. q ōt in hoc pōderādā eē
vo.et in.l.si qualitatē persone.Nā si 37
qs obrepse alīa notari⁹ fuit bon⁹ ꝓ
rit.de fal.et sumit errox si mal⁹ ꝓsu
l.l.iubem⁹. mit q falsum scripserit.
C.de testa vt no.in.l.si qs ex argē
men.pau.ō tarūs.§.ū.ff.de edēdo.ꝛ
ca.in.l.l er C.de ꝓba.l.iubem⁹.ꝛ.l.
roꝛe.C.ō te nō ola.§.a barbaris.ff.ō
sta.doc.l.l. 35 re mil. ¶†Et iō cū in ca
si librarius su nr̄o ꝙcurrat ista ꝓ
de reg.iur. sumptio bonitatis ꝛ le
galitatis ꝛ ēt alie ḡtuor 38
ꝙiecture.dico q standuz
erit iuxo suo purgatiōis
Et si iurauerit se dolum
nō ꝙmisisse:stādū erit iu
ramēto suo.Immo plus
ēt sine iuxo.In dubio stā
tib⁹ dictis ꝙiecturis ꝓ
sumēdū est q dolose nō
scripserit.sz potiꝰ ꝑ erro
rē facti vl iuris q̄ hz euz
accusare a dolo et sic a
falso.ꝛ ꝓpterea de iure
nō potuit nec pōt ꝙdēna
ri ō falso sicut ꝙdēnatus
ē.Nec ēt potuit ꝙdēnari
attēta forma statutoꝝ
tridēti qz statutū tridēti
q loq̄t de tabelliōib⁹ q̄
fecerūt aliq̄ falsa instrā.
36 †q intelligit ēt de actis
vt plene no.Bart.in.l.in
fraudē §.neq; instrā.ff.
de iure fisci.intelligit de
facientib⁹ dolose vt hr̄ in
l.nec exēplū.C.ō falsis.ꝛ 2
B.dixi ꝛ ptz etiā ex ci⁹ ru
brica in q̄ ōr de tabellio 3
nib⁹ q̄ sciēter vl fraudu
lēter fecerint aliqua fal
sa instrā.Immo pl⁹ dñs 4
potestas ꝙdēnauit dictū
odoricū ēt si falsum com 5
misisset q qđ minime vē
rū est cōtra formā statuti tridēti.Nā ꝙ
dēnauit eū in quadrigētis libris quas
si nō soluerit infra terminū vni⁹ mēsis
a die ꝓlationis sentētie.q sibi dextera
man⁹ debeat amputari.qz statutū non
vult q debeat man⁹ dextera amputari
nisi in casu quo soluere nō potuerit.†q̄
ꝛba intelligūtur si idone⁹ nō fuerit ad
soluēdā.vt ꝓbat.l.l.statu liberos.§.siqs
sic acceperit.ff.de fideicō.libertatibus.
Sz dict⁹ odoric⁹ erat ꝛ ē idone⁹ ad'sol
uēdū dictas quadringētas libras.qz pr̄
su⁹ ē valde diues ꝛ in ei⁹ ē ptāte.ꝛ sic ꝓ
pter bona patris ꝓsumit esse idone⁹ ad
soluēdū'arg.gl.notabi.in.l.ū.C.q̄ etate
se excusant li.x. ¶Et ꝑ hoc facit q no.
bar.in.l.cū scim⁹.C.de agrico.ꝛ cēsitis.
lib.xj.vbi ōt.†q estimum patris ꝓdest.
filio per illū tex.ꝛ Ang.l.l.ff.C.de impu.
ꝛ alīs substi.ꝛ Bal.in.l.nō plures.C.de
sac.san.eccle.ꝛ in.l.j.§.domini.ff.ad si
leianū.ꝛ in addi.Spec.in tit.de cēsib⁹.
¶Et iō non debuit eū cōdēnare si non
soluerit infra mēsem in amputatiōe ma
nus.Sz in casu quo falsuz cōmisisset de
buisset eū cōdēnare i trecētis libris q̄s
si soluere nō poterit q debeat sibi ma
n⁹ amputari. ¶Nā ex ꝓdictis olb⁹ ꝙclu
do q ex ꝓcessu agitato ꝙtra dictū Odo
ricū sup dictis assertis falsitatib⁹ nō ē
ꝓbatū q ipse falsuz ꝙmiserit.ꝛ iō nō de
buit nec dz de falso cōdēnari.sed potiꝰ
absolui a dicta inquisitiōe de falso con
tra eū formata ēt ipso absente ꝛ nō cō
parēte ꝑ l.si nō defendātur.ff.de penis.
ꝛ q nō iuridice cōdēnat⁹ est in amissio
ne manus sicut cōdemnatus est.

¶Summariū sup cōs.xxij.

Notarius qñ scribit:partes sigillas se instrumētū si sigillatū nō reperiat:an falsum ꝓsumatur.ita q ipsuz vicies numeris olbus sequētib⁹ ꝑ totū ꝙsiliū.

Falsitas nihil aliud est q veritatis mutatio.

Notarius nō debet asserere illud quod per partes factū nō est:ꝛ si affirmet falsum committit.

Instrumentū habens solennia:que in eo requiruntur bonum ꝓsumitur.

Notarius si legalis fuerit:ꝓ ipso ꝓsumendus est.

6 Titulum ſi quiſpiam in vna re habeat. & in poſſeſſione reperiat: illius tituli vigore in poſſeſſione eſſe preſumitur.

7 Fratres duo vel ſocij ſi fuerint & lõgo tpe res diuiſas tenuerũt: & vnus ſolus onera ſubijt: ac ſol⁹ cõmoda ſenſit: etiã ſine inſtrumentis diuiſio eſſe facta ꝓſumitur.

8 Jus vel cauſa qnando patientiam precedit: & ipa patientia longo tẽpore fuerit: diuiſionem factam fuiſſe preſumit.

9 Teſtis vnius dicto credẽdũ eſt ſi dubitetur. an notari⁹ ſcripſerit aliqũ inſtrumentum: vel de forma in eo cõtenta rogatus fuerit.

10 Factũ cũ ſit antiquum: & teſtes ſint mortui: ꝓpter probationis difficultatẽ pro eo: qui poſſidet: facile preſumitur.

11 Inſtrumẽti ſuſceptio: ſi nõ ꝓdicatur: an ipſum inſtrumentũ approbare videat.

12 Falſitas multis modis capitur.

13 Sigillorũ de natura eſt: vt l ſi. ſcripture apponãtur.

14 Confiteatur ſi quiſpiam ſe habuiſſe pecuniã: aliquando illa confeſſio ſpe future numerationis facta eſſe dz. & nu. ij.

16 Notari⁹ nõ debet dicere pecuniã fuiſſe numeratã: niſi l ꝓfiti pecunia fuerit.

17 Inſtrumẽtũ quando aliqua diſtinctione vel interpretatione iuuari poteſt: falſum dici non debet.

18 Verbũ vnum quoties poteſt importare falſitatem & nõ falſitatẽ: coniectura ſit q̃ non falſitatem importet.

19 Verba interpretari debẽt: vt ſecũdũ ſubiectam materiam intelligantur.

20 Preſens aliqñ etiam pro furto ponit.

21 Ciuitate l aliqua ſi tres monete cõſeruatores fuerint. & quando fiunt ſolutiones in communi: cõſueuit notarius apponere nomina ommũ triũ: licet vnus abſens fuerit: conſuetudo excuſat.

22 Verba notarij in inſtrumẽto appoſita cũ partibus nõ nocẽt: nec nocere poſſint: an excuſent.

23 Vtile per inutile non vitiatur.

24 Inſtrumẽtũ nõ vitiatur: ſi ſigilla appoſita corrumpantur.

25 Contractus quo ad formam cõſuetudo loci: in quo celebratur inſpicitur.

26 Contract⁹ in dubio perfect⁹ preſumitur: ex quo per notariũ ſtipulat⁹ fuerit.

27 Copula & repetit qualitatẽ in precedẽti appoſitam.

Conſilium.xxij.

In chriſti nomine Conſultationis caſus eſt l hec ſrba. Duo fratres nobiles habẽtes caſtella cũ iuriſditionib⁹ indiuiſa. & q̃dã bona patrimonialia diuiſa. quedã indiuiſe emerũt ſeparatim certa bona immobilia vz q̃libet eorũ p ſe & ſuis heredib⁹ & non pro altero fratre. Poſtea cõi concordia peruenerũt ad huiuſmodi cõuentionẽ ſolẽni ſtipulatiõe cõtractã: & manu publici & auctẽtici notarij ſcriptã & in publicã formã redactã vz q̃ bona empta p ipſos fratres ſeparatim eſſent ementis tãtum & ſuorum heredũ & nõ alteri⁹ fatris & ſi aliquis ipſorũ vellet emere teneat cõuocare alterũ fratrẽ &c. & ſi nõ vult partes ſitam exburſare q̃ ille q̃ nõ vult exburſare nullũ ius habeat l re empta & q̃ bona in futurũ acquirenda p ipſos fratres ſint acquirentis ſeu emẽtis et non alteris fratris prout ptz latius publico inſtrumẽto ſcripto de anno. Mcccc xxxij. manu Bartholomei quondam ſer Odorici notarij qui in fine dicti inſtrumenti ſubſcriptionem ita conſcripſit. Ego Bartholomeus quõdam ſer Odorici notarij ỽ panilo habitator electũ publicus imperiali autoritate notarius predictis omnibus interfui et rogatus publice ſcripſi. Et ad maius robur & firmitatem omnium premiſſorum ꝓdicta omnia ſigillis ꝓfatorũ dñorũ Antonij & Sigiſmũdi ꝓſuetis ſunt corroborata & ſigillata. Poſtea dicti ffres emerunt bona immobilia ſeparatim quilibet p ſe & ſuis heredib⁹ & vn⁹ ipſorũ fecit plures emptiões. & inſtrumẽta ſunt cõfecta p ſe & heredib⁹ ſuis. Nũc vero filij dictorum fratrũ ſunt in altercatione quoniã filius alterius fratris petit partẽ bonorũ emptorũ per patrũ ſuũ cuius filij dicunt ſe non teneri ad communionem illorũ vigore ꝓdicti inſtrumẽti quia fuerunt empta a patre ſuo p ſe ſi

tū ꝛ heredib⁹ suis. Cōtra ꝙ instrumētū opponit ei fidē nō eē adhibēdā qz nō ē verū ꝙ dicti fratres in eo instrumēto imposuerint vnquā sua sigilla put ipse notari⁹ attestat. Ex q̄ q̄rit q̄d iuris an ſ. illi instō sit fides adhibēda vl̄ nō illa ratiōe. qz dicti sigilli nūq̄ fuerūt appoſiti in dicto instrumēto. ¶ In christi nomine ac inuocata spiritꝰ sancti gratia. In ꝑsenti cōsultatione vī prima facie dicēdū illi instrumēto tanq̄ falso nullā fidē esse adhibēdā. † Nā falsitas nihil aliud est quā mutatio veritatis vt dicit tex. in auc. de fid. instr. in ꝓn. col. vj. ſz in dicto instrumēto fuit mutata veritas. qz notari⁹ attestat ꝛ sigilla partium fuerūt i instrumēto apposita ꝙ minime verū est. Et ideo cū in illa parte sit falsum q̄ cōcernit totū instrumētū dñ̄ dz et ad maiꝰ robur ꝛ firmitatē olim ꝓmissorum ꝛc. Uī. ꝙ nullā fidē facere ꝺbeat ꝙ no. ꝙ Inno. ꝛ doct. i. c. fraternitatis. ex. de he re. col. vj. ꝛꝙ doc. i. l. ſi ex falſo. C. ō trās act. cū ſl. ꝛ ꝙ hoc facit gl. in. l. ſi ex ꝓcio. C. ſi cer. pe. ꝛ in. l. ſi ex cautiōe. cū ibi no. C. de nō nu. pe. vbi hī. † ꝙ notari⁹ nō dz asserere illud ꝙ ꝙ partes factū nō ſest ꝛ ſi affirmat falsuꝫ cōmittit, sed dz dicere ita fuisse ꝙ partes assertū. ꝙ hoc ēt. c. ad hec sumus. in ꝓn. ibi tales vt asserūt extra de rescrip. ¶ Preterea inquātū nō posset opponi dicto instō vitiū falsitatis tū vī ꝙ ex alia ratiōe nō sit ei fides adhibēnda. qz nō videt fuisse ꝛtract⁹ ꝙ fect⁹ nā ex quo vt dicit notari⁹ partes appoſuerūt sigilla sua ꝛ non sunt appoſita nō vī partes habuisse ipsuꝫ ꝗctū ꝙ ꝓfecto ꝛ absoluto. arg. l. ꝗct⁹. cū ibi no. per Cyn. Bald. ꝛ doc. C. de fide inſt. ꝛ qz rogitus inſtri imperfect⁹ nō facit fidē. vt. l. Luct⁹. in ꝓn. et ibi hoc no. Bal. et Ang. ff. de test. mili. ¶ Sz profecto his nō obstātib⁹ viſo dicto instō. ꝛ oībus diligēter consideratis teneo fidem illi instrumēto esse adhibendam. ꝛ me mouit primo qz illud instrumētum dz oia ſolennia que instrumentis requirunt. † Et ideo ꝙ ipso ꝓsumendū est vt in auc. de fide iustr. ſi vero mortant. ꝛ. l. cū ꝓcib⁹. cū ibi no. C. ō ꝓba. ¶ Scdo le galitas notarij. † Nā. vt mihi asserit ta bellio q̄ scripsit illud instm est legalis ꝛ fides ei⁹ instīs publicis adhibet iō ꝙ ipō ꝓsumēdū ē ꝙ legal'r scripserit. l. nō ois. ſ. a barbaris. ff. de re milita. ꝛ. l. ſi q̄s ex argētarijs. ſ. ij. ff. de edēdo. ꝛ ꝙ hoc. l. satis apte cū glo. ſ. ibi vl̄ alijs idē cijs. C. de falsis. ꝛ ꝙ ibi no. Bal. q̄ exēplificat illā glo. qñ notari⁹ q̄ ꝓfecit instm erat ꝓsona fide digna. Unde de eo ꝓsumit. ¶ Tertio obseruātia ꝗct⁹. Nā vt dz dicti fratres tenuerūt bona de q̄d⁹ instō sit mētio diuisa. ꝛ etiā alia bona ꝙ ipsos separatim ēpta iuxta quēstionē in instō descriptā ex quo presumit ita fuisse cōtractū celebratū ꝛ instm stipulatū. qz iuxta illud ouidij. erit⁹ acta probat. ꝛ. l. j. C. q̄ accu. nō pos. ibi et tūc ex euētu cause. ꝛ. l. rē nō nouā. l fi. C. de iudicijs ꝛ. l. ordinata. circa mediū. ff. de liberali cā. facit optime tex. l. l. ij. C. de ac q̄. pos. ꝛ glo. fi. l. l. quedā mulier. ff. de rei ven. q̄ dicit. † ꝙ si aliqs hz titulū in vna re. ꝛ reperit in possessiōe ꝓsumit esse in possessiōe vigore illi⁹ tit Sequētis em declarāt precedētia, l. ſi seru⁹ pluriū. ſ. fi. ff. ō leg. j. ¶ Quarto ꝙ hoc etiā adducit patiētia dictorū fratrū q̄ lōgo tēpore a die instrūēti ꝓfecti tenuerūt bona ꝙ eos acq̄sita ꝛ separatim possederūt. Nā ex quo tenuerūt illa bona diuisa ſe parata ab alijs tā longo tēpore ꝛ extat dictū instz. est ꝓsumptio ꝙ stipulatū ꝛ publicatū fuerit. ꝛ ꝙ hoc allego tex. cū glo. no. in. l. ſi maior. C. ꝙmuni diui. q̄ gl. vult elegāter. † ꝙ si sunt duo fratres vī socij qui tenuerint lōgo tpe res diuisas ꝛ vnus solus subijt onera ꝛ solus sensit commoda presumit etiam sine instīs facta diuiſio arg. l. cum de in rem verſo. ff. de fur. et. l. j. ſ. fina. ff. de aqua pluuiali arcenda. ꝛ. l. minus. C. de acq̄. pos. ꝛ pro hoc etiam facit. l. ſi filius. C. de peti. here. Et. l. qui aliena. ſ. j. ff. de acqui. here. ¶ Et pro hoc allego Baldum in d. l. qui in aliena. ſ. j. vbi vult. † ꝙ etiā quādo ius vl causa precedit patiētiaz. ꝛ patientia fuit lōgo tēpore futuro presumitur diuisionem fuisse factā. ¶ Itē hoc etiā vult Joan. de Imo. in. l. j. ſ. de nigꝫ. ff. de aqua plu. arcē. q̄ dicit ꝙ illa glosſa in. d. l. ſi maior est notabilis ꝛ sin

gularis q̄ vult ꝓpter ꝓmissuā patientiā longo tpe ꝑsumi diuisionē fuisse factā. Secꝰ si vnꝰ tantū patiētia interuenisset ꝓ hoc allego.l.si pater puelle.ꝛ q̄ ibi no.Cy.ꝛ doct.C.de inoffi.testa.Naz ibi in.d.l pe.ille actus diuisionis tēdit ad ꝑsumendū actū q̄ pōt tendere ad ꝑiudi ciū vtriusq; ideo in dubio ꝓsumit ꝓ pter patientiā longo tpe interueniētē. etiā vbi instrumēta nō interuenerūt.vt d.l.si maior.ergo multomagis in casu nostro hoc ꝓsumit.vbi instrumentum ꝟ ꝛ apparet esse confectū.ꝛ ideo ꝓ eo ꝓsumit.ꝛ maxime cū sit ꝯsuetudo iuri cō muni.ꝛ ix Bal.ꝛ Pau.de ca.intelligant illā gl.in.l.si maior.qñ non esset magna inequalitas q̄ ꝟ esse in casu nostro.tñ hoc nō obstat qz illa gl.procedit qñ eo tpe quo ꝑsumit facta diuisio fuisset in equalitas cū pactum in instrumēto ap positū esset ꝯmune vtriq; ꝛ potuisset ce dere ad ꝯmodū ꝛ incōmodū vtriusq;.d. l.si pater puelle.C.de inof.testa.iō stan dū est illi ꝓsumptioni q̄ ꝓsumit fa cta diuisio:put in instrumēto cōtinetur ꝛ in cōsequentiā ꝓ ipso instrumēto sit ꝑ sumendū. ¶ Quinto ꝓ hoc etiā adduci tur attestatio ipsiꝰ notarū qui deponit. vt ꝟ illud instrumentū vere fuisse stipu latū ꝛ ꝓ eū publicatū.vt in ipso cōtinet cui dicto in dubio standū est.vt.l.si quis
9 decurio.in fi.C.de falsis. ¶ †Nam licet nō credat dicto vnius testis.l.iurisiurā di.C.de testibꝰ.ꝛ.c.ix vniuersis.extra de testi.cū simi.tñ quando dubitatur si no tarius scripserit aliquod instrumentuz vel si fuit rogatus de forma in eo cōten ta tunc eis credit vt est casus ibi ꝟz bar. Ang.ꝛ doct. ¶ Sexto ꝓ hoc etiā facit lō ginquitas tpis. Nā cū illud instrumen tū factuz fuerit.Mcccxxxij.ꝛ sic fit trāſ actū lōgissimū tpis ꝛ factum sit antiquū.
10 †ꝛ testes sint mortui ꝑsumitur facile ꝓ eo qui possidet ꝓpter difficultatē ꝓba tionis.vt no.Inn.in.c.veniens.de verb. sig.ꝛ Bal.in.l.nō ignorat.in.v.col.C.de fructibꝰ.ꝛ litis expēsis.ꝛ in tñ inſactis leuior ꝓbatio reqrit q̄ ēt ꝑsumpta ꝓba tio sufficit.vt no.in.l.q̄ liberis.in ꝑn.C. de bo.pos.ſm tab.ꝛ no.Cy.in.l.j.de sen tētijs q̄ ꝓ eo qō interest. ¶ Et iō cum in casu qōnis nostre sit instrumentū publi cū scriptū manu notarij publici ꝛ lega lis.q̄ deponat ꝓ instro.ꝛ pres tenuerint bona vt in instro cōtinet.ꝛ factū sit anti quū in instro credēdum est. ¶ Septimo ꝓ hac parte adducit alia ratio.qz si est verū q̄ notarius tradidisset instrumētū partibꝰ vz vtriq; fratri suū de ꝓ se hec res nullā penitꝰ dubitationē haberet.
11 †qz fratres suscepto instrumento ꝛ non cōtradicēdo viderent approbasse dictū instrumētū.vt ꝓbat in.l.si filiusfa.ff.ad macedonianū ꝛta volūt ibi Bar.ꝛ doc. ꝛ Bar.in.l.q̄.n.§.j.ff.rē ratā haberi.ꝛ l.l. cū tabernā.§.idē q̄sūt.ff.de pig. ¶ Nec obstant argumēta.ō.in cōtrariū dedu cta. ¶ Et primo dum ꝟ q̄ dictū instm est falsum qz falsum est mutatio verita tis.ꝛ hic fuit mutata veritas qz tñdetur qō falsitas capit pluribꝰ modis ꝛ mari
12 me tribus. ¶ †primo modo largissime ꝓ omni eo q̄ nō est verū.siue adsit do lus siue nō.vt.l.is q̄ ducēta.§.vtrū.ff.de reb.du. ¶ Alio modo large ꝓ mutatio ne veritatis vt habet per tex.ꝛ gl.in.l. nec extra.C.de falsis. ¶ Tertio mō stri cte.et illud dicatur falsum q̄ incidit in aliquod capitulum legis cornelie.ꝛ do lose est commissum de falsis:vt.l.quid sit falsuz.ff.de falsis.ꝛ ibi hoc no.Bar.ꝛ Salt.in.d.l.nec exemplū. ¶ Et in casu nostro nō pōt dici q̄ sit falsum scdo vel tertio modo.qz nullus dolus notarij in teruenit.Et ix q̄stū ad verba videat esse falsum.ſm primum modū qz vī esse mu tatio veritatis ex quo notariꝰ asserit ꝑ tes apposuisse sigilla sua q̄ verū nō est. tñ q̄tum ad notariū pōt dici q̄ nulla sit falsitas.qz illa notarij ola suprascripta sigillis domini Antonij ꝛ sigilmūdi sūt roborata ꝛ sigillata debēt exponi.i.ro
13 boranda ꝛ sigillāda.†qz cū de natura si gillorū sit vt apponant in fine scripture. ꝛ no.in prin.vt manifestū est.ꝛ hoc etiā sentit.Bald.in.l.contractus.in.ū.col C. de fide instrumētorū.Et officiuz notarij scribētis instrumētū circa ea q̄ tangunt negocia seu factum partiū sit loqui per verba vel preteriti tēporis vel ꝑsentis. ꝛ nō futuri quia tunc non facerent fidē. si essent futuri temporis.argu.eorū que

habent in.l.si ex cau.C. de nō nu.pecu.& l.l.ū.C. de acqui.pos.& in.l ꝑdia ff.eo.tit. ¶Et iō ꝑsumit ex quo nō fuerūt apposita & spectabat ad partes apponere.ꝙ notarius fuerit rogatus a partib⁹ de scribēdo illa ꝟba.qz utiq; debāt sigillare.& sic sub spe future sigillationis.

14 ¶† Sicut in simili dr qñ qs ꝓfitet se habuisse pecuniaz aliqñ illa ꝓfessio est facta spe future numeratiōis vt in toto tit. C.de nō nu.pe.& in ti.C.ō dote cauta nō nūe. ¶Et ꝓ hoc allego etiā ꝙ in simili dixit no.Bar.in.d.l. predia.ff.de acquir.pos.

a ¶Subiecrāmateriā Adde do. alex.in consi.xxxiij. in iij.volu.& l ꝓsil.xl.eodē iij).volumi. pau.de ca. in ꝓsil.cxliij. incip.fabsitutio predicta bar.l.l. si in diē.in prin.de condi.& demō. bal.in .l.ū.l iij.co.ō ḣis q̄ pe.no.& l ru.C.de cōtrahē.emp. pe.ō ācḣa. in.c.nos q̄dē.de testa. ant.de bu. in.c.fi.de reſti.spo .multa ꝓ.d.alex. Ll.q̄ rome. de ꝟ.obli.

vbi dicit.† ꝙ si l instr̄o cō 15 tinet.titius dedit & vēdidit seyo fundū ꝓ precio centū ꝙ preciū ei dedit & numerauit & testes qui fuerūt l instr̄o.descripti dñt qō nulla pecunia in 16 † qō notarius nō dr dicere pecuniā fuisse nūerataz nisi l ꝓsenti sit pecunia. Tñ puto l casu nr̄o ꝟbaz esse doctrinā Bar.ꝓ ea q̄ no.Ludo.de Ro.in.d.l.ꝓdia.q̄ dr cōcordādo ḣas opinōes. Aut tabellio ponit ꝟba in instrumēto q̄ non possunt denotare nisi realē numerationē.seu alienū actū realē vtputa qz dicit ꝙ precium in ꝓsentia mei notarii numerauit &c. Uel dixit se vidisse nūerari.& tali casu nō sit vera opi.bar.sed Ang.& aliorum. ¶Aut verba notarii sunt q̄ nō denotāt de necessitate realē numerationē sed possunt se referre ad cōfessionē.& sic ad fictā numerationē.& tūc ꝓcedit opi.Bar. ¶Sz in casu nr̄o illa verba notarii.s.omniū sigillis roborata & sigillata nō sunt verba de necessitate denotātia verā sigillationē.qz nō dr notarius ꝙ viderit sigillari vl ꝙ in ꝓsentia sua fuerint sigilla apposita.ꝙ si dixisset falsum diceret.& ꝓpterea cū verba sua possint interpretari de sigillatiōe futura & sic assertiōe ꝓtiū singulare volentiū.Ita est interpretandū. ¶† Et ꝙ hoc si vex suadet etiaz 17 alia rō cōis q̄ est.ꝙ qñ pōt instrumētum sunari aliqua distinctione vel interpretatione non dr dici falsum.vt ꝓbatur ꝓ gl.no.in.l.iurisgētiū.§.ꝙ fere.& ibi hoc no.bal ff.de pac. ¶Et idē vult Bald.in 18 l.j.C.de sac.san.eccl.qui dr.† ꝙ quoties vnū verbū pōt importare falsitatē.& nō falsitatē.facimus coniecturā ꝙ nō importet falsitatē:& ita etiam tz Ange.de arc.in suo trac.malefi.l ꝟbo falsario.in ꝓn.ad qō,etiā alle.l.merito.ff.ꝓ so.& ꝙ no.Bar.in.l.gerit.in.v.col.ff.de acquirere. ¶Preterea pōt etiā dici ꝙ l casu nostro illa verba ꝓteriti seu ꝓsenti tpis intelligant de futuro.vz sigillata sunt. i.sigillare ꝓmiserūt.& maxime cum ille actus sigillatiōis cōsueuerit apponi in 19 fi.post verba notarii.† qz ꝟba debēt interpretari vt intelligant fm subiectā materiā.l. insulā.ff.de prescrip.ver.& l.l.ſi stipulatus.in ꝓn.ff.de vsur.& l.l.ſi vno.in prin.ff.loca.cuz ſi.maxime vt potiꝰ res valeat q̄ pereat.l.quoties.ff ō reg.iur. & ō reb⁹ dubiis & de ꝟb.ob.cū ſi. ¶Nec 20 hoc dr esse mirū.† qz ēt aliqñ ponit presens pro futuro.vt est ter.cū gl.in ꝟbo vult.de cōsecra.di.iij.peruenit.& di.iij. quādo quis.& preteritū etiam ponitur quandoq; ꝓ futuro & no.glo.de confec.

dī.ū.in Christo patri.in ẏbo.erim⁹.ꝛ ꝑ
teritū etiā ponit qñq; ꝑ futuro.vt.l.di.
ponderasti.ꝛ ibi gl.in ẏbo docuit q̄ ex
ponit.i.docturū ꝓmisit in.d.c.l epō pa
tri. ¶ Et ita in casu nostro illa ẏba sigil
lata sūt debēt vt dixi exponi.i.sigillare
ꝓmiserūt.ꝛ hoc mō ītelligēdo nullā fal
sitatē cōtinēt dicta ẏba.ꝛ sic cessant ola
ẏria:qz si ex pte cōtrahētiū postea defi
cit vl̄qz nō curauerūt apponere sua sigil
la.Ex quo etiā sine eis valebat.vel qz
tūc nō habebant sigilla ꝛ postea obliti
sunt ponere.nō ꝓpter hoc pōt dici ītru
mentū falsum.Et satis mihi hoc cōso
nare vl̄ qz si notari⁹ voluisset falsuz in
strumētū conscribere illa ẏba q̄ nō rele
uāt quicq; circa substātiā instrumēti.ꝛ
cōtentorū in eo non apposuisset eo mo
do quinimmo vt patere pōt cuilibet sa
ne mētis ꝛ deridēd⁹ esset q̄ ꝓtradiceret.
Iurta.l.sed an vltio.§.j.ibi.ꝫ istam sane
sniaz celsus elegāter dederit.ff.de neg.
gest. ¶ Preterea pt dici q̄ etiā si illa ẏ
ba notarū intelligerēt prout iacēt.vz 23
q̄ vere sunt sigillata tpe subscriptiōis
notarū q̄ est falsum.tñ ꝓpter hoc nō vi
tiaret instrumentū qz ex quo ita cōsue
tuz est q̄ notarū scribant instrumēta ꝑ
verba presentis vl̄ preteriti tēporis cir
ca ea q̄ ꝑtes facieda sunt pōt esse scri
ptū instrumentum sperans q̄ ptes exe
quent ea q̄ scripta sunt de earū cōmis
sione seu mādato ꝫ postea nō exequāt.
tñ ꝓpter hoc notari⁹ nō dz falsum ꝓmit
tere ꝛ ꝑ hoc allego q̄ elegāter no.Bal.
in.c.j.i fi.j.col.in ti.de feu.cogni.vbi di
21 cit.† q̄ si i ciuitate sunt tres cōseruato
res monete:ꝛ qñ fiunt solutiōes in cōi
cōsueuit notarius ponere nomina oīm
trium licet vnus sit absens ꝫ Hostiē.in
c.sat quāto.extra de his q̄ fiunt a prela
to.teneat q̄ nō valeat cōsuetudo tñ ip
se bal.ꝫ q̄ talis cōsuetudo excusat qñ
in ꝓiudiciū absentis nihil fit.Et idē di
cit Bal.eadē ratiōe defendunt notarū
perusū q̄ sūt rogati vltima die officū q̄
ad illā diē ponāt solutiones q̄ fiunt ip 25
sius masarūs:nā cōsuetudo ipsos excu
sat.ex q̄ nō inest ꝯmunicatio. Et idē se
quit Ang.de are.in suo tract.maleficiis.in
22 gl.in ẏbo falsario.l.j.col.i.fi.† Et iō cū

etiā in casu nr̄o illa ẏba notarū nō no
ceāt nec nocere possint ptib⁹ execusant
notariū ex q̄ est vt dixi talis ꝙsuetudo.
Nec ob.gl.l.i.si ex cautiōe.C.de non nu.
pe.ꝛ q̄ ibi no.ꝛ q̄ no.doc.l.i. p̄dio.ff.de
acq̄.pos.qz loquūt i actu q̄ dz celebrari
aī stipulationē vl̄ in ipsa si pōt.Sec⁹ si
est act⁹ q̄ solet post scripturz instrumētū
fieri vt i casu nr̄o. ¶ Et maxie hoc ꝓce
dit si notari⁹ q̄ vivit testificet hoc scrip
sisse de cōmissiōe partiū q̄ postea sigil
lare noluerūt vl̄ nō potuerūt qz nō ha
bebāt sigilla cōsueta. Cui dicto eēt stā
dū.l.si q̄s curio.cū ibi no.ꝑ doc.ꝛ ma
xie ꝑ Angel.C.de fal. ¶ Postremo ēt pt
aliter respōderi ad ea q̄ in ꝫrū dedu
cta sunt de falsitate q̄ etiā si instrm in il
la ꝑte p̄dicta esset falsuz.nec posset ali
qua distinctiōe vel cōsuetudine iuuari
tñ ꝓpter hoc nō tolleretur fides instru
menti in reliq̄ qz q̄ pars que dz falsa
est ꝑs materialis q̄ in facto cōsistit nec
est obligatoria nec intelligat de parte
formali.† tūc vtile pernutile nō vitiat 23
vt no.Bal in.l.nec exēplū.ꝑ illū ter.C.de
fal.Et.l.l.q̄to C.de fidei.lib. ¶ Sz in
casu nostro appositio sigillorū in instru
mēto publico est hmōi.qz de iure cōmu
ni nō debet sigilla instrumēto publico
apponi nec instrm ab eis sumit auctori
tatē nisi expressē partes dixissent instrz
aliter nō valere.vt no.elegāter Anto.
de but.scōm hostī.in.c.inter doc.in.vj.
col.in pn.extra de fide instru.q̄ dicit ēt
24 fm Inn.ibi† q̄ si sigilla fuissent appos 24
ta ꝛ corrupta ꝓpter hoc nō vitiaret in
strumentū.ꝛ maxime hoc ꝓcedit in Ita
lia ꝛ in locis vbi seruat ius cōe.qz in il
lis nō necesse neq; cōsueuit sigilla ptiū
apponi in istrumētis publicis.Et ideo
cū dictū instrumētū stipulatuz ꝛ scriptū
fuerit in districtu ꝛ dioces tridētina in
qua seruat ius cōe.nec est ꝙsuetudo cō
traria.nec ꝑ ptes actū fuit vt aliter nō
valeret dicēdū est illud instrumētū fuis
set in dubio stipulatū fm formā iuris q̄
ibi seruat.† qz quo ad formā ꝫct⁹ inspi 25
cit consuetudo loci in q̄ celebrat ꝑ l.j.
C.de eman.li.ꝛ ibi no ꝛ.l.ū.C.de fide in
stru.ꝛ ita no.Bald.in.l.contract⁹.in.ū.
col.C.de fide instru.Et docto.in.rub.ff.

de no.ope.nũ.cũ ſi. Nec ob. ſcõa rõ i cõ
trariũ allegata vz q̃ cõtract⁹ nõ fuerit 6
ꝓfect⁹ t abſolut⁹ per ſigillationẽ. vt l. ẽ
20 ct⁹. C. de fide inſtr. t qz in dubio ꝓſumit
perfectũ t abſolutũ ex quo ſtipulatum
fuit ꝑ notariũ arg. l. ſi ie. l ſi. ff. de teſta. 7
t ita voluit Bar. t doc. in ſimili in rub.
ff. de nouꝝ ope. nũtia. vbi dicũt q̃ ſi pro
ducit ſtatutũ in dubio ꝓſumit eſſe in to 8
tũ. t ſtatuẽtes nõ pl⁹ cõſtituiſſe niſi pro
bet ẽtiũ. ¶ Nec ob. ſi vz ſatis probat 9
ẽtiũ ex quo nõ ſunt appoſita ſigilla de
q̃b⁹ atteſtat notari⁹. qz illa ẽba notarij
declarãt q̃ illa ſigilla nõ debebãt appo
nt ad ſolẽnitatem vel ad formã act⁹ nu 10
merariã: ſed ad abũdãtẽ cautelã: vt ꝑz
dũ dixit no. t ad maius robur t firmita 11
tẽ t illa verba t firmitatẽ debẽt itelligi 12
27 maiorẽ. t qz culpa illa t repetit ẽtita-
tẽ appoſitã in ꝓcedẽti. l. ſeye. ¶. gayo ſe
ꝙ. ff. de fun. inſtr. t rõ ſicut abũdãs cau
tela nõ nocet. l. teſtm. C. ẽ teſta. ita omiſ
ſio abũdãtis cautele nõ vz viciare: ma 1
xime qñ omiſſio fit ꝑ partes qz tã ope-
ratꝝ oppoſitũ in oppoſito ſicut ꝓpoſitũ
in ꝓpoſito. l. hoc genus. ff. de cõd. t de
mon. t no. Bar. in. l. inter ſtipulantẽ. ¶.
ſacrã. ff. de ẽbo. oblig. ¶ Et propterea
nõ põt dici inſtrm imperfectuz. cũ in eo
nihil deſit q̃ ſit neceſſariũ ad ſubſtãtiã
vl̃ formã neceſſariã de iure vel de loci
cõſuetudine. ¶ Uñ ex p̃dictis cõcludo
dicto inſtro fidẽ eſſe adhibẽdã nõ obſtã
te q̃ in eo non fuerint per partes ſigil
la appoſita: et ita de iure iudicari non
ſolũ per iudices ordinarios: ſz etiã per
principes vel reges: aut ſacrã maieſta
tem imperialem iudicandum eſſet.

¶ Summariũ ſup ẽſilio. xxiij.

1 ¶ Inquiſitio falſitatis lane an t quo
modo fieri poſſit: numeris oꝫ⁹ ſequẽ-
tibus per totuz conſilium.

2 Inquiſitio regulariter de iure cõmuni
phibita eſt: qz vbi nemo accuſat iudex
condemnare non debet.

3 Ler vbi. C. de falſis dicens: q̃ ſuper fal
ſitate ꝓcedi poſſit quomodo itelligat.

4 Uerba alicuius proclamatiõis vbi nõ
conueniãt: ſbi nec eius diſpoſitio con-
uenire poteſt.

5 Falſi crimine accuſatus ſi vita defun-
ctus fuerit: an crimẽ extinctũ videat.

Repetũdarum crimine t maieſtatis iu-
dicio: etiam mortuis reis: cũ quib⁹ ni-
hil actum fuerit adhuc bona eoꝝ fiſco
applicari poſſunt.

Pena non põt ex aliquo delicto ab hẽ
redibus incipere exceptis criminib⁹ re
petundarum: t maieſtatis.

Uetigalium nomine commiſſa ad hẽre
dem tranſeunt.

Res efficitur fiſci vel illius: ad quẽ pe
na ſpectat: anteq̃ delinquens moriat:
ex quo pena amiſſionis rerum ipſoꝝ
iure committitur.

Uerba: punientur t damnabũtur: que
ſunt futuri tẽporis: ſententiã requirũt.

Teſtib⁹ plurib⁹ t dignioribꝫ credẽdũ ẽ.

Fama hominis vbi agitur t ꝓpti⁹o-
res eſſe debemus ad abſoluendũ q̃ ad
condemnandum.

¶ Conſilium. xxiij.

In chriſti noie

Amen Spectabiles t domi
ni pretores domus merca-
torum Requiſitus a Mat-
theo guagnino viro certe optimo t de-
fenſiões ſuas cõtra quãdã inq̃ſitionẽ ꝑ
vos t offm̃ veſtrũ formatã iurib⁹ t rõni
b⁹ apud tribunal veſtrũ cõprobarẽ. Cõ
fiſus ꝑmũ rõne ac vꝛa l oẽs humanita
te. deide vt amici t cliẽtis mei voluntati
ſatiſfacerẽ decreui l hiis ſcꝑtis allega-
tiões meas ad vos mittere que multis
omiſſis ea ſolũ attingũt q̃ veritatis t iu
ſtitie ſunt. Scio t eñ q̃ tãq̃ optimi ſa-
pientiſſimi iudices veritatẽ et inſtitiã in
hoc proceſſu ſicut in reliquis conſueui
ſtis. ſequi t amplecti curabitis: t vt cla
rius hec Matthei defenſio itelligat in
primis diſtinguẽda eſt in tres partes.
Prima eſt an de iure potuerit formari in
quiſitio ẽtia lanã vt vz vendita a Baptiſta
guagnino pri⁹ defuncto. Scõa an pro
batũ ſit legitime q̃ lana cõtra q̃ inqui
ſit fuerit falſificata. Tertia ſi fuit falſi
ficata. an ꝓbatũ ſit q̃ ꝑ Baptiſt. guagni
nũ falſificata fuerit. ¶ De prima non vi
mihi de iure dubitãdũ eſſe q̃ dicta in- 2
quiſitio formari nõ potuerit. t Nã re
gulariter inquiſitio eſt phibita de iure

cōi.qz ibi nemo accusat index nō dz condēnare.vt.l.rescripto.§.si qs accusatorē nō hz.ff.de mune.z hono.z ibi ōr in glos. mulier nemo te accusat.nec te cōdēno. z verba fuerūt xpi saluatoris.fallit in quibusdā in quib⁹ pōt inquisitionē pcedi vt hr per gl.Bar.z doc.in.l.ū.§.si publico.ff.ad.l.iul.de adul.z per glo.in.l. iū.§ pterea.ff.de suspe.tu.Et per Spec. in ti.de inquisitiōe.§.qñ aūt.in.iū.parte Spe.z p Cy.in.l.mulierē.C.si māci.ita fuerit alienatū ne pstituat.z p Bng.de are.l suo trac.malefi.in.§.glo.Sed iste casus ake falsitatis lane nō est de illis. vt ibi pz ergo sumus in regula predicta q p inquisitionē nō pōt pcedi contra dictā lanaz que ōr falsificata per.l.omnis diffinitio cū gl.ff.de reg.iur. ¶ Nec ꝓdictis obstat.l.vbi.C.de falsi.vbi vt dicit. 3 tq sup falsitate pōt pcedi qz illa lex loquit qñ ꝓncipaliter fuit accusatio instituta de falso.nō aūt fuit formata inquisitio.ita tz gl.ordinaria l.d.§.si publico. Et ita tenēt ibi Dyn.z Bar.per text.in d.l.vbi.C.de fal.ibi nec accusatori tm̄ et ibi hoc ēt tenēt Cy.z doc.vñ ꝓcludit q l casu nro nō potuit formari inqsitio sup lana q ōr falsificata.nec sup ea pcedi potuit z per cōsequēs nec cōdēnatio.tz absolutio sequi dz.Nec etiā obstat qdā proclamatio facta ex officio dnoz pretorū domus mercatorū Uerone in qua precipit q quelibet persona terreria et forēsis teneat facere vel fieri facere iustas bonas z legales mercātias.zc.Notificādo eis q fiet diligēs inquisitio.z si reperirent facere vel fieri facere vel cōmisisse aliquā fraudē vel falsitatē in dictis mercātūs punient arbitrio dnoz vicarū z cōsulū zc. ¶ Nā lz in ea pclamatiōe dicat q de eis fiet diligēs inqsitio.nō tm̄ per hec verba potuit nec pōt inquisitio formari.qz cū in tali casu inqsitio sit de iure prohibita nō potnerūt dicti officiales domus mercatorū p suaz pclamationē facere q pcedere possint per Iquisitionē.vbi de iure prohibita reperit. ¶ Et ideo illa ꝝba q de eis fiet diligēs inquisitio debēt intelligi vt non sonēt in vitiū.vz q ipsi officiales diligēter perquirent si mercantie facte erunt iuste bone z legales necne.non q procedatur per formā inquisitionis.Sed procedet ꝓ eos fm̄ formam iuris siue statutorū domus mercatorū Uerone. ¶ Nō em̄ officiales dicte domus habeāt pote statē pcedēdi aliter quā de iure vel ex forma statutorū ipsi⁹ domus permittatur.Et inquantū potuisset procedi vigore dicte proclamatiōis aliquo modo cōtra falsitatē cōmittētes mercantūs nullo modo potest in casu nro.vt pz ex ꝝbis dicte proclamatiōis que dicūt q si qui reperirent facere vel fieri facere vl ꝓmisisse aliquā fraudē vel falsitatem in mercātūs punient condēnabuntur zc. ¶ Nā nō est verum dicere q Baptista Guagninus fuerit repert⁹ cōmittere vel ꝓmisisse aliquā fraudē in dicta lana cū ipse iaz mortuus erat antēq formaret aliqua inqsitio iuxta.no.in.l.si bersatorē.C.de fideinst.z per Cy.in.l.lz.in fi.C. de acqui.pos.z.l.lapilli.i fi.ff.de rei vi. Et per Bar.z doc.in.l.§.in prin.ff.de acqui.pos.cū si.q sic etiā probat rōne 4 tvbi nō cōuenīūt verba proclamatiōis ibi nec eī⁹ dispositio potest cōuenire.vt l.hos accusare.§.olb⁹.ff.de accusa. Et l.itiū.§.toties.z ibi Bar.z doc.ff.de dam. infec.sed ꝝba pclamatiōis loquunt de repertis cōmittere vel cōmisisse falsitatem q mortuus ꝓuenire non pōt qz homo mortuus nō pōt dici qō reperiat.vt de se pz ergo zc.Item dīt dicta verba pclamatiōes punient.z ꝓdemnabunt arbitrio dnoz vicarū z ꝓsulū dom⁹ mercatorū z in amissione mercantiarū falsificatarū hz homo mortuus ꝓdemnari nō pōt.Immo sentētia lata ꝓtra mortuū ē ipso iure nulla.vt est casus in.l.pe.ff.q fnle sine appel.rescin.vbi sic ōr Paulus iurisc̄sultus.Cū qui in reb⁹ humanis nō fuit fnle dicte tēpore inefficaciter cōdemnatū videri.Itē respōdit cū qui in rebus humanis nō esset cū iudex dat⁹ est neq iudicis datione valuisse neq sententiam aduersus eū datā vires habere.Et ideo vigore dicte pclamatiōis procedi nō potuit cōtra dictū Baptistā prius defunctū minus etiam contra lanā predictaz pcedi potuit vigore dicte proclamatiōis.qz illa proclamatio vult

qđ cõdemnatio fiat cõtra illos qui falsitatẽ cõmiserũt arbitrio dñoꝝ vicarij et cõsulũ ꝛ in amissiõe. Ita qđ ꝟba ꝓdẽnationis debẽt formari cõtra cõmittẽtes falsitatẽ. ꝛ non cõtra lanã vt manifeste ptz ex verbis ipsi⁹ ꝓclamatiõis. Ex quibus tria sunt considerãda scz agẽs patiẽs. ꝛ id in quo patiens pati dz. et hec sunt primũ. s. agẽs iudices qui possunt cõdemnare. ꝛ isti sunt dñi vicarius ꝛ cõsules dom⁹ mercatorũ. Secundũ. s. patiẽs ꝛ iste est Baptista guagninus. Tertiũ. s. in quo patiẽs pati dz. Et hoc ẽ ipa lana. que dr falsificata. vnde cũ nõ reperiat patiẽs ꝛ sic subiectũ desposituz in quo possit cadere ꝓdẽnatio. merito nec in ipsa lana põt cadere ꝓdẽnatio. nec ꝺ ea potuit fieri principaliter inquisitio: qz vt dixi ꝓclamatio vult ꝙ cõdẽnatio ꝓncipaliter formet ꝛ fundet in persona falsificãtis. Et ꝙ pena falsificãtis sit ꝙ amittat lanã. Ita amissio lane est pena cõdẽnati. Cũ ergo Baptista nõ põt condẽnari in amissione lane. sequit qđ pena amissiõis lane nõ põt hẽre locũ. Inq̃sitio. n. ꝛ ꝓdẽnatio fieri debẽt ꝓtra delinquentẽ. ꝛ nõ ꝺ res que falsificate essent qz ille ml delinquerũt: nec eis ꝓneniunt verba: nec dispositio ꝓclamatiõis; nec etiã iuris cõis vt etiã statiz dicet. ¶ Et iõ cõcludit qđ dicta inquisitio formari nullo mõ potuit nec cõtra Baptistã qz iaz defunctus. nec ꝺ lanã: qz cõtra illaz procedi nõ põt. nec ipsa ꝓdẽnari. ꝛ istud est verissimũ sicut de⁹ est de⁹. Propter ea ꝙ de iure cõi nullo mõ potuerit inq̃ri nec cõdẽnatio sequi de aliqua falsitate que diceret cõmissa in dictis lanis ꝑ Baptistã guagninũ ꝓbatur manifeste ꝑ tex. in. l. j. C. si re⁹ vel accusator mortu⁹ fuerit. vbi dr. ꝛ ꝙ si accusatus de crimine: falsi vita functus est per hoc crimẽ extinctũ est ergo si ꝑ mortẽ Bapti. guagnini crimẽ falsi assertũ fuit extinctũ sequit ꝙ nõ põt formari inquisitio nec potest ꝑ eã sequi cõdẽnatio prius extincto falsi delicto. Ad idẽ est tex. in. l. ij. eo. tit. vbi dr ꝙ etiã si quo ad cõmodũ pecuniarium. ꝛ sic penam pecuniariã procedatur super crimine falsi. ꝙ mortuo illo q̃ dicitur falsum cõmisisse non potest amplius procedi in dãnũ defuncti vel eius heredẽ: sed aduersus aliũ qui vellet vti illa falsitate bene procedi posset. ¶ Uñ ibi est casus apert⁹ qui decidit questionẽ nr̃am. vz ꝙ mortuo iã Baptista guagnino qui dr lanã falsificasse nõ potuit nec potest procedi ad inquisitionez: nec ꝓdemnationẽ in dãnum ipsius vel eius heredũ cum crimẽ qđ si imponitur. sic ꝙ fuit per eius mortẽ extinctum est etiã quo ad penã pecuniariam vt ibi dicit. ¶ Postremo de hoc etiã allego tex. aptum qui nullo modo põt respõderi in. l. ex iudiciorũ. ff. de accu. Cuius ꝟba hic pro consulibus subũciunt. ꝛ fuerũt modestini iurisconsulti. Et iudiciorum publicorũ admissis nõ alias transeunt aduersus heredes pene bonorũ ademptionis quam si lis cõtestata ꝛ cõdemnatio fuerit facta. ¶ Exceptio repetũdarũ ꝛ maiestatis iudicio. que etiã mortuis reis cũ quibus nihil actũ ẽ adhuc exerceri placuit vt bona eorũ fisco vẽdicẽtur. adeo vt diuus seuerus ꝛ Antonius rescripserũt ex quo quis aliqđ ex his causis crimẽ ꝓtraxit nihil ex bonis suis alienare aut manumittere cũ posse. Ex ceteriq̃ ꝟo delictis pena icipere ad heredẽ ita demũ põt si viuo reo accusato mota est licet nõ fuerit cõdẽnatio secuta. ¶ Uidetis ergo ex hac. l. ꝙ vbi viuo reo accusatio nõ est mota vel inq̃sitio recepta. q̃ loco accusatiõis succedit. ibi potest inq̃ri. vt habet in. c. qualiter ꝛ qñ. el ũ. de accu. ꝛ nõ põt pena ab heredibus incipere ex aliquo delicto exceptis criminibus repetundarum. et maiest. de quibus in d. l. ꝛ iudiciorũ. ꝛ alĩs de quib⁹ ibi ꝑ gl. ꝛ per gl. in. l. j. C. si re⁹ vel accusator mortuus fuerit de quib⁹ nõ est crimẽ falsitatis sup quo formata est inquisitio que formari nõ potuit nec debuit ex asserto delicto Baptiste guagnini iã defuncti ꝛ dãnũ ei⁹ heredis vt manifeste dr in. d. l. ex iudiciorũ. ¶ Nec predictis obstat. l. cõmissa. ff de publi. vbi dr. ꝛ ꝙ cõmissa vectigaliũ nomine ad heredẽ transeũt ꝛ cõmissi persecutio sicut aduersus quẽlibet possessorẽ si aduersus heredẽ ꝓpetit qz illa lex cum simili loquitur quando pena amissionis rerum cõmittitur ꝛ

lege vel a statuto ipso iure sine cõdẽnatiõe. quo casu pena tũc trãsit ptra hẽredẽ. ita loquit. d. l. cõmissa. fm Bar. l. d. l. iudiciorũ. & idẽ no. Bal. l. l. j. C. ne ex delictis defunctorũ. & Bar. de salv. l. l. j. C. si reꝰ vel accusator mortuus fuerit. Et est nõ ꝫ casu. & qr res tã est effecta fisci vel illiꝰ ad quẽ pena spectat anteq̃ moriat deliquẽs ex quo pena amissiõis rerũ cõmittit ipso iure & hoc pbat text. in d. l. cõmissa. ibi nã id q̃ ꝯmissum est statim desijt eiꝰ esse qui crimen contraxit. ¶ Sz qñ pena nõ imponit ipso iure. sz requirit snia. tũc mortuo delinquẽte non potest amplius procedi cõtra bona vel eius hẽredem nisi in casibus exceptuatis de iure cõi & ex forma etiã dicte proclamationis requirit sententia cõdemnatoria. vt patet ex verbis ipsius proclamatiõis. ibi puniẽtur & dãnabunt que verba sunt futuri temporis. et requirũt sententiã. vt not. gl. nota. & ibi per doct. in. l. in criminali. C. de iurisdic. omn. iudi. cuz similib. ¶ Uñ ex oib. predictis cõcluditur q̃ nullo modo potuit de iure nec ex forma ꝑdicte proclamationis formari dicta inquisitio cõtra dictã lanã ex aliqua asserta falsitate que dicat ꝯmissa p dictũ Baptistã guagninũ. Et hec satis sufficiũt p absolutione factẽda a dicta lana & Mattheo heredi dicti Baptiste. qr seq̃ cõdẽnatio nõ põt. ¶ Sz in olbus dubñs vt partib. suprascriptis satisfiat dicã etiã sup eis. ¶ De scõa itaq̃ parte. vz an pbatũ sit legitime q̃ lana ptra quã inquirit fuerit falsificata. ¶ Et sup hoc solet dici q̃ vbi testes examinati sunt in cã sicut fuerũt hec p vtraq̃ pte qñ tu iudex magis scire debes quãta fides sit testib. adhibẽda vt. l. iij. §. j. ff. de testib. ¶ Uñ cũ tota hec inq̃sitio & defensio Mattheꝰ cõsistat ex dictis & attestatiõib. testiũ tñ Uos dñi indices scire potestis quãta fides sit testib. adhibẽda. Et pfecto dici põt q̃ multis ex dictis testib. assumptis ex officio nõ ẽ adhibẽda fides. vz primo scõo et tertio q̃ deponũt solũ de trib. vellis lane augustane. hec em est minima q̃titas respectu lane vẽdite. potuissent em p errorez illi tres velli fuisse immixti i alia lana. ¶ Itẽ scõo & qrto nõ est adhibita fides qr dicũt q̃ Laurẽtiꝰ & Gabriel tẽpore q̃ insaccabat dicta lana in domo Baptiste guagnini conq̃rebãt de imixtiõe dicte lane. Cuius q̃ũ deponũt testes pducti per dictũ Mattheũ. ¶ Itẽ dictꝰ quartꝰ testis et vltimꝰ minime pbãt qr dñt se nescire si dicta lana fuit falsificata. & ꝛc. Item dictũ sexti septimi et octaui testis nõ pbat q̃ falsitas fuerit ꝯmissa. qr dicũt q̃ qñ partierunt dictã lanam martiagã inuenerũt in ea lanã augustanã. nec dñt q̃ hec mixtura fuerit facta per aliquez alo falsificãdi. Si em fuisset ipsa mixtura facta per ipos emptores nõ fuisset falsificata qr hoc fieri potuisset. Uñ nõ seq̃t. illi tres testes deponũt q̃ erat lana augustana mixta cũ martiaga. ergo erat falsificata: qr nemo ipsoꝝ deponit q̃ falsificata fuerit. Item dicti testes sunt psone viles scz facchini & portatores lanarũ. et testes pducti pro Mattheo guagnino sunt plures digniores. ¶ Uñ eis magis ẽ credẽdum. p. d. l. iij. §. j. & l. ob carmẽ. §. si testes. ff. de testi. cũ simi. ¶ Itẽ qr dicti testes Mattheꝰ dñt plus milioza. magis em plus ẽ q̃ si ipe vẽditiõis dicte lane. & ẽt ipe ptiõis dicti ẽptores si sciuisset fuissent pẽsti ꝫ dicta falsitate ꝫ ipz baptistã dũ viuebat: sz hoc nõ fecerũt. qr nõ erat vex. sz ũmũ post

a ¶ Credẽdũ. ad hnſ ꝯclusiõis & totiꝰ cõsilij materiã vide do. Alexãdꝝ imola i cõsilio. xlij. i iij. volu. et in. l. iij. ff. de testi. & i cõsil. xciij. eo. iij. volum. Spec. l tit. de testi. §. postq̃. bar. in. l. ob carmẽ. §. j. eo. tit. bol. in. l. testiũ. l pe. col. C. eod. cano. in. c. nra. eo. tit.

gius mortē qñ connēcti fuerūt ad soluē-
dū pecuniā p dictis lanis emptis per
eos. Et ideo cū dicti testes Matthei di 8
cāt verisimiliora potiꝰ est eis credēdū.
vt.d.l.ob carmē.§.fi testes.ff.de testibꝰ.
¶ De vitia pte si fuit falsificata dicta 9
lana an pbatū sit q falsificata fuerit p
ipm Baptistā guagninū. Et ex ꝓdictis
prime apparet q nō. Qui enī dolū di-
cit dolū pbare dz l.q̄ries.§.q̄ dolo.ff.de 10
pbatio. et pbari dz dolꝰ perspicuis in-
dicijs.vt.l.dolū.C.ō dolo. Sz certe stāti
bus pbatiōibꝰ et attestatiōibꝰ pductis 11
p pte Matthei non pōt dici q sit pbatꝰ
aliqs dolꝰ vel aliqua falsitas ex pte di- 12
cti Baptiste guagnini. Imo est pbatū cō 13
trariū si singula dicta testiū recte ꝑside
rētur. ¶ Et eo magis q in dubio ma- 14
xime l rali cā vbi agit de fama hois po
tiꝰ debetis esse prompti ad absoluēduz 15
q̄ ad cōdēnandū. l. arianus. ff. de act. et
obli. et l. fauorabiliores. ff. de reg. iur. cū
simi. Et melius est nocētē absoluere q̄ in
nocētē cōdēnare. l. absentē. in pnc. ff. de
penis. ¶ Ex ꝓdictis itaq; oꝫ cōcludi- 1
tur q vos dñi ꝓtores domꝰ mercatorū
debetis deū pre oculis habēdo pnūcia
re formari nō potuisse dictā inq̄sitionē
nec sup ea pcedi. Et inquātū pcedi po
tuisset. q nullo modo cōceditur q ipm
liberare debetis ꝛc.

¶ Summariū super consilio.xxiiii.

1 ¶ Electi ad summandū et aptandum
estimum an potuerint mādare notario
suo. q alicuius estimo vnū cētū addat:
et an dictꝰ notariꝰ: qui addidit falso te-
neatur: et puniri possit: numeris oꝫ se
quētibus per totum consilium.

2 Uerbū aptari: siue aptandi significat: q
possit et fieri additio. vbi aliqd deficiat.

3 Clausula: prout est necessarium: in casu
consiliū quid importet.

4 Protocollū siue ibreuiatura qñ ab in-
strumento inde releuato discrepat: p
tocollo: siue imbreuiature stādum est.

5 Interpretatio et declaratio alicuius cō
missionis per vicinia facte ad ipsam vi
cinia spectat.

6 Falso ad hoc vt quis teneat: dolus re-
quiritur.

7 Dolo esse nō dr: qñ quis mouet ad ali-
quid faciendū propter aliquā cām: siue
iusta seu iniusta fuerit.

Error iuris licet non excuset: tamen vbi
de dolo agitur: quelibet ignorātia etiā
iuris excusat.

2 Ignorātia iuris nō excusat ppter mili-
tiā rusticitatē vel ferū: qñ quispiā facit
illicitum iure nature phibitū: puta fu-
ratur: occidit: ꝛc.

10 Ignorantia iuris lz sit lata culpa: lata
tñ culpa dolo nō equiparat. ex quo do-
lus requiritur.

11 Dolo quo casu quis esse ꝓsumatur: nisi
contrarium probetur.

12 Conscientia hominis soli deo nota est.

13 Argumentum nomine bonum est.

14 Confesso cum sponte mitius agitur.

15 Notarius faciēs aliquod mandato su-
periorie pena falsi non tenetur.

16 Dolo nō vr esse qui iudicis vel superio
ris iussu circa officiū suum aliqd facit.

¶ Consilium.xxiiii.

IN christi no-
mine † ac inuocata spūs
sancti gratia. Uisa accu-
satiōe producta contra di
ctos Dñicum et Christo
forū electos ꝛ ꝯ dñm Cominum notis.
et visis eorū defensiōibus ꝛ visa cōmis-
siōe data dictis duobꝰ electis ꝛ declara
tione facta in publica vicinia. pro deci
sione presentis ꝙsultatiōis duo sint exa
mināda ex quibꝰ apparebit decisio triū
dubiorū. super quibus cōsiliū queritur.
¶ Primū an dicti Christoforus ꝛ Dñi-
cus electi ad summandū ꝛ aptādū esti-
mum potuerint de iure mādare nota-
rio suo. vt adderet vnuz. c. estimo magi
stri Francisci phyſici ita vt pro hoc nō
possit nec debeat de falso puniri. ¶ Se
cūdum an dictus notarius de falso te-
neatur. ¶ Circa primum dicendum est
breuiter q dicti electi potuerunt māda
re notario vt adderet dictum. c. estimo
magistri Frācisci q pbat primo ex ver
bis commissionis eis date per publicā
vicinia. nām ordinatū fuit per. d. vici
niā q per ꝓdictos electos fieri debeāt
summari ꝛ aptari in omnibus prout est
necessariū. ꝛ sic de eis est data potestas

aptādi rōnes estimi put est necessariū. 2
tnā verbū aptari siue aptādi significat
q̄ possit etiā fieri additio vbi aliq̄d defi
ciet etiā correctio maxime q̄ ōt l olbus
3 ⁊ put est necessariū vt pbat l.l.nō solū. 6
§.q̄ primipillū.ibi q̄ recte adaptans.ff.
de excu.tut.⁊ l.l.itē venit.§.adaptāda.
ff.ō peti.here. Et ō cū ⁊casu nostro fue
rit necessariū addere illud.c.tum.q̄ ap
paret de errore p̄ policias siue quinter.
nos estimatorū in q̄bus estimatus erat
dict⁹ magister Frācisc⁹ in.cc.lib.q̄d⁹
in dubio videt esse standū tanq̄ ptho 7
4 collo.⁊q̄ q̄n ptocollū siue lbreuiatu
ra discrepat ab instrumēto inde relcva
to stādū est ptocollo siue imbreuiatu
re.vt est gl.not.in aut.de tabellionib⁹.
§.illud.in ꝟbo ptocollū.⁊ no.Bart.in
l.sempronius.ff.de lega.ii. Tum etiā q̄
apotheca dicti magistri Frācisci cū re
bus in ea existētib⁹ vt in facto ꝓponit
erat valoris mille ducatis.Seq̄t q̄ di
cti electi habuerūt ptām addēdi illud
capitulū.q̄ erat cōueniēs ⁊ necessariū
ita aptare estimū dicti magistri Frāci
sci rōnib⁹ p̄dictis. ¶ Scō hoc ēt pbat
q̄ dū esset ꝓpositū i vicinia q̄ dicti duo
electi fecerāt addere dictū.c.p notariū
suū estimo dicti magistri Francisci fuit
obtētū ⁊ declaratū ab omnib⁹ vno tātū
excepto q̄ dicta electio dictor̄ duor̄ se
extēdit ad ꝟ vt potuerint addere dictū
c.⁊ sic q̄ ipsi habuerint libertatē vigore
siue commissiōis addēdi dictū.c.⁊ q̄ dñ
fecerūt.⁊ q̄ illa additio.d.c.per dictos
duos electos facta estimo dicti magi
stri Frācisci fuerit dū facta ⁊valeat ⁊ te
neat. Imo etiā deliberauerūt dicti ō 8
vicinia suscipere in se predictū iudiciū
expēsis suis pro dictis accusis ne homi
nes sui de bono opere dilapidarentur.
Ex quibus apparet manifeste q̄ dicti
Christopho.et Dñic⁹ potuerūt addere
vel addi facere dictū.c.vigore siue ꝓmis
5 siōis.⁊q̄n interpretatio ⁊ declaratio di 9
cte ꝓmissiōis p̄ vicintā facte spectat ad
ipsam vicinitā.vt.l.in ambiguis.ff.de re
gu.iur.vbi sic ōt in ambiguis orationi
bus maxime ei⁹ sula spectāda est q̄ eos
ptulisset.p hoc.l.nerati⁹.c.ti.⁊.l.ñ.c.ō
legi.⁊.c.cū venissent.extra ō iudicijs.et
l.ab executore.in p̄n.⁊ q̄ ibi no.p glo.⁊
doct.ff.de appel.cū simi. ¶ Tertio hoc
etiā pbat alia rōne ēt si verū esset q̄ in
dicta cōmissiōe facta dictis duob⁹ ele
ctis nō ⁊tineret q̄ potuissent addere di
ctū.c.tñ ō falso nō tenerent.⁊q̄ ad hoc
vt q̄s de falso teneat ꝛeqrit dol⁹.vt est
ter.in.l.nec exemplū.C.de fal.⁊ ad hoc
not.gl.q̄ dicit q̄ falsum sine dolo nō cō
mittit ⁊ ibi doct.Sz in casu nostro dicti
duo electi nō fuerūt in dolo vt stat l oste
dā.ergo de falso nō tenent. ¶ Qō aūt ⁊
dolo nō fuerint pbatur sic.⁊quoties q̄s 7
mouet ad aliq̄d faciendū ꝓpter aliquā
causam siue iustā siue etiā iniustā nō ōt
esse in dolo.vt est ter.no.in.l.igit.§.f.ibi
⁊ gñal⁹ dicendū est.ff.de libe.cau.⁊ no.
gl.in.l.plagū.ū.in ꝟbo iustā.in p̄n.C.ad
l.fauiā.de plagiarūs.⁊ gl.fi.in p̄n.in.l.
j.in fi.ff.de abigeis.Sz dicti duo electi
moti sunt ad credēdū q̄ habuerūt pote
statē addēdi vel addere faciēdi dictū.
c.⁊ sic corrigēdi dictū estimum magistri
Frācisci ꝓpter illud verbū aptari post
tū in sua cōmissione ex eo q̄ inuenerūt
in policijs siue quinternis estimatorum
qū dict⁹ magister Francisc⁹ erat estima
tus in.cc.lib.maxime attenta apotheca
dicti magistri Frācisci cū reb⁹ in ea exi
stētib⁹ q̄ causa fuerūt iuste ⁊ etiā q̄n fuis
sent iniuste.tñ q̄ moti sunt ꝓpter illas
causas.vt dicūt in̄ defensionib⁹ suis nō
dicerēt esse ꝓpter doc⁹ aliqūs dolo.vt
d.l.igit.ff.de li.causa.⁊ ꝓptereā nō te
nent de falso.vt.d.l.nec.exēplū.C.ō fal
sis. ¶ Nec pōt eis imputari qū ipsi er 8
rauerint in iure si de iure ex dicta ꝓmis
siōe libertatē addēdi nō habebāt.⁊q̄ ig
regulariter iuris error nō excusat.vt.l.
ū.⁊.l.error.⁊.l.regula.in p̄n.ff.de iur.et
fac.igno ⁊.l.ū.C.eo.ti.cū simi.tñ vbi de
dolo agit q̄libet ignorātia ēt iuris excu
set.vt.d.l.igit §.j.de lib.cau.⁊ no.gl.no.
in.d.l.plagū.ū.et gl.fi.in.d.l.j.in.fi.ff.de
abigeis.⁊ etiā gl in.c.fi.p illū ter.in ti.
de.l.corradi.in vsi.feu. ¶ Et si dicat er 9
go in ol maleficio in quo reqrit dol⁹ nō
q̄ aliqs puniet.q̄ semp q̄s se excusabit
dicēdo qū hoc fecit errādo l iure qū vī
esse absurdū. ¶ Ad hoc rñdet fm Ang.
in.d.l.plagū.⁊ aliqū quis facit illicitum

phibitū iure nature.puta furaꝫ occidit ifert iuriā vl̄ similia facit.ꝛ tūc iuris ignorātia nō excusat ēt ꝓpter militiā rusticitatem vel sexū.vt.l.venia.et ibi gl.C.de in iuvo.qꝛ ōr error iuris naturalis.vel quaſi naturalis in quo nemo excusaꝫ.vt vult ibi gl.ꝛ no.ēt gl.in.l.fi.ff.de publ.ꝛ glo.fi.in.l.error.ꝛ in.l.regula.in ꝓin.l gl.magna.ꝛ in gl.in ꝟbo q̄busdā.ad fin.ff.de iur.ꝛ fac.ign.ꝛ gl.magna.l.l.si q̄s in tātā.in.ū.q.C.vñ vi.et gl.in.c.cū illoꝝ.ad fi.in ꝟbo ad ptitā.ō sen.exc. et iste nō est casus nr̄.qꝛ hic nō tractaꝫ de errore in iure naturali vel q̄si.

¶Aliqñ q̄s facit actū illicitū solū de iure cōi et tūc aut est certū q̄ errauerit id ē ꝓ errorē illud illicitū cōmisit ꝛ tūc excusaꝫ ꝓpter talē ignorātiā ꝛ errorē. ꝛ qꝛ ly ignorantia iuris sit lata culpa.vt.l.late.ff.ō ꝟb.sig. tñ lata culpa nō eq̄parat dolo.ex quo dolꝰ requirit.vt.l.si q̄s id q̄.§.dolū.ff.de iurisdom.iudi.ꝛ l.l.in.l.comc.ff.ad.l.cor.ō sic.ꝛ ꝓbaꝫ ꝓ gl.ordi.l.l.si q̄s l tātā.in.viij.q.j. partis.C.vñ vi.ꝛ ly Ang.l ō.l plagū.ꝛ Bart.l.l.j.ff. si q̄s testamēto liber ē iussus fuerit.ꝛ hoc ꝓbaꝫ l.ō.l.igit. ff.ō lib.cau.cū alīs iuribꝰ.ē.ad ly alle.

¶Aut est certū ꝛ q̄ non errauit ly fuit in dolo ꝛ iste casus nō hz dubiuz.

¶Aut dubitaꝫ an errauerit vel nō.ꝛ tūc in dubio ꝑsumit fuisse l dolo nisi ꝓbet ꝛriū q̄ ipse errauerit fm Ange.in.ō.l.plagū.q̄ dicit qō hoc fuit ō mēte Jaco.but.p.l.j.C.ō sacrijs. ¶Sz q̄r probari poterit iste error.ꝛ sic q̄ fecerit actū illicitū potiꝰ ꝓ errorē q̄ ꝓ dolū ꝛ cū ꝛsciētia hois soli deo sit notū.vt isti.ō act. §.alie.in gl.ōt Ang.i.ō.l plagū.q̄ ly cōstare poterit ꝓ suū iuramētū purgatiōnis.vt.l.marcellus.ff.rerū amota.et.l. ꝓsenti.C.ō lis q̄ ad eccle.cōsu.ꝛ.c.j.de purga.canonica.ꝛiūctis aliq̄bꝰ verisimilibꝰ cōiecturis. ¶Et ō dico in casu nostro.ēt si ō iure nō fuisset licitū dictis duobꝰ electis addere vel addi facere illud.c.estimo magistri Frācisci q̄ est falsum vt ptz ex ꝓdictis. Tñ ex quo nō cōstet de dolo exꝑsse:nec de errore exꝑsse: ly sumꝰ in dubio dicēdū est q̄ in hoc sit stādū iuramēto eoꝝ purgatiōis:ex quo ꝛcurrūt verisimiles ꝛiecture q̄ potius errauerint q̄ in dolo fuerit. ¶Ꝛriu ē: qꝛ ꝟba ꝛmissiōis sue nō sunt clara in ly q̄ nō possint addere estimis. Jmmo potiꝰ sonāt in ꝛriū ibi dū ōr ꝛ fieri debeāt summarū ꝛ apta in omnibꝰ put est necessariū. ¶Jtē qꝛ missi asserūt facti narratiōe ꝓcedēti q̄ huiusmodi officiales solēt appellari correctores ꝛ summarū: ꝛ sic ex eo q̄ appellant correctores.ꝓsumptio est q̄ habeant ptātē corrigēdi: ꝛ qꝛ bonū est arg.a nolc:vt.l.a nullo.et ibi gl.ꝛ doc.C.de ferūs. ¶Jtē qꝛ in policys ꝛ q̄nternis estimatoꝝ erat estimatus magister Frā.in.cc.lib.ꝛ in lib.estimi solū.lx.ꝛ sic verisimiliꝫ ꝓpter istā varietatē potuerūt credere qō error iteruenerit ꝙ ea q̄ dicta sunt.ē.circa ꝓncꝰ. quē errorē volnerūt corrigere. Jtē ly maxime verū videt:qꝛ dicta apotheca cuz rebꝰ in ea existētibꝰ in tātū debebat estimari:vz in.cl̄xv.lib.ꝛ in plus ꝓut in facti narratiōe affirmaꝫ. Jtē qꝛ magister Frāci.recusauit iurare tpe estimi facti ꝓpter qō est magna ꝛtra eū ꝓsumptio. ar.l.manifeste.cū ibi no.ff.de iureiurā.

¶Jtem qꝛ dicti duo electi accusati nō negauerunt se fecisse addere dictū capitulum:immo confessi sunt:ꝛ propterea q̄ ita confessi sunt.videtur q̄ in dubiis pro eis in meliorē ptē sit interpretādū:ꝛ qꝛ mitius agit cum spōte cōfitente.

a ¶Spōte cōfesso. Sz nūq̄d si absoluaꝫ ꝓdēnari possit. vō ad hoc Bal. in.l.si q̄s l ly.in.j. col.vl.q̄ro vnum.C.de epis.ꝛ cle.q̄ ꝛte negatiuz tenere videt.

vt nō.glo.v.q.j.in summa.ꝛ gl.ū.q.j.in pmis.ꝛ glo.in.c.de hoc.eꝫ de symonia. Ex quib⁹ omnibus cōiecturis presumi debet in dubio in casu in quo vere non habuissent dicti duo electi licentiā addendi q̄ illā additionē fecerunt poti⁹ p errorem credentes se hoc posse facere q̄ p dolū:ꝛ ꝓpterea de falso l quo dol⁹ requerit vt dixi nullo mō tenent. ¶Ex his itaq; omnib⁹ concluditur circa primum dubiuz q̄ dicti duo electi potuerunt mandare notario suo qō adderet vnum centū estimo magistri Frācisci. ¶Et etiā si de iure hoc non potuissent de falso nō tenerētur ipsis iurantibus q̄ dolose hoc addere non fecerunt:sed 1
qz credebāt se hoc posse facere vigore
15 sue cōmissiōis. ¶†Circa scōz an dict⁹ notari⁹ de falso teneat ꝛ puniri possit. ꝛ circa istud nō expedit insistere:qz ei⁹ decisio patet ex his q̄ dixi l precedenti dubio. Nam si dicti duo electi q̄ mādauerunt dicto notario suo:vt dictū.c.estimo magistri Francisci habuerūt istam potestatem ꝛ libertatē:vt dixi.S.nō est dubiū q̄ etiā ipse notarius potuerit addere illud centum vigore dicti mandati.ꝛ istud non habet dubitationem. Sz 4
si dicti duo electi nō habuissent dictaz potestatem mandandi vigore suecommissionis et credidissent habere hanc potestatem.adhuc notarius non teneretur:qz ille rationes que induxerūt illos duos electos ad credēdū q̄ possent mandare vt adderet vnum.c.potuerūt etiam notarium inducere:qz est eadez ratio in vtroq;. Nā sicut ipsi duo electi non tenerent ita nec notarius. ¶Sed dico plus etiam si dicti duo electi non habuissent potestatem mandandi:nec etiam aliquam iustā causam ita q̄ fuissent in culpa vel in dolo de mandando notario suo facere addi illud centum. Tamen adhuc ipse notarius su⁹ q̄ addidit illō centum de falso non teneret: ex quo fecit de mādato illoz̄ duoz̄um
16 electoz̄ quoz̄ erat notarius:† qz qui iussit iudicis vel superioris aliq̄d facit 2
circa officiū suū non videtur dolo malo facere:qz necesse habet parere:vt ē casus in.l.nō videt.ſ.qui iussu.ꝛ ibi gl. ff.de reg.iur.ꝛ.l.ad ea.cū glo.ꝛ.c.q̄ qō de reg.iur.in.vj.cū similib⁹.nisi ꝓbaret q̄ in dolo fuerit q̄ in dubio nō presumitur:vt.l.quoties.ſ.qui dolo.ff.de ꝓba. Ad eum enim notariuz non spectabat intelligere si ea que mandabātur p dictos electos suos superiores circa officiū eorum:scz estimi mādari poterat in dubio eis obedire tenebatur:vt dictis iurib⁹.ꝛ propterea in dubio in dolo aliquo non presumitur ꝛ de falso nō tenetur:nec cōdemnari potest:immo ipse.ꝛ p̄dicti duo electi absolui debent a dictis imputationibus de falso.

¶Summariū sup cōsi.xxv.

Accusato si per vnū ex iudicib⁹ denūciatū fuerit:q̄ fugeret:quoniā capi volebat:an ille qui promisit ipsum sub pena presentare:ꝛ sic p eo fideiussit:liberatus sit:numeris omnibus sequentib⁹ per totum consilium.

Fideiussor in causa criminali capi p̄t ꝛ etiā de iudicio sisti:vel de presentādo accusatum de crimine:ꝛ si in certo q̄ti tate promiserit:de ea tenetur.

Fraus ꝛ dolus alicui patrocinari non debent.

Legē frustra invocat:q̄ cōtra eā facit.

¶Consilium.xxv.

In christi † nomine amem. Cum per ser Jacobum ꝛ Christophoꝝ habentes merum ꝛ mixtū imperiū p dimidia pcederet ꝙ Martinuz accusatū de furto p̄fat⁹ Martin⁹ fideiussorē 6 ducatis ducētis p̄stitit 6 se qñ cūq; p̄ntādo ser Jacob⁹ cui re vera de facto cōstabat.mittit officiales ad ipsuz capiēdū de qua re Martin⁹ p Christophoꝝ consortē ser Jac.certioratus fugā arripuit. Fideiussor demū requirit vt illū p̄sentet q̄ dicit se nō posse illū nec teneri presentare:qz principalis p quo fideiussit fugam arripuit dolo ꝛ suasu ꝛ fraude alteri⁹ iudicis vcz Christophori. Dubitat an fideiussor ser Jaco.teneat pro dimidia. ¶†Circa p̄mū non est dubiū q̄ potest accipi fideiussor in causa criminali:ꝛ etiam de iudicio sisti vel de presentādo accusatū de crimi

ne:ꝛ ſi pmiſit l certa ꝓti tate in illa ẽm tenet fide iuſſor:ª vt eſt text.in.l.ꝟ.l fi.cũ ſeq.ff.q̃ ſatisda.cog. ꝛ pbat.l.l.ſi q̃s reum.ibi certa ꝓtitas cõpḣẽſa eſt ff.ꝟ cuſto.reo. a ℨ̃uo ſen ſu.ꝛ ḣ caſu qñ p cautiõe officiũ in criminalib⁹ q̃s pmittit aliquẽ repſenta re curie:ꝛ ppt iſtã pmiſ ſionẽ relaxat inculpatus fideiuſſor tenet etiã lata ſnia ipz exhibere ſeu pre ſentare etiã p executiõe ſnie:vt vult Bar.l.l.ſi q̃s reũ.ff.ꝟ cuſto.reo.ꝛ Pau. de ca.in.d.l.ꝟ.ſ.fi.l.ꝟ.co lũ.ꝛ in.l.duob⁹.ſ.a fide iuſſore.l vlti.col.ff.de iu reiur. ¶Sz dubiũ facit nunq̃d dict⁹ fideiuſſor ſit liberat⁹ ab illa obligatio ne quã fecit ꝟ pſentãdo dictũ inculpatũ de furto ex eo cũ ꝟ mãdato curie ꝛ culpat⁹ deberet capi:ſz ſi fuit ſibi denũciatũ ꝛ p ſuaſuz q̃ deberet fugere nũquid ppter hoc videa tur eẽ liberat⁹ fideiuſſor. Et pria facie poſſz argui in fauorẽ fideiuſſoris:qz 1 qñ q̃s vocat ad iudiciũ ꝛ p.aliquẽ iudicẽ ſcm fuit quomin⁹ ad iudiciũ veni ret cõpetit ſibi exceptio: vt.l.ꝟ.ſ.fi.ff.ſi q̃s cautio. ꝛ ibi doc.ꝛ no.p Pau.de ca.in rub.ff.de eo p quez 2 factũ erit.ꝛ maxime qz ḣ cõtingit ppter factũ vni⁹ ꝟ duob⁹ iudicib⁹ ad quẽ ẽt ſpectare potuiſſet di 3 midia pene p fideiuſſorẽ pmiſſe:vñ dol⁹ ſu⁹ nõ dz ſibi prodeſſe:ꝛ qz fraus ꝛ 4 dol⁹ alicui patrocinari nõ debẽt.c.ſedes apoſto ſ 4 lica.eẽ de reſcrip.ꝛ Et qz q̃s fruſtra legez inuocat 6 qui cõtra eam facit.l.auxiliũ.in fi.ff.de mino.ꝛ.c.ꝛ qz fruſtra.extra ꝟ vſur.cũ ſi mi.Sz in ℨ̃uo eſt ipſa veritas. Nam li cet dictus inculpatus de furto aufugit perſuaſu ꝛ dolo dicti Chriſtophori:tas men propter hoc nõ releuatur ipſe fide iuſſor a ſua obligatiõe q̃ fecit:quin poſ ſit agi cõtra eum:qz ad hoc ſaltẽ fuit pe tita dicta fideiuſſio:vt ſi ex aliqua cauſ ſa nõ pſentaret teneret ad penã pmiſ ſam:vt pbat l.l.fi.ſ.fi.in tex.ꝛ gl.ꝛ ibi ꝙ doc.ꝛ de eo per quẽ fac.erit. Nec poteſt excuſari ſi fuit denunciatũ ſibi a dicto Chriſtophoro tanq̃ a perſona priuata non tanq̃ a iudice:nec vigore iudicij.nõ fideiuſſor nõ liberatur:nec ei competit exceptio:ꝛ multominus ipſe inculpat⁹ qui fuit in dolo fugiẽdo:vt pbat in.d.l. ꝟ.ſ.fi.in fi.ff.ſi quis cautio.ſec⁹ ſi retine retur per alium iudicẽ ſub pretextu iu dicij:puta qui fuiſſet vocatus ad mai⁹ tribunal.Et ita loquit.d.l.ꝟ.ſ.fi.in ꝓn. Bene tamen cõcedo q̃ pro dimidia pe ne que veniret applicãda dicto Chriſto phoro nõ poſſet per eum exequi a dicto fideiuſſore:ex quo fuit in dolo perſuadẽ do inculpato fugam:ex quo cauſa fuge. nam ex ſuo delicto nõ debet commodũ conſequi maxime faciẽdo contra legez per dictam regulam fruſtra legis auxi lium inuocat per predicta.

¶Summariũ ſuper cõſi.xxvj.

Mulier que diu pro famula ſtetit:ꝛ p famulatu creditrix fuerit:ac a domi no pregnans reddita:ſi eidem furtiue: poſtq̃ ab eo receſſerit:pecunias ſubtra xerit:an furtũ cõmittere dicat ꝛ tale fur tũ punibile ſit:numeris omnib⁹ ſequen tibus per totum conſilium.

Judei abſtinendo ppria autoritate vaſa argentea Pharaonis:qñ aufugerũt de terra Egypti:neq̃ furtuz:neq̃ peccatũ commiſerunt.

Bellũ licet inducere ꝛ mouere alicui nõ potenti recuperare rem ſuam:vel etiaz furto aliquid accipere.

Rem meã vbi recuperare nõ poſſim:eq̃ ualentem furtiue accipere valeo.

Cleric⁹ quoquo mõ recuperãdo rẽ ſuã irregularis nõ efficit:ẽt ſi mors ſeq̃ret. Penã nõ meret qũ lege pmittẽte ſit.

Jus ſibi

ª ¶Fide iuſſor. Ad hoc vid.d. Alex.in.l.ſi quis.de cu ra.reo.bal. l.l.quoties. de nore.d. Abb.ꝛ doc. in rub.de ſ deiuſ.

7 Jus sibi ppria auctoritate dicere: licitū non est.
8 Jus sibi ppria auctoritate dicere; q̄busdam in cōsibus licitū est.
9 Jus sibi tūc ōmū q̄s dicere pōt q̄n alio modo per iudicē ius suū ꝓsequi nequit.
10 Furto accipere licitū est auctoritate ppria: vbi scandalū nō generat.
11 Exempli pessimi illud quod est: faciendum non est.
12 Furtum est cōtractatio rei aliene fraudulosa animo lucrādi inuito dño.
13 Sequētia precedentia declarant.
14 Fur presumitur qui clam rem emerit.
15 Uite ratione de aliquo bene presumendum est.
16 Uerba: capias: et tibi soluas: ciuili modo intelligi debent.
17 Furtū sine furandi alo nō dicit.
18 Furti nō tenet ille q̄ alicui dānū dederit: nisi alo furtū faciendi id fecerit.
19 Creditor q̄n p sibi satisfaciēdo debitoris rem accipit: vi bonorū raptorū nō tenetur.
20 Masculinū q̄n a iure q̄lificatū pfert: sicut est ꝟ nomē doctor: medicꝰ: religiosus: i materia penali femina religiosa vel ꝟ hūs illam qualitatē non includit.
21 Masculinū q̄n femininū cōcipiat dubitationes recipit.
22 Adiectiuū q̄n cū substātiuo masculo cōiungit. tunc eo casu quo masculinū concipit: extensione fit fm subiectam materiam: non aūt ex ppria significatione.
23 Subiecta talia sunt: qualia predicata demonstrant.
24 Furto quis regulariter de iure ꝯmuni mori non debet.
25 Penalibus: odiosis et strictis masculinū genus femininū non concipit.
26 Masculinū genꝰ quando a lege vel statuto profert in materia indifferēti: que vtriq̄ nō cōuenit: sed masculino solū: tunc masculinū femininū non cōtinet.
27 Actꝰ agētiū in patiēte ꝟ dispositō fm Philosophum operari debēt.
28 Clausula lege municipali: quomodo ad statutum aliquod referri possit.
29 Clausula: saluo semp: quid importet.
30 Pecuniam auferētes: etiā fracto pariete se vel capsa: qua pena puniri debeāt.

Consilia

¶ Consilium.xxvj.

IN christi † nomine amen. Magnifice ac generose ꝓtor in causa Beneuenute vxoris Zacharie de Cremona super vno † quadraginta ducatis per ipsam Francisco de mazolis subtractis mihi per magnifi. v. commissa: vidi plius diligenter totum processum † inquisitionē per dictū iudicez maleficiorū cōtra eā formatā: † allegatiōes tam in fauorē Beneuenute q̄ et ꝟ ipsam. Et oib⁹ diligēter ac mature cōsideratis. ¶ Pro declaratione veritatis tria dubia mihi vident esse i primis discutienda et examinanda. ¶ Primū est q̄ si dicta Beneuenuta accipiēdo dictos quadraginta † vnum ducatos de cossino dicti Frācisci deliquerit. ¶ Secūdū positō q̄ sic: an illud delictū aliq̄ pena punire ōbeat. ¶ Tertiū positō q̄ puniri debeat q̄ pena debeat ei imponi. ¶ Circa primū dubiū dicit ꝑ parte dicte Beneuenute ipsam non cōmisisse aliquod delictū accipiēdi dictos ducatos ipsi Francisco eo absente † ignorāte: qz in processu probatū est ipsam Beneuenutā fuisse et eē creditricē p sua mercede: qz stetit. xij. annis pediss̄ē dicti Frācisci † ei nō soluerat † sepiꝰ petierat ab ipso vt ei solueret: qz maritus suus nō videbat eam libenter: qz nō dederat dotē: † q̄ plus est cognouerat ipse Frācisc⁹ eā carnaliter: ita vt ex eo ꝟ gnās facta fuerit. nec vnq̄ ꝟ dedit nisi ꝟ da: † ideo videbat eam potuisse subtrahere sine delicto dictas pecunias ex q̄ aliter debitū suū consequi non poterat credens id sibi licere. Sicut ōz in sacra pagina ō iudeis q̄n aufugerūt de terris Pharaōis: abstulerūt ppria auctoritate vasa argētea. † † theologi dicūt vt referūt aduocati Beneuenute q̄ non cō miserūt furtū neq̄ peccatū: qz laborauerat per multa tpa seruierantq̄ ipsi Pharaoni. † pro sua mercede potuerūt sua auctoritate sibi eo mō satisfacere. ¶ Itē ad ꝟ optie fac. xxiij. q. ij. dns nr. et qō ibi dicit Arch. q̄ elegāter vult † q̄ vbicūq̄ q̄s nō pōt ꝟfe rem suā licitū eē

Cepole. i

bellum indicere ⁊ mouere ad recuperā dā rē suā vl̄ etiā furtiue accipere p illū tertū. Et idē tz Inn. in. c. olim cāz. j. eē de resti. spo. quē sequit ibi Anto. de bu. 7 ⁊ doc. ⁊ Flo. l. l. itaq; l fi. ff. ad. l. aql. Im
4 mo pl⁹ dicit Inn. l. d. c. oliz. ⁊ vbi nō pos suz recuperare rē mcā possuz eq̄alēt furtiue accipere p. d. c. dñs nr̄. ⁊ hoc sequit ibi Anto. de bu. ⁊ Flo. in. d. l. itaq;. in fi. qui dicit hoc esse mirabile. Immo 8
5 ⁊ pl⁹ videt dicere ꝙ si mors seqrek: ex quo nō tēdit ad hoc nō efficeret irregularis. ⁊ hoc debet intelligi etiā si posset haberi copia iudicis vl̄ superioris vt p p̄ria auctoritate possit rē suā vl̄ eq̄alē tē accipere dūmō ex tali furto: nec malū: vl̄ scādalū valeat gñari vel ꝫ vtrī: vel cōtra familiarē: vl̄ quēcūq; aliū: qz tūc deberet rē in pristinū statū restituere. ⁊ idē tz Pau. de ca. in ꝓsl. xxxv. in. iij. col. in p̄nci. ⁊ hoc cōsiliū vidi sepissime dari a theologis. Et ideo videt ꝙ ex q̄ dicta Beneuenuta erat creditrix dicti Frācisci pro dote sua siue pro mercede 9
suā. xij. annoz. ¶ Itē ꝓpter stupr̄ cōmissū p Frācisc̄ cū ipsa Beneuenuta ex quo grauida effecta est: qz ex hoc solo tenebat ipsam dotare de iure. iuxta c. j. cum ibi no. eē de adulte. ⁊ maritata nō potuerit habere debitū suū a dicto Frācisco sepi⁹ interpellato: q̄ solū dabat ei ꝫba videt ꝙ furtiue potuerit dicta pecuniā accipere posq̄ cognouit scādalū oriri posse. qz dict⁹ Frācisc⁹ inculpabat etiā zachariā ei⁹ maritū q̄ nō erat culpa restituit dictā pecuniā: videt ꝙ nō deliquerit: qz vsa est cōsilio legis seu Innocētij pape: ergo nō videtur fuisse delictū saltē punibile: quia ꝙ
6 fit lege p̄mittēte penā nō meret. l. grac chus. C. de adulte. ac etiā qz non dz q̄s legis auctoritate decipi. Et tz predicta vera esse videāt. Tñ in casu nostro credo ꝙ ipsa Beneuenuta deliquerit. Nā nō est dubiū ꝙ in ciuitate Brixie q̄ est ciuitas insignis: quia in ea habetur copia pretoris ⁊ iudicum ⁊ peritissimoz virorz iurta. c. statutū. l. p̄in. cū ibi no. de rescrip. in. vj. potuisset ipsa Beneuenuta ius suū cōsequi ⁊ probare de furti 10
bo⁹ suis nec ei obstare poterat aliq̄ violētia. l. nō est verisimile. l p̄l. ff. ꝙ met⁹ cā. Et ideo debebat p̄tor̄ aut aliū iudicē adire: nec ius p̄pria auctorite sibi dicere: ⁊ qz istud est regulr̄ p̄hibitū: vt. l. extat. vbi videt esse casus notabilis de iste. q. ff. ꝙ met⁹ cā. ⁊ in. l. pe. ℌ creditores. ⁊. l. fi. ff. ad. l. iul. de vi ꝑua. vbi etiā videt casus de hoc facit. l. si q̄s in tantā. cū ibi no. C. vnde vi. et isti. vi. bo. rap. ℌ. j. cū simi. ¶ ⁊ Itē reperiūtur certi casus in quib⁹ licitū est sibi ius p̄pria auctoritate dicere. q̄ no. in Spec. de actore. ℌ. j. ver. itē ꝙ vult p̄pria auctoritate. ⁊ ꝓ gl. ⁊ Bar. ⁊ docto. in. d. l. extat. ⁊ per Bal. in. c. j. ℌ. j. in p̄in. l ti. de pace iura. fir. in vsib⁹ feudoz̄. sed iste casus nō cō numerat inter ipsos: ergo ꝛc. arg. gl. notabilis. insti. de actio. ℌ. actionū. ¶ Immo videt ꝙ ꝫiuz sit verū ꝓ no. ꝓ Inn. ⁊ doc. in. c. vt ꝑterite. ⁊ in. c. querelaz. extra de electio. In q̄b⁹ habet ꝙ nō ē licitū sibi ius dicere p̄pria auctate. p hoc allego gl. ordi. j. di. ius naturale q̄ vult: ⁊ ꝙ tūc demū pōt q̄s sibi ius dicere: qñ alio modo nō pōt ius suū conseq̄ ꝓ iudicē. xxij. q. ij. c. j. ⁊. l. sit ꝑtor. ℌ. si debitorem. ff. de his q̄ in frau. credi. ¶ Nec vī obstare id q̄ dr̄ de iudeis: qz intelligit qñ nō pōt haberi copia iudicis per p̄dicta. Nec ob. q̄ singulariter no. Inn. in. c. olim. j. de resti. spoli. qz lz illud dictū sit periculosuz: vz ꝙ p̄pria auctoritate q̄s pōt rē etiā equiualētē accipere furtiue vbi nō posset gñari scādalū etiā vbi possit haberi copia iudicis vl̄ superioris: nec vnq̄ tale cōsiliū cuiq̄ dare voluit: ℌ posito ꝙ sit verū. In casu nostro potī facit in ꝫiū: qz dicta Bñuenuta potuit cogitare ꝙ ex dicta subtractione pecunie poterat scādalū oriri: sicut ortū est qz dict⁹ Frācisc⁹ inculpabat et zachariā maritū Beneuenute: ⁊ potuisset et alios de familia facilr̄ inculpare: ⁊ iō nō fuit licitū Bñuenute dictā pecuniā subtrahere maxime cū fractura cofini: ex qua necessitate Frācisc⁹ debuisset aliq̄ inculpare ⁊ scādalū facere. ¶ Et iō cōcludo ꝙ dicta ꝫctatio continet in se delictū qđ sentit etiā Inno. in. d. c. oli. j. vbi etiā i casu nr̄o ꝓ quo p̄pria auctoritate licitū ē accipere vbi scādalū nō ge

nerarek appellat furtū dū dicit dūmō ex tali furto nec malū vl̄ scādalū valeat ḡnari.ꝛ ꝓbat in.l.extat.ff.ꝙ meꝝ cā.et in.l.pe.ꝛ fi.ff.ad.l.iul.de vi ꝓuata.vbi elegāter dicit ꝙ nec verecūdie nec dignitati nec pietati cōuenit:q̄cq̄ ẽ iuste facere † hoc etiā pessimi ē exēpli nō nō faciēdū est nec tollerādū.ar.l.exemplo.C.de ꝓbatio.cū simi. ¶ Circa icōm an tale delictū aliq̄ pena puniri ꝺbeat. vbi ꝙ nō:qz dicta Bñuenuta erat domestica dicti Francisci:vt testes dicere videtur:ergo etiā si fuisset furtū:tñ nō teneret actiōe furti.l.respiciēdū.ff.furta domestica.ff.de penis.Sz ḅ ego teneo ꝙ tale delictū sit pūibile.iuxta.l.extat. cū ibi no.ff.ꝙ meꝝ cā.ꝛ.l.pe.et fi.ff.ad l.iuli.de vi ꝓuata.Et si esset furtū de q̄ dicēt in sequenti dubio puniri deberet pena furti:qz dicta Bñuenuta nō erat nec est domestica:ex quo nō habitabat cū Francisco nec erat eꝝ pedisequa:vt habek l.d.ff.furta domestica.ꝛ.l.p̄senti. ff.sane.ꝛ ibi gl.ꝛ doct.C.de his q̄ ad ecclesias cōfugiūt.insti.de testa.ff.in testibus ꝙ gl.ꝛ doc.ꝙ glossaz.ꝛ cano.in.c.in literis.extra de testib⁹.cū fi. ¶ Nec obstat ꝙ ipsa habitauerit in ꝓte inferiori domus Frācisci:qz ex quo nō habitabat expēsis Frācisci ꝓpriis:nec ꝙ eius seruitio cēsēt inhabitasse ꝓt⁹ in alia domo.ar.l.si q̄s duas.ff.si q̄s partez.ff. cōla ꝓdiozū.vbi dicit ꝙ alia dom⁹ ōz interiecto pariete.et no.in.l.ꝙ in rerū.ff. ff.de leg.j.Preterea etiā si fuisset domestica:tñ puniret pena furti:si furtuz cēt:qz hmōi furtū non est leue:imo magnū:ex q̄ ꝙ formā statuti etiā ꝙ minori summa q̄s deberet furca suspēdi.nā dictis.ff.furta domestica.loq̄t in leviori furto.i.modico:vt ptz ibi si leviora sūt: ergo si sunt maiora puniēdi sunt huius modi fures:vt ibi no.ꝛ istud ē clarum. ¶ Circa tertiū ꝛ vltimū qua pena puniri debeat dicta Bñuenuta est ꝓt⁹ cōsiderādū ꝙ delictū est istō:ex q̄ facilime intelligi poterit q̄ pena puniri debeat. ¶ Et vl̄ ꝙ dicta Bñuenuta furtū cōmiserit:qz in eo videnk cōcurrere ola q̄ in diffinitiōe furti cōtinētur ꝛ sic diffinitio videk cōuerti cū suo diffinito

12 tinenk ꝓcurāt ꝓz: † qz furtū est ꝛctatio rei aliene fraudulosa alo lucrādi luto dño ꝙ lege naturali ꝓhibitū est admittere.l.j.ff.furtum.ff.de furtis.ꝛ insti.de oblig.q̄ ex delicto nascunk.ff.j.ꝛ ibi no. Et in casu nro fuit ꝛctatio rei aliene invito dño ꝓ.l.qui vas.ff.vetare.ff.de furtis .hoc etiā apparet qz ipse Frācisc⁹ potrexit q̄relā.d.iudici maleficiorū cōtra dictam Beneuenutā qō nō fecisset si voluntate eꝝ etiā tacita factū fuisset: 13 † quia sequētia declarant ꝓcedentia.l. si seu⁹ plurīū.ff.ff.de leg.j. ¶ Itē fraudulosa quia fuit clā.arg.l.nō existimo. ff.de adminis. tutorū.ꝛ arg.c.cōsuluit. cum glo.in verbo clā.extra de offi.dele. 14 † ꝛ ꝓ hoc quia q̄ emit rē clā ꝓsumit furi:vt no.Pau.de cast.in.l.l ciuilem. C. de furtis.ꝓ hoc etiam glo.in.l.qui cōtra.C.de incest.nup.ꝛ in.l.j.C .de iterdi. matri.cum similibus. ¶ Itez qō fuerit fraudulosa ꝛ animo lucrādi videk ꝓbari qō postq̄ hoc fuit detectū:ipsa aufugit de domo:et negauit se habuisse dictam pecuniā ꝛ in iudicio circa hec varie locuta est ꝓ q̄ apparet qō fecit alo lucrādi fraudulēter. ¶ Sz his nō obstāt⁹ teneo qō vere istud nō fuerit furtū duplici rōne. ¶ Prima est qz hoc videk fecisse principaliter :qz erat creditrix ipsius Francisci in tāta quātitate ꝛ ēt maiore.attento maxime stupro cōmisso ꝓ Frācisco cū ipsa:vt apparet ex attestationib⁹ testiū.cōiuncto.c.j.cū ibi no. extra de adulte.maxime qz fleterat quibusdā annis maritata sine dote ꝓpter ꝙ nō libēter videbaṫ a marito suo.iuxta.l.fi.C.ad velleia.ꝛ l auk.ō nup.ff.si q̄s eā duxerit vxorē col.iiij.cū simili.ꝛ quotidie a suo marito increpebaṫ ꝙ erat sine dote.nam cum ipsa sit satis de bona familia ō bernardo ꝛ fideliter ꝓ.xij.annos seruierit dicto Francisco ēt gubernādo pecunias suas:† Ut appatet ex ꝓcessu ꝓsumēdū est bene de ipsa.iuxta 15 l.ꝙ si volit.ff.si mancipium.cū his q̄ ibi no.et maxie ꝓ me.ff.de edil.edi.et ideo illud qō fecit subsistēte causa debiti nō

soluti in dubio ꝓsumēdū est ꝙ dictā pe
cuniā acceperit causa sibi satisfaciēdi:
ꝓout ipsa in iudicio dixit:ꝛ ꝓsertim cū
ex attestationib⁹ appareat ꝙ ipe Fran
ciscus ꝛ ei⁹ mr̄ ꝙquerēte ipsa Beneue
nuta ꝙ sibi nō satisfaciebat. Frāciscus
dicebat capias ꝛ tibi solua⁹ vel ꝯmōi
ɔba:ꝛ q̄ ꝫ iteligi debeāt ciuili mō tāꝯ
ɔba generalia q̄ nō sunt obligatoria:vt
est glo.in.l.ū.C.in quib⁹ causis colo.et
censi.li.xj.ꝛ habeť in.c.cū veniſſent.cꝛ̄
de cōsti.ꝛ in.l.obligationū substātia.ff.
de act.ꝛ.obli.ꝛ ꝙ Ludo.de ro.in rubri.
de arbi.in.iiū.colū.vel saltem ꝙ intelꝫ
gi debeāt ciuili modo.s.nō frāgēdo cof
finū vel capsaꝫ.ar.l.si cui.ff. de seruitu.
tñ negari nō pōt ꝙ ipsa mulier accepit
eā alo vt sibi satisfaceret:vt ptꝫ ex p̄dic
tis ꝛ ex sua cōfessiōe ꝛ ex attestationis
bus:ꝛ ꝓpterea nō pōt dici furtū.qz non
fecit alo furandi:sed sibi satisfaciendi.
¶Secūda ratio ē:qz ipsa credidit sibi
ℏ licere:tū qz erat creditrix:tū ꝓpter ɔ
ba Francisci ꝛ matris sue q̄b⁹ facilime
credere potuit.gl.no.l.i.titio fund⁹.ff.
de ꝙdi.ꝛ demō.ꝛ maxime in dānū ipsi⁹
Frāciſci.Et ꝫ illa ɔba Frāciſci ꝛ ei⁹ ma
tris nō tenderēt ad hoc ꝑcise vt fracto
cossino deberet clā pecuniā auferre. ta
mē ex quo ipsa credidit sibi ℏ licere ꝓ
pter dicta ɔba dato ꝙ sibi hoc nō licuiſ
set:sicut licitū sibi nō fuit:vt dixi. ℨ.in ꝓ
mo dubio.tamē ꝺr furtum commisisse:
ꝛ quia furtū non dicitur sine animo fu
rādi:vt ꝓbať insti.vi bo.rap.ℨ.j.ibi nec
furti teneri eū q̄ eodē hoc alo rapuit.ꝛ
ꝓbať l.i.ſi q̄s vxori.ℨ.ſi q̄s asinū.in fi.ibi
furti ita demū teneri ſi furādi alo id fe
ciſſet.ff.de furtis.ꝛ ꝓbať in.l.ſi q̄s testm̄
ℨ.fi.ff.ad.l.aquiliā vbi ꝺr:ꝛ ꝙ furti non
teneť ille q̄ dedit alicui damnū nisi alo
furti faciēdi hoc faceret:qz furtum ꝛ fa
ctū.i.ℨctationē ꝛ animū furādi exigit vt
ibi dicit. ¶Sz ꝓfecto in casu nr̄o ꝫ Be
neuenuta acceperit dictā pecuniā ꝛ clā
ꝛ nō recte fecerit:tñ ex p̄dictis ꝛ hīs q̄
in ꝓcessu ꝙtinēť iudico ipsaꝫ feciſſe nō
alo furādi:ſz sibi satisfaciēdi:ꝛ ꝓpterea
nō pōt dici ipsaꝫ ꝓprie furtū cōmisisse.
Et ad hoc allego Rofredū beneuētanū
in libellis suis iuris ciuilis supꝙstitu
tiōe diui Marci q̄ est.l.extat.ff.ꝙ met⁹
cā.circa fi.vbi dicit multū no.tꝙ qñ cre
ditor accipit rē debitoris ꝓ sibi satisfa
ciēdo nō teneť vi bo.rap.qz nec rapinā
voluit ꝙmittere ꝛ forte credidit sibi li
cere:cū volūtas ꝛ ꝓpositū distinguant
maleficia:vt.l.qui iniurie causa.in ꝓin
ci.ff.de fur.ꝛ eadem ratione dico ꝙ dic
ta Beneuenuta noluit furtuꝫ commit
tere ꝛ credidit forte sibi licere:ꝛ per cō
sequens actione furti nō tenetur. ¶Et
ex predictis sequitur cessare dubitatio
nem de statuto Brixie sub rubrica de pe
na furtis non famosi committentis fur
tum in quo dicit.Si quis fur non famo
sus furtū fecerit pecunie vl̄ rei a libris
l.mezanorum super furcis suspendat ꝓ
gulam ꝛc.qz nō sumus in casu dicti sta
tuti:ex quo Beneuenuta furtum nō cō
misit nec furti teneť. ¶Preterea etiā ſi
ess⁹ in casu furti ꝛ Beneuenuta fur
tū ɔe cōmisisset ꝛ teneret pena furti:tñ
non teneret pena illi⁹ statuti vt furcis
debeat suspendi ꝓ gulam:qz illud statu
tum nō cōprehendit feminam furtū cō
mittentē sed solum masculū tribus ra
tionib⁹. ¶Prima est:qz qñ masculinū
ꝑtur a iure qualificatū;sicut est hoc
nomen doctor medic⁹ religiosus in ma
teria penali non includit femina reli
giosa vel habes illā qualitatē vt in cle
mē. eos de cōsangui.ꝛ affi.ꝛ ita intelli
git ibi illū tex.Pau.de liaza.ꝛ Cardi.in
v.opposi.ꝛ Domi.de san.Semi.in.c.ge
nerali.de elec.in.vj.ꝛ pbať.in.c.qm̄.ℨ.
pe.de ſymo.ꝛ de cleri.excom.mini.c.po
stulastis.ℨ.pe.Facit tex.xxvij.q.j.impu
dicus.vbi exprimit monachos ꝛ mona
chas.ꝛ ita tenui in.l.j.ff.de verb.sig.vbi
pleniſſime vltra oēs examinaui:tan et
qñ masculinū genus concipiat femini
nū:hoc tamē recipit dubitationes per
l.quicunq;.C.de ser.fugi.que loquiť de
seruo fugitiuo intelligēdo ipsum etiaꝫ
in seruā fugitiuā:de quo me remitto ad
ibi no.qz sunt alie sequētes ratiōes que
magis vrgent. ¶Alia rō est:qz qñ adie
ctinū cōtūgiť cū substātiuo masculo:tñ
vt in hoc etēplo si q̄s filiꝰ vl̄ seruꝰ vel q̄
cūq; laborator:vt i casu nr̄o.Si q̄s fur
famosus tunc eo casu quo masculinuꝫ

cōcipit femininū:hoc fit extēsione nō ex ꝓpria significatione fm subiectā mate riam:vt ꝓbat in.l. q̄squis.ꝛ l.l. pnūcia 23 tio.in pnci.ff.de ver.significa.† qz talia sunt subiecta qualia predicata demon strant:vt est tex.cū glo.l.c.iter dilectos. in ꝟbo nequiuissent.cē de fide iustru.ꝛ no.gl.in.c.dudū.in ꝟbo ꝓhibitem⁹.de decī.ꝛ hoc vī fuisse de mente Barto.in l.j.ff.de ver.signi.quē sequit And. l cle. j.in.iū.q.de elec.ꝛ do.Domi.in. c.gene rali.de elec.l.vj.Et ita tenui in.d.l.j.ff. de ver.signifi. ¶Et ideo cū simus in ca 24 su statuti exorbitātis a iure cōi:† qz de iure cōi regulr ꝓ furto q̄s nō debet mo ri.vt habet in.l.si fugitiui.ꝛ in auk.sz no no iure.C.de ser.fugiti.ꝛ ibi hoc plenis sime declaraui.ꝛ tale statutū si sit pena le ꝛ cōtra ius cōmune dz intelligi in ca su ꝓprio ꝛ nō ipꝛoprio ꝓ viam extensio nis:vt.l.iū.§.j.ff.de nego.gest.ꝛ.l. q̄cq̄d astringēde.cū ibi no.ff.de ver.obliga.ꝛ no.in.d.l.q̄cūq;.ꝛ in.d.l.j.ff.de verborū signifi.ꝛ ibi plene dixi in.ū.q.ꝑn.Et ꝓ 25 pterea masculinū nō cōcipit:† qz l odio sis ꝛ penalib⁹ ꝛ strictis masculinuz nō cōcipit femininū:vt ē casus no.in.l.j.§. quare.ff.de ventre l possess.mit.ꝛ ita no. Ludo.de ro.l.l.ū.in pnci.l.ū.col.in fine. 26 ff.de ver. obli. ¶† Tertia rō est qz q̄n a masculinū⁹ genus ꝓferī a lege vel sta tuto in materia differēti q̄ nō conuenit vtriq; sexu:sz solū masculio.tūc masculinū nō ꝓtinet femininū:vt not.ꝓ Pau. de liaza.ꝛ Dñicū l.c.generali.de elec. in.vj.ꝛ Cardi.in cle.j.in.ū.q.ad finē.de elec.ꝛ dixi in.l.j.in.j.q.in scōa fallētia. 27 ¶† Et pōt cē ratio:qz actꝰ agentiū de bēt operari in patiente bene disposito fm ꝓhm. Sz l casu nro statutū loquēs in masculino de fure nō famoso vt fur ca suspēdat non cōuenit nature mulie ris neq; ei⁹ sexui:qz mulieres cōiter su spēdi ꝓ ocō delicto nō ꝙsueuerūt l hac puincia Illustri.ducalis dñū Uenetia rū nisi ꝓ cā stat⁹.i.ꝓ crimine lese maie statis. ¶Et iō nō est ꝓsumēdū q̄ statuē tes voluerint cōphēdere feminas.arg. l.plenū.§.eāt̄ū ff.de vsu ꝛ ha.ꝛ arg.l.si q̄s filio exhīda.§.irritū.ff.ō liusto test. ꝛ.l.ex militari.ff.de teste.mili.ꝛ qō no. Bal.in.c.j.§.si ꝟo.iu.tit. ō feudo guardie ꝛ gastal die vñ ex his ꝙcludo q̄ pena mortis vigore dicti statuti dicte Bñuenute i pont nō ꝓt. ¶Sz dubiū remanet nūq̄d possit ꝛ ō beat puniri vigore statu ti sub rubrica de pēa cō mittētis aliq̄ maleficiū ō q̄ nō esset pēa determi nata.Et videt q̄ sic qz il lud statutum vult q̄ vbi q̄s cōmiserit aliq̄ male ficiū:ō q̄ nō ert determi nata pena ꝓ statutū cōis Burie potestas debeat ꝙdēnare ꝛ penā ꝙponere fm statutum simile:si q̄ eē reperiret in volumie statutoꝝ. ¶Sz iste casꝰ nō ē determiat⁹ ꝓ statu ta.Ergo videt q̄ ꝓ simi le debeat determinari:ꝛ sic ꝓ statutū ō pēa furis nō famosi.Inꝛiū teneo esse veritatē ꝓpter clau sulā in fine appositaz in dicto statuto dum dicit. Saluo semp statuto duo decimo superius posito sub rub.q̄ nullꝰ corpora liter puniat.† Jn q̄ statu 28 to cōtinet q̄ nulli⁹ cor poraliter puniat nisi le ge municipali caueat q̄ clausula cū possit refer ri cōmode ad totū statu tū dz referri.l.talis scri ptura.cū ibi no.ff.ō leg. j.C.de libe.ꝓte.l.j. et in c.scōo requirio.cē de ap pel.ꝛ in.l.si idē cū eodē. §.fi.ff.de iurisdi.om.iu di.ꝛ ꝓdictis locis no.ꝓ doct.† Et hoc forte im 29 portat verbū semp dū di cit.Saluo semp quasi di cat:saluo in olbus ꝓdi ctis casib⁹ ꝛc.arg.l.j.cū gl.in verbo semp. ff.sol.

a ¶ Mas sculinum. Ad istam materiam i qua pēdet resolo to⁹ tius consi lū vide do. Alexan. de imo.in cōs. lxvj.in. iū. volu. et in cōsil.cxxxv. in. j. volu. Barto.in.l. si q̄s in tan taz.C.vnde vi.et in.l.si quis id qō. de iurisdi. om.iudicū. Bal.in.l.ne passim.C. ō iur.et facti igno. Abb. et doc.in.c. significauit de rescript. doc.in l.q̄s q̄s. C. ad.l. iul.maie.

matr.cū ibi no. Nec est verū q nō possit cōmode referri ad ola:qi intētio statuētium videt fuisse vt nullus puniat pena corporali nisi lege municipali caueat: vt ōz in statuto p̄dicto.rū.a qua lege nō intēdūt recedere q p statutū ō pena cōmittentis aliqō maleficiū:t ppter hoc dixit in fi.saluo semp ꝛc. ¶ Pretera ista videt esse magis cōuenies interpretatio:qz hoc mō non corrigit dictū statutum.xū. Sed si illa clausula referret ad prima tm:illud statutū corrigeret l pte statutū.xū.qō in dubio nō est dicendum per.l.nā ad ea.cum ibi no.ff.de condi.t demon.t per no.p Bar.in.l.j.ff.ū.ff.q vi aut clā. Et maxime ipsum referuādo in specie t dicēdo:saluo semper ꝛc. Et istā partē puto esse veriorē. ¶ Nisi in ciuitate Brixie fuisset t esset interpretatum t obseruatū Jtū:qz tunc illud esset seruādum per.l.ſi de interpretatiōe.ff.de legi. ¶ Et ideo cōcludo q dicta Benenenuta de iure communi posset puniri ſi hoc esset petitū in amissiōe crediti:vt.l. certat.ff.q met⁹ cā.t.l.pe.ſ.creditores. ff ad.l.iul.de vi priuata.t efficeret infamis:vt.l.ſi.eo.ti. ¶ Sed iste pene procedendo p viam inquisitionis sicut p̄cedit nō debēt habere locum:maxime stāte statuto predicto.xū.in quo cōtinet q nullus corporaliter puniatur:nisi lege municipali caueat:sed alia puniat pecuniariter arbitrio potestatis inspectis cōditione p̄sone t qualitate delicti.t ſz istud statutū ōz fieri condēnatio pecuniariter tm:arbitrio potestatis ispecta cōditione dicte Benenenute de quibus cōditionib⁹ dictū est.ſ. ¶ Et inspectā q litate delicti.ſ.quātitate pecunie t cā delicti et apertura t fractura coffini q fractura aggrauat etiaz delictū:p ea q no. Pau.de ca.in aut.ſed nouo iure.C. de ſer.fu.t pbat l.l.ſ ſ.itē effractores. ibi effracto pariete.pecuniā abstulit.ff. de effrac.t expil.t vbi de iure cōi etiam auferētes pecuniam fracto pariete vel capsa ciuis roman⁹ vel honestiores vltra penā exilij cōdēnare nō poterāt:et q̄dā ciuis romanus ppter hoc quinquēnio iussus q abstinere puincia Affrica. vbi erat:t ab Urbe t ab Jtalia. Sz plebei vltra penas opis publici nō ꝛdēnabantur.vt.d.ſ.item effractores.t.ſ.fin.

¶ Summarium sup cōſi.xxvū.

Homicidio interesse: q̄ noluerit:sed post conclusionem per alios de occidē do factā dixit Andelo amazar con Dio che veportero el bail t la zapa da sepelirlo:dicat dedisse auxiliū t fauorem:t ita de homicidio teneat:numeris omnibus sequentibus per totum consilium.

1 Consilium videtur dare qui persuadet t impellit atq consilio instruit ad mālesicium faciendum.

2 Actus omnis qui verbis tm fit:t sit gratia facientis t non consulentis:seu instruentis:consilium dicitur.

3 Consiliū maleficio dare dicit:qui ostendit vtilitatem ex illo prouenientem.

4 Fauere seu fauorem prestare est factū laudare.

5 Fautores illi dicūt q criminosis aliq̄d alimonie p̄stant:t q̄ aliq̄ p̄curāt vel subministrāt p que criminosi liberentur.

6 Fauorem quis dare dicatur.

7 Opem seu auxiliū prestans an eadē pena teneatur:qua principalis occidens, vel aliter delinquens tenetur.

8 Auxilium maleficio prestans nō tenet eadē penaiqua principalis delinquēs tenet:sed mitiori:nisi vbi opis t auxiliū prestatio maleficū causam impendat.

9 Judices eadē pena delinquentes t auxilium prestantes qui puniunt:qñ auxiliū maleficū causam non dederint:contra ius diuinū t humanū faciunt:t etiā proprias animas occidunt.

10 Maleficū cām dare qūo quis dicatur.

11 Regula que dicit q delictū cōmittentis t ei auxiliū vel fauorem prestantes eadem pena puniant:qūo intelligat.

12 Morti quando quis condemnari deberet:quoniam vere de delicto constaret: nisi per presumptiones violentas constiterit:mitius puniri debet.

13 Nocentem melius est absoluere q̄ innocentem cōdemnare.

14 Statuta simpliciter loquētia de prestātibus cōsilium:auxilium:vel fauorem: secundū ius ꝯmune interpretari debēt.

15 Lex quantūcunq dura:certa esse dz.

¶ Consilium.xxvū.

IN christi† nomine amē. Requisitus ex parte magnifice ac generose dñe pretor ego Bartholomeus Cepola de Verona Juris vtriusq; doctor a secretario vestro vt pcessum quēdā p magnificentiā vestram cōfectus contra Angel.q.zilij de sancto zenone sup morte cuiusdam mendici incogniti occisi iā triginta annis videre & examinarem cum trib⁹ statutis Taruisij. Uno d auxilio & fauore prestitis malefactorib⁹. Alio de homicidijs & eoz penis. Tertio de reformatione statuti loquētis de homicidijs. Ac deinde q̄d iuris sit & q̄ pena dictus Angelus debeat puniri vobis cōsulerem. Ego aūt intelligēs hāc causam nedum maximi pōderis esse: q; de vita aut morte hominis agit: sed etiā multū dubitabilē. volui pr⁹ dictū pcessum cū predictis statutis diligēter examinare: & ola q̄ ad hanc rē ptinēt quātū in me fuit cū matura deliberatione discutere: vt & iusticie primū: ac deinde vestre requisitioni & volūtati satisfacerez. ¶ Ex olb⁹ sepe & sepi⁹ diligētissime cōsideratis: p clariori intelligētia decreui in p̄mis cōfessionē dicti Angeli summatim hic exprimere & ex ea dubia quedā elicere: ac postremo sup illis q̄d iuris sit cōsulere. 3

¶ Cōfessio Ang. est breuiter in hec verba. Quidā mendicus incognit⁹ quodā sero iā trigita annis venerat ad domū zilij patris & pauli eius fratris cā ibi dormiēdi illa nocte & dum dicti zili⁹ et paul⁹ frater⁹ domū redūssent: reperierūt illū mēdicū dormiētez sup vna bancha & irati q̄ ille mēdic⁹ fuisset i domo retētus expulerūt ipsum de domo. Cui expulsioni interuenit dictus Angelus qui de eā non contentus super via publica ante portam curtiui percussit ipm mendicum sup capite cum hasta ferrata cū sanguine: & in schena de spōtone sine sanguine. Quo scō audito clamore dicti mēdici vulnerati dicētis q̄ iret ad accusandū eos: tūc dicti Paulus & zili⁹ & phtia dicti Angeli deliberauerūt occidere ipsum pcussum ne iret ad accusandū eos de dictis pcussionibus et voluerūt q̄ ipe Ange. iret cū eis ad occidendū eum: sed ipse recusauit: sed tñ dederūt ordinē cū dicto Angelo: q̄ ipsi irent ad occidēdū: sed q̄ ipse Angelus deberet portare badile & zaponū secū p sepeliēdo ipm: q; mitterēt p eo: & sic ipe Ang. dixit. Unde amazario cō Dio che lj portaro el badile el zapō. Et his dictis p̄dicti zilius & paulus interfecerunt dictū mendicū & miserunt famulū ad ipsum Angelū vt portaret badile et zaponū. & ita ipse portauit & ipse Ange. & paulus fecerūt vnā foueā in quodā monticello zilio custodiente cadauer & facta fouea sup vna scala portauerunt cadauer & sepelierūt &c. ¶ Ex ista cōfessione duo sunt examinanda. ¶ Primus est: an dictus Ange. per predicta dicatur dedisse auxiliū cōsilium vel fauorē dicto homicidio. ¶ Scōm qua pena dictus Angelus debeat puniri attētis dictis trib⁹ statutis Taruisij. ¶ In Christi nomine & iuocata spū sancti gratia. ¶ † Circa p̄mū clarū est q̄ cōsiliū nō dedit dictus Ange. p̄dicto maleficio. Nā cōsiliū dare vt q̄ persuadet & impellit atq; instruit cōsilio ad maleficiū faciē dū: vt ē tex. l.i. furti. §. zsiliū. & ibi Bar. in fine. ff. de furtis. & instit. de obligatione ex delicto nascuntur. §. ope. in fine. ¶ † Zē ois actus qui fit ꝓbis tm: & fit gratia faciētis nō cōsulētis seu instruētis d; etiam cōsilium. vt probat in. d. §. cōsilium. fm Barto. in. l. nō solū. §. si mā dato. ad finem. ff. de iniurijs. ex quo ibi infert q̄ nō est differētia iter psuasionē & cōsilium & instigationē & instructionē & simlia. Et ideo zsulere d; ille qui verbo suadet: vt no. Bald. in. l. j. ad fi. §. col. C. de seruis fugit uris. Et no. per Jo. de ana. in. c. contingentia. extra de clerico percus. Et hoc intelligēdo de cōsilio ad malefaciēdum: sicut capitur in casu nostro. nā autem dolo qui etiam cōsiliuz dicit: vt. l. sepe. in fine. & ibi Barto. ff. de verborū signifi. † Item zsiliū etiam dare dicitur maleficio qui ostendit vtilitatem puenientem ex illo: vt no. Innocē. in. c. ad audientiam. extra de homici. et Joā. and. in. c. felicis. in verbo zsiliū. de

penis lib.vj.in nouella. ꝛ dictus Angel⁹ nō per suasit neq; impulit aut l struxit suis ꝓbis dictos zilij̄ ꝛ paulū ad dictum homicidiū cōmittēdum: neq; ostēdit aliquā vtili tatē ex eo maleficio que nientē:vt ꝓz ex his q̄ in sua ꝓfessiōe ꝓtinēt:ergo de ꝓsilio nō tenet de iure cōi:neq; ex forma ꝑdicti tertij̄ statuti de reforma tione statuti ꝛc.Jn q̄ fit mētio de dāte ꝓsiliū au xiliū vl fauorē. ¶De au xilio ꝛ fauore ē maⁱ⁹ du biū. †Nā fauere seu fa uorē ꝑstare ē laudare fa ctū:q; in laudatiōe facti dicimus fauorē impēdi: vt no.Jo.an.ſm Abb.in c.nuper.in ꝛbo fauorez. extra de senten.excom. Sed hāc laudationē nō fecit dict⁹ Angel⁹:ergo fauorē ex hoc capite ꝑsti tisse nō vī. ¶†Jn ꝯtiū fa cit q; illi dicūt fautores ꝛ fauere q̄ criminosis ꝑ stant aliq̄d alimonie:ꝛ q̄ ꝓcurāt aliqua ꝑ q̄ liberē tur crimino si:vel submi nistrāt aliq̄.rriū.q.iiū.ē infusta.et.l.pignore.ꝑ.ff. ff.de fur.vt notat Archi dia.de her· c.ū.libz.vj.ꝛ Car.zaba.in clemē.j.in princi.in.xvij.q.de so.cōpe.†Et q̄s dicat dare fa uorē.panit ēt ꝑ gl.Joā. an.ord.l clemē.ſ q̄s sua dente.de penis.sed dict⁹ Angel⁹ vī ministrasse aliqua ꝑ dicto maleficio: scz vt occisus sepeliatur ꝛ occultet:ergo vī fauorē ꝓstitisse.Jn hoc puto esse dicēdū:idez q̄ de auxilio statiz dicā. ¶Uñ videndū est nūquid dicat dedisse auxiliū seu opē dicti homicidū ita q̄ puniri debeat tanq̄ prestās opez seu auxiliū maleſi.Et vī q̄ nō:qz nec añ maleficiū prestitit opē:nec in ipso male ficio:ꝛ solū interuenit post maleficiuz seu homicidiū cōpletū ad ipz occisum sepeliēdū:vt probat in.l.in furti.ꝑ.opē. ꝓ.opē.ff.de furtis.nā ille actus sepeliē di fuit poti⁹ ad celandū crimē q̄ ad ipz crimē cōmittendū:ergo nō vī prestituisse auxilium dictū homicidio vt ibi Et ita no.determinat Bar.quē sequit Ang.in d.l.in furti.ff.de furtis.dicēs istud eē ve rū:izviderit assessores punire tales tāq̄ prestātes opem.argu.l.raptores. C. de epi.ꝛ cleri.ꝛ idem tenet ipse Bar.in.l.ſ quis in graui.ꝑ.ſ quisq;.ff.ad syllenia. ¶Jn cōtrariū vī qđ notat idē Bar.l.d. l.in furti.añ ſi.ff.de furtis.vbi vt predi cta esse vera nisi precessisset consiliū añ puta facias:qz adiuuabo te ad euaden duz:qz tunc illa spes data est auxiliū ad cōmittendū maleficiū:vt ibi.Et idē no. ꝛ sequit Ang.de are.in suo trac.maleſi. in gl.in verbo dicto maleficio semp asti tit.in.iiij.col. Sed in casu nostro ꝓcessit cōsiliū:qz dictum fuit q̄ zilium ꝛ Paulū ipsi Angelo occidemus ipz ꝛ tu venies cū zapa ꝛ badilis.ꝛ ipse Angelus rñdit ite ad occidendū cum dño ego postea ventā. ¶Et ex his vī q̄ tā de iure cōi q̄ etiā ex forma statutorū Taruisij dict⁹ Angelus debeat puniri tanq̄ prestans fauorem ꝛ auxiliuz dicto homicidio te nēdo opinionem Bar.† q̄ prestās opē. seu auxiliū teneatur eadem pena qua tenetur principalis occidēs vel aliter delinquens.vt not.Bar.in.l.is qui opē ff.de furtis. ¶Sed tñ his non obstanti bus teneo q̄ dictus Angelus nō tenea tur pena.ſ.mortis q̄ tenent dict⁹ zili⁹ ꝛ paul⁹ occisores:nec de iure cōi:neq; ex forma predictoꝝ statutoꝝ Taruisij.Et primo ō iure cōi q̄ nō teneat pari pena pbat.†Nā ſm verā opinionē ēt ꝑstans opē⁹ seu auxiliū maleficio nō tenet ea dē pena q̄ ꝑncipalis delinquēs tenet: ſz mitiori:nisi vbi ꝑstatio opis ꝛ auxilij̄ det cām maleficij̄:qz tūc ꝑstās opez seu auxiliū ꝛ faciēs pari pena puniunt.vt l.nichil interest.ff.ad.l.corne.de sica.Et

a. ¶Prestans opez. Ad hui⁹ cōsilij̄ resolutionez vide do.Alex.de imo.in cons. cxl. in.ij. volu.Paul. de ca.in cōsil.cxciij.in ci.ita causa carcerato ruz. bar.l.l. furti.ꝑ. ope ff.de furtis. Bal.in.l.nō ideo.C.ō accusa.ꝛ i sua marga.ver. auxilium. ꝛ in l.nos eo minus.ver. item quero quō.C.eo.titu. d. Alex. ꝛ doc.in.l.ſ rixa.ō sica. doc.i.l. qm̄. ad.l.iuliaz. de vi.domi. abb.ꝛ doct. in.c.ꝯte.de sen.excom.

5

6

7

8

9

a

ista opi.tz do.Bartho.de salγ.in.l.j.vbi hoc plene examinat.C.de rap.virgi.dicēs q ista opinio fuit Dγ.t plurū aliorū doctoꝝ q deliberate l.q.facti sic habuerūt ꝙsulere.Et dicit ibi Salγ.q iu
10 †dices seruātes ꝫriū faciūt ꝫ ius diuinū t humanū t ppias alas occidūt:t ideo eoꝝ sna nō est tenēda.argu.l.rē nō nouā.circa mediū.C.de iud.t.c.ne l nitaris.eē de cōsti.tz dictꝰ Angelꝰ quā tūcūq diceret prestitisse opē vel auxilium.d.homici.tñ nō dedit cāz,d.male
11 fi.† nā dare cām maleā.ōr puta q gladiū furioso ōdit vt se occideret vl alū: vt dicit gl.in.d.l.nihil interest. ¶Jtez si alicꝰ tenuit alicꝰ interemit ille q tenuit ōr quasi mortis cāz prebuisse:vt est tex. in.l.ītē melta.ϛ.si alius.ff.ad legē aquiliā. ¶Jtē qui manibꝰ vel corpore ꝑbuit cām mortis:vt est tex.cū gl.in ℣bo quolibet in.l.ita vulneratꝰ.in prin.eo.titu. ¶Jtē q cōsiliū ꝓceptū vl operā vl suggestionē adhibuit ad maleficiū ꝙmittē dū:vt est tex.cū gl.no.in.c.de cetero.eē de homici.et ꝓbatur.l.distin.si quis viduā.t ibi etiā no.vñ cū ipe Angelꝰ non fecerit aliqd de ꝓdictis vt eiꝰ cōfessiōe apparet:seq q ipse nō ōr ꝓstitisse cām homicidio:ergo tz etiā diceret prestitisse auxiliū vl fauorē:nihilominus nō dz puniri eadē pena qua ipsi occisores tz
12 mitiorī. ¶†Preterea illa regula q dicit q cōmittētes delictum t ei auxiliū vl fauorē prestātes tenētur eadē pena intelligit qñ est auxilium non nudū:seu fauor nudus.Secus si esset simplex et nudus fauor seu simplex t nudū auxiliū:q est qñ delictū nō augeat:qr tūc arbitrio iudicis esset puniēdꝰ ꝓstās auxiliū vel fauorē etiā nō eadē pena qua ipse cōmittens delictū puniri dz:vt ꝓbat in.c.felicis,in principio.cōiuncto.ϛ.illud.de penis.lib.vj.t ibi hoc notat gl. parua in ℣bo fautorē,t ibi etiā p Dñicū de sancto Gemi.t ita etiā no.t seq tur Angel.in. d.l.in furti.ff.de furtis. ¶Sz in casu nr̄o vr esse simplex fauor seu auxiliū nudū:qr p ipm nō augeat delictū:ergo dictus Angelꝰ q prestitit auxilium maxime post delictū cōsumatū nō dz puniri eadē pena qua ipsi occisores:tz mitiori arbitrio iudicis. ¶Alia rōne moueor etiā ad id cōcludendū:qr possibile t verisimile est q ꝓpter illam ꝓmissionē de portādo zappā t badile ad faciendū foueā induxerit occisores ad occidendū:vel eis dederit spez que ōr auxilium:vt dicit Barto.de illo qui promisit adiuuare ad euadendum in dicta lege in furti.Et est potius quedā presumptio q ꝓbatio.qr possibile est etiā q propter illā ꝓmissionē illi occisores nō fuerint inducti ad illud homicidiū:nec l illo spē aliquā nō potuerint:qr etiā si nō promisisset omnino homicidiū illud cōmisissent. ¶Et ideo cū dictꝰ Angelꝰ veniat puniendꝰ ex dicta presumptione que est cōtra eū quantū cunq esset violenta nō ōr ad mortē cō
13 demnari:† qr vbicūq quis deberet ad mortē cōdemnari vbi vere cōstaret de delicto:si nō cōstat nisi q presumptiones etiā violētas dz mitiꝰ puniri:vt ꝓbatur in.c.afferte .extra de presumptio.t hec fuit elegās doctrina Jnnocē.t doct.in c.qr verisimile.eodē tit.quā sequit dñs Antoniꝰ de butrio t docto.in dicto.c. afferte. ¶Postremo ad idē dicēdū me monet illa vulgaris regula:que dicit
14 melꝰ est nocentē absoluere q innocētē condemnare:vt.l.absentē.in princi. ff.de penis.t loquor de Inocētia respectu mortis. ¶Et maxime cū in casu nostro ꝙstet q dictꝰ Angelꝰ nō habuit animū occidēdi dictū mēdicū:nec ipsi homicidio assistēdi etiā reqsitus ad hoc. Nā dū pater suꝰ zilиꝰ t Paulus occisores reqsiuissent eū vt vellet cuz eis ire ad occidēdū dictū mendicū recusauit neq ire voluit:vt in eius cōfessiōe apparet q res ꝑfecto dz iudicātē mouere ad penā minuendā:ita q nō puniat eadē pena qua puniri debēt occisores:qr negari nō ꝑt q minꝰ deliqt q ipsi occisores:ergo minꝰ dz puniri:qr pena dz ꝓmēsurari cū ōlicto:vt ille q minꝰ ōliqt minꝰ puniat:vt.l.j.C.ō his q latro.asso. t.l.miles.ϛ.mulier.ff.ō adult. t.l.diuꝰ. la.ū.ff.de falsis. ¶Et eādē cōclusionez teneo etiā ſtātibꝰ dictis duobꝰ statutis dicētibꝰ q prebētes cōsiliū auxiliū vel fauorē maleficio puniant eadē pena q

cõmittẽs maleficiũ: & tanq̃ cõmittẽtes
15 ipm: ¶quia dico q illa statuta: ex quo lo
quunt simpliciter de ꝑstãtib⁹ ꝓsiliũ au
xiliũ vel fauorẽ debẽt interpretari fm
ius cõe. l. ũ. C. de noxalib⁹. notat in. l. ñ.
§. in ꝓputatõe. C. de iur. delib. cũ simi. Ut
teneant eadẽ in casibus in quib⁹ de iu
re cõi tenerent eadem pena. & ita notat 6
singulariter Sali. in. l. j. C. de rap. virgi.
videlicet si dedissent causam mortis: et
qñ non esset nudũ auxiliũ vel cõsiliũ: et 7
qñ cõstaret expresse nõ ꝓ presumptiões
de dicto ꝓsilio auxilio vel fauore. Secꝰ
si nõ dedissent cãm mortis. vel esset con
siliũ vel auxiliũ nudũ & probaret ꝓ pre 8
sumptiones etiã violentas: sicut videt
esse in casu nro: qz tunc mitiori pena pu 9
niẽdi sunt: vt supra dixi. ¶Sed si statu 10
tum diceret puniat eadẽ pena qui ma
leficio quomodocũq vel quãcũq opez
seu auxiliũ prestiterint: tunc qz verba si
sunt simplicia: sed generalia ñãdũ esset
generalitati verboꝝ de quolibet prestã 12
16 te opẽ seu auxilium quomodocũq. ¶Ex 13
quo ler est certa quãtũcunq dure: vt. l.
ꝓsperit. ff. qui & a quibus. & l. j. §. is qui
nauẽ. ff. de exercito. & ita elegãter notat
Sali. in. d. l. j. C. de rap. virgi. sed statuta
predicta nõ ita loquuntur generaliter 15
sed simpliciter: ergo debẽt intelligi fm
ius cõe: vt. ã. dixi. ¶Cõcludo itaq ex ꝓ 16
dictis magnifice pretor q in hac causa
pena mortis nõ est imponẽda dicto An
gelo: sed minor arbitrio iudicis: et ego
arbitror q ꝓ toto suo excessu pena am 18
putatiõis manus dextre seu in qua plu 19
rimum potest puniatur: & q bannitur
de terra vestra Asuli & eiꝰ districtu ꝛc.

¶Summarium sup cõsilio. xxviii.

Homicidiũ ad offensaz vel defen
1 sam quomodo factum dicat. & an vuln⁹
sit mortale vel non: numeris omnibus 21
sequentibus per totum consilium.
2 Rixa qñ non apparet quis primo percus 22
serit: tũc in eo qui ad rixã prouocauit:
culpa presumitur. 23
3 Fugere quando quis potest & non fu
git: sed vulnerat aliquem non dicitur 24
vulnerasse ad sui defensionẽ: sed ad of
fensionem vulnerati.
4 Offensor in dubio offensor nõ presumi 25

tur nisi hoc probetur.
Rixa quãdo duo se percusserunt: in du
bio aggrediens vel prouocãs cũ armis
in dolo vel culpa fuisse presumitur: & ag
gressus vel prouocatus animo se tãtuz
defendendi & nõ offendendi percussisse
presumitur.
Rixa quando inter duos inita fuerit &
maleficium accidit: in dubio illud ag
gressori: & non aggresso imputatur.
Insultans vel aggrediens si insultatuz
ad iracundiam prouocat: quicquid in
sultatus facit: iracundie calore facere
videtur: nec sibi imputatur.
Dolus in eo presumitur: qui est future
rixe preparatio.
Presumptio est in euaginantem ensem.
Armoruz terror & percussionis iactatio
an sufficiat.
Percutiatur q prius nullus expectare
debet: dũtamen precedãt signa & actus
q ille offendere intendebat.
Prouocasse in dubio fortior dicitur.
Mutilati si duo inueniantur: nec appa
ret quis ad tutelaz fecerit distingui de
bet: vter eorum magis rixosus existat.
14 Aggressor in dubio ille qui superat dũ
dicendus est: nisi contrarium probetur.
Presumptio vna si tollat aliam multo
magis decem presumptiones vrgẽtes.
16 Aufugere nolens non est in culpa: si pri
mo insultus in rixa ipsum insultantem
percussit.
17 Medico an credendum esse videatur.
18 Exitus acta probat.
19 Disponant si aliqui de his que ad artis
sue peritiam spectant: per creꝺulitatis
verbum deponere possunt.
20 Vulneratus ad mortem ille dicitur: qui
fm regulas medicine euadere nõ põt
vel cum magna difficultate.
21 Testes quando sunt contrarij: in dubio
pluribus credendum est.
22 Testibus in arte sua peritioribus credẽ
dum est.
23 Testibus verisimiliora dicentibus est
credendum.
24 Testibus allegantibus legitimam cau
sam vel rationem dicti sui magis credẽ
dum est: ꝙ non allegantibus.
25 Homicidio procedi non põt contra eũ q

ad sui defensionem fecit: maxime si vulnus mortale non fuerit.

¶ Consilium.xxviij.

1 IN christi noīe Amen. Inuocata spiritus sancti grā. Magister Jacobus marangon⁹ de Padua denūciatus per caput cētenarij sancti Laurentij q̄ vulnerauerat Gabrielē perusinum vno vulnere in manu sinistra cū ense ꝙ taleo cū sanguinis effusione. ex quo vulnere mortu⁹ē. fuit de anno. Mcccclxiij. bannitus de Padua ⁊ de Paduano districtu ⁊ in libris ducentis ⁊ ad inquirēdum. Deinde anno isto Mcccclxiiij. dictus magister Jacobus se presentauit ad carceres cōis Padue cā se excusandi a dicta denuncia et banno. Et produxit defensionem suam cum pluribus capitulis. ⁊ testes super eis examinari fecit. ¶ Nūc queritur an stantib⁹ defen- 4
sionibus ⁊ attestatiōib⁹ suis debeat absolui. an vero possit ꝛra cū inquiri ⁊ procedi. ¶ Et pro hui⁹ questionis declaratiōe duo sunt ꝑncipaliter examinānda. ¶ Primū est an dictus Jacobus qui dicit vulneraſſe dictū Gabrielē illud vulnus si fecit. fecerit ad sui defensionē vī ad offensam. Secundū posito q̄ fecerit ad offensam ⁊ nō ad defensionē: an illud vuln⁹ fuerit mortale vel nō. ¶ Circa primū dubiū vī prima facie dicendū esse dictū Jacobū illud vulnus fecisse 5
ad offensam ⁊ non ad sui defensionem.
2 ¶ Qđ sic ꝓbari potest. ꝛquando nō apparet q̄s primo in rixa percusserit, tūc ꝓsumitur culpa in eo qui prouocauit ad rixam. l.j. §. cum arietes. ff. si quadr. pau. fe. di. Et ibi hoc not. Ro. ⁊ idem no. Bar. in. l. si ex plagis. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil. ¶ Sed in casu nostro dict⁹ Jacobus prouocauit dictū Gabrielē ad 6
rixam: q̄ eadē die per horam ante dum dictus Gabriel minaretur sibi. dixit Jacobus I fina a vna hora e andaro a san Jacomo se tu vora niēte aspetami li. vt apparet ex denuncia facta ꝙ Bartholomeū. q. berti. caput centenarij seti Laurētij que fuit cōfessata ꝙ Marinū a sancto eius procuratorē nec apparet q̄s ea rū primo percusserit. Ergo in dubio dictus Jacob⁹ q̄ ꝛ percussisse dicit Gabrielē ꝑsumitur fuisse in culpa et dictā percussionē causa offendēdi ꝛ nō defendēdi fecisse. ¶ Secundo vī probari per Blasium io. de malado. qui examinat⁹ ⁊ interrogatus dixit q̄ per ea que vidit iudicat q̄ admenatiōes que fiebāt per dictos Gabrielem et Jacobum fiebant ad offensionē et defensam. ¶ Tertio ꝙ 3
vī probari. ꝛquia qui q̄s pōt aufugere ⁊ nō aufugit ⁊ vulnerat aliquē nō ꝙ ꝛ vulneraſſe ad defensionē sui ſꝫ ad offensionē vulnerati. ⁊ no. per docto. in. l. j. c. vnde vi. Sꝫ. d. Jacobus expectatus in via a dicto Gabriele potuit aufugere q̄ acclamatū fuit post dictuꝫ Jaco. nō ande maistro Jacomo nō ande maistro Jacomo. ſꝫ tñ noluit per hoc cessare ab itinere suo ſꝫ iuit obuiā dicto gabrieli expectāti eū. vt deponit dict⁹ Blasi⁹ ꝙ io. malado. ergo ꝛc. ¶ Quarto ꝛquia offensor in 4
dubio nō ꝓsumit defensor. nisi hoc probetur; vt no. Joā. an. in. c. significasti. de peni. ⁊ remiſ. ⁊ Bal. in. c. j. in prin. in. iij. col. in ver. vitā suā defendēdo. in tit. de pa. tenen. in vſi. feu. Idem Bald. in. l. vt vim. in pe. col. ver. ⁊ not. q̄ ille qui percutit. ff. ꝙ iusti. ⁊ iur. ¶ Sꝫ his nō obstā tib⁹ cōtrariū est de iure verius. vꝫ q̄. d. Jacobus si vulnerauit dictū Gabrielez ꝓsumit vulneraſſe ad sui defensionez tātū ⁊ nō ad offensam: qđ ꝓbatur pluribus modis. ¶ ⁊ Et primo quādo duo se percusserūt in rixa in dubio. aggrediēs vel puocās cū armis ꝓsumit fuisse in dolo vel culpam aggressus vel puocatus ꝑsumit percussisse alo se tñ defendēdi et nō offendēdi: vt ꝓbatur in. l. j. §. cū arietes. et ibi docto. ff. si quadr. pau. fecit. di. facit. l. quoniā multa facinora. C. ad. l. iul. de vi. et q̄ ibi nota. per Cy. q̄ dicit per illa iura. ꝛquō quando ex rixa inter duos inita maleficium accidit in dubio illud imputatur aggressori ⁊ non aggresso. ⁊ potest esse ratio quare cōtra aggredientem vel prouocantem cū armis ꝓsumitur fm Flo. in. lege. scientiam. §. qui cū aliter. ff. ad. l. aquil. quia in ipso ꝓsumitur dolus. alias enim si dolus nō ꝓsumerē oporteret ꝑsumi

ipsum esse furiosuz vel fatuū ꝙ in hoc
nō presumit nisi ꝓbet.l.nec codicillos.
C.de codicil.z.c.ff.de succes.ab intesta.
¶Itē ratio quare nō presumitur cōtra
prouocatū vel aggressum cū armis pōt
esse fm Flo.in.d.§.cū arietes.tqz insul
tās vel aggrediens prouocat insultatū
ad iracūdiā.z sic ꝙ insultat⁹ facit vī fa
cere calore iracūdie:vnde nō imputat
sibi.l.quicqd calore.ff.de reg.iur,l.grac
cus.C.de adulte.l.si adulteriū cum ince
stu.§.imperator.ff.de adulte.z.ij.q.iij.si
qs iratus. ¶Et ideo presumit insulta⁹
tus aggressus vel puocatus cū armis
semp fecisse ad sui ꝺfensionē:vt.d.l.j.§.
cū arietes.z.l.si ex plagis.§. taberna⁹
ri⁹.ff.ad.l.aquil.z not.Bart.z etiam in
d.§.cū arietes. ¶Sz in casu nr̄o dictus
Jaco.fuit agressus siue insultatus z pꝛ
uocatus ad rixam cū armis a dicto Ga
briele:vt statim ostēdā:ergo ꝓsumitur
ipsuz Gabrielē vulnerasse si eū vulnera
uit ad sui defensionē non autē ad offen
sam seu vindictā. ¶Quod aūt dict⁹ Ja
cobus fuerit aggressus z puocatus cū
armis ad rixam a dicto Gabriele ꝓba
tur ex pluribus. ¶Primo qz.d.Gabriel
preuenit.d.Jacobū i itinere z stetit Ga
briel i medio vie publice expectādo cū
ense seu squarcina dictū Jacobū q̄ ibat
ad sctm̄ Jabobū vt dicit Blasius Joā.
de molado z Bartholomeus dict⁹ mio
lus circa p̄ncipiū sue depositiōis ꝙ est
signū euidēs ꝙ habebat malū animuz
offendēdi z aggrediēdi ipz Jacobū.ar.
l.is qui cuz telo.C.de sica.z.l.j.in princ,
ibicū telo ambulauerit.ff.eo.z insti.de
publi.iudi.§.Itē lex cornē.z ꝓbat in.l.
iij.§.si qs aūt visse,ibi q̄ alibi tendebāt
z ibi sed alio tendebāt a cōtrario sensu.
ff.de vi z vi arma. ¶Scdo qz prius dic
tus Gabriel anteq̄ esset i loco in quo
expectabat.d.Jacobū extraxit squarci
nā suam illam aspiciēdo.vt dicit idem
Blasius circa p̄ncipiū sue attestatiōis.
ꝙ similiter est signū ꝙ volebat aggredi
dictū Jacobū ex quo immediate post se
posuit in medio vie publice ad expectā
dū eū.z sic se quodāmodo p dictā eua⁷
ginationē z squarcine inspectionē ꝺr se
aptasse z ꝓparasse ad aggressurā et de⁸
lictū ꝓpetrādū:z ꝓptera in eo ꝓsumit
fuisse malus anim⁹:vt probat in.l.iij.§.
vi possidere ibi.aut q̄ in hoc ipm apta⁹
tus z preparatus veniat ꝛc.ff.de vi z vi
arma. ¶Tertio qz dict⁹ Gabriel prepa
rauerat sibi zornā circūcirca brachiuz
vt deponit idē testis.z Gabrin⁹ filiꝰ ser
petri trabachini z Bartho.dictus mio
lus ꝙ est euidentissimū signū rixari vo
lētis.test em̄ rixe future ꝓparatio:vt de
se patet;z ideo in eo dolus presumitur.
vt.d.l.iij.§.vi possidere. ¶Quarto qz di
ct⁹ Gabriel habēs clamidē reuolutā cir
ca brachiū.z cum ense euaginato cepit
venire versus dictū magistrū Jacobuz
vt deponūt dicit Gabrinus z Bartholo
meus dict⁹ miol⁹:ex q̄b⁹ apparet ꝙ Ga
briel fuit ille q̄ puocauit z Jacob⁹ fuit
puocat⁹ ad dictā rixā:tū ꝓp clamidē re
uolutā circa brachiū.vt dixi:tū pter en⁹
sem euaginatū.tqz euaginētē ensem
est ꝓsumptio:vt dicit Flozi.i.l.sciēte.§.q̄
cū aliter.ff.ad.l.aquil,neminē em̄ inue
nies:vt dicit Bal.in consilio suo.lxxxij,
qō incip.quidā insultat⁹ quē arma eua
ginata seu gladi⁹ euaginat⁹ nō terreat,
l.iij.§.qui armati.ff.ō vi z vi arma.z ma
xime qñ gladi⁹ est in manib⁹ audacis z
rixosi:sicut erat dict⁹ Gabriel:vt testes
dicūt p no.in.§.C.vnde vi.Tū ēt ꝓptez
ꝺ qz Gabriel vt veniebat ꝯ ipm Jacobū
cū dicto ense euaginato z brachio cla⁹
mide inuoluto p tex.in.l.si qs pcussorē,
C.ad.l.cornē.de sica.vbi hoc ꝓbat aper
te.Dicitur em̄ ibi.si quis pcussorem ad
se venientē gladio repulit non tenetur
homicida quia defensor ꝓprie salutis
vī in nullo peccasse. ¶Quinto quia dic
tus Gabriel incepit admenare cū vna
squarcina euaginata ꝑtra ipsum Jaco
bū vt deponit Gabrin⁹ predictus circa
p̄incipiū sue testificationis ibi cepit cō
tra eū admenare et dictus Miolus per
quā admenationē dictus Jacob⁹ veri⁹
similiter debuit timere et terreri:vt est
tex.in.l.Itē apud labeonē.§.j.ibi man⁹
aduersus eū leuate sepe territ⁹ q̄si va⁹
pulatur⁹.ff.de iniur.z ꝓptera non de⁹
buit Jacob⁹ expectare ꝙ eū pcutiat⁹ suf
ficit em̄ terror armoꝝ z tactatio pcus⁹
sionis.vt est glos.notabilis;in.l.j.in glo.

magnā ante fi.ibi. Tu dic q̄ sufficit terror armorū vel iactatio percussiōis.C. vñ vi.et ibi p̄ Bart.qui hoc tenet p.l.iū. ij ℔.armati.ff.de vi et vi arma.dicens.t̄q̄ qs nō dz expectare q̄ prius percutiat. dumtamen precedāt signa ꝛ actꝰ q̄ ille intēdebat offendere ꝫ hic precedebant predicta signa ꝛ predicti actus.scilz expectatio clamidis ad brachiū inolutio pgressio versus Jacobū ensis euaginatio ꝛ admenatio q̄ sunt signa euidētissima q̄ intēdebat Sabriel Jaco.offende 13 re ℊ licitū fuit Jacobo nō expectare q̄ percuteret.ꝛ Sabri.percutere qz diceret hec ad sui defensionē fecisse.immo plus ex pcessu nō apparet q̄ Jaco.primo pcusserit dictū Sabrielē immo potius ex dictis testiū apparet contrariū. ¶Sexto qualitas armorū ipsius.Sabrie.s.squarcina induxit etiā excusatio nē Jacobi. Nā ensis siue squarcina nō solet inferre leuem plagā.vt in.c.significasti.in fi.ex̄ de homi.ꝛ ideo dicit bal. in p̄allegato cōsilio q̄ huiusmodi qualitas armorū ostēdit q̄ qs nō pōt se tueri a morte vel graui offensa.et sic q̄ est in periculo ꝛ discrimine vite sue cōstitutus:ꝛ maxime qñ est in manib⁹ robusti ꝛ audacis ꝛ rixosi sicut erat.d.Sabriel. ¶Septimo qz quando Sabriel incepit admenare ꝫ Jaco.ipse Jaco.admena- 14 bat ꝓra ipsum semper se retrahēdo.Et idem dicit Barth.dictus miolus ad fi. p̄me faciei dicti sui ac ppe fi.sue attestatiōis qō retrahere se est signū q̄ nō habebat animū principaliter occidēdi vel vulnerādi:sed potius se defendēdi.ꝛ q̄ ipse Jac.potiꝰ fuit puocatꝰ q̄ puocās iuxta not.in.l.j.C.vñ. vi.ꝛ in.l.vt vim.ff. de iusti.ꝛ iu. ¶Octauo qz.d.Sabri.erat audacior fortior ꝛ magis peritus l scrimia:vt dicūt oēs testes.iō in dubio p̄sumitur cōtra eū q̄ fuerit ille q̄ puocauit rixam ꝛ fuerit aggressus ipsuz ꝛc. Nā vt dicit Ray.quē seq̄t Flo.in.l.j.ℊ. 12 cū arietes.ff.si quadru.pau. fec.di.t̄ dz inspici qs sit fortior.vt ille dicat in dubio aliū puocasse.ar.l.nō ois.ℊ.a barbaris.ff.de re mil. ¶Et si dicat si erat Sabriel fortior quomō fuit occisus.Rñ.q̄ p̄tū ad vulnera illata fuit fortior Sabri. et suā fortitudinē et audaciā ostēdit:qz pcussit dictū Jaco.duob⁹ vulneribꝰ supra capite adeo q̄ Jac.cecidit i fossatū ꝛ eū interfecisset nisi fuissent intermediatores: vt dicūt testes ꝛ ipse Sabriel nō remānsit vulneratꝰ nisi l digito manꝰ sinistre.ꝛ nā letalē vt dicet l sequēti dubio. ¶Nono qz p̄batū ē p testes q̄ dictꝰ Sabriel erat rixosus.vñ p̄sumit q̄ ad rixā Jacobū p̄uocauerit.vt tz Card.Zabe.fm.d.Matthe.in cle.j.l.xxxiij.q.de homici.vbi dī t̄q̄ si duo inueniunt mutilati.nec apparet qs fecerit ad tutelā dz distingui qs eoꝝ sit magis rixosus qz ℨ illū p̄sumit: Nā ꝛ alīs attēdit ꝓsuetudo alicuiꝰ.ff.de pign.act.l.vniuersorū.ꝛ.l.q̄ semisses.ff. de vsur.ꝛ.l.nō ois.ℊ.a barbaris.ff.de re mil.ꝛ.c.illo vos.de pig.cū simi. ¶Decimo ꝛ vltio ℔ apparet ab effectu.Naz d.Sabriel vulnerauit ad mortē pluribꝰ vulneribꝰ.d.Jaco.et fecit eū cadere in vnū fossatū ꝛ eū occidisset nisi nō fuisset intermediatū.ꝛ ipse Sabriel solū remānsit lesus l vno digito ꝛ sic Sabriel superauit Jaco.in rixa.vñ ab effectu apparet q̄ Sabriel puocauit ꝛ habebat animū occidēdi.d.Jaco.qz exitꝰ acta p̄bat:vt.l.rē nō nouā.ℊ.fi.ad fi.C.de iudi. ꝛ no.Bal.l.c.j.in p̄n.l.vj.q.in ti.q̄b⁹ modis feu.amit.Et iō dicit ēt Flo.l.d.l.j.ℊ.cū arietes. t̄q̄ in dubio ille q̄ superat dīr dicād⁹ est aggressor nisi p̄bet ℨ riū.arg. l.j.C.de sic.Et maxime hoc est verū l casu nostro ex quo extāt alia signa de q̄bꝰ ℨ.dixi. ¶Vñ ex his ꝓcludo q̄ si.d.Jac. vulnerauit dictū Sabrielē in digito manus sinistre.Judicādū est q̄ illud fecerit puocatus animo se defendēdi.ꝛ nō ad vindictā vel offensam. ¶Nec ob.ℨ riū deducta. ¶Et pio dū dixi q̄ Jac. puocauit verbis dictū Sab.dicendo in fine a vna hora andaro a.s.Jacomo setu vora niente aspetime.qz illo ꝛba nō inducūt puocationē ad rixā incōtinēti. vel pōt dici q̄ illud pcesserit l dubio vbi nō extarēt alia signa vel indicia manifesta cōtraria:per que tollatur illud se 15 lum simplex indiciū.t̄qz si vna p̄sumptio tollit aliā:vt.l.non solum,ℊ.de vno ff.de ritu nup.ꝛ.c.literas.de p̄sum.minus tamen magis decē p̄sumptiones ꝛ vrgentes

de quibus prime dixi debēt illā psumptionē tollere maxime qz expresse ꝓstat de aggressura z puocatiōe facta cū armis p.d.Sabrie.vt.s.dixi. ¶Et p hoc ptz ꝙ nō ob.fm argumētum vz ꝙ vnus testis dixerit ꝙ faciebāt admenatiōes ad offensam vel defensam qz cōtrariuz apparet ex predictis. ¶Itē nō obst.dū dicit ꝙ ex quo Jaco.potuit aufugere vī 17
fecisse ad offensam qz rñdet ꝙ imo hoc nō est verū ꝙ scierit Sabrielē expectātem iz blasius hoc dixerit:qz iz dicat ꝙ potuerit eū videre z acclamātes audire:tñ possibile est contrariū:vñ nō ꝓbat hoc esse ꝛc.l.nō hoc.C.vñ cogna.z.l.nec ꝙ natales.C.de ꝓba. ¶Et posito ꝙ audiuisset z vidisset tamē nō sequit ꝙ potuisset aufugere cōmode sine periculo. Immo est ꝓbatū cōtrariū per Sabrinū qui dixit interrogat⁹ ꝙ Jaco.nō potuisset aufugere sine magno piculo si.d.Sa 18
briel voluisset eū seq:qz ipe Sabriel in dicto ipsi⁹ testis erat velocior in currā
16 do ꝙ sit ipse Jac. ¶Preterea ēt si potuisset aufugere sine periculo:tñ si non aufugit z noluit dimittere iter suū propter hoc nō est in culpa:si ꝑmo insultatus lrixa ipsum insultātē pcussit:vt no. Bar.z doct.z maxime Saly.in.l.j.C.vñ vi.z Bal.l.l.vt vim.ff.de iusti.z iu.z Anto.de but.in.c.olim.in.xvij.col.extra de resti.spo.Itē nō obstat dum dz ꝙ in dubio offensor non ꝓsumit defensor.qz illud pcedit vbi nō extāt alia signa z argumēta in cōtrariū. Sz hic extāt plura vt.s.dixi.Ergo.est cōcludēdū circa primū dubiū ꝙ si.d.Jac.vulnerauit Sabrielē hoc fecit ad sui defensionē nō ad vindictā vel offensam. ¶Circa secūdū dubiū posito ꝙ illud vuln⁹ sit factū ad vindictā vel offensam.an illud vulnus fuerit mortale vel nō. ¶Et ꝑma facie videtur ꝙ fuerit mortale:qđ videt ꝓbari prima ex denūcia secundo loco facta p caput cētenarij in qua dicit ꝙ dict⁹ Jac. vulnerauit Sabrielē vno vulnere i manu sinistra.ex q̄ vulnere deinde Sabriel mortu⁹ est. ¶Idē dicit.d.Matthe.iuris ciuilis scholaris filius magistri Frāci. ceruti de vicarijs qui in effectu cōcludit ꝙ.d.Sab.mortuus est ex dicto vulnere. q̄ ꝙba ex dicto vulnere significāt causam primā.l.j.ꝯ.ex incendio.ff.de incē. rui.nau.z no.p Bar.z doc.l.l.nō dubiū. C.de legi.z scit ꝙ vulnus fuit mortale z dedit causam morti. ¶Idē ēt magister Frāci.ciroicus qui medicat⁹ fuit.d.Sabrielē vsq ad mortē q̄ examinat⁹ deponit ꝙ.d.Sab.mortu⁹ est ex dicto vulnere.tcui medico videt esse credēdū.l.semel.z ibi Bal.C.ō re mili.lib.xij.l.j.ꝯ.j. ff.de vētre inspi.z ibi docto.per Bart.z doc.in penio ffoꝛ.in prin.z in.l.si in rixa.ff.de sica.et cano.l.c.ꝓposuisti.extra ō ꝓba.cū si. ¶Itē ꝓpter dzenitatē tpis qz mortu⁹ est post.x.dies vulneris illati vt dicit magister Marcus calligari⁹ ō perusio ꝓpter quā tpis dzenitatē ꝑsumit in dubio ex vulnere mortu⁹:vt not. doc.in.l.j C.ō emēdatio.seruo.z sic vulnus ꝑsumit fuisse mortale. ¶Itē ꝙ vt ꝓbare ab effectu qz mortuus est.texit⁹ enim acta ꝓbat.l.rē non nouā.ꝯ.pairē. in fi.C.de iudi.z ita tz Bal.in.c.j.in ꝑn. in.vj.q.in tit.qđ.mo.feud.amit. ¶Ego tamē sine dubio teneo ꝙ cōtrariū sit verius de iure ꝙ ꝓbat manifeste.Et ꝑmo p testes:vz p magistrū Joan.barberiuz q̄ medicatus fuit dicto Sabrieli p quatuor horas post vulnus sibi illatuz:qui dicit ꝙ suo iudicio credit ipe testis ꝙ si fuisset medicatū ipsi Sabrieli nō. decessisset ex dicto vulnere qz nō erat iudicio ipsi⁹ testis multū penetrās nec erat in loco periculoso. ¶Idē dicit Bart.par mesanus barbitonsor q̄ dicit ꝙ iudicio suo dictū vulnus nō erat mortale.z ita iudicatū fuisset p quēlibet peritū i arte cirurgie qui vidisset dictū vulnus quoniā erat a parte inferiori dicte man⁹ a parte intra ita ꝙ si ipse testis medicat⁹ fuisset.facillime ipm liberasset z ꝓdicta iudicat qz vidit dictū vulnus.z se exercuit tā annis.xxv.in medēdo vulnerātis z assignat etiā aliā rōnē qz vulnus erat de taleo nō de ꝓcta q̄ duo testes viderent sufficere ad hoc ꝓbādū.l.vbi numer⁹.ff.de testi.cū si.Et maxime cuz essent in arte expti.iz essent barbitōsores.qz magister Joan.se exercuit ānqz annis in cirurgia.z magister Bart.xxv. annis.vt ipsi dñt.p.l.semel.cum ibi no.

t.de re.milit.li.xij.t.d.l.j.ff.de vētre inspi. t no.Bar.t doc.in ꝓemio.ff.oꝛ.l ꝓnci.t Bal.in.c.j.in ꝓnci.iij.col.in fitu. quib; mo.seu.ami. ¶ Nec obstat ꝙ dicāt iudi cio suo vel ꝙ ꝝbū credit qꝛ ꝙ hoc nō ifir 19 mat dictū eoꝝ.t qꝛ qñ aliꝙ deponūt de his q̄ spectāt ad peritiam artis suę pos a sunt deponere ꝙ ꝝbū credulitatis.a vt no.Bar.in.d.l.j.l fi.ꝓn.ff.de vētre inspi. ¶ Itē sunt duo alij testes medici ma gne auctatis.vcz famosus artiū t me dicine doctoꝛ.d.magister Franci.ō .ia nua.t ꝓclaꝛ artiū et medicine doctoꝛ dñs magister Joan.michael de berta palea q̄ sunt artis cirogie sūmi ꝛtices in studio paduano t deponūt ꝙ vulne ra q̄ fiūt i digitis manuū nō sunt morta lia t assignāt rationē qꝛ non est locus periculosus et ꝓfit ꝙ multi fuerūt vul nerati in digitis t in manu t tamē sunt liberati.t hoc affirmat magister Joā. 21 michael fm regl'as medicine,vt auctoꝛ res medicine ponūt qui nomināt vulne ra mortalia q̄ nō sunt digiti vel manus: ergo eis credēdū est.tum qꝛ sunt duo.l. vbi numeꝛ.ff.de testi.tū qꝛ sunt cirogie artis ꝓncipes.t sic peritioꝛes.iuxta no. ꝙ Bar.in ꝓoemio.ff.ad fi.principij.tum 20 deniq; qꝛ assignāt rōnes optimas t qꝛ il le dꝛ vulneratꝰ ad mortē.q̄ fm regulas medicine nō pōt euadere.vel cū magna difficultate ſz ille qui de leui pōt curari nō dꝛ mortifere vulneratꝰ nec eius vul nus dꝛ mortale.iuxta no.in.l.ad hoſtib' §.fi.ff.so.ma.t l.l.maritꝰ.ff.loca.ſz Bal. qui ita no.dꝛ in.c.j.in fi.j.col.l ti.q̄.mo. seu.amit.vñ cū dicti medici dicāt ꝙ fa cili potuisset curari t ꝙ fm regulas me dicinę dictū vulnus nō erat mortale se quit eoꝝ attestationib' standū esse ma time cū alij quo barbitonsoꝛes t cirol ci hoc idē affirmēt.t ita etiā ego teneo ꝙ sit verissimū. ¶ Nō obst.argu.ℨ in cō trariū deducta qꝛ facillime tollūt. ¶ Et ꝓmo nō obstat ꝙ in denūcia facta ꝙ ca put cētenarij.dicat ꝙ.d.Gabriel mortuꝰ fuit ex dicto vulnere.qꝛ denūciās nihil scit ꝓter auditū.vt ꝓz l ea dū dꝛ nup ad me l noticiā ꝓuenit.vñ nō ꝓbāt.l.testiū. 22 eū ibi no.C.de testi.t.c.eū th.eꝛ de testi. ¶ Similit eadē rōne nō ꝓbat dictuz.d. Matthei in iure ciuili scholaris q̄ ēt deponit ō auditu ꝓpꝛie sui.f.magꝛi Frā.ciroici ō Venetijs q̄ est suspectꝰ t nō omni exceptiōe maioꝛ:vt stati dicet. ¶ Itē nō ob.dictū t attestatio ꝓdicti magi stri Frā.ciroici de vene tijs in quo ꝓma facie vꝛ esse faciēdū magnū fun damentū ℨ Jaco.qꝛ ipse interrogatꝰ si.d.Gabriel est mortuꝰ ex dicto vul nere vel ex alio malo re gimine.Rndit ꝙ iudiciū suū est illū mortuū esse ex dicto vulnere:ac ēt qꝛ fuit ille q̄ medicatꝰ ē.d. Gabri.vsq; ad mortem. ¶ Qꝛ rñdet.t ꝙ ex quo sunt testes ꝝtū l hac ma teria l dubio credenduz potiꝰ deponētibꝰ: ꝓ.d. Jac.qꝛ sunt plures vz q̄ tuoꝛ ℨ dicto magistro Frā.qui est vnicus in ef fectu:ex quo filiꝰ suꝰ de ponit de auditu patris. ¶ Nā l dubio testib' plu ꝝb' est credendū.l.iij.§. j.in ꝛdo.numerus.ff.de testi.cū si.Immo si duo deponūt ꝙ vno aliꝰ ꝝtū stat dicto duoꝝ quoꝝum dicta nō leduntꝰ ꝙ dictuz vnius tm:vt ꝓbat in.l.j. in ꝓn.t ibi ℨ no.Bar.ff. de vē.inspi.in ꝛsi.vsteriꝰ: hec lex facit l arg.Et idē no.Cy.l.l.l bōefidei.l vl. q.C.de reb.cre.t iurein. t bar.l.l.admonēdi.l.14. co.v.q̄ro.q̄d si actoꝛ ꝓba uit.ff.ō iurein.t l.l.vul go.ad fi.ō ad fn.tu.t Bal. ō bu.l.c.ch dilect'.l.v.co. l ꝓn,in.v.no.eꝛ de elect. 23 ¶ Itē qꝛ dicti testes ōpa nēteꝙ vñꝰ ñ ē mortale sūt ꝓtioꝛes.ℨ eis magꝛ ē

a ¶ Credulitatis. Ad hnius cōsl.resolu tionē vide Pet.de ans che.in cōsl. ccixxxv.do. Alexan.de imo.in cōsl. xv.in.j.vol. bar.in. l.j. ꝓn.ff.de vē. inspi Bal.i l. compara tiones .in.j. col.C.de fi de instru.d. Alexan. et docto.in.§. omnez.prin me cōsl. ff. canonistaꝝ. in.c.significa casti.de ho mici.

credēdū:vt no.Bar.ꝛ doct.in pemto.ff.
¶Itē qꝛ sūt dignioꝛes.l.iū.§.eiusdē ḳz
ꝑncipis ibi alias dignitas.ff.ō testi.cū
si.ꝛ aduertēdū ꝙ.d.magister Frācis.de
Venetijs ciroicꝰ est barberiꝰ:vt appa-
ret ex testificatiōe magistri Marci cal
garū q̄ appellat eū barbitonsoꝛē:vñ nō
est tātū dignitatis ꝛ sciētie vt ꝑualeat
dictis alioꝝ duoꝝū barbitonsoꝝ q̄ etiā
sunt ciroici ꝛ alioꝝū duoꝝū excellētissi-
moꝝ medicoꝝuꝫ in cirogia ꝛ ꝓhysica ꝑ
dicta iura. ¶Itē qꝛ dicūt ꝝisimilioꝛa.
Nā ex quo dictū vulnꝰ erat in digito ꝛ
sic in loco nō periculoso ꝛ de taleo nō
de pūcta est magis verisimile ꝙ nō fue
rit mortale.ex q̄ ita dicūt regule ꝛ au-
ctoꝛes medicie. ¶Ergo magis eis cre
dēdū est ꝙ dicto mgro Fran.de Vene
tijs:vt ꝓbat l.l.ob carmē.§.fi.ff.de testi.
ꝛ in.c.ꝛz cām.ver.ex ꝓmissis ibi quoniā
etiā aptioꝛa negicio ꝛ vero ꝓmioꝛa
l suis testimonijs exꝑsserūt.ex de ꝓba.
23 ꝛ habeķ.iū.q.iū.§.in criminali. ¶†Et
in tātū magis credit dicētibus veris
milioꝛa:etiam si essent pauciores eis
magis crederet ꝙ plurib⁹ vt ē casus in
d.l.ob carmē.§.fi. ¶Ergo mḱomagis
credēdū erit plurib⁹ deponētib⁹ veris
milioꝛa ꝙ pauciorib⁹ aut vni tantū vt
est in casu nostro:ꝛ ista ratio est bñ cōsi
derāda qꝛ est verissima ꝛ ei nō ꝑt quoq̄
mō rñderi. ¶Itē qꝛ testes deponentes
vulnꝰ nō fuisse mortale assignāt rōnes
optimas attestationū suarū:ꝛ.d.magi-
ster Frā.q̄ deponit ꝙ nullam rōnē assi-
gnat:ꝙre esset vt̄ iudicaret mortale.Er
go magis credēdū est ꝺponētib⁹ ꝙ vul
24 nꝰ nō est mortale.† qꝛ magis creditur
duob⁹ testib⁹ allegātib⁹ legitimā cām
vt̄ rōnē dicti sui ꝙ duob⁹ q̄ nullā ratio-
nē allegāt.vt no.bal.in.l.presbyteri.in
vlti.col.C.de epis.ꝛ cleri ꝛ Ludo.de ro.
l.l.§.in prin.ff.de no.op.nun.Immo pl⁹
in casu nr̄o nedū.d.magister Frāci.de
Venetijs nō allegat cām ꝙ vulnus sit
mortale:sed potiꝰ allegat causas in cō
trariū dum dicit ꝙ si subito facta per-
cussione.d.Sabri.fuisset medicatꝰ fo-
rtasse fuisset liberatꝰ. ¶Item dicit ꝙ se
mel reperit dictū Sabie.portātē vinuꝫ
nigrū ꝛ habētē vnā agresteriā vini ni-
gri penes se.ꝛ vna vice māducare ꝛ ꝑ-
ceptū sibi datū:q̄ sūt signa potiꝰ defectꝰ
ꝛ culpe Sabrielis vulnerati ꝙ mortis:
vt de se ꝓz.Itē vt̄ dicere vnū qō nō est
verū.Nā dicit ꝙ stetit duobꝰ diebus ꝙ
nō fuit medicatꝰ.cuiꝰ ꝛriuꝫ apparet ex
attestationibus magistri Joan.nigri.ꝛ
magistri Bar.barbitonsoris q̄ in prin.
vulneris medicati sunt.Unde per hoc
apparet ꝙ etiā.d.magister Fran.de ve
netijs nō est omni exceptione maioꝛ ex
q̄ pōt ei apponi quedā vt ita dixerīz cō
trarietas in dicto suo ꝛ nō veritas.ꝛ sic
ei fides nō sit adꝛibēda ꝓ.l.qui falsa vt̄
varia.ff.de testi.Ex istis itaq̄ manife-
ste appet ꝙ magis est credēdū dictis ꝙ
tuoꝝ testib⁹ deponētib⁹ vulnus nō esse
mortale ꝙ dicto magistro Frācisco qui
deponere videt ꝛriū nec eius dictum
adiuuat testificatio filij sui.d.Matthe.
scholaris l iure ciuili qꝛ deponit de au
ditu patris sui ꝓ.l.testiū.cum ibi no.ff.
de testi.ꝛ per not.in.c.cū causaz.eķ co.
ti.cum si. ¶Nec ob.ꝙ.d.Sabriel moꝛ-
tuus fuerit infra.x.dies vulneris:qꝛ ꝛz
ex vulnere nō mortali regulariter quis
nō moriaķ:maxime infra tā breue tps.
vt no.in.l.j.C.de emēda.seruo.Tamen
in casu nr̄o nō nocet qꝛ illa moꝛs infra
dictū tps venit ꝑpter defectꝰ plures di
cti Sabrielis vulnerati. ¶Primus de-
fectꝰ ꝛ culpa qꝛ postꝙ fuit vulneratus
aufugiēs qꝛ credebat occidisse Jacobū
natauit:vt deponūt Sabrinꝰ ꝛ Laurē.
trabachini:ꝑ quā natationē aqua itra
uit digitū ꝛ non potuit esse parui nocu
mēti.vt de se ꝓz. ¶Itē qꝛ noluit ꝓmitte
re se pūctare in ꝓncipio vulneris:vt di
cit Bar.barbitonsoꝛ ꝛ magister Joan.
nigri.iuxta illud ꝓncipijs obsta.sero
medicina paraķ.Itez qꝛ stetit duobus
dieb⁹ si dicit verū magister Francisc⁹
de Venetijs.ꝙ nō fuit medicatꝰ ꝑ ean
dē rōnē Immo bibit vinū ex q̄ sua cul-
pa causaķ ad mortē:vt dicit bal.in quo-
dā suo cōsi.Mrcviū.qō incipit in nomi
ne dñi amē.Ad evidētiā ꝓmittendū est
in.iū.col. ¶Itē qꝛ fecit ꝺ ꝑceptū medi
ci:vt deponit idem magister Frāci.de
Venetijs qō ē signū culpe ꝛ defectꝰ vul
nerati. ¶Uñ ex istis defectibus ꝛ cul-

pis vulnerati

pso vulnerati apparet qđ vuln⁹ de sui natura nō erat mortale: licet sit ꝑpter sui culpam effectū mortale: vt apparet ex predictis quatuor attestationib⁹ de ponētib⁹ vuln⁹ nō esse mortale. ¶ Nec obstat si dicat ī dubio iudicādū est ꝑtra percussorem qñ medici sunt ꝛ̄ vt dicit Bald. in. c. j. in prin. in titu. quibus modis feudum amittatur. Quia rēspōdet quod illud procederet qñ numerus et dignitas medicorū q̄ sunt cōtrarij esset equalis: vel quādo oēs dicerēt ea que verisimilia essent. ¶ Sed qñ pro percussore essent plures digniores meliores dicentes verisimiliora sicut est in casu nostro non est dubiū qđ illis potiꝰ esset stādū. ¶ Itē illud ꝓcederet qñ vulnus esset factū in loco ꝑiculoso. vt esset maximū vulnus. ꝛ ita loquit Bal. in. d. c. j. in ti. quibꝰ modis feud. amitta. ꝛ in cōsilio suo. ccxvij. quod icipit. In nole; dñi amen. Sicut sapientissime allegatū est in vlt. col. Sz ī casu nr̄o dictū vuln⁹ nō erat ī loco ꝑiculoso nec maximū. nec ꝫ puncta. vt dicūt quasi oēs testes. ꝛ etiā de se ꝓz. ergo ī dubio iudicādū est etiā fm Bal. qđ vulnus nō fuerit mortale ꝛ sic ꝓ Jaco. qui dicit fuisse percussor. Et ex istis omnib⁹ cōcludo circa secūdum dubiū ꝑncipale q̄ dictū vuln⁹ nō fuerit mortale. ¶ Et ꝓpterea ꝯcludo q̄ dict⁹ magister Jac. inq̄sit⁹ ex quo si vulnerauerit. d. Gabrie. fecit ad sui defensionē vt dixi in primo dubio. ꝛ vuln⁹ nō erat mortale de sui natura: vt dixi in. ĝ. ꝛ qz cōtra eū nō potest procedi nec cōdēnari de homicidio. ꝑ not. in. l. j. C. vnde. vi. ꝛ in. l. vt vim. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ per. l. qui occidit. in. ĝ. fi. ff. ad. l. aquil. ꝛ ꝑ no. in. c. significasti. de homici. cum simi. Et maxime cū nō cōstet q̄ ipse magister Jacobus vulnerauit dictū Gabrielem: vt apparet ex attestatiōib⁹ testiū: immo nec etiā ipse Gabriel sciebat q̄ dict⁹ Joca. vulnerasset eum. Nam interrogat⁹ a magistro Bartholomeo barbitonsore quō et a quo fuerat vulnerat⁹. Respondit e nou so mi ſteſſo como habia facto. ꝛ sic non inculpauit. d. Ja. q̄ est signū q̄ eū nō vulnerauit. arg. l. ſi quis in graui. ĝ. j. ff. ad ſille. ¶ Propterea ꝓbatū est ꝑ te

1 stes q̄ ex quo vuln⁹ est in manu ſiniſtra a parte interiori: ꝛ sciebat Gabriel ludere de scrimia q̄ verisimili⁹ est q̄ seipm vulnerauerit. Et ideo cū non cōstet de vulnere illato ꝑ ipm Jacobū: immo cōstet potius de cōtrario ꝛ ipse Jacob⁹ se presentauit ad carceres. sequit q̄ de homicidio cōtra eum nō potest ꝓcedi vel inquiri nec cōdemnari.

¶ Sūmariū sup ꝙſt. xxix.

Homicidiū an ꝛ quō ad vindictam vel ad sui defensionem factū sit: ꝛ qñ ad sui defensionē factū dicatur ꝛ qualr punirī debeat: numeris olbus sequētibus per totum consilium.

1 Fuga homicidiū ꝓbare videtur.

2 Occiderit qui aliquē de iure cōi: si oceī dēdi alm habuerit pena mortis tenet.

3 Delictis in dubio semp animus nocendi et offendendi presumitur.

4 Uim vi ꝛ repellere: ꝛ se defendere oēs leges olaq̄ iura ꝑmittūt.

5 Uerba cōtumelioſa qui primo ꝓferre cepit cōtra eū ꝑsumit.

6 Rixa qñ ĩter duos maleficiū accidit: in dubio illō aggressori ꝛ ꝓuocāti iputat.

7 Fuga alicui⁹ presumere facit: quod fugiens ꝓuocat⁹ fuerit.

8 Examinatio facta ab aliquo fugiēte vi dēt facta alo se liberandi.

9 Prouocasse aliū semp fortior ꝑsumitur.

10 Fortior diuino iudicio qñq̄ occidit.

11 Mutilati si duo lueniant: nec appareat quis ob tutelā fecerit: distinguit quis eorum sit magis rixosus.

12 Uite in discrimine quis cōstitut⁹ ꝑsumitur: eoipso qđ armorū terror infert.

13 Defensio mea est probata eo ipso qđ ꝑ betur: qđ aliquis veniebat cōtra me cū cultello: ꝛ ego ipsum occidi.

14 Defensionē ꝓbare sufficit ꝓbare: qđ interfect⁹ assaliuit vt interficeret animo se defendendi occidisse videat.

15 Gladi⁹ euaginat⁹ fm bal. vnūquēq̄ trit.

16 Qualitas armoꝝ ondit qđ quis a morte vel graui offensa se tueri nō pōt.

17 Iniuria q̄libet personalis quauis realiter maior est.

18 Iniuria est aliquē fugare.

19 Legi ꝓtumcūq̄ dure standū est.

20 Judex de inq̄siti innocētia quereredz ꝛ

21

testes examinare si opus fuerit: ipsum
q̄ inquisitum absoluere.
22 Statutū si dictauerit: q̄ si aliq̄s homicidiū cōmiserit: & nō cōparauerit p homicidio in bāno ponat: quō intelligat.
23 Statutū nō valeret: q̄ cauere ki q̄ nō liceret cuiq̄ psonā suā defēdere ab iniuria qm̄ nec cōsensus hoc facere posset.
24 Testes ad instātiā iudicis vel partiz in causa criminali examinari possunt.
25 Defensionis modum si quis excesserit: an puniri debeat.
26 Uerba cum mensura dari nō possunt.
27 Tutelle inculpate modū si quispiā excesserit: sed non ex ppōsito: nō tenetur.
28 Causa exterior interiorē actū declarat.
29 Mortis cogitatiōe holez turbatū difficile est terminos inculpate tutelle: seu defensionis cognoscere.
30 Uite in discrimine quādo quis cōstitutus fuerit: ita q̄ nō pōt alias se tute et secure defendere: nisi aggressorē occiderit: tunc nullam penam pati debet.

¶ Consilium. xxix.

1 IN christi nomine † ac Jnuocata spiritus sctī gr̄a. Uiso pcessu facto sup homicidio ppetrato in psona Anto. de Raynerijs & visa iquisitiōe sup inde formata ꝯ Frācisc̄ dictū Frāzonum de bosetis de adro district' Brixie. Et visis dictz & attestationib⁹ testiū examinatorū tā ex officio magnifici do. ptātis Brixie & ei⁹ iudicz maleficiorū q̄ ēt ad istātiā bertolini pris dicti Frāzoni p suo iure & interesse. Et visis ēt q̄busdā statutis Brixie. & q̄b⁹. J. flet mētio. & oīb⁹ diligēt ac mature ꝑsideratis put cā req̄rit q̄tuor tm̄ dubia I ꝑmis mihi oriri posse vident q̄b⁹ decisis veritas p̄sentis ꝓsultatiōis facile intelligi poterit. Primū ē si pbatū ē sufficient q̄ dict⁹ Frāzon⁹ occiderit dictuz Ant. de raynerijs. put & fz q̄ i iquisitōe dr. ¶ Scōm posito q̄ sic an pp dictum homicidiū de iure cōi possit. d. Frā. ad mortē condēnari. ¶ Tertiū an saltē ex forma statutorū Brixie ad mortē ꝓdēnari possit vl in banno p homicidio poni. ¶ Quartū si nō ꝑt pena mortis cōdēnari an aliq̄ pena cōdēnari debeat & si q̄ pena puniri possit. ¶ † Sup ꝑmo dubio nō puto ec̄ lisistēdū: q̄ satis mihi videt esse sufficiēter pbatū ꝑz Frāzonum interfecisse dictū Antoniū de raynerijs: tū p testes examinatos ex officio ad instātiā p̄is dicti Frāzoni tū etiā propter fugā ipi⁹ Franzoni factā ante q̄ contra ipsum inquireret per ea que habentur per Barto. & docto. in. l. lege cornelia. ff. ad sillenia. & p̄ glo. & doc. in l. admonēdi. ff. de iureiur. & in. l. in bone fidei. C. eo. ti. & p Ang. in aut. de exhibē dis reis. §. si vero. & p Saly. in. l. §. C. ō raptu virg. cū simi. vñ hoc nō est disputādū. q̄ ista est veritas. ¶ Sup scōo dubio an ꝓpter dictū homicidiū de iure cōi. d. Frāzon⁹ possit ad mortē ꝓdēnari. ¶ † Et vr q̄ sic q̄ de iure cōmuni q̄ aliq̄ occiderit si alm occidēdi habuit tenetur pena mortis p. l. cor. de sica. & l. §. i prin. & p totā. l. ff. ad. l. cor. de sica. & insti. de pub. indic. §. Jtē lex cor. & iū. dist. ois. & ideo lex dicit hōicida q̄ alū fecerit semp expectet. vt. l. nemo. C. de epi. audi. ac etiā si q̄s hominē nō occidit sz vulnerauit p homicida dānādus est. vt d. l. §. diu⁹ adrian⁹. Immo pl⁹ siq̄s eū telo ambulauerit hoīs necādi cā: iz nō occiderit tñ tenet. l cor. ō sicarijs. sicut is q̄ hominem occiderit: vt est casus in l. is q̄ cū telo. C. ad. l. cor. de sica. Et vtinā ista iura seruarētur q̄ multi retraherētur ab homicidijs. Sz dict⁹ Frāzon⁹ occidit dictū Raynerijū. vt dixi: Et in dubio vr habuisse alm occidēdi ex genere instrumēti cū quo ꝑcussit & ex magnitudine & quātitate percussionuz: q̄ eū percussit cū vna partisana & cū vna cultella plurib⁹ & magnis ꝑcussionib⁹: vt. l. §. diu⁹ adrianus. ibi nā si gladiuz strinxerit. ff. ad. l. cor. de sica. & c. sicut dignū. in fi. eō de homi. ¶ † Jtē q̄ in delictis in dubio semp p̄esumit animꝰ no cēdi & offendēdi: vt no. p gl. not. l. l. si nō cōuicū. in glo. §. & ibi p doc. C. de iniur. & flor. in. l. §. cū arietes. C. si quadr. pau. fc. dicatur. ¶ Et omne maleficiuz I dubio ꝓsumitur esse factū iniuste nisi probetur contrarium ex quo est de genere prohibitorū. vt in. c. §. extra de p̄esum.

ę hꝫ p Bal.l.l.sicut nobis.in fi.extra de re iudi. ¶Et ideo si aliqs dicit hominē occidisse ad sui defensionem stat sue cōfessioni:q occiderit sed nō credit nisi p bet q ad defensionē fecerit:qr ius cōe psumit ꝓ illū:vt no.Bar.in.l.Aurelius. 7
ꝯ.idem q̄ siūt.ff.de lib.leg.ꝛ p doc.l cle.j. de homi.ꝛ p Bal.l addi.Spe.in ti.de cō fessio.in.ū.col.vbi plene. ¶Sed cōtra riū teneō in casu nr̄o:vez q dict⁹ Franzon⁹ nō teneat ex homicidio pena mortis:nec possit ad mortē ꝯdēnari de iure cōmuniq̄ vt statim ostendā ipe fecit dictū homicidiū nō ad vindictā ꝯ ad sui defensionē cū aliter se tueri non posset vt.l.sciēdū.ꝯ.q̄ cū aliter.ff.ad.l.aquil.in ele.iuri.de homicidio.ꝛ qr erat in discrimine vite cōstitut⁹ vt.l.is q̄ aggressorez. 8
C.ad.l.coz.de sica.ꝛ Vim vi enim repellere:ꝛ se defendere omnes leges oiaq̄ iura pmittunt:vt.d.ꝯ.q̄ cum aliter.ꝛ.l. vt vim.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ.c. significasti. ū.ad fi.eẋ de homici.ꝛ no.in.l.j.C.vnde vi.cum fi.Et ideo cū fecerit dictū homicidiū ad defensionē nō ad vindictā non tenetur.vt est glo.notabilis in.l.is qui aggressorem.ꝛ ibi p Ang.C.ad.l.coz.de sicariis.ꝛ not.glo.xxiij.q.j.in summa.ꝛ no.in dictis iurib⁹.Et p huius declaratione duo sunt examinanda. ¶Primū si dict⁹ frazonus dictū homicidiū commisit ad sui defensionem ꝛ nō ad vindictam. ¶Secundum si dictus frāzonus erat in discrimine vite constitut⁹ ita q aliter se tueri nō posset nisi occidēdo dictū Anto. ¶Circa primum videtur dicendum q franzonus dictū homcidiū perpetrauit ad vindictā ꝛ nō ad defensionem:qr cū de hoc nō appareat manifesta ꝛ clara pbatio in dubio contra p cussorem ꝛ homicidā est iudicandū:vt 6
ꝯ.dixi ¶ꝛ Itē qr contra eum psumit qui primo cepit verba cōtumelioſa proferre:vt.l.si nō quicq̄.C.de iniur. no.flo. in.l.sciēdū.ꝯ.qui cum aliter.ff.ad.l.aq̄l. Sed postq̄ dictus Antoni⁹ qui primo descendit de equo accēdit ꝛ incepit ire versus Brixiā cū frācisco de raynerijs dictus frāzonus exclamando post eos dixit.Andeuene con dio chel nō vigna ratre hote che vigniro a Biessa e si ve impegaro.ppter q̄ ꝛba dictus Antoni⁹ reuersus est versus dictū franzonū ꝛ facta fuit rixa in q̄ Antonius mortu⁹ fuit ergo ꝛc. ¶Sz veritas est in cōtrariū.l. q ps̄umat poti⁹ feciſſe ad sui defensionē q̄ ad vindictā:quod sic pbat.ꝛ Qñ ex rixa inter duos inita maleficiū accidit in dubio illud imputat aggressori ꝛ prouocanti.vt.l.j.ꝯ.cū arietes.ff.si quadru.pau.fecit. dicat.facit.l. qm̄ multa facinora.C.ad.l.iuliā.de vi.ꝛ ita allegatur ibi p Cy.ꝛ ratio qr nō ps̄umit ꝙ prouocatū pōt esse ſm Flo.l.d.ꝯ.cū arietes q̄ insultās vl aggrediēs prouocat insultatū ad iracūdiā.ꝛ sic q̄ insultat⁹ facit vl facere caloze iracūdie.vnde nō imputatur sibi.l.quieq̄d caloze.ff.de reg.iu.ꝛ l.gracch⁹.C.de adul.ꝛ.l.si adulteriū cū incestu.ꝯ.imperator.ff.de adulte.ꝛ.ū.q. iū.si q̄s iratus. ¶Itē ratio quare cōtra aggredientē ꝛ prouocantē cū armis ps̄umitur.est secundū flo.in.l.sciēdū.ꝯ.q̄ cū aliter.qr in ipso ps̄umit dol⁹ alias cū si solus nō ps̄umeret oportet ps̄umi ipm esse furioſuz vl fatuū q̄ in homine non ps̄umit nisi pbet.l.codicillos.C.de codicillis.Et ideo ps̄esumitur insultat⁹ ꝛ prouocatus semper feciſſe ad sui defensionē.vt.d.l.j.ꝯ.cū arietes. ff.si quadrup.pau.fe.dicetur.ꝛ.l.si ex plagis.ꝯ. tabernari⁹.ff.ad.Laquil.ꝛ ita no.Bar. in.d.l.si ex plagis.in fin.ꝛ ibi flo.ꝛ etiā in.d.l.cum arietes.ꝛ not.gloss.in decretis.xxiij.q.j.in summa. ¶Sed in casu nostro dictus frazonus fuit insultatus ꝛ prouocatus ad rixā cū armis a dicto Anto.per eum occiso vt statiz ostendā. ergo ps̄umit ipz occidisse ad sui defēsionē nō aūt ad vindictā. ¶Qō aūt fuerit frāzon⁹ puocat⁹ ꝛ insultat⁹ a.d. Ant. occiso q̄ eū ꝓmo aggressus est ꝓbatur pluribus modis. ¶Primo qr in ꝓma rixe.d.Anto puocauit:qr dixit. Tote de parte e dame la via.Et volens esse ad man⁹ cum.d.franzo.descēdit de equo. et captis aliquibus lapidibus in manu de ipsis proiicere cepit versus dictū franzonum:vt in inquisitione dicit p que manifeste apparet q ipse Antonius dādo primo operam rei illicite p uocauit franzonū ad rixam p.l.j.ꝯ.cum

arietes.ff.si q̃dru.pau.feci.di.ꝛ p.l.si ex plagus.ꝟ.tabernari⁹.ff.ad.l.aq̃l. ¶ Secũdo qꝛ ipse Franzon⁹ volẽs aufugere se reduxit in q̃dã viaciolã:vt in eadẽ l; quisitiõe ỽr qõ est signũ euidẽs qꝺ ipse Frãzon⁹ nõ fuit aggressus Antoniũ.ſz poti⁹ ipse fuit puocat⁹:vt not.in cle.ſ. de homi.ꝛ no.Bal.in cõſi.ſuo.lxxxij.qõ incip.quidã em̃ insultat⁹ a quodã.† Ubi dicit qꝺ fuga facit pr̃sumere qꝺ fugiens fuerit puocat⁹.Tertio qꝛ in secũda rixa.d. Antonius auditis dictis verbis Frãzoni minatorijs dũ iret versus Bri xiã eq̃ster reuersus fuit ꝯtra.d.Frãzo. ꝛ.d.Frãzon⁹ se ibi affirmauit cũ parte sana exclamãdo aiutorio aiutorio:vt i inq̃sitiõe dicit.ꝛ probatũ est ꝑ testes.ſ.ꝑ Francis.de Raynerijs cõsanguineũ di cti Antonij qui aderat dicte rixe.ꝛ per Bartholi.filiũ bartolini q̃ ẽt vidit ꝛ audiuit.ꝑ quos act⁹ aperte cõprehẽdit qꝺ Frãzon⁹ fuit puocat⁹ ad rixã:qꝛ ipsam fugiebat exclamãdo aiutorio ꝑ text.in l.itaq;.cũ gl.ff.ad.l.aquil.ꝛ ꝑ gl.l.l.iij. C.ad.l.cor. de sica.ꝛ in.l.furẽ.ff.eo.tit.ꝛ no.Bar.in.l.vt vi.circa fi.ff.ꝺ iust.ꝛ iur. † Nã talez exclamationẽ vt̃ fecisse alo se liberãdi ab illo Antonio q̃ veniebat ꝯ eũ.vt no.Inno.in.c.significasti.ex̃ de homici.ꝛ de ista exclamatiõe hꝰ etiã ꝑ glo.in.l.capite quinto.in fi.ff.de adult. Quarto qꝛ.d.Anto.nõ obstãte dicta ac clamatione descẽdit de equo ꝛ incepit proẽcere vnuz lapidẽ:vt ꝓbatũ ẽ ꝑ an tedictos duos testes ꝛ etiã in inq̃sitiõe ỽr.Nã per hoc apparet manifeste.qꝺ.d. Anto.icepit rixã ꝛ dicit puocasse.ex q̃ ꝓmo incepit dare operã rei illicite.ſ. iacẽdo lapides:vt.d.l.ꝟ.cũ arietes.ff.ſi q̃dr.pau.fe.di.ꝛ.l.ſi ex plagũs.ꝟ.tabernari⁹.ff.ad.l.aq̃.ꝛ ibi no.Flo.l.l.sciẽtiã. ꝟ.q̃ cũ aliter.eodẽ ti. ¶ Quito qꝛ dictus Frãzo.se retrahebat cũ sua pte sana;vt dicit Bartholom⁹ filiꝰ Bartolini ꝑ quã retractionẽ fugiebat rixã.iurta not.ll. j.C.vnde vi.ꝛ in.l.vt vim.ff.de iust.ꝛ iu. ¶ Sexto qꝛ.d.Anto.incepit euaginare ensem post iactum lapidis vt in inquisi tiõe dicit que euaginatio est expressa p uocatio ad rixã ꝛ ꝯ euaginãtem ensem est ꝓsumptio et ideo Franzo.ꝓsumit oc cidisse dictũ Ant.alo se defẽdẽdi poti⁹ q̃ offendẽdi vt.l.iij.ꝟ.si q̃s pcussorez.C. ad.l.cor.de sic.ꝛ no.flo.l.l.sciẽtiã.ꝟ.qui cũ aliter.ff.ad.l.aq̃l. ¶ Septimo ex eo qꝺ.d.Ant.erat fortior.d.Frãzo.vt dñt q̃ si oc̃s testes.Immo sopasset duos fran zonos.verisimiliꝛ ꝓsumẽdũ est ꝯ ipsum Anto.qꝺ prio fuerit aggressus ipꝯ Frã. qꝛ vt dicit Ray.quẽ sequit flo.in.d.l.j. ꝟ.cũ arietes.† ꝺz inspici q̃s sit fortior: vt ille dicat i dubio aliũ puocasse.ar.l. nõ ois.ꝟ.a barbaris.ff.de re mili. Et lꝯ dicat flo.l.d.ꝟ.cũ arietes.qꝺ ꝓ attẽtari qꝺ in dubio ille q̃ superat dũudiciãd⁹ sit aggressor nisi ꝯriũ ꝓbet.ar.l.ſ.C.de sic. tñ hoc esset verũ vbi nulla.alia esset ꝓ sumptio in ꝯriũ:ſz vbi subsũt alie ꝓsum ptiones ꝯrie:puta qꝛ est fortior ꝛ qꝛ ce pit occisus euaginare enseꝯ ꝛ alie simi les de quib⁹.Ş.nõ dubito qꝺ sit ꝓsumen dũ ꝯ ipm Ant.occisuꝯ.† Et si dicatur si erat fortior quõ sit occisus respõdet pp diuinũ iudiciũ:qꝛ noluit innocẽtẽ peri re ſz iuuare.Sicut ỽr de Dauid q̃ inter fecit goliã:vt habet primo regũ.xvij.ꝛ ponit ꝑ gl.in.c.j.de pur.vulga.ꝛ sicut se pe cõtingit:ꝛ Uerone fuit similis casus jam sunt sex anni vel circa in duob⁹ bri xiẽſibus occidẽs fuit a tota curia libe. hoc ẽt potuit euenire ꝛ ppter calcaria q̃ hẽbat Antoni⁹ in pedib⁹ ꝛ cirotecas q̃s habebat in manu vt ꝓbatũ est ꝑ te stes qñ reptũ fuit cadauer.naꝯ ista po tuerũt dare magnũ impedimẽtũ.d.Ant. l.d.rixa vt de se pz. ¶ Octauo subest ẽt alia ꝓsumptio seu ꝯiectura.qꝺ Anto.oc cisus puocauerit in dubio ad rixam di ctũ frãzonũ quia ipse Ant.erat magis rixosus q̃ Frã. Immo ꝓbatũ est ꝑ te stes qꝺ dict⁹ frãzo.erat pacific⁹ ꝛ quiet⁹ ꝛ ita ꝛz Car.zaba.fm.d.Matthe.i cle. vnica.in.xxxiij.q.de homi.vbi dicit.† qꝺ si duo inueniuntur mutilati:nec appa ret quis fecerit ob tutelã ꝺz distingui q̃s eorũ sit magis rixosus:qꝛ cõtra illũ pr̃sumitur nã ꝛ alias attenditur cõsue tudo alicuius.ff.de pign.act.l.vel vni uersorũ.ꝛ.l.qui semisses.ff.de vsu.ꝛ.l. nõ omnis.ꝟ.a barbaris.ff.de re milita. ꝛ.c.illo vos.extra de pig.cũ ſi.ꝑ hoc ẽt facit:qꝛ.d.Anto.minatus fuerat priꝰ

423

dicto Frãzono.dicẽdo chel non calara
ue chello foraue tegnire ollo:vt dicit
Barthol.q.fachini testis. Nã ꝓpter di-
ctos minos videt habuisse animũ offẽ
dẽdi.ar.l j.cũ ibi no.C.qñ lice.vnicuiq;
sine iud.vin. ¶ Nec ob.ꝓdictis q.d.frã
zon⁹ dixerit dicta ꝟba exclamãdo post
d.Antoniũ q̃ ibat ꝟsus Brixiã andeue
cũ dio chel nõ vegnira.tre hore che ve-
gnero a Bressa e si vel pagaro:p q̃ ꝟba
videt ꝓuocasse rixa:vt.l.si nõ cõuicũ.t
ibi no.C.ó iniur.t no.Flo.in.l.scientiã.
ff.q̃ cũ aliter.ff.ad.l.aq̃l.qz dico q illa
nõ tendũt ad ꝓuocãdũ rixam de ꝑsen-
ti. ¶ Vl põt dici q illud procedit in du
bio qñ nõ constat q̃s rixam inceperit:fz
hic cõstat q eam incepit Antonius:vt
ꝑz p ea q̃.s.dixi. ¶ Et ex his concludo
circa primũ:vz q.d.Frãzon⁹ dictũ ho-
micidiũ cõmisit ad sui defensionẽ et nõ
ad vindictã. ¶ Circa.ũ.dubiũ si.d.Frã
zon⁹ erat in illa rixa in discrimine vite
cõstitutus ita q aliter se tueri nõ pos-
set nisi occidẽdo.d.Anto.Et breuiter di
co q sic.q sic ꝓbat. ¶ † Nã quis ꝑsumi
tur in discrimine vite ꝙstitut⁹ eoipso q
terroꝛ armoꝛũ inferꝛt.vt.l.iũ.ꝯ.armati.
ff.ó vi t vi arma.t hoc vult gl.no.l.l.v.
in prin.ff.ad.l.aq̃l.t ibi hoc no.Flo.in
l.scientiã.ꝯ.qui cuz aliter.eo.tit.t proꝛ
bat l.d.l.v.in prl.Et ideo dicit Bar.no.
† eo ipso q ꝓbo q aliquis veniebat ꝫ
me cũ cultello.t ego occidi eũ proba-
ta est mea defensio:vt ibi ẽ casus.t hoc
sequit Ange.de are.in suo tracta.male
ff.in glo.in verbo t dictus titi⁹ se defen
dẽdo.et pro hoc est etiã ter.in.l.si pcus
sorem.C.ad.l.coꝛ.de sica.et facit l.si ex
plagis.ꝯ.tabernari⁹.ff.ad.l.aq̃l.sed in
casu nostro interuenit terroꝛ armoꝛum
qz.d.Anto.post lapidẽ protectũ ꝫ Fran
zonũ venit ꝙra eũ vno ense euaginato
t vltra hoc tpe ꝓncipũ rixe aderat etiã
Frãcisc⁹ de ramerijs ciu⁹ cõsanguineus
equester armatus cũ vno ense ad lat⁹.
q̃ ꝛz reddidisse audaciorem ipm Anto
niũ t Frãzonũ timidioꝛẽ lz nõ apposue
rit manũ ad arma.p.l.iũ.ꝯ.j.cũ ibi no.p
Bar.ff.de vi t vi.t not.Ange.de are.in
suo tracta.maleꝛi.in gl.l ꝟbo dict⁹ An
dreas armatus.in ꝓn. ¶ Et prestiterit
illi auxiliũ ꝓ nũc nõ examino qz nõ ex-
pedit. Itẽ q Franzon⁹ esset in discrimi
ne vite cõstitut⁹ apparet ex eo q Anto.
cũ sequebat cũ vno cultello ad latus t
vno ense euaginato in manibus.t ipse
Frãzo.se retrahebat t exclamabat aiu
toꝛio aiutoꝛio.nã cũ sufficeret frãzono
se retrahere t exclamare q̃n ipsum in-
sequerẽt dict⁹ Ant.apparet q erat l dis
crimine vite constitut⁹ t q aliter se tue
ri nõ poterat.ar.gl.no.l cle.j.in ꝟbo nõ
volẽs ó homicidio. ¶ Itẽ hoc apparet
qz ipse Frãzon⁹ fuit ꝙsi letaliter vulne-
rat⁹ in illa rixa vt ꝙstat ex dicto medici
t Jacobini de valdelugo.nã apparet.
q erat l periculo vite.vt no.in.l.j.C.vñ
vi.t in.l.scientiã.ꝯ.qui cũ aliter.ff.ad.l.
aq̃l. Et maxime qz vltra hec ipse Anto.
erat foꝛtioꝛ.audacioꝛ et magis rixosus
q̃ ẽt ipse Frãzo.vt dixi in ꝓcedenti du-
bio. ¶ Ulterius etiã sunt multa signa t
ꝓsumptiones ꝓbabiles q̃ ostẽdũt q iste
Frãzonus fuit in discrimine vite cõsti-
tut⁹.t q habuit iustũ timoꝛez vite sue.
Prima ꝓsumptio est qz ipse fuit insulta
t⁹ ab Antonio occiso.l.j.ꝯ.cuz arietes.
ff.si quadr.pauper.feci.dicat t no.Bal.
l.d.cõsi.suo.lxxxvij.qõ incipit quidã eñ
insultat⁹.t ita dicit Bal.in.l.multis.in
fi.C.de lib.cã.† q sufficit ꝓbare qõ in-
terfect⁹ assaliuit.vt interficiẽs videat se
esse animo se defendẽdi. ¶ Secũda q
egrediẽs inceperit rixã. ¶ Tertia au-
dacia aggressoris ꝛz Bal.l.d.ꝙsi.t ideo
ꝛz q audacia ꝓ mero hꝫ. ¶ Quarta q
insult⁹ sit factus ab hoie robusto t foꝛ
tioꝛ:vt no.l.l.j.C.vñ vi.t ꝓ Bal.l.d.ꝙsi.
¶ Quinto qz dictus Antoni⁹ erat rixo
sus.t Frãzon⁹ pacificus t quiet⁹ vt no.
car.Flo.in cle.j.l.xxxiũ.q.de homi.t.ꝯ.
dixi. ¶ Sexta regressus ipsi⁹ Frãzoni
insultati q̃ est q̃daz fuga.vt not.l.d.l.j.t
l.l.j.C.vñ vi.t ꝓ bal.in.d.cõsi vij. ¶ Se-
ptima euaginatio ensis facta ꝓ dictuz
Antoniũ aggredi ẽtem ipm Franzonũ.
† neminẽ eñ inuenies vt dicit Bal.in
d.ꝙsi quẽ arma vaginata seu gladi⁹ eua
ginat⁹ nõ terreat.vt.l.iũ.ꝯ.qui armati.
ff.de vi t vi ar.t maxime qñ est in ma-
nibus hominis robusti t audacis.sicut
erat iste Antoni⁹.vt no.etiã l.l j.C.vñ

vt.ꝛ ꝓbatur in.l.si ꝙs percussorē.C.ad.l. corne.de sica. ¶Octaua est qualitas ar
morū ipsi⁹ Antonij.s.cultella ꝛ ensis:nā
ensis nō solet leuē plagā inferre:ꝛ in.d.
c.significasti.in fi.extra de homic. ¶Et
17 ideo ꝺt Bal.in ꝑallegato ꝓsilio.ꝛ ꝙ hu
iusmodi qualitas armorū ostēdit ꝙ ꝙs
nō pōt se tueri a morte vel graui offen
sa ꝛ sic ꝙ est in periculo ꝛ discrimine vi
te sue ꝓstitut⁹.ꝛ maxime qñ ē in manib⁹
hois robusti audacis ꝛ rixosi sicut⁹ erat
dictus Antonius. ¶Nona ꝓsumptio qꝛ
ipse Frāzonus fuit vulneratus a dicto
Antonio vt ꝓbatū est in ꝓcessu.Et ideo
si interfecit ipsum Antoniū ꝓesumitur
fecisse ad sui defensionē.vt not.in.l.si ex
plagūs.§.tabernarius.ff.ad.l.aqui.ꝛ in
d.l.j.C.vñ vi. ¶Decima est magnitudo
vulneris illati in ꝓsona ipsius Franzo
ni argu.d.c.significasti.in fi.extra de ho
mi. ¶Uñ ex istis decē ꝓsumptionibus
apparet ꝙ.d.frāzonus erat in discrimi
ne vite cōstitutus.nec se aliter tueri po
terat. ¶Et ꝓpterea si interfecit.d.Ant.
nō tenet.vt ꝓbat in.l.ū.ꝛ iiū.C.ad.l.cor.
de sic.ꝛ in.l.scientiam.§.q̄ cum aliter.ff.
ad.l.aq̄. ¶Et iō si nō possuꝫ fugere quin
me percutias.nisi te interfectā possum
ꝛ debeo te interficere.vt.l.furē.ff.ad.l.
18 cor.de sica.ꝛ ibi hoc no.Bar.qui ꝺt ꝙ rō
est.ꝛ qꝛ q̄libet iniuria ꝓsonalis ē maior
quauis realis.l.in.seruorū in.fi.ff.de pe.
sed ꝓpter iniuriā realē irrecuperabilez
possum occidere.vt.d.l.furē.ergo mul
tomagis ꝓ ꝓsonali.ꝛ ita tꝫ ēt Flo.l.d.
l.scientiā.§.q̄ cū aliter. ff.ad.l.aquil.et
Ang.de are.in dicto suo trac.male.l gl.
in ṽbo.ꝛ dict⁹ titius se defendēdo.Im 20
mo dico fortius ꝙ ꝯz.d.franzonus se re
traxerit quasi fugiendo tñ etiā si se non
retraxisset nō ꝓpterea diceret fuisse in
dolo vel culpa qꝛ ꝙs insultat⁹ nō tenet
19 fugere.ꝛ qꝛ aliquē fugare est iniuria.l.
Itē apud labeonē.ff.de iniur.ꝛ ideo ꝓ
ꝓpulsanda ista iniuria licitū ē resistere.
vt no.bar.l.l.j.C.vñ vi.ꝛ idē tꝫ ibi Bali.
in.vj.col.ꝑ plures rōnes.ꝛ idē tꝫ An.de
but.in.c.olim cām.in.xvū.col.extra de
resti.spo.ꝛ ēt ego allego aliꝫ rōnē qꝛ si
Frāzonus fugisset incurrisset periculū
vite sue qꝛ insequebat cū Ant. ¶Nā si
voluisset franzon⁹ terga Anton⁹ inimi
cus fuisset sibi ad spatulas ꝛ ipꝫ de faci
li potuisset vulnerare.ꝛ iō nō ꝺebat fu
gere tꝫ suā salutē tueri.ꝛ ita tꝫ bal.l.l.j.
in ṽsi.tꝫ pone q̄dā.C.vñ vi.ꝛ sequit Ang.
de are.l.d.glo.ꝛ dict⁹ titi⁹ se defendēdo
l.iiū.col.Et ꝓpterea dixit elegāter Inn.
in.c.si ṽo.j.de sen.excō.ꝙ sufficit ꝓbabi
liter dubitare de defensiōe ad hoc vt ex
cuset.vt.l.scientiā.§.q̄ cū aliter.ff.ad.l.
aqui.ꝛ.l.tꝫ si q̄cūq̄.in ꝓnc.ff.ad.l.aqui.ꝛ
l.is q̄ aggressorē.C.ad.l.cor.ꝺ sic.ꝛ.l.j.C.
qñ li.vnicuiq̄ sine iudi.vin.ꝛ idē sequit
flo.in.d.§.q̄ cū aliter.ꝛ Ang.de are.in ꝑ
dic. glo. ¶Uñ ex his cōcludo ad fm du
biū ꝓmi ꝙ dict⁹ frāzon⁹ in illa rixa erat
in discrimine vite ꝓstitut⁹ ita ꝙ aliter se
tueri nō poterat nisi occidēdo dictū An
toniū.ꝛ ꝑ cōsequēs ꝺt homicidiū cōmi
sisse ad sui defensionē ꝛ nō ad vindictaꝫ
ꝛ sic nō teneri ad ꝑenā mortis de iure
cōi ꝑ gl.in.d.l is q̄ aggressorē.xxiij.q.j.i
summa cū s.ꝑ.allegatis.ꝛ ꝑ hac ꝓte l si
mili casu cōsulit Bal.in.d.consl.lxxxvū.
¶Sup tertio ꝓncipali dubio an saltez
ex forma statutorū Brixie dict⁹ frāzon⁹
teneat pena mortis ꝓpter dictū homici
diū ꝛ ita possit ꝙ homicidio l bāno poni.
Et vī ꝙ sic ꝓpter statutū de pena homi
cidū vbi ꝺt simplr ꝙ si quis homicidiū
fecerit ꝛ ad rōnē venerit.si est cōuictus
vel cōfessus capite puniat.Si vero ad
rōnē nō venerit in bāno ponat de homi
cidio.ꝛ postmodū si in fortiā cōis Brixie
peruenerit capite puniat ꝛc.Nā statutū
simpliciter loquit qꝛ nō respicit animuꝫ
sed factū.l.j.§.diuus.ff.ad.l.cor.de sic.
ṭ vñ legi ꝯtūcūq̄ dure stādū est.l.ꝓspe
xit.ff.q̄ ꝛ a q̄b⁹.maxime qñ figit pedes
sicut vī figere dictū statutū.vt no.gl.l.l.
si nō fuerit.l ꝑn.ff.ꝑ socio. ¶Itē ē aliꝺ
statutū de mō ꝛ forma ꝓcedēdi in male
ficijs i quo iter cetera ꝺt.ꝙ si inq̄sit⁹ in
fra terminū citatiōis ꝛ req̄sitiōis de eo
facte nō venerit nec ꝓparuerit cōrā dño
potestate seu iudice maleficiorū tūc de
beat potestas vl iudex maleficiorū talē
inquisitū facere poni in bāno in ea quā
titate pecunie vel pena q̄ de tali malefi
cio vel excessu ꝙponi pōt ꝛ ꝺz fm statuta
cōmunis Brixie.ꝛ infra subdit ꝙ si talis

inquisit⁹ infra aliū terminū nō venerit
ad se excusandū vel defendū ab his de
qb⁹ pcedit cōtra eū habeat pro cōfesso:
sed dictus franzonus inqsitus nūqd cō-
paruit.ergo vt q̄ dēat hēri p cōfesso.et
poni in bāno mortis p homicidio sicut
requirit aliud statutū de quo.s.Sz his
21 nō obstātibus ꝛtium teneo.tNā iudex
dz de innocētia inqsiti q̄rere ꝛ testes exa
minare.ꝛ qñ iudici ꝓstat ō inqsiti inocē
tia.et si sit absens ꝛ cōtumax nec aliq̄s
defendat eū.dz iudex ipz absoluere.l.si
nō defendant.ff.de pe.ꝛ ibi hoc no.bar.
in.l.j.§.fi.ff.de q̄stionibus.ꝛ habet p gl.
Bar.ꝛ doc.in.l.vbi pactū.C.de transſ.ꝛ p
Bar.ꝛ doc.in.l.seruuz quoq̄.§.publice.
ff.de pcu.ꝛ in.l.pe.§.ad crimē.ff.ō pub.
iudi.sed iudex ex officio examinauit ali
quos testes vt debuit.ex q̄b⁹ apparet ō
innocētia dicti franzoni.vz q̄ nō dz con
demnari.ergo ꝛc.Preterea sunt et exa
minati aliqui testes ad instantiā patris
dicti frāzoni p suo iure ꝛ interesse iux
ta no.l.d.§.pub.ꝛ in.§.ad crimē.ex quo
rū dictis similiter apparet de innocētia
ipsius frāzoni inqsiti.ergo dñs potestas
ꝛ iudex maleficiorū bixie debēt ipm et
absentē ꝛ cōtumacē absoluere. ¶Nec
ob.statutū ꝑdictū de pena homicidij in
22 quo dr q̄ si aliq̄s homicidiū cōmiserit
ponat in bāno p homicidio.qr et intel
ligit.si occidens fuerit in dolo.vt.l.lex
cor.ff.ad.l.cor.de sic.qr etiā si esset l lata
culpa non teneret de homicidio.qr vbi
tractat de pena corporali lata culpa nō
equiparat dolo.vt.d.l.lex cor.ꝛ no.in.l.
actori.ff.de in lit.iur.ꝛ not.singulariter
Bar.in.l.j.§.nō aūt.ff.si q̄s testō lib.esse
iuss.fuerit.ꝛ habet simile per Bal.l.l.se
natus.C.de his q̄ sibi ascribunt in testō.
¶Et propterea lz statutū dicat q̄ homi
cida decapitet.intelligit si per dolū oc
23 ciderit ꝛ nō alias.ꝛ hoc elegāter deter
minat Bal.in.l.data opera.C.q̄ accu.nō
pos.dicēs q̄ assessores ignorantes ꝓsue
rūt dicere cōtra inherentes ☞do sta
tuti simpliciter loquētis. ¶Et hāc opi.
bal.que est vera sequit.d.Pau.de ca.l.l.
j.C.vbi senatores vt clarissimi.qui ōt q̄
ita pluries consuluit ꝛ a morte aliquos
defendit.Ego etiz alias in casu simili
nostro ꝓsului.ꝛ alias et iudicaui in ciui
tate Uerone.Et ita etiā ꝓsulendo termi
nauit Bal.in antedicto cōs.lxxxvij.dicēs
23 etiā plus tq̄ nō valeret statutū quo ca
ueretur,q̄ nō liceret cuiq̄ psonā suā de
fendere ab inturia qr necꝓsensus posset
hoc facere.vt hꝫ in.l.pactū iter heredē.
ff.de pactis multofortius nec statutū q̄
simpliciter loquit de pena.qr nō intelligi
tur loqui de casu licito.l.ū.C.ō nox.ne
illorū ictu Inocētia feriat.l.fi.C.ō accu.
ꝛc.Uñ ibi pleni⁹. ¶Nec et obstet aliud
statutū bixie de forma pcedēdi in ma
leficiis.qr dū ōt qō si inquisitus nō com
paruit debeat poni in bāno pro ea quā
titate pecunie vel pena q̄ de tali male
ficio vel excessu imponi potest fm statu
ta bixie.quia scōz statuta bixie nō po
test talis ad mortē cōdemnari vt statim
dixi.ergo p pena mortis nō pōt in ban
no poni. ¶Itē nō ob.dū subdit in eo sta
tuto q̄ si inquisitus ad aliū terminū nō
venerit habeat p cōfesso qr lz inquirat
cōtra eū de homicidio.tñ nō debet poni
in bāno pena mortis.qr nō potest habe
ri pro cōfesso nisi fm formam inquisitio
nis.sed fm illā data q̄ inqsitus habere
tur pro cōfesso.ꝛ illā pēs ꝛ spōte confi
teret nō deberet ad mortem ꝓdemnari.
per ea q̄ dicta sunt super scōo dubio ꝑn
cipali.qr ea q̄ cōtinent in dicta inquisi
tiōe respectu facti nō cōtinent delictū
nec dolū inquisiti.vt ibi dixi.Et iō cū re
uerētia nimis bene fuit formata dicta
inqsitio in ea parte dū dr q̄ frāzon⁹ spi
ritu diabolico instigatus scienter ꝛ dolo
se vulnerauit supradictū Antoniuz ꝛc.
Quia ex narratis in dicta inquisitione
hoc nō sequit immo ☞ vt plene probaui
s.in scōo dubio ꝑncipali.Preterea sūt
et examinati aliqui testes ad instātiam
24 tpatris sui pro suo iure ꝛ interesse qui
hec etiā cōfirmāt vt ibi dixi.Et iō ego
intelligo dictū statutū dum dicit q̄ ha
beat pro cōfesso.nisi per testes ꝛ iura cō
stet de eius innocentia que prevalet et
quā inder sequi debet per.d.l.si nō de
fendantur.ff.de pe,ꝛ per.l.j.§.fi.ff.de q̄
sti.cum alijs.s.allega.vnde ex his con
cludo circa tertium dubium principa
le.vz q̄ dictus franzonus nō debet nec

pōt ad morte condēnari nec in bāno p pena mor
25 tis poni. ¶ † Circa quar tū ꝛ vtrimū dubiū princi pale an dict⁹ franzonus aliqua pena citra morte cōdenari debeat.ꝛ si dz q̄ pena puniri pōt.Et vī ꝙ puniri debeat aliqua mitiori pena.ex quo vī fuisse in aliqua culpa in excedēdo modum defendi qz non vī seruasse modū culpate tutele ex eo ꝙ toties eū vulnerauit p.l.j.cū idino.C.vñvi ꝛp no.l cle.j.de homi.et in.c.olim causam.extra de resti.spo.ꝛ in.c.significasti.in fi.de homic.ꝛ.xx iū.q.j.in summa.Satis em̄ videbat frāzono ad defensionē suā ꝙ vulneraret. d. Ant.ita ꝙ non posset ip̄m occidere:vñ vī fuisse saltez in culpa. Et ppter istā culpā vī ꝙ debeat nō ad morte condemnari.ꝛ sic nō p toto sed p tanto ipso excessu vt no.Jo.an.i.c.significanit.extra ō peni.ꝛ remis. in nouella.ꝛ Bal.l.c.j.ꝯ. j.ad fi.l ti.de pu.iur.fir.ꝛ in.c.j.in prin.in.iū.col.l ti.de pa.tenē.in vsi.feu. idē no.Jo.and.in addi. Spe.in rub.de homici. a vbi ōt ꝙ de morte nō.tenet.ꝛz alia pena, minori. alle.l.gracc⁹.C.de adul. Et idē tz Bal.in.l.vt viz. ff.ō iustl.ꝛ iur.vbi ponit
26 rōnē.† qz verbera nō possūt dari cū mēsura.c.fi. ō homi.lib.vj.ꝛ ppterea est difficile se defendere moderate:ꝛ alle.pḣm.ꝛ idē tz Ludo.de ro.l suo iū.singu.q̄ alleg.ad hoc exēplum no.in.l.fi adul.

a ¶ Qmoderamē excessit.Ad hoc ꝛ totius cōsiliū materiā vide.d. Alexan.de imo.in consil.lxxvj.in j.volu.ꝛ in l.vt vim.ff. de iusti.ꝛ iure.Pau.de cast.in cōsil. exc. Bar.in l.furē. ff.de sica.Bal.et doc.l.l.j.C. vnde vi.Ca nonistas in c.q̄te.ō sen ten.ercom. vbi hī.ꝙ in tantum q̄s defendere seipsum teneī ꝙ si nō defendit se ꝛ possit pec cat.ad qōvi de elegan tē tert.xxiū. qō.iū.nō re ferenda.

cū incestu.ꝯ.impator.ff.de adul.Et idē tenet Flor.p dicta iura in.l.scietiā.ꝯ.q cū aliter.ff.ad.l.aql. ¶ Et hoc casu puto ꝙ pena debeat esse pecuniaria vī re legatio ad tps.Et ita tenet dñs Pau.de ca.in.d.l.j.C.vbi sena.vel clarissimi ponēdo exēplum in illo qui noctis tēpore per lasciuiā proiecit lapidē ꝛ percussit quēdam qui mortu⁹ fuit ꝛ dicit ꝙ ita cō suluit.ꝛ pro ista opi.ꝙ debeat ad tēpus bāniri puta per quinquēniū allego tex. vbi est casus in.l.lege cor ne.ꝯ.j.ff.ad.l. corne.de sic.ꝛ hoc etiā tz Azo in summa C.eo.titu.Ego tñ his nō obstātibus teneo ꝙ iste franzon⁹ nulla puniri debeat pena.qz nō ꝓstat neq̄ pbatum est ꝙ excesserit modū inculpate tutele immo ē pbatū cōtra vt plene dixi.ō.in secundo dubio principali.nā cū fuerit dict⁹ franzon⁹ in rixa vulnerat⁹ siue prius ꝙ vulneraret antoniū siue post:franzon⁹ non fuit in culpa quia erat in discrimine vite cōstitutus vt tbi dixi.pro quo allego glos.xxū.q.j.in summa.ꝛ ꝙ no.singulariter Ang.in.l.is qui aggressorē.C.ad.l. corne.de sic.ꝛ in.l. filiuf.ff.de cōdi.insti. ꝛ ꝙ no.Flo.in.l.quemadmo.ꝯ.nauis.ff. ad.l.aquliā. ¶ Et ideo cū frāzon⁹ occiderit Anto.se defendēdo ꝛ nō vicissēdo nō dz teneri.vt no.gl.notabilis in.l.is q̄ aggressorē.C.ad.l.corne.de sica.ꝛ glo.ordi.xxiū.q.j.in summa ꝛ p gl.magistram in.c.sicut dignū.in fi.extra de homi.ꝛ p bat in.l.si q̄s percussorē.vbi est casus.C. ad.l.cor.de sica.Et ppterea dixit glo.in l.si ex plagis.ꝯ.tabernarius.in fi.ff.ad
27 l.aquil.† ꝙ si quis moderamē excessit⁹ non ex ppposito nō tenet per.d.ꝯ.tabernari⁹.ꝛ alle.ad hoc gl.hoc tenentē p illum text.xxiū.qō.j.in summa. ¶ Puto tñ ꝙ in ista materia tres casus sint cōsiderādi. ¶ Aut q̄s excessit formā defensionis aut nō excessit formā defensiōis nec moderamē inculpate tutele. ¶ Primo casu qñ excessit defensiōis formam exēplū.Si frāzon⁹ antoniū fugientē p cussisset ꝛ pcutiēdo occidisset vel si Antoniū in foueā profundā cadētem sagitta vel lapide vel iaculo percussisset.Uel vno pede amputato iacētē percuteret. ꝛ tūc diceret percussisse vel occidisse nō.

alo se defendēdi ꝫ potiꝰ cā vlciscēdi ꝛ sic sentit.l.scientiā ℊ.q̄ cū aliter.ff.ad.l.
28 aquil.† exterioꝛ em̄ cā actū declarat interioꝛē.l.nō codicillis.C.de testi.ꝛ.l.dolū.C.ō dolo.qꝛ mutata forma mutat substantia rei.l.iulianꝰ.ℊ.ꝫ ꝛ siq̄s.ff.ad exhiben.ꝛ hoc casu tā de iure cōi ꝙ ex forma statutoꝛū brixie ōberet ad mortē cōdēnari vel in bāno ꝓ morte poni.ꝛ ita 1
disputādo terminauit solennis doctoꝛ dñs Signoꝛolꝰ de homodeis in sua disputatiōe q̄ talis ē.Sēpꝛonꝰ bone simplicitatis amicus. ¶ Scō casu q̄n foꝛ 2
mā defensiōis facit ꝫ moderamē inculpate tutele nō seruat.qꝛ moꝛak l defensionis forma ꝫ culpa sit immoderata 3
iuxta not.in.l.j.C.vñ vi.ꝛ in cle.ℊ.de homi.cū simi.ꝛ tūc nō punik.l.cozne. de sica.de morte,qꝛ nō fuit in dolo.ꝫ in aliq̄ ℊ culpa sed puniri dꝫ alia mitioꝛi pena.
29 † Qꝛ difficile esset hominē moꝛtis cogitatiōe turbatū terminos inculpate tutele seu defensionis cognoscere ꝛ tenere arguꝫ.l.hac ꝓsultissima.C.q̄ testa.facere nō poſ.ꝛ.l.q̄n indignū.C.ō testi.qꝛ locus ꝛ tēpus pleniꝰ deliberādi ꝓsiliū nō 7
patiak.l.j.ℊ.merito.ff.depoſi.ꝛ.l.j.in p̄nci.ff.de exerci.ꝛ.l.ſi adulteriū cū incestu.ℊ.imperatoꝛ.ff.de adul.cū simili.secūdū cūdū dñm Signoꝛolū l dicta sua disputatiōe ꝛ intelligo ꝙ casu pecuniariter vel ad auxiliū tēpoꝛale puta q̄nquēniū vt.ℊ.dixi ꝫ iste adhuc nō est casus nf. ¶ Tertio et vltimo casu q̄n q̄s 9
vnū occidēdo nō excisſit formā defēſionis nec moderamē culpate tutele exēplū † q̄n q̄s est cōſtitutꝰ in discrimine vite.ita ꝙ aliter se nō pōt tute ꝛ secure defendere niſi occidat aggreſſoꝛē ſicut erat dictꝰ franzonꝰ.vt plene supꝛa demonstratū est in secūdo dubio p̄ncipali.ꝛ tūc nullā penā pati dꝫ p.l.ſi q̄s percuſſoꝛē.vbi est casus.C,ad.l.coꝛ.de sica.ꝛ p gl.xxiij.qō.j.in ſumma sepiꝰ allegata.ꝛ p ea q̄ habenk per Bar.ꝛ doct.in.l.ℊ.C.vñvi.ꝛ l.l.ſi ex plagūs.ℊ.tabernariꝰ.ff.ad.l. aquil.ꝛ per no.per Ang.l.l.his qui aggreſſoꝛē.C. ad.l. cozne.de sica.ꝛ in.l.filius,ff.de condi,inſti.ꝛ per ſſlo.in l,quēadmodum,ℊ. ſi nauis.ff.ad,l.aq̄l. ¶ Ex predictis ꝫaq̄ olꝰ cōcludo ꝙ di 2
ctus ſranzonus propter dictū homicidiū factū in persona Anto.de roineriꝯ nō dꝫ condēnari ad aliquā penā etiam pecuniariā:sed debet penitꝰ diffinitiue absolui ab inquiſitione contra eum formata.ꝛ a.d.homicidio tam ex forma iuris cōis q̄ etiam statu Buxie.

¶ Summariū supꝛ cōſilio.xxx.

Regacij ſi ad lapides laudant:et vnus altū occidat:qua pena puniri debeat: numeris olbus ſequentibus per totum conſilium.

Homicida quod fecit ſemper expectet.

Statutis non inſpiciatur animus occidentis:ſed ſolum factum.

Occiderit ſi quiſpiam alium per laſciuiam:puta in ludo:lege cozneliꝯ de ſicarijs non tenetur.

Moꝛs caſualis iudicanda eſt:ſi quis in ludo pupillorū occiſus fuerit:vt ſit ſenis:ꝛ ex illa percuſſione moꝛs ſequat.

Occidēs aliquē ictu lapidis puniri nō debet ſi pueri adinuicem colluctantes duas partes faciant:ꝛ vna pars alteri aduerſetur lapides proiciendo.

Statuti interpretatio ſcōꝫ ius cōmune fieri debet.

Statuti verbis ſtādū nō eſt:ſicuti ignoꝛantes aſſeſſoꝛes faciunt:quādo quis ſine dolo aliquem interfecerit:ſi ſtatutū ipſum dictauerit:ꝙ occidēs occidatur.

Occidens aliquem caſualiter banniri per quinquēnium debet.

¶ Conſilium.xxx.

Chriſti† noīe ac Jnuocata ſpiritus ſancti gratia. Regacij ſcholarium dum inuicem ex laſciuia lapidibus luderēt apud ſcholas iuriſtarū vnus lapidem proiecit verſus hoſtiū domus in qua erat alius regatius ꝛ cū exire volentē percuſſit in capite ex qua percuſſione vſq̄ ad aliquos dies ſuperuiuens moꝛtuus eſt.Contra regatium abſentē inquirit ſeu proceditur per.d. iudicez maleficioꝛū Padue querit qua pena puniri dꝫ.Et vꝫ ꝙ de homicidio bāniri debeat.ꝛ ſi eſſet in foꝛtiam ꝛmunis Padue deberet ad mortē condēnari tam de iure cōi ꝙ vultꝫ vt homicida

q̄ fecit semp expectet.l.iū.C.ō epi.aud. facit.l.j.C.qñ liceat vnicuiq; sine iu.vi. nā etiā.l.coz.de sica.tenerivr.vt insti.de pub.iudi.§.itē lex coz.de sic,z.l.j.z p ro tū tit.ff.z.C.ad.l.coz.de sica.Tū ex for ma statuti q̄ vult vt occidēs occidat.a ꝟbis cui⁹ nō est recedēdū cū stricte de beat itelligi.l.iū.§.hec ꝟba.ff.de neg.ge sto.z.l.cōstitutiōib⁹.ff.ad muni.cū simi. ¶ Itē q̄ fm statuta nō inspiciat animus occidētis sed solū factū vt no.elegāter Bar.in.l.j.§.diuus.z in.l.fi.cica prin.ff. ad.l.coz.de sica. ¶Sed certe cōtrariuz est veri⁹.vz.q̄ non debeat puniri nec.l. cozne.de sica.ad mortem nec in ꝑpetū bāniri ex forma statuti put facet. ¶Et q̄ hoc sit verū vt nō teneat.l.cozñ.de si ca.probat.nā dict⁹ Regati⁹ nō proiecit lapides dolose.sed ludēdo vt sepe face re cōsueuerūt dicti regatū scholariū et sic fuit tm̄ in culpa.q̄ ludus obnoxius nō est in dolo sed culpa.vt.l.Itē si ob stetrix.§.fi.cū.l.seq.q̄ incipit.nā ludus quoq; ad.l.aquil.q̄ culpa nō accipit p dolo vt teneat.d.l.cozne.vt ē casus no tabilis l.l.lex cozne.ff.ad.l.coz.de sica. q̄ vbi tractat de pena corporali lata culpa nō eq̄parat dolo vt no.l.in actio nib⁹.ff.de in litē iurā.z idē not.Bar.in l.j.§.nō aūtē.ff.si q̄s testō lib.esse iuſ.z Ang.in.l.plagū.ū.C.ad.l.fla.de plagia. z idē vult Bal.l.l.data opera.C.q̄ accu. z Pau.de ca.l.l.j.in p̄n.C.vbi sena.vel cla.z in consil.crcj.q̄ incipit.Jn christi nole amē.in cā carceratorū. † Et q̄ de iure cōi q̄ñ q̄s occidit alū p lasciuiam. puta in ludo nō teneat.l.cozne.de sica. vel alia.l.ad penā corporalē tenet glo. notabilis in ꝟbō certis rationib⁹. in.l. z si seueriꝰ.C.de his q̄ not.infa.z ibi ēt hoc voluit Bal.z docto.z est casus con iuncta glo.in.Lpletumq;.in p̄n.z in.l.j. C.ad.l.coz.de sica.z est casus i terminis in.l.j.§.cū q̄dā.ff.eo.ti.Et est glo.valde notabilis.l.dī.cū q̄s asseuerat.q̄ singu lariter dicit q̄ ex quo cōstat q̄ in ludo mortu⁹ est nō est necesse ꝓbare q̄ casu occiderit.de sentē.excom.sup eo.Et idē tenet Flo.l.l.dolo malo.ff.de scruo coz. q̄ dicit p illum tex.cū glo.predicta † q̄ si q̄s in ludo occisus est puta l ludo pu gillorū vt fit senis z ex illa percussione mors sequat iudicanda est mors casua lis z sic nō tenet:facit.l.iū.z q̄ ibi no.ff. de intur.z not.ipse flo.in.l.q̄ actiōe.§.si q̄s l colluctatiōe.ff.ad.l.aquiliā.Et idē in terminis nostre.q.vult Pet.de anch. in cōsil.suo cclxxū.q̄ incipit.Jn christi nole amē iure scripto z cōsuetudine q̄ dicit singulariter q̄ stāte consuetudine Bononie † q̄ pueri colluctātes ad inui cem faciant duas partes et vna para. aduersat alteri p̄ciendo lapides et similes act⁹ faciendo z cōtingit in tali colluctatiōe q̄ ex ictu vni⁹ pueri alius est occisus q̄ non dz percutiēs puniri alle.no.iiij.dist.deniq;.z qō ibi no.glo. q̄ incipit no.argu.q̄ in delictis.z in.§. hoc z si legib⁹.c. dist.z glo.in.c.cuz ve nerabilis de cōsuetudine.Et iura alle gata in ꝟsū intelligunt de homicidio ꝟmisso p dolū nō aūt p culpā vl casum sicut in ludo.simil̄r dicēdum est de iure municipali.q̄ lz ex forma statuti occi dens debeat occidi tñ statutū debet in telligi si occidat dolose nō p culpā etiā latā z multominus si in ludo z p lasci niam sicut fuit in casu nr̄o.† q̄ statutū interpretatur scōm ius cōe.vt no.l.fi.§. in cōputatione.C.de iure deli.z ita vult Sali.in.l.nō ideo minus.in.x.col. C.de accu.z ita in terminis dz Bal.in.l.data opera.in.v.col.C.qui accusa.non pos.et idē sentit in pe.col.z idē tenuit in.l.et q. seueriꝰ.C.de his qui no.infa.qui ōt in terminis † q̄ stante statuto q̄ occidens occidat.z aliq̄s p culpā sine dolo inter fecit holem assessores ignorātes ꝟsue uerūt dicere extra nō debem⁹ distingue re dz simpl̄r stare verbis statuti q̄ nō in spicit animus dz factū.l.j.§.diu⁹.ff.ad.l. cozne.de sica.tñ cōtrariū ꝟcludit allegā do Bal.in.d.l.data opera.alias dicit q̄ sequeret q̄ de homicidio casuali debe. ret q̄s decapitari q̄ est ꝟ oēm equitatē et ōt q̄ ita pluries consuluit et a morte aliquos defendit q̄ ōt esse menti tenen dum quia quidam tempore suo potius ex lasciuia quaz ex dolo proiecit quēdā lapidē z pcussit quēdā q̄ mortu⁹ ē sicut ꝓcise fuit in casu nostro z ōt q̄ consuluit q̄ deberet mitius puniri.l.pecuniariter

vel forte dare sibi bānū pro aliq̄ re. Et idem dicit ipse Pau. in. d. l. ꝛ si seueriꝰ. C. de his q̄ no. infa. qui dicit hoc modo se euasisse quendam. ꝛ idē tenet in. l. nemo deinceps. ad fi. ff. col. C. de epis. au. ꝛ ita cōsuluit vt hꝫ in dicto suo cōsi. cxcj. Nec ob. q̄ dixi supra circa prin. q̄ Bar. vult l. l. j. §. diuꝰ. ꝛ in. l. fi. ff. ad. l. cor. ō sic. q̄ fm statuta in homicidijs nō inspicit animus. sed factum quantum ad puniē dum homicidā. q; vult dicere q̄ nō inspicitur animus sed factum. s. quātum ad hoc q̄ solus animus sine facto subsecuto puniatur pena statuti. licet de iure cōmuni secus in grauioribꝰ delictis. Lis q̄ cum ꝛ Io. C. ad. l. cor. de sica. et. l. si quis nō dicam rape. C. de epis. ꝛ cleri. et ita patet ex verbis suis in. d. §. diuꝰ. nō 3 aūt vult dicere q̄ nō inspiciatur animꝰ 4 quātum ad hoc q̄ factum sine animo ꝛ dolo puniat pena mortis. q; sibi ipsi cō trariat in eo q̄ dicit in. d. l. j. §. j. ꝛ seqr̄e tur absurditas. q̄ citā p homicidio cōmisso casualiter seu leui culpa deberet 6 mori. q̄ nō est dicendū et ita dicit Pau. de cast. declarādo Bar. ꝛ bene in palle gato consi. cxcj. ¶ Ulī ex predictis con 8 cludo q̄ siue inspiciamus ius cōmune siue ius municipale. dictꝰ regatiꝰ puer si est consuetudo regatiorū ludendi ad lapides prout est non debet puniri. Si vero non est consuetudo ꝛ tamen in lu do per lasciuiam occiderit aliū pueruꝫ proūciēdo lapides nō dꝫ puniri corporaliter nec bānirī ꝑpetuo sed ad tempꝰ breue. vt dicit. d. Pau. l. d. l. j. C. vbi sena. 11 vel clari. ¶ † Et licet ipse non declarat quantū debeat esse istud tempus tamē 12 dico q̄ nō debet esse maior quinquennio per tex. in. l. lege cor. §. cum quidaꝫ. ff. ad. l. cor. de sica. vbi de hō est casus ad literā. Uerū q; ille qui occidit est puer 13 posset ēt illud tempus abbreuiari arbitrio curie p not. in. l. et si seueriꝰ. C. co. titu. ꝛ q̄ dictus regatius puer non occiderit alium cum lapide dolose. sed potiꝰ culpa patet primo quia erant in lu do. vt dictum est per glo. not. l. di. cū q̄ asseuerat. Item quia per lasciuiam potius factum est vt ꝓbatum est p testes: vt not. per gl. in. d. l. ꝛ si seueriꝰ. ꝛ in. l. j. C. ad. l. cor. de sica. Item quia non erant inimici. vt not. glo. vlī. in. d. l. j. que omnia sunt per curiam inuestiganda ꝛ cōsiderāda ꝛ si ita esse reperierit vꝫ q̄ vel in ludo vel aliter per lasciuiam ipsum occiderit debet vel absoluere vel bannire nō vltra quinquennium. ꝛ si ipse non cō parucrit. per. l. si non defendantur. ff. de pe. ꝛ per not. in. l. non tantum. ff. de appel. cum simili.

¶ Summarium super cōsi. xxxj.

1 Homicidiū aliquod an ꝛ quomodo per lasciuiam vel dolose cōmittatur: et qua pena puniri debeat per lasciuiam homicidiū committēs: numeris omnibus sequentibus per totum consilium.
2 Homicidium est de genere ꝓhibitorū.
3 Cōtumaces cōtra omnia iura clamāt.
4 Testis de amicitia deponēs magnā ꝓsumptionem facit: q̄ homicidiū casuale commissum fuerit.
5 Amicitia ostēdit aliquem animum occidendi amicum non habuisse.
6 Dolose aliquem occidens nō ꝓfecit arma.
7 Carnem suam vnq̄ nemo odio habuit.
8 Fuge causa cessante ipsa fuga cessare habet.
9 Iudex vbi ex facti qualitate cēt indifferens: cui parti animum applicare deberet cum pro vtraq̄ parte coniecture essent: tūc p ea parte iudicare debet: cui amicitia ꝛ affinitas fauorē superaddit.
10 Homicidio tocose commisso an quispiā mortis pena puniri debeat.
11 Homicidium q̄ sit casuale ꝓbari non debet: vbi quispiaꝫ ludo occisus fuerit.
12 Cōsuetudo si fuerit proūciēdi lapides. si pueri faciant duas partes: et lapides pūciant. ac aliquis interficiatur: an interficiens mortis pena puniri debeat.
13 Statutum si dictauerit: q̄ occidēs occidatur: debet intelligi si occidat dolose.
14 Decapitare aliquem homicidio casuali est contra omnem equitatem.
15 Homicidium casuale committens propter contumaciam condemnatus: si se ad carceres ꝑsentauerit: qua pena puniri debeat.
16 Homicidium casuale de proximo ꝓximi tens per quinquennīū relegari debet.

Consiliū.xxxj.

IHesu ✠ noie ac Inuocato spi rit⁹ scti gra tia. sup homicidio ꝛmis so ꝑ Bart. de vele in ꝑsona Sabzielis. q. Michae lis ætatis. xx. annis elapsis. dubitari pōt de duobus principaliꝫ. Primo an pena mortis vel alia cor porali possit et debeat puniri dict⁹ Bart. ꝓpter dictū homicidiū. Secūdo posito ꝙ nō. q pena puniri debebat si se presentauerit ad carceres nō obstante ꝙ fuerit cōdēnat⁹ ꝓpter cōtumaciā. Circa primū dubiū. an possit pena mortis vl corporali puniri duo sunt considerāda ꝛ examinanda. Primū est an dict⁹ Bart. occiderit dictū Sabzielem dolose an ꝛo per lasciuiā vl iocose. Scōm posito ꝙ dictū homicidiū nō fuerit cōmissum dolose. ꝛ ꝑ lasciuiam siue iocose an dict⁹ Bart. possit puniri pena mortis vl aliq̄ alia pena corporali. Sup primo vt dicēdū prima facie ꝙ dict⁹ Bartho. cōmiserit homicidiū dolose. † Primo qr homicidiū est de genere phibitorū ideo ius ꝑsumit ꝫ occidētem. vt. l. j. C. ad. l. cor. de sic. ꝛ in. l si nō cōuicti. C. de iniurijs. ꝛ. c. j. ꝛ ibi not. ex de presum. ꝛ no. Bar. i. l. aurelius. ¶. vel q̄sist. ff. de libe. lega. Itē ex genere instituti videt ꝙ fecerit alo occidendi. qr cum Hōbuchius emisit sagittam contra dictū Sabzielem vt ꝓ bat l. l. j. ¶. ſz si claua. ff. ad. l. cor. de sica. ꝛ ibi Bar. hoc tenet. ꝛ ꝓbat etiā in. c. significasti. circa fi. l. ibi nō rōne insti extra de homi. ꝛ ibi per doc. ꝛ notat Ant. de rosel. ü. q. vj. in. c. consuluisti. Itez ꝑsumitur contra occidentem respectu loci in quo percussit. qr percussit Sabzielē cū sagitta in capite supra oculuz dextrū qui locus est periculosus. vt est casus in. d. c significasti. ü. in fi. extra de homi. ꝛ not. Bar. l. l. j. ¶. dtu⁹. ff. ad. l. cor. de fal. ꝛ doct. in. d. c. significasti. ꝛ Ant. de rosel. in. d. c. cōsuluisti. ꝛ Ang. de are. in suo trac. malefi. in gl. in ꝝbo sciēter ꝛ dolose circa fi. Item probari vł in. l. j. C. ad l. cor. de sica. vbi est casus ꝙ ille q̄ dicit se homicidiū fecisse nō dolose tenet illud ꝓbare. ꝛ ibi hoc tz Bal. et Ange. facit. l. quoties. ¶. qui dolo. ff. de ꝓba. Itē cōtra dictū Barth. facit fuga qr cōmisso homicidio aufugit. vt not. per Bar. ꝛ doc. in. l. lege cornē. ff. ad. l. cor. de sica. ꝛ no. Bar. l. l. fi. circa mediū. ff. de qō. ꝛ no. Ang. in aut. de exhi. reis in. ¶. si vero. et per Bal. in. l. generali. C. de decur. lib. ꝛ ꝙ Saly. in. l. j. C. de reb⁹ credi. ꝛ in. l. j. C. de rap. virgi. cū simili. Itē qr fuit cōdemnatus ꝓpter contumaciam. † Et vt dici solet cōtra cōtumaces ola iura clamant. vt habet in. l. ex cōsensu. ¶. fi. ff. de appel. cum si. Sed in contrariū ꝙ dictus Barth. nō occiderit dictū Sabzielē dolose. ꝛz per lasciuiam ꝛ iocando. Et ꝙ istud sit verū ꝓbari pōt ex multis presumptionibus que sufficiunt. qr licet ei incūbat hic onus probandi. vt dixi tamen sufficiunt probationes presumptiue. vt dicit gl. notabilis. l. l. j. C. ad. l. cor. de sic. ꝙ sequit ibi Ang. ꝛ ēt Saly. Et assignat rōnē Ang. qr dolus vel bona fides nō sunt nisi passiones anime q̄ soli deo sunt note. vt not. per glo. insti. de actio. ¶. alie. et iō nobis nō sunt cognite. nisi ꝑ exteriora que indicāt animi qualitatē. vt. ff. de suppel. leg. l. labeo. ¶. idez tubero. ꝛ. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcinius. ¶. q̄d sit latitare in glo. Et verū est ꝙ nō sufficit vna tm̄ presumptio ꝛz plures etiā requirunt. vt sentit gl. ü. super verbo nō occidēdi alo in. l. j. C. ad. l. cor.

§ Primū. Ad huius q̄stiō resolutionem vide. d. Philippū decium ꝓceptorem meū in. q̄st. ix. circa pri ci. ꝛ i. ü. col. a quo alias istam. q. dū padue legeret viua voce audiui. ꝛ vide Bal. i l. fi. xx. opp. C. ō hered. instit. doc. i l. j. C. de sic. et facit ꝙ voluit do. abb. in. c. si cut. ō testi.

ō sicd.ꝛ vōl hoc no.Bal.ꝛ Saly. Mō aūt sint plures psumptiōes ꝑ dicto Bartho.ꝙ nō occiderit dolose ꝫ iocose et ꝑ lasciuā ꝑbāt ex multis ꝑsumptionib⁹. ¶ Prima est q̄ insurgit ex denūciatione facta ꝑ massariū Roueredi veli qui exercēdo officiū suum denunciauit iudici maleficiorum q̄ꝛ die mercurij.xv. mēsis Julij .M.cccc.l. Gabriel filij⁹ Michaelis de velo cū iuisset sup mōtanea ad inuenīēdum equos suos.ꝛ similiter Bartho.predictus filius Michaelis de velo iuisset ad inuenīēdū ei⁹ equos sup dicta montanea ꝛ vnusquisq; de per se ꝛ vnus sciret de altero.tāndē cum dict⁹ Gabriel esset in loco vbi ōr el zardin de le rose.ipse Gabriel vidit venire dictum Bartho.quē diligebat vt fratrem cum semp fuissent socij.ꝛ ipse Gabriel habebat vnā glauarinā.ꝛ ipse Bartho.habebat vnā stābuchinā.ꝛ dum dictus Bartho.appropinquaret vbi erat dict⁹ Gabriel quē non videbat cū esset in nemore.ꝛ ibi eēt ꝓpe dict⁹ Gabriel iocose se fecit ꝓra dictū Barth.ridēdo ꝛ dicēdo rendite a mi vjlan. Et tūc dict⁹ Barth. iocose onerauit ei⁹ stābuchinā.ꝛ super ea posuit vnū veretonū nō alo offendē di.ꝛ dū posuisset ipsum veretonū incōtinēti nulla data opera ꝑ ipsum Bartho. dicta stābuchina de ꝑ se exonerauit et pcussit dictū Gabrielē supra oculum dextrū ex quo vulnere mortuus est ꝛ fuit. nā cū dictus massarius sit ps̄ona iurata ꝛ officialis qui tenet denūciare maleficia ꝫ veritatē put ipse scit aut scire ꝙ potest ꝛ denūciauerit dictū homicidiū nō fuisse cōmissum dolose sed iocose.se quit ꝙ est ꝑsumptio put ipse denuncians.ar.c.q̄ꝛ ꝛ qñ.ū.in.ꝙ.ad corrigēdos. extra de accu.et in.c.sup his.in ꝓn.co. ti.ꝛ ꝑ ea q̄ no.Saly. ¶ Secunda ꝑsumptio orit ex attestatiōe Matthei.q.Joannis Blasij de velo q̄ deposuit cum scramēto ꝙ cū ipse iret super mōtem ad inuenīēdū vnū eius poledrinū.ꝛ appliquisset ad locū vbi inuēt⁹ est.d.Gabriel mortu⁹ dictus testis audiuit vnā vocez dicētem defendite.ita ridēdo siue iocose per ea q̄ potuit cōprehendere.qz mo dicum distabat ab eis ꝛ tūc dict⁹ Bartho.q̄ habebat vnā stābuchinā onerauit ipsaz ꝛ posuit sup ea vnū veretonū ꝛ ipso posito sensit dictā stābuchinā discaluare et pcussit.d.Gabrielē q̄ incōtinēti cecidit in terra ꝛ dū esset ita ꝓstratus in terra vidit incōtinēti dictū Bartho.currere ad dictū Gabrie.ꝛ extraxit veretonū de capite et cū ei⁹ ore trahebat sanguinē de vulnere.ꝛ interrogat⁹ si vulnerauit cū studiose alo ꝛ intētiōe ipsum occidēdi.an vero alia de causa. rādit ꝙ iudicio suo ꝑ ea quę vidit prędicta ꝓcesserūt magis a casu ꝛ ex fortuito ꝙ animo volēdi ipsum interficere cū nulle inimicitie eēnt inter eos ꝙ testis facit semiplenā ꝓbationē.ꝛ sic ꝓsumptionē magnā.vt in c.ex insinuatione. extra de ꝓcur.ꝛ no.Bart.ꝛ doc.in.l.admonēdi.ff.de iureiur.ꝛ doc.in.l.bonę fidei.C.eo.ti. Tertia ꝑsumptio est ꝙ qñ dictus Barth.posuit veretonum super stābuchina dict⁹ Gabriel dixit ridēdo. defendite siue arēdite.vt dicitur in denuncia,ꝛ testificat dict⁹ Matthe.q.Jo. Blasij et Jo.q Gasparis de velo q̄ deponit se audiuisse ꝓdicta incōtinētis.d. Barth.post homicidiū factū dum esset in vna pecia terre qui risus immediate ꝓcedēs significat ꝙ Jlle Gabriel defunctus non habebat aliquā inimicitiā cū d.Bar.nec ecōtra nec volebāt rixari sy iocari.vt ꝓbat ꝑ text.cū glo.inst.de iniurijs.ꝙ.ſ.in gl.quę incipit.vt si risu vel lusu.et sic nō ꝑsumit malus animus inter eos fuisse vt ibi. ¶ Quarta ꝑsumptio est.ꝙ inter eos nō erat aliqua inimicitia imo erāt multū amici ꝛ insimul tāq̄ fratres multū quęrebant vt dicitur in denūcia in qua etiā ōr ꝙ Gabriel diligebat.d.Bartho.tanq̄ fratrē ꝛ idē dicit Matthęus.q.Joā.Blasij de velo testis examinat⁹ ꝛ idē testificat Jo.q.Gaspa ris de velo ꝛ idē dicit rich⁹.q.Michaelis frater dicti Gabrielis defuncti q̄ ōr ꝙ nulle inimicitie ꝓcesserāt sed cōuersabantur multū inuicē.ꝛ Idem dicit nicolaus.q.Zaneti de villa pgni adiunctus.d.Gabrielis occisi ex qua amicitia ꝛ cōseruatiōe tanq̄ inter fratres oritur magna ꝓsumptio ꝙ nō habuerit animum occidēdi amicum suum.vt est gl.

valde nota.in.l.j.C.ad.l.corne.de sica.ꝛ
ꝫ aliqui doc.reprobẽt illã gl.per duos
titulos prime p̃cedẽtes.vz de emẽdati.
seruo.ꝛ de emẽda.ppin.in quibus ꝫ ꝙ
affinitas vl amicitia sola nõ est iusta cã
offensiõis vt refert Saly.in.d.l.j.tamẽ
vt ipse dicit nec illa gl.hic vult ꝙ amis 7
citia vel affinitas sola sufficiat.ideo gl.
subũcit copulatiue ꝛ q̃litatẽ occidẽdi ꝛ
causam apponit puta an alias esset ho
mo rixosus vel insidiosus vel praue vi
te an vero frugi ꝛ bone ꝛ forte valitudi
nis ita ꝙ talia verisimilr attentare soli
tus nõ fuisset.et ideo etiam nõ solũ ista
p̃sumptio amicitie subsit.Sz etiã alie
de quibus supra dictũ est:ꝛ de quib⁹ in
fra dicet loquit ꝙ iste p̃sumptiões suf
ficiũt. ¶ Quinta p̃sumptio est.qꝛ.d.Bar
tho.incõtinẽti postq̃ vulnerauit.d Sa
brielẽ cum sagitta accessit ad eũ ꝛ cẽpit
veretonũ de capite Sabrie.ꝛ cũ ei⁹ ore
trahebat sanguinẽ de vulnere vt dicit
Matthẽus.q.Jo.testis examinat⁹ se vi
disse.ꝛ Jo.q Baspar⁹ se audiuisse lcõ
tinẽtia.d.Bartho post vuln⁹ illatũ qui
actus sequẽs incõtinẽti signficat ꝙ nõ
fecit animo ipsum occidẽdi qꝛ nõ audi
uisset eũ ex actu enim illo cõtinẽti secu
to declarat qui anim⁹ fuerit in p̃cedẽti
bus p̃ notata p̃ gl.ꝛ doc.in.l.si ventri.ꝑ.
l bonis.ff.de pulc.credi.ꝛ p̃ not p̃ doc.
in.l.post ℣ctũ.ff.de dona.Sexta p̃sum
ptio est qꝛ postq̃ dictus Bartho.vulne
rauit cũ sagitta dictũ Sabrie.ꝛ videret
dictũ Sabrie.se male habere cẽpit vnã
eius cultellessam q̃ habebat ad lat⁹ et
incidit cordã dicte stãbuchine.ꝛ vlteri⁹
cum.d.cultelessa admenauit sup.d.stã
buchinã volẽdo ipsaꝫ incidere.ꝛ postea
ipsaꝫ alio p̃cit ꝛ inde recessit.vt depo
nit.d.Matthe.q.Joã.Blasũ sevidisse.ex
quo actu euidẽter apparet ꝙ ipse nõ fe
cit animo doloso.qꝛ si fuisset in dolo nõ
p̃suasset se armis suis lcõtinẽti post de
lictũ cõmissum.ꝛ qꝛ non est verisimile ꝙ 6
p̃cisset arma ꝛ se eis priuasset si dolo
se occidisset dictũ Sabrielẽ vt ꝺ se ptz.
¶ Septima p̃sumptio est qꝛ Richus.q. 8
Michaelis.frater.d.Sabrie.ꝛ Nico.q.
Janeti de silua p̃gni annunculus.d.Sa
briel.defuncti q̃ deponũt dictũ Barth.
vulnerasse.d.Sabrie.ꝺ casu p̃nt audiuẽ
runt a Matthẽo.q.Jo.ꝛ a Jo.q.Sabrie
lis testib⁹ examinatis.et subdũt ꝙ nul
le inimicitie erant inter eos.ꝛ ꝙ multũ
cõuersabant inuicẽ q̃ duo testes cõsan
guinei magis p̃sumunt dicere veritatẽ
q̃ alũ.ꝛ qꝛ nemo vnq̃ odio habuit suam
carnẽ.vt est tex.xiij.q.ũ.nõ extimem⁹.
ꝛ p̃bat in.l.ũ.ff.de recep.vno.gl.l.l.ũ.ff.
in ius voca.vt cant.ꝛ gl in ℣bo subsis
tant.xxx.dist. ¶ Octaua p̃sumptio est
qꝛ Henric⁹ frater.d.Sabrie.mortui sua
sponte ꝛ certa eius scientia ꝛ de volũta
te ac cõsensu expressis multorũ suorum
primorũ attinẽtiũ ꝛ amicoꝝ ibidẽ pre
sentiũ laudãtiũ ꝛ cõsentienti.fecit pacẽ
cum conrado.q.Henri.ꝛ Micha.ei⁹ filio
ꝛ patre dicti Barth.ꝛ notario stipulans
ti p̃ dicto Barth.pacẽ de dicto homici
dio attẽto casu dicti homicidũ inopina
to.ꝛ hãc pacẽ fecit solẽniter.j.xl.dies a
die homicidũ ꝓmissi.vt ꝑ publico istru
mẽto scripto sub signo ꝛ nole Jacobi fi
lũ ser Antonũ de albertinis ꝺ albaro.q̃
cũ pax sit fundata sup casu mortis ino
pinate vt fateri homicidium nõ dolose
ꝫ inopinate factũ fuisse.qꝛ ratio dicti
limitat ipsum dictũ.l.ꝙ dictũ.ff.de pac.
ꝛ.l.cũ pater.ꝑ dulcissimis.de leg.ũ.ꝛ sic
illa pax.videt cõcludere ꝙ frater ꝛ ami
ci ꝛ ꝓsanguinei Sabrielis vident cõfite
ri dictuꝫ homicidium fuisse inopinatũ.
¶ Nona presumptio est.qꝛ vt mihi asse
ritur.d.Bar.nõ erat tpe homicidij p eũ
ꝑpetrati nec ab nec post rixosus vel in
sidiosus vel male vite ꝫ erat bone ꝓdi
tiõis ꝛ fame ꝛ pacifice viuebat et semꝑ
virit.que presumptio sic vera vt dicitur
multũ operabit ꝫ casu nostro.vt ꝺt Sa
ly.in.d.l.j.ad fi.j.col.C.ad.l.cor.ꝺ sica.ꝛ
probat in.l.nõ ois.ꝑ.a barbaris.ff.de re
milit.ꝛ l.l.vel vniuersoꝝ.ff.de pig.act.ꝛ
l.l.q̃ semisses.ff.ꝺ vsu.cũ similib⁹. ¶ De
cima ꝛ vltima qꝛ vt ꝺr.d.Barth.se p̃sen
tauit ad carceres volẽs ꝑbare ꝺ sua in
nocẽtia marle respectu pene homicidij
que presentatio facit cessare suspitionẽ
fuge.ꝛ qꝛ cessante causa fuge cessat ipsa
fuga.ar.l.adigere.ꝑ.q̃uis.ff.de iure pa
tro.ꝛ.l.cũ clericis.C.de epis.ꝛ cle.c.cps
cessante,ꝺ appel.facit.l.titia.ꝑ.vsuras.

& ꝙ ibi no.Bar.ff.de leg.ij. ¶ Que q̃dē
decē ꝓsumptiões oēs simul iſicte decla
rāt.d.Bartho.nō habuiſſe animū occi
dēdi dictū Gabrielē: nec doloſe ipm oc
eidiſſe.ꝙ ea q̃ habent ꝙ glo.& doc.in.l.ſ.
C.ad.l.cor.de ſic.& ſ.declaratur eſt.& ꝙ
cōſequēs derogāt aliis ꝓsumptionib⁹
ſupra ꝗtū deductis.qz ſicut vna ꝓſum
ptio tollit aliā: ita quedā ꝓſumptiōes
tollūt alias.& maxie qñ ſunt plures ſi
cut ſūt i caſu noſtro.l.nō ſolū.ſ.de vno.
& qō ibi no.Bar.ff.de ritu nup.& in.l.di
uus.ff.de in integ.reſt.& in.c.literas.ex
tra.de ꝓſum.cū ſimi. Et pl⁹ dico ſz Ja.
but.quē ſequit Saly.l.i.ſ.C.ad.l.cor.de
ſic.& ꝙ vbi ex qualitate facti iudex eſ
ſet indifferēs cui parti deberet animū
applicare vel ei q̃ facit dolum preſumi
cū pro vnaquaq; pte ſint cōiecture iūe
ꝙ ea parte debet iudicare cui amicitiā
& affinitas fauorē ſuppaddit. ¶ Et iō cū
in caſu noſtro ſint decē cōiecture inter
quas eſt cōiectura amicitie ſequitur ꝙ
iudex debet iudicare ꝙ iſtis cōiecturis
q̃ nō facit dolū preſumi. ¶ Et ex his
oībus cōcluditur iudicandū eſſe ꝙ.d.
Bartho.nō cōmiſerit dictū homicidiū
doloſe: ſed per laſciuiam ſeu iocoſe.

10. ¶ Sup ſcdo poſito ꝙ dictū hōicidiū
nō fuerit cōmiſſum doloſe: ſz ꝙ laſciuiā
ſiue iocoſe.vt dictū eſt i ꝓcedēti dubio.
an dict⁹ Barth.poſſit puniri pena mor
tis vl aliq̃ alia pena corporali. Et bre
uiter de iure cōi dicēdū eſt ꝙ nō vt ē ca
ſus in.l.lege cor.ff.ad.l.corne.de ſic. Et
eſt caſus l.Lege corne.ſ.cū quidam ꝙ
laſciuiā.e.ti.vbi dr ꝙ cū quidā ꝙ laſci
uiā cām mortis ꝓbuiſſet a diuo adria
no in quinquēniū relegatus eſt.& idem
ꝓbat ꝙ glo.no.in.l.oſſa.ſ.ſi in locū.in
fin.ff.de religio.& ſump.fu
ne.& ibi hoc no.glo.& ꝓbat ꝙ gl.i.l.in a
ctionib⁹.& ibi ꝙ doc.ff.de in litē iur.& ꝙ
Bar.& ang.in.l.ſ.ſ.nō antē.ff.ſi q̃s teſta
mēto liber eſſe iuſ.fue.& per Bald.in.l.
data opera.C.qui accuſa.nō poſ.& per
Ang.in.l.ſi plagū.C.ad.l.iul.de plagia.
& per Pau.de caſt.in.l.ū.C.vbi ſena.vl
cla.in quib⁹ hꝫ ꝙ vbi agit pena corpo
rali etiā lata culpa nō equiparat dolo.
Et ꝙ de iure cōmuni quādo q̃s occidit
aliquē per laſciuiā nō teneat.l.corne.
de ſic.nec aliqua alia.l.ad penā corpo
ralē.ꝛz gl.no.in ꝟbo certis ratiōib⁹.in
l.& ſi ſeueriꝰ.C.de his q̃ no.infa.& ē ca
ſus conuncta gl.in ꝟbo plerūq; .i ꝓn.
in.l.ſ.C.ad.l.cor.de ſic. Et hoc facit gl.
valde notabilis.l.di.cū q̃s aſſeuerat.q̃
11 ſingulariter dicit † ꝙ ex quo cōſtat ꝙ in
ludo quis mortuꝰ eſt nō eſt neceſſe pro
bare ꝙ caſu occiderit.de ſentē.excō.c.
ſup eo.& idē ꝛz glo.in.l.dolo malo.ff.de
ſer.corru.q̃ dicit per illū tex.cū gl.ꝓdi
cta ꝙ ſi quis in ludo occiſus ē puta in
ludo pugilorū vt ſit ſenis.& ex illa pcu
ſiōe mors ſequat̃ iudicādū eſt mors ca
ſualis & ſic nō teneat.facit.l.iij.& qō ibi
not.ff.ō iniur.& not.ipſe glo.l.i.q̃ actiōe.
ſ.ſi q̃s in colluctatione.ff.ad.l.aquil.&
idē in ſimili vult Pet.de anch.l ꝓſi.ſuo.
ccirxij.ꝙ incipit i Chriſti nole Bmē.in
re ſcripto & conſuetudine dicit ſingulꝰ
12 † ꝙ ſtāte cōſuetudine Bononie ꝙ pue
ri colluctantes ad inuicē faciant duas
partes & vna pars aduerſatur alteri ꝙ
ꝓiciēdo lapides & ſimiles actꝰ faciēdo.
& cōtingit in tali colluctatiōe.ꝙ ex ictu
vnius pueri alius eſt occiſus ꝙ non dꝫ
percutiēs puniri.alleg.no.iij.di.deni
q̃.& ꝙ ibi no.gl.q̃ incipit no.ar.ꝙ in deli
ctis.& in.ſ.hec & ſi legibus.c.di.& gl.in
c.cū venerabilis.de ꝓſue. Similiter di
13 cendū eſt de iure municipali.† qz ſz ex
forma ſtatuti occidens debeat occidi.
th ſtatutū dꝫ ītelligi ſi occidatur dolo
ſe nō ꝙ culpā etiā latā.& multomin⁹ ſi
in ludo & ꝙ laſciuiā ſicut fuit in caſu no
ſtro qz ſtatutū interpretat fm ius com
mune.vt no.in.l.ſi.ſ.in ꝓputatiōe.C.de
iure delibe.& ita vult.Saly.l.i.nō ideo
min⁹.in.iij.col.C.q̃ accu.non poſ.& ita
in terminis ꝛz Bal.l.i.data opa.l.v.col.
C.q̃ accu.non poſ.& idē ſentit l pe.col.&
idem tenuit in.l.& ſi ſeueriꝰ.C.de his
qui no.infa.qui dicit in terminis ꝙ ſtā
te ſtatuto ꝙ occidens occidat & aliq̃
per culpā ſine dolo interfecit: homines
aſſeſſores ignorantes conſueuerūt di
cere ꝙ nō debemus diſtinguere ſz ſim
pliciter ſtare verbis ſtatuti quia nō in
ſpicitur animus ſed factū.l.ſ.ſ.diuus.
ff.ad.l.cor.de ſic. tamen contrarium cō

eluditur allegãdo Bal. in.l.data opera. alꝰ ỹt ꝙ seqret ꝙ ỹ homicidio casuali deberet ꝙs decapitari ꝙ est contra cõez equitatẽ.ꝛ ỹt ꝙ ita pluries ꝛsuluit ꝛ a morte aliquos defendit ꝙ ỹt esse mẽti tenendũ qz quidaz tpe suo potꝰ ex lasciuia ꝙ ex dolo piecit quẽdã lapidẽ ꝛ pcussit quẽdaz qui mortuꝰ est.ꝛ ỹt ꝙ cõsuluit ꝙ deberet mitius puntri.s.pecuniariter vꝝ forte dare sibi bannũ ꝙ aliquo tpe.ꝛ idẽ ỹt ipe Pau.in.d.l.ꝛ ß seueriot. C.de his qui not.ifa.qui ỹt hoc modo se euasisse quendã:ꝛ idẽ tenet in.l. nemo delceps.ad ſi.pe. col.de epiſ.au.ꝛ ita consuluit vt habeꝝ in.d.suo cõſi.cxcj.Nec ob.ꝙ Bar. vult in.l.j.ſ.diuꝰ.ꝛ in.l. ſi.ff.ad.l.coz.ỹ sica.ꝙ fm statutũ in homicidijs nõ inſpicit animus ſz factũ ꝙtũ ad puniendũ homicidã.qz vult dicere.ꝙ nõ inſpicit animus ſed factũ.ſ.ꝙtũ ad hoc ꝙ solꝰ animꝰ ſine facto ſubſecuto puniat pena statuti ſz de iure cõi ſecus in grauioꝛibꝰ delictis. l.is qui cuz telo.C.ad.l.coz. ꝛ de ſic.ꝛ l.ſi qs nõ dicã rapere.de epi.ꝛ cle.et ita pz ex verbis ſuis in.d.ſ. diuus.non aũt vult dicere ꝙ nõ inſpiciat animꝰ ꝙtũ ad hoc ꝙ factũ ſine animo ꝛ dolo puniat pena mortis qz ſibꝫpſi ꝛria ꝛ ret in eo ꝙ ỹt in.d.l.j.ſ. j.ꝛ ſeqret abſurditas ꝙ ꝛ et ꝙ homicidio cõmiſſo caſualiter ſeu leui culpa deberet mori.qõ non est dicẽdũ.Et ita ỹt Pau.de ca.declarãdo.Bar.ꝛ bene in ꝓallegato cõſil.cxcſ.

¶ Circa ſcõz dubiũ principale qua pena puniri ỹbeat ſi ſe ꝓſentauerit ad carceres nõ obſtãte qõ fuerit ꝛdẽnatꝰ ꝓpꝛ ꝛtumaciã. Et vꝝ pla facie qõ dẽat puniri in duabꝰ milibꝰ libris in qbꝰ fuit ꝛdemnatꝰ ꝓpter cõtumaciã. Scõo vꝝ qõ debeat puniri in relegatione vſq; in quinquenniũ vt vꝝ esse tex.in.l.lege coz.ſ.cũ quidã ꝙ lasciuiã.ff.ad.l.coz.de ſic.Sed ego teneo qõ nullo mõ in dictis libris duabus milibꝰ dẽat ꝛdẽnari qz iſta pena nũq; cõſueuit exigi.iõ minime mutãda ſunt q lõgã interpretationẽ habuerũt.l.minime.ff.de leg.ꝛ Quantum vero ad altã penã dicẽdũ est qõ ſi de primo dictũ homicidiũ ꝛwiſiſſet ꝙ lasciuiã vt dictũ est deberet ꝙ quinquẽniũ relegari ſeu bãniri.ª vt.d.l.lege coz.ſ.cũ quidã ꝙ lasciuiã ꝛ no.Ant.de bu.in.c.ſignt ff.el.ỹ.exꝑ de homi.Sz qz dictꝰ Bartho. fuit cõdẽnatꝰ ad inquirendũ ꝛ ſtetit absens per.xx.annos poterũt iudices cuz eo diſpẽſare vt illud tps quo ſtetit cõdẽnatꝰ ꝙ xx.ãnos ꝛ absens a ciuitate ꝛ diſtrictu Uerone cõputeꝝ in tpe quinquẽnũ in quo debuiſſet relegari a ꝓncipio. ar.l.ſi diutino.cũ ibi notatis.ff.de pe.vꝝ dñi iudices poterunt arbitrari.an ꝛ qñ debeat iudicari.ex quo iſte casus vꝝ eẽ relictꝰ arbitrio dñi ptãtis ꝛ totiꝰ curie vꝝ maioris ptis fm formã ſtatutoꝛũ Uerone ita qõ ipm ꝛdẽnari nõ poſſit vltra relegationẽ quinquennũ per.d.l.cũ quidã per lasciuiã.ff.ad.l.coz.de ſic.

¶ Summariũ ſup cõſi.xxxij.

ꝓ Femine in cauſa capitali an idonee teſtes eſſe dicãt:ꝛ quid de ſocio in rixa: ꝛ ſocio offenſi:ꝛ an homicidiũ:de quo i conſilio:ꝓbatum ſit:ꝛ an indiria ꝛ plena probatio per torturã purgeꝝ:ꝛ an ex indicijs quãtũcũq; vigentibꝰ quis ad mortẽ conẽdnari poſſit:numeris omnibus ſequẽtibus ꝙ totũ conſiliũ.

1 Femine in cã capitali ꝛ criminali non ſunt omni exceptione maioꝛes.

2 Teſtes illi dicunt omni exceptiõe maioꝛes:qbꝰ nulla exceptio opponi põt.

3 Teſtibus participibꝰ alicuius rixe recedendum non eſt.

4

Amo

a ¶ Bãniri. Sz nunquid pena pecuniaria cõdemnari valeat vide Bar.in.l.in lege.iij.col. ff.ỹ pub.iusti.bal.in.c. ſ.ſ.iniuria. de pa.iura. fir.Ange.in l.vacantia. C.de bo,vacã.l.x.doct. in.l.iij.C.de epi.audi.in ſ.item.ꝛ in ſti.ỹ publi. iudi.

5 Arma portantes presumūt habere malum animum.
6 Rustici arma portare non debent.
7 Iniuria quando vni socio in itinere facta fuerit:aliter socius pro eo socio:cui iniuria facta est:testificari nō pōt:quoniam sibi iniuria facta videt.
8 Offendens in vno olm reus factus est.
9 Accusat⁹ vel inquisitus si maleficiū fecisse confiteat:si dicta cōfessio verisimilis non sit:ei standum non est.
10 Indiciū quodlibet ad probandū duo testes sufficiunt.
11 Uerba:mihi videt:vel mihi visum fuit: in sententia vel arbitrio prolata:affirmare videntur:secus tamen in teste:cuius dictū necessario concludere dz.
12 Uerbū:videt:ad iudicis intellectū refertur:z iudici autem testi congruit.
13 Testis nō debet deponere per verba:q̄ indictū significēt:sed solū de facto.
14 Homo in facie cognoscitur.
15 Testes in vno falso presumunt esse falsi in omnib⁹ partib⁹ suarū attestationū.
16 Regula:z que non possunt singula multa iuuant:quomodo intelligat.
17 Probationes in criminalib⁹ luce meridiana clariores esse debent.
18 Indicia an per torturam:z probatiōes plene facte purgari possint.
19 Judex fatuus est:qui aliquē torquet:cōtra quē plene probatum est.
20 Delicto de aliquo si cōtra vnū plene probatū esset:z postea tortus fuisset cōstās illa pbatio quasi ꝛa nō fuerit tolleret.
21 Indicia vigentia non sufficiunt ad condemnationem pene corporalis:sed pecuniare dūtaxat.

¶ Consilium.xxxij.

IN christi nomine.quidā rustici vicentini propter inimicitiā vt dicit cuiusdam Joānis Jacobi.vna die dūica venerūt ad hospitū Stephani.d.Strice.q̄ est extra portaz ciuitatis vincentie prope ecclesiam sancti Felicis in quo fuerāt dictus Joan.Jacob⁹ Petr⁹ sclauus z parmesanellus oliz famulus nobilis viri brazoduri z brazodurus ciuis ¶ inclite z ſngentes velle perquirere bānitos in.d.hospitio pquisiuerunt totū hospitum armati.volētes perquirere.vt creditur dictū Joannem Jacobū z ipsum occidere z eū non inuenerunt postea illa die superuenerūt dicti Joan.Jacob.pe.sclauus z dict⁹ parmesanellus z in dicto hospitio cenauerunt cū quibusdā alīs.Et post cenam iuerūt ad flumē cū vna femina ad lauādum sibi pedes.Et ad hospitiū redierūt ibiq̄ ceperūt ballare sub porticu in camisia dictus Petr⁹ sclauus z parmesanellus sonante dicto Joanne Jacobo vsq̄ ad tertiam horam noctis.Et ipsis adhuc ballantibus circa scōam z tertiā horam noctis exiuerunt de domo fuchini multe psone armate diuersis armis offensibilibus,videlicet arcubus fricīs spatis z alīs armis ceperūt ire p viam versus sanctum Lazarū z versus dictū hospitiū.d.Petrus sclau⁹ z parmesanellus q̄ ballabāt acceptis suis targetis z ensib⁹ ptesanellis venerūt ꝯ dictos homines armatos z fuerūt ad man⁹.z dict⁹ pmesanell⁹ cū sagitta fuit vulnerat⁹ laure;l dictis targetis fuerūt infixe tres sagite p quasq̄.z dū rixarent inuicē vn⁹ de pte alioꝝ vocat⁹ Bartho.fuit vulnerat⁹ in pectore cū vna pte sana seu partesanella.ex quo vulnere cecidit in terrā.Et socij dicti bartho.vulnerati cū variis armis z sagittis secuti sunt dictos Petrū sclauū z parmesanellū vsq̄ in hospiciū.qui cū intrassent clauserūt portā hospicij ꝛc. ¶ Postea mort⁹ ē dict⁹ Bartho.vulnerat⁹.Et capti fuerūt dicti Petr⁹ sclauu⁹ parmesanell⁹ Jo.Jacobus z Stephan⁹ dict⁹ strice hospes p milites dñi pātis z examinati fuerunt plures testes sup dicta rixa z homicidio facto l psona dicti bartho. ¶ Inter quos fuerūt duo examinati.vez.Hieronym⁹.q. Cechi cōte ō mōticulo maiori q̄ erat cū dcō bar. vulnerato z alīs socīs suis q̄ ōt q̄ vidit quēdā pūm q̄ visus ē ipi testi: el pmesanello ad cōditionē psone quez dñ cognoscit pūciētē vnū spetū paruz suo iudicio.tū nō firmat q̄ fuerit spet⁹. z cū ipa arma vulnerauerit ipz bar.vno magno vulnere l pectore quo mortu⁹ ē. ¶ Ali⁹,testis est Daniel filius Frācisci

Baldonato.q̄ ōt q̄ quatuor erāt in rixa contra eos.ꝛ quidā ex dictis quatuor q̄ erat minor persona eorū quē nō cognoscit nomine cū vna parteſanella suo iudicio traxit ꝛ vulnerauit.d.Bartho.vno magno vulnere in pectore quo mortuꝰ est.Postea pro verificatione dictarum attestationū per iudicē malefici.d.parmesanellus in cōpedibus in duploide cū tribus alijs iuuenibus carceratis fuit ostensus dictis duobꝰ q̄ fuerūt per sacramētū interrogati si cognoscebant d.parmesanellū. ꝛ Hieronymus testis dixit q̄ ille q̄ erat in duploide cū cōpedibus erat parmesanellꝰ.ꝛ iudicio suo erat ille paruus quem dixit in.d.suo vidisse vulnerare.d.Bartho.defunctum. Daniel verꝰ alius testis suo sacramēto dixit eū nō cognoscere.qꝛ eū nō vidit,antea nisi tpe dicte rixe de nocte.Tamen ex aspectu iudicat illū de quo testificatus est in suo dicto rōne stature.quē dixit esse minorem illis quatuor ꝛc.Et isti duo testes videnꝫ facere vnū indiciū ꝑ ipm parmesanellū. ¶ Scōm indiciū ōt esse ex dicto Stephani hospitis.qui ōt q̄ illa nocte qñ dictꝰ parmesanellus et pe.sclauus reuersi fuerūt a rixa in hospitiū ipse Stephanꝰ interrogauit p̄dictos parmesanellū ꝛ pe.sclauū quid fecerāt in illa rixa.ꝛ parmesanellꝰ rñdit. ego percussi vnū ex aduersarijs l pectore.q̄ manibꝰ incrosatis cecidit in terrā dicens ego sum mortuus. ¶ Tertium indicium sumit ex dicto Joannis Jaco.qui dicit q̄ parmesanellus rogauit ipm Jo.Jaco.q̄ ōberet inculpare de dicto homicidio quēdā Jo.picinum q̄ in veritate non interfuit illi rixe. ¶ Quartū indiciū sumit ex dictis quorūdā aliorū testiū.qui erāt in hospicio q̄ dñt quo parmesanellꝰ iuit ad rixā cū quadā parteſanella in manu q̄ habebat franziaz viridē prope ferrū.que postea fuit visa sanguinata.Et qꝛ.d.pe.sclauꝰ erat arꝛ miger.ꝛ eū p̄cessit magnificꝰ.d.capitaneus Uincentie ꝛ eū banniuit a territorio Uincētino ꝑ quinq̄ annos.Contra vo.d.p̄mesanellū p̄cessit magnifꝰ.d potestas.Uincētie.d.Castellanꝰ minoto ꝛ l ser vocibꝰ diuersis sex diebꝰ dedit sibi multos squassos ꝛ sachates ꝛ cauales tas postea alia die stāgetā in vtraq̄ tibia ꝛ clauiculi.vltimo loco alia die dedit sibi ignē ad pedes tribꝰ vicibꝰ interrogādo semp vt dicat veritatē si ꝓmisit dictū homicidiū.ꝛ si habebat pteſanellā cū frāzia.q̄ p̄mesanellꝰ semp stetit ꝓstās.ꝛ ꝓtinue negauit se illud homicidiū ꝓmisisse ꝛ habuisse pteſonellā que nō habebat frāciā. ¶ Deinde sub regimine magnifici viri.d.Frāci.sanuti habuit tres squassos l vna die.Deide fuit iterū ductꝰ ad torturā ꝛ semp stetit constās se illud homicidiū nō ꝓmisisse.Post ea disputato casu suo ꝛ in ꝓsularia ciuitatis Uincētie fuit obtētū p̄ matorē partē q̄ d.parmesanellꝰ deberet decapitari. ¶ Que determinatio fuit intromissa p magnifi.d.Cādianū bolani dignissimū aduocatorē ciuitatis Uenetiaruꝫ. Nūc ārit an illa determinatio fuerit iuste facta ita q̄ ille parmesanellꝰ de iure debeat decapitari vel nō. ¶ In xpi nole ac inuocata spūs sancti gra tria dubia principalr sunt examināda p declaratiōe veritatis. ¶ Primū est an ꝺdicti testes examinati deponētes ꝙ.d.parmesanellū sint ol exceptiōe maiores.Itaq̄ eis sit credēdū tāq̄ psonis fidedignis. ¶ Scōz ē.posito q̄ eis esset credēdū.an attestatiōes eoꝝ ꝓcludāt dictū parmesanellū fuisse illū q̄ occidit.d.barth.Ita vt dictū eoꝝ plene ꝛ sufficiēter ꝓbet homicidiū factū p.d.p̄mesanellū. ¶ Tertiū ꝛ vltimū an siue sit ꝓbatū plene siue p idicia vrgētissima sit purgata ꝓbatio ꝛ idicia ꝙ ipm p̄mesanellū pp torturā ꝛ alia tormēta q̄ passus ē cōstāter ipe parmesanellꝰ. ¶ Circa primū dubiū. Cōsiderādū est q̄ multi testes fuerūt examinati l hac cā.Prio fuerūt examinate due femine vz Catharina sclauona.et dña Annavor Stephani hospitis.quoꝝ testimoniū quo ad cōdēnationē capitalē nō ē idoneū tqꝛ in cā crimiali ꝛ capitali femine nō sunt ol exceptiōe maiores.qꝛ varīū ꝛ mutabile testimoniū semp ꝓducūt vt est ter.cū gl.in.c.forus.circa fi.de ꝓb.lib.ꝛ ē gl.in.c.cū ex lr̄is.ex de testi.ꝛ ē ter.cū gl.xxxiij.q.v.mlierē. ꝛ gl.iiij.q.iij. ꝛ summa.ꝛ gl.xv.q.iij.in.c.ex eo.ꝛ ita tꝫ

423

Bādin⁹ maxim⁹ practic⁹ in suo trac.ma
lefi.in rubri.seu ti.de pena furū.in ℣ſi.
ſi.ꝛ ita tz ētiā Egidi⁹ in suo trac.de pro
batiõe testiū in.v.reprobā. ¶Et tz de iu
re ciuili videat ꝙ possim in criminalib⁹
qñq; mulieres esse testes per tex.in.l.ex
eo.ff.de testi.ꝛ in.l.q̄ testõ.§.mulier.ff.de
testis.ꝛ no.gl.in.d.c.fo⁹. Tñ negari nõ
põt esse omni exceptõe maiores ex quo
carū testimoniū est variū ꝛ mutabile in
3 d.c.fo⁹. †qz illi testes dicunt esse omni
exceptiõe maiores q̄b⁹ nulla exceptio
põt opponi vt est glo.no.in.c.j.in verbo
maiores extra de consang.ꝛ affi.ꝛ gl.si
milis in.§.Itē verbo.x.inſti.de inutilib⁹
stip.facit gl.in.c.j.in verbo idonei.extra 7
de testi. ¶Scõo principaliter fuerunt
examlati alū duo testes.vz Hieronym⁹.
q.Ceci cõte.ꝛ Daniel filī⁹ Frācisci bal
donato.q̄ deponūt qualr viderūt Bart.
vulnerari ꝛ dicere vidēt.d.parmesanel
lū vulneraſſe.d.Bar.sup q̄b⁹ ꝑma facie
est falsuz fundamētū ꝑ parte curie ¶ in
cētie.Nā ꝑfecto illi testes nõ sunt aliq̄
mõ omni exceptione maiores nec eis fi
4 des ē adhibēda plurib⁹ de causis.† pri
ma est qz sunt criminosi ꝛ participes di
cte rixe in q̄.d.Bar. fuit occisus ꝙ ꝑz qz
venerāt pri⁹ cū alīs octo armatz ēt ipi
armati ad hospitiū cā occidēdi vl offen
dēdi ꝓdictos ꝛ Jo.Jac.qz ꝙquisuerūt ꝑ
totū hospitiū sub colore ꝙquirēdi bāni
tos vt dāt testes q̄ erāt tūc in hospitio.
ꝛ postea erāt illa nocte armati.ꝛ venie
bāt ℣sus.d.hospitiū.dū ꝓdicti ballarēt
sub porticu ꝛ i dubio est ꝑsumēdū ꝙ ma
5 lo animo ībāt illa nocte.†qz illi qui por
tāt arma ꝑsumūt habere malū aim vt
est gl.no.in.c.mercatores.l ti.de pa.tenē.
6 in vſi.seu. ¶†Et maxime rustici q̄ non
debēt audere portare arma vt est text.
cū gl.in.c.ſi q̄s rustic⁹.eo.tit.ꝛ maxime
in casu nr̄o cū essent circa decē numero
cū ol q̄ſi ghe armor vt ꝑbatū est. ¶Sz
socū criminis in rixa nō sūt testes ido
nei:vt.l.qñ liberi.C.de testi.ꝛ.iiij.q.iij.
c.ſi.ꝛ.c.venientes.ex ō testi.ꝛ ibi no.ꝛno.
Spec.in ti.de testi.§.ſ.℣.Itē ꝙ est soci⁹
criminis.ꝛ idē tenet Bal.in.d.l.qñ hbe
ri.q̄ dicit ꝙ soci⁹ criminis nō admitti
tur siue in defendēdo:siue in impugnā
do. Nam ſi sunt quatuor in rixa:ꝛ vnus
vult deponere ꝙ ego sim culpabilis vel
nō culpabilis nō credit ei.Scõa rō est.
qz.d.Hieron⁹. ꝛ Daniel ꝑsumunt fuiſ
se inimici:tum quia venerūt armati ad
hospitiū causa req̄rēdi ꝓdictos vt dixi.
tum qz erant etiam armati illa nocte q̄
fuerunt in rixa ex quo habebāt vel pre
sumebātur habere malum animū ergo
eos vt dixi.ꝛ ideo repellunt a testimo
nio.quia inimici nō solū dicunt quo ad
repellēdū a testimonio.q̄ odiū in mēte
habēt.sed ēt q̄ inimicitie cās habēt vel
h̄re ꝑesumuntur ēt sine mētis odio.ar.
iū.q.v.c.ū.cū seq.vt elegāter no.Inno.
in.c.cuz l.ꝛ a.in ſi.cē de re iudi.† Ter
tia ratio est qz qñ facta est iniuria vni in
itinere alter socius nō potest testificari
pro eo socio cui est facta iniuria qz etiā
sibi iniuria facta vī vt no.glo.ſing.in.l.
Item apud Labeonē.in.§.tenet.ff. de in
iu.ꝛ ideo nō debet sibi credi tanq̄ in cā
ſua ꝓpria. Et ita ꝙsuluit ſingulariter ex
cellentiſſimus doctor.d.Argentin⁹ filī⁹
Raynerū de forliuio q̄ dicit ꝙ ita vidit
obſeruari de facto. Sed.d.Bart.occi
ſus quādo fuit vulneratus in rixa erat
socius itineris dictorū Hieronymi et
Danielis. Ergo ipſi nō possunt testifica
ri i dicta cā.qz dñr testificari i eā ꝓpria
ꝛ eo.maxime qz dict⁹ Hieronymus pro
fecit contra quēdam paruz quē putat
fuiſſe parmesanel.ꝛ ſic videt habuiſſe
odiū vel habere debere in mēte ex quo
socius ſuus fuerat vulnerat⁹.ſiue ergo
illi socū Bar.occiſi venerint causa occi
dendi dictum Joānem Jacobum ꝛ so
cios ꝛ ſic Parmeſanellū ſiue nō ex quo
erāt socū occiſi.nō sunt teſtes idonei ex
quo potest eis opponi vel ꝙ sunt crimi
noſi vī in facto ꝓpio ꝓpter iniuriā eis
illatam per text.cum glo.not.in.c.ℓin
℣ idonei.extra de teſtibus.que dicit
ꝙ illi dicuntur teſtes idonei quib⁹ nul
la exceptio potest opponi.et probatur
etiam.c.licet ex quadam.extra de teſti
bus.ꝛ ibi not.per docto. ¶Quarta ra
tio quare eis non ſit adhibenda fides.
quia dicūt multa mēdacia.ꝛ inter alia
dum dixerunt quod Joan.Jaco.ꝛ Ste
phan⁹ hospes fuerāt ꝑmi aggreſſores

in rixa: & per alios testes qui erãt in hospitio cõuincũt mẽdacio q̃ dicũt q̃ Stephan⁹ hospes nũq̃ exiuit hospitium. & Jo.Ja. nisi post maleficiũ ꝓmissũ. & discalciat⁹ & in camisia. ¶ Et iõ cum dixerint mẽdaciũ & falsitatẽ in ℞ maxie nul
8 la fides in alijs est adhibẽda. ꝓt ꝑ̃ fleat peccator. qz offendẽs in vno factus est omnium reus vt in.c.defleat. eẋ de regu.iur. & in.l.qui falsa vel varia. ff.de testi. & hẽ in.l.si ex fasis. C.de transa. cũ si. ¶ Quinta ratio est qz dicti duo testes dicunt rem nõ verisimilẽ. q̃ ꝓz. qz dicũt q̃ viderunt dictum parmesanellũ parum. & postea dicunt q̃ eum non potuerũt cognoscere quia tegebatur sub clipeo & eum non potuerunt videre. ergo nec cognoscere cũ essent in tertia hora noc. & maxime dum vn⁹ deponit qz vidit parmesanellum indutum zornea rubea. quia istud nõ est verisimile. quia nox aufert colorẽ reb⁹. iuxta illud Uergilij. Et rebus nox abstulit atra colorẽ. & in hymo dicit. Nox atra polum cõdit & rerũ colores cõtegit. Et hoc vult etiã gl. nostra. in.l.si cũ exceptiõe. ℊ. in hac. ff. q̃ met. causa. que dicit q̃ illa q̃ fiunt de nocte communiter non cognoscunt. ¶ Et per illã gl. dicit Oldra. per locum a natura se defendisse & euasisse quẽdã accusatũ de maleficio tpe noctis. nam testes deponebãt de visu. nã cõsiderãs q̃ illa hora noctis lumen lune non fuerat conuincit testes qz de nocte non potuerũt hõmines videre. & sic teste natura euasit accusatũ vt no. & refert bal. in l. arethusa. i fi. j. col. ff. ỗ statu ho. & Ang. & Bal. in. ỗ ℊ. in. hac. & idẽ tenet Bal. in c. j. ℊ. porro. ad fi. j. col. in tit. q̃liter olim. seu. poterat alienari. ¶ Si ergo illa nocte & hora tertia nõ lucebat luna qz nõ dũ ascenderat. ℊ. terrã vel erat tpe nubiloſuz testes illi cõuincerentur de mẽdacio nec dicerẽt ỽsimilia. maxime colore vestis rubee. ergo nõ esset eis credẽdũ. l. nõ est verisimile. ff. q̃ met. causa & c. quia verisimile. extra de presum. et ita tenet ꝑe. de anc. in consi. suo q̃ incipit. In Christi nomine ex ordine cõtractuũ. in vlti. col. vbi dicit q̃ ¢ontra non verisimilia iudex nõ debet dare fidem.

Et idẽ vult in consi. q̃ incipit. In Christi nomine amen. Uisa facti narratione copia test. in. vũ. colũ. i fi. vbi dicit q̃ cõtra id q̃ nõ est verisimile quis nõ debet audiri. alleg. d.c. quia verisimile. & c. super hoc. extra de renun. immo plus ꝓt etiam si accusatus vel inquisitus cõfiteretur maleficium fecisse: si dicta confessio nõ est verisimilis ei standum nõ est. l. j ℊ si qs vult. ff. de questio. & ꝑ hoc facit q̃ no. Bal. in. l. fi. in fi. C. de ed. ndo. q̃ dicit q̃ probatio debet esse verisimilis alias ei standum nõ est. ¶ Preterea dict⁹ Hiernoym⁹ dicit q̃ bene cognoscit ipsum parmesanellũ. & postea ostensus sibi per iudicem nõ affirmat q̃ sit ille q̃ percussit Bartholomeum. dũ dicit q̃ visus est ipsi testi. et parmesanello ꝓpter q̃ verbũ visus est significat dubitationẽ & nõ concludit. & sic non valet cũ testis debeat de necessitate ꝓcludere. vt l. c. in presentia. de proba. vt not. Barto. in. l. quid tamen. ℊ. si arbiter. ff. de arbi. nõ ergo dicit verisimilia immo ꝓtraria dum primo deponit q̃ vidit eũ in rixa de nocte vulnerantem Barto. quia eũ bene cognoscit et de die postea sibi ostensus dubitat si est ille qui vulnerauit Bart. melius ergo vidit de nocte & melius cognouit in rixa q̃ de die cũ sibi ostensus est per iudicem q̃ nullo modo est verisimile. ergo ei nullo modo credendum ꝑ ꝓdicta. ¶ Tertio principaliter fuerunt examinati alij testes qui erant socij in rixa dicti Barthlo. occisi quibus similiter non est credendum. vt dixi supra de predictis duob⁹ in prima secunda & tertia ratione. ¶ Quarto ꝓncipaliter fuerunt examinati alij testes q̃ erant in hospitio super indicijs. puta de verbis prolatis per dictum parmesanellum quando finita rixa redijt ad hospitiũ & parmesanella q̃ habebat franziam erat sanguinata quibus etiam nõ est fides adhibẽda quia sunt singulares. c. cum dilecti. eẋ de elec. & c. bone memorie mag̃tine, eo. titu. cũ si. Et maxime nõ sufficiũt ad probãdũ indicium ꝓt qz duo testes requirunt ad ꝑbãdũ quodlibet indiciuz. vt est glo. in. l. fi. C. fa. er. & ibi hoc not. doc. & no. Bar. in. l. fi. circa fi. de que

stio.facit q̄ not.Bal.in.l.j. C.de test.vbi vult q̄ ad p̄bāduz parētellam dz p̄bari q̄libet grad⁹ p̄ duos testes.ꝛ ita no.ēt Bal.in.l.ū.C.quozū ap.non reci.ergo si militer ad p̄bādū qlibet indiciū req̄runt saltē duo testes.vt no. doc.l.d.l.fi. Ideo cū sint singulares vt plurimū sup dictis indicijs fides eis nō est adhibenda.Et p̄ p̄dicta patet q̄ illa tria indicia principaliter.ꝫ.in ꝫtuz deducta nō obstant.Et maxime p̄mū causatū ab illis duob⁹ hieronymo.j.ꝛ Daniele. Infra tñ etiā in secūdo dubio principali rñdebit etiā pticulariter alio mō dictis tribus indicijs.Et ex istis apparet clara decisio circa p̄mū dubiū p̄ncipale.vz q̄ dicti testes examinati cōtra dictū parmesanellum nō sunt omnj exceptione maiores.nec eis est fides adhibenda. ¶ Circa 2m dubiū p̄ncipale vz posito q̄ eis eēt credēdū an attestatiōes eoꝝ ꝓcludāt dictū parmesanellū fuisse illū q̄ occidit.d.Bartho.Ita vt dicta eoꝝ plene ꝛ sufficiēter probent homicidiū factū fuisse per.d.parmesanellū. ¶ Et in hoc opz discurrere per dicta omniū testium.Et in primis cōsideranda sunt dicta hieronymi ꝛ Danielis de q̄b⁹ dictū fuit in p̄cedēti dubio p̄ncipali.Bre uiter cōcludēdū est q̄ nō.Nam ꝫ ambo direrint vidisse illum qui vulnerauerit dictū Bar.in pectore ꝓpter qđ vulnus mortuus est ꝛ in hoc possint recte ꝓcludere ꝛ dicere veritatē.Tamē q̄s fuerit ille q̄ vulnerauit euz nō p̄bant neq̄ cōcludūt ꝛ sic attestatiōes eoꝝ nō cōcludunt q̄ fuerit.d.parmesa.Nā hieronymus dixit in hec v̄ba.Et postea vidit quendā paruum qui visus est ipsi testi el parmesanello ad conditionē p̄sone. quē bene cognouit proficientē vnū spetum suo iudicio tñ nō firmat q̄ fuerit spet⁹ ꝛ cū ipa arma vulnerauit.d.Bar. vno magno vulnere l pectore quo mortuus est.ista em̄ verba nō cōcludūt necessario qđ fuerit parmesanellus q̄ vulnerauit.d.Bar.ex q̄ hieronym⁹ testis dicit q̄ visus est ipsi testi el parmesanello.nā illa v̄ba plata in tertia p̄sona per notariū redigendo ad primā ꝛ p̄priaz p̄sonam ipsius testis intelligūtur ꝛ exponi debēt.Ita visus est mihi parmesanell⁹.Et sic testis in hoc nō loquit affirmatiue sed dubitatiue.Itq; ꝫ ista verba mihi vī:vel mihi visum fuit in sentētia vel arbitrio plata affirmare vident:vt l.q̄d tñ.§.si arbiter.ꝛ ibi hoc no.Bar.ff. de arb.ꝛ.l.diu⁹.ꝛ ibi ēt Bar.ff.de lib.cā. ꝛ.c.p̄terea.ꝛ ibi oēs doc.extra de app.ꝛ no.Ang.ꝛ alū in.l.j.in.§.si quis ita.ff.de v̄b.obl.sec⁹ est in teste cui⁹ dictū dz necessario ꝓcludere:vt est gl.no.in.l.diem pferre.§.si p̄les.ff.de arbi.Et rō differētie est q̄ v̄bū vī refert ad iudicis intellectū q̄ iudici ꝓgruit ꝛ nō testi.ꝛ hoc tenebat in suo trac.de teste.in.xvj.q.Et ꝫ in fine dicat q̄ hoc fallit qñ id qđ dicit ei videri ꝓiunctū sit sensui:vt q̄ vidit talē possidere.ꝛ videt sibi quod sint.x. anni.ex eo em̄ qđ vidit cōiuncto eo qđ sibi vī bonū est testimoniū.vel si dixit se vidisse vnū hominē.ꝛ vī sibi q̄ sit titius. ꝛ sic vī dicere ꝫ id q̄ dixi in casu nostro tñ etiā si dictū Bar.esset verū de quo tñ valde dubito nihilominus pōt in casu nostro dici ꝓtrariū.primo q̄ non loquit hiero.testis noster per v̄bū vī qđ sit p̄ñtis tp̄is.sed per verbū visus fuit q̄ est p̄teriti ꝛ sic sensus est qđ tūc ita sibi visuz fuit ꝫ nūc nō affirmāt de p̄ñti q̄ sibi videat ille.Et q̄ hoc sit verū ptz q̄ postea ostēso sibi.d.parme.cū duob⁹ alīs carceratis ꝛ pri⁹ interrogat⁹ si ibi erat parmesa.ꝛ pri⁹ ēt p̄ ipm diligēter inspectis illis trib⁹ ostēsis.dixit p̄ suū sacrū in hec verba:q̄ ille q̄ erat in duploide cū cōpedib⁹ erat parmesa.cōstitutus coraz dño iudice ꝛ ibi p̄ eū visus iudicio suo est ille paruus quē dixit in.d.suo vidisse vulnerare Bar.defunctum.ꝛ iō sic iudicat ad personā.q̄ eū bis viderat dicto; die ante rixā.ꝛ eo q̄ tempore rixe nō poterat eū bene discernere l facie ꝓpter targetam que ipsum tegebat ꝛ propter noctem. ¶ Ecce ergo q̄ hieron⁹.viso de die ꝛ examinato.d.parmesa.non audet affirmare q̄ ipse sit ille qui vulnerauit Bartholomeū dū ōt q̄ iudicio suo est ille ꝛc.ex quo v̄bo iudicio suo apparet qđ nō affirmat neq̄ cōcludit esse illum nec eius dictum valet † quia testis non debet iudicare vel deponere p̄ verba que

a Iudiciū significēt ꝫ solū de facto q̄ ad iudicē spectat iudicare nō ad testē vt no.Bar.l.l.j.C.ō vsur. ⁊ l.l.j.ff.ſi cer.pe. Et Cy. in.l.ū.in.iiū.q.prin.l p̄nci.in.ū.col.C.que ſit lon. cōſue.⁊ idē tenet Inn.in c.cauſam.extra de teſti. Et Oldr.in cōſi.lxxix.et Ant.de bu.⁊cano.in.c.p ſonas.eẋ de teſti.⁊ Dñicus de ſancto Geminia. in.c.ſi q̄s iuſto impedimēto. de elec.li.vj. Nec ſufficit dictū teſtis ꝓcludere p̄ſumptiue vt no.in dictis iurib⁹.⁊ maxie qñ ē talꝫ p̄ſumptio q̄ potuit actui ineſſe ⁊ nō ineē vt eſt in caſu nr̄o.vt.l.l ma trē.C.de proba.⁊ ita vult ēt Lud.de Roma.in ꝓſl. ſuo.xcj.in ſc̄ō dubio in fi. Et q̄ dic⁹ Hiero.non affirmet apparet.q̄ aſſignat duas rōnes.quare dixit iudicio ſuo ⁊ nō affirmatiuo.prīa eſt q̄ iō ita iudicat ex eo q̄ tpe rixe ñ potuit eū bñ diſcernere in facie ꝓpter targetā ⁊ ꝓpter noctē. Iſte ſunt due rōnes que oſtē dūt ip̄m vere nō potuiſ-
14 ſe cognoſcere⁊ q̄ homo cognoſcit in facie vt.l.ſtigmata.C.de fabricē.lib. xj.⁊ ibi Bar.q̄ ōt q̄ practica ſolēnis eſt ſi queritur a teſte de aliquo re cognoſcēdo ſi fuit in loco q̄ dicat q̄ cognoſcit q̄ vidit faciē ſuā l diuerſis.ff.de relig.⁊ ſump.fune.⁊ idē vult Bar.⁊ Bo. in.d.l.cū in diuerſis. Rō ſecūde dubitatiōis fuit ꝓpter noctē.q̄ rō eſt legitima.vt no.gl.l.l.ſi cuꝫ exceptioꝛe.ſ. in hac.ff.

a Iudiciū ſignificent. Vide ad hoc.do. Alexan.de imo.in cōſ. lxxiiij.in.j. vo.⁊ in conſ.crlvij.l.ij. vol.⁊ in q̄ſl. xlij.l.iiij.vo mitta q̄ bar. in tra.de teſte bal.in.l. de quibus. ō legi.doct. in.l.ſciēdū. de ver.ob.

qō me.cā.⁊ ibi Bal.⁊ Ang.⁊ no.Bal.in l. de quibus.in pe.col.in prin.ff.de legi. ⁊ dixi.ſ.in primo p̄cedenti dubio principali. Cū ergo dicrus Hieronymus videndo ipſum parmeſanellum et examinando ipſum de die ſi eſt ille q̄ vulnerauit Bartholomeū ꝛc. Non audet affirmare qō cognouerit eumvere fuiſſe illū debemus intelligere q̄ ſimiliter locut⁹ eſt dubitatiue ⁊ non affirmatiue in primo dicto nō viſo eo tempore prime atteſtationis dum dixit viſus mihi fuit ille. q̄ propter verba ſequētia declarantur precedētia.l.ſi ſeruus pluriū,ſ.fi.ff.de leg.j.⁊ maxime cū in verbis ſequētibus aſſignet rōnem ſue dubitationis. Et iō dū dixit in prima atteſtatiōe q̄ ipſum bene cognouit ꝫ intelligi ex eo.q̄ videbat ante rixam cum his.vt ōt in ſcōa atteſtatiōe.nō autē ex eo q̄ bene cognouerit Bartho.vulnerare.q̄ iſte intellect⁹ cōtradiceret prime atteſtationi dum loquitur per verbū viſus fuit ſibi ⁊ cōtradiceret multomagis ſecunde atteſtationi in qua loquit dubitatiue.vt.ſ.dixi. Et eſt mirādum q̄ potuiſſet eū vere ⁊ aperte cognoſcere in rixa de nocte ſi eū videndo de die ⁊ examinando ip̄m neſcit vere ⁊ de certo cognoſcere ſi eſt ille qui vulnerauit.⁊ ſic ex predictis apparet q̄ ipſe Hieronymus nō cōcludit vere ⁊ de certo ipſum parmeſanellum fuiſſe illū q̄ vulnerauit Bartho. Similiter etiā minus Cōcludit dictū Danielis.q̄ oſtē ſo ſibi parmeſanello.dixit ſe eū nō regnoſcere q̄ nō vidit ante.niſi tpe dicte rixe de nocte. Tñ ex aſpectu iudicat ip̄ꝫ eſſe illum ꝛc.q̄ iudicat ⁊ non teſtificat. vt dixi de Hieronymo.⁊ ſimiliter iudicat de zornea q̄ dicit ſibi videbat illa zornea.q̄ ille paruus habebat in dorſo tpe rixe. Itē q̄ ſi Hieronymus q̄ p̄i⁹ viderat eū nō potuit vere cognoſcere pp targetam ⁊ noctē multomagis Daniel ꝛe ip̄m cognoſcere potuit.arg.aut.multomagis.C.de ſac.ſan.eccl.⁊.l. q̄tomagis.ff.de iureiur. Preterea dicūt dictus Hieronym⁹ ⁊ Daniel l ſua p̄ma atteſtatiōe q̄ erāt q̄tuor in rixa ex pte p̄meſanelli.⁊ q̄ ille videbat eſſe ille pu⁹ ⁊ l hiſtate nō erāt niſi duo.ꝫ ip̄e p̄meſanell⁹

ꝛ petrus sclauꝰ de sua societate.opꝫ ergo ꝙ aut mẽtiãt de toto eorũ dicto aut ꝙ erãt alĩ duo de qbꝰ potuisset esse ille paruꝰ q̃ vulnerauerit.Et sic eorũ dicta nõ cõcludũt vere ꝙ parmesanellusfuerit ille q̃ vulnerauit Bartho. ¶Et idẽ dicẽdũ est de Frãcisco baldonato teste q̃ ostẽso sibi dicto parmesanello ad oculũ dixit.Iste vt̃ mihi esse ille q̃ vulnerauit dictũ Bar.q̃ similiter loquit̃ p ꝟbũ videt̃ qõ est dubitatiuũ:vt plene.s.dixi ꝛ sic nõ cõcludit de necessitate q̃ fuerit ille. ¶Sunt multi alĩ testes deponẽtes in ista cã q̃ deponũt nõ de ipso maleficio:ꝫ de alĩs indicijs:sed nõ cõcludũt.tũ qꝛ sunt singulares:vt dixi in ꝓlo ꝓncipali.tũ ẽt qꝛ sunt ꝫũ l multis:vt apparet ex ꝓcessu:vt.l.q̃ falsa vel varia.ff. de testi.ꝛ no.in.l.ob carmẽ.ꝯ. fina.eo.titu.ꝛ in.c.ꝫ cãm.eꝛ de ꝓbatio.ꝛ in.c.in nostra.eꝛ de testib.cũ simili. Et qꝛ dixi s.i narratiõe facti ꝙ quatuoꝛ sunt indicia ꝓncipalia. ¶Primũ ꝙ oritꝛ ex attestationibꝰ dicti Hieron. Danielis et Francisci baldonati q̃ dicũt vidisse vulnerari Bartho.nã ꝓia facie ꝫ nõ ꝓbẽt necessario.tñ videt̃ facere maximã ĩdicium ꝓtra dictum parmesanellum per ea q̃ not.Barto.in.l.fina.ff.de q̃stio. ꝛ Bal.in.l.fina.C.de probatio. Nã istud indicium tollitur ex eo maxime:quia illi testes dicũt manifeste falsum qui deponunt ꝙ quatuoꝛ erãt in rixa ex parte parmesanelli et in veritate vt dicunt oẽs testes erãt nisi duo vꝫ Petrus sclauus ꝛ ipse parmesanellꝰ. ✝Ergo eorum dictũ ꝓsumitꝛ esse falsuꝫ etiã in alijs partibꝰ suarum attestationum:vt no.in l.fi ex falsis. C.de transact.et.s.dixi in ꝓlo dubio ꝓncipali. ¶Sõm indicium fuit ꝙ oritꝛ ex dicto Stephani hospitis q̃ dicit ꝙ parmesanellus interrogatus ab eo q̃d fecerat i illa rixa cõfessus fuit ꝙ vulneratus fuerat dictũ Bar.qm̃ alĩ tres testes super hoc examinati.vꝫ Jo. Jaco.pet.sclauꝰ ꝛ Stephanus hospes dicũt cõtrariũ vꝫ ꝙ respõdit nihil mali se fecisse:vñ fiari dꝫ dicto pluriũ:vt not. plene ꝑ gl.ꝛ doc.in.c.in nostra.extra de testibꝰ.ꝛ l.l.ob carmẽ.ꝯ.fin.ff.de testi.cũ ſimili. ¶Tertiũ idiciũ fuit qꝛ Stephanus hospes deponit q̃ parmesanellus rogauit ipm dicẽdo:lo ve prego non vogliati dire che sia stami che habia morto colui:qꝛ in hoc est vnicꝰ ꝛ singularis ergo ei non est credẽdũ.c.cũ dilecti.eꝛ de electio.cũ similibꝰ. ¶Jtem dato ꝙ ista ꝟba dixisset.tñ ꝓpter hoc nõ seq̃t ꝙ ipse fuerit delinquẽs.qꝛ nõ ꝓbat ꝫ esse ꝙ ab hoc ꝛtingit abesse.l.non hoc.C.vñ cogna.ꝛ.l.neq̃ natales.C.de ꝓbatio.cũ similibꝰ. ¶Est ꝛ aliud simile indicium: qꝛ dixit vt ꝺr culpetis Joãnẽ picininũ qui in veritate nõ fuerat qꝛ potuit hoc dixisse vt liberaret oẽs alios a culpa.q̃ inculpabant.s.Jo.Jac.Pet.sclauũ Stephanũ hospitẽ ꝛ ipsuꝫ nõ aũt vt fateret se dictum homicidiũ cõmisisse per ꝓdicta. ¶Quartũ indiciũ fuit qꝛ testes alĩ q̃ videt̃ dicere ꝙ parmesanellꝰ qñ iuit ad rixã habebat in manibꝰ parteſanellã cũ franzia q̃ postea fuit reperta sanguinata:qꝛ ꝑ hoc non sequit̃ necessario quod fuerit ille qui cum ea vulnerauit Bartho.quoniã apparet ex attestationibus ꝙ eam piecit ꝛ percussit lapidẽ ꝛ emisit ignẽ.ꝛ ideo potuit alius eam accipere ꝛ iacere contra ipsum bartholomeum vel etiã ꝓpter dolorẽ:qꝛ cum sagitta fuit vulneratꝰ in aure potuit sibi cadere illa ꝓteſanella ꝺ manu ꝛ alꝰ vulneraſſe Barto.cũ illa ꝑ illaꝫ regulã nõ probat hoc esse ꝛc. ¶Nec obſt.ſi dicatur non erat alius ꝓ parte sua nisi Pe.sclauus ꝛ ille non ꝓsumitꝛ hoc fecisse:quia fuit cõdẽnatus a magnifico domi.Capitaneo solũ in hoc qꝛ fuit bãnitus perquinquẽnium ꝑ qua sentẽtia ꝓsumendũ est.l.here.ꝯ.gaya.ff.de eui ctio. ¶Quia respondet̃ ꝙ si fuisset ita fortꝰ ꝛ formẽtatꝰ sicut fuit ipse parmesanellus forte fuisset aliter cõdemnatꝰ. ¶Sed quid egemus testibꝰ postꝯ ipse petrus sclauꝰ fuit liberatꝰ a morte cõfessus est ꝙ ipse fuit ille q̃ occidit Bartholomeum q̃ confessio tollit ꝓsumptionem sententie vt sing,not. Jnnocẽ,in capitulo qꝛ plericꝯ.extra de immuni, eccl.ꝛ i capitulo cũ bertoldus.eꝛ de rẽ iudica. ¶Quintũ et iaꝫ indiciũ potest addi quia dicitur parmesanellum fuisse cõfessum ad torturam quod portauit

illã parmesanellã ad rixam q̃ habebat frãziã: qz rñdeꝛ vt dixi in ꝓmo ꝓcedẽti indicio qz vnũ z idẽ est. ¶ Et ex istis oibus cõcludit q̃ nõ est probatũ vere z sufficiẽter z plene dictum parmesanellum cõmisisse dictũ homicidiũ. ¶ Nec obstat si dicat ꝯ dicte ꝓbationes separare nõ sint sufficientes tñ oẽs simul iũcte probãt ꝑ textũ cũ glo.in.l.iũ.§.j.in ꝟbo oẽs.ff.de testib⁹.vbi dicit q̃ deficit in fide sup numer⁹: qz illa doctrina procedit qñ esset solũ defect⁹ in fide qz alii qui sunt cõsanguinei ꝛc.qz numer⁹ pluriũ testiũ coadiuuat. ¶ Sz hic est defectus oim testiũ qz null⁹ bñ cõcludit de necessitate: vt.s.dixi. Et similiter rñderi põt ad.l.si quis ex argentariis.§.j.et qs̃ ibi not.Bald.z Ange.ff.de edẽ.z ad id quod not.Bal.in.c.j.§.sacramẽtũ.in tit.de consue.rec.feu.cũ si. ¶ † Nec obstat alia regula que dicit z que nõ prosunt 16 singula multa iuuãt: vt habetur ꝑ glo. in.l.iustã.C.de proba.cum si.qz illa regula procedit quãdo illa singulariter probãt aliquã partẽ vere. Sed si non ꝑbant vere qz tũc singulꝛ nõ prosunt vt probẽt vnũ totũ: vt.l.j.C.q̃ pro numero tutelarum.cũ ibi no.z per no.in.l.ũ.§.j.ff.de excu.tu.cũ si. Sed in casu nostro ista singula deposita ꝑ dictos testes nõ probãt aliquid vere z pfecte aliquã partem eoꝝ que dicũt: maxime illi tres q̃ deponũt se vidisse Bartholomeũ vulnerari. ergo nõ possunt simul iungi vt pbẽt totũ maleficiũ. ¶ Preterea illa regula nõ ꝓcedit i maleficiis quo ad penã corporalẽ infligendã: sed procedere 17 posset quo ad torturam dandã. † qz in criminalib⁹ ꝓbationes debẽt esse luce meridiana clariores. vt.l.fi.z ibi Bald. C.de proba.z no.per bar.in.l.fi.ff.de q̃stio. que in casu nostro nõ sunt luce meridiana clariores: imo obscure z suspecte: vt apparet ex ꝓdictis: qñ ex ꝓsumptionib⁹ qs̃ nõ debet cõdẽnari ad mortẽ: vt not.Inno.in.c.qz verisimile. extra de presump.z dicetur.j.in tertio dubio ꝓncipali. ¶ Circa tertiũ dubiũ principale posito q̃ sit plene ꝓbatũ dictũ homicidium commissum fuisse per dictuz parmesanellũ siue per vigẽtissima indicia an sint purgata. d. indicia z probatio ꝓpter torturã z alia tormẽta q̃ passus est ipse parmesanell⁹ z semp stetit cõstãs. ¶ Et vꝟ prima facie dicendũ q̃ nõ qz si pretor cum curia põt damnare ad mortẽ illũ ꝯ quẽ probatũ est delictũ per testes etiã si nolit ꝓfiteri: vt est tex. cũ glo.in.l.si qs̃ in hoc gen⁹.C.de epis. z cle.z ibi hoc tenet Pau.de ca.z alii. in.l.ũ.C.quo.ap.nõ reci.z ibi hoc tz Albe.de ro.z Bal.z idẽ tz bal.in.l.milites. C.de.q. Ergo iudex nõ potuit derogare illi probationi per torturã ne ꝑ indirectũ daret occasio liberandi accusatum vel inquisitũ.c.cũ quid vna via.de reg. iur.in.vj.facit q̃ no.bal.in.l.in ꝯtib⁹. C.de nõ nu.pec.vbi dicit q̃ si iudex statuit maiorẽ terminũ q̃ velit statutũ hõ valeat. ¶ Et ideo si stantib⁹ probationibus debeat mori. hec tormenta subsecuta nõ debent eũ releuare ne delicta remaneãt impunita. l.ita vulnerat⁹.ff. ad.l.aquil.z.c.vt fame. de sen.excom. 18 † Et pro hac opi.q̃ ꝑ torturã nõ purgent indicia z pbatiões plene facte. vꝟ esse glo.ordi.in.l.j.C.de qõ.q̃ incipit in l.inuidiosa.circa mediũ fm Alb.de rosa.Irub.eod.ti. Et istã opi.vꝟ etiã tenere Pau.de ca.l.l.si qs̃ in hoc genus.C.d epis.z cle.z Lud.de ro.l.l.j.§ Hoc rescripti.ũ.i vlti.col.ff.ad sille. ¶ Sz tñ his nõ obstãtib⁹ teneo ꝯtiũ z qñ essent indicia sola sicut est in casu nr̃o: vt declarauit ꝺ.in.ũ.dubio ꝓncipali nõ est dubium q̃ non põt cõdẽnari: imo qñ fuissent data tormẽta cõpetẽtia: vt.l.qõnis modũ.ff. de qõ.nõ posset amplius torqueri z deberet absolui nisi superueniret noua indicia: vt.l.vni⁹.§.j.et ibi hoc no.Bar.ff.de qõ.ꝑ Bart.in.l.obseruare.C.quoꝝ appel.nõ reci.z ꝑ Saly.in.l.ũ.C.de custo. reo.z in.l.de tormentis.in pen.q.C.de qõ.z per Odofre.in suo tracta.de qõ.z per Ange.de are.i suo tracta.maleſ.in gl.in ꝟbo cõparẽt dicti inq̃siti z negauerũt totũ.z est tex.cũ glo.in.l.edictuz. ff.de qõ.q̃ dicit q̃ tormẽtis z ꝟberib⁹ z igne fatigati q̃ dicũt veritas ipa dicere vꝟ.z allegat Tulliũ i topicis. et sic purgat⁹ ꝺr quasi purã veritatẽ videatur dixisse.z ita tz expresse Albe.de rosa.in.l.

reſcriptū.C.de queſtio.l.ū.col.verſi.eſt etiā notādū.in pri.q̄ dicit emā ꝙ ita ſeruat.ꝛ Bar.in.l.q̄ ſicut.in prin.ff.de queſtio.Et intelligūt doc.p̄dicti ſiue ſint indicia leuia ſiue vrgētiſſima. ¶Sz qñ nō ſolū eſſent:ſz etiā plene ꝛ ſufficiēt eſſet p̄batū an tūc p̄ torturā purgeť illa probatio ita ꝙ nō p̄ſumať vera.ꝛ l hoc maior eſt dubitatio. ¶Et Albe.de roſa.in rubr.C.de qō.in.ū.col.verſi.eſt etiā notandū.formaſt iſtā.q.ꝛ dicit ꝙ gl.in.d.l.j.C.de.qō.q̄ incipit.Linuidioſa ſentit ꝙ nō tñ ſubdit ꝙ illa glo.nō loq̄tur de tortura criminis ſz teſtis.Ideo non facit ad ꝓpoſitū.ꝛ gl.in.d.l.edictū.vult ꝙ ꝑz Tullū licet non alleget aliquā legem.

19 ¶†Subdit tñ ꝙ ſatu⁹ eſt iudex q̄ torq̄at aliquā ꝑ quē eſſet plene p̄batū niſi hoc faceret.cū p̄teſtatiōe ꝙ nō intēdit cū torquere ſup p̄batis. ¶Vl̄ pōt etiā facere hoc ex alia cā.ꝛ eſt cautela ꝙ faciat torqueri vt cōfiteať ad iſtū finez vt nō poſſit appellari a ſnia cōdēnatoria a qua alias pōt appellari.l.non tm̄. ff.de appella.nō recip.ꝛ in.l.j.in fi.C.de iura.cal. ¶Et ideo cū in caſu nr̄o.d.p̄meſanell⁹ ſepi⁹ in diuerſis dieb⁹ fuerit tort⁹ꝛ habuerit ſtāgettā ꝛ tormētū ꝛ nū q̄ fuerūt p curiā proteſtatū ꝙ hoc fecerit ꝛ interrogaret ſup. nō p̄batis:aut eſt cōſtēdū ꝙ malefecit:vl̄ pot⁹ ꝙ habuit crimē nō fuiſſe ſufficiēter p̄batū ꝑ euz: qō in dubio eſt p̄ſumēdū ꝙ nō malefaciat iudex.l.ū.ibi ꝙ nō arbitramur.C. de offi.ciui.iudi.ꝛ.l.nō eſt veriſimile.in p̄n.ff.ꝙ me.cā.imo ex p̄ceſſu apparet ꝙ qñ fuit interrogat⁹ in tormētis ꝙ ſēp fuit interrogat⁹ ſolū de his de q̄b⁹ erāt teſtes teſtificati.ꝛ maxime ſi habebat dictā p̄teſanellā ꝛ nō ſuper nō p̄batis. ¶Nec ob.ſi dicať imo fuerit tort⁹:vt intelligeret an illud maleficiū eſſet pēſatū vl̄ nō qz cōtrariū apparet ex interrogationib⁹ ſibi factis:q̄ nō tēdūt ad hoc ſz ſolū ad extorquēdā cōfeſſionē ſi ꝑmiſit illud homicidiū. ¶Nec pōt dici ꝙ curia poſuerit eū ad torturā.ꝛ ad alia tormēta nec poſſit appellari ſcōm cautelā Bal.qz ſm ſtatuta ciuitatis Uincētie ꝛ leges dñorū Uenetorū ab huiuſmodi ſententijs capitalib⁹ nō pōt appellari:vt non fuiſſet neceſſaria dicta tortura.ꝛ tormēta pp tollēdā appellationē:q̄ fieri nō poterat.Ex q̄ ꝓcludi ꝺz ꝙ illa tormēta fuerūt ſibi data ſolū ex eo ꝙ ꝑ eū nō erat p̄batū ſufficiēter ad hoc vt poſſet haberi cōfeſſio ſua vel vt purgarent ea q̄ ꝑ eū depoſita fuerant. ¶Et iſtā opinionē i terminis Albe.de roſa.in.d.l.edictū.ff.de q̄ſtionibus q̄ vult ꝙ ſi plene eſſet p̄batū ꝑ vnū de delicto ꝛ poſtea tort⁹ fuiſſet cōſtās tolleret illa p̄batio quaſi vera nō fuerit p glo. ibi. ¶Et iſtud etiā vī fuiſſe de mente Bart.in.d.l.vni⁹.§.j.ff.de qōibus. ¶Et ita etiā vult Ang.de are.optim⁹ practicus in materia maleficioꝝ i ſuo tract. malefi.in gl.in ꝟbo cōparēt dicti inq̄ſiti.ꝛ negauerūt totū.Et ita etiā vidi ſeruari alīs Uerōe. ¶Nec obſtat qō dicit Pau.de ca.in.d.l.ſi q̄s in hoc genus.q̄ vī ſentire ꝑ.qz auctoritas p̄dictoruz ꝛ cōis obſeruātia p̄ualet.vl̄ intelligam⁹ iſpm qñ nō eſſent tot tormēta p q̄ nō poſſit purgari illa p̄batio. ¶Nec ob.auctoritas Ludo.de Roma.in.l.j.§.hoc reſcriptū.in vlti.col.ff.ad ſille.q̄ vī dicere ꝑiū ꝙ p̄batio nō tollit alo ꝙ torturaz. ſz ꝙ ꝺz puniri in pēa pecuniaria qz ſātibus p̄bationibus vl̄ indicijs vrgētib⁹ ꝛ tortura ſequēti q̄ in totū purgat vl̄ p ꝑte probatiōis dicēdū eſt ꝙ nō ꝺz puniri pena corporali que doctrina ē veriſſima qñ p̄bationes et indicia nō fuiſſent purgata in totū qz tūc ex indicijs quantūcūq̄ vrgentib⁹ q̄s nō ꝺz ad mortē ꝛ ad penā corporalē cōdēnari ſz pena ꝺz minui ꝛ in penā tm̄ pecuniariā cōdemnari.Ita vult Ludo.in.d.§.hoc reſcriptū.ꝛ fuit doctrina Inno.in.c.qz veriſimile.eī de p̄ſump.ꝛ idē no.ibi Anto.de bu.ꝛ p̄bať hoc in.c.afferte.eo.tit.ꝛ ibi hoc etiā not.Anto.de but.ꝛ canoniſte. Et idem tz Abbas ſicul.in.c.auditis.in antepe.col.in fi.extra de p̄ſcrip.ꝛ Bal. in.c.j.in fi.in tit.hic poteſt eſſe titulus quib⁹ mod.feu.amittatur.Et ideo concludendū eſt ꝙ aut iudici videť ꝙ illa indicia quecūq̄ ſint purgata fuerint p illa tormenta. et tunc debet abſolui. ¶Aut ꝙ non ſint ſufficienter purgata ꝛ tunc quia nō ſunt p̄bationes clare

ꝛ aperte et cõcludẽtes necessario.ſz po
tius inducẽtes ꝓsumptionẽ ꝙ dz cõdẽ
nari l pena pecuniaria vl alia pena nõ
corpali etiã ſi illa idicia eſſent vrgẽtiſ
ſima etiã ſi eſſent talia que mẽtẽ iudi
cis adeo cõcitarẽt ꝙ aliud credere nõ
poſſet.vt no.Jo.And.in additio.Spec.
in tit.de ꝓbatio.§.videndũ.ꝛ Sãdinus
in ſuo tracta.maleſi.in rub.xvj.in titu.
de preſump.ꝛ indicijs.quibus procedit
ad cõdẽnationẽ in ꝓn.in.j.q.cir.fi.q̃ di
cit ꝙ oẽs doctores tẽpore ſuo ita dixe
rũt ꝛ ita etiã vidit practicari qõ talia i
dicia ſic vrgẽtia nõ ſufficiũt ad cõdẽna
tionẽ pene corporalis ſz pecuniarie dũ
taxat. ¶Et ita tz ꝛ ſequit Pau.de ca.l
gi ꝓſl.ſuo.cxcvũ.l vlt.col.† q̃ etiã dicit qõ
ꝙ dcm dicti Sandini defendit quẽdã a
pena capitali cõtra quẽ erãt ita fortia
ꝛ indubitata indicia ꝙ animꝰ ꝛ intelle
ctus nõ poterat credere ꝙ aliꝰ feciſſet
homicidiũ ꝑ ipſe ꝛ ſubdit in alio etiaz
caſu ſimili cõcludendũ eſſe in tutiorẽ ꝛ
benigniorẽ partẽ ſcz abſolutoriã poſtꝙ
crimina deducta in inquiſitiõe nõ ſunt
ꝓbata per ſpontaneã cõfeſſionẽ nec ꝑ
teſtes neceſſario eõcludẽtes.ꝛ etiaz di
cit ꝙ de iure ꝑtũcumq; magnificus.d.
ptãacertitudinarie credat ꝑ ea q̃ teſtes
deponunt illos eſſe culpabiles ꝙ hoc 1
nõ ſufficit:cũ hꝫ iudicare ꝛ pronun
ciare ſm acta ꝛ ꝓbata et nõ ſm cõſcien
tiã.l.illicitas.§.veritas.ff.de offi.ꝓſl.vn
de narrãt doc.ꝙ cũ poteſtas Bononie ꝛ
ſtãs ad feneſtrã vidiſſet ſeium occidere
titiũ ſi ꝑ cozã eo tanꝙ cozã iudice non
fuit titiꝰ cõfeſſus nec ꝑ teſtes legitime 3
ꝓbatũ fuit ſibi cõſultũ ꝑ doc.bonoñ.ꝙ
deberet eũ abſoluere ꝑtomagis l caſu
nſo in quo nõ eſt certus de iſto maleſi- 4
cio ꝑ ꝓpriũ ſenſum aut ꝑ ꝓpriã ſcietiã
ſz ex ꝓſumptionibꝰ ꝛ ſuſpitionibꝰ reſul 5
tãtibus ex dictis aliorum.nã in multo
fortioribꝰ caſibꝰ ꝛ magis coartãtibus
mẽtẽ iudicis loquit Sandinꝰ magnus
practicꝰ maxime in materia maleficio 6
rũ vt refert Jo.an.in addi.ſpe.in tit.de
procu.§.j.in addi.q̃ incipit ꝑ hoc vꝫ ꝛc.
¶Et tñ dicit oẽs doct.Bononienſes q̃
tũc erant tenuiſſe ꝙ nõ poterat ꝓcedi 7
ad cõdẽnationẽ ꝓſonalem ꝑ tã vrgẽtia
indicia.Sed ſi erat tale maleficiũ de q̃
imponebat pena pecuniaria bñ põt fie
ri cõdẽnatio.ꝛ ita dicit vidiſſe vbiq; ſer
uari cũ toto tẽpore vite ſue ſemp iuerit
ꝑ diuerſos ciuitates ꝛ loca pro iudice
maleficiorũ.eſſet em̃ temerariũ facere
ꝑ deciſionẽ tãti viri ꝛ tã experti in ma
teria maleficiorũ.Jſta ſuntverba Pau.
de ca.in.d.cõſil.cxcvj.ꝓpter que cõſu
luit in cã ſimili. ¶Et ideo ex ꝓdictis cõ
cludo ꝙ ille parmeſanellus non potuit
de iure cõdẽnari ad mortẽ:nec ad ali
quã penã corporalẽ.ſz debet abſolui vl
condẽnari pena pecuniaria vl aliqua
ſimili.ꝛ ita teneo.de Joã.Jaco.et Ste
phano hoſpite cõdẽnatis in quinquagin
ta libris.pro q̃libet neſcio videre qõo ꝛ
ex qua cauſa ex iſto ꝓceſſu fuerint con
demnati:cũ nõ appareat aliquo mõ ip
ſos fuiſſe in aliqua culpa:qz Stephaꝰ
nus nũcꝙ exiuit hoſpitiũ illa nocte qua
fuit occiſus Bartholomeus.Joannes
vero Jacobus exiuit hoſpitiũ ſine cali
gis in camiſia poſt rixã completã:qz di
cebat ꝙ parmeſanellus interficiebat
certevt dixi neſcio cauſam ꝯdẽnationũ
qz vt dicitur nihil malꝫ fecit.vnde puto
non bene fuiſſe cõdemnatos.

¶Summariũ ſuper cõſl.xxxiũ.

☞Occidere q̃ aliquẽ volebat:ſi illiꝰ
loco amicũ ſuũ occiderit:an mortis pe
na puniri debeat:numeris oibꝰ ſequẽ
tibus per totum conſilium.

Operam rei illicite dans ſi ex̃ propoſi
tum delinquat:qz volens vnũ ꝓcutere
aliuz percuſſit:an mortis pena teneat.

Delictũ qñq; ad caſum improviſum ſe
extẽdit ꝓpter ipſius facti naturaz:quo
ad talez caſum veriſimiliter ſe extẽdit.

Operã dans rei illiciteꝛ cogitatũ ten
dit ad finem ſecutum:tunc puniri dz.

Capitaliter ad hoc vt ꝺs puniri debeat:
requiritur:ꝙ homicidiũ dolo cõmiſſuz
fuerit:neq; ſufficit:ꝙ etiã lata culpa in
teruenerit.

Statutum ſi homicidam ad mortẽ pu
niat:ꝛ doli mẽtionem faciat:iudex vbi
dolus non ſit:ſuam ſententiam tempe
rare debet.

Aſſeſſores non verba ſtatuti:ſed animꝰ
inſpicere debent.

8 Casus fortuitus dicitur quem nō precedit aliqua causa dependēs ab eo:cui casus imputatur.

9 Lex noua quando per verba simplicia: vel etiam taxatiua loquatur:tūc si per aliam legem de extēsiōe appareat:extendere debemus.

10 Negatiua:q̄ quis nō fecerit animo nocendi:quomodo probetur.

11 Legum p̄sumptiones liquidissime probationes existunt.

12 Proiiciens lapidem in aliquē locū prohibitum:& casu fortuito trāseuntē percutit:percutiēs de culpa:non autem de dolo punitur.

13 Iniuriarum actiōe quis puniri nō pōt: quando rixe mediatorem percussit.

14 Delictum quādo commissum fuerit:si culpa lata fuerit mitius punitur delinquēs q̄ si in dolo fuisset.

15 Homicidium casuale licet non putetur quo ad penam irregularitatis:qñ quis rei illicite operam dederit:non tamen quo ad penam delicti.

16 Factum si in diuersa persona voluntatem excedat:nō de dolo sed de lata culpa p̄sumitur.

17 Percutiēs alium cū in vite discrimē cōstitutus non esset:bene de percussiōe et occisiōe tenetur:etiam si ipsum p̄ter p̄positum occidisset:non tamē tenet pena legis cornelie.

18 Fides dari nō debet ad ea:que verisimilia non sunt.

19 Audiri non debet aliquis contra id:qđ verisimile non est.

20 Confesso sponte non est deneganda facultas ad probandū de inuocētia sua.

¶Consilium.xxxiij.

IN christi† noīe Ac inuocata spiritus sancti gratia.Multa possent in medium adduci in fauorē Perini Donati ne pena mortis teneat.Sz qz ista cā iudicari debet in elegātissima curia magnifice ciuitatis Vicētie in q̄ sunt viri sapientissimi & iustissimi:q̄ ola p̄fectissime cōsiderabūt decreui solū tā gere p̄ncipaliter vnū dubiū elegās ex quo apparebit veritas p̄sentis consultatiōis. ¶Dubiū ergo erit istud an casu quo.d. Perinus sagittauerit ꝫ illos de menegatijs inimicos suos in rixa & volēs percutere eos percussit quēdam Paulū possie barbanū suū q̄ erat super quodā ponte posito sup via que erat in medio inter ipsos rixātes cā mediandi.vt dicta rixa sedaretur teneat de homicidio pena capitali. ¶†Et prima facie vī dicēdū q̄ sic:qz qñ q̄s dat operaz rei illicite & deliquit extra p̄positū suū: qz volēs p̄cutere vnū percussit aliuz vī q̄ debeat teneri.l.eū q̄.§.si iniuria.ff.de iniu.l.sciētiā.§.si defendēdi.l fi.ff.ad.l. aquil.& ita vult Bar.in.l.respiciēdū.in §.delinquūt.in fi.ff.de penis.lz in.l.illud.§.fi.cū.l.seq.ff.de iniurijs.bāc q̄stionē indiscussam reliquerit.dicēdo cogitabitis & idem vī tenere Salȳ.in.l.qñ multa facinora . in fi.iij.col.ver.ex quo collige qui dicit q̄ si volui percutere titiū et Martinū percussi de martino tm teneor:qz p̄iectio de verisimili ad hunc finē tēdit.ad hoc facit scōm eū.l.itē nulli.in principio.& l.scientiā.§.qui cū alt. ff.ad.l.aquil.& ita vī tenere Barto.in.l. viuus.in versi.j.quero.in ip̄ne.et in ꝟsi. sed si deliquit in plus.cōiuncto fi.ff.ad l.corne.de sicar.facit dicta.l.quoniam multa facinora.& quod ibi nota.per docto. ¶Item p̄ hoc allego qđ no.Bald. in.l.si is qui seruo.ad finē p̄me colum. C.de furt.vbi dicit†quod quandoq̄ delictum extēdit se ad casum improuisum ꝓpter ipsi facti naturam que ad talem casum verisimiliter se extēdit:vt.c.fin. de homicid.libro.vj.& dicta.l.quoniaz. Et idem tenet Ange.de are.in suo tractatu malefi.in gl.in ver.& appēsate.in versi.quero q̄d si regnauit in alio.vbi ꝺt †q̄ qñ quis dat operā rei illicite & cogitatū verisimiliter tēdit ad finē secutū.& tūc punit̄ fm fi.vt dicto.c.fina.de homicidi.in.vj.& dicta.l.qm̄.& Lex incēdio.ff. de incēd.rui.naufra.sed in casu nostro ille qui fatigauit contra rixātes dabat operā rei illicite & cogitatum suū poterat ꝟisimiliter tēdere ad finē sequutū: qz volēdo ferire vnū ferret alium sicut fecit.ergo ꝛc.quia si ille qui causam dāni dat damnum dedisse videtur . l.qui

occidit.§.penult.ff.ad.l. ꝟql.et.c.de cetero.cx de homici.cū ſ.multomagis vī illū ꝺbere teneri q̄ ip̄z dānū dedit ⁊ occidit ſicut fuit l caſu nr̄o. Et iſta ſunt q̄ videt poſſe l effectū allegari ꝛ pe 7
rinū. ¶Sz his nō ob.teneo q̄ dict⁹ pīn⁹ ex illo ictu ſagitte nō teneat.l. cornelia. nec ex forma ſtatuti pena capitali ita vt poſſit ad mortē ꝺ iure condēnari. Qꝺ ſic ꝓbat ⁊ad ꝟ vt poſſit q̄s capi- 5
tal⁊ puniri.l.cor.ꝺ ſica. req̄rit q̄ homicidiū fuerit dolo ꝯmiſſum[a] nec ꝙ ſufficit q̄ ſ̄uenerit ēt lata culpa:vt eſt text.l.l. lege cor.ff.ad.l.cor.ꝺ ſica.q̄ i penis corpalib⁹ de iure ciuili lata culpa nō eq̄parat dolo l crimi- a
nib⁹ ex q̄ pena ſanguis venit ponēda.⁊ idē vultbar.⁊ Ang.l.l.ſ.§.nō aūt ff.ſi q̄s teſta.lib.eſſe inſ. fue.⁊ Ang.in.l.ad ꝯmētariēſez.C.de cuſt.reo.⁊ in.l.ſ.C.de ꝓua.carce.et eſt gl.ſin.l.oſſa.§.l locū i ꝟbo ſi dolo.ff.de relig.⁊ ſump.fune.q̄ ꝺt q̄ iō ibi ꝺ dolo dixit:q̄ locutus 8
erat de cohertiōe q̄ abſq̄ dolo nō ipunit.⁊ ibi ꝟ ēt no.Flo.⁊ iſta eſt cōis ſnia doc.Et idē eſt dicē dū de iure municipali: q̄ q̄uis dicat q̄ ſi q̄s occiderit occidat:tñ intelligit ſm formā iuris.ſ.ſi occidat doloſe non culpoſe vt elegāter notat Bal.l.l.data opera.l.v. col.in ꝓn.in ꝟſi.itē ſi ſtatutū punit homicidium C.q̄ accu.nō poſ.q̄ elegā- 6
ter dicit q̄ ſi ſtatutum punit homicidam ad mortē ⁊ non facit mētionē doli.tñ iudex vbi nō eſt dolus ꝺz tēperare ſnlam.vt.l.q̄d ergo.§.pena grauior.ff.de his q̄ not.infa.q̄ affectio tua operi tuo nomē ꝟponit.L nō cōuicū. C.de iniurīs.et idē tz Pau.de ca.in.l.ſ. circa prin.C.vbi ſena.vel clariſſimi:qui dicit.tq̄ licet aſſeſſores ignorātes cō- ſuenerint dicere q̄ ꝺ vbi ſtatutū ſimpliciter dicit q̄ homicida decapitetur nō ꝺz diſtingui an doloſe vel nō doloſe.ſz ſtare debemus verbis ſtatuti q̄ nō inſpicit animꝰ ſz factū.l.ſ.§.diuus.ff.ad.l.cor.ꝺ ſica.tñ ipſe tz cōtrariū ſequēdo Bal.in d.l.data opera.alias ſequeret q̄ q̄s deberet decapitari p̄ homicidio caſuali. q̄ eſſet ꝛ oēm equitatē.⁊ dicit q̄ ita pluries cōſuluit.⁊ idem tz Paul.in.l.nemo deinceps.C.de epi.aud.et p̄ hoc.vī eſſe gl.in.l.⁊ ſi ſeuerior.in verbo certis rōnibus.C.de his qui no.infami. ¶Sz in caſu noſtro in ſtatuto vincētino minor eſt dubitatio q̄ ſtatutū ſub rub.ꝺ homicidiꝺ dicit q̄ ſi aliquē interfecerit ⁊ homicida captꝰ fuerit capite puniat niſi liquide p̄ idoneos teſtes cōſtiterit dictū homicidiū ſe ꝺfendēdo.⁊ cū moderamine incuipate tutele feciſſe vel aliq̄ fortuito caſu ſine dolo. ¶Sz req̄rit q̄ liq̄de p̄ teſtes idoneos poſſit ꝓbari q̄ ſine dolo factum fuerit homicidiuz. ¶Et tz ſtatutū illud vbi vī aliquo fortuito caſu ſine dolo videat reſtringere illa verba ſine dolo ad caſum fortuitum tm̄ et nō ad aliū caſum puta ꝓuiſuz cū iſta ꝟba videant eē diuerſa q̄ caſus fortuitus ꝺz quē nō p̄cedit aliq̄ cā dependens ab eo cui caſus iputat. Et ꝓuiſus ꝺz ille quē culpa p̄cedit;vt ꝺt Bal.no.in.l. ſ.in fi.p̄ gl.ibi.C.ad.l.cor.de ſica.tñ ego credo q̄ ſtatutū illud intelligi debeat ꝺ quocūq̄ homicidio regulr cōmiſſo ſine dolo ſiue p̄cedat caſu fortuito:ſiue caſu ꝓuiſo:q̄ iſta differētia iter caſuz fortuitū ⁊ ꝓuiſuz nō ſit ſm cōem vſuz loquēdi q̄ ꝺz attēdi p̄.l.liberorum.§.q̄ tñ caſſius.ff.de libe.leg.⁊ p̄.l.labeo.⁊ q̄ ibi plene not.p̄ Bar.ff.de ſup.lega.cū ſ.Et marle q̄ ſtatutū cōſiderauit dolū:vt pz ibi ſine dolo. ¶Et iō illud ſtatutū ītelligi ꝺz q̄ q̄s nō debeat decapitari ꝓpter

a ¶Dolo cōmiſſum. Ad hur⁹ ꝓſilū reſolu⁊tionez vide Bart.Paul. ꝺ ca.⁊ doc. t.l.ſ.ff.de legi. Bal.l.l. ⁊ſi ſeuerior ū.col.ꝺ ſica. Ange.are.l tracta.maleſt.ꝟſi.ſcie ter doloſe ⁊c. vbi habes cumulate totam materiam.

homicidiū nisi dolose illud ꝓmissuꝫ fuerit. ¶ Et ita in dubio interpretandū est ꝫ dispositionē iuris cōis: vt. ff. dixi. Immo pl⁹ dico etiaꝫ si statutū loquēret de casu fortuito ꝓprie posset extendi ētiad casum improuisum ꝙ qñ lex noua loquit vel ꝓ verba simplicia vel ēt taxatiua: tūc si p aliā legē apparet de extēsione extendere debem⁹. l. ob es. C. de ꝓdimino. ꝛ. l. ferui noie. ff. de vsuc. ꝛ. l. cōtractus. ff. de reg. iur. vt elegāter no. Bart. in. l. si cōstante, in princi. in. viū. q. prime questionis principalis. ff. sol. mat. et ibi doct. ꝛ idē vult ēt Pau. de ca. in. l. si mora. ad fi. ſ. col. eo. tit. ꝛ doc. in. l. illud. C. ꝙ sac. san. eccle. ꝛ in. l. si ꝙo. §. de viro. ff. solu. ma. cū si. Sed vt dixi ius cōe vult vt quis nō teneatur ex delicto regulr pena corpali ni si fuerit l dolo. ꝛ statuta in dubio sunt ita interpretāda vt dixi. ergo ita etiā dicēdū in casu nostro lz statutū loquat ꝓ ꝙbda exceptiua nisi liquido ꝛc. qz illud dz declarari nisi ēt homicidiū ꝙmissum fuerit alio modo sine dolo. Et maxime cū statu. debeāt interpretari ne ꝙs dānū indebite patiat. alꝫ si dicerem⁹ ꝛiū sequeretur ꝙ vbi aliqualis culpa posset iputari occidenti: puta qz ludēdo vel ꝓ lasciuiā occidit vel etiā ludēdo ad brachia qz habebat cultellū in vagina sub cingulo quē deponere nō cutauit ꝙ si cadēdo in terrā cultell⁹ exiret ꝛ occideret sociū deberet decapitari ꝙ nō est dicendū ꝛ absurdū qz ꝫ casu nō deberet mori: vt. l. j. ꝛibi hoc no. C. ad l. corne. de sica. ¶ Nec ergo quis dānū indebite patiatur interpretandū est statutū vt loquatur etiā si culpa aliqua ꝓuenit dūmodo nō sit dol⁹. arg. l. iū. cū ibi no. C. de noxa. cū si. §. alleg. cum statutū predictū intelligaī ꝛ intelligi debeat. ꝙ tūc demū occidens aliquē debeat decapitari qñ occidit cū dolo ꝛ nō quādo sola culpa etiā lata. ¶ Uidēdū est si ille q occidit fuit in dolo ꝑtum ad hoc qz volebat offendere rixātes secū: ſz non quo ad illū quē occidit sed fuit tantū in culpa in sagittādo an debeat ꝓpter ꝫ pati pena capitalē vl corporalē. Et ego teneo ꝙ nō: qz iste perinus nō fuit l dolo sine dubio ꝑtū ad Paulum possit occisuꝫ: vt nō habuit aim occidēdi ipsuꝫ vel etiā offendēdi: tū qz ipse nō erat de rixātibꝰ: tū qz erat barbanus dicti perini q dz ipsum cū sagitta occidisse: vt ꝓbatur per gl. not. in. l. j. in ꝙbo nō occidēdi animo. C. ad. l. corn. de sica. que dicit singu. ꝙ ista negatiua ꝙ quis nō fecerit animo nocēdi ꝓbat ex eo ꝙ ꝓbat amicitia ꝛ affinitas inter eos. ꝛ ibi hoc ſz Alberi. de rosa. ꝛ doc. ꝛ ꝙ ꝛsanguinitas inducat hāc ꝓsumptionē ꝓbat qz nemo carnē suam odio hz. xiū. q. ū. nō estimem⁹. ꝛ. l. ū. ff. de receptatorib⁹. ꝛ no. gl. in ꝙbo sustinem⁹. xxxj. dist. oino. ꝛ glo. ꝛ doc. in l. j. ff. ꝙ in ius vo. vt ēāt. ꝛ marie cū esset super pōte in via cā mediandi rixe: nec daret auxilium alicui parti: vñ credo ꝙ in hoc null⁹ dubitabit perinū nō fuisse in dolo ꝑtū ad dictū occisum barbanū suum et sic vī ꝙ non possit puniri pena corpozali ꝛ ꝓbata cōsanguinitate ꝓ testes idoneos diceret liq̄de ꝓbatū qō si ne dolo cū occiderit ꝙ ꝓsumptiōes legum sunt liquidissime ꝓbationes: vt est gl. no. in. l. si tutor. in glo. ſi. in fi. C. de peri. tuto. ꝛ idē tenet Ang. sing. in. l. ū. ꝓ illū tex. cū gl. in ꝙbo ꝓbaret. C. de ꝓbat. bere di. vbi dixit ꝙ si lex vel statutū in alio quo casu reqrit liquidā ꝓbationē ꝙ illa dz liquida probatio que inducitur ex ꝓsumptiōe iuris ꝛ eodē modo debet intelligi ꝓbationes esse liquidas et exactis q̄ ex argumentis intelligunt. l. lz imperator. ff. de leg. j. ¶ Sz dubiū ꝓncipale stat in hoc esto ꝙ nō fuerit perin⁹ in dolo respectu occisi an qz saltē dicit fuisse i dolo quo ad suos aduersarios: qz sagittādo volēdo secū rixātes offendere: an si deliqt offendēdo ꝓter et ꝓpositū aliū quē nolebat: vcz dictū Paulū ꝛ sic dādo operā rei illicite debeat teneri de homicidio pena capitali vl corpozali ex quo voluntas sua tēdit in eadē specie delicti. Et dico ꝙ nō qz lz fuerit l dolo q̄ ad aduersarios suos ꝛ fuerit in culpa. l. feriēdo illū quē nolebat qz debebat cautiꝰ sagittare ne offenderet amicos. Tñ ex quo ille dol⁹ nō fuit ordinatus ad homicidiū dicti pauli possit nō dz teneri pena corpali seu sangula. Et hoc vī ꝓbari ꝓ tex. no. l. l. nō ꝛtraxit ibi

qui lapide iacto.ff.ad.l.iul.male.Et ibi
12 hoc tenet Aug.p illū tex.t qui dicit not.
casum quotidianū de eo qui proiecit la
pidē l aliquē locū phibitū.z casu fortui
to pcutit trāseuntē:qz tūc punit solū de
culpa z nō de dolo. ¶Si aūt actor proū
cicdi nō esset phibitus.tūc dicit ipse q
nō est in culpa nec in dolo.z ideo nō pu
nit.l.stipulator.z.l.itē mella.§.si qs cuz
pila.ff.ad.l.aquil. ¶Et idem vī tenere 16
ipse Ang.in.l.si cū fuo.ff.de iniur.p illū
tex.vbi dicit no.hāc.l.p offendētib⁹ me
diatores rixe cū credūt offendere iniu
riā inferentes z ꝛ dixerit ibi Bar.cogi
ta.z indiscussum reliquerit tamē in illa
l.respiciēdū.§.delinquunt.ff.de pen.di
cit percutientē puniri.z rñdet ad.d.l.si
cū seruo.q ibi dabat operā rei illicite
cū seruū pcutere volebat.Sed certe ꝛ
Ang.in dicta.l.si cū seruo.z in.l.scientiā. 17
§.si defendendi. ff.ad.l.aquil. dabat si
militer opa rei licite scz defensioni.z tñ
pcutiēs punit ꝛ nō iniuriarū neq lege
cornc.sed p motu iudicis ppter culpā
si quā cōmisit vt.d.§.si defendendi.Se
cus si nulla sit intelligit.d.l.si quis cuz
seruo.Et sic vult Ang.ibi q qñ etiā dat
operā rei illicite z non est dol⁹ respectu
occisi:ꝛ occidens sit in culpa quo ad il
lū dz puniri p culpa.z nō pro dolo que
13 nō fuit respectu occisi. ¶†Et sic qñ qs
percussit mediatorē rixe non potest pu
niri actione iniuriarū vel.l.cornc.q re
quirit dolū:ꝛ p motu iudicis si culpaz
cōmisit.Et isto modo intellexit solēnis
doctor z pceptor me⁹ in canonib⁹ dñs
Joā.de ana.in.c.fi.in.xix.col. versi.ad
de etiā tex.d.l.extra de maledi.z sequit
eum. ¶Et istā opi.in effectu tz Cynus
in.l.si quis nō dicā rapere.z in fin.C.de
epis.z cle.qui dicit post lōgā distinctio
14 nē in pposito.t q qñ cōmissum est deli
ctū culpa si est lata pnait mitiꝰ q̄ si fuis
set l dolo.vt.l.i lege cornelia.ff.ad legē
cornc.de sica. ¶Si leui culpa deliquit
adhuc minus punit.vt.ff.de regu.iur.l.
quicquid calore.Si leuissima culpa cō
missum est delictū.adhuc etiā minꝰ pu
nitur delinquēs.l.scientiā.§.qui cū ali
ter.ff.ad.l.aquil. ¶Et p hoc allego gl.
15 not.l.di.q̄tū.que vult.t q ꝛ homicidiū
casuale nō putet qñ qs dat operā rei ꝛ
licite q̄ ad penā irregularitatis:non th
quo ad penā delicti:qz quo ad illā req
ritur perniciosa volūtas.z ita tz Joā.ō
ana.sequēdo illā gl.in.c.ex literis.ū.in
fi.extra de homi.Et istā opi.l terminis
q̄stionis nostre tz Bal.aperte in.l.iū.§.
quacūq;.in vlti.col.l ꝟsi.quo ad tertiū.
ff.de iureur.vbi dicit elegāter l hec ver
bat q si factū excedit volūtatē in diuer
sa pſona nō presumit de dolo:ꝛ de lata
culpa si fuit intētata ista via z statutum
nō intelligit loqui de culpa q̄ nō cōpara
tur dolo nec punit criminaliter.l.§.l fi.
ff.de abige.z Cy.in.l.si quis nō dicā ra
pere.in fi.C.de epis.z cle.qz l penis cor
poralib⁹ requirit pcise dol⁹:vt not.in.l.
in actiōib⁹.ff.de in litē iur. ¶Et p hoc
allego id qō no.dixit Ange.in.l.is q̄ cū
telo.in fi.C.de sica.q dixit t q pcutiens
aliū cū nō esset in discrimine vite cōsti
tutus bene tenet de pcussiōe et occisiōe
ēt si ipsum occidisset pter ppositū:ꝛ nō
tenet.l.cornc.qz nō pmisit dolū:vt.l.scie
tia.§.qui cū aliter.ff.ad.l.aquil. ¶Itez
p hoc adduco etiā text.cū gl.fi.z qō ibi
not.Ang.in.l.gracchus.in fi.C.de adul.
qui dixit q pro homicidio cōmisso dolo
est pena capitis ꝛ absq; dolo pena exi
lii seu relegatiōis. ¶Et qz ille qui occi
dit aliquē ex culpa leui vl leuissima pu
ta p lasciuiā dz per quinquēniū relega
ri seu in exilīū mitti:vt est casus l.l.lege
cor.§.i.ff.ad.l.cor.ō sica.z no.Ant.ō bu.
per illū tex.in.c.sicut dignū.in pe.col.i
fi.extra de homici.z Pau.de ca.l.i.§.cir
ca pn.C.vbi senatores vl clarissi.Si in
casu nostro cōstaret manifeste dictū Pe
rinū cū sagitta occidisse Paulū possit.
z fuisse l lata culpa:qz potuisset cauere
ab illo z ipsum nō offendere deberet in
pl⁹ puniri:ꝛ nō capitaliter:ꝛ mitius:vt tz
Bart.in.l.capitaliū.§.delinquūt.in ꝟsi.
nemo.ad fi.in fi.ff.de penis. ¶Sz cum
in casu nr̄o possit dici q nō cōstet q Pe
rinus fuerit ille qui pcusserit cuz sagit
ta.d.paulū cū essent plures sagittātes
per vtramq; partē rixātiū et paul⁹ vul
nerat⁹ in pectore ex sagitta ceciderit in
terrā versus domū illorū de menega
tijs vbi erāt aduersarij Pauli z volue

bat terga dicto Perino ⁊ socijs vt mihi asserit ꝛ facto ⁊ ꝓstat etiã ex attestatiõe vnꝰ testis vnde nõ est verisimile ꝙ fuerit occisus a dicto perino ex quo volue bat sibi terga ⁊ fuit pcussus in pectore. Et ideo ꝯz perinꝰ cõfessus fuerit seipm occidisse.tñ nõ est credẽdũ qz qñ cõfessio inculpati nõ est verisimilis:tũc ad ꝛ ligendã penã capitalẽ non sufficit sola cõfessio etiã sponte facta.vt.l.j.§.si qs. vitro.ff.de questio.⁊ ita sing.no.Bal.in l.si qs in hoc genus.C.de epis.⁊ cle.Et idẽ vult etiã bal.in.l.fi.in fi.C.ỗ eden.⁊ Albe.de ro.in.l.fi.in pe.col.l fi.C.de accu.Et idẽ vult pe.de ancha.in ꝓsi.suo, qõ incipit.in Christi nomie ex ordine ꝯ
18 ctuum.in vlti.col.q̃ dicit ꝛ ꝙ ad ea q̃ nõ sunt verisimilia nõ debet dari fides.⁊ idẽ vult in cõsil.qõ incipit in Christi nomie visa facti narratiõe copia testamẽ
19 ti.in.vij.col.ad fi.ꝛ vbi dicit ꝙ ꝯ id qõ nõ est verisimile qs non debet audiri.c. qz verisimile.extra de ꝓsum.⁊.c.super hoc.de renũ.facit qõ not.Bal.in.l.milites.C.de questio.⁊ l.l.sicut.C.de fal.⁊ p hoc facit optime.l.j.§.q̃stioni fidẽ.ff.de questioni.⁊ maxime cũ dictꝰ perinꝰ habuerit multos squassos nec ipse potuit bene cõprehẽdere si paulus vulneravit dum esset in furore rixe.nec ob.qõ dicitur de sagitta cũ qua fuit percussus.d. paulꝰ ꝯ dicit perinꝰ fuisse illã quã sagittauit qz priꝰ viderat eum anteꝯ interrogaretur.⁊ certiorat⁹ fuerat ꝙ illa cũ qua paul.fuit vulneratꝰque erat ab alijs signis penitus diuersa:qz si nõ vidisset prius eam maior esset dubitatio ꝯz qz prius viderat est maior suspitio:ꝙ non dicit veritatem.arg.l.j.§.q̃ questionẽ.ff.de questio.⁊.l.prius.cum gl.ff.ad fille.cũ itaq̃ nõ sit verisimile ipsum perinũ cõmisisse dictũ homicidiũ ⁊ posset facilr credi ꝙ nõ fuerit cõfessus.⁊ paulus occisus esset saꝰbarbanꝰ quẽ diligebat cũ sciẽter ⁊ ex proposito nõ occidisset.vt dixi ꝑ glo.in.l.j.C.ad.l.cor.de.sic. dico sine dubio tenendã esse illam opi. ꝙ volens penitere si pcussit alium vt dicit nõ tenet de homicidio pena capitali sed ipsum deberet condemnari arbitrio iudicis.⁊ puto ipsuꝫ esse dãniẽduꝫ ⁊ nõ maiori pena puniẽdũ ꝑ predictã. ¶ Nec obstãt allegata in contrariũ.S. ¶ Et ꝓmo dum dixi ꝙ dans operã rei illicite tenet si deliquit etiam ex ꝓpositũ:qz fateor ꝙ debet puniri ꝯz nõ pena capitali seu corporali ꝑ ꝓdicta.Et ita intellexit Joã.de ana.in.c.fi.extra de maledi.in.xx.col.q̃ dicit ꝙ Bar.ita dz intelligi.l.respiciendũ.in fi.ff.de penis.⁊ ita vult gl.l. di.ꝯtum.vt.S.dixi. ¶ Nec obstat dũ dixi ꝙ quis dat operã rei illicite.⁊ cogitatio verisimiliter tendit ad finẽ sequutũ tunc punit ꝛm finẽ:vt.c.fi.ỗ homici.li.vj.⁊.l.quontã multa facinora.C.ad.l.iul.de vi. ¶ Qz respondet ꝙ illõ ꝓcedit qñ ille actꝰ põt tẽdere:vt dixi similiter ad illud:puta qñ mãdo vni vt vulneret inimicũ meũ ⁊ qõ nõ occidat:tũc qz istud vulnerare tẽdit ad finẽ mortis:qz vulnera nõ ꝓfit dari cũ mensura.⁊ tunc tenet mandãs de occiso vt alꝫ cõsului in ciuitate ista Vincẽtie:ꝯz nõ est sic in casu nostro qz sagittatio facta ꝑ perinum nõ tẽdebat verisimiliter nec tẽdere debebat ad occidẽdũ paulũ q̃ erat super ponte remotꝰ ab vtraq̃ ꝑte rixantiũ si enim fuisset cõmixtus cũ aduersarijs volẽdo mediare rixe.⁊ perinus sagittasset ꝯ eos ⁊ sic cogitatum suũ verisimiliter potuisset tendere ad finem secutũ qz facile potuissent illũ occidere q̃ eẽt l medio inimicorũ volẽdo inimicos occidere tũc esset maior dubitatio.Sz tñ in obꝰ istis casibꝰ ex q̃ apparet ꝓpt cõsanguinitatẽ ⁊ parentelã ꝙ ipsum paulũ nõ vulnerasset ex ꝓposito negari nõ ꝓt.ꝙ illud homicidiũ fecisset culpose.⁊ nõ dolose. ¶ Et saltẽ in casu nr̃o nõ dz meo iudicio puniri pẽa capitali. ¶ Simplr nõ obstat dũ dixi q̃ cãz dãni dat.qz illa regula intelligit qñ dicit cãz dãni dat.vel dat dãnũ dolose. secꝰ si culpose etiã ꝑ latã culpã qz non dz puniri pena capitali. ¶ Tñ ex hiscõcludo ſnlam meã esse dicitũ Perinũ nõ debere puniri pena capitali:ꝯz alia pena arbitrio dominorũ iudicũ de curia. Et si clariꝰ posset haberi veritas de innocẽtia ꝙsone ꝑ ſspectionẽ locivbi erat paulꝰ qñ fuit vulneratꝰ ⁊ in q̃ loco erãt rixãtes vl ꝑ alios ꝓbatiões vel ꝓsum

ptiones possent ꝛ debe-
20 rēt adhuc recipi. ꝙr ēt
spōte ꝓfesso nō est dene-
gāda facultas ad ꝓban
dū de innocētia sua vel
de excusatiōe sua vt nō
fuerit in dolo. vt. l. j. §. si
q̄s vltro. ff. de qō. nā ꝓba
tiōes ꝛ defensiōes pos-
sunt fieri vsq; ad senten
a Vsq; a ad sentētiā Adde qō ēt possunt fieri post sentētiam conditionalem vt ꝛ Bart. l. admonendi. in. iij. collū. versi. ad vnū. tū ad uerte. ff. de iurein. quādo autem ꝓbationes post conclusum in causa admittātur. vīō bal. in. l. j. C. vt q̄ desunt aduoc. Lud. ro. in. l. admonēdi. de iurejur. do. Ale. ꝛ doc. l. l. i crimine. 2 de adul. ꝛ l. fi. C. q̄ admit. vbimulta vtilia colligeo.
tiā. l. si quis iusiurādū. C. de reb. credi. ꝛ iur. iur. ꝛ. C. de ꝓb. l. milit. ꝛ. l. j. §. si ad diē. ff. de re mili. fm Bandinum in tract. suo maleficiis. in ti. de homic. et eorum penis. circa fi.
¶ Sūmariū sup ꝓsi. 34.
☞ Mādatū suscipiēs de vulnerādo ꝛ nō occidēdo: si occiderit: an de occiso teneat: ꝛ an stāte statuto: q̄ bānit⁹ impune occidi possit: in ꝓditorie occidente locum habeat: ꝛ an ꝑsās opē seu auxiliū homicidio eadē an mortis pena teneat ꝛ mādās vulnerari: ꝛ iniūgēs: q̄ non occidat si mādatari⁹ vulneret: ex quo vulneratꝰ mortuus est: mandās eadem mortis pena teneatur: vel mitiori pena puniri debeat: numeris omnib⁹ sequēsibus per totum consi.
2 Furta plura cōmittens mortis pena puniri dz.
3 Homicidio regulariter nō tenet qui non habet animum occidendi: licet mors secuta fuerit.
4 Pena corporali ad mortē quis non tenet: nisi in dolo delinquens fuerit: nō autē in culpa lata.
5 Uox ꝛ fama publica nō plene probant.
6 Statutū si dictauerit: q̄ bānit⁹ vel alī⁹ ꝓ crimine impune occidi possit: ꝓditorie occidens dicto statuto non iuuatur.
7 Uulnerare vel occidere aliquē quis ꝓditorie dicitur: qñ vnum actuz ostendit: ꝛ aliud in mente gerit.
8 Homicidiū pena quis nō tenet: qñ ꝓcussit instrumento: qō ad inferendū mortē aptum non erat.
9 Assistēs armatus homicidiū cōmittēti bus qua pena puniri debeat.
10 Statutum in ciuitate tanq̄ ius commune seruandum est.
11 Astans cum armis an opem ferre dicat: licet aliquem actum nō faciat.
12 Pena pari an puniat delinquēs vel homicidiū cōmittens: ꝛ ei auxiliū ꝓstās.
13 Agētes ꝛ ꝙsentiētes pari pena puniūt.
14 Uolūtas nō exit⁹ in malis spectat.
15 Opem ꝓstans non tenetur: nisi crimine consumato.
16 Auxilium vel fauorem delicto ꝓstans pena media puniri debet.
17 Homicidio opē ꝑstātes si mortis cām ꝓbucrūt: tāq̄ homicide puniri debeat.
18 Culpa maior vbi fuerit: ibi; maior pena esse debet cum pena delicto commensurari debeat.
19 Dynus fuit summus ꝛ mirabilis leguz interpres.
20 Mortis causam vel maleficiū quomodo quis dare vel non dare dicatur: opē vel auxilium ꝓstando.
21 Homicidiū ꝛ mortis cām aliq̄s ꝑstare dz qui consilium ꝛ operam ꝓstat.
22 Consensus cooperationis facit q̄ agentes ꝛ cōsentiētes pari pena puniantur.
23 Statuta puniētia faciētes quomodo ēt auxiliātes punire habeant.
24 Lex cornelia de sicariis in quibus casibus locum habeat.
25 Maleficiūs volūtas an exitus spectet.
26 Culpa lata in lege cornelia pro dolo nō accipitur.
27 Culpa lata q̄tum ad penam corporalē an dolo equiparet.
28 Statutū penā homicidio imponens: dicendo: ille qui occidit occidat: quib⁹ in casibus locum habeat.
29 Mandans aliquem verberari: si mādatarius mandati fines excesserit ipm in terficiendo an ipse mandans teneātur.

Maleficia

Maleficia que fiũt.tũc puniũtur:cum ex corde procedunt.

Mulier:q̃ nõ malo animo medicamẽtũ ad cõceptionẽ dedit:ex quo ea que accepit:decesserit:relegari iubetur.

Argumentum de contractib⁹ ad maleficia bonum esse dicitur.

Mandati forma recedi nõ dz:quoties aliquid certum mandatum fuerit.

Hõicidiũ ꝑmittẽs exercẽdo q̃s ñ punit.

Insultũ si quispiã ꝟ aliquẽ presbyterũ fecerit:ꝛ ꝑsbyter cũ lingone lsultãtẽ in capite pcusserit:er q̃ debitũ modũ iculpate tutele excesserit:ipa ꝑsbyter nõ ẽt penitus ab homicidũ pena immunis.

Uerbũ penitus quomodo interpretet.

Occidẽs sine moderamine inculpate tutele vt homicida puniendus est.

Uerbũ videt presumptionẽ significat.

Presũptiõib⁹ vbi pcedit ꝟ aliquẽ:iudex mltũ snlaz repare dz i ea ꝙdẽnatione.

Mandans ꝛ mandatarius qũo eadem pena puniantur.

Lex vel statutũ si dixerit:ꝙ fur manifestus furca suspendat:mandans furtum fieri suspendi non debet.

Impetrandũ in penalib⁹ benigni⁹ est.

Causam qui damni dat:dãnũ regl̃r dedisse videtur.

Mortis causam quis dare:plurib⁹ modis dicitur.

Maleficiũ quando perfectũ nõ est potius volũtas ꝙ exitus inspicitur

Delinquit q̃ ꝙs pl⁹ ꝙ cogitauit:quõ distinguendũ sit.

Delicti ad limites aliq̃s punit:q̃ circa eãdẽ rẽ vel psonã in plus deliquit ꝙ putauerit.

Pena maior esse dz:vbi mai⁹ delictum fuerit.

Mandans omne illud qđ mandato vicinum est:mandare dicitur.

Mors regl̃r ex q̃libet vulnere seq̃ põt.

Iuder si aliq̃d faciat:ꝙ ñ mltũ a mãdato:differat mãdati fines excessisse nõ dz.

Forma in mãdatis seruãda est:quoties certum mandatũ sit.

Maleficiũ q̃ dubitat:an intentio vel euent⁹ inspici debeat:q̃d videndum sit.

Mãdãs alicui:ꝙ aliquẽ ꝟberet:lz exꝑs se phibeat:ne vilate⁹ occidat:vel mẽ

bro aliquo mutilet:ñ secus fiet:irregularis efficitur.

Mandanto:illicitũ mandasse videt qđ verisimiliter cõcomitari poterat.

Protestatio nõ releuat q̃n per cõmittẽtem delictum fit.

Hõicidio culposo q̃s ad mortẽ ñ tenet.

Juris ciuilis reliq̃s ptibus punit q̃nq̃s qs scõm effectũ seu euentũ:etiã ppter culpã tm̃:q̃ ꝟisilr ad illũ effectũ tendit.

Mãdatũ trãsgrediẽdo in delictis etiã quis dñm obligat:si ad talẽ disgressionẽ mandatũ obligari nõ potest.

Judices leuioꝛib⁹ causis lz ad lenitatẽ pniores eẽ debeãt:sec⁹ in grauio:ib⁹.

Delictũ grauis esse dicit q̃n officialis aliquis occisus fuerit.

Glossator Joãnes dolet:ꝙ Marcellus opinioni Papini ꝟdicat:q̃ fuit vir acutissimi ingenũ.

Ueritate recedendũ nõ est ppter alicuius autoritatẽ:q̃n amicus Plato:amicus Socrates:ſz magis amica veritas.

Culpa:que ad mortẽ tendit facit vt aliquis de morte teneat.

Homicidia:q̃ ex corde veniũt:puniunt.

Poculũ amatoꝛiũ etiã libidinis causa concedi potest.

Uerbũ videt ppie fictionẽ:nõ presumptionem denotat.

Qualitas mandantis ꝛ mandatarũ q̃n diuersa fuerit:deterioꝛ qualitas : q̃ est in ipso mandatario mãdanti nõ nocet.

Juder arbitriũ habet minoꝛandi penã q̃n extra ꝓpositũ delictũ fuerit.

Consuetudo in ꝑmis tanꝙ lex scripta seruanda est.

¶ Consilium.xxxiiij.

In christi† nomine amen. Si vnꝙ magnificẽ dñe ac Uincẽtine vbis prefecte consulentẽ ꝛ iudicãtẽ opz cũcta rimari: vt scribit Eleucherius papa.et habetur xxx. qõ.v.iudicantem. In causa in qua per magnificẽtiam vestram a me consilium requirit eo maxime op⁹ est cũ ꝺ vita aut morte nõ hoies vni⁹ tm̃.ſz pluriũ agat. noz vbi mai⁹ ẽ ꝑiculũ ibi cauti⁹ est agẽdũ.c. vbi ꝑiculũ.de ele.l.vj.ꝛ.l.j.in fi.ff.de cor

bo.edic.cū similib⁹.t quia circa maio⁹ ra maius periculū vertit.xliij.dist.quie⁹ scam⁹. Ideo vt iusticie t veritati locus esse possit ac etiā vestre dominationi q̄ a me cōsiliū rectū t iustū requirit p viri bus satisfacio⁹. Uidit cū omni diligētia t sepissime totū pcessum ad me trāsmi sum cū cōsiliis famosissimoꝝ doct. do. Anto.de ro.de Arctio.dñi Francisci de capitibus liste de Padua t do.Ang.de cast.t alio⁹ q̄ huic cause pueniri possunt sepe ac sepi⁹ diligētissime visis:ac quā tum in me fuit cōsideratis:qz in rebus t magnis segnius nō est agēdū ꝫ diligen tior inquisitio ē faciēda:vt est tex.cū gl. vū.q.iiij.c.viti. ¶ Tria tantū dubia pn cipal⁹ examinānda mihi eē vidēt. ¶ Pri mū est an Ambrosius de Mediolano q̄ vulnerauit cuꝫ vno fachino Bartholo meū de colla quōdā magistri Leonardi cōmilitonem spectabilis dñi potestatis Leonici in crure dextro:er q̄ q̄dē vulne re p vnā horā post dict⁹ Bartholome⁹ mortu⁹ fuit t est.teneat de homicidio: ita q̄ si eēt in fortiā vestrā possit ad mor tē cōdēnari:t si est absens cōtumaciter bāniri possit iuxta statuta ciuitatis Uin cētie:an ꝯo debeat absolui. ¶ Secūdū dubiū est:an Janell⁹ de novara.q.Joā nis dicti Bocheta famul⁹ Joannis ab agere q̄ fuit auxiliator l dicto maleficio t ei armat⁹ semp astitit q̄ ōz esse in carce rib⁹ debeat decapitari:an mitiori pe na puniri vl debeat absolui. ¶ Tertiū t vltimū dubiū est:an Joānes ab agere ō Bononia squadreri⁹ spectabilis domi ni Antonelli ō Corneto q̄ iniūxit t mā dauit supascripto Ambrosio t Janello ipsius famulo q̄ omnino pcurarēt luc nire dictū Bartholomeū del colla l ali q̄ loco apto.ad hmōi maleficiū ppetrā dū t ipm vulnerarēt:aut l facierent in brachijs:aut l tibijs vel alibi:iniūgens tū expresse p̄dictis Janello t Ambrosio q̄ ipsum Bartho.del colla non occide rēt teneāt de homicidio:ita q̄ debeant de capitari cū ēt ipse sit l carcerib⁹ vīs ꝫ sti tut⁹:an ꝯo debeat pena mitiori puniri. ¶ In Dei nole amē. Et luocata spīrīt⁹ scti gr̄a. ¶ Circa p̄mū dubiū quātū ad Ambrosiū vī q̄ ipse nullo mō ōbeat pu niri. Nā ex forma statuti Uicētie q̄ occi dit bānitū de vita p aliquo crimine vel delicto vltiū q̄ adhuc nō ē bānit⁹ vl cō dēnat⁹ malefactor manifest⁹ siue ēt oc cult⁹ de delicto cui⁹ pena sit mors non ōz mori nec aliqua pena puniri:imo ōz lucrari cētū libras paruoꝝ a cōi Uicē tie p quocūq; t quacūq; vice q̄ statutū hī sub rub. de capitēt⁹ bānitis vel cō dēnatis ꝛc. Sz dict⁹ Bartho. del colla occis⁹ ōz cōmisisse tot furta in districtu Uincētie vt vidēt dicere aliq; testes exa minati:t q̄ si commisit ei pena mortis esset imponenda. iuxta ea q̄ habent in aut. ſz nouo inre. C. de seruis fugi. t in c.j.§.si q̄s quinq; solidos. l titu. de pace tenē. in vsib⁹ feudoꝝ. in. l. capitaliū. §. famosos. ff. de penis. cū similib⁹. ergo vī q̄ Ambr. q̄ eū occidit nō debeat mo ri nec aliq̄ pena puniri. ¶ Sōo vī q̄ ꝫ deberet aliq̄ pena puniri q̄ nō deberet puniri pena mortis:t qz regul⁹ ille q̄ nō habet aim occidēdi nō teneāt de homici dio ad mortē ꝫ mors sit secuta. vt. l. j. §. diu⁹. ff. ad. l. cor. ō fica. ſz dict⁹ Ambrosi⁹ nō habuit aim occidēdi:qō ptz qz ōz in inquisitiōe q̄ cū dict⁹ Ambro. iueniss̄et dictū Bartho. del colla ppe hospitale sancti Joānis ēt portā leonici alo t in tētione implēdi intūcta ipsi t Janello vulnerauit ipm Bartho. del colla vno vulnere letali. nā dict⁹ Joan. ab agere mādauit vt vulnerarēt t nō interficerēt: q̄sic fuit volūtas Joānis ab agere q̄ vul nerarēt dictū Bartho. del colla t non occiderēt. t sic dict⁹ Ambrosi⁹ vulnera uit eū causa adimplēdi mādatū sibi fa ctū: sed vt diri mādatū fuit de vulnerā do t nō occidēdo: ergo ipse vo⁹ ēs exeq̄ mādatū sibi iniunctū vī voluisse facere id qō sibi fuit iniūctū. s. vulnerari t nō occidere: ergo vī q̄ ipse Ambro. non te neat nisi ō vulnere ſz q̄ l alio habuit: nō autē de occiso fm euentū q̄ secutus est. ¶ Tertio hoc pbari vidēt q̄ pena mor tis non teneatur: quia ex forma statuti Uincentie homicida non ōz decapita ri si homicidiū sine dolo factū est: vt vi detur pbari l statuto posito sub rubrica de homici. circa princ. ibi sine dolo ꝛc. ¶ Et hoc ēt vī esse de jure q̄muni vide

ꝫ ꝙ quis non tenet pena corporali ad
morte nisi fuerit delinquẽs in dolo nõ si
in culpa etiã lata: vt est tex.in.l.in lege
cor.ff.ad legẽ cor.de sica.z no.glo.in.l.
in actionib⁹.ff.de in lit.iurã.z ibi ꝙ doc
to.z Bart.in.l.ꝙ nerua.ff.depos.z di
cã.j.pleni⁹in.iij.dubio ꝓncipali. Sz.d.
Ambrosi⁹ ꝫ respectu vulneris fuerit l
dolo: tñ respectu mortis inde secute vꝫ
ꝙ fuerit tãtũ in culpa z non in dolo: ex
quo ꝺr ꝙ nõ habuit aim occidẽdi ꝫ tã
tũ vulnerãdi secũdũ mãdatũ sibi iniũ
ctũ a Joãne ab agere. ¶ Sed teneo ꝙ
his nõ obstãt: ib⁹ Ziij est verius. s. ꝙ im
mo debeat ad mortẽ cõdẽnari si est pre
sens: alꝫ si est ꝓtumacit absens debeat
bãniri. nã ꝓbatũ est ipm Ambrosiũ oc
cidisse dictũ Bartholomeũ del colla z
dolose hoc fecisse: ergo ipse deberet si
esset ꝑsens ad mortẽ cõdẽnari: vt.l.j.ꝙ.
diu⁹.ff.ad legẽ cor.de sic.vꝫ si nõ ẽ ꝓna
ꝺz bãniri. Et hoc ẽt probatur ex forma
statuti ciuitatis Uincentie possit sub
rub.de homici.vbi ꝺicitur statuim⁹ ꝙ si
ꝙs aliquẽ interfecerit z homicida ca
ptus fuerit capite puniat nisi liquide p 6
idoneos testes cõstiterit dictũ homici
diũ se defendẽdo z cũ moderamine in
culpate tutelle fecisse vel aliq̃ fortuito
casu sine dolo: z si cõdẽnat⁹ capi nõ po
terit ꝑpetuo sit bãnitus fm ordinata in
statutis Uincẽtie sub rubrica q̃ forma
seruari debeat l malefactorib⁹ bãnien
dis z cõdẽnãdis de crimine cui⁹ pena
sit mors vꝫ mẽbri abscisio. Nec iuuare
põt ipꝫ ꝙ.s.in Ziij dixi: videlꝫ ꝙ dict⁹ 7
Bartholome⁹ del colla occisus cõmise
rat furta ex ꝙb⁹ pena mors erat: qz illa
furta nõ sũt plene ac sufficiẽter ꝓbata.
nã ꝙſi oẽs testes loquũt de auditu z sic
nõ ꝓbãt: vt habet in.l.testiũ.C.de testi.
z in.c.cũ cãm.ex ꝺę testib⁹.aliq̃ etiã te
stes sunt in facto ꝓprio ꝯ.l.olbus.C.de
testib⁹. z aliq̃ habẽt cõsimilẽ cãm: quia
eis furtũ ab isto Bartholomeo del col
la factũ fuisse dicũt ar.notatorũ in.c.p
sonas.extra de testib⁹.z aliq̃ sunt singu
lares ꝙb⁹ fides plena nõ est adhibẽda:
vt in.c.cũ dilecti.z.c.bone memorie ma
guntine.extra de electio.z in.c.ꝫ cãm.
extra de ꝓbatio.z hꝫ in.l.testiũ.C.de te
stib⁹.z ꝓ Bal.i.l.j.C.de testi.cũ similib⁹.
Nec sufficit dictum vltimi testis videlꝫ
Martini Joãnis de valle brãbana q̃ di
cit ꝙ est publica vox z fama ꝙ est male
ꝓditiõis z fame z public⁹ latro maxime
apꝫ cogscẽtes ipm: nec ẽt.d.visiũ ꝺ bel
lila q̃ q̃ idẽ l effectu ꝺt. ꝙt publica vox
z fama nõ ꝓbat plene: vt ẽ.gl.or.i.c.j.eꝫ
de appel.z gl.in.l.iũ.§.ciuiꝺẽ q̃z princi
pes.ff.de testib⁹.z m⁹rie in criminalib⁹
in q̃b⁹ ꝓbatiões debẽt esse apertissime:
vt.l.fi.C.de ꝓbatio.vt notat gl.no.in.c.
veniẽs.el ꝓmo extra de testib⁹.z hꝫ per
doc.in.l.admonẽdi.ff.ꝺ iureiu.z ꝓ Bar.
in.l.de minore.§.tormẽta.ff.de qõnib⁹.
z per Salyc.in.l.ea quidẽ.C.de accusa.
¶ Preterea ẽt si in veritate.ꝺ.Bartho.
del colla occisus fuisset bãnit⁹ de Uicẽ
tia z ej⁹ districtu ꝓpter delictũ: ex quo
veniret mors in inferẽda: vꝫ etiaz esset
aptissime ꝓbatũ ꝙ tot furta cõmisisset
ex quib⁹ pena sit mors: et sic regulariꝫ
potuisset occidi vigore ãtedicti statuti
Uincẽtie: tñ.ꝺ.Bartholome⁹ nõ potuit
ipune occidi eo mõ q̃ occisus est. ¶ Naz
ſtãte statuto ꝙ bãnit⁹ vel alꝫ ꝓ crimi
ne possit impune occidi occidẽs ꝑdito
rie nõ iuuatur dicto statuto: vt.l.fi.C.de
delatorib⁹.libro.x.z ibi hoc notat An
gelus ꝓ illũ tex. Nisi esset bannitus vel
condemnat⁹ crimine lese maiestatis vt
ibi ꝓbatur: sed.ꝺ.Bartholomeus del
colla fuit a dicto Ambrosio occisus ꝑ
ditorie: ergo ipse Ambrosius iuuari nõ
põt dicto statuto. ꝙ autẽ ipsum prodito
rie occiderit. ꝓbatur sic. ¶ Nã ꝑditorie
ꝺicitur quis aliquẽ vulnerare vel occi
dere quãdo vnũ actũ ostẽdit z aliud in
mẽte gerit: vt no.in.l.j.ff.de ꝓuari.z in
l.iiij.ff.ad legez iul.maiesta.z no.elegã
ter Bar.in.l.respiciẽdum.§.delinquũt.
ff.de penis.z sequit Bal.in.c.j.in prin
ci.in tit.quib⁹ modis feudum amit. sed
iste Ambrosius qui occidit habito col
loquio cũ Janello: et cõtra dederũt or
dinem detinendo dictũ Bartholomeũ
del colla ad verba vt Ambrosius predi
ctus posset habili⁹ mãdatũ ipse: vt.s.
factũ adimplere. z ita fecit qz Janell⁹
dixit ipsi Bartholomeo quo tendis. qui
respondit ego vado ſpaciatuz. z in his

ꝟbis Ambrosij ꝓdicti ꝓterijt:& cū fuit
post.d.Par.pēsate euaginato uno fachi
no vulnerauit ipsuz Bartholomeū:ex
quo mortuꝰ est:& sic ipse Ambrosij vnū 9
actū ostēdit.s.ꝑ interrogationē factā ꝑ
dictū Janellū iter eos ordinatā.videlz
q̄ tēdis:quasi velit scire quo tenderet &
aliū actū in mēte gerebat.s.ipsuz vulne
rare & ordinauerat & fecit:ergo vez est
dicere q̄ ipm Bartholomeū Ambrosij
ꝓditorie vulnerauerit ac ēt occiderit.
Et ꝑ ꝓsequēs dicto statuto ciuitatis Ul
cētie dictꝰ Ambrosij iuuari nō pōt.Ex
his apparet q̄ ꝓma rō supra in ꝟiū ad
ducta nō obstat. ¶Scōa etiam rō in ꝟ
riū adducta nō vz dū ōz q̄ dictꝰ Ambro 10
sij nō habuit alm occidēdi dictuz Bar
tholomeū.fz vulnerādi ex quo illud qō
fecit dicit fecisse animo exequēdi man
datū sibi cōmissuz.sed mandatū fuit de
vulnerādo & nō occidēdo:ergo nō dz te
neri de morte per.l.j.ꝯ.diuꝰ.ff.ad legez
corneliā.de sicarijs.qz illa rō ꝓcederet
8 tqñ instrm cum quo percussit non erat
aptū ad inferendū mortē:tūc em nō es
set pena homicidij:vt.d.l.j.ꝯ.sed si cla
ua.ff.ad legē corneliā de sicar.sed qz in
strumētū cū quo percussit:vz fachinus:
q̄ gladius vel ensis est erat aptū ad in
ferēdū mortē:vt extra de homi.c.signi
ficasti.ad finē.& ē casus in.d.l.j.ꝯ.diuꝰ.
ff.de sicarijs.& facit optime ter.in.Lom
ne delictū.ꝯ.si q̄s cōmilitonē.ff.ō re mi
lita.& l.j.C.de emenda.seruorū.nā lz di
cat q̄ ipse non habuerit alm occidēdi:
tñ tūc ꝓinde est ac si aim occidendi ha
buisset.vt ꝓbat in.d.ꝯ.diuus.& in.d.c.si
gnificasti.& ita l termis tenēt Bal.& Sa
lÿ.l.l.cū mādati.C.māda.Et idē notat & 11
sequit dñs meꝰ domi.Jo.de ana.in.c.si
cut dignū.in.iij.col.in ꝓnci.ex de hōici.
¶Et ex his cessat etiā tertia rō.s.in ꝟ
riū adducta:qz nō est verum q̄ ipe Am
brosij fuerit tm in culpa respectu homi
cidij:lz fuerit i dolo respectu vulneris.
Nā immo ēt respectu homicidij ōz fuis
se in dolo.ex quo percussit ipm Bartho
lomeū cū gladio:vt dixi p.d.ꝯ.diuꝰ. Et
ꝑ ꝓdicta optime facit q̄ dixi.l.in ter
tio dubio ꝓncipali.Cōcludo igit ex pre
dictis q̄ dictꝰ ambrosij ꝓpter dictū ho
micidiū ꝑ eū cōmissum ꝓditorie tenet
de occiso pena mortis:& ii est ꝙtumcū
ter absens dz banniri de morte fm sor
mā statutorū Uincētie. ¶†Circa secū
dū dubiū ꝓncipale:an dictꝰ Janellꝰ q̄
fuit auxiliator i dicto maleficio & ei ar
matꝰ semp astitit:q̄ nūc dicit esse i car
ceribus debeat pena mortis puniri an
vero alia mitiori pena vl absolui.Et ꝑ
ea q̄ dcā sunt in ꝓcedēti dubio satis ap
paret decisio etiam huiꝰ dubij.nā sicut
Ambrosij ꝓncipalis qui occidit nō de
bet absolui:ita nec dictꝰ Janellꝰ q̄ fuit
auxiliator ēt ꝓditorie:vt oppet ex inq̄
sitione ꝙfessata:& ex his q̄ dixi in dubio
ꝓcedēti. ¶†Sed dubitari pōt q̄ pena
deberet puniri:& si de auxiliatorie vel
assistēte maleficio est statutū in ciuita
te Uincētie illud est seruādum tāq̄ ius
ꝙmune.l.oēs populi.ff.de iusti.& iure.
cū sq̄bꝰ. ¶De iure aūt cōi est ēt dubi
tatio & antea q̄ istud declarē Ego ꝓpri
mis ꝓsuppono q̄ dictꝰ Janellꝰ in dicto
maleficio fuit ei auxiliator & ei malefi
cio semp astitit:vt dicit in inq̄sitiōe per
tm Janellū & Ambrosiū cōfessata & ra
tificata:& sic ipse Janellꝰ ōz ꝑstasse opē
maleficio:nā q̄ duo simul stāt & vnꝰ cō
mittit maleficiū & alt assistit ex ꝟ solo
q̄ secū stat armatꝰ ōz ꝑstare opē & auxi
lū vt singulariter not.Inn.in.c.ꝙtinētia.
ex de cleri.pcul.& idē not.Bal.in.c.j.cir
ca ꝓnci.in tit.de bñficio fratris in vsibꝰ
feudoꝝ:& Angelꝰ de aretio in suo trac.
maleficioꝝ in glo.in ꝟbo dicto malefi
cio sup astitit.in ꝟ.quero q̄ duo simul
sunt.& idē Bal.in.l.raptores.aū ff.C.de
epis.& cleri.vbi dicit fm Inn.† q̄ ille q̄
stat cū alio armatꝰ ōz ei ferre opē lz nō
faciat aliquē actū.allegat Inn.l.d.c.cō
tinentia.Et dicit hoc esse menti tenen
dum: quod est intelligendum quando
astitit vt habilius maleficium alius cō
mittere possit:alias sola ꝓsentia non
sufficeret:vt diceretur opem vl auxiliū
ꝓstare maleficio:vt notat Barto.et
Ludo.de roma.in.l.j.ꝯ.sed si in eo.ff.ad
syllenia.Et Ange.de aretio l.d.trac.cir
ca finē glosse ꝓdicte.Sicut fuit in casu
nostro:qz dictus Janellus ibi astitit ad
hoc vt Ambrosius habilius dictū malefi.

cū ꝓpetraret: ⁊ inter eos habit⁹ est tractat⁹ de hoc vt in inq̄sitione ꝺr. ¶ Uidēdum est modo qua pena dict⁹ Janellus q̄ opē ⁊ auxiliū p̄stitit dicto maleficio puniri debeat. Et ī hoc varia reperiunt iura. ⁊ nā aliqua iura videt velle q̄ delinquēs vel homicidiū ꝓmittēs ⁊ ei auxiliū seu opē p̄stās pari pena puniat: vt ꝓbari vī l.i.is cui⁹ ope. ff. ad legē iul. de adulte. ⁊ l.j. §. incidit. ff. ad turpil. ⁊ in. l.j. ⁊. l. vt̄. ff. de parrici. ⁊ in. l. q̄ opē. ff. de fur. ⁊ in l. ū. §. diuus. ff. de iure fisci. ⁊ in. l. si quē ꝑ. l fi. C. de epi. ⁊ clerī. ⁊ l. l. quisquis. in fi. C. ad legē iuliaz maiestā. ⁊ in. l. vnica. C. de rap. virgi. ⁊ in. l. nihil interest. ff. ad legē. coz. de sica. ⁊ in. c. de cetero. extra de homici. in q̄bus oībus iuribus vī ꝓbari q̄ auxiliuz seu opē maleficio p̄stātes ⁊ maleficiū ꝓmittentes eadem pena puniant. ¶ ⁊ Itē ꝑ 13 hoc qz agētes et cōsentiētes pari pena puniunt: vt est tex. in. c. j. ex̄ de offi. delegā. ⁊ i. c. quāte p̄sumptiones. ex̄ de sentē. excommu. cū similibus. ¶ ⁊ Item qz in 14 malis voluntas spectat nō exitus: vt. l. diuus. ff. ad legez cornelīam de sica. ⁊. l. q̄ ea mēte. ⁊. l. verū. ff. de fur. ¶ Aliqua alia iura videt velle q̄ eadē pena non puniant: sed minori. vt ꝓbat in. l. vni. C. de nilli aggeri. nō rumpē. ⁊. l. is q̄ opez. ff. de furtis. ⁊. l. j. §. de rapt. virgi. que punit solum cōmittentē eadē pena. ⁊ in. l. si multi publicani. l fi. ff. de publicanis. vbi est optim⁹ text⁹ ⁊ optime etiam ꝓbatur in. c. sicut dignū. l. §. si illi etiā. ex̄ de homici. ¶ Itē qz auxiliātes constat minus deliquisse q̄ ipsuz homicidā. nā ille homicida q̄q̄ ꝓ omnibus punitur: vt. l. qm̄ multa facinora. C. ad legez iul. de vi. ¶ Itē quia lex si in rixa. ff. ad legem coz. de sicarijs. iubet vt qñ in rixa factum est homicidium ictus cuiusq̄ debet ꝓtemplari vt apparet: ex quo vulnere mors sit secuta: quasi velit qō 16 illi q̄ intulerūt nō mortalia nō puniant in tm̄ cū inter criminis reos ⁊ fraudis participes multum intersse iura ꝓsituūt: vt dicit tex. in. d. l. si multi publicani. in fi. ¶ ⁊ Itē qz de ope q̄s nō teneat nisi cōsumato crimine seu maleficio: vt l. sepe. in fi. ff. de ꝟbo. significa. ¶ Et ꝓpter ista iura q̄ vident inuicē ꝛriari doctores in hac q̄stione etiā varia scripserūt. ¶ Nā istā scōez partē: videlz q̄ prestās auxiliū seu opem maleficio ⁊ ꝓmittēs ipm maleficiū nō tenet eadē pena. tenuit Martin⁹ syl. ⁊ eū seq̄t videt Jac. but. in. l. j. C. ad legez iul. pecu. vt refert Saly. in. l. j. C. de rap. ẋgi. vbi plene examinat istā qōnē Ray. de forti. l hac que stiōe fuit l alia opi. ⁊ sic dist̄xit aut agit criminaliter ⁊ pari pena puniūtur ꝑ iura ꝓmo loco alleg. fallit l. l. j. C. de rap. virgi. ⁊. l. j. C. de nilli agge. nō rumpen. Si ciuiliter agit tunc media pena imponitur: vt. d. l. is q̄ opē. ff. de furtis. Sed hec distinctio nō placet Bar. in. d. l. is q̄ opē. ff. de furtis. ꝑ eādē legē. Nec ēt placuit Saly. in. d. l. vni. C. de rap. virgi. qz etiaz vbi ciuiliter agit eadez pena punit: vt l. ū. §. diu⁹. ff. de iure fisci. ⁊ l furto nō manifesto in quo in tm̄ punit opē prestans sicut fur: vt. d. l. is qui opē. ⁊. l. sepe. in fi. ff. ō verboꝝ sig. Et ideo Bart. in. d. l. is q̄ opem. fuit in tertia opi. ⁊ aliter dixit: videlicet q̄ regulariter prestans opem punit eadē pena qua principalis delinquēs siue agat ciuiliter siue criminaliter per. l. is cui⁹ opē. ff. ad legē iul. de adul. ⁊ l. j. §. incidit. ff. ad turpil. cū similibus. ¶ Fallit in casibus. d. l. j. C. de rap. virg. ⁊. l. j. C. de nilli aggeri. nō rumpē. ¶ Itē fallit q̄n qualitates ꝓpter quas pena debet augeri vel minui sunt diuerse ꝑ sona facientis ⁊ opē p̄stantis. qō declarat ibi plene ⁊ magistraliter. Sed doctores antiqui. vez Dy. de musello: ⁊. d. Bonagratia ⁊ q̄dam legū doctores quibus dicta q̄stio fuit trāmissa decidēda valde dubitauerūt ꝓpter iura varia. ⁊ post multas allegatiōes fuerūt ī alia opi. ⁊ cōcordia: vt refert se vidisse Albert⁹ de gādino optim⁹ practic⁹ in materia maleficioꝝ in suo tractatu de malefi. in rubrica ō homicidiarijs: ⁊ videlz q̄ p̄stās auxiliū vl opem maleficio debeat puniri media pena q̄ homicida debet puniri: vel ex forma iuris cōmunis vel statuti. ⁊ hoc dixerūt ar. iuriū ꝑ hac parte allegatoꝝ. ⁊ maxime ar. l. is q̄ opē. ff. de furtis. vbi ꝺr q̄ ille q̄ p̄stat opez furtis manifesto nō tenet pena q̄drupli sicut

fur ipe tenet: sz tenet pena dupli: qz nõ ẽ fur manifest⁹: sicut dicerũt l casu nostre q̃stionis que ỽt opẽ p̃stãtẽ homicide nõ debere puniri sicut homicida. facit.c. sicut dignum. ℔. ℣. eẋ de homici. 18

¶ Item induxerũt. d. l. si multi publicani. in fi. ff. de publi. vbi ỽt qõ inter reos criminis z participes multũ interesse iura p̃sumerũt. ¶ Item qz de ope q̃s nõ tenet nisi crimine p̃sumato: vt. d. l. sepe. in fi. ff. de ver. sig. sed principalis tenet ẽt si crimẽ nõ sit cõsumatũ: vt. ff. de penis. l. cogitatiões. z l. j. ℔. diu⁹. ff. de sica. z l. is q̃ cũ telo. C. eo. titu. cũ similibus. Sed p̃dicti doctores dicerũt bñ ee notãdũ q̃ si isti q̃ homicidio opẽ p̃stiterunt prebuerũt causam mortis vel cãm dicti homicidij q̃ eo casu auxiliãtes tãq̃ homicide puniũt. Et cũ hac opinione trãsit dict⁹ dñs Albert⁹ de gãdino in dicta rubrica ỽ homicidiarijs z eã l effectu refert Cy. q̃ allegat ẽt Sãdinũ l. d. l. j. C. de nili aggeri. nõ rũpen. q̃ l effectu distinguit sz Dy. z p̃factos doctores antiquos: aut ille q̃ tulit opẽ homicidio dedit cãz mortis z tenetur vt homicida: z eadẽ pena q̃ ipe homicida: vt. d. l. nihil interest. ff. de sica. aut nõ dedit cãz mortis: z tũc punit media pena: vt. d. l. is q̃ opẽ. ff. de fur. Et fm istã distinctionem intelligũt nr ola iura. ℔. scripta: q̃ innicẽ vident ℣ia. z tandẽ Cy. in. d. l. vni. de nili aggeri. nõ rũpẽ. ỽt q̃ dubitat z nõ se firmat. Sz do. Bartho. de Sali. l. d. l. vni. C. ỽ rap. virgi. reiectis aliis opi. sz z sequit hãc vltimã opinionẽ Dy. et docto. antiquoꝝ dicẽs q̃ inficiari nõ pt q̃ maior culpa est in eo q̃ opẽ p̃stando prebet cãm mortis vel alteri⁹ delicti q̃ q̃ cãz nõ pbet sz operã p̃stet. ¶ Ergo. vbi est maior culpa ibi dz esse maior pena cũ pena debeat p̃mẽsurari delicto: vt. l. diu⁹. ℣. ff. ỽ fal. z l. miles. ℔. mulier. ff. de adul. z l. j. C. ỽ hic q̃ latrones associant. Et ỽt q̃ hãc rõnẽ põderat Theologus z Canonista l. c. sicut dignũ. extra ỽ homici. z conat rñdere iuribꝰ l ℣ilũ adductis ¶ Et ego hãc opinionẽ firmiter teneo l p̃sulẽdo z iudicãdo: vez aut in p̃stãdo opẽ seu auxilio maleficio dedit cãm maleficij: z tũc p̃stãs opẽ z facies regulariter eadẽ pena puniant q̃. l. nihil interest. ff. ad legẽ corne. de sica. z in hoc ẽt Barnõ p̃dicit: immo idẽ vult in. d. l. is q̃ opẽ. ff. de fur. dum ỽt q̃ facies z opẽ p̃stãs maleficio regulariter tenẽt eadẽ pena. z allegat. d. l. nihil interest. aut nõ dedit cãm maleficij: z tũc media pena est puniend⁹ p̃stãs opẽ seu auxilio q̃. d. l. is q̃ opẽ. ff. de fur. Et Sali. l. d. l. vnica. C. de rap. virgi. intelligit mediã penã ideſt mitiorẽ: q̃ media dici põt habito respectu ad mortẽ z grauiorẽ. Et p ista distinctiõe ỽt q̃ facit rõ quã. ℔. fm eũ allegani. z. d. l. vni. z. l. j. C. ỽ nili agg. nõ rñpẽ. ¶ Nec p hoc reprobo id qõ notat bar. l. d. l. is q̃ opẽ. de ℚlitatib⁹ q̃ sunt diuerse ler ꝑmittẽtẽ delictũ z sibi p̃stãtẽ auxilio seu opẽ. Et p̃dicta vltima distinctio vr mihi non solũ vera imo iuridica z rõnabilis z ẽt valde equa. z corroborat etiã auctoritate Dy. tq̃ fuit vir summ⁹ z mirabilis legũ interpres z alioꝝ doctoꝝ antiquoꝝ q̃ ita ꝑcorditer in q̃stiõe facti decideruꝫ z auctoritate Alberti de gãdino q̃ cos sequit z fuit optim⁹ practic⁹ in materia maleficioꝝ vt dixi adest etiã auctoritas Sali. q̃ nõ est parua. ¶ tSz quomodo z qualiter q̃s dicat p̃stãdo opem seu auxilio dare cãm mortis vel maleficij vel nõ dare cãm. ¶ Et hoc doc. no. declarãt in locis allegs. Et tñ mihi necessariũ esse vr hoc ỽclarare z ponere alia exẽpla vt

a ¶ Prebuerũt causam. Adde ad huiꝰ cõclusionis z totius cõsilij materiã. flor. i. l. si q̃s a fumo. ad legẽ aquil. domi. Alexan. ang. z doct. in. l. is qui opẽ. de fur. Cano. in. c. continẽtia. ỽ cleri. percus. z ꝑ totũ ti. de homi. vbi copiosius q̃ a legistis ola ỽ homicidio habentur.

intelligi possit qñ prestãs opẽ seu auxi-
lium teneat eodẽ pena cũ principali ma-
lefactore. ¶Et primũ exẽplũ est qđ po-
nit gl.in.d.l.nihil interest.ff.ad.l.corne.
de sica.vz ſ dedit gladiũ furioso vt aliũ
occideret.arg.l.iũ.in prin.ꝛ.ꝟ.j.co.titu.
¶Scõm exemplũ est ſi vn⁹ tenuit alium
interemit.nã is q̃ tenuit quasi cãm mor-
tis prebuit:vt dicit tex.in.l.itẽ mella.ꝟ.ſi
alius tenuit.ff.ad.l.aquil. ¶Tertiũ exẽ-
plum est ſi cõsilio. ¶Quartũ ſi p̃cepto.
¶Quintũ ſi opere q̃s dz causaz mortis
vel maleficij dedisse:vt est pulcher tex.l.
distin.sicut viduã.ꝛ no.gl.j.in prin.in.c.
de cetero.extra de homici. ¶Sertũ exẽ
plum est ſi suggestione.vt in.c.sicut di-
gnũ.ꝟ.q̃ vero.ꝛ.c.suscepim⁹.in fin.extra
de homici.ꝛ no.gl.in.d.c.de cetero.vide
etiã omnino tex.cũ gl.in verbo quolibet
in.l.ita vulneratus.in prin.ff.ad legem
aquil. ¶His sic plene declaratis redeo
ad q̃stionẽ:an.ſ.dictus Janellus q̃ fuit
auxiliator in dicto homicidio ꝛ ei sem-
per astitit de iure cõi debeat puniri ea-
dẽ pena qua dz puniri Ambrosi⁹ q̃ cõmi
sit homicidiũ ꝛ sic pena mortis:vt dixi.l
precedẽti onbio principali fm opinionẽ
Bar.dicendũ q̃ sic:qz regulariter fm eũ 22
puniunt eadẽ pena:vt ipse no.in.d.l.is
qui opẽ.Sed fm opi.Dy.ꝛ aliorũ docto-
rũ antiquor⁹ quã supra tenui est viden-
dum:an dictus Janellus prestãdo opez
ꝛ auxiliũ dicto homicidio videat dedis-
se causaz homicidij.ꝛ sic mortis dicti
Bartholomei del colla occisi vel nõ.Et 23
puto esse dicẽdũ q̃ ipse p̃stiterit cãm ho-
micidij ꝛ mortis p̃ q̃sequẽs eadez pena
mortis teneat:sicut tenet ipe Ambrosi⁹
21 principalis qui occidit.† Nã vt dixi.ff.l
iij.ꝛ.v.exẽplo ille dz prestare cãm homi
cidij ꝛ mortis q̃ consilium vel operam p̃
stitit:vt est tex.l.distin.ſi quis viduam.ꝛ
no.gl.in.d.c.de cetero.extra de homi.ſz
d.Janellus p̃stitit consiliũ ꝛ operã in dic
cto homicidio.qđ patet qz dicit in inqſi
tiõe q̃ cũ predicti Janellus ꝛ Ambrosi⁹
inuenissent predictũ Bartholomeũ del
colla prope hospitale sancti Joãnis ex
tra portã leonici p̃dictus Janell⁹ ani-
mo ꝛ intentiõe adimplendi sibi a dicto
Ambrosio iniuncta fuerũt p dictũ Joan
nem ab agere habito ordine cũ supra-
scripto Ambrosio de tenendo ipm Bar
tholomeũ ad verba vt Ambrosius pre-
dictus habilius facere posset mandatũ
sibi factũ dixit ipsi Bartholomeo quo
tẽdis q̃ respõdit ego vado spaciatũ.ꝛ in
his verbis Ambrosius predict⁹ pretex-
tũt:cũ fuit post dictũ Bartholomeum
pensare ꝛ pditorie vulnerauit cum vno
fachino:ex quo vulnere mortuus fuit et
est ad vnam hor̃.Ex hoc eñ q̃ fecerũt
cõsiliũ seu ordinẽ de tenẽdo ipz Bartho
lomeũ l verbis:ꝛ sic ipe Janell⁹ tenuit
eũ in verbis ad hoc vt Ambrosi⁹ facili⁹
posset dictum maleficiũ committere dz
p̃stitisse p̃silio ꝛ operã dicto homicidio.
facit ad hoc.d.l.itẽ mella.ꝟ.ſi ali⁹ tenuit
ff.ad legẽ aquil.ꝛ sic p hoc dz ipe Janel
lus p̃stãdo opẽ ꝛ auxiliũ cõsilio ꝛ ope
ra dedisse cãz homicidij ꝛ mortis ꝛ p cõ
sequẽs cõcludẽdum est q̃ ipse tenet ea-
dẽ pena qua tenet Ambrosius q̃ dictum
homicidiũ p̃misit.ꝛ sic cũ ipe Ambrosi⁹
tenet de homicidio pena mortis:vt di
xi in p̃cedẽti onbio principali.ita ẽt tenet
dict⁹ Janellus. ¶Et p predicta decisio
ne adduco glo.ordi.in.c.j.extra de offi.
dele.que dicit q̃ illa iura que dicũt:tq̃
agẽtes ꝛ cõsentientes pari pena puniũ
tur intelligant qñ est p̃sensus coopera-
tiõis:qz tũc'equaliter pereũt.ꝛ ita etiã
tenet Bal.l.l.raptores.cñ finẽ.c.de epi.
ꝛ cle.per.d.gl.Et idẽ no.gl.l.c.quãte.eẽ
de sen.ercõ.quã sequit ibi do.Anto.de
but.tq̃ dicit esse no.ꝓpter statuta puniẽ
tia facientes vt punire cẽseant etiã au-
xiliãtes:vbi auxiliũ est cooperatiuum.
Uñ ꝓcludo q̃ de iure cõi cũ in casu nro
ipse Janellus prestiterit auxiliũ coope
rando q̃ debet decapitari.Nisi statuta
Uincentie in hoc aliter disponant q̃ nõ
vidi.Sz si sup hoc aliqua reperiunt cis
standũ est ꝛ fm ea iudicandũ:vt dixi.ff.
per.l.omnes populi.ff.de iusti.ꝛ iur.cũ
simi. ¶Circa tertiũ ꝛ vltimum dubitz:
an.ſ.Joãnes ab agere de Bononia qui
iniunxit ꝛ mandauit suprascriptis Am
brosio ꝛ Janello et⁹ famulo qđ omnino
procurarẽt inuenire dictũ Bartholomeũ
del colla in aliquo loco opto ad huius-
modi maleficiũ ꝓpetrãdũ ꝛ ipm vulne-

rerent:aut in facie:aut in brachijs:aut
in tibijs:aut alibi.iniungēs th expresse
ꝑdictis Janello ⁊ Ambrosio ꝙ ipm nō
occiderēt:teneat ꝺ homicidio ita ꝙ de
beat decapitari.cū ēt ipse sit in carceri
bus detēt⁹:an vero debeat pena mitio
ri puniri. ¶ Et in hoc dubio ꝓncipali nō
puto esse disputandū:an ipe debeat in
totū absolui:ex quo ꝺr ꝙ ille Bartholo
meus del colla occisus ꝙmiserat tot fur
ta ꝙ potuit impune occidi vigore statu
ti Vincētie:qz vt dixi in ꝓlo dubio prin
cipali illa furta nō sunt sufficiēter ꝓba
ta:⁊ etiā si essent probata sufficiēter:th
nō potuit impune occidi ꝓditorie sicut
occisus fuit:vt dixi i dicto primo dubio
principali. ¶ Solū ergo restat videre ⁊
examinare:an teneat ꝺ occiso ita ꝙ de
beat mori seu decapitari:an ꝺo mitiori
pena puniri. ¶ Et vī ꝓmo ꝙ pena mor
tis puniri nō ꝺbeat:ſz aliter mitiꝰ puni
24 ri. ¶ Primo qz lex corne.de sica.q̄ punit
homicidas pena mortis nō ht locū in il
lo qui nō habuit animū occidēdi.talis
eī pena mortis non ꝺz puniri:ſz pena
mitiori:vt est tex.in.l.j.diuꝰ.⁊ in.§.sed si
claus.ff.ad legē corne.de sic.⁊ in.l.j.cū
gl.C.eo.ti.⁊ no.gl.ordi. Jo.teutonici.ū.
q.v.cōsuluisti.in gl.j.in ꝓn.ſz dictꝰ Joā
nes ab agere nō habuit animū ꝙ homi
cidiū fieret:qz expresse phibuit ꝙ Bar
tholomeꝰ del colla nō occideret:vt ꝓba
tur in.l.Labeo.ad fin.ff.de suppel.lega.
vbi pulchre ꝺt Celsus iurisc̄onsultus fm
Tuberonē nō arbitrari quendā dicere
ꝙ nō sentiret cū nemo existimād⁹ est di
25 xisse ꝙ nō mēte agitauerit. ¶ † Scḋo ad
idē qz in maleficijs volūtas spectat nō
eritus:vt.l.diuꝰ adrianꝰ.ff.ad legē cor
ne.de sic.Et no.gl.in.l.is qui cū telo.C.
eo.ti.ſz volūtas Joānis ab agere:vt di
xi fuit ꝙ Bartholomeꝰ del colla vulne
raret tm̄ ⁊ nō occideret:ſz ergo euene
rit ꝙ fuerit occisus vī ꝙ ille euētꝰ spe
ctari nō ꝺeat:ſz eiꝰ tm̄ volūtas. ¶ Ter
tio hoc ēt vī ꝓbari ꝙ sic ad hoc vt qs te
neat ꝺ occiso pena mortis.l.corne.de
sic.requirit dolꝰ ⁊ nō sufficit ēt lata cul
26 pa.† qz culpa lata in.l.corne.ꝙ dolo nō
accipit:vt est tex.in.l.lege.ff.ad legē cor
ne.de sic.Et no.gl.in.l.is q̄ cū telo.C.ad
legē corne.de sic.Et no.gl.in.l.sed ⁊ que
cūq.in ꝓn.in ꝟbo iniuria.ff.ad.l.aquil.
Et no.Azo in summa.C.ad.l.cor.de sic.
27 ¶ † Immo plus nō solū quātū ad impo
nendū penā mortis:sed etiā penā corpa
lē lata culpa non equiparat dolo.vt est
gl.no.in.l.act.ff.de in lit.iur.⁊ ibi ꝙ doc
tores.Et no.gl.l verbo culpā.in.l.si me
ra.ff.solu.ma.⁊ no.ꝙ Bar.in.l.ꝙ nerua.
ff.depos.⁊ no.Bar.in.l.j.§.j.ff.si qs te
sta.lib.esse iusſ.fuerit. ¶ Et iō dixit Bal.
in.l.quicunq;.C.de ser.fugi.ꝙ vbicunq;
de pena capitali vel corpali loquimur
subintelligit dolus ꝙ no.in.ḋ.l.in act.et
28 inst.ff.de suspec.tu.§.suspectus. ¶ † Jn
tm̄ ꝙ si statutū poneret, penā ꝓsonalē
ꝙ homicidio:vt qz ꝺt occidens occidat
nisi occidēs occidat dolose ⁊ cū propo
sito nō ht̄ locū pena statuti vel ius cōe:
ſz aliter ꝺz mitius puniri:vt no.ꝺt Bal.
in.l.data opera.C.qui accu.nō pos.⁊ ht̄
per Bar.in.ḋ.l.j.§.j,ff.si qs testa.lib.esse
iusſ.fue.Et idē no.ipse Bal.⁊ Sali.in.l.
ū.C.de nox.⁊ Sali.in.l.pe.C.ad legem
cor.de sic.⁊ idē tenet Pau.de cast.in.l.j.
in fi.ff.de legi.⁊ in.l.j.C.vbi pena.vel cla
rissi.vbi exclamat cōtra iudices ignorā
tes qui nesciūt a verbis statuti recede
re.facit qđ no.Bal.in.l.nō dubiū.in.vj.
col.in prin.in versi.eodē mō si statutum
diceret.C.de legib.Sz dictꝰ Joānes ab
agere:licet fuerit in dolo quātū ad vul
nus.th quātū ad homicidium nō videt
ꝙ fuerit in dolo:qz illud euenit ꝑter ⁊ ꝰ
ꝓpositū ⁊ voluntatē suaz:vt apparet ex
eiꝰ mandato.⁊ vī esse casus ad literam
de hoc.ſ.ꝙ respectu homicidij sequuti
fuerit tm̄ in culpa ⁊ nō in dolo in.c.fi.de
29 homi.in.vj. † Nā ibi ꝺr ꝙ si alijs mādat
aliquē verberari:ita ꝙ eū nō occidat si
mādatarius excessit fines mādati:⁊ sic
ipm occiderit mandās fuit in culpa mā
dādo cū hoc euenire posse debuit cogi
tare.vñ vī ꝙ ipse Joānes ab agere:cuz
tm̄ fuerit in culpa etiā lata respectu ho
micidij ꝙ pena corpali puta mortis pu
niri ne debeat. ¶ Et ꝓ illū textū princi
paliter ꝓ iste ꝓte ꝙsulerūt famosissimi
doctores do.An.de rosellis de Aretio.
do.Frāciscus de capitibus liste.de Pa
dua.⁊ do.Angelus filius quōdā domi.

pau.de ca. ¶Quarto hoc vī decidere
gl.no.in.c.j.in verbo nō ꝓcurauerit ex
30 tra de cōuer.infide.que decidit ꝙ ma-
leficia que fiūt tūc puniunt cū ex corde
ad hoc ꝓcedūt:vt.xv.q.j.c.j.in fi.Et idē
dicit gl.in.c.fi qs.in verbo occidēdi.ex
tra de homic.que dicit no.ꝙ ex corde ꝓ
cedunt homicidia ⁊ adulteria.allegat
xxiij.q.viij.occidit.⁊.d.c.j.i fi.Sz ex cor
de Joānis ab agere nō ꝓcessit:vt Bar
tholome⁹ del colla occideret:vt appa
ret ex ei⁹ mādato:ergo vī ꝙ de homici
dio nō debeat teneri. ¶Quinto hoc ꝓ
bari vī in.l.iij.§.sed ex senatusconsul.ff.
31 ad legē corne.de sica.†vbi dz ꝙ mulier
q̄ nō malo animo medicamētū ad cōce
ptionē dedit:ex quo ea que acceperat
decesserit relegarijussa ē ad idē.l.fi mu
lierē.ff.ad legez corne.de sica. ¶Sexto
32 hoc sic ꝓbari pōt.†Bonū est argumētuz
de ⁊tractib⁹ ad maleficia:vt.l.omnē.ff.
de iudi.l.ij.in fi.ff.de cust.reoꝝ.⁊ no.i
fi.de pub.iudi.in prin.Sz in cōtractib⁹
fines mādati diligēter sunt custodiendi
⁊si mādatarius in cōtractib⁹ excedit fi
nes mādati aliud ꝙ sibi mandatū est fa
cere vī ⁊ nō obligat mādantē:vt est tex.
in.l.diligēter.in ꝓn.ff.māda.⁊ in.c.cum
nō de sacerdotali.in fi.de ꝓben.in.vj.et
ꝓ hoc tex.in.l.fi qs pro eo.ff.māda.vbi
33 dz†ꝙ quoties certū mandatū sit recedi
a forma nō dz.facit.c.cū dilecta.extra d
rescrip. ¶Ergo eodē modo in delictis
⁊ maleficijs dicendū vī ꝙ fines mādati
mādator excedēs nō teneat Et sic cū.d.
Ambro.homicida occiderit dictū Bar
tholomeū del colla.⁊ ipse Joannes ab
agēs sibi mādauit ꝙ eū nō occideret di
cei excessisse fines mādati:vt ē tex.l.c.fi.
de homici.in.vj.⁊ ꝓ cōsequēs vī ꝙ il
lud homicidiū nō obligauerit ipz Joā.
ab agere mandantē ita ꝙ de occiso non
teneat ¶Septimo hoc etiā ꝓbari pōt
34 fict⁹ q̄ quis cōmittit homicidiū exercen
do nō punit:vt de vero homicidio.ſ.pe
na mortis:sz alia pena mitiori:vt ē tex.
in.c.significasti scōo.extra de homici.
35 vbi dicit tex.†ꝙ si aliqs fecit insultū con
tra aliquē ꝓsbyterū:⁊ ꝓsbyter cū li
gone ꝓcusserit insultantem in capite:ex
quo excessit debitum moderamen incul
pate tutele secuta morte.ipse ꝓsby
ter nō est penit⁹ ab homicidij pena im
munis.†Notādū est ꝑdū ibi penit⁹:qđ 36
interpretat ideſt ex toto ab:vt ē tex.l.c.
j.de suppleda negligēcia prelatoꝝ.⁊ ibi
ꝑ Archid.⁊ Jo.an.vult ergo ibi tex⁹ ꝙ
si hoc homicidiū est ab aliquo cōmissuz
ꝑ viā excessus:sz cōmittēs nō sit immu
nis ex toto homicidio:aliqualiter tñ im
munis est ꝓpter negatiuā ibi iunctā cū
verbo penit⁹:qz nō punit vt dolosus:sz
vt culposus ꝓpter excessuz.Et ꝙ hoc ca
su modū excedēs nō puniat pena mor
tis.est tex.in.l.si adulterijs cū incestu.§.
imperatores.ff.de adul.⁊ hoc est de mē
te Bal.⁊ scribentiū in.l.j.C.vnde vi.vbi
Bal.vult in.viij.seu.x.q.† ꝙ occidēs si 37
ne moderamine inculpate tutele sit pu
nidus de homicidio sed nō ad mortē.
¶Sed ad ꝓpositum ex quo Joānes ab
agere mādauit Bartholomeū del colle
tantū vulnerari ⁊ nō occidi sz in vulne
rādo sit mod⁹ excessus:ita ꝙ vulnerat⁹
sit mortu⁹ ꝓpter illū excessum:licet mā
dās teneat de homicidio:tñ ad mortem
puniri nō dz.Et hoc in effectu fuit ar.d.
Anto.de rosollis in suo primo cōsilio in
hac causa facto. ¶Et ꝑ hac cōclusione
dñi Antonij:vz ꝙ excedēs modum non
puniat pena mortis:licet mors inde se
quat.allego tex.gl.Jnn.⁊ Jo.an.in.c.si
gnificasti.extra de peni.⁊ remis.cōtun
cto.c.olim.j.in fi.extra de resti.spo.⁊idē
tenet in terminis Jo.an.in addi.Spec.
in tit.de homici.sup rub.⁊ Bal.in.c.j.in
ꝓn.Liij.col.in ti.de pace tenē.⁊ in.c.j.§.
j.in fi.in tit.de pacē iur.in vsibus feudo
rum.⁊ idē tz ipse Bal.in.l.vt vim.ff.d iu
sti.⁊ iur.vbi ponit rationem qz verbera
nō possunt dari cum mēsura.⁊ ꝓptere a
difficile est se defendere cū moderami
ne inculpate tutele fm Philosophum.
¶Et idē in terminis tenet Ludo.d ro
ma in suo tertio singulari qđ incipit:an
si qs excessit modū.⁊ ita vidi sepe iudi
cari.⁊ etiā pluries ego idē iudicaui qñ
in se defendo excessit modū inculpate
tutele. ¶Octano ꝓncipaliter hoc ꝑt sic
cōprobari ille qui mādat aliquē vulne
rari:sz iniūgat ꝙ eū nō occidat:tñ man
dādo vulnerari vī mādasse q̄ verisimiliꝫ

cōcomiteri poterāt:& sic etiā homicidiū:& iō inhibitio nihil mādātipdest quasi sibi ℈i⁹ sit:vt.l.j. C.de furtis.fm Jo.monachi.& Jo.and.l nouel. in.c.fi.de homici.in.vj.q ita itelligūt illū text.no. a 38 q dicit mādasse vī & ℈ā verbūvī ūgnificat ℈sumptionē:vt pbat in.l.fi fili⁹.C.de pet.here.Si ita est ḡ in.c.fin.est casus q mādās aliqnē vulnerari ita q nō occidat est ꝓsūptio q voluerit q ipz occidat ex dicto vulnere mors secuta ē. ¶ Mō ergo habeo doctrinā singularē & nota. Innocēti⁹ in.c.qr veriſi.extra de ꝓsumpt.vbi elegāter dicit & q vbi ex ꝓsumptionibus ꝓcedit cōtra aliquē multū dz iudex reparare salam & morte ne ꝓdēnet nisi raro et modice ad penā nec corporalez nec pecuniariā.& dicit q hoc bñ colligitur ex sñia Salomōis l.c.afferte.e. ti.de ꝓsump.vbi ℈z ex ꝓsūptiōe adiudicaret vni multeri filiū;nō tñ voluit aliā cōdēnare ad mortē ad quā iustissime erat cōdēnāda si legitime esset pbatū ℈ eā:q filiū alteri⁹ clā surripuisset.& idē no.Abb.antiquus & Jo. an.& Anto.de but.& Panor.& ꝓsdocimus i.d. c.afferte.& cōiter docto. ¶ Et iō ex ꝓdictis vī q dict⁹ Joā.ab agere ꝓcedat respectu vulneris ex veris pbationib⁹ & eius cōfessiōe:sed respectu homicidij ex ꝓsumptiōe q ℈z possit ꝑ homicidio puniri:tū qr hec punitio fit ex ꝓsumptiōe nō dz esse corporalis vel pecuniaria nisi modica. ¶ Nono pro hac parte adducit ratio ista & fuit do. Francisci de capitib⁹ liste l suo ꝓsilio in hac cā ꝓ Joāne ab agere. Cōstat em q ipe Joānes nō vulnerauit Bartho.sed 40 misit vulnerari. ¶ † Modo qñ ārit vtrū mādans & mādatari⁹ puniātur eadē pena. Et Bar.in.l.furti.§.ope.& in l.is qui opem.ff.de furtis.dat vnā doctrinā notab:lē:vez q aut mādans & mandatarius dz aliquē qualitatē diuersam:q in qualitas surgit ex ꝓsonis cōz:& tūc diuersitas qualitatis iter mādantē & mādatariū nō ꝓficit mādatori:℈z sibi bene nocet:& ponit exempla de q̄b⁹ ibi videri pōt:qr nō ē casus noster.Aut mādās & mādatari⁹ sunt diuerse qualitatis:& ipsa diuersitas nō surgit ex natura ꝓsonaꝝ sed aliūde:tūc talis diuersitas q̄litatis ꝓficiet mādāti:& ōterioz qualitas que sit in mādatario ipsi mādāti nō nocebit.exēplū qñ mādatari⁹ fuit ꝓcurator vel negauit & ꝓpter hoc fuit cōdēnatus durius.nā mandans qui confessus est nō punieī eadē pena:vt no.Bar.singulariter l.d.l.is qui opē.ff.de furtis.& l.l. virū.ff.ad legem pōpe.de parricidijs. ¶ Modo ad ꝓpositū cū Joā.ab agere mādans fuerit intentionis q Bartho. del colla nō occideret:℈z em mādatari⁹ euz occiderit et vere teneat de occiso & de homicidio doloso.tñ istud nō aggraua pena Joā.in quo est diuersa qualitas ꝑ ꝓdicta. ¶ Decima ratio adducit que etiā fuit eiusdē dñi Frācisci de capitib⁹ liste:vz q̄ ola tura q dicūt q mandans & mandatarius eadē.l.& pene puniunt.l.nō solū.§.si mandato.ff.de iniurīs.& l.j.§.deiecisse.ff.de vi & vi arma. cū similib⁹.debēt intelligi & limitari vt verum dicant qñ lex loquit realiter:vt qr dicat ex tali delicto imponat talis pena:tūc em eadē pena ponet mādanti & mādatario.Sz qñ lex loquit ꝓsonaliter:tūc lex q loquit de faciēte nō ℈z locū in mādāte.& ita dicit Bar.singulr in 41 l.is qui opē.ff.de fur.† Si em lex vel statutū dicat fur manifestus furca fusp endatur:mādans fieri furtū manifestū nō suspendit;qr mādās nō cōtinet in lege

a ¶ Eadez pena . Ad hui⁹ cōsiliū resolutionē vide Ange. in ꝓsil.iiij. incipi . nos carolus .d. Alex.si ipi⁹ cōsiliū sit in ꝓsil.iij .l.iij. volu.& pleni⁹ in.l.iij. 39 §.si procurator.q q̄s q̄ iur.& l.l. galli⁹. C .q̄d si is.ff.ō lib. & post.Bar. & doc.in.l.si rixa.ff.de sca. Bald.in marga .ff. mādans ff. si.vj.Ange. are.in trac. malefi. ff. si. mādatorē. quem olno vide.

q̃ de delinquẽte personaliter facit mentionẽ. Secꝰ si diceret ex furto nõ manifesto reus suspẽdat. ¶ Modo ad ppositũ. l. cor. de. sic. que punit occidẽtẽ hominẽ & dicit qui hoiem occiderit itaq; mãdãs eadẽ lege nõ vr puniẽdꝰ: & cõsequẽter nec eadẽ pena etiã si per scõm mandatũ secuta esset mors. et hoc vr tenere Bãdinus in suo trac. maleſi. in rubri. de homicidiarijs. versi. pone etiã de facto aliã. q. vbi dicit q̃ iz mãdatarius puniatur tãq̃ homicida: q; apparet de ei⁹ dolo: tñ mãdans q; nõ apparet de ei⁹ dolo nõ punit. l. cor. de sic. q̃ punit solũ dolũ nõ latã culpã. Subdit tñ. d. Fr̃ãciscꝰ q̃ ad preſens hoc nõ determinat: q; nõ est casus nr̃: q; Joan. ab agere nõ mãdauit hoiem occidi sz vulnerari & nõ punctim sz ceſim: imo plꝰ est phibuit eũ occidi. ¶ Undecima rõ est q̃ & si õ iure inder posſet eandẽ penã irrogare mandãti que esſet irroganda mãdatario. ſ. pena mortis. Tñ iste est casus i quo iudex hz arbitriũ pene minorande qñ delictũ est ex̃ ppositũ delinquẽtis: vt dicit Bto. Bar. & oẽs scribẽtes. l. q̃d ergo. ſ. pena grauior. ff. de his qui no. infa. & ita etiã fuit rõ ꝓfati. d. Francisci in suo cõsilio. ¶ Duodecima rõ et vltia põt allegari: 42 q; in penalibꝰ benignius est interpretãdũ: vt. l. in penalibꝰ. als est. l. faciũ. ſ. fi. ff. de re. iur. & l. hodie. & l. ſi ꝓſes. & l. ſi de interꝓtatiõe. ff. de penis cũ similibꝰ. Et respectu doli: vt vult gl. no. in. d. l. hodie. ¶ Et hec sunt q̃ principaliter adducẽda esſ: mihi visa sunt i hoc pũcto qõnis nr̃i fauorẽ dicti Joãnis ab agere qui mandauit vulnerari et nõ occidi vt pena mortis puniri nõ debeat: iz multa alia adduci potuissent q̃ brevitatis cã omitto. ¶ Sz p alia pte: vz q̃ dict⁹ Joãnes ab agere teneat de homicidio: & q̃ pena mortis debeat cõdẽnari & puniri alie ratiões & iura adduci pñt. ¶ Et primo q̃ causam mortis ꝓbet tenet de homicidio: ac si ipe occidit: q; nihil interest: an q̃s occidat vel mortis cãz ꝓbeat: vt est exẽplũ. l. l. nihil interest. ff. ad legẽ corne. de sica. p hoc. c. de cetero. extra õ
43 homicidio. et. l. dist. ſi q̃s viduã. ¶ †Et idẽ optime ꝓbat illa regula q̃ dicit qui causam dãni dat dãnũ dedisse vr: vt. l. q̃ occidit. ſ. in hac. ff. ad legẽ aq̃l. & not. gl. l. d. c. de cetero. q̃ allegat ad hec multa iura q̃ regula intelligit de causa & occaſiõe prima efficiẽti: vt not. gl. no. l. dist. c. studeat. Sz dictus Jo. ab agere dedit cãm mortis dicti Bartho. del colla occi 44 ſi. q̃ sic ꝓbat: † q; q̃s õr dare causaz mortis pluribꝰ modis: sz inter alios est iste q̃ſ. q̃s homicidiũ fieri precepit: vt. l. distin. ſi quis viduã. & no. gl. in. d. c. de cetero. extra de homicid. & dixi. ſ. in scõo dubio ꝓncipali. ¶ Item q̃ ista cã mortis fuit proxima & ſufficiẽs cã: ꝓz q; dictus Ambrosiꝰ q̃ eũ vulnerando occidit. hoc fecit propter mãdatũ ipsius Joãnis ab agere cuiꝰ erat famulꝰ vt õi inq̃ſitiõe: & sic alias nõ erat facturꝰ. ¶ Et iõ vr q̃ de occiſo ipse Joannes ab agere mandãs teneat pena mortis. ¶ Scõo q; in maleficijs inſpicit euẽtus. l. effectꝰ & nõ voluntas q̃ñ maleficiũ est pfectũ: vt est 45 text. i. l. aut facta. ſ. euẽtꝰ. ff. õ penis. † iz q̃ñ maleficiũ nõ est pfectũ inſpiciat potiꝰ volũtas q̃ exitꝰ: vt est text. in. l. diuꝰ. & ibi hoc not. gl. in scõa expoſitiõe. ff. ad legẽ corne. de sica. vñ cũ ex dicto mandato de vulnerando sit ſequutꝰ effectꝰ scz mortis vr̃ dicendũ q̃ ipse mandans teneat de morte inſpecto euẽtu: vt ibi. ¶ Tertio hoc ꝓbat ex doctrina Bart. 46 in. d. l. diuꝰ. † vbi q̃ũ q̃s deliquit in plus q̃ cogitauit. dat istã doctrinam: aut delictũ q̃ facere ꝓpoſuerat ad hoc tẽdit: et tũc inſpicit delictũ seu euẽtꝰ. allegat l. quoniã multa facinora. C. ad legẽ iul. de vi. & allegat alia iura & cãdẽ doctrinã ponit Saly. in. d. l. q̃ñ. in. iij colũ. in fi. vbi dicit q̃ ſi cogitatũ tẽdit verisimiliter ad finẽ ſecutũ punit fm finẽ: vt ibi. & c. ſi de homi. in. vſ Sz delictũ vulneris q̃ Joãnes ab agere fieri fecit. tendebat ad mortẽ: q; mors ſecuta est. q; ex q̃ nõ fuit i ptãte vulnerãtis vulnerari: ita q̃ nõ mozeret vulneratꝰ & vulnera nõ dãt ad mẽſuram: vt ꝓbat in. d. c. ſi. de homi. in. vj. & dixi. ſ. in. vũ. ratiõe p alia pte: ergo &c. ¶ Quarto probat ex alia doctrina domi. Ant. de butrio quam ponit in c. cognoſcentes. in antepenulti. col. cir 47 ca finẽ. extra õ ꝓſti. † vbi notabiliter di-

ēit ꝙ qñ circa eādē rem vel ꝓsonam in
pl⁹ delinquo q̄ putarim punīr delictuz
ad limites delicti ⁊ nō ad limites inten
tus.allegat.l.vulgaris.§.si q̄s.et.l.cū q̄
nocētē.§.penul.ff.de iniur.Sed dictus
Joannes ab agere:ꝫ deliquerit plus q̄
putauerit:tñ qz deliquit circa eādē ꝓso
nā ꝺz puniri ad limites delicti:et sic de
homicidio ⁊ nō ad limites itēt⁹. ¶ Qui
48 to hoc etiaz ꝓbaī alio mō sic.†vbi est
maī⁹ delictū ibi ꝺz esse maioz pena:vt
est exēplū.et ibi glo.ordi.in verbo scele
rati⁹.xxiiii.q.j.nō afferam⁹ staterom.in
fine. ¶ Et ꝓpterea ꝺz in quo maioz fue
rit culpa maioz exerceaī vidicta.l.disti.
qz tua.⁊ no.gl.ū.in.c.fi.ea que.extra de
sta.mona.Sed mādans magis peccat
quā mādatari⁹ ꝙ patet:qz cām delicti
prebet qñ mādatari⁹ aīr nō erat factu
rus:vt hī in.l.j.§.psuadere.ff.de seruo
corrupto.et i.l.q̄ occidit.§.i hac.ff.ad.l.
aquil. ¶ Itē qz est principalis qui regu
lariter magis punīr:vt.l.qñ multa faci
noza.C.ad.l.iul.de vi. ¶ Itē qz mādans
ipse deliq̄t ⁊ facit aliū q̄ alias non erat
factur⁹.s.mādatariū delinquere:vt no.
gl.in.l.athletas.§.pōpo.in ℣bo seruitu
te.in fine.ff.de his q̄ no.ifa.⁊ gl.fi.añ fi.
in.c.gaudemus.extra de diuortijs.ꝑ vī
ꝙ si in casu nostro mādatari⁹ q̄ occidit 51
Barthol.del colla tenēt de occiso pena
mortis:vt dixi.ꝑ.i ꝓmo dubio ꝓncipali
eodē mō:⁊ multomagis ipse mādās ꝺz
saltē eadez pena puniri cū ēt in statuto
Cincētie sub rubrica de verbis iniurio
sis vulneribꝰ ⁊ feritis puniaī intīm mā
dans inquātū mādatari⁹ ⁊ ēt in pl⁹ ar
bitrio rectoris ⁊ suoꝝ ꝓsulū.facit qō hī
in.l.nō solū.§.si mādati.ff.de iniur.per 52
Bar.⁊ doc.⁊ qō plene hī ꝑ Saly.⁊ doc.
in.l.nō ideo min⁹.C.de accu.Et si dice
reī ista argumētatio procederet qñ Jo.
ab agere mādasset occidi:ꝫ hic nō fe
cit:immo mandauit tīm vulnerari ita ꝙ
nō occideret:ꝑ nō ꝓcedit:qz dico immo
ꝙ ēt hoc ꝺz mādasse vt statim dicetur in
sequēti ar. ¶ Serto hoc ꝓbaī sic.nō est
dubitādū ꝙ si Joānes ab agere mādas
set occidi ⁊ homicidiū ꝓpter illō māda
tū secutū eēt ꝙ de iure cōi debeat pena
mortis puniri mādans:vt no.doct.in.l.
nō ideo minus.C.de accu.⁊ ꝑ Bart.⁊ do
cto.in.ꝺ.l.nō solū.§.si mādati.ff.ꝺ iniur.
cū similib⁹.Sz ego habeo ꝙ i effectu di
ctus Jo.ab agere mādasse vī:ꝙ etiā oc
cidaī Bartholome⁹ q̄ occisus est:ergo
⁊ ipse de homicidio pena mortis tenebī.
49 ¶ †Qō aūt videaī ēt mādasse homici
diū fieri ꝓbaī sic.Ille q̄ aliq̄d mādat vī
mādare oē illud qō est vicinū mādato:
vt est gl.no.in.c.cū in tuētē.in ℣bo po
stulare.eī de purga.cano.⁊ facit ter.cū
glo.in verbo qz vero postulatio.in.c.in
causis.extra de elect.et.l.iā tñ.§.q̄d cā.
versi.finaūt.ff.iudicatū solui.ſz ꝙ mors
sequaī ex vulnere ē vicinū ipsi vulneri.
50 †qz ex quolibet vulnere pōt regulr seq̄
mors:marie si est illatū cū ense seu gla
dio sicut fuit in casu nr̄o.vt hī l.l.j.ff.ad
l.cor.ꝺ sica.⁊ in.c.significasti.ū.extra de
homi. ¶ Et ꝙ mādādo vulnerari:ita ꝙ
nō occidaī.vī ēt mandasse homicidiū si
er vulnere fuit.tenēt exp̄sse Jo.mona.⁊
Jo.an.l.c.fi.de homici.lib.vj.⁊ ita ītelli
gūt illū text.qui dicūt ꝙ mādādo illici
tū mādasse videnī ea q̄ verisimilr cōco
mitari videnī:nec ꝓdest inhibitio quasi
sibīpsi sit ꝙtrarius.l.j.C.de fur.cū simi.
¶ Pro hoc etiā optime facit gl.no.xxū.
q.iiū.innocētes.in verbo clementior.q̄
dicit:†ꝙ si iudex facit aliq̄d ꝙ nō mul
tū differt a mādato:ꝙ nō ꝺz excessisse fi
nes mādati.⁊ ſz dicaī in.c.fin.de homi.
in.vj.ꝙ talis ꝺz excedere fines mādati:
tñ intelligīt respectu effect⁹ qui nō fuit
i ptāte sua:ſz respectu facti nō excessit:
qz vulnerauit sicut sibi mandatū fuit.et
ita ītelligo illū textū. ¶ Septio ad idē
hoc optime ꝓbaī in.l.si q̄s pro eo.ff.mā
dati.vbi ter.dicit notabilr ꝙ tunc for
ma in mādatis est seruāda quoties cer
tū mādatū sit.Sec⁹ qñ est incertū.Sz i
casu nr̄o mādatū respectu facti.s.vulne
ris fuit certū:qz mādatū fuit sibi ꝙ vul
neraret:⁊ ita fecit.⁊ hoc qz erat certū
nō excessit fines mādati.ſz respectu esse
ctus futuri.s.mortis vel nō mortis.hoc
casu datum est incertuz respectu futuri
euentus ex quo nō est in potestate vul
nerātis ita vulnerare ꝙ vulneratus nō
moriaī qz vulnera ⁊ verbera nō possunt
dari ad mēsurā.vt dixi in septimo arg.

p alia parte supra firmato. ¶ Octauo
53 hoc etiã pbat. t Regulariter in maleficijs qñ dubitat an debeat ispici ltẽtio. an vero eueniꝰ tradit talis doctrina qõ vbi ꝓmittẽs delictũ miꝰ voluit delinq̃re t plꝰ deliqt si ꝛisimiliter poterat seq̃ maiꝰ tenet de maiori delicto ꝙ est secutũ et nõ de minori qõ ipse intẽdebat. ¶ Et ista doctrina pbat in.l.qñ multa 56
facinora.C.ad.l.iul.ỹ vi.q̃ lex ꝓcedit nõ solũ si rumor ꝓcedit t est ꝓceptꝰ occasiõe possessiõis: ꝛz ẽt si ẽ inceptꝰ ex alia cã fz Odofredũ t Baldonẽ de fuzaria in suo trac.malefi.in ti.de pluribus t diuersis questiõibꝰ circa maleficia in pe.col.ỹ. fz pone q̃dã multos boles collegit.cũ ỹ fl. seq.vbi allegãt.Ll hec iudicia ff.de seruo corru.vbi auctor belli tenet.punit. ¶ Itẽ pbat dicta doctrina optie l.l.siqs aliqd.§.q̃ aboꝛtionis.vbi ꝺr ꝙ si qs dat poculũ aboꝛtiõis vl amatoꝛiũ t sine dolo t ex hoc mulier aut hõ perierit tenet de occiso ꝛz intẽtio sua nõ fuerit occidẽdi. ¶ Itẽ pbat in.l.pe.fm vnã lecturaz gl.ff.de incẽdio ruina naufragio.t in.l. §.ex incẽdio.t in.l.qui edes.ff.eod.ti. ¶ Itẽ hoc etiã pbat aperti.l.c.fi.de homi.lib.vj.sepe allegato.vbi est casus de ista.q.recte ipm itelligẽdo.ꝛz ꝓbati tres
54 ꝓsulẽtes allegẽt ipm l ꝓtrariũ. ¶ t Nã ibi ꝺr ꝙ si qs mãdat alicui ꝙ aliquẽ verberet.ꝛz expresse phibeat.ne occidat vlatenꝰ vel mẽbro aliquo mutilet.si mãdatarꝰ fines mãdati excedẽs mutilet vel occidat irregularis mãdãs efficit t itelligo vt dixit tex.vbi mãdatũ excedens. scilicet respectu phibitiõis mortis.sed tñ nõ excessit mãdatũ respectu facti q̃ ſz ꝛbetauit sicut dixit.t postea sequit cũ mãdãdo in culpa fuerit t hoc euenire posse debuit cogitare.Et intelligit vt dixi.ſ.in.vj.ar.p hac parte adducto ꝛz
55 Joã.mo.t Joan.an.vbi ꝙ ibi mandãdo illicitũ.vt mãdasse ꝙ ꝛisimiliter cõcomitari poterat.Et iõ ibi ihibitio nihil operat t sibi nõ pdest tanq̃ ꝓtrariũ sibũpsi vt.l.j.C.de fur.t.c.sollicitudinẽ.i fi.extra de appel.cũ simi.t ita ẽt intellexit illũ tex.Bar.in.l.nõ solũ.§.morte.in fiũ.q.j.ptis ꝓncipalis.ibi scõo casu qñ hec ptestatio.ff.de noui oper.nũ.vbi dicit ꝙ si aliqs ꝛz animũ vulnerãdi t non occidẽdi.qz animꝰ nõ ꝓt regulare factũ qz põt esse ꝙ percussio vltra ꝓpositũ excedet.tũc si ptestat ꝙ nõ ꝓtulit animo occidẽdi.nihil operatur p.d.c.fi.Nec ẽ sine dubio bona respõsio q̃ dat.d.Ant. de rosel.in suo scõo ꝙſi.ꝙ l hac cã fecit. dũ dicit ꝙ illud ꝙ dicit Bar.in.d.§.morte.t ꝙ ptestatio nõ releuat qñ fit ꝓ committẽtẽ delictũ: qz ptestatio ipm nõ releuat.sed bene releuat mandantẽ sic ꝓtestãtẽ.qz ostẽdit ꝙ animꝰ eius nõ erat occidẽdi.nec cõtrariũ eiꝰ factũ interuenit sed solũ culpa interuenit qz poterat ꝑmeditari ꝙ ex vulnere moꝛs seq̃ poterat vt dixi qz ista distinctio inter mãdãtẽ t mãdatariũ nõ ꝓcedit.Nã ꝛz Bart. loquat ibi solũ l ꝓmittẽte maleficiũ.tñ qz alle.l.qñ multa facinora.C.ad.l.iul. ỹ vi.t dictũ.c.fi.qõ loquit de ptestatione mãdantis etiã fm illud.c.intelligit. ¶ Et hoc expresse et in terminis tenet.d. Ant.de bu.in.c.cũ.W.Farrariẽsis.post mediũ ver.venio ad fm articulũ qñ ꝓtestatio ꝓcedit et factũ subsequit.et de ꝓstitu.vbi dicit ꝙ si ptestor faciẽdo vim qõ nõ intẽdo occidere.si ex hoc sequat homicidiũ.Si mãdo tibi vt vulneres talẽ.si ex vulnere sequat homicidiũ ꝛz sim ptestatus qõ nõ occides.dicit qõ nõ iuuat ptestatio q̃n teneat ꝺ homicidio.allegat dictã.l.qñ multa.ad.c.fi.vñ ibi expresse tollit illã differẽtiam ꝙ facit do. Antonius de protestatiõe q̃ sit an fiat a ꝓmittẽte ꝺlictũ an a mãdãte.Et ibi do. Ant.de but.aperto oꝛe vt decidere ſstã q.vz qõ dictus Joã.ab agere teneat de homicidio t intelligo ad mortẽ qz si ptestatio nihil iuuat ĝvt ꝙ teneat pẽa mortis. ¶ Nec obst.ꝙ tex.dicat ibi ꝙ mandãs fuit in culpa.quia debuit cogitare mortẽ euenire posse et vt velle qõ ꝛz teneat de homicidio intellige de homicidio culposo t de q̃ qs nõ tenet ad mor-
57 tẽ vt not.Bar.in.l.pe.ff.de adulte.t hñ l l.coꝛne.ff.ad.l.cor.de sic.t dixi.plene supra in tertio argumẽ.p altera parte cõtraria.qz licet dicat qõ fuerit i culpa tamen non negat quin fuerit etiam in dolo.qõ patet quia cum Joã.an.et ibi Jo. mo.intelligant illum tex.vt ſepius dixi

q ibi vī esse mandatū q occidat ꝛ qō protestatio ꝫtia nihil operat vt dixi fm Bar.ꝛ d.Ant.de bu. sequit q pinde est ac si a simplr mādasset eū occidi.quo casu nō est dubiū q ō homicidio pēa mortis teneret. ¶ Preterea si ille ter.in.d.c.fi.de homici.in.vj.velset q solū mādās diceret esse l culpa tñ qr illa culpa tēdit ad casum ꝛ euētū futurū scz mortis seqt q tenet ō homicidio pēa mortis sicut ōz in.l.q̄niā multa facinora.C.ad.l.iul.ō vi. ꝛ in.d.l.si qs aliqd.l.qui aborsiōis.ff.ō penis.Nā ꝫ.l.cor.nō iubeat aliquē puniri ad mortē nisi hoc uerit alm occidendi.vt l.j.ſ.diuꝰ.ff.ad.l.cor.de sic.cū simil.ſ.allegatis. 58 ttñ ex reliqs partib⁹ iuris ciuilis punit q̄q fz effectū seu euentū ēt p pter culpā tm ō vīsimilr tēdit ad illū effectū seu euētū.vt.d.l. q̄niā ꝛ.d.ſ. q aborsiōis.et.d.l.j.ſ.ex incē.ff.de incē.rui.nauf. et p ea q̄ dicta sunt.ſ.et p hoc optime q̄dicā statim in seq.arg. ¶ Nono hec qō p ista parte aperte decidit in terminis p multos doctores.q̄ non possunt aliter intelligi.ꝛ q ita vt dixi intelligunt.d. c.fi.de homici.i.vj.vt.ſ. mādās aliquē vulnerari.et inhibēs q nō occidat.q si mādatarius vul- 59 nerat. et ex eo vulnere moritur vulneratus.q mādans tenetur de homicidio.ſ pena mortis nō dico de homicidio culposo in alia pena minori.

a ¶ De occiso. Adde ad hanc cōclusiōem ꝛ totū ꝓcessum materiā Ang.i consil.xxij. Paul.ō ca. cōsi.ccxl.d. Alex.i ꝓcil. c.vj.in.iij. vol.in.l.ꝛ si amici.ff.de adult.Bal. i.l.nō solū.i ꝓn.ff.ō instur.Bar. et doc.in.l.nō soluꝫ.ſ.si mādato.de iur.can. in.c.j.ō ho. i.vj.Angel. are.i tract. malef. vbi cu.mandatorem.

¶ Et primo hoc tz Albe.de ros.qui fuit magnus practicus in.l.nō ideo minꝰ.C.ō accu.in.ij.col.vbi dicit q si mādaui alicui q vulneraret ſz nō occideret.teneor de occiso? qr debui cogitare.hoc euenire posse.vt.d.c.fin.vbi dō dicit de occiso intelligit pena mortis vt ꝓbat in.l.q occidit.ſ.fi.ff.ad.l.aq̄l. ¶ Secūdo idem tz Ang.in.d.l.nō ideo minꝰ.vbi dicit in casu ꝓdicto q mādās tenet ō homicidio. ꝛ q tenet mādās.vt principalis et ca.l. sicut ꝓstās opem.vbi dō dicit q tenetur vt principalis ꝛ eadē.l.vt ꝓstans opem sequit q ipse vult manifeste q teneat pena mortis sicut cōmittens maleficiū ꝛ nō alia pena mitiori. ¶ Tertio idē et expssius vult ꝛ tz Bald.in.d.l.nō eo minus.C.de accusa.in pe.col.vſi. Itē q̄ro an mādans teneatur si mādatarius ꝛc. vbi cōcludit q aut seruare fines mādati nō est in potestate mādatarū ꝛ l totū tenet mādās.vt mādo tibi q gladio aliquē vulneres ꝛ nō occidas hoc non pōt facere.qr inferre vulnꝰ mortale vel nō mortale nō est in potestate tua.vñ ꝓcedit q isto casu sicut fuit in casu hō mādans tenetur de homicidio.ac si mandasset homicidiū fieri.vt.d.c.fi.ꝛ p consequēs de pena mortis qua ipse teneretur si homicidiū mādasset vt sepiꝰ dictū est.ſ aut seruare fines mandati erat in potestate mandatarij.vt si mādo tibi vt ꝓcutias aliquē extra plateam.tu ꝓcutis in platea certe non teneor qr fuit in ptāte tua seruare fines mādati.ergo si tu excessisti.ego mādās nō teneor.arg. l.diligēter.in ꝓn.ff.manda. ¶ Et idē ad literā sequit ꝛ tenet.d.meus.d.Ang.de are.summus practicus in suo trac.malefi in gl.in vbo sempronius mādatorē.i xvij.q. ¶ Et idē etiā sequit etiā aliꝰ.d. meus.d.Jo.de anna.in.c.sicut dignuꝫ. in.xij.col.extra de homici. ¶ Quarto idē ꝛ clarius tz Bald.in.l.cū mādati.C. man.vbi dicit ad literā qō in delictis etiā transgrediēdo mandatum obligat dñm si ad talē disgressionē pōt ordinari mādatū.verbi gratia dñs mandauit ꝓcuratori vt aliquē vulneraret:ꝛ intulit vulnus mortale.nā tenetur de homicidio.quia cogitare debuit illud euenire

posse.vt.d.c.fi.ō homi.in.vj.sicut si p se ipz vulnerasset nō animo occidēdi qñ instrumētū cū quo percussit erat aptū ad inferendū mortē vt ex de homi.significat.z nō inficit dicere nō putaui qz putare debuerat.Sz si nō erat aptū ad inferēdā mortē.siue p se siue p peritatorē faciat nō est pena homicidii:vt.l.j.§.fz si clauā.ff ad l.cor.de sic. ¶Et idē ad litterā sequit z tz Saly.in.d.l.cū mādati.C. tuan.z.d.Jo.de anna.in.c.sicut dignuz. in.iō.col.ex de ho.q oēs volūt clarissime q dictū.c.fi.de homi.in.vj.nō intelligāt q mādās teneat de homicidio culposo aliqua mitiori pena citra mortez fz pena mortis ex quo dicūt.q tenetur mandās sicut si ipse vulnerasset letaliter cū instrumēto apto ad inferēdā mortē. Et ideo cū dicit Ambro.vulnerauit.d. Bart.del colla.cū vno fachino.q est infirm aptū ad inferendū mortē.vt.l.j.§. fz si clauā.ff.ad.l.cor ō sic.sequit q ipe Joā.ab agere mandās tenet ac si ipse vulnerasset pena mortis.qua teneret si ipe vulnerasset letaliter vt sepissime dictū
60 est.§. ¶ †Decimo z vltimo p hac pte facit.qz lz leuioribꝰ causis proniores ad lenitatē iudices esse debeāt grauioribꝰ tñ penis seueritatē legū subsequi opz.vt dicit text.not.fz quem ita semp obseruaui in iudicādo in causis criminalibꝰ l.l.respiciēdū.in pn.ff de pe.z nō cū iste casus sit ḡuis.tū propt mortē subsecutā.tū ppt tale mandatuz.q ler odio hz qz est mali exēpli.z ol punit q delictū cōmittētis.vt dixi.§.l.v.ar.§.p hac pte deductorū.tū et qz statutū Vincentie hmōi delicta grauiꝰ punit q bñ ds simplr de p se delinqret.vt dixi l dicto ante to arg.Tū denīq qz occisꝰ erat officialis vez pte stabilis.d.piātis Leonici pp
61 tq delictā est grauiꝰ.vt est ter.in.l.oē delictū.§.q cōmittitonē.ff de re mili.cū simi.vt q ista pa q nō ē mitioꝛ sit tenēda l psultēdo z iudicando.Et eā seqr in hac cā oītis cōsultatiōis tanq de iure veriozē z meliozibꝰ rōnibꝰ z pluribꝰ auctoritatibꝰ cōprobatā.z doleo q non sequor opinionē pfatorū trium doctoruz q in hac cōsulnerunt p alio pte in fauo
62 rem ipsius Joan.ab agere.† sicut dolet Jo. glossatoꝛ l.l.deferre.§.papi.ff.de iure fil.q ibi marcellꝰ ꝯdicat opi.papi.q fuit acutissimi ingenū.l.cuz acu.C.de fi
63 deicō.vt refert gl.accur.l.d.§.pap.† Sz ppt auctoritatē vl rōnē alicuiꝰ nō est a vitate recedēdū.Et iō dixit Socrates amicꝰ Plato:magis amica vitas.vt dicit glbc.de ro.l.Labeo ad.fi.j.col.ff.de supellec.leg. ¶Cōcludo igr ex ꝑdictis q.d.Jo.ab agere tenet de hōicidio pena mortis z non alia pena mitioꝛ.Nō obstātibꝰ rōnibꝰ.ꝰ.p ipo Jo.deductis. qz vere nō obstant.vt ex ꝑdictis appareꝛ.Sz ēt in specie rndet. ¶Et ꝓmo ad primā rationē dū ōz q ler coꝛ.q punit morte homicidas.nō hz locū i illo qui nō habuit animū occidēdi.Nā ad hoc dupler dat rnsio. ¶Prima est q in casu nro habuit animū occidēdi tacite ex quo mandauit illud ex quo verisimilr mors poterat euenire,vt dixi.ꝰ.l.vj.z in vlti.arg.p scōa pte. ¶Scōa rnsio est q lz mādans nō habuisset alm occidēdi.
64 † tū qz culpa tēdit ad mortē dz teneri ō morte.vt dixi.ꝰ.l.viū.z.ix.z.x.ar. ¶Ad scōam rōnem dū ōz q in maleficijs inspicit voluntas z nō exitꝰ.vt.l.diuꝰ.ff.de iusti.rndet q hoc nō procedit qñ actꝰ tendit verisimilr ad futurū euētū sicut fuit in casu nro vt ibi itelligit bar.vt dixi.ꝰ.in tū.z.iiij.arg.p scōa pte. ¶Ad tertiā rōnē dū ōz q ad hoc vt ds teneat.l.coꝛ.de sic.de occiso requrit dolꝰ z nō sufficit lata culpa.qua rōne pfistit tota vis pfilio rū pfatorū trium doctorū.Rndet q satis ōz fuisse in dolo q actus vulneris tēdit ad mortē.z er quo vl etiā morte secuta homicidiū mādasse vt dixi fm Jo.mo. z Jo.an.in.d.c.fi.de homici.in.vj. ¶Et er quo ōz q pteritatio nihil pdest.z pinde est ac si simplr mādasset qō nō negat d.c.fi.vt dixi.ꝰ fm Bar.l.§.morte.z Anto.de bu.l.c.cū.m.Ferrarēsis ex de cōsil.vt plene examinatū est.ꝰ.l.viū.ix.z.x. ar.p scōa pte. ¶Tertio ēt si oporteret fateri q ipe mādās esset solꝰ in culpa.dico q lz nō teneret.l.coꝛ.de sic.q ponit solū dolū.tū teneret ex alijs pubꝰ iuris cautelis p.d.l.qñ multa facinoza.z.d.§.q ab extraneis cū ꝰ.l.viū.l.x.z vlt.arg. ¶Ad quartā rōnē dū allegꝰ glo.in.c.j.

cõuersione infideli.ꝛ in.c.si aliqs.eꝰ de
65 homici.q̃ dicũt.† q̃ puniunt homicidia
que venũt ex corde.rñdeꝯ q̃ satis ex
corde dr̃ puenire casu nostro.ex quo il
lud homicidium mãdasse videt vt dixi.
¶Ad quintã rõnem.q̃ allegat ex ter.l.
iũ.§.sz ex senat⁹ consulto.ff.ad.l.cor.de sic.
dic q̃ ibi dabat operã rei licite ad fi.bo
ni.quo casu nõ tenet de morte.Secus si
dedisset operã rei illicite.s. dãdo pocu
lũ aborrionis vel amatorium ꝛ mors in
de sequeret.tũc bene teneret de pena
mortis.vt est text.q̃ ita dr̃ intelligi l.d.l.
si qs aliquid.§.q̃ aborrionis.ff.de pe.ꝛ in
tellizit illa iura glo.ꝛ dñ in.l.j.§.ꝟ actio.
ad fin.ff.si mensor fal.mo. dixe. ¶Nec
est bonus sensus ad. d.§. qui aborrio
nis.quem ponit.d.Ange.de ca.in dicto
suo cõsilio dũ dicit q̃ illa ꝟba ꝛ si dolũ
nõ facĩt referri dñt ad eos q̃ dãt pocu
lũ amatoriũ vt puniãt pena aliq̃ vt ibi.
nõ aũt referũt ad eos q̃ dederũt poculũ
aborrionis.qr illud nõ põt dari nisi cũ do
lo.ꝛ sic vr̃ q̃ in fi.dũ dr̃ q̃ si homo pierit
summo supplicio puniat dz referri ad
cũ q̃ dedit poculũ aborrionis.Nã iste in
tellect⁹ est ꝯ illũ text.q̃ subdit vno ꝓstru
ctu determinat dictos casus.vt pz ibi in
litera.Nec ob.q̃ nõ possit dari poculũ
aborrionis.nisi dolo malo.qr hoc nõ con
66 cedit.†qr posset dari cã libidinis.vt da
tur poculũ amatoriũ anteq̃ part⁹ esset
vinus.Juxta no.p gl.in.l. diu⁹.ff.de va
rĩs ꝛ eꝰordi.cogni.ꝛ ũ.q.v.cõsuluisti.ꝛ
in.c.si aliqs.eꝰ de homici.ꝛ posset ẽt da
ri alia ꝺ cã nõ dolose vt no.in.d.c.si ali
qs. ¶Ad sextã rõnẽ dũ arguit de ꝯctu
bus.ad maleficia.rñdeꝯ q̃ illa ratio p
cederet qñ mãdatũ esset olno certũ an
in ptãte mãdatarij esset illꝺ fuare.secꝰ
si nõ esset l sua ptãte.vt pbat l.d.c.fi.cõ
tumꝛta.l.si qs p eo.ff. mãdati. ¶Ad se
ptimã rõnẽ dũ dr̃ qꝺ si qs excedẽdo mo
deramẽ culpate tutele ꝓmittit homici
diũ.tenet de illo excessu nõ ad mortẽ fa
teor qñ daret operã rei licite puta se ꝺ
fendẽdo.Secꝰ si rei illicite vt l casu no
stro. ¶Ad octauã rõnẽ dũ dixi.q̃nemo
puniri dz corpaliter nec pecuniariter.nisi
modice ex ꝓsumptiõe.ꝟ ista est ꝓsump
tio.vez q̃videat dedisse mãdatũ ẽt de
occidẽdo dico q̃ ista nõ est ꝑ ꝓpte ꝓsum
67 ptio ꝟ fictio.† qr ꝟbũ vr̃ ꝓpte denotat
fictionẽ nõ ꝓsũptionẽ:vt.l.j.§.deiecisse.
ff.ꝺ vi ꝛ vi ar.ꝛ no.gl.l.l.heres qñq̃.ff.ꝺ
acq̃.here.no.Bart.l.l.j.in.ij.col.l fi.ff.de
no.ope.nũ.ꝛ l.in summa.§.pactis.in eñ
pe.col.ff.de pac.ꝛ Bar.in.l.qm̃.ff.de his
q̃ no.infa. ¶Ad nonã rõnẽ q̃ est.d.Frã.
68 vez † qñ est diuersa q̃ltas mãdãtis ꝛ mã
datarij.deterior q̃ltas; q̃ est in ipso mã
datario nõ nocet mãdãti:puta si fuit cõ
tumax vel negauit mãdatari⁹ ꝛ nõ man
dãs.Rñdeꝯ q̃ ꝓcedit i his q̃ erãt i ptã
te mãdatarij.sicut ꝺr̃ l exẽplo suo scz ne
gare ꝛ esse cõtumacẽ.Sz in his q̃ nõ sũt
in ptãte mãdatarij.s.q̃ nõ mors sequat
ex vulnere mãdato.tunc q̃ltas q̃ nocet
mãdatario nocet etiã mãdãti p ꝓdicta.
nec ꝯdicit doctrine Bar.p eã allegata.
¶Ad decimã rõnẽ eiusdẽ.d.Frã.dũ ꝺr̃
q̃ lex corne.loquit in ꝓsona.vñ puniẽs
etiã mãdatariũ deliquẽtẽ nõ vr̃ punire
mandantẽ ẽt cõmitti homicidiũ.Rñdeꝯ
q̃ hoc nõ est vez.ꝛ lz esset verũ q̃ nõ pu
niret.l.cor.de sic.puniret ex aliis legib⁹
puniẽtib⁹ dãtes cãm homicidiũ dolose.
vñ ista rõ nullo mõ obstat. ¶Ad vndeci
69 mã rõnẽ.† q̃ iudex habeat arbitriũ mi
norãdi penã qñ delictũ est extra ꝓpos
tũ p no.in.§.pena grauior.ꝛ in.l.ꝛ si se
uerior.rñdeꝯ q̃ istud delictũ nõ est eꝰ ꝑ
positũ.immo ex ꝓposito morte sequuta
vt sepe dictũ est.Et in casu quo haberet
potestatẽ minorãdi.nõ mihi vr̃ q̃ in hoc
casu ea potestate vti habeat p ea q̃ dixi
s.in viti.argu.secũde partis. ¶Ad duo
decimã ꝛ vltimã rõnẽ q̃ in pena lib⁹ mi
tior ps sit eligẽda.rñdeꝯ q̃ ꝓcedit hoc
in leuioribꝰ criminib⁹:sz in alijs secꝰ si
cut est in casu nostro.vt dixi.l.d.viti.ar.
¶Ex ꝓdictis itaq̃ omnib⁹ i hoc tertio
dubio deductis ꝯcludo q̃.d.Jo.ab age
reteneat ꝺ homicidio pena mortis ꝛ q̃
debeat decapitari.Nisi in ciuitate vicẽ
tie l similib⁹ casib⁹ seruatũ fuisset aliter
70 † qr tũc ꝯsuetudo i ꝑmis tãq̃ lex scꝑta
esset seruãda:vt no.elegãter Bal.l.l.ꝛ si
seueriores.in.iij.col.i prin.C.de his q̃ not.
infa.Et ħ sint dicta saluo meliori iudicio
ꝛ deliberatiõe cuiuscũq̃ alteri⁹.cui me
subijcio iuꝰ.l.claudi⁹.l fi.ff.q̃ po.l pt.ha.

¶Summariũ

Summariū sup cōsi.xxxv.

1 Mandās aliquē vulnerari: & q eū nō occidat: si occiderit: an mādās mortis pena de occiso tenear: an vero alia mitiori pena numeris oīb⁹ sequētib⁹ p totum consi.

2 Lege cornelia de sicarijs tenet nō solū qui homicidiū committit: sed etiaz qui homicidio causam prestitit.

3 Protestatio q non pcutiat animo occidēdi nihil opat i his i qb⁹ volūtas nra factū modificare nō potest. vt in eo qui vulnerandi nō occidēdi aim habeat.

4 Homicidio vero nō punit: qñ excedēdo homicidium committitur.

5 Uerbū penit⁹ idest ex toto interpretat.

6 Occidēs sine moderamine tenet culpate tutele hōicidio: sz nō ō morte puniēd⁹ est.

7 Protestatio que est de facto ꝓtraria p testātem non releuat.

Consilium.xxxv.

IN christi no mine. † Postulato suffragio in hac.q. in qua de hominis vita seu nece agitur profecto est cautius occurrēn. Uisa igit inq sitiōe formata p magnificū & generosū virū do. Franciscū dignissimū potestatē Uincētie ex delegatiōe sibi facta. per spectabilē & generosum virum. d. Capitaneū Uincētie omissa examinatiōe an ista cognitio cū sit meri impij potuerit demādari. de quo in. l. j. ff. de off. ei⁹ cui mā. est iur. & l. j. C. de pci. impe. off. & l. q ties. §. fin. C. vbi senato. vel clarissimi. solā veniā ad oīdēdū que sint partes iudicis. Uidelicet dñi Capitanei Uincentie q dz cōdēnare Jo. de agere de Bononia inquisitū. & cōfessum q mādauerit occisori occisum signare seu vulnerare sed nullo modo occidere. an si ex vulnere sequuta est mors. debeat Joānes de homicidio puniri. Et videtur dicendū q debeat tāq̄ homicida cōdēnari. † Nā. l. cor. de sica. tenet nō solū qui homicidiū committit sed etiaz qui cām homicidio ꝓstit it. l. j. in prin. cōiuncta. l. nihil interest. ff. ad. l. cor. ō sic. nec vī iuuare Jo. ab agere dicta ptestatio q non occideret nec eū releuare. Quoniam iure cōi tenetur de homicidio sequuto etiā occidēdi q aim nō habuit si th mors sequuta est. vt est tex. in. c. fi. de homicidio. lib. vj. qz in huiusmodi delictis nō inspicit animus seu ꝓpositū sz euent⁹. l. eū q innocētē. §. pe. ff. de iniurijs. † Nā in his in qb⁹ volūtas nostra nō pōt modificare factū vt in eo qui hz aim vulnerādi & nō occidendi: tūc ptestatio q nō pcutit alo occidēdi nil operat. l. qñ mīta facinora. C. ad. l. iul. ō vi. & c. fi. lib. vj. Et hoc decidit Bar. exꝓsse in. l. nō solū. §. morte. ff. ō. no. ope. nū. l. iiij. col. ibi circa. iiij. in scō casu. & clari⁹ in. l. diu⁹. ff. ad. l. cor. de sica. Sed ꝓtas est q hz dict⁹ Jo. ab agere re⁹ sit homicidij & de homicidio teneat th nō dz morte puniri. iuseīn cōe punit homicidiū pena mortz q est ex dolo & alo occidēdi cōmissum. Qō vero nō alo occidēdi. hz sit secutū homicidiū pena nō ē mortis: vt. l. j. C. de sic. ꝓūcta. l. j. §. diu⁹. ff. ad. l. cor. ō sic. etiā si fuisset lata culpa commissa prout in casu nr̄o. cū mandādo debuisset Jo. cogitare mortē euenire posse. Quod si nō est premediat⁹ fuit in culpa & nō in dolo. ita dicit tex. in. d. c. fi. de homi. li. vj. Sed culpa etiaz lata penis corpalib⁹ nō equiparat dolo: vt no. in. l. lege. ff. ad. l. cornel. de sica. scribit & no. Bar. in. l. j. ff. si qs testō liber esse iuf. vt no. in. l. i ac. ff. de in litē iuran. † q qñ cōmittit homicidiū excedendo non puniatur qs vt de vero homicidio est tex. l. c. significasti. ū. ō homi. vbi est tex. q si aliqs fecit insultū ꝛ aliquē ꝓsbyterum & ꝓsbyter eū ligone pcusserit insultārē in capite ex quo excessit debitum moderamē tutele secuta morte ipse ꝓsbyter non est penit⁹ ab homicidiō pena imunis. † Notandū est ergo verbū penit⁹ quod interꝓtat ex toto vt est tex. in. c. j. de supplenda negligentia ꝓlato. lib. vj. & ibi per archi. Joā. an. vult ergo ibi tex. qō homicidium cōmissum per viam excessus licet nō sit immune ex toto ab homicidio aliqualiter tñ est qz nō punit vt dolus sed vt culposus ꝓpter excessum. & qō hoc casu nō puniatur pena mortis est text. in. l. si adulteriū. §. imperatores. ff. de adul. & hoc vo

lunt doc.ꝛ hoc est de mẽte Bal.ꝛ scribẽtiũ in.l.j. C.vñ vbi ibi Bal.in.ix.ꝛ x.q.vbi volũt.ꝙ occidẽs sine moderamine inculpate tutelle sit puniẽd⁹ de homicid.ꝫ nõ ad mortẽ. ¶Ex quibus ꝛcludo ꝙ hic Joãnes ab agere non est pena mortis.sed est pena exilij vel alia similiter puniẽd⁹ ad arbitriũ dñi Capitanei.sed nõ corpalit.vt ỹ tex.l.d. ꝙ.imperatores. ¶Nõ ob. ẽria ꝛ primo no.ꝙ Bar.l ꝙ.morte.qꝛ ibi loquit de eo q̃ fecit homicidiũ.qui nõ releuat ꝓpter ꝓfessationẽ. ꝙ qꝛ ꝓfessatio est ẽria facto.q̃ nõ releuat ꝓfessatẽ⁹ vt no. in.c.cũ m.ferrarien. de ẽsti.Sz illud nõ est in mãdãte q̃ solũ est l culpa.qꝛ ỹbuit ꝓmeditari ꝙ hoc ieq̃ poterat.ex quo est in culpa ꝛ nõ in dolo vt ẽ tex.non cauillãdo.in.d.c.h.ỹ homici.in.vj. ¶Itẽ fateor ꝙ ipe punit de homi.qũ spectat euẽt⁹ꝛ nõ anim⁹ ꝫ nõ punit de homi.doloso ꝫ culposo.Et ita dz intelligi illỹ ꝙ scribit bar to.in.d.l.diu⁹.ff.de fica. ¶Ex quib⁹ ꝛcludo ꝙ.d. Joã.tenet de homi.ꝫ nõ de doloso ꝫ culposo.Ex quo infert ꝙ nullo modo est dãnand⁹ ad mortẽ nec pena corpalis sed relegatiõis vel exilij.d. ꝙ.imperatores no.i.l.respicien.ꝙ.ỹliquũt.ff.ỹ penꝫ. ¶Sũmariũ sup ꝛlꝫ.

¶ Maleficiũ ꝛmittẽs vbi man⁹ delinquere volunt.ꝛ plus deliquit:si tñ verisimiliter cogitare potuit ꝙ ex minori ỹlicto quỹ intẽdebat:poterat maius delictũ sequi tenet de maiori delicto:quod secus tum est:ꝛ non de minori.

2 Amator qui amatricẽ impregnauit:si eius amore motus pro futura abortione et poculum dederit si partus vel mater moriatur:de occiso tenebitur.

3 Verberari clericũ si quis iusserit:ꝛ occisus fuerit: tenetur quemadmodum si mandasset occidi.

4 Possessionẽ si q̃s ingressus fuerit:ꝛ facta sibi resistẽtia occisi sunt aliq̃ ex vna vel altera parte tenet talis ingrediens quasi morti occisorũ causam dederit.

5 Mãdauerit si q̃s alicui ꝙ det titio alapã ꝛ vltra eũ nõ offẽdat:si tit⁹ eũ repercutere voluerit ꝛ mãdatari⁹ eũ occiderit an mãdãs dari alapã de occiso teneat?

6 Culpa lata est dertuatio incircũspecte ab ea deligẽtia:quam homines habẽt: qui eiusdẽ professionis ꝛ ẽditiõis sunt.

7 Mãdãs nõ punit ad mortẽ quasi de maleficio doloso ꝫ bñ ỹ maleficio culposo

8 Mandãs famulis dominus decimam percipere de aliquibus campis:si inuenerint resistẽtes:ꝛ venerint ad arma:an si q̃ispiam resistentium interficiatur: mandans teneatur de occiso.

9 Maleficiũs lata culpa dolo equiparat.

10 Mãdãs ꝛ mãdatari⁹ an eadẽ.l.puniãt.

11 Leges que dicũt:ꝙ mandãs ꝛ mandatarius eadẽ pena puniãtur quomodo intelligantur:ꝛ limitentur.

12 Statutũ si dictauerit:ꝙ fur manifestus furca suspendat:mandãs fieri furtum manifestus suspendi non debet.

13 Juder potest minorare penã qñ delictũ est extra delinquentis propositum.

¶Consilium.xxxvj.

In christi noĩe

In casu isto vt in ceteris q̃ ad me deferunt vtar ꝙ possibili breuitate. Et ꝓmo adducã ea fundamẽta q̃ verisimiliter ꝛcludũt ꝙ Joã.ab agere inquisit⁹ debeat puniri vltimo supplicio. Deinde eligẽs ptẽ mitiorẽ ꝛ vt ego arbitror magis iuri cõsonã conabor ostẽdere ꝙ ad mortẽ dãnari nõ possit. Nõ ꝙ putauerim eũ absolui debere ꝫ puniri.puta alio pena

a ¶Protestãtẽ. adde q̃ ipsa protestatio ascrui ẽria removet voluntatem ab actu vt ꝫ not.Bal.in trac.scismatis. xxij.co. Alex.ỹ imo in.l. iurisgẽtiũ.ꝙ.ꝓferre de pac. multa ꝙ Feli.ꝛ nouissimos scribẽtes in.c.cũ W. ferrarien.de ẽsti tu.

mitiori iudicio arbitrio. ¶Assumo itaq; primā partē. Et qō ista satis decisa vī q ea que no.gl.ꝛ doc.Moder.in.l. quoniā multa facinora.C.ad.Liul.ō vi. ꝛ per Bar.in.l.diuus.ff.ad.l.cor.de sic. in illo articulo. Utrū in maleficijs inspiciatur intentio an vero euentus. ¶Datur em̄ talis doctrina q; vbi committēs maleficium minus voluit delinquere ꝛ plꝰ deliquit. si tamē verisimiliter potuit cogitare q; ex minori delicto q; intēdebat poterat maius delictū sequi tenet de maiori delicto q; sequutū est ꝛ nō de minori qō intēdebat. Et ista doctrina p batur ex multis iuribꝰ. primō p text.in l.j.§.ex incēdio.cū ibi no.ff.de incē.rui. nauf. vbi si quis animo incēdendi vnā domū miserit ignē et combuste fuerint plures domus tenet p omnibꝰ domibꝰ cōbustis.ꝛ sic inspicitur euētꝰ ꝛ nō ppositū. ¶Ad idē videt esse casus in.l.si qs aliquid.§.aborrionis.ff.de pen. ¶ vbi si amator qui impgnauerat amatricē motus eius amore dederit ei poculū p futura aborrione si partus vel mater moriatur tenet de occiso. Et sic nō inspicit intētio amatoris sed euētus tristis qui sequutꝰ fuit. ¶Tertio p hac cadē parte vī esse casus in.c.fin.de homi.lib.vj. ¶ vbi si qs iusserit liberari clericū ꝛ occisus fuerit tenet quēadmodū si mādasset occidi qꝛ vōluit cogitare q; illatio liberū aliqñ inferebat mortē. ¶Quarto de hoc videt esse casus in.l.qñ multa facinora.C.ad.l.iul.de vi. ¶ vbi si qs ingressus fuerit possessionē ꝛ facta sibi resistētia occisi sunt aliq; ex vna vī altera parte tenet talio ingrediēs quasi dederit cām morti istorū occisorū.ꝛ tñ nolebat inferre mortē. sed volebat ingredi possessionē. Jura ergo que dicūt qō in maleficijs mens ꝛ propositū distinguūt maleficiū vt in.l.apud labeo.§.si qs virgines.de iniurijs.C.ad.Liul.de sica.l.j. qi maleficiū non committitur sine dolo debent intelligi: sine dolo vero vel presumpto. hoc enim ipso. qō qs sciuit seu scire debuit qō maleficium qō intendebat committere poterat verisimiliꝰ declinare ad maleficium qō est cōmissum credit de vtroq; cogitasse per predicta.

¶Ad qō ēt facit qō vulgariter ōr qō in maleficijs respicit euētꝰ. vt.l.aut facta. in.§.euētꝰ.ff.de pen. ¶Istis vero nō obstātibꝰ q; videt multū vigere. Ego puto dicēdū qō Joā.ab agere qui mandauit Bar.del colla vulnerari seu signari et nullo mō occidi. nullatenꝰ ad mortē posset dānari. Iz mādatarij trāsgressi fines mādati eū occiderint. ¶Nec l ḡtiū me mouēt superiꝰ adducta. nā si illa doctrina qō qs teneat de eo qō potuerit cogitare debere euenire. ita generaliꝰ intelligat. Sequeret istud ꝛ vt si mādādo alicui qō det alapā titio.ꝛ vltra eū non offendat qō si titius voluerit eū repcutere ꝛ mādatariꝰ eū occiderit qō mādās alapā teneat de occiso. Qō mihi vī durissimum ꝛ ab omni eqtate alienū. ꝛ tñ solet dici qō alapa expectat relationez gladij. Unde iste q; mādauit alapaz potuit cogitare q; verisimiliter ex alapa poterat cedes sequi. ¶Itē sequeret q; si qs mandauerit alicui vt accipiat decimā ex pdio alieno sibi nō debitā. q; si in hac acceptiōe ꝛ relevatione possessorū sequuta ē mors q; mādās decimā accepi. ex hoc solo mādato tenebit ō occiso qꝛ debuit cogitare q; hmōi ingressus alieue possessiōis pducit cedē. p.d.Lquoniā multa. Sz plecto vt alias l hoc casu cōsultus dixi nō puto legislatores tā minimi fecisse vitā hoim ꝛ ideo arbitratus sum leges superiꝰ allegatas nō esse ita supine intelligēdas. Sz cū grano salis moderādas. vt infra subūcio. ¶Primo dū dicebat q; si qs incēderit vnā domū tenet de oibꝰ incēsis vltra suā ppositū. Fateor iustū esse qñ omnino iste voluerit incēdere ꝛ incēdiū ꝓmittere merito dānat de delicto fm suū ꝓpositū Iz cōdemnet de incendio plurū domorū: ſ satis est q; cōdēnat solū de delicto incēdij qō voluit cōmittere. Sic ēt esset in homicidio q; si qs volēs vnum occidere et duos occidit tenetur de morte aliorum. l. scientiā. §. qui cū aliter. ff. ad l. aquil. ꝛ. Leum qui. §. j. ꝛ ibi no. ff. de iur. ¶Sed in casu nostro nō est ita qm Joan.ab agere noluit homicidiū committere nec in psonā Bar.del colla nec in psonā alterius. immo expꝛſſe homici

diū fieri ꝓhibuit. Jō si diceremus eū puniri ad mortē pūiret ō homicidio q̄ noluit ꝯmittere ⁊ puniret ō morte cū solū voluerit vulnus inferri. ¶Et simil̄r nō ob. ſm fundamētū. d. l. si q̄s aliq̄d. in. ſ. abortōis. ff. ō penis. recipit em̄ eādē rōnē qm̄ is q̄ dedit poculū abortiōis voluit partū occidē. ⁊ p eo solo veniebat tāq̄ homicida puniēd⁹. vt ibi. Si ergo ꝓpter poculum ⁊ matrē quā diligebat 7 occiderat quā cupiebat saluā eē. ⁊ sic vltra ꝓpositū. Jstud nō est dicere q̄ puniat de delicto q̄ voluit ꝯmittere: ſz est dicere q̄ puniat de delicto ēt plurīū p̄sonarūq̄ cōstituisset: ⁊ istud bene est de iure. vt in. l. scientiā. ſ. q̄ cū al̄r. superi⁹ allegs. ¶Nō obstat tertio tex. l. c. de homi. qm̄ ille tex. nō dicit q̄ ille q̄ mādauerit clericū ꝟberari si clericꝰ occidat ꝺz hōicidia: ſz tex. vult dicere q̄ iste mādās ēt ꝟberari est in dolo: sed respectu mortis secute ipse nō est i dolo ſz in culpa ⁊ intelligo culpa. ſ. lata: cū em̄ oēs intelligerēt q̄ ex vulnere verisimil̄r pōt seq̄ mors si mādās clericū ꝟberari istā circūspectionē nō habuit est in lata culpa p̄ ea q̄ hꝫr in. l. late culpe. ff. de verb. sig. ⁊ p glo. insti. qui. mod. re ℔i. obli. ſ. pen. et 6 per Bar. in. l. q̄ nerua. ff. depos. † q̄ lata culpa est deriuatio incircūspecta ab ea diligēcia quā hꝫt hoies q̄ sunt eiusdē p̄fessiōis ⁊ cōditiōis. Unde ille tex. si recte ꝯsideret vult q̄ ille mādās clericū verberari nō teneat quasi de maleficio doloso: sed quasi de maleficio culposo: quo casu communiter tenetur ſz nō est sic. Inferēda pena mortis. ſz alia mitior p̄. l. ū. ſ. hac actione. ff. vi bon. rap. ⁊. l. respicieñ. ſ. delinquūt. ff. ō penis. ⁊. l. lege cor. ad. l. cor. ō sic. Et ꝫ exp̄sse dixit Bar. in. l. fi. ff. ō adul. ¶Nō obst. vltimo tex. fortior q̄ vī has destruere solutiōes l. l. qm̄ multa. p̄alleg. qm̄ ibi nolebat ꝯmittere maleficiū ſz solū violenꝫ igredi possessionē. ⁊ tñ teneꝫ de maleficio ⁊ cedi bꝰ in illo ingressu ꝯmissio. ¶Ad ℔ego rñdeo p̄mo illa. l. loq̄t i illo q̄ violenꝫ ingrediꝫ. ⁊ q̄ violenꝫ in igrediēdo vidit resistētiā sibi fieri. Et verisimil̄r si voluisset 8 recedere ⁊ se abstinere a violēto ingressu possessiōis alteri⁹ nō fuissent secute cedes aut maleficia pinde cū volnerit suā violētiā ꝯtinuare ⁊ resistētes sibi oppimere ꝙsequēter voluit cedes ⁊ maleficia cōmitti ⁊ ideo credo q̄. i. qm̄ multa. nō p̄cederet in eo q̄ mādasset alteri q̄ deberet igredi possessionē fundi alieni. Nā talis mādās si forte suspicar⁹ fuisset futurā resistētiā id ñ mādasset. ¶Et ꝓpterea alias in tali casu cōsulens respōdi ex ciuitate Feltri † q̄ mādās nō puniat ad mortē q̄ſi de maleficio dolo so ſz bñ fateor eū debere puniri ō maleficio culposo. q̄ debuit cogitari q̄ō similes ingressus violēti vt ꝯmuniter habēt resistētiā ⁊ ide cedes oriūt. Q̄ō si nō cogitauit fuit l lata culpa. Jtaq̄ puniēd⁹ est de maleficio culposo ⁊ nō doloso. vt superi⁹ dictū est ¶Et ita dixi limitādā esse dictā. l. qm̄ mlta. vt cū sit. l. penalis ⁊ odiosa. ⁊ ioq̄t in eo q̄ p̄ seipsuꝫ ingredi tur violēter nō sit extendēda ad eū qui mādauerit ingressum ꝓ iura vulgaria. maxime cū sit diuersa ratio vt. ſ. Nam ipse ingrediens ꝺz in ingressu nō solū committere delictū violētie seu ingressus violēti. Sed etiaꝫ vt predixi videns sibi fieri resistentiam ⁊ continuos illationes violētie videtur velle cōmittere hōicidiū q̄ exinde sequiſ. Et hoc est q̄ voluerit tex. q̄ cōiter no. qui dicit in d. l. ſ. in princ. q̄ multa facinora vno ingressu possessionis cōmittebāt que ratio cessat in eo q̄ mādauerit aliū debere ingredi qui nō vidit aliter resistētiā fieri. nec vidit cedes paratas quas si vidisset nō cōtinuasset violētiaꝫ: ſz solū est in culpa q̄ debuit cogitare hoc posse euenire. ⁊ sic est puniendus solū de maleficio culposo ꝓpter mādatū vbi si p̄sonal̄r interfuisset volētie puniret de maleficio doloso p̄. d. l. qm̄ multa. q̄ sic puto limitādā ⁊ declarādā. ¶Et mox i me hoc verū est i casu nostro vbi mādatū fuit limitatū vt. ſ. dicam ita q̄ ad hōicidiū nullo modo extendebatur alter si. l. Lilia quoniā multa. intelligeret ita generaliter vt sonat p̄ma facies ꝰ sequeretur istud inconueniens in quo alias consului ex Feltro. † Quidam p̄tēdens sibi deberi decimam certoꝝ compoziū q̄ aliꝰ consueuerat percipere

dedit mãdatũ duobus famulis suis vt irent ad accipiẽdũ dictã decimam. si tñ inuenerint aliquos sibi resistẽtes nullo mõ deueniant ad rixã ꝛba vel homicidia. hi famuli accesserũt ꝛ cum paleas onerassent possessor decime isultũ fecit in ipsos famulos. ꝛ facto iter eos ꝙgressus vnus famulorũ occidit dñm decime ꝛ aufugit. Vicarius potestatis memor. l. qñ multa. ff. de leg. fecit capi dñm famulorũ ꝛ eũ volebat facere decapitare. Et veniens ad hanc ciuitatẽ nuncius illius capti reportauit cõsiliũ meũ quo dominus eius a morte liberat⁹ est qñ ly diceret Vicarius ꝙ mãdans ingressum possessiõis indebitũ tenet de cede ex tali ingressu secuta. vt. d. l. qñ multa. cũ talez casum debuerit ꝓuidere. Dixi ꝙ. l. qñ multa. loqr̃ in ingrediẽte nõ in mãdãte ingredi. ¶ Itẽ ꝛ si haberet locũ in mandãte ingredi nõ haberet locũ in eo q̃ cũ preuidisset casum cedis future nõ solũ cedem nõ mãdauit. immo iussit ab omni cede abstinere: ꝛ ꝓptera idẽ dicol casu nostro ꝙ. l. qñ multa. nõ ly locum in Jo. ab agere duab⁹ rationibus. tũ qz ipse nõ interfuit sed mãdauit. tum qz cũ ipse ꝓuiderit casum future cedis. iussit tñ debere ab eo abstineri. ¶ Et p ei⁹ absolutione vltra premissa moueor qñ antedict⁹ Jo. vt dixi solũ est i lata culpa. qz debuit cogitare ꝙ vulnera nõ dant ad mẽsuraz modo ly dicaꝫ. ꝛ ꝙ in maleficijs lata culpa equiparaꝫ dolo. vt l. l. j. §. j. ff. si mes. fal. mo. dixe. ꝛ l. l. j. §. nõ autẽ. ff. si qs testa. lib. esse iust. Tamẽ illa regula nõ ly locũ in delictis ex qb⁹ venit imponenda pena corporalis glo. est multũ notabilis in. l. in actionib⁹. ff. de in litẽ iur. ꝛ tangit etiã gl. in. l. si mora. ff. solu. mat. ꝛ Bar. l. l. ꝙ nerua. ff. de posiri. ¶ Itẽ ꝙ Jo. ab agere nullo mõ possit cõdẽnari ad mortem facit talis ratio ꝙstat ꝙ ipse nõ vulnerauit Bar. ly cõmisit vulnerari. mõ qñ queritꝫ ꝛ vtrũ mandans ꝛ mãdatari⁹ puniãt eadẽ pena ꝛ eadẽ. l. Bart. i. l. in furti. l. §. ope. et l. is q̃ opem. co. tit. dat vnã doctrinã ꝙ si mandans ꝛ mãdatari⁹ habẽt aliquaz qualitatem diuersam. q̃ tñ qualitas surgit ex personis eorum. tunc diuersitas qualitatis inter mãdantẽ ꝛ mãdatariũ nõ proficit mãdati, sed sibi bene nocet. Exẽplũ. extrane⁹ mãdat filio vt interimat patrẽ. certe ipse mãdãs nõ est fili⁹. ꝛ tñ tenebit pena parricidij. sicut filius mãdatarius q̃ patrẽ occidit. ꝛ sic qualitas mãdatarij nocebit mãdãti. Sz ecõtra pone ꝙ mãdans erat fili⁹ q̃ mandauit extraneo vt occidat patrẽ ipsi⁹ mandantis certe ly mandatarius occidens sit extraneus tñ ex quo mandãs fuit fili⁹ tenebit ꝺ parricidio. ꝛ sic diuersitas qualitatis nõ pficiet mandãti qñ ista q̃litas surgit ex ꝓsonis. ¶ Sz qñ mãdãs ꝛ mãdatari⁹ sunt diuerse qualitatis et ipsa diuersitas nõ surgit ex natura personaꝝ sed aliũde. certe diuersitas qualitatis pficiet mandãti ꝛ deterior qualitas q̃ fit in mãdatario sibi mãdatũ nõ nocebit. ¶ Exemplũ qñ mandatarius fuit cõtumax vel negauit ꝛ ꝓpter hoc fuit ꝙdẽnatus duri⁹. nã mãdãs q̃ cõfessus est non puniret eadẽ pena de sica. Bar. sing. in. d. l. is q̃ opẽ. ꝛ in. l. verũ. ff. ad. l. pomp. de parrici. ¶ Wõ ad propositũ Joẽnes ab agere mãdãs fuit intẽtionis ꝙ Bartholome⁹ vel colla nõ occideret. ly. n. mãdatari⁹ eũ occiderit et vere teneaꝫ ꝺ occiso ꝛ de homicidio doloso. tñ istud nõ aggrauat penã Jo. in q̃ est diuersa qualitas ꝓ predicta. Ad idẽ moueor preterea. ꝙz ola iura q̃ dñt ꝙ mandãs ꝛ mãdatari⁹ puniunt eadẽ. l. ꝛ eadẽ pena. l. nõ solũ. §. si mandato. ff. de iniurijs in. l. j. §. deieciſſe. ff. de vi et vi arma. l. c. ꝗrela. ꝺ elec. in. c. sicut dignũ. de homic. in. c. ũ. de here. in. vj. ꝛ. l. c. ffelicis. de pe. eo. lib. debẽt intelligi ꝛ limitari. vt vez dicant qñ. l. loquit realiter. vt qz dicat ex tali delicto imponaꝫ talis pena. tũc em eadẽ pena imponetur mandãti ꝛ mandatario. Sz qñ. l. loquit ꝓsonaliter tũc. l. q̃ loquit de facientẽ non ly locũ in mãdante ꝛ ita dicit Bar. singulariter in. l. is q̃ opẽ. ff. de fur. In contra. l. hec verba. ff. de adul. ¶ ꝛ Si l. l. vl statuto ꝺ fur manifest⁹ furca suspendatur mandãs fieri furtum manifestuz non suspẽdetur quia mãdans non continetur in. l. que de delinquente ꝓsonaliter facit mentionẽ secus si diceret ex

furto nō manifesto rei suspēdāt. Modo ad ppositū. l. cor. de sica. q̄ punit occidē tem hominē. dicit eū q̄ hominē occiderit. Itaq̄ mādans eadē. l. nō videt puniendus. z consequēter nec eadē pena ēt si p ꝑ mādatū sequuta eēt mors. Nō ad ꝓsens nō determino qz nō est casus noster. Joānes enim ab agere nō māda uit hominē occidi sed vulnerari z non puncti sed cesi. Immo qō plꝰ est prohibuit occidi qō maxime in re ista vī esse notādū ad eiꝰ penā mitigandaz vt non puniat eadē. l. z pena qua ipe occisor p iura z rōnes superius allegatas. ¶ Et postremo addo. z q̄ et si de iure cōi iuder posset eandē penā irrogare q̄ esset irrogāda mādatario. s. pena mortis tñ iste est casus in quo iuder hz arbitriū pene minorāde. qñ delictū est extra proꝓsitū delinq̄ētis. Ita dixit gl. Bar. et oēs scribētes in. l. q̄d ergo. §. pena grauior. ff. de his q̄ not. infa. z in. l. z si seuerior. C. et q̄. can. ifa. irroga. ¶ Et vltimo addo q̄ in casu nostro adest z alia cā ex his q̄ p doct. enumerāt. vbi supra ad penā mitigādā qm̄ Joānes ab agere est miles strenuꝰ de quo apud militiā illustrissimi dñi in exercitu habet optima mētio q̄ sit acerrimꝰ in pugna z rei publice vtilis Argumētuz hui⁹ q̄ sit squaldreriꝰ magnifici dñi Antonelli de cozneto. q̄ cū eū alīs suis militibꝰ ꝓtulerit cognouisse dz in eo instissimā cām ꝓlationis ex virtute z animositate ipsiꝰ Joā. puentente. Et ista sola eēt sufficiēs cā. p quā iuder posset i eo penā minorare vt est tex. in. l. nō oēs. §. fi. ff. de re mili. z glo. no. in. d. l. z si seuerior. quam oēs sequūt. ¶ Propter q̄ ola ego Frāciscus de capiti. liste de Padua legū doctor z comes ibidē iura ciuilia legēs ordinarie ꝓfulo p Magnificū dñm Capitaneū Uinecie Joānē ab agere captiuū non debere ad mortē condemnari quasi de maleficio doloso sz minꝰ esse puniēdū eiꝰ arbitrio quasi p culposo maleficio.

¶ Summarium sup cōsilio. xxxvij.

1 Factū illicitum ab euētu potiusq̄ animo mādantis iudicatur.

2 Irregularitatē ad incurrendā mortis euentus inspiciatur: etiam si culpa nos precesserit.

3 Mortis casu ad hoc vt aliqs puniat pena mortis: de iure ciuili vel municipali nō sufficit: q̄ lata culpa precedat. sz dolus z occidēdi animus.

4 Statutū si homicidā ad mortē puniat: iudex vbi dolus nō cōstat sentētiā suaz temperare poterit.

5 Statutoꝝ ꝓhibitis iudeoꝝ morē nō semꝑ inherendū est.

6 Pena statutaria corporalis z si non sit pena mortis: dolū requirit: sz statutū de dolo mentionē nō faciat.

7 Penis in statutarijs nō animꝰ: sz factū inspicitur: qz solus animus nō punitur nisi etiaz effectus sequat: licet de iure communi in grauioribꝰ delictis secus existat.

8 Mandans p homicidiom̄ p vulnere puniri debet.

9 Protestatio qō nihil operetur: quando illicitū factū mandatur: qō ab euētu inspicitur: quomodo intelligatur.

10 Mortis euētus: quātū ad mortis penā imponendam quomodo inspiciatur.

11 Culpa late dolo nō equiparatur: quantū ad mortis penam imponendam.

12 Mādās occidi si de suo dolo appareat: mortis pena tenetur.

13 Mandans an de homicidio teneat: si mandatarius occidendo mādati fines excesserit.

¶ Consilium. xxxvij.

In christi nomine Amē. Uisa inqsitione et cōfessione Jo. ab agere carcerati. Ad id de quo ꝓncipaliter queritur an veniat condēnandus ad mortem omissis superfluis dicendū videtur mihi q̄ nō quia ipse nō occidit Bar. del colla p se. z hoc est clarū. Nec etiaz illū occidisse videt p Janellū eiꝰ famulū qz non mādauit ipsi Janello q̄ eum occideret: vt pz ex inqsitiōe z cōfessiōe ipsiꝰ Jo. ab agere. z sic nō venit cōdēnādus ad mortē tāq̄ homicida vt dixi. ¶ Nec obstat qō mandauit dicto eiꝰ famulo vt vulneraret ipsum Bar. z sic ipse vulnerasse videt vere vel interpretatiue iuxta no. q̄ Bar. l. l. nō solū. §.

si mãdato de iniurijs.ꝛ pe.de anch.l.c. eũ qs.de sen.excõ.in.vj.per qõ vr q veniat cõdẽnandus esse ad mortẽ sicut cõdemnandus esset ad mortẽ si per seipm vulnerasset.ꝛ mors secuta esset ex vulnere.qr nõ est verũ q mãdauit ipsi suo famulo q vulneraret ipm Bar.tali vulnere ex quo posset sequi mors.ſz mãdauit ẽ ꝛiũ q tali vulnere nõ vulneraret. vt pz ex dicta inqsitiõe ꝛ cõfessiõe ipius Jo.ꝛ sic nõ est verũ q ipe Joã.vulnerasse videat tali vulnere letall.qr nõ mandauit hoc vlnꝰ inferri.nec apparet q ipsum ratũ habuerit.Jõ non venit condẽnandus ad mortẽ.¶Nec obstat vlterius qõ cõdemnãdꝰ videat ad mortem qr mandãdo dicto eiꝰ famulo qõ ipsuz a bar.vulneraret mãdauit ei factũ illicitũ.ꝛ qõ regulariter ab euẽtu potiꝰ q ab animo ipsiꝰ mãdantis iudicat p qõ vr q protestatio ꝛ modificatio mãdantis quã fecit q illũ nõ occideret nõ excusat ipm Joã.ꝛ qõ euẽtus mortis secutꝰ inspiciẽdus sit potiꝰ q dicta ptestatio et modificatio mandãdi p id qõ no.Bar.l l.diuꝰ.ff.ad.l.cor.de sica.ꝛ p eundẽ in.l. nõ solũ,ſ.morte.de ope.no.nun.in.ſ.q. ꝓncipli in pe.articulo.d.q.¶Pro quo et vr casus in.c.fi.de homi.li.vj.¶Qr fateor qõ inspiciendꝰ est casus ꝛ euentus mortis ꝛ qõ ille imputãdus est ipsi Joã.quatenꝰ ad penã irregularitatis vtiin.d.c.fi.ꝛ qr ad incurrendũ irregularitatẽ inspicit euẽtus mortis etiã si nõ precedat culpa.sed meritõ potiꝰ inferẽtis.vt in cle.ſ.eo.tit.de homi.ꝛ fateor etiã q euẽtus ꝛ casus mortis imputandus est sibi q̃tũ ad hoc vt p illo veniat ꝛ puniendꝰ aliqua maiori pena q puniẽdus fuisset p vulnere si nõ fuisset mors secuta qr qñ culpa ꝓcedit animũ ꝛ ordinata est ad casum.Quis tenet de casu. l.si vt certo,ſ.interdũ.ff.cõmo.ꝛ.l.si vehẽdã.ſ.ſ.ff.ad.l.rhodiam de iact.mõ in his ꝛ in.c.sicut dignũ.de homic.ꝛ q no. in.d.c.fi.de homi.Sz nõ est sibi imputãdus ipse casus ꝛ euẽtus mortis q̃tũ ad hoc vt p illo puniẽdus sit tanq̃ homicida pena mortis.ꝛ Ad hoc efficit vt ex euentu ꝛ casu mortis quis sit puniẽdꝰ pena mortz ꝺ iure ciuili vr municipali nõ sufficit q ꝓcedat culpa ẽt lata.Sz requirit q ꝓcedat dolꝰ ꝛ animꝰ occidendi. l.in.l.ad.l.cor.de sic.Et ita ẽt determinat expresse Bal.l.l.data opa.C.q accu.nõ pos.in.iiu.colũ. vbi determinat ꝛ q si statutũ puniat homicidam ad mortẽ.Judex dz sententiã tẽperare.ꝛ nõ imponere penã mortis si videret q nõ sit dolꝰ.Iz statutũ de dolo nõ facit mẽtionẽ qr statuta restringunt per rõnes iuris cõmunis[a].l.si serui vestri de noxa.ꝛ voluntas ꝛ ꝓpositũ distingũt maleficiũ.ff.de furtis q iniurie ꝛ affectio tua operi tuo nomẽ imponit.C.de iniurijs si nõ cõuitũ ꝛ in precedẽtibꝰ per vnã col.vt etiã multa bona tendentia ad idẽ ꝛ ad ꝓpositũ. ¶Et ex eius verbis cõfundit error multorum iudicũ asserẽtiũ q in penis statutarijs etiã mortis nõ dz inspici dolus ꝛ animꝰ occidẽdi sz factũ ꝛ euẽtus mortis potius per id q no.in.l.ſ.ſ.diuꝰ ꝛ in.l.si etiã modũ.ff.ad l.cor.de sica.per Bar.ẽt nõ intelligẽtes ꝛbã bar. nec eiꝰ mentẽ credũt.ꝛ q ꝓ homicidio cõmisso etiam sine dolo ꝛ animo occidẽdi imponenda sit pena mortis ex forma statuti cuiꝰ verbis inhe rẽduz sit iudeorũ more. Juxta.no.in.l.nõ dubiũ. C.de legi.Nec considerant scripturã dicẽtẽ litera occidit spirꝰ autẽ viuificat:nec ẽt ꝓsiderãt incõueniens q sequeret ita intelligẽdo qr seq̃ret

a ¶Jurie cõmunis. Adde pau. de ca.in cõ sil.ciij. inci. Nõ est dubiũ.ꝛ in cõsil.cxciij.incipi.Jn causa carcerato ꝛ rũ.bal.in.l. cũ a matre ad fin.C.de rei vendi. Barto.do. Alex.ꝛ doc. in.l.fin.ſ.in cõputatiõe. C.ꝺ iure deli.xi.Lquicquid astringẽde.de ſr. obli.

q̃ p homicidio cõmisso etiã culpa lenissima. Quinimo ẽt eo casu esset imponẽda pena mortis ꝯ no. p bar. in. d. l. data tã añ verba predicta q̃ post vnã col. et p Bar. ẽt in. l. j. §. j. si qs test. lib. esse iust. vbi vult. t q̃ pena statutaria corpalis z si nõ sit pena mortis requiratdolũ. Iz statutũ de dolo nõ facit mẽtionẽ z q̃ non sufficit lata culpa. ¶ Nec ob. q̃ idem Bar. no. l. §. diu⁹. z l. l. fi. qz Bar. ibi vult dicere t q̃ in penis statutarijs nõ inspicit animꝰ Iz factũ q̃tũ ad hoc: qz solus animꝰ nõ punit nisi sequat etiã effectꝰ Iz de iure cõi sec⁹. sit in grauioribꝰ delictis. l. si qs cũ telo. C. ad. l. cor. de sic. z. l. si qs nõ dicã raperẽ. de epis. z cle. Non añ est intẽtio Bar. velle dicere q̃ nõ inspiciat dolꝰ z alius occidẽdi q̃tũ ad hoc vt factũ sine alio z dolo puniatur pena mortis qz sibũpsi Iriet in eo q̃ ôt in. d. l. j. §. j. si qs testõ liber esse iust. vbi vult q̃ factũ nõ puniat pena mortis nisi interueniat dolꝰ z animꝰ occidẽdi. ¶ Cũ ergo i casu nr̃o nõ interuenerit dolꝰ z alius occidẽdi. qz Jo. expresse iniũxit ipi Janello etus famulo q̃ Bar. nõ occideret dicẽdũ z cõsulẽdũ est vt dixi q̃ casus z euẽtus mortis subsequutꝰ ex vulnere illato p ipm Janellũ nõ est imputandus ipsi Jo. q̃tũ ad hoc vt p illo puniendus sit pena mortis. qz nõ habuit alm occidẽdi. vt ꝓstat ex inhibitiõe quã fecit nec eiꝰ culpa quã cõmisit in mandãdo hoc factũ illicitũ vulnerandi sufficit ad puniẽdum ipm pena mortis. Iz fuerit lata culpa. ¶ Ẽ fm p̃dicta sane dz intelligi q̃ no. Bar. in. d. l. diu⁹. ff. ad. l. cor. de sic. vbi vult. t q̃ inspiciat euentꝰ mortis. qz verũ est q̃ inspicit q̃tũ ad hoc vt puniatur p homicidio z nõ p vulnere vñ non vt p ipso homicidio puniat pena mortis sicut puniret si fuisset l dolo z habuisset animũ occidẽdi sz vt puniat mitiori pena grauiori tamẽ si non fuisset mors sequuta. ¶ Nec a dicta grauiori pena venit puniẽdꝰ p morte subsecuta excusat ipm modificatio mãdati z ptestatio quã fecit famulo q̃ nõ occideret. et ita sane dz etiã intelligi q̃ no. bar. l. §. mortẽ. j. q. pncipali. in pen. articulo. vult id qđ dixit q̃ mãdat factũ illicitũ q̃ depẽdet potiꝰ ab euẽtu q̃ ab alo ptestatio nihil operat z allegat. d. c. fi. de homi. lib. vj. Nã verũ ẽ q̃ nihil operet ad euitandã penã irregularitatis z ita loquit d. c. fi. Nec etiã operat ad euitandã penã que ꝓpter euentũ mortis imponẽda ẽ maior q̃ si mors nõ euenisset. Ad euitandã añt penã mortis ptestatio bene operat. qz p illã apparet, q̃ in eo nõ fuit dolus z alius occidẽdi p no. p bal. in. d. l. data. C. de accus. Et Bãdin⁹ antiquus z solẽnis practic⁹ ita expresse determinat in suo ope maleũ. in materia ô homicidijs. rubr. xiij. vel. xliij. ¶ Nec ob. p̃dictis. l. si q̃d aliꝰ. §. q̃ abortiões. ff. de penis. vbi ꝓbatur. t q̃ euẽtus mortis inspicit etiã q̃tũ ad imponendã penaz mortis Iz nõ precesserit dolꝰ z alius occidẽdi. Iz p̃cesserit solũ culpa qz tex. ibi dũ ôt. Et si dolũ nõ faciũt referriz ad eos qui dant poculũ amatoriũ vt puniatur pena de qua ibi Iz nõ dederit dolo z alo occidẽdi sed explẽde libidinis causa. vt dicit tex. l. c. si qs nõ cã. de homi. nõ añt referr ad eos q̃ dederũt poculũ aboritionis cã: qz tales non possunt illud dare nisi dolo z alo occidẽdi saltẽ fetũ qui ẽ in vtero ex quo dant aborsionis cã. Jõ tex. ibi dum subdit q̃ si eo poculo perierit mulier. aut homo. l. nondũ natꝰ qui erat l vtero summo supplicio dz affici. Intelligi dz de eo q̃ dederit poculũ aboritiõis cã, qz talis habuit animũ occidẽdi holem q̃ erat in vtero. Ideo punit pena vltimi supplicij si mulierez occiderit Iz nõ habuit animũ illã occidẽdi. Nõ añt ibi dz intelligi de eo qui dedit poculuz amatoriũ. qz talis nõ habuit animũ occidẽdi mulierẽ nec holem qui erat l vtero mulieris. iõ nõ punit vltimo supplicio ꝓpter euentum mortis. Iz fuerit in culpa dandi ipm poculũ amatoriũ. z Iz ẽt talis lata culpa. t qz lata culpa nõ eq̃parat dolo q̃tum ad imponẽdũ penaz mortis ex. l. cor. de sic. d. l. in. l. ad. l. cor. de sica. z iste est verꝰ intellectꝰ illiꝰ tex. aliter ꝯdiceret. d. l. in. l. z alius iurisꝰ q̃ dñt q̃ culpa ẽt lata nõ eq̃parat dolo in criminalibꝰ. z ꝑtim qñ agit de imponẽda pena mortis z ꝯdiceret etiam cõis inscribentiũ q̃ est q̃ qñ homicidiũ cõ

mittit sine dolo ꝛ alo occidēdi mitt⁹ agi
tur cū cōmittēte ꝙ si ꝛmitteret ipm do
lo. ¶ Nec ob. hdictis qō no. Bar. l. i. nō
12 ideo min⁹. C. de accu. in vlt. col. ꝛ vbi firmauit qōnez nram de eo qui mādat ali
quā vulnerari ꝛ phibuit ne occideret 1
mandatari⁹ aūt occidit. an mandās te
neat ō homicidio. ꝛ rīdit ꝙ sic. ꝛ subdit 2
ꝙ tenet ac si mādasset occidi p. c. fi. de
homi. lib. vj. Nā inctum Bal. dicit ꝙ te 3
net de homi. Bal. bene dicit qz nō tene
tur de simplici vulnere sed de homici 4
dio vt dixi. Sz dū postea subdit ꝙ tenet
ō homicidio ac si mādasset occidi Bal. 5
nō bene ōt. Nā si mādasset occidi appa
reret de suo dolo. ideo puniret ꝑ homi
cidio pena mortis. ¶ Sz si mādauerit
vulnerari cū phibitiōe ꝙ nō occidat ecō
uerso apparet ꝙ nō est in dolo. Jō lz te
neat de homicidio: nō tn tenet ac si mā
dasset occidi. Sz tenet mitiori ꝑ supra
dicta. ¶ Nec ob. c. fi. de homi. lib. vj. qō
allegat qz tex. ille vult qō teneat ꝑ ho
micidio ac si mādasset occidi ꝗtū ad pe
nā irregularitatis, nō aūt vult ꝙ teneat
ac si mādasset occidi ꝗtū ad penā mor
tis. Immo vult cōtrariū dū dicit ꝙ mā
dando fuit in culpa. Et sic vult ꝙ nō te
neat pena mortis. qz illa nō imponit ꝑ
homicidio culposo: sed ꝑ doloso. ¶ Et
hec est veritas ꝫz ꝙ etiā dz intelligi qō
no. idē Bal. in. l. cū mandati. C. mādati. 1
13 vbi formal etiam questionē nostraz ꝫ et
vult qō mandans teneatur de homici
dio si mandatarius fines mādati excel
serit occidēdo. lz mandās hoc inhibue
rit. Et idez videt ibi tenere Ange. quia
verū est ꝙ tenet de homi. sed non tenet
pena mortis ꝫz mitiori per supradicta.
¶ Ego Ang. de castro vtriusq; iuris do
ctor. ꝛ filiꝰ. q. dñi Pau. de ca. ordinarie
legēs iura canonica ꝛ studio paduano
dico ꝛ cōsulo iuris esse ꝓut supra scri
ptum est. ꝛ ad finē manu ꝓpria me sub
scripsi ꝛ sigillaui die. xiij. Maij. Mcccc
lix. ¶ Nec obstat etiā supradicte cōclu
sioni. l. qstiō multa facinora. qz ibi vulne
rans vel habuisse presumit animum oc
cidendi ex genere armorum cum quib⁹
percussit. Lic. §. diu⁹ ad. l. corne. de sica.
qō non fuit in proposito in mandante.
de cui⁹ animo certū est ꝙ noluit occide
re ꝑ se vel per Janellū. In certis enim
ꝛ non certis locus est coniecture. l. con
tinuus. §. cum ita. de verb. ob.

¶ Summarium super consl. xxxviij.

Homicidium lingua tribus modis committitur.
Delictis euentus ꝛ non animus inspi
citur.
Pena legis cornelie de sica. doloso ho
micide tantum irrogatur.
Pena exilij vel simili mandās puniri de
bet: si citra mortem mandauerit.
Homicida omnis reus mortis non est:
sed ille tantum: qui dolo facit.

¶ Consilium. xxxviij.

IH christi no
mine amē. Postulato suffra
gio Magnifice ꝛ generose
vir. d. Franci. Michael ma
ior hono. Scitis ꝙ ego sum ita vobis fa
miliaritate ꝛ amicitia cōiunctus ꝙ er
go nō rescribēre vobis aliqua cōtra ve
ritatem. Ego scripsi et consului pridie
absq; vllo pretio an ille qui mandauit
famulis suis vt vulneraret aliquē sed
nō occideret. an si mādatarij excedētes
mandatū vulnerando occiderūt. an ta
lis mandās videat dign⁹ pena mortis.
Et multi qui nō intelligerent bene men
tē iuris diceret ꝙ sic. ꝙz homicidiū cō
mittit lingua trib⁹ modis. Nā mandan
do fieri homicidiū homicida est. de pe
nitentijs dist. j. c. homicidiorum. ¶ Nec
obstare videt si ōr ipse mandauit vul
nera inferre ꝛ nō mortē. hoc nō vt ipm
eleuare. qz in illis q̄ nō sunt in potesta
te nostra. vt ꝙ vulnus non inferat mor
tem. cū etiā leue vuln⁹ possit esse morta
le. tūc talis protestatio nō iuuat protes
statē: vt est tex. i. c. fi. de homi. lib. vj. vbi
vt esse casus ꝙ de homi. puniat. ꝛ vt de
terminare Bar. in. l. nō solū. §. morte. ff.
de ope. no. nun. ibi circa. iij. in versic. ō.
casu. hoc idē vt firmare Bal. in. l. nō ō
minus. C. de accu. circa fi. in vlti. col. di
cēs ꝙ hoc casu tenet de homicidio. Al
legat tex. in. d. c. fi. ¶ Hoc idem videtur
determinare Bar. in. l. diu⁹. ff. ad. l. cor.
de sic. ibi. §. quero ibi q̄d si deliquit ꝑ

circa pſonã dicẽs † q̃ in his inſpicitur
cuẽt⁹ ⁊ nõ anim⁹. Lenim qui nocẽ. §. pe
nul. ff. de iniu. Et p dictis iſtoꝝ doc. vi
rex apert⁹ in. c. homicidiũ. de peni. dist.
j. ibi paritẽ penã ibi homicide pariter
eſſe demõſtrant. Ez p̃fatis non obſtañ.
veritas eſt q̃ iſte mandãs predicto mõ
vulnera inferri. p mãdatarios ſz nõ oc
cidi. nõ eſt dign⁹ pena mortis ſeu vlti
mi ſupplicij. tex. eſt nõ cauillando cum
in. d. c. fi. de homi. lib. vj. q̃ tex. dicit q̃ ta
lis mandãs eſt in culpa ergo nõ in do
lo. ¶ Et ideo eſt aduertẽdũ q̃ ſz cõmit
tẽs homicidiũ qualibet nigligẽtia ho
micida ſit vt eſt tex. ⁊ gl. ff. q. v. c. ꝓſului
ſti. Cũ nomẽ homicidij ſit nomen gene
rale. vt. j. dicã. Tñ nõ oẽ hõicidiũ pari 4
li pena. ſeu tẽporali ſeu ſeculari plecti
tur. Nã vt ibi dixit gl. ſi ille qui occidit
hoiem nõ habuit animũ occidẽdi tunc
nõ tenet pẽa. l. j. ff. de ſic. l. j. §. diu⁹. ff. ad
l. cor. de ſic. †irrogat tñ doloſo homici 5
de. ſz qñ eſt in culpa etiã lata nõ punit
pena mortis ſicut regulr punit ois ho
micida doloſ⁹ q̃ punit pena vltimi ſup
plicij p̃terq̃ honeſtiores viri ⁊ in digni
tate poſiti q̃ deportant ⁊ eorũ bona pu
blicant. vt. l. q̃ ea. ff. ad. l. cor. de ſic. ſz qñ
nõ eſt i dolo ſz in culpa etiã lata nõ pu
nit morte. vt eſt tex. l. in. l. ff. ad. l. cor. de
ſic. ⁊ ibi Bar. qr lata culpa in penis cor
poralib⁹ nõ equiparat dolo: vt no. doc.
⁊ ibi Bar. l. l. j. ff. ſi quis teſt. lib. eſſe iuſ.
Ex q̃b⁹ cõcludo q̃ cũ talis mãdans ſit
vt dictũ eſt ſolũ in culpa ⁊ nõ i dolo nõ
oz puniri pena mortis: ſz pena exilij vl
alia ſimili. vt. l. ſi adulterij cũ inceſtu.
§. iperatores. ff. de adul. ¶ Nõ obſtant
ẽ. qr fateor q̃ iſte etiam ſic mãdans eſt
homicida. qr homicidij nomẽ eſt gñale
cõprehẽdens oẽm illicitũ mortũ ẽ pri
mum. vt in. c. homi. de pe. di. j. ⁊ pariti
pena punit ſicut mãdãs. ſ. pena irregu
laritatis. Et ſic intelligit dictũ. c. fi. de
ho. lib. vj. ⁊ de hoc etiã eſt tex. in. c. hõi
cidiorũ cũ gl. de pe. di. j. vbi tex. dicit q̃ 2
pariter eſt homicida odio habens fra 3
trem vel lingua interficiens aut ferro
actualiter mortẽ inferẽs ⁊ paritẽ penã 4
habent. vt dixit ibi tex. ſz glo. ⁊ archi. ⁊ 5
doc. intelligũt iſtũ ſane. vt in hoc ſit pa
ritas pene: qr q̃libet iſtorũ deũ amittit
⁊ incurrit penã eternaz. Et ita dicit ibi
gl. in ẽbo paritẽ. j. ſimilẽ quãtũ ad deũ
alias pena ſubaudi tẽporalis imponit
interfectori grauior. vt dicit ibi gl. i ver
bo paritẽ. j. ſimilẽ ẽtũ ad deuz: ita ſẽtit
gl. ⁊ q̃libet eſt irregularis vt. d. c. fi. ⁊ p
teſtatio nõ releuaret occidentẽ ſi prote
ſtaret q̃ vulneraret alio nõ occidẽdi: qr
pteſtatio eſt ẽria facto. ⁊ ita intelligit
dictũ Bar. in. §. morte. arg. cũ. W. ferra
rien. de cõſti. ſz bñ releuat mandãtẽ ſic
pteſtantẽ. qr oſtendit q̃ anim⁹ ei⁹ non
erat occidẽdi nec ẽriũ ei⁹ factum intue
nit ſz fuit i culpa: qr poterat ꝑmeditari
q̃ ex vulnere mors ſequeret vel ſeq̃ poſ
ſet. ar. c. fi. de homi. lib. vj. ¶ † Ex quis
bus ꝛcludo deo teſte ⁊ ſm verã ⁊ rectã
cõſcientiã q̃ iſte q̃ ſic mandauit non oz
puniri pena mortis ſeu vltimi ſupplij
cij: ſz oz in pena exilij vl alia ſimili pe
na plecti: vt. d. l. ſi adulterij cũ inceſtu.
§. imperatores. † vbi ꝑbat q̃ nõ ois ho
micida eſt re⁹ mortis ſed tñ qui facit
vt. d. l. j. §. diu⁹. ff. de ſica.

¶ Summariũ ſup conſilio. xxxix.

☞ Cõſiliarij ciuitatũ nr̃i tpis: maxi
me in criminalib⁹ an decurionũ ꝓuile
gijs gaudeãt: ⁊ an ꝓſtitutio de pace te
nẽda locũ habeat in officiali fiſci pecu
nias vl rei publice ſubtrahẽte: et qua
ẽt pena talis pecunias ſubtrahẽs mul
tet: ⁊ an denũciatio duoꝝ cõſociorꝝ in
officio ſit ſufficiẽs indiciũ ad torturã: ⁊
an inquiſit⁹ de vno crimine: indicijs ꝑ
cedẽtibus: de alijs interrogari ⁊ torq̃ri
poſſit: ⁊ an valeat ꝓſuetudo: q̃ fama⁹
in loco tormẽtorũ interrogari valeat ⁊
an valeat cõfeſſio iã facta: vt ex ea poſ
ſit quiſpiã ad mortẽ cõdẽnari: ⁊ an offi
cialis: q̃ fiſci pecunias aufert animo re
petendi: puniri poſſit: ⁊ qua pena: et an
quis ſine accuſatiõe vel inquiſitiõe ad
mortẽ cõdẽnari valeat: numeris ollus
ſequentibus ꝑ totum conſilium.

Conſularis an decurio dici debeat.

Conſiliarij an decurionum loco hodie
habeantur.

Cõſiliarij ciuitatũ decuriones dicunt.

Cõſiliarij ciuitatũ ꝓuilegijs decurionũ
gaudẽt: de q̃b⁹ in toto titulo ff. decurio

6 Decuriões ẽt finito offō ob dignitatis precedẽtis reuerẽtiã tozqri nō possunt.
7 Decurionum filij torqueri nō possunt.
8 Filij naturales tãtum curie decurionũ traditi legitimantur.
9 Decurionibus pauperibus subsidiũ de publico alimenta decerni debent.
10 Patron⁹ ecclesie si inops efficiatur:ab ea alimenta percipere debet.
11 Donatarius donantem factum inopẽ alere tenetur.
12 Decuriones capite puniri non debent.
13 Decuriões furce subijci nō possũt:nec viui comburi:nec in metallum dãnari.
14 Milites de cõsuetudine hodie nō suspẽdãtur etiam ex delicto:ex quo ipse plebeius suspenderetur.
15 Consuetudo pro lege obseruatur.
16 Decurio florentie torqueri nō potest.
17 Consiliarij nostri temporis de cõsuetudine in criminalibus decurionum priuilegijs gaudent.
18 Glossarũ testimonij sufficit:etiam si cõsuetudo aliqua scripta nō reperiatur.
19 Cõsuetudle vni⁹ doctoris dicto stãdũ ẽ.
20 Decuriões ꝛ psone in dignitate cõstitute ex consuetudine in Italia nō suspenduntur:sed decapitantur.
21 Nobilis q̃libet in frãcia ex delicto furcha suspenditur:nec illa mors ignominiosa dicitur.
22 Priuilegia decurionum plebeiorũ an hodie seruari debeant.
23 Pena corporali minus nobilis ꝙ ignobilis punitur.
24 Pena nō tarata a lege:ꝛ non vniformi magis punit nobilis ꝙ ignobilis.
25 Regula:ꝙ magis puniat ignobilis ł pena corporali ꝙ nobilis:quo intelligat.
26 Delictis militarib⁹ magis punit milites:q̃ est ł maiori gradu ꝙ plebeius vel ali⁹:q̃ in minori gradu cõstitut⁹ fuerit.
27 Vasallus si contra iuramentũ prestitũ venerit:ipsum feudum amittit.
28 Anciani alicui⁹ ciuitatis si iurauerint: se tenere aliquã credẽtiã:et eorũ aliqs in cõmunitatis damnũ eã: reuelauerit: ab officio remoueri debet.
29 Pena falsi tenẽtur sue ciuitatis cõsilia reuelãtes:ꝛ priuata ministeria sui potestatis vel presidis detegentes.
30 Vult qui vnũ:velle videtur omnia:per que ad illud peruenitur.
31 Cõfert q̃ aliqd in vnũ:q̃ ad illud inhabilis esset:nisi cum eo dispensetur:tecta te cum eo dispensasse videtur.
32 Persona vilis esse dicit⁹ qui graue secretum committit.
33 Constitutione de pace tenẽda an quis propter paruum furtum suspẽdi possit.
34 Furtum cõmittens de pecunia rei publice an acri⁹ ꝙ p furto puniri debeat.
35 Pecuniã ciuitatis romane subtrahens lege iulia peculatus tenetur.
36 Furtum pluries si quispiã cõmiserit:ei⁹ delictũ magis aggrauatur:et ideo grauius puniri debet.
37 Delicta plura cum simul cõcurrũt:delinquens magis puniri debet.
38 Judex an ad officialiũ relationẽ sine solennitate pcedere possit:ꝛ illis officialibus credere.
39 Indiciũ vnũ ad pbãdũ ł duo testes regulariter req̃rãtur th q̃ testis de ipso maleficio testificat:nõ aũt de indicijs: tunc vnicus testis sufficit ad faciẽdum sufficiens indicium ad torturam.
40 Testis vn⁹ q̃ ꝺ ꝓpitate facti p sensũ corporeũ ꝺponit:facit Idiciũ:imo pluſq̃ semiplenã pbationẽ:sec⁹ si nō deponat ꝺ facti veritate sed de aliquo indicio.
41 Denũciatio aliqua facta per duos officiales cõsocios si sine iuramento facta fuerit:an probet ꝛ sufficiat ad imponẽdam torturam denunciato.
42 Diffamatio de aliquo crimine an p:opter bonam famam tollatur.
43 Fama bona in genere licet nõ tollat p diffamationẽ ꝺ aliquo speciali crimine tamẽ si fama specialis exterioribus circunstantijs iuuetur:sec⁹ esset.
44 Accusat⁹ fit si q̃spiã de furto se indicijs ꝓcedentibus torqueat:ꝛ se id furtũ fecisse cõfiteat:nliquid vlterius pcedi ꝛ interrogari:aut torqueri debeat:vt de alijs furtis dicat:ꝛ cõfiteat:si qua fecerit:ad que nulla indicia existunt.
45 Consuetudo an valeat:ꝙ aliqs in loco tormẽtoꝝ ꝛ in aspectu instrumentorũ ad torturã plenẽtiũ interrogandus sit.
46 Metus vbicũq; fuerit:ibi de iure naturali actus non valet.

47 Vox ꝓtoris:que dicit:ꝙ metus causa factum est:ratum nō habeo:est vox dei per hominem prolata.
48 Consuetudo que ad malum prona est: non valet:quia est cōtra esse consuetudinis.
49 Cōsuetudo indiscreta si esset:ꝙ oi mer⁹ catorū scripture crederet.non valeret.
50 Veritatem ad eruendam tormēta ꝛ cor pōris dolorem accipere debemus.
51 Confessio facta in loco torture:vt ꝺs ea ad penam corporalem puniri possit an de consuetudine valeat.
52 Perseverare an quis dicat:quādo extra tormentorum loca perseverat.
53 Jus naturale limitari potest:licet nō in totum tolli.
54 Cōfessus in tormentis incontinenti ad tribunal duci nō debet:qua licet tūc cōfiteatur:tamen tormentorum metu adhuc confiteri intelligitur.
55 Confessio in carcerē facta an ꝛ quomodo valeat.
56 Fideiussor in causa criminali:vbi pena mortis imponi debet licet accedere nō debeat:secus tamen de cōsuetudine.
57 Cōsuetudo tenaciter obseruata iustitie vim habet.
58 Cōsuetudo facit licitum quod alias illicitum esset.
59 Consuetudo dat iurisditionem meram: mixtam ꝛ imperiosam:altam ꝛ bassam: prout disponit.
60 Consuetudo generalis excusat.
61 Furto an quispiam excusetur:si aliq̄d furto rapuerit animo reponendi.
62 Exactores publice collatiōis seu solutiōis a ꝓncipalib⁹ facte debēt pecuniā exactā thesaurario ꝓsignare:in vtilitatē ꝛ causam publicam cōuertēdam.
63 Clam facit qui male agit:ꝛ ꝓtra claz faciētē mal⁹ alius ꝛ mala fides ꝓsumit ac magis punitur delinquēs clā ꝙ palā.
64 Probatio ꝫ ꝓfessis i tormētis:vt tormētorū metu extorta:nō tñ ad finē et effectū facta vt reus moriat:an valeat.
65 Morti an quispiam sine accusatiōe vel inquisitione condemnari possit.
66 Inquisitio vel accusatio ꝓtra cōfessum crimen in tormentis formari debet.
67 Cōsuetudo extra tu alemania ꝛ germania:ꝙ ꝫ fures ꝛ delinquētes inq̄sitio nō formet:nec accusatio:sed ꝓfessiōe habita fures suspenduntur.

¶ Consilium.rrrix.

In christi noīe amen. Lucius ciuis cōsiliarius .N. ciuitatis.ꝓstitus officialis fiscalis eiusdē ciuitatis cū alijs duob⁹ in eodē officio erectis dūtaxat oī anno iurauit qō de pecunijs cōmunib⁹ vel fisci nil mutādo donādo aut quouis alienatiōis titulo sibūpsi aut cuiq̄ alteri assignaret.Currēte .vo menſe Junio ꝗdā die eiusdē ꝓpositis hincinde saccu lis clausisq̄ alijs pecunijq̄ reseruādis i camera fiscali.Jdē lucius cū alijs sibi i eodē offō ꝓdeputatis cameram ipsam fiscalē egredi domūq̄ redire statuit:sed nōdū ipso egresso.aliq̄t florenis ex manica ei⁹ ceciderūt ex q̄ terrenk oēs pūtes. adsunt nāq̄ vltra predictos tres ꝛ alij duo scriptores q̄ negocia camere fiscalis q̄ i pcipiēdo exponēdoq̄ ꝓsistūt ēt ad cameram iurati cōscribāt.Expauescit lucius:q̄d trepid⁹ dicat incert⁹.In deliberōnē incurrit dixitq̄ pecuniā hāc nō suaz fisci pot⁹ esse sacculisq̄ eiusdē reinsludi debere.Colligūt sparsim florenis q̄ ceciderāt:saccoq̄ cū alijs includunt iturq̄ domū.Sz post hoc cōueniūt duo alij de q̄b⁹ .ꝫ. dixi.ſ in officio cōsocij.nonitate rei pauidi.alterutrum narrātes q̄d faciēdū tacēdū an ꝓpalādū honori cōciuis.imo ꝛ toti⁹ vrbis ꝓsulēdū q̄ remediū cōmodati⁹ inuenirēt cordiū tremore voluētes.Sz pfecti iuramēta senatui p ipsos p̄stita ne dāna reipublice illata silētio trāseāt dicere cōpellūtur. Duos itaq̄ supnos vrbis capitaneos viros ꝓsulares adeūt:rē hāc dolore multo significantes.q̄ ꝛ hmōi rei gravitate ꝓmoti q̄d faciāt ilico sentire nescientes: tacere ꝓ suo tpe arbitrāt.Sz paulopost medij mēsis forte spacio elapso idē Lucius ꝓteriti pauoris immemor in prefata camera ex quadā capsa sacculum mille florenos cōtinentem aufert clanculū in domum propriam asportans.Agnoscunt factum duo condeputati scriptores insuper:sed vti antea factum illud

supremus capitaneus reuelatū silētio tegit. ¶ Tādē die q̄dā mensis Febrna. senat⁹ in vnū cōuenies secreta q̄dā nō parua periculosaq; detecta esse intelligūt dolore ꝯpik admirās qs nā sit q̄ iure iurando ꝑstito cōtēpto secreta nō tacuit. Iniungik statim singulis cōsularibus sub iuramēto ꝑstito quatenꝰ vsq; dicat si ipse scit q̄ reuelauit secreta. Adest tūc lucꝰ put senatui adesse cōsueuit palā ꝓtēs se eē illū q̄ secreta nō siluit. iubet exire senatū paululū. ꝓponuntur interim q̄ primo ac scōo put. ꝫ. malefacta reperiunt. Quapropter carceribꝰ mācipari iubet eūdē. eride modico tpe decurso iudex ꝛ duo scribini iurati cuz alijs iuratis de senatu ad ipsum mittūtur. q̄ absq; oi tortura metuq; torturaꝝ se moto ꝛz in loco vbi tormēta in criminosos fieri ꝓsueuerūt seriē rei ꝙquirūt. in quorū omniū ꝑsentia statī lucius ꝓfitet se primū florenos cadētes mille insup in sacculo furtim abstuliſſe. Quo facto duo scribini ꝑdicti in senatū redeūt: gesta clarius in senatu pādētes: quos postea remittit senatꝰ mādās eisdē vt lucio p deū viuū. beatissimā virginē Mariā ꝛ oēs sanctos ꝛc. Adiurato rei veritatez inquirant: eiq; omniū tormētoꝝ metū penitus adimāt ita vt nihil preter veritatē nūdā absq; aliquo sinistro motu dicere cōpellant. Relegunt coꝝ eo singula prout alias ex ore suo scripta fuere. Inquibus missi ex senatu adiuratum: de qua. ꝫ. cū effectu premissa q; si q̄d lōgius aut breuius ꝑ dixisse voluerit scriptum intelligat emēdet negotiū aut cōfiteat vti anime sue in extremo iudicio ꝓsulere velit. rñdit ola ita esse vti primo ꝓfessus fuit. nihilq; descripto mutādū fore. Quib⁹ sic pactis deductisq; in senatuz mittunt ꝓnter alios dieb⁹ scōo ac tertio ꝑmissis diligēter obseruatis: ꝛz semper idē rñsum sine vlla palleatiōe reportāt. Nouissime cū iā vite finez ptimesceret colore q̄sito. q; toties cōfessus est fugare inuitik dicēs mille florenos in sacculo reponēdi alo recepisse cum facultatibus aliquo tpe plus abūdaret. Sz hac palleatiōe omissa dies iudicū statuitur ꝑcurat sacramētū poſtq; die statuta ad tribunal ducit maleficioꝝ premia recepturꝰ. ¶ Accusat furtū cōmisisse vbi cū se iudicandū cerneret nescit quo ductꝰ spū se sacculū cū mille florenis furtim abstuliſſe diffitet colore forte q. ꝫ. mente cogitato annectens confessionē suaz nō volūtariā: ꝛz p torturas elicitā fuisse. Sz statim ac incōtinēti duo scribini iurati q̄ cōfessiōi interērāt testimoniuz dicere iuris remedijs p morē iudicū cōstringunt qui dicūt cōfessionē suā nō p torturas nec eaꝝ metu ꝛz eo modo quo ꝫ. deductū ē factū fuisse. Quare furcha suspēdēdus adiudicat. eductusq; extra vbē vetusto eiꝰ vsitatoq; more sicut in similib⁹ fieri cōsueuit ac scōm iura imperū q̄bus ciuitas sepedicta fungit ad patibulū vſq; ad furchas suspēsus ē. Ex ꝑmisso themate de subscriptis dubitat ꝛ cōsiliū de iure petit. ¶ Primo an ille lucius ciuis fuerit cōsularis et p hoc decurio dici debeat ad fi. vt iura i fauorē decurionū introducta locū sibi vēdicēt. ¶ Scōo an ex quo florēi cadētes q̄nq; vel plures fuerint locū habeat cōstitutio de pace tenē. vt ad furchas suspēdat. ¶ Tertio ex quo pecunie reipublicī. furtū cōmisit nūq̄d acriꝰ puniri potuerit q̄ p alio furto maxie ꝓpter iuramētū ex parte officij ꝑstitum. ¶ Quarto an ꝓpt denūciationē duoꝝ cōsociorū ipo i officio deputatoꝝ poni potuisset ad torturā ꝛ sic de crimine inq̄rī ꝑpter etiam indicia q̄ habebant ex lapsa pecunia ex manica. ¶ Quinto nūquid potuerit ēt de alijs criminib⁹ inq̄rī ꝓpt suspitionē q̄ fuit ꝫ eū obsecretoꝝ renelationē quā ꝓfessus est. ¶ Sexto an cōsuetudo valuerit et hodie valeat scōm quā ille lucius in loco torturarū ꝛ t aspectu istrumētoꝝ ad torturā ptinētiū inuestigādus ductꝰ est ibiq; interrogatus metu tñ tormentoꝝ put in casu penitꝰ adēpto. ¶ Septimo an valuerit ꝓsuetudo hodieq; valeat q̄ cōfessio ibidē facta sine metu tormētoꝝ dici debeat ad finē vt quis ex ea ad mortē cōdēnari vſq; aliter in corpore puniri possit put quotidie fit. ¶ Octauo posito sine veritatis preiudicio q̄ nullam confessionē fecisset q̄ videlicet mille florenos in sacc

culo furtiz abstuliſſet ſz ſe alo reponẽdi recepiſſe an excuſetur a furto adeo vt ex tali furto nõ poſſit de iure ſuſpendi. ¶ Nono an valuerit p⁹ ſ 5 batio ꝛ ipz luciũ vt l caſu q.ſ.cõfeſſio tormẽtis vt eorũ metu extorta nõ 6 fuiſſet ad finẽ ⁊ effectuz vt ex ea ad furcas ſuſpẽdat. ¶ Decio ⁊ vitio an potuerit.d.Luci⁹ ſine inq̃ſitiõe ꝛ ipm l ſcriptis formata cõdẽnari. ¶ In chriſti nole ac iuo 7 cata ſpũs ſcti gratia Lz 8 nõ ꝓſueuerim libẽter in caſu capitali:vt quis ad mortẽ debeat cõdẽnari cõſulere.tñ cum nemini 9 cõſiliũ ỽ iure denegare debeã:vt iuſtitia ſuũ debitũ effectũ cõſeq̃ poſſit req̃ſit⁹ vt in decẽ dubiis ꝓcedẽtib⁹ fz ea q̃.Ż.ꝓpoſita ſunt ſniam meam in ſcriptis ꝓferã nõ potuiſſe petẽtib⁹ meũ aſſen 11 ſuz denegare.Zgit viſis ⁊ diligẽter põderatis.Ż. ſcriptis dubiis cuz facti 12 narratiõe ac oib⁹ diligẽter cõſideratis dicã q ỽ iure in predictis ſentio. 13 ¶ Circa ꝑmũ dubium an ille luci⁹ cũ fuerit cuius ꝓſularis an ꝑ ỽ decurio dici ỽbeat ad finẽ vt iura l fauoriẽ decurionũ ītroducta locũ ſibrẽ 14 dicẽt. ¶ Et pria facie vt a dicẽdũ q ſic. † q ꝛſiliarũ loco decurionum hodie hñr:vt ẽ tex.cũ gl no.l.l. fz ſi ex dolo.ſ.ſ.l ỽbo decurionũ.ff.ỽ dol. Et idẽ no.gl.l rub.C.ỽ decur.li. x. Et ibi ꝑ no.Bar.q ỽt ꝑ illã gl.no. † q ꝛſiliarij ciuitatis dicunt decuriones. Et idẽ no.gl.l.ỽ.ſup ỽbo decuriõibus.e.ti.⁊ gl.l.l.nulli.l pn.l ỽbo ordo.ff. q cuiuſq vni.no.⁊ l.l.aliõ.l.ſ.refert.ff. de reg.iur. Et idẽ not.Bar.l.l.ſ.ff.ỽ offi. acceſ.⁊ l rub.ff.ỽ decur. Idẽ ſentit Cy.l l.diuo marco.l ſi.C.ỽ qõ.⁊ ſic vt † q hmõi ꝛſiliarij ciuitatis gaudẽt priuilegiis decurionũ de qb⁹ hr̃ l toto ti.C.de decur. lib.x.⁊ maxie hñt iſta. ¶ † Primo qr nõ poſſunt torq̃ri ẽt finito officio ob reuerẽtiã ꝓcedẽtis dignitatis:vt.l.nihil.l ſi. et.l.decuriões.C.ỽ qõ. Et no.gl.l.d.rub. C.ỽ decur.li.x. Et idẽ tz Cy.⁊ Ja.de.l.l. diuo marco.l ſi.C.ỽ qõ.⁊ Bãdi.l ſuo ope maleſi.l ti.de qõ.⁊ tormẽtis.l ỽ.q ꝓſone pñt torq̃ri. ¶ † Itẽ nec eorũ filij torq̃ri pñt.vt.d.l.diuo marco. Et ibi per Cy. et doc. ¶ † Item filij naturales tñ traditi curie decurionũ legitimant:vt.l.qñ.C. de natu.lib.⁊ no.gl.in.d.rub.l ſi.C.ỽ decur.lib.x. ¶ † Itẽ l ſubſidiũ debẽt alimẽta de publico ipſis decuriõib⁹ pauperib⁹ decerni.l.decuriõib⁹.C.ỽ decur. Nã facultatib⁹ lapſi.ꝓcipiũt alimẽta a curia. maxime ſi ob munificẽtiã patrimoniũ i patriã exhauſerunt:vt ibi ỽ. ¶ † Sicut patron⁹ eccleſie ſi inopes efficiat ab ea ꝓcipiet alimẽta:vt in.c.nobis fuit.in ſi. extra de iur.patro. ¶ † Et ſicut donatarius tenẽt donatẽ factũ in opem alere vt tz gl.l.l.ſi.C.de reuo.dona.et Joã.de platea l.d.rubr.C.de decur. ¶ † Itẽ qr decuriões nõ debẽt capite puniri:vt.l. diuus adrianus.ff.de penis.⁊.l.capitaliũ.ſ.ſerui ceſi. ¶ Itẽ decuriões nõ pñt furce ſubiici vel viui ꝛburi. Nec in metallũ vel l op⁹ metalli dãnari.l.mortis. ſ.iſte fertur.ff.de penis. ¶ Et illud priuilegiũ habẽt ẽt filij decurionũ.vt.d.ſ. iſte fere.⁊ no.glo.in.d.l.diu⁹ adrianus. ¶ † Et idẽ eſt dicẽdũ in militibus q hodie de cõſuetudine nõ ſuſpẽdunt⁹ ẽt ex delicto ex quo plebeius ſuſpẽderet:vt eſt gl.no.in.l deſertoꝛ.ſ.ſ.ff.de re mili. ⁊ Bal.in.c.j.ſ.ũ ruſtic⁹.in ſi.in ti.de pace tenẽ.in vſ.feu. Et idẽ etiã eſt dicẽdũ nobilib⁹ q ex ꝛſuetudine nõ ſuſpẽdũt: nec patiũt hmõi penas viles:vt no.dicit Bart.l.d.l.capitaliũ.l.ſ.ſerui ceſi.ff. ỽ penis.q ſubdit elegãter idẽ ẽt ỽ alijs popularibus diuitib⁹ ⁊ hõeſtioꝛib⁹. ¶ Et

a ¶ Nõ ſu ſpẽdũt. Ad primũ dubiũ hui⁹ ꝛſi.reſolutionez vide Bal.l. auc. ſz nouo iur.C.ỽ 3 fer.ſ[illegible].do cto.l.l.ſacularũ.ſ.ſunt q̃dẽ.de exor.crimi.d. Alexand. ⁊ dec.in rub. 4 ff.de fur.

ideo videt q.d.Lucius ex quo erat cōsiliarius ciuitatis nō potuerit torqueri vl furce suspēdi. ¶Sz in Pisis vt q immo ꝓsiliarij ciuitatis nō gaudēt ꝓuilegijs decurionū:qz iz de subtilitate iurz gaudēt eisdē ꝓuilegijs:puta vt non possint torqueri p ꝓdicta tñ de ghali cōsuetudine Pisis est z Pisis obseruat:z ita determinat Bādi.solēnis doct.z in materia maleficioꝝ excellēs practicus l suo trac. malefi.l ti.de qōni.z tormē.in ꝟ.Bdictū est decuriones non posse torqri.Alias est in rub.nūqd cōsiliarij ciuitatis possint torqueri.q subdit in fine q itavidit Bononie ꝓsuli p sapientes z obseruari
15 auctoritate ꝓsuetudinis †que cōsuetudo p lege obseruat.l.de qbus.ff.de legi.cū sl.Et idē tenuit Odo.in trac.suo de qōni.in fi.q etiā dicit q ita vidit consuli z seruari.Et idē sequit z iz Alb.de ro.Et magnus practicus.l.l.diuo marco.in fi.C.de qō.Iz Bal.in.d.l.nihil.in fi.C.de
16 qō.dicit †q Florētie seruat vt ille q est vel fuit prior vel decurio nō possit torqri.Et idē iz Salyc.in.l.diuo marco.l fi.q dicit q l Lōbar.nō obseruat vt ꝓsiliarij ciuitatis nō gaudēt ꝓuilegijs decurionū maxie q ad torturā. ¶†Et sic apparet
17 q de ghali cōsuetudine regnū cōsiliarij nri tpis ciuitatū nō gaudēt maxime in criminalibus priuilegijs decurionū q cōsuetudo ghalis vbiq est seruāda nisi sit ꝓsuetudo ispālis in Pisis.vt dicit Bal.eē Florētie.vt dixi.ar.eoꝝ q no.Bar.l.l.tis
18 tia.ff.vsu.ff.de leg.ū. ¶†Et qz qñ gloss. dñt q ita de ꝓsuetudine seruat ēt si illa ꝓsuetudo nō reperit scripta sufficit testimoniū glossaꝝ.vt no.Bar.l.l.ō qdā.l
19 liū.q.pnci.ff.de legi. ¶†Idē qñ plures doc.ō ꝓsuetudine attestarēt qz eis credēdū eēt eadē rōne:imo plus pt stari dicto vni⁹ doctoris q dicat sic de ꝓsuetudine fuari vt elegāter dt bal.l.d.l.ō qdā Cū itaq habuim⁹ nō solū dictū vni⁹ doc.doctissimi de ista ꝓsuetudine ghalis: sz etiā pluriū vez Odof.Bādi.z Alb. de ros.z alioꝝq fuerūt in practica supni requit q eis credēdum z stādum est. ¶Et hoc quātū ad torturā z alias hu
20 iuscemodi.† Sz quātū ad mortē nus qd possint ꝓsiliarij ciuitatis furchis su
21 spēdi hodie z dico q iz in Italia seruet vt milites z hmōi psone i dignitate cōstitute z decuriones vl cōsiliarij z nobiles ex delicto ex quo ōderet plebeius suspēdi nō suspēdāt sz decapitēt. In frā †cia tñ seruat Pisis:qz qlibet etiā nobilis suspēdit:hec hī illa mors ita ignominiosa ibi sicut in Italia:vt dicit not. Bar.in.l.desertorē.in.ꝟ.pena militū.ff. de re mili. ¶Si ergo esset ꝓsuetudo in illa ciuitate vt etiā hmōi psone qñq suspēderent ꝓ aliquib⁹ delictis illi esset stādū:vt.l.nō tm.ff.de decur.z.l.magistratus munici.ff.ad munici.z no.Bar. in rub.ff.de decur.vbi etiā dicit q hmōi
22 †priuilegia cōcessa decurionib⁹ hodie de cōsuetudine nō seruant in ꝓsiliarijs ciuitatis.z ille luci⁹ potuisset sic suspēdi ex crimie ex quo plebei⁹ potuisset suspēdi.z istud nō haberet dubiū. ¶Itē etiā dicit si nō esset cōsuetudo in illa ciuitate ex quo vt mihi in facto asserit dicti ciues illi⁹ ciuitatis sunt ab imperatore b⁹ ꝓuilegiati vt consuetudines obtinēs obseruēt z de nouo sibi in oibus causis constitutiones facere possint:sicut esset potuisset scholast⁹ illius ciuitatis statuere per.l.municipalē:vt etiā decuriōes seu cōsiliarij z nobiles ciuitatis furta sutripiētes pecunias fiscalē vl secreta ciuitatis manifestātes furce suspēderēt. ita etiā potuissent sine lege exꝓssa hoc facere:qz illō factū hī p lege sicut ōr ō ꝓncipe q principi placuit legis hz vigorē.in.ꝟ.sz q ꝓnc.insti.de iur.na.gē.z ci.
23 ¶†Sz pl⁹ dico q iz regulariter quātum ad penā corporalē min⁹ puniūt nobilis q ignobilis.l.pedi⁹.ꝟ.j.ff.ō lex.rul.nau. z.l.ū.ꝟ.pe.ff.de sic.z no.gl.in.c.j.ꝟ.si rusticus.in verbo diuino.in fi.in ti.de pa.tenē.l vsl.feu.z pdat p tex.cū gl.in ꝟbo vidicta.in.l.pe.ff si ex noxa.cū agatur.z p gl.l.r.cū qdā.eē de iurciurā. ¶Et p gl. triti.q.j.q ꝟ.in ꝟbo ignobiles.z.xl.di. nō cogātur.z p Bart.in.l.pedi⁹.ff.de incen.rui.nau.z in.l.j.ff.de abige.cum ff.
24 ¶†Hñ ista regula fallit qñ qs deliqt in derogationē vel ad cōtumeliā officij vel dignitatis:quia tūc magis punitur nobilis q ignobilis in pena corporali vt.l.quedam.ff.de pa.et.l.presbyteri.C.

de epis.ꝛ cle.ꝛ ita tenuit Dy.quē seqt̄ Cy.l.d.l.ū.§.nemo.C.de sum.tri.ꝛ fide catho.ꝛ idem tz bar.in.d.l.q̄dā.ꝛ idē tz Saly.in.l.seruos.C.ad.l.iul.de vi.q̄ hic optime declarat:vcz q̄ hic locū hēat i pēa nō taxata a lege.ꝛ sic i pena nō vniformi.ꝛ ista fuit etiā opi.Bal.ꝛ in.d.c.j. §.si rustic⁹ aūt.in ti.de pa.tenē.tz ipsuz nō alleget l.d.l.nemo.circa prin. ¶Sz in casu q̄stiōis nostre dict⁹ luci⁹ deliq̄t in derogationē vel ad cōtumeliā officij seu dignitatis sue in reuelādo secreta ciuitatis sue ꝛ in subripiēdo furto pecuniā fiscalē.ꝛ iō dz magis puniri q̄ ignobilis.Unde si ignobilis deberet i hmōi casu⁹ furce suspēdi.multo magis etiā nobilis ꝛ cōsiliari⁹ ciuitatz sicut erat.d. lucius si nō erat certa ꝛ limitata pena in dictis casibus ꝛ sic nō vniformis.ꝛ si cut nō est in casu nostro. ¶Preterea illa regula q̄ magis puniat ignobilis i pena corporali q̄ nobilis posset pcedere l simplici delicta q̄vt dixi nō tēderet in derogationē ꝛ cōtumeliaz officij vel dignitatis.Tamē q̄n q̄s delinq̄t nō in cōmunib⁹ delictis tz in pprijs:vtputa q̄n miles vēdit arma sua q̄ est delictū militare vel similia.ꝛ tūc q̄n delicta sūt maiora in maiori.tūc magis punit maior ꝛ nobilis q̄ minor.ꝛ plebei⁹:vt.d.l. ꝓsbyteri.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ.l.q̄dā.ff.ō penis.Et ita tz Ja.de are.vt refert Dy. in.l.nemo.C.de sum.tri.ꝛ fide catho.ꝛ idē tz Bald.in.d.l.j.§.si rustic⁹.vbi dicit ꝛ q̄ in delicto militari magis punit miles q̄ est in maiori gradu q̄ plebei⁹ vel alij⁹ q̄ sit in minori gradu cōstitutus:vt l.ū.ff.de re mili. ¶Sz i casu nostro.d. Lucius nō deliq̄t delicto cōi:sz delicto pprio revelādo secreta cōsiliū seu sententie de cuius nūero erat:qz illud dz delictū nō cōe tz pprium i q̄stione nostra q̄ quis commisit vti ꝓsiliarius ciuitatis. Sicut dz de milite:q̄ illud dz delictū pprium q̄ q̄s vt miles admittit.vt.d.l.ū.ff. de re mi.tz revelare secreta ꝓsiliū cū ipse sit de cōsilio dz cōmittere delictū proprium nō cōe qz pprium erat cōsiliarij tenere secreta ꝓsiliū sue ciuitatis.maxime si pmiserāt nō revelare secreta ciuitatis ꝛ ꝑtim cum iuramento sicut in multis ciuitatibus seruari consuevit secusti subditi iurant dominis: vt in.c.ego enim.extra de iureiu.ꝛ in.c.breui.e.tit. ꝛ in.c.j.de forma fidel.circa fi.ꝛ in.c.j. in ti.de no.feud.fidel.Et iō secreta dñi subdi.merito cōmittūt.ar.l.primos.C. de pri.sacroscri.li.xi.vt dicit bal.in ti. exuagāti.ō pa.ꝓsiā.in.§.ꝑcepta.in.xlj. col.in fi. ¶Et ꝓpter hoc si q̄s venit cō 27 iuramētū ꝓstitū. Si est vasall⁹ amittit feudū si credētiā dñi manifestaverit:vt in.c.j.in ti.hoc pōt esse, titulus q̄d.mo. feu.amit.frustra enim quis implorat legis auxiliū:q̄ cōmittit in legē.l.auxiliū. ff.de mino.ꝛ ita tenet Odof.quē sequit Bald.in.d.exuagā.de pa.cōstan.in.xlj. col.in pn.q̄ Bal.ibi subdit q̄ ex p̄dictis 28 apparet q̄ si alicui⁹ ciuitatis iurauerūt tenere aliquā credētiā ꝛ aliquis eoꝝ revelat eā in dānū cōmunitatis dz ab officio remoueri.facit ad p̄ dicta optime.l.j.§.si quis tabulas.ꝛ qō ibi no.Bbc.de rosa.ff.de po. ¶Et pi⁹ 29 dico q̄ revelātes secreta cōsilia sue ciuitatis ꝛ detegētes priuata ministerta sui ptātis vel p̄sidis tenent pena falsi. l.obseruādū.ff.de offi.p̄sidis.ꝛ.l.si q̄s.§. transfuge.ff.de pe.ꝛ l.omne delictū.§. exploratores.ff.de re mili.nam manifestare secreta est quedā species p̄ditionis vt ibi dicit.ꝛ ita fuit padue pnūciatū de cōsilio.d.Ja.de are.ꝛ alioꝝ dec. ¶Et secretū dicit illud q̄ domin⁹ vt senat⁹ aut consiliū nolebat sciri.iuxta illud nescit seru⁹ q̄ faciat domin⁹.et nota.in.l.eius q̄ puncta.ff.si cer.peta.et ita dicit Bald.in.d.c.j.in tit.hic pōt esse ti.quib⁹ mo.fe.a. ¶Itē illa etiā dicunt secreta q̄ facta sūt sub p̄sentia.v.hominū:vt no.dicit glo.p illū tex.de pe.dist. j.c.cōtra ea q̄.Insuper.d.Luci⁹ qui dz pecuniam fiscalē sibi custodiēdā cōmissam subripuisse cōmisit delictū pprium nō autez qz vt officialis deliquit p dicta.l.ij.ff.de re mili. ¶Unde ad ꝓposituz redeūdo dico q̄ ex quo dici⁹ luci⁹ 30 dicit deliquisse delicto nō cōmuni:sz p prio revelādo secreta duplici delicto:ꝛ revelanda secreta sue ciuitatis in qua erat cōsiliari⁹ ꝛ subripiendo pecuniā fiscalez. sibi custodiēdā cōmissam q̄ magis

gis dz puniri ꝑ ignobilis ꝛ iferiozis gradus ꝛ ꝙnō meruit ꝓuilegiū ꝓsiliariorū qz si potuerit ꝓuari officio ꝓsulat⁹ ꝓpter hec si senat⁹ vult eū ꝓdēnare vt furce suspēdat tacite vī ipm ꝓuasse officio cōsulari ad hoc vt possit illa pena puniri q̄ forte nō solebat illo in loco ꝓsularibus imponi: qr q̄ vult vnū vī velle ois ꝓ q̄ puenit ad illud.l.ad rē mobilē.ꝛ.l.ad legatū.ff.de pcu.ꝛ.l.illud.ff.de acq̄ren.
31 here. ¶ Sicut ez dz qñ aliquid ꝓfertur in vnū q̄ esset inhabilis ad illud nisi cū eo dispēsat vī cum eo tacite dispēsasse: vt no.ꝑ Bar.ꝛ alios in.l.quidā cōsulebāt.ff.de re iudi.ꝛ habet in.l.idem vlp.ff.de excu.tu.cū simi. Tuti⁹ th esset ipm exauctorare ꝛ priuare expresse officio cōsulat⁹.iz nō sit necessariū.ar.l.ū. ¶.ignominie ibi.iz si eū exauctorauerit ff.de his qui no.infa.ꝛ.l.ſ.ibi exutt oīb⁹ dignitatis insignib⁹.C.ō mulie.q̄ seruio ꝓpriꝰs imm:scue.ꝛ.l.si ex excepto ibi ꝓsidio dignitatis exut⁹.C.de maleſi.ꝛ mathema.ꝛ.l.ū.C.de libe.ibi militia exut⁹ ꝛ aut.ꝓsbyteros.C.de epi.ꝛ cle.ꝑ Arch. xj.q.iū.eps iniuste.cum ſ. ¶ Ex ꝓdictis itaq̄ ꝓcludo q̄ senatus.d.ciuitatis potuit illū luciū farce suspēdere si plebei⁹ ex illis delictis vī sibi⁹ potuisset suspēdi: tū qr de linquit l derogationē ꝛ cōtumeliā officiū ꝛ dignitatis sue: tū ēt qr de liquit delicto ꝓprio nō cōi: tū deniq̄ qr cōdēnādo eū tacite vī senat⁹ ipz priuare officio ꝛ dignitate ꝓsulari ꝛ loco ple
32 bei tm hre. ¶ Et maxime qr ille q̄ ꝓmittit graue scel⁹ est vilis ꝓsona: vt elegāter no.bal.in aut.ſ dicat.C.de testi.facit.l.j.C.vbi sena.vel clari.vbi dz q̄ reatus oēz honorē excludit eū ꝓcor.ibi in gl.ſ.q̄ dt esse verū ibi.d.Pau.de cast. postq̄ ē ꝓbatū crimē iz añq̄ sit ꝓbatus: iz si accusat⁹ vī inq̄sit⁹ habet respect⁹
33 ad honorē ꝛ dignitatē: vt.l.quoties.circa mediū.ibi ne quos añ ꝓbationes iurias patiat.co.ri. ¶ Et iō cū ex ꝓfessione sua ō dictis delictis ante ꝓsiterit vt dicet.j.illa dignitas ꝓsularis vel offiū nō dz ei ꝓdesse ex q̄ delictū illō oēz honorē excludit.ꝛ hoc q̄ ad ꝑmū dubiū ꝑncipale. ¶ Circa.ū.dubiū ꝑncipale an ex
33 q̄ ſ locent cadētes ānq̄ vī plures fuerint a locū habeat ꝓstitutio de pace tenenda vt ad furcas suspēdat. Et dicit nō insistēdo l disputatiōibus teneo q̄ nō: tū qr ille tex.l.c.ſi.ſ.ſi qs ānq̄ solidos.ff.ti.de pac.tenē. loquit i casu spāli. ꝓpter violationē pacis. vt ibi ꝑ tellexerūt plures doc. et idē voluit gl.l.c.ſ.l.ſ.liuria.l tt.de pa.iur.fir.i vſ. feudorū: tū qr si ꝓtelligeret ēt ex casu illi⁹ ti.generalr illi decisiōi esset derogatū de ꝓsuetudine vt dt Bal.in aut.iz nouo iure.C.de ser.fugi.ō quo plene habet ꝙ.d.Jo.ō alibi uero.l.d.c.j.ſ.ſi qs ānq̄ solidos.ꝛ ego dixi etiam plene l repe.mea.d.aut. iz nouo iure.nisi ꝓsuetudo loci alr se hēret q̄ in hmōi delictis puniēdis est seruāda: vt habet l.l. q̄d ergo.ſ.pena grauior ff.ō hīs q̄ no.ifa.ꝛ l.l.ꝛ si seuertor.ff.ō hīs q̄ no.ifa.
34 ¶ Circa.iū.dubium ex quo de pecunia reipub. furtū cōmisit an acriꝰ puniri potuerit q̄ ꝑ aliū furto. maxime ꝓpter iuramentū ex parte officiū ꝓstitū de nō mutuādo vī donādo nec quouis alienatiōis.tit.ſibi aut cuiq̄ alteri assignādo vt dictū ē.ſ.in ꝑn.narratiōis ꝓtis cōsultatiōis. Et dicit er dicēdū q̄ sic tnā subtrahēs pecuniā reipub. i.ciuitatis romane tenetur.l.iul.pecu.vt.l.j.C.de crimine peculatus.l.iulia.peculat⁹.ſ.ſi.ff.ad.l. iulia.pecu.ꝛ si pecunia erat incorporata fisco subripiēs tenet pena ꝺdrupli² siue polā siue clā sub

a ¶ Pena quadrupli. adde bal.in l. post.in fi. C.de fur.ludo.ro.in rubri.de arbi. elegantem tex.xij.q.ū. fraternitas vbi habet q̄ ista ꝓclusio locuz ēt hz in foro cōscientie.

ripuit.vt.l.sacrilegi penã.§.io aũt.ꝛ ibi gl.ꝛ Bar.ff.ad le.iul.pecu.ꝛ.l.le.iul.pecu.§.fi.ff.e.ti.qñ ꝙs accepit pecuniã nõ dũ fisco incorporatã.vputa a debitore fiscali l fraudẽ fisci tũc teneꝫ in duplũ.vt l.auferꝫ. l fi.ff.de iure fis.fz Bar.in.d.§. io aũt. Sz ꝙs subripuit pecuniã alteri⁹ ciuitatis ꝙ romane nõ cõmittit crimen peculat⁹:vt no.gl.in.l.j.C.de cri.pecu. sz teneꝫ.l.iulia.de residuis:vt.d. l.lege iulia peculatus.§.fi.ff.eo.tit.ꝛ maxime quãdo essent officiales deputati ad custodiendã pecuniã ita ꝙ eius periculo esset:vt no.Bar.in.l.sacrilegũ capite.§. liber.ff.ad.l.iul.pecu.ꝛ tenetur furti in d.l.qui ob pecuniã.ff.de fur.ꝛ no.ꝓ doc. in.d.l.j. ¶Preterea iste lucius nõ solũ se mel sed etiã bis ꝛ in maxima quãtitate
36 furtum cõmisit vz in mille florenis.† Jõ delictũ furti vel de residuis aggrauaꝫ. Jõ grauiꝰ puniri dz.ar.l.nemo.et ꝙ ibi no.gl.fi.ibi:sz hic dupliciter l minores delinquunt.C.de sum.trini.ꝛ fi.catho.ꝛ l.ũ.in fi.C.de epi.aud.ꝛ ita no.ẽt Saly. l.l.fuos.ad fi.ꝓ illũ tex.C.ad.l.iul.ꝛ no. per eundẽ ꝛ alios in aut.seu nouo iure. C.de ser.fugi. ¶Jnsuper.d.Lucius fecit Ꝫ iuramẽtũ subripiẽdo pecuniã ꝛ sic
37 est periurꝰ.† Unde cũ ista delicta simul ꝯcurrãt vltra id quod reuelauit secreta ciuitatis vt dixi in precedẽti dubio nõ est dubitãdũ ꝙ magis debet puniri ꝙ si alius simpliciter pecuniã priuati subripuisset. ¶Circa.tiũ.an ppter denũciationẽ duorũ cõsociorũ ipsi lucio in officio cõdeputatorũ poni potuisset lucius ad torturã ꝛ sic de crimine inquiri ꝛ ꝓpter etiã indicia ꝙ habebãtur ex lapsu pecunie ex manica.Et dubium põt esse duplex vnũ an potuerit luciꝰ torqueri nõ obstãte ꝙ esset de ꝯsiliarijs ciuitatis ꝛ dixi supra in primo dubio principali ꝙ sic saltẽ de ꝯsuetudine generali que est seruãda:vt ibi probaui.Aliud dubium posset esse nũquid illi duo cõsiliarij denũciãtes sufficiãt ad faciendũ indicia sufficiẽtia ad torturã.Et Ꝙ.vel forma re istã.q.in.l.ea ꝙdẽ.in pe.q.versi.iuxta
38 ꝓmissa ꝯrit.C.de accu.† vbi disputat an ad relationẽ officiũ iudex possit sine solẽnitate procedere ꝛ illis officialibꝰ credere.ꝛ post multa arguẽdo ꝓ ꝛ Ꝫ vt cõcludere ꝙ in hijs ꝙ sunt sibi ꝓmissa credit.vt.l.si ꝙs decurio.C.de falsis.ꝛ l.magis puto.§.nõ tñ.ff.de.reb⁹ eo.sz l alius puta ꝙ aliꝰ ꝓmiserit maleficiũ nõ creditur.vt.d.l.ea ꝙdẽ.ꝛ l.j.C.de discusso.lib. xij.Et ita ẽt tz Bar.in.l.j.§.cura carnis ff.de offi.prefe.vrbis.ꝛ no.doc.l.d.l.ea ꝙ dẽ.ꝛ in.c.cõputari.extra de appel.cũ simi. ¶Sz ego teneo Ꝫ.qꝛ aut illi duo denũciantes cõsocij erãt deputati ad denunciandũ.ꝛ tũc credit eis ꝙtũ ad istũ effectũ.qꝛ ad relationẽ eorũ posset formari inqsitio.vt.d.l.ea ꝙdẽ.vbi Bald.ꝛ alij.ꝛ.l.j.C.de custo.reo.ꝛ no.in.d.l.j.§. cura carnis.aut non erãt officiales ad hoc deputati ad denũciãdũ ex eo quia erãt cõsocij ꝛ deponũt nõ de auditu alteriꝰ sicut facere ꝓsueuerũt officiales ꝙ tenent denũciare maleficia:qui sepissime denũciãt maleficia cõmissa in corũ absentia ꝓ informationẽ acceptã:sz deponũt de visu ꝛ certa sciẽtia.ꝛ credo ꝙ ista denũciatio sufficeret ad ponẽdũ denũciatũ ad torturã.tũ qꝛ ex natura officij qꝛ erãt socij in officio:tũ qꝛ denũciãt tãꝙ ꝓsone ꝙ dicũt vidisse ꝓmitti delictũ. nã qñ precedũt argumẽta accidẽtia ad verisimilẽ causaz criminis ex ipis solis veniri potest ad torturã.nõ ergo omne indicij est sufficiẽs ad torturã:sz debet esse tale ꝙ verisimile sit ꝓ eaz illud maleficiũ fuisse ꝓpetratũ:vt dicit no.tex.l l.j.C.de questioni.quem ꝛ ibi Ang.esse dñi põderãdũ per illũ ꝙ habet assidere in criminalibꝰ.Sz dicta denũciatio facta per consocios Lucij per quã ipi dicũt ꝛ asserũt se vidisse dictũ lucium pecuniã fiscalẽ habuisse nõ solũ videaꝫ facere indicia verisimilia ad cãm sceleris: sz ẽt ꝓbationẽ quodãmõ ex quo ipsi denunciauerũt de visu ꝛ ꝑsentia.ꝛ est verisimile ſm conditionẽ personarũ verum dixisse.l.non omnes.§.a barbaris.ff.de
39 re mili.† Jmmo plus licet regulariter requiraꝫ duo testes ad ꝓbandũ vnum indiciũ:vt no.gl.ꝛ doc.in.l.fi.C.fami.ercis.ꝛ Bar.in.l.fi.in antepe.q.ff.de questio.Tamẽ qñ testis testificatur de ipso maleficio non de indicijs:tunc sufficit vnicꝰ testis ad faciẽdũ indiciũ sufficiẽs

ad torturã.vt dicit Bart.in.d.l.fi.in.q. antepe.z Cy.in.l.iũ.l fi.C.ad.l.iul.ma.z Bal.l.l.obseruare.in fi.j.col.C.q̃rũ ap. nõ reci.z in.l.nõ est ꝟisile.ff.qõ met⁹ cã z idẽ vult Pau.de castro.in.l.fi.C.fami. 49 er.q̃ dicit † ꝙ qñ vn⁹ testis deponit de veritate facti p sensuz corporeũ facit iudiciũ.Immo pluscꝫ semiplenã pbationẽ:sec⁹ si nõ deponit de ꝟitate facti:sed de aliquo indicio:qz tunc duo testes requirunt.z ꝙ vn⁹ testis sufficiat vt possit poni ad torturã est glo.z ibi doc.in.l. iũ.C.ad.l.iul.maiest.z ita tz Bandi.l tit. de qõibus z tormentis.lꝰ si itẽ ꝙ si maleficiũ pbet p vnũ testẽ vbi hoc examinat.z ita concludit.z idem tz Bal.in.l. milites.C.de q̃stio.z Angel.in.l.de tormentis.eo.tit.z Odofre.in tract.de.q. in.xxvij.q.que incipit sed quid si probatum est.z ita tenent communiter doct. vnde cum in casu nostro dicti duo officiales socũ in officio q̃ tenebãt detegere seu denũciare pecuniũ fiscalẽ subtractã p socium ex quo denũciauerũt maleficiũ z deponũt de visu z p̃sentia.z sic ō veritate facti.teneo ꝙ sufficiãt ad hoc vt.d.Luci⁹ possit poni ad torturã.Sed 41 posset q̃s dubitare an illa denũciatio facta p duos officiales cõsocios si est facta sine iuramẽto an pbet z sufficiat ad ponẽdã torturã denũciato. Si em iurassent denũciasse vex nulla esset penit⁹ dubitatio ꝙ sufficeret.Et idẽ qñ in p̃ncipio officij iurassent detegere vl̃ denũciare:si q̃d reperirẽt cẽ factũ sen fieri aliq̃d in damnũ fisci:vt dicit in facti narratiõe.Sz si nõ iurassent aliq̃ mõ et essent simplices denunciatores hoc casu eẽt arbitrariũ z l arbitrio senat⁹ cõsisteret si deberet eis talẽ fidẽ adhibere q̃ sufficeret ad torturã cõsiderãdo cõditiones p sonarũ denũciantiũ z qualitates eorũ z cõditionẽ Lucij denũciati: 43 qz in huiusmodi casib⁹ non põt dari certa doctrina:sed relinquitur arbitrio iudicis.l.tertia.ſ.ciusdẽ quã p̃ncipio.ff. de testib⁹. ¶ Et ita tz Bar.in.d.l.fi.in fi. j.col.ver.veniam⁹ ad indicia.ff.de qã. Et idẽ tz Bandi.in.d.titu.de questio.et tormentis.versi.sz quero que z qualis precedere debeãt.Et idem tenet Odofre.in.d.tracta.de questio.in.v.q.z Salyc.in.l.fi.in ver.sed ḡro an vnum indiciũ.C.de.q. ¶ † Sz vnũ aliud est ꝙ posset facere dubiũ si ille Luci⁹ erat bone fame an propter istaz bonã famã tollatur diffamatio de dicto crimine.z Bandi.vt refert Bal.in.l.ea q̃dẽ.in antepe. col.in fi.versi.Itẽ quero an infamat⁹. C.de accusa.tz ꝙ sic nec obst.secũdum eũ ꝙ species derogeret generi.l.doli clã. ff.de verb.oblig.z.l.sancio leguz.ff.de penis.qz illud procedit quando genus potest saluari in alijs speciebus: tunc vna exempta species eximitur a genere.sed hic non potest saluari bona fama z mala fama.Et ita videtur prima facie dicendum in casu nostro.Sed tñ ego teneo ꝟrium esse de iure veri⁹ in q.nostra qz in ea apparet iam de circũstantijs cõtrarijs nã antecꝫ fieret dicta denũciatio ipse Luci⁹ in senatu dixit se esse illuz q̃ manifestauit secreta senat⁹ ex quo arguit ipsum nõ fuisse fidelẽ senatui vel ciuitati sue z sic illa sua cõfessio facit eũ suspectũ maxime in rebus spectantib⁹ ad ciuitatẽ:vt l.c.semel mal⁹.ō re.iu.l.vj.z.l.si cui.ſ.hisdẽ.ff.ō accu.z.l.nõ oẽs.ſ.a barbaris.ff.ō re mili. cũ similib⁹.Un dixit no.Bald.in.l.vnica.in.viij.col.in prin.in vers.que autẽ sint tormẽta.C.de cõfes.Caueat sibi q̃sq̃ ab infamia:qz nõ solũ in eo in q̃ infamat⁹ est:sz ẽt in alijs grauat ei⁹ opinio vt in.c.desleat peccator.ex de reg.iur. z in.l.iũ.C.qui testa.face.pos. ¶ Et ideo cũ illa specialis mala fama que oritur ex illa denũciatione coadunetur p illũ actum exteriorem.s.cõfessiõis de reuelatione secretorum ciuitatis preferẽda ẽ illa species male fame et suspitionis illi generi de bona fama.Et ita est etiã de mẽte Bandi.z Bal.in.l.ea q̃dẽ. 43 q̃ dixit eleganter † ꝙ licet bona fama in genere non tollatur per diffamationem de aliquo speciali crimine:th si fama specialis iuuatur exterioribus circũstantijs secus esset:qz staret specialis diffamatiõi z derogaret generali bone fame.Et id marie teneo in casu nostro ex quo illa diffamatio p̃cessit a tuꝑ⁹ officialib⁹ ciuitatis ꝓsocijs fidedignis

vt arbitror q̃ ēt vni huiusmodi fidedigno esset credēdū qñ deponeret de ipso actu vt est glo.nota.in.l.titio fund⁹.ff. de cōditiōe ⁊ demōstratio.⁊ habet per Bal.l.l.de pupillo.in.§.si q̃s ipsi p̃tori. in.viij.q.in fine.ff.de operis noui nūciatione.⁊ p̃ Bal.in capitu.cū cōtingat.eē de rescrip.⁊ in.c.sanctorū.eē ō p̃scrip.⁊ per docto.in.l.j.in princ.ff.de co p̃ quē fac.erit. Multomagis ergo est dicēdū si sunt duo testes fidedigni de ipo maleficio dicētes vt de se patet:facit ēt ad ℟ q̃ dicā in seq.dubio p̃nc. ¶ Unde ex p̃dictis cōcludo ex denūtiatione dictorū duoꝝ officialiū ⁊ ꝓfocio:ū in officio cū dicto lucio.d.luci⁹ potuisse poni ad torturā ⁊ ℈ eū inquiri ō dicto furto. ¶ Sz volo addere q̃ posset in ꝓposito fortasse cōuenire q̃ licet nō oēs nec in omni casu possint torqri:tamē possunt terreri qñvis⁹ iudicis in talib⁹ ꝺz appare re terribilis:vt in aut.de man.prin.§.tale vero.fm Bal.q̃ ita no.dixit in.l.obseruare.ante ū.§. col.C.quorū appel.non reci. ¶ Circa quintū dubiū principale nunquid potuerit etiā de illis criminibus inquiri contra dictū luciū propter suspitionem que fuit contra eum ob
44 secretorum reuelationem. ¶ † Et ista questio ponit p̃ Bandi.in titu.de questioni.⁊ tormē.vers.sed quid de questione que tota die occurrit de facto q̃ dicit q̃s si q̃s est accusatus de furto.indicijs procedētib⁹ torquetur.cōfitetur id furtū se fecisse nunquid debeat p̃cedi ⁊ interrogari aut torqri vt dicat ō alijs furtis ⁊ cōfiteatur si qua fecerit ad q̃ nulla alia sunt indicia.⁊ cōcludit q̃ nō de subtilitate iuris:quia quantum ad ista furta de quib⁹ in specie vel in genere nunc queritur nulla p̃cedūt indicia.⁊ q̃ sine indicijs nemo torquend⁹ est.subdit tamen q̃ de generali cōsuetudine quam vidit i Lōbardia ⁊ tuscia seruari ꝓtū. quotidie seruatur ⁊ specialiter i furtis que magis frequentantur.Et ista consuetudo adiuuari potest p̃ legē.ff.de remili.l.nō omnes.§.a barbaris.⁊.l.consuluit.ff.de offi.p̃sid.Et idē tenet Odofre.in suo tractatu.de questio.in.xj.questio.que incipit sed q̃d de questiōe quotidiana.vbi dicit q̃d de q̃dā cōsuetudine Italie ita seruat.Et idē tenet Angel de are.in suo trac.malefi.in gl.sup̃ verbo q̃ fama publica p̃cedēte.l ſi. ¶ Sz in casu nostro est plus:q̃ cōfessus fuit sine tortura de reuelatione secretorū ⁊ dū esset in carcerib⁹ fuit denunciat⁹ p̃ dictos socios qui faciūt plusq̃ indicium vt dixi in p̃cedenti dubio principali.ergo sine dubio tam de iure q̃ de cōsuetudine potuit cōtra dictū luciū inquiri de alijs criminib⁹ vltra reuelationē secretorū.⁊ sic de furtis ⁊ alijs criminib⁹ ar
45 bitrio senat⁹. ¶ † Circa sextū arbitriū an ꝓsuetudo valeret ⁊ hodie valeat fm̃ quā ille lucius in loco tormentorū ⁊ inf aspectu instrumentorū ad torturā p̃tinentiū inuestigādus seu interrogādus ductus est ibiq̃ interrogatus metu tm̃ tormētorū p̃out in casu ponit⁹ adēpto:⁊ videt q̃ nō q̃ sufficit terror ad inducē dū metum sicuti est terror armorū:vt.l. iij.§.si q̃s aūt visis.ff.de vi ⁊ vi arma.⁊ p̃ hoc tex.in.l.nouissime.in p̃nc.ff.q̃ fallo tuto.aucto.vbi Bal.dicit p̃ illā tex.quē dicit esse clariorē:de iure q̃ paria sunt q̃ aliq̃d fiat in tormentis vel formidine tormētorū. ¶ Si ergo act⁹ gest⁹ in loco tormētorū p̃sumit esse fact⁹ in tormētis ⁊ ꝓpter terrorē tormētorū.⁊ p̃ ꝓsequēs metu: ergo vt sequit q̃ ꝓsuetudo vt fiat
46 hmōi act⁹ i dicto loco nō ꝺz valere.† Rō q̃ vbi est met⁹ ibi nō ꝺz act⁹ de iure naturali:vt sing.no.Inn.in.c.q̃ sicut,ſ gl. magna i ſi.eē de elec.quē sequit Bal.ſ c.ſ.in.§.ité facta.in.ū.col.de pace iura. fir.q̃ assignat rōnē q̃ est ℈ liberū arbitriū supremū thesaur⁹ homini a deo datū.ff.ō fideicō.lib.l.l.paul⁹ legiste tñ fz tū non fatentur hoc in ℈ctib⁹:q̃ tacita volūtas ē vñ orit obligatio naturalis fz inefficax:vt not.ff.de reg iu.in.l.velle nō credit.⁊.ff.q̃ met⁹ cā.l.si cū excē ptiōe.§.j.⁊ idē in effectu vult Bal.in.l.
47 nominatiōes.C.de appel.q̃ dicit q̃ illa vox pretoris que dicit q̃ met⁹ causa factū est ratum nō habeo est vox dei p̃lata per hominē fz Ray.de pena furti. p̃tra liberū arbitriū requirit pluralitem inclinationis sine pondere ⁊ flexura mentis:quod enim extrinsec⁹ flexuz

est id liberū non est .h. fnlarū. dist. xxiiij. Si ergo iste act⁹ est meticulosus ⁊ ꝫ liberū arbitriū ⁊ ꝫ ius naturale videt ꝙ cōsuetudo in ꝫriū nō valeat: qz iura naturalia sunt immutabilia: vt in. ʃ. ʒ naturalis. insti. de iure natu. gē. ⁊ ciui. ⁊ habet ꝙ canonistas in. c. q̄ in ecclesiarū. ex
48 de cōsti. ¶ Itē ꝙ hoc facit. ⁊ qz cōsuetudo q̄ est pna ad malū nō vz qz est ꝫ esse cōsuetudinis. vt. iiij. dist. in. c. cur aūt
49 lex. ⁊ Et quo infertur ꝙ si consuetudo esset indiscreta puta qō crederet omni scripture mercatorū nō valeret qz tēderet ad malū. i. ad falsum committēdum vt elegāter dixit Bal. in. l. vnica. in quinta colū. C. de cōfes. ʒ iste actus interrogādi infamatū in loco torturarū ⁊ in aspectu tormētorū ad torturam videt indiscretus ⁊ pnus ad malum. i. ad inducē dā cōfessionē falsam metu tormētorū: ergo videt nō valere nec iuuari consuetudine. ¶ Sz his nō obstātib⁹ cōtrariū teneo esse de iure veri⁹. vz ꝙ immo illa cōsuetudo valuit vt in illo loco interrogētur ⁊ examinent diffamati vel denunciati aut accusati de aliquo crimine. Si em essent tria loca sicut cōmuniter alīs l locis deputata reperiunt. Unus in carceribꝰ in quo retinet in custodia. l. secūda. C. de custo. reorū cū similibus. Alius locus torture vbi malefactores torqri cōsueuerūt ad eruendā veritatē cum tormētis. iuxta totū titulū. ff. ⁊ C. de q̄stioni. Et tertiꝰ locus in quo solent
51 examinari vel etiā dico quādo in carceribus examināt tūc posset esse aliqua dubitatio. ¶ Sz cū l casu nostro oēs cō sueuerint examinari in dicto loco torture ⁊ illi sit solꝰ locꝰ deputatꝰ ad examinandū nō puto istaz cōsuetudinē examinādi ibi esse inualidā: qz nō seqt ibi: interrogat culpatꝰ ergo ibi est terror tormētor. qō nō incutit ꝙ verba aliqs timor tormētorū qz nulle mine precesserūt de torquendo ipsum. argumēto. l. itē apud labeonem. ʃ. questionem. ff. de iniurīs.
52 50 ⁊ Ubi dicit q̄stionē accipere debemus tormēta ⁊ corporis dolorez ad eruendā veritatē. nuda ergo interrogatio vel leuis territio nō pertinet ad hoc edictū. Et maxime in casu nr̄o cum dictus Iuscius sciuerit illam cōsuetudinē seu scire presumat. ꝙ no. l. i. itē mella. in ꝓn. ff. ad. l. aql. cū si. ⁊ nō ligat⁹ fuerit nec mine alique ꝓcesserint. sicut nō fuit in casu nostro ꝙ ea q̄ hñr p Bādi. in ti. de qō nibus ⁊ tormētis. l. ꝫ sic. dictū est. Ş. ꝙ cōfessio facta in tormētis cū versicu. ieq. ⁊ ꝙ ea q̄ dicētur in sequēti dubio ꝓcipali. Et sic in casu isto cessat terror tormē torū. ¶ Nō obst. l. tertio. ʃ. si quis oūt visus. ff. de vi ⁊ vi arma. qz loqt ibi qñ illi armati erant inde venīdi ꝫ ipm vel verisimiliter ita suspicabat. Sz in casu nostro cū sit cōsuetudo vt l loco torture inculpati examinent ⁊ qñ nolūt iudices eos torqre: sed pri⁹ simpliciter interrogare. ⁊ sequit ꝙ ibi nō dicet esse talis timor q̄ habeat viciare interrogationē. Sed qñ locꝰ torture esset separatꝰ a loco examinationis ꝓmi ⁊ cōmuniter nō solēt inculpati duci nisi qñ iudex vult eos torqre si nō cōfiteāt vel vt incutiāt terrorem si nolūt cōfiteri posset esse alī qualis dubitatio: ʒ iste nō est casus noster. ¶ Preterea quātū ad primā examinationem nō est dubiū ꝙ ibi potest precedētib⁹ indicijs interrogari vt eruat veritas ab inculpato. vt. d. l. item apud labeonē. ʃ. questionem. ff. de iniur. ⁊ i toto titu. ff. ⁊ C. de questioni. Et ita totꝰ mūdus seruat, Quantū aūt operetur dicta examinatio ⁊ cōfessio ibi facta dicet in sequēti dubio pl̄. Et ꝙ hoc cessant ola ꝫ. in ꝫriū deducta. ⁊ ꝙ ea q̄ statim dicēt.
53 ¶ ⁊ Circa septimum dubiū principale an valuit ⁊ valeat consuetudo hodie ꝙ cōfessio facta in dicto loco torture sine metu tormētorū dici debeat ad finez vt qs ex ea ad mortē cōdēnari vel in corporalē puniri possit prout quotidie fit. ¶ Et prima facie vī dicendū ꝙ non qz huiusmodi ꝓfessio nō videt esse in totū libera ab omni metu ꝓpter ꝓsentiā torture ⁊ instrumentorum ad torturam ibi paratorū ꝙ ea q̄ dixi. ʃ. in precedēti dubio principali. ¶ ⁊ Item qz fm docto. ꝙ ſenerare tunc dicit qs in confessione quādo ꝓcuerat extra loca tormētorū illa non videns: vt elegāter not. Bar. in. l. obseruare. in fi. ʃ. col. C. quo: ñ app. nō recī. quasi velint doc. ꝙ qō videt tor

mēta nō ōz esse liber a metu tormentorū.ꝛ hoc ēt vī prima facie sentire Bar.in.l.j.§.diuꝰ primo ibi vel ductꝰ ad ea.ff.de a qōnibus.facit.l.nouissime.in prin.ibi q̄d si ꝓpulsus aut metu ne compelleret.ꝛ qō ibi no.Bart.ꝛ Bal.ff ꝙ fal.tu. ¶Sed his nō obstātibus teneo ꝫ debere cē verꝰ.vz ꝙ dicta ꝓsuetudo valeat ꝛ ꝙ ꝓseueratio fcā i illo vbi est tortura vz stante ista ꝓsuetudine obseruata. ¶Primo qꝛ ista ꝓsuetudo ꝛ illa de qua in ꝓcēdēti dubio principali ōz vz ꝙ inculpati i dicto loco torture interrogent examinent ꝛ ꝓfiteant et ratificent ꝓfessionē fuerūt in dicta ciuitate seruꝫ obseruate qꝛ in hmōi casib⁹ criminalib⁹ stādū est ꝓsuetudini loci:vt ꝛepiꝰ dictū est in dubiis ꝑcedētib⁹.facit.l.ij.ff.quē ad.test.aperi.ꝛ l.iij.§.fi. cum ibi no.ff.de test.cūsimi. Et maxime cum dicta ciuitas ꝛ eius ciues sint ꝓuilegiati ab imperatore vt ꝓsuetudines antiquas obseruare possint ꝛ de nouo in causis facere possint ꝓstitutiōes. ¶Nec ob.dū ōz qō huiusmodi ꝓsuetudines vident esse ꝯ ius naturale ꝙ est imutabile:vt l.d.§. ꝫ naturalia.insti.de iure natu.gē.ꝛ ciui.qꝛ thdcit ꝙ ius naturale pōt limitari:ꝫ nō l totū tolli:vt ibi no.ꝑ gl.ꝛ doc. ¶Et qō in hoc casu posit ꝑ ꝓsuetudinē vel legē introduci ꝑ hoc adduco qō multū solenniter no. Ang.ff Ja.bu.in.l.ū.C.de custo.reo.vbi §4 vtt ꝙ cōfessus in tormētis nō ōz inconuenit duci ad tribunal:qꝛ ꝫ tūc ꝓfiteat. tamē metu tormētoꝝ adhuc intelligit cōfiteri[a].l.lecta.ver.dicebā.ff.si cer.pe. ꝛ.l.ū.C.ꝙ me.causa.vñ ōz requiescere saltē per vnū diem vel vnā noctē.ꝛ tunc ōz duci.ꝛ tūc si cōfiteatur dicit ꝑsistere in confessione spōte ꝛ ōz damnari:sed assessores nō seruant.ꝛ hoc pessime factūt qꝛ incōtinēti ducūt. Sz huic ob.fm eū ꝙ nō sufficit requies vni' diei immo nec mēsis:qꝛ cū sit in manib⁹ torquētis semper subest eadē cā.metus ergo semper per metū ōz emanare cōfessio ergo nulla.vt in.c.cām matrimonū.extra de offi.dele.ꝛ ibi ꝑ Inn.ꝛ Jo.añ.ꝛ extra ꝙ me.cā.perlatū. Sz ipse Ange.respondit in.d.l.ū.qō illa iura loquunt qñ metus inferꝝ iniuste:ꝫ vbi iuste.f.per iudicē ꝑcedit ꝙ dictū est singu.est no.fm eū. Et idem in effectu vult Bald.in.l.vnica.in ix.col.ff.qro nunqd ꝓfessio facta in carcere.C.de cōfes.vbi dicit ꝙ glo.in.l.qui in carcere.ff.qō me.causa.vult ꝙ cōfessio facta in carcere nō vz.qꝛ videt facta per metū. † Et fm illam gl.illi q̄ detinē tur in palatio potestatis nō possent ibi cōfiteri ad tribunal qō dicit esse falsuz. nā in capitalib⁹ causis semper reus detinetur.ꝛ tñ vz eius cōfessio.facit.c.clericos.de sen.excō.in.vj.ꝛ gl.in.d.l.q̄ in carcerē.ꝫ intelligi qñ confitetur ad vtilitatē carcerātis ꝛ nō in figura iudicū ꝛ dicit carceratus etiam ille qui est bene custoditus ita ꝙ recedere non possit vt l.q̄ neq;.ff.de verb.sig.fm Bald.in.d.l. vnica. Sicut ergo lex potest introducere vt confessio valeat qñ quis detinet in carceribus ꝛ subest etiā timor tormē torum qꝛ si primo confessus est ꝛ petit ꝙ perseueret in cōfessione detētus scit aut scire debet ꝙ si negauit ponetur ad torturā ꝛ tamē si ratificet confessionem suam lex eam admittit vt possit ꝛ etiā ad mortē cōdemnari ita est etiā dicendum in casu nostro quādo est consuetudo vt cōfessio ꝛ ratificatio fiat in loco tormē torum ꝛ nō alibi debet valere ꝫ nō est omnino timor tormētorum ex quo ista examinatio fit a iudice iuste procedēte.

a ¶Confiteri. Ad ꝫ vide in terminis. do. Alexan. de imo.in.ꝓsil. xlv. in. iij. volu.ꝛ l cōsil.clxxix. in ij.vol.bar.ꝛ doc.i .l.j. §. diuus seuerus.ff.de ꝙstio, cano.l c.ex literis de cōfessio.

¶ Nec dicit hoc esse ꝓtra ius naturale ex quo ꝓsumit ꝑ actu iudicis iuste ꝓcedentis. ¶ Nec obstat dcm̃ Inno.in.c. qõ sicut.extra de electiõe.qz debet itelligi in metu vel timore vero secus in ꝑsumpto quãdo actꝰ fieret per iudicem iuste ꝓcedẽtem.vt dixi.qz pro iudice ꝑsumit.in.l.j.C.de off.ciui.iu.cũ fl.et sic vna ꝓsumptio tollit aliã.l.non solũ.§. de vno.ff.de ritu nup.z l.diuus.ff. de in integ.restitu.z c.literas.extra de ꝓsum. ¶ Et ꝑ ista cõsuetudine q valeat.facit qõ not.Bal.in.l.quid ergo.§. pena grauior.in vlti.car.in prin.ff.de his qui no. 56 infa. ¶ Itẽ pro ea facit ꝙ qz ls in causa criminali vbi debet ꝑponi pena mortis nõ dz fideiussor accedere.vt dicit Bar. in.l.si q̃s reũ.C.de custo.reo.z ꝓci.l.l.cõmentariensem.C.de custo.reo.z Bart.z doc.in.l.iul.ff q̃ sa.cog.qz nemo est dominꝰ membrorũ suorũ.l.liber homo.ff. ad.l.aquil. Tñ cõsuetudo vz in ꝓtrariũ. vt est gl.sing.xxiiij.q.v.cũ homo.vt dicit Ludo.de ro.in suo ꝓsin.cxxvij.qõ incip. Tu scis qꝰ l causa ꝓncipali.z idẽ tenet Bal.l extraua.de pa.cõstan.l.xxvij.col. qui dicit q de ꝓsuetudine in quibusdã locis seruatur contrarium.z subdit ibi singu.q cõsuetudo habet potestatem in sanguine hois.l.secularũ.§.sunt q̃daz. ff.de extraor.cri. Et idem tenet.d.meꝰ in canonibꝰ Bononie.d.Jo.ɔ ana.in.c. sicut.in pen.col.l fi.ex de inde.q̃ alleg. Bald.in loco prealleg. ¶ Itẽ ꝑ hoc 57 facit ꝙ qz ꝓsuetudo teneciter obseruata habet vim iustitie:vt dicit not.Bal. in.c.j.l ꝓn.l.j.col.l titu.de his q̃ feu.da. 58 pos. ¶ † Itẽ qz ꝓsuetudo facit licitũ.qõ alias esset illicitũ vt in aut.ɔ defensoribus ciuit.§.qz ɔo.z not.archi.lxiij.distin.qz sanctũ.in ꝓn. ¶ † Itẽ qz consuetudo dat iurisditionẽ merã mixtam et ꝑiosam altã z bassaz ꝓout disponit z dicit ille.l.q̃ in executorib⁹ est valde not.z C.ɔ execu.trib.l.missi opinatores lib.x.fm Bald.q̃ ita singula.no.l.l.etiã. 60 in.iij.col.C.de execu.rei iudic. ¶ † Itẽ qz generalis cõsuetudo excusat.z quia bono zelo ꝑsumitur factuz illud qõ de cõsuetudine z in criminalib⁹ fieri ꝓsueuit fm Bald.in.l. vnica.in.ix.colũ.ff.l. modo iusta ꝑdicta q̃o.in fine.C.de cõfessis.q allegat illud in psalmo.zelaui con.iniquos pacẽ pctõꝝ videꝫ. Et ideo indistincte senat⁹ vel cõsules dicta ciuitatis si ꝓcederẽt vel ꝓcesserũt ad mortẽ dicti Lucij vigore cõfessionis z ratificationis facte ꝑ eũ in dicto loco tormẽtorũ in quo hmõi cõfessiões fieri cõsueuerũt nõ malefecerũt:z sunt excusati vigore dicte ꝓsuetudinis obstante ẽt si de ea posset alias dubitari.facit.l.si q̃s sit fugitiu⁹.§.apud labeonẽ.ibi:qz id facit q publice facere licere arbitratur.z qõ ibi no.z dixi.ff.de edi.edic.z qõ not.per Bar.z alios in.l.pe.ff.de adulte. ¶ Vz plus posset dici q etiã si nõ esset cõsuetudo valet de iure illa cõfessio facta in dicto loco torture ex quo nõ fuit ligatꝰ ad tortnrã nec ductꝰ ad eã torturã nec mine interuenerũt deponẽdo ad torturã si nõ diceret veritatẽ:vt vult Bart.in l.j.§.diuus.ff.de q̃stio.z ita vult Odofr. in suo trac.de q̃stio.in.xviij.q.z Bãdin⁹ in titu.de qõnibus z tormẽtis.in versic. dictũ est supra q cõfessio.Et maxime in casu nostro.nã dictus Lucius fuit adiuratus ꝑ Deũ viuum ꝛc.vt diceret veritatẽ z omnẽ torture metũ deponat. Uñ cessat ꝙ hoc omnis suspitio metꝰ tortu re:z sic nõ sumus in casu alicuius timoris.z sic cessant omnia ꝓtraria supra in hoc dubio z in precedẽti deducta. ¶ Et ꝓpterea cõcludo illas cõsuetudines de quibus supra valere z dictas confessiones z ratificationes factas in dicto loco torturarũ valere z sufficere ad con- 61 demnationem mortis. ¶ † Circa octauũ dubiũ posito sine preiudicio veritatis q nullã confessionẽ fecisset.Lucius vz q mille florenos l sacculo furtiz abstuliſſet:fz se animo reponẽdi recepisse an excusek a furto:vt exinde nõ possit ɔ iure suspẽdi:esset cõsiderandũ si illam pecuniã fiscalẽ solebãt dicti officiales maxime Lucius ad domum suam portare vel nõ.z si retinuit illam pecuniaz ꝓ se aliquo tẽpore ita vt nõ reportauerit ad locũ fiscalẽ solitũ debito tpe: qz si fecit ꝛ ꝓsuetudinẽ teneret dupliciroñe. ¶ Prima de iure cõi:vt probatur in.l.j.z in.l.diu minime.cum concor.ibi

in gl.C.de suscep.⁊ archa.lib.x.⁊ Bart. in.d.l.dicit not.hūc tex.ꝫ illos q̄ tenēt pecuniā cōitatis⁊ cū ea mercāt facit.l. j.⁊.ū.C.de his q̄ ex pub.rōci.eo.lib.x.⁊ Joan.de pla.in.d.l.vbi dicit ꝙ illū text. 62 ⁊ꝙ exactores seu susceptores publice collatiōis seu solutiōis facte a pūcis lib⁹ ⁊ alīs publicis debitorib⁹ diu pe nes se retinere nec ꝙcipe interi aliq̄ interusuriū siue cōmoditatē possunt ꝫ statim debēt pecuniā exactā cōsignare thesaurario l vtilitatē ⁊ cām publicam conuertēdā.Et subdit hoc esse no.ꝫ ca merarios cōis Florētie q̄ effictūt cam psores ⁊ mercatores de pecunia cōis q̄ debēt puniri:vt.d.l.j.⁊.ū.C.de his q̄ ex publicis rōcinīs.lib.x. ¶Et h̄ ipse nō dicat qua pena debeat puniri:tū est dicēdū si illi mille aurei erāt i pecunia: puta in argēto vl̄ere puniri deberet in quadruplū.⁊ ita loquit.d.l.j.si i auro.⁊ si fecerāt hec occulte.i.sine scientia suo rū superiorū:⁊ tūc debent puniri crimi nal⁹ exilio ꝓpetuo deportatiōis. Sz si illud aurū alīs mutuauerint tanc⁹ ex ercitores pena capitali sunt puniendi: vt.d.Lū.C.de his q̄ ex pub.rōcinīs fm gl.ibi.⁊ Bal.⁊ Joan.de pla.⁊ ratio quia aur⁹ est preciosus oim metellorum fm Bal.ibi. ¶Scōa rōne puniri pōt.d.Lu cius q⁊ retinēdo pecuniā cōis facit cō tra iuramentuz de quo.ē.in prin.facte narratiōis fit mētio. ¶Et sic commisit duo delicta.vnū q⁊ furtū cōmisit aliud plurīū.Et sic est duplicatū delictū.Si cut etiā in simili ōr ꝙ gl.in.d.l.ū.⁊ ibi ꝙ Jo.de pla.⁊ ꝓpterea pena dz aggraua ri:vt dixi.ē.l.j.dubio ꝓncipali.Nec ex cusari pōt Luci⁹ si dicit q⁹ habeat aluz reponēdi in archa fiscali dictos mille ducatos ex quo clā⁊ occulte eos acce perit:vt no.ꝙ Bar.⁊ doc.l.d.Lū.C.ō his 63 qui ex pub.ratioci.lib.x.† q⁊ qui male agit facit clā.c.ꝫsuluit.⁊ ibi ꝙ gl.⁊ doc. extra de offi.deleg.⁊ cōtra clā faciētem presumit mal⁹ animus⁊ mala fides:vt not.Bal.in.l.ū.C.de repu.here.Et ideo q̄ emit rē ab vno clāz presumit fur⁊ in malafide:vt not.Pau.de ca.in.l.in ciui ꝑ.C.de fur.Et magis punit delinquēs clā q̄ palā.l.fi.ff.de re mili.⁊.d.l.ū.cum simi. ¶Et sic excusatio.f.illa nō dz ꝓ desse dū dicit q⁹ volebat restituere post q⁹ fuit detect⁹.facit.c.j.cū ibi no.⁊ de presum.ibi.ludus feci l rōne sui. Dū cū do.Luci⁹ multa delicta cōmiserit etiā simul.Primo furtū de denarūs q̄ ceci derūt de manica.Scōo aliud furtū de dictis mille aureis fiscalib⁹.Tertio ꝙ furtū:q⁊ subtiptēdo fecit cōtra iuramē tū.Quarto q⁊ reuelauit secreta ciuita tis ꝫ iuramētū nō modice importātiaz vt ōr.⁊ ista simul magis aggrauāt vnū quēq⁹ ō ꝙ se.sequit q⁹ potuit ad mortē cōdēnari;vz ad furca ꝙ senatuz:per ea 64 que dicta sunt in.j.dubio prin. ¶† Cir ca nonū an valuerit ꝓbatio cōtra Lu ciū:vt in casu.q.ſ.cōfessio in tormētis vl̄ eoꝝ metu extorta nō fuisset ad finē⁊ effectū vt ex ea ad furcas suspēdatur. Et breuiter dico q⁹ sic:tū q⁊ ista nō pos sunt cōmode ꝓbari nisi ꝙ eos q̄ fuerāt examinatiōi.arg.l.cōsensu.ē.ser⁹ ibi. qm̄ nō facile q̄ domi gerunt ꝙ alienos poterūt ꝓfiteri.⁊ qs ibi no.ꝙ doct.C.de rap.⁊ ꝙ.c.veniēs.ū.in fi.ex de testi.⁊ fa cit.c.j.in fi.ti.ſ de inue.iter do.⁊ va.lis ori.in vſ.feu.c.sup prudētia.xiiū.q.j.⁊ gl.xvj.q.j.plures.inꝺo vtrāq⁹. ¶Et ꝙ ea q̄ plene dicta sunt in sexto⁊ septimo dubio ꝓncipali.que sufficiūt ꝙ decisiōe 65 hui⁹ dubū. ¶† Circa decimū⁊ vltimū dubiū.an dict⁹ Lucius potuerit sine in quisitiōe vel accusatiōe formata ꝫz for mā iuris ad mortē.i.ad furcas cōdēna ri. ¶Et vl̄ q⁹ nō q⁊ etiā cōfessus nō pōt cōdēnari nō formata inquisitiōe vl̄ ac cusatiōe fm Jnno.in.c.per inq̄sitionē. 66 ex de electio.q̄ dicit singulr.† q⁹ ꝫ cōs fessuz crimē dz formari inquisitio vl̄ fie ri accusatio q⁊ si ad nihil agit.in nihilo pōt cōdemnari.⁊ hoc sequit Bald.in.l. vnica.l.x.col.ver.q̄ro nūq̄d cōfessus.C. de cōfes.q̄ addit nisi extra ordinē proce dat ꝙ no.in.Lictus fustium.ff.de his q̄ no.infa.vñ si nō fuit formata inquisitio vel accusatio facta vl̄ q⁹ cōdēnari nō po tuerit. ¶Sed tñ in casu nr̄o tenco ꝫriū esse verū.Primo si illi duo qui denun ciauerūt maleficiū seu furtū erāt obli gati ad denūciandū tanc⁹ officiales ꝙ illo futuro in suo officio facto q⁊ ēt sup

denūciatiōe pōt pcedi vt in.c.sup his. t.c.quatr t qñ.ū.ſ.ad corrigendos.extra de accu.cū ibi not.Itē q̄ ēt fuit accusat⁹ vt in facti narratiōe dr.Si vero tāq̄ priuati denunciarūt t nō fuisset facta accu.tūc dico q̄ si de ꝓsuetudine est
67 ſicut est in multis locis t maxime in Alemania seu germania q̄ ꝫ fures et huiusmodi deliquētes nō formet inq̄sitio.nec accusatio ſtituat solēnit.ſz habita cōfessiōe fures suspēdunt.tūc illa cōsuetudo vz.t merito est obseruāda p ea q̄ dicta sunt.ſ.in.vj.t.vū.dubio ꝓn.

¶Summariū sup cōſl.xl.

1 ¶Causa l capitali an pater p filio tā q̄ defensor t pcurator admittat:q̄ vulnerat⁹ a filio defectu t mala sui gubernatione mortuus fuerit:numeris olb⁹ sequentibus per totum consilium.
2 Inq̄sitio an formari possit ꝫ tā vulnerātes q̄ prestantes auxiliū vel fauorem.
3 Scissura omnis vel omnis in corpore separatio vulnus appellatur.
4 Tumefactio est vuln⁹:qñ scissuram ab intra fecit:licet nō ab extra:vel qñ dedit etiam causam necessarie scissure ab extra per medicum faciende.
5 Inquisitiōe fctā de vulnerato propter mortem:que superuenit:an de occiso condemnatio fieri poterit.
6 Inquisitio de occiso an ante mortē formari possit.
7 Iure cōi in olbus casibus vbi cōtra absentem ad sentētiā peruenīri pōt:quilibet veniēs etiam sine mandato ad defendendū:non tanq̄ procurator:ſz tanq̄ defensor admittitur.
8 Absens de iure veteri in duobus casibus damnari poterat.
9 Judex ſi putauerit:se posse melꝰ crimis veritatē ex rei p̄sentia pcipere:pōt semp dicere:nolo te admittere:ſz volo reo principalē:vt videā qua fronte:aut trepidatione loquatur.
10 Judicem repellere:seu non admittere defensorem:vbi reus cōparere noluerit:iniustissimum est.
11 Judex nullo se offerēte dz assumere vices:t absentis etiaz cōtumacis defensionem supplere.
12 Inq̄sitiōis l cā defensor facilꝰ admitti dz:q̄ ſi per viā accusatiōis pcederetur.
13 Accusatiōis p viā ſi pcederet:t nō admitteret pcurator.nec in illis eisdem casib⁹:ſi p inquisitiōis viā procederet.
14 Inquisitiōis l cā de iure canonico pcurator admittitur:niſi crimina exp̄ſſa et enormia fuerint.
15 Statuti alicui⁹ forma ſi p̄ ad aliquā cōdēnatio.p filio teneret:admitteret ipe p̄ nō solū tāq̄ defensor:ſz etiā tanq̄ volēs p suo interesse l se iudiciū suscipere
16 Judex q̄ casu facto pcessu debeat cuicūq̄ violēti l iure allegare copiā ipſi⁹ pcess⁹ dare:t l iure defendētē audire.
17 Procurator p absente in criminali an aliquo casu audiatur.
18 Uulnerat⁹ vbi ex vulnere mortali vulnerās nō de vulnerato:ſz de occiso tenet
19 Interuallum longuz:quo vulneratus moritur:quod dicatur.
20 Homicida ad hoc vt ꝙs dicat:sufficitq̄ ex causa remota homicidiū contingat.
21 Mors vulnerāti nō ascribit:vbi ex alia cā post vuln⁹ illatū mors sequatur.
22 Cleric⁹ ſi rixā incipiat:in qua ipse pcutiat:deinde ei⁹ affines de hoc indignati p̄ter clerici sclam aliquē occidāt:clericus homicida irregularis efficitur.
23 Cleric⁹ ſi cōtra rem suam asportātem acclamauerit:t in sequētes illum occiderint:irregularis efficitur.
24 Uulnere ſi ꝙs nō mortaliter primo vulneratū mortal⁹:secundus non mortaliter vulnerans de occiso tenetur.
25 Uulnerēt vbi duo nō mortaliter: ſi tñ vtriusq̄ vulneris cōiunctio mortē causet non tamē nullum istorum de per se: quilibet de occiso tenetur.
26 Uuln⁹ illatū t ſi citi⁹ mortis cām p̄stiterit:non propter hoc mortale dicitur.
27 Sanguinis omnis superflua effusio secundū phȳsicos mortem accelerat.
28 Statutū ſi dicta uerit:q̄ vbi ꝫ ꝓtumacē ꝺ crimie ꝓstare ñ possit:pecuniarie t ad inq̄rendū dānari dz qūo intelligatur.
29 Judex lz ꝫ accusatū ꝓtumacē ſnlez ferre nō possit:tñ ſi aliquo modo iudici de rei innocentia constiterit:silentium accusatori imponere debet.
30 Maleficūs causa attendi debet:quare ꝙs ad maleficium motus fuerit.

Occidẽs cũ: quẽ bannitũ putabat: cuz
31 nõ esset: õ maleficio culposo puniri dz.

¶ Consilium.xl.

¶ Christi noĩe Iz innit⁹ verba faciam in materia criminali: tũ q; requisitus sum pro parte denunciatorum qui iudicio meo pñt iuste defendi ne de homicidio dãnent iustũ putaui nõ denegare absoluẽdis cõsiliũ: vñ hos denũciatos. iiii. principalibus modis defendã. ¶ Primo q; si iudex potuisset cõtra istos pcedere vti fecit & debuit & dz admittere quoscũq; eorũ defensores: imo etiã forte pcuratorẽ veniẽtẽ ad defendẽdũ. ¶ Scõo q; posito q; nõ debuerit admittere pcuratorẽ vel defensorẽ p ipsis cõtumacib⁹ cõparẽtẽ: saltez inder dz dare pecto pcessu oib⁹ volẽtib⁹ defendere et allegare de iure copiã pcessus & illos allegãtes audire. ¶ Tertio qñã si vera sũt q; pponunt: & maxie p vnũ ex medicis quẽ 3
audiui loquentez: Iz iste vulneratus sit mortuus. tñ vulnerans non põt teneri de occiso. ¶ Quarto & vltimo demonstrabo q; si iudex nullũ hucusq; noluisset admittere pcuratorẽ vl̃ defensorẽ. tñ sibi pstat de inocẽtia. i. q; hi denũciati Iz ptumaces nõ teneant de occiso dz eos absolucre nõ ob. aliq; statuto & maxime duob⁹ statutis que ad me delata sũt. ¶ Et peto veniã a magnifica curia vincẽtina & generosis dñis cõsulibus si q̃d forte in facto presupponerẽ q; aliter se haberet. Ego eñ nõ possez recte loq̃ nisi ispecto pcessu: q; vt mihi dz fuit per dñz iudicẽ olim denegat⁹ vñ necessario loquor p vaticinia. & p ea q; publice audiuntur a clarissimo phỹsico magistro Bartholomeo de anoali pciue nro. & a magistro Antonio õ Janua cirugico q; hũc ciuẽ vulneratũ visitarũt. ¶ Formatur itaq; inq̃sitio seu denũcia cõtra sex
Linquisitiõe seu denũcia nominatos q̃ 5
cũ sibi insimul prestarẽt auxiliũ & fauorẽ vulnerat⁹ fuit quidã Hieronym⁹ certis vulneribus. s. a nouello vno vulnere pfundo & mortali in pectore. & a Petro nouelli fratre vno vulnere i manu ma
nũ penetrãte & ab vno famulorũ suorũ vno saxo in spina cũ tumefactione & nigredine & magis dolore. Tñ ne frustra ỹba terrant primũ omitto oẽm difficultatem q̃ fieri posset: in hac materia. An formari potuerit dicta inq̃sitio seu citatio specialis contra istos tam assertos vulnerantes q̃m eis assertos pstãtes auxiliũ & fauorẽ. † Et an inquisitio hoc casu posset formari pẽdet ex no. p Bar. in l. ũ. ff. si publico. ff. de adulte. p Moder. ordinarios. l. in. ea quidem. C. de accu. & p cano. in. c. quaĺr & qñ. in prin. & ũ. eẽ de accu. & per Bar. in. l. si is. ff. si tutioz. ff. de fur. & in. l. fi. ff. de qõ. vbi datur forma inquisitionis formande cõtra auxiliantes de quib⁹. f. debeat p pri⁹ iudicẽ cõstare an & qñ formẽt inq̃sitio. ¶ Sed ego psupponã istos fuisse recte inquisitos: ex quo cõtrariũ nõ apparet: q; non est facultas pcessus inspiciẽdi. ¶ Jrẽ nõ referam indictũ. Ex quo eñ isti tãq̃ vulnerãtes seu auxiliũ pstãtes vulnerãti sint puniẽdi. † nã ois scissura vel ois separatio in corpore appellat vuln⁹. l. si seru⁹ seruũ. ff. rupisse. ff. ad. l. aquil. & p Bar. i. l. phtoz sit. ff. ff. õ iniur. † vbi dicit q; tumefactio est vuln⁹ qñ fecit scissuraz ab intra Iz nõ ab eẽ. vel qñ etiaz dedit cãm necessarie scissure ab eẽ faciẽdo per medicũ: vt ibi p eũ. ¶ Soluz ergo me referã ad ostendẽdũ q; nec nouell⁹ dz cõdẽnari de occiso nec sibi prestantes auxiliuz quasi dederint fauorẽ vel auxiliũ occidẽdi. & si vtar medijs q̃ bus sum. s. protestat⁹ me vsurũ. ¶ Primo ego protestor q; doctissim⁹ vir fuerit inder maleficiorũ qui inquisitionez formauit seu denunciã & in ea formanda vius est magna sapiẽtia & doctrina in hoc q; pri⁹ q̃ inquisitionẽ formaret expectauit mortẽ hieronymi. nez si ab formasset incidebat in maxias dubitatiões q; aut formasset lq̃sitionẽ de occiso q; vuln⁹ dicebat mortale. aut õ vulnerato & pẽdẽte pcessu supueniisset mors. icidisset in illã dubitationẽ † an fcã inquisitiõe de vulnerato posset fieri cõdẽnatio de occiso ppter mortẽ q̃ superuenit. de quo Bar. dubitauit in. l. dãni ifecti. ¶. fabini. ff. de dã. inse. & in. l. senatus

cessuit.ff.de adul.†.Si vo formasset inquisitionē de occiso priusq̄ esset mortuꝰ est magna dubitatio an de occiso inquisitio formari posset ante mortē:vt per eū dē Bar.in.d.§.sabini.z Joā.an.posuit i addi.spec.in tit.de accu.¶.§ pone.z se. ¶ Cōsiliū est ergo iudicibus expectare maxime ꝫ eos contumaces donec videāt an more sequāt. Et ita pulcherrime se cut hic.d.iudex.Ex q̄ arguo eū virū doctissimū. Nō tñ puto mirū q̄ postea his denūciatis seu inquisitis facultatē defensiōis denegauerit q̄ iudicio meo nō fuit 7 faciēdū.† Nā pstat q̄ in oibꝰ casibꝰ vbi de iure cōi cōtra absentē pōt peruenīri ad sniam q̄ notant l.j.absentē.ff.de pe. z in.l.absentē.C.de accu.admittit q̄libz veniēs etiā sine mādato ad defendēdū nō tanq̄ procurator ꝫ tanq̄ defensor:nā ex quo lex aggrauat in illis casibꝰ spāli bus absentes vt possint dānari ꝫ absen 9 tes ꝫ regulā q̄ est q̄ contra cōtumaces nō pōt procedi nisi vsq̄ ad annotationez bonorū et nō vltra:vt.d.l.absentē.ff.de pe.z C.de accu.l hoc reuelant vt p eis audiant q̄cūq̄ nō solū volētes allegare cās absen.ꝫ etiam volētes allegare cās cause:q̄m melius est illū absentē audire ꝫ nullo defendere forte innocentē cōdēnare.z iste est casus sing.fm intellectū Bart.in.l.seruū quoq̄.§.publice.ff. de pcu.z pbat j.l.reos.C.de accu.z illā sniam Bar.secuti sunt dñi de Rota conclu.cvj.z Fede.de se.in suo consl.cccc.z Inno.in.c.veniēs.extra de accu.z But. ibidē.Ita dico in ppōsito q̄ cū simus in casu vbi ex forma statuti pōt absens dānari si pstat de ciꝰ delicto.z est casus statuti trāsmissi illud q̄ dicebat in casibꝰ vbi de iure cōi poterat dānari absens idē dicat i hoc casu vbi ex forma statuti 8 pōt absens dānari. ¶ †Et q̄ hoc sit verum ostēdo rōnē de iure veteri absens nō poterat dānari nisi i duobꝰ casibꝰ.s. l.l.ne diu.ff.de penis.z l.l.lex cornelia. ff.ō sica.Ergo.l.seruū quoq̄.§.publice. que pmittit vt cōpareat defensor p absente in casibꝰ in quibus potest absens dānari habebat locum illis duobus casibus tātum.postea facta fuit lex noua per Fredericū que incipit ad reprimendā. ¶ Et inducit vt illo mō casu possit in crimine lese maiestatis pcedi ꝫ absentes. Certe illo casu habet locū.l.seruū quoq̄.§.publice. q̄ ille §. respicit oēs casus in q̄bꝰ furtū decidit q̄ absens dānat.Et ita tenēt doc.l.d.§.publice.z Bar. ibi.z in.l.pe.§.ad crimē. ff.de pub.iud.Et Saly.i l.absentē.C.de accu.Igitur cuz ex forma statuti Vincētini possit absens dānari psequent p ipsis ꝫ admitti q̄libet ad defensionē. ¶ Et si dixerit dñs iudex nō nescio q̄ ꝫ Bar.istō dixerit.§.publice.subdit tñ† q̄ si iudex putauerit se posse melius veritatē criminis pcipere ex pñtia rei pōt semp dicere nolo te admittere ꝫ volo reū pncipalē vt videā qua frōte aut trepidatiōe loquat per ter. in.l.de minore.§.tormēta.ff.de qō.z per.l.fin.C. de iniur. ¶ Respōdeo q̄ licet illud verum esset est tamē aduertendū qō.d. Bal.istud dictū Bar.singu.limitatur quādo cōtra absentem nō militat vehemētia indicij delicti qō intendit.ita dicit Bal.in.l.fi.C. de pcura. aliter nō debet posse auferre reo facultatē mittēdi defensorem sic a iudice cōcessam per.§.publice. ¶ Sed in ppōsito ex processu nō cōstat iudici qō isti occiderit:immo putamus contrariū vt dicetur infra. ¶ Itez plꝰ dico z hoc semp ego tenui[a] quia nō credo q̄ illud dictum Bartol.ita

a ¶ Ego tenui.Ad istā pclonem q̄ quotidiana z practicabilis est. adde Bar.l pfil.incip.a dño Cy.de bononia.et i extrauag. ad repri.¶ fi.fine figura.d.alex.ō imo.l.custodios.ff.de publ.iudi. multa per pau.de ca. in cōsi.xxxiiij. Cano. i.c.cū iter. de exce.

intellectū in defensore sit verū ꝛz illud
pcederet in casibus in q̄b⁹ q̄s pōt per
pcuratorē cōparere in quo substantiat
indiciū tūc em̄ pōt index q̄q reū pnci
palē req̄rere vt repellat procuratorē a
defensiōe. Et ēt se informat ō veritate.
¶ Et ꝛz pcu. dño nō veniēte repellat tū
poterit defensor semp ꝓparere. Sz l ca
su spāli vbi lex admittit defensorē. nōvt
suscipiat indiciū. ¶ Sz ea iusta rāne ne
dāneť absens ꝛ forte innocēs. ¶ † Dice
re aūt q̄ sit in ptāte ipsius iudicis repelle
re seu nō admittere defensorē vbi re⁹ no
luit cōparere visum est semp mihi inīa
stissimū ꝛ ꝛ rōnē dicti. ꝯ. publice. ¶ Itē
sit ita q̄ iudex possit principalē req̄rere
fatebor hoc ēt verū ꝛz q̄ si pncipalis no
lit venire iudex non audiat defensorē q̄
forte docebit ō innocētia nūq̄ mihi po
tuit psuadere nec Bar. hoc dicit si recte i
spiciam⁹. † nā si iudex nullo se offereň.
dz assumere vices ꝛ supplere ōfensionē
absentis etiā cōtumacis vt no. in. l. fi. C.
de tēpo. app. ꝛ l. l. vbi pactū. C ō trāsact.
ꝛ in l. j. in fi. ff. de qō. ꝛ in. l. ꝛ si nō defen
dat. ff ō penis. ꝛ p Bar. l. l. iū. ꝯ. hoc aūt
iudiciū. ff. de dō. infe. q̄ ñcte dicere pos
sam⁹ q̄ nō debeat audire eū q̄ in suā no
titiam velit afferre aliquā istā excusa
tionē p absente. Et ita intelligit Bar. l. l.
seruū quoq̄ ꝯ. publice. ꝛ l. l. si actor ma
lit. eo. ti. q̄ ꝛz dicat dñm posse req̄ri non
ꝛē dicit q̄ dño nō ꝓparēte debeat repel
li defensor si recte inspiciat. ¶ Et hanc
solam Bar. tenuit Inno. ꝛ butri. in. c. ve
niēs. extra de accusa. vbi ponūt istā ma
teriā. ¶ † Itē dico q̄ facilius dz admitti
defensor in cā ista inq̄sitiōis q̄ si pceder
et per viā accusatiōis nā ꝛz Bar. dixe
rit. in. l. iū. ꝯ. si publice. ff. de adulte. et in
l. si cui. ff. de accusa. † q̄ in illis casib⁹ in
quib⁹ pcu. nō admitteret si pcederet p
viā accusatiōis in eisdē nō admittit vbi
procedit per viā inquisitionis ꝛ ista fuit
ista legistar. ¶ Tñ canonistę putāt in
cā inquisitiōis facilius admitti etiā p
curatorem non solum defensorem. Jo.
hostiē. in. c. inquisitiōis. extra de accu.
dicit † quod nisi sint crimina excepta et
enormia de iure canonico in causa in
quisitiōis admittit pcur. ꝛ hoc idē vī ꝛz
nere Joā. an. et post eū butri. in. d. c. ve
niens. ꝛ maxime istud est sine dubio vbi
vult admitti tāq̄ defensor q̄ facilius ad
mittit aliqs tanq̄ instigāt officium q̄ vt
assumens patet in procuratore inq̄sitiōis
per iudicē proponit in. c. cū olim. extra
de accusa. ꝛ in assistēte iudicio ciuili ne
colludat in. c. cū sup. extra de re iudic.
ꝛ in. l. sepe. ff. de re iudi. ꝛ in. l. si per insol
uio. ff. de appel. ¶ Et hoc maxie dz esse
verū in patre qui se offert defensiōi per
not. in. l. exigēdi. C. de pcu. ꝛ per Inn. in
c. causam. q̄ si. sint legit. in terminis. Et
in specu. in tit. de pcu. ꝯ. j. ver. sed nun
q̄d. † Immo si ex forma alicuius statuti
Vincētini pater teneret ad aliquā cōdē
nationē p filio admitteret pr̄nō solum
tanq̄ defensor sed etiā tanq̄ volens in
se suscipere iudiciū p suo interesse. ꝛ ita
cōcludit Bar. l. c. veniēs. Balle. ꝛ hoc sit
primū fundamētū q̄n cōparente patre
nouelli aut alio defensore dz admitti. ꝛ
sibi dari copia inq̄sitionis ꝛ oim actorū
criminaliū. vt est casus ꝛ ibi Bal. not. in
l. ū. C. de edē. ¶ † Scdo ego facio funda
mētū q̄ ꝛ si verū esset sine ꝓiudicio veri
tatis q̄ iudex nec voluisset nec ōbuisset
admittere volētē facere defensiōes i pro
cessu saltē pacto pcessu ōbebat cuicūq̄
volēti in iure allegare dare copiā pces
sus. ꝛ audire. defendētē in iure. et istud
est clari⁹ luce meridiana. ꝛ hoc ꝛz Bar.
expresse si bene intelligat in. d. l. pen. ꝯ.
ad crimē. ff. de pub. iudi. in illa. q. † vtrū
in aliquo actu admittat pcu. p absente
in criminali. vbi cōcludit q̄ l omni casu
admittit. et in omni defensiōe p quā nō
dicat subire iudiciū. sue talis defensio
sit pnte ceptū pcessum sive post. Et idē
tenet but. ꝛ oēs canoniste in dicto. c. ve
niēs. ꝛz ita est in proposito q̄ volens al
legare in iure nō vult subire iudicium.
immo ad allegatiōes deuenitur demū
peracto pcessu. vt not. in auf. iubemus.
C. de iudic. ꝛ in. l. quāuis. C. de adulte. et
in. c. pastoralis. extra de causa pos. et pro
pri. vbi per Innocē. et alios. ꝛ in. c. cum
Joannes eremita. extra de fide instru
men. ꝛ in autenti. vt cum de appella. co
gno. in pnci. perfecto ergo processu ad
mittitur ētiā procur. volēs allegare de

4 23.

hire ergo ꝛ defensor ꝛ maxime hoc esse dz in criminalib⁹ qz alie.iur.in crialib⁹ nō pōt renūciari vt dixit notabiliꝛ gl.l.l. pactū inter heredē.ff.de pac.ꝛ ita ꝓsuluit Feder.de se.in cōsi.ccxxix.ꝛ bu.tz l d.c.veniens.q̄ q̄libet admittit de iure. ¶ Tertio veniēs ad merita cause dico q̄ si vera sunt q̄ referūt duo cōciues nri q̄ ambo in sua doctrina sunt viri primarij ꝛ nō dubito eos l iudicio locutos fuisse extra iudiciū loquunt. clarum est q̄ 18 hoiell⁹ nō pōt dānari de occiso. tz' esset regula sit. ꝛ q̄ vbi vulneratus moriꝛ ex vulnere vulnerās tenet nō de vulnerato sz de occiso. vt no.in.c.j.de cleri.pcu. ꝛ l.dist.c.si q̄ femina.ꝛ c.studeat.ꝛ ibi p gl.imo etiā in dubio si aliud nō apparet ꝓsumit mortuus ex vulnere q̄n cito post vuln⁹ moriꝛ. vt no.in.l.si ita vulnerat⁹ q̄ occidit.§.pe.et in.l.q̄ actiōe.ff.ad.l.aq̄l. ꝛ hoc dixit glo,ad literā in.c.pbyterū. ex ō homi. ¶ Hic tā diligēter est aduertendū aut quis moriatur ex vulnere alio morbo aut alia cā nō superueniente.et tunc oēs concludūt q̄ ꝓsumit mortuus ex vulnere q̄n cito moriꝛ. secus ex lōgo 19 intervallo. ¶ Sed dubiū stat q̄n dicat lōgum intervallū. Et primo gl.iur.ciui. in.l.j.C.de emē.seruo. videtur dicere q̄ moriꝛ incōtinēti q̄n moriꝛ intra triduū sec⁹ si post. Et ita etiā loquiꝛ text.l.dist. c.si qua femina. ¶ Quedaz iura dicere videtur q̄ dicit mortuus ex intervallo quando moritur post octo dies. vt in.c. continebatur.extra de homici. ¶ Alio modo loquitur text.in.c.ū.extra.de cle. percus.qui ꝓbat q̄ dz mori ex intervallo q̄n decessit post octo mēses. ¶ Breuiter Bart.tetigit istā.q.in.l.si in rixa.cir. fi.ff.de sica.ꝛ gl.in.d.c.ū.ꝛ oēs doc.tam Bart.vbi.s.q̄ bu.in.d.c.ū.de cleri.percu. concludunt q̄ ex quo iura ita ambigue loquunt.ꝛ istud nō reperiꝛ certa.l. decisuz hoc dz cōmitti indicis arbitrio per no.in.l.j.in fi.ff.de iur.delib.ꝛ arbitrabit iudex an vulnus fuerit mortale ex iudicio medicoꝝ q̄ illō viderūt.l.si semel.C.de re mili.li.x.ꝛ l.j.ff.de vē.ispi. et.l.milita.§.missionū.ff.ō re mili. ¶ Et est casus in terminis nostris i.c.significasti.extra de homici. ¶ Hec procedunt vbi vulneratꝰ nullo alio casu aut cā superueniēte moriꝛ. Aliꝰ casus est q̄n moriꝛ ex casu.aut cā supueniēte.ꝛ tūc dicē dū aut fuit culpa medicoꝝ.ꝛ tūc vulnerās nō tenet de occiso.l.q̄ occidit.§.ꝑ. ꝛ.l.q̄ actiōe.§.celsus.ff.ad.l.aq̄l. ¶ Idē dico si mors supuenit ex mala cautela seu custodia ipsius infirmi vt not.l dictis iur.ꝛ gl.est in.d.c.si q̄ femina. ¶ Si autē supueniat alia infirmitas aut illa casu fata est a vulnere.ꝛ tūc tenet de occiso. ꝛ ita no.gl.i.c.pbyter.cē de homi.ꝛ ita no.l.c.significasti.ꝛ l dubio ꝓsumit casu fata a vulnere.si aliud non apparet ex corpis dispositiōe vt ibi no. ¶ Aut illa infirmitas supuenit aliūde vt q̄ corpꝰ illud naturaliter ad illud accedēs erat inclinatū.et tūc nō dz mortuꝰ ex cā vulneris nec tenet vulnerans de occiso. vbi gra. si mortuꝰ est pp humores corruptos. ꝝba sunt Hostiē.ad īram ꝛ Card. hoz.refert ꝛ seq̄t in.d.c.pbyterū.ꝛ ita 20 mitat illā gl.q̄ dicit.ꝛ q̄ vt q̄s dicat homicida sufficit q̄ mors contingat ex cā remota.i.ex nō vulnere sed ex alia infirmitate q̄ tū supervenit propter vulnꝰ iz esset remota a vulnere secus si supueniret ex alia cā et vulnere cessante et ita erat in ꝓposito. ¶ Idē dz ibi si mortuꝰ eet ex recidiuatiōe quoniā recidiua nō ascribitur vulneri nisi alia supueneriꝛ cā recidiuationis q̄ sola sufficiebat per text.in.c.ad audientiā.extra de homici. Ideo dut.singulariter ibi not.dicēs nō 21 ꝛ q̄ vbi ex alia cā post vulnꝰ illatū mors sequit mors nō ascribit vulnerāti et sic vbi causa supueniēs habilis est ad morꝛ inducēdam cōfundit vulnꝰ primum de quo erat dubiū an de hoc potēs esset. verba sunt bu.vbi.s. ¶ Adde q̄ glo.in dictis capi.loquunt an q̄s dicatur homicida quo ad irregularitatem Ideā quo casu facilius q̄s si homicida q̄ vbi agat de pena mortis l iudicio seculari inferēda.pz ex not.p multos qōnes.in.c.ad audiēdū.ꝛ in.c.petrus.extra de homi.ꝛ vbi si clericꝰ incipit rixaz in qua ipse pcutiꝛ.deinde eiꝰ affines de hoc indignati pter clericī sciam aliquē occidūt.clericus efficit homicida irregularis.facit.c.significasti.eo.tit. ¶ Et

tamē cōstat q̄ in iudicio secularī nō esset homicida. vt.l.ū.ī.l.fi.ff quadr. pau.fecis.dica.ī ita sum mat butri.c.significasti. el scō.de homici.dicēs ic quo ad ordinē p̄motiōis pcutiēs hī p̄ homicida q̄n dubitat an vulnus fuerit mortale vl̄ scire nō p̄ōt.an fuerit occisus ab alio.an ab illo q̄ sec⁹ esset vbi nō agit de
23 lege p̄motionis. ¶ †Et idcz ōr si acclamauit q̄o ꝫ exportātē rē suā insequētes illum occiderūt a q̄n talis acclamās ēt iure p̄mittēn.est irregularis.vt no.l.c.decetero.ī d.c.significasti.q̄ nō cēt iudicio secularī.Rō q̄ lex p̄motiōis cōsiderat factū ī nō animum.ī q̄ q̄cunq̄ capiunt fugiētes ī occiduntur debuit euitare q̄ p̄tingere ꝫsuevit.l.c.j.de suo nō ordinec eū excusat recuperatio rerū suarū i.c.suscipimus.eꝫ de homi. ¶ Sz lex secularis vbi agit de homicidio ꝫsiderat alm ī nō factū.l.j.C.ad.l.cor. de sic.Jō nemo p̄ter alm efficit homicida.Jō merito nō vz ar.hī homicida q̄ ad irregularitatē. ergo q̄ ad penā homicidū. ¶ Ad propositū ḡ ex q̄ huic Piero. supuenit noua infirmitas causata ex mala ei⁹ dispositiōe. putaex malis humorib⁹ collectis l pectore.vt dicit Hostien.in.d.c.p̄by. ī ita ōr mihi i facto fuisse q̄ p̄fatos medicos p̄z q̄ vulnerās nō tenet de occiso per predicta imo q̄ supuenit ēt mala custodia ipsi⁹ infirmi.vt magister Barth. attestatur se audisse ab astantib⁹.ī hoc de tertio fundamento. ¶ Ubi autē supuenit noua cā.i.vulnus Alotū per aliū vulnerantē.secundo loco tūc nō est nostra materia.ꝫ remitto ad Bart.in.d.l. si in rixa. ¶ Et si dicat tu nō poteris dicere quapp̄ter istud vulnus iste citius non obierit.ḡ saltē hac rōne ōz dici homicida.q̄ ostēdo. †Nam si q̄s vulnerat
24 nē mortaliter p̄mo vulneratū mortaliter tenet hic secūdus vulnerās nō mortaliter de occiso.l.quā actionem.ḡ.si quis seruū.ff.ad.l.aq̄l.et.l.ita vulneratus.in p̄in. ¶ Rndeo illud verum q̄n illud vulnus nō letale p̄cessit.ī postea letale secutū est.ª q̄ tūc primo vulnerās nō letaliter tenet de.vulnerato nō de occiso.l. ītē mella.ḡ.si plures.ī.l.huic scripture. ff.ad.l.aquil.Sz ita est in p̄posito nam iste nouelius p̄mo vulnerauit nō mortaliter.ī postea supuenit infirmitas mortalis que erat vuln⁹ naturale. ¶ Jdeo primo vulnerās nō letaliter siue mortaliter tenetur de vulnerato nō de occiso
25 per dicta iura. ¶ †Et si dicat postremo immo ī vbi duo vulnerant nō mortaliter.si tamē cōiunctio vtriusq̄ vulneris causat mortē cum nullū istorū de per se cāuset quilibet tenet de occiso ꝫ Bar. l.d.l.si in rixa.q̄ verū est occidisse.Ītē mella.ḡ.si plures trahē.ff.ad.l.aquil.et ita no.l.c.significasti.extra de homic.iō quilibet est irregularis.xū.q.vlti.c.fin. Rn.illud p̄cedit ratiōe incertitudinis. vnde nō p̄ōt sciri cuius cā principaliter mortuꝰ sit. ¶ Sz in casu nostro sciri potest.q̄ vulnus p̄mo illatū nō erat mortale ideo ꝫ supaddat fm mortale a natura p̄mū nō ōr mortale,vt.ē.p̄bouī.sicut vbi vnū esset mortale aliud nō ī nesc,ret q̄s intulisset.q̄ omnes vident occidisse rōne dubū.l.item mella.ḡ.si plures.ad.l.aq̄l.p Bar.l.d.l.si in rixa. ¶ †Et
26 quib⁹ cōcludo q̄ ex eo q̄ vulnus illatuꝫ citi⁹ p̄stiterit causam mortis nō ōr mortale q̄ istud dicere esset stultū.ī contra omnia iura.nā nemo dubitat q̄ si vnus primo vulnerat non mortaliter ī secundo vulnerat mortaliter.q̄ iste secūdo vulneratus morit⁹ citi⁹ ꝓpter primū vul-

ª ¶ Letale secutū ē. Ad istā p̄dicabilem cōclusionē vid.d.Bar. soci.in ꝑsil. errviū.in ci.primo aspectu.ꝑsic. tiū.ī vlti.et vers.p cui⁹ cōclusiōis fundamēto cū plu.seq. l.ū.vol.cor. xlix.et vide Bal.in.c.ſ. col.v.v.sed q̄d est q̄b. mo. feu.ad mitt.domi. Alc.ō imo. in.l.dānī.ḡ. sabini.ff de dā.ſsec.Ange.ī doc.in l.ītē mella. ḡ.celsꝰ scribit.ad .l.aquil.alle.l tex.

nus ꝛ sanguinis effusionē ex primo vul
27 nere factā.† q̄ fm physicos omnis su
pflua sanguinis effusio mortē accele
rat.ꝛ tū prio vulnerās nō tenet de occi
so.l.item mellc.§.si plures.ꝛ.l.huic scri
ptum.§.j.ꝛ.ff.dixi.ꝛ licet ergo i casu no
stro istō p̄mū vuln⁹ nō mortale fecisset
accelerari infirmitatē alio ex corporis
dispositiōe vēturam seu citi⁹ detexisset
illam infirmitatē ꝓpter sanguinis effu
sionē.nō. tamē ꝓpterea censend⁹ homi
cida.vt.ff.satis ꝙstat.ꝛ sine ratione esset
q̄ de hoc dubitaret.alias diceremus q̄
incutiens seu inferens magnū timorē
vulnerato eēt homicida.q̄ sepe visum
est fm physicos mortez ex timore acce
lerari.qđ dicere stultū esset. ¶ Ex q̄b⁹
omnib⁹ satis cōstat istū nō esse homici
dā qui p̄mo nō mortaliter vulneravit.
¶ Ex hoc ꝓbo p deductionē ad absur
dū.pono q̄ noveli⁹ nullo modo p̄cussit
hic sed solum.Petrus in manu vi p̄sup
ponit cum magna sanguinis effusione.
deinde p.lxx.dies detecta est infirmitas:
s.ptisis in hieronymo ꝛ mortuus est ex
ptisi.dicet ne quipiā hunc Petrū dānā
dū de homicidio.Certe nemo ꝛ tamen
satis ꝙstet fm omnes q̄ magna sangui
nis effusio ex manus percussiōne cōtin
gens debilitavit naturam ꝛ accelerauit
ptisim.ꝛ consequenter mortem pensit:
igitur qua ratione nō dicerem⁹ Petrū
homicidā eadē ratione.nec diceremus
novellum ex quo percussit vulnere qđ
cōstat non fuisse mortale.hec p̄ verita
28 te sufficiant. ¶ † Superest modo quar
tum q̄ dicerent forte iudices.ꝛ si de iu
re iste esset absolvendus ab homicidio
tamen ex forma statutorum Vincen.
iste necessario est damnād⁹ q̄ statutum
vult q̄ vbi cōtra contumacem non po
test cōstare de crimine debet pecuniari
ter damnari ꝛ ad inquirendū:ſz ita est
in casu presenti.Profecto nec hoc nihil
ob.imo diligēter est aduertendū:q̄m
tres casus possunt cōtra cōtumacē cōn
gere ꝛ statutū tantū duos ponit ꝛ ter
tiuz omittit qui est casus noster.Prim⁹
casus est vbi constat de crimie ꝛ hoc sta
tutū corrigit ius cōe q̄m ius cōe vult nō
posse absentē dānari:ſz tm̄ p̄cedit vsq̄
ad annotationē bonorū:vt.l.absentē.ff
de accu.ꝛ.l.absentē.ff. de pe,iste casus
nō cōtingit. ¶ Scōs casus quem ponit
statutū est q̄n p absentiā nō posset cōsta
re de crie vl nō crie seu ō nocētia vel in
nocētia.ꝛ tūc statutū p̄mittit ipsuz posse
dānari pecuniariter ꝛ ad inquirēdū nec
in isto casu sumus nos.ꝛ hos duos ca
sus posuit statutū allegatū.Tert⁹ ca
sus est q̄n ex p̄cessu facto ꝰ absentē cō
stat de ei⁹ innocētia.ꝛ hic dico statutū
nō posse habere locū q̄ vult absentem
pecuniariter cōdēnari ꝛ ad inquirēdū.
Q̄m ēt si statutū diceret expresse q̄ ab
sens cōtumax habeat p confessō ꝛ dānari
possit nō dz intelligi statutū de illo cōtu
mace de cui⁹ innocētia vere ex p̄cessu
cōstat vt pulchre no.Bar.l.l.absentē.ff.
de pen.nō potuit ergo dānari iste nouel
lus ꝛ absens ꝛ cōtumax.Sz ego pl⁹ di
co q̄ non solū nō dz dānari ſz debet ab
solui.nā si statutum permittit iudici q̄
dānet cōtumacē repertū nocentē ergo
fortiꝰ dz intelligi ei p̄misisse vt innocen
tē repertū absoluat. ¶ Et hoc ostendo
ꝙ tex.vbi de hoc est casus.ꝛ ita no.bur.
29 in.c.veniens.extra de accu.† vbi ſz cō
tra accusatū cōtumacē nō possit iudex
ferre sniaz vt.d.l.absentē.ſi si aliqno mo
do cōstat iudici de innocētia rei:debet
imponere silētium accusatori.Et rō est
vt dicit bu.ibi q̄ magis exuberat offi
cium iudicis in absolvendo q̄ in condē
nando.ꝛ iudex dz semper ꝓ contumace
supplere.vt.l. properādum.§. singulorum
re⁹.C.de iudi. ¶ Si ergo iudicis officiū
potentior est in absolvendo q̄ in condē
nan.ꝛ in casu nostro statutum Vincen.
dat potestatē iudici condemnandi con
tumacem si cōstat de nocentia ergo fo
tiori rōne creditur dedisse potestatē iu
dici de absolvendo innocētē in qua ab
solutione magis exuberat iudicis offi
ciū.Et q̄ ita debeam⁹ tres casus distin
guere.aut ꝙstat de iniustitia ꝓtumacis
aut neq̄ ꝙstat ō iniustitia neq̄ ō iustitia:
¶ Aut tertio cōstat de iustitia ꝛ q̄ inter
istos duos casus vltimos sit cōstituēda
differētia patet q̄ ita distinguit ipera
tor in.d.l.properāduin.§.j.ꝛ seq. ¶ Nec
debemus istos duos vltimos casus a

pari iudicare q̄ nō cōstet de innocētia vel nocētia.nā iste vltim⁹ cas⁹ nimis est dissimilis a casu proximo.vt ibi patet. ¶ Ex quib⁹ oīb⁹ ꝛcludo circa quatuor fundamēta. ¶ Prio q̄ iudex debuit ꝛ dz admittere quēcunq; volētē defendere istū qui absens posset dānari si esset nocēs. ¶ Scdo q̄ si noluit eū audire durā te pcessu dz saltē illū audire in allegationib⁹ iur.p ꝫ ꝙ nō susciperet pcessum. ¶ Tertio circa merita ostēsum est innocēs. ¶ Quarto ꝛ vltimo ostēsuz est q̄ ex quo est innocēs dz diffinitiue absolui nō obstāte statuto sicut etiā dbuisset nocēs repert⁹ ꝙdēnari. ¶ Et ad hoc me maxime mouet.tꝛ in maleficijs dz attēdi cā quare isti moti fuerūt ad maleficiū.l.aut facta.ff.de penis.ꝛ pſona ꝫ quā intēdit vt ibi. ¶ Causa autē fuit ad recuperationē rerū suarū ꝙ licuit. vt no.in.d.c.suscepim⁹.Et dz mihi q̄ ille q̄ fuit mortu⁹ ibat noctis tpe occidēdo porcos ꝛ ea nocte ꝛ eodē instāti vnū occiderat.Et pōt pbari ꝫ eum fuisse ac clamatū tāq̄ ptra furē nocturnū. ¶ Et itē isti putabāt q̄ porcus quē senserant clamare esset su⁹.que oia ꝙsiderata ēt si verū esset maleficiū esset ꝓbatū debeꝛet mouere iudicē ad dānandū homicidā tanq̄ de homicidio culposo ꝛ nō doloso.vt no.bar.in simili de eo ꝙ qui occidit eū quē putabat dānitū cum nō esset ꝛ nō erat in culpa.qꝛ min⁹ diligēter inquisiuerat.nā dz puniri tanq̄ de maleficio culposo ꝛ nō doloso.vt ipe no.f.l.ff.de adul.ꝛ in.l.ū.§.hac actiōe.ff.vi bo. rap.ꝛ in.l.lex corne.ff.ad.l.cor.de sic.et ibi bar.Et ista ratio dz mouere oēm iustū iudicem ꝛ bonū virū. ¶ Hec oia q̄ supraſcripta sunt puto esse de iure vera. Ego Frāciscus de capitib⁹ liste de padua legum doctor ꝛ Comes ibidē iura ciuilia legens ordinarie.

¶ Summarium super cōsil.xlj.

1 ☞ Interficiēs eum:qui ipsum vulneraverit:an de occiso teneatur:numeris oībus sequē.per totum consiliū.

2 Uim vi liceret repellere nō solū oēs leges omniaq; iura pmittunt:etiā ipsum invasorem occidēdo:quādo nos aliter ab iniuria tueri non possumus.

3 Invadēs aliquē iuris psumptiōe criminis autor interpretatur.

4 Confessio:q̄ aliquis fecerit ad sui defensionem licet in criminalib⁹ nō plene probet pro se:in ciuilibus tamen nō minus probat pro se q̄ cōtra se.

5 Juramentū purgationis in supplementum probationis in causis criminalib⁹ deferri quandoq; potest.

6 ¶ Percutientem fuste:fuste etiā repercutere debemus:non autem dispari armorum genere.

7 Rixantibus ex duobus quādo vnus est magis vulneratus q̄ alius:presumptio culpe contra quem fiat.

8 Honoris detrimentū vnicuiq; non minus q̄ vita charus esse debet.

9 Invasio cum excedit modū defensiōis a iure permisse:incidit in culpaz:que dolo non cōparatur.

10 Culpa leuis q̄ dicatur:ꝛ que leuissima.

11 Pater occidens adulterum:ꝛ insecutus postea:horis interpositis filiā:eadem ira occidere dicitur.

12 Milites priuatos:qui itinera frequentata insidijs aggressoris obsederunt:vt ciscendo interficere licet.

13 Latrones diurnos:si se telo defendant: non autē offendant:occidere ꝫ:nocturnos autem quoquo modo.

14 Aggressorem occidere licet:vbi suspitio invasionis non est.

15 Homicidium per dolum cōmittens criminaliter puniri non debet:si primo occidens vulneratus fuerit.

¶ Consilium.xlj.

1 IN christi† nomine.Cū petrus maluſan⁹ olim sub pignoribus gratuite quasdam pecunias Jacobo mazarano mutuasset intellexisset q̄ dictum Jacobuz inter creditores suos aliquas pecunias diuisisse admiratus hominis duritiam ꝛ inurbanitatem ad eius domum se contulit conquestus etiam pignorum suorum venditionem subhastationemq; pollicitus nisi etiam sibi pecunias reddidisset in quo inclementer susceptus q̄ bene pati posset tanq̄ bonas vt aiunt spatulas haberet.

rent.tãdẽ promissa ab ipso Jacobo suo
tũ pignorũ venditiõe dict⁹ Jaco.secum
ad plateas simulauit accedere vt ratio
nũ codicẽ cũ dicto Petro displiceret.vt
Fabiani molendinarij testificatione cõ
tinet.Accepta igitur clã squarcina iux
ta eum perrexit donec ad quẽdam adi
tus seu trãsuerso applicauerunt vbi nõ
plus ꝑ vni transitus erat possibilis.et
cũ facto quodã de transitu esset orta cõ
tẽtio.tandẽ psuasionibus.d.Ja.Pe.adi
tũ presentauit.tũ Jac.nullo verbo aut
signo dato gladiũ subito educit ac cur
rit retro sup caput Petri illũ vi doloꝙ
deducit ⁊ eũ incautũ vulnerauit.at Pe
tr⁹ rei nouitate ⁊ vulnere ac ictu simul
ꝓremefact⁹ clamore in latronẽ edito 3
sese cõuertit alterũꝙ ictũ quo ipsuꝫ in
capite ꝓcutere nitebat pedali quodaꝫ
gladio deuitat.nec tñ ipune.sꝫ illo ictu
duob⁹ receptis vulneribꝰ altero q̃dez
in corpore.⁊ altero i manu.Et hic q̃dẽ
insult⁹ hacten⁹ duob⁹ integerrimis te
stibus cõprobat.Tũc Pe.abiecta daga
Jacobũ amplectit.⁊stricte alligat eoꝙ
reluctãte ambo in terrã cadũt.altero
modo emergente mõ subsidente.Tan
dẽ Petr⁹ euadit ⁊ gladium manu Jac. 4
abstrahit ipmꝙ duob⁹ vulneribꝰ one
rat altero in nate.⁊ altero in capite cũ
cutis abrasione.⁊ demũ ipm Jac.arre
pto gladio q̃ iacebat in terrã ꝛ se irruẽ
tẽ sauciat altero q̃dẽ in brachio.⁊ alte
ro post sinciput.ex quibus ipse postea
mortu⁹ est ꝓtestante tñ.d.Pe.ante ista
vulnera ꝙ sese dimitteret.videdũ ẽ q̃d 5
iuris.an iniuria Petr⁹ illũ occiderit.
¶Et profecto mihi vr̃ trib⁹ rõnib⁹ cõ
cludẽdũ ꝙ iure illũ Petr⁹ occiderit.et
ex hoc facto nulla penã mereat.nã cũ
2 ꝑ vigvi repellere nõ solũ oẽs leges oia
ꝙ iura permittãt etiã occidẽdo ipm in
uasorez qñ nos ab iniuria aliter tueri
non possum⁹.vt.l.sciẽtiã.§.q̃ cũ aliter.
ff.ad.l.aqui.⁊.cle.fi furiosus.l fi.eẽ.de
homi.verũ etiã id.iure naturali oibus
animalib⁹ ꝓcessum sit.vt.l.j.§.cũ arie
tes.ff.fl quadru.pau.fe.di.l.di.ius na 6
turale.c.dilecto.extra de sen.excõ.lib.
vj.⁊ cle.pastoralis.extra de re iudica.
¶Et deniqꝫ omnis gentiũ more ⁊ cõ
suetudine receptũ sit.vt.l.vt vim.ff.de
iusti.⁊ iu.l.fꝫ ⁊ fi quocũqꝫ.ad.l.aq̃.quã
calũniam incurrat hic Pet.aut quã pe
nã nõ video.¶Probat eñ ꝙ illũ se fer
ro potẽtẽ occiderit ex frĩs Simonis te
stificatione.cuius testimonio iura ma
xime credi volũt atqꝫ ꝓmittãt.vt l.§.co
gitãdũ.in auc.de mo.⁊.l.ꝑbyteri.C.de
epis.⁊ cle.Accedit huic rei fama ꝓsen
tiẽs q̃ q̃dẽ cũ statim sit orta i loco illo ⁊
ex verissimis cõiecturis nõ parum ḥz fi
dei ⁊ auctoritatis vt.l.iij.§.eiusdẽ q̃qꝫ
ꝓncipio.ff.de testi.l.de maiore.§.tormẽ
ta.ff.de qõ.l.admonẽdi.de iureiu.ỏ q̃ ꝑ
fratrẽ Mattheũ venerabilẽ religiosũ ⁊
mgrꝫ zanelã barbe satꝫ abũdeqꝫ dicit.
¶Accedit ⁊ iuris ꝓsumptio† q̃ ꝛ inua
dẽtẽ ⁊ criminis auctorẽ iterꝑtat q̃ fuit
Jacob⁹ mazaron⁹.l.qm̃ multa.C.ad.l.
iul.de vi.⁊.l.fi vt allegas.C.de sic.ipsuꝫ
q̃ tue ꝓsumit ꝙ inuasus videat in du
bio pot⁹ facere ad defensionẽ q̃ ad vl
tionẽ vt.l.fi ex plagũs.§.tabernari⁹.et
ibi gl.ff.ad.l.aquil.⁊ no.l.l.j.C.vnde vi.
¶Accedit insup modificatio cõfessio
nis facte ꝑ partẽ dicti Petri q̃ ꝓfitetur
nõ occidisse simpliciter.sed Petrũ occi
disse ad sui defensionez.† q̃ quidẽ cõfes 4
sio licet in criminalib⁹ plene ꝙ se nõ ꝙ
bet.l.aureli⁹.§.gai⁹.ỏ lib.leg.⁊.l.j.C.de
ꝓbat.tñ cũ in ciuilib⁹ nõ min⁹ ꝓbet ꝙ se
q̃ ꝛ se.vt.l.nõ vtiqꝫ.vt ibi not.ff.de ex
ce.⁊.c.exceptionẽ obũciẽs.de reg.iur.
lib.vj.videt dicendũ ꝙ saltez faciat hic
aliquam ꝓsumptionẽ ꝑ ipso cõfitente.
¶†Supereẽsset deniqꝫ iuramentũ pur
gatiõis in supplemẽtũ ꝓbatiõis ꝙ vti
qꝫ in hac cã ẽt deferri põt vt no.gl.i.l.j.
C.de sic.⁊ l.l.iũ.§.q̃cũqꝫ.ff.ỏ iureiu.⁊.l.l
bõefidei.C.e.ti.¶Verũ si dicat tñ illã
defẽsionẽ a iure ꝓbari q̃ sit cũ mode
ramle culpate tutele.l.j.C.vñ vi.⁊.c.cũ
olim.eẽ de testi.spo.⁊.c.significasti.eẽ ỏ
hõi.¶Et nos dicem⁹ istã defẽsionẽ fuis
se adeo moderatam vt nullo mõ ualeat
culpari nã cũ ibi moderamẽ circa tria
cõsideret vt no.gl.⁊ oẽs doc.l.l.j.C.vñ
vi.⁊.l.vt vi.ff.ỏ iu.⁊iu.¶†Et ꝓ circa
gen⁹ armoꝝ.vez vt ꝓcutiẽtẽ fuste ỏbea
m⁹ fuste rꝓcuteret ꝓcutiẽtẽ gladio de
beam⁹ gladio referire.non aũt dispari

gñe armoꝝ.vt.c.significasti.eꝛ de hõi. t.l.j.§.fz si claua.de sic. ¶ Hic petr⁹ nõ solũ illũ repercussit simili gñe armoꝝ imo eisdẽ armis quib⁹ ipse fuerat vulnerat⁹ nã telo ipsi⁹ Jacobi ipsuz vulnerauit.t similr idẽ Jaco. petrũ ferro in uadebat merito petr⁹ ipsũ ferro repellebat. ¶ Scõm etiã moderamẽ exigit circa tẽp⁹ fcz vt in ꝓtinẽti t adhuc maleficio flagrante.vt not.glo.t doc.in.d. l.j.ç.vndeui.t.l.vt vim.ff.de iusti.t iur. q̃ qdẽ etiã hoc fuit.nam tãta ipis brevitate hoc negotiũ expeditũ.vt Nicola⁹ cleric⁹ incipiẽs a ꝑncipio luaslõis accurrere nõ potuerit ante illuc pueni re q̃ totũ malũ esset ꝓsumatũ. ¶ Appa ret ẽt de celeritate negotij t q̃ fuerit in ipsa rixa qz alit petr⁹ nõ potuisset euadere:vt fratris Simonis testificatiõe cõtinet t ꝓbat ex dicto cuiusdã mulierculę q̃ a ꝑncipio rixe se retraxit l domũ eodẽq; momẽto ad limen regressa vidit ola dissoluta t hec sup ꝑmo t secũdo moderamie. Tertiũ moderamen qđ exigit circa q̃litatẽ negotij est vt nil appeat factũ ad vitionẽ.fz solũ ad merã defensionẽ a petro satz arbitroz fuisse seruatũ cũ p fratrẽ Simonẽ affirmet q̃ se aliter ab furia tutari nõ poterat. Et ꝑmo si nõ ꝓbaret q̃ fecit ad defensionẽ tñ gl.t docto.in.l.j.C.vnde vi.videt cõcludere q̃ si fecit incõtinẽti vt.ꝫ. ostendit videt in dubio poti⁹ facere ad defẽsionẽ q̃ ad vitionẽ.vt.l.si sciẽtiã.§. q̃ cũ alit.ff.ad.l.aq̃l.t.l.si ex plagũs.§. tabernari⁹.eo.tit. ¶ Et. subũciebat.d. Matthe⁹ vt refert Car.l clemẽ.j.eꝛ de homicidio vnã aliã suspitionẽ †q̃ qñ ex dilob⁹ rixãtib⁹ vn⁹ est magis vulnerat⁹ q̃ alt⁹ q̃ ꝓsumptio culpe sit cõtra ipm. arg.l.sciẽtiã.§. stramẽta.ad.l.aq̃.quare cũ fuerit magis inuriat⁹ t vulneratus Ja. q̃ petr⁹ ꝓsumptio culpe erit cõtra ipsum. ¶ Et si diceret q̃ Petr⁹ potuit vel debuit fugere t nos dicim⁹:immo non potuit vt fama t fratris Simonis testimonio ꝓbat.Et ꝑterea si potuisset fugere:famẽ nõ debuit:qm in fuga est periculũ.nã fugiẽdo potuisset cadere:t ꝑterea ille fuisset illũ insecut⁹:qz erat ita iuuenis sicut ipe.Et ꝑterea ipz a tergo t in spatulis vulnerasset t ꝑmo di⁹ ipm offẽdisset. Quinimio ẽt si fuga fuisset tuta:tñ fugere nõ ẽbuit:qm ex q̃ erat iuuenis t valẽtioꝝ q̃tũ ad virtutẽ corꝑis illo babiõe ẽdec⁹ sibi fuisset fugere t detrimẽtũ honoris † q̃ nõ ẽbuit eẽ min⁹ char⁹ q̃ vita.l.iul.ff.si qs omis. cau.testa.vnde debuit manere t seipm defẽdere:ex q̃ alit ꝑ iudicẽ reparari nõ poterat.ar.l.i eadẽ.ff.ex q̃b⁹ causis ma io.Et ita not.Cy.in.l.j.C.vñ vi.fz Jac. dẽ are.t Bal.sequit.l.l.vt viz.de iusti.t iur.ꝑ pulchrã rationẽ:qz ex q̃ fugãs facit illicite.ergo a ꝓrio siãs facit licite. Et ita puãt seruãdũ esse in foro ciuili. d.Can.et maxie Butr.in.c.significasti. eꝛ de homi.Et Jmo.in clemẽ.j.eo.ti.q̃ re cuz Petr⁹ fuerit inuasus t in dubio vite discrimine cõstitut⁹ belligerauit:t se defẽdẽdo illũ occiderit videt ciu⁹ bellũ fuisse licitũ:vt no.Bar.in.l.hostes.ff. de capti.maxime cuz iudicis copia hꝫ nõ potuerit:vt.l.ait ꝓtor.§.si debitorez. ff.de bia q̃ in frau.credi.ꝑsertim cũ constet q̃ iniustaz mortẽ obũsset si iustã penã ab ꝗ latrõe ipurissimo nõ repulisset. ¶ Videt etiã alia rõne q̃ Petr⁹ non esset capitaliter puniẽd⁹ etiã si cessarent testimonia de sua defẽsiõe t alie ꝑsumptiones de q̃b⁹ dixi.ũ.Sz diceret q̃ petr⁹ fuisset Jacobũ insecut⁹:nõ tñ longe vl supplices manus t verba porrigenti mortẽ irrogasset:vl cõtinuatis olb⁹ vulneribus illũ occidisset.†nã cũ inuasio excedit modũ defensiõis a iure ꝓmisse ipse incidit in culpã q̃ quidẽ in hac materia nõ cõparat dolo:vt.l.l lege.ff.ad legẽ cor.de sica.fz punit tãq̃ homicidiuz culposuz nõ vt dolosũ.l j.C.ũ sica.t ita fatet Jo.an.se alẽ vidisse iudicari l addi.Spec.l ti.ũ hõi.l fi.t ita ẽt ũt se vidisse Padue.d.Aut.ũ but.l.c.olim cãm.eꝛ deresti.spolia.ita ẽt culpa ltardũ ẽ lata t tũc punit pecuniaria pena vl relegatiõe quiquẽnũ ad sũmũ:vt ꝓbat l.ũ.§. cũ q̃dã.ff.de sica. ¶ Interdũ est leuis t ista multo punit leui⁹. Interdũ ẽ leuissima culpa.t ꝓ hoc nõ reperi q̃ pẽa aliqua imponat t ita firmat Bald.in.l.vt vim.de iusti.t iure.quia nõ est vitupetãdus q̃ parũ trãsgredit cũ sepe exce-

7

8

9

+123.

dat hoc rationē.l.euidēs.de edil.edi.ꝯ nis de condi.ꝛ demon.ꝛ.l.imperator.ff. de statu homi.in nostro aūt negocio nō vī mihi vllo modo ꝙ petrus culpā latā ꝓmiserit:immo vix forte leuissimā. nā aut latā culpā appellam⁹ cū excedit mod⁹ legitime defensiōis in ob⁹ illis trib⁹ que requirunt ad moderatam defensionē. ¶ †Et leuē culpā appellamus cū mod⁹ excedit solū circa duo ex ipis. ¶ Leuissimā cū excedit mod⁹ circa vnū tm:ꝛ ꝯ ꝓfecto ñ fuit excess⁹ modus circa ꝗlitatē armorū:ita nec circa ipis ꝗlitatē:ꝛ tūc restabit imoderatio circa modū vltimū.s.circa qualitatē defensionis.ꝛ ista erit leuissima culpa ꝙ vllo pacto puniri nōꝺ:vt.ē.dixi ¶ Aut vero nos volum⁹ latā culpā appellare cū excedit legitim⁹ modus:vl circa arma tm:vel circa ipe tm vel circa qualitatē facti tm ſm arbitriū iudicare debētis ſm Jo.de imo.in.d.clemē.ſi furiosus extra de homi.ꝛ Bal.in.l.vt vim.ff. de iusti.ꝛ iur.qꝛ de factis hominū non pōt dari vera regula:vt in.l.more.ff.de vsur.ꝛ.l.iū.ſ.tu mag.ff.de testi.ꝛ tūc dico ēt qualitat⁹ ⁹ ꝛ circūstātiis:debebit reputari leuissima:qm̄ ſi videm⁹ ꝙ iter dū animꝰ iracūdia turbat' ꝛ incēsus se cōtinere nō pōt quin rōnē excedat atq; ꝓpter calorē iracūdie lex penā nō irrogat ſꝫ potr⁹ ei parcat:vt.l.ꝙ calore.ff.ō re.iu.l.ſ.C.ſi ꝙs impe.maledi.ꝛ.l.iū.C.ō re.cre. ¶ Sic videm⁹ ꝙ etiā lex ei parcit ꝙm̄ dolorīs impatiētia aliq̄d in se vl in alios crudel⁹ egerit:vt.l.diu⁹.ff.ō offi.ꝓſi.l.iū.ſ.finaūt.ff.de his ꝙ ſibi mor. ꝓſciue.Si ergo videm⁹ ꝙ.l.ei parcit ꝙ iustā metū habuerit eiq; opē ferat:vt in tit.ff.ꝛ.C.ꝙ met⁹cā.qm̄ humana fragilitas mortꝫ cogitatiōe turbata min⁹ memoria pt.l.hac ꝓsultissima.ſ.at cū hūana.C.de testa. ¶ Quā culpā poterim⁹ l pe.cogitare l ꝙ iracūdia q̄dē nō parua ex tāta ingratitudine ꝛ iniuria Jacobi nō ēt paru⁹ dolor ex trib⁹ vulneribus. aut met⁹ exigu⁹ mortis insātie ipm vndiq; rapiebāt ꝙs adeo prudēs ꝛ mētis adeo cōpos esse potuisset vt statē habere potuisset in manib⁹:ꝛ tōt in vnum collatas per turbationes sedare:et nihil vltra rectū citraq; fecisset:ꝛ maxime i tā breuissimo tpe in qno nec ulla feruēs ab igne depositā quiescere potuisset. ¶ †Dicēdū ergo ꝙ sicut pater occidēs adulterū ꝛ insecut⁹ postea ēt interpositis horis filiꝫ vt eadē ira occidere:vt l.qū aut.in fi.ff.de adul. ¶ Itē ēt petr⁹ occidēs illū sine magno intervallo vt eadē ira illū occidisse:neq; posse de hōicidio doloso teneri ſꝫ culposo.ea q̄dē adeo tenuiatq; leuissima vt nullaꝫ penā alio mereat ¶ Superest igit tertia rō ꝙ ēt ſi vlciscēdi alo petr⁹ Jacobuꝫ occidisset:nihilominꝰ tn ipe penā nō mereret. †nā priuatos milites qui itinera frequētata insidiis agressoris obsederūt:ſꝫ vlciscēdo iter facere.l.j.C.qñ liceat;vnicuiq; se sine iudi.vindi. facit.l.deuotū.C.ō metatis.lib.xū. ¶ †Itē latrones diurnos ſi se telo defendāt nō dico offendāt ſꝫ occidere[a].nocturnos vo quoquomō.l.itaq;.ſ. j.ad.l.aquil.ꝛ.c.ſi persodiēs.extra de homi.Ergo multomagis licuit occidere hāc Jacobū ēt ad vltionē:qꝛ in loco publico ꝛ itinere frequentato ipꝫ petrū insidiose aggressus est.nā min⁹ in me deliquit:q̄ ſtās insidiis alicui⁹ vie me nūq; inuasit quam iste qui inuasit et vulnerauit. ¶ Item minus delinquit q se defendit telo ꝯ qui me offendit ꝛ minus delinquit insidiose ictū ꝯ prodiēs

[a] ¶ Occidere.Ad ꝙ vide Paul. de ca.l cōsi. cc,ꝛ in ꝓsil. cexliū.in ci.in causa carceratorū.ꝛ in ꝓsil. excū. Bar. in.l.ſi seru⁹ C.de his q̄ ad ec.cōfugiunt.in.l.sacrē.ff.de sic.ꝛ in.l.iū.ff. ad.l.aquil. et in.l.j.C. vnde vi. et ſm.l.j.C.de his qui latro.vbi colliges totam materiā huius consilij.

ad offensam: & tamen ppter legis suspi
tionē eos: licet vlcisci & offendere vt in
pallega. iur. Facit. l. si seruꝰ. C. de his q̄
ad ec. pfu. ¶ Tertio dicēdū est p mato
14 ritatē ratiōis. & q̄ in casu vbi nō erat su 5
spitio invasionis ꝫ certitudo & actꝰ q̄
liceat ipsum occidere aggressorē. & ita 6
dicebat singularis preceptor meꝰ debe 7
re intelligi. l. ij. & iij. C. de sica. q̄ loquit
de latrone aggressore & q̄libet alio vo 8
cāte nos in discrimē vite vt eos occidē
do nullā calūniā metuere debeamus. 9
¶ Et hoc insup cōfirmabat colēdissimꝰ
pater & p̄ceptor meꝰ do. Franciscus de 10
capitib⁹ liste p singularē doctrinā Bal. 11
15 in. l. vt vim. ff. de iusti. & iur. q̄ sentit & q̄
cōmittēs homicidiū p dolū nō dꝫ puni 1
ri criminaliter si p̄mo ipe occidēs fue
rat vulneratus q̄ dolor vulneris dedit
causaꝫ dolo. ¶ Et ita dicit debere itel
ligi. l. si ex plagis. §. tabernarꝰ. ff. ad le
gez aquil. ¶ Ex quib⁹ omnib⁹ magnifi
ce p̄tor & excellentissima curia iā satis
clare appet Petrū malusatū siue ad de
fensionē pbatā siue p̄sumptā fecerit ꝫ 2
homicidiū: neq̄ p dolo neq̄ p culpa la
ta posse criminaliter pdēnari cū culpa
tales & etiā dolꝰ per leges puniri nō de
beant. ¶ Uideant igitur magnificētia
& excellētie vestre innocētiā suā videāt
necessitatē: intueantur diuinā gratiā a
qua ē p̄seruatꝰ. Intueāt duos clericos
tūc̄ duos angelos de sua defensione te
stificatos & tale faciāt iudiciū quale ab
omnib⁹ exoptat. nā hoc iudiciū nō solū
ad Petrū & Jacobū ptinebit. verum ex
hoc oēs intelligēt q̄d de alijs iudicatu
ri sitis qui in latrones inciderit. Et nisi 3
hunc absolueritis omnes sibi persua
deāt: aut esse sibi a latronib⁹: aut a ve
stris sētētijs pecūdū si se a latronib⁹ iter
fici nō ptulerit. ¶ Et ita videt iure esse
michi Jo Ja. cañ. doctori Patanino &c.

¶ Summariū sup cōsi. xlij.

1 ¶ Aggressus p̄lo: seu vulneratꝰ i q̄
bus casib⁹ aggressorem seu vulnerātē
occidere possit: & quo defensionis mode
ramine vti dēat: nūeris omnib⁹ sequēti
bus per totum consilium.
2 Defēsio omni iure & ꝫsuetudie licita est
3 Aggressorem videns ꝫ se cū telo venien 4
tem an fugere teneatur.
Uulneratꝰ si ex interuallo insultum in
vulnerātē fecerit: fecisse videtur alo se
vindicādi: non autē se defendendi.
Maleficiū dolosū causatū a dolo aduer
sarij lsultēt deteriore quo puniri dēat.
Dolor iustissimo lex parcere videt.
Maleficiū cōmissum p latam culpam
quo puniatur.
Maleficiū cōtra auctorē omnis inter
pretatio fit.
Defendēdo se q̄ casu q̄s iuste occidat.
Maleficiū p leuem culpā quo casu quis
piam committere dicatur.
Dolus preponderat culpe.

¶ Consilium. xlij.

IN christi noīe
amē. Multa & sapiēter dicta
sunt per eximiū iuriconsul.
do. Jo. Ja. cañ. p defensione
Petri malusati q̄ qz sapiēter & ornate di
cta & legib⁹ autoritatibusq̄ sunt cōpro
bata nō sunt vlterius repetēda a me: ma
xime q̄ iampridem cōtraxi inimicitiam
cū multitudine p̄dorū. ¶ Presuppositō itaq̄ eo q̄ p̄ssimū est q̄ omni iure & ꝫsuetudine licita sit defensio: vt. l. vt vi.
ff. de iustitia & iur. l. j. §. cuꝫ arietes. ff. si
quadru. pau. fe. dica. vt alijs. S. alleg. ad
hibita tamē moderatiōe vt ista defensio
nō se extēdat ad vindictā: qz tunc videt
factū ad vindictā non ad defensionem:
vt. l. j. C. vnde vi. itaq̄ ꝫmunis doctrina
in. d. l. j. & glo. docto. nos docet quando
quis dicat offendisse ad tuitionē & quā
do ad vindictā & vltionē. vbi considero
plures casus. ¶ Primꝰ casus est quā
do quis videt aggressorem erga se cum
telo venientem & nondum erat ad eo p
cussus et constat q̄ potuisset fugiendo
rixam euitare: & tamē id noluit: quo ca
su licet Cy. & alij vltramon. distinguāt:
an sit talis cui fuga sit verecundia vel
nō tamē Bar. & ꝫmuniter Moder. Ang.
& Saly. & alij in. l. j. C. vnde vi. tenent q̄
indistincte nullus tenet fugere & potest
expectare venientem & se defendere: & si
se defendēdo aduersarij occidat nulla
pena punitur. Et quoniam iste non est
noster casus aliter non instabo. ¶ Se

cundus casus expeditus quando quis iam percussus est ab alio insultante et postꝙ abinuicē sunt diuisi ꝛ sedata est ois rixa ꝛ calor vulneris ꝛ armoꝝ remissus est. is q̄ fuit vulneratꝰ ex intervallo isultū fecit in vulnerātē. iste em̄ sine dubio videt fecisse alo se vindicādi ꝛ nō alio defendēdi. Et ita glo. ꝛ oēs doc. cōcludūt in. l. j. C. vñ vi. nam iste ꝺr isultū iustū dolose fecisse ꝛ tenet. l. cornel. de sica. ¶ Aliꝰ casus est quādo pcussus aliquādiu se defendit cōtēdēdo armis cū pcussore ꝛ tādē is q̄ pcusserat timēs iam pcussum arripuit fugā: ꝛ iam erat ita remotꝰ vt pcussus nō potuerit verisimiliter dubitare se debere repcuti: ꝛ pcussus admodū poterat in tuto remanere: qꝛ forte arripuerat arma ipsius pcutientis: nec ibi erant alia arma de q̄ ꝺꝰ verisimiliꝛ pcussus se repcuti debuerit temere: tñ lacessitꝰ iniuria ꝛ ita sanguinolētus incōtinenti iusto dolore cōmotus currens insequit aggressorem ꝛ ad illū appropinquans percutit pcussorē: hoc em̄ casu iste dicit dolo ꝛ animo vlciscendi fecisse. ¶ Et ꝛ iste sit dolus ꝛ maleficium dolosum: tñ qꝛ iste dolꝰ causat a dolo deteriori aduersarij insultātis: ꝛ si iste delinquens sic puniendꝰ de homicidio doloso: tñ minꝰ punit ꝛ non pena mortis. Et ita singulariē dixit Bald. in. l. vt viz. de iusticia ꝛ iur. allegans casum istū mirabilē vbi q̄ dolo occiderit nō tñ punietur ad mortē. † Lex enim parcit iustissimo dolori causato a dolo adversarij insultātis nō dico parcit quasi nō teneatur: quinimo ꝺz acriter puniri sed non pena mortis: sed aliter, iudicis arbitrio vel corporaliter i abscisiōe mēbri: vel alias ꝑ criminū qualitate. argu. eorū q̄ infra dicā de maleficio culposo.

¶ † Alius casus est quādo vulneratus statim ꝙ vidit se l facie vel aliter ex improuiso vulneratū insequit vulnerātem incontinēti q̄ fugit: ꝛ licet vulnerās fugiat: tamē adhuc habebat arma cū quibꝰ vulnꝰ itulerat ꝛ poterat retrocedere ꝛ iterū vulnerare ꝟ casu aliq̄d pōt imputari illi q̄ insequit fugientē ꝛ videat fecisse animo vindicte: tñ qm̄ posset capi minor ꝓiectura vt fecerit volēs se redde re tutū a futura repercussiōe si forte reddisset istud maleficiū ꝺz esse ꝓmissum ꝑ latā culpā ꝛ ꝓꝛ ꝺz maleficiū culposum ꝛ nō dolosum qđ similiꝛ dico puniendū sed nō pena mortis: imo nec tāta pena quāta dixi debere puniri in casu prime ꝑtacto. ꝛ ita ad lr̄am Bal. in. d. l. vim. et Saly. ad literā i. l. j. C. vñ vi. dicēs ꝙ ista opinio est eq̄or ꝛ humanior igit̄ amplectēda. l. respiciēdū. §. j. ff. de penis. vt iustitia sit admixta cū tēperamento benignitatis vt ibi ꝛ cū iste animꝰ potuerit esse simplex animꝰ vlciscēdi ꝛ punibilis quasi ex dolo ꝛ animꝰ se defendēdi non ita punibilis melius est. in dubio nocentē absoluere ꝙ innocētē cōdēnare ꝑ iura vulgaria. ¶ † Et qm̄ ois interꝑtatio fit ꝟ auctorē maleficij. l. qm̄. ꝛ ibi ꝑ glos. C. ad. l. iul. de vi. ꝛ. §. dictū ē. Et adhuc iste nō est casus noster. ¶ † Sz est ꝛ aliꝰ casus qñ pcussus cepit se iuste tueri ꝟ injuste pcutientē ꝛ ꝟ iniquū aggressorē ꝛ cōtinuata rixa semꝑ se defendēdo occidit aggressorē iste casus nullū ꝟz dubiū qꝛ iste nullā ꝺz culpā ꝓmisisse. ¶ Casus est ad lr̄am in. l. is q̄ aggressorē. ꝛ in. l. si q̄s pcussorē. C. ad legē corne. de sica. vbi imperator dicit ꝙ talis se defendēdo iuste occidit ꝛ ꝙ nullā culpā cōmittit: sed nec iste iudicio meo est casus noster: qm̄ petrꝰ malusatꝰ nō ita caret oi culpa quē admodū si l pugna acriter pcussisset et se defendēdo. ¶ Sz postremo ē aliꝰ casus ꝛ iste ē casus nr̄ l quo nolo diffiteri quā dā culpā leuissimā posse ipingi petro: qm̄ cū petrꝰ ipse acriter duobꝰ vulneribꝰ esset pcussus sup caput ꝑditorie: ꝛ cū esset incautus ꝛ aliquādiu ipsis petro ꝛ Jacobo in terrā ꝓstratis inuicē cōtendētibꝰ datū esset diuino munere vt petrꝰ arma traxerit de manibꝰ Jacobi aggressoris hic sunt duo casus cōsiderādi. ¶ † Si q̄dē petrꝰ videns Jaco. oi auxilio armoꝝ destitutū iacētē i terra timēs ne surgeret ꝛ sibi itez arma arriperet q̄ nō erat ita verisimilis timor hoc metu eū pcussit diceret ꝙ culpā leuē maleficiū cōmisisse q̄ casu Bal. i. d. l. vt vim vī velle istū nō debere puniri q̄si dolus Jaco. aggressoris ꝓponderet culpe petri q̄ ꝓstitutꝰ in iracūdia ꝛ dolore vnine

rū illatorū nō potuit ita cū statera eque metiri. ¶ Sz alr est casus noster q̄ cui pā Petri adhuc reddit facilioꝛē q̄ Jacobi aggre. q̄ erat vir robustus ꝛ iuue- 2
nis ꝛ q̄ ita pari certamine cū petro cō tēdebat vt qñ sepositis armis in ample 3
xus ꝓtētiosos deuenerūt modo vn⁹ mō alter fuerit victoꝛ ꝛ vict⁹ qō arguit ma- 4
gnā viriū paritatē. ¶ Itē iz petr⁹ surgens manu cōpꝛehēderit arma Jacobi
pcussoris dubitabat verisimiliter ne ipe 5
Jaco. arma petri ibi coꝛā se l terra eri
ctētia caperet vti postea fecit ꝛ illū no- 6
uis vulneribꝫ afficeret: q̄ sol⁹ met⁹ sub
sistēs redderet Petrū l culpa tenissima 7
causata a dolo aggressoris. ꝛ ꝓhr nō pu
nibili: tqm̄ dol⁹ ꝓpōderat culpe. l. itē si
obstetrir. ff. ad legē aquil. itaq; respectu
dictoꝛū vulnerū illatoꝛū dū Jacobus
nōdū pedibꝫ surrexisset. Fateoꝛ plene
Petrū fuisse in culpa leuissima nō puni
bili: ñ p ꝓdicta iz res nra eo clarioꝛ ē
respectu alioꝛū duoꝛū vulnerū: qm̄ cōs
stat q̄ Jaco. aggressoꝛ accepto sibi gla
dio suo p Petrū: ꝛ ipm̄ gladiū Petri in
terra tactarū manibꝫ apprehēdit: ꝛ dia
bolicā eiꝰ instigationē cōtinuās acrius
irruebat in Petrū: quo impetu in Petro
causat⁹ est mortis instissim⁹ met⁹. nā si
Jaco. nulla affect⁹ iniuria: ꝛ nullo vul
nere sauci⁹ mortē petro inferre cura
uerat qualē debuit Petr⁹ credere erga
se futurū Jac. irruētē in se duobꝫ iā vul
neribꝫ pcussum: itaq; pla duo vulnera q̄
Petr⁹ intulit leui culpa intulit. Et l hoc
casu nō punibili qm̄ debuit credere q̄
q̄ pcussit si se sublenaret esset intētiōis
repcutiēdi. Et ita ībēt iudicaturi suspi
cari: vt singulr dixit Bal. in. d. l. vt vim.
¶ Itē ꝛ alia duo vulnera illata sine cul
pa vlla p Petrū sunt illata a se p tutela
vite sue necessario defendēdo. Ex quibꝫ 2
ipa vt fateri opz q̄ iste modic⁹ excessus
sit impunibilis p rōnes. ff. sapiēter alle
gatas nō repeto ne icurrere videar cri
mē qō iā dānaui. ¶ Et ita dico ꝛ ꝓsulo
intrepide ego franciscꝰ de capitibꝫ li
ste de padua legū doctoꝛ ꝛ comes sbi
dē iura ciuilia legēs ordinarie.

¶ Summarium super consl. xliij.

Homicidiū dolosuz q̄bꝫ in casibꝫ di
cat q̄ñ p̄lo pcussus pcutientē interfe
cerit: ꝛ q̄ moderata defensio dicat: nu
meris olbꝫ sequentibꝫ per totū cōsiliū.
Homicidiū dolosuz capite ꝛ pena mor
tis nō punit: iz aliqs fuerit l lata culpa
Percussus primo aufugere nō tenet: si
primus percutiens in rixa persistit.
Defensio passim ꝛ indistincte est de iu
re naturali: ꝛ ita in rixa competit sicut
contra appensate percutientem.
Percussionis dolore si vnus alterū per
cutiat: puniri non debet.
Malum vbi ex conflictu cōtingit: illud
aggressori imputatur.
Defensio ꝛ resistentia in vtrib⁹ cōtingit.

¶ Consilium. xliij.

IN christi nomine amē. Magnifice ac iu
stissime ꝓcor: necnō vos cla
rissimi iurisc̄onsulti Padue
assidētes. In hac cā Petri malusati dis
tinguendi sunt iudicio meo hi casus
q̄rū attinet ad factū petri. ¶ Aut enim
facta est iniuria vel offensa in personā
ꝛ percutiens aufugit ꝛ percussus inse
quit eū ꝛ illū occidit: ꝛ tūc iz dolosum
fuerit homicidiū. i. q; excessit modū: q;
nō occidit cū moderamine iculpate tu
tele: eo q; aliter facere poterat quomi
nus occideret. iurta. l. scientiā. §. qui cū
aliter. ff. ad. l. aquil. ꝛ sic postq̄ fugiebat
primꝰ percutiēs dicat insequēs eū ꝛ oc
cidēs potiꝰ fecisse ad vlciscēdū q̄ ad de
fendendū. iurta gl. xxiij. q. i. in summa. ꝛ
notata ibi p Archidia. punit sed nō pe
na de homicidio doloso: sed mitiꝰ q; p
uocatus fuit ꝛ occisus dedit cām occi
sioni. Ita determinabat Bal. singulr in
l. vt vim. ff. de iusti. ꝛ iur. quē etiā secut⁹
est do. Ludo. de ro. in suis singularibꝫ
dicēs q̄ est valde no. tq; homicidiū do
losum nō punit capite ꝛ pena mortis:
iz ille fuerit in lata culpa merito: q; la
ta culpa nō cōparat dolo vbi venit im
ponēda pena mortis. l. i lege. ff. ad legē
coꝛ. de sic. idē determinat but. in. c. olim
cām. qō est añ. c. literas. de resti. spo. ad
fi. ꝛ iste nō ē casus noster. ¶ Et eodem
mō qñ primꝰ pcussus fuisset domū ꝛ co
adiuuasset amicos iuisset reptū illū a

quo aggressus fuit ꝛ qui prio pcussit:et sic prim⁹ casus eēt qñ q̄ prio pcussit nō repercuteret neq; psisteret in rixa imo aufugeret. ¶Secūd⁹ casus est qñ p̄m⁹ aggrediēs psisteret l actu rixādi ꝛ nō aufugeret:qz prio insultat⁹ nō tenet aufugere qñ prim⁹ pcutiens psistit:qz si prio percussus aufugeret prim⁹ percutiens
3 eū posset insequ et ipsum occidere.†nec reperio iure cautū q̄ prim⁹ percussus teneat aufugere si prim⁹ pcutiēs persistit in rixa:qz dz prouidere persone sue. Et ista est vna leuissima culpa ꝛ ipunibilis. Leuis aūt esset qñ nō vteret cū mo-
7 deramine inculpate tutele:vt si cū baculo prim⁹ percuteret:secūd⁹ cū ense. Nos aūt nō sum⁹ in primo casu vt dixi: neq; in tertio:qz Petrus habebat vnaz cutelā ꝛ Jaco. vnā squarcinā. Non em̄ reperio iure cautū q̄ beneficium defensionis nō cōpetat et q̄ est in rixa ꝛ solū cōpetat cōtra eū qui data opera ꝛ pēsate ꝛ precedente cogitatiōe incepit percutere:qz eadez rō subest ita in vno casu sicut in alio. s. tutela corporis ꝛ q̄ debeat preferre poti⁹ vitā suā ꝙ vitā alteri⁹.†Defensio eñ passiz ꝛ indistincte
4 est de iure naturali ꝛ competit ita in rixa sicut extra ap̄ēsate pcutientē si bene ponderent iura vt est dict⁹. §. q̄ cū aliter. ꝛ. l. ꝛ si quecūq;. i p̄ncipio. ff. ad legē aquil. Defensio em̄ est de iure naturali quā etiā p̄ceps nō pōt auferre:vt i clem̄. pastoralis. de re indicata. ꝛ. §. fz naturalia. insti. de iure ne. gen. ꝛ ciui. ¶Allegat etiā q̄d dicit Spec. l. ꝛ. de accusa. §. j. vsi. qz si te vocauit latronez. ¶Et sequit Flozia. in. l. j. §. cū arietes. ff. si quis
5 pau. fe. dica.† vbi si vn⁹ ex dolore pcussiōis pcutit alterū non dz puniri:qz vbi q̄s primo pcutit:si postea pcutit vel occidit pcussorē p̄sumit facere ad sui defensionē:si ille q̄ pcussit p̄seuerat ꝛ vult repercutere. l. si ex plagūs. §. taberna rius. ff. ad legē aquil. ¶Cōsiderādū est etiā q̄ nō ē necessariū q̄ expectet pcussionē:sed sufficit q̄ veniat animo pcutiendi:vt vult glo. ꝛ cōiter docto. ¶Et plus est:qz si excesserit modū in repercutiendo:ex quo fuit p̄uocat⁹ ꝛ potuisset aliter facere nō dz vt dixi puniri de homicidio. ¶† Est ēt p̄siderādū q̄ vbi ex cōflictu malū cōtingit illud iputat aggressori. d. §. cum arietes. ꝛ ¶. in. l. qm̄ multa. C. ad legē iul. de vi. ¶Et qz qui nocuit p̄mo p̄sumit velle nocere scōo loco. l. si cui. §. fi. ff. ō accu. ¶Et ex genere armoꝝ p̄sumit animū nocēdi. l. j. §. di uo. ꝛ. §. fz si clez. ff. ad. l. coz. de sicariis. ¶Et insultat⁹ dr̄ p̄uocat⁹ ad insultāte ad iracūdiā bono calore iracūdie ō: fecisse ꝛ sibi nō ē iputādū. l. q̄ calore. ff. de re. iur. ū. q. iū. si q̄s irat⁹. ꝛ oia iura laborāt ꝫ aggressōrē:vt no. glo. l. l. j. C. vñ vi. ¶† Adhibuit etiā defensionē ꝛ resistentiam q̄ cōsistit in trib⁹. s. circa modū:qz si vis fit cū armis dz fieri resistētia cum armis:si cū baculo dz fieri cū baculo ni si insultat⁹ esset debilis aut senex:ꝛ insultans esset iuenis ꝛ potēs:q; potest excedere in genere armoꝝ. ¶Scōm est circa tēpus q̄ fuit incōtinēti ꝛ in ea dē rixa vt aliq̄ ptes deueniant ad extraneos actus. l. cōtinuus. §. cū ita. ff. de ꝛ dam obli. Et ita fuit in casu nostro:qz nullus fuit act⁹ intermedi⁹ i ipsa rixa. ¶Tertio cōsistit circa cām q̄ fiat ad defensionē. ꝛ ita factum est. c. ū. ꝛ iū. de homici. ꝛ multomagis est parcēdū ipsi Petro:qz testes deponūt q̄ potuisset ip se Petrus eū interfeciss incōtinēti:nec credidit acriter cū vulneresse:imo manifestauit intentū suū:qz dixit ego nolo te occidere volēs vti oi moderamie ergo illū stultū ꝛ demētē q̄ q̄rebat mortē vndiq; nec putabat Petr⁹ etiā se defendēdo eū acriter vulneresse ꝛ homicidiū reqrit dolū:vt plene dicūt doc. in. l. data C. q̄ accusa. nō possunt. ¶Et ita vr̄ de in re dicēdum mihi Lauro de palazolis iuris veriusq; doc. minimo.

¶Summarium sup cōsi. xliū.

Aggressor nunquid pro rerum ꝛ p̄sona sue defensione aggressorē interficere liceat:si aliter se defendere nō possit:numeris omnibus sequentibus per totū consilium.

Regula est:q; quoties aliq̄s aliquē aggredit ipsi aggresso se defendere licet. Expectat q̄ties q̄spiā aliquē vt occidat: licitū est illi illū expectātē ꝛ gladio ꝛ ferro repellere:nec tamē homicida tenet.

4 Innoxij in delictis dicunt: qz cū aliter se tueri nō possunt dānū culpa dederūt
5 Occidere licet insidiantem: z eum qui occidere velit.
6 Interficiēs illū qui ipsum aggressus est: iure interficere dicitur.
7 Defensione suarū rerū alium quis occidere z percutere potest.

¶ Consilium.xliij.

1 IN christi † nomine amē. Viso pcessu in cā
2 ser Petri vī dicendū debere absolui. † Nā regŀa ē q quoties aliqs aliquā aggredit: lz ipi aggresso se defendere: vt i toto ti. C. qñ. li vnī. sine iudi. se vind. fecit ḡ iste Petr⁹ istud vuln⁹. lege pmittāte: ergo nō dz puniri. Et q fecerit lege pmittēte pbat in. l. is q aggressorē. C. ad. l. cornē. de sic. qñ em aliqs aggredit aliū si aggressus in dubio vite discrimine pstitut⁹ illū occidit nullā ob id factū calūniā timere dz. d. l. 6
5 is qui. † quoties em aliqs aliquē expectat vt occidat licitū est illū expectantē z gladio z ferro repellere nec postea tā q̄ homicida tenet: qz tanq̄ defensor proprie salutis in nullo peccasse vī hoc expresse pbat in. l. is qui pcussorē. C. ad. l. cornē. de sica. Si em aliquis occidit nō alio occidēdi nō tenet vt homicida. volū tas em z ppositū distinguūt maleficia. ff. ad. l. cor. de sic. l. diu⁹. z. l. qui iniurie. ff. de fur. z potiꝰ casu fortuito q̄ fraude 7
venīēte l fortunio iputat q̄ delicto. l. ff. ff. ad. l. cor. ō sic. l. diu⁹. ff. de ꝓua. l. pe. in fi. ¶ Itē q licita sit ista vulneratio. pbat expresse in. l. sciētiā. §. qui cū aliter.
4 ff. ad. l. aquil. vbi est litera. † q illi sunt innoxij q̄ aliter se tueri nō pñt dānū culpa dederunt; qz vim repellere oīa iure oēsq̄ leges pmittūt vt ibi: si ergo sunt innoxij ergo nō sunt puniēdi p. l. absentes. ff. de pe. ¶ Hoc pbat tex. iur. cano. i cle. si furiosus. de homi. in fi. vbi pmittit mutilare z occidere. ¶ Hoc etiā pbat i vt. l. vt vim. ff. de iusti. z iur. vbi turiscon sult⁹ ōt q iur. euenit vt q vnusquisq̄ ob tutelā sui corporis fecerit iure feciſſe estimet. ¶ Hoc etiā probat. ff. de vi z vi ar. l. j. §. cū igit. ¶ Hoc etiā tenet gl. iur. cano. in. c. suscepim⁹. in gl. j. extra de homi. in ver. laic⁹ vero. vbi pmittit cū armis res suas tueri a fortiori pſona. allegat. l. j. C. vñ vi. hāc defensionē pmittit gl. xxiij. q. ij. c. dño. i ꝗdo vlciscit. hoc tenet gl. xxiij. q. j. c. j. in verbo ꝓpulsanda. † vbi expresse ōt q lz occidere insidiātē z eū qui vult occidere hoc etiā vult notabiliter gl. in. d. clemē. si furiosus. dicēs q vbi nulla culpa cōtrahit merito fit vt in iudice iuste occidēte. Sicut ergo nō tenet iudex qui facit malefactorē occidi z interfici. Ita nec iste interficiēs xv. distin. c. j. ¶ Ad hoc etiā adduco tex. l. itaq̄. in fi. prin. in rōne ibi posita. ff. ad legē aquil. ōz em. ibi si occidero seruū mihi insidiātē secur⁹ ero: nec teneor qz aduersus periculū naturalis rō permittit se defendere. ¶ Cōsidero em illā rationē: qz aduersus periculū ꝛc. q de directo facit p casu nr̄o. ¶ Hoc etiā pbatur expresse in. l. sed z si quēcūq̄. eo. tit. ad. l. aquil. † vbi si aliqs interficit illū q̄ ipm aggressus est ōz iure interficere. ¶ Et fm opinionē aliquoꝝ sufficit sol⁹ terror insult⁹: lz nō fuerit adhuc percussus. argu. ff. de vi z vi arma. l. idē. §. qui armati. lz aliqui teneāt q requirat insult⁹ z pcussus: sz quicquid sit satis est q in casu nr̄o cōstat de percussione. ergo licitū fuit sibi se ōfendēdo pcutere hāc eādē snīam tenet z confirmat Raph. fulg. in. d. l. j. C. vñ vi. in additiōe illi⁹ gl. in ꝗdo moderatiōe tenēdo. † q lz occidere z dic pro defensione rerum suarū potest quis percutere aliū z occidere cū eas aliter saluare non pōt. allegat. l. furem nocturnū. ff. ad legē aquil. multomagis pro corpore suo: qz ois pena corporalis quantūcūq̄ minima est maior omni pecuniaria. l. inter. ff. de penis. ¶ Et ita dico z cōsulo ego Franciscꝰ de pozallinis iuris vtriusq̄ doctor miles z comes legens in felici studio Paduano.

¶ Summarium super consi. xlv.

Causa in capitali seu criminali nū quid quoquo modo pater pro filio ad ipsius filū plenariā defensionē: vel ad vnū articulum tantum tanq̄ insolidum procurator: vel vt defensor admitti debeat: nunquid aliquis tanq̄ defensor

& non tanꝯ procurator in causa criminali audiendus sit: numeris omnibus sequentibus per totum consilium.

2 Absens si defenderet sniam contra ipsum exequi non posset.

3 Snia vbicūq; in absentē fieri pōt: procurator ibi admitti debet.

4 Dominus pro seruo & abbas p monacho ad plenariam defensionez interuenire potest.

5 Pater defendēs filiū in cā criminali de presentādo illū in fortiā potestatis idoneā securitatem prestare debet.

6 Procurator ad allegādas cās absenti rei etiā i causis criminalibꝰ admitti pt.

7 Procurator regulariter in causis criminalibus ad dicendum q accusatus delictū nō cōmisit: cur non admittatur.

8 Textus vnꝰ vl aliqne leges: qñ varios intellectꝰ habere possunt: an principia & fundamenta recurrere debemus.

9 Defensor in causis criminalibꝰ admitti debet.

10 Dicto perquirere quid importet.

11 Defensorē ad excludēdū quot requnt.

12 Procurator aliquē actum faciendo domino prodest: vel nocere habet.

13 Mutāda minime sunt: que longā interpretationem habuerunt.

Consilium.xlv.

1 IN christi ⁊ nomine amē. Titius vulnerauit Sēpronii q postea mortuꝰ ē iudex inqrit ꝛ eū pater dicti Titij inqsiti vult venire ad defendendū dictū filiū suū tanꝯ pater & defensor & nō tāꝯ procurator & vult in hoc tantū articulo defendere: vz q dictus Sēproniꝰ nō est mortuꝰ ex dicto vulnere: ꝛz ex defectu & mala gubernatiōe sui Querit an possit stāte statuto & ꝙsuetudine q ēt in cā capitali possit absens cōdēnari in duobꝰ milibꝰ libris: & si quo tpe ꝛc. Et dico breuit q si dicomisisse multis q hicinde deduci possunt. Et ad hoc pbādū pmitto q fuit rō legis q ōt q in cā capitali procurator non dz admitti: vt l. seruū quoq; §. publice. ff. de pcu. & l. pe. §. ad crimē. ff. de publi. iudi. naz qua drupler principalis fuit rō. ¶ Prima ne si defenderet & sniam ꝛ ipm ferret eēt delusoria tq; si absens ōfenderet nō posset ꝛ ipm absentē exeq; snia: vt. l. absentē. i pn. ff. ō pe. & sic snia esset delusoria ꝛ. l. si ptor. & l. ō q re. ff. de iudi. ¶ Secda rō est ne maleficia remaneāt ipunita ꝛ. l. ita vlne rat. ff. ad. l. aq̄l. ¶ Tertia rō ē: q ipe pncipalis diligēt cām suā agens ꝯ procurator. l. j. i fi. ff. ad carbo. ꝛz Bar. in. d. §. ad crimē. ¶ Quarta rō assignat ēt p doctores q si pncipalis veniret & se ōfenderet: iudex melius posset pquirere veritatē videdo pncipalē reū q vultu colore q animi trepidatiōe loqret ꝯ videdo & examinādo procur. eiꝰ: vt. l. de minore. §. tor mēta. ff. ō qō. & l. iū i pn. & §. j. ff. de testi. ¶ Mōdo ad ppositū dico q dictꝰ pater Titij posset venire nō solū vt defensor ꝛz ēt tāꝯ procurator ad illuz articulū tm̄. s. q dictꝰ Sē pruniꝰ mortuꝰ est ex suo defectu & malo regimine: nō ant ex vulnere sibi illato: nā lz regulr nō possit procurator venire ad defendēdū reū i causa capitali in tota cā per rōnes supra allegatas: tn̄ pōt inqstū ad vnū articulū vl capl̄z tm̄: vt ē gl. ordi. & no. l. d. l. pe. l. §. ad crimē. in gl. in vbo procurator. ad fi. ff. de publi. iudi. Et lz illa gl. reprobet p aliquos doctores ibi tn̄ ꝛz statutū primū Verone: scdi libri opi. glo. Accursij semp ē tenēda & ꝛz illā iudicādū ergo.

2 ¶ Titiꝰ vulnerauit. Ad huiꝰ cōsilij & ꝯ plurimorū etiā sequētiū resolutionem vide. d. Alexā. de imo. in cōsi. cxvj. in. ij. volu. & l. l. pe. §. ad crimen. vbi Angel. et Imo. & docto. ff. de public. iudi. Rot. l decisio. citij. in cip. licet in no. d. Bartho. soci. in regul. ccce lxxiij. carta lxvj. qui ponit regulaz cū omnibꝰ fere fallentibus ista materia.

¶ Preterea dico ex aliquo capite ꝓncipali tñ q̄ ꝓcurator ꝑt ītervenire l casu
3 isto nā fz cōez opi.q̄ practicat.t Ubicū q̄ ferri ꝑt snīa l absentē ibi dz admitti ꝓcur.vt est casus l.d.§.publice.fz Ang. l.d.§.ad crimē in.iij.col.versi.nono t vltimo.fallit.vbi ēt subdit q̄ cū hodie p formā statuti Jtalie possit ferri snīa in abñtē poterit admitti ꝓcurator q̄tūcū q̄ crimē sit publicū. ¶ Dō i ista ciuitate ē ꝑdictū statutū t quietudo. Et practica l curia q̄ abñs ēt l cā capitali ꝑt cōdēnari: ergo poterit admitti ꝓcurator t
4 debebit. ¶ t Preterea dico q̄ saltē ex eo q̄ ē pr̄: q̄ pr̄ p filio t dñs p seruo t abbas p monacho ꝑt ītervenire ēt ad plenariā defēsionē t est l eis spāle p suo interesse: vt no. Bar. l.d.§.ad crimē l ꝑn. v.col. Et Salyc. l.Lū.in.v.op.C.de accusa. Et allegās.l.j.ff.de libē.hōi.exhi. Et ſ Bal.t Ang.in.§.publice.t plene p Jo. de ana.in.c.veniēs.ex de accu.t ad hoc optime facit.l.j.ū.iū.t.iiij.ff.de lib.cā. Et q̄ no.in.l.nō tñ.ff.de appel.t l.l.fz si nō defendāt.ff.de pe. Et p hoc est rō. q̄ cū pr̄ filiū defendit seipm defendere vr̄: q̄ eadē vr̄ psona pr̄is t filij. C.de im
6 pube.t alijs substi.l.fi. ¶ Jtē q̄ officiū pr̄is ē defendere filiū: vt.ff.de iniurijs. l.fz si vnī.§.q̄ tñ. ¶ Jtez q̄ vox patris t filij eadē reputat: vt ist.de inutili.stipu.§.et q̄.q̄ magis vereť pr̄ de filio q̄ de seipso.ff.q̄ metꝰ cā.l.isti q̄dē.in fine. ¶ Jtē patria potestas ꝓ filiū capit p liberos.l.nec l eo.ff.ō adul. ¶ Jtē q̄ nullꝰ amor vincit amorē pr̄nū.C.ō curato. furi.l.fi.l ꝑn. Jtē ēt vt sanguis affectio
7 nis rō habeat.ff.de recepta.l.ū.et solu. matri.grauis. ¶ Jtē q̄ videmꝰ q̄ alias dñs defendit plene seruū suū p se t secū dario in cā capitali p ꝓcuratorē: vt ff.de publi.iudi.l.seruꝰ. ergo multo magis pr̄ poterit defendere filium t ita tz Guil.de suza l quodā suo opere maleficioꝝ subdit tñ t q̄ pr̄ teneť prestare ido
5 neā securitatē de dicto suo filio ꝑsentādo in fortiā potestatis cōis si ꝓtingit eū succūbere in cā. ¶ Et hoc ne snīa sit delusoria. t ita tz ꝑclarꝰ doctor Gādinꝰ in suo elegāti tractatu de maleficijs l rubr. seu in tit.vtrū ꝓcurator ītervenire
in maleficijs. t qñ in ſ. Jtē pone q̄ filiꝰ. Et idē tenet do Jo. petrꝰ de Papia in sua practica in tit.de forma inquisitionis in ꝑma glo. Sz in casu nr̄o dico idē ꝑter q̄ in securitate: q̄ ista hodie nō est necessaria: q̄ hodie ex forma statuti t cōsuetudinis absens pōt damnari in cā capitali: t sic snīa nō erit delusoria. ¶ Uñ cū rō sua finali dicte securitatis cessat dz cessare ēt dispositio legis. l.adigere.§.q̄ns.ff.de iurepatro. t.c.cū cessante.ex de app.cū simi. ¶ Nec ob.ſ. dicte quatuor rōnes: q̄ spāle est in patre: vt.ſ.dixi. ¶ Jtē cessat etiā prima rōne snīa sit delusoria: vt statim dixi propter statutū. ¶ Jtē dō dicit q̄ diligētius ꝙs agit cām ꝓpriā p se: q̄ ꝓsumit q̄ pater diligētꝰ facit p filio q̄ ipse filiꝰ: q̄ magis vereť pater p filio q̄ p seipso: vt.ſ. dixi. ¶ t Preterea posito q̄ nō posset sine preiudicio veritatis interuenire pr̄ p filio tanq̄ ꝓcurator ad plenariā defensionē vel ad vnū articulū tm̄ regulr: cuiꝰ tñ ꝫriū .ſ. demōstrauit: tñ nō pōt negari q̄n possit venire ad istū articulū: vz q̄ dictꝰ Sēproniꝰ nō sit mortuꝰ ex vulnere: sed potiꝰ ex sua culpa. t Nā dz aut ꝓcurator vult venire ad allegandas cās absentie: t pōt t sic admittit: vt.l.seruū quoq̄.§.publice.§.de ꝓcurato. t ita tenēt oēs doc. t glo. aut ad dicendū q̄ accusatꝰ nō cōmisit delictū: t tūc nō pōt: vt d.l.pe.§.ad crimē.ff.ō publi.iud. t.ff.an p aliū cause appellatio. l.j. Qō fallit vt dixi qñ vellet venire ad vnū articulum tm̄: vel qñ esset pr̄ qui vellet defendere filiū. ¶ t Et est rō quare regulr nō admittit ꝓcurator ad dicēdū q̄ accusatꝰ nō cōmisit delictū: t q̄ hoc cōsistit in facto accusati q̄ certus esse pōt an ꝓmiserit dictū delictuz q̄ certificatio melius pōt fieri p ipm accusatū q̄ p aliū: vñ ipse ꝑsonalr tenet cōparere. ¶ Jtē est et alia rō: q̄ si accusatꝰ nō cōmisisset delictū de quo fuit accusatꝰ est presumptio q̄ ipse veniret nudaciꝰ: vñ si nō ꝓparet est ꝑsumptio ꝙ ipm qui dz scire q̄ delictū cōmiserit. t ista ꝑsumptio facit q̄ nō possit admitti ꝓcurator regulr: ſz requirit: q̄ accusatꝰ cōpareat ꝑsonalr ad expurgandū dictaz presumptionē. Et sub

fiſtũt ẽt rõnes de q̃b⁹ dixi.ſ.in p̃n. Aut ꝓcurator vult venire ad dicendũ q̃ accuſat⁹ vulnerauit dictũ Sẽpronĩũ:vel nõ negat:ſz q̃ vulnerat⁹ mort⁹ eſt ex ſuo malo regimie ꝛ ſua culpa ꝛ nõ ex vulnere:ꝛ tũc admitt:ſ:vt.l.reos C.ō accuſa. vt vult facere in caſu nr̃o pr̃ dicti Titũ. 9 Et eſt rõ:qꝛ hoc ꝓſtãt l facto alieno ab ipſo Titio accuſato:ꝛ ſic ſz dicto Titio accuſato ignorare:q̃ caſu excuſaſ ſi nõ vult cõparere ꝓ ſe ꝛ hz iuſtã cãm ſe non ꝓſentãdi:vñ merito dz admitti ei⁹ ꝓcurator.ꝛ hoc caſu ceſſant oẽs rõnes ō q̃b⁹ ſ. ¶ Qꝛ prio ceſſat illa rõ ne ſnia ſit deluſoria. Et q̃ delicta remaneãt impunita ꝓpter ſtatutũ qõ vult q̃ abſens poſſit condẽnari. ¶ Scõo ceſſat alia q̃ vult vt videaſ quo vultu quo colore ꝛc.qꝛ illa rõ nõ põt habere locũ in his q̃ nõ cõſtitũt l facto ꝓprio ipſi⁹ accuſati magis q̃ l alio:puta patre.ſz ſolũ locum hz in his de q̃b⁹ interrogaſ que cõſtitũt in facto ꝓprio interrogati:vt l dictis iurib⁹ ſupra allegatis ad ℔. ¶ Tertio ceſſat etiã illa rõ Bart.q̃ diligẽti⁹ defendit ſe 10 accuſat⁹ ꝓ ſe q̃ ꝓ aliũ:qꝛ imo hic cauti⁹ ſe defendet ꝓ ꝓcuratorẽ q̃ ꝓ ſeipſum ex quo ſcit ſe alio cõmiſiſſe delictũ ¶ Et in hac ſnia q̃ in iſto caſu admittaſ ꝓcurator eſt do.Jo.de imo.l.d.l.pe.ſ. ad crimẽ.ff.de pub.iudi ꝛ ita ſentit etiã Bar. in.l.p̃tor ait.ad finẽ principũ.ff.de dã. infec. ¶ Nec ob.d.l.pen.ſ.ad crimẽ.ff. de publi.iudi.qꝛ limitaſ ſm p̃dicta et ꝓ rõnes p̃dictas. ¶ Ad hoc etiã rõ facit ꝛ ſuadet:qꝛ in dubio ex quo nõ reperiſ de hoc exp̃ſſe cautũ in ſtũ ꝓ aliquẽ text. vel gloſas ſpeciales debem⁹ poti⁹ admittere p̃dictã defenſionẽ ad ℔ vt abſens poti⁹ poſſit ō̃ſus abſolut q̃ non defenſus innocẽs condẽnari.d.l.abſentẽ.in p̃nc.ff.de pe. ¶ Adducit ẽt ad hoc 8 alia rõ.† Nam q̃ vnus tertus vel aliq̃ leges poſſunt habere varios intellect⁹ nos debem⁹ recurrere ad p̃ncipia ꝛ fundameta:vt no.dicit Saly.l.l.reos.in.ũ. col.in fi C.de accu. ¶ Sz ita eſt in caſu nr̃o q̃ dict⁹.ſ.publice.ꝛ.d.l.pe.ſ.ad crimẽ.ꝛ.d.l.j.ff.an ꝓ aliũ cauſe appellatio habẽt varios intellect⁹:ergo ad principia debem⁹ recurrere ſz principia quare ꝓcurator nõ põt:nec dz admitti in cã capitali ſunt ille rõnes de q̃b⁹.ſ.dixi in p̃ncipio:ꝛ ſtatim ſupra que oẽs ceſſant vt.ſ.dixi:ergo ceſſante principio ꝛ rõne finali dz ceſſare ẽt ſequẽs ex eo:ꝛ ſic dicta legis diſpoſitio ꝓhibẽs ꝓcuratorẽ z admitti in cã capitali. ¶ † Preterea p̃n cipaliter poſito q̃ nullo mõ non poſſet ꝓcurator admitti in cã capitali etiez ſi eſſet pr̃:qõ th verũ nõ eſt:imo cõtrariuz ſupra oſtendi:tñ dico adhuc q̃ dict⁹ pr̃ ex alio capite põt admitti ſine dubio in caſu nr̃o nõ vt ꝓcurator ſz vt defenſor ꝛ nõ ſolũ ipſe pater ſz etiã quilibet alius qõ ſic ꝓbaſ.nã in ciuilib⁹ vbi abſens cõdẽnari põt lite nõ conteſtata.ibi quilibet volens defendere etiã ſine mãdato audiſ etiã ſine alio nouandi. Ut probaſ. C.qũo et qñ iudex.auſ.q̃ ſemel.ibi.et p̃quiſita veritate p̃nuntiet.et ꝓ hoc etiã C.de appella.l.ampliozẽ ¶ Et eſt etiaz ratio hui⁹iqꝛ iudex nõ põt perquirere veritatẽ.i.perfecte querere miſi audiat volẽtẽ defendere:vt not.illa dictio per ſupꝛpoſita. in verbo perquiſita. † per quã denotaſ perfectio actus:vt.l.vbaꝛ no.ſ.pnoctare.ff.de verboꝛ ſig. ¶ Jtẽ ſi hoc eſt in ciuilibus in quibus ꝓcedit morte p̃notoꝛ iudiciorum.ergo multo magis dz eſſe in criminalibus:qui ubi maius eſt periculũ:ibi cautius eſt agẽdũ.l.i.ff.ad carbo.et in.c.vbi periculũ. in prin.de elec.li.vj. ¶ Jtẽ ad idem. Nã parta ſunt abſentẽ eſſe vel preſentem ꝛ obmuteſcere vel ſe nõ defendere:vt.ff. de peti.hereditа.l.nec vllã ſ.q̃ ſi quis. ꝛ in.l.lege fundi.ff.de contrahen.emp. et in.l.ũ.ſ.furioſus.ff.de iure codi.cũ ſimi.ſed preſentem ſe non defendentem poteſt q̃libet defendere:vt.ff.de pe.l.et ſi non defendantur.ꝛ.ff.de appel.l.non tãtum. Et ibi no.ꝛ.l.ſ.ũ.iũ.ꝛ.iiũ.ff.de li. de.cauſa.ꝛ non ſolũ extraneus ſed etiã iudex:vt.d.l.et ſi non defendantur, et ff.de queſtio.l.ſ.ad finẽ.ergo ſequitur ſi poteſt extrancus ꝛ iudex multomagis poterit coniuncta perſona vt eſt pater defendẽdo filium ſuum abſentẽ.argumen.d.l.ſerunm quoq;.ſ.publice.ff.de procuratoꝛi.vbi videtur de hoc eſſe caſus ad literã.ꝛ in hac opinione eſt Jnn.

in.c.veniens.extra de accusa. Et Bart. in.d.§.ad crimen.in.iiij.colum. & in.d.l. seruū quoq.§.publice.ff.de pcu. ¶Et ita etiā tz Salycetus in.d.l.reos.in.ix. colū.vsq. & ne credas.C.de accusa. ¶Et ita tz etiā Jaco.de arctio in.l.inter accusatorē.de publicis iudicijs. ¶Et ita tz Jo.and.in additio.Spec.in tit.de procurato.in.§.j.in addi.q̄ incipit.pro hoc vt q̄ his rationibus qui dicit q̄ ita Dy. cōsuluit in quadā causa qui Joā.andr. dicit:tq̄ ad excludēdū defensorē duo requrunt.Unū q̄ pena sit supra relegationē.Aliud q̄ absens nō possit diffinitiue dānari:tz in casu nr̄o hec duo nō sunt. ¶Qz imo pōt absens qdēnari p statutū:ergo defensor nō pōt excludi. ¶Nec est mirādū q̄ aliqs possit qparare tāq̄ defensor & nō tanq̄ procurator.qz hoc et alias cōtingit q̄ qs nō admittat vt procurator q̄ pōt venire vt defensor:vt est textus notabilis in.l.nō solū.§.finali.ff.de procuratorib⁹.Et est rō.tqz regulariter procurator faciēdo aliquē actū prodest vel nocet dño:vt.d.l.nō solū.ff.de procuratori.Uñ nō admitteret vt procurator:qz nō posset aliqd facere p qō preiudicare tur absenti l criminalib⁹:qz ꝫ nō reperit lege cautū.& hoc est qō ōr in.d.§.ad crimē.dū ōr q̄ ad crimē publici iudicij frustra procurator admittit.Sz bene posset et pōt venire pr̄ tanquā quilibet ad allegādū p absente causas inocētie criminis ad informādū iudicē scōm Bartolum in.d.§.ad crimen.& in dicto §.publice.et dñs Bartholomeus de Salyc. in.d.l.reos.C.ō accu. ¶Ultimo ad hoc adducit cōsuetudo & practica hui⁹ ciuitatis.tNā minime mutāda sunt q̄ longā interptationē habuerunt.l.minime. ff.ō legib⁹.Fuit em̄ hoc Uerone ita obseruatū in psona nobilis virt Federici de valsumera:qui fuit admissus p filio suo veltro.& idē fuit seruatū et in alijs. Barth.Cepol.veronēsis vtriusq̄ iuris doctor excellentissimus.

¶Summariū sup consilio.xlvj.

1 Causa in capitali an pater pro filio ad defensionē admittat:numeris omnibus sequentib⁹ per totū consilium.

2 Juramētum veritatis an a procuratore prestari possit.

3 Judex vbicūq̄ mouet ex cōiecturis ad credēdū q̄ principalis melius veritatem nouerit:tam in causa ciuili:q̄ in criminali.potest principalem ad veniendum compellere.

4 Procurator quando speciale mandatū habet ad sic dicendum:tunc principalis venire nō cogitur.

5 Judici in causis criminalibus omnib⁹ modis veritatē pquirere permissuz est.

6 Appellatiōis in cā sententia cōtra absentem fieri pōt:etiā lite nō contestata.

7 Judex etiā si nemo allegaret de innocētia ei⁹ qui inquirit:inuestigare debet.

8 Innocētie alicui⁹ causas q̄libet ēt inhabilis ad allegandum venire posset.

Consilium.xlvj.

In christi⁹ noīe amē. Quidam dominus Zacharias scholaris studēs filiusfamilias siue emancipatus Jac.Zacharie ciuis Patauū passus est insultū a duobus qui armis offendibilibus conabantur ipsum offendere & forsan interimere. Hic aūt dñs Zacharias vt dicit se defendendo vnū ex illis insultantibus gladio interemit contra quē per dñm potestatē Padue p inquisitionē pcedit vt banniat:& si posset ap prehēdi vltimo supplicio puniat.An cuius.d.Zacharie defensionē cōparet Ja. ei⁹ pater siue tanq̄ pcu.siue vt pater et cōiūcta persona.Querit mō vtrū ad talē defensionē dict⁹ Ja.admittēdus sit: pr̄sertim curia sistēte q̄ ipse Zacharias debeat psonaliter cōparere ne indicia sint delusoria.Querit modo:an dictus Jac. pater debeat admitti et audiri. ¶Omnipotētis Dei postulato suffragio vr̄ dicēdū q̄ dict⁹ Jaco.pr̄ nullo modo admitti debeat:qz istud est crimē publici iudicij l quo nō admittit pcurator nec ali⁹ etiā ad defensam.vt.in.l.pe.§. ad crimē.ff.de publi.iudi.no.in.l.seruū quoq.§.publice.ff.de pcur.& in.l.reos. C.de accusa.& per cano.in.c.veniēs.extra de accu.& hoc ne indicia sint delusoria.l.si pr̄tor.ff.de iud. ¶Nā si pcurator interueniret ex parte inqsiti sequeretur

iudiciū delusorium qz si dictus zacharias inq̃situs videret se cōdēnari debere nūq̃ cōpareret. ¶Et ꝛ ex forma statuti posset absens dānari cōtra formaz iuris cōis fm quā absentes dānari non possunt:tñ pena nūq̃ haberet executionē ꝛ maleficiū remaneret impunitum ꝯ ſ. l.ita vulnerat⁹.ff.ad.l.aquil.Et p̄sertiz hoc est verū q̃ Jac.nullo mō admittatur si forte curia instet:ꝛ velit vt ipse zacharias cōpareat p̄sonalr a quo arbitratur forte melius eruere viritatē:qm̃ videbit curia qua trepidatiōe quavoce cōstantia ipse zacharias examinat⁹ loquat.l.de minore.ſ.formēta.ff.de q̃stio. vñ ꝓpter ℞ vꝺ curiā posse dicere q̃ vult potiꝰ principalē cōparere:ꝛ dictū Jac. defensorē nō admittere. ¶Si em̃ ℞ pōt iudex ꝛ curia i causis ciuilib⁹:vt est tex. i.l.fi.C.de p̄cur.quātomagis posset hoc dicere in causis capitalib⁹ sine criminalib⁹ꝛ grauissimi p̄iudicij ne maleficia remaneant ipunita:vt dictū est.Et hoc vꝺ de mēte Bar.in.l.q̃ bona.ſ.si aliena. ff.de dam.infec.circa finē dicti.ſ.super
2 qō.tan iuramentū veritatis posset p̄stari a p̄cur.vꝺ dicere q̃ admittat p̄curatoz q̃n hz speciale mandatū ad sic iurandū:vt tūc possit admitti p̄terq̃ in cā criminali propter illā rationē:qz ex platione vocis ex trepidatiōe et ex colore iudex pōt ꝛ dz se informare p̄ text.in.d. ſ.tormenta. ¶Et ꝛ in.ſ.si alieno.dicat q̃ hoc p̄cedit in criminalib⁹ sed nō in ciuilibus.tñ ipse idē Bart.videt idē sentire in ciuilibus:vt si iudici vꝺ cōpellat
6 principalē p̄sonaliter ad se venire quā do arbitrat ab eo meliꝰ eruereveritatē. Et hoc sequit Bal.l.d.l.fi.C.de p̄curato.
3 vbi vult q̃ vbicūq̃ iudex ex cōiecturis mouet ad credēdū q̃ p̄ncipalis melius nouerit veritatē tā in cā ciuili q̃ i criminali possit iudex cōpellere p̄ncipalē ad veniēdū p̄ legē vbicūq̃.ff.de interroga. actio.et p̄ tex.in.d.ſ.formēta.ꝛ nō sint alia indicia nō debeat cōpellere principalem ad veniēdum ne auferat beneficiū missiōis p̄curato.iure cōcessum.Et istud videt verius:ꝛ Jaco.butri.dixerit
4 in.d.l.fina.C.de p̄curato.† q̃ quando p̄curatoz habet speciale mādatū ad sic dicendum q̃ tūc nō cogat venire principalis.qđ vꝺ sequi Jo.an.in.c.fi.de iura.calū.lib.vi.in nouel. ¶Sz verius videt p curia possit eū cogere ad veniēdū ꝛ interrogare eum.ꝛ cogere rñdere p̄sonaliter p.d.l.vbicūq̃.ꝛ.c.cū Jo.de fide instru.† Et qz iudici p̄missum est etiā in ciuilib⁹ causis oīb⁹ modis p̄quirere veritatē:vt.l.is apud quē.C.ō edē.ergo vt videat qua trepidatiōe quo colore qua cōstātia loquat vꝺ q̃ iudex p̄ ista veritate habēda possit cōpellere p̄ncipalē ad veniēdū:maxime qz verebit iudicem et p̄sentiū indicis. ¶Ex quibus videt q̃ iudex possit mādare vt veniat p̄ncipalis tanq̃ meliꝰ instructꝰ qñ habet indicia q̃ melius habeat veritas ab eo.sic ne istis indicijs aūt nō credo ne auferatur vsus p̄curatoꝝ nolēti p̄ se litigare, l.j.in fin.ff.de p̄cu.etiā hoc in ciuilib⁹ ꝛ in criminalibus in q̃b⁹ admittit p̄curatoz.ſz in his in quibus p̄curatoz nō admittit hoc disputare videt supervacaneū:qz principalis dz per seipsum causam defendere.d.ſ.ad crimen. ¶Sz p̄dictis nō obstātib⁹ in hac cā est intuendum qualiter iste Jaco.velit in iudicio cōparere:si enim vellet p̄ filio absente tanq̃ p̄cura.interuenire assumēdo nomine filij iudicij ꝛ telam iudicij.Et tūc cōiter oēs doctores cōcludunt q̃ tanq̃ p̄cura.non admittat:qz si vellet facere actū p̄ quē p̄iudicari posset reo absenti p̄cur.nō admittit p̄ text.in.d.l.pen.ſ. ad crimē.de publ.iudi.p̄bat in.l.j.ſ.an
5 per aliū cā appella.† Naz in causa appellatiōis ſnia pōt ferri ꝯ absentē etiā lite non contest.l.fi.ſ.illud.C.de tempo. appel.ꝛ tñ qñ agit causa publici iudicij seu capitalis nō admittit procuratoz.ꝛ si admitteretur in aliqua cā criminali vel ciuili:ꝛ videret iudici q̃ melius haberet veritas p̄ principalē existentibus de hoc veris indicijs posset nō admittere p̄curatorē ꝛ velle q̃ debeat p̄ncipalis cōparere. ¶Sꝑaūt Jacobus pt vellet venire tanq̃ pater p̄ suo interesse et nō tanq̃ p̄curatoz posset:ꝛ tūc esset admittēdus: vt in.l.lucius.ff.de appel.qz sic admittit dñs p̄ seruo in cā criminali p̄ suo interesse:vt.l.si cuiusdā.ff.de ac

en.ita ꝛ pſ.Et de hoc vi
denꝫ eſſe plurimi tex.l.l.
j.ū.iū. ꝛ.iiū.ff.de lib.cā.
vbi pſ ꝓ liberali cā filiꝰ
pōt interuenire ꝯtoma
gis pōt.vbi ponit pena
mortis abſenti. ¶ Itē qꝛ
cū iſte abſens dānari pt
nedū ipſe pſ:ſz ēt q̄libet
vſ poſſe allegare cāo in
7 nocen.l.ſeruū q̄q. §.pu
blice.ff.de pcu.† Et ipſe
iudex ſi nemo allegaret
dz de innocētia eiꝰ q̄ in
a q̄rit inueſtigare a.l.j.in
fi.ff.ō qō.ꝛ.l.ſi nō defen
dant.ff.de pe.Imo iudex
ipſe de facto dz ſuppleꝛ
re defectū partis:qꝛ vbi
abſens dānari ꝓt ibi iu
dex ad inq̄rēdū veritatē
dz inq̄rere rei veritatē ꝛ
inq̄ſiti innocentia.iuxta
no.in.l.iiū.§.hoc aūt iu
dici.ff.ō dā.lfec.et l aut.
q̄ ſemel.C.qūo et qñ iu
dex.et l.l.vt ampliozē.C.
de appel. ¶ Et ſz gl.ibi
dicat ꝙ eſt ſpeciale i cā
appellatiōis:tñ veritas
eſt ꝙ idē eſt in oi cā in q̄
abſens dānari pōt ꝓ di
ctā autēticā q̄ ſemel.ibi
dū dicit q̄ſita veritate.
ꝛ hoc tz Inn.l.c.veniēs.
8 de accu.vbi vult ꝙ q̄li
bet etiā alies inhabilis
poſſit venire ad allegā
dū cauſam innocētie ex
qua abſens dānari non
debeat.ꝛ dico ꝙ hoc pōt
facere etiā pcura.vt eſt
tex.l.l.reos.C.ō accu.cū
dicit etiā ꝓ pcuratorem
defendi.ꝛ iſtud ꝓbatur l
l.ſuū quoq;.§.publice.ō
pcu.dū dicit publice vti ꝛ
le eſt abſentes a quocūq;
defendi. ¶ Et cuz di 3
cat a quocūq; ꝛ eſt in ti.
de pcu.dz intelligi ēt a
quocūq; procuratore.ſed iſtud dz ſolū
intelligi:vt intelligaꝫ de ꝑcuratore qui
vt q̄libet defenſor alleget cauſas inno
cētie:ꝛ tūc admittiꝫ nō obſtāte ꝙ ſit ꝓ
curator.ꝛ iſtud vult tex.l.d.l.reos.C.de
accu.ꝛ hoc voluit gl.in.l.in eo.§.ſ.ff.de
reg.iur.vnde etiā dz admittere ꝑcura
torē volētē informare iudicem de iuſti
tia accuſati ꝛ de eiꝰ innocētia ne inno
cēs dānet dūmodo nō vt ꝑcurator ſu
ſcipiat iudicū:ſz tanꝯ quilibet inno
cētie cauſas alleget arg.l.nō ſolū.§.fi.
ff.de pcu.facit.l.nō tm̄.ff.de appel.ꝛ eſt
ſimilis aſſiſtenti iudicio ne colludatur:
qꝛ admittiꝫ ad iudiciū:ſz telā iudicū nō
ſuſcipiat:vt l.c.cū ſuper.de re iudica.et
l.ſi ſuſcepta.de inoffi.teſt.ꝛ in.c.veniēs.
de teſti.ꝛ iſtud tenēt cōmuniter omnes
legiſte ꝛ cano.ꝛ dñi ō Rote elegāter cō
clu.cxcvj.ꝛ alia cōcluſiōe.ccxliij.vbi dī
cunt habentē mandatū ad defendendū
poſſe ꝓponere excuſatiōes ꝛ aſſumere
partes defenſoris per tex.d.c.veniēs.
de accu.ꝛ per.d.c.expoſuit. ¶ Ex q̄bus
cōcludo ꝙ iſte Jaco tā ꝓ ſuo intereſſe
ꝙ etiā vt quilibet poſſit cōparere ad al
legādū et oſtendendū innocetiam filiꝰ.
¶ Ad ꝓtrariā partē rñdeo.nā etiā ſi iu
dex ꝛ curia voluiſſent ſeu vellēt ꝓnci
palē tāꝯ melius informatū:vel a quo
melius crederēt eruere veritatē ꝙ ꝓ
nal'r ꝓpareret ꝛ ipſe foret cōtumax nihi
lomin⁹ predicte excuſatiōes innocētie
a quocūq; ꝓponerent admittēde foret
per ꝓdicta iura. ¶ Et ita dico ꝛ conſu
lo ego Antoni⁹ roſellus iuris vtriuſq;
doc.comes et miles et ordinarie iuris
canonici Padue legens.

¶ Summariū ſup cōſi.xlvij.

Procurator in cā capitali ad oſtē
dēdū accuſati innocentiā an vt ꝑcura
tor vel defenſor admittēdū ſit:et in q̄b⁹
caſib⁹ criminalib⁹ defenſor audiri de
beat:et de intellectu quāpluriū legum
multa pulchra numeris omnib⁹ ſequē
tibus per totum conſilium.

Procurator q̄ñ in aliquo iudicio inter
uenit:ſcla in eius ꝑſona formari dz.
Criminib⁹ ad veritatē erudā maxime
principalis preſentia cōfert:vt iudex vi
deat:quę fronte:qua trepidatione aut

a ¶ Inue
ſtigare. Ad
hoc vid. d.
alex.ō imo.
l.l.de pupil
lo.§.ſeruo.
ff.ō no.op.
nū.et l.l.cū
mliere.ſol.
mat. Bal.l
l.fi.ſ.vij.co
lū C.ō edē.
Bart.l aut.
q̄ ſemel.C.
q̄mō et qñ
iu.d. Alex.
l.l.eū q̄.§.q̄
ita.ō verb.
ob.ꝛ l l.iiū.
§.ℍ aūt. de
dā.lfe.doc.
in .l.j.C.vt
que deſunt
aduoca.

quo animo loquatur.

4 Reus non ante quis dicitur ꝑ eius nomen inter reos receptum fuerit: et sic post litem contestatam.

5 Verbū pseq̃ndū act⁹ pfectionē denotat

6 Genus a quo remouetur: quelibet etiã species remouetur.

7 Procurator accedere potest nedū quãdo relegationis pena imponẽda venit sed etiã alia q̃cũq; pena: dūmodo sntia contra absentẽ ferri possit.

8 Crimine lese maiestatis absens dãnari potest.

9 Innocentiã allegare cause merita tangit que p alium expediri nõ possunt.

10 Absentie causas qui ostendere velit: in causis capitalibus admittendus est.

11 Rei innocentiam ad inuestigandam inde ꝓ laborare debet.

¶ Consilium.xlvii.

1 IN christi nomine † Ac inuocata spũs sancti graia amen. Quanq̃ per supra scriptos famosissimos docto.ẽ.ꝛ ante me consulẽtes facũdissime allegatũ ac poptime ꝓclusuꝫ fuerit in casu suprascripto tamen inde cozũ nõ esse arbitraꝫ sum. ꝛẽ a fundamentis exordiri.ꝛ ratiões olim tactas p maiores ꝛ preceptores nostros in mediũ adducere vt iudicũ ꝓficietia q̃ debẽt veritatẽ sequi. vt in aut.q̃ semel.C.quomodo ꝛ qñ iudex. in semitaꝫ ipsi⁹ veritatis adducantur vt rectũ de ipsorum ore iudiciũ ꝓdeat. iuxta no. in l. rez nõ nouã. C. de iudi. Magna igit in p̃senti materia fuit antiquorũ ꝛ modernorum doctoꝝ altercatio. que orta est ex difficultate intellect⁹ potissime trium legũ quelꝫ fundamẽta sint in h.ac materia. tamẽ inter se ꝓtrariari videñt. vez. l. seruũ quoq;. §. publice. ff. ō pcu. que dixit publice vtili esse absentes a quibuscunq; defendi in capitalib⁹ iudicijs defensionẽ dari ꝓpterea cõcludit q̃ vbicũq; absens dãnari põt ibi q̃uis ꝛba p eo facientem ꝛ innocentiã excusantez audiri equum ꝛ ordinariũ est admittere. ¶ Alia est que huic cõcordãri vñ. l. reos. C. de accu. que uoluit reos capitaliũ criminum absentes etiã per ꝓcuratores defendi posse: Quibus ꝛnari vñ text. in l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iu. q̃ voluit ad crimẽ publici iudicij ꝓsequendũ frustra ꝓcuratorẽ iteruenire ꝛ multomagis ad defendendũ ꝛ ꝓmiserit excusationes absentiũ iudicib⁹ allegari posse: vt si iustã absentie cãm habeãt iniam deferent. ¶ Et si volum⁹ inqrere rationẽ huiꝰ legis ꝓhibitiue: quare rez noluerit reũ posse defendi p aliũ: vt voluisse videñt alie due leges dixit gl. in. d. §. ad crimẽ. qõ ratio est. † qz qñ aliquo iudicio ꝓcurator interuenit in ei⁹ ꝓsonã dz formari sntia. l. j. C. de sent. ꝛ interlo. om. iudi. ꝛ. l. liberto. in fi. ff. de neg. gest. q̃ in cã criminali formari nõ põt in ꝓsonã ꝓcu qz ipe est inocẽs ꝛ lex noluit absentẽ dãnari imo poti⁹ voluit facinus impunitũ relinqui. l. absentẽ. ff. de penis. ꝛ. l. sancim⁹. C. eo. q̃ rõ iz videt bona tñ nõ placuit Bart. qñ ita demũ in ꝓcuratorẽ venit formanda sntia qñ talis est que põt in ipm cadere secus aũt si nõ potest: vt. l. fi. C. de iniur. ¶ Et ideo melior rõ videbat esse ne iudicia remanerẽt elusoria. vt. l. si pretor. ff. ō iudi. Et ne malefitia remanerẽt impunita: vt. l. ita vulneret⁹. in fi. ad. l. aq̃l. ꝛ. l. si lõgi⁹. §. si filiꝰ. ff. de iudi. ꝛ. l. si a reo §. q̃ vulgo. ff. de fideiuss. ul. bona fides. ff. depoñ. Et tñ ista rõ nõ est olno ꝛba. q̃ fm eã srãret q̃ vbi iudiciũ nõ posset cẽ elusoriũ puta qz reꝰ esset carceratus q̃ dẽret ōfensor admitti. q̃ tñ est ꝓ tex. l. l. j. §. j. ff. on p ali. can. app. vbi dicit tex. ipsos audiri ore adesse dẽre. ꝛ. l. ō. ff. de custo. reo. q̃ ōt q̃ carceratꝰ dz p se ex vinculis cãz dicere. vñ. bar. assignauit aliã rõnem ꝛez qz presumit q̃ reꝰ diligentiꝰ defendet cãm suã q̃ ei⁹ defensor. ar. l. l. j. in fi. ff. ad carbo. ſz certe ista rõ Bar. q̃ tñ fuit gl. in. l. nõ solũ. §. fi. ff. de pcu. ꝛ in l. miles. §. defuncto. ff. de adul. nõ vt cẽ sufficiẽs qz fingam⁹ defensorẽ esse diligẽtissimũ ꝛ ꝑncipalẽ inperitũ vt i casu nro. Ergo illa rõne attẽta deberet ōsensor admitti qō tñ tex. l. d. §. ad crimẽ indistincte negauit. ¶ Preterea solet alia rõ allegari qz ad hoc vt q̃s possit cõstituere ꝓcuratorẽ requirit q̃ sit dñs causę l. l. j. ff. de pcu. reus aũt nõ est dñs qz

nemo est dño mẽbrorũ suorũ.l.liber ho
mo.ad.l.aq̃.xxiij.q.v.c.cũ homo. ergo
&c.q̃ tñ rõ nõ cõcludit qz pars rõne ipe
met nõ possit se defẽdere. ¶Et ideo ve
3 ra rõ mihi videt fuisse.† qz ad eruãdã 4
veritatẽ in crimle maxime cõfert psen
tia pncipalis:vt iudex videat qua frõte
qua trepidatiõe aut quo animo loqua
tur.vt.l.de minore.§.tozmẽta.ff.de qõ.
¶Attẽta igit ista ratiõe.cũ text.d.§.ad
crimẽ.videret ꝓcludere dictũ Jacobũ
in casu nostro admitti nõ debere.Sz si
hoc cõcluderemus dicerem⁹ ꝙ casum
d.§.publice.z dicte.l.reos.p quib⁹ con
cozdãdis cũ.d.§.ad crimẽ.fuerit multe
z varie doc.snle. ¶War.eñ gl.antiqu⁹
pro dictoz iuriũ concordia distinxit ꝙ
aut lis erat cõtestata cũ reo.z pcedũt
d.§.pblice.z.l.reos.aut non erat cõte
stata z procedit.§.ad crimẽ.z mouebat
ista rõne:qz in causis capitalib⁹ dño et
nõ pcurator venit cõdẽnandus in.l.ij.
C.de accu.l.fi.C.de iniur.sed dño dice
bat ipse non põt dãnari qñ cum pcu
ratore est lis cõtestata:vt.l.sarti.§.si qs 5
alieno.ff.de infa.z.l.j.C.de sen.z iter.o.
iudic.iõ ante litẽ cõtesta.sol⁹ re⁹ defen
dere se debebat.z ꝛ ista rõvideat appa
rens.tñ ipsam reprobauit Accur.tã in
d.§.publice.ꝙ l.d.l.reos.z primo qz nõ
apparet ꝙ.§.ad crimẽ.plus loquat an
te lit.contest.ꝙ post.Immo potiꝰ videt
debere intelligi ꝙ loquat post lit.cõte
sta.z colligit ex ẏbo psequẽdũ positum
in tex.z.l.reos.nõ põt intelligi ꝙ loqua
tur post lit.cõtest.ꝙ tex.dicit absentes
reos.z sic lis nõ poterat esse ꝓtestata:
qz requirit partis presentia.l.j.C.ó lit.
cõtest.nec rõ War.ꝙ qñ cum vno lis est
cõtestata:ille z nõ alꝰ sit dãnãdꝰ est ve
ra:qz cõtra casum.l.si quis quũ pcura
toz.z.l.qui ꝓpio.in pn.ff.de pcur.z.l.si
ideo.ff.de evictio.vb apparet ꝙ pcura 6
toz venies post litem cũ dño cõtestatoz
venit dãnandus z nõ dñs z iura q̃ alle
gat mar.loquunt in ciuilib⁹ non autez
in criminalib⁹ in quib⁹ etiã si pcur.ve
niret ante litẽ contest.nõ posset ipse dã
nari.sz dñs.d.l.ũ.C.de accusat.z.l.fi.C.
de iniur. ¶Alia etiã ratione mouebat
mar.qz facilius dz admitti pcur.ante
lit.cõte.ad exceptiões dilatorias vel de
clinatorias opponẽdas ꝙ post:vt no.l
d.l.reos.z p gl.z cano.in.c.veniens.ex
tra de accu. ¶Jtẽ ponderabat text.in
d.l.reos.† Quia nõ ante qs dicitur re⁹
ꝙ ei⁹ nomẽ sit receptũ inter reos et sic
post lit.cõtesta.vt.l.si maritus.§.ꝑcri
ptiões.ff.de adul.z.ff.de pu.iudi.l.lis q̃
re⁹.z.C.q̃ accu.nõ pos.l.negãda.z.C.de
adul.l.adulteriũ.Sed hec ratio non vi
det vera:qz etiã ante lit.cõtesta.qs ap
pellatur reus.vt.l.properandũ.§.sinau
tem reus.C.de iudi.nec etiã aliter l ge
nerali vocabulo appellari posset. ¶Et
propterea fuerũt alij doc.distinguẽtes
ꝙ aut quis vult mittere pcuratorẽ an
te sntiam.z tũc possit.Et ita ltelligebãt:
d.l.reos.z.§.publice.aut ad ipsã sntiam
audiẽdã.z tũc nõ possit:qz illa est feren
da in dominũ:vt.d.l.fi.C.de.iniur.z ita
intelligebat.d.§.ad crimẽ. ¶Sed quia
ista distictio videt esse cõtra tex.d.§.ad
crimẽ.qui ꝓhibet oẽz actũ in causa cri
minali p pcuratorẽ expediri vt ꝓbat ꝙ
dũ psequẽdũ in tex.d.§.ad crimẽ.† Qđ
denotat perfectionẽ actꝰ ꝓpter dictio
nẽ:p.vt.l.vrbana.§.pnoctare.z.l. edili
cia.§.pfeciſſe.de ẏbo.sig.Et p ꝙñs tã p
mi actus ꝙ ipsa sntia expediri non pñt.
Jdeo fuit alia doct.sentẽtia z distictio
ꝙ aut quis vult pro alio intervenire q̃
ad actus subsẽtiantes iudiciũ qui no
ta.in.l.platã.C.de sentẽ.et interlo.om.
iud.z tũc nõ possit.z ita intelligũt.§.ad
crimen.aut ad ceteros actus accidẽta
les.puta ad exceptiones dilatorias vl
declinatorias z similia.z tũc possit iter
venire.z ita intelligebãt.z.l.reos.§.pu
blice. ¶Sz qz ista distinctio ita simpli
citer dicta nõ est vera:qz sunt alique ex
ceptiões dilatorie;que tãgũt pncipalẽ
cãm tanꝙ ex eis pẽdeat iudiciũ z nõ po
terit intervenire.†qz a quo remouet ge 7
nus remouet quelibet ei⁹ species.l.si
cuius.ff.ó le g.iũ.z in.§.ad crimẽ remo
uet a psecutiõe.ergo ab omni spẽ psecu
tiõis. ¶Fuit alia doctoꝝ snla vez ꝙ
aut venit pcurator ex pte rei.z tũc pos
sit intervenire.z ita intelligũt.d.§.publi
ce.dũ dicit defensio datur.z.l.reos.põ
derando verbum reos.Aut vult venire

ex parte

er parte accusatoris.r tūc nō possit.Et intelligūt.ꝯ.ad crimē.pōderando verbū ꝓsequendū qō pinet ad accusatorē vt no.in.l.actio in ꝓsonā.C.de act.r ob. ¶ Sz isti etiā vār dicere ℨ casum legū. ¶ Et primo.in.l.j.ꝯ.j.ff.an p alī.ca.appet.vbi ex parte rei non pōt interuenire procurator.Itē ℨ casum.l.fi.C.de iur. vbi illustrib⁹ ꝓcedit in primilegiū ꝙ possint alium accusationē instituere & alibi est denegatū.c.si papa.de ꝓui.l.vsi.l.ius singulare.ff.de legt. ¶ Itē et ℨ casu.j.d.ꝯ.ad crimē.dū dr ꝙ multomagis ꝓhibetur ex ꝑte rei ꝙ ex ꝑte actoris. ¶ Et ꝓpterea tenet gl.dedit aliū intellectū.vcz ꝙ.d.ꝯ.publice.r.l.reos loquunt de eo q̄ venit ad allegādas cās absentie qō ꝓmittit.d.ꝯ.ad crimē.qō et sequit gratia n⁹.xxv.q.ij.c.reos.r plurimi alij doct. ¶ Sz qz iste intellect⁹ videbat ℨ tex.in d.ꝯ.publice dū dr innocētē excusantem rc.ꝫ trāsiuit ad aliū intellectū:vcz qz aut loquimur de eo crie ex quo venit l. 8 ponēda pena mortis ciuilis vel naturalis:r tūc ꝑcurator nō admittit.Et ita intelligit.ꝯ.ad crimē.aut venit imponēda pena relegatiōis vel minor r tūc possit interuenire.r ita intelligit.ꝯ.publice.r.l.reos.Et tūc intellectū tenuit gl.in.d.ꝯ.publice.r in.d.ꝯ.ad crimē.r l.d.l.j.an p alī.ca.ap.r etiā sequit Odo.Ja.de are. Ja.bul.Bul.de suza.Ray.r cōiter doct. Quidā tñ vltramon.vt Jaco.de ra.pe. Mar.fil.ℨ iam solam tenuerūt ꝙ pōt relegato.l.j.an per alī.can.appe.quos seqt Bal.r etiā Bar.de iur.rigore lz de equitate dicā sniam gl.veriorē. ¶ Sui.Lentē de en.tenent opi.gl.dicens.d.l.j.in ver. sed si ea debere intelligi ō pena corpis afflictiua que tñ nō sit mors naturalis vel ciuilis:vt fetus fustiū:q̄ tñ est supra relegationē:vt.l.fin.ff.de iniur. ¶ Dyn. 7 autē magis aperte loqui⁹ dixit.r ꝙ nedū qñ venit imponēda pena relegationis pōt ꝑcurator accedere:vt voluit gl. sed etiā qñ quecūq; alia pena venit imponēda:dūmodo talis possit ferri cōtra absentē. Et ita intelligit.d.ꝯ.publice.qnē sequit Cy.in.d.l.reos.r Jaco.de aret. in.l.inter accusatorē.ff.de publi.iudi. lz Bar.hāc sniam pluribus rōnibus vas

luerit impugnare.voluit cū :pe.d.ꝯ.publice.debere intelligi in eo q̄ venit tāꝙ defensor sine mādato ad ostendēdū de innocētia accusati.Et hoc vbi snia pōt ferri in absentē.que opi.originaliter vt fuisse.Jnn.in.d.c.veniēs.extra de accu. Bal.vo dixit se nō credere ꝙ Bart.ita dixerit.lz reperiat ita scriptū in suis recollectis qz dicere ꝙ iste defensor possit venire ad excusandā innocētiam vt esse ꝓfunctoriū:qz iudex ꝓpter hoc non instruit sup negotio principali.r sequit ꝙ iudicū claudicabit qz snia poterit ferri ꝑ absentē r ℨ ipm nō:qō est absurdū. Sz cū reuerētia bal.vt refert do.Bald. de plū.nō vt Bar.intellexisse ſz intellexit ꝙ bar.idirecte loquat in ol crimine capitali:vt velit admitti defēsionē ꝙ minime fuit ei⁹ opinio ſz solū qñ snia ferri poterat ℨ absentē:vt.in.l.lege cor.ꝯ. ꝓstitutū.ff.ad.l.cor.de sic.r.l.ne diu.C.ō penis.r in.viū.ꝓsti.ℨ.i.imperatoris.quā ꝓtis ꝓmulgauit in qua statuit ꝙ crīminali lese maiestatis absens damnari possit.r sic poterit ferri snia ā absolutoria ꝙ ꝓdēnatoria in absentē.r ꝑ ꝓns iudicū nō claudicabit.voluit ergo Bart. ꝙ d.ꝯ.publice.intelligat de defensore q̄ venit ad innocētiā excusandā in casib⁹ in quib⁹ pōt absens dānari.Et vna rō Bar.est qz principalis reo nō poterit ꝓiudicare.l.si defensor.ff.de interro.ac. Sed cū reuerentia ista rō nil vz:qz fēret ꝙ si faceret ꝑcuratorē cū hac cōditiōe vt ubi posset ꝓiudicare ꝙ deberet et ꝑcurator ipe admitti.qō est falsum.ꝙ forma tolit ꝑcuratoris est reprobata vt no.Jnn.in.c.ꝓstitut⁹.de ꝑcu.r cle.ꝯ. eo.ti.r Bald.no.in.Lcum man.C.man. ¶ Propterea do.Bened.de plū.in.d.ꝯ. ad crimē.dixit.d.ꝯ.debere intelligi de ꝑcuratore absentis qui venit ad ostēdēdum de ipsi⁹ innocētia r ponit rexēplū. aliquis est accusatus statim potest recta accusatiōe pretendit se innocentē r ad eiusdē iudicū vult ꝓbare ei⁹ innocētiū.certe dz etiā procurator admitti.Et iste est ver⁹ casus.d.ꝯ.publice.ad quod facit.l.fi.ff.de req.reis.dum dr tex.neq; qui se defendat habuit.rc.Nā r hoc fit in causis ciuilib⁹ ū opparet actorē non.

habere ius agẽdi põt repelli.l.si pupilli.§.videamus.ff.de neg.gest.no.p gl.l.l.vbi pactũ.C.ỏ trãsac.sic ꝛpoterit accusator in crialib⁹ excludi p ꝓcur.accusati pbãdo innocẽtiã tãꝯ accusatori ius accusandi nõ cõpetat:qr re⁹ crimẽ nõ ꝓmisit.nõ ob.q re⁹ debeat pse:ꝑm suã innocẽtiã purgare.§.q.ix c. decernim⁹ 4.q.v.c.§.ꝛ.xj.q.iij.c.rursus.ꝛ.c.si qñ.qr ꝛtelligit qñ re⁹ vult aliud ꝓbare ꝙ de innocẽtia. ¶ Item nõ ob.q iudex velit habere pñtiã accusati vt videat qua frõte quo alo ꝛc.vt in.§.tormẽta preallega.qr hoc nõ ꝑt petere qñ re⁹ grauat se imꝓbãda innocẽtia sua ꝫ formã iuris:si.n.vellet simpliciter negare p ꝓcuratorẽ adeo q eẽt necesse iudici inquirẽti vel accusatori suã intẽtionẽ fundare.tãc bñ posset dicere q vellet videre q frõte trepidatiõe quo alo ꝛc. ¶ hoc em̃ casu mos ei gerẽd⁹ ẽ.l.circa.ff.de pba.ꝛ.c.lz.cꝫ eo.tit. Cõstat.n.q ad euitãdũ iudiciorũ on⁹ põt re⁹ dicere se non posse accusari:qr delictũ nõ cõmisit.l.§.in prin.ꝛ.§.q aũt.ff.de aleato.C.de his q ad ec.ꝓfu.l.si seru⁹. Et vt nemo priuat⁹.l.§.in fi. Et qñ lz sine iud.vin.l.§.ꝛ ü.ꝛ q ibi no. ¶ Itẽ nõ ob.q allegare innocẽtiã tãgat meritа cause q ñ pñt p aliũ expediri:vt.d.l.§.an per alĳ.cau.appel.qr est vex qñ ordinarie ꝓcedit sup crimine ad effectũ pene capitalis. Sec⁹ si ad exclusionẽ ꝓcessus quasi p viã extraordinariã.ad qõ facit c.veniẽs.de accusa.vbi ꝓcu.qui alias deberet repelli in cã criminali admitti tur ad repellendũ accusatorẽ ex eo q alias accusando ꝓfessus est se per calũniã accusasse:ꝛ sic defensio respiciebat exclusionẽ accusantis nõ autez meritа cause. ¶ patet igĳ ex premissis triplicẽ esse spẽm defensiõis. ¶ Nã quidã ẽ qui allegat ꝛ ostẽdere vult causas absentic⁹ ꝛ de isto nõ est dubiũ q admitti tur in causis capitalib⁹ p tex.in.d.§.ad crimẽ.l ũ.ꝛ.l.inter accusatorẽ.ff.ỏ pub. iud. ¶ Quidã est defensor q̃vult allegare ꝛ accusare innocẽtiã rei. Et iste ẽ duplex. Nã q̃dã venit ad plenã defensionẽ rei ꝛ ad susciptẽdũ in se on⁹ iudicũ. Et iste talis nõ admittit in cã capitali. Et ita loquit.§.ad crimẽ.l ꝑn.fallit tñ i casu singulari.l.nõ tm̃.ff.de appel. Qui dã ꝙo est nud⁹ defensor qui nõ vult on⁹ iudiciariũ in se suscipere. Sz solũ sup innocẽtia rei iudicẽ instruere vt ex illa instructiõe iudex veritatẽ pquirat ꝛ talis defensor dz ad allegãdas cãs innocentie admitti ꝛ iste est casus ꝑm hũc notabilẽ ꝛ verũ itellectũ.d.§.publice. ¶ Et rõ est:qr ẽt si nemo defenderet iudex ẽt ꝓ absente dz ei⁹ innocẽtiã perq̃rere:vt l.si nõ defendant.ff.de penis. Et ẽt ꝓ presente q fuisset crimẽ ꝓfessus ꝛ cõdẽnat⁹ vt est tex.multũ sing.lz vulgaris sit in.l.§.§.si q̃s vltro.ff.de q̃st.vbi vt ad certiorẽ ipsi⁹ de se ꝓfessionẽ puenires ꝛc. quãto ergo magis dz iudex q dz ꝓ veritate inquirere.vt.d.aut.q semel.ꝛ in.l.ũ.C.de edẽ.ꝛ equitatẽ añ oculos habere.vt.l.q si ephesi.ff.de eo qõ cer.lo.volẽtẽ ipsũ instruere ꝛ ad semitã veritatis inducere audire:vt in simili ỏz l.l.fi.ff.ad.l.iul.de ann.vbi lz mulier.nõ admittat ad accusandũ.tñ admittit ad iudicẽ informãdũ de delicto. Ad qõ ẽt.l.ũ.ff.de libe.cã.ibi dũ ỏt adire ꝓtorẽ ꝛ iudicare rẽ. Et hoc est qõ dixit in.d.§.publice.vbi dũ dicit quẽuis ꝓ eo verba faciẽtẽ equũ est ꝛ ordinariũ admittere q̃ si dicat lz in capitalib⁹ causis soleat ꝓcu.repelli:vt in.§.ad crimẽ.tamen quãdo quis est absens.ꝛ potest contra eum

a ¶ Absentie.vide ad hoc Spec. en tit.de ꝓcur.§.rõne igĳ. ver. si. sed ꝑcedẽs regula. ro. decĳ.excvj. bar.l extra uag.ad reꝓrimẽ. ver. legitle Salli.ꝛ doct.in l.reos.C.de accu.ꝛ in.l. ũ.in prin.ff. de fer. vbi tenent q ẽt id die feria to ferri poteſt.

ꝓcedi interest rei publice a q̄buscūq; defendi ⁊ quēcūq; ei⁹ nole innocētiaz excusantē audire nō scā differentia an veniat tāq̄ ꝓcurator an ꝟo vt quilibet defensor: vt denotat l.d.ꝟbo quēuis ꝓ eo ꝟba faciēte. ¶Et ꝓpterea ēt imperator in.l.reos prealegata.caute locutus est: Dū dixit reos capitaliū crimiū absentes etiā p ꝓcuratorē defendi. quasi dicat nō solū p ꝓcuratorē: ſz etiā p defensorē simplicē defendi.⁊ intelligo defendi.vt.ſ.dixi declarando indici ipsius innocētiā: quā tñ ex officio inuestigare tenebat.⁊ si talē defensorē iudex admittere nō vellet faceret litē suā ⁊ deberet l sindicatu puniri: vt dicit Jo. de imol.in.d.ſ.ad crimen.p tex.in.d.l.ſ. ſ.q̄ autē.ff.de alea. Ad q̄ facit etiā q̄ no.Bar.in.l.absentē. l viti.col.ff.de pe. vbi cōcludit.† q̄ iudex dz laborare ad inuestigādā innocētiā rei.⁊ si repit ipm innocētē tāq̄ ꝓtumacē ipm absoluere. q̄ etiā consuluit ipse in suo cōsilio q̄ incipit a dño Cyno de Bono.potestate Perusij ꝛc. Ita ergo in proposito lz iste Zacharias sit contumax tñ si dictū est ⁊ ꝓbatū q̄ hominem occiderit ad sui defensionē cū qualitatib⁹ requisitis de q̄bus habet in.l.ſ.C.vnde vi.⁊ in.l.scientiā.ſ.q̄ cū aliter.ff.ad.l.aquil. debebit iudex ipsuz absoluere.q; cōstat ipm nō cōmisisse delictū. ¶Ex p̄dictis igit̄ concludo q̄ dict⁹ Jaco.nō solū tanq̄ pater Zacharie ⁊ p suo interesse ⁊ commodo q̄ habere posset ex ꝓsona eius filij pōt ipsius innocētiā allegare ⁊ iudici ostendere p tex.in.l.si cuiusdā.C.de accusa.⁊ per no.per Bar.in.d.ſ.ad crimen. Sed etiā quilibet alius q̄ vellet ei⁹ innocentiā ostendere ⁊ iudici allegare per.d.l. reos.⁊.d.ſ.publice.⁊ ita alias disputando tenui ⁊ sepe ꝓsului ac practicaui sequēdo dictā opi.tāq̄ equiorē ⁊ ex fontibus iuris emanantem. ¶Et ita dico ⁊ consulo ego Modestus Palētonus Patauus legum doctor.

¶Summariū super cōsi.xlviij.

Pater pro filio:vel domin⁹ pro seruo:vel abbas p monasterio in causa capitali an tāq̄ defensores saltem audiēdi sint:numeris omnibus sequentib⁹ p totum consilium.

2 Pater quando pro filio comparet dicitur p se admitti:cū vna ⁊ eadem persona censeatur.

3 Statutū si dixerit q̄ si quis declinauerit iurisdictionē potestatis impune offendi possit:si dominus p seruo: vel pater p filio sui interesse ratione ipsam declinauerit:in statuti penā non incideret.

4 Absens vbi ex statuti forma dānari potest.procurator pro ipso potest interuenire:etiam cum mandato vel sine.

¶Consilium.xlviij.

IN christi nomine.† In suprascripto cōsultatiōis articulo licet obiectione non indigeat plenitudo.xcvj. distinctiōe.c.cum ad verū. tamen scribam aliqua verba.⁊ dico q̄ in causa capitali ad defensionem serui vel filij pater vel dominus admittitur vbi posset filius vel seruus condemnari vt est tex.in.l.si cuiusdam.C.de accu. alleg.per primum supra consulentem. ¶Et ibi dicunt glo.⁊ doc.q̄ hoc casu nō admittitur pro alio ipse pater quādo comparet p filio:sed dicitur admitti pro se cū censeantur vna ⁊ eadē persona.l.finali.C.de impub.⁊ alīs subsi. ⁊ pro suo interesse ⁊ p vtilitate propria ⁊ pro suo honore. ¶Alij dicūt q̄ est speciale in his ꝓsonis ⁊ continungunt inuicem hę due solutiones:⁊ licet tex.dicat de seruo. ¶Idem dicunt doc.presertiz Salycetus qui alios refert in patre et filio per.l.j.ff.de lib.hemi.exhi.⁊ etiam in abbate ⁊ monacho qui equiparātur seruo.c. cum olim.de priuileg.vnde inferunt.† q̄ ſtāte statuto q̄ si q̄s declinauerint iurisditionē potestatis possit impune offendi q̄ si dominus p seruo vel pater pro filio declinauerit ratione sui interesse nō incideret penam statuti:q; de his non loquitur ⁊ similiter nec filius vel seruus incideret:q; nec ipsi declarauerūt:sed plus ēst q̄ nedū pater pro filio verū q̄libet extraneus p extraneo pōt cōparere etiā sine mādato. Si cōparet ⁊ offert se probaturū de innocētia:puta q; ille qui dī fuisse occisus p accusatū

vel inquisitū occisus fuit p aliū vel qō erat bannit⁹ vl̄ꝙ fecit gr̄a se defendēdi qz fuit insultat⁹ certe ad hūc actū defensionis ⁊ offensiōis ꝙ absens veniat absoluēd⁹ nō cōdēnād⁹ quilibet admittit etiā sine mādato: vt est tex. in. §. publice. fm Bart. ⁊ Pau. de cast. ⁊ alios. Et hz ap propriet sibi hoc intellectū ipse Bart. ad illū. §. tamē fuit antiquoꝝ doctorū 2 sentētia scilicet Jaco. de are. ⁊ Dy. q̄ cōsuluit in q̄dam causa de regio: vt refert Joā. an. in addi. Specu. de pcu. §. §. Et 3 Gādi. in libellis meleficio. rubr. xxj. vbi tractat de materia illi⁹. §. pubice. Et ibi 4 tradit doctrinā p doc. ⁊ ꝙ vbi pōt dānari absens ex forma statuti ibi pōt pcur. interuenire p ipso ⁊ nō curāt doctores 5 an habeat mādatū vel nō: qz si admittit sine mādato fort⁹ cū mādato: hz solū refert ad quē actū petat se admitti: qz si vt 6 ostēdat absentē debere absolui tāc̄ nō obnoxiū vel innocētē vel nō debere con 7 dēnari debebit admitti vt defensor: hz si generaliter petit se admitti ad oēs act⁹ tāc̄ pcur. nō esset admittēd⁹ i causa ca 8 pitali: qz nō posset actū preiudicialē facere vt aliq̄d cōstite. p̄ absentē in ei⁹ pre 9 iudiciū fm doc. in d. §. publice. Qō autē dicit de causis absentie intelligēdū est 10 de causis absentie facti. puta qz dicat absentē detētū i vinculis vl̄ morbo sontico oppressum ⁊ nō posse cōparere: vl̄ꝙ fecerit ad sui ōfensionē ⁊ sic q̄s sūt allegationes causarū q̄ ꝓsistūt i facto: sec⁹ 1 si vellet allegare causas iur. qz diceret defensor locū ad quē citat⁹ est absens nō esse tutū vel iudicē nō esse competentem. nam has causas q̄b⁹ nō est certū an absens uterer nō pōt allegare sine mādato cū re⁹ possit eis renunciare. c. venien. ⁊ ibi p Jnno. extra de accu. sed ⁊ haberet mādatū bene admitteretur.

¶ Et breuiter ꝛcludo ꝙ supradicti docto. cōstituerunt. Et ita dico et consulo ego Laurē. de Palazolis Juris vtriusq; doc. ꝓdēce legēo iura canonica.

¶ Summariū sup cōsi. xlix.

1 Boet⁹ bānit⁹ in libris. cc. ⁊ ad inquirēdū p homicidio secūdū statuti formā: vult post dictā ꝓdēnationē mittere pcuratorē suū ad allegādū innocētie causas: ⁊ ad pbandū. ꝙ vulnerat⁹ p eū decesserit defectu: ⁊ mala custodia: et culpa ipsius vulnerati mortui: ⁊ non defectu ipsi⁹ vulnerātis: qz pbato homicidio absens etiā de homicidio secundū formam statuti dānari posset: queritur quid iuris? numeris omnibus sequentibus per totum consilium.

Judex de facto supplere potest: ⁊ absentis innocētiam quererē: vbi sentētia in absentem ferri potest.

Procurator ⁊ quilibet appellare pōt p eo. qui ad supplicium ducitur.

Procurator in criminalib⁹ admitti nō debet: q̄ faceret actum p quem absenti preiudicaretur.

Statutū si dixerit: ꝙ absens ad mortē dānari possit: pcurator ad allegādū innocētie causas admitti debet.

Uniuersitas in delictis se p procuratorem defendit.

Absens in quibuscūq; damnari potest: in illis eiusdem pcurator ad ipsum defendendum admittitur.

Procurator nō admittitur ad totā causam: in qua dño obesse ⁊ pdesse potest.

Statutū quod est cōtra ius cōmune: ex identitate rationis extēdi non debet.

Lex quando alterius legis rationē affert talis lex cōrecta esse censetur.

¶ Consilium. xlix.

In christi nomine Amen. † Omnipotētis dei postulato suffragio Jsta questio semper mihi visa est dubia. pl⁹ ppt auctoritatē docto. qui vīr sensisse diuersa ꝙ ex dispositōe iuris: qz qñ absens dānari potest videt posse interuenire procurator. text. videt apert⁹ in. l. seruum quoq;. §. publice. ff. de procur. vbi tex. dicit reipub. interest absentes a q̄buscūq; defendi. ⁊ ibi dz intelligi ēt a pcuratore. cū illa. l. sit posita i tit. de pcur. Et maxie cū tex. dicat p quēuis quasi dicat nō solū p pcuratorē hz etiā p alios. At idem l. reos. C. de accu. dū dicit reos capitalium criminum per procuratores defendi posse. ⁊ Labsens re⁹. ff. de procu. ⁊ est ratio⁹ vbi supra pōt ferri in absentē

iudex ibi supplere pōt de facto: ꝛ quere re innocētiā absentis vt in aut.qui se mel.C.qūo ꝛ qñ iud.l.ij.ꝛ qō ibi not.ꝛ.l. ampliores.C.de accu.ꝛ ɜ gl.dicat ibi ꝙ est spāle in cā appellationis nō est verū: vt no.Inn.in.c.veniēs, de accu.no.doc. in.c.bone.de postu.prēl.no.Bar.l.l.iij. ℔.hoc abt iudiciū.ff.de dā.infec.ꝛ p hac sntia videt tex.in.l.non tantū.ff.de app. vbi est tex.ꝛ ꝙ pcurator ꝛ q̄libet alius pōt appellare p eo qui ducit ad supplicū. ¶In contrariū vī text.in.l.j.ff.an cause appel.per aliū vbi videt tex.ꝙ in cā appellationis etiā lite nō contestata pōt ferri sntia in absentem.l.fi.℔.illud.C. de temp.appel.ꝛ tū in causa appellationis in crmine indistincte dicit ad crimē publici iudicij frustra internenit pcur. ꝛ videt loq̄ ille tex.etiā in causis in q̄b⁹ potest ferri sentēcia in absentē vel p̄sentē. Nā dicit ꝙ si pponit iusta cā absens damnari poterat.ꝛ tex.illius.℔.illud.lo quit indistincte ꝙ in causis capitalib⁹ nō admittit̄ pcuratorē.ꝛ pro hoc etiam vī casus in.c.veniēs.de accusa.vbi tex. dicit ꝙ non admittitur pcurator in cā criminali.Et tū ibi loq̄mur in causis in q̄b⁹ absens dānari poterat.ꝛ p ista sntia facit.† qz in istis criminalibus nō ɜ admitti procur.q̄ faceret actū per quē preiudicaret absenti.ꝛ qz tex.in.l.ij.C. de procur.videt admittere procu.in cri minalibus in quib⁹ sola pecuniaria pe na venit imponēda.ꝛ idē tex.in.l.j.ff.an p aliū ca.appella.ꝛ qz est speciale in il lustribus vt in cā iniuriarū pcurator p eis ad accusandū admittat. ¶Ex qui bus rationib⁹ tenet Bar.in.d.℔.ad crimen ibi. ¶Sz pro ārio ꝙ etiā vbi absēs dānari pōt nō admittitur pcurator qui dño obesse vel prodesse possit. Idem ɜ in extrauagāti ad reprimen.in gl.in verbo legitime. ¶Nō ob.℔.publice.qz loquit generaliter de quolibet vt sine mandato possit allegare causas inno centie sed nō vt pcur.ita ꝙ possit abes se dño.ꝛ hoc etiā videt tenere dñs An to.de but.in.d.c.veniēs. Ego autem te neo ꝙ pcur.possit admitti ad allegādū causas innocentie tex.est in.l.reos que est.l.iij.C.de accu.dū dt reos etiam pcur.in causis capitalib⁹ defendi pos se.ꝛ etiā tex.l.℔.publice.dū dicit.p quē uis vt.℔.dixi.ꝛ in.l.absens re⁹ de pcu.ꝛ ita ꝑsuluit do.Dy.¶ Nō si statuto cauet ꝙ absens dānari possit ad mortē ibi ad mittitur pcur. ¶Nō obstāt rationes ꝛ rie.Et primo.l.j.ff.an p aliū ca.ap.qz si interponit appellatio in causa capitali ambo accusator ꝛ re⁹ debent teneri in vinculis: vt no.in.l.j.ff.de custo.reo.Et in.l.j.℔.ad turpil.vt.℔.dixi.vñ ille.l.j.nō pōt intelligi in absente.Et ꝙ dz admitti pcu.pbat qz pro absente in his i quib⁹ damnari pōt ibi admittitur pcur.Sed nō ad excusandū illum in quib⁹ damna ri pōt.Sz qz tūc regulariter absens nō damnat de crimine; sed solū annotant bona ppter contumaciā: vt.l.j.C.de re qui.reis.Ideo nō admittit pcur.ad de fendēdū cām criminis: qz de illo dāna ri non pōt.l.absentē.ff.de pen.sed bene admittit ad allegādū causas absentie ne ppter cōtumaciā bona annotentur. Et hoc dicit.℔.ad crimē.dum dicit sntia fertur scilz annotationis bonorum: qz de sntia criminis loq̄ nō pōt qz in absen tē nō fert.ergo nō admittitur pcur.l.ab sentes.ff.de penis.ꝛ ideo male argumē tatur domi.Anto.de butr.l casu dicti.℔. ad crimē.qz nō loquit vt differatur sntia criminis ſz qō differat sentēcia annota tionis bonorū. ¶Itē fallit in casu.l.tā collatorū.C.de re mili.li.xij.vbi est ca sus.† ꝙ vniuersitas in delictis se defen dit p pcuratorē.ꝛ est text.l.d.l.reos.de accusat.ꝛ.l.absens re⁹.ff.de procur.Et ideo qñ absens damnari posset de cri mine credo ꝙ admitteret procurator.l. reos.de accusati.ꝛ ex hac infero cōclu sionē ꝙ.l.reos.C.de accusatio.potest lo q̄ in pcuratore etiā excusante crimē.ꝛ nō solum in excusante causas absentie ꝓtra Barto. ¶Ex quo infero talē cōclu sionē.† ꝙ vbi absens damnari potest in his in q̄b⁹ dānari pōt admittit̄ pcura tor.ꝛ si potest damnari de crimine etiā ad allegādū causas innocētie criminis ꝛ Cyn.ꝛ Bartol.ꝛ hec sunt vera siue sit crimē publici iudicij siue capitale mor tis siue priuatū. ¶Nec ob.predictū.c. veniēs.de accusa.vbi est text.† ꝙ in cri

minib⁹ nō admittit̄ ꝓcurator.ꝛ th̄ loquitur in criminib⁹ in q̄b⁹ absens dānari poterat:q; ego dico ꝙ in causa criminali vbi absens dānari pōt ibi ꝓcurator admittitur ad allegādū causas innocē 1
tie:sed nō admittit̄ ad totam causam in qua potest obesse et prodesse dño ꝛ ita loquit̄.c.veniēs.Sz in sola excusatione innocentie criminis vel excusationis 2
absentie nō pōt obesse dño.Iz solū ꝓdesse.Et ideo generaliter procurator in cā criminali etiā ꝓ absente suscipiendo in 3
se totā causaz non admittit̄.Et isto mō pōt intelligi.l.j.an ꝓ alium cā appella. Sed bene admittit̄ ad allegandas causas innocentie.ꝛ ita potest responderi ꝙ ibi nō dz sumi argumētū a contrario sensu.ꝛ ista faciunt ad q̄stionē nostram presentem.Si absens ex forma statuti pōt capitaliter damnari ꝙ ibi ad defen
sam ꝛ ad allegandū causas innocentie admittit̄ ꝓcura.ꝛ istud vt dixi cōsuluit do.Dy.ꝛ bene Iz aliq̄ dixerint cōtrariū
9 dicētes.† ꝙ cū istud statutū esset cōtra ius cōe nō dz extendi ex identitate rationis iuxta nota.in aut.quas actiōes. C.de sacrosan.eccle. Sed dānari pōt vt ꝫ.dixi. ¶Itē qr ratio quare nō admittit̄ ꝓcurator de iure cōi ad allegandū causas innocentie criminis est:qr absens de crimine damnari nō potest:vt supra dixi.vñ frustra admittit̄ ꝓcurator ad defendendū crimē ex quo absens dānari nō pōtiz cū ꝓ statutū admittit̄ absens damnari de crimine tollit̄ legis ratio q̄ nō permittebat procuratorem admitti. ergo sublata illa rōne admitti pōt.Et de hoc est gl.in.l.q̄ se patris.C.vñ liberi ꝛ gl.fi.in.c.statutū.ō elec.lib.vj.dixi plene in.l.si vo.ff.de viro.ff.solu.matrimo.
10 illa fallacia in qua dixi.† ꝙ qñ lex aufert rationem alterius ꝙ talis lex censetur esse correcta.Et hoc tenēt dñi de rota cōclusione.cxlvj. Et alias tenēt in alia cōclusiōe.cxlitij.ꝛc. ¶Ex q̄b⁹ cōcludo ꝙ isto casu q̄libz debeat admitti ad excusandū causas innocētie.ꝛ multo magis ꝓcuratoriz ꝓcurator ad totā cām admitti nō ꝺberet.ita debēt ītelligi ista iura. ¶Et ita vt ꝫ.scriptū est dico iuris 2
esse Ego Anto.de rosel.v triusq; iuris doctor nat⁹ dñi Roselli Antonij doctoris famosi ac sacri cōsistorij sanctissimi Pape aduocat⁹ pauper cōes ꝛ miles.

¶Summarium sup consi.l.

☞ Procurator siue defensor ad allegādū absentis de capitali crie accusati innocētiā:an ꝛ q̄b⁹ in casibus audiēdi sint numeris oīb⁹ sequē.ꝙ totū cōsiliū. Pater vel alius quicūq; proponere ꝛ ꝓbare pōt:ꝙ occidēs ad sui defensionez occiderit.

Statuti ex forma qñ cōtra absentē ad sentētiā diffinitiuam ꝓcedi pōt q̄libet ad allegādū innocētie causas admittit̄.
4 Absens si a nemine defendat:iudex pōt ꝛ dz ꝙ illi⁹ innocētia ex officio q̄rere.

¶Consilium.l.

Mihi christino
mine.† Si curia magnifici domini potestatis fecit istū dominū zachariā absentem citari ad finē vt ꝫ ipm non venientem solum procedatur ad sniam danni ad inquirēdū ꝛ ad cōdēnationem aliquam pecuniariaz sibi imponendā poꝛtis contumacia.Clarū vī mihi ꝙ nō teneat admittere patrem vel alium qui veniat tanquā ꝓcurator vel etiā tāquā defensor illius velit ꝓponere ꝛ ꝓbare ꝙ occiderit ad sui defensionē:vel aliā causam sue innocētie ad effectū euitandi dictā penā cōtumacie danni ad inquirandū ꝛ cōdemnationis pecuniarie.Si autem vellet ꝙ ipse citatus ꝑsonaliter ꝓpareat tanquā melius informat⁹ vt videat quo vultu ꝛ qua trepidatione loquat:vt vult ꝛ seruat cōmunis practica ꝙ.l.fi.C.de ꝓcur.cū ibi nota.ꝓcedit id qđ.ꝫ.dictū est.cū magnum preiudiciū non sequat ex hoc.Sed si fecit eum citari ad finez vt nō comparuerit habetur pro confesso:vel vt contra ipsum absentem procedere possit super veritate criminis et ad banniendum ipsum vt si fuerit postea deꝓhēsus puniat vltimo supplicio vt in facto dicit.ꝛ sic ad sentētiam diffinitiuam ex forma statuti permittentis clarū ꝛ plusq; clarum videt mihi.† ꝙ curia de iure possit ꝛ debeat admittere patrē vel aliū volē

sem ꝓponere ꝛ probare ꝙ occiderit ad
sui defensionē aut aliaz cām innocētie
a ipsi⁹ absentis[a] ꝛ sic ꝙ de iure nō sit con
demnandus per.l.seruum quoqz.§.pu
blice.de pcur.ꝛ.l.nō solū.eo.n.l.ñ. ¶Et
5 est communis sentētia.ꝛ ꝙ qñ ex forma
statuti cōtra absentem pcedi pōt ad sen
tentiam diffinitiuā admitti debeat qui
libet ad allegādū causas innocētie ne
absens forte innocēs condēnetur ꝛ hoc
tz Bar.l.l.pe.§.ad crimē.de publi.iudi.
ꝛ Inn.in.c.venies.de accu.ꝛ Jo.an.in
addi.Spe.de pcu.§.j.in addi.q̄ incipit
ꝓ hoc vī.in fi. ¶Nec isto casu procedit
cōis practica ꝙ iudex possit velle ꝙ ab
sens citat⁹ ꝓsonaliter cōpareat.et si nō
cōparuerit ꝙ nō tenea admittere ꝛ excu
sationes illius sed possit ꝓcedere ad sen
tentiam diffinitiuā tāꝑ de crimine sibi
cōstet per tacitā cōfessionē ꝛ fictā absen
tis:qz si contingeret ꝙ innocēs sepe cō
demnaret q̄ citat⁹ timore torture forte
nō ꝓpareret nec ꝓpter hoc ꝙ recipiant
excusationes ꝓ absente iudiciū reddet ꝛ
delusoriū. Qz si defensiones ꝓpposite nō
probabūtur absens poterit cōdemnari
pena bāni q̄ statiz habebit executionē.
Et pena etiā corporali illi⁹ criminis q̄
executionē habebit sine nouo ꝓcessu si
bānit⁹ postea deprehēsus fuerit iuxta
no.per Bar.in.l.diuus.de custo.reoꝝ.
¶Nec etiā obstat illa rō cōis practice ꝛ
ꝙ meli⁹ haberi pōt veritas ꝓ ipm prin
cipalem absentē si personaliter compa
reat ꝛc.ꝙ tz hoc veruz sit:si tamē iudex ꝛ
hoc modo nō posset habere veritatē qz
absens nolit comparere personaliter
vz velle eū habere eo mō quo potest. Et
sanctius putare vz ipsum absentem no
centem absoluere q̄ eum innocentē cō
demnare.l.absentē.de pen. ¶Et ꝓ hāc ꝛ
4 rationem iura volunt.ꝙ si absens per
neminē defendat iudex possit ꝛ debeat
ex officio ꝓ illius innocētia ārere eodē
mō.ꝛ multomagis vz defendentē illius
innocentiā admittere. Jdeo de subscri
ptione requisitus idē qđ.ñ.dictū est per
superiores crimios doctores dico ꝛ cō
sulo iuris cē. Ego Ang.de cast.vtriusqz
iuris doc.filī.q.d. Pau.đ ca.ord.legēs
iura canonica in studio Padue. ¶Jdē
qđ in superioriđ⁹ cōclu
sum est ꝓ suprascriptos
clarissimos doc.sic ꝙ ius
lo ego Leo de lazara.ll.
doc.ꝛ miles. ¶Et ita vt
supra ꝙsultū est dico ꝛ cō
sulo ego Michael de ma
rostica iurz vtriusqz doc.
iura ciuilia legens Pa
duc:qz si dñs admittit ꝓ
seruo ad defendendū ꝓ
suo interesse in cā capi
tali ꝛ criminali:vt.l.ū.C.
de accu.ꝛ etiā q̄libet ex
trane⁹ penit⁹:vt.l.nō tm̄
in rōne sui.ff.de appel.
multo forti⁹ dz admitti
pater ꝓ filio:vt.ff.de lib.
cau.l.j.ū.iū.ꝛ.tiū. Et hoc
rōne sui interesse affectio
nis. Listi quidez.ff.ꝙ me
tus causa.

¶Summariū sup.ꝙſt.lj.
&T Procurator i crimi
nalib⁹ ad allegandū ab
sentie accusati cāe:ꝛ cau
se etiā cās:ꝛ innocētiam
ostendēdum an admitti
possit ꝛ debeat:numeris
omnibus sequētib⁹ per
totum consilium.
Re pecuniaria nihil ꝓ
hibet procuratorē respō
dere posse.
Mulier ꝛ minor quo ca
su ad defensionez admit
tantur.

¶Consilium.lj.

IN christi nole.ꝛ Sa
tis clare ꝛ ap
te consultum
est qđ pater possit pro fi
lio ꝓparere:ꝛ aperta ista
materia.s.vtrū in crimi
nalibus possit admitti
procurator q̄ erat dubia
ꝛ nō immerito quia ha
bemus tex.omnino ꝛtra
rios.ꝛ primo.l.pe,§.ad

a ¶Absen
tis. Qz nun
quid talis
procurator
cauere de
beat. vide
Barto.in.l.
pe.§.ad cri
men. versi.
quero et in
tro materiā
ff.de pub.iu
di.Bart.l.l.
exigendi.ꝛ
ſl.ū. q̄ro. C.
de procu.et
facit qđ vo
luit Bar.in
l.obseruare
versi. deide
no.C.q̄ ap.
non rec.ad
materiā au
tem totius
cōsiliū vide
do. Alex.in
l.aut facta
§.fin.de pe.

crimē.de pub.iudi.ꝛ.l.j.ff.an ꝑ aliū cā-
8 ap.ꝛ vbi dicit si res pecuniaria est nihil
ꝓhibet nolle eū ꝛte iuste rādere. Sinabit ꝫ
nō sit pecuniaria cā ꝫ capitalis ꝑ pcu
ratorē agi nō ꝫ.ꝛ ꝑ alia ꝓte habem⁹.l. 6
seruū quoq; .ꝧ. publice. ff de procur. ꝛ. l.
reos. C. de accu. q̄ nō possunt clari⁹ loq̄ 7
ſ.q; admittat pcur. Immo nedū pcura.
ſz q̄libet ꝛne⁹: vt dicit gl. magi. in ſ. in
5 d. ꝧ. publice. ꝛ vbi dicit q; mulier ꝛ mi-
nor admittunt̄ hec. n. defensio ē ꝺ iure
naturali ſ fauorabilis ꝛ maxie in patre
q̄ pl⁹ diligit ſi: ſū q; ſeipm. l. iſti quidē.
qꝺ met. cū ꝛ hoc respectu ꝺz ꝓmitti pa
tri hec defensio. cōcedit. n. i seruo de q̄
min⁹ vī circa qd̄ non insisto. Circa que ꝛ
doc. ꝛ gl. intelligāt iura ꝓdicta q; in cri
minalib⁹ nō admittatur pcurator ꝓnci
paliter ad fundandū iudiciū ꝛ telā ius
dicū. ꝛ sic locū habent iura. ꝧ. primo lo
co allegata. Sz allegādo cās absentie
ꝛ causas cās. Et ad ostēdēdū inocētiā
bene admittit. Immo ad oēs defensio ꝛ
nes quib⁹ rōnib⁹ et alijs de quib⁹. ē fit
mētio. ¶ Idē cōsulo ego Petr⁹ de zan
chis legū doctor. ¶ Idē qꝺ. ē. dictum ꝛ
cōclusuz fuit ꝑ vltra scriptos famosissi-
mos ꝺnos meos ꝺnos ꝓsulētes arbitror
de iure verissimū. ego Jo. ꝺ verzerēſib⁹ le
gū doctor minimus. ꝛ iō de sola subscri
ptiōe requisit⁹ manu ꝓpria subscripsi.
¶ Idē qꝺ. ē. cōsulū est ꝑ suprascriptos
famosissimos docto. dico iuris esse ego
Aluarot⁹ legū doctor nat⁹ quoñ. famo
ssimi doctoris ꝺñi Jac. de Aluarotis.

¶ Sumariū sup cōsi lij.

1 ꝟ Homicidiū si in ꝓpatulo ꝛ coꝝ plu
rib⁹ cōmissum fuerit: nunqd iudex ab
senti accusati defensorē admittere de
beat: ꝛ testes ad ꝓbādū: q; ad sui defen
sionem homicidiū fecerit examinare:
numeris omnib⁹ sequēti. per totuz cō
silium.

2 Causis publicorū iudiciorū: in quibus
imponit pena a relegatiōe supra: ſz ab
sens cōdēnari nō possit: secus tñ in cau
ſis in quib⁹ infra relegationē pena im
poni deberet.

3 Crimine leſe maiestatis absens cōdē-
nari potest.

4 Judex cā cognita petere pōt q; re⁹ ꝓn
cipalis tanq; meli⁹ informat⁹ ꝑsonali-
ter ad respondendum veniat.

Judicis arbitrio quotieſcūq; aliqd cō
mittit: semp causa cognita arbitrari ꝺz
Judex in ciuilib⁹ non pōt petere: q; ꝓ
principalis veniat: nisi iusta causa.

Judex coꝝ quo per accusationē ꝓcedi
tur: pōt in se assumere onus ꝓbandi ꝑ
accusatorē: ꝛ testes ꝛ ꝓbationes ex suo
officio inducere: ne accusator penā tur
pilliani ꝛ temere accusantis iniuste in
currat.

¶ Consilium.lij.

Ihil christi noſe.

Legit Joā. Baptista quōdā famosiſſi. doct. domini Ro
ſelli de roſellis iurisvti infi
q; doc. credo veriſſimas esse conclusio
nes. ꝫ. factas per famosiſſimū ꝺñm pa
truū meū primū consultorē ꝛ suprascri
ptas ꝑ alios excellentiſſimos doct. ibi
q; licet regulr in cauſis publicoꝝ iudi
ciorꝝ in q̄b⁹ imponit pena a relegatiōe
supra absens nō possit cōdēnari. l. absē
tē. ff. de pen. ꝛ. l. j. ff. de req̄ ē. Et ideo nō
possit interuenire pcur. nec etiā defen
sor. niſi ad allegandas cās absentie. l.
pe. ꝧ. ad crimē. ff. de publ. iudi. ꝛ. l. reos.
C. de accuſa. ꝛ. l. seruū quoq; ꝧ. publice.
de pcur. ꝛ. c. veniēs. de accuſa. tamē in
cauſis in quib⁹ deberet ꝓponi pena. l.
relegationē: q; in hmōi absens pōt con
dēnari. vt in. d. l. absentē. de penis. et. l.
ū. ff. an per ali. ca. ap. in iſtis pōt interue
nire defensor etiā ad ostēdēdū de inno
cētia rei. ꝛ publice interest tūc absentes
q̄ cōdēnari pñt a quibuſcūq; defendi
vt in. d. ꝧ. ad crimē. ꝛ q; multo iuſti⁹ est
defensorē audire q̄ absentē ꝓtumacē ꝛ
indefensum graui cōdēnatiōe afficere.
l. erigēdi. C. de pcur. ꝛ q; iudex q̄ reus
nō defendit ꝺz ex suo officio vndecūq;
defensionē q̄rere vt rei absentis de pñ
tia repellat. l. ꝓperandū. ꝧ. cū autē. C. ꝺ
iudi. ꝛ. l. ſi non defendat. ff. de pen. l. am
pliorē. C. de appel. ꝛ ante q̄ semel. C. quō
ꝛ q̄n iudi. ꝛ. l. nō tm. ff. de appel. ꝛ idē est
ſimiliter in oībus cauſis publicoꝝ iu
diciorum ꝓ quib⁹ venit imponenda
pena capitalis a relegatione. ꝫ. quādo

absens põt ꝙdēnari.t qđ est in crimine
læse maiestatis:vt in extrauagāti ad re
primē.t in ceteris alijs casib⁹ specialis
bus:qz tūc similiter ex quo absens põt
ꝙdēnari t ei pena capitalis ꝑponi equū
est t rōnabile ꝙ admittat q̄libet defen
sor etiā ad ostēdendū innocētiā rei.vt
F.dictis iurib⁹.t no.Bart.in.d.ꝯ.ad cri
mē.t in extra.ad reprimēdā.in gl.in ꝺ
bovel legitime.Et similr etiā idē est vt
consuluit dict⁹ dñs petrus me⁹ qñ ex
forma statuti põt absens ꝙdēnari sicut
in casu nostro p homicidio.qz tūc etiā
dē rōnibus absens põt a quocūq; ōsen
di:vt no.Bar.gl.t doc.in.ꝯ.ad crimē et
C.l.reos.C.de accusa.t p̄dicta sunt
vera absq; aliqua dubitatiōe. ¶ †Item 4
etiā credo veriſſimū de iure ꝙ iudex cā
cognita t iustis rōnib⁹ posset desidera
re t petere ꝙ reꝰ p̄cipalis tāꝑ melio⁹
informatus veniat ad rādēdū p̄sonalr
accusatiōi vel inquisitiōi vt sic iudex pos
sit habere veritatē vidēdo qua fronte
quo colore qua trepidatione loquat.l.
de minore.ꝯ.fa:mēta.ff.de qō. Ubi p do 7
cto.t per C. in.d.l.reos.l fi.nec sufficie
ret si reus vellet mittere defensorē cuz
mandato speciali ad sic rādēdū:vt no
ta.Bar.in.l.ij.ꝯ.ōfendēdi.ff.ex q̄b.cau.
in poss.f.ea.lz quidā antiq tenuissent ꝛ
riū:vt ibi p eū. Et si nōvellet venire pos
set p̄cedere ꝛ eū tanquam cōtra contu
macē ponēdo eū in bāno iurta formoz
statutorū. † ꝛz sine cā t iusta rōne non 8
credo ꝙ iudex indistincte debeat hoc pe
tere:qz quotiescunq; cōmittitur aliqđ
arbitrio iudicis semp dz cā cognita ar
bitrari.l.cū hi.ꝯ.cā.ff.de trāsactio.Lin
cāe.ꝯ.cā cognita.ff.ꝺ mino.l.magis pu
to.ꝯ.ne patiz.de reb.eo.l.iū.ꝯ.dne cāe.
ff.ad carbo.Itē qz in criminalib⁹ p̄ces t
dit sicut in ciuilibus.l.absentē.ff.de pe. 6
† ꝛz in ciuilib⁹ iudex nō põt petere ꝙ
veniat pars p̄cipalis nisi ex iusta cā.
vt in.l.fi C.de pcu. Similr ergo i crimi
nalib⁹. dz ergo iudex diligēter ꝑsidera
re an expediat ad habendā veritatē ꝙ
p̄cipalis veniat vl nō finge.n.maleficiū
ciū factū de nocte vel l loco deserto vl
difficile esse habere veritatē aliter ꝙ p
tormēta rei certe.tūc desiderabit vt re
niat. ¶ Pone ecōuerso maleficiuz esse
factum de die in loco celebri corā plu
ribus testibus adeo vt nulla sit iudici
difficultas habere veritatē:tūc profecto
iniq t ptinacis indicij erit desiderare ꝙ
principalis veniat cū minime expediat
ad habēdū veritatē facit optime tex.in
d.l.iū.ꝯ que cāe.ff.ad exh. Cuz ergo in
casu nostro zacharias dicat ad sui de
fensionē holem occidisse corā plurib⁹
et plurib⁹ personis.adeo ꝙ facillimuz
sit iudici sine p̄sentia ip⁹ posse repe
rire veritatē t videre an homicidiū fe
cerit ad offensam vl defensam p̄fecto
debebit testes examinare defēsorē audi
re t veritatē inq̄rere t si culpabilē repe
riat cōdemnare t innocētē absoluere.

¶ Subscriptio ad ibidem.

¶ Et idē qđ suprascriptū t cōclusuz est
p suprascriptos dños ꝙsulētes.t credo
iuris esse Ego Nicolaꝰ de matijs d̄ bal
sano minimꝰ legū doctor t req̄situs de
simplici subscriptiōe me subscripsi t si
gillo meo sigillaui mor⁹ ad subscriben
dū me et ista rōne.vz t qz iudex coram q̄
p̄cedit p accusatorē pōt in se assume
re onꝰ p̄bandi p accusatore t testes et
probationes ex suo officio inducere ne
accusator penā turpilliani t temere ac
cusātis iniuste incurrat.vt no.p doc.in.l.
ū.C.de abolit.t p Bar.l questiōe que in
cipit iudex maleficiorū:quātomagis p̄t
p reo accusato quēcūq; audire vt veri
tatē p̄ innocētia inquirat.arg.regnie vul
garis.qz non dz auctori licere &c.qz fa
uorabiliores esse debem⁹ reis ꝑ accu
satorib⁹ t p̄ōptiores esse debem⁹ reis
ꝑ accusatoribus t promptiores ad ab
solucōnē ꝑ ad condemnandum.

¶ Summarium sup cōsi.lij.

Defēsor seu procurator:vbi statuto
rū forma homicide pecuniaria pēa ife
rēda esset:an l cā capitali interuenire
possent:t q̄d vbi pena mortis inferēdo
veniret:an ad p̄bādā innocētie cāe te
les audiri debeāt.numeris omnib⁹ se
quentib⁹ per totum consilium.

Defensor:nulli ꝑiudiciū absenti face
re potest:secus si esset procurator.

Defensionis causa delictum feciſſe.si
reus non p̄bauerit cōdemnabitur.

Consilium.lij.

In christi nomine.t Et ei⁹ gl.matris. In casu premisso si ex forma alicuius statutorum posset inferri pena pecuniaria ipsi hoicide:certe nō solū posset defensor ſ:ceruenire ſz etiā ꝓcurator cū mādato hoc ꝓbat tex.in.l.ſ.verſ.plane. ff.an ꝑ aliuz cā ap.Si vero veni:et ipo nēda maioꝛ pena:puta relegatiōis fuſtigatiōis ⁊ flagellatiōis vl̄ vltimi ſupplicū.⁊ tūc ꝓcuratoꝛ interuenire nō ꝑt. Eſto ꝙ ex forma statutoꝛū posset diffiniriue abſens cōdēnari.Sz defensoꝛ ſic.⁊ ad plenariā defenſionē.hoc ꝓbat tex.l l.ſeruū quoq; §.publice.ff.ō ꝓcur.q̄ in casib⁹ iſtis vbi veniret imponēda aliq̄ ex dictis penis nō pecuniarijs oz intelligi de defenſoꝛe qz admittit inhabiles q̄ alios ꝓcuratoꝛes eē nō possent ad defenſiones. ⁊ Et rō quare admittit defenſoꝛ eſt qz ꝑ eū nullum pōt fieri ꝓiudiciū abſenti:qō ſec⁹ esſet in ꝓcuratoꝛe ꝑ no.per Bart.in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.iudi.Et ideo nō eſt dubiū i iure q⁹ pater dicti do.zacharie pōt ſaltē tanq̄ defenſoꝛ aſſumere defenſionē ſui filij ⁊ ei⁹ innocētiā demonſtrare.⁊ iudex q̄ ꝑ indirectum quereret ꝓuare defenſionē abſentis dicēdo ꝙ vult ꝙ abſens cōpareat requiſit⁹ ab eo aliqua que a defenſoꝛe ſcire nō poterat ⁊ ab eo magis ſciret veritatē ex ruboꝛe vult⁹;vl̄ alia trepidatiōe malefacit qñ ꝑ ꝓfenſoꝛē talia ſz vel ꝑ dicta teſtiū ꝑ ipm iudicem examinatoꝛū ex officio ꝑ que ēt ſi malefactoꝛ eſſet ꝓſens ⁊ i carceribꝰ nō eēt op⁹ eū toꝛquere:ſz ſolū defenſiōes ſuas audire.puta qz apparet ex proceſſu direcre ꝓbatū ipm dñm zachariā fuiſſe interfectoꝛē prout preſuppono ſic eē ꝓbatū ⁊ nō negauit ſed dicit ꝙ feciſſe ad ſui defenſionē certe ſolū expectaret illa defenſio.⁊qua nō ꝓbata cōdēnaret. iuxta ea q̄ habent ꝑ Bar.in.l.Aureli⁹. §.idē q̄ſūt.ff.de lib.leg.⁊Bal.in.l.vnica. C.de ꝓfeſ.⁊ ad iſtam vult Bal.in.d.§.publice.circa fi.verſ.ſz hic quero. ⁊ Ideo ego Baptiſta de ſcalpis de Padua legū doctoꝛ de ſola ſubſcriptiōe req̄ſit⁹ cōtentus his ſupradictis paucis freꝰ auctoꝛitate iuris ⁊ tātoꝛū doctiſſimoꝛū doct. dico ⁊ cōſulo ꝙ dicūt ⁊ ꝓſulūt.S.nominati clariſſimi doctoꝛes ⁊c. ⁊ Et idē qō S.abundantiſſime tactū ⁊ cōcluſuz eſt ꝑ ſupraſcriptos famoſiſſimos doctoꝛes dico ⁊ cōſulo iuris eſſe ego Daniel de ſalla legū doctoꝛ Patauin⁹ ⁊c. ⁊ Item qō ſupra concluſum eſt ꝑ famoſiſſimos dños cōſalentes requiſitus de ſubſcriptiōe ſola.⁊ dico ⁊ cōſulo ego Federic⁹ de capitibus liſte iuris vtriuſq; doctoꝛ ⁊ comes legens iura canonica in felici ſtudio Paduano ⁊c. ⁊ Idē iuris eē dico ego Franciſcus de porcellinis iuris vtriuſq; doctoꝛ miles ⁊ comes legēs iura ciuilia in felici ſtudio Paduano ⁊c.

⁊ Summarium ſup cōſilio.lij.

Pater ꝑ filio abſente de cā capitali accuſato quib⁹ in casibus ad iudicis animū informandū:ſeu ad ipſius innocentiā allegandū audiri debeat ⁊ de intellectu ꝓplurimū legum multa vtilia numeris omnibus ſequenti.per totum conſilium.

1 Procuratoꝛ fruſtra admittit ad publici iudicīs crimen proſequendum.

2 Judex ex officio ſuo veritatez inquire tenetur.

3 Veritas ſimplicitatis amica eſt.

4 Scādalum vtilius naſci permittit quā quod veritatis reliquatur:⁊ quotuplex veritas ſit.

5 Confeſſum cōtra nulle ſunt partes in dicto niſi in exequendo.

6 Extranei ad informandum iudicez de rei veritate admittuntur.

7 Utilitatis publice eſt abſentes ꝑ quēcunq; defendi.

8 Innocēs malꝰ nō ē:ſz maioꝛ innocētia ſit nō deliq̄ſſe ꝙ ꝓlicti excuſationē hꝫe.

9 Affect⁹ aliq̄s nō eſt qui paternū vicat.

10 Filiꝰ q̄q̄d acquirit:ipſi patri acq̄rit:ſecus quo ad vſumfructum.

11 Pater rōne ſui intereſſe ꝑ filio ad defenſionem admitti debet.

12 Judex faceret litē ſuā:niſi patrē pro filio ad defenſionem admiteret.

13 Bannitus cui equipareť:quādo ei bona non adimuntur.

¶ Bñlcdo de aliquo th tractat.ad defen sionem quis admitti debeat.
16 Judex si ꝓsiterit ō inocētia accusati:ēt si cōtumax fuerit:ipsum absoluere dz.
17 Mors an sit secuta vel non:ex vultu vel accusatorū voce colligi non potest.

¶ Consilium.lxiij.

IN christi noīe amen.† Unus filiorū magi- 1
stri Bertignani aromatarij de plebe altero eius fratre assistente cū bastone ꝓcussit.A.qui post plurimos dies ꝙsi liberat⁹ se graffauit cū unguis egregie adeo ꝙ vuln⁹ sanguinauit egregie ⁊ alia horribiliter fecit.adeo ꝙ post graffaturā paucis dieb⁹ supuixit.vñ ꝓcedit ꝓtra ipsos de morte dicti A.dic⁹ aūt magister Bert⁹ eorū pater vult ꝓparere ꝯrā iudice et allegare ac dicere ꝙ mors nō ꝓcessit ex percussiōe ꝙ ex defectu dicti.a.dubitat vtrū iudex teneat ipm admittere.¶ †Et vī dicendū ꝙ nō qz ad crimē publici iudicij ꝓsequendū frustra ꝓcurator admittit.vt.l. pe.ꝙ.ad crimē.ff.de publi.iudi.et ꝓbat in.l.j.ff.an p aliū cāe ap.et in.c.veniēs. extra de accu.vbi plene p gl.Et in.c.ne. extra.de ꝓcur.¶ Sz cōtrariū hoc casu arbitror esse verū.¶ Primo rōne inqrē de veritatis.¶ Scōo rōne publice vtilitatis.¶ Tertio rōne paternalis ⁊ ꝑua te cōmoditatis.¶ Quarto ratiōe vitā de penalitatis.¶ Primo eī dixi rōne i quirēde veritatis ex eo.† qz iudex ex officio suo teneat veritatem inquirere:vt l aut.q̄ semel.C.qūo et qñ iudex.ibi perquisita veritate ꝓnunciet.⁊ in.l.ꝓperādum.ꝙ.tū aūt.vbi rei absentia dei ꝑsentia replet.i.veritatis indagatiōe.qz dei est veritas.et ꝓbat in.l.p hāc.in fi.C.de tēpo.ap.⁊ in.l.ia.apud quē.C.de edē.ibi ad luestigādū veritatis fidē.quā veritatē iudicātes colere debēt:vt colligit ipe rator in.l.j.C.de lati.lib.tol.⁊ in aut.vt l ꝑuat.domi.sacra mysteria nā fiāt.ꝙ.fi. ꝯolū.v.Ipse eī super omnia est amando:vt.ff.de cōdi.⁊ demon.l.q cum ita legatum.† qz est simplicitatis amicq:vt l c.veritatis.extra de iure:iuran.et debet potius ipsam q̄ simulata gesta tueri.vt cuz pater.in fi.C.ad vell.⁊ potiꝰ q̄ iuris subtilitas attēdi:vt l.c.dilecti. cū cōcor.ibi in gl.allegatis.extra de iudi.q̄ quis dē veritas.nō ex intellectu:sz ex ꝓte rei intellecte cōspicit vt.l.si veritas.⁊ ibi Bal.C.de fide iust.†Et vtiliꝰ nasci scandalū permittit quā ipse relinquat:vt in.c.q̄ scandalizauerit.extra de regu.iur.q̄ q̄dē veritas est duplex a vna celestis q̄ est ipse deꝰ qui dicit ego sum via veritas et vita. Alia est terrestris ⁊ humana ⁊ hec est cognitio rei certe:vt l aut.de instru.cau.⁊ fi.in ꝓn.p gl. ¶ Et hec iusticia q̄ pertinet ad iudicem ⁊ disciplina q̄ pertinet ad prelatum:vt nota.gl.in.d.c. qui scandalizauerit. ea em̄ que ad iudicem spectat omnino inquirēda est.⁊ pro ea consequēda iubet iuriscōsultus legē transgredi.in.l.fin.in fi. ff.ad.l.iul.ō annona.vbi ꝓmittit mulieri instruere iudicē de veritate criminis q̄ alias ab accusando repellitur:vt.l.de crimine.C.qui accu.non pos.¶ †Et laudat Ua comitus soza qui confessum de se crimen diffinilit exequendum p veritate cōsequēda ⁊ inqrenda:vt hī in.l.j.ꝙ.si q̄s vltro.ff.de qō.licet in cōfessum nullie essent partes iudicis nisi in exequendo:vt in.l.j.ff.de cōfes.¶ Sic⁊ illū admittit iuriscōsulꝰ q̄ p festinātē ad mortē prouocauit volēs oēm ꝓuocātē

a ¶ Est duplex. Adde Federi. de se.l ꝙ.xiij. ⁊ l cōsi.cclxiij.Bal. l.l. ex his.l fi. c. de testa. milī.archi. l.c.j.ō sen. excōmu.in vj. beatum Tho.l.j.ꝙte summe. fue.qō.xvj. subtilissi muz preceptorē meū in.j.sen. q. tū.⁊ in plerisq; alijs locis.

ꝓmanitatis rõne ẽt absq; mãdato imꝰ mo ẽtra ipsi⁹ volũtatẽ etiã si sanguinis rõne nõ ꝛmoueat poti⁹ audiri ꝙ ad mor tẽ ꝓperãtẽ immaturo supplicio puniri: nec iꝑm aliud mouet ꝙ veritatis indagãde cõsideratio. ¶ †Si ergo ꝫ strictas regulas iuris in ꝓdictis casib⁹ admittunt extranei ad informandũ iudicẽ de veritate rei. quãtomagis dz admittere patrẽ ꝓ salute filiorũ quã iudex ipse ẽt si pr nõ interueniret añ ola inuestigare ⁊ perqrere deberet: vt est tex. in. l. ⁊ si nõ defendant. ff. de pe. q̃ vult nõ tm̃ ꝓ innocẽtia liberi hominis: sz ẽt ꝓ innocentia ferui admitti dñm ⁊ quẽcũq; aliũ. Et si nemo defendat ille qui cognoscit dz de pozũ innocẽtia q̃rere. hec em̃ ola statuta sunt in criminalib⁹ ad salutẽ hoies ꝫ strictas regulas iuris cũ iudex ipse nõ debeat regul⁹ suppliere ꝟ factor: vt not. i l. age cũ geminiano. C. de trãsac. ⁊ l. l. ſ. ç. vt q̃ desunt aduo. ptinẽ. Et salutis rõ est habẽda. vt. l. recusare. ſ. fi. ff. ad treb. cũ ipse hõ sit ꝑciosissima creaturarũ: vt no. glo. in. l. iustissime. ff. de edil. edic. Et ideo lex maluit facin⁹ impunitũ relinq; re ꝙ innocẽtẽ cõdẽnare: vt est tex. l. l. absentẽ. ff. de pen. ¶ Cõclusit ergo ex premissis ꝙ rõne veritatis habende dz pr admitti ad informãdũ iudicis officiuz. ¶ †Scdo dixi ꝙ rõne publice vtilitatis ipse pr dz admitti: q̃ publice vtile ẽ absentes nõ tm̃ per patrẽ: sz per quẽcũq; defendi: vt. l. seruũ q̃z. ſ. publice. ff. ꝟ ꝓcura. ⁊ reipubli. interest in eadẽ cã plures esse defensores: vt. l. nã reipub. ff. de op. no. nũc. Maxime cũ accusati innocẽtia declarat: vt in. d. ſ. publice. Lz enim interfit reipub. maleficia puniri: vt. l. ita vulnerat⁹. in fi. ff. ad. l. aq̃l. l. ſi a reo. ſ. ꝙ vulgo. ff. ꝟ fideiuſ. ⁊ l. ſi lõgi⁹. ff. de iudi. ¶ Cũ nõ minor in defendẽda innocẽtia publica vtilitas versat. immo iusti⁹ absentẽ posse defendi quã turpiter cõdẽnari. l. exigẽdi. C. de ꝑcur. ¶ Cũ ex defensiõe ciuitatis repleta ꝓseuerat hoib⁹. qõ maxime interest reipublice. l. ſ. ff. sol. matr. licet etiã cõgruat bono ꝓsidi purgare puinciã malis hoib⁹. ¶ †Sz q̃ est innocẽs nõ est mal⁹: vt. l. congruit. ff. de offi. ꝓcõſ. Lz maior sit innocẽtia nõ delicti ꝫ ꝑe excusationẽ. l. ſ. in fi. ff. ne qs cũ q̃ in ius voca. ẽ vi eximat. et Bal. not. in. l. pign⁹. i vlti. col. C. de pig. actio. ¶ Et vltra hoc ꝙ talis defensio concernat publicã vtilitatẽ: cõtinet etiã eqtatẽ: vt dicit tex. l. d. ſ. publice. Ubi equũ ⁊ ordinariũ est admittere quã eqtatẽ iudex dz ꝫ ꝑe añ oculos: vt. l. ꝙ si ephesi. ff. de eo ꝙ certo loco. Et iꝑz iuris rigori ꝓferre dz. vt. l. placuit. ç. de iudi. ¶ Concludit ergo ꝙ tã rõne publice vtilitatis quã rõne eqtatis pr ipse debet audiri. ¶ Dixi tertio ꝙ debet admitti rõne paternalis ⁊ priuate cõmoditatis. Nã patris potestas poti⁹ in pietate ꝙ in atrocitate cõsistit: vt. l. diuus. ff. de parrici ꝙ em̃ põt esse maior pietas ꝙ defendere filios q̃ sunt eadẽ ꝑsona cũ patre. C. de impube. ⁊ alĩs sub. ⁊. l. fi. C. de agri. ⁊ cẽ si. l. cũ scim⁹. ſ. fi. lib. xi. ¶ Et vox pris reputat esse vox filii: vt insti. de inuti. stip. ſ. post mortẽ. ¶ †Nec aliqs fit affectus qui vincat paternũ: vt. l. fin. in prin. C. de cur. fur. ¶ Nec possit meliorẽ fili⁹ amisse cũ habere patre suo: vt no. glo. in. l. q̃dã cã filiũ. ff. de here. insti. ¶ Qz pl⁹ ꝑsumit diligere filiũ ꝙ seipm̃. l. isti q̃dẽ. ff. ꝙ metus cã qz vr pr in filiũ ei⁹ naturã cõseruari. vt. l. libero ꝛ. ff. de ꝛbo. signi. et ibi no. in gl. qz nõ põt qs carnẽ suã odio habere. Lũ. ff. de receptato. ¶ Propterea auxiliũ prnũ respuere satis eẽt iniquũ. l. fi. C. ad macedo. ¶ Propt̃ q̃ voluit lex naturalis filiũ debere alere patrem. l. ſi qs. ſ. liberis. in prnci. ſ. ſi impubes. ff. de lib. agn. ⁊. l. ſ. C. ꝟ alẽ. lib. Et ecõuerso voluit patrẽ alere filiũ. l. ſ. ſ. ſi leat. C. ꝟ rei vxo. act. ⁊ l. aut. vt li. ma. et aui. ſ. fine aũt. ⁊ filiũ ꝟbere succedere patri. vt. l. cũ rõ. C. de bo. dam. ⁊ ecõuerso patrẽ succedere filio: vt. l. nã ⁊ si parẽtib⁹. ff. de inoffi. testa. ¶ †Et quicqd acquirit filius acqrit patri: vt. l. placet. ff. de acqui. here. ꝙ hodie limitat̃ q̃ ad vsumfructũ tm̃ remanẽte ꝓprietate apud filiũ. l. cũ opz. et. l. cũ nõ solũ. in prn. C. de bo. que lib. ⁊ ecõuerso filius dicitur habere quodãmodo dominium in bonis patris: vt. l. in suis. ff. de libe. ⁊ posthu. Et tenetur filius patrem offensum admonere. Et si esset in periculo pater ne occidat et filius negligit

ipmm adiuuare tanq̃ occisor tenet pe-
na parricidij:vt l.l.vtrũ.ff.ad.l.põpe.de
patrici.qz q̃ potuit hominẽ a morte li-
berare ꝛ nõ liberauit ipm occidit:vt in
c.sicut dignũ.extra de homi.ꝛ facit.l.itẽ
mella.§.si alius.ff.ad.l.aquil.cũ non ea
reat iudicio societatis occulte q̃ mani-
festo facinori desitit obuiare:vt l.c.q̃-
to.eꝫ de sen.excõ.ꝛ l.c.error.lxxxiij.di.
ꝛ facit.c.nouit.versi.ne igit.extra de iu
di.qz ptinet ad innocentis officiũ nõ so
lum nemini malũ inferre:ꝫ etiã alios
a malo phibere.xxiij.q.iij.c.nõ inferẽ-
da.ꝛ si filio fiat iniuria pr̃i pmittit age-
re.l.ꝫ si vnus.§.filiofa.ꝛ l.seruo.§.filio.
ꝛ l.pr̃.ff.de iniur.ꝛ insti.de iniur.§.pũi-
tur.ꝛ ff.de pac.l.in pson̄a.ꝛ l.nõ solũ.§.
si pr̃.ff.de pen. ¶ Quia iniuria que fit
filio vr̃ fieri ipsi patri.l.j.§.j.ff.de iniur.
ꝛ.d.§.si pr̃. ¶ † Et propterea cũ tot ꝛ ta-
lia bñficia pr̃ pseq̃ possit ex pson̄a filio-
rũ ratiõe paternitatis ꝛ commoditatis
paternalis. Dz pro suo interesse admit
ti ad similitudinẽz dñi:qui admittit ad
seruum suum defendẽdũ in capitali iu
dicio et nõ tantum ipse:sed etiã pcura-
tor ei⁹.vt.l.seruus.ff.de pub.iudi.ꝛ in.l.
lucius.ff.de appel. Cũ quo nõ est tanta
connexitas quãta est inter patrẽ ꝛ filiũ
rõne paternitatis:qz i paterna pietate
consistit. Dñica aũt in atrocitate. Cum
habeat l seruũ potestatẽ vite ꝛ necis vt
insti.de ꝛis qui sunt sui vel alie.iur.§.j.
quã necis potestatẽ non ꝛz pr̃:vt.d.l.in
suis.ꝛ l.fi.C.de pa.po.qz esset cõtra pie-
tatẽ:ꝛz i necessitatis casum liceat patri
filiũ vẽdere:vt.l.ij.C.de pa.qui fi.distra.
licet nõ in omni casu.vt.l.j.eo.ti.multo
ergo pro tot causis et ratiõibus ex qui-
bus pietẽdit interesse.cui⁹ ratione cau
sa dz potiꝰ esse sua q̃ filioꝝ:vt.l.pe.j fi.
ff.qui app.sit.debet ipse pater ad filiorũ
innocẽtiã declarãdã admitti. Et hanc
sniam tenuit Bart.l.d.§.ad crimẽ.ꝛ Jo.
an.in addi.Spec.in ti.de pen.§.j.ꝛ Sa
ly.l.l.si cuiusdã.C.de accu.quos sequũ-
tur oẽs scribẽtes in materia. ¶ † Dici
quarto q̃ ratiõe vitande penalitatis dz
admitti.nã si iudex nõ admitteret ipsuz
faceret litẽ suã ꝛ teneretur in sindicatu
vt dicit Jo.de imo.in.d.§.ad crimẽ.ꝛ te-
nerẽt ad dãna ꝛ interesse si illicite pos-
ret eos in bãno:vt no.Bald.in.l.fi.C.de
pe.iudi.qui ma.iudi.per not.q̃ Innocẽ.
in.c.fina.extra q̃ met.causa.ad q̃ tenet
nolẽs pbationes admittere.vt no.ff.de
eden.l.argentarius.§.cũ aũtẽ.ꝛ.l.si qs.
l fi.C.de testi.ad similitudinẽ excõmuni
cationis aliquẽ iniuste qui tenet ad ola
dãna ꝛ expẽsas.vt no.Angel.in.l.mãci-
pia.C.de ser.fugi.ꝛ ei⁹q̃ nõ vult deferre
appellatiõi.vt est text.in.l.quoniã.C.de
appel. Et no.Inn.in.c.sepe.de appel.in
gl.magna in.fi. Cõstat igit ex suprascri-
ptis ratiõibus ipsum magistrum Ber-
tum debere admitti ad informãdũ offi-
ciũ iudicis de innocẽtia filioꝝ suorum.
¶ Modo restat respõdere ad text.in.§.
ad crimẽ. ¶ Et primo rñdeo q̃ ille text⁹
phibet pcuratorẽ interuenire non aũt
phibet patrẽ qui etiã si veniret tãq̃ cõ-
iuncta pson̄a nõ diceret pcur.vt.l.ij.§.j.
ff.iudi.solu. ¶ Nec venit ad defendẽdũ
accusatos suscipiẽdo i se iudiciũ. Et ad
eorũz vtilitatẽ:ꝫ pro suo interesse quo
casu defendit causaz ppriã:vt.d.l.pe.§.
fi.ff.qñ app.sit. Uel potest dici:vt dicũt
doc.ibi.ꝛ in.§.publice.ꝛ loquit qñ pcu-
rator vellet interuenire ad pseqendũ
iudiciũ:ꝛ sic suscipiẽdũ in se onus iudi-
cij q̃ nõ licet:qz ex eius cõparitiõe iu-
dex nõ posset videre qua frõte:aut quo
colore ꝛ animo re⁹ loq̃ret. In casu au-
tem nostro iste pr̃ nõ vult admitti ad su
scipiẽdũ in se iudiciũ:ꝫ vult iudicẽ in-
structe sup filioꝝ innocẽtia q̃ facere ꝛz:
vt.d.§.publice,ꝛ sic ẽt intelligit.l.reos:
de accusa.ꝛ hãc sniam tenuit Bar.in.d.
§.ad crimẽ.et dñs Benedic.de plumbi,
ipsam latissime. scq̃t. ¶ Et ego alias su-
per intellectu dictorũ iurũ ꝑsnliẽdo ꝛ di-
putando latissime scripsi. ¶ Sedo non
ob.l.j.ff.an p aliũ cã ap.qz loquit eodẽ
mõ.in pcuratore volẽte suscipere in se
iudiciũ qđ nõ ꝛz vel põt dici q̃ potiꝰ fa-
ciat in fauorẽ qz loquit vbi venit impo
nẽda pena supra relegationẽ que ferri
nõ poterat in absentẽ. ¶ Sed vbi pena
põt ferri in absentẽ.admitti dz quilibet
defensor.vt.d.§.publice. Et clarũ est q̃
tractat in hoc casu de sola bãni que põt
ferri in absentẽ:q̃ qđã bãnũ. † Et quo

bānito nō adimunt bona equiparatur relegato:vt instit.qb.mo.ius pa.po.sol. ¶ §.relegati.ergo sicut qñ imponit pena relegatiōis pōt interuenire procurator nō tātū quilibet defensor:vt tenuerunt gl in.d.§.publice.ff.d.§.ad crimē.et ibi dē Bar.dicit ita seruari de cōsuetudine ¶ opi.glo.sequit Salyc.in.l.reos.C.de accu.¶ cōiter oēs doc. ¶ †Idē qñ tractat de bāniendo aliquē deberet admitti p curator vel pater qui p suo interesse velit iudicē sup veritate instruere iurib⁹ ¶ rationibus allegatis.ꝛo in ꝓcedenti cōsilio p quo facit tex.in.d.l.fin.ff.de req. re.qui decidit istū casum vbi ad euitandum bānum admittitur defensor. ¶ Et similiter rñdetur ad.c.veniēs.extra de accu.¶ ad ea q̄ hñr in.c.tūc.de pecur.Nā c.veniēs.potiꝰ facit p hac sñia:qz ibi in criminali nō admittat ꝓcurator admittitur th ad repellendū accusatorē ꝙ nō ¶ possit accusare sic.et.c.tue.loquitur qñ ꝓcurator iteruenit ad crimē nō ad defectū criminis cōsequēdū. ¶ Et ad prędicta facit qđ no.Bar.in.l.absentē.l fi. ¶ ff.de pe.vbi voluit†ꝙ si cōstat iudici de accusati innocētia ibi sit cōtumax debet ipsum absoluere. ¶ Nō obst.si diceret ꝙ pr̄ debeat sistere filiū in iudicio vt dñs seruū:vt.d.l.cuiusdā.et l.l.si seruū.ff.de accu.qz illa iura intelligūt qñ dñs volebat sup crie ꝓmisso vl nō cōmisso defendere seruū ibi pro suo interesse quo casu cū potiꝰ ꝛo ciuilis ꝙ criminalis:vt no.gl. in.l.luciꝰ.ff.d̄ appel.Sz qñ nō tractaret de eo sed de innocētia.an tale quid fuerit delictū vel nōnon dat satisdatio de repręsentādo in iudicio:sicut ꝛo de illo qui excusat causas absentię q̄ nō tenetur satisdare:vt.l.in eo.§.j.ff.de re.iur. vbi est glo.sing. ¶ Itē nō ob.si iudex velit habere pñtiam accusatoꝝ vt videat qua fronte ¶ quo vultu loquant:vt.l.de minore.§.torméta.ff.de qō.qz illud ꝓcederet si quęratur an perensserit vel nō. ¶ †Sed cum hic quęratur an sit secuta mors ex vulnere vel nō:non pōt colligi ex vultu vel voce accusatorū.Et ex his remanet clarum ipsum magistrum Bertum debere admitti.Modestas polunstono doctor.

¶ Summariū sup consl.lv.

☞ Interesse ꝓpriū ratione que pſona pro absente de crimine capitali accusato admitti debeant:numeris omnibus sequentibus per totum cōsiliū.

1 Causa in capitali domin⁹ pro seruo ad defensionem admittitur.

2 Dñs p seruo et pater pro filio ad litis cōtesta.torture examinationē:¶ sententie auditionē interuenire nō possunt.

3 Procurator nec defensor in crimine publici iudicij regulr ad plenariam defensionem admittuntur.

4 Abbas pro monacho in causa capitali p interesse suo ad plenariā defensionē admittitur.

5 Persona patris et filij eadē reputatur.

¶ Consilium.lv.

In christi noīe amen. †In.l.seruum quoq; §.publice. glos.que incipit. Nam et in capitalibus ꝛc. Circa princi.ibi hāc opi.de eo quod habet.j.de appel.l.lucius ꝛc.tenet† ꝙ dominus pro seruo in causa capitali admittitur per.d.l.j.lucius ꝛc.et admittitur vt dominus pro eius proprio interesse.¶ gl.in.l.si cuiusdam.C.de accu.dicit ꝙ aut pater ¶ dominus volunt venire vt domini pro eorū ꝓpio interesse:¶ tūc debēt admitti indistincte ¶ in causa capitali ad plenam defensionē.In dño planū est per.d.l.si cuiusdā.qz eius pōt pecuniariter interesse.qz seruus pecunia estimatur.vt.ff.de adul.l.si postulauerit.§.iubet.¶.ff.de condi.ob cau.l.penul.de patre etiam videtur extare.nam videtur sua interesse propter operas.vt l.fi.ff.de his qui deie.vel effu. ¶ Itē potest sua interesse si ex forma statuti pr̄ compelletur soluere condemnationem pro filio ꝛc. ¶ Aut pr̄ vel dominus non veniunt pro suo proprio interesse.ſz vt defensores alieno nomine.¶ tunc gl.dicit ad omnia posse venire.ꝓterꝙ ad sententiam.Ita dicit.Bald.in.l.reos.C.de accu.in.vj.vel.vū.col.ibidem ipse Bal. dicit ꝙ veritas est ꝙ siue pater vel dñs veniant pro suo interesse procuratorio siue veniant defensorio nomine filij vel

ferui ipſi ad tria venire nō poſſūt ad re
3 liqua poſſunt. ¶ †Sunt autē iſta tria li
tis ꝓteſtatio p torturā.examinatio ⁊ ſē
tētie additio. Ad reliq̄ vero poſſūt iter
uenire. Uñ ſi fili⁹ poſt litē cōteſt. l carce
re detinet qz pena futura ꝑt eſſe corpo
ralis pf poterit optime iteruenire ⁊ cāe
aſſiſtere. ⁊c. Bald. vbi. ſ. ¶ Itē Ang. de 1
peru. in. l. reos. C. ō accuſa. in. fi. j. colū.
4 dicit hec verba. † Ad plenariā autē de
fenſionē nō admittit nec ꝓcurator nec
defenſor regulr in crimine publici iu 2
dicij. immo fruſtra iteruenit. vt. d. ꝯ. ad
crimē. hoc aūt fallit vbi interueniēs in 3
teruenit rōne ſui ꝓpriꝰ interreſſet. vt
l. ſi cuiuſdā. C. de accu. ⁊ de pub. iudi. l.
ſeruuz. vnde dñs bene defendit ſuū: ab 4
bas monachū: pater filiū, ⁊ ita etiaz ꝛz
Bal. in. l. ſeruū quoq;. ꝯ. publice. ff. de p
cu. in fi. j. col. ¶ Idē ang. l. l. pe. ꝯ. ad cri
mē. l. iiij. fallē. ꝓnci. circa. mediū. ij. col. 5
† tamē ꝙ dñs p ſeruo pater ꝓ filio: ab
bas ꝓ monacho admittātur in cā ca
pitali ꝓ intereſſe ſuo ad plenariā de
fenſionē ad ōſendēdū reū criminis ple
narie nō ꝓncipaliꝰ ꝓpter eiꝰ defenſā: 6
ꝛz ꝓpter eiꝰ dānū vitandū. Idē ꝛz Pan.
de caſt. in. l. ſeruum quoq;. ꝯ. publice. ff.
ō pcu. circa mediū. ij. col. Ibi tertio ca
ſu ꝓncipali cū ad ōſendēdū ⁊c. Qui ad 7
dit ꝙ cōs pōt interuenire p clerico. ⁊c.
Idē vt tenere Ant. de bu. in. c. veniēs. 8
ex de accu. qui addit ꝙ dñs ꝑt interue
nire p vaſallo ⁊ ciuitas p ciuibus. Sa
ly. in repe. ſua. l. pe. ꝯ. ad crimē. ff. de pu 9
bli. iudi. l ꝓnci. vñ tenere ꝙ dñs ꝓ ſer
uo: pater ꝓ filio in cā capitali admit 10
tant ad plenā defenſionē ꝓ intereſſe
ſuo. ⁊c. ¶ Dñs Boniſaci⁹ de vitalinis 11
Mantua in lib. ſuo ſup materia maleſi
cioꝝ in rub. titū. de ꝓcur. ⁊ excuſatore ſ 12
ſū. col. in. q. incip. Sz q̄d ſi dñs. ⁊ in. q. ꝛz
q̄d ſi ꝑ ꝛz ꝙ in capitali crie dñs admit 13
tit ad defendendū ſeruū ſuū p tex ff. de 14
pub. iudi. l. ſeruus. C. de accu. l. ij. ¶ Itē
ꝙ pf ad defendendū filiū: qz dñs admit
tit ad defenſionez ſeruꝝ rōne dominice
poteſtatis: vt. ff. de pu. iudi. l. ſeruus. et
inſtitu. de iure perſona. ꝯ. ſeruitute. ⁊. ꝯ. 15
pe. multo magis pater ratione patrie
& ptātis: vt inſti. de patria pote. ¶ † Itē 16
qz ꝓſona p̄ris ⁊ filij eadē reputat: vt C.
de impu. ⁊ ali. ſubſti. l. ij. vnde defendē
do filiū ſeipſum defendere ꝓſumit. fa
cit. ff. q̄ō me. cau. l. iſti q̄dē. ¶ Itē qz pa
terna pietas capit ꝓſilium ꝓ filio. ff. de
adul. l i re mea. Frācī. ō chizolis doc.

¶ Summarium ſup cōſ. lvj

Rapiens mulierem quam ſuā vxo
rem dicit: ante raptum vl̄ poſt an capi
tis pena teneatur: numeris omnib⁹ ſe
quentibus per totum conſilium.
Appellandi vſus ꝛz ſit neceſſarij⁹: nōn
ꝓ tā ſnias latas in penis reformat.
Cōfeſſio ꝓ veritate habet: ſi quis cū
aliqua cōprehēdatur: ⁊ iuret cū ea ma
trimonium contraxiſſe.
Iuuenis ſi inuenculam cognouerit: ⁊
ob hoc ambo de ſtupro accuſent: ſi cō
ſiteantur: ſe ante contraxiſſe matrimo
niuz abſoluendi veniunt.
Coniuges ſi cōfiteant: ſe ante comple
xū matrimoniū ꝓtraxiſſe tam legitima
tionis ꝙ accuſationis reſpectu eoꝝ
dicto ſtaretur: niſi aliud impedimentū
matrimonio obſtaret.
Inſtrumentū vel teſtes de mrimonio
cū aliqua cōtracto ſi nō habeā: ꝛz dico:
ꝙ eā l vxorē ſecrete accepi: ⁊ illa fate
tur: an ad excuſationez meā mihi credat
Pena aliqua: que rapienti imponit: in
vxorē ſuā rapiētē locū nō habet.
Raptor de iure ciuili ꝛz raptā in vxorē
ad hoc vt penaz euitet: accipere nō po
terit: ſecus tamen ō iure canonico.
Copula ſecuta poſt raptū: facit rapto
rem in penam raptus occidere.
Raptus: ſi copula non ſequatur: an pu
nibilis exiſtat.
Raptoris cōfeſſioni ſtari an debeat: ni
ſi in cōtrariū ſigna inuēta fuerint.
Mulier rapta torquēda eſſet: vt cōfite
retur veruz: ne legi colluſio fieret.
Confeſſio ꝓpter timorē facta nulla ē.
Spoliat⁹ ſi de ſpoliatiōe ꝓ duos teſtes
probauerit: nō ꝓdeſt aduerſario ſpoliā
ti ꝓbare de ſpontanea voluntate: etiaz
ſi per centū teſtes ꝓbaret: cum reddāt
de intentione teſtimonium.
Metu aliquo probato: eſt quaſi impoſ
ſibile cōtrarium probare.
Fraus ⁊ colluſio nullo mō faciēda eſt.

17 Res inter alios acta mihi non preiudicat.
18 Matrimoniū ex lōgo interuallo: omni metu cessante fieri potest.
19 Pena rapi⁹ ppter matrimoniū subsecutū cuitat
20 Raptori si liber hō fuerit: capitis pena iponit.

¶ Consiliū. lvj.

1 Habita fide t nole accusare inuocata spiritus scī gratia. Sup querela raptus Apolonie faci⁹ vt dicit p danielē filiū Marqualdi t socios fuerūt examinati plures testes t lata fuit sna p ꝓsiliū terre. s. Danielis de foro Julij ꝯ ꝑdictū Danielē t socios bānēdo eos ꝛc. q̄ quidē sna postea p viā appellatiōis fuit reuocata p re. dñz vicariū reue. dñi Patriarche Aquilegiēsis: er eo q̄ dicebatur dictū Danielē t socios nō ꝓmisisse raptū punibiliter q̄ Apolonia tūc t antiquā raperet erat vxor sua. ¶ Hūc a me quer[illegible] q̄s meli⁹ iudicaueritis: nec ē mirādū de dicta ꝓsultatiōe a me facta: q̄ 2 appellandi vsus sit frequēs t q̄ndq; necessarius vt in q̄dā tē iudicātiū vel impiā corrigat: tñ nō nūq; ꝯ dñ latas fuisse ꝑ ius reformāt: neq; enim vtiq; melius pnūciat qui nouissim⁹ sniaz laturus ē: vt ōt elegāter ter. in. l. j. in ꝓn. ff de appel. ¶ Et pna facie vī dicendū q̄ male fuerit iudicatū per dictos de ꝓsilio ꝯ ꝑdictū Danielē t socios. et bñ indicārū p. d. Aleatiū eccle aquilegiē sis. Q̄ multi testes numero quatuordecim fuerūt examinati sup dicta q̄rela t plures: immo quasi oēs dicere vident q̄ dicta apolinia post raptū ꝓfessa fuit se añ raptū ꝙrisse matrimoniū cū. d. Daniele post festū pēthecostes ō anno. M. cccclxvj. t similiter est ꝓbata dicta ꝓfessio p sex testes de ꝑdictis repetitos in cā inf̄imonij inter. d. Danielē t apoloniā postea intētato: vñ pter suā ꝓfessionē cū ꝓfessione t assertiōe. d. Danielis de mr̄imonio añ raptū ꝙcto: vī q̄ ille rapt⁹ nō posslit dici punibilis. t ad hoc allego gl. fin. in. l. pe ff si fideiussorum ꝑn. in ꝟbo ꝓfessus. C. de fideiuss que ōt p illū ter. t q̄ si q̄s ꝓprehendit cū aliqua t iurat cā iurasse. i. cū ea matrimoniū ꝙrisse illud iuramentū seu ꝓfessio habet ꝓ veritate. t sic est pinde ac si matrimoniū cū ea prius ꝙrisset. quā gl. seq̄nit ibi Cy. t Salt. t cā seq̄nit etiā Bal. in. l. vnica. in. xū col. v. modo fuit q̄ō ō facto C. de ꝓfes. qui ōt t q̄. q. fuit de facto q̄ innenis inuenculā cognouit. t propter hoc accusant ambo de stupro sibi aūt confitent se añ ꝙrisse matrimoniū t ōt q̄ venīūt absoluēdi[a] per. d. gl. ordi. in. d. t pe. quā ōt esse mēti tenēdam: q̄ non est alibi. t idē tenet ipe Bal. in. l. cū quā. in. x. col. vers. Attēde tñ q̄ō no.). de fideiuss. l. pe. xij. ꝛc. C. de fideicō. vbi ōt per illam gl. t q̄ si coniuges confiteant se añ complexum matrimoniū cōtraxisse staretur eorū dicto tam respectu legitimatiōis q̄ respectu accusationis nisi aliud impedimentū obstaret matrimonio: quod alibi nō reperit fm̄ eū. Et idē tz Bald. in. l. quicūq; in pe. col. ad fi. in ver. sed pone q̄ nō habeo instrumentū ꝛc. C. de ser. fugi. vbi dicit q̄ si nō habeo instrumentum vel testes de matrimonio ꝓtracto cum vna. sed ego dico q̄ accepi eaz in vxorē secrete ista fatetur q̄ creditur ad meam excusationem per glo in. d. l. pe. C. de fideiuss. quā gl. no. dicit nō esse alibi. Unde videt q̄ propter confessionem dicti Danielis t Apolonie qui viderentur confessi q̄ ante raptum matrimonium contraxerant q̄ dicta confessio excuset etiaz respectu pene legalis.

a ¶ Absolnēdi. Adde Spec. in tit. de ꝓfessis. ¶. sequitur. vers. sed pone. Lado. ro. in singu. suis. vers. mr̄imoniū. Cano. in. c. attestatio. s. ues. de despō. impu. mabi per do. Alex. in consil. cxvij. in. ij. volu.

¶ Et

7 ¶ Et maxime q̄ pena q̄ imponit̄ ra-
pient̄ mulierē nō ꝓz locū in rapiēte vro
rē suū. ex quo in cā ꝓz marit⁹ man⁹ inie
ctionē ⁊ interdictū ō libero hō. exhi. vt
l. j. in fi. cū. l. seq. ff. de li. exhibēdis. ⁊ ita
no. Bald. in. l. raptores. in. fi. C. de epis.
⁊ cle. ⁊ in. l. vnica. l fi. C. de rap. vir. ⁊ idē
tenēt ibi Cy. ⁊ Sali. in. itū. col. in ꝑn. v.
ḡro q̄ ter. dicit. ¶ Itē hoc vī posse ꝓba
8 ri alia rōne. ꝑ q̄ iz de iure ciuili raptor
nō possit accipe raptā mulierē in vxorē
ad ḡz vt eat̄ penā rapt⁹. vt. d. l. vnica.
C. de rap. virg. q̄ inter eos est prohibi-
tum matrimoniū vt ibi. Tñ de iure ca-
nonico ꝑmittit̄. vt in. c. fi. extra de ra-
ptoribꝰ. ⁊ ideo si sequat̄ matrimoniū in
ter eos valebit etiā quo ad euitationē
pene legalis et ita vī tenere ꝑan. de
cast. in. d. l. raptores. in. ij. col. ⁊ in ꝑn. C.
de epi. ⁊ cle. q̄ dicit. q̄ ita alias cōsuluit
vt penā legalē eat̄ q̄ ius canonicuz
potuit in hoc mitigare penā legalem si
cut in multis alīs corrigit ius ciuile ⁊
subdit q̄ illō ꝓsiliū cuasit quēdā a mor
te in ciuitate Mantue. Sz dict⁹ Dani-
el raptor ꝓzit saltē postea matrimoniū
cū dicta appollonia ⁊ ita etiā fuit ꝓnū
ciatuz matrimoniū fuisse ante raptū ⁊
post inter eos ergo vī q̄ ꝓdēbari nō po
tuerit ad penā legalē de raptu. ¶ Et iz
ista prima facie videat̄ esse colorata u
tñ ego teneo ꝓriū eē vertus de iure vez
q̄. d. Daniel et socij ceciderint i penā ra
pt⁹ et sic fuerit dñ et iuste iudicatū ꝑ cō
siliarios ciuitatis. ꝑ. Daniel. ¶ Et fun
dametū stat in hoc q̄ dict⁹ Daniel cū
socijs ꝑ vī rapuit dictā appollonīā lui-
tatā ⁊ renitētē ⁊ reclamantē vt aperte
9 per testes ꝓbatū est. ¶ † Ergo in dubio
inciderūt in penā rapt⁹ per. l. vnica. C.
de rap. virgi. ⁊ maxime cum post raptū
fuerit inter eos subsecuta copula car
nalis vt ipse Daniel i suis ꝓsitionib⁹
cōfitet̄. ⁊ etiā ipsa appollonia. q̄ scōm
aliquos maxime Bng. in. d. l. vnica ad
hoc vt rapt⁹ sit punibilis pena dicte le
gis vnice. req̄rit̄ q̄ post raptū sequatur
copula carnalis. ꝛz dirent ꝓriū l. d. l. ra
ptores. put etiā refert Jo. de ana. in. c. 12
pe. cū cām. in fi. eꝛ de. rap. q̄ dicit singu
lariter q̄ vidit in ciuitate Bononie du
bitari ꝑ vtrū rapt⁹ sit punibilis si nō se
quat̄ copula carnalis ⁊ dicit q̄ vidit es
se cōsultū ⁊ iudicatū ⁊ liberatū ibi a pe
na capitis quēdā comitatiuū. cū paren
tes ꝓmisissent puellā ⁊ postea nolebāt
ei dare. q̄ postea rapuit illam euntē ad
fontez ꝑ aqua ⁊ ille honestissime duxit
ad domū auuncule q̄ postea capt⁹ ⁊ po
testas volebat eū decapitare. ¶ Et iō
cū dict⁹ Daniel ⁊ socij rapuerint dictā
appollonīā ꝑ vim ⁊ inhoneste duxerint
cā ad domū ipi⁹ Danielis ⁊ secuta fue
rit copule carnalis nō vī esse dubitan
duz ipsos raptū punibilē cōmisse. Nec
ꝓt excusari quo ad euitationē pene si
allegat confessio. d. Danielis. ⁊ appol-
lonie q̄ ante raptum ꝓzerint matrimo
niū ꝑ gl. in. d. l. pe. C. de fideiuss. cū hic q̄
supra ad hoc allegaui q̄ illa gl. dz itel-
ligi q̄n rap. nō interuenit sic quo ad eui
tādā penā stupri ⁊ nō q̄ ad euitādā pe-
nā rapt⁹ q̄n rapt⁹ interuenit q̄ sunt si
gna in oppositū vt eleganter no. bal. in
d. l. pe. l fi. in finalib⁹ verbis. Sz in casu
nr̄o nō tractat̄ de pena stupri iz de pēa
rapt⁹ q̄ rapta fuit appollonia ergo ꝛc.
¶ Preterea pōt rñderi illa gl. etiā si in-
telligeret quo ad penam raptus. ſ. vt il
la pena rapt⁹ euitet̄ q̄n per cōiuges cō
fessatū est postea matrimoniū ꝓcessisse
ante raptū † q̄ illa gl. dz intelligi q̄ sta
ri debeat confessioni eorum nisi appa-
rerent signa in cōtrariuz vt quia est in-
uenta plorans ⁊ similia vt d. l. vnica. C.
de rap. virgi. ⁊ ita vult et declarat illa
gl. no. Bal. in. d. l. pe. prope. fi. C. de fide-
iusso. Et idē in effectu vult bal. in. l. j. C.
de collusiōe detegēda q̄ dicit q̄ illa gl.
ꝓcedit si qualitas ꝓsonarū ⁊ alia ldicta
patunt̄ alias nō ꝑ dictam. l. j. C. de col-
lu. detegē. ¶ Et idem vult bal. in. d. c. j.
ꝯ. iniuria. in pe. col. l ti. de pace iura. fir.
in vſ. feu. qui dixit illam gl. procedere.
Sed q̄ in hoc debent inspici coniectu-
re ⁊ q̄ ficti matrimonij ꝓtēsio nō excu-
sat. argu. l. donationes in cōcubinam.
in prin. ff. de dona. Et propterea dicit
idem Bal. in. l. quieūq; in pe. col. l fi. C.
de ser. fugi. ꝑ illū tex. † q̄ mulier in hoc
esset torquenda que confitetur ad hoc
ne fiat collusio legi. ⁊ delicta remanēt

impunita.l.3ta vulneratꝰ.ff.ad.l.aquil. ⁊.c.vt fame.extra de sent.exc. ¶ Sed in casu nostro apparent signa ⁊ cõiecture in cõtrarium ꝙ ipse nõ cõtraxerat ante raptũ matrimoniũ. ¶ Prima qz fuit rapta per vim iuxta legem vnicam.C.de raptu virg.⁊.l.raptores.C.de epi.⁊ cle. ¶ Secũda qz acclamabat vt adiuuaretur.iuxta gl.notabilẽ in.l.ſi vt allegas. C.ad.l.cor.de ſic.⁊ tex.⁊ gl.in.l.itaq3.ff. ad.l.aql. ¶ Et gl.in.l.capite quin.ff.de adul.⁊ no.ꝙ Bart.in.l.vt vim.circa finẽ ff.de iureiurã. ¶ Tertia quia ſeptꝰ fuit interrogata poſt raptũ l domo dicti Danielis a pluribꝰ ſi erat vxor Danielis que ſtabat cum capite verſus terrã tãꝯ male ꝓcẽta.⁊ nolebat reſpõdere ꝙ eſt ſignũ apertũ diſcenſus ⁊ matrimoniũ nõ preceſſiſſe. ¶ Quarta qz in iudicio pluries interrogata etiã coram iudice eccleſiaſtico ſup dicto matrimonio negauit etiã cũ iuramẽto ꝓtraxiſſe matrimoniũ ante raptũ nec poſt. ſed copulã ſecutã poſt raptũ bene confeſſa eſt vt hec ola per teſtes ꝓbata ſunt.Ideo ꝓpter has coniecturas ⁊ ꝓſumptiones indicãdũ 14
eſt cõfeſſionẽ ſuã ſi quam fecit nõ fuiſſe
13 nec eſſe verã tuã ſi qñ ꝓfeſſa fuit matrimoniũ ꝓceſſiſſe raptũ illa ꝓfeſſio fuit facta nõ ſpõte ſed potiꝰ ꝓpter timorem Danielis rapientis in cuiꝰ domo erat ⁊ poteſtate cõtra voluntatem ſuaz.vt ꝓbatur in.l.vnica.cũ ibi not.C.de raptu virg.⁊ ꝓbatur in.l.illũ.ſ.ſi qs.ff.ꝺ lib. ho.exhi.⁊ p id ꝙ ibi not.Bar.q̃ dixit ele 15
ganter no.ex ſecũdo reſponſo ar.cõtra eos q̃ ſeducũt puellas ⁊ pueros ⁊ retinent eos ⁊ faciũt eos dicere ꝙ volũtarie ſtant.alleg.etiã ad hoc.ꝺ.l.vnicã ibi ſiue volẽtibꝰ ⁊c.C.de rapt.virg.⁊ qõ no. Dy.in.c.ſciẽti.de reg.iu.li.vj. ¶ Preterea ꝙ ꝓpter timorez confeſſa fuerit poſt raptum aliqñ matrimoniũ ante raptuz factũ fuiſſe ⁊ nõ ſpõte deponit ⁊ teſtificatus eſt Antonius pelamati de.s Danicle qui dixit ꝙ iudicio ſue tilie verba cõfeſſiõis matrimonij reſpõdit appollonia coacta vi vel metu. ¶ Itẽ hoc ꝓbatur ꝓ atteſtationem Andree Jo.claudi q̃ ꝓponit ꝙ appollonia interrogata ſivolebat eẽ vxor Danielis que rñdit ꝙ nõ vnde ſi poſtea dixit ꝙ dixit vĩ diciſſe vĩ ꝓpter vi vl̃ metũ vl̃ ꝓpter importunitatẽ petẽtiũ.arg.l.j.C.de peti,bono.ſuſbla.li.x.cũ ibi no.⁊ ꝓ no.ꝓ Ang.⁊ alios in.l.ſi.C.ſi qs aliquẽ teſtari ꝓhibuerit. ⁊ ꝓ.c.ſi aliqñ.cũ ibi no.ꝓ gl.⁊ doc.cĩ de ſentẽ.excõ. ¶ Et ideo iz ſint alij teſtes qui deponunt de cõfeſſiõe matrimonij facta ꝓ dictã appolloniã poſt raptũ tñ illi teſtes nõ deponũt ꝙ ſponte non vi nec metu ducta fecerit dictã cõfeſſionẽ immo magiſter Leonardꝰ teneti interrogatus de hoc reſpõdit ignorare ſi appollonia cõfeſſa eſt vi vl̃ metu vl̃ ſpõte. Unde in dubio ſtãte raptu ⁊ volẽtia in raptu ⁊ acclamatione appollonie ⁊ eiꝰ reſiſtẽtia ⁊ ſua negatiõe multiplicata l indicio etiã cũ iuramẽto poſt illã aſſertã cõfeſſionẽ ⁊ ſtantibꝰ illis atteſtationibꝰ preſumendũ eſt nõ voluntarie nec ſpõte ſed vi vl̃ metu vel ꝓpter importunitatẽ confeſſaz fuiſſe mrimoniũ ꝓceſſiſſe raptũ ſi q̃ ꝓfeſſionẽ fecit ꝓ ꝓdicta. Et ꝓ hoc allego dictũ ſingulare Jnno. in.c.ſup hoc.extra de renunciatiõe.circa ꝓin.q̃ dicit ꝙ ſi ſpoliatus ꝓbat de ſua ſpoliatione per duos teſtes nõ ꝓdeſt aduerſario ſpolianti ꝓbare de ſpõtanea voluntate etiã ſi ꝓ centũ teſtes ꝓbaret cũ reddant teſtimoniũ de intentione que ſoli deo eſt cognita.⁊ idem tenet Bal.in.l.ſi qs in hoc genꝰ.circa medium verſi.adde tamen vnũ.C.de epiſ. ⁊ cle.vbi dicit ꝙ ꝓbato metu vel torſtura eſt quaſi impoſſibile ꝓbari cõtrariũ ꝙ ſpõte fuerit confeſſus ꝓ dictũ Jnnocẽ.in.d.c.ſup hoc.⁊ idẽ no.Bal.in.l. obſeruare.ſ. pficiſci.ff.de offi.pconſulis ⁊ le.⁊ idẽ vult Ang.in.l.nõ eſt veriſimile.in ꝓin.ff.ꝙ met.cauſa ⁊ ita tenẽt canoniſte in.d.c.ſup hoc.Sz i caſu nõ eſt ꝓbata violẽtia ⁊ ſpoliatio qz parentes eius fuerunt ſpoliati quaſi poſſeſſione ſue appollonie ⁊ ꝓ teſtes.⁊ per confeſſionem Danielis et etiam eſt ꝓbatum per vnum teſtem de confeſſione ꝙ fuit vi vl̃ metu facta. Nec eſt aliquis teſtis qui dicat ꝙ ſponte ⁊ voluntarie cõfeſſa fuerit.ſi ergo centũ teſtes hoc deponerẽt non crederetur eis.⁊ eſſet credendum ipſam vi vel metu ꝓfeſſaz fuiſſ

se quanto magnio hoc est dicēdū si nullꝰ testis dicit vel affirmat de spōtanea voluntate immo vnus dicit cōtrarium. alius dicit se ignorare. alū nil dicāt certe in dubio nō est standum illi confessioni maxime quo ad euitandum penā raptus qꝛ si hoc esset verū ꝙ starēt maxime in casu nostro cōfessioni rapiētis ꝛ rapte. aperta cēt via maleficēdi ꝛ starēt occasio delinquēdi ꝛ delicta remanerēt
16 impunita. † qꝛ faciliter rapiēs faceret milies vt ita dixerim confiteri puellam raptam prius matrimonium cōtraxisse vbi nō esset contractum. ꝛ finaliter heret collusio ꝛ fraus legi ꝙ nō est dicendū. ar. instit. vi bonorū rap. §. j. ibi neduz talia excogitentur inueniatur viam ꝙ quam raptores suam impune exerceāt auaritiā. ꝛ glo. ff. in. c. ℞. de vsuris. lib. vj. ꝛ ꝙ not. ꝙ Joā. de imo. in. l. si vo. in. §. de viro. in. viū. colū. versic. ū. falsit. ff. solu. matri. coniuncta. l. in fundo. ff. de rei vendi. ꝛ l. l. j. C. de collusione detegēda. ꝛ ꝙ ibi no. Bald. in materia nostra. ꝛ ꝙ hoc tollitur vnū ꝙ dicitur ꝙ parte Danie. vz ꝙ ipsa appollonia dederat ordinē veniendi cū ipso ꝛc. qꝛ non est ꝓbatū hoc de contrario apparet ꝙ rationes ꝓdictas qꝛ si dedisset ordinē recedēdi de domo paterna cū. d. Daniele nō fecisset ea de quibus. §. que ostendūt cōtrariū.
¶ Et posito ꝙ confessio. d. appollonia fuisset suspecta ꝓpter variationē debebat poni ad torturā ad hoc vt veritas haberetur. vnde nō potuit ex simplici confessione sua Daniel ꝛ socū liberari a pena raptus. vt dixit eleganter Bal. in. d. l. q cū q. in pe. col. C. de ser. fugi. maxime stātibus dictis presumptionibus ꝛ coniecturis contra suam confessionē ꝛ variatam per. predicta arg. l. qui falsa vel varia cum ibi nota. ff. de testi. cū similib. ¶ Nec ob. ꝙ fuerit ꝙ iudicem ecclesiasticum iudicatuz matrimoniuz fuisse cōtractum ante raptum quia illa sentētia cum sit nō iuste in hoc lata cū reuerentia nō potuit preiudicare sentētie late
17 in foro ciuili super pena raptus. † quia res inter alios acta ꝛc. vt l toto ti. C. res inter alios acta. ꝛ maxime vt dixi cū sit fundata in confessione vi vel metu extorta. vt dixi. ¶ Nec potest se iuuare dictus Daniel a pena raptꝰ propter matrimonium ꝙ dicitur fuisse postea secutum de quo apparet per sententiam lata super matrimonio quia dico similiter ꝙ non vere fuit probatum matrimonium secutum post raptum nec hoc ex processu apparet. Ideo illa sentētia minus iusta in causa matrimoniali nō potest nocere sententie consiliatiorū terre
18 s. Danielis in causa raptus. per. l. j. in princ. ff. de appellationibus. ꝛ. l. eos. in princ. cum ibi no. per glo. ꝛ doc. C. de ꝙ appellationibꝰ. cuz similibꝰ. ¶ Preterea si quis actus est probatꝰ qui alias induceret matrimonium ille actus in casu nostro non probaret matrimonium: quia fuit factus post raptum etiā adhuc stante vi vel metu ꝛ stantib. coniecturis in contrarium de quibus supra. Unde cū matrimonia debeant esse libera. c. cum locum. de sponsalibus sequit ꝙ dictum matrimonium assertum ante sententiaz fuit nullus ꝙ predicta. Ideo non habet adiuuare Danielē ad euitationem pene raptus. ¶ † Preterea posito ꝙ verum matrimoniuz interuenisset qꝛ potuisset ex lōgo interuallo fieri cessante omni vi vel meta vel suspitione. adhuc propter hoc non euaderet penā raptꝰ. licet de iure canonico posset matrimonium sequi. quia si hoc esset verū delicta raptꝰ ꝛ stupri remanerēt impunita ꝓpter. Lita vulneratꝰ. ff. ad. l. aquil. ꝛ. c. vt fame. extra de sentē. excom. ꝛ maxime in casu nostro hoc teneo esse verū quia illa appollonia rapta nō cōtraxit matrimoniū spōte. immo litigauit ipsa ꝛ pater suus coram iudice ecclesiastico semp negando matrimonium fuisse vsq ad finem cause. ꝛ sententie late ꝓ dominum Uicarium ecclesie aquilegiē sie ac etiam stantibus presumptionib. in contrarium de quibus. §. ¶ Et propter hoc apparet ꝙ etiā nō obstante ea que dixit Pau. de castro. in. l. raptores. C. de
19 episco. ꝛ cleri. Ubi voluit ꝙ propter matrimoniū subsequutum euitet pena raptꝰ fm ius canonicū cui dicit l hoc esse stādū. qꝛ etiā si dictū suum esset verum ita simpliciter. ꝙ nō affirmo. tamē stāti

bus predictis in casu nostro nō ꝓcedit. ꝙ qz vt dixi nō fuit verū matrimoniū spō te factū nec ante raptū nec pōt p ea q̄ 6 in processib⁹ factis apparet et p p̄sumptiones q̄ sunt ꝛ matrimoniū vt. s. de 7 claraui. Et maxime dñs paul⁹ p̄suppo nit ꝙ illi matrimonio post raptū secuto 8 ꝓsenserit puella rapta et eius parētes 9 alias dicit sec⁹ esse. ꝛ I casu nr̄o appolonia rapta nō cōsensit saltē spōte ⁊ volūtarie matrimonio ꝙ dr̄ secutū fuisse post raptū ⁊ multomin⁹ ei⁹ parētes cōsensere qz pr̄ pozrerit q̄relā ꝓtra dictuz 1 Danielē ⁊ eā prosecut⁹ est vsq; in finē. Ita ꝙ nō apparet de ei⁹ pr̄is consensu ꝛ de expresso discēsu. Ideo dictum dñi pauli in. d. l. raptores. ⁊ in suo ꝓsilio po ri⁹ facit ꝛ dictū Danielē ⁊ socios. ¶ Et iō cōcludo ꝙ p dominos ꝓsiliarios terre. s. Danielis fuit dñ ⁊ iuste iudicatū in banniēdo dictū Danielē ⁊ socios. et 20 si quo tēpore venerint decapitēturqz pena capitis imponitur rapiēti si est liber homo. vt est text. in. d. l. vnica. C. de rap. virgi. ⁊ ibi hoc no. Bal. q̄ pena imponit ita associāti raptorē ad actū sicut ipsi raptori. ⁊ maxime cū ipsi etiam ra puerint p text. in. d. l. vnica. ⁊ ibi hoc nota. Bal. in. iij. no. Unde ex p̄dictis oib⁹ ꝓcludo bene ⁊ iuste fuisse iudicatū p dictos consiliarios cōtra dictū Danielē ⁊ socios ⁊ male fuisse cum reuerētia iudicatū p dictū dominum Uicariū ecclesie aquilegiensis.

¶ Bartholome⁹ Cepola iuris vtriusq; doctor ⁊ miles.

¶ Summariū sup cōsi. lvij.

1 ☞ Statuto stāte: ꝙ si quis abduxerit mulierē honeste vite: ⁊ bone conditionis: puniatur ⁊c. si quispiā mulierē abduxerit que cōfiteat ante abductionez se ab eo cognitā an ꝺ abductiōe puniri possit: numeris omnibus sequentib⁹ p totum consilium.

2 Qualitas verbo adiuncta secundū tē pus verbi significat.

3 Cōfessioni proprie fides est adhibēda. nec contra eā aliquis venire potest.

4 Turpitudinem suam qui allegat contra eū qui criminis particeps fuit: audiri debet.

Iniurie per simplicē remissionē an pēna fisco applicanda remittatur.

Regula: ꝙ turpitudinē suam allegans non audiatur: quomodo ꝓcedat.

Infamē se quis allegare potest: vt ab oneribus excusetur.

Bone ⁊ honeste vite quilibet presumit Presumptio vna tollit aliam.

¶ Consilium. lvij.

In christi nomine franciscus ꝺ de bissarijs nobilis carnaliter cognonit ad libitum per plures menses Catharinam filiam Rustici que paulo ante p plures annos fuerat pedissequa cuiusdam sartoris. que etiam sponte sua aliquando veniebat ad dormiendū cum dicto Francisco ad eius domum: deinde per dictū Franciscū abducta est volens de rure ire ad ciuitatem in domum Francisci. vbi eam tenuit p mensem ⁊ vltra publice tanq̄ cōcubinaz. quo facto pater accusauit seu denūciauit de abductiōe ⁊ petūt restitutionē filie que restituta manu militari post paucos dies aufugit a pr̄e ad d. Franciscuz quod videns pater venit ad iudicem ⁊ petūt abolitionem remittēs omnem iniuriam: quia videt ipsaz esse incorrigibilem. Queritur nunquid amplius vigore dicte accusationis seu denunciationis possit procedi contra Frāciscum ⁊ condemnari de abductione vigore statutorum Uincentie. Stantibus duobus statutis Uincentie. vno sub rubrica de violentūs abductionib⁹ ⁊ alijs carnalib⁹ cognitionib⁹. alio sub rub. de abolitio. ¶ In x̄pi noie ac inuocata spirit⁹ sancti gratia. Consideratis diligenter dictis duob⁹ statutis ad me trāsmissis mihi videt nō posse ꝺ iure cōdemnari dictū Frāciscum de abductione vigore dicti primi statuti de violentijs abductionibus ⁊ carnalib⁹ cognitionibus. Nā illud statutuz habet quisq; capitula. Et in primo tātū fit mētio de pena abductionis qō requiritur ad hoc vt abducēs volentem ⁊ consentientem condēnetur in trecētis libris ⁊ ad

standū in carceribus ꝓmunis ¶ Incētie per annū. vt mulier abducta sit honeste vite bone ꝓditiōis ⁊ fa. vt patet in prīcipio dū ōt. Si quis secū abduxerit aliquā mulierē honeste vite bone ꝓditiōis ⁊ fame. ¶ Et illud statutū intelligit q̄ tpe abductiōis mulier fuerit honeste vite bone ꝓditiōis ⁊ fame ex quo illa qualitas honeste vite ⁊c. est iūcta cū verbo
2 abduxerit. † q̄ qualitas adiūcta verbo significat ſm tp̄s verbi. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de noxalib⁹. et. l. si titi⁹. ff. de testa. mili. ⁊ no. eleganter Bar. in. l. si ex facto in. ū. col. ff. de vulg. ⁊ pup. cū simi. ¶ Et si illa qualitas nō erat tpe abductiōis. nō pōt Frāciscꝰ vigore illius statuti ꝓdēnari: q̄ tūc cessarent verba ⁊ mēs statuti vt de se pz. ¶ Sz i casu ꝓdicto tpe dicte abductiōis ipsa Catharina nō habebat illā qualitatē q̄ nō erat honeste vite bone conditionis ⁊ fame. ¶ Qō sic ꝓbat p̄ ipsius Catharine qui fecit accusationē de dicta abductione cōfessus est vt mihi asserit q̄ ante abductionē fuerat cognita pluries ab ipso Frāciſco ⁊ sic q̄ non erat honeste vite: ergo nō pōt cōdēnari de abductiōe vigore dicti statuti ex quo accusans vel denūciās cōfitet illā qualitatē honeste vite nō fuisse tpe abductiōis put req̄rit statutū ⁊ nulla pōt esse melior ꝓbatio ℈ denunciātē seu accusantē q̄ ei⁹ ꝓpria
3 cōfessio. † cui fides est adhibenda nec ℈ cā venire pōt: vt. l. gñali. C. de nō nu. pecu. ⁊ l. de etate. §. j. ff. de interroga. act. ⁊ p̄sertim si illa ꝓfessio fuit facta añq̄ p̄teret abolitionē fieri puta tpe denūciatiōis seu accusatiōis: q̄ tūc careret ol suspitiōe ⁊ suadet etiā rō q̄ verisimiliter nō fuisset abducta volēs nisi p̄i⁹ cognita fuisset. ¶ Nec ob. dū ōt q̄ Frāci. nō pōt allegare hoc l sui fauorē q̄ allegaret turpitudinē suā: vt. l. si creditoribus. in fi. C. de seruo pignore dato manu. ⁊ l. trāsactione finita. C. de trāsac. et habet in. l. alias. ff. de iureiur. ⁊ in. l. seruus pluriū. §. j. in fi. ff. de leg. j. Q̄ rēspō
4 det pluri⁹ modis. ¶ † Et primo quan
a do quis allegat turpitudinem suam a ℈ eū qui fuit particeps criminis dz audiri. vt. l. de tutela. C. de in integ. resti. mi-

no. ⁊ ibi no. ⁊ habet per gl. ⁊ doc. l. d. l. transactione finita. ⁊ no. ꝑ Bart. in l. iusiurandū q̄ ex conuētione. §. fi. cum. l. seq. ff. ō iureiur. Et not. in. l. viro atq̄ vroze. ff. solu. matri. ¶ Scdo rēspōdet q̄ q̄s pōt allegare suā turpitudinē excipiēdo vel replicādo seu se defendendo lz nō possit agēdo vel petēdo. ⁊ hoc q̄n allegat ℈ participē criminis. sicut est in casu nostro. vt not. Bar. in. l. nō alias. ff. de iureiur. ꝑ no. in. d. l. de tutela. ¶ Et si dicat in casu nostro nō procedit cōtra Frāciscū ad inflātiā p̄ris Catharine vel ipsi⁹ Catharine. q̄ remiserūt oēm iniuriā sed ꝓcedit ꝓpter iniuriā factā rei publice. ⁊ ꝓpter penā fisco applicandū cui non possūt partes derogare etiā remittēdo iniuriā vt est gl. not. in. l. ū. ff. ad sil. ⁊ habet in. l. venia. C. de in ius vo. ⁊ ꝑ Bar. in. l. j. §. vsq̄ adeo. ff. de iniur. Ergo vī q̄ cōtra fiscum nō possit Frāci. allegare turpitudinē suā. ¶ Rēspōdet ex quo procedit principaliter sup denunciatiōe seu accusatione patris Catharine lz pena in cōsequentiam veniat fisco applicanda tamen iudiciuz criminale fuit principaliter intentatum per ipsum patrē. Et ideo cōtra ipsum patrem ⁊ filiam potest allegari per Franciscum se defendentē q̄ ipsa Catharina nō erat honeste vite licet hoc etiam ab ipso processerit q̄ debe

a ¶ Turpitudinem suam. Ad ℈ vid. d. Alex. de imo. i cō. cxxxvij. in iij. volu. et in. l. iusiurādum. §. pro curatoz. ℣. et pro hui⁹ declaratione. ff. de iureiur. Bal. in marg. ℣. si. Allegās ver. j. ⁊ ver. fi. doc. in. c. cū inter dilectos. ō dona.

mus inspicere q̄ principaliter fit.l.si qō nec causam.ff.si cer.pe.cum simi. ¶ Ne ob.q̄ nō possit pars remittere penā ap
5 plicandā fisco vt dixt.tq; verū est regularter q̄ per simplicē remissionē iniurie nō pōt:z ita not.Bar.in.d.l.j §.vsq; adeo.ff.de iniur. ¶ Sz cōstitēdo illud p̄ter q̄ accusat⁹ non dz puniri bene pōt sicut fuit in casu nostro. ¶ Et maxime qñ cōfessio emanauit in iudicio p̄ accusantē seu denūciātē qz in his que sunt iurisditiōis cōtentiose cōfessio alteri nocet vbi alias nō noceret vt no.Cy.in.l.j.in.xtiū.questio.C.de cōfessis.z p Bar.in.l.certū.§.sed an ipse.ff.de cōfessio. z maxime qñ principaliter iudiciū spectat ad cōfitentē.qz denūcianit vel accusanit sicut fuit in casu nostro:nisi appareret q̄ illa p̄fessio fuisset fcā p collusionē Juxta.l.fi suspecta.in prin.cū ibi no ff.de inoffi.testa.z in.l.a iulia.in prin ci.ff.de appel. ¶ Tertio non pōt respōderi tq; 6 regularter q̄s nō posset allegare turpitu.inē suā cū illa regula p̄cedit qñ illa turpitudo nō constet p̄ partem aduersam cōfessata.vt probatur in l.nō intelligit §.tacita.cū gl.in verbo probationibus.z per ea que not.Bar.in.l. marcellus ff rerū amotarum. ¶ Quarto modo ad idem pōt responderi quod vbi turpitudo prius est detecta ab alio q̄ a cōmittente ipsam vel per cōfessionem vel probationes vel per fnlam cā ille qui p̄miſit illam turpitudinem pōt eā allegare maxime ad sui defensionē excipiēdo vel etiā replicādo non soluz p̄tra principē criminis sed etiā contra aliū puta fiscum vt eleganter no.Bart. in.d.l.iusiurandū qō ex conuentione.§. fi.cum l.sequenti.que incipit alias per illū tex.ff.de iureiur.z hoc etiā probat in.l.pe.ff.de suspe.tu.vbi ille qui est remotus vt suspectus pōt allegare ad defendēdū se ab actiōe tutele.tEt idē in 7 quolibet infame per sententiam quia pōt allegare se infamem vt excuset ab oneribus.l.relegatorū.in fi.ff.de inter. 8 z releg.z facit quod no.in.l j.in gl.sup verbo postulationibus.ff.de assess.Et iō cū in casu nostro omnia ista concurrāt. dz quod turpitudinem allegat Francis scus p̄tra participē criminis.l.ꝫ ipsam Catharinā cuius nomine fuit facta denūcia seu accusatio.z ipaz allegat excipiēdo z se defendēdo z confessata fuerit z prius detecta p̄ denūciantez sequit q̄ allegari pōt z sup ea se fundare vt absoluatur. ¶ Preterea dicit q̄ etiā p̄ testes aliquos est p̄batū q̄ nō est Catharina honeste z bone fame aliter quā ex facto ipsius Frācisci.vt mihi asserit qō si verū ē nulla eēt dubitatio. ¶ Postremo dico forti⁹q̄ etiā si nō extaret dicta p̄fessio ipse Francisc⁹ nō posset cōdemnari de abductione vigore dicti statuti qz cū statutū requirat q̄ mulier abducta sit honeste vite z bone p̄ditionis et fame z hoc nō sit probatum per partez accusantē seu denūciantem debet absoluere:ex quo nō est p̄bata qualitas. q̄ est fundamētū fue denūciationis seu accusatiōis.per ea q̄ no.Bar.z doct.in l.in illa stipulatiōe si kal.z.l.hoc iure ff.de verb.obli. ¶ Et pro hoc allego q̄ no.dicit Ang.in.l.vel negare.ff quem admo.testamē.aperiantur.vbi singulariter dat vnā doctrinam generalē.p ea que no.ibi p̄ Bar.qō vbicūq; opinio tenētiū est cā inductiua plena p̄batiōis q̄ alias plena nō esset ibi de plena z optima opinione est articulādum z probādum. Uñ dicit q̄ si Bononiensis studiuz disponat ad p̄bationē mortis alicuius qui extra territoriū decessit q̄ sufficiat p̄batio p̄ tres testes optime opinionis deponētes ō fama nō erit p̄bata mors nisi p̄bet illos testes ꝺponētes eē optime opiniōis z fame. ¶ Ita in proposito est dicēdū cū statutū disponat qō abducēs mulierē honeste vite z bone p̄ditiōis z fame puniat talī penarille q̄ accusat z vult abducētē ꝺbere p̄ditionari pena statuti dz articulare z p̄bare q̄ mulier abducta fuerit tpe abductiōis honeste vite z bōe p̄ditiōis z fame.vñ cum ꝫ p̄batū nō fuerit dz Frācisc⁹ absolui a pena dicti statuti. ¶ Nec obstat si dicat l dubio ꝫ p̄sumit.tq; l dubio q̄s bonus z honeste vite p̄sumit.nisi p̄bet ꝫ riū.l.cū quidā scēa.ff.de leg.ii.cū simi, qz respōdetur q̄ illud est verū nisi statutū vel lex reḡat specialit qō sit bone

ste vite ⁊ bone cõditiõis ⁊ fame qz tunc ⁊ illa qualitas est ꝓbãda.vt dixi secũdus Ange. ¶ Itẽ alit respõdẽt qõ illud posset ꝓcedere vbi nihil esset ꝓbatum in ẽ riam.sed in casu nostro ỽz ꝓbatũ fuisse 3 cõtrariuz.q̃ ꝓbatio etiaz quãtũ ad hoc sufficeret si fuisset facta ꝑ pticipes cri- 4 minis.qz iz talis ꝓbatio nõ faceret plenam fidẽ.vt in capitu.veniẽs.j.de testi. 5 tñ facerẽt ꝓsumptionẽ vt est textꝰ cum glos.notabili in.captu.q̃m aliqua.⁊ ibi 6
9 docto.eodẽ titu. ¶ † Et ideo iz sit ꝓsumptio iuris qõ ꝙs sit bonꝰ ⁊ honeste vite.tñ illa ꝓsumptio tollitur ꝑ aliã ꝓ- 7 sumptionez ẽriam qz vna ꝓsumptio 8 tollit aliã.l.nõ solum.§.de vno.ff.de ri- 9 tu nuptiꝝ.⁊.l.diuꝰ.ff.de in integꝝ restitutio.⁊ capitu.literas.cẽ de ꝓsum. ¶ Et sic in casu nostro cessat ꝓsumptio 10 iuris et:ã si testes deponẽtes de inhonestate vite ⁊ de mala cõditiõe ⁊ fame 11 nõ ꝓbarẽt plene vl̃ qz fuissent in eodẽ 12 crimine vt dicto capitu.q̃m aliqua.vel qz deponerẽt ỽ auditu. ¶ Itẽ ⁊ vltimo 13 respondẽt qõ ex quo pater est ꝓfessus. 14 ꝙ ea nõ erat honeste vite tpe abductionis cessat illa ꝓsumptio iuris ꝙ ꝓsumat honeste vite q̃ confessio saltẽ tm̃ si 16 ne dubio ỽz nocere vt tollat iuris ꝓsũptionez. ¶ Et ideo ex ꝓdictis omnib⁹ 17 cõcludo qõ dictꝰ Frãciscꝰ nõ debet nec 18 põt cõdemnari de iure de abductione mulieris vigoze dicti statuti.⁊ maxime 19 etiã ste remissiõe facta ꝑ petrẽ ꝓpter incorrigibilitatẽ ipsi⁹ Catherine.Et ꝓ 20 dicta ꝙis putẽ esse de iure verissima. 21 tñ ea ola subũcio iudicio ⁊ correctioni magnifici.d.Potestatis Vincentie ⁊ totius et⁹ ꝓclarissime ac iustissime curie. 22 erg.l.claudius.in fine.ff.q̃ poti.in pig. 23 habe.Barth.Cepola doctoz ⁊ miles.

¶ Summariũ.sup cõsi.lvij.

Remissio an sit facienda ỽ locis nõ 26 subiectis sub eodẽ suploze ꝓponiq̃ cõmisit graue delictũ de iure:vl̃ ex cõsuetudine:ẽt an talis ꝓsuetudo valeat:ẽt si ex capitulo ꝙ forma casus manifesti remitti ỽbẽt:si duo aliquẽ occiderũt:⁊ cõfessi ac cõdẽnati sunt:⁊ manifesti sicarij dicantur:ita ꝙ remissio fieri debeat:numeris ollus seq.per totum consilium.

Prouicie oẽs olim erãt sub romano imperio:⁊ ideo remissio ad diuersos iudices fiebat:sicut pilatꝰ remisit Christũ ad herodem.

Doctozis vnius dicto asserẽtis:aliquã cõsuetudinẽ esse:standũ est.

Iure cõmuni qõ cõcedit:frustra precibus implozãtur.

Cõsuetudo de nõ remittẽdo aliquẽ iudici alicui an valeat.

Cõsuetudo nõ nutrit peccatũ:quando non inuitat principaliter homines ad peccandum.

Sicarij vñ appellẽtur.

Sicarij manifesti qui dicãtur.

Usurarius manifestus dicit ille:q̃ cõiecturis manifestis vsurarius esse probatur.

Cõfessus cũ iuramẽto:se delictũ cõmisse:an sicarius manifestꝰ dicat.

Uerbũ manifestꝰ ꝙt modis capi possit.

Homicidia in locis publicis ꝓmittere: maius delictum est.

Sicarij manifesti magis exosi ex dicũt

Uerba debẽt itelligi:vt aliq̃d operẽt.

Uerba ad vnum modum inducta ẽriũ operari nõ debẽt.

Conuẽtiões in dubio sunt stricti iuris: ⁊ stricte intelligi debẽt.

Secretũ ⁊ nõ manifestum qõ dicatur.

Occultus latro:et occultus homicida qui dicantur.

Usurariũ manifestũ dicẽtes q̃d probare habeant.

Cõiecture aliq̃d manifestũ nõ faciũt.

Bannum quid magis ex cõtumacia ꝙ delicto dicatur.

Conueniri ꝙs regulariter non põt niſi in loco delicti.

Uagabundi vbi cõueniri debeãt.

Uagabũdi qui dicãtur.

Bãno solo nullus vagabũdus dicitur.

Furti noua actio ſm Barto.nascit ex territoriũ mutatione.

Fur nõ visus si ad locũ destinatũ pueuerit:olno fur esse dicit.

Statuta cõtra regulas ad cõsequẽtiã nõ sunt trahenda.

Inquisitus quispiam an iurisdictionẽ alicui⁹ iudicis prozogare possit:⁊ alterius iudicis iurisdictiõi se submittere.

Consilium.lviij.

IN christi nomine amen Paulus faber. et Georgius de villa roueredi de vello districtus Veronen sis occiderunt vt dicitur quendam Bernardum furtorem sub quadam tegete. Et Barbaram postea eius vxorem in eius domo in montancis districtꝰ Veronensis. Propter que homicidia processum est cõtra eos ꝑ magnificũ. d. potestatẽ Vero. et eiꝰ curiam tãꝯ cõtumaces bãnitur eos de Verona et eiꝰ territorio. et de oibus terris et locis serenissimi Ducalis dñij venetiarꝝ: Postea dũ ꝓdicti Pau. et Georgiꝰ peruenissent ad ciuitatẽ Tridenti capti fuerũt ꝑ officiales magnifici. d. ptãtis Tridẽti ꝫ quos ꝓcess. et ipse. d. ptãs. et tãdez ꝓfessi sunt ꝓ dicta homicidia commisisse. ¶ Et etiã de quadã capsa cristẽte in domo dicti Bernardi et. d. Barbare abstulisse quedã bona. et denarios ascendẽtes vltra summã centũ librarũ veronẽsiũ. que bona fuerunt ꝑ eos portata ad ciuitatem Tridẽti. Et tãdẽ. d. ptãs Tridẽti formauit ꝫ eos quãdã inquisitionẽ tãꝯ cõtra homicidas latrones vagabundos et homes male fame de ꝓdictis olbꝰ. et dato eis ꝓcuratore ad se defendũ dixit ꝑ curatorẽ. d. ptãtẽ Tridẽti nõ esse iudicẽ cõpetentẽ. nec ꝓdictos Pau. et Georgiũ esse vagabundos. cum habuerint et habeãt domos in villa roueredi de vello veronẽsis districtus q̃ inquisiti lecta sibi inquisitiõe cõfessi fuerunt et iurauerunt ola et singula in inq̃sitiõe ꝓtẽta esse vera et hoc spõte vt ꝺr cõfessi sunt. Nunc magnifi. d. ptãs Verone inquirit a dño ptãte Tridenti vt ꝓdictos homes ad eũ remittat vigore certorum capitulorum alias initorũ inter illu. ducale dominiũ Venetiarum et illu. d. d. Ducez Austrie. sub cuius nomine pretura Tridẽti geritur in quibus continetur. q̃ solum ere matores et diffidatores sicarũ manifesti remitti debeãt ne talia delicta impunita remaneant procurator inquisitorum hoc dicit fieri non debere: qz regule huiusmodi remissionis fieri nõ consueuerũt nec debẽt de iure fieri nec vigore dictorum capitulorũ qz ꝓdicti nõ sunt manifesti sicarũ. Ex predictis de tribꝰ principaliter dubitat: et queritur quid iuris. ¶ Et primo an ad requisitionẽ magnificorũ rectorũ Verone siue etiã sine requisitione possint seu debeãt dicti inq̃sitori remitti de ciuitate Tridẽti dictis dominis rectoribꝰ Verone de iure cõi vel vigore capitulorũ initorũ inter illustrissimũ dominũ Ducem Austrie. sub cuiꝰ regimine dicta ciuitas Tridẽti ẽ et inter illustri. du. d. Venetiarũ in quibꝰ cõtinetur inter cetera q̃ sicarij manifesti reperti i terris ꝓfati illustrissi. do. Ducis debeãt remitti ad loca subdita illustrissimo. du. dominio. Vene. vbi delictũ cõmiserunt et ecõuerso. et sic ꝑ consequẽs an dicti inquisitori sint decõprehensis in dictis capitulis dũ in eis dicit de sicarijs manifestis fm ea que in ꝓcessu ꝫtinẽt. ¶ Secũdo an tales inq̃siti ex eis q̃ in processu cõtinent possint in dicta ciuitate Tridenti puniri. Et an dñs potestas Tridenti possit contra eos ꝓcedere et eos punire tam ratione homicidij q̃ ratione rerum subtractarũ et cõtractationes dictarũ rerum de loco commissi delicti ad iurisditionẽ Tridẽti: Vel ea ratione q̃ dicant vagabundi propter hoc q̃ recesserint de eorum domicilio proprio et Tridentũ accesserũt: ex eo qz dãniti sunt a terris illustrissi. du. do. Vene. qñ ex istis rationibꝰ prefatꝰ. d. potestas Tridenti intendit cõtra eos tanq̃ contra vagabũdos ꝓcedere. ¶ Tertio an postq̃ dicti inquisiti declinauerũt forũ dñi potestatis Tridenti et eiꝰ iurisditionem et pronunciatũ esset ipsos remittẽdos Veronam possint postea cõsentire in dictũ. d. potestatẽ Tridenti et eis iurisditionez. prorogare inuito doc. d. potestate et inuitis dictis dominis rectoribus Verone. Et sic ante tũc cessabit dicta remissio propter prorogationẽ. predictam factam postq̃ declinauerũt forum et pronunciatũ erat remissionẽ fieri debere et hoc maxime attento qõ ratio dictorum capitulorum in primo dubio contentorum fuisse videt ne talia delicta remancãt ipunita. ¶ In christi

nomine ac Jnuocata spũs Sancti gratia. Et si malefactores ꝛ sceleratos homines ac presertim homicidas volũtarios ꝛ fures inuisos atq; infestos semp habuerim ac etiã vbi de eis puniendis ageret in grauioribus penis seueritatẽ legũ cũ aliquo tẽperamẽto benignitatis subsecut⁹ fuerim. iuxta sniaz marcelli iurisc̃ōsulti de qua in. l. respiciẽdũ. in prin. ff. de pen. nec p eis cōsulere aut allegare cōsueuerim. Tñ in questiõe precedẽti super qua cōsiliũ petitur cum de delicto aut de pena p̃dictis malefactoribus imponẽda non queratꝰ sed iurisdictione ꝛ cõpetentia tãtum iudicis dubitetur reprehẽsibile iudicarem si propter atrocitatẽ criminis cōsulere iusta petentib⁹ recusarem. ¶ Uenĩã itaq; ad declarationẽ ꝛ decisionem predictorũ dubiorũ prout ius ꝛ iustitia requirere mihi videbitur. ¶ Circa primũ dubiũ principale duo sunt examinãda. ¶ Primũ est an de iure communi ad requisitionẽ magnificorum rectorũ Uerone siue etiã sine requisitione possint ꝛ debeãt dicti inquisiti remitti de ciuitate Tridẽti dñis rectoribus verone. ¶ Et videtur dicendũ q; sic ex quo delictũ est graue ꝛ fuerant contumaces in comparendo coram domino potestate Uerone p ter. in aut. vt nulli iudicum. §. si qs vero cõprehensorum. col. ix. ꝛ habeꝰ trã sumptine in aut. si vero criminis. C. de adul. ꝛ ista est cõis sniã. vt habetur per Cy. in aut. qua in prouincia. in. iiũ. questio. C. vbi de crimine agi oportet ꝛ per Bar. Bal. ꝛ doc. in. l. j. C. eodez. ꝛ per gl. et doct. in. c. j. extra de rapt. et per glo. archi. et docto. in clementina pastoralis super verſicu. de more, de re iudica. et per glos. tertia questione prima. c. primo. ‡ Sicut etiã pilatus remisit Christum ad heredem. vt not. glos. iũ. q. j. in glo. prima in fin. licet gl. de hoc dubitauerit an hoc debeat fieri de vtilitate vel necessitate in lege si cui. §. fin. ff. de accusationibus. Dũmodo fiat requisitio per iudicem loci in quo est factũ delictum. vt notaꝰ in dictis iuribus. ¶ Et predicta procedũt quãdo dicta loca essent sub vno superiore sicut erant olim prouincie subiperio ro. vt. l. in nomine dñi. in princ. C. de offi. prefe. preto. affrice. ꝛ l. deprecatio. ff. ad. l. ro. de iactu. cũ simlib⁹. Sed cum hodie dissoluto romano imperio regna fuerint distincta. ita q; ola nõ sunt sub eodẽ superiore. an dicta remissio sit faciẽda. in hoc sunt opiniones. nã Anto. de bu. ꝛ Joã. de Imo. vt refert do. me⁹ do. Joã. de ana. in. c. p̃mo ex̃ de rapto. in. rũ. col. in prin. tenet q; sit faciẽda remissio. sz ꝺ facto seruaꝰ cõtrariũ. Et ista opi. hodie seruaꝰ de cõsuetudine vt non fiat remissio nisi in locis subiectis vni presidi. exemplũ in p̃uincia marchie ꝛ ducat⁹. alie aũt ciuitates habent sua regimina sicut p̃uincie. q; quelibet ciuitas appellaꝰ p̃uincia. vt vult glo. notabilis in. l. fina. C. de prescrip. lõgi tẽpo. ꝛ habeꝰ p Barto. in extrauagan. ad reprimẽ. in verbo Lombardie. et est glo. similis q̃ hoc p̃bat in c. p̃mo in ꝓbo iudicauerit. ꝛ ibi hoc no. Jaco. de aluaro. in titu. ſ de inuestitura inter do. ꝛ vasal. lis oriaꝰ. ꝛ habeꝰ p Ludo. ꝛ docto. in. l. j. §. hoc aũt. ff. de no. ope. nun. ¶ Et idẽ tenet Hui. de monte lauduno. ꝛ zenzelin⁹ ꝛ Pau. de liaza. in clemẽ. pastoralis de re iudi. ¶ Et ista fuit opinio Odofredi originaliter q̃ de cõsuetudine est approbata fm Bal. in. l. j. C. vbi de crimi. agi oportet. ¶ Et idẽ tenet Pau. de cast. ibi q̃ dicit. q; nõ est moris q; fiãt iste remissiões de locis nõ subditis eidẽ superiori. ꝛ sic Florẽtinus iudex non impediet procedere p literas Bononiẽses petẽtes sibi remitti. ¶ Et ideo cũ ciuitas Tridenti ꝛ ciuitas Uerone nõ sint sub eodẽ supiore sz diuerse. sequit q; nõ dz fieri hmõi remissio. marime attenta cõsuetudine q̃ est vt nõ fiãt huiusmodi remissiones fm predictos doctores q̃ hanc cõsuetudinẽ esse affirmant quibus est credẽdum. ꝛ maxime quia si etiã vnus doctor affirmaret hanc cõsuetudinẽ esse. esset credẽdũ. vt not. per Bal. in. l. de quib⁹. ff. de legi. ꝛ p Barto. in. iiũ. q. principa. ꝛ per Joan. de Imo. in. l. p̃ma ℣ nunciationi. ff. de no. ope. nũciatio. licet aliqui non habeant hoc in lectura domi. Jo. et ita reperio Pau. de cast. ꝛ plures alios p̃suluisse in

hoc ꝙ sit standū dicto vni⁹ doctoris asserentis ꝯsuetudinē eē[a]: facit ad hoc gl. in cle. j. §. ad hoc in verbo ad clausturā. de statu. mona. ⁊ ꝙ ista consuetudo sit in istis partibus de quib⁹ querit satis etiā colligit ex capitulis initis inter illu. d. Ducē Austrie. sub cui⁹ noie ⁊ ꝑperio gubernat ciuitas Tridēti. ⁊ illu. d. do. Ue. sub cui⁹ dictiōe ⁊ imperio est ciuitas Uerone. Nā l eis ꝙ fit mentio in tribus tantū casibus debeant fieri remissiones vcz qñ malefactores sunt crematores diffidatores ⁊ sicarii manifesti. Nā si de iure ⁊ consuetudine in oib⁹ casib⁹ deberēt fieri remissiōes frustra capitulasset de illis trib⁹ tm̄. ⁊ qz frustra ꝓcib⁹ iplorat ꝙ iure cōi ꝓcedit. l. j. i fi. ff. ad municip. ⁊ l. j. C. de thesauris. lib. x. cū simil⁹. ⁊ istud apud me nullā hz dubitationē qz ita ēt vidi ꝓtinue obseruari. ¶ ⁊Sed ꝙ posset dubitari an ista ꝯsuetudo de nō remittē do valeat. ⁊ Calde. l. c. j. eī de rap. put refert Jo. de ana. l. viū. col. in prin. vī distinguere aut loquimur in iudice domicilij vī delicti. ⁊ vz ꝯsuetudo sz l alieno sec⁹ ⁊ assignāt tōnē differētie. qz in primo casu dictū nō remanet ipunitū qz iudex loci vel domicilij poterit ipz punire sz in scōo casu nō qz forte iste ꝙ trānstulit se ad alīū locū nūq̄ rediret ad loēū domicilij vel delicti. ⁊ sic nō remaneret remissio ⁊ dictū remaneret ipunitū ⁊ sic ꝯsuetudo vī irrōnabilis ⁊ ꝙ ꝯs nō ꝓscriptibilis. c. fi. eī de ꝯsue. ¶ Et dicūt istud ꝓcedere nisi iudex loci vbi delinquēs sic alias talio ꝙ possit ipm punire puta rōne ꝓuilegij vel ꝓscriptionis vel alia cā ⁊ cessante rōne premissa impunitatis ꝯsuetudo tenet. ¶ Sz certe istud posset intelligi. qñ ꝯsuetudo esset de terris ꝙ essent sub eodē superiore: qz tunc cōsuetudo esset ꝯ ius. ¶ Sec⁹ si cōsuetudo esset apud terras ꝙ sint sub diuerso dōnio vel regimine sicut est in casu nostro qz ista cōsuetudo non esset ꝯ legem sz potiꝰ preter legē. ¶ Nec pōt dici ꝙ sit iniusta ⁊ irrōnabilis ex eo ꝙ delicta remanēt impunita ex quo sunt loca separate iurisditiōis ⁊ sic deficit ptās iurisditiōis petēdi remissionē postq̄ non sunt sub eodē imperio ⁊ sic cessat rō legis volētis remissionē fieri ⁊ ꝙ ꝯsequēs dz cessare eiꝰ dispositio. l. adigere. §. ꝯtra. ff. de iure patro. ⁊. c. cuz cessante. de appel. cū simi. † Nec talis ꝯsuetudo nutrit peccatū. ex quo inuitat principaliter hoies ad peccādū. iurta no. in. l. si vn⁹. §. illud. ff. de pac. cū simi. ⁊ ideo talis cōsuetudo seruanda est sicut seruari ꝯsueuit apud oēs ⁊ maxime in casu nostro. cū in dictis capitulis nō cōprehendatur iste casus. ⁊ sic tacite dicti principes scz Uenetiarū ⁊ Austrie se obligauerūt inuicē remittere malefactores in trib⁹ tm̄ inter quos iste nō dz comprehendi. vt statim dicā. arg. l. cū pretor. in prin. ff. de iudicijs. ⁊. l. si marit⁹. C. de dona. inter virū ⁊ vxōrē. ⁊. c. nōne. extra de ꝓsump. cū simi. Uñ sine dubio nō tenetur d. potestas nec dz ipos remittere inspecto iure cōmuni ⁊ ꝯsuetudine generali. ¶ Scōm dubiū est an saltē teneat eos remittere vigore dictorū capitulorū l ꝙb⁹ dz ꝙ fieri debeat inuicē remissio qñ sūt sicarij manifesti. ¶ Et ꝓma facie vī dicēdū ꝙ sic qz ꝓdicti inquisiti sunt sicarij dz occiderint dictū Bernardū ⁊ dñam Barbarā eiꝰ vxōrē cū vna securi ⁊ vna parte persona. † nā dz sicarij appellent a sica ꝙ significat ferreum cultrū vt insti. de publicis iudi. §. itē lex cor. de sica. in fi. ⁊ sica sit cultellus vtrinq̄ incidēs quē

[a] ¶ Consuetudines esse. Adde elegāt lex. in. l. illos. C. de col. not. gl. l. l. duos. a patre. C. solu. mat. et ibi tangunt pouissime scribentes.

portãt peregrini quandoq; z temẽ hodie generaliter accipit sicp oi cultello per interpretationẽ vt est ibi text.cũ gl. ¶ Et istud nõ videt habere dubium.

8 ¶ †Solũ ergo remanet dubiũ an dicãt manifesti.z sic sint mãifesti sicarii. ¶ Et vr q sic primo qr tẽpore delicti aderant saltẽ duo vt ipsi inquisiti videnr cõfiteri et sic p illos duos vr q sit manifestũ qr illud ds manifestum q legitima pbatiõe notã fuerit vt est tex.l.c.cũ aliis.extra de verbo.sign.z legitima pbatio vr esse duorũ testiũ:qr in ore duorum vel triũ stat omne verbũ.c.cum esses.z.c.relatum.extra de test.z.l.vbi numerus.ff. de testi.cũ similib⁹.z hoc tenet Spec in tit.de notoriis criminibus §.sequit de manifesto qui dicit illud esse manifestũ q non fit in publico z coram tot testib⁹ q̃ sufficiãt ad actũ vt colligit l.l.heredes palã.ff de testamẽ.z.rj.q.iij.eorũ.in fin. ¶ Scdo qr Uerone pcessum est contra eos tanq̃ cõtra cõtumaces z vigore statuti tanq̃ delinquẽtes potuerũt bãniri illa em cõtumacia z bãnũ videt reddere eos manifestos sicarios maxime cũ currẽte fama per tex.in.l.cũ pponeret. ff.de leg.scdo.vbi pbat q illud dicitur manifestũ q cõstat per coniecturas vel

9 indicia z ibi hoc tenet Bald.†q dicit p illũ tex.illũ esse manifestũ vsurariũ qui ex cõiecturis probatus sit vsurarius z nõ fit cõtra eũ pbatũ per aliquẽ directã pbationẽ.facit.c.fi.de succes.ab intest. Tertio qr fuerũt cõdẽnati z bãniti Ueron pro dictis delictis q̃ snia vr facere rẽ manifestã per text.l.c.fi.ibi per snias extra de cohabi.cleri.z multos.z p hoc l.emptorẽ.in ꝓnci.cũ ibi no.ff.de actio. emptio. ¶ Et hoc tenet gl.in.c.j.in verbo manifestos.ibi vel condẽnati de vsuris in.vj.z in gl.magna l.c.vestra l verbo notoriũ.circa fi.ibi notoriũ iuris est de quo aliqs cõdẽnat extra de cohabi. cleri.z mult. ¶ Et Spec.in tit.de notoriis criminib⁹.§.iã notorio.ff. notoriũ

10 iuris z p gl.ũ.q.j.manifesta. ¶ †Quarto qr ipsi inquisiti cõfessi sunt dicta delicta coram dño potestate Tridẽti et añ inquisitionẽ et post inq̃sitionẽ cõfessi sunt cũ iuramento respondẽdo inquisitioni vnde ꝓpter hoc videtur manifesti sicarii vt pbatur in.c.cũ olim.ad fi.ibi manifestam.q vel per confessionẽ extra de verbo.significa.z in.c.fi.in fi.ibi iup cõfessionẽ factam extra de cohabi.cleri.z mulierũ.z est text.in.c.super quibusdã. in prin.extra de verbo.signifi ¶ Et no. gl.in.d.c.j.in verbo manifestos.de vsuris in.vj.z Spec.in ti.de notoriis criminibus.§.iã de notorio versi.notoriũ iuris.et not.p Federi.de Senis in consi. suo.viij.z consilio.vj.z no.p docto.in.c. ad nostram.iij.extra de iureiurã.z in.c. cũ in dioces.extra de vsuris.z per gl.et docto.ij.q.j.de manifest.z per Bar.in.l. iij.ff.de vsuris.z plenissime hr per dñm Laurẽtiũ de rodulphis in suo tractatu de vsuris in.qõ.lxxxviij. ¶ Sed his non obstantibus teneo cõtrariũ esse de iure verius.videlicet q predicti inquisiti nõ dicãtur sicarii manifesti de quib⁹ fit mẽtio in dictis capitulis ꝓdictorũ ꝓncipũ et dominorũ.Et q hoc sit verũ pbat,†q̃ nã hr sit veruz q illud verbum manifestus accipi z intelligi possit varijs modis de quibus supra tamẽ proprie manifestus illud dicitur q probatione nõ indiget. vt.rj.q.iij.eorũ.z ita no.gl.in.c.cũ olim. in ꝟbo nõ que iudici qne incipit.et hoc in fi.extra de verbo.signific.z ibi docto. ¶ Et ideo dicit Ang.in.l.falsus.in.iij. col.in repetitione sua.C.de fur.q manifestũ in alia materia q̃ furti accipitur illud q multorum scientiã latere nõ potest.c.q̃q̃ de vsuris libr.vj.z ibi per Jo. and.z ea que habent in clemẽ.j de vsuris.z l.l.manifeste turpitudinis.ff.de iureiu.cũ similibus.et ꝓpterea dicit etiã manifestũ q publice omnibus patet vt quia quis tenet altare paratus.vt in.c. primo.§.primo z ibi dominus Dominicus de vsuris in.vj.Sed istud delictum nõ est huiusmodi.quia non est clarum. et indiget probatione.vt infra declarabo maxime respõdendo argumentis supra in cõtrarium deductis. ¶ Ergo cuz illa conuentio capitulorum sit stricti iuris lege si vn⁹.§.ante omnia.ff.de pact. sequitur qõ debet intelligi in casu proprio stricte. vt.l.quicquid astringende. cum ibi not.ff.de verbo.obliga.et sic nõ

cõprehendit casum nrm. Itẽ hoc proba
tur alia rõne incõuicibili manifestũ ad 13
ditũ suo substantiuo põt accipi duobus
modis. qz aliqñ illa ꝙlitas manifestũ ẽ
cõcomitatiua delicti ad grauandũ de
lictũ. z tũc dz ineſſe delictũ: vt. ff. de ꝑdi
tiõe furtiua. et ideo aliqñ illa qualitas
reqrit tãquã infamia quedã: vt in vsura
rũs. quorũ detestabilis rapax vita infa
miã parit. quorũ in hac specie infamiũ
testã cõdemnat: tũc nõ oportet talẽ qua
litatẽ ineſſe nascẽti actui sed ſufficit q
ex cõfessiõe vel ex ſimilib⁹ postea pue
niat. Ita ſingulr dicit Bal. l quodã ſuo
elegãti ꝓſl. ccxxiiij. qõ incipit. In christi
nole amẽ. Quale accipiot manifestũ in
cõſilio lugdunẽſi z egregius z excellẽs
doctor. do. Laurẽ. de rodulphis in ſuo
tractatu de vſuris. l. lxxviij. q. vbi ponit. 14
z ſequit illud conſiliũ de verbo ad ⁊bũ.
¶ Sz ita in caſu noſtro qz illa qualitas
manifesti eſt apposita ad aggrauãdum
delictũ q ꝓz. qz addita verbo ſicarij nõ
12 denotat niſi grauitatẽ delicti qz mai⁹
14 eſt delictũ homicidia cõmittere manife
ſte. puta in locis publicis et itineribus
vt lege capitaliũ. ſ. graſſatores. ff. ꝺ pẽ.
z ꝑbat optie. in lege aut facta. ſ. equali
tate. co. ti. z de pe. diſtin. j. aut facta ⁊ſl.
ꝙlitate. ¶ Et iſti dicunt graſſatores qz
graſſature fiũt a latrõib⁹ in nemore cũ
crudeliter inſurgũt cõtra tranſeũtes et
eos interficiũt et ſpoliãt vt dicit archy.
ſm Vlgutionẽ. xxiij. q. j. militare. Et de
iſtis ıtelligunt capitula dicto ꝓncipũ
qm̃ i illis caſus grauiores l qb⁹ dz fieri
remiſſio. vz crematores diffidatores et
ſicarij manifesti. ſiue. n. referam⁹ illꝺ ⁊
bum manifesti ad oẽs tres caſus. Siue
ad vltimũ vz ad ſicarios tm̃ nõ ꝑt vide
ri illa ꝙlitas manifesti addita niſi ex eo
q habuerũt ꝓp hoc cẽ mai⁹ delictũ z ꝓ
pter hoc voluerũt recedere a diſpoſitio
ne iuris cõis vel ſaltẽ vniuerſalis ꝯſue
tudinis nõ aũt ꝓpter hoc vt reqrat in
famiã: qz infamia ꝓpter ꝗ nõ grauaret
delictũ. Et ſic intelligit de manifesto fa
cit q manifestũ ſit tpe quo homicidiuz
fit nõ de manifesto iuris q manifestum
erit poſt factũ delictũ puta per ꝑbatio
nes vel cõfeſſiões vt ꝓz ex ꝓdictis. Et iꝺ
intelligitur dicta conuentio ſeu capitu
lum t quod ſi aliqui eſſent ſicarij mani
feſti. puta qz in locis vel itineribus pu
blicis hoies occiderũt qui ſunt magis
exoſi iuxta. ꝺ. l. capitalium. ſ. graſſato
res. ff. de pẽ. Cũ itaq predicti inquiſiti
nõ ꝓmiſerũt homicidiũ manifestũ. q ſcz
ſit manifestũ tpe quo homicidiũ factuz
fuit. et ſit in locis vel itinerib⁹ publicis
ſz l domib⁹ ſequit q ipſi nõ dicunt ſica
rij manifesti nec cõprehẽdunt in dictis
capitulis. et ſic ꝓpter dicta capitula nõ
ſunt remittendi ſed poti⁹ nõ remittẽdi.
¶ Et in hoc bñ cõſideret magnificẽtia
dñi poteſtatis z capitanei Tridẽti q ha
bẽt in hoc cognoſcere z iudicare. qz iſta
ſola rõ cõcludit veritatẽ ſi recte cõſide
retur. ¶ Itẽ hoc etiã ꝑbat alia ratione
t ⁊ba debẽt intelligi vt aliꝙd operentur
l. ſi qñ. de lega. ꝓmo z. c. ſi papa. de pri
uileg. in. vj. cũ ſimilibus. ſed ſi illud ver
bum manifesti intelligeret ſiue p cõfeſ
ſionẽ delinquentiũ ſiue p ꝑbationẽ vel
cõiecturas ſeqret q frustra fuiſſet addi
tũ. qz nihil operet. nã qñ dz fieri remiſ
ſio intelligit dũmodo cõſtet ſaltẽ conie
cturis delictũ fuiſſe ꝓmiſſum. Immo iu
dex reqrit⁹ nõ tenet remittere niſi pri⁹
cognouerit aliqualiter an deliquerit q̃
petit remitti. nã abſolute remittẽdo liu
ſte poſſet infamari ſi ſtatim ligatus mit
teret vt tenet gl. ordi. in clemẽ. paſtora.
in verbo de more. in fin. de re iudica. et
ita diſputãdo tenuit dñs Bertoluti⁹ de
portis. Idẽ tenet Inno. in. c. paſtora. ex
tra de offi. ordi. Et an. in auc. ſi ⁊vo crimi
nis. C. de adulte. Itẽ tz Ludo. de Roma
in. l. ſi. ſ. j. ff. de publica. et Jo. de ana. in
c. j. extra de rapto. ¶ Et idẽ tenet Ang.
in. l. ſi. in fin. c. de accuſa. qui dicit q nõ
dz remittere. niſi ꝓmo ſummatiz cogno
ſcat. Et lz Pet. z Cy. in auc. qua in ꝓuin
cia. C. vbi de crimine agi opz. z l. l. ppe
rãdũ. ſ. ſinaũt. C. ꝺ iudi. z Bart. in. l. ſi. ſ.
j. ff. de publica. vident velle cõtrariũ ſi
dictum eorum debet intelligi de plena
cauſe cognitione vel de aliquali cogni
tione que poſſit prodeſſe ad condemnã
dum per iudicem ad quem ſit remiſſio.
quia quantum ad hoc nõ poteſt cogno
ſcere. vt no. Bar. in. l. diuus. ff. de cuſto.

et exhib.reop.et in.l.magistratibus.ff. de iurisdi.olm iudi.sz ꝑtū ad intelligēduz ne indebite infameť pōt summarie aliqualiter cognoscere. ¶Et istā partē alias ego tenui tanꝯ meliorē et tutiorē ꝛ fm eā fuit iudicatū. ¶Et ideo si de iure cōi anteꝯ fiat remissio requiritur vť salte fieri pōt dicta cognitio ō delicto ꝙ quam poterit apparere de delicto vel ꝙ cōfessionē delinquētis vel per aliquas probationes vel cōiecturas si illud verbū manifesti etiā appositū in capitulis intelligereť de illa manifestatiōe q̄ oritur post delictū ex ꝓbationibꝫ vel cōfessiōe: aut cōiecturis intelligeretur illud capitulū de omnibꝫ homicidijs ꝛ sic illud ꝛbuz manifesti nihil operaretur qz ettam sine eo idē esset ꝙ nullo mō est dicēdum. Itē hoc ꝓbatur alia ratione ad idem: verba inducta ad vnū effectū nō debēt opari ꝛiū ꝛ inducta ad dānū ꝛ diminutionē nō ōbēt opari augmētū ꝛ utilitatē. l. legata inutiliť. ff. de leg j. ꝛ. ff. de lega. prestand. l. prima. Sz illud verbuz manifesti additū verbo sicarij fuit additū in damnū et odium sicariorū vt possit fieri remissio de eis vbi alias fieri nō possit ꝓpter magnū crimē ꝙ reputatur eē ꝓpter hoc. qz sint manifesti sicarij vt ꝫ. dixi vt de se etiā patet ergo dz intelligi in casu quo eis possit nocere ꝛ nō ꝓdesseisz si intelligeret de manifestatione que fieret vel causareť post delictuz sibi ꝓdesset et censeretur esse additū in fauorē suū videlz ꝙ non posset fieri remissio nisi primo essent confessi vel ꝙicti ꝙ nullo pacto cōcedendū est quia talis intellectꝰ caret penitus omni ratione. ¶Itē ꝛ vltimo moueor alia ratiōe: 16 tam conuētiones in dubio sunt stricti iuris ꝛ stricte debēt intelligi. l. si vnꝰ. ꝫ. ante omnia. ff. de pactis. cōiuncta lege quicquid astringēde. ff. de verborū obligatio. Et presertim qñ sunt contra ius cōmune vel cōtra cōmunē cōsuetudinē que vice legis est. l. de quibus. ff. leg. qz 17 tunc dz ita intelligi vt minus ledat ius commune ꝙ pōt. vt. l. ū. C. de noxalibus ꝛ no. per glo. ꝛ docto. in. l. fina. ꝫ. in computatiōe. C. de iure deliberan. ꝛ in. l. omnes populi. de iust. ꝛ iure. ꝛ ꝓ canon. in c. finali. extra de ꝙsuetudi. ¶Et ideo cū dictū verbum manifesti positū in dictis capitulis cōuētiōis possit intelligi duobus modis vno modo vt in totuz ledat ius cōmune vt cōsuetudinariū intelligēdo in effectu de quolibet homicida. ¶Alio modo vt minus ledat intelligēdo de illis sicarijs q̄ sunt manifesti ꝛpe delicti ꝛ nō post. ꝛ sic intelligat ō manifesto nascēte ꝛpe delicti intelligere debem⁹ isto secundo modo ne in totū recedam⁹ a iure ꝙmuni vel cōsuetudinario vniuersali ꝙ pro iure cōmuni habeť vt dixi. et istā partē teneo esse verissimā et ipsam esse in ihdicādo sequēdā ꝛ tutiorem ꝓ supradicta ꝛ ꝓ ea etiā q̄ dicentur infra respōdēdo argumētis supra in cōtrariū deductis. ¶Nec obstāt ratiōes supra in cōtrariū deducte que iz per ea que dicta sunt recte intuēti sublata sint tamē vt res clarior efficiat eis sigillatī respōdebimus. Et primo nō obstat ratio prima dū dixit ꝙ dicti inquisiti fuerūt cōfessi se dicta homicidia cōmisisse presentibus duobus et sic. vť fuisse manifestū ēt ꝛpe delicti qz rūdeť ꝙ immo per ꝓbationē duorū testiū qui deponerēt se fuisse pūtes nō ducereť manifestū als sequereť ꝙ ꝓbatio simplex esset probatio qualificata hac qualitate q̄ ōz manifestū ꝙ est falsum. ꝛ iō opz duo ꝓbare. s. esse sicarios ꝛ esse qualificatū. s. sicarios manifestos nec sufficeret ꝓbare alterū. vt no. ꝓ gl. l. l. si arbi. ff. ō ꝓb. qz quoties lex pōderat q̄litatē illa qualitas nō est tam de substātia ꝓbationis ꝙ ipsius facti subiecti. l. in delictis. ꝫ. si extraneꝰ. ꝛ. ꝫ. si detracta. ff. de noxa. et. l. ū. ꝫ. docere. ff. vi bono. rap. ꝛ. l. denūciasse. ꝫ. quid tamē. ff. de qdul. ꝛ. l. habebūt. cū ibi not. ff. de instito. ꝛ ita singulť vult Bal. in quodā suo ꝙsilio aureo numero meo. ccxxiiij. qō incipit. ¶In christi nole amen. ad euidētiā premittendū est quid sit dicat vsurarius manifestus in. ff. j. col. vbi etiā ōz in. ij. col. singulariter ꝙ secretū ꝛ nō manifestū ōz quicunq; sciant nisi illō sit publice factū allegat archi. hoc tenēdē in. c. si electio. in ꝛbo occultū. de elec. l. vj. Itē ōz secretū ꝙ fit ꝙbusdā amicis interuentētibus. vt. C. q̄ pot.

t pig habe.l.scripturas. nec ꝺr manifestū eo ipo ꝙ scit a pluribꝰ.nā secre tū ꝺr cē ꝙ a pluribꝰ scit 19 xv.q.v.c.j.t in summa id ꝺr secretū ꝙ vulgꝰ ignos a rat si nō ē patā vl̄ publi ce notū.vt.ff.ꝺ his q̄ de iecerūt vl̄ effu.l.j §.sum ma cū vtilitate. Et idē tz 10 Bal.i nt.de pac cōstā.in xiū.col.in fin. Et subdit 18 Bal.l.d.cōsi.t ꝙ occult⁹ latro ꝺr ille q̄ non est fa mosus t occult⁹ homici da ꝺr ēt ille q̄ vir pōt cō uinci ꝺ homicidio sicuti ē i nocturno hōicidio t i loco vbi nō cēnt publi ce astātes.vt no.C.de fi ca.l.ſi vt allegas.t.ff.de vē.inspicīē.l.j.§.tria lu mina.Sz ita ē i casu nro ꝙ ꝓdicti inq̄sitī cōmise rūt homicidia in tegete et domo nō i loco publi co.t nō i multitudine p sonarū t ꝓpterea ꝺz dici port⁹ secretū q̄ manife stū ¶ Preterea nō cō stat dño potestati Tri dēti ꝺ illa testificatiōe di 21 ctorū testiū t forte facta nō fuit iō sup ea se fun dare nē pt q̄ paria sunt nō ē vl̄ē nō apparere l.i.l.ruptilia polla.et.l.i lege.ff.de ꝟbē.emp.et p hoc sublata ē penit⁹ pri ma rō in ꝟitū adducta. ¶ Nec obst.ij.rō.dū di xi ꝙ est pcessuz ꝟ dictos inq̄sitos p dñm potesta tē Derone tā ꝟ contu maces.t sunt bānīti t sic vt ꝙ illa cōtumacia red dat eos manifestos sica rios q̄ illud ꝺr manife stū q̄ fit ēiā p coniectu ras t indicia notum.per l.cum ꝓponeretur.ff.de leg.ij. Qr nō est verū ꝙ delictuz ꝺr manifestū p cōiecturas.vt not.Bald.in l.ciues t incole.in prin.C.de appel.q̄ di cit p illū text.t ꝙ ille q̄ dicit aliquē ma nifestū vsurariū ꝺz ꝟ ꝓbare p actus ap parētes t indubitatos nō p ꝟiecturas. q̄ vbi est ꝟiectura ibi nō est veritas de q̄ se no. ¶ Et idē vult elegant ipse Bal. i ꝓallega.consi.aureo.in.j.col.vbi dicit ꝙ cōiectare nō facit aliquod manife stum.nec coniecturis verificantur iura loquentia de manifesto.q̄ manifestum t euidens sunt sinonima.vt not.gl.in.c. si forte.que inci.si ergo.de electio.in.vj. ¶ Preterea in casu nostro tractatur de manifesto tēpore delicti.et ꝙ cōmittat delictū t nō de eo manifesto ꝙ ozit post probatiōes vel presumptiones. ¶ Et si militer respondet ad tertiam rationem que est ꝙ fuerūt condemnati Derone. que cōdēnatio habet vim manifesti vel notorij per no.in.l.emptorem.de actio. empti. ¶ Preterea talis sma ꝟ cōparet tur notorio t manifesto.tū hoc nō pce deret quando fit ꝟtra cōtumacē.q̄ tūc manifestū est ꝙ est cōtumax vel ficte cō fessus non vere.maxime cum talis sma sit sub ꝙditiōe.Si quo tpe ꝛc.nec fit sen tentia diffinitiua.ex quo ferī lite nō cō testa.vt ex contumacia t in absentem ꝙ fieri nō posset si cēt diffinitiua.l.absen tem.ff.de pen. ¶ ꝟ Itē dannū magis ꝺz ex cōtumacia q̄ ex delicto.vt q̄ constat de delicto.vt not.elegāter Abb.de rosa. in suo opere statutorū . iiij.par.q lxxxj. ¶ Nec ob.quarta et vltima rō.q̄ si ipsi fuerint ꝓfessi delictū etiā cū iuramēto. q̄ illa cōfessio nō ꝓdest ad faciēdū ma nifestū nec nocet cōfitentib⁹.ex quo est facta coꝛā iudice incōpetēti.vt dicā i se queti dubio ꝓncipali.p text.l.c.at si cle ricī.in prin.extra. de iudi.t ibi hoc vult Ant.de but.t doc.ibi t ꝓbat in.c.sup q̄ busdā.in prin.ibi a prelatis sius cōuicti sunt vel ꝓfessi vel ab eis sntiat⁹ ꝓdēnati extra de ꝛb.sig. ¶ Preterea ista ꝓfessio nō facit manifestū fuisse tpe delictū.q̄ ē necessariū in casu nostro.vt ꝛ.dictū est. ¶ Ex predictis oib⁹ cōcludo predictos inquisitos nō esse remittēdos. ¶ Circa tertium principale dubium.an dicti in-

a ¶ Actus apparētes. Add̄ Fede. de fe.in ꝓsti. lxuij.incip. cū procura tor.in fi.d. Alexan.de imo.in ꝓsti. lxxiij.in.ij. vol.t i ꝓsti. tij.l.iiij.vo lu.d. Bart. soc.l ꝓsti.ccc xix.lci. circa ꝓmā dif ficultatē.Ad fi. cōfirma tur ēt.et Ad circa ter tiā l.ij .vol. car.xcv.bal t marga.Ad testis.colū. vj.doc.vbi. d.Alex. i.l. ij.ff.de fur.

quisiti ex his q̄ in p̄cessu continent possint in ciuitate Tridēti puniri p dñz potestatē Tridenti tā rōne homicidij quā terū & ꝓtat:ōis dictorū rerū subtractarū de loco ꝑmissi delicti.vel ea rōne ꝙ sint vagabūdi. Triplex insurgit questio ¶ Prima est an p delicto ꝑmisso in territorio Veronēsi.tā p hōicidio ꝙ p furto possint puniri i loco Tridēti i q̄ fuerūt inuēti.& vt ꝙ sic p text.in.l.j.ibi vel vbi repetiunt.C.vbi de crimi.agi opor. ¶ Itē p illud ꝙ dz vbi te inuenero.ibi te iudicabo.vt no.ibi gl.& p hoc.l.moneor.C.de seruis exportan. ¶ Sz certe
22 in ꝓpō est veritas qz quis nō pōt regulariter q̄ueniri.nisi in loco delicti vt.d. l.j.vel in loco domicilij.vt.l.ij.C.de iur. om.iudi.& ita 13 glo.& doc.in.d.l.j.& est tex.& ibi hoc no.Canonistę.in.c.fi.extra de fo.cōpe.cum sint. Et istud nō hz dubitationē. ¶ †Scōa est questio an saltē
23 in ciuitate Tridēti possint cōueniri tā ꝙ vagabūdi.& certū est de iure si essent vagabundi possent ibi cōueniri,qz vagabundi possunt in quocunq; loco in quo reperiuntur puniri.etiā de delictis alibi commissis.& ita pōt intelligi.d.l.C. vbi de crimine agi oportet.ibi vel vbi reperiūtur scōm gl.& doc.ibi & in.l.j.C. vbi quis de curiali vel cohortali.& in aut.vt nulli iud.§.fi vero quis.& probat in.l.ij.& ibi hoc no.barto.C.vbi de crimine agi opor.& hoc etiā tenet gl.& doc.in l.Heres absens.in fi.ff.de iudi.& est casus fin vnū intellectū.in.c.j. extra de rapto.& ibi per doc.& no.Spe. in ti.de cōpe.iud.adi.§.j.versi.sed quid si debitor negat.& no.doc.in.c.fi.extra de foro cōpe.& no.Albe.de rosa.in suo ope statutorū.in.iiij.parte questio.lxxx. in prin.& per Inno.& doct.in.c.fi.extrā
24 de eo qui mittitur in pos. ¶ †Sz dubiū ē nunq̄d dicant vagabūdi & videt ꝙ sic ex quo ipsi sunt condēnati in ciuitate Verone de verona & Veronēsi territorio & de omnib⁹ terris Illustri.Ducalis.d.& sic ibi in domo ꝓpria cum habitare nō possint:nec etiā in Tridēto vel alibi habeant domicilij.qz ille dz vagabundus qui nō hz firmū domicilium vt no.Bart.in.l.j.C.de tirōni.lib.xij.et in l.quarta.§.abesse.ff.de dāno infec.& in l.j.in fi.C.vbi de crimne agi oportet.& quisquis.in fine.C.de agrico.& censitio: lib.xj.reprobata opinione gl.in.l.eius.§.j.ff.ad munici.vt ibi not.& per doct.in locis preallegatis.& in.l.heres absens: ff.de iudic. ¶ Nam ex quo sunt banniti videtur facti sicut apoloides id est fine ciuitate & domicilio.vt.ff.de legatis tertio.l.primo.§.in quib⁹.& ff.de penis sunt quidā. ¶ Iste questio in terminis formatur p Alberi.de rosa.in suo opere statutorum.in quarta parte questio octaua.vbi dicit ꝙ aliq̄ distinguūt aut sunt banniti tali banno ꝙ similes sunt deportatis & tunc intelliguntur vagabundi alias non. †Concludūt tamē doctores communiter tenere ꝙ ex solo bā
25 no non reputentur vagabundi cum domicilium habere possint in alijs ciuitatibus vnde banniti non sunt habendi ibi maiorem partem fortunarum & alia que constituunt domicilium.vt.C.de incolis.l.ciues.lib.decimo tales enim bānniti ꝓprie exules sunt exilio ꝙ dicitur legata fuga qz esse possunt in omnibus locis nisi in illo in quo sunt banniti.vt ff.de interdic.& relega.l.exilium. ¶ Nec obst.dum dixi ꝙ ille dicit vagabundus qui non habet firmum domicilij qz intelligitur quando vadit modo huc:modo illuc:non figendo domicilium in alio loco.ita loquunt & intelligūt dicti doctores. Sed predictis ꝛinquisitis hoc nō potest imputari qz post delictum cōmissum nō iuerunt nisi ad ciuitatē Tridenti & ibi incōtinēti capti sunt vnde nō possunt dici vagabundi ex quo nō iuerunt huc et illuc nec ire potuerūt. Et id teneo ꝙ inquisitio cōtra eos tā ꝙ cōtra vagabundos de iure fieri non potuerit ex quo vere nō sunt vagabūdi ꝓ predicta. ¶ Tertia questio est an possit ꝛtra eos ꝓcedi in ciuitate Tridēti qz certa bona & denariorum quantitates quas furto subtraxerāt in territorio Veronē si portauerint ad ciuitatem Tridenti.
26 ¶ †Et Barto.semper tenuit ꝙ sic.fundans se hac rōne ꝙ ex mutatiōe territorij nascat noua actio furti.vt ipse no.in l.si abducta.C.de fur.& in.l.si dominus.

ff.de fur.ꝛ in.l.siue manifestus.ff.de cõdi.fur.ꝛ Ant.de bu.in.c.fi.de fur.ꝛ in.c. j.extra de rap.ꝛ Bal.in.l.j.C.de confes. qui tꝫ hancpartẽ qñ fur est inuentꝰ cũ re furtiua.Sꝫ Bal.in ꝓl.suo ꝙ incipit. Ceci accessores sequẽtes errorẽ Bart. tenet ꝫtũ ꝛ reprobat opi.Bar.ꝛ idẽ cõsuluerũt plures doct.ꝓtra Bar.vcꝫ.do. Jo.ō lignano.d.Bar.de salȳ.d.Sanctꝰ de dionysiꝰ.d.Anto.de prẽsbyteris.d. Fran.de rãpo.d.Bal.de calde.d.Ange. ꝛ.d.Bal.de perusio.Et moti sunt ꝑncipaliter istis ratiõibꝰ.qꝛ ex assidua ꝫctatiõe noua nõ nascit actio furti.l.ei qui. in ꝑn.ff.de fur.ergo nec reipu.qꝛ vbi nõ cõpetit ius agẽdi.ibi nec ius querelãdi l.non soluꝫ.§.q̃q̃.cum ibi no.ff.de fur.

27 ¶ †Jtẽ qꝛ fur nõ visus si quenerit ad locũ destinatũ est fur.nõ manifestus tñ si mutato ꝓposito postea portet ad aliuꝫ locum.ꝛ in itinere deprehẽdat cũ furto nõ ꝓpterea ex ista noua ꝓtractatiõe effi cit fur manifestꝰ.vt ꝓbat in.l.siue igit.

28 §.fi.cũ.l.se.ff.de fur. ¶ †Jtẽ qꝛ ꝫ regulas statuta ad cõsequẽtias nõ sunt trahenda ad casuꝫ vbi nõ est ea.rõ.l.q̃ vo ꝓtra.ꝛ.l.ius singulare.ff.de legi.ſꝫ ꝫ regulã dicentẽ ꝙ ex assidua ꝫctatiõe non nascit noua actio furtiẽ ꝓnisuꝫ qñ mutatũ est dñiũ.vt hꝫ in.l.si dñiũ.ff.de fur. ergo eo nõ mutato stat regula.ꝛ est casus ꝛ casus nõ mutati dñũ ad casuꝫ mutate iurisditiõis nõ dꝫ extẽdi.vt dictis iuribꝰ cũ sit odiosa ꝛ ō noua obli.penali imponẽda.Jõ restringẽda.l.cũ q̃daꝫ. de lib.ꝛ posthu.ꝛ.c.odia.de reg.iu.l.vj. ꝛ idẽ reperio ꝓsuluisse i ciuitate Padue ꝛ dñm Ricardũ de saliceto ꝛ dñm Joan. de lignano in consi.ꝙ incipit.Titiꝰ sub traxit pecuniã ꝙ consiliũ fuit erauditũ ibidẽ tanq̃ equũ.ꝛ idẽ dñs Nellus de sancto Geminiano in suo tractatu bannitorũ in secunda parte ꝓmi tꝓis.l.v.q. 2 vbi plene examinat ꝛ tꝫ istã partẽ.ꝛ respondet ad rõnes Bar. ¶ Jdẽ tꝫ Bal.i 3 l.si adducta.C.de fur.Et multi doc etiã 4 sequunt istã opi.quicquid dixit Ang.de are.in suo trac.malefi.in gl.in ṽbo vestem celestinã abstulit.Et istã opi.semp seruare vidi. ¶ Et ita alꝫ cum duobus 6 doctoribus egregiꝭ consuluimus.Ma

gnifico domino capitaneo Uerone et ita fuit ꝙ eũ iudicatũ.Et ista opinio est verioꝛ ꝛ equioꝛ de iure ꝛ hodie magis cõis.Et ne lõgioꝛ fiã.ac etiã qꝛ tẽpꝰ nõ supereſt viteriꝰ rẽ extẽdẽdi cõtentꝰ ero ꝓdictis rõnibꝰ ꝛ auctoritatibꝰ.Et maxime cũ hec opinio hodiernis tẽporibus sit reputata cõis a qua in iudicãdo nõ est recedendũ iuxta no.in.c.j.ꝛ in.c.ne innitaris prudentie tue. extra de ꝓsti.ꝛ per Bart.in.l.fi.C.de pena iudi.qui male iud.cũ si. ¶ †Circa vltimũ dubiũ an 29 possint dicti inquisiti prorogare iurisditionem iudicis tridẽtini ꝛ eiꝰ se submittere iurisditiõi.Jsta questio est pulchra Et opus esset longa disputatione.Sed qꝛ non est facienda remissio.nec potest per ipsum dñm potestatẽ Tridenti puniri.vt.ſ.cõclusum est non expedit hãc difficultatẽ aggredi.Et maxime qꝛ tꝑs nõ supereſt nuncio expectante.ꝛ instãte ꝓpter tꝑis breuitatẽ. ¶ Unũ tñ declarãdũ esse putaui ꝙ dicti inquisiti nõ videnꝫ prorogasse iurisditionẽ dñi potestatis Tridẽti ex eo ꝙ ab ipso fuerint examinati ꝛ ꝓtra eos formauerit inquisitionẽ.qꝛ reus non videtur consensisse in iudicẽ procedentẽ ꝑ inquisitionẽ.vt sing.no.Jnn.in.c.ad petitionẽ.extra de accu. ¶ Uñ ex predictis cõcludo ꝙ magnificus dñs potestas Tridenti non tenet nec dꝫ remittere dictos inquisitos ad ciuitatem Uerone nec potest ꝫ eos ꝓcedere,nec eos punire. ¶ Bartholo. Cepola Ueronẽsis doc.excellẽtissimꝰ.

¶ Summarium sup consi.lix.

&T Spolio sine libello an quispiã cõdẽnari possit ꝛ in eo reconuentio locuꝫ habeat:ꝛ an reconuentio ꝛ recõuẽtio in causa spolij vna ꝛ eadẽ sntia terminari possint:numeris omnibus sequentibus ꝑ totum consilium.

Judicio possessiõis recuperãde an libellus necessariꝰ sit:ꝛ litis etiã ꝓtestatio.

Petitio an de indicij substãtia sit.

Possessoꝛij in causa quo ad probationes summarie ꝓcedi debet.

Uerbum offeratur quam significationẽ habeat.

Libellus ꝙ sit dubius:varius:incertꝰ generalis:practica inoleuit.

Capitulum

7 Capitulū reintegranda:quod factū est ad finem corrigendi peccata:etiam in foro seculari seruandū est.
8 Nemo dat qđ non habet.
9 Nemo sine actione experitur.
10 Spoliatus secūdū iuris regulam ante omnia restituendus est.
11 Regula que dicit:q̄ spoliat⁹ ante ola sit restituendus:non hꝫ locū:qñ super alia spoliatione eiusdem rei aliquis re conuenitur.
12 Res qñ a malefidei possore ad verū dominū peruenit:ille qui se spoliatum ōt: ante ola nō est restituendus.
13 Spoliate res si restituant:z ob restitutionē aliqđ periculū immineat:an petitorū z possessoriū simul terminari ōdeāt.
14 Spoliat⁹ nullo pacto restituendus est: qñ propter restitutionē magnū periculum immineat. 2
15 Damnū magnū qñ quis pateret:si aliqua res acciperet:illā propria auctoritate capere posset.
16 Spoliatus qñ aliquis ab aliquo potente fuerit:potest ille:qui rem suam perdidit:eam recuperare:etiā propria auctoritate qñcūq; illi facultas se obtulerit.
17 Actionē cui damus:multomagis executionem.
18 Scriptura vna iuuat et interpretat aliā.
19 Causa conuentionis z reconuentionis quo casu simul super spolio z ppietate tractari debeant.
20 Imperator facere potest.vt possessorio recuperāde intētato:petitorīū non fileat ab aduersa parte cumulatum.
21 Consuetudine induci pōt:vt possessoriū z petitoriū simul intentent.
22 Dubitare de rescriptis imperatoris:est crimen lese maiestatis.

¶ Consilium.lix.

1 IN christi † nomine ac Inuocata spōe sancti gratia.omissa facti serie qꝛ longa esset z ex sequentibus apparebit.Aggrediar dubia prius ꝫ cipalia de quib⁹. Primū est an reueren dissim⁹ dñs epꝰ.Tridētinus cōueniri potuerit de spoliatiōe castelli cor.z castelli:nomi.a nobilib⁹ viris.filiꝫ quoū.

Consilia

d.Joan.de ca.barcho. ¶ Scōm est an dñs epꝰ tridētin⁹ possit recōuenire dictos nobiles sup muta ciuitatis Tridēti.z aliꝫs reb⁹ de qb⁹ in recōuentione.d. epi cōtinet. ¶ Tertiū est dubiū an illa cā cōuentiōis z reconuentiōis possint z debeāt simul z semel agitari z vna snia terminari. ¶ Quartū z vltimū est p quib⁹ sit ferēda snia:an in fauorē nobiliū petētiū:an vero in fauorē dñi epi.tam respectu suarū exceptionū q̄ etiam respectu sue recōuentionis. ¶ Circa primum dubiū an reuerēdissim⁹.d.epꝰ Tridētinus cōueniri potuerit de spoliatiōe dictorū castellorū eo mō quo ōz fuisse cōuent⁹.Et pro dico q̄ nō eo qꝛ petitio dictorū nobiliū fuit facta solo verbo sine libelli pductiōe vt ōz in rūbriō.d.epi que petitio si nō est in actis redacta sine dubio fm cōes nō pcedit qꝛ in iudicio isto recuperāde possessionis necessari⁹ est libell⁹.z litis cōtestatio vt no.Bor.in.l. mōetanei.c.q̄ legitimā psonā.Et idē tenet ibi Ang.in quolibet possessorio p no.in ❧ retinēde.institu.de inter.z.in.l. fi.C.de edic.diui adria.tol.Et idē tenet Pau.de ca.in.d.l.mōetanee.qñ est legitim⁹ cōtradictor sicut est in casu nostro.Et idē tenet Bar.in.l.naturaliter. ¶.nihil cōe.in.iij.q.pncipali.ff.ō acqui. possef.quē sequunt ibi doc.cōiter z idez hꝫ Bal.in.l.inserti.in.riū.q.C.de inter. Et in sua disputatiōe que incipit accusatus de vi turbatiua.z p canonistas in c.?sul.extra de offi.deleg. ¶ Sꝫ si petitio oretenꝰ facta fuisset in scriptis redacta esset maiꝰ dubium an pcederet iudiciū z valeret litis contestatio.z in hoc sunt opiniōes de quib⁹ p gl.in cle.sepe verbo necessario.de verb.sig.q̄ vt tenere post varias opiniōes.q̄ si reꝰ consentit.ne libellus tradat in scriptis.z tunc tacite videt cōsentire z valet remissio. ſꝫ ne vllo mō tradat libell⁹ nō vꝫ nec pt expresse vel tacite renūciari.l.vt fundus. ff.cōi diui.Et ideo subdit.q̄ solet dicere q̄ petitio sit de substātia vt in aut.offerat.C.de lit.contest.z.iij.q.iij.offerunt. Sed si fiat in modū poste apud acta nō in modum libelli.z sup tali contestetur credit tenere processum.qꝛ satis est p

Ccpole. a

ritum mẽti iuris vt plene declarat in dicta clemẽtina sepe.in verbo necessario circa finẽ.in ℣fi.sed si hat in modũ poste de verb.signi.q; parte nõ opponẽte valebit iudiciũ.ꝛ opponẽte parte nõ valebit:vbi regulariter requirit obligatio libelli.Sed vbi nõ requirit.vt l.d.cle.sepe.tũc ẽt parte petẽte nõ est necessaria oblatio libelli.ꝛ in hoc est spãle l dictis causis summariis:vt ỹ Car. zaba.l.d.cle.sepe.q̃ opi. gl.ibi cõiter in iudicijs approbat que ꝯ magnã equitatẽ.ꝛ si dicat etiaꝫ in cã possessorij summarie procedit.vt habet in l.j.C.quorũ bono.Ergo idẽ vr esse dicẽdũ q̃ dicitur in.d. cle.sepe.versic. vep.vt.l.etiã parte petẽte nõ requirit oblatio libelli.q; respõdet secũdũ Bar.in.l.mometanee.C. q̃ legitimã personã duꝫ 6 dr tq̃ in cã possessorij p̃cedit summarie nõ intelligit quo ad libellũ idest sine libello.ꝛ litis cõtestatiõe.q; immo vtrunq; requirit vt dixi.sed intelligit summarie q̃ ad probatiões.[a]q: nõ requrũtur ita clare.vt.l.j.C.quorũ bon.ꝛ ibi p Bar.Sed do.me⁹ do.Ang.de are. instit.de act.in.§.tripli.in materia libellorũ in ℣fi. ḡro an libell⁹ ꝓsensu partiũ possit ꝓmitti ꝯ q̃ expresse nõ possit ꝑmitti.ꝯ tacite sic ꝛ ỹ q̃ ita senẽt doct.cõiter.ꝛ allegat gl. in.C.de causis ỹ offi.deleg.ꝛ Jo.an.in.c.fi.de re iudi.in.vj,ꝛ ℔ vult Bar. in auc.offerat.ꝛ ibi hoc ẽt ꝯ Sali.in ℣fi.ḡro an libell⁹ ꝓsensu partiũ.ꝛ allegat in.d.auc.offerat ibi offerat q̃ est ℣bum imperatiui modi ꝛ dirigit ad oneratum ergo importat necessitatẽ ꝛ ibi dor forma ꝛ demũ vltra p̃cedit annullãdo.ergo factũ etiã ꝓsensu partiũ non põt remitti vt.l.nõ dubiũ.cũ ibi no.C.de legi. ¶ Si ergo illa petitio oretenꝰ fctã fuisset apud acta l scriptis redacta adhuc nõ valeret ex quo p̃curatores dñi epi fr ꝓsenserũt illi petitiõi maxime dũ dixerũt q̃ illa petitio fuit p̃ducta siue facta minꝰ legitime minusq; legitimo modo. Et talis exceptio ḡnalis admittit ex q̃ est exceptio iuris implicita.nec cogitur reꝰ aliter declarare.l.nemo.ff.de reg. iur.ꝯ Bal.qui ita elegãter ỹ in.l.ff.circa p̃in.C.de fideicõ. ¶ Nec.ob.si dicat exceptio ḡnalis ꝛ obscura nõ dr admitti.l.j.§.idẽ labeo.ff.de flumi.vt no.Bar. in.l.j.ff.de excep.ꝛ Bar.Ang.ꝛ doc.l.titie textores.in p̃n.ff.de leg.j.ꝛ Bal.in.l. j.C.de cõdi.ob cau.q; illud p̃cedit qñ ẽ exceptio facti q; tũc tenet declarare. Secꝰ si est iuris implicite.vt ẽ i casu nostro q; tũc valet exceptio obscura.etiã ipa nõ declarata ꝑm Bal.in.d.l.fi.l p̃n. C.de fideicõ.Et inoleuit practica.vt reꝰ opponat ꝯ libellũ q̃ q̃ est dubiꝰ variꝰ incertꝰ ḡnalis ꝛc.vt plene ego dixi l trac. meo de simulatiõe ℞ctus in tertio casu principali l fi. ¶ Uñ ex his ꝓcludit q̃ si libell⁹ actorũ fuerit solũmõ oretenꝰ seu ℣bo dictꝰ, siue ℣bo ꝛ postea inscriptis apõ,acta redac.valuit ex q̃ p̃curatores dñi epi nõ ꝓsenserũt. ¶ Scõo p̃n cipal vr q̃ ille libell⁹ nõ p̃cedat nec sup eo p̃cedẽdũ sit:q; ex narratis vr intonare dñficiũ recuperãde possessiõis cõpetẽs p̃ interdictũ vñ vi:dum petit se restitui ad possessionẽ dictorũ castrorũ qũ interdictũ vñ vi nõ ꝓpetit nisi ℞ ipoliãtẽ vel mãdãtẽ spoliari:vt.c.cũ ad sedẽ. extra de resti.spo.Et ibi hoc no.Ant.de bu.in.xvij.col.ꝛ doc.ibi sequũt:vt ẽ tex. cũ gl.in.l.cũ a te.ff.de vi ꝛ vi arma ꝛ ibi hoc ꝯ Bar. ¶ Nec ẽt vr q̃ agere videãtur ꝓditiõe.c.sepe.ex̃ de rest.spo.q; ille c.loquit qñ q̃s sciẽter recipit rẽ q̃ sciebat esse viciosam:q; tũc vr quasi in vi

a ¶ Probationes. Adde Bal.in.l. si q̃s a libertis.§.siquis in ver.quero.in istis summarijs. ff.ỹ li.agn. bal.in.Liudices.in.ij. col.℣fi.ego addo quartũ modum. C.de iudic. Bar.in.l.ne quicq̃.℣fic. de plano.ỹ offi. p̃cõ.et leg.ꝛ l extra. 4 a ad rep. ℣fi. summarie.multa ꝑ d.alex.in.l. pe.ff.ỹ iur. om.iu.

cū successisse ēt requrī q talis scia vi-
cū interuenerit tpe quo rē accepit vt p
dak l.d.c.sepe.ibi rē sciēter talē recepit
t ita vult gl.l.c.qi.cē de iudi.t not.Bal.
in.l.j.C.de reuo.his q in fraud.credi.sed
in dicto libello nihil narratū est de sci-
tia vicū ipsi⁹ dñi cpi tpe quo habuit seu
recipit dcā castella.ergo bñficiū seu re-
medīū.d.c.sepe.nō vī intētasse:qi in du
bio illud remediū vī illa actio q aptius
resultat ex narratis vī intētata:vt no.in
l.gall⁹.§.j.ibi q ex his cōcipi pōt.ff.de
libe.t postlī.Sz ꝓditio ex toto.c.sepe.nō
resultat ex narratis i libello ex quo de
scia dicti cpi nulla est facta mentio.Et
hoc pcedit maxime cū dñi de Lodrono
q dicūt spoliasse:fuit soluendo si et in
quātū ō iure tenerēt.ex dcā assertā spo
liatiōe qō nō pcedo:vt no.p glo.t Bar.
in.l.cū a te.ff.de vi t vi arma.t p gl.in
c.olim nobis.de rest.spo.t p Bal.in.l.j.
C.de renocandis his q in fraud.credi.
¶Nec ēt pōt dici qō videat intētatū re
medīū canonis.iij.q.j.reintegrāda.qz Iz
illud.c.loqt t intelligat fm doc.large.
t no.doc.l.d.c.sepe.t.l.c.cū ad sedē.eo.
ti.t p Ang.de peru.in.l.siue aūt.in.§.si
duob⁹.ff.de publi.Et Ang.de are.insti.
de actio.in.§.ḣdrupli.l mā interdictū vī
vi.in vii.vij.pncipali.t Ludo.ō ro.l.l.rē
q nobis.ff.de acq.pos.Tā dicit Anto.
de but.in.d.c.cū ad sedē.in.xix.col.in v.
si quoddā ē remediū magis latū vbi re
fert opōes t cōcludit q locū Iz vbi alia
remedia cōpetūt.t alijs specialib⁹ l eo
dē libello accumulari pōt t dicit q ō ser
vat l practica:sz l casu nro ꝯ epm Tri
dētinū alia remedia nō cōpetūt de q⁹
ꝯ.§ nec istō q gnāte ad illa spālia:vt.j.
plen⁹ declarabit.Preterea illō.c.reite
grāda ordlat ad finē corrigēdi potāt vā 7
equā ē seruari etiā l foro seclari vt no.
Anto.de bu in .d.c.ad sedē.in.xx.col.p
no.l regula possessor.de regu.iur.in vi. 8
¶Sed quantum ad.d.episcopum con-
tra qnē agit natū pōt esse peccatū etiā
¶ nūc sciat violentiā aliquem fuisse cō
missam per dominos de Lodrono.ex
quo justam causam habet dicta castra
retinendi.¶Primo quātū ad castrum
tornu patet.qz dictus.d. Jo.de cabar
cho.pater dictorū agētiū.t do.Thoma
s⁹ et⁹ frater pignorarūt dictū castellū.
d.Annc de nogarolis eorū matri p duo
bus millib⁹ ducatis p dote sua.Et ipsa
d.Anna postea ipm tradidit t pignora-
uit Alexandro epo tridētino ꝓdecessori
q tenuit dictū castellū cornu p plures
annos t postea fuit spoliat⁹ dicto dño
Joā.t.d.Thomasio qui spoliarūt ipm
epm.Cū itaq dictū castellū cornu per
uenerit ad man⁹ dicti epi presentis hz
justam cām retinendi sine peccato ex
quo retinet rem sibi obligatā.t in qua
fuerat in tenuta legitimo mō.et ꝓpter
spoliationē quā passus est pōt repelle
re agentē t ab alio spoliatū.vt pbatur
in.c.ſ.extra de ordi.cogni.¶Scdo ēt
quantū ad castrū nomi habuit t hz eps
Tridentinus conuentus iustā causam
retinendi sine peccato t legitime:qz dī
illud castrū fuisse t esse feudū ecclesie
Tridētine t olim fuisse nobiliū virorū
do.Jacobi de beseno.et postea.d.Mar
cabrum eius filij tāq feudatariorū dis
cte ecclesie tridentine:qō castellū fuit
postea.vt ōz eis ablatū t expugnatū p
recollende memorie illustrissimū ꝓnci
pem et dñm.d.Federicū Ducē Austrie
genitori illustrissimi ꝓncipis t dñi mei
gratissimi dom.Sigismūdi Ducis Au
strie dignissimi ex eo:vt ōz qi volebat se
tenere cū Venetis.Et deide dict⁹ illu.
ꝓnceps Federic⁹ pignorauit.d. Alberi
geto p q̄tuor millib⁹ ducatis saluo iure
feudi.t Iz dicat q.d. Albertger⁹ cesserit
iura sua ꝓdicto.d. Thomasio. t.d. Joā.
tñ ista nō potuerūt fieri in prejudiciū ec
clesie tridētine.ex quo ad ipsam erat de
uolutū oē ius tā directi dñij q vtilis p
pterpriuationē t mortē dictor⁹ de bei
no.vā.d. Albertger⁹ nō potuit aliqs do
miniū trāsferre i dictos dños de castro
barcho:qi nemo pl⁹ i alīū trāsferre pōt
q̄ ipse hz vt in rā iuris.t Et nemo dat
q nō hz.l.traditio.ff.ō ecq.re.do.Cū ḡ
ipse.d.epūs hēat iustissimā cāz retinēdi
d.castrū nomi ad suā ecclesiā devolutū:
nec illi dñi ō castro barcho vnq fuerūt
in stitumerito sine pctō ht iure licite
retinere:vt ēt j.plen⁹ declarabit.nō nō
potest ꝯ eū intentam remediū.d.c.rei-

tegrãda.tñ.q.j.Et maxime cũ nõ appareat ex narratis in libello ipsos agẽtes voluisse intẽtare remediũ.d.c.reitegrãda.Et iõ cũ nõ ꝓpetat sibi aliqua actio vel remediũ intẽtatũ in libello seq̃r ꝙ nõ debet super dicto libello audiri† qz nemo sine actione experiꝝ in.l.ſi pupilli.ꝯ.videam⁹.ff.de neg.gest.z iudex.posset ipos agẽtes repellere.l.vbi pactũ.cũ ibi no.C.de trãſ.z ꝙ no.ꝙ gl.et doct.l.l.ſi vn⁹.ꝯ.pact⁹ne peteret.ff.de pac.z in.l.j.ff.ꝺ offi.asſeſſo.cũ ſimi. ¶Circa.ñ.dubiũ ꝓncipale vꝫ an.d.epiſcop⁹ Tridẽti n⁹ poſſit recõuenire dictos nobiles ſuꝙ muta ciuitatis Tridẽti z de alĩs reb⁹ de quib⁹ in recõuẽtiõe.d.epiſcopi cõtinet.† Et ꝓma facie videt dicẽdũ ꝙ nõ qz regula iuris est ꝙ ſpoliat⁹ ante oĩa est reſtituẽd⁹.l.ſi q̃s a ſe fundũ.C.ad.l.iul.de vi.etiã ſi eſſet p̃dꝺo:vt in.c.lꝛis.extra de reſt.ſpo.z ẽ tex.ñ.q.ũ.cẽs leges.z in.c.null⁹ eꝝ.l.c.null⁹ põt vocari.cũ.c.ſequẽti.qꝺ incipit p̃ceptũ.cũ ſimil⁹.Sꝫ dicti dñi agẽtes dicũt ſe fuiſſe ſpoliatos a dñis de Lodrono ergo debent in primis reſtitui et nõ recõueniri z maxime cũ inſtent:vt dom⁹ eps nõ audiatur niſi prius agẽtib⁹ reſtituat dicta caſtra:vt in.c.j.extra de reſtit.ſpo. ¶Cõtrariũ tamẽ puto i caſu noſtro deture verius eſſe. ¶† Et primo qz illa regula que dicit ſpoliat⁹ ante omnia eſt reſtituẽd⁹ non hꝫ locũ qñ recõuenitur ſup alia ſpoliatiõe eiuſdẽ rei:vt in.c.ñ.de ordi.cogni. Sed.d.eps ſine eꝑatus fuit ſpoliatus dictis caſtellis:vt dixi ꝯ. ¶Secũdo ꝓbat alia rõne †nã qñ res a malefidei poſſeſſore puenit ad verum dñm ille qui dicit ſe ſpoliatũ nõ eſt reſtituẽdus ante oĩa:vt in.c.cũ dilect⁹.ver.verũ.extra de ordi.cog.z in.l.ſi q̃s emptiõis.eo.ti.C.de ꝓſcrip.xxx.ann.z not. Spec.l ti.de peti.z poſſ.i.ꝟ qñ.ꝟ.xix.cũ a malefidei ꝛc.Sꝫ.d.d.de caſtro barco z ſui maiores ſũt in mala fide invtroq̃ caſtello:qz caſtellũ eorum fuerat pignoratũ mꝛi:z mater pignorauit epiſcopo. Tridẽtino q̃ erat z ẽ dñs feudi illi⁹ caſtelli:vt.ſ.dixi:z ſpoliauerũt dictũ epiſcopũ ꝺ̃dereſſorẽ:ergo ſunt in mala fide.Siꝛ etiã ſunt i mala fide caſtri.nomi z eꝑs eſt dñs illius caſtelli qõ erat feudũ:vt.ſ.declarauit:ergo nõ ſunt aũ ola reſtituẽdi. ¶Tertio ꝓbatur ẽt ſic: †qñcũq̃ vertiꝝ periculũ maximũ ſi ſpoliate res reſtituũt puta caſtellũ vꝫ fortiliciũ:qz difficile poſtea eẽt agẽti ſup ꝓprietate recuperare illũ caſtellũ:tũc excipiẽs de dñior alĩs iurib⁹ eſt audiẽdus z lpedit cognitionẽ ſup ſpolio vel ſaltẽ ſimul terminari debẽt :vt ſingulr dicit Pau.de caſtr.in.l.ſi de vi.ff.de iudiciis.z idẽ ipſe no.in.l.ũ.l ſi.C.de.edi.diui adr.tollẽ.z allegat Inn.l.c.lꝛas. de reſt.ſpo. ¶Itẽ ꝙ hoc optime facit qõ notat.Ant.de but.in.c.ſi.in.ñ.col. ꝟſi.venio ad ſcõdaz ptẽ.cꝛ de ordi.cog. vbi dicit †q ſpoliat⁹ nõ eſt ante oĩa reſtituẽd⁹ qñ poſſit iminere magnũ periculũ in reſtitutiõe.Sꝫ magnũ periculum poſſet eẽ epiſcopo ſi pri⁹ teneret reſtituere illa caſtra:z poſtea ageret petitorio:qz cũ caſtra fortiſſima ſint difficile ſibi eẽt recupare de manib⁹ eoꝝ z ſibi imineret magnũ piculũ:ergo. ¶Itẽ ꝙ hoc facit qõ no.elegãter Bar.l.l.ſi ali⁹ l.ꝯ.belliſſime.in fi.ff.q̃ vi aut clã.† vbi dicit ꝙ gl.ibi.q̃ ſi q̃s pateret magnũ dãnum qñ res ab eo acciperet poſſet illã ꝓpria auctoritate capere.z no.Lud.ꝺ roma in.l.clã poſſidere.ꝯ.q̃ ad nũdinas. circa finẽ.ff.de acq̃.poſſeſ.nõ ergo tenetur dict⁹ epiſcop⁹ pri⁹ illa caſtella reſtituere q̃ cognoſcat de iurib⁹ ſuis ꝙ ꝺicta. ¶Quarto poteſt ſimilr ꝓbari. †nã qñ quis eſt ſpoliat⁹ ab vno potente vel ſi quis potẽs ingrediat poſſeſſionem alicui⁹ põt qñcũq̃ ille q̃ perdidit rẽ ſuã recuperare illã etiã ꝓpria auctoritate qñcũq̃ illi facultas ſe obtulerit exẽplũ in principe q̃ expellatur de poſſeſſiõe ſua quam de facili in breui recuperare nõ poſſet:vt ſingulr no.Bal.in.l. ſi.C.de his qui a nõ dom.manu.ꝙ glo. ſingularem que eſt prima di.ius gentiũ.z hoc etiã tenet et ſequitur Ludo. de ro.l.l.clã poſſidere.ꝯ.q̃ ad nũdinas ff.de acq̃.poſſeſ. ¶Sed dict⁹ eps tridẽtinus fuerat ſpoliatus dictis caſtellis. z vt duxi a dominis de caſtro barcho: que i breui eps non poſſet recuperare tum ꝓpter potentiam eorum:tũ etiã

ꝓpter fortitudinē castroꝝ: ergo potuisset dñs epūs inuenta cōmoditate ꝓpria auctoritate recupare etiā eo tpe quo p uenit ad manus reuerēdissimi domini Georgij episcopi tridentini. ¶Si ergo potuit epūs sibi iusdicere ꝓpria auctoritate: ergo si ad manꝰ suas peruenerunt etiā sine violētia ꝛ vicio suo pōt retine-
17 re. argu. illiꝰ regule ꝛ cui damus actionē multomagis damꝰ exceptionē. l. inuitus. §. cui damus. ff. de reg. iur. ꝛ. l. §. ꝙ ait. versi. plane. ff. de supficie. ¶Quinto probat ex scō rescripto serenissimi Imperatoris ꝙ expsse mādat vt assessores dictas partes audiēt in eorū querelis ꝙstionibꝰ ꝛ petitionibus quas vna pars aduersus aliā habet seu habere pretendit: ac etiā prefatus. d. epūs tridētinꝰ in eiꝰ querelis ꝛ petitionibꝰ ꝙo occasione castri cornu et thelonei sui mu-
te in tridēto: aut alīs de causis ꝫ ꝓfatos suos aduersarios ecōuerso habere ꝓtēdit: ꝛ put necessitas cause reqrit audiāt. Et subdit ꝙ si cōcordia fieri nō poterit cognoscat iuxta formā iuris ꝙ est: vt dixi: vt simꝫ possint terminari ꝛ ista videl fuisse ītētio maiestatis imperialis ꝙ declarat ꝓ sēntia. l. si seruꝰ plurīū. §.
18 fi. ff. ō leg. j. ꝛ qvna scptura iuuat ꝛ iterpretat aliā: vt. l. si qs ex argētarijs. §. si initiū tabulaꝝ. ff. de edē. ꝛ. l. vtrū. ff. de peti. heredi. ꝛ no. bal. in ti. de pace ꝓstā. in antepenul. col. ꝟ si. illud est certū. nā in tertio rescripto sue maiestatis hoc expsse declarat. in ꝟ si. ꝙ si vtiqꝫ fieri nō poterit ꝛc. vt etiā in sequenti dubio ꝓn-
19 cipali declarabit. ¶ꝛ Circa tertiū dubiū pricipale qđ ē: an illa cā cōuētiōis possit ꝛ debeat simul agitari ꝛ vna snīa terminari. Dicēdū ꝙ p ea que supra dicta sunt hoc fieri dz. ¶Sz vltra ꝓdicta adducit tertiū rescriptū iperatoris per qđ ostēdit manifeste istud dubiū ꝛ ꝓcedēs. nā l eo Imperator mādat l hec ꝟba. Que si vtiqꝫ fieri nō ꝓt. s. ꝙcordia inter ptes ex nūc cām ipsaz fz ꝙ eādē inuenerit desup cognoscāt ꝛ iudicialr determinent. Ita qđ vna cā cū alia determinet ꝛ adiuicē minime diuidāt: ꝓ q ꝟba rescripti apparet ꝙ iperator voluit ꝙ de dictis quētiōe ꝛ recōuētiōe cognoscat simul ꝛ vna snīa terminet: a quo rescripto seu ordine ꝓcedēdi ꝛ snīandi nō est recedēdū iuxta. c. cū delicta. eꝫ de rescrip. ꝛ. c. cū oll abbas. circa fi. extra de offi. deleg. intantū ꝙ si ꝓnceps delegat cāz alicui: ꝛ i rescripto mandat seruari certos modos vl certū ordinē: et si modꝰ vl ordo ille nō erat de substātia negocij dz seruari ꝛ si nō seruat snīa indelata erit nulla: qr ꝓnceps nō ꝓsumit apponere ꝟba l rescripto nisi cū magno misterio ꝛ rōne: vt. d. c. cū dilecta. ꝛ. c. cū venerabili. ō offe. deleg. ꝛ vt dicit no. Bal. ꝛ Ange. l. l. pbatā. C. de sentē. ꝛ interlocu. om. iudi. ¶Et ideo iudices ꝙ habēt in istis causis iudicare debēt simul de vtraqꝫ cā. l. cōuētiōis ꝛ recōuētiōis cognoscere ꝛ iudicare: alīs snīa ꝓcessus ꝛ snīa exinde lata esset nulla p predicta.
20 ¶ꝛ Et marle cū Imperator possit hoc facere: vz vt ītētato possessorio recuperāde nō liceat petitoriū ab aduersa pte cumulatū: qr illa regula spoliatꝰ añ oia est restituēdꝰ est introducta ō iure positiuo: vt patet in. l. si qs a se fundū. C. ad legē iul. de vi. Et l toto titu. extra de resti. spol. Ideo iperator pōt illā regulam tollere in vna cā sicut est cā nra. Sicut in multis alīs tollit de q̄bus p Spec. in tit. de petitorio ꝛ possess. in. §. fi. facit instītu. de iure natu. gen. ꝛ ciui. in. §. sed ꝙ ꝓncipi placuit. ¶ꝛ Itē qr istud p cō-
21 suetudinē pōt induci: vt no. vnlt Ant. ō but. l. c. fi. de ordi. cog. Ergo ꝛ p statutuz ꝛ p legē ꝛ p rescriptum principis pōt introduci p no. in. l. de q̄b⁹. ff. de legi. ꝛ in c. fi. extra de cōsue. ꝛ p. l. quoties. ꝛ. l. rescripta. cuz ibi plene no. C. de ꝓci. iper. offerē. ꝛ p no. p Ant. ō but. ꝛ canonistas in. c. q in ecclesiarū. extra de cōsti. Cum ergo apparet de potestate iperatoris ꝛ de eiꝰ volūtate vt hec cā cōuētiōis ꝛ recōuētiōis simul agitētur ꝛ vna snīa terminet: nō est amplius dubitandū. ꝛ Imo dubitare amplius esset quodā modo
22 crimē sacrilegij. l. disputari. C. de cri. sacrilegij. ¶Circa quartum ꝛ vltimū dubiū pro quibꝰ sit ferēda snīa ꝛ sine dubio fm ea q̄ mihi ꝓposita teneo ꝙ in fauorem Reuerēdissimi dñi Episcopi tridētini dignissimi ac etiaz iustissimi iudi-

candum est:vt ptz ex predictis.Sed qz adhuc nō sunt probationes facte:ideo vlterius nō progrediar.

¶Summarrū sup cōsi.lx.

1 ¶Testes an & quo casu torqri possint:& cui magis stādum sit:an.s.vltimo in tormētis:vel primo sine tormētis:nu meris oibꝫ sequētibꝫ p totū cōsilium.

2 Testes quādo diuersa & cōtraria testimonia inter se dicāt ad cōcordiā si fieri pōt:reducunt vel dignioribꝫ stat.

3 Testis qñ vnū extra iudiciū dixit:& ꝛiū in iudicio cū sacramēto an p veritate eruēda tormēte subūci debeat.

4 Testes regulr conuincendi mendacij cā torquēdi nō sunt.

5 Testis qñ vnū ex iudiciuz dixit:& aliud in iudicio cū iuramēto stat scōo dicto: nec ppter hoc de falso punict.

6 Testis qñ nō in forma iudicij deponit: nō pōt de falso puniri.

7 Testes vlles p testimonio nō torqnent: nisi vacillēt:vl niſi de mēdacio cōuincā tur:vel sponte ad testificādum vadant.

8 Testes nō solum in cā criminali:ſz etiā in ciuili torqneri possunt.

9 Testis falsarius est:et de falso puniri pt: qñ iuratus extra iudiciū ꝺposuit:& post ea cū sacramēto i iudicio ptrariū dixit.

10 Testis qñ oppositū extra iudiciū dixit: ꝓsumptio de falsitate cōtra eū inducit: vt ad torturā poni possit.

11 Testes infames & criminosi sine tortura ad iudiciū admitti nō debet.

12 Testis cōtrarius q̄b⁹ in casib⁹ ad torturam poni possit.

13 Testis qñ sup capitulo vno vel plurib⁹ interrogatus dixit:se nihil scire & reprobat p alios q̄ dicāt:ipm fuisse pñtem:an tūc ipse ad torturā poni poterit.

14 Testē fuisse pñtez:& ipm audiuisse:multum interest.

15 Testis qñ veritatē celat:dicēdo se nihil scire:qñ scit:ita ꝺz falsuz deponere sicut si falsum diceret.

16 Testis qñ cū iuramento veritatē celat de falso punict.

17 Testiꝫ aliqs q̄ nō audiuerit:vl viderit: si pſens fuerit difficile est pbare:& quo visus & auditus alienus probet.

18 Testis vltimo dicto q̄ stet cautela pulcherrima.

19 Testis:secūdo dicto in tormētis q̄ stetur:qūo limitetur.

20 Testis si varius fuerit:dicto magis naturecōuenienti stabitur.

21 Tormētorū metꝰ in teste oēm suspitionem purgat.

¶Consilium.lx.

1 IN christi † nomine Ac inuocata spiritus sancti gratia.Super primo dubio quo queritur an iudex competens p eruēda veritate possit ponere ad torturā testes q̄ deposuerūt ꝛia vel dixerūt se nihil scire cum scirēt. Sunt tres casus cōsiderādi. ¶† Primꝰ est qñ testes diuersa & cōtraria testimonia dāt inter se:puta qz vnꝰ dicit vnū:alius dicit ꝛiū.& iste nō est casus nr:qz reducunt ad pcordiā si fieri pōt vel stat dignioribꝫ.iuxta.l.ob carmē.§.fin.ff.de testibꝫ.& in.c.nostra.cū ibi no.p gl.& doct. extra de testibꝫ.vt not.Bart.in.l.eos.in fi.ff.de falsis. ¶† Secūdus casus est qñ vnꝰ testis vnū extra iudiciū primo:deinde dixit cōtrariū in iudicio examinatꝰ cū sacramēto.et in hoc stat dubiū:an p pter hoc talis testis possit subūci tormē tis p eruēda veritate.Et vr dicēdum q̄ nō:† qz regulr testes non sunt torquendi cōuincēdi mendacij cā.nec p veritate eruēda:vt.l.vnꝰ.§.testes.ff.ō q̄stionibꝫ. Qz liber homo p testimonio nisi velit torqri nō dz.l.ex libero.in principio.ff.de questionibꝫ. ¶† Tertio qz qñ testis prio dixit vnū ex iudiciū postea dixit aliud in iudicio cū iuramēto statur scōo dicto tanq̄ valido nec punietur de falso:vt.c.j.§.j.& ibi bal.in titu.q̄d sit investitura l vsibꝫ feudoꝝ.& habet p Bal. & docto.l.l.nullū.C.de testibus.& p Sally.in.l.si q̄s decurio.C.de falsis.& p glo. fi.in.c.cū cām.& in.c.veniens.ij.de testibus.& ibi p docto.& p Ant.ō bu.& docto. in.c.cū in tua.eo.tit.& p gl.& docto.in.c. p tuas.extra de testibꝫ.& p bald.in cōsilio q̄ incipit.an testis q̄ extra iudiciū. licet Barto.dixerit cōtrarium.in.l.eos. ff.de falsis q̄ cōiter in hoc reprobatur & valde mordet a Bal.l dicto suo.cōsilio.

6 ¶ Quarto qr qñ testis deponit nō in forma iudicij: puta qr dixit notario scribe q ego testificor sic nō punit de falso: qr istud non est ꝓprie testificari neq; ꝓpter hoc offenditur aures iudicio in xta. l. nullū. C. de testib⁹. vt not. Bart. in l. si q̄s legatū. ff. de falsis. & Ant. de but. & doct. in. c. cām. ū. eē de testib⁹. ergo videt q nō possit torq̄ri. ¶ Secundo qr hoc etiā viles testes nō torquēt ꝓ testimonio nisi vacillēt vel nisi cōuincātur ō mēdacio vel spōtevadāt ad testificādū vt notat Bart. in l. ex libero. in fine principij. ff. de q̄stionibus. ¶ Sz his non obstātib⁹ credo cōtrariū esse verū: vz q torqueri possit in casu nostro. ¶ Et ꝓmo ꝓsuppono q nō solū in cā criminali sz et ciuili testes torqueri possunt: vt. l. diu⁹. ff. de q̄stionibus. & no. gl. in fi. in. l. ex libero. in pn. eo. titu. & ꝓbat in auten. de testib⁹. §. si vero ignoti. & ibi hoc notat Angel. hoc ꝓsuppoſito arguit sic: qñ testes deponūt vnū cū sacramēto & conuincit de mendacio ꝓ alios testes: tūc illi q̄ de mēdacio conuincunt possunt torqueri ꝓ eruenda⁹ veritate: vt. l. vni⁹. §. testes. ff. de questionib⁹. & no. Bart. in l. ex libero. in princi. eo. tit. ¶ Sz in casu nostro duo testes q̄ deposuerūt ꝓ d. vice comitē conuincunt nō solū ꝓ vnū testē q̄ dicit Ꝟrium: sz etiā ꝓ seipsos q̄ ꝓpus direxerūt Ꝟ rium ꝓ iuxta: qr maior reprobatio vt eē illa q̄ fit ꝓ seipsos Ꝟ seipsos q̄ si fieret per alios. l. gñaliter. in fi. C. de nō numera. pecunia. ergo torqueri possunt. ¶ Et ꝓ ē etiā alia rō assignari: qr si dicitur ꝓ parte Bernadini q̄ primū dictum cum iuramēto eē iudiciū fuit verū eō cōcordādo dicto alterius testis: & tūc sine dubio deponendo cora iudice Ꝟrū deposuerūt falsum & offenderūt aures iudicio q̄ eos examinauit. & propterea tāq̄ falsarū possunt puniri: vt. l. nullū. cū ibi notatis. C. de falsis. & hoc modo intelligo. Bar. l. l. eos. in fin. ff. de falsis. & ita ē intellexit Raph. saluādo tñ z l. l q̄ falsa vel varia. ff. de testib⁹. & Abbas sicul⁹ in c. per tuas. circa finē. extra de probationib⁹. & Jaco. de aluaro. in. c. j. §. notādū. 9 in tit. de notis feudoꝝ. qui dicunt ꝓ qñ qñ testis primo deposuit iurat⁹ eē iudicium: et postea Ꝟrium dixit i iudicio cū sacramēto est falsari⁹ et de falso pōt puniri: ex quo i duo b⁹ iuramētis cōtrarijs. ¶ Et ꝓpterea poterit iudex eos ad torturā ponere. imo pl⁹ dicit Anton⁹ de butrio in. c. cū in tua. i penul. col. in fi. de testib⁹. ꝓ q̄ qñ testis oppositū dixit eē iudiciū: iz nō cōuincat de falso. inducit tñ presumptio & indicium de falsitate ꝓp quā posset cōtra eū inquiri & poni ad torturā. l. capite q̄nto. ff. ō adulterijs. & p notata in. c. ꝓ inquisitionē. eē de elect. ¶ Ꝓterea infames et crimino si nō dēt admitti ad testimoniū sine tortura vt habet l §. si vero ignoti. in anē. ō testi. & not. Bal. in. l. ꝓbyteri. in pn. C. de epis. & cle. Sed dicti testes sunt infames & criminosi si ē verum q̄ pri⁹ eē iudiciū direxerūt Ꝟrū ꝓ iuramētū: qr oppositum dicere: ex quo sunt iuramēta coꝝ Ꝟria q̄ sint piuri i vno & sic infames et criminosi. vt. l. iij. §. lex iulia. cū ibi no. ff. ō testi. & c. sicut. eē ō testi. & c. testimoniū. cū ibi no. ff. eo. tit. cū similib⁹. ¶ Postremo hoc ꝓbatur sic. in causis pecuniarijs cum aliter veritas haberi nō potest testes sunt torquēdi: vt est casus. l. l. diu⁹. ff. ō q̄stio. ¶ Sz in casu nostro nō pōt haberi dā veritas stāte dicta Ꝟdictione dictorū testium q̄ contraria direxerūt cum iuramēto. & stante attestatiōe alterius testis q̄ dicit Ꝟrium ꝓ illū

e ¶ Eruenda. Ad materiaz torq̄ cōsiliū & ipōrum testiuz torturā. vid pet. de ancha. in consil. cclxxxv. Old. in tra. de q̄stio. q. iij. bar. in. l. j. in princi. ff. vlteri⁹ eē ff. de q̄. domi. Alexand. in. l. vnius. §. iuder. eo. tit. & in. l. ex libero. ff. eo. vbi de ista materia copiose.

eius qđ alĩ duo in iudicio deposuerũt: ideo credo q̄ bon⁹ iudex deberet illos duos testes ad torturã ponere: vt veritas locũ habeat: qm̃ iudex modis oĩb⁹ laborare dz ad veritatẽ querendã vt dicit glo. in aut. de tabel. in princi. p̄ illuz textũ: qr lex nõ vult veritatẽ perire sine q̃ vera iustitia administrari non põt: vt dicit Bal. in l. eos. §. fi. q̃d aũt. C. de epp. ¶ Et ideo dixit Inn. in c. q̄ ad cõsultationẽ. ex̄ de re iudicata. q̄ ꝟitas est semp̄ inuenda: nec ꝓbationib⁹ restringenda. ¶ Nec obstãt rationes supra in ꝟsũ adducte. ¶ Et primo dum dr t̄ q̄ regulariter testes nõ sunt torquendi p̄ veritate habenda: vt. l. vnius. §. testes. ff. de qõnib⁹. qr fateor qm̃ simpliciter testes si dĩnuicẽ ꝟdicerent cũ stet tũc dignioribus vel ad concordiã reducunt: vt dixi supra in principio. ¶ Sz qm̃ alia cõcurrũt que sunt in casu nostro: puta qr idẽ testes sibi contradixerunt bis cõtraria cũ iuramẽto deponendo t̄ qm̃ aliter veritas clare haberi non potest: tũc secus est per ea que dicta sunt supra. ¶ Et eodem mõ respondet ad illud qđ secundo loco t̄ q̃nto dictũ fuit q̄ testes non sunt torquendi: nisi qm̃ vacillant vel connincuntur de mendacio vel sponte testificãtur: q: imo etiã in casib⁹ ꝑdictis. ¶ Nec obstat q̄ tertio loco dictum est supra in cõtrariũ: vez q̄ qm̃ testis dixit vnũ extra iudiciũ: t̄ postea dixit cõtrariũ in iudicio cũ iuramento stetur scdo dicto tãq̄ valido: nec punietur de falso: qr illud p̄ cedit qũ primũ dictuz fuit ex̄ iudiciũ sine iuramẽto: secus si fuisset cũ iuramẽto sicut dicitur fuisse in quarto casu nostro. qr tũc vnũ dictũ ꝟfundit per aliud: ex quo in vtroq̄ est iuramẽtũ t̄ punit de falso: vt tenet Raph. ful. in l. qui falsa vel varia. ff. de testib⁹. t̄ Abbas siculus in c. per tuas. circa fi. extra de ꝓbatio. t̄ domi. Jac. de aluaro. in c. j. §. notãdũ. in tit. de no. feudo. Et in hoc casu saltem tur. dictũ Bar. in l. eos. in fine. ff. de falsis. vt. ꝛ. dixi. t̄ eodẽ mõ rñdet ad id qđ supra dictũ est in quarto argumẽto pro
13 prima parte deducto. ¶ Tertius casus est qm̃ vn⁹ testis interrogat⁹ super vno capitulo vel plurib⁹ respondit se nihil scire t̄ reprobat p̄ alios q̄ dicũt ipz fuit se ꝓsentẽ: an tunc ille q̄ dixit se nihil scire possit torqri p̄ eruenda ꝟitate. Et vr̃ q̄ nõ: qr non seq̃t talis fuit pñs tali actui: ergo vidit t̄ intellexit: vt. l. corã. ff. de ꝟbo. signi. t̄. l. dic̃ pferre. §. corã. ff. ꝺ arbi. t̄ ita tenet Barto. in l. j. §. tutor. ff. de auct. tuto. q̄ dicit q̄ si testis dixit aliũ fuisse ꝓsentẽ nõ sequit ergo intelligẽtẽ: qr põt esse q̄ vnus esset separat⁹ ab alio ita q̄ nõ intellexerit. t̄ ita tenet etiã in d. l. corã. t̄ in d. §. corã. t̄ Jo. de imo. in l. ũ. §. volũtate. t̄ p̄ gl. ibi. ff. solu. matri. t̄ Bal. in l. j. C. de bo. possess. ꝼz tab. t̄ Bal. etiã hoc tenet in terminis in l. heredes palã. in prin. ff. de testamẽ. q̄ dicit p̄ illã
14 ter. † qui vult q̄ aliud est esse ꝓsentẽ: aliũ audire t̄ intelligere t̄ sustinent dicta testiũ q̄ deponũt aliquos interfuisse: puta. a. t̄. b. licet illi. a. t̄. b. dicãt se nescire: nõnñ ꝟtiant alĩ testib⁹ q̄ eos nominauerũt: qr que scinuicẽ ꝓpetiunt nõ sunt ꝟia: sed ista inuicez se cõpatiunt interfuisse t̄ nõ audiuisse vel intellexisse: ergo ꝛc. ¶ Itẽ posito q̄ sciuisset t̄ intellexisset: tñ videt q̄ non debeat puniri de falso: ex eo q̄ dixerit se nihil scire: quia ꝛz testis celauerit veritatẽ nõ ꝓptera punit de falso: qr si puniret nõ crederet eius testimonio qđ est ꝟ textũ in. c. j. in prin. ibi veritatẽ celare. in tit. n. de inuest. inter domi. t̄ vasal. lis oriũt. t̄ ibi Bal. hoc no. in vsib⁹ feudorũ. ¶ In contrariũ vr̃ q̄ immo possit tanq̄ falsarius
15 torqueri. † nã qm̃ testis veritatẽ celat dicẽdo se nihil scire qm̃ scit: ita dr falsum deponere: sicut si falsuz diceret t̄ potest poni ad torturã: vt est casus. t̄ ibi hoc no. Bal. in l. presbyteri. C. de epis. t̄ cler. t̄ ꝓbat in aut. de testi. in ꝓn. t̄ ibi Ange. q̄ illũ ter. dicit falsitatẽ cõmitti nõ solũ cũ quis dicit aliud q̄ sit veritas t̄ cõtrariũ veritati: sz ẽt cũ dicit se ignorare q̄ re vera scit: vt qr fuit ꝓsens actui: ita cõmittit falsum sicut si dixisset ꝙtrariũ veritati: qđ dixit esse multũ no. t̄ idẽ tenebat Bal. in. c. j. in princi. super verbo veritatẽ clare i titulo si de iuesti. inter do
16 mi. t̄ vasal. lis oriũt. vbi dicit t̄ q̄ quãdo testis cũ iuramẽto veritatẽ celat punit de falso. qr qui veritatẽ dicere non vult

nocere desiderat ꝛ nocet: ex q̄ est iratꝰ ꝛ
p hoc facit. l. falsus. §. si quis nihil. ff. de
furtis. ¶ Et si est pbatū q̄ aliq̄ fuerit p̄
sens actui vel facto l loco est p̄sumptio
ꝛ naturalis pbatio q̄ in dubio viderit
ꝛ audiuerit: qz naturale est q̄ ille q̄ est p̄
17 sens audiat ꝛ videat. ꝛ ideo visus et
auditꝰ alienꝰ p̄t sic pbari: dico q̄ audi
uit vel vidit: qz fuit p̄sens ꝛz difficile sit
pbare q̄ aliqs nō audiuerit vel viderit
si fuit p̄sens. Ita dicit no. Bal. l. c. j. in fi.
in tit. de cōtēctione inter me ꝛ dñm de in
uestitura in vsib⁹ feudoꝝ. de q̄ plene p
Bal. Ange. ꝛ Imo. in. l. heredes palā. in
p̄nci. ff. de teste. Bal. vol. l. testiū. in. iiij.
col. in prin. C. de testib⁹. et in hoc ita dis
tinguit. ¶ Aut verba referūt ad p̄sens
tiā localē: ꝛ tūc alter eoꝝ dicet falsum
exemplū si testis dicit: ego nō interfui
in loco illo: tūc necesse est vt alter eoꝝ
mentiat ꝛ dat via iudici inq̄rendi alter
utrum. l. de duobus. §. fi. ff. de interuīā.
¶ Aut verba possunt referri ad mētalē
p̄sentiā vel absentiā: tunc nō apparet
contrarietas: ꝫ ratione suspitionis est
inquirendū. ꝛ hoc dicit fuisse de facto
Padue ipo ibi legēte. ¶ Et ideo ex p̄e
dictis cōcludo q̄ ille testis q̄ sup oībus
capitulis dicit se nihil scire cū multi te
stes allegēt ipsum fuisse p̄sentē ꝛ dat
p cōtestē in dubio p̄sumit falsum dixis
se celādo veritatē ppter quā p̄sumptio
nē iudex p̄t ꝛ ꝛz ꝫ ipm inquirere ꝛ toz
mētis subūcere: maxime vt veritas pos
sit haberi: vt dixi in scdo casu principa
li. ¶ Nec obstāt ea que allegata sunt in
ꝫriū: vz q̄ nō sequat: talis fuit p̄sens:
ergo vidit ꝛ audiuit: qz respondet qz ꝛz
possit esse verū q̄ fuerit p̄sens ꝛ nō vi
derit vel audiuerit: puta si erat p̄sens
ꝛ a longe vel nō animaduertebat: ꝫ p̄
sumptio ē in ꝫriū vt dixi. Et maxime ca
su nro est p̄sumptio ꝫ dictū testē: qz nō
est dubiū: vt dicit q̄ pbatū est per testes
plures q̄ fuit p̄sens in loco ꝛ potuit vi
dere. ꝛ ideo cum dixerit simplr se nihil
scire. Rndendo decez aut duodecim ca
pitulis ꝛ nō dixerit se fuisse p̄sentem ꝛ nō
aduertisse vt totū negasse tā p̄sentiā loca
lē q̄ mentalē: qz negatio simpliciter to
tum tollit: quoniam plus negat nega-
tio q̄ affirmet affirmatio. vt est gl. no. l
c. cū delictis. extra de cōsue. ꝛ in. l. hoc
genus. ff. de cōdi. ꝛ demō. ꝛ iō est maxi
ma p̄sumptio suspitionis falsitatis con
tra eū ppter quā vt dixi pōt ꝫ cū inquisi
ri ꝛ torqueri: ꝛ maxime cū dicꝰ testis
post dictā examinationē extra iudicium
dixerit q̄ si iterato examinaret diceret
verū p. l. q̄ falsa ꝛ varia. cū ibi no. ff. de
testi. ¶ Nec obstat. c. j. in tit. si de inue
stitu. inter domi. ꝛ vasal. lis ozio. in ver
bo veritatē celare. vbi vī p̄bari q̄ ille q̄
celauit veritatē pōt examinari ꝛ dicto
suo credi: ergo vī q̄ nō incidat l falsū:
qz rndet fm Bal. in. d. c. j. q̄ illud p̄cede
ret qñ nō interuenisset iuramentuz ipe
quo celauit veritatē. Sec⁹ si cū iuramē
to veritatē celasset sicut fuit in casu no
stro: qz tūc falsum videret dixisse: ꝛ pro
pterea pōt ꝛ ꝛz ꝫa eū inquiri ꝛ torque
ri. ¶ Sup scdo principali dubio q̄ ērit
posito q̄ dicti testes vel alū q̄ in cā de
posuerūt ponant ad torturā ꝛ dicūt ꝫ
riū ei⁹ q̄ primo loco dixerāt extra iudi
cium cū iuramēto vel primo aut scdo lo
co in iudicio. Cui dicto erit stādū. ¶ Et
breuiter dico q̄ erit stādū vltimo dicto
cū torqmētis: vt pbat. l. si postulauerit. §.
ꝫz ꝛ si negauerit. ff. de adul. ꝛ ibi hoc no.
Bar. ¶ Et idē notat Bar. in. l. eos. ff. de
falsis. Et idē tenet ꝛ sequit Abbas sicu
lus in. c. p tuas. cī de pba. q̄ assignat ra
tionē: qz metu torture p̄sumit tūc dice
re veritatē: vt. d. §. ꝫz ꝛ si negauerit. ꝛ idē
ꝫz Ludo. de ro. in suo singu. delvū. qō in
cipit. Testis dictū suum. vbi vult q̄ hoc
p̄cedit etiā si ista examinatio cū torqmē
tis fiat ex intervallo. ꝛ se limitat. c. pre
terea. extra de testi. cogē. ꝛ dixit q̄. d. §.
sed ꝛ si negauerit dat cautelā in hoc q̄
18 pōt esse ista: ꝫqñ ꝺs vult cōplacere emi
co suo p̄suadeat testib⁹ vt dicāt contra
riū ei⁹ q̄ primo dixerūt: ꝛ postea inde
faciēdo eis aliqualē timorē in torqmētis
ꝛ examinādo iterū eos stabit scdo dicto
etiā ex intervallo: q̄ cautela est notāda
ꝛ pulchra qñ in primo dicto verū nō di
19 xissent ꝛ se corrigere nō possent. ¶ ꝛ Et
q̄ stet scdo dicto in torqmētis ꝛz Ang. in
l. de torqmētis. C. de qōnib⁹. ¶ Limitādo
tñ hāc Bar. decisionē in duob⁹ modis

¶ Uno mō qñ fuisset locut⁹ testis cū p⁹ te:tūc qz starek pīlo dicto.p ꝟ facit qō 1
tio.in.c.ꝓterea.cꝫ de testi.cog.z in auc.
de testib⁹.§.qz ꝟo. ¶ Alio mō qñ iudici
in alio sederet ex aliqua cā rationabili
q pmū dictū tāq̄ ver⁹ z negocio apti⁹ 1
ver⁹ sit.p hoc facit.l.ob carmē.§.si te
stis.ff.ō testib⁹. Ipse aut iudex hoc ma 2
gis scire pōt q̄ alⁱ⁹.Litū.§.diu⁹.ff.ō testi.
Et ideo dicit q hoc casu cōtingēte ra
tionabiliter pōt testis iterato repetiri 3
tūc videbit in q̄ ꝓfessiōe magis pſistat.
an in prima an i scōa z ei stare dz index 4
in qua inuenerit cū pſeuerare.z ita di 5
cit intelligere opinionē illoꝝ q̄ dicūt q
ꝓfitētes de alīo in tormētis debēt pse 6
uerare.nā ista pſeuerātia tenēda est eo 7
casu quo testis tort⁹ dixit vnū primo z 8
tort⁹ scōo dixit oppositū.nā torquend⁹
est tertio z in quo dicto magis pſistit ei
stabit qō dicit eē valde equū. ¶ Unde 9
ex istis cōcludo q examinatis dictis te
stib⁹ cū tortura in dubio stādū erit vlti
mo dicto cū tortura:vt.d.l.sz si postula 10
verit.§.sz si negauerit.ff.de adulteriis. 11
¶ Et si iudici videbit ex causis rōnabi
lib⁹ q magis sit verū primū dictum q̄
scōm:qz ꝙueniat magis nature rei z ve 12
ritati illud sequit. ¶ Et eodē mō dico si
primo dixerūt extra iudiciū cū iuramē
to vnū.z postea in iudicio cū iuramēto 13
dixerūt cōtrariū.Si tertio loco examī
nati cū tortura dicerēt idē q scōo loco
dixerūt sine dubio illi dicto stādū esset;
qz illud pſumeret ver⁹:tū ꝓpter aucto 14
ritatē iudicis q̄ examinauit cū iuramē
to scōo loco:tū ꝓpter metū tormētoꝝ
q̄ iteruenirent l ꝑtia dispositōe. ¶ Nec
credo q pma limitatio Angeli qñ esset 15
testis loquut⁹ cū pte sit vera.maxime in
casu nostro qñ secūdo loco deposuit cū
iuramēto.z tertio loco idē deponeret l 16
tormētis: tq̄ met⁹ tormētoꝝ excludit
z purgat oēm suspitionē p.d.§.sz si ne 17
gauerit.cum ibi notatis. Et hoc sentit 18
Ludo.de roma in dicto suo singulari. 19
dcīō.dum vult q stet vltime examina 20
tiōi etiā si fiat ex intervallo quo casu ꝑi 21
similiter poterit testis loqui cū pte no.
in.c.ꝓterea.cꝫ de testib⁹ cogēdis.z in.c. 22
fraternitatis.cꝫ de testib⁹ cū similib⁹. 23

¶ Summarium super consilio.lx.

Uulnus an z qñ mortale dicat:vel
fuerit:z an si ō se mortale nō sit:si fuerit
illatū in corp⁹ egrotū vel ꝑiunctū cū cā
ſſiōe:mortale dici posse::z q̄d si febris
superueniat:numeris oibus sequētib⁹
per totū cōsilium.
Uuln⁹ illatū in corpus egrotū si nō sit
mortale:an faciat q vulnerans de ho
micidio teneatur.
Uulnus mortē accelerās an faciat q
aliquis de homicidio teneatur.
Cōtusio aliq̄ qb⁹ casib⁹ mortalis dicat.
Testi vni z medico cū sit singularis:cre
dendum non est.
Testes duo in arte medicine requirūt.
Testiū duoꝝ vel triū in ore stat oē ꝟbū
Testis in hiis:q̄ nō sunt de actus substā
tia:puta die z hora:ꝛ nō cōcordēt:nihi
lominus eis fides adhibetur.
Testis medicus non de veritate:ꝛ de
credulitate iurare tenetur.
Uuln⁹ a pncipio nō mortale:ad hoc vt
mortale postea dicat:q̄d requirat.
Factū esse aliquid tēpore vno:si quispiā
direrit:siue sit actor:siue re⁹:seu index
illud ꝓcisse probare tenetur.
Uerba:vulnus erat aliqualiter piculo
sum:an tpm vulnus mortale faciunt.
Negatiue isti⁹ q vulnerat⁹ in loco peri
culoso:vel ex vulnere magno mortuus
non sit:cū ex tali vulnere mors euenire
soleat probatio difficilis est.
Uuln⁹ mortale cē nō dr:qñ signa aliqua
vel accidētia nō subsistūt nec remanēt.
Uulnus tūc mortale dr:qñ fm medici
ne regulas vulneratus euadere nō pōt
vel cū magna difficultate.
Uuln⁹ per argumentū a cōmuniter acci
dentib⁹ mortale et nō mortale iudicat.
Medicis dicentib⁹ q vuln⁹ erat aliqua
liter mortale:vel aliqualiter piculosuꝫ
quāta fides adhibēda sit.
Dicto aliq̄⁹:siue aliq̄⁹ tulū q̄d significēt
Uerba in dubio in potiori significatu in
telligenda sunt.
Uerbis ꝓcedētib⁹ sequētia declarant.
Medicis plurib⁹ de aliquo vulnere de
ponentib⁹ standum est.
Testib⁹ verisimiliora dicētib⁹ stādum
Sala medicoꝝ deponētiū q vuln⁹ moꝛ

bale sit: pōt ꝙ alios peritiores medicos retractari.

24 Vulnus quādo dubitetur: an sit mortale vel non quid faciendum est.

25 Medicie regule an sint magis note pluribus ꝙ paucioribus.

26 Simplicibus prouenire nō dicitur: qō cum alio permiscetur.

27 Vulneret si duo vnū: ꝫ vnū vuln⁹ sit magis letale ꝙ aliud: ꝫ mortez accelerās: an vterqꝫ de occiso teneatur.

28 Vulnus vnū qñ cōstat ꝙ de se mortale non est: quid respicere debeamus.

29 Vulnerato alicui si febris supueniat et mortal: ꝫ an vulnerās ō occiso teneat.

30 Vulnerato nō tenet: sed de homicidio si vulneratus ex alia causa ꝙ ex vulnere moriatur.

31 Eger vel infirm⁹ tūc ōr i negligētia vel culpa: qñ medici ei dixerūt: si tuvis pati tē scindi: euadem⁹ te ꝫ ipse noluerit.

32 Negatiua: ꝙ aliquis flobothomat⁹ non sit: nō bene videri potest.

33 Vulnerās aliquē quibus in casibus de occiso non teneatur.

34 Negatiuā istā: vez ꝙ ex vulnere magno vel piculoso aliqs mortu⁹ fuerit: qñ medici pbare voluerit: ꝫ sint discordes: cōtra percussorem iudicari debet.

35 Vulnerans egrotum etiam leuiter: an ꝫ quomodo de occiso teneatur.

36 Occiso quomodo qs teneatur: qñ vulnerando mortē accelerat.

¶Consilium.lxj.

1 ¶In christi ⁺ nomine Ac inuocata spūs sancti gratia. Magnifice ac generose ptor vosqꝫ dñi cōiudices excellētissimi ꝙ veritatis declaratiōe cāe hieronymi grassetti de homicidio inquisiti vitra ea ꝙ alias consului: decreui nōnulla i scriptis edere: vt aptissime intelligi possit tām hieronymū ō vulnere tm ꝫ nō ō homicidio teneri. Et difficultas cōsistit solū ppt duo dubia. ¶Unū est: qz vinerauit quēdā Petruz de villa cāpi nogarie ꝙ erat infirm⁹ ex quadā ptusiōe quā habebat in pectore; et postea mortu⁹ est die quartadecima vulneris: vñ ꝫ vuln⁹ ō se nō fuerit mortale: tm qz fuit illatū i corpe egrotū vt ꝙ fuerit mortale p. l. q̄ actione. §. ꝫ si qs egrotū. ff. ad legē aq̄liā. §. et maxime. qz magister Mozādin⁹ ꝙ ei⁹ vulneris curā habuit: testificat ꝙ illud vulu⁹ erat aliqualr mortale. ꝫ idē dicit magister Petr⁹ de mōte silice: ꝫ magister Nico. ō noualeis deponit ꝙ erat aliqualr piculosuz p. d. §. ꝫ si qs seruū egrotū. ꝫ p. l. ita vulnerat⁹. §. pmo. ff. ad legē aq̄liā. ꝫ. c. significasti. ū. de homicidio cū similib⁹. ¶Scōm ꝙ vt facere dubiū est: ꝫ qz dictū vuln⁹ ōr mortē accelerasse: vt videt ponere q̄si oēs testes in q̄ examinati: q̄ vt ꝙ hieronym⁹ vulnerat⁹ de homicidio teneat etiā si vuln⁹ de se nō fuisset mortale p. d. l. ita vulnerat⁹. §. j. ff. ad le. aquil. ¶Je duobus clare solutis certo certi⁹ erit dictū hieronymū solū ō vulnerato ꝫ nō de occiso teneri. ¶Pro q̄ꝙ dubioꝙ declaratiōe q̄dā pri⁹ sunt intelligēda. ¶Primū ē an dicta cōtusio quā sibi fecit dict⁹ Petr⁹ dū cecidit de plaustro fuerit mortalis tpe q̄ cōtusio facta est. ¶Scōm posito ꝙ nō: an saltē fuerit effecta mortalis tpe illati sibi vulneris p. do. hieron. ¶Tertiū si vuln⁹ illatū p hieronymū fuerit mortale ō se solū. ¶Quartū posito ꝙ nō: an ptactū cū cōtusiōe tpe illati vulneris fuerit mortale. ¶Quintū an febris q̄ tertia die vulneris supuenit Petro ppt dictū vuln⁹ fuerit mortalis. ¶Sextū vñ pcessit febris q̄ die decima vulneris supuenit: an ex vulnere. an vero ex contusione tantū vel ex vtroqꝫ. ¶Septimū si ille febris q̄ die decima vulneris supernenit fuit 4 mortalis vel non. ¶Circa primuz an dicta cōtusio fuerit mortalis tempore quo facta fuit ꝫ dicendū est ꝙ nō. ¶Et moueor istis rationibus vltra allegata in primo consilio meo. ¶Primo qz non fuit facta in loco periculoso. nec cū instrumento periculoso: videlicet themone plaustri per. c. significasti. ū. de homicid. ꝫ. l. §. ꝫ si clana. ff. ad legem cornelia de sicariis. ¶Jtē ex mō inferendi qz cecidit ō plaustro sup themone: ex q̄ nō pōt i duo inferri cōtusio mortalis, argu. l. i lege cornelia. eodē tit. ad legē cornelia de sicariis. ¶Jtē qz ex contusionib⁹

vel ictib⁹ in costis vbi sunt ossa durissima non solet fieri lesio mortalis vt ptz: ergo nō debet censeri mortalis per.d.c. significa. ¶ Itē qz ambulabat p ciuitatē sicut faciebat ante vuln⁹ sibi illatū: ac si nō fuisset infirm⁹: vt apparet ex processu qz iuit ad medicū init ad macellū tpe q̄ fuit vulnerat⁹ per no.in.l.j.C.de emen. fer. ¶ Itē qz febris nō supuenit sibiviq; ad tertiā diē vulneris vt deponit magister Morādin⁹ qui t cōtusiōis t vulneris curā habuit. ¶ Si esset fuisset mortalis illa ptusio a pncipio nō stetisset sine febre vsq; ad tertiā diē vlneris: qz vulnus cōiūctū cū illa ptusiōe imediate febrē causasset si cōtusio pti⁹ fuisset mortalis vt cuilibet sane intelligēti cōstare pōt t pfecto ei⁹ sniā deridēda esset q̄ cōtrariū diceret.argu.l.fz an vltimo.§.j. ibi.fz istā sane sniam celsus elegāter deridet.ff.de neg.gest.t maxie cū dicta febris postea.iij.die vulneris recesserit: vt deponit idē magister Morādinus et nulla febris supuenerit nisi decimo die vulneris vt testes deponūt. ¶ Itē quia ōēs medici sup ꝟ examinati ita ꝟponūt t testificant quib⁹ vt dixi credēdū est: vt est text⁹ in.d.c.significasti.ū.de homici. t ꝓbatur in turbus in alio meo cōsilio allegatis. ¶ Nec obstat si dicat ꝟ ptusio nō pōt ꝓbari per medicos qui eā nō viderunt nec curauerūt: fz solū p vnū vz dictū magistrum Morādinū: t cui nō vī esse credēdū cū sit vnic⁹ t singularis.l. iurisiurādi.C.ō testib.t.c.cū a nobis.extra eo.tit.cū similib⁹.maxime cū simus in ciuitate insigni in qua est copia peritorū medicoꝝ et plures medici haberi potuissent p tertā in aut.de nō alie.§.q̄ aūt ibi aut etiā vno si vnū solū ciuitas habeat.col.ū.t ꝓbat in.d.c.significasti. ibi peritorū iudicio medicoꝝ.vbi text⁹ loquit i plurali. † Et sic duo tm̄ saltē requrunt.l.vbi numer⁹.ff.de testib⁹.t.l.fin. ff.ad trebel.cū similib⁹.t hoc fz Barto. in prima cōstitutio.ff.in fine principū.t in.l.j.i pn.ff.de vētre inspici.et in.l.si in rixa.aū finē.ff.ad legē cornelīā.de sicariis.t l.l.quoties.C.de pōderatorib⁹ auri lib.x.t Ant.de butrio t canonistē i.c. pposuisti.extra ꝟbatiōib⁹ cū similib⁹.

Qz respōdet quot modis. ¶ Primo q̄ immo ꝓbat p tres medicos q̄ visitauerūt dictum Petrū dū viueret tpe vulneris: vcz magister Corradin⁹ de cararia qui fuit a Petro requisit⁹ p curāda dicta cōtusiōe. Cui ipe Petr⁹ dixit quadr̄ō plaustro cecideraī ppt q̄ passus erat dictā ptusionē i pectore: t magister Petrus de mōte silice et magister Joānes michael de bertapalea quib⁹ visitātib⁹ occasiōe vulneris dixit idē Petr⁹ similiter se passum fuisse cōtusionē: vñ ista cōtusio t ei⁹ q̄litas t in quo loco satis ꝓbata est: † qz i ore duo q̄ vel trib⁹ stat oē ꝟbū.c.cū esses.t.c.relatū.extra ō testa. cū similib⁹. ¶ Itē q̄ nō fuerit mortalis ꝓbat p eosdē q̄ sufficerēt: vt dixi: ꝓbat etiā p plures alios medicos solēnes q̄ idē deponūt. s. illā cōtusionem nō fuisse mortalē factis debitis flebothomatiōibus t purgatiōib⁹ t regiminibus. Nec est necesse q̄ viderint dictā ptusionē: qz ex quo cōstat cōtusionē factā fuisse t i quo loco t cū q̄ instrumēto. Et de istis oib⁹ fuerint certificati ab illis q̄ curauerunt Petrū ptusū t vulneratū vel ab altero ipsoꝝ satis potuerūt deponere et iudicare: an illa cōtusio fuerit mortalis vel nō: qz iudiciū suū nō pēdet ex visiōe sed ex qualitate cōtusiōis t loci in quo scā est: ideo nō refert an ipsum viderint vel nō. argumē. eorum que not. per Innoc. in.c.qualiter t quando.ū.de accu. † vbi dicit no. q̄ qñ nō est de substātia actus: puta dies t hora si testes in illis nō cōcordāt vel bene nō concludunt: tamen ppter hoc eius attestatiōes ꝓbāt. ¶ Et ideo ꝛcludo q̄ si esset dubiū si contusio fuit facta vel nō. t in quo loco t cū quo instrumēto vnus testis ad hoc ꝓbandū nō sufficeret in ista ciuitate paduana: q̄ est insignis ex quo ꝟ in ea maxima copia peritoꝝ medicorū. iuxta.c.statutū. in pn.de reseri.in.vj.p ꝟdicta. ¶ Sz p̄ dicta que in facto cōstitūt sunt ꝓbata p tres q̄ ad hoc sufficiūt: et dubitat an ex isto facto ptusiōis: ipsa contusio fuerit mortalis a pn.dico q̄ ōlibet medic⁹ de dicta ptusiōe t facto ei⁹ informat⁹ sicut fuerūt predicti alū medici etiā si nunq̄ vidissent infirmus potuissent et possent

iudicare ⁊ testificari ꝫ sciẽtiã artis sue q̃ non cadit in vsu: sed in intellectu ⁊ artis pitia. ⁊ hinc est q̃ non tenenꝫ iurare de veritate: ꝫ sufficit q̃ iurẽt ꝺ credulitate[a]: vt no. p Bar. in pemio. ff. in ꝑn. in viti. col. ⁊ in. l. j. in ꝑn. ff. de vẽtre ispi. ⁊ doc. ponũt in. l. cõparationes. C. de fide instru. ⁊ in. l. iurisiurãdi. C. de testi. et in. l. hac edictali. §. his illud. C. de secũdis nup. ¶ Uñ ex his ꝛcludit circa primũ q̃ dicta ꝛtusio tpe q̃ fuit facta non erat mortalis. ¶ Circa scõm posito q̃ nõ fuerit mortalis illa ꝛtusio a ꝑncipio an saltẽ fuerit effecta mortalis tpe illati vulneris. ¶ Et dicit dicẽdũ ẽ q̃ nõ p ea q̃ dicta sunt in ꝑcedẽti dubio: et p ea q̃ dixi l allo cõsi. ⁊ ꝓbari etiã põt alio mõ. ⁊ Nã qñ vulnꝰ nõ est mortale a ꝑncipio: oportet ad hoc vt efficiat ⁊ iudicari possit mortale: ⁊ sic mutet eiꝰ ꝛditionẽ q̃ noua accidẽtia supneniãt ex q̃bꝰ id iudicari possit: qr in dubio qñ ꝓcussio a principio nõ est mortalis nõ ꝑsumit q̃ postea efficiat: nisi hoc appareat ex aliqua cã. supuentẽte: vt. l. q̃ occidit. §. fi. ff. ad. l. aq̃l. ⁊ c. significasti. ij. ꝺ homi. cũ similibꝰ. Sz tpe vulneris antea q̃ vulneraret nulla accidẽtia vel signa mortalitatis supenerãt: nec aliqua noua cã: q̃ iudicandũ est q̃ tũc non erat mortalis. ¶ Nec ob. si dicat: immo apparet noua cã: qr nõ fecit se flobothomare et alias ꝓuisiones necessarias ad illã ꝛtusionẽ curãdũ: vt dicũt oẽs medici examinati ꝑpter causam generatã est apostema i pectore: ex quo dicta cõtusio est mortalis vt attestanꝫ idẽ medici. ¶ Qr rñdeꝫ qr ꝛz hoc sit verũ q̃ illa cã supenerit q̃ ex ea sit generatũ apostema ꝑpter q̃ cõtusio fuit mortalis ꝑpter illã cãm mediatã: tñ p hoc non seq̃t q̃ fuerit effecta mortalis tpe illati vulneris: et q̃ ꝑ vult dicere: vz ꝑpter illã causam fuisse cõtusionẽ effectã mortalẽ tpe illati vulneris tenet illud ꝓbare ⁊ nõ ipse Hieronymꝰ q̃ vulneranit: qr regula est: ⁊ q̃ ille q̃ se fundat dicẽdo aliq̃ esse factũ tpe vno siue sit actor siue reꝰ siue iudex tenet illud ꝓbare ꝓcise: vt singulariter no. Bar. to. l. l. nõ solũ. §. sed vt ꝓbari. ff. de nouiop. nũcia. p illũ tex. ⁊ p not. p gl. l. l. cũ actũ. ff. de nego. gest. Et idẽ no. An. in. l. ij. C. ꝺ peti. here. ⁊ l. l. matrẽ. C. de ꝓbatio. q̃ ꝺt q̃ pũctualr ꝺz ꝓbari esse factuz illo tpe sup quo fundatur. ⁊ idẽ vult etiã Ang. in. l. substitutiõc. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ Bart. etiã in effectu hoc vult l. l. cũ heres. §. sticho. ff. ꝺ statu. li. de. ⁊ Inno. l. c. cũ inhibitio. in vlt. gl. extra ꝺ clã. despõ. ⁊ Flozia. l. l. si dñs seruũ. ff. ad legẽ aq̃liã. ⁊ Ang. l. l. j. §. fi. ff. de incẽdio ruina naufra. ⁊ plene ꝟ not. p Abb. sicu. l. c. auditis. i vltia carta. extra de ꝓsumptio. Et iõ si vos dñi iudices dicitis illã ꝛtusionẽ q̃ fuit a ꝑncipio nõ mortalis fuisse effectã mortalẽ illo tpe q̃ vulnꝰ fuit illatũ: et sic restrigere ad istũ tpe vobis leũbit onꝰ ꝓbãdi pactualiter ꝺ illo tpe: ⁊ nõ ꝓbando nõ ꝑsumit nec sufficit sola allegatio p predicta: ꝫ ex ꝓcessu nõ apparet hoc esse ꝓbatũ: ergo hoc nõ põt nocere Hieronymo grassato. l. q̃ accusare. C. de eden. ⁊ c. cũ ecclesia sutrina. extra de cã possess. ⁊ ꝓprieta. Immo pl' dico q̃ ex ꝓcessu est ꝓbatũ cõtrariũ duobꝰ modis. ¶ Primo qr tertia die vulneris fuit causata febris q̃ ꝓcessit ꝑpt vulnꝰ ex generatiõe saniei ⁊ die sequẽti recessit ⁊ nulla febris supuenit nisi. x. die vulneris: et sic ꝑ plures dies forte quartadecia die contusionis q̃ profecto non fuisset si dicta cõtusio fuisset mortalis

[a] De credulit. Adde ad totiꝰ consiliũ resolutionez Pe. de ancha. l ꝓl. cclxxv. Bar. l. l. j. l ꝑn. ff. de vẽ. ispi. Bal. l. l. nemini. C. de adu. diuer. iudic, Ang. l. l. si vacantia. C. ꝺ bo. vac. li. x. d. Alexan. de imo. l. j. cõsili. ff. j. omnẽ. ⁊ in. l. ꝫ mel. C. ꝺ testimili.

ꝛpore vulneris illati: vt dictū est in pre
cedēti dubio. ¶ Secūdo qꝛ medici hoc
attestant ꝛ iudicant quibus est creden
dū in hoc: vt.d.c.significasti.de homici.
cū similibus.Ꝫ.ad hoc allega. ¶ Et p
pterea concludo circa secūdum dubiū
ꝙ dicta cōtusio nō erat mortalis etiam
tpe vulneris illati. ¶ Circa tertiū du
biū an vulnꝰ illatū p hieronymū fue
rit mortale: de se solum vel nō. Et vī ꝙ
fuerit mortale: qꝛ tres medici testes de
ponere hoc videnť: vcz magister Mora
dinꝰ ꝛ magister Petꝰ de mōte silice q̄
dicūt ꝙ vulnꝰ erat aliqualiter mortale.
et magister Nicolaꝰ de coradinis dicit
12 ꝙ erat aliqualiter periculosum: ꝛ q̄ ver
ba videnť velle ꝙ vulnꝰ erat mortale 15
p ea que habenť in.l.ita vulneratus.ꝯ.
j.ff.ad.l.aq̄l.ꝛ.c.significasti.ū.de homi.
¶ Item qꝛ quartadecima die vulneris
mortuꝰ est.p no.in.l.j.C.de emendatio.
fuoꝝ. ¶ Itē qꝛ difficilis ē ꝓbatio istꝰ
14 negatiue: vcz ꝙ vulneratꝰ i loco picu
loso vel ex vulnere magno non sit mor
tuꝰ cū ex tali vulnere solet mors eueni
re: vt.d.c.significasti.ꝯ.fi.de homici.fm
Bal.qui ita elegāter notat in.c.j.in ꝑn.
in.iiij.col.in ti.q̄b.mo.feu.amitta.Ꝫ di
ctū vulnꝰ erat in loco periculoso: qꝛ in 16
capite ꝛ magnum: vt.d.c.significasti.ꝯ.
¶ Sed certe cōtrariū est verius: vcz ꝙ
vulnꝰ nō fuerit mortale de se: q̄ ꝓbat
sic. illud ꝺr esse vulnꝰ mortale quādo ex
aliquod accidēs vel signū mortale ap
paraiť vulnerato tpe vulneris vel in
fra alīq̄s paucos dies. arg.l.dāni.ꝯ sa
bini.ff.ꝺ dāno infec. qꝛ signa accidētia
maxime cōferūt ad cognoscēdū quicq̄d
ſt.l.de minore.ꝯ.fin.ff.de q̄stio ꝛ l.iube
mus.C.de testamēto.ꝛ.l.j.ꝯ.fi.ff.ꝺ edil.
edic.ꝛ signa ꝺñt causam demonstrāt ad
oculū: vt.l.j ff.de ven.inspi.ꝛ c.ꝓposu
sti.cū ibi notatis: extra de ꝓpꝺa. Ꝫ in ca
su nostro nulla signa vel accidētia mor
talia ex dicto vulnere pueniētia appa
ruerunt: vt deponūt medici: ergo vulnꝰ
nō est iudicāꝺꝰ mortale. ¶ Nec hoc ar
gumēto ꝺicit ꝙ febris maria decima
die vulneris supenerit ex qua mortuꝰ
est: qꝛ illa fuit causata ab apostemate
q̄ ꝓcessit ex dicta contusiōe non cura
ta: ꝛ sic illa febris nō fuit signū vel acci
dēs pueniēs ex vulnere: vt dicek in.vj.
dubio. ergo vulneranti nō ꝺz nocere.l.
14 qui occidit.ꝯ.fi.ff.ad.l.aq̄l. ¶ Secū
do hoc nō ꝓbat. nō ꝺr esse vulnus mor
tale qñ signa aliq̄ vel accidētia nō sub
sistūt nec remanēt. secus si subsistūt ac
cidētia que solēt esse continua: sicut est
febris: vt.l.q̄ tertiana.ꝛ.l.j.ꝯ.idē viuia
nus.ff.de edil.edic. Ꝫ in casu nostro si
gnū q̄ ꝓuenit ex vulnere fuit febris q̄
causata est tertia die vulneris ꝓpter ge
nerationez sanici q̄ quarto die recessit
seu annichilata ē: vt dicit magister Co
radinus qui vulneratū curauit ꝛ sic nō
durauit: immo cito recessit: ꝙ vulnꝰ nō
15 fuit mortale. ¶ Tertio ēt ꝓbat. ꝛ vulnꝰ
tūc ꝺr mortale qñ fm regulas medici
ne non pōt euadere vel cū magna diffi
cultate. Ꝫ q̄ de leui pōt curari nō ꝺr
mortifere vulneratꝰ fm Bal.sing.l.c.j.
in prin.in.j.col.in ti.q̄b.mo.seu.amit.q̄
allegat ad hoc no.l.l.ab hostib⁹.ꝯ.fi.ff.
solu.matri.ꝛ in.l.marit⁹.ff.locati. Ꝫ di
ctū vulnꝰ potuisset faciliter seu de leui
curari de se: vt deponūt oēs medici sup
hoc examinati: ergo non fuit mortale.
16 ¶ Quarto hoc etiā ꝓbat. ꝛ q̄ñ quis est
taliter vulneratꝰ ꝙ p maiori parte ob
seruantes ꝑcepta medicoꝝ euadere cō
sueuerūt: tūc nō iudicat vulnꝰ mortale
p argumētū a cōmuniter accidētibus.
arg.l.certi cōditio.ꝯ.fi nūmos. ibi cū q̄
tidie.ff.fi certū pet.ꝛ no.per gl.in.l.j.C.
de arbi.ꝛ ꝓbat l.l.semel.C.de re milita.
lib.x.cū similib⁹. Ꝫ in casu nostro iudi
canerūt ꝙ ꝓpt dictū vulnus ꝛmuniter
nō fuisset mortuꝰ nisi supueniisset febris
decima die vulneris causata ꝓpt apos
tema q̄ venit ꝓpter contusionē nō cu
ratā: ergo nō fuit mortale illō vulnꝰ: vt
est casus in c.significasti.ū.circa ꝑn. ibi
predictus sacerdos nō infixit percussionē
letalē de qua si alioꝝ nō fuissent vulne
ra subsecuta percussus minime interfisset.
extra de homici. ¶ Nec obstat si dicať
ibi loq̄ť q̄ alia vulnera fuerūt subsecu
ta: Ꝫ hec cōtusio ꝑcesserat: qꝛ respōdeť
ꝙ si cōtusio mortalis tpe vulneris ꝑces
sisset precederet obiectio: Ꝫ tpe vulneris
nō fuit mortalis cōtusio: Ꝫ mortalitas

ri⁹ supuenit post vuln⁹ illatū: vt dixi. ff. in. j. dubio. ⁊ ideo mortalitatis supueniens aliūde ꝙ ex vulnere: sicut fuit fe bris hoc nō reddit vuln⁹ mortale p. d. c. significasti. ⁊ p. l. qui occidit. §. fi. ff. ad. l. aquil. vbi hoc pbaꝫ apte. ¶ Quinto et vltimo hoc pbaꝫ ex attestatiōib⁹ pluriū solēnissimorū artiū ⁊ cirogie ac medicine doctorū q̄ aptissime ꝺponūt ꝙ dictū vuln⁹ nō erat mortale q̄b⁹ est stādū ⁊ fz eorū dicta iudicādū: vt. d. c. significasti. cū simi. vt plene dixi in alio ꝓsilio meo.

17 ¶ † Sed hic insurgit dubiū q̄ tres medici vcz magister Mozādin⁹ q̄ vulnera curauit: ⁊ magister Petr⁹ de mōte silice dicūt ꝙ vuln⁹ erat aliqualiter mortale ⁊ magister Nicola⁹ de coradinis ꝺt ꝙ erat aliqualiter periculosum: q̄ verba videnꝫ velle ꝙ esset mortale p. l. ita vulneratus. §. j. ff. ad. l. aquil. ⁊ p. d. c. significasti. quib⁹ testib⁹ vī potī⁹ standū: maxime qz ipsi viderūt. d. Petrū vulneratum vinū: vcz magister Mozandin⁹ et magister Petrus ⁊ alij nō argu. insti. de gradib⁹. §. fin. cū ibi not. iurta illud certior aure arbiter est oculus ⁊ illud segnius irritāt animos demissa p aures q̄ que sunt oculis subiecta fidelib⁹ ⁊c. ¶ Sed huic dubio rñdeꝫ plurib⁹ modis: quia ꝺ eo sit magna vis ꝙ ꝺnationes vestras ⁊ ponā ipsam veritatē. ¶ Et primo dico ꝙ ēt illi tres testes nō deponūt vulnus fuisse mortale. nā fz dicāt ꝙ dictus vuln⁹ fuit aliqualiter mortale: tñ ꝓpter

18 hoc nō seqt̄ ꝙ fuerit mortale: † qz aliqualiter siue aliquātulū significat modicū: vt ē tex. lxxx. di. §. vlti. ⁊. xxj. q. v. c. vlti. ꝙ modicū nō reddit ipm mortale. arg. l. j. §. scīēdū. ff. de edil. edic. Imo ipimet dicūt ꝙ nō est olno mortale ⁊ iura que loquunt de vulnere mortali intelligunt ꝺ olno mortali: vt pbaꝫ l. d. c. significasti. ibi pcussionē letalē ⁊ ibi pcussio asserit

19 nō fuisse mortalis. extra de homi. † Quia ꝛba in dubio sunt intelligēda in pretore significatu. l. q̄rit hermafrodit⁹. ff. ꝺ statu hoim. ⁊ qz ꝛba debēt intelligi cū effectu. l. j. §. j. ff. ꝙ quisq; iuris. ⁊ c. relatuz. extra de cleri. nō resīdē. cū simi. ⁊ maxime in actu nō reiterabili sicut est mors qz semel. el ꝺs mozit ⁊ nō bis: qz semel ꝺs tātū nascit: vt no. l. l. ex hoc. ff. de legi. ꝗ gl. ⁊ doc. ¶ Q̄n iura loquēnta de vulnere letali seu mortali intelligunt de eo ꝙ mortē infert olno nō de eo ꝙ ifert aliqualiter: qz hoc nō ꝓt aliqualiter ifferri: qz ꝺs nō pōt mori p parte: fz in totuz ꝺz mori: nec ꝺz mortuꝰ ꝺs donec ḥz vltimū vite spiritū in corpe: vt no. gl. no. in l. fi. ff. qñ dies leg. cedit. ⁊ habeꝫ in. l. suq̄. ff. de here. instit. Et eodē mō dū ꝺt magr Nico. de coradinis ꝙ est aliqualiter periculosum nō intelligit velle ꝙ sit mortale: qz ḥz vulneratus sit in aliquali periculo: tñ nō sequit ꝙ vulnus sit mortale: ex quo etiā ipse ꝺt ꝙ nō erat olno mortale. ¶ Bz credo ꝙ dicti medici voluerūt facere istā differentiā: ꝙ aliquādo est vuln⁹ omnino mortale q̄n scz factis omnib⁹ pulsionibus fm regulas medicine olno vulnerat⁹ esset mortuus vel cū maxima difficultate potuisset sanari. iurta doctrinā Bal. in. c. j. in pn. in ti. q̄b. mo. feu. amit. Et iste fm eos nō est casus noster. ¶ Aliq̄n vulnus est olno nō mortale: puta q̄n fm rītas medicine olno vulnerat⁹ deberet euadere ⁊ nō mori etiā nō factis magnis pulsionibus ⁊ de isto medici nihil dicūt: nec est casus noster. ¶ Aliq̄n ⁊ tertio vulnus ē aliquāt̄r mortale seu aliquāt̄r periculosuz. fz nō olno mortale: nec olno sanabile: seu curabile: puta q̄n factis oīb⁹ pulsionib⁹ fz regulas medicine vel seruato debito regimine vulnerat⁹ nō esset moriturꝰ: fz si nō fuissent facte cōes ⁊ debite pulsiones potuisset mori. Et hoc mō intelligo aliquāt̄r vuln⁹ fuisse mortale ⁊ nō olno mortale. Et si ita nō intelligeremus ꝛba sua implicarēt ꝛdictionē ꝛ. l. vbi repugnātia. ff. de reg. iur. Et iō ī dubio intelligi debēt vt dixi. vt eoꝝ dictū potī⁹ valeat ⁊ nō pereat. l. quoties. ff. de rebus dub. ⁊. l. quoties. ff. ꝺ reg. iur. ¶ Et ꝙ ista fuerit eoꝝ intētio appet ex sequē

20 tib⁹ eoꝝ ꝛbis. † p q̄ declarant ꝓcedentia. l. seruꝰ plurīū. in fi. ff. de leg. j. Et ex rōnib⁹ eoꝝ: qz rō dicti ꝺclarat ampliat ⁊ restringit. d. l. qꝺ dictū. ff. de pact. ⁊. l. cū pater. §. dulcissimis. de leg. ij. Dicit em̄ magister Mozan. qꝺ verū est qꝺ ex dicto vulnere non potuisset cāri febris

cuta:nec aliquid aliud ꝓpter ꝙ ſeruato debito regimie ſeu ordine ipe Petr⁹ mortu⁹ fuiſſet ꝓpter dictū vuln⁹ que ꝟba manifeſte declarāt ei⁹ intētionē qō intellexit nō eſſe mortale ſeruato debito ordine:ꝛ ꝓpter hoc ꝟ non omnino mortale:qz pōt ſanari ſeruato ordie debito ꝛ aliqualiter mortale:vel aliqualiter periculoſum.ſi nō eſſet ſeruat⁹ debitus ordo ſeu debita prouiſio. ¶Itez ēt ꝟ ꝙ dictū vuln⁹ erat dñ diſpoſitū cum labijs rubeis:ꝛ emittebat donā ſaniez: ꝛ ꝓſeuerauit vſq; in diē mortis vt ipe teſtis vidit:que ꝟba ſignificāt vuln⁹ non fuiſſe vere mortale. ¶Itē magiſter Nico.de corradinis ꝟ ꝙ vuln⁹ nō erat mortale:ꝛ ꝫ eſſet aliqualiter periculoſum: tñ nō erat inductiuū mortis:qō tñ periculū ꝟ nō fuiſſe ſi debitus ordo ꝙ infirmū ſeruaret. ¶Itē magiſter Petr⁹ tertiꝰ teſtis ꝟ ꝙ vuln⁹ erat aliqualr mortale:ꝫ nō olno mortale:immo potuiſſet faciliter curari. Cū eñ ꝟ ꝙ faciliter potuiſſet curari:ſequit ꝙ nō erat mortale:ita ꝙ vulnerās de occiſo teneat ꝙ ea q̄ dicta ſunt.ſ.maxime ſm Bald.in.c.j.in prin.in ti.quib⁹ modis ſeu.amit. ¶Et ſic ſi dñ ꝓſiderent atteſtationes dictorū trīū medicorū ꝓcludūt aperte in fauorē dicti Hieronymi graſſati ꝛcordāt cū alijs medicis clari⁹ ꝛ aperti⁹ deponētibus. ¶Qñ ꝫ eis trib⁹ ſtandū eſſet Hieronym⁹ deberet tantū de vulnere ꝛ nō de occiſo cōdēnari. ¶ꝛEt incꝑtū diſcordaret in aliquo.qō tñ nō eſt verū:ꝫ alij qui clari⁹ loquunt tñ dico ꝙ alijs medicis ſtādū eſſet:qz ſunt plures:vt.l.iū.ſ. j.in ꝟbo numer⁹.ff.de teſti.ꝛ ibi eſt etiā gl.no.ꝙ etiā ſi plures nō eſſent ita optimi ꝓferrent qz gl.no.ꝟ ꝙ deficit in fide ſupplet numerū. ¶Itē qz ſunt digniores:vt.l.ū.ꝛ.iū.in prin.ff.de teſti.ꝛ habetur de vtroq; in.c.in noſtra.extra de teſti. ¶Itē qz ſunt peritiores in arte medicine ergo in caſu diſcordie eis eſt magis credēdū:vt in.d.c.in noſtra.ꝛ ꝓbatur in.c.ſi.ibi:ac expertis in ope.extra de fri.ꝛ maleſi.ꝛ in.l.j.in prin.ibi ꝓbate etiā artis ꝛ fidei.ff.de ven.inſpi.et hoc no.Ant.de but.ꝛ Abb.ſicu.in.c.ꝓpoſuiſti.extra de ꝓba.nō eñ dubiū eſt ꝙ magiſter Jo.michael de berta palea eſt antiqu⁹ medic⁹ ꝛ in arte cirogie expertus pluſq; alū tres primi teſtes medici magiſter ēt Matiol⁹ eſt famoſiſſim⁹ artiū ꝛ medicine doctor cui regule medicine ſunt note tanq; medicorum principi.Et magiſter etiā Frācī.de Janua in arte cirogie omniū medicorū etiā excellētiſſimoꝝ princeps ꝛ monarcha hec notiſſima ſunt.Jō eſſet magis credendum. ¶Itē alia ratione eis eſt magis credē- 22
dū ꝫ qz dñt verisimiliora ꝓ.l.hoc carmē. ſ.ſi teſtes.ff.ō teſti.nā eſt magis verisimile ꝙ nō fuerit vuln⁹ mortale:ex quo feb.q̄ tertia die vulneris ſupuenit propter generationem ſaniei vulneris.iiij. die.receſſit ſeu anichilata eſt.Nā ſi fuiſſet mortale potiꝰ illa febris creuiſſet.argu.l.dāni.ſ.ſabine.cū ibi no.ff.de dam. infec.ꝛ.l.j.ſ.idē vinian⁹.ff.de edil.edic. ꝛ.l.qui tertiana.eo.ti.qz vnū ſignū vulneris nō mortalis eſt receſſio accēdentiū malorū ſicut eſt febr.facit ēt ad hoc l.marti⁹.cū ibi no.ff.loca. ¶Nec ob.dñ ꝟ ꝙ immo eſſet magis credēdū duob⁹ primis qui viderūt dictū vulneratū viuū ꝙ alijs qui eū nōviderūt:velviderūt eū mortuū ꝓ ea q̄ dicta ſunt.ſ.Qz rñdet ꝙ immo ꝓpter hoc nō eſt magis credēdū illis duob⁹ ꝙ alijs plurib⁹ qz ſatis ē ꝙ ipſi viderūt eū mortuū:qz etiā corpus mortuū pōt ad hoc videri:vt no.ſpe.in ti.de ꝓba.ſ.videndū reſtat.ꝟſi.hoc q̄q notandū eſt vbi ꝟ ꝙ alias fecit corpus mortuū exhumari.ꝛ ita etiā no.bal.in addi.ſpe.in ti.de homic.ꝛ in.l.ſi q̄s teſtibus.l ſi.C.de teſti.ꝛ no.doc.in.l.ū.in ſi. ff.ō fer.¶Immo pl⁹ ſi eēt iudicatū ex dictis aliquorū medicoꝝ ꝙ vuln⁹ fuiſſet mortale ꝑt illa ſnia retractari ſi ꝓ alios medicos peritiores ꝓtū deponeretur vt no.Bal.in.l.ab hoſtib⁹.ſ.ſi.ff.ſo.ma. ꝛ Joan.an.in addi.ſpe.in tit.de homic. in ver.ſz pone.ꝛ Flo.in.l.aut ler.ff.ad.l. aq̄l.qui alleg.Sandi. ¶Nec ob.dñ ꝟ ꝛ illi doc.loquunt q̄n dubitat an vuln⁹ ſit illatū vel nō:vt ꝟ Bal.in.l.ſi q̄s teſtibus.vel ſi eſt pcuſſus cū falcaſtro vel cū pede:ꝛ ſic cū quo gñe inſtrumēti quo caſu hic dñ pōt perpēdi ex viſiōe corporis etiā mortui,ſz iudicare an vuln⁹ fuerit 23

mortale

mortale vel nō: q corp⁹ debuit hoc casu exhumari ꝛ credi testibus seu medicis mortuū videntib⁹ hoc nō dicūt illi doct. nec vt ēt esse rōnabile q magis credat videntib⁹ corpus mortuū ꝙ viuū. vt pa
24 et ad sensum. ¶ Qz rndet. ꝙ etiā qñ dubitat an vuln⁹ sit mortale vel non: vt vt Joā. an. in addi. Spe. in ti. de homi. in versi. pono. fm Bal. de suza in prosmio. lior. §. j. qui dicit q si iudex ad dictū medici dicentis vulnus tituꝫ quē plures vulnerarūt fuisse mortale ꝑdēnauit tituꝫ de occiso: qui tit⁹ dicēs medicum falsum dixisse petit ante sepulturā peritiores medicos adhiberi. q factū est ꝛ illi referūt illū vulnus non fuisse mortale retrahitur sna: sicut vt de lata per falsos testes vel instrā. C. si ex fal. instr. l. falsum. ꝛ. l. fi. ꝛ ff. de re iudi. l. diu⁹. ꝛ. c. cū venerabi. de except. ista sunt ꝟba. Joan. in tit. de. homi. ad literā. ex quib⁹ apparet decisio huius. q. ꝛ eo maxime: qz etiā magister Joānes michael de bertapalea q apte deponit vuln⁹ nō fuisse mortale vidit ipsum petrū vulneratū dū vineret: ac ēt qz in facto nō est aliqua dubitatio. ꝛ iō ita pōt deponere illi qui viderūt mortuum sicut illi qui viderūt viuū. ꝛ etiam illi qui non viderūt: qz sola difficultas stat in regulas medicine ꝙ que sunt magis note illis medicis plurib⁹ ꝙ aliis trib⁹. vt de se pātet ergo. ¶ Ex
25 istis itaq cōcludit circa tertiū dubiū q dictū vuln⁹ nō fuit mortale de se. ¶ Circa quartū dubiū positū q dictū vuln⁹ solū de se non fuisset mortale gn cōiunctiꝫ cū ꝛtusione tempore illati vulneris fuerit mortale. ꝛ ex ꝑdictis in precedēti dubio apparet manifeste q nō ꝛ maxime qz febris q tertia die vulneris supuenit ꝓpter ghationem sanies sicut cōiter fit postea qrta die cessauit q est euidēs signū q vuln⁹ nō erat mortale etiā cōiunctū cū cōtusione q iā precesserat. ¶ Prescrea medici oēs vt dixi q de hoc depo nūt scientes ꝛtusionē factā ꝛ vuln⁹ secutū dū testificant ꝛ iudicāt q vuln⁹ non fuit mortale: seqt q intelligūt ēt ꝛiunctuꝫ cū ꝛtusione. ¶ Sed dubiū facit qz magr Mozādin⁹ vt q dicta ꝛtusio ꝛ dictū vulnus fuerūt cā mortis: sꝫ dicta ꝛtusio fuit a multo potētior cā q dictū vuln⁹. ꝛ idē vt dicere magr Petr⁹ de mōte alice q vt q febris q supuenit pot⁹ a ꝓncipali sup uenit rōne ꝛtusionis q rōne vulneris: sed bn credit q ēt dictū vuln⁹ ꝛiunctū cū ꝛtusione fuerit mortale ex q ēt morti cāꝫ vt iuuamē ꝓtulit. ar. l. q occidit. q pe. ff. ad. l. aq. ꝛ c. decetero. ex de ho. cū si. ¶ Sz huic dubio rndet duob⁹ modis. ¶ Primo qz ex q dicti testes dicūt q dictū vuln⁹ non erat alio mortale ꝛ q dicta ꝛtusio fuit cā ꝓncipalis vt potētior q vulnus ad ipaz mortē seqt q dictū vuln⁹ nō pt iudicari mortale: nec ex dicto vulnere mortē secuta. ꝙ qz ñ
26 vt ex simplicib⁹ id ꝓuenire q cū alio pmiscet. vt. l. j. §. trebati⁹. ff. de aq quoti. ꝛ esti. ꝛ iō qñ vulnus ꝛiungit vel cū culpa firmi vel cū alio vulnere debem⁹ inspicere q ꝑdominat qz si vuln⁹ vnū fuit ꝑdominatū culpa vt alio vulnere mortē vt secuta ex vulnere ꝑdomināte. sꝫ si maior fit culpa vt aliud vuln⁹ tūc mortē vt secuta ex culpa vel alio ꝑdomināte. arg. l. qrit. ff. de sta. ho. vt sup. no. bal. l. c. j. in. iij. col. v. vj. qrit. in ti. qb. mo. feu. amit. qō esthn no. ¶ Nec ob. si dicat hoc est ꝙ ter.
27 in. l. ita vulnerat⁹. §. j. ff. ad. l. aq. vbi vt q si duo vulnerāt vnū. iz vnū vulnus sit magis letale: et mortē accelerās q aliq̄ thn vterq; de occiso tenetur⁹ qz rndet qō illud ꝓ

a ¶ Tenetur. Alō ad hoc. d. alex. in cons. cv. l. j. volumi. spe. in ti. de homi. ver. pene. iiā. doct. l. l. nē mella. §. si plures. ff. de fica.

cedit qñ cõstabat q̃ qõlibet de p se mori
potuisset: vt pbat in.l.huic scripture.§.
j. vbi hoc no.gl.ff.ad.l.aq̃l.z not.in.l.ita
28 vulnerat⁹.§.j.† Sz qñ cõstat q̃ vnũ vul
n⁹ de se nõ est mortale debem⁹ respice
re q̃ ẽ magis cã mor.z ita loq̃t z intelli
git doc.Bal.ſ.alleg.q̃ est sing.ad ℞.Im
mo pl⁹ qñ ꝓstat q̃ fz vuln⁹ fuit mortale
z de ꝑmo dubitat in dubio nõ ꝑsumitur
mortale: vt ẽ casus no.cũ gl.in.d.l.huic
scripture.ff.ad.l.aq̃l. Et ita fuit in casu
nr̃o: qz febris cãta ꝑp̃ ꝓtusionẽ ex apo
stemate fuit scdz oẽ mortalis.z ꝑsitit
cãz morti: z dubitat: an vuln⁹ q̃ ꝑcessit
fuerit mortale.z ideo dõm est q̃ nõ fuit
mortale.z hoc ẽt est dñ notãdũ. ¶ Alio
mõ põt respõderi q̃ tũc vterq̃ tenet de
occiso qñ tpe vtriusq̃ vulneris illati de
p se vtrũq̃ esset mortale: fz si ꝑmũ est a
principio nõ mortale licet ex cã sꝰpue
niẽte cãta ab alio quã ex vulnere effici
tur mortale ꝑpter hoc de occiso vulne
rãs nõ tenet.l.q̃ occidit.§.ſi.ff.ad.l.aq̃l.
z not.p Ant.de but.i.c.ad audiẽtiã. ex õ
homi.z dixi in alio cõsilio meo. Sed ita
fuit in casu nr̃o qz vuln⁹ non fuit a ꝑnci
pio mortale: vt dixi in ꝑcedẽti dubio et
febris q̃ fuit cã mortis ꝑcessit ꝑpter cõ
tusionẽ.z post vuln⁹ erga vulnerãs õ oc
29 ciso nõ tenet. ¶ † Circa quitũ an febris
q̃ tertia die vulneris supnenerit Petro
fuerit mortalis z dr̃ dicendũ est sine du
bio q̃ nõ ex q̃ die sequẽti recessit: qz si fu
isset mortalis nõ recessisset vl̃ o iminuta
fuisset icõtinẽti p.l.dãnũ.§.fabini.cũ ibi
nota.ff.de dãno.infec.z p no.i.l.martꝰ.
ff.locati.z p.l.diuortiũ.ff̃ diuortiũ.z p
l.q̃cq̃d calore iracũdie. in.ſi ff.ꝺ reg.iu.
z.xxxiij.q.ij.diuortiũ cũ silib⁹.z istad nõ
hz dubitationẽ. ¶ Circa sextũ vñ ꝑcessit
febris q̃ Petro supuenit.x.die vulneris.
An ex vulnere tm̃ an ex cõtusiõe tm̃ vel
ex vtroq̃ simul. Et dicit vt q̃ ꝑcesse
rit ꝑpter cõtusionẽ. tm̃ qm̃ ex ea ꝓtusio
ne cãtũ est apostema ex quo apostemato
te est causata febris: vt dicere videt q̃ſi
oẽs testes. ¶ In contrariũ vr̃ quod im
movtrũq̃ simul causant dictã febrẽ: vt
dicit magister Petrus de monte silice:
qui dicit q̃ febris supuenit potiꝰ z ꝓin
cipalius ratiõe cõtusionis. quã ratione
vulneris: sed dñ credit q̃ dictus vulnꝰ
fuerit cã coadiuuãs z accelerãs ipsã fe
brẽ. z idẽ vr̃ scripture magister Mozãdin⁹
lr̃. dicti sui. ¶ Sz qõcũq̃ istorũ dictoq̃
sit verꝰ nõ curo: qz nihil nocet ad rẽ no
strã z stati ostẽdã. ¶ Circa septimũ z vl
timũ dubiũ an illa febris q̃ decima die
vulneris supuenit fuerit mortalis vl̃ nõ
z de hoc nõ ẽ dubitãdũ q̃ fuerit morta
lis qꝰ oẽs testes hoc ꝺponũt. ¶ Pio ita
q̃ septẽ dubijs sic vt supra ꝺclaratis cõ
cludo circa.q.ꝑncipalez. vz q̃ dicꝰ hie
ronym⁹ grassat⁹ pp dictũ vuln⁹ illatum
d.Petro nõ tenet de occiso. fz tãtum de
vulnerato: qz si ꝓtusio nõ fuit mortalis
a ꝑnci. nec vuln⁹ cõiunctũ cũ cõtusione
fuit mortale. fz febris postea supervenie
rit cãta ex apostemate. qꝺ ꝑcessit ex cõ
tusione. † sic ex alia cã q̃ ex vulnere di
co q̃ ipse nõ tenet de vulnerato p.l.q̃ oc
cidit.§.ſi.ff.ad.l.aq̃l.cũ simi. Immo pl⁹
etiã ſi.d.cõtusio fuisset facta ab aliquo
ipse nõ teneret ex quo nõ fuit mortalis
a ꝑn. vt dixi. z febris q̃ ꝑcessit ꝑpter
d.cõtusionẽ fuit cã ex apostemate quod
apostema fuit cãtũ ꝑpter malũ regimẽ
qz nolnit.d.Petrꝰ obedire medico in se
cẽdo se flobothomari. z ꝑpterea dicit
mortuus ex negligẽtia vl̃ culpa sua: vt
vult Bal.in.l.q̃ occidit in apostillis q̃ di
cit. † q̃ eger vel infirmꝰ ꝺr̃ tũc esse in ne
gligẽtia z in culpa. z sic sua morte mor
tuꝰ qñ medici ei direrũt si tu vis pati fe
scidi euademꝰte z ipse nolnit: qz debuit
medicis credere: vt dixit q̃ ita vidit ꝺe
terminare q̃ illã. l. si sit in casu occisiõis
multominus ibẽ idẽ i casu flobothomatio
nis in qua nõ est dolor z minꝰ periculũ. et
iõ si inferẽs cõtusionẽ ꝑpter quã febris
est cãta nõ seruato debito regimine ex
qua mortuꝰ est nõ teneret multominus
teneri debet vulnerans tantum. ex quo
ꝓpter vulnus non est causata mors
principaliter. ¶ Nec ob. q̃ etiam dictũ
vulnus fuit causa febris z sic mortis: qz
respõdetur duob⁹ modis. vno q̃ hoc nõ
est verum: vt dicunt quasi omnes medi
ci. ¶ Alio modo posito q̃ fuisset etiã cã
febris z sic mortis tamen qꝛ cõtusio nõ
curata debitis regiminibus fuit princi
palis causa mortis. sequitur q̃ illa de

bet attendi ꝯtū ad mortē: vt dixi. ſ. ſecūdū Bald. ſing. in. c. j. in pn. in. iij. colū. in titu. quib. mo. feu. amitt. Et ideo nō eſt curādum an illud vulnus dederit etiaꝫ cū febris: ꝛ mortis: ex quo nō fuit principalis ꝛ potētior cā: ſz ipſa cōtuſio. qđ bene eſt nota. Et maxime ex quo teſtes dicāt ꝙ etiā ſi vulnus nō ſuperueniſſet mortuꝰ fuiſſet ꝛ febris ſuperueniſſet pp̄ d. cōtuſionez ꝛ nō debito ordine ſeu modo curatā. ¶ Nec ob. ſi dicaꝫ iſtud non eſt probatū de iſta negligētia ꝛ nō ſlobothomatione: niſi per vnū medicū vz magiſtrū Morādinū qui curauit. d. Petruꝫ de ꝙtuſione q̄ nō ſufficit ex quo ſumꝰ in ciuitate in qua plures haberi poterāt: vt. ſ. dixi in tertio dubio. Quia reſpōdetur ꝙ immo tres medici cū viderūt ſcilicet predictus magiſter Morādinꝰ ꝛ magiſter Petrus de mōte filice. ꝛ magiſter Joā. michael bertapalea ꝛ ēt ſi alū non
32 vidiſſēt nō eſt curādū. ꝓꝙ iſta negatiua ꝙ nō ſit ſlobothomatꝰ nō dñ pōt videri ꝛ poſito ꝙ videri poſſet cognitio an cōtuſio fuerit mortalis nō pōt bene videri oculis quia erat latens ſed iudicio inſpecta ꝙtuſione loco ꝛ genere inſtrumēti ꝛ quomodo paſſus eſt cōtuſionē que omnia omnes medici cognouerunt. Et ſō teſtificari ꝛ iudicare potuerūt. ¶ Imo dico plꝰ ꝙ etiaꝫ ſi ex ſola cōtuſione 34
nō curata debito ordine ſicut nō fuit nō fuiſſet mortuꝰ ſed cōtūcto cū vulnere ſic ex q̄ p̄dominat cōtuſio nō curata nō tenet vulnerās de occiſo. ſz de alia pena minori: vt ſingulariter dicit Bal. in. c. j. in prin. in. iij. col. in titu. quib. mo. feud. amitta. qđ eſt mēti tenēdū licet in caſu nſo nō ſit neceſſariū ex q̄ vt dixi fuiſſet omnino mortuꝰ ſine vulnere propter dictā cōtuſionē nō curatam ordine debi-
35 to: vt ſepe dictū eſt. ¶ Preterea ꝙ de occiſo nō tenaꝫ pz diſtinguēdo tres caſus: aut cōſtat ꝙ vulnꝰ de ſe eſt mortale ꝛ ſine ꝛ dubio tenetur de occiſo. vt. l. ita 35
vulneratꝰ. ſ. j. ff. ad. l. aquil. Ant. cōſtat ꝙ nō erat de ſe mortale qz ex cauſa de nouo ſuperuenīte. puta febre mortuꝰ eſt vulneratus: ſicut fuit i caſu nſo nō tenetur. vt. l. qui occidit. ſ. fin. ff. ad. l. aquil. Aut ſumꝰ in dubio ꝛ dico ꝙ i dubio debemꝰ dicere ꝙ nō teneaꝫ de occiſo: ſed tātū de vulnerato: qz i dubio nō p̄ſumit ex alia cā ſuperueniente puta febre. arg. l. ſanorabiliores. ff. de regu. iur. et in. c. obſcuris. eo. tit. in. vj. ꝛ. l. ſi de interp̄tatione. ff. de pen. cū ſimi. Et ita reperio Bart. in hoc cōſuluiſſe in cōſi. qđ incip. queſtio talis eſt titiꝰ eſt a ſempronio ꝙ cauſſus. et ꝙ do. Signoro. de homedeis in ꝙſt. qđ incip. factū ſic ſe habet quidā Simonellus. Et maxime hoc eſt verū q̄ vt dixi alia cauſa ſuperuenit q̄ cōfundit dictū vulnus nec p̄mittit apparere. An fuerit mortale vel nō vt eſt caſus in l. huic ſcripture. ſ. j. ff. ad. l. aq̄l. Aut conſtet ꝙ de ſe nō eſt mortale ſz cū alio cō iunctū efficit mortale: qz vtrūq; ſimul prebet cauſam mortis ꝛ tūc debemus inſpicere qđ p̄dominat: vt dixi ſm Bal. ¶ Et ideo cū in caſu ſit certum vulnus non fuiſſe mortale de ſe nō tenetur de homicidio ꝛ ſi fuit mortale coniūctum cū cōtuſione. ſi dubitetur idē. Et ſi eſſet ēt certū ꝙ ſimul eſſet mortale. tñ qz ꝙtuſio nō curata p̄dominatur cōcluden dū eſt in omni caſu dictū Hieronymuz vulnerātē de occiſo nō teneri: ſz tātū de vulnerato. ¶ Nec obſt. ſi dicaꝫ imo i caſu dubio dz iudicari contra percuſſorē, 1423
vt no. Bal. in. c. j. in prin. in. iij. colū. q̄b. mo. feu. ami. q̄ dicit ſing. ꝓꝙ medici volunt p̄obare hanc negatiuam vez ꝙ ex vulnere magno vel periculoſo non ſit mortuus et medici ſunt diſcordes debet indicari contra percuſſorem: quia Bal. loquitur quando erat tale vulnus ex quo mors ſolet euenire: ſed per medicos omnes eſt probatuz cōtrariū: qđ ex dicto vulnere nō ſolet mors deuenire factis debitis regiminib⁹ ergo ꝙtra percuſſorem nō eſt in dubio iudicandū: ſed pro ipſo: vt. ſ. dixi. Ex iſtis apparet clara reſponſio ad illa duo dubia q̄. ſ. in princ. huius cōſilij formata ſūt. ¶ Et primo nō obſt. dum dixi. ꝓꝙ vulnerans egrotū etiā leuiter teneꝫ de occiſo: vt. l. qua actione. ¶ ſz ſi quis egrotū. ff. ad. l. aquil. qz rñdetur ꝙ ibi loquit q̄n illa leuis ꝙcuſſio vl vulneratio tpe quo fit in corpore egro eſt mortalis: vt pz ibi. qz aliud alū mortiferū eē ſolet. Secꝰ ſi ꝛē

pore vulneris nō esset mortalis etiā cō
iuncta cū alio vulnere vel quādo aliud
vulnus esset potēti⁹ ꝛ predominaretur
ad mortē.vt patet ex ꝓdictis.ꝛ dixi ple
nr in alio ꝙsilio. ¶Secundo respōde
36 tur dum dixi.ꝛ ꝙ quando quis vulnerā i
do accelerat mortē tenet de occiso.vt
Lita vulnerat⁹.ꝯ.ii.ff.ad.l.aquil.intelli
gitur quādo constabat ꝙ vtrūq; vuln⁹
erat mortale tempore vulnerū:vt dicit
ibi glo.in.l.huic scripture.ꝯ.j.eod.titu.
Sed in casu nostro illud vulnus tempo
re quo fuit illatum nō erat mortale de
se:nec coniunctum cum cōtusione.ꝛ ca
su quo etiā dubitaretur si esset mortale
licet ex causa superueniente cōiunctū
cū contusione mors sit celeri⁹ causata:
tamen hoc nō nocet.per.l. qui occidit.
ꝯ.ii.ad.l.aquil.ꝛ per not.in.c.ad audiē
tiaꝫ.extra de homi.vt plen⁹ dixi in alio
meo consilio. ¶Ex his omnibus cōclu
do ꝙ officiū vestrū est magnifice pretor
vosq; domini iudices excellētissimi ꝛ se
cundum iuris rigorē ꝛ tecūdū equitatē
debere.d.hieronymū grassetum condē
nare tantum de vulnerato ꝛ nō de occi
so. ¶Submittendo tamē ea que in hoc
cōsilio ꝛ alio meo ꝑmo dicta sunt cor
rectioni emendationi ꝛ suppellectioni ve
stre.Laus deo.

¶Bartholome⁹ Cepola vtriusq; iuris
doctor excellētissim⁹ Et adde ꝙ ita fuit
iudicatum Padue per curiam.

¶Summariū sup cōsi.lxij.

1 ☞ Inquisitio si loquat de insultu in p
sonam facto:et probetur insultus ad do
mum persone nō existente:condēnatio
sequi debeat:ꝛ an ꝛ quando insultus in
rem vel in personam esse dicet:numes
ris omnibus seq.per totum consilium.
2 Statuti verbis recedendum nō est.
3 Iudex cui nihil constat:nihil mandare
potest.
4 Uerba quādo sunt clara:ꝛ precise signi
ficationis:omnis interpretatio in eis
cessare habet.
5 Inquisitio vel accusatio si formet de in
sultu cū armis facto vel de ꝓsecutione
cum sanguinis effusione:ꝛ postea nō ꝑ
bet nisi de simplici insultu:vt de simpli
ci percussione an cōdēnatio sequi possit.
6 Qualitate delicti mutata:ipsum delic
tum ꝛ eius species mutatur.

¶Consilium.lxij.

IN christi no
mine ꝛc inuocata spiritu⁹
sancti ꝓpa.Esto ꝙ in actis
trāsmissis in cā inquisitiōis
formate ꝙ Sancio vangnoli de assisio
qui condēnatus apparet ꝑ cōtēta dicta
inquisitione in.ll.l.dena.qui a tali sniā
appellauit.q; appellatio pēdet coram
nobili viro Comite.Riciardo.guberna
tore ciuitatis assisij ꝛc.Multa sint ꝛ ap
pareāt hicide deducta ꝛ allegata ꝛ ma
xime in subtilissimis allegationib⁹ trās
missis cōcludēdū ad validitatē.d.sentē
tie.ꝛ ꝙ partes superioris ꝛ cognoscen
tis de appellatione debēt esse in pronū
ciādo male appellatū ꝛ bene iudicatū
de vno quesito inuestigādū est qualē vꝫ
sententiā idē superior cognoscēs de cau
sa appellatiōis debeat ferre visis actis
ꝛ actitatis in causa.Ad ꝙ quesitū decla
rādo repio ꝙ cluse allegatū ꝙ debeat
pnūciari male appellatū ꝛ bene iudi
catū. ¶Et primo aptitudo ipsius denū
ciatiōis ꝛ inquisitiōis q̄ habet omnia
substantia. ¶Item de qualitate noctis
in dicta inquisitione expressaq; conside
rādo noctē naturalē nō allegat distin
ctā per statuta legitime ꝓbata apparet
pōderata maxime qualitatis testiū qui
ocēs erāt custodes nocturni ꝑ quo facit
determinatio Bar.in.l.j.ꝯ.hoc aūt se
nat⁹ ꝛc. ¶Allegat tertio probatio legi
time facta de insultu facto ad domū cū
armis ꝛ sine armis q̄ ꝓba pōderata pu
re ꝛ simplr ꝓut a statuto exprimunt ve
rificata intelligunt hoc ipso ꝙ insult⁹ fa
ct⁹ est ad domū vel possessionē si domū
vel possessionē intrauerit vl domū vel
possessionē tetigerit vl esto ꝙ aliter nō
appareat ꝓbatū de ꝓsentia dñe Flozu
cie in domo tpe vꝫ cōtēto in.d.inqsitiōe
nihilomin⁹ cū vex sit ꝛ legitime ꝓbet
ipꝫ ingressum fuisse tpe inquisitiōis cō
tēto domū habitatiōis ipsi⁹ dñe Flozu
cie cōstet necessario q̄etiā absq; eo ꝙ
ꝓbet ꝓsētia persone in doma nihilomi
nus est loc⁹ dispositiōi statuti ꝛ ei⁹ pe

pe cū statutū nō reḡrat existētiā psone
2 facta ad domū.† ⁊ a ꝓbis statuti nō est
recedēdus ⁊ maxime qz termin⁹ insult⁹
verificat etiā sine psentia psone alle.
l.ff.C.de iudeis in qui.de trien.⁊ semi.
in.§.hoc nobis. in glo.insidiāte.⁊ etiaz
allegatur derivatio ⁊ abusio vocabuli
nec nocet diversitas q̄ allegat̄ a testib⁹
q̄b⁹ p multa media apparet resp̄sum
in.d.allegatio. ¶Itē qz apparet pbatū
de publica voce ⁊ fama q̄ multū operat
maxime in criminalib⁹. ¶Allegat etiā
quoddā statutū in quo prouidet q̄ in cō
dēnationibus maleficiorū nō obsit in
tis solēnitas vel ordo iuris. ¶Item al
legat qualitas psone ipsius sancti q̄
solitus fuerat cognoscere.d.dominam.
Et hoc presupponit esse notorium de
quo tñ notorio nihil reperio in actis p
batū. Que oia subtilissime allegata cō
cludere vident iustitiā inie cōdēnatorie
⁊ iniustitiā ipsius appellationis. ¶Pro
alia aūt parte multa alia in exceptiōib⁹
allegat q̄ brevitatis causa repetere nō
intēdo ⁊ etiā dubia q̄daz tacta in ipsis
allegationib⁹ in exceptionib⁹ omittes
re intēdo tam vz de nocte naturali q̄ ēt
de varietate testiū assumēdo solū dum
taxat vnū articulū premissorū qui vide
re meo huius q̄stiōis apparet.⁊ etiā du
bitationis totaliter decisū⁹. Et p̄mitto
duo in facto ꝓsistētia vnū q̄ nullⁿ testis
examinatus ad pbationē dicte inquisi
tionis deponit vl pbat aliq̄d de presen
tia Flozutie in domo tpe in inq̄sitiōe cō
tēto quo dicit dictum sanctū ingressum
fuisse domū habitatōis ipsius. Secun⁹ §
do premitto q̄ iustitia.d.cōdemnatorie
solū fundat ⁊ subsistit in probatione tes
tiū cū apparet in actis ipsum Sanctū
oia cōtenta in.d.inq̄sitione negasse ⁊ p
cōsequēs si deficit pbatio delicti in inq
sitione intētati sequi nō p̄t cōdemna
3 tio.† qz iudex cui nihil ꝓstat nihil māda
re p̄t vt not. Innocē.in.c.solet.de sen
tē.excōmuni.facit ter.in.l.hoc aūt.ff q̄
bus ex cau.in posses.eat ibi cōstare liq̄
req; dz iudici.⁊ ideo cōsiderādo ⁊ pon
derādo ꝓba dicte inq̄sitiōis cōstat q̄ to
ta substātia ipsius inquisitionis.vt ꝓba
sonāt dicēt q̄.d.Sanct⁹ irato animo ⁊
malo mō fecit insultū impetū ⁊ aggres
surā ⁊ aduersus Flozutiā vxorē Tho
me Joannis de assisio existētem in do
mo habitationis ipsi⁹ Flozutie vz intrā
do domū predictā ꝑtra volūtatē ipsius
dñe Flozutie ⁊ ⁊ formaz iuris ⁊ statuto
rū q̄ ꝓba inquisitiōis vt clarissime signi
ficāt ⁊ includit vnū delictū specificum
insultū vz factū in psonam dñe Flozu
tie et subdūt modū insult⁹ vz intrando
domuz habitatiōis domine Flozutie q̄
insultus ⁊ pncipalis ⁊ in personam cō
missus dz pbari aliter nō p̄t dici pba
tus insult⁹ in inquisitione cōtentus cū
talis insultus psonalis sine phtia per
4 sone non possit fieri.† ꝓba.n.sunt clara
⁊ ꝑcise significatiōis iō in eis cessat ois
interp̄tatio de leg.iū.l.ille aut ille.§.cū
in verbis. p̄sentia esse psone ad pficien
dum hoc delictum insultus necessaria
est. Et q̄ quid substantie ipsius delicti
pbari dz si nō pbat vt nō pbato delicto
in inquisitione detentato non dz sequi
cōdēnatio. Cum aliter delictū intenta
tum nō sit probatum q̄ verissimum est.
nedū in eo q̄ denominat delictum sed
etiam verū est q̄ aliqua qualitas in in
quisitione intētata nō pbet nam cōdē
natio seq̄ nō dz nā si intēto.l.iul.de vi.
pub.Et pbo in.l.iul.de vi.pri.qz nō pbo
q̄ intēdo reus absolvitur.ff. de adulte.
l.nunciasse.§.q̄d tamē cum simili. ¶Ad
hoc idem facit q̄ nota.C.q̄n.C.de pbē
tio.l.ū.⁊ q̄ post eū ibi plenissime posuit
Bald.q̄ disputatio procedit in qualita
te cōtenta in inquisitione non probata
† vt q̄ inq̄sitio vel accusatio formāt de
insultu facto cū armis vel de p̄cussiōe
cū sanguinis effusione ⁊ postea nō pro
bat nisi de simplici insultu vl de simpli
ci percussiōe quo casu an possit seq̄ cō
demnatio vel nō ꝓcedere possunt opi.⁊
recitata per Bald.in.d.l.ū.Sed q̄ agi
mus de pbādo insultū personale cū p
sona deveniet ⁊ sit de substantia talis
insultus necessario probari dz presen
tia psone. Aliter non p̄t seq̄ cōdēnatio
cū delictū in inquisitione cōtentū nō sit
pbatū facit q̄ no.in.l. pretor.§.docere.
ff.vi.bona.rapt.⁊ q̄ no.in.l.delictis.§.
fi detracta.de noxa. Et dato ⁊ concesso

t ij

sine preiudicio veritatis q̄ insult⁹ dica
tur ppric̄ et vere cōmitti ad domum in
trādo scilz domū absq̄ eo q̄ sibi sit pre
sentia psone et talis insult⁹ puniat p̄ sta
tutū fm allegatiōes factas put ꝟba di
cūt a q̄b⁹ ꝟbis nō est recedendū tamē
talis insult⁹ est alius. et diuersus ab in
sultu facto in psona etiam p̄ ingressum
domus et vt quid diuersum denominat
diuersum delictū: et ideo etiā si hoc tale
delictum pbatū esset cū sit pbatū aliud
delictum q̄ cōtētum in inq̄sitiōe nō pōt
nec debet sequi cōdemnatio cū talis p
batio sit impt̄inēs et sit nulla. ff. de peti
tione hereditā. l. si q̄s libertatem. in fin.
6 † Nā qualitate delicti mutata mutat
ipsum delictū et eius species. ff. de pen.
l. aut facta. §. qualitas. facit quod not.
Cyn. de trāsact. l. trāsigere. ad fi. vbi di
cit q̄ sanguinolēte cause differūt a nō
sanguinolēt; et hoc idē simile dicim⁹ in
ciuili. nā si vna actio intētatur et in alia
fiat pbatio nō pōt fieri cōdēnatio q̄ p
batio facta sup nō intētato nō innat p
bētē. facit. ff. de pac. dota. l. bebli⁹. in fi.
Et ex hoc ꝛcludit necessario q̄ cū l forma
inquisitiōis dicat de insultu facto
Ꝫ et aduersus. d. Flozutiā et sic de insul
tu facto in psonā q̄ et si insult⁹ cōmitte
retur ad domū et ēet delictū punibile p
formā statuti et talis insult⁹ ad domū p
baret cū tale delictū nō fuerit nec sit in
inquisitiōe cōtentus sequi debebat ab
solutio. Et puto q̄ pōderando ꝟba sta
tuti posita sub rubri. de pena insultātis et
aliquē cū armis q̄ dictū statutū puniat
delictus insultus put cōmittit erga per 3.
sonā p̄sentē nō aūt puniat insultū ad do
mū vbi nulla esset psona vt ptz in capi 4.
tulis p̄cedētib⁹ et sequētib⁹ vbi aggra
uat pcussionē illatā in psona cū ferro et
sine ferroꝛvnū capitulū declarat p reli ⁊
quum: vt insti. ad. l. aq̄l. l. hoc tā capiti.
Et no. Bart. l. l. tū. ff. vt vi bo. rap. Et ver 6
ba dicti statuti dū dicit si domum intra
uerit vel domū vel ostiū tetigerit posi: 7
ta et expresse fuerūt ad decla. ei⁹ q̄ no.
Bar. de cloacis. l. i. §. j. Nec ob. q̄ insul 8
tus ꝟificat ēt sine p̄sentia psone q̄ illud 9
verū est de larga significatiōe hui⁹ ter
mini insultus q̄ fieri pōt in rē et in perso
nā et Ꝫ legē et fidē. vt dicit tex. in. d. l. ff. C.
de indeb. ⁊ stricto mō in stricta ⁊ signifi
catiōe put exprimit l dicto Latuso. et in
d. inq̄sitiōe assumi dz in insultu psonali
facto in psonā vt ꝟba inquisitionis ex
presse dñt q̄b⁹ verbis inhērēdum est. Et
ex his oib⁹ omissis alīs rationib⁹ alle
gatis hincinde factis. Finis multe rō
nes sint assignate p̄ alia parte q̄b⁹ et in
stis et rōnabilib⁹ mot⁹ fuit inhērēdo iste
primus iudex cōdēnans fm suā opi. Cō
cludēdum dico q̄ partis superioris co
gnoscētis de dicta causa appellationis
debere esse l pnūciādo bñ appellatū et
male iudicatū. Laꝰ deo Barth. Cepol.

¶ Summarium sup cōsi. lxiij.

Mulier in cā criminali ad allegan
das innocētie causas an admittat: et an
vbi iudex suppliere de facto possit: ibi q̄
libet admittat: et an cōfessus appellet: et
an pōt appellari p̄ dānato vltimo sup
plicio: qui in actuali executione nō est: et
an statutū: q̄ tollit audientiā etiā ap
pellationē tollere hēat: et an appellans
note illi⁹: q̄ nō dz audiri nisi certis solu
tis: ipsis ēt nō solutis audiat: et an si sta
tutū audiētiā deneget: processus valeat:
ipso admisso de facto: et cui in cā appel
latiōis onus p̄bandi incumbat: et an p̄
appellationē p̄cedēs p̄fessio facta tol
latur: et an tertius appellās p̄ suo inter
esse teneat̄ soluere quinq; ficut ex statu
to soluere tenet̄ etiā principalis appel
lās numeris oib⁹ sequētib⁹ p̄ totū ꝛsiliū
Innocētie causas ad allegandū q̄libet
admittit: siue masculꝰ: seu femina fuerit.
Femina aliēnā defensionē suscipere nō
potest.
Lex vbi ipso iure Ꝫ aliquos ⁊nlaz p̄fert:
pbatio in cōtrarium non admittit: nec
forte appellatio.
Causa l olcasa capitali: q̄ vltimi supplī
cū effectū sortiri p̄t: an appellare liceat.
Statutū absolute defensionem tollere
non potest.
Appellare possunt illi quib⁹ a iure cōi
audientia negat.
Cōtumacia a iure audientia denegat.
Propositio ois aduerbiū: vel cōiunctio
suspendēs dispositionē in aliquē futu
rū euentum cōditionē inducit.

10 Bannitū ꝛ excōmunicatum excipientis nomine iudex repellere debet.
11 Processus valet si accusatio post certū ipse audiri nō debuit.
12 Contumax post bannum an pro confesso habeatur.
13 Cōfessio si quispiā hr absq; alīs probationib⁹ pōt ꝙdēnari p rei tm qualitate.
14 Appellatio nō tollit grauamē.qz pars sibi sua negligētia vel facto infert.
15 Fisco tus priuatū acquirit.
16 Actu ex aliquo p iudicez facto qñcūq; aliqua pena fisco acq̄sita ejusdē actu in fiscī prejudiciū decerni nō pōt.
17 Bānī sūa quo casu ls sit interlocutoria reuocari nō possit.
18 Statutū si dixerit q̄ contumax ponatur in banno:ꝛ detur terminus trium dierū.l.quem si nō cōpareat:pro confesso habeatur iudex tūc ipsum terminū augere vel minuere non potest.
19 Confessionē cōtra fictā ad probandum oportet:q̄ legitimis pbationib⁹ pbet: vt illa ficta ꝙfessionis pbatio eneruet.
20 Verbū consilium alium actū quo casu presupponat.
21 Cōfessio extra formā iudicū a iudiciali cōfessione quid differat.
22 Appellādi tēpora primo victo si elapsa fuerint:si secūdus ceni⁹ interest q̄ forte ignorauit sniam latam:postea appellat: sua secūda illi victo nō prodest.
23 Libellādi forma:ꝛ pnūciandi etiā sententiam qñ appellāri nō obstet.

¶ Consilium.lxiij.

In christi noīe ꝛ Ac inuocata spiritus sancti gratia. ¶ Primus dubiū non reuoco q̄ dicta mulier nō potuerit admitti qz mulier in cā principali qz vt plenissime tactū est per alios quos hec mulier potuit admitti.ꝛ quia ad allegādas causas innocentie admittitur quilibet siue masculus siue femina vt.l.seruū q̄q.§.publice.ff.ō pcur. ꝛ ibi Bar.in.l.j.§.ad crimē.de pub.iudi. ꝛ si dicat qō tollit hec regula in femina ꝛ qz femina nō pōt alienā suscipere defensionē vt.l.alienā.C.de pcur.qz rūdetur sicut est iudex dz supplere defectū ad inq̄rēdū innocētiā absentis qui dz cō dēnari vt.l.j.i fi.ff.de qō. ꝙiuncta.l.si nō defendat.ff.de pe.Ita ēt q̄libet alius et ideo no.dixit Ant.de but.de appel.c.cū parati⁹ in omnib⁹,vbi iudex pōt supplere de facto ibi q̄libet ad excipiendū admittitur qō pbat pfato mō.ꝛ vnde non dubito q̄ in cā principali potuit admitti ad allegandū sūas innocentie vt q̄libet. ¶ Secundo non dubito.q̄ ꝛ dict⁹ Frā. fuisset habit⁹ p vere cōfesso,nedū p ficto hec ꝙfessio resultās ex statuto est ficta.vt est in casu nostro.vt no.in.l.eius q̄ dilatorem.ff.de iure fisci.ꝛ hoc no.p glo.et do.Anto de but.in.c.at si clerici. de iudi.certe potuisset appellare arg.l. fi.de errore aduoc.ꝛ hoc expresse tz Bar. in.l.creditor.§.iussus.ff.de ap.ꝛqō dr q̄ confessus nō appellat intelligit de confesso ꝛ cōuicto.l.ū C. quorū ap.nō recl. quinimmo fm Bal.est idē necesse in cā cīā pecuniaria vbi ē maior dubitatio. Nam Jaco.but.reprehēdit glo.q̄ dicit idez in cā pecuniaria qz requirit quod sint pbationes luce meridiana clariores vna cū cōfessiōe vt nō possit appellari alias appellat vt ibi: tz hic est tm ficta confessio emanās a statuto vigore cōtumacie siue aliorū pbationū igit potuit appellare ꝛ hoc est indubitatum. ¶ Nec ob.in aut.de exhiben.re.§.sīno. ꝛ in aut.Bazaros.ꝛqz ibi ler ipso iure pfert sniam ꝙ tales merito nō admittit pbatio in ꝙium nec forte p ꝙs appellatio ꝛ ita intelligit singulariter bal.illoc ter.in.l.error.C.de inr.ꝛ fac.igno.in pe. q. ¶ Itē nō dubito q̄ hec mulier potuit appellare.vel tāq̄ q̄libet de populo allegando causas innocētie p.d.§.publice vel rōne ppīi interesse.l.ū.ff.de leg. cā.vl rōe carnalitatis naturalis p.l.nō tm.ff.de app.quo ler ls videat loqui in his q̄ actualiter ad iudicem deducuntur, ꝛ tm idem credo in ol cā capitali q̄ pōt aliqn fortiri effectum vltimi supplicū ꝛ hoc vult glo.in.l.additos.C.de appe. in glo.j.dum dicit in iudicati vt dentur non solum habent locum.in.d.iura.vt appellet quilibet cū detur executio sed cū sunt dānati i futurū. ¶ Itē nō dubito nec i dubiū reuoco q̄ nedū d.mulier

ꝛ tiū

potuit appellare.a.d.sñia ꝙ ipse frā. potuisset qz statutū q denegat audiētiā vl defensionē nō tollit nec ꝑt tollere bñficiuz appellādi ab actu iudiciario.z rō t qz statutū absolute nō ꝑt tollere defensionē.q est de iure naturali.l.facultas. C.de iure fi.p.x.z ibi Bar.facit ō re iud. cie.pasto.z appellatio est q̄dā defensio t z q illi q̄b⁹ a iure cōi vl municipali audiētia ōnegat possit appellare.no.Inn. ex de excep.c.cū ter.z ō maior.z obe.c. dilecti.restāt ꝫ solū ista dubia q hāc qō nē faciūt dubitabilē.ꝓmum si nolle dicti frā.potuit dicta mulier vl alī⁹ appellare nō seruato statuto in soluendo q̄nqz. ¶ Secō vtrū si potuit eī⁹ nolle appellari an sit fūdata lītis curie ex eī⁹ ꝙtumacia ita q ipsis appellātib⁹ incūbat on⁹ pbādi de sua innocētia.z si eis incūbit on⁹ an sit sufficiēter pbatū ō ipī⁹ innocētia. ¶ Tertio si mulier q̄ appellauit sit subiecta tali statuto.vt z ipsa teneat ēt appellāo ꝓ suo interesse seruare statutū l solu.q̄nqz soli.z aliē nō audiat z an ipsi obsit ꝙtumacia.do.frā. ¶ Quarto posito q dicta mulier ꝓ interesse suo veniēs nō sit astricta dispositionib⁹ statuti:an sñia forte ꝓ ea ferēda dz ꝑdesse dicto frāc. ¶ Redeo ad ꝓmū z dico q dic⁹ frā.vel alī⁹ veniēs eius nolle nō est audiēdus nō solutis quinqz.Nā dictuz statutū absolu.nō ꝑt tollere defectū.z ꝓ ꝙs appellationē vt dixi ꝓ no.in.d.c. cū inter.ſz cōditionaliter bñ ꝑt t sicut videm⁹ a iure denegari audiētiam ꝙtumaci.nisi reficiat expēsas.vt.C.de iudi. l.sancimus.z cū verba statuti nr̄i dicāt q ita demū audiatur veniēs z nō aliter nisi solutis quinqz rōne ꝙtumacie certe facibūt cū dictis z dispositis cui hec verba apponunt ꝑditionaliter.vt no.Bar. l.l.ſ.ff.de ꝑdi.z demō.Primo dz cōditio impleri q̄ possit vel debeat audiri.l.ſ.z l.qui heredi.z.l.qui a testatore.de cōdi. z demō.z marie.t qz eis ꝓpositio aduersa vl cōiunctio suspēdēs dispōnem in aliqnē futurū euentū inducit ꝑditionē. Et idem quando actus cui adūcitur venit explicādus aī dispositionē illaz cui apponit facit ꝑditionē.vt not.Bar.l.d. l.ſ.z.l.q̄bus dieb⁹.ſ.termini⁹ cod.ti.sed illa ꝛba nisi pri⁹ ꝛc.suspēdāt dispositionē illā q nō audiat nisi primo mutat ergo pri⁹ debuit mittere quā debuit audiri z si de facto fuit audit⁹ hac solēnitate nō seruata ꝓcess⁹ respectu dicti frā. est null⁹ iuxta no.ꝓ Bar.in.l.cū lex.i fi. de fideiusso.z q no.bal.l.l.nō dubiū.in fi.q.C.ō legi.ſz his dictis oppugnēt.no. ꝓ Jo.an.in addi.spe.in tit.de sen.pla.ſ. iusta.ver.nō est nulla rōne litigatoris. Et q no.Ant.de but.in.c.sup lītis.de rescrip.vbi dñt.q ſz statutū audiētiā denegaret vl iurisditionē tñ nō fundit⁹ tollit ſz ita demū supponit scō.ꝓ quo facit q no.Ja.de are.C.vt q̄ de.ēuoca.par. l.ſ.v.dicit.t q dānitū z rexō dicatū iudex dz repellere nolle excipientis z hoc no. Bal.x.colla.l.c.hic fundat lex cotradi z incipiūt ꝙsuetudines regni.c.ſ.ad prin. ꝓ quo bñ facit q no.Bar.in.l.abstē. de pen.ver.dicit.t qō dz ꝓcessus si accusatio nō debuit audiri post certū tpo et est audit⁹ nullo opposito arg.no.in.l.ō. z l.l.cū putarē.ff.ſa.erc.ita l ꝓposito vl dicēdū q si nō debuit audiri Franc.vel alī⁹ eī⁹ nolle tñ si nō fuit oppositū ꝛz.Dz ipsis rñdetur q ipsa sūt vera nisi q aliquis nō deberet audiri nō esset notū iudici.vl ēt dubiū an esset notū.sed hic tñ cōstaret iudici ꝓ acta cause si fuit ꝓcessum ꝓcessus dz dici null⁹ respectu frā. tanq̄ factus cōtra ius cōstitutum z pter.z hoc ē q vult Bal.in.d.l.nō dubiū.z hic est casus nr̄ ex quibus cōcludo ꝓmū q nō solutis quinqz dictus Fran.vl alī⁹ eius nolle non debuit in dicta appellatiōe admitti.z si fuit de facto admissus processus est nullus ipso iure ꝓ ꝑdicta. ¶ t Uenio ad ſm dubiū z supposito q teneat ꝓcessus appellationis cui incūbit on⁹ pbādi.z dico q curia hz suā intentionē fundatā ex statuto dicēte.q cōtumax post bannū habeat ꝓ cōfesso.vñ huic legi quātūcūqz dure stādū est.l.ꝓsperit qui z a qui.Et hoc tenet Bar.de penis.l.l.absentē.l.iū.q.ꝓ quo facit C.de iure.cal.l.ū.ſ.q si actor.z.ſ.si aūt re⁹.vbi si aliquis haberet pro confesso absqz alīs ꝓbationib⁹ pōt ꝑdēnari pro rei tñ qualitate.i.qz si iudici constaret de innocētia ꝓ legitimas ꝓbatiōes vel

tr ipso pcessu nō obstāte tali ficta ꝓfes
sione dz eū absoluere.qr si esset vera cō
fessio hoc fieri deberet.et ꝟ singulr no.
Bar.ff.de pe.l.absentē.r est text.r ibi
Bal.in.l.ū.§.finautē re⁹.de iure.cal.ibi
p rei qualitate.r ibi etiā gl. ¶ Nec ob.
si dr q hic anteꝯ haberet p cōfesso.q
est ēt post lapsuz termini assignati l tā
no ante secutā sniam ōclaratoriā q ha
beat p confesso vel p sniam diffinitiuā
vt.l.ei⁹ q delatorē.r ibi Bar.ff.de iure
fi.r p no.l.d.§.finaūt.q venit mulier ad
allegandū cās innocētie.r sic purgare
moꝝ r nō haberi p ꝓfesso.r q possit mo
ra purgari post lapsū terminū aū snias
no.Bald.in.d.§.q si actor.Qr rādeo q is
hoc hz locū ꝑncipali cū parētev legiti
mo ꝓcur.vbi ꝓcurator admittit nō in
eo casu quo q̄tibet admittit ad allegā
dū cās innocētie vt hec mulier.nā hic
nō purgat cōtumaciā ipsi⁹ absentis.qr
nō pōt talis sic veniēs sine mādato ali
q̄d facere q noceat vl prosit tali absen
ti.vt no.Innocē.de accusa.veniēs.et p
Bar.in.d.§.ad crimē.r perinde est ac si
null⁹ veniisset vl seqrēt q iudex dz has
cās allegare.r in iudiciuz deducere.vt
l.si nō defendatur.de pe.hoc faciendo
purgaret moꝝ absentis r nūq haberet
p cōfesso.q est falsum vt in.d.§.q si ac
tor.Uñ cōcludit q cū fran.fuerit cōtu
max r sequuta sit snia diffinitiua q ha
beat p ꝓfesso r stet tali ficte cōfessioni
absq; alia ꝓbatiōe ad ei⁹ cōdēnationē
per iura predicta. ¶ Nec ob.q sit ap
14 pellatum.t qr appellatio nō tollit gra 16
uamē q pars sibi infert sua negligētia
vl facto vt no.C.de pcu.l.ita demū.vn
de cū dicta ficta cōfessio a statuto pce
dat mediante facto r cōtumacia dicti
Frā.nō tollit grauamē p appel.imo si
bi imputet pars.arg.l.fz r si fuscēperit.
ff.de iudi.r.ff.de edēdo.l.argentari⁹.§. 17
cū aūt.r q per appellationē nō tollat
talis ficta cōfessio.fz incūbit on⁹ ꝓbādi
ipsi appellāti no.expresse dōs bal.in.d.
l.ita demū.in fi.Quinimmo si iudex ho
die vellet talem.i.Franciscum admitte
re in cā appellatiōis.r ad excusationez
vt tolleretur illa ficta confessio q̄ssu
mere in se onus ꝓbādi elapso termi
no cōtumacie r pnunciationis dico q
nō posset qr cōqrens p elapsum termi
ni statuti a iudice vel arbi.ad aliq̄d fa
ciēdū q̄s incurrit penā statuti vel legis
penā r si est cōmissa iudex nō ht ad cui
tandū talē pene terminum prorogare.
Ita est in casu nostro qr assignato tem
pore bāni.r sequuta cōdēnatione Frā
iscus incidit in penā ficte cōfessionis
ergo istam penā non pōt iudex tollere.
Istud vero exp̄sse dicit Bar.in.l.cū sti
pulat⁹ sim mihi a ꝑculo.de ꝟbo oblig.
Itē qr ex forma Frāciscī cum pronūcia
tiōe secuta fuit quesitū ius cōi pisauri.
qr fuit Francisc⁹ habitus pro confesso
r acquirit enim ius per priuatuz fisco
vt no.Bar.in.l.j.ff.de iure fisc.r p glos.
in.l.arbiter intra certum.ff.de arbi.mō
succedit.r Bar.l.fi insulam.in.viū.q.de
ꝟbo.obli.vbi dicit q si ola sint acta ad
morē purgationē.tñ si ex moza est que
situm ius alteri moza non pōt purgari
in preiudiciū illius cui ius est quesituz
r ponit directe exēplum in pena deben
da fisco propter moꝝ alicuius cōuenē
tiam.Et ita in proposito non pōt iudex
facere q Francisc⁹ purget moꝝ in pre
iudiciū cōis pisauri cui est iaz ius que
sitū.Et hoc idē tz Bal.in.l.oēs popul.
ff iust.r in.fa.q no.Bart.in.l.qui rome.
§.flauius.de verb.obli.in dubio tlio an
l iure quesito p me alteri ex facto meo
possit eidē auferri de quo est tex.in.l.ū
ties.de dona.que simili modo hoc etiā
videt decidere dōs Angel.in.l.acta.ff.
de re iudic.vbi dicit t q quandocunq;
ex aliquo actu facto per iudicē aliqua
pena est acquisita fisco tūc talis actus
nō pōt decerni in prīudiciū fisci. ¶ Pre
terea esset absurdū q essent semp i po
testate iudicis tollere virtutē dicti sta
tuti p nouā receptionē.cōtra not.in.l.
serui vestri.de noxali. ¶ t Preterea iz
snia bāni sit interlocutoria vt not.Bal.
in.l.j.C.de here.instit.et in.c.dōo guer
ram. in titu.hic finitur lex incipiunt cō
suetu.regu.r possit reuocari.vt no.per
eum in aut.Item quecūq;.C.de epīsc.r
cle.tamen hoc casu nō est per iudicē re
vocabilis quia ipsius executio est fa
per statutum q habeatur pro ꝓfesso fa

cuta sñia.vt notat ertñs se Bar.de re iudi.l.q̄ iuſ sit p̄ hoc bñ facit q̄ not. Bal.C.de iudi.l.iubem⁹
18 vbi ōt.t q̄ si statutū ōt q̄ cōtumax ponat in bāno & det termin⁹ triū dierū infra quē si non cōpareret habeat pro confesso q̄ iudex hūc terminū nō potest augere vel minuere. ¶ Itē probat q̄ si iste Frācisc⁹ comparuisset in primo termino fuisset cōfessus. Iz postea appelluret & i appellatiōe cōpareret & negaret nō tolleret prima confessio ut no.in.l.non fatet.ff. de confes.ita nec hec ficta debet posse taliter tolli.sed per cōtrariā probationē forte sic post appellationē interpositaz etiā secta sñia & hoc no. Jo.an.in.c.ū.de confes. lib.vj.& Inn.de accu.cū dilecti.ex quib⁹ omnib⁹ 20
videtur concludi dictuz Franci.fuisse habitū p̄ confesso.& q̄ appellauerit qđ ipsi incumbat on⁹ probāri etiā si iudex vellet talē contumaciaz remittere p̄ dicta. ¶ Ui deamus mō si est sufficiēter probatū de innocentia Frācisci.& dico q̄ quantum ad ipm Franciscuz innocētia non est probata.t q̄ ad probandū con 19
tra confessionē fictam⁹ oportet q̄ legitimis probationib⁹ p̄bet vt ener uetur illa p̄batio ficta cōfessionis.vt no.l.l.ū.§.q̄ si actor.C.de iur.calū.et bal.in.l.error.in pe.q.C. de iur.& fac.igno.& illa ficta cōfessio vt operet aliquid ſgltē dz transferre onus probāndi in aduersariū sicut faceret vera confessio vbi postea quis de errore dicere vellet.l.non fatetur.ff.de cōfes.& q̄ sit opus & probet liquide suaz innocentiam tenet Bal.in.d.l.ita demū de procur.& probatur supra in proximo dubio per ibi deducta.Iz hic sua innocētia non est p̄bata & q̄ non sit p̄bata ostēditur.& est aduertendū q̄ si hec simpliciter inquireretur de auxilio & fauore ad subueniendū nō posset ex hoc sequi cōdēnatio Frācisci.nā cū hic in inquisitione dicatur q̄ Franciscus fecit maximā resistentiā dum esset captus a dicto Bntonio sperans cū ense euadere & p̄dādo & admenādo certe cū nō declaratur in quo dedit auxiliū & fauorē homicidio intelligēt interpretādo in benigniorem partē q̄ dedit auxiliū & fauorem eo mō quo deducit principaliter cōtra eū scilicet cum ense admenādo & se ducere nō permittendo.& sic de auxilio & fauore non deberet puniri.cum non fuerit aliud q̄ illud de quo principaliter punitur.& hoc tenet expresse Bar.l.l.qui seruo.§.fi.ff.de fur.sed hic in inquisitione plus additur.q̄ dicit cōsiliū auxilium & fauorē.t q̄ verbū consiliū p̄supponit aliū actum q̄ illud q̄ fecit admenando cū ense igit̄ &c.licet testes videātur probare q̄ tpe delicti cōmissi p̄siliū auxiliū vel fauorē nō prestitit maleficio quā negatiuā possunt p̄bare q̄ coartata loco & tēpore.vt in.c.bone memorie.de elec. & in.l.actor.de proba.tñ nō probatur cōcludenter auxiliū nō fuisse prestitū.naz tripliciter quis auxiliuz p̄bet delicto ante delictū forte p̄sulendo mandando in delicto assistēdo.& auxiliādo post delictū prebēdo opem fuge.vt no.q̄ Bart. in.l.furti.§.opē.ff.de fur.no.in cle.j.de penis modo cū sit intētio curie fundata vt dixi & p̄bationes innocētie nō cōcludāt in ōm casum auxilii.s.q̄ potuit interuenire p̄tinue ante & post delictū nō est eius innocētia rite p̄bata & probationes interpretātur cōtra proferētē de prob.in p̄sentia.& hec de isto dubio. Circa alia an sit defect⁹.ū.Aliarum p̄bationū tangunt hic alii plene.sed hec sufficiant. ¶ Restat videre tertium ſ

a ¶ Fictā. ad hoc vi Bal.in p̄si. inci.d. Cy. & bon.Pau. de ca.l p̄si. cxlj,& l.l. ū. C.qui testa. fa.pos.& i.l. ū.§.quod si actor. C. de iur. calum. bar.l. l. absentē.in vlti.col.ff. de pe.Bald.et a doc.in.l.error.versic. item vtrum cōfessio. C. & iur.& fac. igno.

p̄ suo interē mulier appelleuit sit subiecta statu. vt teneat ipm̄ saluare soluē do quinq; solidos ꝛ aliter nō audiat. et an cōtumacia frā. sibi noceat ꝛ nō insistēdo in verbis dico q̄ nō. Si talis vult tū pro suo interesse venire. Hā ficta cōtumacia Francisci nō extēditur ad hāc mulierē p̄ suo interesse appellātē. iurta no. in. Lei⁹ qui delatorē. ff. de iure fisci. ¶ Itē q̄ statutū q̄ loquit de quinq; solidis. ꝛ aliter q̄ audiatur nō habeat locū in hac muliere possent allegari multa iura. qz statutū est exorbitās et nō dz trahi vltra personā de qua mētionē facit ꝛ ficta cōtumaci nō nocet ei qui ledit ur ex sñia lata cōtra aliquē. l. cum filio. de verbo. oblig. vnde cōcludo nō insistēdo in verbis qz hoc plene ꝓsecutus est quidā allegās q̄ hoc statutū nō ḥz locū in muliere quatenus venit p̄ suo interesse ꝛ nō pro interesse Francisci tam secūde appellatiōis ēt non soluēdo q̄nq; solidos quā sēde cōtumacie Frācisci vt nō obsit dicte mulieri ꝛ in hoc sibi assentio. sz stat dubiū. vtrū si ferretur p̄ dicta muliere. sñia prosit ipsi Francisco. et vt dixi. s. pro Frācisco tanq̄ ꝑcuratrix. et nolē pacti nō potuit appellare. et si appellauit ei⁹ nolē tū debuit ꝓtrariū ꝓbare id q̄ ficte p̄ cōtumaciā fuit cōfessus. ꝛ ad hoc accedat q̄ habem⁹ in. l. j. §. j. si ex nox. cā agat. Si no. appellauit tanq̄ quilibet per. l. nō tm̄. tūc nō potuit prosequi appellationē. qz nō potuit facere actū Frācisco preiudicantē. vt no. Bal. in. l. additos. de epi. audi. in fi. q̄ēq̄d sentiat ibi Bart. ꝛ etiā si appellatio fuisset ꝓsecuta dz dōcere de innocētia per probationes cōtrarias. qz q̄ dicit. l. non tā
21 tum. tq̄ etiā si cōfiteret volens per me admittat appellatio loquitur de cōfessiōe facta extra formā iudicij. ꝛ nō eius figura. nā non inducit quicq̄ secus si in forma iudicij. vt in. casu nr̄o. et ita not. Bal. in. d. l. additos. sz si appellauit pro suo interesse. an sit sñia ferenda p̄ eo q̄ vt. qz cū talis ficta confessio nō operet quo ad eū. vt iā dixi ꝛ ei⁹ appellatio resoluat ꝓcessum ad simplicem citationē factā de Franci. ita q̄ non ḥt quo ad ea p̄ cōfesso. vt dixi et sic curie intentio nō sit fundata prosit ipsa sñia Francisco et sic sit pronūciādū Frācisco absoluendū vel dz pronūciari sñiam quo ad mulierē nō obstare nec dicta pronūcia debere frāciscum absoluere qz vt dixi nō fit respectu mulieris cui nō obest Frāciscī ficta cōfessio iurta not. per Bart. in. l. cū filius. de verb. obl. intētio curie fundata nec probatum delictū debet absolui. arg. l. qui accusa. de eden. ꝛ sic per vtrem cōsequētur q̄ per se cōsequi nō poterat p̄ hoc bene facit q̄ not. in. l. a sñia. ff. de appel. vbi hoc expresse videt decidere Bar. ꝛ Inn. in. c. cū sup. de re iudi. in glo. constiterit ibi vbi ponit formam talis libelli appellatorij. ꝛ circa fi. illi⁹ gl. q̄ videtur etiam procedere si franci. acquieuisset sentētie tacite vel exp̄sse. s. comprobādo tacite si ignorat tertiū appellasse ꝛ ipse nō appellat. si. x. dicebant. Iurta no. per Bar. in. l. si q̄ separatim. de appel. Nam cū ista sit causa capitalis certe ei⁹ expressa comprobatio vel tacita nō tollat beneficiū appellādi tertio. d. l. nō tantū. Ex quibus vī cōcludi q̄ respectu mulieris dictus Frāciscꝰ cōsequatur absolutionem quam pro se nō fuisset consecutus pro hoc qz sñia est indiuidua. vt. l. hoc iudicio fami. ercis. vnde nō videt posse p̄ parte dñe rescindi ꝛ p̄ parte nō sed in hac questione oppositum est verū quia tunc sententia lata pro vno in causa appellationis prodest alteri quādo est eadē causa defensionis in vtroq; vt. v. La sentētia. l. si qui separatim. §. fi. de appel. sed quādo cause defensionum sunt diuerse. tūc sententia lata p̄ vno qui habet diuersam causam defensionis non prodest alteri. iste est text. in. d. l. si qui separatim. §. fin. sed cum in casu nostro non sit eadem causa defensionis Francisci ꝛ dicte mulieris quo ad ius suum ergo nō prodest eī sententie. ¶ Quod diuersa causa defensionis ostēditur. quia ad ostendendā innocētiā Francisci alia dicitur eius defensio ꝛ diuersa ob ea q̄ fit in ꝑsona vxo. qz vt dixi opz q̄ ipse ꝓbet per expresses probationes cōtrarias contra suam fictam cōfessionem. arg. l. i. §. j. si ex noxa. cau. aga. ꝛ co⁹. q. 8. dixi. Iulierē vo cā

quā nō trahitur dicta cōfessio nō hz cu⁹ r ia fundatā intentionem igitur alia est ; eius defensio hoc enim pbat ex dictis innocētiū l.d.c.cū super.post mediū pri- 4
me gl.vbi expresse decidit.t q̄ si tēpora ad appellandū sunt elapsa primo victo ; q̄ etiā si scōus cuius interest qui forte ignorauit sniam latā postea appellat q̄ snia secunda nō pdest illi victo.r hoc tz Bart.in.d.l.a snia nec est alia ratio nisi q̄ ius defensiōis nō est vniforme primo victo q̄ non appellauit.ꝛ tpa sicut scōo. Et in pposito nō est in persona frā.si mile fus defensionis qi habitus p con fessō nō hz a iudice nisi dānari.nō sic in mulitere cui nō obest dicta ficta cōfessio vt pluries est dictū. Ex qb⁹ cōcludit qō forma pronunciationis sic dictā sniam latam cōtra frā.nō obstare ipsi mulieri nō tū opitulari dz talis victoria frā. qr snia talis non fert qr sit pbatū de innocētia q̄ fieri debuit quātum ad ipm. Sed qr quantū ad mulierē intentio cuius non fit fundata.r ista mō pōt intelligi opi.illoꝝ in.d.c.cū super.de re iudi.q̄ dūt.t q̄ forma libellandi r pnunciandi etiā sniam quātū ad ipm appellantem nō obstare sed nō prodesse primo victo. Et ita credo salua meliori snia.l.Claudius felix.ff.qui po.in pign.habe.Nec obst.vnū q̄ tāgit hic vnus allegans qō forte sindic⁹ cōis nō potuit appellare a snia dāi pasqlini.qr sicut nō debuit talis sindic⁹ citari.Ita nec debuit appellare.ar.no.per Bar.in.l.j.in fi.ff.ad turpi.hoc tz sit verū q̄ nō sit citand⁹ qr sua principaliter nō interest tū pōt appellare.qr quoties mea interēt rōne qualis qualis ꝓiudicū r si nō totalis possuz appellare.d.l.affinā.de appellatio.r tū tertius cui⁹ pōt interesse rōne alicui⁹ prejudicū nō est op⁹ q̄ citetur cū agitur cā cū illo cui⁹ principaliter interest.Ita in pposito interest in aliquo cētis pisauri q̄ pot⁹ fuisset ꝑdēnatoria quā absolutoria rōne pene ergo potuit appellare.

¶ Summariū sup cōsilio.lxiiii.

1 Accusato vel inqsito an iudiciorum copia dari debeat:r ēt audiri:antequā ad torturā ponat.numeris omnibus sequentibus per totum consilium.

Accusatio de crimine dicitur.
Accusatio est remedium ordinariū.inquisitio autem extraordinarium.
Audictis accusato vel inquisito denegari non potest.
Judex maleficiorum dz facere tradi inqsito vel accusato copiā inqsitionis vel accusationis r omnium actorum cōtra eum;et etiam iudiciorum copiā:anteq̄ ad torturam ponatur.

¶ Consilium.lxiiii.

In christi nomine Ac invocata spūs sancti gratia.Super articulo mihi ad cōsulendum cōmisso q̄ magnificum ac generosum vir dñz Joānē barbū dignissimū ptātē asilli.vz an porrecta querela coram sua magnificētia per Ant.dictū fero.Et Andr.de velecornuta tā q̄ massarios eccle.sancti Marci.de cornuta ꝛ Jaco.de Cesena no.de falsitate vni⁹ testamēti per eū vt ōr cōmissa.r examinatis pluribus testibus per dictū dñm ptātem super dicta querela r ad instātiam querelatoꝝ teneatur et debeat prefatus dño ptās admittere defensionem dicti Jacobi in scriptis r iura r attestatiōes quas produxit et producere intendit in ei⁹ favorē.an vero debeat purgare indicia cōtra eū existētia per viā torture. ¶ Visis pri⁹ oib⁹ scripturis ad me sub sigillo transmissis.r eis diligēter cōsideratis.q̄ declaratiōe veritatis prius est videndū qua forma iudicū pcedat.aut pcedere intendat dño potestas qū sm illā formā iudicādū est.vt in.c.qualiter r qū.ij.ad fi.extra de accusa.r in.c.ij de simonia.cū simili.r videtur q̄ velit procedere per viā inquisitiōis.qr testes examinauit sup indictis fama antea q̄ re⁹ interrogetur.q̄ fieri nō ꝓsuevit:nisi qū pcedit per inquisitionē vel per denūciationē officialis.vt hī in.d.c.qualiter et qū.et in.l.ea quidē C.de accusa. Jtez quia precessit querela que videtur esse quedam instigatio ad inquisitionē faciendā.vt not.Ang.de are.in suo tractatu.malefic.in glo.in verbo necnon aq̄ querelam.in princ.per not.per Bart.in

Lin senatus.§.ad eos.ff.ad turpil.facit ꝙ idē no.in.l.j.§ incidit.e.ti.ꝛ in.d.l.senatus.in prin. ¶ In ꝓmiū vī ꝙ immo ꝓcedat per viam accusatiōis.qꝛ in dicta querela petit ꝙ p ꝑfatū dñm prātē intromitat ꝛ incidat dictū testm.et q.d. Jaco.tāc fabricatoꝛ dicti testamēti falsi puniat ꝛ condēnet fm formā iuris et hec petunt dicti querelantes omni meliori modo ꝛc. ¶ Per que ꝟba apparet ꝙ ꝛ dicti querelantes dicūt ꝙ cōparēt cū graui ꝗrela.et admoniti sūt ꝙ dñm potestatē vt ꝓdūcant querelā suam inscriptis.tñ vere illa querela est quedaꝛ accusatio.ex quo ꝙ eam cōcludit indicium ꝫ partē ꝛ ꝙ eam sit petitio cōdēnationis.ꝛ accusatio cñ ꝺꝛ de crimi.ac declara.vt not.Cofre.l summa de accu.in prin.Et ꝙ hoc sit verū ꝙ dicta potestas intelligat dictam ꝗrelā esse accusationē patet ex scriptura examinatiōis facta de dño ꝑbytero donato in qua ꝺꝛ prin.super querela ꝛ actus ꝛ vltra scripta ꝛc.Nec est mirādū de hoc.qꝛ ad cognoscēdum formā libelli seu scripture debemus ꝓncipalr inspicere ꝛclusionē qꝛ fm illā iudicādum est.vt no.Inno.in c.super literas.extra de rescri.ꝛ p Bal. ꝛ doc.in.Lꝛ ita.C.de edē.sed ex conclusiōe vt dixi apparet ꝙ est accusatio.Ergo accusatio dicēda est ꝛ in narratiōe fiat mentio de querela.Et ꝛ dicta potestas mandauit eis ꝗrelā suam producere.Tñ intelligit querelam.i.accusationē.ꝛ de hoc est casus in terminis cū gl. in.L querela.C.de fal.Ubi in ꝗstione falsi querela ponitur pro accusatiōe.ꝛ pro hoc est etiā gl.in.l.fi.in ver.indi.dum dicit in libello vel ꝗrela.C.de accu. Sic ꝛ aliqñ capit accusatio ꝓ denūciatiōe. vt est text.cū gl.l.c.ij.extra ꝺ accu. ¶ Et ideo cuꝫ ꝓducta fuerit accusatio ꝙ parē non pōt per inquisitionē procedi.ꝛ qꝛ accusatio est remediū ordinariū.inq̄sitio extraordinariū.vt no.ꝙ Cyn.ꝛ doct. in.l.ea quidē.C.de accu.ꝛ per Bar.in.l. fū.vū.ꝛ.viū.ff.ꝺ adul.ꝛ remediū ordinariū facit cessare extraordinariū fm omnes.qñ ordinariū fuit primo intētatum vt hr in.l.i puinciali.ff.de no.oper.nū. Cū itaq; ꝫ dictū Jaco.de Cesena ꝓcedatur per viam accusationis nō est dubiū ꝙ ei ꝺ defensio ꝺꝛ audiri qñ accusatus est presens ꝛ in carceribus sicut est in casu nostro immo etiā ꝺꝛ dari sibi copia querele siue accusatiōis ꝫ eū pdncte vt hr in.l.seruū quoq;.§.publice.ff. de pcu.ꝛ in.l.j.C.de accu.ibi tex.ꝛ.l.pe. §.ad crimē.ff.de pub.iudi.ꝛ in.l.pe.ꝛ fi. C.de accu.ꝛ no.in.d.c.qualr ꝛ qñ.extra de accu.cū fimi. ¶ ꝺꝛ pr̄ dico ꝙ ēt si ꝙ inq̄sitionē vellet.ꝛ posset.d.potestas procedere tñ nō deberet denegari sibi copia defensiōis.vt est casus in.d.c.ꝗr et qñ.ꝛ in.§.ꝺꝛ.ibi vt facultatē habeat defendēdi seipsum.ꝛ nō solū nō ꝺꝛ denegari sibi audiētia ꝛ defensio.Immo antecq̄ ponat ad torturā.et añcq̄ formetur inquisitio ꝺꝛ sibi dari copia indictorū ꝛ inq̄sitiōis fieōstet facta ad hoc vt possit se defendere ꝙ tex.i.d.§.ꝺꝛvbi est casus et est tex.in.l.ū.C.de edē.ꝛ ꝓbat etiā in c.j.i ti.de accusa.lib.vj.Bar.l.l.q̄ sine.in pe.q.ff.de qō.ꝛ ita tenet Ange.de perus. m.l.si vacā.in.xxxj.colū.C.de bo.vacan. lib.x.ꝛ ang.de are.in suo trac.malefi.in gl.in ꝟbo ꝙ fama publica ꝓcedente.Et ita ꝛ etiā Bal.in.d.l.ū.circa ꝓncl.C.de eden.Et idem tenet.d.Paul.de castro ꝗui dicit ꝙ inder maleficiorum debet facere tradi inq̄sito vel accusato copiā inquisitionis vel accusationis ꝛ omniū actorū cōtra eum:et etiā copiā indictorū.per que vult iudex ad torturam deuenire vt possit illa purgare. ¶ Et ita ēt ꝛ.d.Jo.petrus de Papia in sua practica solēni in sua inquisitiōe.in gl.j.in vers.ꝛ nunq̄d de istis q̄ dicit ꝙ est dāda copia de predictis reo ante torturā. Et est assignādus sibi terminus ad faciendā eius defensionem ne tormentis subūciat.Dicit ꝛ ꝟ male seruēt isti moderni latrūculatores.Et idē ꝛ in gl.in verbo fama publica ꝓcedēte circa ꝓn. qui similiter dicit ꝙ latrunculatores.i. iudices maleficiorꝫ male ꝟ seruāt i practica in animaꝫ suaꝫ maximū detrimētū.Et idē ꝛ Bondinus summus practicus in suo trac.malefi.in ti.vtrū torquēdo sit dāda defensio.ꝛ ita cōperio ꝛmuniter doct.tenere.Et maxle qñ inq̄sitio formaret ad instantiam partis et nō ꝙ

officio mero iudicio.sicut cēt i casu nostro.qꝫ pars pposuit dictā querelam.et actus facti sunt ad instātiam querelantium. ¶ Unde ex predictis concludo qꝫ ptes magnifici dñi poreſtatis assili sunt i admittēdo et qꝫ tenetur et debeat de iure admittere pro defensionē dicti Jacobi in scriptis et iuramentationes quas producere intēdit in fauorem snū anteaqꝫ ponatur ad torturaz ad hoc vt indicia q̄ sunt cōtra euz purgare possit. 3 si sufficienter pbabit. Barth. Cepo.

¶ Summariū sup cōsi.lxv.

1 ☞ Inqsito seu accuſato incarcerato an debeat dari copia indicioꝝ diffamationis et testium nomina:numeris omnibus sequentib⁹ per totū consilium.

2 Judex dz audire aduocatos inculpate: vt se defendendi facultatē habeant.

3 Defensio est de iure naturali.

4 Judex pro veritate inuenienda laborare debet.

5 Judex si inquisito articulorum copiam denegauerit:ab ista denegatiōe appellari poterit.

6 Judex qñ ex mero officio pcedit in casibus:in q̄bus pōt inquiri ex forma iuris vel statutorum:nō est opus vt diffamatio procedat.

7 Judex qñ aliquo instigāte pcedit:ex mero officio pcedere nō dicitur.

8 Instigatores:si nō pbauerint:turpillani pena tenentur.

¶ Consilium.lxv.

1 ☞ In christi noīe Decreuit magnificētia et vestra pretor illustris audire aduocatos . d. Catharine a sole Veronēsis incarcerate an danda sit ei copia indicioꝝ et diffamationis et nola testiū que dāt esse cōtra eam et recte quidē pro sua sapientia et iustitia.qꝫ ita ius disponit vt.l.vni.§.cognituꝝ.ff. de qō.vbi Bart.in.l.custodias.ff.de custo. reo.et ibi etiā Barto.q̄ dicit et qꝫ iudex dz 2 audire aduocatos inculpate vt facultatē habeat se defendēdi.vt dicit tex.in.c. quāuis et qñ.ū.extra ō accu.in.§.dz. Nos vēnā dz clarissim⁹ iuris vtriusqꝫ doct. dñs Petrus de Foncino et ego intelligētes dominā Catharinā innocentissimā esse venimus ad declarandū magn.v. qꝫ ius et rō et eq̄tas dictat vt copia diffamationis et indicioꝝ et nola testiū nobis seu pcuratori.d. Catharine exhibeat. Et pīcipue qz nō dubitam⁹ oia indicia si que sunt posse iuridice purgari.si mō eoꝝ copia exhibeat.Et qꝫ hoc sit verū pbat primo p tex.l.d.c.quāuis et qñ. in.§. dz.extra ō accu.vbi de hoc est casus ad literā. ¶ Secdo hoc pbat p rōnē naturalē nā defensio est de iure naturali.vt in cle.posto.de re iudi.q̄ nō est denegāda et diabolo.vt ibi no.et no.canonistę. in.c.q̄ in ecclesiarū.extra de cōsti.et p̄sertim in cā criminali.vt est tex.et ibi Bar. in.l.vni⁹.in.§.cognituū.ff.de qō.et l.l. custodias.et ibi et Bart.ff.de custo.reo. ¶ Sz ille ꝯ quē pcedit in cā maleficū. et p inqsitionē nō pōt se defendere commode nisi habeat copiā p̄dictoꝝ.s.diffamationis et indicioꝝ.et etiā nola testiū. vt dicit tex.in.d.§.dz.qꝫ pz qz si poneret ad torturā anteaqꝫ daret sibi copia indicioꝝ nō pdesset sibi amplius defensio qz a tortura sicut a maxillata nō posset appellari.vt.l.ū quis puocationē.et ibi per glo.et doc.C.de appel. ¶ Tertio 4 probat per rationē ciuilem. † Nā iudex dz laborare p veritate inuenienda.vt.l. ū.C.de edēdo. ¶ Sed pro illo cōtra quē pcedit p maleficio nō posset haberi veritas nisi haberet copiā predictoꝝ.vt dicit Bal.et Pau.de ca.l.d.l.ū.C.de edē. ergo. ¶ Quarto pbatur p rōnē a simili arguendo de causa ciuili ad cām criminalē sic vbi maius est periculū ibi cautius est agendū.c.vbi periculū.de elec. lib.vj.et in.l.j.in fi.ff.ad carbo. Sed maius periculū est in causa criminali ꝫ in cā ciuili.qz quo ad illum cōtra quē procedit tractat de maiori preiudicio respectu condēnationis.Sed in casu ciuili dz dari copia libelli et capitulorum et nola testiū vt possit se defendere.vt.l.j. §.edēda sunt ola.ff ō edē.et.l.ū.C.eo.et.l. j.et auc.offerāt.C.de lit.contest.cū simi. Ergo similiter et multomagis est dāda fame et indicioꝝ.qz illa sunt loco accusationis.vt.d.c.qualiter.et qñ.ū.ad fi.principiū. ¶ Quinto pbat auctoritate.nā.

Bar.hoc tenet ꝛ est dãda copia predic. incarcera.ꝛ in.l.fina.q̃ sine.l pe.q.ff.de qõni.Et tõ tenet Sandin⁹ magnus pra ctic⁹ in ti.virũ reo sit danda defensio. Et spe.in ti.de inquisitione.§.nunc cre damus.ver.si inquirat.ꝛ ver.hic in glo. ꝛ in ti.de appella.§.restat victore.versi. eciẽ si inquisito nolit facere copia ar ticulorũ ibi õt ꝙ si denegatur huiusmo di copia poterit ab ista denegatione ap pellari.Et idẽ tenet ang.in.l.si vacãtia. C.de bo.vacan.lib.x.in.xxxj.col.ꝛ idem tenet Bal.in.l.si.in prin.C.de edẽ.ꝛ ibi etiã Pau.de ca. ¶Idẽ tenet Jo.petr⁹ de pepia magn⁹ practicus in sua practi ca in materia maleficio ꝙ l gl.j.ꝛ in gl. sup fama publica p̃cedẽte q̃ õt ꝙ aliqui iudices hoc nõ seruãt in animarũ suarum⁹ maximũ detrimentũ.ꝛ Ange.de are.in suo trac.malefi.l gl.in ꝟbo ꝙ fa ma publica p̃cedente.c.in prin.Et ita te nent doct.communiter in.d.§.dz. ¶Sz vnũ est ꝙ põt facere dubiz qr Ang.de are.in.d.suo trac.in gl.in verbo ex me ro officio.ꝛ in gl.in ꝟbo ꝙ fama publi ca p̃cedẽte õt ꝙ qñ iudex p̃cedit ex me ro officio non tenet dare copiã predi ctor⁹.allegat ang.in.d.l.nemo carcerẽ. in.xxxj.col.ꝛ in eo se fundat.Et ideo si in casu nr̃o p̃cedit ex mero officio non ꝟf ꝙ sit dãda copia predictorũ. ¶Sed certe istud dictũ nõ est verũ cum reue rentia tanti doctoris qui nõ recte consi derauit decisionem Ang.in.d.l.si vacã tia. Nã angelus ibi solũ õt ꝙ copia dif famatiõis non est danda non autem õt ꝙ copia indiciorum nec inquisitionis nec de nominibus testiũ. ¶Et ideo cũ se fundet in eo qui hoc nõ dicit sequit ꝙ eius auctoritas nõ concludit. ¶Et postea se correxit.Nam ang.de are.in d.gl.sup ꝟbo ꝙ fama publica precedẽ te.in.vj.col.in ver.sed an saltẽ aliorum indiciorũ vbi dixit ꝙ ꝛ hoc casu nõ sit danda copia diffamationis tñ copia in diciorꝫ ꝛ inquisitionis est danda ꝙ not. per Bar.in.l.custodias.ff.de custo.reo. et in.l.ũ.§.si publice.ff.de adul. ¶† Et rõ differentie est licet ipse non dicat qr qñ index procedit ex mero officio in ca sibus in quib⁹ potest inquiri vel ex for ma iuris vel statutorũ nõ est opus vt precedat diffamatio qr diffama tio est loco accusatiõis sed illa nõ est necessaria quando datur potestas iudici procedendi p̃ inquisitionẽ.vt not.Joan. and.ꝛ doc.in.d.c.qualit ꝛ qñ. ¶Ergo non est ne cessaria diffamatio ad procedendum per inqui sitionem ꝛ sic in ea non est fundamentum sequi tur ꝙ de ea non est faciẽ da vel danda copia.qr si deberet dari copia esset necesse ꝙ illa p̃cederet. l.traditio.ff.de acquirẽ. rerum domi.Cum ergo non sit necessaria nõ est danda copia: facit gl.in l.vnum.in gl.magna in fi.ff.si cer.pe. ¶Sz ista ratio cessat in indicijs cũ inquisitiõe qr in istis versatur veritas rei ꝛ de fensio ꝛ sine istis nõ pos set p̃cedi. vt.d.§.debet. Ergo debet dari copia indiciorum ꝛ inquisitio nis. ¶Absurdum enim esset dicere ꝙ esset in po testate iudicis in ꝟbũ ꝙ casu dicere ꝙ p̃cedit ex mero officio.ꝛ ita sem per tolleret facultatem reo se defendendi ꝙ nõ est dicendum per.c.cum vna via.de reg.iur.l.vj. et quia lex que mandat dari copiam indiciorũ. ꝛ inquisitionis esset im posita verbis ꝛ non re bus contra.l.secundam in fi.C.eodem.de legib⁹. ꝛ capitulo commis.§.por ro.de elec.lib.vj.ꝛ sic lex esset frustratoria.ꝛ delu soria quod non est dicen dum. ¶Preterea potest

a ¶Animaꝫ suaꝫ. Ad istã ma teriaꝫ que pulchra et quotidia na est adde optimum practicũ gã di.in tract. suo malefi. i rubri.quo mõ cognoscat.de ma lefi.d.Alex. de imo.in consi.xlj.in ij.vo.ꝛ in.l. fi.ff.ꝺ qõni. doc.in.l.cu stodias.ff.ꝺ publi.iudi.

7 ꝛ aliter ꝛñdeꝛi.ꝛq; qñ iudex ꝓcedit ali
ꝙ instigãte nõ ꝺr ꝓcedere ex mero offõ
vi no.Jo.an.ꝛ Ant.de bn.in.d.c.quæꝛr ꝛ
qñ.ij.de appel.ꝛz in casu nostro ꝛ extãt
instigatores.vcz Dominic⁹ spazerin⁹.
d.Michael.de cãpelio.d.Benedictus ꝛ
ciuerano cõsanguin.defuncti qui porta
nerũt ꝓbationes in ciuitate Uerone vcz
qui parant ꝓbationes ꝙ quas delictuz
põt ꝓbari.vt.l.j.§.incipit.ad turpi.ꝛ no.
Bar.in.l.sena.in ꝓn.co.fit.Ergo sequit ꝫ
ꝙ perinde est ac si ꝓcedit ꝙ accusatio
8 nẽt qꝛ instigatores ꝛ tenent si nõ ꝓbant
pena turpilla.ꝛ in expẽ.vt no.Bar.in.l.
j.§.incipit.ꝛ l.l.in senat⁹.§.an ad eos.
ff.ad turpil Ultimo ꝙ hoc etiã adduco
qꝛ ita seruat in practica ꝛ de stilo pala
tij cõiter in ciui.Padue a quo stilo non
est recedendũ iurta.l.tertiã.§.fi.ff.de te
sti.ꝛ in.l.ij.C.quẽadmo.testamẽ.apertã
tur per Bart.ꝛ doc.in.l.de quibus.cum
similibus.

¶ Summarium super consi.lxvj.

1 ☞ Inquisitio an valeat non precedẽ
tibus indicijs:vl nõ data copia indicio
rũ:si reꝰ delictũ ꝓfessus fuerit:numeris
olbus sequẽtib⁹ per totũ consilium.

2 Inquisitio ꝛz substãtialib⁹ careat:nihil
hominus cõdẽnatio cõtra confessum se
qui põt:ꝛ contra defensionem substãtia
lium non opponentem.

3 Inquirat ꝛz ꝫ vnũ generaliter:vel ó ali
quo crimine:tñ si etiã aliud crimẽ confi
teatur de illo etiã condẽnari poterit:ꝛz
nulla indicia vel fama cõtra ipsum pro
cesserint:vel contra ipsum aliquis pro
cessus formatus non sit.

4 Denegat⁹ apostolic⁹ quo casu ꝛz nõ to
tã cãm:vnũ tñ articulũ cõmittere põt.

5 Uerba snle in dubio intelligi debent.vt
potius valeat ꝙ pereat:etiaz verba im
proprianda.

¶ Consilium.lxvj.

1 [illegible]Christi no
mine amẽ.ꝛ Teneo idẽ ꝙ
ꝛz.ꝙ famosiss.doct.d.Ang.
de ca.cõsultũ est.ꝛ eius di
cta cõfirmo.Et primo duz
dicit ꝙ nõ potest opponi de nullitate ꝓ
cessus inquisitionis ꝛ snle ex eo ꝙ non
dicunt indicia sufficientia ꝓcessisse.nec
copia indiciorũ querelato tradita quo
niã ipse frater Jo.condẽnat⁹ confessus
est delictũ ꝙ tex.l.c.j.de accu.lib.vj.Et
ꝙ hoc allego Aug.in.l.si vocã.i.xiij.col.
in prin.C.de bo.vocã.li.x.ꝛ vbi ór singlr
ꝙ ꝛz inquisitio careat substãtialib⁹ tñ põt
sequi condẽnatio cõtra cõfessum.ꝛ ꝛra
nõ opponẽtẽ defensionẽ substantialiuz
per.d.c.j.Et adduco etiã ꝙ idẽ no.l ca.
l.si vacã.in.xxxiij.col.in fi.ꝛ vbi ór ele
gãter ꝙ licet inquiratur ꝫ vnũ ghaliter
vel de aliquo crimine.tamẽ si confitet
etiã aliud crimẽ de illo etiã potuit con
dẽnari ꝛz nulla indicia vel fama cõtra
ipm processerint.vel cõtra ipm non fit
format⁹ aliquis processus ꝙ.c.ij.de con
fessis in.vj.ꝛ pro hoc optime facit ꝙ no
Jun.in.c.cũ sup.cẽ de cõfes.ꝛ Bal.in.l.
ꝛ si seuerior.ꝛ in vlti.col.in ꝓn.C.de hꝛ
qui no.infa.ꝛ flo.in.l.pinde.§.nõdum.
ff.ad.l.aquil.cũ simi.¶ Nec põt oppo
ni ꝙ indicia nõ precesserũt.vel eoꝝ co
pia data nõ fuerit.tũ qꝛ vere ꝓcesserũt
tum etiaz qꝛ nõ fuit opposita nec copia
petita.vt est tex.cum glo.ꝛ ibi doc.in.c.
ij.de accu.lib.vj.ꝛ hoc tenet Ang.in.d.
l.si vacan.in.xiij.col.in prin.ver.etiam
fallit vbi inquisitio.ꝛ no.doc.in.c.quali
ter ꝛ qñ.ij.§.ꝛz.de accusa.Et ꝙ de ꝙsue
tudine hoc nõ seruet tenet Ang.in.d.l.
si vacã.in.xxxv.col.ver.ꝓcedit autẽ in
causa inquisitionis.Nec põt dici nulla
dicta snia condẽnatoria ex eo ꝙ dele
gatus apostolicus cõmiserit torturã ex
tra diocesim in qua deputatus est:qꝛ ꝛz
totã causam cõmittere nõ potuisset.vt l
c.statu.§.nullius.de reseri.lib.vj.Tamẽ
vnũ tantũ articulũ bene potuit cõmitte
re.vt dicit ibi glo.in ꝛbo vires suas.et
ita tenet Archi.ꝛ Dominicus ibi in fi.ꝛ
in.d.c.statu.§.j.ꝛ sequunt alij doc.ꝛ no.
l.c.cũ Bertoli⁹.extra de re iudi.¶ Pre
terea cũ in diocesi nõ esset locus fortu
re fuit iusta causa committendi in alia
diocesi ꝓpinqua propter necessitatem.
pro hoc allego ꝙ no.idem Angel.in.l.
si vacantia.in.ix.col.C.de bo.vacan.lib.
x.vbi dicit ꝙ propter necessitatem põt
vnus qui nõ esset iudex in causa supple
re ꝛ officium exercere.Et licet sentẽtia

faciat

faciet mentionem falsi.nñ tz intelligi de falsitate ꝓmittendu.sicut in vltimo breui apostolico fit mentio ibi de hmõi falso testimonio nec prohibẽdo. Sentẽtia ergo i dubio dz referri ad supplicationem.ꝛ commis ꝛ ad acta vt no.in.l. secunda.C.de sentẽ.que sine certa quãtitate.ꝛ Et maxime qñ verba sententie ꝙ debeant in dubio intelligivt potius valeat quã pereat etiã verba impropriando.vt est gl.notabilis.in.l.ꝛ puto.§.j.ff. fami.ercis.facit.l.quoties.ff.de ver.ob. ꝛ de reg.iur.cum simi.

¶ Summarium super consi.lxvij.

1 Inquisitio noua an possit fieri per iudicem delegatũ sup nouis indicijs lata snia absolutoria:numeris omnib9 sequentibus per totum consilium.

2 Attestationes sup indicijs si reiecte fuerint:vt nõ probãtes sup nouis indicijs iudex testes examinare poterit.

3 Limitata dispositio limitatum producit effectum.

4 Uerba:fiat iustitia:idem significant ac si diceretur:fiat quod de iure est.

5 Iudex delegatus:lata sententia:officio suo functus esse dicitur.

6 Uerba ab homine prolata in dubio de primo actu intelliguntur.

7 Statuto si caueat:ꝙ pẽs cause cõpromittant:si sup vna tantũ cõpromissum factũ fuerit:ꝛ expirauerit.vtrũ iterata compromissum fieri debeat.

8 Crimine expilate hereditatis an ꝑ inquisitionẽ procedi possit.

9 Furtũ largo mõ sumptũ etiam crimen expillate hereditatis cõprehẽdere dz.

10 Testi cui põt opponi attẽtata subornatio:omni exceptione maior non est.

11 Presumptio vna tollit aliã.

¶ Consilium.lxvij

4 IN christi noĩe amẽ. ¶ Circa primuz dubiũ an stante sententia absolutoria ꝑdicta possit de nouo ꝑ potestatem nouum inquiri ꝛ procedi criminaliter actione furti seu crimine expillate heredi contra.m.Franciscuz ꝛ noue probationes ꝛ indicia criminalia iudicio contra eum recepi possint an vero ob.exceptio rei iu. Si potestas qui primo ꝓcessit per inq̃sitionẽ ꝛ nũc vult inq̃rere esset iudex ordinarius partium. ꝛ esset causa de qua posset de iure.vel forma statuti procedere criminaliter a ꝑn.ꝑ inquisitionem dicẽdũ esset qõd posset inquirere.vt in terminis no.Sali. in.l.de tormẽ.in pe.q.C.de qõ.vbi ỹt ꝙ si attestationes sup indicijs fuerũt reiecte.vt nõ probãtes sup nouis indicijs poterit iudex testes examinare ꝑ ea q̃ not.Odofre.ꝛ Ja.de are.ꝛ Cy ibi in fi. vbi dicũt ꝙ tormẽta repeti possunt propter noua indicia emergentia.vt.l.vni. ff.de questionib9.ꝛ ibi plene per Bar.ꝛ per Sali.in.l.si quis.C de custo.reorũ. ꝛ Bal.in.l.obser.circa prin.C.quorũ appel.non reci. Et tz dicatur in dicta snia absolutoria simpliciter nõ esse ꝓcedendũ vel inquirẽdũ occasiõe predictorum que obiecta sunt.tñ credo ꝙ debeat intelligi vigore indiciorũ.que non sunt ꝓbata vt.ỹ.in ea sententia dicitur.ꝛ qz limitata dispositio limitatũ ꝓducit effectũ.l.in agris.ff.de acqui.re.do.nec reseruatio iuris agendi ciuiliter facta in d.snia iuxta.l.debitus marcel.in fi.ff.de pac.do.ꝛ Bal.in.l.j.i antep.col.q̃ accu. non pot.tollit quin intelligaꝫ etiã reseruatũ ius iterũ inquirẽdi ꝓpter noua indicia superuenientia:qz casus omissus hñ ꝑ omisso ꝛ remanet in dispositione iuris cõis.l.si cum dotem.in fi.ff.soluma.cũ ibi no.ꝛ in.l.cõmodis.ff.de lib.ꝛ posthu.ꝛ in.l.si extraneꝰ.ff. de cõdi.ob cau.Sz iste non est casus noster qz potestas Ferrarie nõ est iudex ordinarius ñ.m. Frãciscũ qui est de argẽta sz ptãs argẽtinꝰ. Sz ptãs ferrari.fuit iudex delegatꝰ i hac cã ꝑ Illu.dn mutine ꝛ marchionẽ Ferrarie:cui cõmissa fuit cã in hec vbis.Illu.d.noster Dux ꝛc.commit tit potestati Ferra.ꝙ audiat et iustitiã faciet:ꝑ que verba princeps videt mãdare duo. Unũ vt seruet iuris ordinem aliud vt iudicet:qõ est de iure.vt dicit Ang.i auk.de heredi.ꝛ fal.§.erberedi. ꝛ hoc vltimum intelligatur vult Bal in c.cũ.venissent.de testi.vbi dicit ꝙ istaverba fiat iustitia significant idẽ ac si diceretur fiat quod de iure est alle.l.bonafi

Consilia Cepole.

deo.ff.depoſi.t idē vult Bal.l.l.iuſti.ff. de iuſti.t iur. Jn tantū ꝙ ꝫ habeat po-
teſtatē decidēdi: vt no. Domi. jn.c. qm̄ p 8
illū tex. de immu. eccle. l. vj. Tamē non
poterit condēnare extendo Padue: qz
iſtud nō eſt de iure vt not. Bald. in. l. ne-
mo C. de ſen. t inter. omniū iudi. Vide
duz eſt ergo an ꝓtor ferrarie delegat⁹
cū ſemel pnūciauerit ꝓbationes t iura
ꝓducta nō eſſe ſufficiēta ad inquiren-
dū Ꝯ. m. Franciſcū. t cōſequēter nō eſſe
procedendū nec inquirendū criminal'r
Ꝯ ipſum occaſione predictorū que obie
cta ſunt dicor eſſe functus officio ſuo:
ita ꝙ nō poſſit ampli⁹ audire t iuſticiez
facere. t ego teneo ꝙ ſic p. c. in literis.
t. c. venerabilē. t. c. ſigni. ꝯ de offi. ōleg.
t. l. Under poſtꝯ. ff. de re iudi. in quibus
ōr ¶ ꝙ iudex delegatus lata ſnia ōr eſſe
functus officio ſuo ꝙ intelligit qñ ſnia
ē lata ſup principali: ſecꝰ ſi ſup inſtātia
vt no. Spe. in tit. de inrrſ. om. iudi. §. de
ſeruꝭ. ver. ꝙ ſi ppō. t Ange. in. d. l. iudex 9
poſtꝯ. t ꝓbat ratiōe. qz ꝑba ab hoſte pla-
ta 6 intelliguñ in dubio de ꝓto actu. l.
boues. §. ꝫ ſermone. ff. de ver. ſigñi. et. l.
ſtip. ff. de iu. do. ſecꝰ ſi ſint plata a lege.
l. veluti. §. hec vox. ff. de edē. t aut. ſz ꝙ ꝑ
uis. C. de rei vxo. ac. t hoc vult Cy. in. d.
§. hec vox. quē refert t ſequit Bal. in. l. ſi
vt ꝓponis. in vlt. col. C. qūo t qñ iudex.
t l. d. §. hec vox. ibi Bal. infert ad. q. ſi ſta
tu. cauet ꝙ cōes cauſe cōpromittuntur: 7
t ſuper vna tamē factā eſt cōpromiſſuz
t expiravit. vtrū iterato debeat fieri cō
pro. t tenet ꝙ nō: qz iſta verba proferun
tur a lege de cui⁹ materia eſt diſpone-
re: nō ſolū ſup vno caſu: ſed ēt quoties
opus eſt. d. l. veluti. §. hec vox. ff. de edē.
Sed in caſu noſtro verba commiſſiōis
fuerūt prolata ab hoſte t nō lege. ergo
de primo tātum actu intelligenda ſunt
per ꝓdicta: t preſertim cū hmōi reſcri-
ptū ſit ſtricti iur. qz eſt in derogationez
iuriſdictiōis ordinarie vt ꝓtoris argenti
ni: ergo ſtricte debet intelligi de primo
tantum actu ad hoc vt minus ledat iu-
riſdictionem ordinariam: vt habetur in
c. cum dilec. t. c. ſigni. t. c. rodul. extra de
reſcriptis. ¶ Et predicta ſunt vera ſine
dubio ſi peteret inquiri de furto ꝑ pre-
torem ferrarien. delegatū quia ſenten-
tia abſolutoria loquit de furto ſimplici
ter. ¶ Sed dubium poſſet eſſe nunqd
ſaltem poſſet procedere p inquiſitionē
ſup crimine expillate hereditatis t videtur
ꝙ nō. quia ſuper illo non vī eſſe aliquo
modo iudicatū cū aliud ſit furtū aliud
ſit crimen expillate hereditatis. vt patet ex
diuerſitate tit. qui habētur. ff. t. C. ꝓſer-
tim cū ſnia ſit ſtricti iur. l. quicqd aſtrin
gēde. ff. de verb. obli. cū ibi no. Tñ ego
credo ꝙ idē ſit in crimine expillate he-
reditatis qđ furto dictū eſt: qz ꝯcta ſcā eſt
de furto ꝓmiſſo tpe q̄ infirmus erat Lu-
douicus t poſt ei⁹ mortē. Nam ſi illa q̄
reta que loquit de furto facto poſt mor
tē Ludoui. intelligit de hereditate que
vt ōr circa vnū menſem verba ſnie que
loquūtur de furto debent intelligi etiā
ō crimine expillate hereditatis cū ſnia
intelligi debeat ſecūdū petitionē. l. vt
fund⁹. ff. cōi diui t. ff. de fideicō. lib. t. c.
licet. de ſimonia. ¶ Et ꝓ tertiz cum furtū
largo modo ſumptū comprehēdat etiā
crimen expillate hereditatis: vt no. per
gl. t Bal. in. l. de his. C de fur. t in. l. ſi te-
C. de his qui no. infa. Et ita etiā intelli-
gi ōr ſupplicatio que loquitur de furto
facto vt ōr in vita t in morte. ¶ Circa
ū. dubium an ſtātib⁹ probationib⁹ par
tis t iuſtificationib⁹ factis ꝑ parte ma
giſtri Frā. contra indicia abducta con-
tra euz tollant probationes t indicia ꝑ
dicta: ita vt dici poſſit ꝙ ſententia abſo-
lutoria lata in fauorez ſui facti: t ſit in
ſta t equa t recte t bene lata. Et pro de
claratiōe hui⁹ aduertēdū eſt ꝙ in ſup
plicatiōe quā fecerūt heredes Ludoui
ci cōtra Frā. tria principaliter opponū
tur. ¶ primū ꝙ Frācīſcus fregit ſera-
turam oſtij domus in qua erāt libri ra-
tionum ſalis: t fregit murū a pte poſte-
riori dicte domus de nocte. ¶ Secūdū
ꝙ ipſe abſtulit furto libros rōnis ſalis
de dicta domo t eos combuſſit. ¶ Ter
tiū ꝙ furto ſubtraxit magnā quātitatē
ſalis de dicta domo de nocte tam remi-
poſte infirmitatis Ludouici ꝙ poſt ei⁹
mortem. ¶ De primo nihil penitus eſt
probatum: vnde ſuper eo nō eſt inſiſten-
dum. ¶ De ſecūdo loquitur Lapus de

imola qui dicit qõ cũ interrogaret.m. Frãn.quomodo faceret si quererent libros heredi.Ludouici.ipse Frã.respõdit:lasse pur cercare io uon ho paura che se trouino che li ho bruttati i modo che nõ se trouara.Et idẽ ipse õt in alia sua depositione.& dicit audiuisse nemine ptente in apotheca ipsi⁹.m.Frãcis. Sz dictũ huiꝰ Lapi de imola reprobat per attestationem Domenexelli qui deponit q Lapus voluit suborare ipsum Domenexellũ promittẽdo nomine heredũ Ludouici si volebat testificare q dici⁹.m.Frã.subtraxisset dictos libros qui hoc facere recusauit:qz nihil sciebat.arg.l.ob carmẽ.ff.cũ ibi no.ff.de testi.& per no.in.c.nostra.extra de testi. ptũcta.l.falsam cũ ibi no.in.c.si ex falsis instrũ.et per not.in.l.scrip.C.de fide instru.facit.l.j.ff.pe.ibi nisi subornatus accusa.ff.ad turpil.& l.alũ propter ff.de accu.& l.j.in fi.ibi delatorẽ subornauit.ff.de iure patro.Unde ꝓpter istã subornationẽ quam facere voluit dici⁹ Lap⁹ de imola sibi nõ est credendũ.tqz cũ sit vnicꝰ testis & nõ omni exceptione maior ex quo põt sibi opponi de illa attẽtata subornatione[a]:vt no.glo.in.c.j. extra de ꝓsangui.& affi.& instit.de inutilitu.stip.ff.in verborũ.sequit q nõ facit ẽt indicium:vt no.Bar.in.l.martius.ff.de qõ. ¶ De tertio vero scz de subtractione salis fuerũt examinati primo septez testes:quorũ sex dicũt aliqd audiuisse q dici⁹.m.Frã.accepit de sale existẽte in diuersis locis & ad domũ suã exportari fecit.septimꝰ que est dña Bartho. nominata Lapasqua. dicit q intellexit q.m.Fran.celauit in quodã tinatio sal. & sub certis fallitis ꝛc.Sed primus testis est Lapus de imola cui non est fides adhibenda:qz voluit etiam subornare Domenexellum vt deponeret q m.Fran.habuisset dictũ sal:& q heredes Ludouici pollicebant sibi quinquaginta lib.tantũ & sic voluit cũ subornare de hoc & de cõbustione librorũ:vt supra dixi.ergo fides nõ est adhibenda ꝓ ea que dicta sunt.Secõs est zilibertus q õt q vidit dictũ.m.Frã.q faciebat onerariam nauim salis de celona fallatizancli ante mortẽ Ludouici:& dũ ei dixisset quid faciet Ludouicꝰ q nõ vi debit rationẽ suã & ipse rndit.Jo tenero meliorẽ cõtoche sel gie fusse Ludouico.Et dixit etiaz q post mortẽ Ludouici vidit.m.Franciscũ vẽdere sal multis terrigenis et forẽsib⁹.Et idẽ videntur dicere alij testes examinati cõtra dictum Ludouicũ. ¶ Jtẽ sunt alij testes q dicũt q magister Frã.erat paup post mortẽ vero ludouici est effectus dives.& q de hoc ẽ publica vox & fama.Sz certe iste ꝓbationes seu ꝓsumptiones eludũtur p ꝓbationes & ꝓsumptiones ꝯtrarias & vrgentiores.Qz vna ꝓsumptio tollit aliã l.nõ solũ.§.de viro.ff.de fit.nup.& l.diuꝰ.ff.de. in integ.resti.& c.literas.ó presum.Qõ aũt sint alie plures presumptiones & meliores ꝓbat.§ Nã primo ꝓbatũ est qõ ipe magister Fran.fuit & est bonus & legalis mercator: vt dicũt plures testes ergo in dubio p eo ꝓsumit l.non oẽs.§.a barbaris. ff.de re mili.& no.plene per Bãdi.i suo trac.maleficiorũ.in rit.de presumptionibꝰ & indicijs dubitatiꝝ quibus procedit ad torturam. ¶ Jtẽ qz probatuz est q habuit sal ipsi⁹ Ludouici ad vendendũ vñ nõ ꝓsumit fuisto subtraxisse.l.incerto. ff.pro socio. ¶ Jtẽ qz palaz accepit dictũ sal.& palam vendidit.Unde nõ ꝓsumit in dolo fuisse.l.ff. ó ritu nup.& l.pupillus.

[a] ¶ Subornatione.Vide ad hoc d.alexã.de imo.in cõsilio.& in cõsilio.in illo.volu.Bart. in.l.j.§.j.ff. de fal.et in l.divus.de re iudica. doc.post gl. in.l.ob carmen.§.fi.C. de testi.

ſ.pe.ff.de aut.tu.t.l.nō intelligit.ſ.ſiqs
pala.ff.de iur.fi.cū ſimilib⁹. ¶ Itē q: il 2
lud ſal in parte erat dñi Malateste dñi
Coſme.vñ ꝓtū ad Ludouicū nihil ſpe
erat:q: ꝓ ei dicti quātū ad te ptinet libe
ras edes hꝫe.l.loci corp⁹.ſ.t petit.ff.ſi
ſer.vē. ¶ Itez q: in dicto ſale magiſter
Ambroſius ō Mariſcalchis habitator 3
Mirādule haberet ſocietatē in ocō ſale
p duab⁹ ptib⁹ de trib⁹ cuz dicto Ludo
uico.Uñ nō ꝓpefit filiꝰ dicti Ludonici
ius agēdi vel ꝓtelādi ꝫ dictū magiſtrū
Frācū.p no.in.l.ille.t ſ.ſi de reſta.ff.ad
trebe. ¶ Itē q: dict⁹ magiſter Frācīſc⁹ 4
habet cirographa de denarūs ſolutis
p magiſtrum Frācīſ,t de hoc extāt ſcri
pta manu propria ſcripta. ¶ Itē q:d.
magiſter Frācīſ.erat diligēs t iduſtrio 5
ſus in arte ſpeciarie t lucrat⁹ ē ex apo
theca a.M.cccxl.citra vt dicūt teſtes:
t ſic nō ē verū q: ſit lucrat⁹ a morte Lu
douici q fuit de.M.cccc.facit qō nota.
in.l.cū oportet.i pnc.ff.de bonīſq.libe. 6
¶ Itē q: probatū eſt q: mercatores ſa
lis p̄diderūt cōmuniter de ſua mercan
tia.t ideo nimirū ſi dict⁹ Ludouic⁹ po
tuit etiā perdere.ar.a.ſolutis.l.ſ.cū gl.
C.de arbi.t p arg.a cōmuniter acciden
tibus.l.certa conditio.ſ.ſi nummos.ff.
ſi cer.peta. Itez quia eſt preſumptio cō
tra filios dicti Ludouici qui voluerunt
ſubornare Domenexellū mediāte La
po.de imola:vt dictū eſt.ſ.l.nō oēs.ſ a
barbaris.ff.de re milita.l.q ſemiſſes.ff.
de vſu.et.l.vl vniuerſorum.ff.de pignō.
actio. Unde cum iſte preſumptiones q
faciunt pro magiſtro Fran.ſint plures
t meliores t vigētiores:ſequitur q: fa
ciunt ceſſare alias preſumptiones ſi q
ſunt cōtra ipſum p.d.l.nō ſolū.ſ.de vi
ro.ff de ritu nuptia.et.c.literas.de preſ
ſump.cum ſimili. Et ideo teneo q: fuer
rit bene iudicatū p dicto magiſtro.Frā.
videlicet q: nō fuerūt indicia ſufficiētia
cōtra ipſum. ¶ Laus deo.

¶ Summarium ſup.cōſi lxviij.

1 ¶ Inceſtum cōmittens cū matertera
ex articulis ſtatuti forma qua pena po
niri debeat:t de talis ſtatuti intellectu:
q: pena impōit:an de mortis pena in
telligatur:numeris omnib⁹ ſequētibus
per totum conſilium.

2 Linea in collaterali linea aſcēdēs t de
ſcendens reperitur.

3 Aſcendētes t deſcendētes proprie ſunt
illi:qui p̄ lineā directā ab eodē ſtipite
deſcēdūt:ſicut eſt pater:vl mater:auus
vl auia:proauus vel paula:alii autē ex
trāſuerſo dicuntur.

4 Aſcendētium t deſcendētiū appellatio
ne in materia ſtatutorū maxie penaliū
nō veniunt niſi illi qui ſunt ex linea di
recta:nō autem ex linea trāſuerſali.

5 Dictio vero ē de ſui natura aduerſati
ua precedētib⁹ t in facto t in iure.

6 Verba:que in ſtatutis cōtinētur,cū ſint
pluralis numeri:in vno tm ſtatuto veri
ficari non poſſunt.

7 Mandat aliq̄ quis fieri aliq̄d ſcōz ali
quā cōditionē vel modum:t poſtea con
ditionem:vel formam:vel modum non
exprimit.

¶ Conſilium.lxviij.

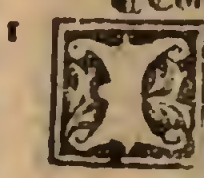

In christi noīe Ac inuocata ſpiritus ſancti
gratia. Contra barto.de go
dis et Mariam eius mater
teram ex parte patris tantum proceſ
ſum eſt ſuper crimine inceſtus quia di
citur confeſſi ſunt ſeinuicem carnali
ter cognouiſſe. Dubiū nunc oritur qua
pena debeant puniri an pena mortis
vel alia mitiori pena. Et iſtud dubiū ꝓn
cipaliter oritur vigore ſtatuti bixie ſub
rubrica de pena capientis mulieres ho
neſtas q: incipit pro inceſtu vero.vbi di
citur q: pro inceſtu vero cū aliqua mu
liere cōmiſſo cum aſcendentib⁹:vel de
ſcendentibus ſorore vel nouerca q: eſt
vel fuit vel vxore fratris mare vel ſemi
na vltimo ſupplicio puniātur. In alijs
vero inceſtibus puniātur pena adulte
riū que in ſtatutis Bixie continetur:ſi
ue marituz habuerit mulierē ſiue non.
¶ Nam vigore dicti ſtatuti ex duplici
capite videtur q: debeāt puniri vltimo
ſupplicio. ¶ Primo ex ꝓma parte i qua
loquitur de inceſtu commiſſo cum aſcē
dentibus.nam Bar.videtur commiſſiſſe
inceſtum cum aſcendente.videlicet cū
ſua matertera ideſt ſorore matris q: dis

citur etiã esse de linea ascẽdẽti median
te ꝓsona matris sue t qz etiam in linea
collaterali reperit linea ascẽdẽs t des
scẽdẽs: vt est glo.nota.in.ꝯ.duozũ.que
incipit ẽ magna matertera.isti.de nup.
t insti.de gradi.in.ꝯ.iũ.gradu.in verbo
ex trãsuerso. Ergo videt ꝙ vltio supplicio sint puniẽdi ꝙ vltimũ supplicium iter
ꝑtat mors.l.q̃ vlti.ff.de penis.t no.gl.
in.l.pe.in ꝟbo supplicio in ꝑn.ff.de condi.ob cãm. ¶ Ex secũdo etiã capite eius
dẽ statu.in ver.in alijs vero incestibus
videt idem ꝓbari etiã si dict⁹ incestus
nõ fuisset cũ ascẽdẽte vel descẽdẽte: qz
dz puniri de pena adulterij q̃ l statutis
Brixie cõtinet: sz scõm statutum Brixie
sub rubr.de pena mulieris habẽtis maritũ cõmittẽtis stupꝛũ siue adulterij qõ
incipit. Ad hoc vt honestas amplict ꝛc.
mulier cõmittẽs adulteriũ capite punitur ita ꝙ moriat. Ergo eadẽ pena videtur imposita cõmittẽti incestũ inter collaterales: t sic in casu videt ꝙ sint ambo puniẽdi pena mortis. ¶ Sz in ꝟrinz
videt posse dici qõ imo non debebãt puniri corꝛoraliter. sz alias pecuniariter. et
hoc vigore statuti Brixie sub rubr. nullus corꝛoraliter nisi. l. municipali cauea
tur: vt dz etiã in nigro statuti vbi dz nullus corꝛoraliter puniat nisi lege municipali caueat: sz alias pecunia puniat arbitrio dñi potestatis t eius curie inspecta cõditione ꝑsone t qualitate delicti. Sz in casu nostro nõ reperitur. l. municipali Brixie cautũ ꝙ in casu nostro 5
q̃s puniat pena corꝛorali vt ostẽdã. ergo nõ corꝛoraliter sz pecuniariter tãtũ
debẽt puniri. Et ꝙ statuto ciuitatis Brixie nõ bene caueatur: vt in casu nostro
quis ꝑdemnet ad mortem ꝓbat. Nam
de materia incestus nõ fit mẽtio nisi in
d. statuto qõ incipit pro incestu vero: qõ
statutũ nec in prima sui parte nec in secũda loquit casu nostro. Nã in prima
nõ est dubiũ qz loquit de incestu cõmisso cũ ascẽdẽtibus t descẽdẽtibus q̃ incestus ꝙ glos. in autẽ. de incest in ꝓnci.
seu. ꝯ. primo in verbo illicitus appellat coitus nefarius tamẽ incestus est: vt ꝙ
bat in. l fina. in principio. ff de ritu nuptiarũ. Sz hoc nõ fuit cõmissus cũ ascẽ
dẽtib⁹ t descẽdentib⁹. † qz ꝓprie ascẽ
dẽtes t descẽdẽtes sunt illi q̃ descẽdũt
ab eodẽ stipite ꝙ linea directa sicut est
ꝑ vel mater auus vel auia pronep⁹ vel
pauta. alij dicũtur ex trãsuerso: vt instit. de gradi. in princ. cũ seq. ꝯ. vsq; ad. ꝯ.
hactenus. t in. l. prima in ꝓnci. de gradibus. ¶ † Et appellatione ascendẽtiũ t
descendentiũ in materia statu. maxime
penalium nõ ventũt nisi illi qui sunt ex
linea directa nõ autẽ ex linea transuersali vt patet ex ꝓdictis. coniuncta. l. tertia. ꝯ. hec ꝟba. cũ ibi not. ff. de neg. gest.
t. l. pma. ꝯ. is q̃ autez. ff. de exercito. t. l.
cõstitu. ff. ad municipa. cũ similibus. Et
istud nõ ꝟz apud me dubiuz aliqd ideo
in hoc vlteri⁹ me nõ extẽdo. ¶ In secũda ꝟo pte est motus dubiũ: qz cũ se refe
rat ad penã adulterij q̃ statutis Brixie
cõtinet videt esse certa t determinata ꝙ
statu. scilz pena mortis: vt supꝛa in princ. dixi: qz potuit id aliquid esse certũ ꝙ
se vel per relationẽ ad aliud. vt. l. certũ.
cũ ibi not. ff. si certum petatur. cũ simili
b⁹. Sed tñ si recte cõsiderẽtur verba dicti statuti loquẽtis de incestib⁹ nõ videt
posse cõmode referri ad illud statutum
Brixie: qõ loqnit de pena mulieris cõmittẽtis adulteriũ qõ ꝓbari posse videtur: qz statutũ qõ loquitur de incestu voluit facere differẽtiã inter incestũ cum
ascendẽtib⁹ t descẽdẽtib⁹ t cũ sorore et
nouerca t vxore fratris. Et incestũ commissuz cũ alijs ꝑsonis: qõ patet in ver.
ibi in alijs vero incestib⁹. † qz illa dictio
vero est de sui natura aduersatiua ꝓcedẽtib⁹ t in facto t iure: vt. l. sed si lege.
in princip. t ibi nota. ff. de peti. heredi. t
in. l. q̃ vsumfructum. ff. eodez. t in. l. hoc
amplius. in. ꝯ. t his. ff. de damno infec.
t ibi hoc not. Barto. t not. gl. t doct. in
l. secũda in ver. sz fortius. ff. ne quis cũ
q̃ in ius est vi ext. t glos. t Barto. t alij.
in. l. quasi. in principio. ff. de lega. primo
t glo. in. l. acti. in. ꝯ. plane. ff. ó in lit. iur.
idem nota. in. ca. secundo de reb. eccle.
non alie. in. vj. t Joan. andre. Archi. et
Dominicus in. c. concerta. de appel. in
vj. cum similibus. Sed si referretur ad
illud statutum Brixie ad me delatum
quod loquitur de pena imponenda ma

lieri que cõmisit adulteriũ nõ diuersifi-
caret in iure a predẽti casu: sz etiã esset
idẽ casus cũ pcedent:: qz in vtroq casu
imponeret pena mortis: qõ nõ est dicẽ
dũ nec videt esse de mẽte statuentiũ. si
cũ statuẽtes voluissent: vt imponeret
eadẽ pena mortis p quolibet incestu
nõ fecissent differẽtiã inter incestũ com
missum cũ ascẽdentib⁹ z aliis cõsentis
in prima parte z aliis incestib⁹: sicut se
esse videtur p illa verba. in aliis vero
incestib⁹. z sic illa differẽtia non dz esse
apposita frustra p. l. ij. §. z lege. l verbo
frustra. ff. de iureiurã. z. l. si qñ. ff. de le
ga. j. et. c. si papa. de priuileg. lib. vj. nec
debẽt accipi cõtra suũ ppriũ significa-
tũ. l. nõ aliter. de lega. iij. maxime cum
sint verba statuti penalis p. l. cũ quidã.
in fine. ff. de liberis z posthumis. z capi
tu. odia. ff. de regulis iuris libro sexto.
z per. l. interpretatione. z. l. si presces. in
fin. ff. de penis. cũ similib⁹. ¶ Preterea
q illa verba nõ referãt ad statutũ pdi-
ctũ Brixie de adulteriis pbat alia ra-
tione: qz in fine ultimo statuti de incesti
bus dr que pena in statutũ Brixie cõti
net. z sic loquit de statu Brixie loquẽ-
tis de adulte. in plurali numero: sed nõ
reperitur nisi vnũ tãtũ statutũ pdictũ.
¶ Ergo illa verba q in statutis ptinẽtur
cũ sint pluralis numeri nõ possint i vno
tñ statuto verificari. l. fina. ff. ad trebel.
z. l. vbi numerus. ff. de testi. cũ similib⁹.
¶ His itaq; duab⁹ rationib⁹ videt con
cludendum q statutũ de incestu nõ pos
sit referri ad predictũ statutũ Brixie lo
quẽs de adulterio qz verba statuti refe
rẽtis nõ cõueniũt ad pdictũ statutũ de
adulterio ad q dicit facere relationez:
nec etiã mens videt cõuenire: ergo non
debet conuenire legis dispositio. l. hos
accusare. §. oibus. ff. de accusa. z. l. quar
ta. §. fotices. cum ibi not. z Bart. z alios.
ff. de dãno infecto. ¶ Sz si dicit ad q sta
tu. videt se referre dictũ statutũ loquẽs
de incestu põt dici qõ ad nullus statutũ
Brixie põt referri per predicta. z si dici
tur quare refert se ad illa statuta q̃ non
reperiunt: maxime imponẽtia diuersas
penas inter primũ casum z fin statuti lo
quẽtis de incestu potest dici q illud po
tuisset vt arbitret per errorem statuen
tium: qz in ista materia de cõmittentib⁹
stupriz adulteriũ z incestuz z raptũ mu
lieris statuẽtes Brixie voluerũt habere
statuta ciuitatis Padue pro sua melio
ri declaratione sicuti etiã romani misc
runt nuncios in greciam ad accipiẽdũ
leges ciuitatis Athenarum z ciuitatis
Lacedemoniorũ z addiderũt z mutaue
rũt prout eis visuz fuit: z sic origo iuris
ciuilis ab institutis duarũ ciuitatũ sci-
lz Athenarũ z Lacedemoniorum fluxis
se videtur: vt dicit imperator. insti. ũ tus
re natura. gẽ. z ciui. §. z nõ intelligãtur.
¶ Nã statuentes illa statuta Brixie ac
ceperũt illud statutũ qõ loquit de ince
stu de ꝯbo ad verbũ. z illud bñ z cõgruẽ
ter referebatur in scõa pte ad statuta.
Padue loquẽtia ũ pena adulterũ: quia
plura erant z sunt statuta ciuitatis Pa
due loquẽtia de pena adulterũ q est pe
na pecuniaria: vt pz l statu. qõ icipit sta
tutũ cõditz. M. cccxcvj. Si mulier ali⁹
qua z l alio statu. sequẽti. Incipiẽte po
testati dñi Jacobi de facigenib⁹ de mu
tina: z in alio statu. quod incipit per ali
quã mulierẽ vxoratã in ꝯsi. si vero pdi-
cti: vel aliqõ predictorũ ꝛc. Sz postq̃ ve
nerũt ad statuta loquẽtia de pena adul
terũ: fecerũt nisi vnũ imponẽs penã ca
pitis mulieri cõmittẽti adulteriũ z nõ
aduerterũt. q stãte isto vno statu. de pe
na adulterũ illa vltima pars statuti de
incestu nõ poterat referri ad illud statu
tũ solũ: sicut poterat statutũ Padue. Et
ideo existimãdũ est ppter pdicta qõ er
ror fuerit in illa parte vltima statuti se
referre ad statuta loquẽtia de pẽa adul
terũ. vt supra declarauj. ¶ Cum ergo il
la ratio nõ possit referri ad statuta Pa
due: qz noluerũt sicut cõueniẽs erat: er
qno nõ fuerũt incorporata involumine
statutorũ Brixie. Nec ad predictũ statu
tũ Brixie loquens de pena adulterũ: qz
nõ potuerũt stãtib⁹ verbis illi⁹ statuti
loquẽtis de incestu. q illi nihil tm cõue-
niũt: nec ẽt voluisse ꝑsumit p ea q dixi
mꝰ. sequit q põt cõcludi illud q solet dici
qõ potui nolui qõ volui adimplere neq;
ut l. multum. C. si qõ alteri vel sibi. z ca
pitu. cũ sup ab. extra de officio delega.

¶Et sic qō illa relatio nō pōt sortiri ef-
fectū aliquē ppter illū errorē quē pre-
sumūt interuenisse pbandi rē aliter nō
posse procedere: maxime salua ratione
recti sermonis. l. plautius. ff. de auro et
argen. lega. ꝛ. c. ad audientiā. j. cum ibi
no. extra de rescrip. ¶Nec est mirandū
si potuit ille error interuenire. ꝙz aliqñ
quis mandat aliquid fieri sēm aliquā
cōditionē vel modū ꝛ postea non erpri
mit cōditionē vel modū vel formā. vt ē
tex. in. l. pe. que incipit si testamentū. C.
de insti. ꝛ substi. sub cōdi. factis. ¶Et qñ
fit relatio ad aliud ꝛ illud ad qō fit rela
tio nō apparet nec relatio sit certa: tūc
nisi pbet qō cōtinebat illud ad qō fit re
latio. illa relatio etiā dispositiua nihil
operat: vt est tex. in. l. si nō designata. C.
de falsa causa inserta leg. ꝛ instru. de le
gatis in. §. sed si uxori. versi. sed si quam
nō acceperit. ꝛ probatur in. l. si sic lega
tū. §. j ff. de leg. j. cum simi. ¶Uñ ex his
ꝛcluditur qō illa ultima pars statuti lo
quētis de pena incest⁹ que se refert ad
statutū Bixie loquētis de pena adulte
rij: nō pōt nec debet ad illud statutū ad
me transmissum referri nec ad aliud.
Et sic est pinde ac si nō fuisset apposita.
¶Et sic casus incest⁹ int collaterales:
excepta sorore ꝛ uxore fratris: de quib⁹
fit mētio in prima parte statuti loquen
tis de incest. cēset esse omissus respectu
pene. ꝛ per cōsequens remanemus in
alio statuto disponente qō nullus cor-
poraliter puniat nisi lege municipali:
sit cautū sed pecuniariter tātū arbitrio
dñi potestatis ꝛ ei⁹ curie: vt supra dixi.
¶Quapropter concludo quod dictus
Bart. ꝛ Maria propter dictū assertū in-
cestum non debent puniri pena mortis
vel corporali: sed pecuniaria arbitrio
domini potestatis burie ꝛ eius curie.
¶Bartho. Cepola vero iuris vtriusq;
doc. et miles.

¶Summariū super consilio. lxix.

1 ¶Domus dño an quispiam iudens
inhabitans pro ipsa domo cōbusta ex in
cendio in ipsa orto tenestur: si nescitur
vnde ortum habuerit: numeris omnib⁹
sequentibus per totum consilium.

2 Incendium sine culpa oriri non solet. 3
Incendium ꝛ furtum inhabitantiū cul
pa factū presumatur: nisi casus fortuit⁹
probatus fuerit. 4
Furtum ꝛ incendium ꝛ leuissima culpa
facta presumuntur. 5
Furtum plerunq; qō inhabitātiū cul-
pa fortuita ꝙ sumptione procedit. 6
Iudeus domus cōductor an pro pigno
ribus combustis ꝛ furto subtractis do
minis ipsorū pignorum tenestur. 7
Prouisiōe hominis quādo a legali pul
sione recessum videt. 8
Priuilegium facimus ꝙ ius cōe tollit. 9
Iudeo an ꝓpetet aliqua actio: siue ius
ad recuperandū pignora: que in rerum
natura reperiuntur. 10
Silua si obligetur: ꝛ ex ea napis efficia
tur: illa obligata non erit. 11
Proprietas nuda si pignori data fuerit;
ꝛ vsufructus postea ei accreuerit erit
idē si alimone creuerit.
12 Domus si pignorata fuerit: que postea
cōbusta sit; ꝛ solum area remanserit: vel
ecōtra: si pignorata sit area; ꝛ superedifi
catū fuerit tā in area ꝙ in edificio obli
gatio remanet.
13 Res si hypothece data fuerit: ꝛ postea
fuerit mutata: eā hypothecaria actio
cōpetit: veluti de domo data hypothe-
ce orto facto.
14 Masse argēti in domo combusta reper
te an solius indei esse presumātur: vel
habentiū argentum in pignorib⁹ in di-
cta domo.
15 Argumentum a communiter accidētib⁹
bonum est.

¶Consilium. lxix.

IN christi noīe amē. ¶Circa primū dubiū
an judeus teneat domino
domus ꝓ ipsa domo cōbus
ta ex incēdio orto ex ipsa domo: sed ne
scit qūo euenerit. ꝛ prima facie vī dicen
dū ꝙ sic, ꝙz incēdiū nō solet oriri sine
culpa inhabitantiū. l. iū. §. j. ff. de offi. ꝓ
fec. vigi. ꝛ l. siue militia. ff. de peri. ꝛ cō
mo. rei vē. Et sic in dubio ꝓsumit culpa
inhabitantiū fm Bal. in. d. §. i. ꝛ Bar. in
l. si quis ex argētarijs. §. pretor ait. ff. ō
eden. vbi dicit ꝙ incendium et fur-

a Inhabitantium. a Vide ad h Bal. in ꝑsi. inci. quidā de controuersia. Ble xan. in ꝑsi. cxvj. l. ū. volu. Bar. in l. si quis ex argētarys. ff. de edē. dal. in l. si creditor. C. ō pig. act. o. Alex. in. d. l. si q̄s. §. fin. ff. de edē. o. bart. to. soci. i regul. ccclij. car. xiv. q̄ ponit regulā cū q̄dus cāq; fallentiꝰ q̄ declarant istam materiam.

tū ꝓsumitur factū culpa inhabitantiū qui debebant custodire nisi ꝓbet casus fortuitus p dicta iura: sz casus fortuitus nō ꝓbat in questione nr̄a ergo. Et sic vī eē sufficiens intētio dñi locatoris nisi hebre cōductor ꝓbet casuz fortuitū. Et vī hoc ꝓcedere nō solū qñ ꝓsumit ex culpa dñi cōductoris inhabitans: sz etiā si ex culpa familie sue: puta famulorum vel pediſſequarū: vt est gl. in. l. nunqd. in prin. ff. ō incē. rui. naufra. ¶ Sz tñ his non obstantibus teneo cōtrariū esse de iure veri, p cuius declaratiōe oportet prius animaduertere qua actiōe velit agere dñs domus cōtra hebreū cōductorē. Nam aut intentabit actionē ex locato: aut actionem legis aq̄l. Si intentabit actionē ex locato: dico hebreū ꝓductorē in dubio nō teneri: qr ex ꝛctu locatiōis et cōductiōis q̄ celebrat gratia vtriusq; q̄s nō tenet nisi de dolo et lata culpa et leui: vt in ſti. quib. modis re ꝓtrahit obli. §. fi. et. l. si vt certo. §. nunc videndū. j. et ibi no. ff. cō. no. Sed qñ ortum est incendiū licet in dubio ꝓsumat culpa inhabitantiū: vt dixi: tñ ista culpa iudicat leuissima 4 tm qr furtū et incendiū ꝓsumitur oriri ex leuissima culpa: vt est gl. multū no. insti. quib. modis re cōtrahit obli. §. preterea. in fi. quā sequit Sasli. in. l. que fortuitis. C. ō pigno. act. Et iō ad hoc vt conductor non teneatur sufficit ꝓbare se fuisse diligētē. vt ō tex. in. l. si vendita. ff. de peri. et commo. rei vē. ¶ Nec obst. quod dixi incendium plerūq; fieri ex culpa inhabitantiū: qr illud est verū de culpa leuissima de qua nō tenet cōductor vt dixi. ¶ Nec obst. qđ no. Bar. in. l. si q̄s ex argentarijs. §. pretor. ff. de edendo dū vult qđ culpa inhabitantiū ꝓsumitur nisi casus fortuitus probetur et sic vī loqui de culpa punibili: qr si nō esset punibilis frustra diceretur cōductorē debere casum fortuitū probare qr dictū Bar. saluari dz in cōtractu i quo q̄s tenetur de leuissima culpa et sic cū illa in dubio interuenisse ꝓsumat: tenetur nisi ꝓbet se diligētissimū vel casum fortuitum. vt. l. in rebus. in prin. ff. cōmo. Sz cū in casu nostro teneat cōductor tm̄ de leui et non de leuissima sufficit ꝓbare se fuisse diligentem: et ita nō fuisse in leui culpa per. d. l. si venditā. l fi. Immo plus dico etiā si ꝓsumeret fuisse in culpa leui. Ex qua teneret per. d. l. iū. §. j. ff. de offi. ꝓfec. vigi. tamē posset se excusare dictus cōductor. si ꝓbaret se fuisse diligētem: vel si teneret etiā de leuissima excusaretur se probādo diligētissimū. ¶ Et est nō qr qđ furtū plerūq; fiat ex culpa inhabitantiū ꝓcedit ex ꝓsumptiōe iuris: quod hoc ꝓsumit vt. d. l. iū. §. j. ff. de offi. ꝓfec. vigi. et. d. l. si venditā. ff. de peri. et commo. rei vendi. que ꝓsumptio potest tolli per alias ꝓsumptiones contrarias: quia vna ꝓsumptio tollit aliā. l. non solum. §. de viro. ff. de rit. nup. et. l. diu. ff. de in integ. resti. et. c. literas. extra de ꝓsumptio. cū simi. et pōt tolli etiam vna ꝓsumptio per alias coniecturas contrarias l. nō oēs. §. a barbaris. ff. de re mili. que cōiecture habent ꝓ probatiōe sufficienti. Iz imperator. ff. de leg. j. et. l. si tutor. cū ibi no. per gl. et doct. C. de pericu. tuto. Et iō si cōductor ꝓbaret se diligentem et diligētissimū fuisse in reb⁹ suis et alienis. et maxime in his q̄ spectant ad vsuz domus: tolleret illa ꝓsumptio culpe leuis et leuissime et ita disputādo terminauit solennis doct. d. Pe. de alua. de Padua in disputa. sua que incipit ex

uto incēdio padne. ¶ Et ex predictis etiā cōcludit nō solū qñ ipse sol⁹ cōductor inhabitasset tpe ortī incēdij: iz etiā si habitassent in ea: tūc solū ei⁹ familia: sicut dicitur fuisse in casu nr̄o qz dñs cōductor nō tenetur de facto z culpa familie seu famulorum nisi essent famuli ad ignē: puta ad coquinā deputati: qz tunc tenēt si esset vsus opera malorū virorū: puta qz solerent se inebriare vel erant parum diligentes z sic deliquissent in opere ad qđ fuissent deputati. arg. l. j. §. familie. ff. de publica. z. l. ñ. §. seruorū. ff. nau. cau. stabu. Et ita dz intelligi. in. l. nunq̄d. in principio. ff. de incē. rui. nau. scōm Bartho. ibi. z idē tenet prefat⁹ domi. Per. dicta sua disputatio. z Angel. de aret. l suo tractatu maleficiorū. in gl. in v̄bo incēdiario. in quarta colū. in fine z maxime si illi de familia erāt tales de q̄bus verisimilr cōsidere potuit dñs: qz erāt boles diligētes: qz tūc dñs familie nullo modo tenet etiā si tpe incēdij fuissent i negligētia vel culpa. argumē. l. argentum. ff. cōmodo. qz tūc dicit esse casus insultus qui nō ascribitur culpe ipsius dñi. l. cū duobus. §. dāna. ff. p socio z l. fistulas. §. ñ. ff. de p̄trahē. emptione z ita tenet Bal. in l. j. in fine. C. p socio. ¶ Et predicta intelligo qñ ille q̄ est de familia cōtra quē est p̄sumptio vt fuerit causa ignis esset liber homo qz ille nō posset dari pro nora. vt institu. de nora. §. fina. Secus si esset seruus cōductoris qui fuisset in culpa: qz tunc dñs teneret: aut restorare damnū aut dare ipsum p nora. vt institu. de nora. in p̄n cipio. z p totū titu. ff. z C. cō norali ¶ Si vero locator dom⁹ intentaret actionē. §. fino. legis aquilie p dāno dato: tūc videretur esse maius dubiū: quia in. l. aq̄lia venit etiaz leuissima culpa. vt. l. in. l. aq̄lia z leuissima. l princip. ff. ad. l. aquil. z ibi hoc not. docto. z maxime Flo. et in l. si cui. §. de preteritis. versicu. deniq. ff. de vsufru. Et ideo cū in casu nostro nō cōstet vnde habuit originē incēdiū z in dubio p̄sumit ex culpa saltē leuissima inhabitantiū: vt. ꝫ dixi videt dicendum q̄ cōductor teneat ex culpa familie etiā leuissima cōmissa in dāno dato ex incendio. Tamē ego teneo q̄ immo nō tenet̄ur qz in dubio predicta leuissima p̄sūt in nā faciēdo: vz in desidia vel negligētia: vt dicit glos. nota. l. §. preterea. in ñ. instit. quibus mod. re p̄trahit obli. Sed in actione legis aquilie nō venit leuissima culpa cōmissa in nō faciēdo: iz tm̄ in faciēdo: vt est ter. elegās in. d. l. ñ cui. §. de preteritis. in versic. deniq. ff. de vsufruc. qui glossat totū tituli. ff. ad. l. aqui. fm Bar. ibi. z idē tenet ibi Floria. z l. d. l. lege aq̄lia. in prin. z cōiter doc. ¶ Ergo cū p̄dicta leuissima p̄sumat̄ interuenisse in casu nostro in p̄mittēdo nō tenetur dñs conductor. l. aquilia. Immo p̄dico q̄ etiā in casu q̄ de iure ciuili teneretur pro culpa leuissima: tñ in foro conscientie nō teneretur ad emendationē dāni: sed penitentia esset ei iniungenda nō pena de dāno. arg xv. q. j inebriaues tūt: vt sing. dicit Inno. in. c. sicut dignū. de homici. quē sequit Floria. in. l. si seruus seruum. §. fi fornicari⁹. in princi. ff. ad. l. aq̄l ¶ Preterea dico q̄ etiā si culpa leuissima in faciēdo interuenisset ex parte familie libere: tñ ipse cōductor caput familie q̄ in domo nō aderat tēpore ortī icēdij nō tenet ex facto familie: qñ nō p̄cessisset ab aliquo in officio suo deputata: puta a coco z familia erat talis de quo verisimiliter dñs debebat cōsidere qz nō erāt soliti similia facere vel esse negligētes p ea que. §. dixi. ¶ † Circa scōm an teneat hebreus cōductor p pignoribus cōbustis z furto subtractis dñis ipsorum pignorū p̄t fieri in eadē decisione q̄ statim in precedenti dubio facta est. Nā cū iste cōtractus pignoris celebrat⁹ fuerit gratia vtriusq̄ z sic nō teneatur hebreus creditor p pignoris b⁹: nisi de dolo z lata culpa z leui z nō de leuissima: vt est ter. instit. quib⁹ mo. re p̄trahit obliga. §. ñ. z in. l. si cū vēderet. §. ñ. cū. l. sequen. ff. de pig. act. et probat in l. si vt certo. §. nūc videduz. j. ff. cōmo. Sequitur q̄ de pignoribus incendio cōbustis nō tenetur per ea que dixi in precedenti dubio: est etiā rō quare nō teneatur de pigno. cōbustis quia eam diligētiam adhibuit in dictis pignoribus quā adhibuit in reb⁹ suis que cōbuste fuis-

fiter sunt: vt ꝓbatur ꝑ ter. in. l. ea igit. q̄ sequitur. l. si ven. ff. de pig. actio. ¶ Sed vnum facere posset dubiū circa pignora incendio combusta: qr dicit⁹ iudeus ꝫ capitulaꝫ cū cōuate q̄ si aliq̄s pign⁹ ꝓpter casum domus comburerentur nō teneatur: & sic per dictā puisionē spāleim in vno tantū casu a contrario sensu vī q̄ in alijs casib⁹ voluerit se obligare. vꝫ si pignora cōburerent nisi p calumi sed ex culpa etiā leuissima: qr qui vnū dicit aliud excludere vī. l. cū pretor. in princ. ff. de iudi. & l. maritus. C. de pcura & c. nōne. extra de presumptio. cū si. ¶ † Itē qr per prouisionē hois vī esse recessum a prouisione legali. l. fi. C. de pac. quen. Sed ad istud facilis est respōsio. Nā q̄ prouisio hois est de iure cōi nō tollit prouisionem legalē in alijs que sit de iure cōi. l. iij. §. si ex quentōe. ff. de re indica. Secus si sit puisio hois qr tūc bene tollit puisionē legalē que sit de iure spāli vel extraordinarij: vt. d. l. fi. C. de poc. cōnen. & est rō. † qr facilius tollit̄ priuilegium q̄ ius cōe. l. eius militis. §. militia missus. ff. de testa. mil. vt not. Cy. in. l. ij. in. vj. q̄ C. de iure empti. & Bar. & doc. in l. si cū dotē. l ꝓn. ff. solu. matrimo. & Bal. & doc. in. l. fi. C. de pac. cōuē. & l. l. marit⁹. C. de ꝓcura. Et ideo cū dicta puisio facta ꝑ hebreū vt nō teneatur si pignus ꝓpter casum domus cōburet sit de iure cōi. & similiter prouisio alia q̄ nō teneatur si interuenerit leuissima culpa inhabitātiū: vel sine aliqua culpa sua sequit q̄ per illā prouisionē nō vī ab alia puisione legali & ordinaria recessisse. & per ea que dixi ꝓ isto dubio. ¶ † Circa tertiū dubiū an dicto indeo cōpetit aliqua actio siue ius ad recuperādū pignora q̄ rapiuntur in rerum natura: vt. S. in casu dicit. ¶ Et videt prima facie dicendū q̄ nō ex quo dicta pignora erant in cingulis & ornamentis argenteis & aureis & nūc sint deducta omnia ad massam & sic ad priorē materiā vī q̄ sit extinctum ius pignoris. argu. l. si quenerit. §. si q̄s can. ff. de pig. actio. † vbi dr q̄ si obligatur silua & efficit ex ea nauis illa nauis non erit obligata: qr aliud est silua & sic materia. & aliud est nauis & sic materia. tum. Ita vī in casu nostro ecōtra aliud esse in materiato dato pignori & in ipsa materia ad quā reducta est per incēdiū q̄ massa nō vī fuisse obligata. ¶ In cōtrariū vī probari in. d. l. si cōuenit̄. §. si nuda. † vbi dicit q̄ si nuda proprietas pignori data sit & vsusfructus postea ei accreuerit pignori: erit idē si alluuione creuit qr illi⁹ incrementū cedit pignori. Et ad idē est tex. ll. si fund⁹. in pn. ff. de pigno. ¶ Itē probat̄ in. l. domo. ff. de pignō. actio. et in. l paulus. §. dom⁹. ff. de pigno. † vbi dr q̄ si pignorata est dom⁹ que postea ꝓbusta est: & solū area remāsit vel ecōtra si est pignorata area. & sup̄ edificatū ē remanet obligatio tā areæ q̄ in edificio. ¶ Itē ꝓbat̄ l. l. si fund⁹. §. si res. ff. de pigno. † vbi dr si res hypothece data est: postea mutata fuerit cā hypothecaria actio ꝓcuit veluti de domo data hypothece ante facto. Itē si de loco quenit & dom⁹ fcā est vī vincee iposte sunt. Itē ꝑ hoc. l. q̄stiū. §. illud fortasse. ff. de leg. iij. Et ista pars est verior in casu nostro: ex q̄ materiatū fuit reductum ad suā materiā: q̄ materia iterū pōt reduci ad suū materiatū: qr de illa massa possunt fieri ornamēta cingulorū & vestiū sicuti pri⁹ erat. ergo sicut materiatū erat pignori obligatū ita cū sit reducta ad suā materiā q̄ est reducibilis ad suā formā & sic materiatū i eadē materia id ē massa durat obligatio pignoris ꝑ. d. l. q̄stiū. §. illud fortasse. cū ibi no. per glo. Bar. & doc. Et ita etiaꝫ volūt Bar. Pau. de ca. & doct. in. d. l. si quenerit. §. si q̄s ita. ff. de pig. acti. Et ideo dicte masse argēti possunt vēdicari ꝑ hebreū actione hypothecaria a possessore ꝑ quā dr cōseq̄ possessionē ipsi⁹ masse. l. si cū venditor. in prin. ff. de. euic. & ꝑ sorte sua hz meliora & potiora iura in dictis massis ipse hebre⁹ q̄ debitores q̄ pignora dederūt. A sorte vero supra si masse plures valerent teneretur iudeus omnib⁹ debitoribus: quorum fuerūt pignora. illud plus vltra sortem sibi debitā inter eos secundum formam iuris diuidendum restituere actiōe pignoraticia. l. si rem. 6. omnes. ff de pigno. actio. & l. quesundū. ff. de iure do. & institu. q̄b. modis

14 recontrahi.obli.§.fin.cum ſi. ¶ † Circa quartū ⁊ vltimum dubium an ille maſſe argenti preſumant eſſe ſolius iudei: an habēntium argentum in pignoribus in dicta domo:breuiter ego puto eē cōſiderandum locum in quo ille maſſe argēti reperte ſunt:qi ſi ſunt reperte in loco in quo iudeus retinebat pignora preſumātur eſſe de pignoribus. Si vero reperte ſunt in alīs locis:⁊ marie vbi ſolebat hebreus tenere bona ſua.⁊ tūc in dubio p̄ſumāt ipſius hebrei ex vſu eſſe hebrei ⁊ ei⁹ cōſuetudine retinēdi bona ſudicare debem⁹:vt.l.vel vninerſorū.ff. de pign.actio.⁊ l.qui ſemiſſis.in fi.ff.de vſuris.⁊.l.ſi ſeru⁹ pluriū.§.fi.ff de leg.j. ⁊ arg.eo⁊ que not.Barto.in.l.ſi vacantia.C.de bo.vacā.vbi ponit an et qñ res
15 dicatur diuerſa. ¶ † Itē p̄ hoc q̄ eſt bonum ar.a cōiter accidētibus:vt eſt text. cum gl.in.l.j.C.de arbi.⁊ in.l.cū dote.C. de iure do.⁊ p̄batur in.l cum inte.⁊ ibi hoc no.Bal.C.de dota.ante nup.Sz cō muniter bona argē.⁊ alia bona tenebā tur in vna camera in qua repta eſt vna 1 maſſa argenti.⁊ in alio loco tenebat pignora in quo reperte ſunt alie maſſe argēti.⁊ ideo in dubio debemus iudicare illas maſſas eſſe prout ex loci diuerſitate diſtinguebantur.⁊ ideo dicitur q̄ diuerſitas loci inducit diuerſitatez iuris: vt no.per glo.in.l.ſi.in.j.oppoſitione.C. de temoo.in integ.reſti.pe.

¶ Summariū ſup cōſilio.lxx.

1 ☞ Actio iniuriarum quanto tempore duret:⁊ an exceptio preſcriptiōis actionis iniuriarū dilatoria:vel peremptoria ſit:numeris omnibus ſequē.per totum conſilium.

2 Actio iniuriarū duplex:vna ciuilis:alia pretoria.

3 Actio omnis ciuilis durat.xxx.annis.

4 Actio iniuriarū trib⁹ caſibus exceptis pretoria eſt:⁊ anno durat.

5 Preſcriptio omnis regulariter tēpora cōtinua habet:niſi ſpecialiter lege cautum contrarium inueniatur:vez:q̄ vtilia tempora habeat.

6 Exceptio preſcriptiōis actiōis iniuriarū an ſit dilatoria:vel perēptoria:ita q̄ poſt litē cōteſtatā opponi poſſit:⁊ ſuper ea in fine litis in eodem iudicio diffinitiue pronunciari poſſit.

7 Exceptio p̄ſcriptiōis fit in vim dilatorie opponatur litis ingreſſum impedit.

8 Exceptiōes due ſcz dilatoria ⁊ perēptoria ex preſcriptione oriuntur.

9 Exceptio annalis iniuria⁊ ē mixta:⁊ in vim dilatorie ad p̄ceſſum opponi pōt.

10 Libelli concluſio conſideranda eſt.

11 Actio iniuriarū ad hoc vt cōpetat requirit:q̄ ex facientis affectu iniuria fiat.

12 Magiſtratus in dubio actū iuriſdictionalem exercens nō preſumitur eū iniuriandi animo facere:vel feciſſe.

13 Statutū ſi dixerit:q̄ ſi aliq̄s accuſet aliquē de falſo:vel falſam accuſationem ꝓponat:ſi nō probet:puniatur:et aliq̄s accuſet de falſo:nō tñ probet:nunquid ſit remedium:q̄ de falſo non puniatur.

14 Fama publica eſt iuſta cā nō credendi.

15 Excuſatio quecūq̄ vel ratio etiam iniuſta quem a dolo excuſat.

16 Iniuria pluribus modis capitur.

¶ Conſilium.lxx.

1 IH chriſti⁹ noīe Ac inuocata ſpiritu⁹ ſcī gr̄a. Viſa prius petitione dom. Paſqualis ſiue ei⁹ ꝓcuratoris l actiōe iniuria⁊ ⁊ rñſiōe ſiue defenſiōe dñi Bonini. Et viſis cōſiliis ſupraſcriptis famoſiſſimo⁊ dñorū dñi Ang. de ꝙſtro ⁊ domi.Ant.de roſellis. Iz ſolū req̄ſit⁹ eſſem de ſupraſcriptiōe ⁊ plene ac ſufficiētiſſime cōſultū ſit ꝑ p̄fatos excellētiſſimos doctores. Tñ vt ꝛitas magis eluceſcat decreui ēt ſummatim nōnulla p iuſticia cauſe ipſi⁹ dñi Bonini l mediū deducere. ¶ Et in p̄mis ꝓſidero petitionē dicti dñi Paſqualis l q̄ p̄mo deducit q̄ ipſe dño Bonin⁹ vicari⁹ archiepiſcopi Raguſini diuulgauit ⁊ publice ⁊ alta voce in p̄ſentia multorū dixit q̄ ipſe dñs Paſqualis erat excōicatus ⁊ q̄ habebat eū p excōicato:q̄ iuerat ad comitē Stephanū. ¶ Itē q̄ duz certa die celebrarent miſſe l eccleſia p̄ſente ipſo domino Paſquali:fecit ipſe dom⁹ Bonin⁹ fieri preceptum preſbyteris celebrantibus q̄ deſiſterent a diuinis ꝓpter preſentiā dicti Paſqua-

lis excõicati.z ita cessauerũt. ¶Itẽ q̃ vltra q̃dã sacerdos accessit tũc ad ipm dñm Pasqualẽ z sibi mãdauit ex pte ipsius z dñi vicarij Bonini q̃ deberet de eccl̃a recedere qz habebãt ipm oẽs pro excõicato. ¶Itẽ dicit q̃ ꝫ ꝑdicta ois fuerũt facta dolo culpa z ẽfectu ꝑdicti dñi Bononi vicarij. Quare petit ꝛc. Et qz p rũsionẽ z defensionẽ dicti dñi Bononi ois in effectu negant nõ faciam fundamẽtũ in eo defensiõe: qz si vera esset nullã haberet hec qõ dubitationẽ. Et veniret absoluẽd⁹ sine dubio qz agẽs nõ ꝓbaret ea q̃ ipse deducit z q̃ reqrunt i actione iniuriarũ etiã si dñs Bonin⁹ re⁹ nihil ꝓbaret p.l.q̃ accusare.C.ỗ edẽ. z.c.cũ eccl̃a sutrina.ad fi.extra de cau.pos.z ꝓpte.z.c.j.circa prin.cuz gl.ex̃ vt.eccle.dñi.cũ similib⁹. Solũ ꝫ est insistẽdũ.esto q̃ dñs Pasqualis ꝓbaret ea q̃ deducta sunt.an dictus dñs Boninus deberet cõdẽnari iuxta petita. ¶Et p huius declarationẽ plura sunt examinãda. ¶Primũ an ꝑdicta actio iniuriaꝝ duret tm̃ anno ita q̃ post annũ intẽtare nõ posset. ¶Scõo an exceptiõ ꝓscriptiõis annalis sit dilatoria vel perẽptoria: z sic an possit opponi post litẽ. ꝓtesta. ita qõ sup ea possit diffinitiue pnũciare iit. pte. ¶Tertio esto q̃ essem⁹ ifra annũ a die illate vt asserit iniurie: an ꝓ ea que deducta sunt in petitiõe dictus dñs Boninus debeat ꝙdẽnari vel absolui. ¶Circa primũ nõ multũ insisto qz in iure est clarissimũ videlz q̃ dicta actio iniuriarũ durat tm̃ anno. tnã duplex est actio iniuriarũ vna ciuilis alia pretoria: vt.l. iniuriaꝝ actio, in principio.ff.de iniur. z instit.de iniur.§.sed z lex cornelia. ciuilis durat perpetuo. tqz regulariter ois actio ciuilis durat ꝑpetuo. in.xxx.ãnis. vt instit.de perpe.z tẽpo.actio. in pncipio cũ similibus. Et ideo cũ ois actio iniuriaꝝ sit ꝑtoria exceptis trib⁹ casibus: vtz qñ ꝙs. dicit se pulsatũ vel ꝛberatũ vel in domũ suã introitũ esse. vt est casus in.l.lex cornelia. in pncio.ff.de iniur. z instit.de iniu.§. sed z lex cornelia. Tamẽ in oibus alijs casibus est pretoria: vt not. in dictis iuribus: ꝫ casus nr̃ nõ est aliquis de trib⁹ predictis: vt ꝑz ex antedicta petitiõe. ergo ꝑdicta actio iniuriarũ est ꝑtoria nõ ciuilis. z sic tãtũ anno durat per predicta. ¶ †Et q̃ actio iniuriarũ exceptis dictis trib⁹ casibus sit pretoria z duret anno⁹ tãtũ est text. in.l.si nõ conuicij. C. de iniurijs. vbi hoc tenet gl. Cynus Angelus z Salyce. z doct. z est tex. cum gl. et ibi per docto. in.l.si cum exceptiõe.§. secundo.ff.q̃ metus cau. z gl. z docto. in dicta.l.lex cornelia. in pncipio.ff.de iniur. z gl. instit. de iniurijs in.§.sed z lex cornelia. z istud est verissimũ sicut De⁹ est De⁹. Et iste annus est continuus in oib⁹ casibus preterq̃ quãdo fit vni iniuria per metũ. vt est tex. cum gl. in.d.l. si cum exceptione.§. q̃ satis. z ibi per docto.ff.q̃ metus causa. z per tex. gl. z docto. in.l.si nõ cõuicij.C.de iniurijs. z isto etiã ego probo ratione. tnã omnis prescriptio regulariter habet tẽpora cõtinua: nisi specialiter inueniat lege cautum in cõtrarium: videlicet qõ habeat tempora vtilia: vt est gl. ordinaria in rubrica.ff.de diuersis et tempo. prescri. ꝫ in ista prescriptione annali actiõe iniuriarum nõ reperitur expresse legi ꝙs

a ¶Duret anno. Ad huiꝰ cõclonis materiã vid. do. Alex. l. ꝓfil. crj. i. ij. volro. deci. in ccxliij. ꝓ iniurijs ij no. doct. in l. diuus. ff. d iniur. z in l. j. §. vsq; adeo. eod. tit.

tū q̄ habeat tempora vtilia: ergo est dicendū q̄ habet cōtinua ⁊ sic annus sit cōtinuus ⁊ non vtilis. Et intelligo continuū vez q̄ incipiat a die late iniurie vt no. tenet Ange. in. d. l. si nō conuicū. ⁊ q̄ duret anno tantū continuo nullus 7
diem excipiendo. iuxta no. gl. rubi. ff. de diuer. ⁊ tēpo. prescri. ¶ Ex quibus omnibus cōcluditur q̄ in causis presentis consultationis dicta actio iniuriarū si cōpetūisset ipsi domino Pasquali cōtra dominū Boninū: qđ tamen nō conceditur: nec verū est vt patebit ex his que dicent. J. in. iū. dubio p̄ncipali durare debuit solūmodo anno cōtinuo incipiēdo a die late iniurie si iniuria lata fuisset ⁊ post annum nō compet. ⁊ in hoc in primis bene cōsideret excellentia. d. iudicis: quia frustra q̄rendum esset si iniuria ꝓmissa esset: q̄ etiam si esset cōmissa veniret domi. Boninus absoluēdus ex quo sunt elapsi a die illate vt dicit iniurie: non modo annus: sed etiam septem anni ⁊ vltra p̄ predicta. ¶ Ex his etiam sequitur q̄ cum dictus annus sit continuus nulla excusatio nullū impedimentum iuuare potest ipsum domi. Pasquale si nō egit infra annū; q̄ cū sit annus cōtinuus nullum tempus de medio deducit: vt habetur in dicta rub. ff. de diuer.
6 et tempo. prescrip. ¶ †Circa. iū. dubium 8
an dicta exceptio prescriptiōis actiōis iniuriarū sit dilatoria an peremptoria ita q̄ post litem contesta. possit opponi. ⁊ super ea diffinitiue pronūciari in eodē iudicio in fine litis. ⁊ q̄ sit peremptoria videt esse text. in. l. empto. C. de prescrip. longi tempo. ⁊ ibi est glo. que hoc decidit ⁊ tenet manifeste in cōtrarium videtur q̄ sit dilatoria ⁊ debeat opponi ante litem contestatam. ⁊ quod habeat impedire litis ingressum: vt vī probari in. c. ad aures. in fi, ibi omnem prorsus actionem excludit. extra de prescri. ⁊ in l. sicut. ⁊ in. l. omnes. C. de p̄scrip. xxx. vel xl. annoꝝ. ⁊. l. fi. ff. p̄ suo. ⁊. l. fi. ad finē. C. de edicto di. adri. tol. ⁊ in. l. si nulla. C. de acqui. pos. ⁊. l. transacta. cum. l. seq. ff. de verbo. sig. ¶ Sz veritas est q̄ iste exceptio prescriptiōis est exceptio mixta. et potest opponi ad processum si excipiēs 9
hoc alleget et fit in vim dilatorie ad impediendū litis ingressum p̄ text. in. d. c. ad aures. in fi. ⁊ p. d. l. sicut ibi nulli monēde. C. de prescriptionibus. xxx. annorum. vbi hoc no. Ang. de perusio qui dicit q̄ ibi est casus rotund⁹. †q̄ exceptio p̄scriptionis impedit litis ingressum si opponatur in vim dilatorie. ⁊ idem probatur p̄ text. in. d. l. omnes. ibi moueāt eo. ti. ⁊ etiā Ang. hoc firmat qui dicit q̄ ibi hoc aperte p̄batur. Et hoc etiā p̄batur in. l. fi. ff. p̄ suo. quia per prescriptionē fit finis liti vt ibi, ⁊ ideo dicitur etiez per exceptionez prescriptiōs esse litis finite: vt ibi not. per Bart. ⁊ no. Ange. in. l. emptor. C. de prescri. long tempo. ⁊ pro hoc allego optimū text. in. l. iam pridem. C communia de vsucapio. ¶ Ite- dicta exceptio prescriptiōis habet etiā vim perēptorie, ⁊ potest opponi ad meritā cause si hoc vult eam opponens et tunc nō impedit litis contestatio. et ita intelligitur. d. l. emptor. cum gl. C. de prescriptio. long. tempo. Et q̄ ista exceptio possit opponi in vim perēptorie ad meritā cause tenet Bar. in. l. fi. ff. pro suo. ⁊ Bald. sic in aut. nisi tricennale. in fine. C. de bonis materniis. ⁊ idem Bald, hoc expresse determinat in. l. fin. in. riū. eo. positio. C. de edic. diui adriani tollend. †vbi dicit q̄ ex prescriptiōe oriunt duę exceptiones scilicet dilatoria ⁊ peremptoria: sicut dicit in iuramēto in capitulo cum venissent. extra de institu. ⁊ quia ad lites abbreuiandas sunt inducte. et idem not. Bal. no. in. l. posiq̄ liti. in tertia colum. C. de pactis. sic etiam dicim⁹ de exceptio. rei iudica. vt possit opponi in vim dilatorie ⁊ peremptorie: vt p̄batur in. c, primo. de lit. cōtesta. in sexto. cō iun. c. romana. §. si vero. de appellatio. in sexto. ⁊ not. Federic. de Senis consilio suo. cxxviū. Et idē dicemus de exceptio. iusiurandi ⁊ similium; vt not. Bar. in dicta. l. fin. ff. pro suo. ⁊ in. l. cū quereretur. in principio. ff. iudica. solui. et in l. nam ⁊ postea. in principio. ⁊ ibi p̄ doct. ff. de iurciur. ⁊. l. elegans. §. si cū post. ff. de cōditiōe indebi. ⁊ in. l. senat⁹. in secūda colū. ff. de accu. ⁊ in. l. si sern⁹. C. de his qui ad eccle. cōfu. ¶ †Cōcludo igi-

ex ꝓdictis ꝙ dicta exceptio prescriptionis annalis iniuriarꝝ est mixta ꝛ potest in vim dilatorie opponi ad processum ꝛ sic ad impediendū ulterius ingressum ꝛ litis contestationē ꝛ potest opponi in vim peremptorie ad merita cause ꝛ quando ꝛ ppo nit in vim peremptorie potest opponi non solum ante lit. contest. sed etiā post quādocūqꝫ: vt est casus in. l. peremptorias. C. sententia. rescind. non pos. ꝛ not. gl. ordi. in. c. exceptionē. extra de excep. ꝛ in l. exceptionē. C. de pba. cum similibus. Et ideo cum dicta exceptio prescriptionis annalis actionis iniuriarum possit opponi in vim dilatorie ꝛ peremptorie: vt. ꝛ. dictū est: sequitur cōclusio ad secūdum dubium vcz ꝙ etiaz possit dicta exceptio opponi in vim peremptorie etiā post litem contestatam ꝛ quandocunqꝫ ante cōclusionē in causa ꝛ super ea definitiue pronūciari etiā si esset tantummodo opposita post litem contestataz. ¶ Et sic ex predictis omnibus cōcludo ꝙ cū dicta exceptio prescriptiōis actionis iniuriarū sit annalis ꝛ sic duret tantum anno cōtinuo ꝛ iniuria dicat fuisse illata tamen non mō annuis: sed etiam sunt sex vel septē anni et vltra: et opposita sit dicta exceptio ꝙ ipsum do. Bonifiue ante litem contesta. siue etiam post tantūmodo ꝙ officiū dicti iudicis est in pronunciando ipsum do. Boninum absoluendū esse ꝛ absolui debere. et sic ipm absoluat ab ol petitione facta in actione iniuriarum per ipsum do. pasquale. ¶ Circa tertium esto ꝙ essemus infra annum a die illate vt dicitur iniurie an per ea que deducta sunt in petitione. d. domini. Pasqualis ipse. d. Bonin⁹ debeat iure cōdēnari. ¶ Et circa istud est ꝓsiderāda petitio ꝛ libelli ꝛ. iusta no. per Jan. ꝛ doc. in. c. super literis. extra de rescrip. ꝛ per Bal. ꝛ doct. in. l. edicta. C. de eden. ꝛ etiā in principio medio cōcludēdi iuxta no. per Bar. in. l. si pri⁹. ff. de no. oper. nūcia. Nam dicitur in petitiōe ꝛ in eius medio cōcludendi dicti do. Pasqualis ꝙ ipse domi. Bonin⁹ fecit ꝛ commisit ea de quibus in petitiōe cōtra ipsum dominum Pasqualem dolo ꝛ culpa ꝛ defectu ipi⁹ domi. Bonini: vnde est videndum si ipse do. Bonifacius ꝓdicta ꝛ ꝓbaret fecisse an dicat ipse do. dolo. ꝛ culpa. ꝛ ōfectu suo fecisse: vta ꝙ condēnari possit ꝛ debeat. Et certe ꝙ ea que sunt mihi in facto deducta clarissime est concludēdū ꝙ ipse do. Bonifacius nō fuit in aliquo dolo vel culpa aut defectu ꝓpter qō possit cōtra eū agi actione iniuriarū. ¶ ꝛ ꝙā ad hoc vt cōpetat actio iniuriarū requirit ꝙ iniuria fiat ex affectu facien. vt est tex. i. l. illud. ff. ō iniur. ꝛ. l. qui in iure. in pun. ꝛ. l. verū. ff. de fur. ꝛ est text. in. l. ꝫ ꝛ si quacūqꝫ §. iniuriā. ꝛ. §. si magister. ff. ad. l. aquil. sed non cōstat ꝙ ipse. d. Bonifacius animo iniuriandi hoc fecerit. ergo nō tenet actiōe iniuriarū: vt in dicto iurid⁹. Nec in dubio est ꝓsumēdū ꝙ ipe fecerit alo iniuriādi: qz illud in dubio non ꝓsumit presertim cū fecerit tanqꝫ officialis: vt est tex. cū glo. notabi. i. l. iniuriaꝫ actio. §. is q̄ iure publi. ff. de iniurīo. ꝛ ibi gl. j. dicit no. ꝙ iudex in dubio ōsumit iuste facere nō alo iniuriādi. ꝛ idē not. Ange. in. d. l. iniuriarū actio. §. si q̄s de honorib⁹ ꝛ vbi dicit ꝙ in dubio magistratꝰ actum iurisdictionalem exercēs nō presumit eum iniuriandi animo facere vel fecisse qz nō est credēdum eum fuisse immemorem salutis eterne cum iurauerit iusticiam cunctis ministrare: vt in aut. iusiurādum qō prestatur ab his. Immo dico fortius ꝙ licet in dubio presumēdum etiam ipso domino Bonino nihil probante ꝙ non fecerit alo iniuriandi. et sic ipe actiōe iniuriarū nō teneretur. Tamē etiam apparet ex cōiecturis alīs vltra presumptionē iuris ꝙ ipse nō facit alo iniuriādi. Nam vt mihi asserit in facto erat publica vox ꝛ fama in ciuitate ragusina ꝙ ipse domi. pasqualis erat excōmunicatus: qz fuerat cū comite Stephano contra literas apostolicas ergo si ipse dñus Boninus vicarius in spualibus in ciuitate ꝛ diocesi ragusina habuit ipsum ꝓ excōmunicato et tractauit ipsum ꝓ excommunicato in facie ecclie ipsum expulit de ecclesia dum celebrarent diuina. iuxta capitulo duo sunt ꝙppe. xcvj. distinctio. ꝛ capitulo veniens. extra de sentētia excōmunicatio. cum si. ipse domin⁹

Bonin⁹ est excusat⁹: nec tenet actione iniuriarū p hoc.c.cū desideras.§.secūda q̄eritur. ibi publica fama est ex de sententia.eccō.& in.c.cū volūtate.eo.ti. ¶ Itē pro hoc allego text.& qō ibi not.Bart. in.l.fi.ff.de hered.instit.vbi dicit not.istā l.que facit ad.q.per quā potes multos
13 liberare. ¶ Et pone ēm q̄ statutū dicat q̄ si aliquis accusat aliquē de falso vel falsam accusationē ꝓponit: si non ꝓbat puniatur &c. Modo aliquis accusat de falso nō tamen ꝓbat: querit nūquid sit remedium q̄ de falso non puniatur.& hic videtur q̄ sic: debet enim articulare q̄ de hoc erat rumor & fama in loco. ideo
15 hoc fecit & excusabit. excusat enim a ꝓsumptiōe dolꝰ. vt.l.miles.§.mulier.ff.de adul. haber etiā excusare a pena. vt ibi. & l.ū.ff.qs ordo in bo.poss.ferunt. ¶ Itē subdit Bart.in.d.l.fi.q̄ est alius modus q̄ articuletur q̄ hoc ideo fecit q̄ audiuit a ꝓsonis fidedignis: vt.l.q̄ cū maiot. §.si pater.ff.de bonis liber. facit ad hoc glo.not.in.l.titio fundus.ff.de cōdi.& demōstra. que dicit q̄ excusatur ille q̄ credidit fidedigno. Itē dicit si audiunt ab amicis & cōsanguineis: vt.l.tutorē.ff.de his quibus vt indig. Itē etiā si ꝓbetur q̄ erat publica vox & fama: vt.d.l. miles. Facit etiā ad predicta.qō no.Bar.in.l. ū.§.si publico.in. ū.col.in fi.v.tertia regula est.ff.de adulteriis. ¶ Itē ad p̄dicta adduco doctri.Bar.similē l.i.ū.§.p̄ses.C.si seruus vel liber.ad decurionatū aspiraverit.lib. x. vbi dicit q̄ illā.l.nota
14 biliter. & q̄ iusta causa credendi est publica fama. q̄ dicit facere ad multa specialiter si accusator nō ꝓbat maleficiū sed rē manifeste ꝓbat se nō fuisse. si tamen p accusatorē ꝓbaret publica vox & fama excusaret a calūnia & falsitate. vt ibi. Ita etiā est dicēdū in casu nostro licet enim sit dom⁹ Pasqualis denūciatus & nominat⁹ publice excōmunicat⁹ & habitus p excōmunicato per ipsum dom⁹ Boni. vicarium in spiritualib⁹ in loco. & nunc appareat q̄ in veritate nec fuerit tunc nec etiam nūc sit excōmunicatus q̄ nihilominus si tunc erat publica vox & fama l loco sez i ciuitate ratisbona q̄ esset excōmunicat⁹ ipse.d.vicarius excuset a dolo calūnia & ab actiōne iniuriarū etiā si ipsum expelli fecisset ab ecclesia: qz habuisset iustam cām hoc faciēdi p dicta. ¶ Nec pōt dici q̄ ipse do.Boni. fuerit in dolo. vt deductū est in petitōe dicti dom⁹ Pasqualis qz hoc nō est ꝓbatum vt mihi asserit in facto. & ille q̄ dolum dicit ꝓbare dz.l.quotiens.§.q̄ dolo.ff.de ꝓbationi. Immo et si deduceretur aliqua ꝓsumptio pro parte ipsius do.Pasqualis illa cessare deberet. qz una ꝓsumptio tollit aliā. c.literas.extra de ꝓsumptionibus. & l.dicuus.ff.de in integ.resti. & l.non soluz.§. de ruu nup.ff.de ritu nup. & Nā q̄cunq̄ excusatio vel ratio etiā iniusta excusat quē a dolo. l.igitur.§. & generaliter.ff. & lib.cau. & est ter.cum gl.no.in.l.j.in fin. ff de abige. & glos.in.l plagū la secunda. C.ad.l.fauiam.de plagi. et pro hoc facit etiā gl.fi.in.c.j.q fi.in ti.de lege corradi in vsi.feud Et ideo cum dictus.d. Boni. vicarius si fecisset ea que ꝑ petitionē.d.Pasqualis continent dictus fuisset non mō iniustis rationibus sed etiā iustis tum & ꝓpter literas apostolicas, tum propter publicam vocem & famam sequit q̄ excusaret & pro excusato haberi deberet ab omni dolo vero vel ꝓsumpto. ¶ Et p consequens ab omni actione iniuriarū. Et iz in eadē petitionē opponatur de culpa ipsius.d.Boni. que intelligitur de leui postq̄ est facta mētio prius de dolo. vt.l si vt certo. q̄ nunc videndum. si ff. cōmo. & no.in.l. q̄ nerua. q̄ Bar. ff depo. & opponit etiam de defectu eiusdē.d.Boni. Dico q̄ ꝑtū ad hoc vt ipse teneat actione iniuriarum etiaz si probaret culpa lenis vel leuissima in ipso do.boni. nō ꝓptereā teneret actione iniuriarū. ex quo nō ex effectu & ex nullo ininriandi fuisset & presertim cū iuuetur publica voce & fama cōtra ipsum Pasqualē & literis apostolicis. vt.§.dictum est tnā iniuria licet capiatur pluribus modis. vt.l.i ff.de iniur. & l.sed si quecunq̄.§.si iniuriam ff.ad.l.aquil. tamen quantū ad actionē iniuriarū capit iniuria pro contumelia. vt est casus in d.§.iniuriā. que fit ex affectu iniuriādi. vt.d.l.illud.ff.de. iniur. ¶ Et ideo licet

tra inculpatū:sed etiaz post sniam latā ad inquirēdū. ¶Et magnificꝰ dñs potestas cū sua curia elegāti pōt ꝛ debet p curatorem admittere circa predictos nō obstāte sententia lata p suū ꝓdecessorem qꝛp hoc nō dicit ei in aliquo cōtrauenire. ¶Posset forte vlteriꝰ dici q predicta sint vera quātum ad Andreā bonuz qui stabat in periculo mortis p ptera que supra in narratione casus dicuntur.sed nō quātum ad socios.puta Petruz gatellū ꝛ famulū ipsius Andree boni.puta qꝛ fecit ad sui defensionem loquitur solum de illis qui faciūt causa se defendendi vel prohibendi ne offendatur non autē loquit de alijs vt pz in statuto ibi dū dicit ille seu illi contra quos predicta vel aliquod predictoꝝ committerent. ¶Sed ad hoc respōdeo q dictum statutum locū habet etiā in socijs qꝛ dictus Andreas bonus nō potuisset se defendere vel ꝓhibere ne offenderetur ab illo Scalabrino nisi habuisset socios adiuuātes ergo q est ꝓmissum sibi censet esse ꝓmissum socijs sine quibꝰ hoc facere nō potuisset quia quādo conceditur vnuz omnia videtur esse cōcessa sine quibꝰ illud concessum starevī operari nō posset.l.ij.ff.de iurisd. om.iud.ꝛ hoc pbat in.l.refectiōis. ff.cōmu. pred.qui text.ibi in verbo fallere allegat ꝓ q possum facere per me possum ꝛ per ministros meos ad hoc necessarios facere ꝛ p hoc allego decisionez Jaco.but. quā sequitur Paul. de ca.in d.l. refectionis.qui dicūt per illū text. q si ex forma statuti licitū est alicui vindictā sumere dico q ipsum offendit q statu.vz ad refrenandū maleficiū qꝛ facit priuatū ministrū rei publice.C.quādo liceat sine iudi.vin.l.j.q ibi fit licitū congregare amicos qui ipsum adiuuēt ad hoc.Et q illi non puniātur:sicut nec principalis.ꝛ de hoc vī esse glo.singularis.in.l.cū fundꝰ.ff.de vi ꝛ vi.arma. Sz glo.in.l.gracchꝰ.C.de adult.vī requirere q tales ꝓgregati debeant esse tales. quibꝰ ille cōgregās possit precipere vt sunt filij. ¶Sed in cōtrariū facit text.in d.l.refectionis.ꝛ ea que.3.dixi.Et istā partē tenet Jac.but.ꝛ Pau.in.d.l.refectionis.Et ita alias allegaui coram curia magnifici domini potestatis Uerone.ꝛ fuit in simili tunc per totam curiā iudicatum.vz q sicuti homicidiū esset impunitum quo ad offen.ita etiaz quo ad eius socios.qui eū adiuuauerūt.Et ita teneo esse iudicādum etiam in casu isto de socijs Andree boni.sicuti de ipso Andrea bono.

¶Summariū.super cōsilio.lxxiiij.

Pater hebreus an p filio indeo in causa capitali admitti possit:numeris omnibus sequen.per totum consil.

Beneficium omne qđ dat patri christiano pro filio suo christiano:an competat etiam patri indeo pro filio suo indeo cōtra christianum.

Lex ciuilis in quibus legi mosayce nō derogat:tunc si inter indeum ꝛ christianū questio fuerit:ꝓmunis lex seruatur.

Judeus rem christiani prescribere potest:quoniam viuit more romano ꝛ legibus romanis.

Immunitas concessa incolis certi loci etiā ad indeos extenditur.

Judei hodie non viuunt constitutionibus scribarum ꝛ phariseorum.

Judei per aduentum Christi que primis legis amiserint.

¶Consilium.lxxiiij.

IN christi nomine Amen.† Pater potest admitti in causa capitali filij ad defendendum eum. vt habetur per doc.in.l.seruum quoqz. §.publi.ff.de procu.ꝛ in.l.pen.§.ad crimen.ff.de publi.iud.ꝛ est cōmunis doc. sententia ꝛ ita cōiter obseruatur ꝛ practicatur in iudicio. ¶†Sed dubium fit nunquid istud beneficiū q datur patri christiano pro filio suo christiano competat etiā patri indeo ꝓ filio suo indeo contra christianum. Et prima facie videtur dicendum q non: qꝛ solet dici q de his que foris sunt nihil ad nos fm apostolum.vt dicit text.in.c.gaudemus. in princip.de diuortijs. ¶Item qꝛ licet olim indei regerentur cōstitutionibus humanis:scz scribarum ꝛ phariseorum: vt.xij.dist.omnis tamen hodie non:vt

ꝑ no.glo.secundum Jo.viij.distin.si so
lus. ¶ Item qz iudei non debent gau
dere priuilegio cõtra christianos:vt in
c.iudei.extra de iudeis. ¶ Item quia ſ
priuilegia concessa iudeis perdiderũt
per aductũ christi:vt.l.iussio.C.de iudeis.
Sed veritas est in contrariũ:qz iudei
viuunt iure cõmuni romano quãtũ ad
iudicia:vt.l.iudei romano cõmuni.
C.de iudeis.Sed tractat ꝺ mõ iudiciali
nunquid pater possit ꝓ filio cõparere
ec. ¶ Item quia rationes que allegant
pro parte christiani vt possit ꝓ filio suo
comparere in causa capitali locum ha
bent etiaz i parte iudeo.Unde cũ sit ea
dem ratio in patre iudeo q̃ est in patre
christiano:sequit ꝙ debet esse idẽ ius.
l.illiꝺ.ff.ad legẽ aquiliã.z.La titia.ff.de
3 verb.oblig. ¶ † Item qz in hiis in q̃bus
lex ciuilis non derogat legi Mosaice: 6
tunc si est questio inter iudeũ z christia
nũ seruat lex cõmunis z sic christiani.
Secus si est qõ inter iudeos tantũ:vt te
net Joã.calde.in tit.de testa.in iij.cõst.
Et refert etiaz hoc Joannes de ana.in
c.iudei.in penul.col.circa fi.de iudeis.
Sed istud ꝙ pater admittat ꝓ filio non
derogat legi Mosaice:qz saltem est pre
ter illaz:z sic non ecõtra:ergo habet lo
cum illa lex ciuilis etiaz in patre iudeo
cõtra christianũ. ¶ Item hoc probatur
alia ratiõe:qz si esset hoc verũ ꝙ iudei
nõ possent vti iure ꝯmuni sequeret ꝙ in
foro ciuili litigãtes christiani vteret iu
re cõmuni romano ꝫ iudeos z iudei nõ
possent vti contra christianos:qꝺ nõ est
dicẽꝺũ z esset ꝫ dictã.l.iudei romano.
C.de iudeis.que loquit indistincte ꝙ iu
dei in iudicio vtũt iure romano cõmu 7
ni.Itẽ qz nõ seruaret equalitas in iudi
cio contra.l.finalẽ.C.de fructib9 z litis
expẽsis. ¶ Item quia claudicaret iudi
cia ꝙ esset cõtra.l.ſ de meto.in ꝓncip.ff.
de arbi.z ibi glo.q̃ dicit ꝙ non ꝺz claꝰ
dicare iudiciũ. ¶ Item hoc etiaz ꝓbat
4 alia ratione.tnam iudeus potest ꝓscri
bere rem christiani:qz vtuit more roma
no z legib9 romanis:vt.d.l.iudei roma
no.licet nõ possit ꝓscribere rẽ ecclesie:
qz lege ecclesiastica nõ gerunt:vt est gl.
singularis.vij.q.iij.porro.quã seq̃t Lu

douic9 põtanus de rõma in quoꝺã suo
singulari qꝺ incipit.Bn inde9 possit ꝓscri
bere rẽ christiani.allegat et in ar.ad h
xtiũ.q.vij.in.c.dispar. ¶ † Itẽ ꝓ hoc qz
Imunitas cõcessa incolis certi loci extẽ
ꝺit ad iudeos sicut gravamen:vt dicit
elegãter Bal.in.l.spadonẽ.in ſ itã aũt.
ff.de excusa.tuto:Si ergo concedit ius
deis in dubio fauoz z priuilegiũ a iure
municipali etiã si de iudeis nõ fiat mẽ
tio:multomagis debet concedi sibi ius
cõmune qꝺ facilius cõcedit ꝯ ꝓuilegia
l.ei9 militis.ſ.militia missus.ff.de testa
mento militis. ¶ Nec obstãt rationes
supra in ꝫtiũ deducte.Et primo duz di
xi ꝙ ꝺ his que fortis sunt nihil ad nost
qz intelligitur ꝯtũ ad matrimonia:qz
statuta in eis non ligant iudeos vt no.
in.d.c.gaudem9.in principio de diuoz.
¶ Nõ obstat scꝺo ꝙ dixi † ꝙ iudei ho
die nõ viuũt cõstõnibus humanis:qz il
lud est verũ de cõstõnib9 scribarũ z pha
riseorũ:vt dicit gl.viij.distin.si sol9.Sz
constõnibus humanis.i.iure cõi roma
no bene viuũt:vt.d.l.iudei romano.z.ꝓ
bauit ꝓ multa iura z rationes. ¶ Nec
obstat tertio dñ dixi ꝙ iudei nõ debent
gaudere priuilegio ꝫ christianos:in te
stificando ꝫ christianos:qz ibi est specia
le in testificatione:qz lex de ipso nõ cõ
fidit in hoc:qz nõ potest erga homines
esse fidelis qui Deo extitit infid9:qz si
cut in fide Christi suspecti sunt ita in te
stimonio humano dubiũ habent:vt dicit
lex.not.ũ.q.vij.nõ põt. ¶ Sed ꝙ ipsi iu
dei nõ possunt vti iure cõi in defenꝺen
do filios suos etiã ꝓtra christianos hoc
non dicũt iura:immo dicũt cõtrariũ:vt
ꝫ.declarauit. ¶ † Nec obstat ꝙ dixi vlti
mo iudeos ꝓ aductũ Christi perdidisse
eis priuilegia sibi cõcessa ꝓ.l.iussio.C.
de iudeis.qz illa loqt in ꝓuilegiis q̃ fa
cili9 amittunt ꝯ ius cõe.d.l.ei9 militis
ſ.militia miss9.ff.de test.mili.Sz qõ nra
loquit nõ de ꝓuilegio ꝫ de iure cõi tm.
¶ Preterea.l.iussio fuit tm terris ec
clie q̃b9 iudei soluũt magnã collectã:
vt dicit Ang.in.d.l.iussio.z Jo.de ana.
in.d.c.iudei.vlt.col.de iudeis. ¶ Uñ ex
ꝺictis cõcludit ꝙ in illis casib9 in q̃b9
põt christian9 pater ꝓ filio suo christia

no cõparere ad defendẽdũ in causa ca3 pitali. In illis casibus poterit iude⁹ p filio suo iudeo cõtra christianũ cõpare re ad defendendũ filiũ suũ iudeum etiã in causa capitali.

¶ Summarium super cõsi.lxxv.

1 ¶ Pena legis cornelie de sica. an puniri debeat ille qui interficit aliquẽ iurbantẽ in sua licita vindicta: numeris oi bus sequentibus per totũ cõsilium.

2 Actore non probante reus absoluitur.

3 Legis statutarie duorũ capitũ pñctione bona est argumentatio ⁊ firma sumitur decisio.

4 Statutũ permittens offenso facere vindictam quomodo intelligatur.

5 Hostis publicus dicitur ille qui a statuto offendi permittitur.

6 Hostis publicus qui efficitur: beneficia ⁊ iura sue ciuitatis amittit.

7 Defensionẽ ad suã presumit; q̃ qõ fecerit: ille q̃ post offensã imediate pcussit.

8 Incõtinẽti illũ qũ fit licite ⁊ illicite fieri potest: ⁊ quid super hoc presumatur.

9 Repercussio ad defensionem facta dicitur: si ante consummatam primaz offensam facta fuerit.

10 Percutiens cum lapide si mors ex percussione sequat: punitur: licet non ad mortem puniatur.

¶ Consilium.lxxv.

1 ¶ In christi⁹ nomine ac Inuocata spiritus sancti gratia. ¶ Visis statutis de quibus in puncto fit mẽtio: ⁊ visa inquisitiõe formata ꝓ Mechũ: puto mechũ ab inquisitione absolvendum fore: qz cõtenta in inquisitiõe nõ fuit probata. Et hoc primo. ¶ Itẽ puto Machũ nullaten⁹ teneri de morte Nicolai. Et hoc scdo. ¶ Redeo ad ꝑmũ et dico q̃ fin ea q̃ pponunt nõ liquet Mechũ aliqd fecisse q̃ dolũ arguat; vt. j. pa. tebit. ⁊ ꝓ eũ inquirit q̃ dolose homicidiũ ꝑmisit: ergo ab inqsitiõe ⁊ cõtentis ea dz absolui ꝑ regulã vulgarẽ: tactare non ꝑbãte reus absolvit. ¶ Scdo dico q̃ per narrata in puncto liquet Mechum nil aliquatenus punibile commisisse in personam Nicolai. quod sic ostẽdo ex coniunctione duorũ capitũ legis statutarie bõa est argumẽtatio ⁊ firma sumit decisio: vt. l. gall⁹. ff. ille casus de libe. et posthu. ⁊ ibi no. Sed ex coniunctione duorum capitũ statutorũ. i. iũcto capite statuti posiit sub rubrica de vindicta in quibus casibus sit permissa in ff. ⁊ nullus. in quo capite vult statuũ q̃ nullus de coniunctis vel consortibus primi offendẽtis possit auxiliũ vel fauorẽ prestare quominus possit fieri vindicta in pson̄ primi offendẽtis: ⁊ si contra fieret dictus talis prestãs auxilium vel fauorẽ possit vna cũ primo offendẽte in actu dicte vindicte impune offendi sicut poterat ille in quẽ vindicta poterat fieri. Et iuncto capite statuti positi sub rubrica de pena receptãtis exbãnitos ⁊ dãtis eis ꝛc. Licitũ erat Mecho vindictã facere in persona Nicolai etiã occidẽdo eũ. ¶ Naz ꝑ statuta de pena receptãtis exbãnitos licitũ erat Mecho ⁊ cuilibet alteri ipsum Nicolaũ vt in pũcto presumit bannitũ offendere. Si licitũ est offendere: ergo licitum est ipsuz occidere: vt notauit Bar. in lectura in. l. amissione. ff. qui deficiũt. de capi. dimi. ¶ Ad qũ. c. ff. de homic. lib. vj. ¶ Nec obstat illud qũ dicit in dicto statuto de vindicta licita ꝛc. Ibi faciendo tã vindictã competẽtem: quia loquitur de eo qui de banno vel condemnatiõe exẽptus erat ꝑ patet supra in eodem statuto: absurdus enim foret intellect⁹: dicerem q̃ statutũ permittat offenso facere vindictam in personam offendẽtis: dũmodo faciat ipsam competentẽ ⁊ si is qui offenderat esset bãnit⁹ min⁹ ipm offendere possit is q̃ ab eo iniuriã passus fuit ꝙ ceteri alij q̃ ab eo nullã passi fuerunt iniuriã: ideo noluerunt statuẽtes prouidere tã absurde. f. q̃ min⁹ liceret ꝙ bãnitã iniuriã passo ꝙ liceret cuilibet nullam iniuriaz passo: statutũ ergo limitãs licentiam vindicte loquitur de eo qui nõ est public⁹ hostis vt vindicta premissa fieri ab offenso cõtra ipm limitetur iusto arbitrio. Nõ aũt loquit de eo qui nõ est public⁹ hostis: vt vindicta permissa fieri ab offenso cõtra ipz limitetur iusto arbitrio; nõ autẽ loqui

2 vj

de eo qui est publicꝰ ho
5 stis.¶Cū em̃ per statutū
ꝓmittit quē impune of
fendi.ille ꝺr effectus pu
a ¶Publi blicus hostis[a] l.ū.in fin.
cus hostis. ff.ad legem cor.de sica.
ad hoc vi ꝺ. Pau.de ca. r.ꝺ.ꝑ.qui deficiūt.Et ēt
in ꝓsi.xxx.et effectꝰ est publicꝰ hostis
in consi.xxx ꝑ statutū prohibens ipz
iij.ꝺ.Alexā. receptari per no.in.l.ſi.
in cōsi.lxxv. ff.ꝺ lega.licuit ergo Me
in.j.volu.et cho vindictā facere in ꝑ
in cōsi.cvj.i sonaz Nicolai absq; mo
in.ij.volu. deramine inculpate vin
Barto. in.l. dicte:qz qualitas perso
amissione.i ne ipius Nicolai in quē
versicu.ad posset fieri competens
uertendum vindicta etiā si nō esset
est.ff.de ca publicꝰ hostis non me
pi. diminu. retur addici permissiōi
Bal.in.l.j.l inculpate vindicte.istud
fisi.t ppter moderamen sine tēpera
ea talis bā mentū.ſ.q̄ sit cōpetens.
nitꝰ.C.ꝺ he nullis em̃ habentis coer
here.instit.t cet offensio in ꝑsonā pu
in.l.j.versi. blicis hostis etiā a quo
ex his.C.de cunq;:immo cuilibet:ꝫ
sum.tri.t fi vsq; ad mortē inclusiue
de catho. seuire in eū.beneficium
em̃ modificatiuū vindi
cte fiende p Mechū qui
offensam passus fuerat
nō prodest ei:q̄ postea ef
ficitur publicus hostis:
6 tqz qui efficit hostis pu
blicꝰ pdit bñficia t iura
sue ciuitatis:cui effectꝰ
est hostis:vt.ꝺ.ꝑ.qui desi
ciūt.t ibi expresse notat
ꝫ quo ad eiꝰ incōmodū
nō desinat esse ciuis eius
dē ciuitatis.ff.ad muni
cipa.l.eiꝰ.in fin.t qō ibi
notat.Et qō no.Dyn.et
Bar.in.l.inf quos.ꝑ.bā
ni.de dam.infe.Et facit
ter.in.l.relegatoz.ꝑ.in
terdicere.ff.de interdi.t
rele.¶Ex his sic breuit
introductis concludo q̄
Mecho licebat facere ꝑ
sonā Nicolai oēm vindictā:etiā cū occi
cidendo:t si Mecho licuit sic vindicare
vt etiā liceret ei Nicolaū occidere:er
go licuit ei occidere Bologninū prestā
tē opē t auxiliū Nicolao fratri suo ne
posset fieri vindicta in ꝑsonā ipsius Ni
colai:vt in dicto statuto de vindicta.et
l.ꝺ.ꝑ.t nullus.ibi t si contradiceret di
ctꝰ talis ꝑstans opē cōsiliū vel fauorem
posset vna cū primo offendēte in actu
dicte vindicte impune offendi sicut po
terat ille in quē vel cuiꝰ personā vindi
cta poterat fieri.Et sic Mechꝰ qui occi
dit Bologninū opē prestātem Nicolao
ne in Nicolaū fieret vindicta:nullā pe
nā merebit cū fecerit statuto ꝓmittēte.l.
grecchꝰ.de adulteriis.¶Ulteriꝰq̄ Me
chꝰ nō mereat penā ꝓdā sic.In pūcto
ꝓsupponit q̄ Mechꝰ armatꝰ cū spata t
cultello vna cū fratre t socio fecit in
sultū ꝫ Nicolaū bānitū vt vindictā fa
ceret q̄ facere licebat statuto permittē
te:t ipso ac Ludouico eiꝰ fratre t socio
ꝫ bānitū t Jacobū eiꝰ fratrē rirātibus
occurrerit Bologninus frater Nicolai
cū bastono t ꝑcussit Ludouicū cū ba
stono t eū ꝑiecit i terrā.Et statim dictꝰ
Mechꝰ cū esset armatꝰ cū spata t cul
tello:vt in inquisitiōe ꝺr q̄ sunt instā sa
bricata ad occidēdū:nō ꝑcussit cū aliq̄
ipoz:ſz collegit lapidē t proiecit ꝑtra
Bologninū.Et cōstat lapidē nō esse in
strumentū directe aptū ad occidēdū.l.
omne delictū.ꝑ.si qs cōmilitonē.ff.ꝺ re
mili.t.l.ū.C.de emēda.seruoꝝ.vñ ꝑstat
eū diligētē fuisse t nō culposum in per
cutiēdo.nō em̃ cū ense quē secū habe
bat q̄ est instr̄m aptū ad occidēdū.Sed
cū lapide q̄ est instr̄z nō aptū.¶Et ad
uertēdū puto q̄ rixe inter Bologninū t
Mechū principiū dedit Bologninꝰ qui
cū bastono venit ad auxiliū ꝑstādū Ni
colao:q̄ facere nō licebat prohibēte sta
tuto.Sic em̃ quē dare ꝓncipiū rixe ꝑsi
derauit.gl.in.l.si ex plagis.ꝑ.tabernas
riꝰ.in princ.ſ.cū pars cepit facere offen
saz illicitā.Ergo licuit Mecho ipsum p
cutere nec eū impediret.Unde iure suo
ſcz ne impediret eū vindictaz facere cō
tra Nicolauz bannitum maxime quia
Bologninus tūc superueniēs percusse

ſi in modus inquiſitionis ꝓcedatur. vt dicto. c. dilect⁹. ꝛ in aut. vt nulli iudi. §. ſuper hoc. Et ita elegãter not. Innocẽ. in dicto. c. qualiter ꝛ qñ ſecũdo. quem ſequit ibi Anto. de but. ꝛ alij doctores.

7 ¶ † Quito ꝛ vltimo ꝑmitto q̃ ad ꝓdictas penas canonicas ꝓter quã ad depoſitionez proceditur abſente reo etiã ꝓtumace ſed ad depoſitionẽ ꝛ ad alias penas vſq; ad relegationẽ nõ ꝓceditur cõtra abſentẽ. ff. de pe. l. abſentẽ. ꝛ tertia queſtio. ix. decernim⁹. ꝛ ita not. Innocen. in dicto. c. qualiter. quẽ Ant. de but. ꝛ doc. alij cõiter ibi ſentiũt. ¶ His ꝑmiſſis dico ꝓcuratorẽ poſſe interuenire ꝓ dictis clericis ſuſpectis de homicidio vt dicit ꝓtra quos vicari⁹ vult procedere ꝑ inquiſitionẽ q̃ ſic ꝓbatur. quãdo ſum⁹ in cauſa in qua nõ põt imponi pena relegatione ſupra. Sz ſolũ a relegatiõe infra includẽdo etiã relegationez põt ꝓcurator interuenire ad omnẽ defenſionẽ. vt eſt tex. cum gl. in. l. prima. ff. an ꝑ altũ cauſe appellationis ꝛ dixi. §. in prin. ꝑ alia parte negatiue. Sed in caſu noſtro ex quo ꝓceditur ſm canones in foro eccleſiaſtico per inquiſitionẽ nõ põt imponi pena capitalis nec a relegatione. §. ſed ſolũ a relegatiõe. ſ. vt dixi ſupra in quarto euidẽtiali. Ergo ꝓcurator ꝑ eis põt interuenire. ¶ Secũdo hoc etiã ꝓbat alia ratione quãdo quis abſens damnari põt ibi ꝓcurator põt interuenire vt eſt caſus in terminis in. l. ſeruũ quoq;. §. publice. ff. de procura. facit. l. reos. C. de accuſa.

8 ¶ † Sed in iſta materia in qua vt dixi nõ imponitur pena capitalis. ſed a relegatione infra põt abſens cõdẽnari etiam cõtumax ſm Innoc. ꝛ docto. in. c. qualiter ꝛ quãdo ſecũdo. extra de accuſa. ꝛ dixi ſupra in quarto euidentiali. Ergo ꝑ curatorẽ ꝑ eis põt iteruenire. ¶ Nec ob.

9 predictis. c. veniẽs. extra de accu. † vbi eſt tex. q̃ in criminib⁹ nõ admittitur ꝑ curator qui loquit̃ ni criminib⁹ in quib⁹ abſens dãnari poterat. Qz reſpõdet q̃ in cauſa criminali vbi abſens damnari põt ibi ꝓcurator admittitur ad allegãdũ cauſas innocẽtie. Sz nõ admittitur generaliter ad totã cãz in qua poſſit ꝑ deſſe ꝛ obeſſe dño. Et ita loq̃t dictũ. c. veniens. ſz in ſola extenuatione innocẽtie criminis vel extenuatiõis abſentie nõ põt abeſſe dño. ſz ſolũ ꝑdeſſe. ꝛ generaliter ꝓcurator in cã criminali nõ admittit̃ etiã ꝑ abſtite ſuſcipiẽdo l ſe totã cãm iudicũ ꝛ iſto mõ põt intelligi. l. prima. ff. an ꝑ alij cauſe appellia. ¶ Et ita põt etiã reſpõderi ad. l. ſecundã. C. de ꝑcu. ꝛ põt illi. l. ſecunde etiam reſpõderi † q̃ ibi nõ dz ſũmi argumẽtũ a ẑtio ſenſu qz reſulteret abſonus intellectus ꝛ iuri cõtrarius ẑ. l. ſecũdã. C. de cõditio. inſerta. ꝛ. l. ſi quis nõ dicam rapere. C. de epiſco. ꝛ clericis. cum ſimilib⁹. ¶ Et ex hoc ſequit̃ qõ ſi ex forma ſtatuti abſens põt capitaliter cõdẽnari q̃ ibi ad defenſam ꝛ ad allegãdas cauſas innocẽtie admittit̃ ꝓcurator ꝛ ita conſuluit Dy. quẽ ſeq̃t. d. me⁹ dñs Ant de roſel. ſecũda q̃ſtiõe ſexte ſi qñ. §. cã aũt. in. ix. colũ. ꝛ in octaua colũ. in ꝓncip. ibi concordãdo opiniones ita dicit † q̃ abſolute ad totã cãm ꝓcurator nõ admittat vbi abſens dãnari põt ꝛ priuari ſed ad allegãdũ cãs innocẽtie admittat etiaz ꝓcurator ꝛ ita intelligat̃. l. ſeruum quoq;. §. publice. ff. de ꝓcurato. coniuncta l. reos. C. de accuſa. vñ ex hoc ſcõo fundamẽto q̃ dicti clerici citati nõ cõparẽtes potuerũt ꝓcuratorẽ mittere q̃ veniat ad allegãdum cãs neduz abſentie ſed etiã innocẽtie nõ tñ poterũt dño nocere. puta cõfitẽdo vel aliter q̃ eſt notã dũ ꝛ eſt verũ. ¶ Tertio principaliter poſſet ꝓcurator in dicta cã cõparere: ꝛ Iz nõ admitteret ad plene defendẽdũ in cã capitali ꝛ on⁹ iudicũ in ſe ſuſcipere: tñ admitteret ad inſtruẽdũ ꝛ iformãdũ iudicẽ de innocẽtia: ꝛ iudex dz eũ audire ꝛ ꝑ veritate inq̃rere. ꝛ ita ſingulr dicit dñs Benedictus de plumbino in. l. ampli⁹. in fine ꝑ illũ tertũ. ff. de libera. cã. allegat etiã. l. fin. ff. ad legẽ iuliã de annona. ꝛ qõ no. l. i. penultima. §. ad ert mẽ. ff de publi. iudi. facit. l. ꝛ ſi nõ defendant. ff. de penis. 12 ¶ † Cõcludo itaq; ex predictis oib⁹ q̃ ꝓcurator trib⁹ modis põt interuenire. ¶ Primo ad informandum iudicẽ de innocẽtia inq̃ſitoz. indi ſtincte ſm dñm Benedictũ ꝓnot vltimo

loco prorimo dictuz est. 7
¶Secúdo ad allegádú cão innocẽtie tanꝫ procuratoz l.l.absens quos dãnari pt.Sicut ẽ i casu nro vt dixi.s.fm Antoniú rosellú:vt in scõo argumẽto ꝓncipali p inqsitis dictú est. 8 9 10
¶Tertio pt pcuratoz intervenire ẽt ad oẽm defensionẽ in casu nro:ex q procedit p viã tantú inquisitionis: t nõ põt cõdẽnari qs capitaliter sed solú a relegatione infra vt.s.dixi i primo vel p parte inquisi.addu. 11
¶Et ita omnez effectú põt t debet in dicta cã pcuratoz admitti.

¶Sũmariú.sup qsi.lxxiij.

Procuratoz i cã capitali an admitti debeat sup hoc satis qñ dubitat an admitti debeat:stãte forma statuti alicuius loci:et an possit admitti post snlaz latã ad inqrẽdũ:numeris oĩbus sequentibus per totũ consiliũ. Attestatiõibus publicatis poterit post didicita testificata inculpatus ipsos iterũ facere examinare: qñ modus agẽdi variat. Procuratoz quo casu ad faciendã aliquã summariaz portionẽ admitti debeat.

Statuti forma qñ in cã principali cõpromissum fieri dz si dubitet:an etiã in aliquo debeat fieri cõpromissũ:sup hoc dubio cõpromissũ fieri debebit

Causa principalis si sũmaria fuerit:oẽs eius articuli summariũ cẽ dẽt.

Judici qñ liqnet nõ esse delictũ:cõtra reũ ꝓcedere non potest.

Exceptio procuratoris dz ꝓponi in ꝓncipio iudicij ante litẽ contestatam.

Exceptio vel defensio:q post snlaz opponitur:qñ ipsam snlam nõ infringit tunc opponi t deduci potest.

Statutũ contra ius cõmune an t quos modo extendi debeat.

Statutoz extẽsio in his que publicam vtilitatẽ vel fauorẽ publicũ cõcernunt extẽdi possunt.

Facere illud qõ possim p me:possim t p ministros meos ad hoc necessarios facere.

¶Consilium.lxxiij.

IN christi nomine ac Jnuocata spiritu sancti gratia. Viso statuto Tarvisij lib.iij.tractatu.ix.ca.xiij.sub rubrica qõ maleficia t damna data t facta ꝙtra forẽses ꝛc.Et visa narratiõe facti suprascripte. ¶Dubitat an dicti qui sunt cõdẽnati ad inquirendũ p magnificũ dñm potestatẽ Tarvisij cũ sua terra ꝓpter homicidiũ cum ipm in ꝑsonã Scalabrini vincẽtini possint nũc se defendere per pcuratoreꝫ vigore antedicti statuti:etiã nõ comparẽdo ꝑsonaliter:q si essemus in dispositiõe tm iuris cõmunis nõ haberet dubium q non possent per.l.seruũ quoq;.§.publice.ff.de procur.t in.l.pe.§.ad crimen.ff.de publi.iudi.cum no.in dictis iuribus.t per.l.reos.cũ ibi no.per Cy. Saly.t alios.C.de accu.Sed stante dicto statuto si essemus in principio iudicij:qñ procedebat ꝫ eos occasiõe dicti homicidij non videretur quodãmodo habere dubiũ aliquod:quia si ipsi allegant se dictum homicidiuz cõmisisse in persona dicti Scalabrini forẽsis causa se defendẽdi vel ꝓhibẽdi a violentia quã volebat dictus Scalabrinus ꝓmittere cõtra dictũ Andreã bonũ:vt in facti narratione ỹ deberẽt audiri p pcuratorẽ:sicut statutũ permittit fieri summarie aliquaz fidẽ de predictis ad hoc vt intelligi possit:an debeant admitti ad defensionem per procuratorem nõ est plena probatio:q istud non tangit meritũ cause:sed ꝓparatoria t anteceꝫ

a ¶Per p curatorem. Ad huius cõsilij resolutionem vide do.Alex.in cõsi.cxvj.in ij. volumi. Spe.in tit. de accu. §. j.versi.quid si accusat⁹. in ti.de procur.§.ratione igit.Ange.d.Alex. t doct.in.l. pe.§.ad crimen.ff.de publi.iudi. t in.l.reos. C.de accu. et multa q ibi addidimus in pluribus ꝓcedentibus consiliis.

dētia.erg.l.iij.§.cause.cum ibi no.per Bart.ff.de carbo.edicto.ꝛ per ea q̄ not. Bar.in extrauagāti ad reprimendū in ꝟbo summarie.ꝛ in.l.a diuo pio.in.§.in vēditiōe.ff.de re iudicata.ꝛ no.p Paul. de castro in materia cap.in.xxj q̄.ꝛ p no.per Barto.in.l nam ꝛ postea.in.§.si minor.ante finē.ff.de iureiurā.ibi etiā per Paul.de ca.ꝛ p Cy.l.q̄ ꝛpe.in.iij.ꝛ trū.q.C.de tempo.in integrum resti.petēda.† Et publicatis etiā istis attestationibus poterit ꝛ post didicita testificata incalpak ipse iterū facere exominare quia variatur modus agēdi: vt in.c.veniēs.extra de testibus.vt dicit no. Paul. de castro in.l.nā ꝛ postea.§.si minor.sup glo.ū.ff.de iureiurādo. ¶ †Et ad faciēdum istā summariam ꝓbationē debet admitti ꝓcurator quia sicut appareret alia interuenisse q̄ in dicto statuto ꝓtinētur posset ꝓcurator ꝛtervenire ad allegandū ꝛ ꝓbandum predicta.iuxta formam dicti statuti:ita dz procurator admitti sup̄ isto articulo qñ dubitarek si ꝓcurator deberet admitti per ea que no. Bar.in.l.si quis in ꝓscribēdo.C.de pac. in vti.col.que dicit per gl.ibi idem: iudicandū est de incidēti ꝛ preparatorio: qū est de ipso principali.vñ dicit† q̄ qñ ex forma statuti debet in cā principali fieri cōpromissum. ¶ Si dubitak an aliquo debeat fieri ꝓpromissum super hoc etiā dubio debebit fieri cōpromissum. ¶ Itē pro hoc qū notat Barto.in.l.iij. in vit.col.ff.de alimē.ꝛ cibaria.leg.qui dixit notabiliter q̄ si statutum dicit qū in causis dānatorū datorū sufficiat probatio per iuramētū quicquid illā causam quo casu incidēter tāgit potest per iuramētū probari.Lcū hi.in prin.ff.de trās ac.ꝛ idem tenet ipse Pau.de ca.ꝛ idem tenet Bal.in.l.j.in.j.col.versi.sed pone statutum dicit.C.de rebus credi.ꝛ iure iurā. ¶ Item pro hoc facit qū no.Bar. in extrauaganti ad reprimendū in gl. in verbo summarie.in.v.col.in fi.versi. de scōo.l.quoniam cognoscit qñ dicet ꝟbi dicit q̄ si causa principalis est summaria oēs eius articuli sunt summarij. ¶ Itē hoc ꝓbatur alia ratiōe inconuincibili.Nā si ꝓcurator nō posset nec deberet admitti ad ꝓbandū ꝛ allegandū saltē sup̄ hoc an debeat admitti nāq̄ p curator.istud statutū esset frustratorium inquātū loquit de ꝓcuratorib⁹ admittēdo:quia semper posset iudex vel pretor dicere:nos nō sum⁹ in casu statuti nec volo admittere ꝓcuratorē ad dicēdum si sumus in casu statuti predicti loquētis de ꝓcuratore admittēdo:ꝛ sic statutū nihil operaretur:qz cogeretur semp principalis cōparere qū est ꝯ mentem dicti statuti:vt.l.si quādo.ff.de legatis j.ꝛ.c.si papa.de ꝓtulegijs.lib.vj.ꝛ ꝓbatur optime in.l.fina.in ꝓn.ibi alioquin nec quicq̄ mihi caueretur.put ibi bar. declarat illū textum. ¶ Preterea dico quod ex quo forensis volens violētiam inferre ciui Tarusino vel inferēs pōt impune occdi:vt dicit in rub.ꝛ in nigro dicti statuti:ꝛ quod contra occidentes non posset procedi per accusationē vel inquisitionem vel denunciationem qū etiā si statutū mihi diceret de ꝓcuratore occidendo.admittendo tñ si reus non audet comparere quilibet etiam tertius volens comparere dicēdo ille qui fuit offensus per talē poterat impune offendi vel occidi vigore dicti statuti ꝛ ꝓducit statutū:ꝛ de eo liquidat iudex debet illum reum absoluere ꝛ nō potest viterius procedere.Et est ratio:† quia liquet iudici non esse delictum ꝛ iudiciū sine actione procedere non potest ꝛ est casus ſm vnam lecturam glos.in.l.vbi pactum.C.de trās ac.ꝛ ibi hoc notat elegāter Bartol⁹ de bānito in penul.colū. ꝛ ibi docto.ꝛ idē notat Barto. in.l.seruū quoq̄.§.publice.ff.de ꝓcuratorib⁹. ꝛ ibi etiā dicit. ¶ Et idez notat Barto in.l.penultima.§.ad crimen l septima colūna in ꝓnci.ff.de publicis iudicijs.ꝛ ibi Moderni cū multis similib⁹. ¶ Et ꝓdicta ꝓcederēt sine dubio si essemus in principio iudicij vt dixi. ¶ Sz dubiū posset esse:qz nō sumus in principio iudicij sed in fine.qz laz formato ꝓcessu. processum est ad sententiam nō diffinitiuā sed ad inquirēdū.†.qz exceptio ꝓcuratoris debebat ꝓponi in princ.iudi. ante litē cōte.l.ita demum.cū ibi not. C.de procura.cū simi.ꝛ nō post latā sen-

ꝛ itē

cornelie:ꝫ est extraordinaria pecuniaria pena:vt.l.sacularij.ff.ō extraordina.crimi. ⁊ ita pulchre notauit Bar.l.d.l.lege cornelia.ff.de falsis.in principio.⁊ vbi dicit multos a pena legis cornelie euasisse.⁊ ꝫ q̄dā Moderni velint istud dictū reprehendere dicētes q̄ est eadē rō in expendēte aliā falsaz monetā q̄ plūbea vl stagnea:vt si expēderet pecuniā creā p aurea.Juxta notata in.l.j.ff.ō pign.actio. ⁊.l.si cū aurū.ff.de solutionib⁹ tñ credo q̄ Barto.in casu suo dñ dicat:⁊ vt si aliq̄s pecuniā argenteam forte ab alio diminutā expēdiderit vel pecuniā creā p alia pecunia creea expendiderit ab alio ⁊ fabricata:vt in casu nro:tūc cū nō sit tanta decepto quātā ē cū dat plumbea vl stagnea nō dz esse tāta pena fm sententiā Bartoli:ꝫ eadē esset pena si voluisset dare res p auro.q̄ grauior pena imponit falsanti aurū q̄ falsanti alia metalla:vt.l.q̄cunq̄ nommos.ff de falsis. ¶Est em̄ pena tūc vt liberi bestiis dēt: serui vero supremo supplicio afficiant: Existis ergo pz q̄ quis Paul⁹ expēdi feterit tales nūmos nō inciderit in lege cornelia de falsis. ¶Jtē ex eo q̄ retinuerit actū expēdēdi plures tales paruulos non credo q̄ augmentari debeat pena:⁊ q̄ ꝫ q̄s vtit plurib⁹ spēb⁹ falsitatū ⁊ vtputa ad p̄bandū in vna cā inducit plures falsos testes ⁊ plura instrumēta:a se tñ nō cōfecta:tūc nō punitur nisi vna pena ⁊ dz esse vnū falsū.argumē.l.ffalsos.C.de falsis.⁊ hoc vt dicere Bal.in.Lquicūq̄.C.de seruis fugitiuis.in q̄ne q̄ incipit.Jtē facit ad q̄nez.⁊ ē de nēte Bart.in.l.inficiādo.q̄ in fine.ff.ō furtis.⁊ vbi punit occidentez plures falsos testes ad vnū finē:vel de teste deponentes falsū sup diuersis ad vnū finē:vt dicat vnū delictū:⁊ in euellente plures terminos vel plures lapides:q̄ tūc pena tanū punit.⁊ idē si staturū punit dicentē vltra tres famulos. Si aliq̄s dant viginti nō punit nisi pro vno delicto:q̄ res publica est q̄ vna offendit.ita in posito plures expēdēdo vnā rē publicā offendit vnū delictū cō mittit.⁊ mirme q̄ inquisitio nō dicit q̄ fuerūt diuersi imper⁹:vl fuit idē imper⁹ expendēdi:q̄ q̄ fuisset idem imper⁹ et animus expendendi:tunc dicta nō sūt diuersa etiā plures expendēdo:vt hec notat in.l.nunquam plures.ff de priua. del.c.⁊ verba ibi sunt interptanda p cō sentente tm̄ simul deliquisse.argumento notato⁊ in.l.inter stipulantē.§.j ff.de v̄b⁹ oblig.⁊ de pba.c.in p̄tis. ¶Et ꝫ ista que supra inducta sunt de reiteratione delictorum loquuntur q̄n delicta sunt penit⁹ diuersa:⁊ ad diuersos fines tendentia.Et ex quibus diuersimode res publica offenditur.

¶Summarium sup consi.lxxviij.

Homicidio vl membri mutilationez: an ⁊ quō aliq̄s regularitatem incurrat:⁊ an vicarius epi assistēdo cū iudice secular:faciens vnū torqueri ꝓpter crimina:qui postea ad mortē condēnat⁹ fuit: ꝓpter hoc talis vicari⁹ irregularis existat: numeris omnibus sequentibus p totum consilium.

1 Mortis causam prebens siue primam siue remotam:an irregularis dicat.

2 Homicidiū casuale irregularitatē īducit.q̄n qui causam dedit:nō adhibuit cā diligentiam quam debuit.

3 Clericus si rixā fecerit:⁊ ex hoc postea p̄ temporis interualū clerici cōsanguinei interfecerunt eū:qui cum eo rixat⁹ fuerat:clericus irregularis efficitur.

4 Clericus si scriberet vt aliquis caperetur:⁊ ille captus ex tali captura suspenderetur irregularis efficitur.

5 Clericꝰ si testes receperit:vl antētice i cā sanguinis scripserit:si ex talibus testib⁹ mors secuta fuerit:vl membri truncatio:talis clericus irregularis erit.

6 Homicidio que considerētur ad hoc vt aliquis irregularis non sit.

7 Homicidiū cōmittens imediate:vl membri truncationē:si ex alia cā fecerit:etiā quātūcūq̄ legitima:ꝓterq̄ ꝓpria ꝓpie persone defensione irregularis est.

8 Homicidiū casuale quō+pl̄r clerico iputandū sit ad hoc vt irregularis dicatur.

9 Homicidio si clericus cāz dederit:an ⁊ quō sibi iputet:vt irregularis efficiat.

10 Clericus testificans in cā sanguinis: vel auctoritz abiliter p̄sens executionis semper irregularis existit.

D Clericꝰ si clamet:q fur:vl latro capiat vel pro rerū tuitione iactū machinet vl balistē fundeat semp irregularis existit 4

¶ Consilium.lxxviij.

IN christi no 1
mine † Ac invocata spiritus sancti gratia.Proponitur mihi in facto q quidam clericus curie episcopalis fuit vt iudex ad forum secularē.et ibi vt iudex teneri fecit quēdam clericū ō varijs criminibus diffamatū:qui in presentia ip ꝰ ꝛ etiā iudicis secularis nōnulla crimina confessus est.ꝛ scriptura de dicta cōfessiōe cōfecta remansit apud iudicē secularē qui postea predens inuenit istū clericū in tali cōfessiōe spōte persistentem:vñ ipm vltimo supplicio dānauit: queritur modo vtrū ille clericꝰ qui curie secretarī scripturā dimisit sit irregularis vl dicendū q sic.† qz predens cām mortī siue cām primam siue remotam irregularis vl:vt probat tex.in.c.presbyterū.cū de homicid.ꝛ loquimur ibi qñ dabant cām rei licite qui percussit ibi puerū cā.dicipline:probat melius tex.in.c. suscepim⁹. de homicid.vbi cū dedit operā rei licite.ꝛ tñ ē irregularis ꝓpter homicidiū ex cā remota cōmissuz ad idem qđ no.in.c.de cetero.de homicid.ꝛ.c.ad audientiā.vbi docto.volūt q suadēs iactū machine vel balistē efficiat irregularis.ad idē text.in.c.cōtinebat.§.j.vbi 2 3 5
est text.† q homicidiū causale inducit irregularitatē qñ qui dedit cām nō adhibuit diligentiā quam debuit.ꝛ ibi est casus q etiā qñ culpa nō est ordinata ad casum:illā tñ irregularitatem inducit homicidio subsecuto ꝛ q sit isto casu irregularis probant not.per doct.in.c.significasti.de homicid.vbi ille q̄ clamauit vt latro caperet est irregularis si secuta fuit ex hoc latronis mors etiā si ac clamauit solū vt caperet ꝛ nō vt occideretur:qz q̄tum ad legem ꝓmotionis cōsiderat euentus nō animꝰ videt ꝓcedere etiā qñ fuisset protestat⁹ q nō velit q sequat mors per tex.l.c.fi.de homicid. lib.vj.ꝛ notabi.doct.in.c.petrus.ex de homicid.vbi docto.q illum text.ꝛ sensu 6
cōtrario dicūt hoc.ꝛ ibi volūt doctores † q si clericus fecit rixā.ꝛ ex hoc postea ex intuitu ꝓsanguinei clerici iter fecerūt cū qui cū eo rixat⁹ fuerat q ex hoc efficiat irregularis clericus q̄uis ista fuerit cā valde remota ꝛ q sit irregularis ꝓbat text.j.q.v.c.vnū.ꝛ in.c.ex literis.extra de excessione ꝓlator:ū.¶ Nā clericꝰ qñ timet vl timere dz q ex aliq actu primo vl remoto sequat mors dz potius facere vel subsistere.xxū.q.ū.ne qs qz mouēd⁹ dz abstinere ab ol eo.vñ posset mors vl membri trūcatio ꝓuenire. l.dist.clericū. ¶ Itē qz iste clericꝰ dimittēdo cōfessionē in scriptis vt quodām⁹ fuisse testis q nō pōt fieri sine periculo irregularitatis.xj.q.j.c.testi.ꝛ qz qñ crimē esset de primo puniendū clericꝰ nō dz etiā in genere respondere quin irregularitatē incurrat.xxiū.q.v c.j.v.q.vj.c. de littore.ꝛ ita intelligūt aliq notata in c.ex literis.in.j.gloss.de excessio.prelati.Et ideo lz clericꝰ posset dicere q fiet iusticia:nec ex hoc est irregularis.xxū. q.v.pessimaz.tñ hoc nō debet facere qñ statim de primo pena sanguinis sequtura est.ita no.aliqui in.c.clericꝰ.extra ne cleri.vl mon.ꝛ ideo dicunt doctores q clericꝰ nō pōt iudicare nec sententiā proferre aut dictare vel dare consiliuz vel interesse executioni vt iudex quia esset irregularis.vt nota.in.d.c.ex lris. †Et ideo si clericus scriberet q aliqꝰ caperet ꝛ ille ex tali captura inspendit ipse esset irregularis:quia vt dicitur ꝓ motionis non cōsiderat animum ꝛ voluntatem tantum sed factum.xv.qō.j.c. si.ꝛ ideo quia potuit credere posse seq̄ homicidium:vt in.c.bis qub.de homicid.lib.vj.debuit a tali actu se subtrahere de cleri.nō ordina.c.j.talis scribēs merito est irregularis.ꝛ ideo dicit Inn. †q si clericus recipiat testes scribat sententice in causa sanguinis si ex talibus testibus sequatur mors vel truncatio membri talis erit irregularis per text. l.c.clericis.ne cleri.vel mona.xxxū.q ū. c.is a quibus. ¶ Sed hiscē obstantibus ego in isto casu credo q iste clericꝰ nō incurrat irregularitatem.vnde ego premitto q homicidium sō imputatur

ei qui dabat operā rei licite quādo homicidium committitur ex postfacto nō incōtinenti. Nam isto casu cōsideratur vtrum cā homicidij sit proxima aut remota. nam ex cā proxima inducereturirregularitas nō ex remota. ita no. in.c. de cetero. ⁊ c. sicut dignū. ꝺ homicidio.

7 ¶ Itē in homicidio cōsideratur si ille qui commisit adhibuit omnē diligentiā vt homicidiū non sequeretur qui si adhibuit hāc diligētiā nō efficitur irregularis: vt est tex. in c. ex literis. in ꝓmo ⁊ in secūdo de homicidio nisi quādo sequerēt ex tali homicidio scādalū vel infamia: vt nota. in dictis iuribus vnde pro cōcordia olim iurā ⁊ doct. in hac materia loquētiū ego ita cōcluderē ꝙ interdū quis cōmittit per se immediate homicidiū vel truncationē membri: interdū quis non cōmittit per se immediate ꝫ predictis causam ꝓstat. ¶ Primo casu aut interficit vel truncat mēbrum ex ꝓposito aut casualiter. primo casu qñ facit ex ꝓposito: tūc si faciat ad euasionem persone ꝓprie nō valēs aliter euadere: facit hoc cū moderamine inculpate tutele: tūc talis nullā irregularitatē incurrit per tex. in c. ū. de homicid. ⁊ ista est ꝯmunis doctrina docto. aliter ꝙ̄ sensit Innocē. vt referunt docto. in. c. significasti. de homici. Sꝫ si fecisset sine moderamine inculpate tutele: vl̄ ex alia causa legitima alia ꝙ̄ euasiōis proprie persone: vt si fecisset pro defensione patrie vel proximi: vel pro tutela rerū suarū: tūc talis esset irregularis: qz ꝫ p defensiōe patrie vel primi licet intuitu inuasorē occidere: vt. l. minime. ff. de reli. ⁊ sump. fu. ⁊ no. in. l. culpa caret. ff. de regulis iuris. ⁊. xxiii. q. viii. c. igit. et. c. omni timore. ⁊ c. hortat⁹. nō tñ possunt personaliter bellum suscipere quin efficiātur irregulares si homicidiū sequat possent tamē hortari milites ad bellū ⁊ nō essent irregulares. xxiii. q. v. de occidēdis. ¶ Ex quibus infert ꝙ committens homicidiū immediate vel truncationē mēbri si fecit ex alia causa etiam ꝯtra bonos legitima preterquam pro defensione ꝓprie persone ꝙ talis irregularis est etiam ꝙ̄ ꝙ̄ fecisset alias dando operā rei licite per iura predicta. ⁊ per text. in. d. c. presbyterorū. de homicidio: vbi percussit ex causa legitima: videlicet disciplineꝫ. ⁊ istis casib⁹ est irregularis etiā si percussio fuit causa mortis remote: vt. d. c. presbyterorum. et in. c. suscipimus. ⁊. xxiii. q. viii. c. j. ⁊ c. quenior. ⁊ de voto. c. ex multa. fallit in casibus notatis. l. cle. si furiosus. de homi. ¶ Secūdo casu quādo homicidium fuit casuale nō ex ꝓposito tunc si debat qui interficit operā rei licite si ipse adhibuit omnem diligētiam ne mors aut trūcatio membri alicuius sequeretur: tūc talis nō est irregularis. Etiā si cōmisit homicidium casu: vt est tex. in dictis capitulis ex literis. el. j. et. ū. c. ex literis. de homicid. Et ideo si aliqs casu interficeret aliquē cuz ipse aptabat domum ꝓpriā: vel putabat arborem si adhibuit bonam diligētiam talis irregularis nō est. et hoc nisi ex tali casu scandalum vel infamia orta esset: vt dictis iurib⁹. 10 ¶ Secundo casu principali qñ quis nō fecit homicidium immediate per se sed dedit causam homicidio: tūc si fecit dādo operam rei illicite. tūc semper est irregularis etiam si adhibuit omnē diligentiam vt mors vel truncatio mēbri non sequeretur. vt in capitulo finali de homicid. libr. vj. et hoc etiā si causa fuit proxima vel remota: vt ꝓbatur in. c. suscepimus. ⁊ c. cōtinebat. ⁊ in. c. petrus. ⁊ in. c. de cetero. ⁊ ibi per gl. et docto. de homicid. Et ideo volunt docto. ꝙ si clericus fecit rixam ⁊ postea eius consanguinei interfecerunt illum qui secū rixatus fuerat etiam ignorante clerico. ⁊ ex interuallo ꝙ ego intelligo qñ clericus fuit in culpa dādo causam rixe: secus si prouocatus venisset ad rixā. ita intelligo not. per docto. in capitulo Petr⁹. de homicid. Nō qz defendēdo se rixando dedisset operā rei licite: vñ cā remota homicidiū nō ꝓsideraret: ⁊ idē si ad rixā traxisset inimic⁹ rixāꝫ cū clerico ⁊ illū iterfecisset nō eēt clericus irregularis: qz factū clerici proximū vel remotū nō dedit causam homicidio. ita no. doc. in c. significasti. de homicid. 11 ¶ Si vero ille ꝙ dedit causaz homicidio in illa causa de

dat operā rei licite.tūc si fecit volūta-
rie nulla necessitate saltē causatiua im
pellente:vt qz scripsit sciam sanguinis
vel ipaz recitauit vel testificat⁹ est in cā
sanguinis vel auctorizabilr ꝑsens fuit
executiōi talis sntie:tūc semp est irregu
laris:vt est tex.in.c.ex iris.de excess.pre
lat.z in.c.clericis.z.c.sntiaz.ne cleri.vel 1
mo.nec pōt dici q saltē subest cā vel ne
cessitas vt iusticie loc⁹ sit.qz talis iusti
tia nō ptinet ad clericos.vl volētes cle
ricali facere.vt dictis iurib⁹.si aūt de 2
dit cām homicidio ex aliq necessitate
rz saltē causatiua.ṫvt qz clamat q fur ea 3
piat vl latro.vel suadet iactū machine
vel batiste p tuitiōe rerū.tūc si ꝛ̄ilr 4
de primo morte sequuta est.vl ꝛ̄tingat:
tūc esset irregularis.vt notāt doc.in.c.
significasti.de homici.dū dicūt de eo q̄
detinuit latronē vel acclamauit vt ca
peret z ex hoc latro interfect⁹ est.nā di
cūt doct.q est irregularis sic acclamās 1
vel detinens.qō ego intelligo verū nisi
iste posuisset oē studiū z oēm diligētiā
q nō interficeret.Nā tūc sequuta mor
te nō esset irregularis p tex.in.c.pen.de
homicid.iūcto tex.c.ū.qō incipit prela
tis.de homicid.lib.vj.¶Si ꝛ̄o vt dixi
dabat operam rei licite si poterat sibi
ascribi aliq culpa eēt irregularis siue
cā dās occasionē morti fuit ꝓxima siue
remota:vt est tex.in.c.suscepim⁹.de ho
mici.Nā ibi dabat operā rei licite ca
piendo fures z detinēdo vt duceret ad
iudicē:qz th fuit in culpa male ligādo
eos vel demittēdo ad custodiā vni⁹.iō
ibi ēt qui ligauit fuit irregularis morte
sequuta.Sed si nulla culpa pōt ascribi
dāti operā rei licite:tūc si cā est ꝓxima
mortis incurrit vt dixi irregularitatem
nisi posuisset oēm diligētiā q̄ morte nō
sequat̄ p ea q.ꝫ.dixi.ſz si cā esset remo
ta dātis operā rei licite:tūc nō esset ir
regularis.Ita notāt doct.in.c.de cete
ro.de homic.z in.d.c.q in dubiis.de pe
nis.¶Ad ꝓpositū iste clericus nō fuit in
aliqua culpa.Nā licitū erat sibi facere
torqueri clericū maleficū precedentib⁹
indicijs.z ex ista confessione extorta in
tormentis non poterat dānari malefa
ctor:vt not.docto.in.l.j.ꝯ.diuus.el ꝓxi
mo.ff.de questio.probatur eadem.l.ꝯ.
fi.z in.l.ū.C.de custo.reo.z si aliqua pos
set dici causa ista est causa remota caus
sata ex illo qui dabat operaz rei licitet
vnde ex istis dico q nullatenus est irre
gularis indicandus.

¶Summariū sup cōsi.lxxix.

Crimine lese maiestatis cōtra pa
triā vtrū filij cadāt in penā.l.q̄squis.C.
ad.l.iul.maie.numeris omnib⁹ sequen.
per totum consilium.

Intellectus verus.l.quisquis.C.ad.l.iu
liam maie.qualis esse dicatur.

Heredē in extraneū que non transeunt
etiā non transeunt in fiscum.

Crimine lese maiestatis ex cōspiratiōe
cōtra patriam facta filij in penaz dicte
legis quisquis incidere non habent.

¶Consiliū.lxxix.

Ac inuocata spiritus san
cti gratia.Ego cōsultus per
spectabilem militem et exi
mium iuris vtriusq doct.domi.Fran.
de porcellinis approbo alias etiam ra
tionibus quoniam scripta per eum nō
sunt sine magna dubitatione quoniam
multi reprobant illa in opinionem que
fuit originaliter Petri de bella pertica
q.l.quisquis.C.ad.l.iul.maie.habet lo
cum solum in filijs postea cōceptis.nō
filijs ante natis.z iura que allegat Pe
trus vcz.l.emācipatū.C.de sena.z.l.di
no marco.de questioni.loquunt de trāſ
latiōe priuilegiorū.z faciunt potius in
cōtrariū q̄ pro:quia priuilegia circa pe
nas habēt locū ita in filijs ā cōceptis
sicut in conceptis post:vt.ff.de penis.l.
mortis.ꝯ.liberis.de decuriōib⁹.l.ū.ꝯ.in
liberis.z iura que allegat petr⁹ loquūs
tur de ꝛceptis post dignitatē dispositā.
¶Preterea restringe illaz.l.quisquis.
an cōceptus post:est exinanire effectū
illi⁹ legis q̄ est illarū delinquētiū pena
mortis naturalis.¶Quomodo postea
spectatur conceptio liberorum.¶Pre
terea ratio illius legis.vcz met⁹ audā
cia z q̄ consimiles nō sint Petri militat
ita in cōceptis ante sicut post.¶Item
cū loquatur de filijs damnati debet in

vat.ꝛ in terrã proiecerat Ludouicũ auxiliantẽ Wecho.Et post incõtinẽti Wechus pcussit Bologninũ ad defensionẽ: ergo iuris sui.ſ.iuris vindicãdi pcussit: ꝛ cũ moderamine inculpate defensiõis dicti iuris sui vindicandi:qõ patet.ſ.ꝙ cũ moderamine inculpate defensionis ex qualitate instrumẽtoꝝ de directo sabbatoꝝ ad occidẽdũ vt spata ꝛ cultellus:que q̃dem instrumẽta secum habebat.vt supra.ꝛ cum eis nõ pcussit:ſz cũ lapide. ¶ Itẽ ꝙ ad defensuꝫ pcusserit: patet ex ordine actuũ:qz p̃cessit offensa ꝛ pbabilis terror vlteriorꝭ offense: vt.d.ꝯ.tabernarius.ꝛ.C.vnde vi.l.j. Et etiã tẽpore permisso: qz incõtinẽti post 7 offensam.† Ex hoc enim ꝙ post offensam ꝛ incõtinenti fecit:presumitur ꝙ ad defensionẽ fecerit ꝛ instãte percussore.vt d.ꝯ.tabernari⁹.ꝛ.l.iũ.ꝯ.cũ igit. de vi et vi arma.ꝛ.l.ũ.ꝛ.iũ.C.de sicariis.nisi cõtrariũ pbat:vt dicit gl.sup verbo nisi in dicto.ꝯ.tabernari⁹.ꝛ est ratio dicit Jaco.but.† qz cũ illud ꝙ incõtinẽti fit fieri 8 possit licite ꝛ illicite.Licite vez si ad repellendũ offendẽtẽ:ꝛ illicite si ad vindictã in dubio presumit ꝙ licite:qz cũ actus possit se habere ad licitũ ꝛ illicitũ p̃sumit ꝙ factũ sit licite.ꝛ pl⁹ dico in p 9 posito nostro.† Repercussio dicit facta ad defensionẽ si fuerit facta ãñ cõtumatã primã offensaꝫ:vt.l.ũ.iij.ꝛ.iiij.C.de sicariis.ꝛ ita fuit in casu nostro.ãñ enim quã Bolognin⁹ cõsumasset impedire ꝛ phibere Wechum facere vindictam suã Wech⁹ ipm pcussit. ¶ Itẽ vz fcã ad defensionẽ si est facta durãte eadẽ rixa: vt in.d.ꝯ.tabernari⁹.ꝛ plus aduertẽdũ arbitror in casu nostro:quia percussio facta per Wechum in personam Bolognini in oẽm casum fuit licita.quia siue dicã ꝙ Wechus percussit ad defensionẽ vt dixi:siue ad vindictã:quia ille Bolognin⁹ percusserat Ludouicuꝫ fratrẽ suum licite fecit.Nã statim pcussit Bologninũ cũ lapide:q̃ Ludouicũ fratreꝫ ipsius Wechi:tunc pcusserat cũ basto: vt l dicto statuto de vindicta ibi ꝛ ab eius cõiunctis ꝛ de eadẽ domo ꝛ progenie ꝛc.Et si dicas ꝙ Wech⁹ in vindicã do excessit modum ꝛ sic si nõ tenet.l.cor ne.delicarijs.falte tenet qz pl⁹ fecit.l.ſi adulteriũ.ꝯ.iperatores.ff.de adulteriis. ¶ Respõdeo imo nõ excessit.nam in pſonã Nicolai bãniti vindicta nõ recepit metaz:ergo nec recipit metaz in pſonã Bolognini resistentis ne in Nicolaum Wech⁹ vindictã faceret vt modo dixi. percussit eñ Bologninus Ludouicum ne ipse Ludouic⁹ ꝛ Wechus vindictã facerent cõtra Nicolaũ:ꝛ si metaz receperet:vt qz nõ fuisset bannit⁹ ille Nicolaus:adhuc dico ꝙ Wech⁹ in nullo tenet:qõ patet.Nã ex qualitate instrumẽti cũ quo percussit constat ꝙ non fuit in culpa:quia cuz lapide percussit:ex quo eñ licebat sibi percutere ad vindictam illũ qui fratrem suum percusserat cum baculo ꝛ cũ in terrã proiecerat nõ est in culpa. ¶ Nõ enim percussit cum ense quẽ secũ habebat sed proiecit lapidez:vt supra dixi.Et si dicis ex pcussiõe illa mortuus est Bologninus:ergo qui pcussit dolose egit.Respõdeo ꝙ cõsequẽtia nõ est vera:quia nõ cõsideratur effectus q̃ sequit ex percussione:sed qualitas instrumenti cũ quo facte est percussio:vt l.j.ꝯ.diu⁹.ꝛ.ꝯ.sed si claus.ff.de sicariis. 10 ¶ Nec obstat si dicatur † percutiẽs cũ lapide si ex percussione mors sequatur punitur.licet nõ puniet ad mortez:vt.l. omne delictũ.ꝯ. si q̃s cõmilitonẽ. ff.de re militari.et.l.j.C.de emenda.ser. Vbi prima facie vr casus ꝙ Wech⁹ teneat de culpa.Nam respondeo per id quod dixi ꝙ vindicta in Nicolaũ bannitũ nõ restringit ad certos limites.ꝛ per cõsequẽs nec restringit ad certos limites vindicta in pſonã Bologninj opẽ ꝛ fauorẽ pñtis ipsi Nicolao ne ꝫ ipm Nicolaũ fieret vlcta. ¶ Itẽ rñdeo aliter ſcz ꝙ leges ille loquũt i eo cui nõ licuit pcutere cũ lapide:iõ punit de pcussiõe illa:ſz nos sum⁹ in casu in quo licuit pcutere cũ aliq̃ instro nõ apto ad occidẽdũ:ſz ad nocẽdũ sic:vtputa cum lapide pcutiẽdo licuit Wecho vindicare pcussionẽ:tũc cũ baculo factã in Ludouic cũ fratrẽ ipsi⁹ Wechi:siue ergo dicam⁹ vt supra est ostẽsum ꝙ Wecho licebat occidere Bolog.Et cũ gladio ꝫstat Wechũ nullatenus teneri de morte Bolo

guinl: siue dicam⁹ q licebat Wecho p cutere ſz nō occidere. dicā q cū nō pcuſ 3
ſerit Bologninū cū inſtrumēto apto ad occidēdū: vt eſt lapis p.d.ſ.ſi qs cōmili
tonem.t.d.l.j.de emendatiōe ſeruoꝝ. 4
¶ Cōcludo q Mech⁹ illā culpā amiſit percutiendo Bologninum. pcuſſit eū cū inſtrumēto ſibi permiſſo. vñ dicta iu 5
ra que loquūt de occidēte cū ſaxo in ra
tione ipſarū faciunt p Wecho t nō con
tra ipſum: q pbant q ſaxum ſiue lapis
nō eſt inſtrumētū aptū ad occidēdū. q
quiſit ergo cū inſtrumēto cū quo pcute 1
re licebat: t ſic Wechus nullatenus te
neť ad aliqnā penā. t hec ſcripſi gratia
alicuius collatiōis habēde ſup que di
cunt p parte Nicolai ex vna pte: t ſup
his que dicunt p parte Wechi t ſocio
rum ex altera. Alias eū vtputa ſi q̄ſi
tum fuiſſet que eſſent partes iudicis ſu
p dicta inquiſitione que nullatenus vt
dixi eſt probata reſpōdiſſem partē indi
cis eſſe in abſoluendo Wechum ab om
nibus in inquiſitione cōtentis. Inquiſi
tus eſt eū Wechus de dolo. ſ. q doloſe
t appē ſate animo et intentione ꝛc. fecit
inſultū ꝓtra Bologninū: vt ſupra patet
in inquiſitione. t nō eſt pbatū q fecerit
inſultū. Imo cōtrarium. nec eſt pbatum
aliq̄d qđ arguat Wechū dolū aliquē cō
miſiſſe in pcutiendo Bologninū. Pro
pterea dico qđ Mech⁹ debet abſolui a
cōtentis in inquiſitione: q nō cōſtat en
rie cōtēta in inquiſitione vera eſſe. De
culpa ſ̄o nemo eū accuſat nul⁹ iudex 2
inquirit quia ergo eū cōdemnabit certe
nul⁹. ¶ Preterea t ſi accuſaret de cul
pa nullo alio pbato q̄ narrat in pūcto
diceret eū abſoluēdū foꝛe: q nil ꝓſuppo
nitur in puncto ꝓpter qđ poſſit cōdem
nari in aliquo: vt ſupra liquide conſtat.

¶ Summarium ſup cōſi.lxxvj.

1 Delicta plura an dici debeāt: ex eo q̄ cadē blaſphemie verba p tēporis in 3
terualla diuerſis vicib⁹ dicta fuerint:
t hoc etiam inquiſitus confeſſus ſit: vel
vnū tātū maleficiū dicat: ita q̄ pro vno
tm̄ puniri debeat: t qñ dicat vnū delictū
vel plura numeris omnibus ſequētib⁹
per totū conſilium.

2 Maleficia diuerſa an dicant etiā ſi eiuſ
dem ſpeciei fuerint.

Delicta plura ad hoc vt appareāt: cō
ti aſſeſſores faciunt apponi q̄ quis plu
ries furatus ſit: t diuerſis temporibus.

Delicti diuerſitatē vel pluralitatē ſo
lius temporis interuallū nō inducit: ſ̄
diuerſū impetus.

Verboꝝ plurium interpoſitio: que de
duobus intelligi pōt: nō facit actū incō
tinenti non eſſe factum.

¶ Conſilium.lxxvj.

IN chriſti nomine amē. ¶ Viſa inquiſitio
ne formata per poteſtatem
montis ſcilicis: videlicet qđ
Matheus duab⁹ interpellatus vicib⁹
dixit hec verba. Se Dio il diceſſe io diria
chel menteſſe p la gola. Et p̄dicta ver
ba fuerūt plata p dictū Matheū ſepa
ratis vicibus p interuallum tēporis re
ſpōdēdo ad diuerſa dicta dicti Stepha
ni ſabatini interueniēt⁹ inť dicta duo
verba blaſphemoſa plurib⁹ t varijs lo
cutionibus inter dictas partes. Modo
querit̄ p quot blaſphemijs dict⁹ Mat
heꝰ dz cōdemnari attēto ſtatuto dicē
te q̄ p q̄libet vice ſoluat blaſphemās
penā certā preſuppoſito q̄ predicta cō
feſſus eſt. ¶ In Chriſti nole ac invoca
ta ſpiritus ſancti gr̄a. In preſenti pūcto
videt dicendū q̄ p duab⁹ blaſphemijs
iſte Matheus ſit cōdemnand⁹. ¶ Ratio 1
ratione interualli tēporis t vñ videt q̄
diuerſa dicātur maleficia etiā ſi eiuſdē
ſint ſpeciei ꝓ hoc qđ no. glo. in. l. nūq̄
plura. ff. de pua. delic. in gl. q̄ incipit: ex
interuallo. curſus eū plurium blaſphe
miarū nō dat illarū impunitatē. d. l. nū
q̄ plura. p quo facit qđ not. Jaco. bu
tri. t refert Bal. C. de ſeruis fugitiuis.
quē. ſz nouo iure in q̄ſtione. Itē quid ſi
cōfitetur. t vbi dicit q̄ cōuti aſſeſſores
vt videtur fuiſſe dominus poteſtas fa
ciunt apponi: qđ qs furatus eſt pluries
diuerſis tēpor⁹ cū tēporis interuallo
vnde dat intelligi q̄ delicta ſint plura:
poſtq̄ interuallū tēporis interuenit etiā
ſi eiuſdē foret ſpeciei: vt dixi. hoc videt
etiā confirmari p verba inquiſitionis

dicentia pluribus ꝛ varijs locutionib⁹ hinc inde factis inter dicta ꝟba blasphemantes. vnde colligi videt ꝙ nō vnus fuerit animus continuatus. vnde vnicū dici debeat maleficiū: sz plura: qz diuertit ad varia ꝟba: vt. l. cū antiquitas. C. de testa. cū sim. ¶ His tñ nō obstantib⁹ in casu nostro credo dicitū Matthej in quisitū nō posse nisi p vna blasphemia ꝑdemnari pro quo liquidando premitto ꝙ cū est facta inquisitio ꝛ confessata est habet tamē dubiū aliqd quod potest interpretari in diuersos sensus sumit 6 in partē benigniorē p cōfitente. vt. ff. de iudicijs. l. si quis intentiōe ambigua. et qđ no. extra de accusa. c. cū dilecti. extra de sponsa. c. ex literis. ꝛ no. Bald. in d. auc. sed nouo iure. ibi. Itē quid si cōfitetur. Modo ad ꝓpositū cū hic sint duo verba idem importātia. Una est blasphemia eodē impetu ꝓlata: ergo. l. vnū. ff. de testa. ꝛ l. cū filiū. §. cū. ff. de leg. ij. Et hoc est de mēte Bar. in. l. ite apud labeo. §. sed ꝙ adūcitur. ff. de iniurijs. vnus em est effectus criminis ex dictis verbis. s. cōuitiādi deo vel ipsi blasphemandi. vnde vnum dz dici delictū. et si pluries repetitū p hoc. l. illud. l fi. ff. ad legē aquil. ꝛ facit. ff. de verb. obli. l. qui bis idē. ꝛ hoc indubitanter est verum si 1 eodē contextu fuissent ꝓlata. Sed qz dicitur ex intervallo: ꝛ interpellatis diuersis verbis p quod videtur ꝙ diuersę sint blasphemie: vt dixi est aduerten 2
4 dū ꝙ adhuc oppositū credo. ¶ Nā solū tēporis intervallū non inducit diuersitatē vel pluralitatem delicti sed diuersus 3 impetus: vt. ff. de adulterijs. l. ꝙ ait lex. cū ergo inquisitio dicat ꝙ p intervallū temporis ꝛ diuersis temporib⁹ dictus Matthe⁹ dixit dicta verba: ꝛ hoc possit intelligi diuersis tēporibus: tñ cōtinuatis cū temporis intervallo vno tñ impetu cōtinuato vnū dicetur maleficiū ꝛ 6 vna blasphemia ꝛ nō plures: quia vt dixi interpretatio mitior est fienda p consentiente in casu dubio. ꝛ hoc decidit Bar. ff. de priuatis delic. Innuncq; plura. vbi 8 expresse dicidit ꝙ nō sufficit dicere p interuallum tēporis. Sz dz videri an est 9 dictum ꝙ impetus sint diuersi. Et idez dico de interpositiōe pluriū ꝛ diuersorū verborū interpositorū inter dicta ꝟba blasphemātia vt nō inducāt pluralitatē delicti: nāq; sint diuersis ꝑsonis ꝓlata. ¶ Hoc ꝓbat. ff. de verb. obli. l. que extrinsecus. ¶ Nam interpositio verborum pluriuz que potest intelligi de duobus: vt. l. vbi numerus. ff. de testi. non facit actū incontinenti nō esse factum. p hoc bene facit quod notat bal. in. l. cum antiquitas. C. de testa. referens no. per gl. ꝛ Dy. ff. de testamen. l. heredes palā. ff. ¶ videlicet ꝙ actus extraneus mo mētaneus sicut esset actus donatiōis nō facit testamentum non dici confectū eodē contextu. ita interpositio plurium verborū nō facit ꝓptera ꝙ dicta ꝟba blasphemantia non sint ꝓlata eodē impetu. vnde vna debet dici blasphemia et non plures ꝛ vnum maleficium ꝛ nō plura. ꝛ hoc bene ꝓbat. d. l. que extrinsecus. de verb. obli. ¶ Ex quib⁹ concludo ꝙ stante confessione Matthei dubia ꝓut est inquisitio ꝙ dictus Matheus debet cōdemnari p vna blasphemia non p pluribus. Pro hoc bñ facit c. odia. de reg. iur. ꝛ to. tit. in pen⁹. Et hoc iudicio sanioꝛi semp saluo.

¶ Summarium super consi. lxxvij.

Inquisitus si quispiaz fuerit ꝙ falsos bagatinos expendiderit: quia pena puniri debeat: numeris omnib⁹ sequentibus per totum consilium.

Commissis in simpliciter iudicijs arbitrio: quomodo mortis penam iudex eligere posset.

Delicta etiā de quibus cognosci non potest: delicti penā aggrauant de quo cognosci potest.

Falsa moneta illa ōr: que ab eo cudit: q illā cōficiendi auctoritatē nō habet.

Falsam monetez expendens qua pena puniatur.

Penā legis cornelie quomō falsam monetam expēdens euadere possit.

Falsam monetā: puta ab alio diminutā expendens: minoꝛ deceptio est.

Falsitatē pluribus speciebus quando quis vtitur quomodo puniat.

Delictis plurib⁹ ad vnū finē tendētib⁹ quomodo quispiā muletetur:

¶ Cōsilium.lxxvij.

Christi nomine ac Jnuocata spiritus sctī gratia. ¶ Visa inquisitione formata p Paulū bellos hauere de Uenetijs. Est videndū q̄ sint partes dñi iudicis in pdēnādo ipm Paulū: et videt dicendū q̄ dominus potestas et eius curia possit ptra ipz animaduertere vsq; ad ipositionē mortis inclusiue: qz statutū imponit hoc i arbitrio iudicis vt eū flāmis uret: vel pena pecuniaria affligat p qualitate criminis et psone. et q̄ hoc casu possit arbitrari ad mortē ex q̄ vult gl. in sti. de iniurijs in. §. i summa. que vult q̄ i cōmissis simpliciter iudicis arbitrio iudex possit eligere penam mortis absq; eo qō statutū i hoc casu expresse disponat q̄ possit eū dānare flāmis vīdū: qō autē arbitrari mortē in hoc casu pbat: qz inq̄sitio ōt q̄ de quinis pecunijs pluries et pluries ipe Paul⁹ expēdi fecit: et ex miti⁹ puntēdus sit vtēs falsis pecunijs vel re illa q̄ ille qui fabricat: vt. l. si falsos. C. de falsis. et qō ibi not. tñ ex reiteratiōe expendē: di vī aggrauari pena p a l. iij. C. de epis. audi. in fi. Nā ex reiteratione dicit inducta cōsuetudo facit l. q̄cūq;. ff. ō ser. fugi. et qō ibi no. concordat. xxv. q. vltima. §. ita nos. in pn. versicu. quapropter. et. ff. de re mili. l. iij. §. si plures. qz tales reiterationes videntur inducere perseuerātiā delicti: vt. l. j. C. de superexactib'. lib. x. et. l. octo. C. de delicto. eo. lib. † Delicta em etiam de quib⁹ cognosci nō posset aggrauant penā delicti de quo cognosci potest: vt no. Barto. in. l. si cui. §. cui sacrilegiū. ff. de accusa. Bald. in. auten. sed nouo iure. C. de ser. fugi. in questione que incipit. sed dubitatur nunquid furta. ¶ Rursus ego pondero q̄ ille Paulus cū stampio eos natus fuit cudere siue ptutere grossos nos argenteos: nō tamē perfecit qz nō potuit: ex hoc tñ nō min⁹ puniend⁹ ē q̄ falsoz monetā grossorū nō cuderit siue formauit. † Nā illa dicit falsa moneta q̄ cuditur ab eo qui illam conficiendi auctoritatē non habet. ita notat Jnno. in. c. quanto. de iureiur. et Bar. refert in l. q̄ fallaz monetā. ff. de falsis. et est pena legis cornelie deportatio et olim bonoz̄ publicatio: vt. l. j. in fin. ff. de falsis. Et ex absoluatur a pena ille quē penitut: vt d. l. q̄ falsam. nō tamen absoluetur ille per quē non stetit quin consumaretur delictum iuxta ea que notātur in. l. qui ea mente. ff. de fur. ita considero q̄ iste etiam fabricauit falsos parvulos: licet eis vsus non fuerit: quia rectam stampam imprimere non potuit: et sic videtur puniri dicta pena falsi et reiterasse delictum cum primo conatus fuerit cudere grossonos: et postea conat⁹ est formare bagatinos. ¶ Ex quibus videtur qō aggregatis istis delictis pena possit arbitrari ad mortez per gl. in. d. §. in summa. instituta de iniurijs. que sic ex intelligi. Sed mentē statuentium instituendo que satis est iuri cōmuni consormis. Ego credo contrariam sententiam veram esse: vnde pondero istorum delictorum qualitatē. ¶ † Et primo circa modum expendendi[a]. nam hic non expēdit falsam monetam auream vel argēteam vt daret plumbū vel stagnū argenti loco quo casu esset pena legis cornelie de falsis: que est vt dixi deportationis et publicationis bonorum. doct. lege lege cornelia. et. l. primo. ff. de falsis. in fine. sed expendit eis in parvulis ereis: quo casu pena nō est legis

a ¶ Expendēdi. Ad totius cōsilij resolutionē vide in terminis do. Ale. ō imo. in cōsi. ciij. in. iij. vol. et l. l. elegāt §. q̄ reprobos. ō pig. act. Bar. in l. q̄ falsam. ff. ō fal. bal. in. l. iij. C. de nau. fēno. doc. in. l. facultatij. ff. ō extraordi. cri.

ratorē ꝓponere possit exceptionē fidei iussionis ⁊ satisdationis nō prestite rei iudi. inquisitiōis denūciatiōis vel accusatiōis inepte cōcepte. que ineptitudo ex serie ipsi⁹ denūciationis vel inquisitionis seu accusatiōis apparere possit. ¶ Et iō cū in casu nr̄o dicat ⁊ sic accusatio inepta ⁊ inepte cōcepta q̄ ineptitudo ꝺ apparet ex serie ipsius accusatio. vt apparet ꝑ exceptiōes ꝓductas ex pte do. Barth. ⁊ maxime q̄ ipse dict⁹ vicarius asseri⁹ ꝓcurator accusantiū. ⁊ ipsi accusantes sint forēses. ⁊ nō possideāt immobilia in ciuitate vel districtu Padue nō pōt eē ꝓcurator vt ōr in statutis padue. ¶ Itē q̄ ipsi nō ꝓstiterūt fideiussionē sicuti prestare tenent fm formam statuti Padue. Et etiam alīs de causis cōtētis in dictis exceptionib⁹ ergo pōt illas exceptiones. ꝺ. do. bartho. proponere per ꝓcuratorē vigore dicti statuti Et ita etiā alias fuit admissus per procuratorē in causa inq̄sitiōis ℨ eū alias formata. ⁊ ista ꝓfecto nō hñt dubiū ex quo habem⁹ de hoc statutū expressum.

5 ¶ Super secūdo an. ꝺ. do. Bartho. posſ sit cōparere per procuratorē sup alīs exceptionib⁹ ⁊ defensionib⁹ cōcernentibus merita cause ⁊ innocentiā suaz Et in hoc duo casus sunt considerādi Primus si est de iure cōmuni. ¶ Secūs de iure municipali. De primo nō videtur similiter est magna dubitatio. q̄ cōis sn̄a est ꝙ in causis crimalibus in quib⁹ imponit a iure cōi pena a relegatione infra inclusiue pōt quis accusatus se ꝑ ꝓcuratorē defendere etiā vbi pena relegatiōis veniret imponēda. vt est casus in. l. ſ. in ver. sed si ea causa sit. ff. an per aliū cause appellationis: ⁊ ibi est gl. ozdi. in verbo vsq̄ ad relegationē. ⁊ idem no. gl. in. l. pe. ſ. ad crimen. ff. de pub. iudi. ⁊ in. l. seruū quoq̄. ſ. publice. ff. de ꝑcu. ⁊ hāc opinio. tenet Jac. de are. Odofre. Jaco. butri. ⁊ Guiliel. de cu. ⁊ Ray. ⁊ quasi oēs. vt dicit Bar. in. ꝺ. ſ. ad crimē. in. ū. col. in fin. ⁊ subdit in. iū. col. in fi. ꝙ communiter tenent doct. dictā opinio.

4 gl. nostrarū ⁊ minime mutanda sunt. q̄ longā interpretationem habuerunt. l. minime. ff. de leg. ⁊ dicit Bart. ibi ꝙ ita iudicaret. licet Jacobus de rauen. ⁊ petrus. ⁊ Marti. ff. dixerūt contrariuz. Et q̄ vt dixi ista est cōis sn̄a a qua non est recedēdū i iudicādo. vt no. Bart. in. l. ff. C. de pena iudicis q̄ male iudicauit. et hr̄ ꝑ doc. in. c. j ⁊ in. c. ne initaris. eẋ de consti. ⁊ in. c. capellanus. extra de fe. et per Bal. in. c. j. ſ. iudices. in fi. ū. colū. in fi. de pace inſo fimā. ⁊ per Bng. in. l. cuz quidā. ſ. ꝙ dicit. ff. de acqui. here. ⁊ maxime cum ista sit opinio cōis. nedū doctorū sed etiā glossatorum a quorū opi. non est recedendum in iudicando. vt vult Bal. in. c. j. in fi. in tit. de natura successiōis feudi qui dicit ⁊ ego in dubiis in consulēdo opi. gl. multū sequor q̄ nō possum adherere meliori. et idem vult bal. in. c. j. circa mediū scōe col. in tit. de gradi. succedē. in feudum. vbi dicit ꝙ in consulendo. non recedit ab opi. gl. ⁊ similiter dicit. in. l. si procuratorem. in fi. ff. de procu. ꝙ non est tutū in cōsiliis recedere ab opi. gl. ⁊ idez volūt Jac. but. Ricar. de sali. Bal. ⁊ Bar. de sali. in. l ū. C. de sentē. que sine certa quā. profe. qui dicūt ꝙ in dubiis ⁊ arduis q̄ hñt iudicare vel cōsulere ab opi. glos. discedere non debent. ⁊ dicit ibi Salic. in fi. sicuti prouerbialiter vulgo ōr qui nescit equitare teneat se ad lignū selle seu arzonē ⁊ iō dixit bal. in. l. hereditas. C. depositi. ꝙ auctoritas gl. ceteras auctoritates antecellit. ⁊ idē vult Jaco. but. in l. ſ. C. q̄ ꝑ sua iurisditione. ⁊ Cy. in. l. ſ. C. de act. ⁊ obli. ⁊ in. l. non morituri post mediū. C de contrahen. ⁊ committen. stipu. Et propterea stante ista communi opinio. glossato. ⁊ doctorū omissis disputationibus que hinc inde fieri possint sequor ipsam. ⁊ concludam ꝙ si nō imponeret maior pena relegationis in hac causa potest interuenire procurator. ¶ Ꝛ Sed 6 certū est ꝙ de iure communi pro crimine expillate hereditatis nō imponitur maior pena q̄ relegationis. vt probatur in l. ſ. ſ. expillatores. ff. de effractoribus et expillato. coniuncto. ſ. fi. in fi. in ea. l. ¶ Nec obst. si dicat in. ſ. si expillatores dicitur ꝙ ex pena arbitraria ꝑ tali crimine. ergo potest imponi pena etiā vsq̄ ad mortem. vt est gl. not. inſti.

de iniu. §.in summa in verbo ordinaria. ¶ Qz licet de illa gl.dubitent docto.z vī glo.cōtraria in.l.sacrilegū capite in ꝟbo cōsiderādū dū dicit vt sic capitis vl exordiaria pena.ff.ad.l.iuli.pe-
7 culat.† z sic ibi dictio vl denotat qđ alia sit pēa exordiaria.i. arbitraria alia pena capitis.qz dicto vel solet poni inter diuersa.l.ḡ ꝟba ille aut ille.ff.de ꝟb.sign. Tñ re sponderi pōt clare z aperte etiā si illa glo.l.§. in summa eēt vera qz tūc illa ꝓcederet qñ simpli- 8
citer esset arbitraria pena. Secꝰ qñ ē arbitraria de iure cōi.et ius cōmune determinat qđ istud arbitrarium nō excedat vsq; ad mortē.qz tunc illud arbitriū esset limitatū.z limitata dispositio limitatū ꝓducit effectū. l in agris.ff.de aq̄rē.rerū do. ¶ Sz in casu nr̄o 9
lz l crimie expillate hr̄editatis sit pena arbitraria.vt.l.j.§.expillatores ff.ō effracto.z expillato. tñ illud arbitriū est p eā dē.l.in fine limitatuz.vt nō excedat penā relegatiōis vt pz ibi dū dicit dū modo ne q̄s in plebeio operis publici penā inhonesti relegatiōis excedat.Et ita tz l terminis Joā.de Imo.in.l.ū.in ꝟ si.qđ autē si aliqua pēa. ff.ō publi.iud.dū alleg. dictā.l.j.§.expillatores. z.§.fin.z Angel.de Bre. in suo tracta.maleficio. 10
in gl.in verbo et sibi capnt a spatulis amputentur l vlti.col.Sz d.Bal. q̄s thicis accusatꝰ nō est plebeiꝰ tz nobilis ō thicnis ō tricētis & pena criminis expillate hr̄editatis nō possit l eo excedere penā relegatiōis.ergo p ꝓcuratorē pōt se defēdere. ¶ Nec obst.vnū q̄ ei obiicit.vz q̄ pena q̄ imponit ꝓ crimine expillate hr̄editatis infamat vt.l.si te expillasse.C.ō his q̄ no.in fa.qz non sequit tale crimē est infamia ergo accusatꝰ nō pōt se p procuratorez defendere.qz immo est distinguēdū aut imponit pena relegatiōis z §.z non potest. ¶ Aut imponitur pena relegationis z infra.z tunc potest.vt.l.j.ff.an per alium cause appellationis.z.§.dixi.est est casus in terminis de hoc in.d.l.j.ꝟsicu.plane.si pecunia.in causa conuenta glo.in verbo ignominia.ver.si in criminalibus vero publicis vel priuatis. ¶ † Et sic infamia non est illa que habeat repellere ꝓcuratorē accusati.sed qualitas criminis vt patet ex ꝓdictis. De secūdo dubio an de iure municipali sit prohibitus dictus dominus Bar. se defendere p ꝓcuratorē. ¶ Et dubiū facere potest quia si esset accusatus de furto magno esset pena mortis vigore statuti.nec potest tūc se defendere p ꝓcuratorem per ea que dicta sunt in precedentibus.Ergo idem videtur dicendū in crimine expillate hr̄editatis.† ex q̄ omittēs tale crimē ōr fur improprie.* vt.l.si te.C.de his qui no.infami.z ibi notata.per glosſ.z docto.et in.l.de his.C.de fur.Et ibi Bal.videtur hanc partem tenere.dum dicit q̄ in statu.loquentib⁹ de furtis vt fur possit furca suspendi comprehenditur publicus z famosus expillator hereditatis procedendo de similibus ad similia.imo de minoribꝰ ad maiora seu de positiuo ad comparatiuū p locū a maiori ¶ Sed certe ista ſnia et opinio Bal.nō est vera quia statutū loquens de furto maxime quo ad penam nō debet extendi ad expillatorem hereditatis:qz vbi nō conuenit diffinitio ibi nec conuenit diffinitū in.l.j.§.j.ff.de dolo.Et not.glos.in rubrica extra de summa trinita.et fide catholi.† Sed diffinitio furti est vt sit cōtractatio rei alie ne inuito domino: vt.l.j.ff. de furtis. z institu.de obliga.que ex maleā.nasc. in princip.sed hereditate iacēte quādo

a ¶ Fur l proprie.Ad ꝟsū Pau. de cast.l cō fl.xxxj.in fi. Albe l. iū. pte statuto. q.xcj.inci.si statuto cauet.doct.in l.j.ff.ō cri. expilla.hereditati.

expillatur.nō est domin⁹. l.j.§.scevola. ff.si qs testa.lib.esse iussus fuerit.ergo.
11 ¶ Item qr ad hoc vt sit furtū requrit q res subrepta sit p aliquē possessoriū:sz iacente hereditate nō ōr per heredita tem possideri.ergo furtū nō dicit fieri: vt est casus ad literā in dicto.§.scevola. Si ergo nō est furtū sequit q statutū lo quēs de furto in eo nō verificat.l.si vo. §.de viro.cū ibi not.ff.soluto matrimo. Et ita not.Salyce.in.l.de his.C.de fur tis. ¶ Item probatur ad idē qr si expil latur hereditas res non efficit furtiua alia ratione:qr vsucapi pōt.l.si homo. ff.de vsucapio.r not.Salyce.in.l.si adu 12 cta.in fine.C.de furtis.r in.l.de his.eo dem titulo. ¶ Item hoc probat:qr titu li criminis sunt diuersi r diuersa nomi na habent in.C.r.ff. Nā titul⁹ de furtis est diuersus a titul.de crimine expilla te hereditatis:ergo diuersus debet esse effect⁹.l.si idē.C.de codicil.r qr separa 13 torū separati debēt esse effect⁹ nec exi se poratis sit bona illatio.l. papinianus exuli.ff.de minorib⁹.r.l.ꝓma.in fine.ff. de calum.cum similib⁹. ¶ Item qr pena est diuersa.† Nā de iure cōmuni pena furti quādoq est furca.vt habet in auf. sed nouo iure.C.de seruis fug.sz expil lans hereditatē nullo mō debet furca suspēdi nec mori:vt in dicta.l.j.ff.de ef fract.r expil.cū similib⁹.vt supra dixi.er 14 go. ¶ † Item qr furtuz est nomē generis r cōprehendit latronē rapinā r expilla tionē hereditatis r furtū in specie sum ptum. Ergo statutuz loquens de furto debet intelligi in sua specie r nō in suo genere:qr genus de se nō est punibile. Et debet intelligi de illa specie qua spe cialiter hoc nomine nūcupat:r q nulla 15 ob alio ad vniuersa profert. † Nā latro cinium est cum armis r violentū:rapt⁹ est furtum violentum:expiliatio est rei heredita nō possesse:furtū rei possesse sine violentia. Ad instar eius q de cau tione dicit in.l.j.C.de procuratori.r in l.sancim⁹.C.de ꝟborū significatio.r ad instar eius qō dicit de repu.sine adiō. prolata que intelligit hodie fiscoli oliz romanorū:vt not. Sali.in.l.fi.C.de sa 16 cro sanc.ecle. † Et p hoc ēt facit qr sta tuta recipiūt interpretationē declarati uaz restrictiuā fm ius cōe.vt.l.ij.C.de noxalib⁹.r habet in.l.finali.§.in cōpu tatiōe.C.de iure deliberādi.r.l.vt gra datim.§.fz si.l.ff.de muneribꝰ r honori bus. Et in.c.cum dilectus. extra de cō suetudi.rc. Et qr penalia sunt restringē da.l.si de interpretatione.l.si presce.ff. de penis. Et hanc ptem ℈ Bald.tenet Salyce.l dicta.l.de his.in fine.C.de fur tis.r in dicta.l.si te.C.de his qui notan tur ifamia. ¶ Et nō obstat ratio Baldi dum dicit ꝓcedēdo de similib⁹ ad simi lia statuta de pena furti qō habet locū in expillatore † qr in penalib⁹ nō sit ex 17 tentio ex idemtitate rationis.argumē tum.l.cum glos.C.de patribus q̄ filios distraxerunt.et ita not.doctores in.l.si vero.§.de viro.ff.soluto matri. ¶ Nec obstat alia ratio Baldi dum arguit a maiori depositiuo ad comparatiuum † quia in correctoriis r penalibus non 18 potest fieri extensio etiam ex maiori tate rationis.vt habetur p gl.r doct.in auf.quas actiōes.C.de sac.san.ecle.r in.l.papina.C.de appellatio.p Joā.de Imol.in dicta.l.si vo.§.de viro.l.x.col. versiculo.ij.casu quādo agitur de extē sione fienda in exorbitantib⁹.ff.soluto matrimonio r maxime quādo ꝯcurrūt ista duo q sint materia penalis r correc toria qr tunc nullatenus potest fieri extensio.r strictam r non largam inter pretationē recipit vt est glo.valde nota bi.in clementina.vt hi qui in verbo in eiusdē q incipit cathedralibus.in fine. de etate r qualitate. Et ita etiam tenet domin⁹ Dominic⁹ de sancto Geminia no seqnēdo illā glos.in.c.j.in.iij.col.in fi.de tēpo.ordi.in.vj. Sz in casu nostro statutum imponēs penam mortis pro furto est penale correctiuū iuris cōmu nis.vt patet ex no.in.l si fugitiui.et in auf.sed nouo iure. C.de ser.fugi. Ergo non debet extendi etiaz ex maioritate ratiōis ad crimē expillate hereditatis. r ista pars est verior r tutior. Et ideo ex predictis cōcludo q dict⁹ dñs Bar.po test se defendere per procuratorē tā cir ca exceptiones dilatorias ℈ perēptorias r est casus innocentie sue.

telligi de filiis fm illud tẽpus:vt.l.libe rorũ.§.notant alĩs.§.põponi⁹.ff.de his qui not.infa.pro hoc etiã videtur tex.in l.ũ.in.§.in filiis etiã.C.de liber.ꝛ cozuz lib.vnde questio nõ est sine magno du bio. ¶ Itẽ nõ mouet q̃ ista bona q̃ aufe 4 runtur a filio nõ applicent fisco ex quo auferuntur ꝓpter delictũ alienum ꝛ nõ auferũtur ab eis vt ab indignis:q̃ sal tem iste exclusus nõ videtur dicto ꝓ bo norũ capax:vt est tex.in.d.l.quisquis.q̃ l.eos priuat omni successione. Ratio te 2 mẽ q̃ me mouet est ista.ꝗ quoniã.l.quis quis.que imponit penã filius loquit in crimine lese maiestatis cõmisso contra ꝑncipem:sed qñ est cõmissum crimẽ le se maiestatis in alio capto.d.l.iulie ma 1 iestatis.q̃ sunt multa capitula q̃ nume rant in.l.j.ũ.iũ.ꝛ iiũ.ff.ad.l.iul.maie.et presertim in casu nostro de quo est tex. in.l.maiestatis crimẽ.ff.ad.l.iul.maie. ꝛ in istis alijs capitulis nõ habet locuz l.quisquis.vt filij priuentur alienis he 2 reditatib⁹:vt est tex.in.l.ũ.de interdi.et rele.solũ cm ꝑuant hereditate patris. 3 ¶ Itẽ nec iura sepulchoꝝ retinent.l.j. §.interdum.el primo.ff.de suis ꝛ legiti. 4 priuantur hereditate libertoꝝ scz dicti patris mortui:secus intelligit gl.de li bertis ꝓcuniẽtibus a genere vt ab auo vel proauo ita dicit glo.in.d.l.ũ.sed ve 6 3 rior est doctrina.ꝗ ea que nõ trãseunt in heredem extraneũ nõ trãseunt in fi scũ et hoc est ius patronat⁹:vnde apud filios remanet.hec trãseant in fiscum. 7 vnde concludẽdũ est q̃.l.quisquis ha bet locũ in crimine lese maiesta.cõmis so ꝑncipaliter in principẽ vel in illis q̃ sunt pars cõparẽs principis.Sz si cri 9 mẽ maiestatis cõmittit cõtra propriam ciuitatẽ vel puinciã forte nõ publicent 10 bona vel si publicant successiões liber torũ que nõ trãseunt ad heredes extra 11 neos.l.ũ.ff.de iure patrona.Sz alia iu ra libertoꝝ quã successionis que trãsi rẽt ad extraneos heredes bene trãseũt in fiscũ.l.ũ.ff.de interdic.ꝛ rele.In casu ergo nostro si publicant bona frãciscꝰ trãseũt in fiscũ cũ onere fideicõmissi.vt 1 l.ex facto.in.§.ex facto.ff.ad trebellia. q̃ per fideicõmissum nõ succedit fran cisco qui deliquit sz succeditur proauo qui illud dedit.l.coheredi.§.cum filie. ff.de vulg.ꝛ pup. ¶ Ex quibus ergo cõ cludo q̃ fisc⁹ tenet restituere ꝑ fideicõ missum hereditatẽ.d.pauli ipsi Christo foro filio frãciscꝰ nunc inuenti.ꝗ Quo niam ꝓpter cõmissum crimẽ lese maie statis ex cõspiratiõe facta cõtra patriã filij nõ incidũt in penã.l.quisquis.sz re tinent iura successionũ aliorũ quã pro prij patris:vt.l.ũ.ff.de interdic.ꝛ rele.ꝛ sic Christofo.modern⁹ põt petere fidei commissum fisco:q̃ bona transeunt in fisco cum onere suo.d.l.ex facto.in.§. ex facto.ff.ad trebel.

¶ Summariũ sup cõsi.lxxx.

Uenenũ qui prebuit:et nõ occidit an mortis pena teneat item an statutũ interpretari debeat:vt aliq̃d addat iu ri cõmuni ipsum corrigendo:ꝛ quomo do interp̃tari debeat numeris omnib⁹ sequen.per totũ consilium.

1 Uenefici pena que noz sit ex quo mors secuta non sit.

2 Pena legis cornelie de sica.que pena esse dicatur.

3 Humiles ꝛ honeste ꝑsone q̃ esse dicãt:q̃ ꝓpter crimina debitis nõ subũciuntur.

4 Effect⁹ q̃ in atrociozib⁹ puniat:sz nõ se quat effectus:quomõ intelligi debeat.

5 Delicta debẽt puniri secũdũ mores ci uitatũ:vbi delinquit:ꝛ nõ vbi ipse delin quẽs domiciliũ ꝛ originẽ hz:etiã si in domicilũ loco de tali delicto procederet.

6 Statutũ qñ interpretationẽ passiuaz a iure cõmuni pati debeat.

7 Adulteriũ cõmissuz siue ꝑ masculũ:seu per feminã:an morte puniẽdũ ventat.

8 Furto nunquid mors:vel membri trũ catio imponenda sit.

9 Statutũ exorbitãs a iure cõmuni quo modo intelligi debeat.

10 Statutũ puniens furem:vel auxilium: vel fauorem prebentem:an in cõsilium tantum prestante locum habeat.

¶ Consilium.lxxx.

IN christi no mine. ꝗ Ac inuocata spirit⁹ sancti gratia. Uisa inq̃sitio ne formata ꝑ magnificum e

generosum dñm Alex. bono. potestatez Bergomensem dignissimū cōtra Joan. Jacobū de Venetia in qua inquisitiōe tria crimina vident attētari Veneficiū factū p Marcolinā que venenauit Morellū virū suū. Cui veneficio dedit auxilium cōsiliū z fauorē dictus Joānes Jacob⁹. Et furto ꝑpetrato p ipaz Marcolinā. Cui. d. Joan. Jac. ꝓbuit cōsiliū. Et tertio adulteriū ꝓmissuz cū ipa Marcolina p ipm Joan. Jaco. Que sint partes dicti magnifici dñi potestatis et ēr curie in condēnando ꝓdictos. ¶ Et primo discutiam quid de iure cōi. ¶ Sedo q̄d ex forma municipali in vtroq; delicto. ¶ †Capio primū q̄ pena sit venesicij: ex quo tamen nō est secuta mors et quidē nō est dubiū q̄ Marcolina z Jo. Jac. tenet. l. cozne. de sica. l. ſ. ſ. ꝓterea. z. l. eiusdē legis. ff. ad. l. cozne. ō sica. vbi ſ qui venenum dedit necādi hois causa. vel habuerit. d. l. tenet. z hec Marcolina dedit. z hac de cā Joā. Jac. venenuz habuit z emit. Uñ tenet. d. l. cozne. de sica. vnde sicut qui vendit tenet. d. l. ita z q̄ emit. l. ſi. C. de cupiēſ. ex lucro dā. no. in. l. ſi. de indi. vidui. Jo. Jaco. venenum habuit z auxiliū z cōsiliū ꝓstitit venenationi. Unde ponit eadem pena cum eo q̄ dedit vt not. in. l. is qui opē. ff. de fur. ¶ †Sed hic est videdū q̄ pena est ista. l. cozne. ō sica. tex. l. d. l. eiusdē. ſ. legis cōzne. dicit q̄ pena. l. cozne. de sica. z veneficijs ē pena deportatiōis z publicationis oim bonoꝝ ꝓterꝙ humiliozes ꝓsone q̄ bestijs subijciunt. Et vltimo supplicio puniunt. ¶ †Sed qui sint humiles et honesti qui nō subijciunt bestijs. Et dicit gl. insti. de pub. iudi. in. ſ. Item lex iulia. ō adulterijs. q̄ sunt ille ꝓsone q̄ numerantur in. l. humilē. C. de incest. nup. inter quas nō credo eē Joā. Jaco. vel Marcolinā. Et q̄ habeat locū pena deportatiōis z nō mortis est verū qñ ex veneficio nō est secuta mors ſz ſi mors fuisset secuta tūc positi in dignitate deportant. Sz alij capite puniunt. l. q̄ eadē. q̄ est. l. pe. ff. de sica. Et q̄ quando nō est secuta mors non sit pena mortis. est tex. in. l. ſi q̄s aliquid. ſ. q̄ abortionis. ff. de penis. Nā q̄ dedit amatorijs poculū causa abortiōis ſi secuta est mors pena est vltimi supplicij. Sz ſi nō est secuta mors est pena deportatiōis vel relegatiōis vt ibi: nec ob. q̄ ibi non fuit dolus q̄ verū quātū ad homicidiū. z tñ secuta morte tenetur sed q̄ dedit vt fieret abortus qđ est graue crimē. l. diuus. ff. de extraor. crimi. negari nō pōt q̄ non fuerit dol⁹. Et hoc ē qđ voluit Jaco. de raue. vt refert Bar. in. l. ſ. in. ſ. diuus. ff. ad. l. cor. de sic. q̄ dixit q̄ ſz teneat. l. cozne. tamen mitius punit qñ nō est secut⁹ effect⁹ z euent⁹ q̄ euētus cōsideret in delictis. l. aut; facta. ſ. euentus. ff. de penis. vbi Bar. cōcludit ſz eūdē Jaco. de raue. q̄ iudex poterit ꝓpter hoc minuere penā z p hoc videt text. in. l. ſ. in fi. ff. ō extraor. crimi. vbi tex. dicit ꝓfecto flagitio capite punit ſz imꝑfecto flagitio deportat. p quē text. ōt Guil. de cu. †qđ ſz in atrocioꝝ⁹ puniat effect⁹ ſz nō sequat effectus ꝺz intelligi q̄ punit eadē. l. ſz nō eadem pena. sed mitius p. d. l. ſ. in fi. de extraor. crimi. z. d. ſ. euēt⁹. z hoc tenet Cy. in. l. ſi quis nō dicā rapere. de epiſ. z cle. Et sunt hec maxime vera ꝓ suppositā cōsideratiōe que dicitur esse p totā Italiā q̄ ſz iura puniant effect⁹: nō hz locū ſm cōsuetudinē vniuersalez Italie. Et fuit dictū originaliter gl. l. r. col. de pace iuramē. firmā. ſ. iniuria ꝙ. quā Bart. z alij attribuūt Spec. in ti. de accu. ſ. ſ. ver. ſz quid ſit ꝓmo. z moderni ponūt in. l. ſ. hec actiones. ff. qđ q̄sq; iuris. z hec indubitāter sunt vera de iure cōmuni. Et idē debet dici de iure municipali bergomēſi q̄ statuta bergomēſia in his delictis attēdēda sunt. vt est tex. in. l. saccularij. ſ. sunt q̄dā. ff. de extraor. crimi. †vbi est tex. q̄ delicta debēt puniri ſm mores ciuitatū vbi delinquitur et nō ſm morē ciuitatis vbi delinquēs hz domiciliū z originē etiā ſi i loco domicilij ō tali delicto ꝓcederet. z hoc no. bal. in. l. ſ. de summa trini. in. ir. q. Et Cy. in l. ſ. in pe. q. C. q̄ sit longa ꝓsuetu. Et Dy. tāgit in. l. ſi cui. de accu. z est tex. in. c. vt animarū. in. ſ. statuto. de constit. lib. vi. Uideamus igit ſi p statutū bergomi iſti debēt mori q̄ statutum dicit q̄ venefici capite puniant ita qđ moriant vt dicē

dum q̄ sic q̄ in oi casu veneficij isti debeant mori vt statutū aliquid addat iuri cōi.l.j.ff.ad municip.z maxime vt tollāt iura specialia.ꝟ.allegata iuxta not. p Jo.an.de filiis presby.c.j.lib.vj.sup
7 gl.que incip.qz vero. ¶ Sed ista sunt vera q̄n statutū nō corrigeret ius cōmune:sed si ex toli ampliatiōe corrigeret tunc nō dz intelligi vt corrigat ius commune:sed potiꝰ tunc statutū interpretationē passiuā a iure cōi.l.ij.C.de nox. 11
c.l.fi.ꝯ.in cōputatiōe.C.de iure delib.et hoc notauit do.Ant.de but.in.c.j.de rescrip.vnde istud statutū dz intelligi q̄n ex veneficio est secuta mors z nō aliter.
8 ¶ Uidem⁹ modo si pro adulterio debent mori.z quidē de iure cōi masculus deberet decapitari:mulier vero deberet poni in monasterio.vt in auc.sed hodie.ꝯ.Quis.C.de adul.in hoc tamen debent attēdi statuta bergomēsia:qz si imponūt aliā penā illi stādū est. ¶ t Nūc
9 restat videre si pro furto dz mori[a] z qui dē primo furto non dz fur mori de iure cōi:nec mēbra debilitari:vt ē tex.l auc. ꝟ nouo iure.C.de ser.fug.z maxime in isto furto:qz est domestic⁹ z mitius punit.l.respiciēdū.ꝯ.furta domestica.ff.de pen.nec tenet de furto ꝟ actiōe rerum amota. Et si diceret q̄ criminaliter iuder posset eā punire q̄n esset graue furtū:vt no.Bar.l.l.j.ff.rer̄ amota.z l.d.l. furta domestica:tn nō ꝺberet puniri ad
10 mortē ꝟ statutū t qz statutū qꝺ exorbitat a iure cōi dz stricte intelligi vt ꝯtū ē possibile saluum remaneat ius cōe:vt est gl.no.in.c.cū dilect⁹. de ꝓsue.vn tale statutuꝰ dz intelligi de aliis furtis ꝯ domesticis.Istud in ē dubitatū q̄ p isto furto Jo.Jaco.nō ꝺberet morituq̄ q̄ dat ꝓsiliū vl opez nō ꝓmittit furiū tz teneatur furti:vt vult gl.l.d.l. si q̄s vxori.l ꝯdo tenebit ff.ꝺ fur. t Et statutum qꝺ punit sociātē furē vl ausiliū vl fauorē ꝓbētē nō dz locū l ꝓsiāte solū cōsiliū:qz tz ꝓsiās ꝓsiliū largo mō dicat ꝓstare opez l.q̄ seruo.ꝟ.sl.idē pomponi⁹.ff.ꝺ fur.tn stricto mō loquēdo ꝓsiliū differt ab ope z adiutorio:vt ē tex. in.l.in furto.ꝯ.ope.z consilio.ff.ꝺ fur.qz ibi dictio z dz copulare diuersa.vt not.in rubr.ff.de iur.et fac.ign.z ita tz Bar.l.d. ꝯ.ope.z verba istius statuti cū exorbitēt a iure cōmuni debent intelligi stricte:vt dixi:quia opez prestans deberet puniri media pena:vt no.l.l.is q̄ opē.ff.de fur. ¶ Ex q̄ bus ego ꝓcludo q̄ vigore isti⁹ iquisitiōis isti nō sunt ad mortē puniendi vel corporaliter.

a ¶ Debet mori . Ad huius consilij resolutionez vide Lud. ro. in consil .cccclxxx.ꝺ .Alexan.in cōsil. ꝓcꝯ.in.ꝟ. volu. Sandi.l trac .malef. ti.ꝯ.de furibus . Bal. l l.nemo . de epi.audi.ꝺ. Aler.in.l.ſ cui.ꝯ.fin.ff. de accu.docto.in.l.capitalium.ꝯ. famosos.ff. de penis.

¶ Expliciunt consilia criminalia excellentissimi iuris vtriusq̄ monarche et etate sua iureconsultorum principis eximij domini Bartholomei Cepole Ueronensis. Nouissime collatis prosp̄ijs eiusdem authoris exemplaribus ꝺemum recognitaq̄ cūctisq̄ mendisiet erroribꝰ expurgata. Adiectis ꝓpluribus in margine annotationibus:necnon ampliſſimis summarijs:elegantiq̄ Repertorio domini Luce Panetij canonici Olchinensis:artium z legum professoris Impressa Ludugni opera p:ospi viri Benedicti Bonnyn Ac impensis honesti viri Jacobi de Giuncta Florentini. Anno domini. M.ccccxl.

Regestum.

A.a.b.c.ꝺ.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.s.t.v.x. Omnes sunt quaterni.preter.B.et.x.qui sunt quinterni.

F

LEGATORIA
ROMA
Via
dei Monti di Creta, 53
Tel. 8
UMBERTO